

New Testament

Chin, Eastern Khumi Language

Chin, Eastern Khumi - Bible - New Testament

Mathai	3
Marka	115
Luka	184
Johan	301
Angtawtha	382
Rom	490
1 Korin	540
2 Korin	591
Kalatia	623
Ephesi	640
Philipi	661
Kolosae	673
1 Thesalonika	685
2 Thesalonika	695
1 Timothe	701
2 Timothe	715
Titas	725
Philemon	731
Hebrai	734
Jako	770
1 Peterae	783
2 Peterae	796
1 Johan	804
2 Johan	817
3 Johan	819
Judae	821
Aetüng hai saite	825

Chin, Eastern Khumi - Bible - New Testament

Mathai

Mathai 1

Isu Khrista üng äruì ceng na

Luk 3:23-38

¹Hini lä Isu Khrista üng äruì äceng phüing tärü te cae vi. Isu lä sanphrang Davidae üng kaesui kaebeng vi. Sanphrang Davidae lä Abraham üng kaesui vi.

²Abraham lä Isaika üng pä-ai vi. Isaika lä Jaeko pä-ai vi. Jaeko lä Judae hai kangby jä-ai na üng pä-ai vi.

³Judae lä Pere hai Jera üng pä-ai vi. Änini üng nä-awi lä Tamar vi. Pere lä Heron pä-ai vi. Heron lä Ram pä-ai vi.

⁴Ram lä Anminade pä-ai. Anminade lä Nason pä-ai vi. Nason lä Salamon üng pä-ai vi.

⁵Salamon lä Boaz pä-ai. Äni üng nä-awi Raha vi. Obe üng pä-ai lä Boaz vi. Äni üng nä-awi lä Rutha vi. Obe lä Jese üng pä-ai vi.

⁶Jese lä sanphrang Davidae üng pä-ai vi. Davidae lä Solomon üng pä-ai vi. Solomon üng nä-awi lä Uria üng nawngpui-a aelawng vai vi.

⁷Solomon lä Rehobon üng pä-ai vi. Rehobon lä Abija üng pä-ai vi. Abija lä Asa üng pä-ai vi.

⁸Asa lä Jehosafae üng pä-ai, Jehosafae lä Jehoran üng pä-ai, Jehoran lä Uzia üng pä-ai vi.

⁹Uzia lä Jothan üng pä-ai, Jothan lä Aha üng pä-ai. Aha lä Hezekia üng pä-ai vi.

¹⁰Hezekia lä Manase üng pä-ai, Manase lä Amon üng pä-ai. Amon lä Josia üng pä-ai vi.

¹¹Josia lä Jekonia hai äni üng kangby na üng pä-ai vi. Honi kätü-a Babilon khimi na lä Judae na bung Babilon pre-a aethaw paitae hai nähai pa vi.

¹²Babilon pre-a Judae khimi na bung nähai pyng-a Jekonia lä Sete üng pä-ai, Sete lä Zerubabel üng pä-ai vi.

¹³Zerubabel lä Abi üng pä-ai. Abi lä Eliakim üng pä-ai. Eliakim lä Azo üng pä-ai vi.

¹⁴Azo lä Zado üng pä-ai vi. Zado lä Akin üng pä-ai vi. Akin lä Elin üng pä-ai vi.

¹⁵Elin lä Eliaza üng pä-ai vi. Eliaza lä Mathan üng pä-ai vi. Mathan lä Jaeko üng pä-ai vi.

¹⁶Jaeko lä Josefae üng pä-ai vi. Josefae lä Maeri üng nawngpaw vi. Maeri ma Isu bung aepeng pa te vi. Khimi ce lä Isu tea Mesia näkha kähyng ö vi.

¹⁷Abraham üng hai sanphrang Davidae khytä dung hawlai bälitä awng vi. Babilon khimi na ma Isrelae khimi na bung äni ce pre-a nähai te khytä sanphrang Davidae üng hai dung hawlai bälitä awng be rawng. Honi üng hai Mesia aepeng te khytä lä dung hawlai bälitä vi.

Isu Khrista aepeng saite

Luk 2:1-7, 27

¹⁸Hini lä Isu Khrista makä aepeng ai mei näte äphüng vi. Äni üng nä-awi Maeri lä Josefae hai aepawng hethang aedo pyng vi dy. Änini mangtä awng y te käläng-a Muilaw Käcai ma Maeri tea äjopawng hai te Maeri lä mäny vi.

¹⁹Josefae lä cüng saite khimi lawngtä vi te phüng-a Maeri tea khimi ce maw-a kaejae py hethang ngai y. Khimi ce mäny y rungtä Maeri bung aekhai hethang näkha aedawng pa vi dy.

²⁰Tungaila hini kätyng äni aedawng te kätü-a Säthaw üng angtautha lawngtä lä äni tea aemang-a aetüng kha “Davidae cäpaw Josefae ä, Maeri bung nang lä nawngpui kätyng la hethang aenaw hang. Makäte phüng-a mei nädylä Muilaw Käcai ma äni tea äjopawng hai te vi.

²¹Äni lä cäpaw lawngtä aepeng ai. Nang lä Äni tea ‘Isu’ näkha ämüng mäthi ba. Ätephüng-a mei nädylä Äni lä Äma üng khimi na bung hunghö thung üng aeqang vi ai” näkha näpa.

²²Hini äphüng na lä Säthaw ma jangni-a buisaw Isaia te mang thui saite lo tea cungrü hai hethang vi.

²³Buisaw Isaia ma “Anglaw käcai lä äjopawng ea cäpaw aepeng ai. Khimi ce ma Emanuela näkha ka ö ai. ” Honi älawngsai lä “Säthaw lä mä-ai hai mangtä awng” näte vi näkha näpa.

²⁴Josefae i aelaw kha äni tea Säthaw üng angtawtha ma thui te kätyng Maeri bung ing-a nähai ea nawngpui kätyng bälawng vi dy.

²⁵Tungaila äni lä nawngpui äby aepeng y rytä mangtä i hai y. Tukha äni lä äby tea “Isu” näkha ämüng mäthi dy.

Mathai 2

Käni käse mang üng angvüng na

¹⁻²Isu lä Judae khö Bethlehem märü-a aepeng dy. Honi kätü-a Herodae lä sanphrang vi. Isu aepeng pyng-a käni käse mang üng bälungkähae na Jerusalem märü-a tyng ö dy. Äni ce ma “Judae na üng sanphrang sa hethang aepeng te nade lä ma-a mei. Kai ce lä käni käse mang-a äni üng tengpaw nung ö vi. Äni tea cäphaw hethang ly te” näkha khimi ce tea düng ö dy.

³Hini lo sanphrang Herodae hai Jerusalem märü üng khimi na thai ea lä bälungbi ö vi dy.

⁴Sanphrang lä mäthykung käleng na hai Ubädi särae na bung kácüng pa dy. Äni ma “Mesia aepeng hethang mityng lä ma-a mei” näkha düng pa dy.

⁵Äni ce ma “Khrista lä Judae khö üng Bethlehem märü-a aepeng ai. Honi phüng buisaw ma jangni-a tärü pyng te vi dy.

⁶Säthaw lä buisaw te mang hai-a ‘Judae khö Bethlehem märü üng khimi na ä, beram rui te Kung lä beram bung rui te kätyng, kai üng khimi Isrelae na bung rui pa hethang Kung lä nang ce thung-a aetüng ai. Nang ce üng märü cäpi lä Judae khö-a aely lengky-a aelawng ai” näkha näpa.

⁷Tukha sanphrang Herodae lä bälungkähae na bung kangru-a kähyng jüing ea tengpaw aetüing te kätü mäny hethang düng ö vi dy.

⁸Tupyng-a sanphrang ma äni ce tea “Nang ce Bethlehem märü-a ly kha nade bung mäqang ö. Äni bung nung te hai kai tea anghang py praw ö ba. Kai lä ly ea äni tea cäphaw haw by ai” näkha näpa.

⁹⁻¹⁰Äni ce sanphrang lo thai pyng ea äma ce üng lolang kätyng ly ö dy. Käni käse mang üng tengpaw lä äni ce üng maw-a ly te nung vi dy. Äni ce lä tengpaw bung nung te kätü-a anghawtho phi ö vi dy. Honi tengpaw lä nade awng saite mityng-a aehae pa by vi.

¹¹Bälung kähae lä ingthung-a kung ea äby hai änä-awi Maeri bung nung ö dy. Tupyng-a äni ce lä nade maw-a bü kha cäphaw ö dy. Tukha äni ce lä äma ce üng tengtae pä-awng kha ävang ting saite lasawng mätho dy. Äni ce lä sui, mura näsaite rimui hai dingrawng na bung py pa ö dy.

¹²Sanphrang Herodae te mang vawi haile y hethang aemang thung-a Säthaw ma älo täru pa vi. Tukätephüing-a äni ce lä lolang käläng mang äma ce üng pre-a vawi ö vi dy.

Aikuta pre mang-a aehuija te

¹³Bälung kähae na ly pyng ea Josefae lä Säthaw üng angtautha lawngtä bung aemang thung-a nung vi. Säthaw üng angtautha ma “Aetha lawi äby ni änä-awi bung nähai ea Aikuta pre-a aehui hai lawi. Kai üng lo thai y rytä ho-a awng ö re. Sanphrang Herodae lä nade bung bädü hethang mäqang vi ai” näkha näpa.

¹⁴Tukätephüing-a honi kärung-a Josefae lä aetha kha äby ni änä-awi bung nähai ea Aikuta pre-a kangru-a aehui hai ja vi dy.

¹⁵Äni ce lä sanphrang Herodae dü pyng khytä honi pre-a awng ö vi dy. Areng ma buisaw hai-a thui saite älo cungrü hai hethang hini kätyng vi. Buisaw ma “Kai cäpaw bung lä Aikuta pre mang kai ma nähai vi dy” näte vi.

Sanphrang Herodae ma nade na bung bädü saite

¹⁶Sanphrang Herodae lä bälungkähae na ma kangru-a vawi te mäny ea tengxyng y kädawtho vi dy. Tukha äni lä bälungkähae na ma tengpaw aetüng te kätü phüng thui te aedawng vi dy. Tupyng-a sanphrang Herodae lä reisa na bung mätaw kha Bethlehem märü hai khöri angxynlyng na-a awng saite säning netä täkui üng nade nawngmäcaw angxynlyng na bung bädü hai pa ö dy.

¹⁷Areng ma buisaw Jeremia hai-a thui pa saite cungrü hai hethang hini kätyng vi.

¹⁸“Buisaw Jeremia ma Rama märü-a rawpi saite ätüng tho vi. Rakhela näsaite üng kaesui kaebeng na lä nade na dü kha tengxyng y raw ö vi. Nade na dü pyng te phüng-a äni lä bälungsi jawjaw. Ämi la äni tea bälung bädang haw y, ” näkha näpa.

Nazare märü üng vawi haile te

¹⁹Sanphrang Herodae dü pyng ea Aikuta pre-a Josefae lä Säthaw üng angtawtha lawngtä bung aemang thung-a nung vi.

²⁰Tukha Säthaw üng angtawtha ma “Nang lä aetha kha äby ni änä-awi bung nähai ea Isrelae pre-a vawi lawi. Nade bung bädü hethang ngai saite na lä dü king vi dy” näkha näpa.

²¹Tukätephüng-a Josefae lä aetha ea äby ni änä-awi bung nähai kha Isrelae pre-a vawi hai vi dy.

²²Sanphrang Herodae üng caw Akhela lä äpä-ai mityng-a pyng te vi näte Josefae lä thai vi. Tukätephüng-a äni lä Judae khö-a vawi hethang ri vi dy. Tupyng-a Säthaw ma aemang thung-a äni hai älo aepe vi. Tukätephüng-a äni lä Kalile khö-a ly dy.

²³Tukha Josefae lä Isu ni änä-awi Maeri hai mangtä Nazare näsaite märü-a awng dy. Areng ma buisaw hai-a thui saite lo cungrü hai hethang hini kätyng vi. Buisaw ma “Kхими ce lä Isu tea Nazare khimi” näkha näpa.

Mathai 3

Baptismae Johan ma thui saite älo

Mar 1:1-8; Luk 3:1-18; Joh 1:19-28

- ¹Kätü käni qae ea Baptismae Johan lä Judae khö üng daithung kärang-a aetüing kha Säthaw üng anghang thui pa dy.
- ²Äni ma “Ae-ui ö lawi Säthaw ma pre pyng saite kätü lä tyng hethang aenai dy” näkha näpa.
- ³Jangni-a buisaw Isaia ma Johan phüing lä thui rüing pa vi dy. Isaia ma, “Daithung kärang-a khimi lawngtä ma a kha thui pa vi. Äni ma, ‘Areng ly nae lolang mäcai rüing lawi. Äni tähang lolang mätaw pa lawi’ näkha thui ai” näkha näpa.
- ⁴Baptismae Johan lä säphö kânawngjang käsa mui hai aekhü saite kä-o rungrang aelawng kha angkeng-a mawiphö khabai aekheng vi. Äni üng käckänei lä khakhö hai khawi tui vi.
- ⁵Jerusalem märü üng khimi na, Judae khö angxynlyng na hai Jordan tävaw mityng üng khimi kä-awng mang na lä Johan tea ly ö vi.
- ⁶Äni ce lä äma ce üng hunghö na khimi ce maw-a täphawng kha Jordan tävaw-a Johan ma baptismae py pa dy.
- ⁷Johan ma Pharisai hai Sadukai awng mang saite na baptismae la hethang ly te nung pa vi. Äni ma “Nang ce lä bärui käsi hai aetawng vi. Baptismae lä te hai-a nang ce lä Säthaw ma dengpy saite aelawi haw y lyng.
- ⁸Nang ce lä tüng saite kälü sa te hai-a ae-ui tätang näte mätü mang re.
- ⁹Nang ce lä ‘Kai ce Abraham hai kaesui na kae vi’ näkha thui ö vi. Honi kä thui te hai lä Säthaw ma dengpy te üng aelawi haw y lyng. Säthaw lä hini kälung na tea mäteng ma Abraham kaesui kaebeng-a bälawng haw te vi.
- ¹⁰Säthaw lä aetu süng kha äthai kung üng angjüng bälu hethang awng rüing te khimi lawngtä kätüing vi. Äni ma äthai aethai y saite äkung angxynlyng na bung bälu pang ea mai hai sawi vi ai.
- ¹¹“Nang ce ae-ui te mätü hethang kai lä nang ce tea tui hai baptismae py vi dy. Kai leithung-a tyng saite lawngtä ma Muilaw Käcai hai, mai hai,

baptismae py ai. Äni lä kai qawng-a haidae lengky vi. Kai lä äni üng kho painai mäteng ma süng hethang aeteng y.

¹²Äma üng kö-a caw mäsi hethang bäraw süngrüing saite khimi hai aetawng vi. Äni lä cawpai thung-a caw kangta na bung mäkawi pa vi ai. Cawfi bung lä dü y saite mai hai sawi vi ai” näkha näpa.

Johan ma Isu tea baptismae py saite

Mar 1:9-11; Luk 3:21-22

¹³Tukha Isu lä Baptismae Johan te üng baptismae la hethang Kalile khö üng Jordan tävaw-a ly vi dy.

¹⁴Baptismae Johan lä Isu tea baptismae py hethang ngai y. Äni ma “Kai lä nang tea baptismae py hethang aeteng y. Nang lä kai tea baptismae py hethang aeteng khaw vi” näkha näpa.

¹⁵Tungaila Isu ma “Säthaw üng aely kängai mä-ai lä sa hethang kae. Tukätephüing-a vaihi kai tea baptismae py lawi” näkha näpa. Tukha Johan lä Isu tea baptismae py pa dy.

¹⁶Isu lä baptismae la te hai qengtä ma tui thung üng aetha praw dy. Honi kätü khaw-a, käni lä aepä-awng kha Säthaw üng Muilaw aeja käthu te Isu lä nung vi. Muilaw Käcai lä bähö kätyng aeja käthu ea Isu qawng-a cu pa dy.

¹⁷Käni mang Säthaw üng ätüng lä “Hini lä kai ma bälung aevaw saite Cäpaw vi. Äni tähang kai lä kawngphi vi” näkha näpa.

Mathai 4

Setan ma Isu hunghö sa he the pa saite

Mar 1:12-13; Luk 4:1-13

¹Tupyng-a Isu bung Muilaw ma daithung kärang-a nähai kha Setan angra ma Isu tea hunghö sa hethang the pa vi dy.

²Isu lä käni ruibälitä hai rung ruibälitä böjae pyng-a tengxyng y äjo aelang phi pa vi dy.

³Tukha Setan angra ma äni tea ly kha, “Nang lä Säthaw üng cäpaw tätang dylä, hini kälung na bung täkaw-a bälawng by ä” näkha näpa.

⁴Tungaila Isu ma, “Caekäcai thung-a tärü te lä, ‘Kхими lä tākaw ma qaitä hai-a hing haw te y vi. Hing hethang Säthaw üng älo lä aely ngai vi’” näkha näpa.

⁵Tupyng-a Setan angra lä Isu bung Jerusalem märü käcai-a nähai pa vi. Säthaw üng Inγκäcai üng kaesangky mityng qawng-a aedaw hai pa dy.

⁶Setan angra ma, “Nang lä Säthaw üng cäpaw nädylä säly käthu by ä, Caekäcai thung-a tärü te lä ‘Säthaw üng angtawtha na ma nang bung pangky hethang täru pa ai mang. Nang üng kho tea kälung na hai tämaw dang y te khytä, äni ce üng kö hai pawngdawngghy pa vi ai’” näkha näpa.

⁷Isu ma, “Caekäcai thung-a tärü te lä ‘Nang üng Areng Säthaw tea käny hang’” näkha näpa.

⁸Tupyng-a Setan angra ma Isu bung me anghung kaesang-a nähai ea älawng-a awng saite pre angxynlyng na tawngnang te hai aecang phrung saite na mäti pa dy.

⁹Setan angra ma Isu tea, “Nang ma kai tea bü kha cäphaw dylä, hini pre angxynlyng na kai ma nang tea py ai” näkha näpa.

¹⁰Tukha Isu ma, “Setan angra, kai te üng thoja lä. Caekäcai thung-a tärü te lä ‘Nang üng Areng Säthaw lawngtä xyng tea ni cäphaw kha äni üng mawsawng ni sa hethang kae’” näkha näpa.

¹¹Tukha Setan angra lä Isu te üng thoja pa dy. Säthaw üng angtawtha na ma äni tea ly kha säbawng pa dy.

Isu kälu sa aetawng angcü saite

Mar 1:14-15; Luk 4:14-15

¹²Isu lä Baptismae Johan bung thawng thung-a pä-ung te anghang thai pyng-a, Kalile khö-a vawi vi dy.

¹³Isu lä Nazare märü-a ly pyng-a Kapernawm märü-a awng. Kapernawm märü lä Kalile tuilipui teng-a hai Natali hai Zabulun khö thung-a awng te vi.

¹⁴Buisaw Isaia üng thui rüing saite älo cungrü hai hethang tyng te vi.

15-16 Buisaw ma, “Zabulun khö hai Natali khö üng khimi na pangle pyng üng lolang-a awng te khimi na, Jordan tävwaw üng ha mang-a awng saite khimi na hai, Kalile khö üng Säthaw mäny y saite ceng thung-a awng saite khimi na lä käving thung-a awng ö vi ai. Hini khimi ce lä kaevang käleng bung nung ö ai. Dü hethang ri saite khimi na tähang kädang-a, käni tho te kätyng aevang vi ai” näkha näpa.

17Honi üng hai aetawng kha Isu lä, “Angthang Kähawi thui dy. Äni lä hunghö üng aekö haile lawi. Säthaw ma Sanphrang sa saite kätü lä aenai dy” näkha näpa.

Isu lä angcü üng äkähui na bung kähyng saite

Mar 1:16-20; Luk 5:1-11

18Isu lä Kalile tuilipui teng-a aeke ea kangby jä-ai lawng netä bung nung vi. Änini lä Peterae näsaite Simon hai äni üng kangby Andru vi. Äni ce lä mawi ne saite khimi na te phüing-a tuilipui thung-a mawipry jae sälö te vi.

19Isu ma “Kai leithung hui hawi. Nang ni lä mawi ne hawi te jüing-a, kai tea yng hethang khimi na bung nähai saite khimi ni-a bälawng vi ai” näkha näpa.

20Qengtäma änini lä äma ni üng mawipry na khaisö ea Isu leithung hui hawi praw dy.

21Honi mityng üng hai Isu ly ea äkäläng kangby jä-ai Jaeko ni Johan bung nung vi. Änini lä Zebede üng cäpaw na vi. Äpä-ai hai mangtä bälawng thung-a mawipry na thung rüing haile kha awng ö te vi. Isu ma änini bung lä leithung hui hethang kähyng pa dy.

22Qengtäma äpä-ai hai bälawng bung khaisö ea Isu leithung hui praw dy.

Isu ma kånaw käsaw hawi sa saite

Luk 6:17-19

23Isu lä Kalile khö-a khölawng tho kha Judae na üng ingkäcai-a Säthaw lo mätu pa dy. Säthaw ma pyng saite pre üng Angthang Kähawi phüing thui pa dy. Äni lä kånaw käsaw amäjy cawngkhang awng saite angxynlyng na tea hawi sa pa dy.

²⁴Siria pre mityng qütä-a khimi ce lä Isu äphüng thai vi dy. Äni ce lä kånaw käsaw amäjy cawngkhang awng saite khimi na bung äni tea nähai pa ö dy. Khimi phütä na lä nawphi saite phütä na hai angra kung saite, phütä na lä aesö kanglang saite, phütä na lä kökho dü saite na vi. Isu ma äni ce angxynlyng bung kånaw käsaw hawi sa pa dy.

²⁵Kalile khö, Dikapoli khö, Jerusalem märü, Judae khö hai Jordan tävaw rei käni käse mang üng ly saite khimipui lä Isu leithung hui ö dy.

Mathai 5

Me anhung-a Isu üng angtu lo

¹Isu lä khimipui na bung nung kha me anhung qawng-a paw ea aety dy. Tukha äkähui na lä äni tea ly pa ö dy.

²Tukha Isu ma äni ce tea mätu te aetawng pa dy.

Tähang kähawi py saite

Luk 6:20-23

³Äni ma “Säthaw üng säbawng saite aely ngai näte mäny saite khimi na lä tähang hawi. Äni ce lä Säthaw üng pre-a tawngnang te vi.

⁴Bälungsi saite khimi na lä tähang hawi. Säthaw ma äni ce bung awneng hai ai mang.

⁵Bälung aemäneng saite khimi na lä tähang hawi. Säthaw ma äni ce tea älawngpre pyng hai ai.

⁶Säthaw üng aely kängai kätyng sa hethang ngai saite na lä tähang hawi. Säthaw ma äni ce tea kawng hai phi ai mang.

⁷Bäheng te bälung awng saite khimi na lä tähang hawi. Säthaw ma äni ce tea bäheng pa vi ai.

⁸Säthaw tähang bälung käcai hai aepy saite khimi na lä tähang hawi. Äni ce lä Säthaw bung nung ö ai mang.

⁹Aede rung khytä sa pa saite khimi na lä tähang hawi. Säthaw ma äni ce tea äma üng nade na näkha ka vi ai.

¹⁰Kätüing sa te phüing-a äkäläng na ma mätang bälai-a sa pa saite khimi na lä tähang hawi. Honi khimi na lä Säthaw üng pre-a tawngnang ö te vi.

¹¹“Nang ce lä kai leithung hui ö te phüing-a, khimi ce ma nang ce tea käsi thui kha sakälö khü te hai kaeling kaemae thui dylä, nang ce lä tähang hawi.

¹²Kawng anghawtho ö. Säthaw ma nang ce tähang äma üng Känipre-a ävang käting py ai. Jangni-a buisaw na bung khimi ce ma nang ce tea sa te kätyng sakälö khü pa ö te by vi dy.

Bälawi hai Kaevang

Mar 9:50; Luk 14:34-35

¹³“Nang ce lä älawngpre üng bälawi kätyng vi. Bälawidae dylä, lung rung khytä sa haile haw y dy. Khimi ce ma tawng hethang y dy. Tukha hini bälawi tea ärang-a käde phae kha khimi ce ma thaw phaetae vi ai.

¹⁴“Nang ce lä älawng üng khimi na tähang kaevang kätyng vi. Me anghung qawng-a awng saite märü tea lä khimi ce ma homy haw y lyng.

¹⁵Ingthung-a awng saite khimi angxynlyng na lä maibung thawng kha tawng täkui-a khai te awng vai y. Khimi ce angxynlyng nung haw hethang maibung khai nae qawng-a ni khai saite kae vi.

¹⁶Honi kätyng nang ce üng kaevang khimi ce maw-a aevang sy. Tukä dylä, khimi ce lä nang ce üng kälu kähawi nung kha Känipre-a awng saite nang üng Pä-ai tea bälaw ö ai.

Mosi üng Ubädi phüing mätu saite

¹⁷“Kai lä Mosi üng Ubädi hai buisaw na üng älo tea täphra hethang ly te y. Kai lä täphra hethang ly te jüing-a, Mosi üng Ubädi hai buisaw na üng älo cungrü hai hethang ly te kae.

¹⁸Tängai ö. Käni hai älawng awng te khytä Mosi üng Ubädi älawngsai cäpi hai caelung cäpi la ja y. Säthaw ma sa saite kälu khüing y rytä äni üng Ubädi angxynlyng na awng vi ai rawng.

¹⁹Khimi lawngtä lä särilo cäpiky tea sa tämang dylä, khimi käläng tea hini kätyng sa hethang mätu pa dylä, honi khimi lä Säthaw üng Känipre-a cäpiky

vi ai. Tukha khimi lawngtä lä hini särilo na tängai kha käläng na tea mätu pa dylä, Säthaw üng Känipre-a Säthaw ma honi khimi kälengky näkha ka vi ai.

²⁰Tängai ö. Nang ce üng cüng saite lä Pharissai na hai Ubädi särae na qawng-a nang ce lä cungrü-a awng y dylä, Säthaw üng pre pyng saite thung-a kung haw y lyng.

Kädawtho te phüing mätu saite

²¹“Mosi ma nang ce üng kangsi na thui saite särilo phüing thai ö pyng te vi dy. ‘Kхими bung bädü hang. Khimi bung bädü dylä, Säthaw ma dengpy ai.’

²²Tungaila vaihi nang ce tea kai ma: Nang lä nang ma üng äpy tea kädawtho dylä, Säthaw ma nang tea dengpy ai. Nang lä äpy tea käsi thui dylä, nang tea Sanhendrin kawngci-a dengpy vi ai. Nang ma äpy tea kaerö näkha ka dylä, ngärei thung-a tyng ai mang.

²³⁻²⁴Tukätephüing-a nang lä Säthaw tea aemäthy hethang lasawng nähai ea nang üng äpy ma nang tea nung ngai y te mäny va vi näre mai. Tudylä Säthaw tea aemäthy saite lasawng maicang maw-a khaisö. Angcü-a ly kha äpy hai aede mang re. Tupyng-a ly haile kha Säthaw tea aemäthy lawi.

²⁵“Kхими lawngtä ma nang lä äni sa tämang saite thui kha nang hai mangtä tärae jung-a nähai hethang awng dylä, äni hai kärang-a aede lawi. Nang ni lolang-a awng tea ma äni hai aede lawi. Honi kä y dylä, äni ma nang bung tärae cei te kung tea a ai. Tärae käcei kung ma nang bung thawng üng reisea na kö thung-a a ai. Tukha äni ma nang bung thawng thung-a pä-ung vi ai.

²⁶Tängai ba. Nang lä kälai py king y rytä, thawng thung üng tho y lyng.

Kхими nawngpui hai i te phüing

²⁷“Mosi ma nang ce üng kangsi ce tea thui saite särilo phüing thai ö pyng te vi dy. Äni ma “Täkübäjang sa hang” näkha näpa.

²⁸Tungaila vaihi nang ce tea kai ma: Khimi lawngtä lä bädö te bälung hai khimi nawngpui, y dylä, aepawng y te nawngmädi tea kheng dylä, äma üng bälung thung-a täkübäjang te dy.

²⁹Nang üng ämi bangtang mang hunghö sa hai vi dylä, honi ämi bung thawpu kha kädeja la. Nang üng ätabung kácung hai-a ngärei thung-a ly te qawng-a ämi faitä pra te lä hawiky vi.

³⁰Nang üng kö bangtang mang hunghö sa hai vi dylä, honi äkö bung aebyng po kha kädeja la. Nang üng ätabung kácung hai-a ngärei thung-a ly te qawng-a äkö faitä pra te lä hawiky vi.

Nawngpui aekhai te phüng

Luk 16:18; Mar 10:11-12

³¹“Mosi ma nang ce üng kangsi na tea särilo thui te nang ce lä mäny ö pyng te vi dy. Äni ma ‘Kхими lawngtä lä äma üng nawngpui hai aekhai hethang ngai dylä, aekhai te cae py hethang kae’ näkha näpa.

³²Tungaila kai ma ‘Kхими lawngtä üng nawngpui äkäläng nawngmäcaw hai i y dylä, äni hai aekhai haw y. Äni lä äkäläng phüng hai äma üng nawngpui hai aekhai dylä, änawngpui tea täkübäjäng sa te vi. Äni üng nawngpui bung la saite nawngmäcaw la täkübäjäng sa te by vi.’

Älo aedo saite phüng

³³“Mosi ma nang ce üng kangsi ce tea thui saite särilo phüng mäny ö pyng vi dy. Äni ma ‘Nang lä älo aedo saite tea täphra hang. Areng tea nang ma sa hethang aedo saite älo kätyng sa ba’ näkha näpa.

³⁴Tungaila vaihi nang ce tea kai ma thui dy ‘Älo aedo ea täking ö hang. Känipre hai täking ö hang.’ Känipre lä Säthaw ma pyng saite mityng vi.

³⁵Älawngpre hai täking ö hang. Älawngpre lä Säthaw üng äkho thyng nae vi. Jerusalem märü tea mänyng kha täking ö hang. Jerusalem märü lä Sanphrang käleng Säthaw üng märü vi.

³⁶Mä-ai ma üng älö hai täking ö hang. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä äsangme metä bung kanglung-a kangnung-a sa haw ö te y.

³⁷Nang ce lä kälu hae haetä sa dylä, sa ai näkha thui. Sa y dylä, sa y näkha thui ö.

Tärawitha saite äphüng

Luk 6:29-30

³⁸“Mosi ma nang ce üng kangsi ce tea thui saite särilo phüing mäny pyng vi dy. Äni ma ‘Kхими lawngtä lä khimi käläng üng ämi faitä tea pra hai mai dylä, khimi ce lä äma üng ämi pra by hethang kae. Khimi lawngtä lä lawngtä üng äfaw aekhy hai dylä, khimi ce lä äma üng äfaw aekhy by hethang kae’ näkha näpa.

³⁹Tungaila vaihi nang ce tea kai ma: Nang tea sa tämang saite khimi tea lä tärawitha hang. Nang üng tangbeng täbeng saite khimi tea pheitä mang la täbeng hai be re.

⁴⁰Kхими lawngtä lä nang üng kä-o bung ngai kha tärae jung-a nähai hethang ngai dylä, äni tea nang üng kä-o käsa la py pa be re.

⁴¹Nang tea reisaе na ma aethaw paitae hai mengtä ly hai dylä, äni hai meng netä ly pa be re.

⁴²Nang tea säbawng hethang mäkäi saite khimi tea säbawng pa. Nang te üng kälai khi hethang ngai saite khimi na tähang kälai khi py pa.

Nang ma ce üng täre na tea bälung aevaw ö

Luk 6:27-28, 32-36

⁴³“Nang ce lä hini älo thai ö vai te vi. ‘Nang ce üng rawijae tea bälung aevaw ö. Nang ce üng täre na tea esäre ö’ näkha näpa.

⁴⁴Tungaila vaihi nang ce tea kai ma: Nang ma ce üng täre na tea bälung aevaw ö. Nang ce tea mätang bälai-a sa saite khimi na tähang aetang pa ö.

⁴⁵Nang ma tukä sa dylä, Känipre üng Pä-ai Säthaw üng nade tätang-a nang aelawng vi ai. Areng ma khimi kähawi, khimi käsi na üng qawng-a käni aevang hai pa dy. Khimi kähawi khimi käsi na üng qawng-a khöne hai pa dy.

⁴⁶Nang ce tea bälung aevaw saite khimi na tea ni bälung aevaw ö kae dylä, Säthaw ma nang ce tea äte ävang la py y lyng. Angko cawng saite na mätemg hini kätyng sa ö te by vi.

⁴⁷Tukha nang ce lä nang ma ce üng rawijae na tea köcibai sa kae dylä, nang lä honi khimi ce kä by kae dy. Säthaw bung mäny y saite na mätemg ma äma ce bälung aevaw saite khimi tea bälung aevaw ö te vi.

⁴⁸Tukätephüng-a Känipre üng Pä-ai Säthaw lä cungrü te kätyng nang ce la cungrü-a awng ö jo.

Mathai 6

Mätang saite na tea säbawng te phüng

¹“Nang ce lä kähawi sa tea khimi ce känung-a sa ö hang. Y dylä, Känipre-a awng saite nang ce üng Pä-ai ma nang tea ävang py hethang y dy.

²“Nang lä mätang saite na tea säbawng kätü-a, nang sa te khimi na tea thui hang ba. Khimi kähawi käjüng aesa saite na kätyng sa ö hang. Äni ce lä Judae na üng ingkäcai hai lolang kaeting-a mätang saite na tea säbawng ö te vi. Khimi ce ma äni ce tea tämö khai hethang honi kä sa ö vi. Tängai ö. Äni ce la khimi ce üng ävang dang pyng ö te vi dy. Säthaw ma äni ce tea ävang py te y.

³Nang lä mätang saite na tea säbawng te kätü-a, nang rawijae na mäteng mäny hai hang.

⁴Honi kätyng sa dylä, nang üng säbawng saite tea khimi ce mäny y lyng. Känipre-a awng saite nang üng Pä-ai ma kangru-a sa saite nung te phüng-a ävang py ai mang.

Säthaw tea aetang te phüng Isu ma mätu pa

Luk 11:2-4

⁵“Nang lä aetang ea khimi kähawi käjüng käsa na kätyng sa hang. Äni ce lä khimi ce känung bawi-a Judae na üng ingkäcai hai lolang kaeting mityng-a aedaw kha aetang hethang ngai ö vi. Tängai ö. Äni ce la khimi ce üng ävang dang vi dy. Säthaw ma äni ce tea ävang py pa y dy.

⁶Tukha nang ce aetang ea ingthung-a kung kha kätho aekhae teng. Ämi hai nung haw y saite nang üng Pä-ai Säthaw tea aetang. Nang üng Pä-ai ma kangru-a sa saite nung kha ävang py ai mang.

⁷“Nang lä aetang ea älo aepe mang hang. Nang lä aedawng y käla älo awng mang-a thui hang. Säthaw bung mäny y saite na lä hini kä aetang vi. Äni ce lä älo sadui-a aepe kha aetang dylä, äma ce üng Säthaw ma tängai ai näkha aedawng ö te vi.

⁸Nang lä äni ce kätyng sa hang. Nang üng Pä-ai lä nang mäkai y te käläng-a ma nang ngai saite na mäny pyng vi dy.

⁹Tukha nang aetang te kätü-a hini kä thui ö. ‘Känipre üng kai ce üng Pä-ai ä, nang üng ämüng käcai tea khimi ce ma tämö khai sy.

¹⁰Nang ma Sanphrang kätyng pyng sy. Känipre-a nang üng angtaawtha na nang ma üng aely kängai kätyng sa vi. Älawngpre üng khimi na lä hini kätyng nang üng aely kängai sa sy.

¹¹Kai ce üng käni qütä ca hethang py kü ba.

¹²Kai ce tea tämang saite khimi na hunghö kai ce bälawi te kätyng-a, kai ce üng hunghö bälawi kü ba.

¹³Kai ce tea hunghö sa te khytä bärawi bäleng saite aeting hai jo hang ba. Setan ma kai ce tea bäja y hethang säbawng kü ba’ näkha näpa. ”

¹⁴Tukha Isu ma “Nang tea sa tämang saite khimi na üng hunghö bälawi dylä, Känipre-a awng saite nang ce üng Pä-ai la nang üng hunghö bälawi vi ai mang.

¹⁵Tungaila nang tea tämang saite khimi na üng hunghö bälawi y dylä, nang üng Pä-ai la nang ma üng hunghö bälawi y lyng.

Böjae te phüng mätu te

¹⁶“Nang lä böjae ea khimi kähawi käjüing aesa te kätyng mimai hawi y te sa ö hang. Äni ce lä böjae te khimi na mäny hethang ngai te phüng-a ämi aelae y käla mimai hawi y te kätyng sa ö vi. Tängai ö, äni ce lä khimi ce üng ävang dang vi dy. Säthaw ma äni ce tea ävang py y dy.

¹⁷Nang ce lä böjae ea mimai aelae pang kha äsang aeso ping.

¹⁸Honi kätyng sa dylä, nang ce üng böjae te ämi lä mäny he y. Ämi hai nung haw y saite nang üng Pä-ai lä kangru-a sa te nung kha ävang py ai. ”

Vyngsai amäjy känetä phüng mätu pa

Luk 12:33-34

¹⁹“Nang ma tähang älawngpre-a vyngsai na mätung hang. Älawngpre-a vyngsai mätung dylä, süngai hai dengkeng ca haw vi. Khimi ce lä ing-a kung kha vyng na bäru haw vi.

²⁰Honi jüing-a nang ma tähang Känipre-a vyngsai na mätung kae. Honi vyngsai lä süngai dengkeng na ma ca haw y lyng. Honi lä theru na ma bäru haw te y.

²¹Nang üng kätui awicae awng saite mityng-a nang üng bälung lä awng vi ai.

Ätabung üng kaevang

Luk 11:34-36

²²“Nang üng ämi lä ätabung üng kaevang vi. Nang üng ämi na hawi dylä, nang üng ätabung lä Säthaw üng kängai sa vi ai.

²³Tungaila nang ämi hawi y dylä, nang üng ätabung angxynlyng na lä käving thung-a awng kha Säthaw üng kängai mäny haw y dy.

Säthaw hai älawngpre üng vyngsai na

Luk 16:13; 12:22-31

²⁴“Ämi mawsawng la ingkung lawng netä üng kälu sa mei haw y. Honi kä sa dylä, lawngtä tea tämö khai kha lawngtä tea lä mäthi y vi ai. Inkung lawngtä tea esäre kha käläng lawngtä tea lä bälung aevaw ai. Nang lä qengtä ma Säthaw hai älawngpre üng tangkae tähang mawsawng sa mei haw y lyng.

Bälungbi hang

²⁵“Nang lä älawng qawng-a hing hethang tähang bälungbi hang. Ätemakä ca ai mei. Ätemakä aekhu aena ai mei näkha bälungbi hang. Nang üng hing te lä käcakänei qawng-a aely lengky vi. Nang üng ätabung lä aekhu aena nae qawng-a ävang tingky.

²⁶Tävaw na phüing aedawng mä süng kae-e. Äni ce lä caw la e y. Caw la ae y. Caw na cawtai thung-a khai y. Tungaila Känipre üng mä-ai üng Pä-ai Säthaw ma äni ce tea mäcaw pa te vi. Nang lä tävaw na qawng-a ävang tingky vi.

²⁷Nang lä bälungbi te hai-a mä-ai ma üng hing saite säning tea äjecäcaw ryng hai sei haw te y vi.

²⁸“Nang lä aekhu aena nae tähang bälungbi hang. Daithung üng äcae hawi saite äpa na phüng aedawng mäsiung kae-e. Äni ce lä kälu la sa vai te y. Kä-o la aekhü vai te y.

²⁹Tungaila vaihi kai ma nang ce tea thui ai dy. Tawngnang phi saite Solomon sanphrang mäteng ma honi äpa na kätyng äcae hawi saite kä-o na aekhu aena haw y.

³⁰Säthaw lä daithung üng aeca tea äcae kähawi-a sa pa te vi. Honi aeca vaihi hing kha khawngdang lä khimi ce ma mai thung-a käde te kae vi. Tukä dylä, Säthaw lä nang tea ngai saite kä-o na py ai be. Nang ce lä Säthaw tea yng te di bärai ö te vi.

³¹“Tukätephüng-a makä ca ai mei. Makä nei ai mei. Äte aekhu ai mei” näte bälungbi ö hang.

³²Säthaw bung mäny y saite khimi na hai hini na phüng-a, bälungbi ö te vi. Nang ce hini ngai vi näte Känipre üng nang ce üng Pä-ai Säthaw lä mäny vi.

³³Säthaw üng pre hai aesui saite na phüng angcü-a aedawng mang ö. Säthaw üng aely kängai kätyng angcü-a awng. Tupyng-a hini angxynlyng na Säthaw ma nang ce tea py vi ai.

³⁴Tukätephüng-a nang lä khawngdang tähang bälungbi y ma. Khawngdang üng bälung käbi tähang lä khawngdang ma aedawng kae. Vaini aeting saite bälung käbi na lä vaini tähang aelo khaw dy.

Mathai 7

Khimi ce tea tärae cei hang

Luk 6:37-38, 41-42

¹“Khimi ce tea tärae cei ö hang. Tudylä nang ce tea Säthaw ma cei y ai mang.

²Khimi käläng tea nang ce ma tärae cei te kätyng-a Säthaw ma nang ce tea tärae cei tyng vi ai. Khimi ce tea nang ce ma kätüng-a tärae cei dylä, Säthaw ma nang ce tea kätüng-a tärae cei tyng ai. Tungaila nang ce ma khimi käläng

na tea bäheng y käla ma tärae cei dylä, Säthaw ma nang tea bäheng y käla tärae cei tyng vi ai.

³Nang ce lä äpy üng ämi thung üng angnüing cäpi cäcaw tea kheng ö hang. Hini lä hunghö cäpi hai aetawng vi. Nang ce üng ämi thung-a awng saite thinkawng byng tea nang ce lä aedawng ö.

⁴Nang ce üng ämi thung-a thinkawng byng awng te kätü-a nang ce üng äpy äjae tea ‘Angnüing cäpi cäcaw bung mätho hethang säbawng ai dy’ näkha thui hang.

⁵Nang ce lä käjüng aesa te khimi na vi. Angcü-a nang ce üng ämi thung üng thinkawng byng käleng mätho la. Tupyng-a ni nang ce äpy äjae üng ämi angnüing cäpi cäcaw tea mätho haw ai.

⁶“Säthaw üng cai saite na, ui na ca hethang kädesö hang. Honi kä sa dylä, äni ce lä nang ce tea aehawi kha kei vi ai. Nang ce tähang khawisäling kälung kätyng ävang ting saite o na maw-a kädesö hang. Honi kä sa dylä, hani na qawng-a äni ce üng kho hai thaw pipu ö vi ai. Tupyng-a äni ce lä nang ce tea aehawi kha nang ce bung kei po bälo vi ai.

Säthaw tea mäkäi ö

Luk 11:9-13

⁷“Nang ce ngai saite na Säthaw tea mäkäi ö. Tudylä äni ma nang ce tähang py ai. Ha ö. Tudylä Säthaw ma nang ce tea nung hai ai mang. Kätho tea täkhü ö. Tudylä Säthaw ma nang ce tea kätho pä-awng pa ai mang.

⁸Säthaw tea mäkäi saite khimi angxynlyng na tea lä py ai mang. Ha jawjaw saite khimi angxynlyng na lä nung hai ai mang. Kätho tea täkhü jawjaw saite khimi angxynlyng na tea lä Säthaw ma kätho pä-awng pa ai.

⁹Nang ce thung-a lawngtä üng nade ma täkaw mäkäi dylä, ämi ma la kälung py ai mei.

¹⁰Äni ma nang ce tea mawi mäkäi dylä, äni tea bärui py ai mei.

¹¹Nang ce hunghö awng mang saite khimi na mäteng ma caw nade na tea kähawi sai na py vävawi te vi. Tudylä Känipre üng nang ce üng Pä-ai lä nang

ma ce üng caw nade na tea kähawi py te qawng-a cang y mäkai saite khimi tea lä hawi te amäjä na py rae te vi.

12“Caekäcai angxynlyng na thung-a Säthaw ma thui saite särilo lä hini kätyng vi. Mä-ai ma tea kähawi sa hethang ngai te kätyng khimi käläng na tea kähawi sa pa ö.

Hawngkhae khaw cäpi

Luk 13:24

13“Säthaw üng pre-a kätho kaecei mang kung ö. Ngärei thung mang-a ly saite lolang lä hawi kha kätho khaw la leng bärai vi. Khimi kä-awng mang na lä honi lolang-a ly ö vi.

14Tungaila dungtäsa hing te mang-a tyng saite kätho lä cäpi kha lolang rae bärai. Tukätephüng-a khimi äjecäcaw ni honi lolang bung nung kae vi.

Äkung hai äthai

Luk 6:43-44

15“Nang ce lä buisaw käjüng aesa saite khimi tea sädi khai ö. Äni ce lä beram käjüng aesa kha nang ce tea ly dy. Tungaila äni ce lä tätang khaw-a kei kha bädü saite käsui na kätyng vi.

16Khimi ce tea äma ce üng sa saite hai-a nang lä mae ai. Angling kung-a Cäpje thai aethai te y. Angling kung-a thaidö thai aethai te y.

17Äkung kähawi qütä-a lä äthai kähawi aethai. Tungaila äkung kähawi y lä äthai kähawi y aethai kae vi.

18Äkung kähawi-a lä äthai kähawi y aethai haw y. Äkung kähawi y dylä, äthai kähawi aethai haw y.

19Khimi ce lä äthai kähawi aethai y saite äkung angxynlyng na tea la bälu kha mai thung-a käde ö te vi.

20Tukätephüng-a khimi ce lä hawi y saite amäjä na sa dylä, äni ce buisaw käjüng aesa te nang ce mäny ai.

Isu üng äkähui na tätang

Luk 13:25-27

²¹“Kхими phütä na lä Kai tea ‘Areng ä, Areng ä’ näkha kähyng ngaila, sanphrang Säthaw pyng saite pre thung-a qa y vi ai. Känipre Kai üng Pä-ai Säthaw üng kängai sa saite na tea ni Äni ma ngai ai.

²²Säthaw ma khimi angxynlyng na tea tärae cei te kätü-a, khimipui na ma ‘Areng ä, Areng ä, Nang üng Ämüng hai-a Säthaw üng Angthang kai ce lä thui ö vi dy. Nang üng Ämüng hai kai ce lä kamarae na awng mang-a sa te hai khimi ce te üng angra na tea mätho vi dy’ näkha thui ö vi ai.

²³Tupyng-a äni ce tea ‘Nang ce bung kai mäny vai te y. Nang ce lä käsi sa saite khimi na vi. Kai te üng tho la’ näkha cüngpra-a thui pa dy.

Ing sa te khimi lawng netä

Luk 6:47-49

²⁴“Tukätephüng-a kai üng lo thai kha tängai saite lä hini kä vi. Äni lä ing sa saite khimi bälungkähae lawngtä kätüng vi. Äni lä älawng kätü-a tai kha kälung pui käca hai-a aeqyng nae kähawi qawng-a mänyng ea ing sa saite khimi lawngtä kätüng vi.

²⁵Aeli khöpui khöre hai tuimaw lä tho pa vi dy. Aeli kangcai lä tho kha hani ing tea ty pa vi. Tungaila ing lä aene pa y vi. Ätephüng-a mei nädylä ing aenyng nae hawi bärai pa te phüng-a vi.

²⁶“Tungaila kai üng lo thai ea tängai y saite khimi lä hini kä hei. Äni lä aenyng nae kähawi y saite puisidi qawng-a ing sa saite khimi kaerö lawngtä kätüng vi.

²⁷Aeli khöpui khöre hai tuimaw lä tho pa vi dy. Aeli kangcai lä tho kha ing tea ty pa. Tukha ing honi lä aene kha äbyng älang na-a awng king pa vi dy” näkha näpa.

Isu üng aenae

²⁸Isu ma thui pyng te kätü-a äni ma mätu te lo thai saite khimipui na lä honi mätu saite phüng tengxyng y cangxei pa ö vi dy.

²⁹Ätephüng-a mei nädylä Ubädi särae na ma mätu te kätüng Isu lä mätu pa te y vi. Äni lä aenae awng saite lawngtä kätüng mätu pa te vi.

Mathai 8

Ängang käsi lawngtä bung Isu ma hawi sa pa

Mar 1:40; Luk 5:12-16

- ¹Isu lä me anghung üng aerung käthu ea khimipui na lä äni leithung hui pa ö dy.
- ²Tukha ängang käsi mang saite khimi lawngtä lä ly kha Isu maw-a khokhö didü pa dy. Äni ma Isu tea “Areng ä, nang ma aely ngai dylä, kai bung hawi hai haw he kae” näkha näpa.
- ³Isu la äma üng kö bäjang kha khimi kånaw tea aela pa dy. Äni ma “Kai aely ngai cy. Hawi lawi sy” näpa. Qengtäma äni üng ängang käsi lä hawi praw pa vi dy.
- ⁴Tupyng-a Isu ma äni tea, “Ämi tea lä hini phüng thui hang ba. Tungaila ly kha nang ma bung mäthykung na tea mätü ba. Tukha Mosi üng Ubädi kätyng mäthykung tea löci sa ba. Hikä sa te lä nang vaihi naw hawi dy näte khimi qütä ma mäny vi ai” näkha näpa.

Isu ma Rom reisaie mätawngky üng mawsawng bung hawi sa pa

Luk 7:1-10

- ⁵Isu lä Kapernawm märü-a kung tea Rom reisaie cungvaitä bung pyng saite mätawngky lä äni tea ly kha säbawng hethang mäkäi pa dy.
- ⁶Rom reisaie mätawngky ma “Särae ä, kai üng mawsawng lä tengxyng y kawngang naw vi. Äni lä ätabung aetae haw y käla ing-a awng te vi. Äni lä naw mätang phi vi dy” näkha näpa.
- ⁷Isu ma äni tea “Kai ly kha äni tea hawi sa pa ai mang” näpa.
- ⁸Tupyng-a reisaie mätawngky ma “Särae ä, nang lä kai üng ing-a ly hethang aeteng y lyng. Nang üng lo bälangtä phai thui dylä, kai üng mawsawng lä naw te hawi raw ai mang.
- ⁹Kai lä khimi üng aenae täkui-a awng saite khimi kae. Kai üng aenae täkui-a reisaie na awng. Kai ma lawngtä tea ‘ly lawi’ nädylä äni lä ly vi. Kai ma äkäläng reisaie tea ‘Vawi lawi’ nädylä, äni lä vawi vi. Kai ma üng mawsawng tea ‘Hini kä sa nädylä äni lä sa vi’” näkha näpa.

¹⁰Isu ma hini lo thai ea tengxyng y cangxei vi dy. Tukha äma leithung hui te khimipui na tea “Tängai ö, Isrelae khimi na thung-a mäteng ma hini kätangtä yng phi saite khimi bung kai aeting vai y.

¹¹Kai ma nang ce tea thui ai dy, khimi kä-awng mang na lä käni düng känise pre käläng mang üng ly ö te vi. Säthaw lä äma üng pre-a Sanphrang sa te kätü-a mä-ai üng kangsi Abraham, Isaika, Jaeko ce hai äni ce mangtä aety kha paw i sa ö vi ai.

¹²Tungaila Säthaw üng khimi, Isrelae khimi na bung kävingky saite thung-a kädesö vi ai. Honi mityng-a äni ce lä tengxyng y rawpi te hai äfaw aemäkütang kha awng ö vi ai mang” näkha näpa.

¹³Tupyng-a Isu ma Rom reiseae mätawngky tea “Ing-a vawi lawi. Nang ma üng yng te kätyng mawsawng lä naw hawi vi dy” näkha näpa. Honi kätü khaw-a ma mawsawng lä naw hawi pa vi dy.

Isu ma khimi ce bung kånaw käsaw hawi sa pa

Mar 1:29-34; Luk 4:38-41

¹⁴Isu lä Peterae ing-a ly ea Peterae üng pä-i lä kawngang naw kha i nae qawng-a aesawng te nung pa vi dy.

¹⁵Isu ma Peterae pä-i kö tea aela ea äpä-i lä naw hawi pa dy. Tupyng-a Peterae pä-i lä aetha praw ea äni ce tea käcakänei mäcaw pa dy.

¹⁶Honi kädüng käni leng ea lä khimi ce ma angra kung saite khimi kä-awng mang na bung Isu tea nähai pa ö cu dy. Isu ma älo thui kha khimi ce te üng angra na bung mätho pang pa vi dy. Isu ma khimi ce üng kånaw käsaw angxynlyng na hawi sa pa dy.

¹⁷Caekäcai thung-a buisaw Isaia ma täri rüing saite lä cungrü hai pa dy. “Äni ma mä-ai üng aethawdi saite hai kånaw käsaw na tea hawi hai vi dy” näkha näpa.

Isu üng äkähui aelawng hethang ngai saite na

Luk 9:57-62

¹⁸Isu lä äma tea säveng saite khimipui na bung nung ea äkähui na tea “Tuilipui rei mang-a aekae ö si” näpa.

¹⁹Tukha Ubädi särae lawngtä ma Isu tea ly kha “Särae ä, Kai lä nang ly saite mityng qütä-a hui by ai” näkha näpa.

²⁰Isu ma äni tea “Kivae na lä äkhaw awng. Tävwaw na lä täbö awng. Tungaila Kai, Khimi üng Cäpaw, lä älö qu nae mäteng awng te y” näkha näpa.

²¹Äkäläng äkähui lawngtä ma “Areng ä, kai pä-ai üng äro bärung he sa mang re si. Tupyng-a kai ly kha nang leithung hui ai mang. ”

²²Tungaila Isu ma äni tea “Nang lä kai leithung vaihi ma hui lawi. Kädü na ma äma ce üng äro tea bärung ö raw kae sy” näkha näpa.

Isu ma aeli kangcai tea ding hai pa

Mar 4:35-41; Luk 8:22-25

²³Tupyng-a Isu lä bälawng qawng-a paw pa dy. Äkähui na lä äni hai mangtä hui ö dy.

²⁴Qengtäma tuilipui-a aeli kangcai tho te aetawng kha tuileng na lä bälawng thung-a kung pa vi dy. Tungaila Isu lä i vi rawng.

²⁵Äkähui na lä Isu tea ly ea i bälaw ö dy. Äni ce ma “Areng ä, mä-ai tea säbawng kü. Mä-ai lä dü ai dy hei” näkha näpa.

²⁶Isu ma äni ce tea “Nang ce lä yng te aethaw awng ö y. Ätephüng-a ri ö te mei. ” Tupyng-a Isu ma aetha kha aeli hai tuileng na tea särilo hai thui pa dy. Tukha aeli hai tuileng na lä ding king pa vi dy.

²⁷Khimi ce lä cangxei ea “Hini lä makäti khimi vi nang mei. Aeli hai tuileng na mäteng ma äni üng lo tängai na ly” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

Isu ma angra kung saite khimi lawng netä bung hawi sa pa

Mar 5:1-20; Luk 8:26-39

²⁸Isu lä Kalile tuilipui rei mang-a tyng dy. Honi mityng lä Kerasene khimi ce üng khö vi. Angra kung saite khimi lawng netä lä täprawng mang üng tho kha Isu tea aeting pa dy. Änini lä tengxyng y aethaw awng kha khimi angxynlyng na ri ö bawi vi. Tukha ämi lä honi lolang mang ly vawng ö y.

²⁹Änini ma Isu tea “Säthaw üng Cäpaw ä, nang lä kai ce tea ätemakä sa hethang ngai hai te mei. Säthaw üng kätü tyng y rawng ea kai ni tea dengpy hethang ly te dy mei” näkha näpa.

³⁰Änini hai äjecäcaw hanglaw saite mityng-a o kanghö na lä raca ca kha awng.

³¹Angra na ma Isu tea “Nang ma kai ce bung khimi te üng mätho dylä, honi o na thung-a kung hethang py kü jo” näkha näpa.

³²Isu ma angra na kung saite ni tea “Ly hawi lawi” näkha näpa. Tukha angra na lä khimi te üng tho kha o tea kung ö dy. Tupyng-a o kanghö na lä täkha pyng mang-a aehui käthu ö kha tuilipui thung-a aesänung kha dü king pa ö vi dy.

³³O bung rui saite khimi na lä märü thung-a aehui ö kha äma ce tea aeting saite khimi na tea thui pa ö dy. Angra kung saite khimi lawng netä üng älawngsai lä thui pa ö dy.

³⁴Tukha märü üng khimi angxynlyng na lä Isu bung nung hethang ly ö dy. Äni ce lä Isu bung nung ea äma ce khö üng thoja hethang mäkäi pa ö dy.

Mathai 9

Isu ma kökho kädü lawngtä bung hawi sa pa

Mar 2:1-12; Luk 5:17-26

¹Tupyng-a Isu hai äkähui na lä bälawng aedang kha tuilipui rei mang-a aekae ea äma üng märü-a tyng ö dy.

²Khimi phütä na ma kökho kädü lawngtä bung Isu tea nähai pa. Äni lä i nae qawng-a aesawng pa te vi. Isu lä hini khimi ce üng yng saite nung kha naw saite khimi tea “Änang ä, aethawsi hang. Nang üng hunghö bung kai ma bälawi vi dy” näkha näpa.

³Ubädi särae phütä na ma hini lo thai te kätü-a, äni ce ma “Hini khimi lä Säthaw kätyng aesa te vi ly” näkha dawng ö dy.

⁴Isu lä äni ce üng aedawng saite mäny kha äni ce tea “Nang ce lä käsi na dawng hethang kae y.

⁵Kökho kädü khimi tea thui hethang manita jaky mei. ‘Nang üng hunghö na kai bälawi dy’ näkha thui te jaky mei. Y käla äni tea ‘Aetha kha aeke lawi’ näte jaky mei.

⁶Tungaila Khimi üng Cäpaw, Kai lä älawng qawng-a hunghö na bälawi hethang aenae awng saite nang ce tea mätü vi ai” näkha näpa. Tupyng-a Isu ma kökho kädü khimi tea “Aetha, nang üng i nae tä-yng kha ing-a vawi lawi cü” näkha näpa.

⁷Tukha äni lä aetha kha ing-a vawi pa vi dy.

⁸Hini tea khimi ce ma nung te kätü-a lä ri kha cangxei ö phi pa vi dy. Äni ce lä khimi lawngtä tea hini aenae käleng py pa te Säthaw tea bälaw ö vi dy.

Isu ma Mathai bung ka pa

Mar 2:13-17; Luk 5:27-32

⁹Isu lä honi mityng tho ea Mathai näte lawngtä angko cawng saite jung cäcaw-a aety te nung vi. Isu ma äni tea “Kai leithung hui lawi” näpa. Tukha Mathai lä aetha kha Isu leithung hui praw pa dy.

¹⁰Isu lä Mathai üng ing-a kädüngbö ca dy. Honi kätü-a angko cawng saite na hai, khimi hunghö na ly kha, Isu hai äkähui na mangtä bö ca ö te vi.

¹¹Pharisai na ma Isu lä hunghö awng saite na hai bö ca te nung kha Isu üng äkähui na tea “Ätephüng-a nang ce üng särae lä khimi hunghö na, angko cawng saite khimi na hai mangtä bö ca te vi mei” näkha näpa.

¹²Hini lo Isu ma thai kha äni ce tea “Känaw käsaw awng y saite na lä latang bung ngai y lyng. Tungaila naw te khimi lä latang bung ngai vi.

¹³Nang ce lä Caekäcai thung-a tärü te älo üng äphüng aetu ö re. Säthaw ma ‘Kai lä löci aesa te ngai y. Khimi ce lä äma ce tingtawi aebäheng te kai lä ngai te kae’ näkha näpa te vi. Kai lä khimi cüng saite na bung ka hethang ly te y. Khimi hunghö na bung ka hethang ly te kae vi” näkha näpa.

Böjae saite phüng

Mar 2:18-22; Luk 5:33-39

¹⁴Tupyng-a Baptismae Johan üng äkähui phütä na ma Isu tea ly kha “Kai ce hai Pharisai na lä böjae ö te reitae awng vi. Ätephüng-a nang üng äkähui na lä böjae ö y te vi mei” näkha düng pa.

¹⁵Isu ma äni ce tea “Aepawng saite särai üng rawijae na lä äni hai mangtä awng te thüng-a lä bälungsi te awng haw y. Khimi ce ma aepawng saite särai bung rawijae na te üng nähaija te kätyng vi ai. Hini kätü-a äni üng rawijae na lä böjae ö ai.

¹⁶“Kä-o kangrüng ngang tea kangthae ngang hai bang kha hui te awng vai y. Hokä hui dylä, kä-o kangthae ngang lä aeje kha kangrüng ngang aesä-ei rae vi ai baw.

¹⁷Khimi ce lä Cäpje tui kangthae lä mawiphö bung kangrüng thung-a mäkawi te awng vai y. Honi kätyng mäkawi dylä, Cäpje tui kangthae phüng-a mawiphö bung lä aesä-ei vi ai. Cäpje tui hai mawiphö bung lä pra vi ai. Cäpje tui kangthae lä mawiphö bung kangthae-a mäkawi saite kae vi. Honi kätyng sa dylä, Cäpje tui hai mawiphö lä pra hethang y vi” näkha näpa.

Naw saite nawngmädi lawngtä hai dü te anglaw lawngtä

Mar 5:21-43; Luk 8:40-56

¹⁸Isu lä hini älo na thui te thüng-a Judae khimi mätaungky lä äni tea ly pa dy. Tukha äni lä ämaw-a aebo kha Isu tea “Kai cänung lä vaicüng ma dü vi dy. Tungaila nang lä ly kha anglaw qawng-a äkö thyng dylä, äni lä hing haile tyng vi ai” näkha näpa.

¹⁹Tukätephüng-a Isu lä aetha ea äkähui na hai anglaw üng pä-ai leithung hui ö dy.

²⁰⁻²¹Honi kätü-a naw saite nawngmädi lawngtä lä Isu leithung mang ly pa vi. Honi nawngmädi lä khösäning hawlai netä äthi märaw pa vi dy. Nawngmädi lä äma üng bälung thung-a “Kai lä äni üng kä-o tawng-a aela dylä, naw te hawi king vi ai” näkha aedawng dy. Tukha äni lä Isu üng kä-o tawng-a aela pa dy.

²²Isu ma aehawi kha nawngmädi bung nung pa vi. Äni ma “Cänung ä, aethawsi hang. Kai tea yng te phüng-a Säthaw ma nang tea hawi hai te vi” näkha näpa. Nawngmädi üng naw te hawi praw pa dy.

²³Isu lä Judae khimi mätaungky ingthung-a kung te kätü-a khimi ce lä ae-awi lawng üng te hai khimi käläng na lä ätüng käleng hai raw ö sung te nung vi dy.

²⁴Tukha Isu ma äni ce tea “Tho pa öng la. Anglaw lä dü te y. Äni lä i te kae ecy” näkha näpa. Tukha khimi ce ma äni tea mänui hai pa ö vi.

²⁵Tupyng-a khimi ce bung ärang mang-a mätho pang ea Isu lä anglaw awng saite-a kung pa. Isu lä anglaw üng kö-a süng kha anglaw lä aetha pa vi dy.

²⁶Hini anghang lä honi märü äteng äpa-a äpa mityng qütä-a aethangdü pa vi dy.

Isu ma mikangjö lawng netä bung hawi sa pa

²⁷Isu la honi mityng üng thoja te kätü-a ämi kangjö lawng netä lä äni leithung hui pa dy. Änini ma “Sanphrang Davidae üng Cäpaw ä, kai ni tea bäheng kü jo” näkha a pa hawi dy.

²⁸Isu lä ingthung khaw-a kung te kätü-a mikangjö lawng netä lä äni tea ly hawi pa te vi. Tukha Isu ma änini tea “Kai lä nang ni üng naw te tea hawi sa haw ai näte nang ni lä yng hawi mei” näkha düng pa. Änini ma “Areng ä, Yng cy ä, ” näkha mäthang pa hawi dy.

²⁹Tupyng-a Isu ma änini üng ämi na tea aela ea “Nang ni kai tea yng hawi te phüng-a Kai ma nang ni üng naw te tea lä hawi sa te vi dy” näkha näpa.

³⁰Tukha änini üng ämi lä aevang haile haw vi dy. Tupyng-a Isu ma änini tea “Hini phüng ämi tea la thui hawi hang ba” näkha älo täru khi pa dy.

³¹Tungaila änini lä tho kha hini anghang lä mityng qütä-a thui pa vi dy.

Isu ma lo-ae bung älo aepe hai pa

³²Änini tho hawi pyng te thüng-a khimi ce lä khimi käläng lawngtä bung Isu tea nähai pa dy. Honi khimi lä angra kung te vi. Angra lä khimi tea älo aepe haw y hethang sa pa te vi.

³³Isu ma angra bung älo aepe haw y saite khimi te üng mätho pyng-a äni lä älo aepe pa dy. Khimi ce lä tengxyng y cangxei kha “Isrelae pre-a hini kätyng mä-ai lä qengtä la nung vai y” näkha nä ö dy.

³⁴Pharisai na ma “Angra mangkhawng üng haidae py te phüing-a khimi ce üng angra mätho haw te vi” näkha thui ö dy.

Isu ma äkähui na bung mätaw pa

³⁵Isu lä märü na hai vang angxynlyng na mang cäqeng kha ly ea Judae na üng Inγκäcai na thung-a Säthaw ma sanphrang sa saite Angthang Kähawi khimi ce tea mätu pa. Khimi ce üng känäw käsaw amäjä cawngkhang na hawi sa pa dy.

³⁶Isu lä khimipui na bung nung te kätü-a äni ce tea bäheng pa dy. Makäte phüing-a mei nädylä äni ce lä mäsaе phi kha aethawdi pa ö te vi. Äni ce lä rui te kung awng y saite beram na kätyng vi.

³⁷Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Hini khimi ce lä caw müng saite lai prang hai aetawng vi. Tungaila caw ae te khimi na lä di.

³⁸Tukätephüing-a caw ae saite na bung mätaw mang hethang lai kung tea mäkaï ö ba” näkha näpa.

Mathai 10

Angtawtha lawng hawlai netä na bung re pa

Mar 3:13-19; Luk 6:12-16

¹Isu lä äkähui lawng hawlai netä na bung mangtä ka dy. Äni ce tea Isu ma khimi ce te üng angra na bung mätho hethang aenae py pa vi dy. Tukha naw te hai känäw mi amäjä cawngkhang na tea hawi sa pa hethang haidae la py pa vi dy.

²Angtawtha lawng hawlai netä üng ämüing na lä honi na dy. Angcü-a Peterae näsaite Simon, hai äni üng kangby Andru, Zebede üng cäpaw lawng netä Jaeko hai äni üng kangby Johan,

³Philip hai Barthawleme, Thawmae hai angko cawng vai saite Mathai, Alphaï üng cäpaw Jaeko hai Thadaeus,

⁴Isrelae pre tähang bälung naw hai phi saite Simon hai Isu bung täre na kö thung-a a pa saite Judae Iskriota ce vi.

Isu ma angtawtha lawng hawlai netä na tea mätu pa

Mar 6:7-13; Luk 9:1-6

⁵Isu lä äkähui lawng hawlai netä na bung mätaw te kätü-a hini amäy na äni ce tea täru pa dy “Nang ce lä ceng käläng na tea ly ö hang. Awng mang saite Samari khimi ce üng märü na mang-a ly ö hang.

⁶Beram käla na hai aetawng saite Isrelae khimi na tea phai ly pa ö.

⁷Nang ce ly kha ‘Säthaw ma pre pyng ai te kätü lä aenai dy’ näte thui ö ba.

⁸Naw saite khimi na tea hawi sa pa ö. Dü saite khimi na tea la mäning haile tyng pa ö. Ängang käsi mang kha naw saite khimi na bung la hawi sa pa. Khimi thung-a kung saite angra na bung la mätho pa ö. Nang ce lä ävang py y käla ma naw te hawi sa pa hethang haidae dang pyng te vi dy. Tukha ävang la y käla khimi ce tea säbawng pa ö.

⁹Sui, tangkae hai phawisae na bung nang ce üng cawngkö thung-a khai kha nähai ö hang.

¹⁰Khölawng-a ly hethang tähang cawngkö süng ö hang. Kä-o kaeqai, kho painai kaeqai nähai ö hang. Pawngpai na mätem ma nähai ö hang. Kälu sa saite kung lä äma ngai te na dang hethang aeteng te vi.

¹¹“Nang ce lä märü, vang thung-a kung te kätü-a khimi ce ma tämö khai saite khimi lawngtä bung ha ö. Honi mityng üng nang ce tho y rytä äni üng ing-a aehae ö.

¹²Nang ce lä ingthung-a kung te kätü-a honi engthung tea Säthaw ma tähang kähawi py hethang aetang pa ö.

¹³Honi ingthung ma nang ce bung lady dylä, Säthaw üng tähang kähawi lä äni ce tea awng sy. Tungaila äni ce ma nang ce bung lady y dylä, nang ce ma ‘Tähang kähawi dang hang sy’ näkha thui pa.

¹⁴Märü haetä, vang haetä üng khimi na ma nang ce bung lady y dylä, nang ce üng lo tängai y dylä, äni ce te üng tho te kätü-a nang ma ce üng khodi na täkhy pa öng. Hini lä Säthaw ma tärae cei ai näte sämai nae vi.

¹⁵Tängai ö, Säthaw ma khimi angxynlyng na tea tärae cei te kätü-a, Sodom hai Komorae märü na-a awng saite khimi na qawng-a cang y honi märü üng khimi na tea lä dengpy vi ai.

Khimi ce ma Isu üng äkähui na tea sakälö khü

Mar 13:9-13; Luk 21:12-17

¹⁶“Käsui na thung-a beram na bung mätaw te kätüng kai lä nang ce bung khimi käsi na thung-a mätaw te vi. Tukätephüng-a nang ce lä Bärui na kätüng bälungkähae awng ö. Bähö na kätüng tämang saite sa hang.

¹⁷Nang ce lä kähawi-a sädi khai ö. Makäte phüng-a mei na dylä, khimi phütä na ma nang ce bung ne kha Judae na üng jung kai-a nähai ö vi ai. Judae na üng ingkäcai thung-a nang ce tea bo ö ai.

¹⁸Nang ce lä kai phüng-a pre pyng saite na hai sanphrang na üng maw-a tyng kha Angthang Kähawi äni ce tea hai ceng käläng na tea thui ö ai.

¹⁹Nang ce bung ne saite kätü-a äte thui ai mei, makä älo tho ai mei näte bälung mawng ö y ma. Honi kätü-a nang ce tea thui hethang Säthaw ma älo py ai mang.

²⁰Honi lo na lä nang ce te mang üng lo y lyng. Honi lo na lä nang ce te mang hai nang ce Pä-ai üng Muilaw ma thui saite älo na kae mang.

²¹“Khimi ce lä kangby jä-ai tingtawi dü hethang tähang ae-a ö ai. Äpä-ai ma äcäpaw bung a ai. Äcäpaw ni äcänung lä änä-awi ni äpä-ai tea engleng sa kha bädü hethang a vi ai.

²²Kai üng phüng-a khimi angxynlyng na lä nang ce tea esäre ö vi ai. Tungaila kangteng khytä cakhi-a awng saite khimi tea lä Säthaw ma aeqang pa vi ai.

²³Khimi ce ma nang ce tea märü haetä-a sakälö khü dylä, märü käläng mang-a aehui ö. Tängai ö. Nang ce lä Isrelae pre üng märü angxynlyng na tyng y käläng-a Kai, Khimi üng Cäpaw, tyng haile ai.

²⁴“Aetu saite khimi lawngtä lä äma üng särae qawng-a lengky te y. Mawsawng lawngtä lä äma üng areng qawng-a lengky te y.

²⁵Aetu saite lawngtä lä äma üng särae kätyng aelawng hethang hai mawsawng lawngtä la äma üng areng kätyng aelawng hethang anghawtho vi ai. Äni ce ma kai tea Belzebul angra näkha ka vi dylä, nang ce tea hini qawng-a cang y siky saite ämüing ka ö vi ai.

Khimi ce tea ri ö hang

Luk 12:2-7

²⁶“Tukätephüng-a nang ce lä honi khimi ce tea ri ö hang. Khimi ce ma täphung saite na tea Säthaw ma lä täphawng vi ai. Ho saite amäy tea khimi ce lä mäny ö vi ai.

²⁷Kai lä nang ce tea käving thung-a thui saite älo nang ce lä khimi ce tea kaevang-a thui pa ö. Kai ma nang ce üng kânawkhing teng-a mäcü saite lo nang ce lä khimi ce thai rungtä ingphö qawng mang thui pa ö.

²⁸Khimi ce tea ri ö hang. Äni ce lä nang ce üng ätabung tea bädü haw ngaila nang ce üng muilaw tea lä bädü haw te y lyng. Honi jüing-a, nang ce lä Säthaw tea phai ri ö. Äni lä khimi ce üng ätabung hai muilaw na tea ngärei thung-a täphra haw vi.

²⁹Nang ce lä mawri tävaw me netä tea phawisae äjecäcaw hai rang haw te kae vi. Tungaila Känipre nang ce üng Pä-ai ma mäny y dylä, mawri tävaw metä mäteng ma älawng qawng-a aeqa haw y lyng.

³⁰Nang ce üng älö-a äsang na majetä awng mei näte mäteng ma Säthaw lä to bawi haw te vi.

³¹Tukätephüng-a ri ö hang. Nang ce lä mawri na qawng-a ävang tingky te vi.

Isu bung aephae te hai aephae y te

Luk 12:8-9

³²“Khimi lawngtä ma khimi ce maw-a kai bung aephae y dylä, Känipre üng Kai Pä-ai maw-a äni bung kai la aephae y ai.

³³Tungaila kai bung khimi ce maw-a aephae saite khimi tea lä Känipre üng kai Pä-ai maw-a äni lä kai üng äkähui y näkha aephae by vi ai.

Nang ce üng engthung na qawng-a Khrista tea bälung aevaw ö

Luk 12:51-53; 14:26-27

34“Älawng qawng-a awneng hethang kai ly te käthi ö mei. Kai lä awneng hethang ly y. Aetäprei hai hethang kai lä aekei sawngseng hai ly te kae.

35Äpä-ai hai cäpaw, änä-awi hai äcänung, äkangni hai älingaw na aetäprei hethang Kai ly te kae.

36Khimi üng täre na lä äma üng engthung üng khimi raw vi.

37“Khimi lawngtä lä äma üng nä-awi ni pä-ai bung kai qawng-a bälung aevawky dylä, kai üng äkähui-a awng hethang aeteng y lyng. Khimi lawngtä lä äma üng cäpaw hai cänung na bung kai qawng-a bälung aevawky dylä, kai üng äkähui-a awng hethang aeteng y lyng.

38Khimi lawngtä lä kai leithung hui kha kai tähang dü hethang aerü rüng ea thinglang aepö y dylä, kai üng äkähui-a awng hethang aeteng y.

39Khimi lawngtä lä äma üng hing saite tea mäsaï vi dylä, dungtäsa hing te dang y. Khimi lawngtä kai tähang hini älawng qawng-a äma üng hing saite khaisö dylä, dungtäsa hing te dang ai.

Säthaw ma py te ävang

Mar 9:41

40“Nang ce bung lady saite khimi la kai bung lady te kätyng by kae dy. Kai bung lady saite khimi lä kai tea ma qaitä lady te cang y kai bung mätaï saite Säthaw tea lady te by kae dy.

41Khimi lawngtä lä buisaw lä Säthaw üng anghang thui te phüng-a hini buisaw tea lady dylä, Säthaw ma äni tea buisaw kätyng ävang py ai. Khimi lawngtä lä Säthaw üng khimi vi te phüng-a khimi kácüng bung lady dylä, Säthaw ma äni tea khimi kácüng kätyng ävang py pa ai.

42Khimi lawngtä lä kai üng äkähui thung üng äcäpiky lawngtä tea kai üng äkähui te phüng-a tui angding bynglyngtä py dylä, Säthaw ma äni tea kähawi-a ävang py khaw vi ai. ”

Mathai 11

Isu ni Baptismae Johan phüing

Luk 7:18-35

- ¹Isu la äkähui lawng hawlai netä na tea mätu pa dy. Tupyng-a äni lä honi mityng üng tho kha khimi ce tea älo mätu hethang hai Angthang Kähawi thui hethang Kalile khö üng märü käläng na mang-a ly pa.
- ²Baptismae Johan lä thawng thung-a awng te thüing-a Khrista üng sa saite angthang na thai dy. Tukha äni üng äkähui na bung Isu tea älo düng hethang mätaw pa dy.
- ³Äni ce ma Isu tea “Nang lä kai ce aering saite Mesia mei. Tukä y käla kai ce lä khimi käläng lawngtä bung aering ai rawng mei” näkha düng pa ö dy.
- ⁴Isu ma äni ce tea “Ly haile kha nang ce nung saite hai thai saite amäjäy na Baptismae Johan tea thui pa ba.
- ⁵Ämi kangjö na ämi nung haw ö dy. Äkho kangbai na aeke haw ö dy. Ängang käsi mang saite na la hawi sa pa dy. Känaw pang saite na la thai haile tyng ö dy. Dü saite na lä aetha haile tyng ö dy. Mätang saite khimi na Angthang Kähawi thai ö by dy.
- ⁶Kai tea yng jawjaw saite khimi tea lä Säthaw ma tähang kähawi py ai” näkha mäthang pa dy.
- ⁷Baptismae Johan üng äkähui na tho sälö ea, Isu ma Johan phüing khimi ce tea thui pa dy. Äni ma “Nang ce lä äte bung nung hethang ngai kha daithung kärang mang-a ly ö te mei. Aeli tho kha aehüing saite säbö kung tea kheng ö he mei.
- ⁸Y dylä, äte tea kheng hethang ly ö te mei. Kä-o ävang käting aelawng saite khimi lawngtä bung nung he ngai ö te mei. Ävang käting kä-o aelawng saite khimi na lä sanphrang üng ing na thung-a awng ö te kae be.
- ⁹Tudylä nang ce lä makäti khimi bung nung hethang daithung kärang-a ly ö te mei. Buisaw lawngtä bung nung he ngai te mei. Tängai ö, nang ce lä buisaw lawngtä qawng-a lengky saite bung nung ö vi dy.

¹⁰Johan phüing Caekäcai thung-a tärü te lä ‘Tängai ba, nang üng maw-a kai üng angta wtha saite bung kai ma mäta w ai. Äni lä nang üng ämaw-a lolang mäcai pa vi ai’ näpa.

¹¹Tängai ö, nawngmädi na üng aepeng saite khimi na thung-a Baptismae Johan qawng-a lengky te ämi la awng y. Tungaila Säthaw üng pre pyng te thung-a äcäpiky saite lawngtä lä Johan qawng-a lengky vi.

¹²Honi Baptismae Johan üng Anghang Kähawi thui te kätü üng hai vaihi khytä Säthaw pyng te khimi na lä aethaw paitae sa kha kung ea pyng hethang ngai ö vi.

¹³Baptismae Johan tyng y käläng-a buisaw angxynlyng na hai Mosi üng Ubädi na ma Säthaw pyng te pre phüing thui ö vi.

¹⁴Baptismae Johan lä Säthaw ma mäta w hethang thui rüing saite Elijae vi.

¹⁵Känawkhing awng saite khimi na lä thaikaw ö sy.

¹⁶“Vaihi dung üng khimi na tea lä äte hai mätae ai mei. Äni ce lä vyingjaw te mityng-a aety kha äma ce tingtawi älo aepe saite nade kätyng äma ce cici aekähying ö vi.

¹⁷Äni ce ma ‘Kai ce lä nang ce tähang kätang üng ngaila nang ce lä lang ö y vi. Kai ce lä äro kung-a bälungsi te hai ae-awi ngaila nang ce lä raw ö y’ näpa.

¹⁸Tudylä hini kätyng Kai ni Baptismae Johan tea tyng te by vi. Baptismae Johan ly tea äni lä böjae kha Cäpje tui na nei y. Khimi ce ma ‘Johan tea angra kung te vi’ näkha näpa ö dy.

¹⁹Kai, Khimi üng Cäpaw, lä ly tea ca nei kha awng vi. Tukha khimi ce ma ‘Äni lä bö ca te hahaw pä-ai, Cäpje tui neipro te khimi äni lä angko cawng saite na, khimi hunghö sa saite na hai rawijae aesa vi näpa ö be dy.’ Tungaila Säthaw üng bälungkähae awng saite na üng thui saite sa saite na nung ea käläng na ma Säthaw üng bälungkähae lä tüng näte mäny haw ö ai.
”

Ae-ui y saite khimi na

Luk 10:13-15

²⁰Tupyng-a Isu lä cangxei te awng mang-a sa pyng saite märü üng khimi na tea jaw pa dy. Ätephüng-a mei nädylä hani märü üng khimi na lä ae-ui pa ö y.

²¹Isu ma lä “Korazin märü üng khimi na ä, Säthaw ma nang ce tea tähang käsi py vi ai. Besaida märü üng khimi na ä, nang ce tea Säthaw ma tähang käsi py vi ai. Nang ce nung te cangxei saite na Kai ma Taira hai Sidon märü-a sa ea kha lä honi märü na üng khimi na lä vaicaw üng hai ma hunghö ae-ui ö vi ai. Äni ce lä kä-o kämawng na aelawng ea baiphö thung-a aety kha ae-ui te mäti ö pyng te vi dy.

²²Tängai ö, Säthaw ma khimi ce tärae cei te kätü-a Taira hai Sidon märü üng khimi na qawng-a cang y nang ce tea lä dengpy ö vi ai rawng.

²³Kapernawm märü üng khimi na ä, nang ce tea Säthaw ma tengxyng y mäsang te käthi mei. Tukä sa y lyng. Nang ce bung ngärei thung-a käde vi ai. Makäte phüng-a mei nädylä nang ce üng märü-a kai sa pyng saite kamarae na Sodom märü üng khimi na nung dylä, honi märü lä vaihi khytä awng ai rawng.

²⁴Tungaila hini lo lä tängai ö, Säthaw ma khimi ce tea tärae cei te käni-a, nang ce lä Sodom märü üng khimi na qawng-a cang y nang ce tea lä dengpy vi ai” näkha näpa.

Isu ma aehae te py ai

Luk 10:21-22

²⁵Tupyng-a Isu ma “Ä-ai ä, käni hai älawng üng Areng nang tea kai bälaw mang. Ätephüng-a mei nädylä nang lä bälungkähae na tähang ho saite phüng na nade kätyng awng saite khimi na tea täphawng pa te phüng-a vi.

²⁶Ä-ai ä, Hini na lä nang ma aely ngai saite vi.

²⁷“Kai pä-ai ma kai tea haidae hai bälungkähae py king vi dy. Ämi lawngtä lä Säthaw üng cäpaw näte mäny y. Pä-ai lawngtä xyng ni mäny te kae vi. Äpä-ai näte ämi lä mäny y. Kai, Äni üng Cäpaw, ma mäny hai he ngai saite khimi phütä na lä Ä-ai tea mäny ö dy.

²⁸“Kälu sa qyng kha mäsaе saite na kai tea ly ö. Nang ce aehae hethang kai ma säbawng ai.

²⁹Kai üng müngkäli phaw kha älo tängai kha kai üng äkähui-a aelawng ö. Kai lä änaungsa te hai bälung aemäneng saite vi. Tudylä nang üng bälung aehae saite dang tätang vi ai.

³⁰Ätephüing-a mei nädylä kai üng müngkäli lä jahaw kha phaw hethang janghy te vi” näkha näpa.

Mathai 12

Isu lä aehae te käni üng Areng vi

Mar 2:23-28; Luk 6:1-5

¹Tupyng-a Aehae te Käni-a Isu lä äkähui na hai mangtä lai mang-a aeke prei ö dy. Äma üng äkähui na lä böjo aelang kha caw vui sädy ea caw me khei kha ca pa ö vi.

²Pharisai na ma äkähui na sa te nung ö kha Isu tea “Nang üng äkähui na sa te lä Mosi üng Ubädi kätyng Aehae te Käni-a sa hethang kae y” näkha näpa.

³Isu ma äni ce tea “Nang ce lä Caekäcai thung-a sanphrang Davidae hai äma üng äpy na böjo aelang te kätü-a sa saite na phüing phai vai ö y nang mei.

⁴Äni lä Säthaw üng Taipung thung-a kung kha äni hai äpy na lä Säthaw tähang khai saite täkaw käcai ca pa vi. Mosi üng Ubädi kätyng honi täkaw tea mäthykung na qaitä ca hethang kae.

⁵Mosi üng Ubädi thung-a Aehae te Käni qütä-a Säthaw üng Inggäcai thung-a äni üng kälu sa saite mäthykung na lä Ubädi kätyng sa ö y näte nang ce lä phai vai y mei. Tungaila Säthaw ma äni ce sa te tea tämang vi näkha thui te y.

⁶Tängai ö, kai ma nang ce tea hikä thui te lä Säthaw üng Inggäcai qawng-a lengky saite lawngtä lä hi-a awng vi.

⁷Caekäcai thung-a Säthaw ma ‘Kai lä löci aesa te ngai y. Khimi ce lä äma ce tingtawi aebäheng te kai lä ngai te kae.’ Nang ce honi älosai phüing mäny ea kha lä, äkähui na sa tämang saite nang ce thui ö y vi ai.

⁸Kai, Khimi üng Cäpaw, lä Aehae te Käni üng Areng la vi” näpa.

Äkö pheitä aeqa saite khimi

Mar 3:1-6; Luk 6:6-11

⁹Isu lä lai mang üng tho pyng-a Judae na üng Inγκäcai thung-a kung pa dy.

¹⁰Äkö pheitä aeqa saite lä ha-a awng pa vi. Äni lä äkö aeqa pa te vi. Pharisai na lä Isu tea käsi thui hethang ha kha äni tea “Aehae te Käni-a khimi bung hawi sa pa te lä Judae na üng Ubädi hai aebäla mang mei” näkha düng pa ö dy.

¹¹Tukha Isu ma äni ce tea “Aehae te Käni-a nang ce üng beram metä angrawng thung-a aeqa dylä, nang ce lä makä sa ö ai mei. Nang ce lä angrawng thung üng beram bung ärang-a mätho ö vi ai.

¹²Khimi lawngtä lä beram metä qawng-a ävang tingky. Tukätephüng-a Aehae te Käni-a kähawi sa te lä Mosi üng Ubädi tea täphra te y” näpa.

¹³Tupyng-a Isu ma äkö pheitä aeqa saite tea “Nang üng äkö bäjang lawi. ” Tukha äni üng äkö mätaw kha pheitä mang üng äkö kätyng-a hawi ping pa vi dy.

¹⁴Tukha Pharisai na lä tho ea Isu bung makä sakha bädü haw ai mei näte phüng aedüng ö vi dy.

Säthaw ma re saite mawsawng

¹⁵Isu lä Pharisai na aeceng saite mäny kha honi mityng üng thoja pa vi dy. Awng mang saite khimi na lä äni leithung hui pa ö dy. Isu ma äni ce thung üng kånaw käsaw awng saite khimi qütä tea lä hawi sa pa dy.

¹⁶Isu lä äni ce tea äma lä ämi mei näte phüng thui y hethang älo täru khi pa dy.

¹⁷Hikä sa te phüng-a Caekäcai thung-a buisaw Isaia ma täru saite kätyng lä cungrü hai khaw te vi dy.

¹⁸Säthaw ma “Hini lä kai üng mawsawng vi. Kai ma äni bung re te vi. Äni lä kai ma bälung aevaw saite lawngtä vi. Tukha äni lä kai tea bälung kawng anghawtho hai phi te vi. Kai lä äni tea kai üng Muilaw py vi ai. Tudylä kai

üing mawsawng ma ceng käläng na makä sakha, khimi kácüing-a aelawng hethang phüing thui pa ai.

¹⁹Äni lä khimi ce hai älo ae-e y vi ai. Ätüng käleng hai la a y vi ai. Lolang-a älo käneng y hai aepe y.

²⁰Äni lä aetäkui kha awng rüing saite säbö kung bung khy te y. Aethaw awng y saite khimi na tea bäheng vi. Honi kätyng-a äni lä maicae üng mai äjecäcaw tea la bädü y. Äma ma tea sa haw y saite khimi tea äni lä bälung hawi vi. Äni lä kácüing saite ma bäja te khytä hini kätyng sa jawjaw vi ai.

²¹Ceng angxynlyng na üng khimi na lä äni tea ae-y ö vi ai” näkha näpa. Hini kätyng cungrü hai vi ai.

Isu hai Belzebul angra mangkhawng

Mar 3:20-30; Luk 11:14-23

²²Tupyng-a khimi phütä na lä angra kung saite khimi lawngtä bung Isu tea nähai pa ö dy. Honi angra lä khimi tea ämi nung haw y, älo la aepe haw y rung sa pa vi. Isu ma äni te üng angra bung mätho pa dy. Tukha äni lä ämi nung haw ea älo la aepe haw pa vi dy.

²³Khimipui na lä cangxei ö ea “Hini khimi lä sanphrang Davidae üng cäpaw aelawng haw ai mei” näkha näpa ö dy.

²⁴Tungaila Pharisai na ma hini phüing thai te kätü-a lä, “Hini khimi lä Belzebul angra mangkhawng üng haidae hai angra na bung mätho haw vi” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

²⁵Äni ce üng aedawng saite na Isu lä mäny kha äni ce tea “Pre haetä lä äma tea äma ma täre aety raw dylä, honi pre lä pra vi ai baw. Märü y dylä, engthung khaw üng khimi na lä lawng lawngtä aety raw vi dylä, hini ingthung lä aetäprei vi ai.

²⁶Setan angra lä äma tea äma aety raw dylä, äni üng pre lä pra vi ai.

²⁷Kai lä angra na bung Belzebul angra mangkhawng üng haidae hai-a mätho te dylä, nang ma ce üng äkähui na lä ämi üng haidae tawng kha angra na

mätho ö te mei. Hini phüng-a nang ce thui te tämang te näte nang ma üng äkähui na ma mätü ö dy.

Säthaw lä khimi ce säla-a pre pyng pa

²⁸“Kai lä Säthaw üng Muilaw ma kai tea py te haidae hai angra na bung mätho haw te vi dy. Tukha hini na ma Säthaw lä äma üng pre tea vaihi ma pyng rüng te mätü te vi dy.

²⁹Pheitä mang hai thui dylä, aethaw awng saite khimi bung mäkhing mang y käla äni üng ing-a kung kha ämi lä äni üng vyng na la haw y lyng. Äni bung mäkhing pyng ea ni äni ing-a kung kha vyng na bäru haw hethang kae.

³⁰Kai te mang-a awng y saite khimi lä kai üng täre kae vi. Khimi lawngtä lä kai hai mangtä Säthaw üng pre tähang khimi cüng saite y dylä, täprei saite kae vi.

Säthaw ma bälawi haw y saite hunghö

³¹“Tängai ö! Säthaw lä khimi üng hunghö angxynlyng na hai käsi prawng saite na bälawi haw vi ai. Tungaila khimi lawngtä ma Muilaw Käcai tea käsi prawng dylä, Säthaw ma manila äni üng hunghö bälawi haw y lyng.

³²Khimi ce ma Kai, Khimi üng Cäpaw tea käsi prawng te lä Säthaw lä bälawi haw vi ai. Tungaila khimi lawngtä ma Muilaw Käcai tea käsi prawng dylä, Säthaw lä manila vaihi üng hai vaimaw mang-a la hunghö bälawi haw y dy.

Äkung hai äthai

Luk 6:43-45

³³“Äkung hawi dylä, äthai kähawi aethai vi. Tungaila äkung hawi y dylä, äthai kähawi y aethai kae vi. Äthai tea kheng kha äthai kung üng äphüng mäny haw te vi.

³⁴Nang ce lä äce küng hai saite bärui amäjy na kätyng vi. Nang ce lä khimi käsi käsae na vi kha älo kähawi amäjy tho haw ö y lyng. Ätephüng-a mei nädylä äma üng bälung thung-a kawi saite na ni äma üng täbawng mang tho te vi.

³⁵Khimi kähawi lä kähawi-a aedawng te phüng-a, kähawi sa kha älo kähawi ni thui vi ai. Khimi käsi lä hawi y saite aedawng te phüng-a khimi ce tea hawi y sa kha hawi y saite lo ni thui vi ai.

³⁶“Säthaw ma khimi ce tärae cei te kätü-a lä, nang ce lä ävang ting y aepe saite älo angxynlyng na phüng täphawng he kae.

³⁷Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä ävang ting y te älo aepe te phüng-a Säthaw ma cei vi ai. Nang ce lä älo kähawi aepe dylä, Säthaw ma nang ce tea tämang te awng y” näkha thui vi ai.

Khimi ce ma kamarae mäkai pa

Mar 8:11-12; Luk 11:29-32

³⁸Tupyng-a Ubädi särae na hai Pharisai phütä na ma Isu tea “Särae ä, kai ce lä nang kamarae sa saite nung hethang ngai vi” näkha näpa.

³⁹Isu ma äni ce tea “Vaidung üng kaetha khimi ce lä hawi y kha Säthaw üng lo tängai ö y. Nang ce lä kai te üng kamarae mäkai ö te vi. Tungaila Säthaw ma buisaw Jonae tähang sa pa saite kamarae haetä xyng kai ma nang ce tea mätü ai.

⁴⁰Jonae lä mawi käleng üng äjo thung-a käni thungtä hai kärung-a rung thungtä awng te vi. Honi kätyng-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä älawng thung-a käni thungtä hai rung thungtä awng by vi ai.

⁴¹Säthaw ma khimi ce tea tärae cei te kätü-a lä Ninevi märü üng khimi na lä aedaw kha vaidung üng khimi na tea dengpy hethang aeteng khaw näkha thui ö vi ai. Ätephüng-a mei nädylä Jonae ma thui te lo phüng-a äni ce lä hunghö üng ae-ui ö te vi. Tukha vaihi Jonae qawng-a lengky saite lawngtä lä hi-a awng vi dy. Tungaila nang ce lä ae-ui hethang ngai ö y.

⁴²Säthaw ma khimi ce tea tärae cei te kätü-a lä, Seba pre üng sanphrang nä-awi lä aedaw kha vaidung üng khimi na tea dengpy he aeteng näkha thui vi ai. Ätephüng-a mei nädylä äni lä Solomon sanphrang üng bälunghae te lo tängai hethang ngai kha khöteng täki mang üng hai ly pa vi. Vaihi kätü-a Solomon qawng-a kälengky saite lawngtä lä hi-a awng vi rawng.

Angra lä vawi haile tyng te hai mätae pa

Luk 11:24-26

⁴³“Angra lä khimi thung üng tho ea, daithung kârang mang-a aevi kha awng nae ha vävawi vi. Tungaila äni lä mityng dang pa y.

⁴⁴Tupyng-a angra lä äma tea ‘Kai ma üng mityng kangrüng-a vawi haile tyng khyry ai nä vi.’ Tukha angra lä mityng kangrüng-a vawi haile ea äma kung saite khimi lä khimi awng y te ing kätyng hai mäcai ping ea cülü-ü saite ing hai aetawng te nung pa vi dy.

⁴⁵Tukha äni lä äma qawng-a siky saite kâlang angra me säritä na tea ka dy. Tukha äni ce angxynlyng na honi khimi tea kung kha awng pa. Tukätephüng-a honi angra kung saite khimi üng kangkhüng-a awng saite lä angcü üng qawng-a siky vi. Honi kätyng-a vaidung üng kaetha khimi na tea lä tyng vi ai.”

Isu üng änä-awi hai kangby na

Mar 3:31-35; Luk 8:19-21

⁴⁶Isu lä khimipui na tea älo thui te thüng-a, äni üng änä-awi hai kangby na lä tyng pa dy. Äni ce lä Isu hai älo aepe hethang ngai kha ing ärang mang-a aedaw pa ö vi dy.

⁴⁷Khimi lawngtä ma Isu tea “Nang üng nä-awi hai kangby na lä ärang mang-a aedaw kha awng ö dy. Äni ce lä nang hai älo aepe hethang ngai te ti ho” näkha näpa.

⁴⁸Tudylä Isu ma “Kai üng nä-awi, kai üng kangby na tätang lä ämi ce mei” näkha düng pa.

⁴⁹Tupyng-a äni lä äkähui na tea täkhi kha kheng ö, “Hini khimi ce lä kai üng nä-awi hai kangby na dy.

⁵⁰Khimi lawngtä lä Känipre üng kai pä-ai üng kängai kätyng sa dylä, kai üng kangby jä-ai, ticaw hai nä-awi na kätyng kae dy” näkha mäthang pa haile dy.

Mathai 13

Ämöti hi saite khimi hai mätae pa

Mar 4:1-9; Luk 8:4-8

- ¹Honi käni-a Isu lä ing üng tho kha Kalile tuilipui pyng-a ly ea aety pa dy.
- ²Isu tea khimipui na lä sävenglü kha awng pa. Tupyng-a Isu lä bälawng qawng-a paw kha aety pa dy. Khimipui angxynlyng na lä tui teng üng bäläng qawng-a aedaw kha awng ö dy.
- ³Tupyng-a Isu lä äni ce tea mätae saite lo na hai mätu mang pa dy. Tängai ö, “Lai sa te khimi lawngtä lä ämöti hi hethang lai-a ly dy.
- ⁴Ämöti hi te kätü-a phütä lä lolang qawng-a aeqa vi. Tävwaw na lä ly ea ämöti na ca king pa ö vi dy.
- ⁵Ämöti phütä na lä älung qawng-a aeqa pa. Hini mityng-a lä älawng thaw y te phüing-a äkung aepra praw vi.
- ⁶Tungaila käni tho kha äkung na tea khöbi da pa vi. Tukha äkung cäpi na lä angjüng na ru haw y te phüing-a cei king pa dy.
- ⁷Ämöti phütä na lä angling kung na säla-a aeqa pa dy. Angling kung na lä ryng rae ea äkung cäpi na tea bäja te phüing-a äkung na lä ryng pa y dy.
- ⁸Ämöti phütä na lä älawng kähawi qawng-a aeqa pa dy. Äkung aepra kha ryng rae ea äthai na aethai mang pa dy. Äkung phütä na lä tawngtä-a phü ruithungtä, phü rui tärutä hai cungvaitä, aepu hai rae pa vi dy.
- ⁹Känawkhing awng saite khimi na lä thaikaw ö sy” näkha näpa.

Mätae saite lo üng äphüing

Mar 4:10-12; Luk 8:9-10

- ¹⁰Äkähui na lä Isu tea ly kha “Ätephüing-a nang lä khimi ce tea mätae te lo na hai thui te vi mei” näkha düng pa.
- ¹¹Isu ma äni ce tea “Säthaw ma pre pyng saite phüing ho saite na nang ce tea mäny hai dy. Tungaila khimi käläng na tea lä mäny hai y.
- ¹²Sakaw te awng saite khimi tea lä Säthaw ma py rae vi ai. Tungaila sakaw te awng y saite khimi tea lä äma tea awng saite kaedawng tea mäteng ma Säthaw ma la king vi ai.

¹³Tukätephüng-a kai ma äni ce tea älo thui te kätü-a, mätae te lo hai thui te vi. ‘Äni ce lä nung ngaila mäny ö y. Äni ce lä thai ngaila tängai kaw ö te y vi’ näkha näpa.

¹⁴Jangni-a Caekäcai-a buisaw Isaia üng tärü saite lä ‘Nang ce lä kånawkhing hai thai jawjaw ngaila, thaikaw ö y vi ai. Nang ce lä ämi hai nung jawjaw ngaila, mäny ö y vi ai.

¹⁵Ätephüng-a mei nädylä hini khimi ce üng bälung lä tangkö ö te vi. Äni ce lä kånawkhing pang ö te vi. Äni ce üng ämi lä bäjö ö te phüng-a vi. Tukä y dylä, äni ce lä kånawkhing hai thai ö ai. Äni ce üng ämi hai nung haw kha bälung hai la mäny va haw ö vi ai. Äni ce lä hini kätyng awng kha kai tea aekö haile dylä, äni ce üng kånaw käsaw hawi sa ö vi ai.’

¹⁶“Säthaw ma nang ce tea tähang kähawi py te phüng-a Nang ce lä ämi la nung, kånawkhing la thai ö dy.

¹⁷Tängai ö, nang ce nung saite na tea, awng mang saite buisaw na hai awng mang saite khimi kácüng na lä nung hethang ngai ea la nung he dang ö y. Nang ce thai saite na tea äni ce lä thai hethang ngai ea la thai he dang ö y.

Ämöti hi saite khimi hai mätae te phüng thui mäcai pa

Mar 4:13-20; Luk 8:11-15

¹⁸“Tängai ö, hini mätae saite ämöti hi te phüng lä hikä hei.

¹⁹Khimi lawngtä lä Säthaw ma Sanphrang sa kha pyng saite pre phüng thai kha äni ma mäny dylä, Setan angra lä äni üng bälung thung-a awng saite Säthaw üng lo tea la pa ja vi. Hini lä lolang qawng-a aeqa saite ämöti na tea mätae pa te vi.

²⁰Kälung qawng-a aeqa saite ämöti na lä Säthaw üng lo thai kha kawng bärai te hai yng praw saite khimi na tea thui te vi.

²¹Tungaila Säthaw lo lä äni ce üng bälung thung-a cakhi y te phüng-a tänaetä yng ö te kae vi. Tukha äni ce lä Säthaw üng lo phüng-a mätangca saite aeting te kätü-a lä yng jawjaw ö y te vi.

²²Angling thung-a aeqa saite ämöti na lä Sāthaw üng lo thai pyng saite khimi na tea thui te vi. Tungaila äni ce lä bälung mawng saite hai tawngnang saite hai ngai saite na phüing-a yng saite lä ryng kha äthai aethai haw y.

²³Älawng kähawi-a aeqa saite ämöti na lä Sāthaw lo thai pyng-a mäny saite khimi tea thui te vi. Äni ce lä Sāthaw üng lo thai kha yng te phüing-a, phü ruithungtä, phü rui tärutä hai phü cungvaitä, aepu rae kha äthai na aethai mang pa dy” näkha näpa.

Isu ma caw kung hai aeca kung na phüing hai mätae pa

Mar 4:26-30

²⁴Tupyng-a Isu lä mätae te lo käläng thui pa be dy. Isu ma “Sāthaw ma sanphrang sa saite pre lä hini kä vi. Khimi lawngtä lä äma üng lai-a ämöti kähawi na hi vi.

²⁵Tungaila kärung-a äni ce i te kätü-a, äni üng täre lä ly kha lai-a hawi y saite ämöti na hi pa ö vi dy. Tupyng-a äni üng täre lä thoja pa dy.

²⁶Caw kung na aepra kha ävui na tho te kätü-a, aeca kung na aepra te mawsawng na lä nung ö vi dy.

²⁷Mawsawng na lä ly kha ingkung tea ‘Inkung ä, kai ce lä nang üng lai-a ämöti kähawi na ni hi ö te vi dy. Aeca kung na lä ma üng tho te mei näte kai ce lä mäny ö y’ näkha näpa.

²⁸Inkung ma äni ce tea ‘Hini aeca kung na lä täretäkai ma e te vi’ näkha mäthang pa. Tupyng-a mawsawng na ma ingkung tea ‘Nang lä kai ce tea ly kha aeca kung na bung aephawi hethang ngai hai te mei’ näkha näpa.

²⁹Tukha ingkung ma äni ce tea ‘Aepawi ö y ma. Ätephüing-a mei nädylä aeca kung na bung nang ce aephawi dylä, kjung angjüng na qa ma vi ai.

³⁰Aeca kung na hai caw kung na mangtä caw ae te thüing khytä ryng re sy. Caw ae kätü tyng ea kai üng mawsawng na tea nang ce lä angcü-a aeca kung na aephawi mang kha honi na tea maisawi hethang tä-yng kha mäkhing ö he kae. Tupyng-a äni ce lä caw kung na tea ae kha kácüing ea kai üng cawpai thung-a mätung ö” näkha näpa.

Angmawi mö hai mätae pa

Mar 4:30-32; Luk 13:18-21

³¹Tupyng-a Isu lä mätae te älo äkäläng hai khimi ce tea thui pa be dy. “Säthaw ma Sanphrang sa saite pre lä hini hai aetawng vi. Khimi lawngtä lä angmawi mö la kha äma üng lai-a e dy.

³²Hini angmawi mö lä ämöti angxynlyng na thung-a äcäpiky vi. Tungaila aepra kha ryng ea lä angkhaw thung üng äkung käläng angxynlyng na qawng-a lengky vi. Tukha tävaw na lä cangpre qawng-a aehae ö dy” näkha näpa.

Täkaw aepae saite aesi hai mätae pa

Luk 13:20-21; Kal 5:9

³³Isu lä khimi ce tea mätae saite lo käläng hai thui pa dy. Äni ma “Säthaw ma pre pyng saite lä täkaw aepae saite aesi hai aetawng vi. Awng mang saite täkaw na tea aepae hai bawi hethang nawngmädi lawngtä lä täkawdi aesi la kha aeço pa dy. Tukha awng mang saite täkawdi na tea lä aepae hai bawi pa dy” näkha näpa.

Buisaw na thui rüng pa saite lo na cungrü hai te

Mar 4:33-34; Joh 16:25

³⁴Isu lä khimi ce tea hini amäjäy angxynlyng na mätu hethang mätae te lo na hai thui pa. Isu ma khimi ce tea mätu ea lä mätae te lo hai thui jawjaw te vi.

³⁵Jangni-a Säthaw ma buisaw hai-a thui rüng saite lä hini kätyng cungrü hai te vi “Kai lä mätae saite lo na tawng kha khimi ce tea älo thui ai. Kai lä älawng sa te üng hai ma täphawng y saite amäjäy na thui ai” näkha näpa.

Caw kung hai aeca kung phüng

³⁶Tupyng-a Isu lä khimipui na te üng tho kha ingthung-a kung pa vi dy. Äma üng äkähui na lä ly kha Isu tea “Kai ce tea lai üng caw kähawi y kung na phüng mätae saite lawngsai thui mäcai kü jo” näkha näpa.

³⁷Isu ma “lai-a ämöti kähawi hi saite ingkung lä Kai, Khimi üng Cäpaw, tea thui te vi.

³⁸Lai lä älawngpre vi. Ämöti kähawi na lä Säthaw ma pyng saite khimi na vi. Ämöti kähawi y näte lä Setan angra ma pyng saite khimi na vi.

³⁹Aeca möti hi saite täre lä Setan angra tea thui te vi. Caw ae saite kätü lä hini älawngpre byng saite kätü tea thui te vi. Caw ae saite khimi na lä Säthaw üng angtawtha na vi.

⁴⁰Mawsawng na ma aeca kung na bung aephawi kha mai-a sawi ö vi ai. Hini älawngpre byng tea lä hini kätyng awng vi ai.

⁴¹Kai, Khimi üng Cäpaw, älawng qawng-a Kai ma üng angtawtha na bung mätaw vi ai. Tukha äni ce lä khimi ce tea käsi sa hai saite hai hunghö na sa saite khimi angxynlyng na tea Säthaw pre thung üng mätho ö vi ai.

⁴²Säthaw üng angtawtha na ma käsi sa saite khimi na bung ngärei thung-a käde pa ö vi ai. Honi mityng-a äni ce lä tengxyng y raw kha äfaw aemäkütang ö vi ai.

⁴³Tupyng-a khimi cüng saite na lä äni ce üng Pä-ai Säthaw üng pre-a Käni kätyng aevang ö ai. Känawkhing awng saite khimi na lä thaikaw ö sy” näkha näpa.

Ävang ting saite amäjy na phüng hai mätae pa

⁴⁴“Säthaw ma pre pyng saite lä khimi lawngtä ma lai-a ho saite ävang käting amäjy hai aetawng vi. Khimi käläng lawngtä ma hini tea äni ma nung te kätü-a, lä ho haile tyng be vi. Äni lä äma te üng vyngsai angxynlyng na tengxyng y kawng te hai jaw kha honi lai tea rang vi dy.

‘Khawisäling kälung’ hai mätae pa

⁴⁵“Säthaw ma pre pyng saite lä hini hai aetawng vi. Vyingjaw saite khimi lawngtä lä khawisäling kälung ävang käting mäqang te hai aetawng vi.

⁴⁶Äni lä ävang tengxyng y ting saite ‘Khawisäling kälung’ nung te kätü-a, äma tea awng saite amäjy angxynlyng na jaw king vi dy. Tupyng-a äni lä ävang ting saite khawisäling kälung rang dy.

Mawipry hai mätae pa

⁴⁷“Säthaw ma pre pyng saite lä mawi ne hethang jae saite pry haetä hai aetawng vi. Khimi ce lä tuilipui thung-a mawipry jae kha mawi amäjy cawngkhang na dang mang ö dy.

⁴⁸Mawi na lä mawipry thung-a aemang mang te kätü-a, mawi särae na lä mawipry tea tui teng-a re kha mawi na la ö dy. Tupyng-a äni ce lä aety kha mawi kähawi na bung keipo thung-a mäceng ö dy. Tungaila mawi kähawi y na bung lä käde pa öng vi.

⁴⁹Hini älawngpre teng te kätü-a honi kätyng by vi ai. Säthaw üng angtawtha käcai na lä älawng qawng-a cäqa kha khimi käsi na bung khimi kähawi na thung üng täprei ö vi ai.

⁵⁰Säthaw üng angtawtha na ma khimi käsi na bung lä ngärei thung aethaw pitaie hai käde ö vi ai. Tukha honi mityng-a khimi ce lä tengxyng y rawpi te hai äfaw aemäkütang kha awng ö vi ai. ”

Isu ma älo thui khüng dy

⁵¹Isu ma äni ce tea “Kai ma thui saite hini angxynlyng na nang ce lä mäny ö mei” näkha düng pa. Tukha äkähui na ma “Kai ce lä mäny ö cäkae” näkha näpa.

⁵²Isu ma äni ce tea “Säthaw ma pre pyng saite mäny te hai Säthaw üng angthang mätu saite yng te khimi qütä lä, äma üng ing-a vying mätung saite khimi lawngtä hai aetawng vi. Äni lä ävang ting saite vyngsai kangrüng hai kangthae na mätho saite khimi hai aetawng vi” näkha näpa.

Isu bung Nazare khimi ce ma ngai pa y

Mar 6:1-6; Luk 4:16-30

⁵³Isu lä mätae saite lo na thui pyng-a, honi mityng üng thoja pa vi dy.

⁵⁴Äni lä äma awng vai saite Nazare märü-a tyng pa dy. Tukha Isu lä khimi ce tea Judae na üng ingkäcai thung-a Säthaw lo mätu pa vi dy. Äni ce lä cangxei phi te hai “Äni lä hini bälunghae saite na mamang üng dang te mei. Makä sakha äni lä cangxei saite na sa hethang haidae dang te vi mei” näkha äma ce tingtawi aedüng ö dy.

⁵⁵“Äni lä lasämae üng cäpaw y mei. Äni üng änä-awi lä Maeri y mei. Jaeko, Josefae, Judae hai Simon ce üng jä-ai y vi mei.

⁵⁶Hini khimi lä cangxei saite amäjy angxynlyng na sa te hai älo thuikaw saite hidae lä mamang üng dang te vi nang mei. Äni üng ticaw na lä mä-ai hai hi-a mangtä awng saite y mei” näkha nä ö dy.

⁵⁷Äni ce lä Isu tea kädawtho kha äni tea tämö khai pa ö y dy. Tungaila Isu ma äni ce tea “Buisaw lawngtä bung lä äma üng märü hai ingthung na säla-a lä tämö khai pa y. Tungaila mityng käläng qütä üng khimi na lä äni tea tämö khai ö te vi” näkha näpa.

⁵⁸Äni ce lä Isu tea yng pa ö y te phüng-a Isu lä äni ce tea kamarae na sa mang pa y vi dy.

Mathai 14

Baptismae Johan dü te phüng

Mar 6:14-29; Luk 3:19-20; 9:7-9

¹Honi kätü-a Kalile khö pyng saite sanphrang Herodae lä Isu üng sa saite phüng khimi ce ma thui te thai vi dy.

²Sanphrang Herodae lä äma üng mawsawng na tea “Honi khimi lä Baptismae Johan he kae. Äni lä kädü thung üng aetha haile tyng te vi dy. Tukätephüng-a äni lä cangxei saite na sa haw te vi” näkha näpa.

³Hini kä y käläng-a sanphrang Herodae lä Baptismae Johan bung reisa na tea ne hai kha mäkhing ea thawng thung-a bäla pa pyng te vi dy. Ätephüng-a mei nädylä Herodae lä äkangby Philip üng nawngpui Herodia hai aepawng pa te vi.

⁴Hini phüng-a Baptismae Johan ma äni tea “Nang lä nang kangby üng nawngpui bung la te lä Mosi üng Ubädi hai aebäla te y vi” näkha pring pa te vi.

⁵Herodae lä Johan bung bädü hethang ngai vi dy. Tungaila äni lä Judae khimipui na tea ri vi. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Johan tea Säthaw üng buisaw lawngtä vi näkha yng ö te phüng-a vi.

⁶Herodae üng aepeng saite käni-a äni lä pawı sa vi. Honi pawı-a Herodia üng cänung lä äni hai äma üng angvüng na maw-a lang pa dy. Äni üng lang saite tea Herodae lä tengxyng y bälung anghawtho hai pa vi dy.

⁷Tukha Herodae ma anglaw tea “Nang üng mäkäi saite amäjä kai py ai mang” näkha älo täking ea älo aedo pa vi dy.

⁸Anglaw lä änä-awi ma thui te kätyng sanphrang Herodae tea “Baptismae Johan üng älö pangkae haetä qawng-a khai kha hi-a kai tea py” näkha näpa.

⁹Tukha sanphrang Herodae lä bälungsi pa dy. Tungaila äni lä äma üng pawı-a angvüng angvaw na maw-a älo aedo pyng vi dy te phüng-a anglaw ma mäkäi saite kätyng sa hai hethang äma üng reısae na bung mätaw pa vi dy.

¹⁰Tukha reısae na lä thawng thung-a ly kha Baptismae Johan üng älö byng pa ö dy.

¹¹Äni ce lä Johan üng älö pangkae qawng-a thyng ea nähai kha anglaw tea py pa ö dy. Tupyng-a anglaw lä änä-awi tea nähai pa dy.

¹²Johan üng äkähui na lä ly kha Johan üng äro bung la ea pa ö vi dy. Tupyng-a äni ce lä Isu tea ly kha Johan üng äphüng thui pa ö dy.

Isu ma Khimi nawngmäcaw lawng sang bangawtä na tea mäcaw pa

Mar 6:30-44; Luk 9:10-17; Joh 6:1-14

¹³Isu lä Johan dü te anghang thai ea lä, bälawng qawng-a aedang kha äkähui na hai khimi ce awng y saite mityng-a thoja pa ö vi dy. Isu hai äkähui na mityng käläng-a ly te anghang thai saite khimi na lä äma ce awng saite märü üng tho kha Isu leithung mepui mang hui pa ö vi dy.

¹⁴Isu lä bälawng üng aerung ea äni leithung hui saite khimipui na bung nung pa vi. Isu lä äni ce tea bäheng kha äni ce thung üng känäw käsaw awng saite khimi na tea lä hawi sa pa vi dy.

¹⁵Khöving aetawng te kätü-a lä, äkähui na ma Isu tea “Khöving ai dy. Hini lä märü, vang na hai hanglaw saite mityng kae vi. Khimipui na tea äma ce käcakänei dang hethang vang na mang-a ly hethang thui pa” näkha näpa.

¹⁶Tukha Isu ma äni ce tea “Äni ce bung mätaw hethang ngai y lyng. Nang ce lä äni ce tea käckänei na mäcaw pa ö” näpa.

¹⁷Äkähui na ma Isu tea “Kai ce tea lä tākaw phe bangawtä hai mawi käcei me netä xyng awng te kae vi” näkha mäthang pa.

¹⁸Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Tākaw hai mawi na kai tea nähai ö” näkha näpa.

¹⁹Isu ma khimi ce bung aeca qawng-a aety hethang thui pa dy. Tupyng-a äni lä tākaw phe bangtä hai mawi me netä la kha käni khösang mang-a kheng tähang ea Säthaw tea kawng te lo thui pa dy. Tupyng-a Isu ma tākaw täpe kha khimi ce tea bäri hethang äkähui na tea py pa dy. Tukha äkähui na ma tākaw bung khimi ce tea py pa dy.

²⁰Khimi angxynlyng na lä äjo kawi te khytä ca ö dy. Äkähui na lä tākaw hai mawi ca te kaebang mäküng ea lä tawng hawlai netä kawi tynglyng pa be vi rawng.

²¹Tākaw ca saite khimi nawngmäcaw na lä lawng sang bangtä awng vi. Nawngmädi hai nade na lä ca ö te by vi.

Isu lä tui qawng-a aeke pa

Mar 6:45-52; Joh 6:15-21

²²Qengtäma Isu lä äkähui na bung bälawng qawng-a paw ea Kalile tuilipui üng rei mang-a aekae hai ö dy. Äni ma khimipui na bung ing-a mätaw pa vi dy.

²³Khimipui na tho pyng-a Isu lä Säthaw tea aetang hethang äma qaitä me anghung-a paw vi dy. Khöving thung-a Isu lä äma qaitä me anghung-a awng vi.

²⁴Äkähui na üng bälawng lä tuilipui säla ung-a tyng pa vi dy. Aelipui tho kha bälawng tea tuileng ma bungba pa dy.

²⁵Khö aevang y käläng-a Isu lä tui qawng-a aeke kha äkähui na tea ly pa.

²⁶Äkähui na lä Isu tui qawng-a aeke te nung ea ri ö phi vi dy. Tukha äkähui na ma “Hini lä seisi vi” näkha ri te hai hang pa ö vi dy.

²⁷Qengtäma Isu lä äni ce tea “Aethaw aela ö. Kai kae ecy. Ri ö hang” näkha näpa.

²⁸Peterae ma Isu tea “Areng, nang tätang vi nädylä kai tui qawng-a aeke kha nang tea ly hethang särilo hai thui jo” näpa.

²⁹Isu ma Peterae tea “Ly lawi” näkha näpa. Tupyng-a Peterae lä bälawng üng cäqa ea tui qawng-a aeke kha Isu tea ly pa dy.

³⁰Tungaila Peterae lä aeli tho te nung kha ri pa vi dy. Tukha tui aesänung hethang sa te hai “Areng ä, kai tea säbawng kü” näkha näpa.

³¹Qengtäma Isu lä Peterae üng äkö-a süng pa. Äni ma Peterae tea “Nang lä kai tea yng te di vi. Ätephüng-a kai tea ae-y y te mei” näkha näpa.

³²Isu ni Peterae bälawng qawng-a paw ea aeli lä ding praw pa vi dy.

³³Tupyng-a bälawng qawng-a awng saite äkähui na lä Isu tea cäphaw ö dy. Äni ce ma Isu tea “Nang lä Säthaw üng Cäpaw tätang vi” näkha näpa.

Kenesare khö-a khimi känaw bung Isu ma hawi sa pa

Mar 6:53-56

³⁴Tupyng-a Isu hai äkähui na lä tuilipui rei mang-a aekae kha Kenesare khö-a tyng ö dy.

³⁵Honi khö üng khimi na lä Isu bung mäny ö pyng pa vi dy. Äni ce ma khöri dawngpa na tea aethai haidü pa ö vi dy. Tukha khimi ce lä känaw käsaw angxynlyng na bung Isu tea nähai pa ö vi dy.

³⁶Äni ce lä Isu üng kä-o tawng-a känaw na bung aela hai hethang mä kai pa ö dy. Äni üng kä-o tawng-a aela saite khimi angxynlyng na lä naw te hawi ö bawi pa vi dy.

Mathai 15

Kangsi kangjaw na üng reitae

Mar 7:1-13

¹Pharisai na hai Ubädi särae phütä na lä Jerusalem märü mang üng Isu tea ly pa ö dy.

²Äni ce ma Isu tea “Ätephüng-a nang üng äkähui na lä kangsi kangjaw na üng reitae tea bäjui ö y te mei. Äni ce lä hini reitae kätyng äkö aese y käla ca nei ö vi mei” näkha näpa.

³Isu ma ätephüng-a “Nang ce lä Säthaw üng särilo tängai y käla nang ma ce üng reitae tea bäjui ö te kae y mei.

⁴Älo käbawng-a Säthaw ma ‘Nang nä-awi ni nang pä-ai tea tämö khai. Nang nä-awi ni nang pä-ai tea käsi thui dylä, dü hethang kae näkha näte vi.’

⁵Tungaila nang ce ma khimi lawngtä lä äpä-ai, änä-awi tea ‘Säbawng hethang nang ni tea khai pa saite lä Säthaw tea py pyng vi dy nä haw vi’ näkha näpa.

⁶Khimi lawngtä hikä sa dylä, änä-awi ni äpä-ai tea tämö khai hethang ngai y dy. Honi kätyng-a nang ce lä nang mäce reitae bäjui hethang Säthaw üng särilo tea tängai ö y.

⁷Nang ce lä käjüng aesa saite khimi na vi. Nang ce phüng buisaw Isaia ma thui rüng te lä hini kätyng vi.

⁸Hini khimi ce lä kai tea täbawng hai lä tämö khai ö. Tungaila äni ce üng bälung lä kai hai hanglaw bärai vi.

⁹Äni ce ma kai tea cäphaw saite lä aetütü kae. Äni ce lä äma ce üng raitae tea Kai üng särilo kätyng mätu ö vi’ näkha näpa.”

Khimi tea känüng hai y saite na

Mar 7:14-23

¹⁰Tupyng-a Isu lä khimipui na bung kähyng kha äni ce tea “Tängai kha kähawi-a aedawng ö khü ba.

¹¹Khimi tea Säthaw maw-a nüng hai saite lä täbawng khaw-a kung saite amäjäy na y. Tungaila täbawng mang tho saite lä khimi ce tea nüng hai te vi” näkha näpa.

¹²Tupyng-a äkähui na lä Isu tea ly kha “Nang üng thui saite lo thai kha Pharisai na kädawtho te mäny mei” näkha düng pa.

¹³Isu ma “Känipre üng kai üng Pä-ai ma e y saite äkung angxynlyng na lä äni ma angjüng aephawi king vi ai.

¹⁴Äni ce tähang bälungbi hang. Äni ce lä mikangjö na tea lolang mätü saite ämi kangjö hai aetawng vi. Mikangjö lawngtä ma äkäläng mikangjö tea lolang mätü dylä, änini lawng netä lä angrawng thung-a aeqa hawi vi ai. ”

¹⁵Tupyng-a Peterae ma Isu tea “Honi mätae saite phüng kai ce tea thui mäcai kü” näkha näpa.

¹⁶Isu ma äni ce tea “Nang ce lä vaihi khytä mäny ö y rawng mei.

¹⁷Täbawng hai ca saite amäy lä äjo thung-a tyng kha deithae aely ea tho pang te nang ce mäny ö te be.

¹⁸Tungaila hawi y saite älo lä bälung thung üng tho te vi. Honi lä khimi tea Säthaw maw-a nüng hai vi.

¹⁹Khimi bälung thung üng tho saite na lä käsi dawng saite na, khimi bädü saite na, täkübjang sa saite na, nawngpui nawngpaw y käla mangtä i saite na, bäru saite na, älo bälai saite na, khimi üng säri tea täphra saite na vi.

²⁰Hini na lä khimi ce tea känüng hai te vi. Äkö aese y käla ca nei te lä khimi tea Säthaw maw-a nüng hai te y” näkha näpa.

Nawngmädi lawngtä üng yng saite phüng

Mar 7:24-30

²¹Isu lä honi mityng üng tho kha Taira hai Sidon märü üng püngkhe dawngpa-a ly pa dy.

²²Tu-a awng saite nawngmädi lawngtä lä Isu tea ly pa dy. Äni lä Kanan ceng nawngmädi vi. Äni ma “Areng, Sanphrang Davidae üng Cäpaw ä, kai tea bäheng kü. Kai cänung lä angra kung kha tengxyng y mätang phi vi dy” näkha hang pa dy.

²³Tungaila Isu lä nawngmädi tea älo bälängtä lä mäthang pa y. Tukha äkähui na lä “Hini nawngmädi bung mätaw ja la, äni lä mä-ai leithung hui kha hang te vi” näkha näpa.

²⁴Tupyng-a Isu ma nawngmädi tea “Säthaw ma kai bung la saite beram kätyng Isrelae khimi na tähang ma qaitä mätaw te kae” näkha näpa.

²⁵Nawngmädi lä cäphaw kha Isu tea “Areng ä, kai tea säbawng kü” näkha näpa.

²⁶Isu ma “Nade na üng täkaw la kha ui na tea kädesö hethang aeteng te y vi” näkha näpa.

²⁷Nawngmädi ma Isu tea “Areng ä, älawng mang. Tungaila äcaw na ma ca saite kaebang na lä böloka teng üng ui na mätemg ma ca ö te kae vi” näkha näpa.

²⁸Tukätephüng-a Isu ma äni tea “Nang üng yng te lä lengphi vi. Nang ma üng mäkäi te kätyng lawng sy” näpa. Honi kätü-a ma äcänung lä naw te hawi pa vi dy.

Isu ma khimi ce tea känaw käsaw hawi sa pa

²⁹Isu lä honi mityng üng tho kha Kalile tuilipui mang-a ly dy. Tupyng-a äni lä me anghung-a paw ea aety kha awng pa dy.

³⁰Khimipui na lä Isu tea ly pa ö dy. Äni ce lä äkho kangbai, ämi kangjö, khimi kaeqa, lo-ae na, hai äkäläng känaw käsaw awng saite na bung nähai kha Isu üng khokung-a khai pa ö dy. Tukha Isu ma hini känaw angxynlyng na bung hawi sa pa dy.

³¹Khimipui na lä cangxei ö vi dy. Äni ce lä lo-ae älo aepe te, khimi kaeqa hawi te, kho kangbai aeke te, mikangjö mi aevang te na tea nung pa ö dy. Tukha khimipui na lä Isrelae ceng üng Säthaw tea bälaw ö dy.

Isu ma khimi sang bälitä na tea mäcaw pa

Mar 8:1-10

³²Isu ma äkähui na tea kähyng kha äni ce tea “Hini khimi ce lä kai hai mangtä käni thungtä tütü awng ö te vi dy. Vaihi äni ce lä ca nei hethang äte la awng y. Tukätephüng-a äni ce tea kai lä bäheng phi vi dy. Kai lä äni ce tea mäcaw y käla mätaw dylä, äni ce lä lolang säla-a baiphi kha aetüng ö he kae dy” näkha näpa.

³³Äkähui na ma Isu tea “Hini daithung kârang-a khimipui tea mäcaw haw hethang khytä kâcakânei ma üng dang haw ai mei” näkha näpa.

³⁴Isu ma äni ce tea “Nang ce tea täkaw phe majetä awng mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Täkaw phe säritä hai mawi cäpi äje cäcawtä awng” näkha näpa.

³⁵Isu ma khimipui na bung älawng qawng-a aety hethang thui pa dy.

³⁶Tupyng-a äni lä täkaw phe säritä hai mawi bung süng kha Säthaw tea bälaw pa dy. Tupyng-a täkaw hai mawi na täpe kha äkähui na tea py pa dy. Äkähui na ma täkaw hai mawi na khimi ce tea bäri pa dy.

³⁷Khimipui angxynlyng na lä äjo kâkawi-a ca ö dy. Tupyng-a äkähui na lä kâca kaebang na mäküng kha tawng säritä kawi pre-a dang ö vi rawng.

³⁸Ca saite nawngmäcaw na lä lawng sang bälitä awng vi. Nawngmädi na hai nade na lä qa be vi rawng.

³⁹Tupyng-a Isu lä khimipui bung mätaw haile pa dy. Isu lä bälawng qawng-a paw kha Makadan khö-a ly dy.

Mathai 16

Pharisai na ma kamarae mäkäi pa

Mar 8:11-13; Luk 12:54-56

¹Pharisai na hai Sadukai phütä na lä käny hethang Isu tea ly pa ö dy. Isu üng aenae Säthaw ma py te mäny hethang äni ce lä Isu tea käni mang üng kamarae sa hethang mäkäi pa ö dy.

²Isu ma äni ce tea “Kädüng mang-a käni khösang thingdang dylä, khawngdang lä khö hawi ai näkha nang ce lä thui ö vi.

³Kädang mang-a khö angnüng khu kha käni khösang thingdang kha mänungxae dylä, aeli khöpui tho ai nä ö vi näkha nang ce thui ö vi. Nang ce lä käni khösang-a kheng kha khöne ai mei, khö hawi ai mei näte mäny ö vi. Tungaila vaihi üng tyng saite na tea nung ea la nang ce lä mäny ö y.

⁴Vaidung üng khimi kaetha na lä si phi kha Säthaw üng lo tängai ö y vi. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä kai tea kamarae na mäkäi ö vi. Säthaw ma

buisaw Jonae tähang sa saite kamarae käti ma qaitä ni nang ce lä nung ö ai” näkha näpa. Tupyng-a Isu lä äni ce te üng thoja pa vi dy.

Pharisai na hai Sadukai na üng täkaw aepae saite aesi phüng

Mar 8:14-21

⁵Äkähui na lä tuilipui rei mang-a aekae te kätü-a äni ce lä täkaw nähai hethang tämang ö vi.

⁶Isu ma äni ce tea “Nang ce lä Pharisai na hai Sadukai na üng täkaw aepae saite aesi tea kähawi-a sädi khai ö” näkha näpa.

⁷Äkähui na lä “Mä-ai lä täkaw nähai pa y te phüng-a Isu ma hini kätyng thui te vi” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

⁸Hokä thui saite Isu lä mäny kha “Nang ce lä täkaw awng y te phüng makä aethui ö te vi mei. Nang ce lä kai tea yng te di bärai vi.

⁹Nang ce vaihi khytä mäny ö y te vi rawng mei. Kai ma täkaw phe bangawtä hai khimi lawng sang bangtä mäcaw pyng-a kaebang tawng majetä mäküng mei näte aedawng haile ö lawi.

¹⁰Tukha täkaw phe säritä hai khimi lawng sang bälitä na tea mäcaw pyng-a kaebang tawng majetä dang mei näte mäny haile ö lawi.

¹¹Kai lä käckänei phüng thui te y näte, ätephüng-a nang ce mäny ö y te vi rawng mei. Pharisai na hai Sadukai na üng täkaw aepae saite aesi tea sädi khai ö” näkha näpa.

¹²Tupyng-a äkähui na lä Isu ma täkaw aepae saite aesi tea sädi khai hethang thui y, Pharisai hai Sadukai na üng mätu saite tea sädi khai hethang thui te vi näte mäny ö vi dy.

Peterae ma Isu üng äphüng thui pa

Mar 8:27-30; Luk 9:18-21

¹³Tupyng-a Isu hai äkähui na lä Philipi Kesari märü üng khö-a tyng ö dy. Isu ma äkähui na tea “Kхими ce ma Kхими üng Cäpaw, kai tea ämi näkha nä ö mei” näkha düng pa.

¹⁴Äni ce ma Isu tea “Kхими phütä na ma nang tea lä Baptismae Johan nä ö vi. Phütä na ma Elijae nä ö vi. Phütä na ma nang lä buisaw Jeremia, y dylä, buisaw käläng lawngtä vi ti ä” näkha thui pa ö dy.

¹⁵Isu ma äkähui na tea tudylä nang ce lä makä dawng ö mei. “Nang ce lä kai tea ämi näkha nä ö mei” näkha düng pa.

¹⁶Simon Peterae ma “Nang lä Hing saite Säthaw üng Cäpaw Mesia vi” näkha mäthang pa dy.

¹⁷Isu ma äni tea “Jonae üng cäpaw Simon ä, nang lä tähang hawi. Makäte phüing-a mei nädylä hini kätüing phüing lä khimi ma nang tea mätu te y, Känipre-a Kai üng Pä-ai ma nang tea mäny hai te vi.

¹⁸Peterae ä, nang tea Kai thui ai dy nang lä kälung phö käleng haetä vi. Honi kälung käleng qawng-a kai ma kangkawng sa vi ai. Kädü mi haidae mäteng ma honi kangkawng tea bäja haw y.

¹⁹Kai lä nang tea Säthaw üng pyng te pre üng saw na py ai. Nang ma älawng qawng-a sa hethang py y saite na lä Säthaw üng Känipre-a la py y by vi ai. Nang ma älawng qawng-a khimi ce tea sa hethang py saite lä, Säthaw ma Känipre-a sa hethang py by ai” näkha näpa.

²⁰Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Kai lä Mesia vi näte phüing ämi tea thui ö hang ba” näkha älo säde khi pa dy.

Isu lä äma dü hethang phüing thui rüing pa

Mar 8:31-9:1; Luk 9:22-27

²¹Isu ma äkähui na tea “Honi kätü üng hai aetawng ea kai lä Jerusalem märü-a ly kha mätangbälai te na aeting vi ai. Mätawngky na, mäthykung käleng na, Ubädi särae na ma kai tea mätangca-a sa ö vi ai. Kai bung bädü ö vi ai. Tungaila ämäthung käni pyng-a lä Säthaw ma kai bung mätha haile tyng vi ai” näkha cüingpra-a thui pa dy.

²²Tungaila Peterae lä Isu bung äteng-a ka kha pring pa dy. Peterae ma “Areng ä, hini na nang tea manila tyng y hethang Säthaw ma mäkhäng sy” näkha näpa.

²³Isu lä aehawi kha Peterae tea “Nang lä Setan angra kätyng älo thui te kae vi. Kai te üng aehi la. Nang lä kai tea sa tälokhei te vi. Nang lä Säthaw kätyng aedawng y käla khimi ce kätyng aedawng te kae vi” näkha näpa.

Isu üng äkähui aelawng te

²⁴Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Kхими lawngtä kai leithung hui hethang ngai dylä, äma üng kängai sai na khaisö kha dü hethang aerü rüing ea äma üng thinglang aepö kha kai leithung hui he kae.

²⁵Kхими lawngtä lä mä-ai ma üng hing saite tea aeqang he ngai dylä, honi khimi lä dungtäsa dü vi ai. Kai tähang dü saite khimi lä dungtäsa hing te dang vi ai.

²⁶Kхими lawngtä lä Käni, älawng angxynlyng na bung pyng king ngaila dungtäsa hing te dang y dylä, äma tähang äte la ävang ting te y dy. Mä-ai ma üng hing saite bung äte amäjä hai aeleng haw mei.

²⁷Kai, Khimi üng Cäpaw, lä Äpä-ai üng phung-ang hai Säthaw üng angtawtha käcai na hai mangtä ly vi ai. Honi kätü-a khimi angxynlyng na äma ce sa te kätyng ävang py pa vi ai.

²⁸Tängai ö. Hi-a awng saite khimi phütä na lä Sanphrang kätyng Khimi üng Cäpaw bung nung y kälang-a dü y vi ai rawng” näkha näpa.

Mathai 17

Isu üng ämaw äcae lang pa

Mar 9:2-13; Luk 9:28-36

¹Käni tärutä pyng-a lä Isu lä Peterae, Jaeko, hai Jaeko kangby Johan ce bung ka kha äni hai mangtä me anghung kaesang-a paw ö dy. Ha-a lä äni ce ma qaitä awng ö kae vi.

²Äni ce üng maw-a Säthaw ma Isu üng ämaw äcae lä lang hai pa vi dy. Äni üng mimai la käni kätyng ang pa vi. Äni üng kä-o na lä kälung ping kha ang pa vi.

³Tupyng-a äkähui lawng thungtä na lä Mosi ni Elijae lä tho kha Isu hai älo aepe hawi te nung pa vi dy.

⁴Tukha Peterae ma Isu tea “Areng ä, hini mityng-a lä awng nae hawi bärai. Awng hethang ngai dylä, kai ma taipung käthungtä sa pa ai dy. Nang tähang haetä, Mosi tähang haetä hai Elijae tähang haetä vi” näkha näpa.

⁵Tungaila Peterae lä hini lo kä thui te thüng-a khö angnüng kanglung lä tho kha äni ce tea bu pa dy. Tukha khö angnüng thung mang tho te ätüng lä “Hini lä kai ma bälung aevaw saite Kai üng Cäpaw vi. Äni lä kai tea anghawtho hai te vi. Äni üng älo tängai ö” näkha näpa.

⁶Hini ätüng tea äkähui na lä thai ea tengxyng y ri phi te hai mimai lä älawng-a bü kha awng ö kae vi dy.

⁷Tukha Isu lä ly kha äni ce tea aela ea “Aetha ö lawi. Ri ö hang” näkha näpa.

⁸Äkähui na kheng ea lä Isu ma qaitä awng kha käläng na bung lä nung pa y vi dy.

⁹Isu lä äkähui na hai me anhung üng aerung käthu te kätü-a Isu ma äni ce tea “Kai, Khimi üng Cäpaw, lä dü te üng aetha y käläng-a nang ce nung pyng saite na ämi tea la thui ö hang ba” näkha täru khü pa dy.

¹⁰Äkähui na ma Isu tea “Ubädi särae na lä angcü-a Elijae ly vi ai näkha makäte phüng-a thui te vi mei” näkha düng pa ö dy.

¹¹Isu ma äni ce tea, “Äte angxynlyng na tea aerü rüng hethang Elijae ly mang te vi.

¹²Tängai ö, Elijae lä ly pyng te vi dy. Tungaila khimi ce lä äni bung mäny y kha äni tea ngai te kätyng sa pa ö vi dy. Hini kätyng-a Kai, Khimi üng Cäpaw, tea lä äni ce ma mätang bälai-a sa ö vi ai” näkha näpa.

¹³Tupyng-a äkähui na lä Isu ma Baptismae Johan phüng thui saite na mäny ö vi dy.

Nade lawngtä üng angra bung Isu ma mätho pa

Mar 9:14-29; Luk 9:37-43

¹⁴Isu hai äkähui na lä khimipui na awng mang saite mityng-a tyng ea khimi lawngtä ma Isu maw-a ly kha khokhö didü pa dy.

¹⁵Äni ma “Särae ä, kai üng cäpaw tea bäheng kü. Äni lä re kanglang kha mai thung-a hai tui thung-a aetüing leilae te vi.

¹⁶Kai lä äni bung nang ma üng äkähui na tea nähai ea äni ce lä känaw käsaw hawi sa haw te y vi” näkha näpa.

¹⁷Isu ma äni ce tea “Nang ce lä yng y saite khimi na kae be tu la. Nang ce lä tyng saite hai tüng y saite mänykaw y. Kai lä nang ce hai majetä käqae-a awng hethang mei. Matangtä käqae-a nang ce tea kai lä änawngsa ai rawng mei. Nade bung kai tea nähai lawi” näkha näpa.

¹⁸Tupyng-a Isu lä angra tea nade te üng thoja hethang särilo thui pyng-a angra lä thoja pa. Qengtäma nade lä naw te hawi pa vi dy.

¹⁹Tupyng-a äkähui na lä Isu ma qaitä awng tea “Kai ce lä makäte phüing-a angra bung mätho haw y te vi mei” näkha düng pa ö dy.

²⁰Isu ma äni ce tea “Ätephüing-a mei nädylä nang ce lä kai tea yng te di vi. Tängai ö, nang ce üng yng saite angmawi mö kaesüing jetä kätyng awng dylä, nang ce ma hini me anghung tea ‘Hini mityng üng hani mityng-a aethui lawi nädylä hani me anghung lä aethui vi ai. ’ Nang yng dylä, äte angxynlyng na sa haw king vi.

²¹Böjae kha aetang saite mäqaitä hai-a ni hini kä angra bung mätho haw” näkha näpa.

Isu lä äma dü hethang phüing thui haile tyng pa

Mar 9:30-32; Luk 9:43-45

²²Isu hai äkähui na lä Kalile khö-a aekäcö kha awng te thüing-a Isu ma äni ce tea “Kхими lawngtä ma Kai, Khimi üng Cäpaw, bung täre na kö thung-a a vi ai.

²³Äni ce ma kai bung bädü vi ai. Ämäthung käni-a Kai lä kädü thung üng aetha haile tyng vi ai” näkha näpa. Tukha äkähui na lä bälungbi ö phi vi dy.

Säthaw üng Ingcäcai tähang maimö py te

²⁴Isu hai äkähui na lä Kapernawm märü-a tyng ea Säthaw üng Inγκäcai tähang maimö ko saite na lä Peterae tea “Nang üng särae lä Säthaw üng Inγκäcai tähang maimö py by mei” näkha düng pa dy.

²⁵Peterae ma “Py by cy ä” näkha näpa. Tupyng-a Peterae lä ingthung khaw-a kung ea Isu ma “Simon ä, nang lä makä aedawng mei. Älawng üng sanphrang na lä ämi te üng angko cawng ö te mei. Äma pre üng khimi na tea mei, y käla pre käläng üng khimi na tea mei” näkha düng pa dy.

²⁶Peterae ma “Pre käläng khimi maimö ko he kae” näkha näpa. Isu ma “Tudylä äma pre üng khimi na lä maimö ko te aelawi bawi vi dy.

²⁷Tungaila äni ce kädawtho y hethang nang lä tuilipui-a ly kha mawibawng lawi. Angcü-a dang mang saite mawi täbawng khawi kha kheng. Phawisae pjaetä dang ai mang. Honi phawisae pjaetä lä mä-ai ni maimö ko hethang aelo te vi. Honi phawisae la kha mä-ai ni tähang äni ce tea maimö py pa” näkha näpa.

Mathai 18

Ämi ta kälengky mei

Mar 9:33-37; Luk 9:46-48

¹Honi kätü-a äkähui na lä Isu tea ly kha “Säthaw üng pre-a ämi ta lengky ai mei” näkha düng pa.

²Isu lä nade cäpi lawngtä bung ka kha äkähui na üng maw-a aedaw hai pa dy.

³Tukha Isu ma äkähui na tea “Tängai ö, nang ce lä hunghö üng aekö haile kha nade kätyng-a aelawng ö. Y dylä, Säthaw üng pre-a kung haw ö vi ai.

⁴Khimi lawngtä lä hini nade kätyng bälung aemäneng ea ni Säthaw üng pre-a lengky vi ai.

⁵Khimi lawngtä lä Kai üng ämüng phüng-a hini nade bung lady dylä, kai bung lady te by kae dy.

Yng te pra hai saite phüng

Mar 9:42-48; Luk 17:1-2

⁶“Kхими lawngtä lä hini nade lawng lawngtä üng yng saite pra hai te qawng-a äma üng kånawngjang-a kälung käleng ae-awi kha pangle tui thung-a khimi ce ma kädesö khyry te lä äni tähang hawiky vi ai rawng.

⁷Kхими ce tea yng saite pra hai te na awng te phüing-a khimi ce qawng-a tähang käsi tyng vi ai. Yng te pra hai te amäy na lä awng jawjaw vi ai. Tungaila yng te pra hai saite äni lä tähang si vi.

⁸“Nang üng äkö y dylä, äkho ma yng saite tea pra hai vi dylä, honi äkö kho bung byngpo kha kädesö la. Mai dü y saite ngärei pre thung-a äkö, äkho kácung-a aeqa te qawng-a äkö äkho pheitä hawi y kha hing te lä hawiky khyry te vi rawng.

⁹Nang üng ämi ma nang üng yng saite tea pra hai dylä, honi ämi bung mätho pu kha kädesö la. Ämi kåneta hai ngärei thung-a aeqa te qawng-a ämi faitä hai hing te lä hawiky khyry te vi” näkha näpa.

¹⁰“Nang ce lä nade na tea khengsing ö hang. Tängai ö. Hini nade na üng Säthaw üng angtautha na lä Kånipre-a awng saite Pä-ai hai mangtä awng jawjaw te vi.

¹¹Kai, Kхими üng Cäpaw, lä la saite na bung aeqang hethang cäqa te vi.

La saite Beram hai mätae pa

Luk 15:3-7

¹²“Kхими lawngtä lä beram cungvaitä awng kha honi thung üng metä la näre maisi. Hini khimi lä makä sa ai mei. Nang ce lä makä dawng mei. Äni lä beram rui täkaw hai täkaw na bung me anhung raca rawng-a khai kha beram käla bung ha ngece vi ai.

¹³Tängai ö, Beram käla bung dang haile ea la y saite beram rui täkaw hai täkawtä na qawng-a, la saite beram metä tea kawngky vi ai.

¹⁴Honi kätyng Kånipre-a awng saite nang ce üng Pä-ai lä hini nade lawngtä bung lä la hai hethang ngai y vi” näkha näpa.

Hunghö sa saite käyng na tea säbawng hethang

¹⁵“Yng saite kangby jä-ai na ma nang tea hunghö sa vi dylä, äni tea ly kha sa tämang te phüing thui pa. Nang mani lawng netä xyng awng tea thui hawi. Nang üng älo tängai dylä, nang ni lä aede haile te dy.

¹⁶Tungaila äni lä nang üng älo tängai y dylä, Khristen kangkawng thung üng äpy ka pa. Caekäcai thung üng tärü te kätyng äni lä tämang vi näkha nang thui he ngai dylä, sasi lawng ne lawng thungtä awng he kae.

¹⁷Tukha äni lä äni ce üng älo tängai y vi dylä, kangkawng na ma hini phüing thui pa hethang kae. Kangkawng üng älo tängai y vi dylä, Säthaw tea yng y saite khimi kätyng, y dylä, angko cawng saite khimi kähawi y lawngtä kätyng aedawng ö kae. ”

Sa hethang py te hai py y te

¹⁸“Tängai ö, älawng qawng-a nang ce sa hethang py y saite na lä, Säthaw ma Känipre-a sa hethang py y ai. Nang ce älawng qawng-a sa hethang py saite na lä Säthaw ma la Känipre-a sa hethang py by vi ai.

¹⁹“Tängai ö, älawng qawng-a nang ce thung üng lawng netä lä bälung aedü kha aetang dylä, Känipre üng Kai Pä-ai ma nang ce mäkäi saite na py ai mang.

²⁰Ätephüing-a mei nädylä khimi lawng ne lawng thungtä kai üng ämüing hai aekäcö te mityng-a kai lä äni ce hai mangtä awng te vi” näkha näpa.

²¹Tupyng-a Peterae ma Isu tea ly kha “Areng ä, kai üng äpy ma kai tea hunghö sa dylä, äni tea qeng majetä bälawi ai mei. Qengsäritä bälawi ai mei” näkha düng pa dy.

²²Isu ma “Qengsäritä bälawi he näte y. Qeng rui säritä hai qengsäritä bälawi he kae näte vi.

Bäheng te bälung awng y saite mawsawng hai mätae pa

²³“Säthaw ma pre pyng saite lä hini hai aetawng vi. Sanphrang lawngtä lä mawsawng na tea kälai caerang cei hethang ngai vi.

²⁴Sanphrang lä caerang cei aetawng ea kälai täsing awng mang saite mawsawng lawngtä bung khimi ce ma nähai pa dy.

²⁵Mawsawng lä kälai hung haw bäja y kha sanphrang ma ‘Kai ma nang ma hai nang nawngpui, caw na hai vyngsai na jaw kha dang saite tangkae kälai jüing-a la he’ näkha näpa.

²⁶Tupyng-a mawsawng lä sanphrang maw-a khokhö didü kha awng pa dy. Tukha ‘Areng ä, kai tea bälungsa kü re ba. Kai ma kälai angxynglyng na hung bawi ai mang’ näkha näpa.

²⁷Tukha sanphrang ma mawsawng tea bäheng kha äni üng kälai na bälawi pa vi dy.

²⁸“Hini mawsawng lä sanphrang te üng tho ea äma tähang kälai täsawngtä py he awng saite mawsawng lawngtä hai aeting pa dy. Tukha äni üng kânawngjang-a tära kha ‘Nang üng kälai hung hethang awng saite py lawi’ näkha näpa.

²⁹Tukha äma üng äpy mawsawng lawngtä khokhö didü ea ‘Kai tea bälungsa kü jo re. Kai ma kälai angxynlyng na hung bawi ai mang’ näkha näpa.

³⁰Tungaila kälai kung ma lä äni üng älo tängai pa y dy. Hini mawsawng bung kälai hung bawi y rytä lä thawng thung-a bäla hai pa vi dy.

³¹“Honi phüing-a mawsawng äkäläng na ma nung tea lä bälung hawi y phi pa ö vi dy. Tukha sanphrang tea ly kha honi na thui pa ö dy.

³²Tukha sanphrang lä mawsawng bung ka kha ‘Mawsawng käsi, nang kai tea aesi aebai tea nang üng kälai kai ma bälawi king vi dy.

³³Kai nang tea bäheng te kätyng nang lä mawsawng tea bäheng hethang aeteng te vi’ näkha näpa.

³⁴Tukha sanphrang lä kädawtho kha honi mawsawng bung kälai hung bawi y rytä thawng thung-a bäla kha mätangbälai hai pa dy.

³⁵“Nang ce üng kangby jä-ai sa tämang te bälung khybawi hai bälawi y dylä, Känipre üng kai Pä-ai la nang ce tea sanphrang ma mawsawng tea sa te kätyng sa by vi ai” näkha näpa.

Mathai 19

Nawngpui nawngpaw aekhai te phüng

Mar 10:1-12

- ¹Tupyng-a Isu lä hini lo na thui pyng-a Kalile khö üng tho kha Jordan tävaw rei mang üng Judae khö-a tyng dy.
- ²Khimipui na lä Isu leithung-a hui pa ö dy. Isu ma äni ce tea kånaw käsaw na hawi hai pa dy.
- ³Pharisai phütä na lä Isu tea ly kha “Kхими lawngtä ma äma üng kängai kätyng änawngpui hai aekhai saite lä Mosi üng Ubädi hai aebäla mang mei” näkha käny te hai düng pa ö dy.
- ⁴Isu ma äni ce tea “Caekäcai thung-a tärü te kätyng ‘Säthaw lä angcü-a khimi bung sa ea khimi nawngmädi hai nawngmäcaw ni bung sa te vi’ näsaite nang ce phai ö vai y nang mei.
- ⁵Tukha Säthaw ma ‘Nawngmäcaw lä nä-awi pä-ai ni bung khaisö kha nawngpui hai aepawng ea awng hawi te vi. Tudylä änini lawng netä lä bungtä-a lawng vi ai dy’ näkha näpa.
- ⁶Tukätephüng-a änini lä lawng netä y. Lawngtä kae dy. Tukätephüng-a Säthaw ma mangtä aepawng hai saite tea khimi ce ma täprei he kae y” näkha näpa.
- ⁷Pharisai na ma Isu tea “Nawngpaw lä änawngpui bung aekhai te cae py ea änawngpui bung mätaw haile hethang dang näkha Mosi lä makäte phüng-a Ubädi py te mei” näkha näpa.
- ⁸Isu ma “Nang ce lä mätu hethang rae bärai saite khimi na vi te phüng-a Mosi lä hini Ubädi tea tärü te vi dy. Tungaila angcü-a Säthaw lä hini kätyng awng te y.
- ⁹Tängai ö, khimi lawngtä üng nawngpui äkäläng nawngmäcaw hai i te phüng aekhai te y dylä, äni hai aekhai hethang dang y. Äma üng nawngpui hai aekhai kha nawngmädi käläng hai aepawng dylä, äma angcü üng nawngpui tea täkübajang sa te dy” näkha näpa.

¹⁰Äkähui na ma Isu tea “Nawngpui nawngpaw hini kätyng vi dylä, nawngpui la y käla awng te lä hawiky” näkha näpa.

¹¹Isu ma äkähui na tea “Hini mätu saite lä khimi angxynglyng na ma bäjui bawi haw y. Säthaw ma säbawng saite na khimi ce ni bäjui haw te kae.

¹²Nawngmäcaw phütä na lä nawngmädi hai aepawng haw y te äphüng amäjy cawngkhang awng vi. Nawngmäcaw phütä na aepeng te üng hai nawngmädi hai aepawng haw y. Nawngmäcaw phütä na lä äni üng tabung qawng-a khimi ce ma hae haetä sa te phüng-a, nawngmädi hai aepawng haw y. Phütä na lä Säthaw üng kälu sa haw hethang nawngpui la y hethang aedawng te vi. Hini älo thai saite na lä thaikaw ö sy” näkha näpa.

Isu ma nade cäpi na tähang aetang pa

Mar 10:13-16; Luk 18:15-17

¹³Khimi phütä na lä nade na tea Isu üng äkö thyng kha aetang hai hethang nade na bung Isu tea nähai pa ö dy. Tungaila äkähui na lä hokä sa saite tea jawsy pa ö vi.

¹⁴Isu ma “Nade na bung kai tea ly hai ö mai sy. Mäkhang pa ö hang. Säthaw üng pre lä honi nade kätyng awng saite khimi na tähang vi” näkha näpa.

¹⁵Isu lä nade na qawng-a äkö thyng kha aetang pa pyng-a honi mityng üng thoja pa vi dy.

Tawngnang saite khimi

Mar 10:17-31; Luk 18:30; 22:30

¹⁶Khimi lawngtä lä Isu tea ly kha “Särae ä, dungtäsa hing te dang hethang kai lä kälu kähawi makätita sa ai mei” näkha düng pa.

¹⁷Isu ma äni tea “Nang lä ätephüng-a hawi saite amäjy lä äte mei näkha kai tea düng te mei. Säthaw lawngtä xyng ni hawi te kae be. Nang dungtäsa hing hethang ngai dylä, Säthaw üng särilo tängai” näkha näpa.

¹⁸Äni ma Isu tea “Makäti särilo mei” näkha düng pa. Isu ma äni tea “Khimi bung bädü hang. Täkübäjang sa hang, bäru hang. Khimi ce phüng tüng y saite na jung kai-a tho hang.

- ¹⁹Nang nä-awi ni nang pä-ai tea tämö khai. Nang ma tea bälung aevaw te kätyng äpy äjae na tea bälung aevaw hethang kae” näkha näpa.
- ²⁰Honi särai ma Isu tea “Kai lä hini särilo na tängai pyng te vi dy. Kai äte amäjä na sa hethang ngai rawng mei” näkha düng pa.
- ²¹Isu ma äni tea “Nang cungrü bawi hethang ngai dylä, ly kha nang üng awng saite angxynglyng na jaw king kha dang saite tangkae khimi kangtang na tea py pa. Hokä sa dylä, nang lä Känipre ingthawng dang ai mang. Honi pyng-a kai leithung hui” näkha näpa.
- ²²Äni lä vyngsai tawngnang phi saite khimi vi te phüng-a Isu üng thui saite lo thai ea bälung hawi y phi te hai Isu te üng thoja pa dy.
- ²³Isu äkähui na tea “Tängai ö, vyngsai tawngnang saite khimi na lä Känipre thung-a kung hethang rae bärai.
- ²⁴Kai nang ce tea thui haile be ai. Tawngnang saite khimi lawngtä Säthaw üng pre thung-a kung hethang qawng-a cäphrüng haetä khaw-a säphö kånawngjang käsa metä kung te lä jaky vi ai rawng” näkha näpa.
- ²⁵Äkähui na ma honi lo thai ea cangxei te ha Isu tea “Tudylä Säthaw lä ämi bung aeqang ai mei” näkha düng pa.
- ²⁶Isu lä äni ce tea kähawi-a kheng ea “Hini lä khimi ce ma sa haw y. Tungaila Säthaw lä äte angxynlyng na sa haw bawi te kae vi” näkha näpa.
- ²⁷Tupyng-a Peterae ma Isu tea “Kai ce lä äte angxynlyng na khaisö kha nang leithung hui ö te vi dy. Kai ce lä äte na dang ai mei” näkha düng pa.
- ²⁸Isu ma äkähui na tea “Tängai ö, Säthaw ma äte angxynglyng na tea kangthae sa te kätü-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä Kai üng phung-ang awng saite aety nae qawng-a aety kha angxynglyng na bung pyng vi ai. Honi kätü-a Kai üng äkähui na lä nang ce la aety nae na qawng-a aety kha Isrelae ceng hawlai netä na tea pyng ö vi ai.
- ²⁹Khimi lawngtä lä Kai üng ämüng phüng-a ing, la, kangby jä-ai, kangpraw, ticaw, nä-awi, pä-ai, cäpaw cänung, na bung khaisö dylä, vaihi dung-a ma

phü cungvaitä dang rae vi ai. Vaimaw mang-a lä dungtäsa hing saite dang vi ai rawng.

³⁰Angcū-a kälengky saite khimi na lä kangkhüng-a lä cäpiky-a awng ö vi ai. Vaihi cäpiky-a awng saite khimi na lä kangkhüng-a lä kälengky-a awng ö lae vi ai. ”

Mathai 20

Cäpje angkhaw üng kälü sa saite na hai mätae pa

¹“Säthaw ma pre pyng saite lä Cäpje angkhaw kung üng äphüng hai aetawng vi. Äma lä kälü sa saite na bung vang hethang kädang thawde-a tho jaw dy.

²Äni lä äma üng kälü sa saite khimi na tea känitä-a kälü sa te vang phawisae pjaetä py hethang bälung aedü kha äni ce bung Cäpje angkhaw-a mätae ö dy.

³Kädang naeri tākawtä-a vyngjaw saite mityng-a ly ea khimi phütä na lä aedaw kha awng aetütü te nung dy.

⁴Tukha angkhaw kung ma äni ce tea ‘Nang ce ly kha Cäpje angkhaw thung-a kälü sa by dylä, kälü sa te ävang kaeteng-a kai py ai mang’ näkha näpa.

⁵Tukätephüng-a äni ce lä ly ö dy. Tupyng-a angkhaw kung lä kani anghung-a, hai kädüng naeri thungtä-a, lä vyngjaw te mityng-a ly haile tyng be kha kälü sa hethang khimi ce bung vang be dy.

⁶Kädüng naeri bangawtä awng te kätü-a vyngjaw saite mityng äni ly ea khimi phütä na lä ho-a aedaw kha awng te nung dy. Tukha äni ma honi na tea ‘Ätephüng-a nang ce lä hi-a äte lä sa y kälä känini rui awng aetütü ö te vi mei’ näkha düng pa.

⁷Äni ce ma ‘Kai ce bung lä ämi la kälü sa hethang vang y vi’ näkha mäthang pa ö dy. Angkhaw kung ma äni ce tea ‘Nang ce lä kai üng Cäpje angkhaw thung-a ly kha kälü sa ö’ näkha näpa.

⁸“Kädüng mang-a angkhaw kung ma kälü sa saite mätaewngky tea ka ea ‘Kälüsämae na tea ävang py pa lawi. Kai ma kangkhüng-a vang saite tähang

py pa mang. Kai ma angcū-a vang saite tähang lä kangkhüng-a py pa' näkha näpa.

⁹Tukha kälü sa saite mätawngky ma kädüng naeri bangawtä-a vang saite kälü sa te na tähang phawisae pjaetä py pa dy.

¹⁰Angcū-a vang saite kälü sa saite na lä äkäläng na qawng-a awng mang-a dang hethang aepö ö te vi. Tungaila äni ce tea lä phawisae pjaetä py qi pa kae vi.

¹¹Kälüsämae na lä phawisae pjaetä dang pyng-a angkhaw kung tea bälung hawi y te phüng thui ö dy.

¹²Angkhaw kung tea kälü sa saite na ma 'Äni ce lä naeritä kälü sa te kae. Tungaila äni ce tea kai ce hai mangtä kaengi-a py vi. Kai ce lä känini rui khöbi thung-a kälü sa te mäsaе qyng ö te vi' näkha näpa.

¹³"Tungaila angkhaw kung ma kälü sa saite lawngtä tea 'Änang ä, kai lä nang tea kaeling sa te y. Känitä-a phawisae pjaetä hai kälü sa hethang nang lä bälung aedü pyng te vi dy.

¹⁴Nang ma üng kälü vang la kha ing-a vawi lawi cü. Kangkhüng-a vang saite kälü sa saite na tähang nang tea py te kätyng kai lä py he ngai te vi.

¹⁵Kai ma üng phawisae bung kai ma ngai te kätyng sa haw te vi. Kai üng angcing khu y kälä py saite tea nang lä pä-e te vi mei' " näkha näpa.

¹⁶Tukha Isu ma "Angcū-a kälengky-a awng saite khimi na lä kangkhüng-a lä cäpiky-a awng ö vi ai. Vaihi cäpiky-a awng saite khimi na lä kangkhüng-a lä kälengky-a awng ö vi ai" näkha näpa.

Isu ma äma dü ai te phüng ämäthung thui pa

Mar 10:32-34; Luk 18:31-34

¹⁷Isu lä äkähui lawng hawlai netä na hai Jerusalem märü mang-a khölawng tho ö dy. Tukha Isu lä äkähui lawng hawlai netä xyng na bung ka pa dy.

¹⁸Isu ma äkähui na tea "Tängai ö, mä-ai lä vaihi Jerusalem märü mang-a khölawng tho ö te vi. Honi märü-a khimi lawngtä lä Kai, Khimi üng Cäpaw,

bung mäthykung käleng na hai Ubädi särae na üng kö thung-a a ö vi ai. Äni ce ma kai bung lä bädü hethang tärae cei ö vi ai.

¹⁹Tupyng-a ceng käläng na üng kö thung-a a ö vi ai. Khimi ce ma Kai bung mänui hai ö vi ai. Ry kha kai bung lä äni ce ma thinglang qawng-a bädü ö vi ai. Tungaila ämäthung käni-a Säthaw ma kai bung mäning haile tyng pa vi ai” näkha näpa.

Änä-awi lawngtä üng mäkäi saite na

Mar 10:35-45

²⁰Tupyng-a Zebede üng nawngpui lä äcaw lawng netä hai mangtä Isu tea ly kha khokhö didü ea äma üng cäpaw ni tähang äkähawi sa hethang mäkäi pa dy.

²¹Isu ma nawngmädi tea “Nang lä äte sa hethang ngai hai te mei” näkha düng pa. Nawngmädi ma Isu tea “Nang ma Sanphrang sa kha pre pyng saite kätü-a kai cäpaw lawng netä bung nang üng bangtang mang-a lawngtä, bangrawi mang-a lawngtä aety nae py jo ba ä” näkha mäkäi pa.

²²Isu ma änini tea “Nang ni mäkäi saite tea nang mani lä mäny hawi te y vi. Kai mätangbälai te kätyng nang ni lä khang haw ai mang mei” näkha düng pa. Änini ma “Kai ni lä mätangbälai saite na aeting vawng haw ai mang” näkha näpa.

²³Isu ma änini tea “Nang ni lä Kai üng kätyng mätangbälai hawi tätang vi ai. Tungaila kai üng bangrawi bangtang mang-a aety hethang lä kai py haw y lyng. Hini lä Säthaw ma äma re saite khimi na tähang py hethang kae vi” näkha näpa.

²⁴Hini phüng äkähui käläng lawng hawtä na ma thai ea Jaeko ni Johan tea kädawtho pa ö vi dy.

²⁵Tukätephüng-a Isu lä äkähui angxynglyng na bung ka kha äni ce tea “Ceng käläng üng pre pyng saite khimi na lä äma ce üng khimi na qawng-a säri aenae hai pyng ö te hai, mätaungky na lä khimi ce tea aenae hai pyng ö saite nang ce lä mäny ö dy.

²⁶Tungaila nang ce lä hokä awng ö hang. Nang ce thung-a mätawngky sa hethang ngai saite khimi lä nang ce üng mawsawng-a sa ngece hethang kae.

²⁷Äkälengky-a sa he ngai saite khimi lä nang ce üng mawsawng tangnae-a sa ngece hethang kae.

²⁸Kai, Khimi üng Cäpaw, tea khimi ce ma mawsawng sa hai hethang ly te y vi. Kai lä khimi ce üng mawsawng-a awng hethang hai khimi ce bung awng mang-a aeqang hethang hai Kai üng hing saite khaisö hethang ly te kae vi” näkha näpa.

Isu ma ämi kangjö lawng netä bung hawi sa pa

Mar 10:46-52; Luk 18:35-43

²⁹Isu hai äkähui na lä Jerikhaw märü üng tho ö ea khimipui na lä äni ce leithung hui pa ö vi.

³⁰Ämi kangjö lawng netä lä lolang teng-a aety kha awng ea Isu tyng te anghang thai hawi ea “Sanphrang Davidae üng Cäpaw Isu ä, kai ni tea bäheng kü jo” näkha ätüng käleng hai hang hawi pa dy.

³¹Khimipui na ma änini tea jawsı kha sitäri-a awng hethang mäkhäng pa ö dy. Tungaila änini lä “Sanphrang Davidae üng Cäpaw Isu ä, kai ni tea bäheng kü jo” näkha ätüng käleng hai-a rae pa vi dy.

³²Isu lä aenawng kha änini tea ka ea “Nang ni tähang kai lä äte sa pa ai mei” näkha düng pa dy.

³³Änini ma Isu tea “Areng ä, kai ni lä ämi aevang haile tyng hethang ngai vi” näkha näpa hawi dy.

³⁴Isu lä bäheng phi te hai änini üng ämi tea äkö hai aela pa dy. Änini lä ämi aevang hawi praw kha Isu leithung hui hawi vi dy.

Mathai 21

Isu lä Sanphrang kätyng Jerusalem märü-a kung pa

Mar 11:1-11; Luk 19:28-40; Joh 12:12-19

- ¹Isu hai äkähui na lä Jerusalem märü teng-a tyng kha Olive kung na awng saite me anghung teng üng Bephake vang-a ly ö dy. Isu lä äkähui lawng netä bung ka kha “Nang ni lä ämaw üng awng saite vang-a ly hawi ba.
- ²Tukha vang thung-a kung te hai ruinawng hai mäkHING saite cäphö känawkhing käsa änä-awi metä hai äcäpi metä bung nung hawi ai mang ba. Honi cäphö me netä mäkHING saite ruinawng sö kha hi-a nähai hawi ba ä,
- ³Khimi lawng lawngtä ma nang ni tea ‘Ätephüng-a nang ni lä cäphö ruinawng sö hawi te mei’ näkha düng dylä, ‘Honi cäphö me netä bung lä Areng ma aely ngai te vi’ näpa. Tupyng-a äni lä nang ni tähang py praw ai mang” näkha näpa. Tukha änini tea älo täru ea mätaw pa dy.
- ⁴Jangni-a buisaw ma Caekäcai thung-a täru kha thui rüNG saite älo tea cungrü hai hethang lä hini kätyng awng te vi.
- ⁵“Säthaw ma buisaw tea Jerusalem märü üng khimi na tea ‘Kheng kae-e, nang ce üng sanphrang lä nang ce tea ly sälo dy. Äni lä bälung aemäneng kha cäphö känawkhing käsa hai, cäphö känawkhing käsa cäpi qawng-a aedang dy’ näkha thui pa ö näpa. ”
- ⁶Tukha äkähui lawng netä lä Isu ma thui te kätyng sa hawi dy.
- ⁷Änini lä cäphö känawkhing käsa hai äcäpi bung Isu tea nähai pa ö dy. Änini lä cäphö me netä qawng-a äma ni üng kä-o na khu hawi pa kha Isu lä cäphö qawng-a aedang pa dy.
- ⁸Khimpui na lä äma ce üng kä-o na lolang qawng-a mädaï pa ö dy. Khimi phütä na ma lä thingkawng cangpre na tängang kha lolang qawng-a mädaï pa ö dy.
- ⁹Isu üng leithung leimaw mang-a hui saite khimi bawi na ma lä “Sanphrang Davidae Cäpaw tea Hosana näkha bälaw ö si. Areng üng ämüNG hai ly saite lawngtä tea Säthaw ma tähang kähawi py sy. Aesangky saite Säthaw tea Hosana näkha bälaw ö si” näkha ätüNG käleng hai-a pa ö vi dy.
- ¹⁰Isu lä Jerusalem märü-a kung te kätü-a, märü angxynlyng na üng khimi na lä aepuilung ea awng pa kha “Äni lä ämi mei” näkha düng pa ö dy.

¹¹Khimipui na ma “Hini lä Kalile khö Nazare märü üng buisaw Isu vi” näkha näpa.

Isu ma Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a ly pa

Mar 11:15-19; Luk 19:45-48; Joh 2:13-22

¹²Isu lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a kung kha vyngjaw saite hai vyng rang saite na bung mätho pang pa. Tangkae aeleng saite khimi na üng khung na hai bähö jaw saite khimi na üng aety nae na tea aekhu mo rung khytä nui pa vi dy.

¹³Tukha Isu ma äni ce tea “Caekäcai-a tärü saite lä Säthaw ma ‘Kai üng Inγκäcai lä aetang nae näkha mäthi ö vi ai’ näkha näpa. Tungaila nang ce lä hini inγκäcai tea damarae na üng täbö tärawng-a bälawng ö lae te vi be tu” näkha pring pa.

¹⁴Säthaw üng Inγκäcai-a ämi kangjö hai äkho kangbai na lä Isu tea ly ö dy. Tukha Isu lä äni ce üng kånaw käsaw na hawi sa pa dy.

¹⁵Mäthykung käleng na hai Ubädi särae na lä Isu ma sa te cangxei saite na nung ö dy. Tukha nade na ma Säthaw üng Inγκäcai thung-a “Sanphrang Davidae üng cäpaw tea bälaw ö si” näkha ätüng käleng hai-a te thai ea äni ce lä kädawtho ö vi dy.

¹⁶Äni ce ma Isu tea “Hini nade na thui saite tea nang lä thai mei” näpa. Isu ma äni ce tea “Kai thai cy. Caekäcai-a tärü saite lä ‘Nade na hai nade nö kai na nang tea kácung-a bälaw hai hethang mätu pyng vi dy’ näte phüng nang lä phai vai y nang mei” näkha näpa.

¹⁷Tupyng-a Isu lä Jerusalem märü üng tho kha Bethani vang-a ly ea honi mityng-a düngtä aehae pa vi dy.

Thaidö kung tea Isu ma mäthawi pa

Mar 11:12-14, 20-24

¹⁸Kädang thawde mang-a märü-a vawi haile tea Isu lä böjo aelang pa dy.

¹⁹Isu lä lolang teng-a awng saite thaidö kungtä bung nung kha ha-a ly dy. Tungaila äkung qawng-a ärang na qaitä awng te nung pa. Tukha Isu ma

“Nang lä manila äthai aethai haile haw hang sy” näkha thaidö kung tea thui pa dy. Tupyng-a qengtä ma thaidö kung lä cei raw pa vi dy.

²⁰Äkähui na lä honi na nung te kätü-a cangxei te hai “Makä sakha thaidö kung lä cei praw te vi mei” näkha düng pa.

²¹Tupyng-a Isu ma “Tängai ö. Nang ce lä tätang mang mei näte bälung kaedawng awng y käla yng dylä, thaidö kung tea kai sa te kätyng sa haw ö vi ai. Honi qawng-a cang y me anghung tea la ‘Nang ma ma bung aethui kha pangle tui thung-a aekäde ja la’ näkha thui te kätyng awng vi ai.

²²Nang ce lä yng te hai aetang kha mäkäi saite angxynlyng na lä dang ö vi ai” näkha näpa.

Isu üng aenae phüng düng pa

Mar 11:27-33; Luk 20:1-8

²³Isu lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a kung haile kha Angthang Kähawi mätu pa dy. Mäthykung käleng na hai mätaungky na lä Isu tea ly kha “Nang lä hini na äte aenae hai sa te mei. Honi aenae lä nang tea ämi ma py te mei” näkha düng pa ö vi.

²⁴Isu ma äni ce tea “Nang ce tea kai älo haetä düng by ai. Nang ce ma mäthang pyng dylä, hini sa saite na ämi üng aenae hai sa mei näte kai ma nang ce tea thui by ai mang.

²⁵Baptismae Johan lä khimi ce tea baptismae py hethang Säthaw ma äni tea aenae py te mei. Khimi ce ma äni tea aenae py te mei” näkha düng pa dy. Äni ce lä “Säthaw ma äni tea aenae py te näkha mä-ai mäthang dylä, äni ma ‘Ätephüng-a nang ce lä Johan tea yng ö y te mei’ näkha düng he kae dy.

²⁶Mä-ai lä ‘Kхими ce ma Baptismae Johan tea baptismae py hai te’ näkha thui dylä, kai ce lä khimipui na tea ri he awng vi. Ätephüng-a mei nädylä khimipui na lä Johan tea buisaw lawngtä kätyng yng ö vi” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

²⁷Tukätephüng-a äni ce lä Isu tea “Kai ce lä mäny y” näkha mäthang pa dy. Isu ma äni ce tea “Tudylä Kai lä ämi üng aenae hai hini na sa te mei näte phüng nang ce tea thui y by lyng” näkha näpa.

Äcäpaw lawng netä hai mätae pa

²⁸Isu ma äni ce tea “Nang ce lä mätae te phüing tängai ö. Khimi lawngtä-a cäpaw lawng netä awng. Äni lä äcäpaw kälengky tea ly kha ‘Cäpaw ä, Vaini Cäpje angkhaw thung-a ly kha kälü sa ba’ näkha näpa.

²⁹Äcäpaw kälengky ma ‘Kai ngai y’ näkha näpa. Tungaila kangkhüing mang-a bälung aedawng haile tyng kha ly pa dy.

³⁰Tupyng-a äpä-ai lä baeni üng cäpaw lawngtä tea angcü üng lo kä thui pa be dy. Äcäpaw ma ‘Üng, Ä-ai kai ly ai mang’ näkha näpa. Tungaila äni lä ly pa y vi.

³¹Honi cäpaw lawng netä thung-a, äpä-ai üng kängai sa te lä ämi ta mei” näkha düng pa dy. Nang ce lä makä aedawng ö mei. Äni ce ma “Äcäpaw käleng” näkha mäthang pa. Isu ma äni ce tea “Tängai ö, angko cawng saite hai täkübjang sa saite nawngmädi na lä nang ce Säthaw pre-a tyng y käläng-a äni ce tyng mang vi ai.

³²Baptismae Johan lä nang ce tea hing hethang älang kätüing mätü ngaila nang ce lä äni tea yng ö y. Tungaila angko cawng saite na hai täkübjang sa saite nawngmädi na lä Johan tea yng ö vi. Hini phüing na nang ce nung ea la Johan tea yng hethang ae-ui te bälung awng y, äni tea yng hethang la ngai ö y vi” näkha näpa.

Cäpje angkhaw vang saite kung na hai mätae pa

Mar 12:1-12; Luk 20:9-19

³³Isu ma “Käläng mätae saite lo tängai ö. Angkhaw kung lawngtä lä Cäpje kung e kha angkhaw aepang aekilü pa dy. Äni lä Cäpje thai na aeti nae angrawng kähawi-a tai kha dyng nae ing kaesang haetä la sa vi. Tupyng-a äni lä angkhaw bung khimi käläng na tea vang hai kha khölawng kähanglaw-a thoja pa vi dy.

³⁴Cäpje thai na kácüing hethang, kätü tyng tea lä angkhaw kung ma mawsawng na bung angkhaw vang saite khimi na tea mätaw kha angkhaw vang Cäpje thai mäkäi hai pa dy.

³⁵Angkhaw vang saite na lä honi mawsawng na bung mätaung rang kha lawngtä bung bo kha, käläng lawngtä bung lä bädü ea, lawngtä bung lä kälung hai käde kae ö vi.

³⁶Tupyng-a ingkung lä mawsawng na bung angcü üng qawng-a cang y awng mang-a mätaung pa be dy. Tungaila angkhaw vang saite na lä äni ce tea angcü üng na tea sa te kätyng sa pa be vi.

³⁷Tukha kangkhüng-a äni lä ‘Kai ma üng cäpaw tea lä äni ce tämö khai ö ai müng’ näkha aedawng ea äma üng cäpaw bung mätaung pa dy.

³⁸“Tungaila äni ce lä angkhaw kung üng cäpaw bung nung ea ‘Hini khimi lä angkhaw kung üng ingthawng kaety vi. Co, äni bung bädü ö kae si. Tudylä angkhaw bung mä-ai dang ai mang’ näkha äma ce tingtawi aedüng aethui ö dy.

³⁹Tupyng-a äcäpaw bung nerang ea angkhaw ärang-a re kha bädü pa dy.

⁴⁰“Tudylä angkhaw kung wawi haile te kätü-a äni ce tea ätemakä sa ai mei. Nang ce lä ätemakä aedawng ö mei” näkha näpa.

⁴¹Äni ce ma “Angkhaw kung ma khimi käsi na bung lä bädü vi ai. Tukha Cäpje angkhaw bung lä äthai aethai te kätü-a ävang py saite khimi käläng na tea vang hai vi ai” näkha näpa.

⁴²Isu ma äni ce tea “Caekäcai thung-a tärü saite lä ‘Ing sa saite khimi na ma khaisö saite kälung lä aely kälengky saite kälung-a aelawng vi. Hini lä Areng ma sa saite vi. Mä-ai üng maw-a cangxei saite vi dy näkha, ’ nang ce lä phai vai y vi mei” näpa.

⁴³Isu ma äni ce tea “Säthaw lä äma pre hai aesui saite tähang kähawi nang ce te üng la haile vi ai. Äceng käläng khimi ce tähang py vi ai. Äni ce lä Säthaw üng pre hai aeteng saite kälü sa ö vi ai.

⁴⁴Khimi lawngtä lä honi kälung qawng-a aeqa dylä, ängang aela xixae vi ai. Honi kälung ma khimi lawngtä qawng-a aeqa dylä, tibutica-a awng vi ai” näkha näpa.

⁴⁵Mäthykung käleng na hai Pharisai na Isu üng mätae saite na phüing thai te kätü-a äni ce phüing thui te vi näte mäny ö dy.

⁴⁶Tukha äni ce lä Isu bung nerang hethang älang mäqang pa ö dy. Tungaila äni ce lä Isu tea buisaw näkha yng saite khimipui na tea ri ö vi.

Mathai 22

Aepawng saite pawı hai mätae pa

Luk 14:15-24

¹Isu ma äni ce tea mätae saite hai älo na thui haile pa be dy.

²Äni ma “Säthaw üng pre lä hini hai aetawng vi. Sanphrang lawngtä lä äcäpaw üng aepawng pawı tähang aerü rüing dy.

³Äni lä mawsawng na bung mätaw kha pawı-a ly hethang thangka angvüing na tea ka hai pa dy. Tungaila äni ce lä ly hethang ngai pa ö y.

⁴Tupyng-a sanphrang ma mawsawng käläng na tea thangka angvüing na tea hini kä thui hai pa dy. ‘Kai lä Kädüngbö tähang sa rüing bawı dy. Kai üng raebawı mäte na hai ärung hawı saite raebawı na bung ra dy. Angxynlyng na lä khüing ycy dy. Aepawng pawı-a ly ö lawı’ näkha näpa.

⁵Tungaila äni ce lä dawngcang y käla, äma ce ngai saite na sa ö vi. Lawngtä lä äma üng lai-a ly vi. Khimi käläng lawngtä lä kälu sa saite mang-a ly pa vi.

⁶Käläng na ma lä sanphrang üng mawsawng na bung nerang kha bo ea bädü pa ö vi.

⁷Sanphrang lä tengxyng y kädawtho pa dy. Äma üng reısae na bung mätaw kha khimi bädü saite na bung bädü hai king dy. Äni ce üng märü bung maisawı hai pa vi dy.

⁸Tupyng-a mawsawng na tea ‘Aepawng pawı lä aerü rüing ngaila thangka angvüing na lä honı pawı-a ly hethang aeteng te y vi.

⁹Lolang pui, lolang säla-a ly kha, nang ce aeting saite khimi na bung aepawng pawı-a ka ö’ näkha näpa.

¹⁰Tukha mawsawng na lä lolang-a aeting saite khimi käsi, khimi kähawi angxynglyng na bung ka pa ö dy. Tukha aepawng saite mityng lä angvüing na hai kawipy pa dy.

¹¹“Sanphrang lä angvüing angvaw na bung aeting hethang ly ea aepawng paw hi aeteng saite kä-o aelawng y te khimi lawngtä bung nung pa dy.

¹²Sanphrang ma ‘Rawijae ä, makä nang lä aepawng paw hi aeteng saite kä-o aelawng y käla kung mei’ näkha düng pa. Tukha hini khimi lä lo haetä lä mäthang pa y.

¹³Tupyng-a sanphrang lä mawsawng na tea ‘Äni üng äkö hai äkho-a mäkhing ö kha ärang kävingky mang-a mätho ö la. Honi mityng-a khimi ce lä raw kha äfaw aemäkütang ea awng ö vi ai’ näkha näpa. ”

¹⁴Isu ma “Säthaw lä khimi awng mang-a ka vi. Tungaila äni ma re saite lä äjecäcaw kae” näkha näpa.

Sica sanphrang tea maimö py saite phüing

Mar 12:13-17; Luk 20:20-26

¹⁵Tupyng-a Pharisai na lä aekäcö ea Isu lä tämang saite älo aepe dang hethang makä sa ai mei näkha aedüing ö dy.

¹⁶Äni ce lä äma ce üng äkähui phütä na hai Herodae üng äpy na bung Isu tea mäta w pa dy. Äni ce ma “Särae ä, nang lä kätüing khaw ni thui te kai ce lä mäny vi. Nang lä khimi ce Säthaw üng älang kätüing kätüing awng hethang mätu te vi. Khimi ce ma nang phüing aethang khai ngaila nang lä dawngcang te y. Khimi ce üng mimai tea la kheng y.

¹⁷Nang makä aedawng mei kai ce tea thui kü jo. Kai ce lä Sica sanphrang tea angko py sang mei, py sang y mei” näkha düng pa dy.

¹⁸Tungaila Isu lä äni ce üng hawi y saite aedawng te na mäny pa vi. Äni ma “Nang ce lä khimi kähawi käjüing aesa saite na vi. Ätephüing-a kai tea käny näpi ö te vi mei.

¹⁹Angko py hethang phawisae pjaetä kai tea mätü” näkha näpa. Tukha äni ce ma phawisae pjaetä nähai pa ö dy.

²⁰Tukha Isu ma äni ce tea “Hini-a lä ämi üng äpung hai ämüng awng mei, ” näkha düng pa.

²¹Äni ce ma Isu tea “Sica sanphrang üng äpung hai ämüng vi” näkha mäthang pa. Tukha Isu ma “Sica sanphrang pyng saite lä Sica sanphrang tea py pa ö. Säthaw pyng saite na lä Säthaw tea py pa ö” näkha näpa.

²²Honi lo thai ea äni ce lä Isu tea cangxei ö vi dy. Tupyng-a äni ce lä Isu te üng thoja pa ö vi dy.

Kädü thung üng aetha saite phüng

Mar 12:18-27; Luk 20:27-40

²³Honi käni-a kädü thung üng aetha haile te awng y näkha yng saite Sadukai phütä na lä Isu tea ly pa ö dy.

²⁴Äni ce ma “Särae ä, Mosi ma äma üng Ubädi thung-a mä-ai tähang täri te lä ‘Kхими lawngtä lä caw na dang y käla dü taqawi dylä, änawngpui bung äkangby na ma aekö hai he kae. Ätephüng-a mei nädylä dü saite äjä-ai üng amäjä aepreng hai he kae’ näkha näpa.

²⁵Vaihi kai ce tea kangby jä-ai lawng säritä awng näre si. Äjä-aiky lä ingthawng sa kha caw na dang y käla dü vi. Tukha äni üng kangby kälengky lä äjä-ai üng nawngpui aekö hai dy.

²⁶Honi kangby lä caw na dang y käla dü tynglyng pa. Hini kätyng äbaeni hai ämäthung kangby ni lä hini nawngmädi bung aekö hai kha caw na dang y käla dü be tynglyng pa vi. Tupyng-a kangby jä-ai lawng säritä na lä hini nawngmädi aekö hai bawi kha caw na dang y käla dü ö bawi vi dy.

²⁷Kangkhüng-a honi nawngmädi lä dü by vi dy.

²⁸Kädü üng aetha haile saite käni-a honi nawngmädi lä ämi üng nawngpui-a aelawng ai mei. Kangby jä-ai lawng säritä na lä äni hai aepawng bawi te vi” näkha düng pa.

²⁹Isu ma äni ce tea “Nang ce lä Caekäcai tea mäny ö y. Säthaw üng haidae phüng la mäny ö y. Tukätephüng-a nang ce lä dawng tämang ö te dy.

³⁰Khimi ce lä kädü thung üng aetha haile te kätü-a aepawng saite awng y ai dy. Äni ce lä Känipre üng angtautha na kätyng aelawng ö vi ai.

³¹Dü saite khimi na lä aetha haile ai te phüing Caekäcai thung-a, Säthaw ma thui te lä,

³²‘Kai lä Abraham üng Säthaw, Isaika üng Säthaw, hai Jaeko üng Säthaw vi’ näpa. Hini na nang ce lä phai vai y mei. Tukätephüing-a honi Säthaw lä dü saite khimi na üng Säthaw y. Hing saite khimi na üng Säthaw kae. ”

³³Hini khimipui na thai ea lä äma üng mätae te lo phüing-a cangxei ö phi vi dy.

Särilo kälengky

Mar 12:28-34; Luk 10:25-28

³⁴Pharisai na lä Isu ma Sadukai na älo qa haw y rungtä älo thui te thai ea aekäcö pa dy.

³⁵⁻³⁶Äni ce thung üng Ubädi särae lawngtä ma “Särae ä, Mosi üng Ubädi lo angxynglyng na thung-a särilo manita aely lengky mei” näkha käny te hai düng pa.

³⁷Isu ma äni tea “Nang ce üng Areng Säthaw tea bälung mäke hai bälunghaesy te kaedawng angxynlyng na hai bälung aevaw hethang kae’ näkha näpa.

³⁸Hini lä angcü üng äkälengky saite särilo dy.

³⁹Äbaeni üng aely lengky saite särilo lä hini kätyng-a ‘Nang ma tea bälung aevaw te kätyng äpy äjae tea bälung aevaw hethang kae’ näpa.

⁴⁰Honi särilo käneta lä Mosi üng Ubädi hai buisaw na üng lo angxynlyng na üng äkung pui vi dy” näkha näpa.

Mesia phüing düng pa

Mar 12:35-37; Luk 20:41-44

⁴¹⁻⁴²Tukha Pharisai na lä mangtä aekäcö kha awng ea Isu ma äni ce tea düng pa dy. “Nang ce lä Mesia üng äphüing makä dawng ö mei. Äni lä ämi üng cäpaw mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Äni lä Sanphrang Davidae üng cäpaw” näkha mäthang pa dy.

⁴³Isu ma äni ce tea “Tudylä Sanphrang Davidae lä Muilaw Käcai hai Mesia tea ‘Areng’ näkha ätephüng-a ka te mei. Sanphrang Davidae ma, ‘Kai üng Areng tea Säthaw ma thui te vi.

⁴⁴“Nang üng täre na bung nang üng, kho bäde täkui-a kai ma khai y rytä kai üng bangtang mang-a aety ba” näkha nä vi.

⁴⁵“Davidae lä Mesia tea ‘Areng’ näkha ka vi dylä, Mesia lä makä sakha Davidae üng cäpaw-a aelawng haw ai mei” näkha düng pa.

⁴⁶Isu tea ämi lä älo mäthang haw ö y dy. Honi käni üng hai aetawng kha Isu tea ämi lä älo düng ö vawng y dy.

Mathai 23

Isu ma Ubädi särae na phüng thui pa

Mar 12:38-39; Luk 11:43-46; 20:45-46

¹Tupyng-a Isu lä khimipui na hai äkähui na tea älo thui pa dy.

²Isu ma äni ce tea “Ubädi särae na hai Pharisai na lä Mosi üng Ubädi täphawng hethang aenae awng saite na vi.

³Tukätephüng-a äni ce thui saite na tängai ö. Äni ce thui te kätyng sa ö. Tungaila äni ce lä äma ce mätu te kätyng sa ö y. Tukätephüng-a äni ce üng sa te kätyng sa ö hang.

⁴Äni ce lä khimi ce tea sa hethang bäja y saite särilo na py vi. Hini särilo na bäjui haw hethang äni ce lä säbawng pa ö y.

⁵Äma ce üng sa saite angxynglyng na khimi ce nung bawi rungtä sa ö te vi. Äma ce üng löpeng hai äkö-a Caekäcai lo kädawi na tärü saite aemäkhing ö vi. Äni ce üng äteng-a aebang sawi saite kä-o käsa na aelawng ö vi.

⁶Ubädi särae na hai Pharisai na lä pawu sa saite mityng kähawi-a aety hethang ngai ö vi. Judae na üng ingkäcai thung-a aesangky saite mityng-a aety hethang ngai ö vi.

⁷Vyngjaw saite mityng-a khimi ce ma tämö khai kha särae näkha ka te la ngai ö vi.

⁸Tungaila khimi ce ma nang ce tea särae näkha ka hai hang. Nang ce tea särae lawngtä xyng ni awng kae. Nang ce angxynlyng na lä kangby jä-ai kangpraw ticaw na kätyng vi.

⁹Älawng qawng-a ämi tea la Pä-ai näkha ka ö hang. Nang ce tea Pä-ai lawngtä xyng ni awng kae. Äni lä Känipre-a awng te kae vi.

¹⁰Khimi ce ma nang ce tea mätawngky näkha ka ö hai hang. Nang ce üng mätawngky hai Areng lawngtä xyng ni awng kae. Äni lä Mesia vi.

¹¹Nang ce thung-a kälengky sa saite lä nang ce üng mawsawng-a aelawng hethang kae.

¹²Mä-ai ma tea aemäsang saite khimi tea lä Säthaw ma mäneng pa vi ai. Tukha mä-ai ma tea aemäneng saite khimi tea lä Säthaw ma mäsang pa vi ai.

Pharisai na hai Ubädi särae na tea pring pa

Mar 12:40; Luk 11:39-42, 44, 52; 20:47

¹³“Pharisai hai Ubädi särae na ä, nang ce lä tähang si vi. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö te vi. Khimi ce lä Säthaw pre-a kung haw y hethang nang ce lä kätho aekhae ö vi. Tungaila nang ma ce lä kung y ta ma kung hethang aethawsa saite na tea mäkhang pa ö vi.

¹⁴“Pharisai na hai Ubädi särae na nang ce lä tähang si. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö te vi. Nang ce lä nawngmädi lömai ing na tea tämo kha la ea khimi ce känung-a käjüng sa kha sadui-a aetang ö te vi. Säthaw ma äni ce tea khimi käläng na qawng-a käsiky saite dengpy vi ai” näkha näpa.

¹⁵“Pharisai na hai Ubädi särae na nang ce lä tähang si. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö te vi. Nang ce lä mepui hai pangle tui aekae kha khimi lawngtä lä nang ce üng reitae kätyng Säthaw cäphaw he aethawsa ö vi. Khimi lawngtä lä nang ce üng reitae kätyng yng tea la, Säthaw ma nang ce tea ngärei-a dengpy te qawng-a qengnetä ngärei-a dengpy ngece hethang nang ce kätyng käjüng aesa ö hai te vi.

¹⁶“Lolang mätü saite mikangjö na nang ce lä tähang si. Nang ce ma ‘Kхими lawngtä lä Säthaw üng Inγκäcai tea aenyng ea täking saite lä aetütü kae.

Tungaila Säthaw üng Inγκäcai üng sui tea aenyng kha täking saite lä cakhi vi' näkha näpa.

¹⁷Nang ce lä mikangjö hai kangthö na vi. Manita aely lengky mei. Sui mei, y dylä, sui tea mäsang saite Säthaw üng ingkacai mei.

¹⁸Nang ce ma 'Kхими lawngtä lä löci aesa saite maicang tea aenyng ea täking dylä, aetütü kae. Tungaila löci mawi tea aenyng kha täking te lä cakhi te vi' näkha mätu ö vi.

¹⁹Nang ce lä ämi bäjö tätang ö te vi. Manita lä aely lengky mei. Löci mawi amäjäy ta mei. Y dylä, löci mawi tea cai hai saite maicang mei.

²⁰Tukätephüng-a khimi lawngtä lä maicang tea aenyng kha täking ea löci aesa saite maicang hai löci mawi angxynlyng na tea aenyng kha täking te vi dy.

²¹Säthaw üng Inγκäcai tea aenyng kha täking saite khimi lä Inγκäcai thung-a awng saite Säthaw tea aenyng kha täking te vi dy.

²²Tukha Känipre-a aenyng kha täking saite khimi lä Säthaw üng aety nae hai honi aety nae qawng-a aety saite Säthaw tea aenyng kha täking te dy.

²³“Pharisai hai Ubädi särae na ä, nang ce lä tähang si. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö te vi. Nang ce lä angkhaw thung-a e saite sawngprang, sawngsüng, sawnglä-e na thung üng hawtä-a haetä Säthaw tea py ö vi. Tungaila Mosi üng Ubädi thung-a aely lengky saite mätu te tea nang ce lä dawngcang ö y. Nang ce lä khimi ce tea Ubädi hai aesyng y saite na sa ö vi. Khimi ce tea bäheng ö y. Säthaw maw-a kätüng-a sa ö y. Nang ce lä hawtä-a haetä py hethang kae vi. Tungaila hini qawng-a aely leng saite mätu saite na la bäjui hethang kae.

²⁴Lolang mätü saite mikangjö na ä, nang ce lä tui nei ea mätha bung bäjawng mei y hethang tui tea mäcae ö vi. Tungaila nang ce lä säphö kånawngjang käsa bung lä bäjawng ö vi ly.

²⁵“Pharisai hai Ubädi särae na nang ce lä tähang si. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö te vi. Nang ce lä tui bynglyng hai pangkae na tea ärang mang-

a mäse ö kae vi. Tungaila nang ce lä hini bynglyng hai pangkae thung üng lawngprae kha mä-ai ma üng kängai hai dang saite na ca ö vi.

²⁶Ämi bäjö saite Pharisai na ä, nang ce üng bynglyng hai pangkae äthung-a mäse mei näte kheng ö mang re. Tupyng-a ni bynglyng hai pangkae ärang mang-a la mäseping by vi ai.

²⁷“Pharisai hai Ubädi särae na nang ce lä tähang si. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö vi. Nang ce lä thung kanglung kälo saite täprawng hai aetawng vi. Honi täprawng lä ärang mang kheng dylä, äcae hawi bärai. Äthung-a lä khimi kädü üng ähu na hai äkärawng na awng te kae vi.

²⁸Honi kätyng-a nang ce lä ärang mang-a lä khimi ce känung-a khimi kähawi kätyng awng. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ngaila tätang khü-a hunghö käsi sa saite na kae. ”

Isu Pharisai na hai Ubädi särae na tea dengpy te phüing thui rüng pa

Luk 11:47-51

²⁹“Pharisai hai Ubädi särae na nang ce lä tähang si. Nang ce lä khimi kähawi käjüng aesa ö vi. Nang ce lä buisaw na üng täprawng sa pa dy. Säthaw üng kälü sa saite na üng täprawng na mäcai ping pa ö dy.

³⁰Tukha nang ce lä ‘Kai ce kangsi kangjaw na dung-a awng ea kha lä buisaw na bung bädü ea kai ce lä säbawng y lyng’ näkha nä ö vi.

³¹Honi kä thui te phüing-a nang ce lä buisaw na bung bädü saite na üng kätökäteng na vi näte mätü hai ö te vi dy.

³²Nang ce üng kangsi kangjaw na ma angcü-a sa saite hunghö tea khüing te khytä nang ce lä sa jawjaw ö.

³³Nang ce lä bärui käsi hai aetawng vi. Bärui cäpi na hai aetawng vi. Nang ce ae-ui y dylä, Säthaw ma ngärei thung-a dengpy te üng aelawi haw y.

³⁴“Tängai ö, kai lä nang ce tea buisaw na hai, khimi cüing saite na hai Caekäcai mätu saite särae na bung mätaw vi ai. Tungaila nang ce lä äni ce thung üng phütä na bung lä thinglang qawng-a bädü ö vi. Phütä na bung lä Judae na üng ingkäcai-a bo kha phütä na bung lä märü qütä-a aehui hai ö ai.

³⁵Tukätephüng-a khimi cüng saite angxynlyng na bung bädü te phüng-a Säthaw ma nang ce tea dengpy ai. Hini lä cüng saite Abela üng hai aetawng te vi. Barakhi üng cäpaw Zakhari bung bädü te khytä vi. Nang ce üng kangsi na lä Zakhari bung Inγκäcai thung-a caiping te mityng hai maicang säla-a bädü ö vi.

³⁶Tängai ö. Säthaw ma vaidung üng khimi angxynglyng na tea honi bädü te vang lä dengpy vi ai.

Isu lä Jerusalem märü tähang raw pa

Luk 13:34-35

³⁷“Jerusalem märü üng khimi na ä, nang ce lä Säthaw mätaw saite buisaw na bung bädü kha Säthaw mätaw saite angtawtha na bung lä kälung hai käde kha bädü ö te vi. Ae nä-awi ma äma üng mäkhī tākui-a kəcüng ea äcaw na bung aw hai te kätüng, kai ma nang ce angxynlyng na tea kähawi-a aedung hai leilae hethang kai lä ngai bärai te vi. Tungaila nang ce lä kai tea ngai ö y.

³⁸Tukätephüng-a nang ce üng Inγκäcai tea lä Säthaw ma khaisö vi.

³⁹Tängai ö. Nang ce ma ‘Areng üng ämüng hai ly saite lawngtä tea Säthaw ma tähang kähawi py sy’ näkha nang ce thui ö y rytä lä, nang ce lä vaihi üng hai aetawng kha kai bung nung haile y dy lyng” näkha näpa.

Mathai 24

Säthaw üng Inγκäcai mäne saite

Mar 13:1-2; Luk 21:5-6

¹Isu lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung üng tho te täre kha ly ja pa vi dy. Äkähui na lä Isu tea ly kha Säthaw üng Inγκäcai bung tākhi pa ö dy.

²Isu ma äkähui na tea “Nang ce lä hini angxynlyng na nung ö te dy. Tängai ö. Hini kälung na lä haetä qawng-a haetä aeqynlyng y te kätü lä tyng vi ai. Täre na ma hini kälung tea mäne ö sangxang pa vi ai rawng” näpa.

Mätang bälaica saite na

Mar 13:3-13; Luk 21:7-19

³Isu lä Olive kung na awng saite me anghung qawng-a aety kha awng ea äkähui na lä ly kha “Nang thui saite na lä mata kätü-a tyng ai rawng mei.

Nang ly haile kha hini älawngpre teng te kätü-a mäny hethang äte kamarae na tho ai mei. Kai ce tea thui jo ba ä” näkha düng pa.

⁴Isu ma äni ce tea “Nang ce tea ämi ma kaeling kaemae sa y hethang aerü rüng kha awng ö.

⁵Khimi awng mang saite na lä kai üng ämüng aengang kha ly ö ai. Äni ce ma ‘Kai lä Mesia dy’ näkha thui ö vi ai. Äni ce lä khimi awng mang saite na tea kaeling sa ö vi ai.

⁶Nang ce lä kaenai üng täre aety saite tüng thai ö ai. Kähanglaw üng täre aety saite anghang na thai ö ai. Tungaila nang ce lä bälung aethüng ö hang. Hokäti amäjä na lä tyng ngece vi ai. Tungaila kangkhüng käni lä tyng te y vi rawng.

⁷Ceng haetä hai haetä, pre haetä hai haetä täre aety ö ai. Mityng qütä-a pangtälü naw kha bötäkang la tho ai.

⁸Hini na lä nawngmädi lawngtä äma äby aepeng y te käläng-a äjo naw angcü te kätüng vi ai.

⁹“Tupyng-a khimi ce ma nang ce bung ne kha mätang bälai-a sa ea bädü vi ai. Kai üng phüng-a khimi qütä lä nang ce tea esäre ö vi ai.

¹⁰Honi kätü-a khimi awng mang saite na lä äma ce üng yng te khaisö ai. Lawngtä tea lawngtä esäre kha äma ce tingtawi ae-a ö vi ai.

¹¹Tukha buisaw käjüng aesa saite khimi na lä tho kha khimi awng mang na tea kaeling sa ö vi ai.

¹²Hunghö na lä awng mang kha khimi ce lä äma ce üng äpy tea bälung aevaw y vi dy.

¹³Tungaila kangteng khytä cakhi-a awng saite khimi tea lä Säthaw ma aeqang pa vi ai.

¹⁴Tukha khimi ce ma Säthaw üng pre pyng te Anghang Kähawi älawngpre üng khimi qütä tea thui ai. Älawngpre üng khimi na lä hini anghang thai ö vi ai. Tupyng-a Säthaw lä hini älawngpre bung teng hai ai dy.

Känyng kha ri hethang hawi saite amäjy

Mar 13:14-23; Luk 21:20-24

- ¹⁵“Buisaw Daniela ma thui rüng saite känyng kha ri hethang hawi saite na lä mityng käcai-a aedaw te nang ce lä nung ö vi ai. Caekäcai phai saite khimi lä hini thui saite tea mänysy.
- ¹⁶Hokä nung ö te kätü-a Judae khö-a awng saite khimi na lä me anhung mang-a aehui ö kae sy.
- ¹⁷Ingphö-a awng saite khimi lä ätäkui-a aerung ea ingthung üng äte haetä tea la y käla ma aehui kae sy.
- ¹⁸Lai-a awng saite khimi lä äma üng kä-o la hethang ing-a vawi y käla aehui kae sy.
- ¹⁹Honi kätü-a lä äjopawng saite nawngmädi hai nöcai kä-awng na lä tengxyng y rae saite tyng ö vi ai.
- ²⁰Honi kätü-a lä säding tyng y hethang tähang hai, Aehae te Käni aepy y hethang aetang ö.
- ²¹Säthaw ma älawng sa te kätü üng hai vaihi khytä khimi ce lä qengtä la hini kätyng ri he kähawi mätagca saite aeting vai te y. Khawngdüng-a la hini kätyng aeting haile tyng ö y ai dy.
- ²²Areng lä äma re saite khimi na tähang honi kätü tea dawı hai vi ai. Äni ma honi kätü tea dawı hai y dylä, ämi lawngtä la hing haw y lyng.
- ²³“Honi kätü-a khimi lawng lawngtä ma ‘Kheng e. Hi-a Mesia lä awng dy. ’ Y käla ‘Ho-a Mesia awng dy’ näkha thui dylä, yng ö hang ba.
- ²⁴Mesia käjüng aesa saite hai buisaw käjüng aesa saite na tho kha cangxei saite na hai kamarae na mäti ö vi ai. Äni ce sa haw dylä, Säthaw ma re saite khimi na tea mätag ma yng te tämang rung khytä sa vi ai.
- ²⁵Tängai ö, honi na phüng nang ce tea kai ma thui rüng te dy ba” näkha näpa.
- ²⁶“Kхими ce ma ‘Kheng ö, Mesia lä daithung kärang-a awng’ nä ea la ly ö hang. ‘Ingthung-a awng’ näkha thui ngaila yng ö hang.

²⁷Anglaw säde te kätyng käni käse mang üng hai käni kädüing khytä käni khösang aevang pheng te kätyng vi ai. Kai, Khimi üng Cäpaw, ly haile tea hikä vi ai.

²⁸“Äro na awng saite mityng-a aemö säling na aekäcö ö vi ai” näkha näpa.

Khimi üng Cäpaw ly ai te phüing

Mar 13:24-27; Luk 21:25-28

²⁹“Mätang saite na tyng pyng te kätü-a, qengtä ma käni lä ving ai. Law lä aevang ngang y dy. Tengpaw na la khösang mang üng aeqa ai. Säthaw ma käni khösang üng na tea ca khi rung khytä aesui saite haidae na tea lä tähüing pa vi ai.

³⁰Tupyng-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä ly ai dy näsaite mätü te kamarae lä khösang-a aetüing vi ai. Älawngpre angxynlyng na üng khimi na lä ri te phüing-a raw ö vi ai. Tukha Kai, Khimi üng Cäpaw, lä haidae hai phung-ang hai khö angnüing qawng mang ly te khimi na ma nung ö ai.

³¹Tukha Kai, Khimi üng Cäpaw, lä kähanglawky üng re saite khimi na bung kädüing hai hethang Känipre üng angtaatha na bung baw tüng käleng-a üng kha mätaaw ai.

Thaidö kung

Mar 13:28-31; Luk 21:29-33

³²“Thaidö kung üng älawngsai hai-a aetu ö. Thaidö kung lä kädö këna tho kha ärangsaite te kätü-a lä nisae aenai te nang ce lä mäny ö dy.

³³Honi kätyng kai thui pyng saite amäjäy na nang ce nung te kätü-a lä, Kai, Khimi üng Cäpaw, lä ly haile ai te kätü aenai vi dy näkha nang ce lä mäny ö ai.

³⁴Tängai ö. Hini angxynlyng na tyng te cung bawi y rytä lä vaidung üng kaetha na lä dü ö y vi ai rawng.

³⁵Käni hai älawng lä pra ngaila kai üng älo lä manila pra y vi ai.

Kätü hai käni tea ämi lä mäny y

Mar 13:32-37; Luk 17:26-30, 34-36

³⁶“Honi kätü hai käni lä mani tyng ai mei näte ämi la mäny y. Känipre üng angkawtha na la mäny y. Äcäpaw la mäny y. Pä-ai lawngtä xyng ni mäny haw te kae vi.

³⁷Novae dung-a khimi ce sa ö te kätyng Kai, Khimi üng Cäpaw, ly haile te kätü-a khimi ce lä sa ö by vi ai.

³⁸Tui cäqing tho hai y te käläng-a Novae üng sangphaw käleng thung-a kung te käni khytä khimi ce lä nei ca kha aepawng ea paw na sa ö te vi.

³⁹Äni ce lä tui cäqing tho kha äni ce angxynlyng na tui aesänung king te khytä ätemakä ai mei näte äni ce mäny ö y. Kai, Khimi üng Cäpaw, ly te kätü-a lä honi kätyng by vi ai.

⁴⁰Nawngmäcaw lawng netä lä lai-a awng ai üng, Kai, Khimi üng Cäpaw, ma lawngtä bung laja kha lawngtä bung lä kai ma khaisö vi ai.

⁴¹Nawngmädi lawng netä caw mangtä deng te thung üng Kai, Khimi üng Cäpaw, ma lawngtä bung laja kha lawngtä bung lä kai ma khaisö vi ai.

⁴²“Tukätephüng-a aerü rüing kha aering ö. Nang ce üng Areng lä mata kätü-a ly ai mei näte nang ce lä mäny ö y.

⁴³Hini lä mäny ö ba. Inkung lä mata kätü-a theru ly ai mei näte mäny dylä, äma üng ing tea theru ma täkhüva y hethang i y käla aering vi ai.

⁴⁴Nang ce kätü qütä aerü rüing kha awng hethang kae by. Ätephüng-a mei nädylä Kai, Khimi üng Cäpaw, lä nang ce ma aethang khai y te kätü-a tyng vi ai.

Mawsawng lawng netä phüng

Luk 12:41-48

⁴⁵“Kätüing-a sa khü te hai bälunghae saite mawsawng lä ämi mei. Inkung ma hini mawsawng kälengky tea käläng mawsawng na bung rui hethang hai kätü tyng ea äni ce tea bö ang na py hethang aenae py pa dy.

⁴⁶Inkung ma vawi haile te kätü-a äni ma thui te kätyng mawsawng kälengky üng sa khü te nung dylä, mawsawng kälengky lä tähang hawi.

⁴⁷Tāngai ö. Inkung lä äma üng pyng saite ingthawng angxynlyng na äni tea rui hai pa vi ai.

⁴⁸Tungaila hini mawsawng kähawi y dylä, äni lä äma ma tea ‘Kai üng ingkung lä vawi haile hethang qae vi ai rawng’ näkha nä ai.

⁴⁹Tukha äni lä mawsawng käläng na tea bo te hai ngai te kätyng ra nei saite na hai ca nei kha awng näre maisi.

⁵⁰Mawsawng kälengky ma aethang khai y te kätü-a hai mäny y te kätü-a ingkung lä vawi haile vi ai.

⁵¹Inkung lä hini mawsawng kälengky tea tengxyng y dengpy kha Sāthaw üng lo tāngai te käjüng sa saite na hai mangtä khai pa vi ai. Äni ce lä raw kha äfaw aemäkütang kha awng ö vi ai. ”

Mathai 25

Anglaw lawng hawtä hai mätae pa

¹“Honi kätü-a, Sāthaw üng pre pyng saite lä hini kätyng vi. Qengtä-a anglaw lawng hawtä na äma ce üng maibung na süng kha nawngpui la saite särai hai aeting hethang ly ö dy.

²Äni ce thung üng lawng bangawtä na lä bälungkähae na vi. Lawng bangawtä na lä kaerö na kae vi.

³Anglaw kaerö lawng bangawtä na lä äma ce üng maibung süng ngaila maitui kanglai süng ö y vi.

⁴Tungaila anglaw bälungkähae na lä äma ce üng maibung tähang maitui pilang-a mäkawi py kha süng ö dy.

⁵Aepawng he särai lä tyng hethang kätü mätükü te phüng-a äni ce angxynlyng na lä ämi aemö kha i ö qu vi dy.

⁶“Tukha kärung angnihü-a lä khimi lawngtä ma ‘Aepawng saite särai lä tyng dy. Ly kha äni hai aeting ö lawi’ näkha ätüng käleng hai thui pa dy.

⁷Tukha anglaw lawng hawtä na lä aetha kha äma ce üng maibung na aerü rüng ö dy.

⁸Honi kätü-a anglaw kaerö na ma anglaw bälungkähae na tea ‘Kai ce üng maibung na lä mai dü ai dy te phüing-a kai ce tähang maitui py mai jaw’ näkha mäkäi pa ö dy.

⁹Anglaw bälungkähae na ma ‘Hini maitui lä kai ce tähang hai nang ce tähang lä aelo haw y lyng. Ly kha maitui jaw saite khimi na tea nang ma ce tähang rang ö’ näkha mäthang pa.

¹⁰Tukätephüing-a anglaw kaerö na maitui rang hethang ly te thüing-a ma, aepawng he särai lä tyng pa vi dy. Aerü rüng saite anglaw na lä aepawng he särai hai mangtä aepawng paw-i-a kung kha mawsawng na ma kätho aekhae pa vi dy.

¹¹“Honi pyng-a anglaw kaerö na lä tyng haile ö dy. Äni ce ma ‘Särae ä, Särae ä, kai ce tähang kätho pä-awng kü jo e’ näkha näpa.

¹²Tungaila särai ma äni ce tea ‘Tängai ö, nang ce bung kai mäny y’ näkha mäthang pa.

¹³“Ätephüing-a nang ce lä Kai, Khimi üng Cäpaw, ly hethang kätü käni mäny y te phüing-a aering rüng kha awng ö.

Mawsawng lawng thungtä hai mätae pa

Luk 19:11-27

¹⁴“Säthaw üng pre pyng saite lä hini kätyng vi. Khimi lawngtä khölawng tho hethang aerü rüng dy. Äni lä äma üng mawsawng na bung ka kha vyngsai na rui hethang äni ce tea a pa dy.

¹⁵Mawsawng lawngtä tea sui phawisae sang bangtä, käläng lawngtä tea sui phawisae sang netä, hai käläng lawngtä tea be lä sui phawisae sangtä py ö qi pa dy. Äma üng mawsawng na sa haw te kätyng sui phawisae py pa dy. Tupyng-a äni lä khölawng tho vi dy.

¹⁶Sui phawisae sang bangtä dang saite mawsawng lä kaepai sa hai praw kha sui phawisae sang bangtä aepu hai rae pa dy.

¹⁷Hini kätyng sui phawisae sang netä dang saite mawsawng lawngtä lä sang netä aepu hai rae-a sa pa dy.

¹⁸Tungaila sui phawisae sangtä dang saite mawsawng lä älawng-a äkhaw tai ea homy kha khai pa dy.

¹⁹“Kätü qae ea lä äni ce üng ingkung lä vawi haile tyng pa dy. Tukha mawsawng na bung ka kha äma a saite sui phawisae ätemakä sa ö mei näte düng pa dy.

²⁰Sui phawisae sang bangtä dang saite lä kaepai sa kha aepu rae saite sui phawisae sang bangtä hai ly kha äni tea ‘Särae ä, nang ma kai tea rui hethang sui phawisae sang bangtä a vi. Kheng e, kai lä kaepai sa kha sui phawisae sang bangtä aepu hai rae dy’ näkha näpa.

²¹Inkung ma ‘Nang sa te lä hawi bärai te vi. Nang lä bälungkähae saite mawsawng kähawi vi. Nang lä sui phawisae äjecäcaw tea kätüng-a rui pa te vi. Tukätephüng-a kai ma nang tea hini qawng-a cang y, awng mang-a rui hethang py ai. Ly lawi, kai hai mangtä kawng anghawtho hawi si dy’ näkha näpa.

²²“Tupyng-a sui phawisae sang netä, dang saite mawsawng lä ly ea ‘Särae ä, nang ma kai tea rui pa hethang py saite sui phawisae sang netä a vi. Kheng e, kai ma sang netä tea kaepai sa kha sang netä aepu hai rae dy’ näkha näpa.

²³Inkung ma ‘Nang sa te lä hawi bärai vi. Nang lä kätüng-a sa khü saite mawsawng kähawi vi. Nang lä sui phawisae äjecäcaw tea kätüng-a rui pa te vi. Tukätephüng-a kai ma nang tea hini qawng-a cang y awng mang-a rui pa hethang py ai. Ly lawi, kai hai mangtä kawng anghawtho hawi si dy’ näkha näpa.

²⁴“Honi pyng-a sui phawisae sangtä, dang saite mawsawng lä ly ea ‘Inkung ä, nang lä bäheng te bälung awng y te kai lä mäny vi. Nang lä äkung e y kälä äthai dang hethang ngai saite khimi hai aetawng vi. Ämöti hi y kälä caw na mätungcu hethang ngai saite khimi hai aetawng vi.

²⁵Kai lä nang üng sui phawisae la ai te ri te phüng-a älawng khaw-a homy te vi. Kheng e, hini lä nang üng sui phawisae dy' näkha näpa.

²⁶“Inkung ma ‘Nang lä mawsawng käsi hai aethaw käli vi. Kai lä äkung e y käla ae kha ämöti hi y käla caw na mätungcu saite khimi hai aetawng te nang mäny vi.

²⁷Tudylä kai üng sui phawisae bung nang lä khimi ce tea äkhi mäqaw kha kai wawi ea aepu hai rae ai be. Tukä ea ni kai wawi haile te kätü-a kai lä äty hai sui phawisae dang haile tyng haw vi ai’ näkha näpa.

²⁸Tukha ingkung ma ‘Äkäläng mawsawng tea äni te üng sui phawisae la kha täsawngtä awng saite khimi tähang py näpa.

²⁹Sakaw te awng saite khimi tea kai ma py rae vi ai. Tukätephüng-a äni lä aelo te qawng-a cang y awng mang rae vi ai. Tungaila awng y saite khimi na te üng lä awng angci saite mäteng ma kai ma la beng vi ai.

³⁰Tupyng-a hini kaevang y saite mawsawng bung lä kävingky thung-a kädeja ö la. Honi mityng-a äni ce lä rawpi te hai äfaw aemäkütang kha awng vi ai’ näkha näpa.

Kangkhüng üng tärae cei te

³¹“Kai, Khimi üng Cäpaw, lä kai ma üng phung-ang hai Säthaw üng angtawtha angxynlyng na hai mangtä ly te kätü-a phung-ang awng saite Areng aety nae qawng-a aety ai.

³²Tukha ceng angxynlyng na üng khimi na lä kai üng maw-a aekäcö ö vi ai. Beram kärui kung ma beram hai sobei na bung täphü te kätyng khimi ce bung lä phü netä täphü vi ai.

³³Khimi cüng saite na bung lä bangtang mang-a khai kha khimi käläng na bung lä bangrawi mang-a khai ai.

³⁴Tupyng-a Kai Sanphrang ma kai üng bangtang mang-a awng saite na tea ‘Ly ö lawi, Kai üng Pä-ai Säthaw üng tähang kähawi dang saite na ä, älawng sa angcü te kätü üng hai ma nang ce tähang sa rüng saite pre tea kung kha pyng ö lawi.

³⁵Nang ce lä kai äjo aelang ea kai tea bö mäcaw ö vi dy. Kai tui aehe te kätü-a nang ce ma kai tähang tui nei he py ö vi. Kai lä angvüng angvaw lawngtä kä awng ea nang ce lä kai bung engthung-a aehae hethang py ö te vi.

³⁶Kai lä aekhu aena he awng y te kätü-a nang ce lä kai tähang aekhu aena nae py ö dy. Kai kawngang naw te kätü-a nang ce lä kai tea kähawi-a rui ö dy. Kai lä thawng thung-a awng te kätü-a nang ce lä kai tea dyng ö te vi' näkha näpa.

³⁷“Tupyng-a khimi cüing saite na ma kai tea ‘Areng ä, matä kätü-a nang bö aelang tea kai ce lä aeting kha nang tea bö mäcaw mei. Nang tui aehe te nung kha mani kai ce lä nang tähang tui nei hethang py vai mei.

³⁸Nang lä angvüng angvaw kätyng awng kha kai ce nung ea nang bung matä kätü-a kai ce ing-a aehae hai vai mei. Nang lä aekhu aena nae awng y te nung kha kai ce lä mani nang tähang aekhu aena nae py vai mei.

³⁹Nang kawngang naw tea hai thawng thung-a pä-ung ea mani kai ce lä dyng kha rui vai mei' näkha düng ö ai.

⁴⁰Tukha kai Sanphrang ma äni ce tea ‘Tängai ö. Hini kai üng äkähui na thung-a cäpiky saite lawngtä tähang nang ce ma säbawng te lä kai tea säbawng te kätyng by kae dy' näkha näpa.

⁴¹“Tupyng-a Kai Sanphrang lä bangrawi mang üng awng saite na tea ‘Säthaw ma nang ce tea tähang käsi py ai. Kai te üng tho pa öng la. Säthaw ma Setan angra hai äma üng äkähui na tähang sa rüing pa saite dungtäsa mai thung-a ly pa öng la' näkha näpa.

⁴²‘Ätephüng-a mei nädylä Kai lä böjo aelang ea nang ce lä kai tea bö mäcaw ö y. Kai tui aehe ea nang ce lä kai tea tui nei he py ö y.

⁴³Kai lä angvüng angvaw lawngtä kätyng awng ea nang ce lä kai bung ingthung-a mäkung ö y. Kai lä aekhu aena nae awng y ea nang ce aekhu aena nae py ö y. Kai kawngang naw ea hai thawng thung-a pä-ung tea la nang ce lä kai tea dyng kha rui te awng ö y' näpa ai.

⁴⁴“Äni ce ma ‘Areng ä, nang lä böjo aelang te, tui aehe te, angvüng angvaw lawngtä kä awng te, aekhu aena nae awng y te, kawngang naw te, thawng thung-a awng te na nung kha kai ce ma säbawng y te lä mani mei’ näkha mäthang ö ai.

⁴⁵Tukha Kai Sanphrang ma äni ce tea ‘Tängai ö. Hini äkähui na thung üng cäpiky lawngtä tea nang ce lä säbawng y käla awng te kätü qütä-a kai tea säbawng y te kätyng kae dy’ näkha näpa.

⁴⁶Tukha Säthaw ma honi khimi ce lä dungtäsa dengpy te mityng-a mätaw ai. Tungaila khimi cüng saite na lä dungtäsa hing saite mityng-a mätaw ai” näkha näpa.

Mathai 26

Isu bung bädü hethang aeceng pa

Mar 14:1-2; Luk 22:1-2; Joh 11:45-53

¹Isu lä honi phüing na mätu pyng ea äma üng äkähui na tea thui pa dy.

²Äni ma “Käni netä pyng-a Cäqengja te pawi lä tyng ai dy näte nang ce lä mäny ö by dy. Honi kätü-a khimi lawngtä lä Kai, Khimi üng Cäpaw, bung thinglang qawng-a täheng hethang täre na kö thung-a a ai dy” näkha näpa.

³Tupyng-a mäthykung käleng na hai mätawngky na lä mäthykung kälengky Kaiifa üng ing-a aekäcö ö dy.

⁴Äni ce lä Isu bung kangru-a ne kha bädü hethang aeceng ö vi dy.

⁵Äni ce ma “Pawi käni-a mä-ai lä äni bung ne te dang y lyng. Khimipui na aepuilung ö vi ai” näkha näpa.

Bethani vang-a Isu üng älä-a situi bälawng pa

Mar 14:3-9; Joh 12:1-8

⁶Isu lä Bethani vang-a ängang käsi mang vai saite Simon üng ing-a awng.

⁷Äni ca te kätü-a nawngmädi lawngtä lä kung pa dy. Äni lä ävang ting bärai saite rimui kähawi kälung kanglung pilang bung-a khai vi. Nawngmädi ma Isu üng älä-a rimui tui bälawng pa dy.

⁸Äkähui na hokä nung ea lä kädawtho kha “Ätephüng-a hikä rimui tea hini nawngmädi lä täpang aetütü te mei.

⁹Hini rimui jaw dylä, phawisae awng mang-a dang ai. Honi phawisae lä khimi kangtang na tea py te lä hawiky” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

¹⁰Äni ce thui te Isu ma mäny ea “Ätephüng-a nang ce lä nawngmädi tea bälungbi hai ö te mei. Kai tea äni ma sa saite lä hawi te kae ecy.

¹¹Mätang saite na lä nang ce hai mangtä awng jawjaw te kae. Kai lä nang ce hai mangtä awng jawjaw he y lyng.

¹²Kai üng äro bung ö hethang äni lä aerü rüng kha kai üng ätabung qawng-a rimui tui hai bälawng te dy.

¹³Tängai ö. Khimi ce ma Angthang Kähawi thui saite älawngpre qütä-a lä hini nawngmädi ma sa saite äphüng thui kha äni ce lä sämai jaw ö vi ai” näkha näpa.

Judae lä Isu bung a hethang bälung aedü pa

Mar 14:10-11; Luk 22:3-6

¹⁴Tupyng-a äkähui lawng hawlai netä thung üng Judae Iskriota lä mäthykung käleng na tea ly pa dy.

¹⁵Äni ma “Isu bung nang ce kö thung-a a dylä, kai tähang tangkae pjaetä py ai mei” näkha düng pa. Äni ce ma Judae tea tangkae pjae ruithungtä py pa dy.

¹⁶Tupyng-a Judae lä Isu bung a hethang älang kähawi mäqang pa dy.

Areng üng kädüngbö

Mar 14:12-21; Luk 22:7-14; Joh 13:21-30

¹⁷Täkaw aepae saite aesi qa y te pawü üng angcü kani-a äkähui na lä Isu tea ly pa dy. Tukha äni ce ma “Nang üng Cäqengja te pawü kädüngbö ca hethang kai ce lä mani mityng-a aerü rüng pa ai mei” näkha düng pa.

¹⁸Isu ma “Nang ce lä märü thung-a hini khimi tea ly ö ba. Äni tea kai ce üng särae ma Säthaw ma kai tähang khai saite kätü lä aenai dy. Nang üng ing-a kai üng äkähui na hai mangtä Cäqengja te pawü sa hethang ngai ti” näkha täru vi näpa ba.

- ¹⁹Isu ma thui te kätyng äkähui na lä Cäqengja te pawı üng kädüngbö tähang sa rüing pa dy.
- ²⁰Kädüing tyng te kätü-a, Isu lä äkähui lawng hawlai netä na hai mangtä bö aw kha ca ö dy.
- ²¹Äni ce lä bö ca te thüing-a, Isu ma “Tängai ö. Nang ce thung üng khimi lawngtä ma kai bung lä täre na kö thung-a a ai” näkha näpa.
- ²²Äkähui na lä bälung hawi y phi te hai ma “Areng ä, hini lä kai mei” näkha lawngtä pyng-a lawngtä ma Isu tea düng pa ö dy.
- ²³Isu ma äni ce tea “Kai hai mangtä täkaw hai pangkae-a täpaw kha ca saite khimi lawngtä vi.
- ²⁴Caekäcai ma tärü te kätyng Kai, Khimi üng Cäpaw, lä dü vi ai. Tungaila Kai, Khimi üng Cäpaw, bung täre na kö thung-a a saite khimi lä tähang si. Honi khimi aepeng y khyry dylä, äni tähang lä hawiky” näkha näpa.
- ²⁵Tupyng-a äni bung täre na kö thung-a a saite Judae Iskriota ma Isu tea “Särae ä, kai mei” näkha düng pa. Tukha Isu ma “Nang ma thui te kätyng kae dy” näkha näpa.

Areng üng kädüngbö phüing

Mar 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25

- ²⁶Isu hai äkähui na lä kädüngbö ca ö te thüing-a Isu lä täkaw la kha Säthaw tea kawng te lo thui pa dy. Tupyng-a täkaw tea täpe kha äkähui na tea “Hini täkaw lä kai üng ätabung vi. La kha ca ö” näkha äni ce tea py pa dy.
- ²⁷Tupyng-a cäpje tui bynglyng tea la kha Säthaw tea bälaw pyng-a äni ce tähang py pa be dy. Äni ma “Nang ce angxynlyng na hini bynglyng nei ö.
- ²⁸Hini cäpje tui lä awng mang saite khimi na üng hunghö tähang bälawng te kai üng äthi vi. Hini äthi lä Säthaw hai khimi ce säla-a aenai saite vi.
- ²⁹Tängai ö. Kai pä-ai üng pre-a nang ce hai mangtä cäpje tui kangthae nei haile y rytä kai lä cäpje tui tea nei y dy” näkha näpa.
- ³⁰Tupyng-a Isu lä äkähui na hai ae-awi haetä thui pyng-a Olive kung na awng saite me anghung mang-a ly ö dy.

Isu ma Peterae aephae ai te phüing thui rüing pa

Mar 14:27-31; Luk 22:31-34; Joh 13:36-38

³¹Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Caekäcai thung-a täri saite lä, Kai lä beram rui saite kung bung bädü kha beram na lä aehui sangxang ö vi ai” näkha awng. “Honi kätyng vaidüing nang ce angxynlyng na ma kai bung lä khaisö kha aehui pa öng vi ai.

³²Tungaila Säthaw ma kai bung kädü thung üng mätha haile tyng pyng-a, Kalile khö-a kai lä nang ce ly y käläng-a ly mang vi ai” näkha näpa.

³³Peterae ma Isu tea “Kхими käläng angxynlyng na ma nang bung khaisö ngaila kai lä manila nang bung khaisö y lyng” näkha näpa.

³⁴Isu ma Peterae tea “Tängai khü Peterae ä, Vaidüing kärung-a aekhawng y te käläng-a nang lä ‘Äni tea mäny y’ näkha qengthungtä thui vi ai” näkha näpa.

³⁵Tungaila Peterae ma Isu tea “Kai lä nang hai mangtä dü hethang ea mäteng ma nang bung mäny y näkha aephae y lyng” näkha thui pa dy. Tukha äkähui käläng angxynlyng na la hini kätyng thui ö bawi pa dy.

Kesamani angkhaw thung-a Isu aetang pa

Mar 14:32-42; Luk 22:39-46

³⁶Isu hai äkähui na lä Kesamani ämüing awng saite angkhaw haetä-a ly ö dy. Isu lä äkähui na tea “Kai lä ho-a aetang te thüing-a nang ce lä hini mityng-a aety ö ba” näkha täru pa dy.

³⁷Tupyng-a Isu lä Peterae hai Zebede üng cäpaw Jaeko ni Johan bung äma hai mangtä ka pa dy. Äni lä bälung mätang te hai bälungbi phi vi dy.

³⁸Tukha Isu ma äni ce tea “Kai lä dü aenai te khytä bälungbi phi vi dy. Nang ce lä hini mityng mang awng kha kähawi-a aering ö ba” näkha näpa.

³⁹Tupyng-a Isu lä äjecäcaw ly kha älawng qawng-a aebo ea “Ä-ai ä, nang lä äte angxynlyng na tea sa haw te kae. Hini mätangbälai saite kai aeting y hethang säbawng kü jo. Tungaila kai üng aely kängai kätyng hang sy. Nang ma üng aely kängai kätyng kae sy” näkha aetang pa dy.

⁴⁰Tupyng-a Isu lä äkähui lawng thungtä na tea aekö haile tyng kha, äni ce lä i ö qu ea awng te nung pa dy. Isu ma Peterae tea “Nang ce lä tänaeritä

mäteng ma i y käla kai hai mangtä aering haw y vi dy nang mei” näkha düng pa.

⁴¹Isu ma äni ce tea “Nang ce lä hunghö sa hethang bärawi bäleng saite thung-a qa y hethang aetang kha aering ö baw. Bälung hai lä hunghö sa hethang ngai y ngaila ätabung lä aethaw awng y” näpa.

⁴²Tupyng-a Isu lä ly haile tyng kha “Ä-ai ä, hini mätangbälai saite kai te üng mäthuija haw y kha nang ma üng aely kängai kai aeteng dylä, tyng kae sy” näkha aetang pa dy.

⁴³Isu äbaeni vawi haile tyng te kätü-a äkähui na lä ämi aemö phi kha i ö qu te nung pa vi dy.

⁴⁴Tukha Isu lä ämäthung tho haile be kha angcü üng kätütyng aetang haile pa be dy.

⁴⁵Tupyng-a äkähui na tea vawi haile kha “Nang ce lä vaihi khytä i kha aehae ö te vi rawng mei. Kai, Khimi üng Cäpaw, bung lä hunghö sa te na üng kö thung-a a te kätü tyng vi dy.

⁴⁶Aetha ö lawi baw. Co mä-ai ly ö si dy. Kai bung täre na üng kö thung-a a hethang khimi lä tyng dy” näkha näpa.

Isu bung ne pa

Mar 14:43-50; Luk 22:47-53; Joh 18:3-12

⁴⁷Hokä Isu ma thui te thüng-a äkähui lawng hawlai netä na thung üng Judae Iskriota lä tyng pa vi dy. Äni hai mangtä aekei sawngseng thingbyng, na süng saite khimipui na la qa by. Honi khimi ce lä mäthykung käleng na hai mätawngky na ma mätaw ö saite khimi na vi.

⁴⁸Isu bung täre na kö thung-a a hethang Judae Iskriota ma “Kai ma mänang saite khimi lä Isu dy mang ba. Äni bung ne ö ba” näkha äni ce tea äsäny thui pa rüng pa dy.

⁴⁹Judae Iskriota lä Isu tea ly praw kha “Särae ä, ” näkha Isu tea mänang pa khaw dy.

⁵⁰Isu ma “Änang ä, nang sa he awng te na kârang-a sa lawi” nâkha nâpa. Tupyng-a khimi ce lâ Isu bung ne pa ö vi dy.

⁵¹Tungaila Isu üng äkâhui lawngtä ma aekei aebâju ea mäthykung kälengky mawsawng lawngtä üng kânawkhing tea saibawng pa dy.

⁵²Isu ma “Aekei bung ä-ing-a mäseng la. Aekei süng saite khimi lâ aekei hai-a dü saite tyng vi ai.

⁵³Kai lâ kai Pâ-ai tea säbawng hethang mä kai dylä, Kai pâ-ai ma äma üng angta wtha na bung awng mang-a mäta w ai näte nang ce lâ mäny ö y mei.

⁵⁴Tungaila Caekäcai ma thui te kätyng lâ kai tea cungrü hai hethang kae te vi” nâkha nâpa.

⁵⁵Isu ma khimipui na tea “Damaræ bung ne te kätyng aetu aekei, thingbyng süng kha kai bung ne hethang ngai ö te ae. Kai lâ kâni qütä Säthaw üng Ingekäcai baesung thung-a aety kha Säthaw lo mäta te be. Hokä ea nang ce lâ kai bung ne ö y.

⁵⁶Tungaila hini na lâ Caekäcai thung-a buisaw na ma tärü rüng saite lo na cungrü hai hethang vi” nâkha nâpa. Tupyng-a äkâhui angxynlyng na lâ Isu bung khaisö kha aehui pa öng pa dy.

Judæ na üng Sanhendrin kawngci maw-a Isu tea täræ cei pa

Mar 14:53-65; Luk 22:54-55; Joh 18:13-14, 19-24

⁵⁷Tupyng-a äni ce lâ Isu bung mäthykung kälengky Kaiifa üng ing-a nâhai pa. Ha-a lâ mäthykung käleng na hai mäta wngky na hai Ubädi särae na lâ aekäcö kha awng ö bawi te vi.

⁵⁸Peteræ lâ kâhanglaw mang mäthykung kälengky Kaijafa üng ing baesung thung khytä Isu üng leithung hui pa. Äni lâ baesung thung-a kung kha mäthykung kälengky üng mawsawng reise na hai mangtä aety kha awng pa. Isu tea ätemakä sa mei näte äni lâ nung he ngai te vi.

⁵⁹Mäthykung käleng na hai mangtä Judæ na üng Sanhendrin kawngci üng khimi angxynlyng na lâ Isu bung bädü haw hethang äni üng phüng kaeling thui saite na mäqang ö dy.

⁶⁰Tungaila äni ce lä Isu sa tämang te dang pa ö y. Khimi kä-awng mang na ämaw-a ly kha Isu phüng kaeling kaemae thui ngaila äni ce lä Isu sa tämang te nung pa ö y vi. Kangkhüng-a khimi lawng netä lä aetha hawi kha,

⁶¹“Änini ma Isu lä ‘Kai lä Säthaw üng Inγκäcai bung täphra kha käni thungtä säla-a sa haile haw ai’ näkha thui vi” näkha näpa hawi dy.

⁶²Mäthykung kälengky ma lä aedaw kha Isu tea “Honi khimi ce ma nang tea käsi thui saite na tea nang lä ätemakä la mäthang y käla ma awng te vi mei” näkha düng pa.

⁶³Tungaila Isu lä sitäri-a awng pa kae vi. Tukha mäthykung kälengky ma “Nang lä Säthaw üng Cäpaw Mesia dy mei. Kai ce tea thui jo. Dungtäsa hing saite Säthaw üng ämüng tea aete kha kai lä nang tea düng te vi” näkha näpa.

⁶⁴Isu ma “Honi lä nang üng älo vi. Tungaila kai nang ce tea thui ai. Vaimaw mang-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä haidae lengky saite Säthaw üng bangtang mang-a aety kha awng te hai khö angnüng qawng mang ly te tea nang ce lä nung ö vi ai rawng” näkha näpa.

⁶⁵Mäthykung kälengky ma lä äma üng kä-o sä-ei kha “Mä-ai lä äte älo käläng na ngai be y dy. Äma ma tea Säthaw kätyng aesa saite lo nang ce lä thai ö bawi dy.

⁶⁶Nang ce lä ätemakä dawng ö mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Isu lä dü sang vi” näkha näpa.

⁶⁷Tupyng-a khimi phütä na ma lä Isu üng mimai-a mäce hai mäthawi pa ö dy. Phütä na ma äkö hai thawng pa. Phütä na ma tangbeng-a äkö hai täbeng pa.

⁶⁸Äni ce lä Isu tea mänui hai kha “Nang tea ämi ma bo te mei Mesia ä. Buisaw lo hai thui lawi by ä, ” näkha näpa.

Isu bung mäny y näkha Peterae ma aepae pa

Mar 14:66-72; Luk 22:56-62; Joh 18:15-18, 25-27

⁶⁹Honi kätü-a Peterae lä mäthykung kälengky baesung thung-a aety kha awng. Mäthykung kälengky üng mawsawng anglaw ma ly kha “Nang lä Kalile khö üng Isu üng äpy by be kä-aw” näpa.

⁷⁰Peterae ma äni tea “Nang thui saite phüing kai lä mäny y” näkha khimi angxynlyng na maw-a aephae pa.

⁷¹Tupyng-a Peterae lä ing maw-a tho pyng-a äkäläng mawsawng anglaw ma äni tea nung haile tyng be kha äteng-a aedaw saite khimi na tea “Hini khimi lä Nazare märü üng Isu hai mangtä awng saite vi” näpa.

⁷²Peterae ma “Äni bung kai mäny y” näkha täking ea aephae pa be vi.

⁷³Tänaetä pyng-a lä äteng-a aedaw saite khimi na ma Peterae tea “Nang lä äni ce thung üng khimi by. Nang ma üng älo tho te ätüng phüing-a mäny haw te vi” näkha näpa.

⁷⁴Tupyng-a Peterae ma “Äni bung kai mäny y. Kai thui te tüng y dylä, Säthaw üng angawi kai tea lawi sy” näkha thui pa dy. Qengtäma ae lä khawng raw pa dy.

⁷⁵Tukha Peterae lä Isu ma äni tea “Aekhawng y te käläng-a nang lä kai bung mäny y näkha qengthungtä aephae ai” näsaite älo tea aedawng haile tyng dy. Äni lä tho kha bälung aekhy te hai ma rawsö kae vi dy.

Mathai 27

Pilata mätawngky tea Isu bung tha pa

Mar 15:1; Luk 23:1-2; Joh 18:28-32

¹Kädang thawde-a mäthykung käleng na hai mätawngky na angxynlyng na lä aekäcö kha Isu bung bädü hethang aedüing ö dy.

²Tupyng-a äni ce lä Isu bung mäkHING rang kha äni bung Rom aecörae mätawngky Pilata tea tha pa ö dy.

Judae Iskriota dü pa

Angtawtha 1:18-19

³Isu bung täre na kö thung-a a saite Judae Iskriota lä, Isu bung bädü hethang sa ö te phüing mäny dy. Äni lä aedawng mäkHÜNG kha tangkae pjae ruithungtä mäthykung käleng na hai Ubädi särae na tea py pa haile dy.

⁴Äni ma “Kai lä hunghö awng y saite khimi bung bädü hethang a vi dy. Kai lä hunghö sa vi dy” näpa. Tungaila äni ce ma lä “Honi lä kai ce hai aesui te y. Nang ma üng kälü kae” näkha näpa.

⁵Judae Iskriota lä phawisae äpjae tea Säthaw üng Inγκäcai thung-a kädesö pa dy. Tupyng-a äni lä honi mityng üng thoja ea äma ma üng kânawngjang-a kharui hai aemäkhing kha kai-o vi dy.

⁶Mäthykung käleng na lä honi tangkae na aekhü ö vi dy. Tukha äni ce ma “Hini phawisae äpjae lä khimi bädü saite üng vi. Tukätephüng-a hini tangkae bung Säthaw üng Inγκäcai tangkae kädö nae thung-a mäceng sai y” näkha näpa.

⁷Äni ce lä aedüng ö kha honi tangkae hai lä-awng sa saite kung üng älawng tea rang kha ceng käläng na üng täprawng sa hai dy.

⁸Tukätephüng-a honi älawng tea vaihi khytä khimi ce ma “Äthi mityng” näkha mäthi ö vi dy.

⁹Säthaw ma jangni-a buisaw Jeremia hai-a thui rüng saite lä cungrü hai vi dy. Buisaw ma “Äni ce lä tangkae pjae ruithungtä la ö vi. Isrelae khimi na ma äni tea hokä rytä la ävang käting-a khai pa ö y.

¹⁰Äni ce lä honi tangkae pjae ruithungtä hai lä-awng sa saite kung üng älawng ngang tea rang ö te vi. Säthaw lä hini kätyng awng hai rüng te vi” näkha näpa.

Isu tea Pilata ma tärae cei pa

Mar 15:2-5; Luk 23:3-5; Joh 18:33-38

¹¹Isu lä Rom mätaungky Pilata maw-a aedaw kha awng pa dy. Pilata mätaungky ma Isu tea “Nang lä Judae na üng sanphrang tätang vi mei” näkha düng pa. Isu ma “Nang ma thui te kätyng kae dy” näkha mäthang pa dy.

¹²Mäthykung käleng na hai mätaungky na ma käsi prawng pa ö vi dy. Tungaila Isu lä äte haetä lä mäthang pa y.

¹³Tukätephüng-a Pilata ma Isu tea “Äni ce ma nang tea käsi prawng te thai y vi mei” näkha näpa.

¹⁴Tungaila Isu lä älo bälantä la aepe pa y kha Pilata lä cangxei pa vi dy.

Isu tea dü hethang tärae cei pa

Mar 15:6-15; Luk 23:14-25; Joh 18:39-19:16

¹⁵Pilata lä Cäqengja te pawı tyng te qütä khimi ce ma mäkaı saıte thawngsae lawngtä bung bälawi te awng vävawi te vi.

¹⁶Honi kätü-a ämüng aethang saıte Baraba näsaıte khimi lawngtä lä thawng thung-a awng vi.

¹⁷Tukha khimipui na lä aekäcö te kätü-a lä Pilata ma äni ce tea “Nang ce lä ämi bung bälawi hethang ngai ö te mei. Baraba bung mei, y dylä, Mesia näsaıte Isu bung bälawi hethang ngai ö te mei” näkha düng pa dy.

¹⁸Mäthykung käleng na ma Isu tea pä-e te phüng-a Isu bung Pilata tea a pa ö dy. Hokä sa te tea Pilata lä kähawi-a mänysy pa vi.

¹⁹Pilata lä tärae cei saıte aety nae qawng-a aety ea änawngpui ma äni tea khimi lawngtä bung mätaw kha “Honi khimi cüng saıte tea äte lä sa hang ba. Vai rung kai üng aemang thung-a äni tähang kai lä tengxyng y bälung mätang te awng vi” näkha näpa.

²⁰Tungaila mäthykung käleng na hai mätawngky na ma lä “Baraba bung bälawi kha Isu bung bädü” näkha Pilata tea mäkaı hethang khimipui na tea mäcü pa ö dy.

²¹Pilata ma äni ce tea “Änini lawng netä thung-a ämi bung bälawi pa ai mei” näkha düng haile pa dy. Tukha khimipui na ma “Baraba bung bälawi” näkha näpa.

²²Tupyng-a Pilata ma äni ce tea “Mesia näsaıte Isu tea kai lä makä sa ai mei” näkha düng pa. Khimipui angxynlyng na ma “Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la” näkha näpa ö rü dy.

²³Pilata ma äni ce tea “Ätephüng-a mei. Äni lä äte sa tämang te awng vi nang mei” näkha düng pa. Tungaila khimipui na ma “Äni bung thinglang qawng-a täheng kha bädü la” näkha ätüng käleng hai hang rae pa vi dy.

²⁴Pilata lä äma äte lä sa haw y te mäny dy. Khimipui na lä aepuilung ö ai te äni lä nung dy. Tukha äni lä äma üng mawsawng tea tuithai la hai ea khimipui na maw-a äkö aese pa dy. Äni ma “Hini khimi üng äthi hai dü te lä kai üng kälü y ba. Nang ce üng kälü kae” näkha näpa.

²⁵Khimipui angxynlyng na ma “Hini khimi üng äthi hai dü te lä kai ce hai kai ma ce üng caw na üng kälü kae dy” näkha näpa ö dy.

²⁶Tupyng-a Pilata lä Baraba bung bälawi pa dy. Tukha Isu tea kharui angre hai bo hai kha thinglang qawng-a täheng kha bädü hethang reisea na tea a pa vi dy.

Isu tea Rom reisea na ma mänui hai pa

Mar 15:16-20; Joh 19:2-3

²⁷Tupyng-a Pilata üng reisea na lä Isu bung Pilata mätawngky üng baesung thung-a nähai pyng-a reisea kangkawng angxynlyng na tea aekäcüng hai bawi pa dy.

²⁸Reisea na ma Isu üng kä-o tea bäling kha kä-o kangthing bälawng pa dy.

²⁹Tupyng-a angling cangpre na täkawng ea sa saite lökhu Isu lö-a aekhu hai pa dy. Säbö kung haetä äni üng kö bangtang mang-a süng hai pa dy. Tupyng-a äni ce lä Isu üng maw-a khokhö didü kha “Judae na üng sanphrang lä khö sa hawi sy” näkha mänui hai pa ö dy.

³⁰Äni ce lä Isu tea mäce hai mäthawi kha äni ce lä säbö kung la ea Isu üng älö-a mäkhäe täto pa ö vi dy.

³¹Hikä mänui hai pyng dylä, äni ce ma kä-o kangthing tea bäling kha Isu üng kä-o bälawng haile tyng pa ö dy. Tupyng-a thinglang qawng-a täheng kha bädü hethang äni ce lä Isu bung nähai ö dy.

Isu bung thinglang qawng-a täheng pa

Mar 15:21-32; Luk 23:26-43; Joh 19:17-27

³²Äni ce lä Jerusalem märü-a tho ö te kätü-a Sarene märü üng Simon näsaite hai aeting kha reisa na ma aethaw paitae hai äni bung ka kha Isu üng thinglang tea aepö hai pa dy.

³³Äni ce lä Isu bung Kolakota näsaite mityng-a nähai pa. Kolakota näte lä älökorö hai aetawng saite mityng tea thui te vi.

³⁴Äni ce lä khaw saite aesi hai aeqo saite Cäpje tui Isu tea mätyng pa dy. Isu lä mäteng kha nei pa y.

³⁵Tupyng-a äni ce lä Isu bung thinglang qawng-a täheng pa. Isu üng kä-o na tea lä phui sa kha aeri pa ö vi dy.

³⁶Tupyng-a äni ce lä aety ö kha Isu bung cawng ö dy.

³⁷Äni ce lä Isu tea tärae cei te phüng täri ea äni üng älölüng thinglang qawng-a täheng pa dy. Hokä täri te lä “Hini lä Judae na üng Sanphrang, Isu vi” näkha näte vi.

³⁸Tukha reisa na ma Isu hai mangtä damarae lawng netä bung thinglang qawng-a täheng pa hawi by dy. Lawngtä bung lä bangtang mang-a khai kha lawngtä bung lä bangrawi mang-a khai pa dy.

³⁹Cäqeng kha ly saite khimi na ma lä älö thu ea käsi prawng pa ö dy. Äni ce ma,

⁴⁰Nang lä Ingcäcai tea mäne kha käni thungtä säla ma sa haile tyng ai nä be. Nang ma tea nang ma aeqang lawi baw. Nang lä Säthaw üng Cäpaw tätang dylä, thinglang qawng üng aerung lawi by, näkha Isu tea mänui hai pa ö dy.

⁴¹Honi kätyng mäthykung käleng na hai Ubädi särae na hai mätawngky na ma la Isu tea mänui hai pa ö vi.

⁴²Äni ce ma “Äni lä khimi käleng na bung lä aeqang ngaila äma ma tea lä aeqang haw y ta ma. Isrelae khimi na üng sanphrang y mei. Thinglang qawng üng aerung dylä, äni tea kai ce lä yng by ai cy ä.

⁴³Äni lä Säthaw tea ae-y vi. ‘Kai lä Säthaw üng Cäpaw’ näkha nä vi. Säthaw ma vaihi aely ngai dylä, aeqang lawi sy” näkha mänui hai pa ö vi.

⁴⁴Isu hai mangtä thinglang qawng-a täheng saite damarae ni ma lä hini kätyng mänui hai pa dy.

Isu lä dü pa

Mar 15:33-41; Luk 23:44-49; Joh 19:28-30

⁴⁵Käni anghung üng hai aetawng kha naeri thungtä khytä älawng angxynlyng na lä ving pa vi dy.

⁴⁶Naeri thungtä-a Isu lä “Eli, Eli, lama sabathani” näkha ätüng käleng hai hang pa dy. Hokä näte üng älawngsai lä “Kai üng Säthaw ä, Kai üng Säthaw ä, ätephüng-a nang lä kai bung khaisö te mei” näte vi.

⁴⁷Äteng-a aedaw saite khimi phütä na ma honi lo thai te kätü-a “Äni lä Elijae bung ka te dy” näkha aethui ö dy.

⁴⁸Qengtäma khimi lawngtä lä aehui ea tui bäjaw hai saite libyng kämawng säbö kung mawng-a mäkhing kha Cäpje tui käthaw thung-a üng pa dy. Honi la kha Isu tea nei hethang py pa ö dy.

⁴⁹Tungaila käläng na ma lä “Äni bung aeqang hethang Elijae ly pa jo mei kheng ö si” näkha näpa ö dy.

⁵⁰Tukha Isu lä ätüng käleng hai hangrang kha dü pa vi dy.

⁵¹Ingakäcai üng jaeky saite känih käsa lä honi kätü-a äqawng üng hai khotang khytä aesä-ei phung pa vi dy. Älawng lä pangtälü tähüng vi dy. Kälung na lä kawi pa ö vi dy.

⁵²Säthaw ma täprawng üng kälung na aepä-awng kha äma üng khimi na awng mang saite mätha haile pa ö vi dy.

⁵³Säthaw ma Isu bung mätha haile pyng-a täprawng üng tho saite na lä Jerusalem märü käcai thung-a kung ö te khimi na lä nung ö vi dy.

⁵⁴Isu tea cawng saite reisaе cunghaitä na bung pyng te mätaungky hai reisaе na lä pangtälü tho te hai amäy cawngkhang na nung ö vi dy. Äni ce lä ri phi te hai “Äni lä Säthaw üng Cäpaw tätang vi” näkha nä ö dy.

⁵⁵Nawngmädi phütä na lä hanglaw mang aedaw kha kheng ö vi dy. Äni ce lä Kalile khö üng hai Isu tea säbawng hethang äni leithung hui ö saite na vi.

⁵⁶Honi na thung-a Makadala märü üng Maeri, Jaeko ni Josefae üng änä-awi Maeri, Zebede cäpaw üng änä-awi la qa by.

Isu ro bung pa ö

Mar 15:42-47; Luk 23:50-56; Joh 19:38-42

⁵⁷Kädüing mang-a lä Arimathia märü üng Josefae näsaite tawngnang te khimi lawngtä tyng pa dy. Äni lä Isu üng äkähui lawngtä by vi.

⁵⁸Äni lä Pilata tea ly kha Isu üng äro bung mäkäi pa dy. Pilata lä Isu üng äro bung Josefae tea py hethang reisa na tea thui pa dy.

⁵⁹Josefae lä Isu üng äro bung la kha libyng kanglung hai säve pa dy.

⁶⁰Honi pyng-a kälung tea täko saite täprawng kangthae thung-a Isu bung pa ö dy. Hini lä Josefae äma tähang sa rüing saite täprawng vi. Tupyng-a täprawng äkhaw tea kälung käleng hai qengtang kha thoja vi dy.

⁶¹Honi täprawng üng ämaw-a Makadala märü üng Maeri hai äkäläng Maeri ce la aety kha kheng ö te by vi.

Reisa na bung täprawng tea cawng hai pa

⁶²Aerü rüing te käni pyng-a Aehae saite käni tyng ea, mäthykung käleng na hai Pharisai na lä Pilata tea ly ö dy.

⁶³Äni ce ma “Inkung ä, honi khimi kaeling lä hing te thüing-a ‘Kai lä ämäthung käni aetha haile vi ai’ näkha näte kai ce lä sämai jaw ö te vi.

⁶⁴Tukätephüing-a täprawng tea ämäthung khytä, kähawi-a cawng hethang reisa na tea täru ba. Y dylä, äma üng äkähui na ma äro bung bäru ö vi ai. Tukha äni ce lä Isu aetha haile vi näte khimi ce tea thui ö ai. Jangni üng kaeling thui te qawng-a vaihi üng kaeling thui te si rae he kae dy” näkha näpa.

⁶⁵Pilata ma “Reisa na tea ka kha täprawng bung kähawi-a cawng hai ö” näkha näpa dy.

⁶⁶Tukha äni ce lä täprawng-a ly ea ämi ma lä Isu üng äro bung bäru y hethang reisa na tea cawng hai pa ö dy. Äni ce lä kälung tea äsäny na sa pa dy.

Mathai 28

Säthaw ma Isu bung kädü thung üng mätha haile tyng pa

Mar 16:1-10; Luk 24:1-12; Joh 1:1-10

¹Aehae te Käni pyng-a, käni säritä üng angcü üng käni kädang thawde khö aevang y te kätü-a Makadala märü üng Maeri hai äkäläng Maeri lä Isu üng täprawng-a ly ö dy.

²Honi kätü-a aethaw awng saite pangtälü tähüng pa vi. Säthaw üng angkawtha lä käni mang üng cäqa kha täprawng khaw üng kälung käleng lä aethuija ea honi kälung qawng-a aety kha awng pa dy.

³Äni üng ämaw äcae lä anglaw säde te kätyng aecang phrung-a awng vi. Äni üng kä-o lä tengxyng y kälung ping na.

⁴Täprawng rui saite reisea na lä äni tea tengxyng y ri phi te phüng-a aethüng kha älawng qawng-a aetüng ö vi dy. Äni ce lä aetae y käla khimi kädü hai aetawng ö vi dy.

⁵Säthaw üng angkawtha lawngtä ma nawngmädi na tea “Ri ö hang. Nang ce lä thinglang qawng-a täheng kha bädü saite Isu bung mäqang ö te kai lä mäny dy.

⁶Isu lä hini mityng-a awng y dy. Äma thui te kätyng Säthaw ma kädü thung üng mätha haile vi dy. Äni üng äro bung bäsawng saite mityng kheng ö kae-e.

⁷Äkähui na tea ly dawde kha Säthaw ma Isu bung dü te üng mätha haile tyng vi dy. Vaihi Isu lä nang ce maw-a Kalile khö-a ly dy. Äni bung lä honi mityng-a nung ö ai mang kai thui saite älo sämai khü ba” näkha näpa.

⁸Honi nawngmädi na lä täprawng üng tho ö dawde vi dy. Nawngmädi na lä ri ngaila tengxyng y kawng anghawtho te hai äkähui na tea honi anghang thui hethang aehui ö dy.

Nawngmädi na ma aetha saite Areng tea cäphaw pa

⁹Qengtäma Isu lä äni ce tea aeting kha “Nang ce lä awneng te awng sy” näkha näpa. Äni ce lä Isu üng äkho-a täkawi kha cäphaw pa ö dy.

¹⁰Isu ma äni ce tea “Ri ö hang. Kai üng kangby jä-ai kätyng-a bälung aevaw saite äkähui na tea ly kha Kalile khö-a ly hethang thui pa ö jo. Äni ce lä honi khö-a kai bung nung ö ai mang” näkha näpa.

Reisae na ma thui te anghang

¹¹Nawngmädi na tho te kätü-a täprawng rui saite reisae phütä na lä märü thung-a ly ö dy. Tukha äni ce lä mäthykung käleng na tea Säthaw üng angtawtha hai täprawng äphüng angxynlyng na thui pa ö dy.

¹²Mäthykung käleng na hai Ubädi särae na lä aeting kha aedüng pyng ea reisae na tea tangkae awng mang-a py pa ö dy.

¹³Äni ce ma reisae na tea “Nang ce lä hikä thui he kae. Kärung thung-a kai ce i ea Isu üng äkähui na lä ly kha äro bung bäru ö ja vi näkha thui ö.

¹⁴Tukha hini phüng Pilata ma thai dylä, äni ma nang ce tea dengpy te ri y hethang kai ce ma thui pa ai mang” näkha näpa.

¹⁵Tukha reisae na lä tangkae la kha mäthykung käleng na mätu te kätyng thui pa ö dy. Reisae na ma thui te kätyng vaini khytä Judae na thung-a aethui ö jaw vi rawng.

Isu lä äkähui na tea ämaw aetüng pa

Mar 16:14-18; Luk 24:36-49; Joh 20:19-23; Angtawtha 1:6-8

¹⁶Tupyng-a äkähui lawng hawlai haetä na lä Isu ma thui te kätyng Kalile khö üng me anghung-a paw ö dy.

¹⁷Äni ce lä Isu bung nung ea äni tea cäphaw ö dy. Tungaila phütä na lä yng khü pa ö y vi.

¹⁸Isu lä äkähui lawng hawlai netä na äteng-a ly kha “Säthaw ma Känipre-a hai älawngpre üng aenae angxynlyng na kai tea py vi dy.

¹⁹Tukätephüng-a nang ce lä ly ö kha pre angxynlyng na üng khimi na bung kai üng äkähui-a aelawng hai ö. Äni ce tea Pä-ai, Cäpaw hai Muilaw Käcai ämüng hai-a baptismae py pa ö.

²⁰Kai ma nang ce tea thui saite särilo tängai hethang äni ce tea mätu haile pa ö. Tängai ö. Kai lä älawngpre teng te khytä nang ce hai mangtä awng jawjaw vi ai” näkha näpa.

Marka

Marka 1

Sāthaw ma Baptismae Sārae Johan bung mätaw pa

Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Joh 1:19-28

¹Hini lä Sāthaw üng Cāpaw, Isu Khrista, phüing Angthang Kāhawi tea aetawng angcū te vi dy.

²Buisaw Isaia ma cangkawng-a Caekācai thung-a tārü te lä, “Tāngai ö, nang üng maw-a kai üng angtawtha saite bung kai ma mätaw ai. Äni lä nang üng ämaw-a lolang mäcai pa vi ai.

³Äni ma daithung kārang-a khimi ce tea a kha thui pa te lä ‘Areng ly nae lolang mäcai rüing lawi. Äni tāhang lolang mätaw pa lawi” näpa.

⁴Tudylä Baptismae Johan lä daithung kārang-a tho pa dy. Äni ma khimi ce tea “Ae-ui kha baptismae la ö lawi. Tudylä Sāthaw ma nang ce üng hunghö na bälawi vi ai” näkha khimi ce tea baptismae py pa vi.

⁵Jerusalem märü hai Judae khö vang na mang üng khimi awng mang saite na lä, Johan tea ly ö vi. Äni ce lä äma ce üng hunghö na khimi ce maw-a täphawng kha Jordan tävaw-a Johan ma baptismae py pa dy.

⁶Baptismae Johan lä cāphö kånawngjang käsa mui hai aekhü saite kä-o rungrang aelawng kha angkeng-a mawiphö khabai aekheng vi. Äni üng kākakānei lä khakhö hai khawi tui vi.

⁷Baptismae Johan ma khimi ce tea “Kai qawng-a haidae lengky saite lawngtä lä qae y tea ma ly vi ai. Kai lä äni üng maw-a bü kha kho painai rui sö hethang mäteng ma aeteng y.

⁸Kai lä nang ce tea tui hai baptismae py dy. Tungaila äni lä nang ce tea Muilaw Käcai hai-a baptismae py vi ai” näpa.

Isu tea Johan ma baptismae py pa

Mat 3:13-4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13

⁹Tupyng-a känitä-a Isu lä Kalile khö Nazare märü üng ly kha Jordan tävaw-a lä Baptismae Johan ma äni tea baptismae py pa.

¹⁰Isu lä tui üng tho praw te kätü-a käni lä aepä-awng kha äni qawng-a Muilaw Käcai lä bähö kätyng aeja käthu te nung vi dy.

¹¹Tukha käni mang üng ätüng lä “Nang lä kai üng bälung aevawky saite Cäpaw vi. Nang lä kai tea kawng hai ky saite vi” näkha näpa.

Setan angra ma Isu tea hunghö sa hethang the pa

¹²Muilaw Käcai ma Isu bung daithung kärang-a nähai praw pa vi dy.

¹³Isu lä daithung kärang-a käni ruibälitä awng ea Setan angra ma Isu tea hunghö sa hethang the pa dy. Honi mityng-a lä daithung üng tawngbawi na la awng te by vi. Säthaw üng angtawtha na ma äni tea ly kha säbawng pa dy.

Isu ma angcü üng äkähui na bung ka pa

Mat 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11

¹⁴Baptismae Johan bung reise na ma thawng thung-a khai pyng-a, Isu lä Kalile khö-a ly kha Säthaw üng Angthang Kähawi thui pa vi dy.

¹⁵Isu lä “Säthaw ma khai saite kätü lä tyng vi dy. Säthaw ma Sanphrang sa saite kätü lä aenai dy. Ae-ui kha Angthang Kähawi tea yng ö lawi” näkha näpa.

¹⁶Isu lä Kalile tuilipui teng-a aeke ea Simon hai äkangby Andru ni tea mawipry jae hawi te nung vi. Änini lä mawi ne saite na vi.

¹⁷Isu ma “Kai leithung hui hawi. Nang ni lä mawi ne hawi te jüng-a kai tea yng hethang khimi ce bung nähai saite-a bälawng vi ai” näkha näpa.

¹⁸Qengtäma änini lä äma ni üng mawipry na khaisö ea Isu leithung hui hawi praw dy.

¹⁹Cäditä kähanglaw-a Isu ly ea, äni lä Zebede üng cäpaw Jaeko hai äni üng kangby Johan bung nung vi. Änini lä äma ni üng bälawng qawng-a mawipry na sa rüng hawi te nung vi dy.

²⁰Isu lä änini tea nung te hai ka praw pa vi. Änini la bälawng qawng üng äma ni üng pä-ai Zebede hai angae sae na bung khaisö ea Isu leithung hui praw dy.

Angra kung saite khimi lawngtä

Luk 4:31-37

²¹Äni ce lä Kapernawm märü-a ly ö dy. Tukha Aehae te Käni-a Isu lä Judae na üng ingkäcai-a kung praw kha Säthaw lo mätu te aetawng pa dy.

²²Isu lä äni ce tea Ubädi särae na kätyng mätu te y käla Säthaw ma aenae py saite lawngtä kätyng mätu pa te vi. Tukha äni üng lo thai saite khimi na lä cangxei ö vi dy.

²³Honi tänaetä kätü-a angra kung saite khimi lawngtä Judae na üng ingkäcai thung-a kung kha hang pa vi.

²⁴Äni ma “Nazare märü üng Isu ä, nang lä kai ce tea ätemakä sa hethang ngai te mei. Täphra hethang ngai te mei. Nang lä Säthaw üng cai saite Cäpaw näte kai lä mäny vi” näkha thui pa dy.

²⁵Isu ma äni tea “Sitäri-a awng. Hini khimi thung üng tho la” näkha särilo hai thui pa.

²⁶Angra lä honi khimi tea käsawtho hai kha aethaw paitae hai ma hang rang ea äni thung üng thoja pa vi dy.

²⁷Tukha khimi angxynlyng na lä cangxei ö dy. Äma ce tingtawi aedüng aethui ö te lä “Hini lä äte mei. Hini lä mätu saite lo kangthae vi be hi ly. Äni lä aenae hai mätu te vi. Äni üng särilo lä angra na mäteng ma tängai na ly” näkha aethui ö vi dy.

²⁸Honi pyng-a khimi ce lä äma ce tingtawi aethui ö kha Isu üng anghang lä, Kalile khö mityng qütä-a aethangdü pa vi dy.

Isu ma khimi ce üng kånaw käsaw na tea hawi sa pa

Mat 8:14-17; Luk 4:38-41

²⁹Tudylä Isu hai äkähui na lä Judae na üng ingkäcai üng tho ö vi dy. Tukha Jaeko ni Johan hai mangtä Simon ni Andru ce ing-a kung ö vi dy.

³⁰Simon üng pä-i lä kawngang naw kha i nae qawng-a aesawng sö ea awng pa te vi. Äni ce lä Simon pä-i üng anghang Isu tea thui praw pa ö dy.

³¹Tudylä Isu ma ly kha Simon pä-i tea äkö hai süng ea mätha pa. Tukha äni lä kawngang naw te hawi pa vi dy. Simon pä-i la äni ce tea käcakänei mäcaw pa dy.

³²Honi kädüng käni leng ea lä khimi ce ma angra kung saite na hai kånaw käsaw awng saite angxynlyng na bung Isu tea nähai pa ö cu dy.

³³Märü qütä üng khimi ce lä Simon üng ing maw-a aekäcüng ö cu pa vi dy.

³⁴Tukha Isu lä amäjy cawngkhang naw saite khimi märaw y na tea hawi sa pa kha angra märaw y na tea la mätho pa. Angra na lä äni tea mäny pa te phüng-a Isu lä äni ce tea älo haetä la aepe y hethang mäkhung pa vi.

Kalile khö-a älo thui pa

Luk 4:42-44

³⁵Kädang mang khö aevang hethang sävae y te kätü-a Isu lä i aetha thawde kha khimi awng y saite mityng mang-a ly ea aetang dy.

³⁶Simon hai äpy na lä hui kha Isu bung mäqang ö dy.

³⁷Äni ce ma Isu hai aeting te kätü-a lä “Kхими angxynlyng na lä nang bung mäqang kha awng ö vi dy” nähai näpa.

³⁸Tungaila Isu ma “Mä-ai lä äteng äpa üng vang na mang-a ly ö la si. Honi mityng na mang-a kai la Säthaw üng lo thui hethang kae te vi. Kai ly te lä hokä sa hethang tähang vi” näpa.

³⁹Tukha Isu lä Kalile khö jungtä khölawng tho ea Judae na üng ingkäcai-a Säthaw lo thui prei kha angra na bung mätho pang pa vi dy.

Isu ma ängang käsi mang saite khimi bung hawi sa pa

Mat 8:1-4; Luk 5:12-16

⁴⁰Ängang käsi mang saite khimi lawngtä lä Isu teng-a ly kha khokhö didü ea aebai pa dy. Äni ma “Nang ma aely ngai dylä kai tea hawi sa haw he kae” nähai näpa.

⁴¹Isu lä bäheng kha äkö bäjang ea äni tea nang pa vi dy. Isu ma “Kai aely ngai cy. Hawi lawi sy” nähai mäthang pa dy.

⁴²Tukha qengtäma äni üng ängang käsi lä la pang kha hawi pa vi dy.

⁴³⁻⁴⁴Tupyng-a Isu lä äni tea “Tängai ba. Ämi tea lä hini phüng thui hang ba. Tungaila ly kha nang ma bung mäthykung na tea mäti ba. Tukha Mosi üng Ubädi kätyng mäthykung tea löci sa ba. Hikä sa te lä nang vaihi naw saw

hawi dy näte khimi qütä ma mäny vi ai” näkha älo täru khi kha mätaw praw pa vi dy.

⁴⁵Tungaila ängang käsi awng vai saite khimi lä ly kha mityng qütä-a hini anghang thui pa vi. Tukätephüng-a Isu lä khimi ce üng maw mang märü thung-a kung haw pa y vi dy. Tukha Isu lä khimi awng y saite märü üng ärang mang-a awng kae dy. Tungaila mityng qütä üng khimi ce lä äni tea ly pa ö vi.

Marka 2

Isu ma kökho dü saite khimi lawngtä bung hawi sa pa

Mat 9:1-8; Luk 5:17-26

¹Käni ne, thungtä pyng-a Isu lä Kapernawm märü thung-a kung haile kha khimi ce lä Isu vawi haile te anghang thai ö vi dy.

²Isu awng te ing-a mityng aekawng y rung khytä khimi ce lä aekäcüng ö vi. Ing maw-a mätemg ma mityng awng pa y vi dy. Isu ma äni ce tea Säthaw lo thui pa.

³Khimi lawng bälitä na lä kökho kädü khimi lawngtä bung aejawng kha Isu tea ly hai hethang ngai ö dy.

⁴Khimi awng mang te phüng-a äni ce lä kökho kädü khimi bung Isu tea nähai haw pa ö y. Tukätephüng-a äni ce lä ingphö qawng-a paw ea älawng ngang hai lawi kha aebu saite ingphö tea khawng ea äkhaw sa ö dy. Tukha äkhaw mang i nae qawng-a aesawng saite kökho kädü khimi bung Isu üng ämaw-a bäla käthu pa ö dy.

⁵Isu lä kökho kädü hai äni bung nähai saite khimi na üng yng ö phi te tea nung dy. Tukha Isu ma kökho kädü khimi tea “Änang ä, nang üng hunghö bung kai ma bälawi vi dy” näpa.

⁶Ingthung-a Ubädi särae phütä na lä aety ö dy.

⁷Äni ce ma “Ätephüng-a hini khimi lä hakä thui vawng te vi mei. Äni lä Säthaw kätyng aesa te vi to. Säthaw lawngtä xyng ni hunghö bälawi haw te kae be” näkha äni ce lä aedawng ö dy.

⁸Äni ce üng bälung thung-a aedawng saite tea Isu lä mae praw kha äni ce tea “Ätephüng-a nang ce lä tukäti na dawng ö te vi mei.

⁹Kökho dü saite khimi tea ‘Nang üng hunghö bälawi dy’ näte jaky mei y käla ‘Aetha ea nang üng i nae la kha aeke lawi’ näte jaky mei.

¹⁰Tungaila Kai, Khimi üng Cäpaw, lä älawng qawng-a hunghö na bälawi hethang aenae awng näte kai ma mäti ai” näpa. Tukha Isu lä kökho kädü khimi te mang-a aehawi pa dy.

¹¹Äni ma “Tängai ba. Aetha ea i nae süng kha ing-a vawi lawi cü” näpa.

¹²Tudylä äni lä aetha ea äma üng i nae süng kha khimi angxynlyng na maw mang ly ja pa vi dy. Tukha khimi angxynlyng na ma “A, hini kätyng cangxei saite mä-ai lä qengtä la nung vai te y vi ly” näkha Säthaw tea bälaw ö vi dy.

Angko cawng saite khimi lawngtä bung Isu ma ka pa

Mat 9:9-13; Luk 5:27-32

¹³Tupyng-a Isu lä Kalile tuilipui pyng-a ly haile be dy. Khimipui lä Isu tea ly kha äni ce tea Isu ma Säthaw üng lo mäti pa.

¹⁴Isu lä aeke te thüing-a Alphai üng cäpaw Levi bung nung dy. Levi lä Rom aecörae na tähang angko cawng saite khimi vi. Äni lä äma üng jung-a aety kha awng te vi. Isu ma äni tea “Kai leithung hui lawi” näkha näpa. Tukha Levi la aetha praw ea Isu leithung hui pa dy.

¹⁵Honi kädüng-a ma Isu lä äkähui na hai mangtä Levi üng ing-a kädüngbö ca dy. Angko cawng saite na hai khimi hunghö na lä äni ce hai mangtä bö ca ö te by vi. Ätephüng-a mei nädylä honi thung üng awng mang saite khimi na lä Isu leithung hui ö te vi.

¹⁶Tukha Pharisai lawng saite Ubädi särae phütä na ma angko cawng saite khimi na, khimi hunghö na hai Isu lä bö mangtä ca te nung ö ea äni ce ma Isu üng äkähui na tea “Makäte äni lä angko cawng saite na, khimi hunghö na hai mangtä bö ca te vi mei” näkha düng pa ö dy.

¹⁷Isu ma hokä thui te lo thai kha äni ce tea “Känaw käsaw awng y saite na lä, latang bung ngai y lyng. Tungaila naw saite khimi lä ngai vi. Kai lä khimi

cüing saite na bung ka hethang ly te y. Khimi hunghö na bung ka hethang ly te kae” näkha mäthang pa.

Isu tea böjæ saite phüng düng pa

Mat 9:14-17; Luk 5:33-39

¹⁸Baptismae Johan üng äkähui na hai Pharisai na lä böjæ saite kätü khai ö te vi. Khimi phütä na ma Isu tea ly kha “Baptismae Johan üng äkähui na hai Pharisai na üng äkähui na lä böjæ ö be. Nang üng äkähui na lä makäte phüng-a böjæ ö y te vi mei” näkha düng pa vi.

¹⁹Isu ma “Aepawng saite särai üng rawijæ na lä äma hai mangtä awng te kätü-a, böjæ te awng bi y. Aepawng saite särai awng te thüng-a lä böjæ te awng bi y.

²⁰Tungaila aepawng saite särai lä äni üng rawijæ na hai aeprei kha awng te kätü lä tyng ai rawng. Hini kätü-a lä äni ce la böjæ ö vi ai.

²¹“Kä-o kangrüng ngang tea kangthæ ngang hai bang kha hui te lä, awng vai y. Hokä hui dylä, kä-o kangthæ ngang lä aeje kha kangrüng ngang lä aesä-ei rae vi ai baw.

²²Khimi ce lä mawiphö bung kangrüng thung-a Cäpje tui kangthæ mäkawi vai te y vi. Honi kätyng mäkawi dylä, Cäpje tui kangthæ phüng-a mawiphö bung lä aesä-ei hai kha, Cäpje tui hai mawiphö bung la pra vi ai. Cäpje tui kangthæ lä mawiphö bung kangthæ-a ni mäkawi saite kae vi” näkha mäthang pa.

Aehæ saite käni üng Areng

Mat 12:1-8; Luk 6:1-5

²³Aehæ te Känitä-a Isu lä äkähui na hai mangtä lai mang-a aeke prei ö dy. Äma üng äkähui na lä caw me khei kha ca hethang lai caw vui na sädy pa ö vi.

²⁴Tukätephüng-a Pharisai na ma Isu tea “Kheng kae-e, nang üng äkähui na lä Aehæ te Käni-a aesyng y saite kälü sa ö vi” näkha näpa.

²⁵Isu ma “Sanphrang Davidae lä äma üng äpy phütä hai äjo aelang te kätü-a makä sa mei näte phüng nang ce lä Caekäcai-a qengtä la phai vai y vi nang mei.

²⁶Mäthykung kälengky Abitha üng kätü-a, Davidae lä Säthaw üng Taipung thung-a kung kha Säthaw tea a saite täkaw la kha ca vi. Tukha äni lä äma üng äpy na tea phütä py pa te by vi. Honi täkaw lä Mosi üng Ubädi kätyng mäthykung na ma ca saite kae vi” näkha mäthang pa.

²⁷Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Säthaw ma khimi ce tähang Aehae te Käni sa te kae. Säthaw ma khimi ce bung lä Aehae saite Käni tähang sa te y vi.

²⁸Tukätephüng-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä Aehae te Käni üng Areng la vi” näpa.

Marka 3

Äkö pheitä aeqa saite khimi

Mat 12:9-14; Luk 6:6-11

¹Tupyng-a Isu lä Judae na üng ingkäcai-a kung haile be dy. Äkö pheitä aeqa saite khimi lawngtä lä ho-a awng pa vi.

²Ho-a awng saite khimi phütä na lä Isu tea käsi thui hethang ngai ö dy. Tukätephüng-a Isu lä naw te khimi bung Aehae te Käni-a hawi sa pa mei, sa pa y mei näte äni ce mäny hethang kheng khü pa ö vi.

³Isu ma äkö aeqa saite khimi tea “Hini khimi ce üng ämaw-a ly kha aedaw lawi” näpa.

⁴Tupyng-a Isu ma khimipui na tea “Aehae te Käni-a Mosi üng Ubädi kätyng kähawi sa sai mei. Käsi sa sai mei. Khimi üng hing saite bung aeqang sai mei. Y käla bädü sai mei” näkha düng pa. Tungaila äni ce lä sitäri-a awng ö pa kae vi.

⁵Äni ce lä bälung tangkö te phüng-a Isu lä kädawtho te hai äni ce te mang-a aehawi ea kheng pa. Tukha khimi känaw tea “Nang üng äkö bäjang lawi” näpa. Tukha äni lä äkö mätaaw ea äni üng äkö la hawi ping pa vi dy.

⁶Qengtäma Pharisai na lä tho ea Isu bung makä sa kha bädü haw ai mei näte phüng sanphrang Herodae üng äpy na hai aedüing ö praw vi dy.

Isu leithung hui saite khimipui na

⁷Isu lä äkähui na hai Kalile tuilipui käleng pyng-a ly ö dy. Tukha Kalile khö hai Judae khö üng khimipui na lä Isu leithung hui ö dy.

⁸Jerusalem märü, Idumea khö hai Jordan tävaw rei mang hai Taira hai Sidon märü na mang üng khimipui na ly ö dy. Isu ma cangxei saite na sa te anghang thai ö bawi te phüng-a äni ce angxynlyng lä äni tea ly pa ö cu vi dy.

⁹Khimipui na phüng-a Isu lä äkähui na tea bälawng cäpi haetä äni tähang khai rüing hethang thui pa. Hokä thui te lä khimipui na ma äni tea mimawngtaw-a sa kha nui pa y hethang tähang-a vi.

¹⁰Ätephüng-a mei nädylä äni ma känaw käsaw awng mang saite khimi na bung hawi sa pa te phüng-a känaw käsaw awng te khimi angxynlyng na lä Isu tea aela hethang nui pa ö dy.

¹¹Angra kung saite na ma Isu bung nung ea lä, äni üng maw-a aetüing ö dung kha “Nang lä Säthaw Cäpaw vi” näkha hangrang ö dy.

¹²Tungaila Isu ma “Kai lä ämi mei näte phüng ämi tea la thui ö hang” näkha äni ce tea täru khi pa dy.

Isu ma angtawtha lawng hawlai netä na bung re pa

Mat 10:1-4; Luk 6:12-16

¹³Isu lä me anghung-a paw ea äma ngai saite na bung ka kha äni ce la äni tea ly pa ö dy.

¹⁴Isu lä khimi lawng hawlai netä na bung re kha äni ce tea “Angtawtha na” näkha ämüing py pa. Tukha Isu ma “Kai hai mangtä awng hethang nang ce bung kai ma re te dy ba. Säthaw lo thui hai hethang tähang nang ce bung kai mätaw vi ai.

¹⁵Angra na bung mätho hethang aenae la kai ma nang ce tähang py ai mang” näpa.

¹⁶Isu ma re saite angtawtha lawng hawlai netä na lä Peterae näsaite Simon,

¹⁷Zebede üng cäpaw na Jaeko hai äkangby Johan, Isu ma änini tea Bonerke näkha ämüing mäthi dy. Honi üng älawngsai lä bärei tüng üng caw na näte vi.

¹⁸Andru, Philip, Barthawleme, Mathai, Thawmae, Alphai üng cäpaw Jaeko, Thadaeus, Isrelae pre tähang bälung naw hai phi saite Simon, hai

¹⁹Isu bung a saite Judae Iskriota ce vi.

Isu hai Bezebul angra

Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10

²⁰Tudylä Isu lä ing-a vawi jaw vi dy. Khimipui na lä aekäcüng ö haile be dy. Tukätephüng-a Isu hai äkähui na lä bö mäteng ca haw ö pa y vi.

²¹Hini phüing Isu üng engthung na ma thai ea “Isu lä mäthö te vi dy” näkha thui ö vi. Tukätephüng-a äni ce lä Isu bung ing-a ka haile hethang ly pa ö vi dy.

²²Jerusalem märü mang üng ly saite Ubädi särae na ma “Belzebul angra lä Isu tea kung te vi dy. Angra mangkhawng üng haidae hai sa kha äni lä angra na bung mätho te vi” näkha näpa ö dy.

²³Tukha Isu lä äni ce bung äma tea ka kha mätae te lo hai thui pa te lä “Makä sa kha Setan angra lä äma ma tea mätho raw haw vi mei.

²⁴Pre haetä-a khimi ce lä aetäphü kha täre aety raw dylä honi pre lä pra vi ai baw.

²⁵Engthung khaw üng khimi ce lawng lawngtä aety raw vi dylä hini engthung lä pra vi ai.

²⁶Tukätephüng-a Setan angra lä äma tea äma aety raw dylä äni lä aedaw haw y lyng. Äni lä äma ma tea aetäphra raw vi ai.

²⁷“Aethaw awng saite khimi bung mäkhing mang y käla ma äni üng ing-a kung kha ämi la äni üng vyng na la haw y lyng. Äni bung mäkhing pyng ea ni äni ing-a kung kha vyng na tea la haw hethang kae vi.

²⁸“Tängai ö. Säthaw lä khimi üng hunghö angxynlyng na bälawi haw vi ai. Säthaw tea käsi prawng saite khimi na tea la Säthaw ma bälawi haw vi ai.

²⁹Tungaila khimi lawngtä ma Muilaw Käcai tea käsi prawng dylä Säthaw lä manila äni üng hunghö bälawi y lyng. Honi hunghö lä äni hai mangtä dungtäsa awng jawjaw vi ai” näpa.

³⁰Äni ce lä “Isu tea angra kung saite lawngtä vi” näkha thui ö te phüng-a Isu lä hini kä äni ce tea thui pa te vi.

Isu üng nä-awi hai kangby na

Mat 12:46-50; Luk 8:19-21

³¹Tupyng-a Isu üng nä-awi hai kangby na lä tyng kha ing ärang mang-a aedaw ö vi dy. Tukha äni ce lä Isu bung ka hethang khimi mätaw pa ö dy.

³²Khimipui na lä Isu teng-a sävenglü kha aety ö pa vi. Äni ce ma Isu tea “Nang üng nä-awi hai kangby na lä ärang mang-a tyng kha nang hai aeting hethang ngai ö ti ho” näpa.

³³Tudylä Isu ma “Kai üng nä-awi, kai üng kangby jä-ai tätang na lä ämi ce mei” näkha düng pa.

³⁴Tupyng-a äni lä äma teng-a aety aekilü saite khimi na tea kheng kha “Hini khimi ce lä kai üng nä-awi hai kai üng kangby jä-ai tätang na kae dy.

³⁵Khimi lawngtä lä Säthaw üng kängai kätyng sa dylä kai üng kangby jä-ai, ticaw hai nä-awi na kätyng kae dy” näkha mäthang pa haile dy.

Marka 4

Ämöti hi saite hai mätae pa

Mat 13:1-9; Luk 8:4-8

¹Isu lä Kalile tuilipui pyng-a Säthaw lo mätu pa be dy. Khimipui käleng lä äni tea aekäcüng ö vi. Khimipui käleng phüng-a Isu lä bälawng haetä qawng-a paw kha aety pa dy. Tukha Isu lä tui qawng üng bälawng-a awng kha khimi ce lä tui teng üng bäläng qawng-a aedaw kha awng pa ö dy.

²Tupyng-a Isu lä äni ce tea mätae saite lo na hai mätu mang pa.

³Äni ma “Tängai ö. Lai sa te khimi lawngtä lä ämöti hi hethang lai-a ly dy.

⁴Ämöti hi te kätü-a, ämöti phütä na lä lolang qawng-a aeqa vi. Tävwaw na ma ly ea ämöti na ca king pa ö vi dy.

⁵Ämöti phütä na lä älung qawng-a aeqa pa. Hini mityng-a lä älawng thaw y te phüng-a äkung aepra praw vi.

⁶Tungaila käni tho kha äkung na tea khöbi da pa vi. Tukha äkung cäpi na lä angjüng na ru haw y te phüng-a cei king pa dy.

⁷Ämöti phütä na lä angling kung na säla-a aeqa pa dy. Angling kung na lä ryng rae ea äkung cäpi na tea bäja te phüng-a äkung na lä äthai aethai haw pa y.

⁸Ämöti phütä na lä älawng kähawi qawng-a aeqa vi. Äkung aepra kha ryng rae ea äthai na aethai mang pa. Äkung phütä na lä aepra kha phü ruithungtä, phü rui tärutä hai cungvaitä-a aepu hai rae pa vi dy” näpa.

⁹Tupyng-a Isu ma “Känawkhing awng saite khimi na lä thaikaw ö sy” näkha näpa.

Mätae saite älo üng äphüng

Mat 13:10-17; Luk 8:9-10

¹⁰Isu lä äma qaitä awng te kätü-a äkähui lawng hawlai netä na hai khimi käläng na ma mätae saite lo na phüng thui mäcai hethang äni tea düng pa ö dy.

¹¹Isu ma äni ce tea “Säthaw lä nang ce tea äma üng pre phüng ho saite na mäny hai dy. Tungaila khimi käläng na tea lä mätae te lo hai kai lä thui te vi.

¹²Hini phüng Caekäcai-a tärü te lä ‘Äni ce lä kai sa saite kheng ngaila nung ö y. Kai ma thui saite thai ngaila mäny ö y. Äni ce nung kha thaikaw dylä Säthaw tea aekö haile tyng ö vi ai. Tukha äni ce üng hunghö na tea Säthaw ma bälawi vi ai’ näkha näte vi” näpa.

Ämöti hi te khimi hai mätae te phüng thui mäcai pa

Mat 13:18-23; Luk 8:11-15

¹³Isu ma “Nang ce lä hini mätae saite lo tea mäny y dylä mätae saite lo angxynlyng na makä sa kha mäny haw ö ai mei.

¹⁴Lai sa te khimi lä Säthaw üng lo hi te vi.

¹⁵Khimi phütä lä lolang hai aetawng vi. Äni ce lä Säthaw lo thai te hai Setan angra lä ly praw kha äni ce bälung thung üng awng saite Säthaw üng lo tea la pa vi.

¹⁶Khimi käläng phütä na lä kälung qawng-a aeqa saite ämöti na hai aetawng vi. Äni ce lä Säthaw üng lo thai kha kawng te hai yng praw ö dy.

¹⁷Tungaila Säthaw üng lo lä äni ce üng bälung thung-a cakhi y te phüng-a tänaetä yng ö te kae vi. Säthaw üng lo phüng-a mätangca saite aeting te kätü-a lä yng jawjaw ö te y vi.

¹⁸Khimi käläng phütä na lä angling thung-a aeqa saite ämöti na hai aetawng vi. Äni ce lä Säthaw üng lo thai ö dy.

¹⁹Tungaila äni ce lä bälung mawng saite, tawngnang saite hai mä-ai ma üng kängai saite na phüng-a yng saite lä ryng haw ö y te vi. Säthaw üng lo tea lä bäja te phüng-a äthai lä aethai haw pa y dy.

²⁰Tungaila khimi käläng phütä na lä älawng kähawi hai aetawng vi. Äni ce lä Säthaw üng lo thai kha yng te phüng-a phü ruithungtä, phü rui tärutä hai phü cungvaitä aepu kha äthai na aethai mang pa vi dy” näpa.

Maibung hai mätae pa

Luk 8:16-18

²¹Isu lä “Maibung tea tawng hai khumy kha khai vai y. Aety nae tækui-a la khai vai y. Maibung khai nae qawng-a ni khai saite kae vi.

²²“Ho saite amäjy angxynlyng na Säthaw lä khimi ce tea täphawng vi ai. Täphung saite angxynlyng na lä Säthaw ma khimi ce tea mäny hai vi ai.

²³Tukätephüng-a nang ce kånawkhing awng saite khimi lä thaikaw ö sy.

²⁴“Thai saite phüng lä kähawi-a aedawng ö. Nang ce tätang mäny he ngai ö dylä Säthaw ma nang ce tea tätang mäny hai rae vi ai.

²⁵Sakaw te awng saite khimi tea lä Säthaw ma py rae vi ai. Tungaila sakaw te awng y saite khimi tea lä äma tea awng saite kaedawng tea mäteng ma Säthaw ma la king vi ai” näpa.

Ryng saite äkung hai mätae pa

²⁶Isu ma “Säthaw üng pre lä lai sa saite khimi lawngtä lai-a ämöti hi te kätyng vi.

²⁷Äni lä kärung-a i ea käni-a kälü sa kha awng. Äni lä mäny y ngaila äkung lä aepra kha ryng pa vi dy.

²⁸Älawng lä äma ma äkung na bung ryng hai kha äthai aethai hai te vi. Angcü-a äkung ädi aepra kha ävui tho pyng-a lä äthai na aethai pa dy.

²⁹Äthai müng te kätü-a lä lai kung ma tangkhi hai caw ae vi ai. Makäte phüng-a mei nädylä caw ae hethang kätü tyng te phüng-a vi” näpa.

Angmawi mö hai mätae pa

Mat 13:31-32, 34; Luk 13:18-19

³⁰Isu ma “Säthaw üng pre lä makä sa kha thui mäcai haw ai mei. Kai lä äte lo hai mätae kha thui ai mei.

³¹Säthaw üng pre lä angmawi mö hai aetawng vi. Khimi ce ma älawng qawng-a e saite hini angmawi mö lä ämöti cäpiky te vi.

³²Ämöti e pyng-a aepra kha äkung ryng te kätü-a lä angkhaw thung-a äkung lengky te vi. Cangpre käleng na la ryng kha tävaw na lä honi kung kaekhui-a täbö sa haw ö vi” näpa.

³³Äni ce lä thai hethang ngai te khytä Isu ma äni ce tea mätae te älo käläng na hai Säthaw lo thui pa dy.

³⁴Isu ma khimi ce tea mätu te thüng-a lä mätae lo hai thui jawjaw vi. Tungaila äkähui na qaitä hai Isu awng te kätü-a lä äte angxynlyng na äni ma thui mäcai pa vi dy.

Aelipui lä Isu üng lo tängai pa

Mat 8:23-27; Luk 8:22-25

³⁵Honi käni üng kädüng tyng te kätü-a lä Isu ma äkähui na tea “Tuilipui rei mang-a aekae ö si” näpa.

³⁶Äkähui na lä khimipui na te üng tho kha Isu hai mangtä bälawng qawng-a paw ö dy. Bälawng käläng na la awng by.

³⁷Qengtäma aeli kangcai tho te hai tuileng na lä bälawng thung-a kung kha tui kawi pa vi dy.

³⁸Isu lä bälawngpai mang-a löqyng hai aeqyng kha i pa vi rawng. Äkähui na ma Isu bung i bälaw ea “Särae ä, mä-ai lä dü ai dy. Nang lä kheng sö te kae vi dy mei” näpa.

³⁹Isu lä aetha kha aeli hai tuileng tea “Aehae lawi” näkha särilo hai thui pa. Aeli lä ding kha tuileng la aehae pa vi dy.

⁴⁰Tukha Isu ma äkähui na tea “Nang ce lä makäte phüing-a ri ö te vi mei. Vaihi khytä nang ce lä kai tea yng ö te y vi” näkha näpa.

⁴¹Äni ce lä ri te hai cangxei ea “Hini khimi lä ämi vi nang mei. Aeli hai tuileng na mäteng ma äni üng lo tängai na ly” näkha äma ce tingtawi aethui ö vi dy.

Marka 5

Isu ma angra na kung saite khimi bung hawi sa pa

Mat 8:28-34; Luk 8:26-39

¹Isu hai äkähui na lä Kalile tuilipui rei mang-a awng saite Kerasene khö-a tyng ö dy.

²Isu lä bälawng üng aerung praw te hai angra kung saite khimi lawngtä lä täprawng mang üng tho kha Isu tea aeting pa vi.

³Hini khimi lä täprawng-a awng jawjaw te vi. Ämi lawngtä ma la äni bung lä singqy rui hai mäteng mäkhing kha khai haw te y vi.

⁴Khimi ce ma äni üng äkö hai äkho-a singqy rui hai mäkhing leilae ngaila singqy rui na tea lä aethobae vävawi te kae vi. Ämi lawngtä ma la äni tea bäja hethang aethaw awng pa y.

⁵Tukha kärung käni qütä äni lä täprawng säla hai anghung na-a awng pa vi. Äma ma tea la kälung na hai ae-ae kha awng pa te vi.

⁶Äni ma Isu bung kähanglaw mang nung te kätü-a lä aehui kha ämaw-a aebo pa dy.

⁷Tukha äni ma “Aesangky Säthaw üng Cäpaw Isu ä, kai tea nang lä äte sa hethang ngai hai te mei. Kai tea mätang bälai-a sa y hethang Säthaw üng ämüng hai älo aedo khü jo” näkha ätüng käleng hai hang pa vi dy.

⁸Hikä äni thui te lä Isu ma “Angra ä, hini khimi thung üng tho la” näkha näpa pyng te phüng-a vi.

⁹Isu ma äni tea “Nang ämüng lä ämi mei” näkha düng pa. Tukha äni ma “Kai üng ämüng lä angra kanghö vi. Kai ce lä awng mang te vi” näpa.

¹⁰Tukha äni ce bung honi khö üng mäthoja y hethang Isu tea äni lä aebai leilae pa vi dy.

¹¹Me anghung teng-a o kanghö käleng lä raca ca te awng pa vi.

¹²Angra na ma Isu tea “Kai ce bung o na thung-a kung hethang py kü jo” näkha mäkai pa.

¹³Isu lä äni ce mäkai te kätyng kung hethang py pa dy. Angra na lä khimi te üng tho kha o na thung-a kung ö dy. Sang netä tingtang awng saite o kanghö na lä täkha mang-a aehui käthu kha tuilipui thung-a aesänung ea dü king ö pa vi dy.

¹⁴O bung rui saite khimi na lä aehui kha märü hai särawng dawngpa na-a awng saite khimi na tea hini phüng thui pa ö dy. Tukha khimi ce lä ha-a makä mei näte na kheng hethang ly pa ö dy.

¹⁵Äni ce lä Isu tea tyng te kätü-a angra kung vai saite khimi lä bälung cüng haile kha kä-o aelawng ea aety te nung ö dy. Tukha äni ce lä ri ö phi vi dy.

¹⁶Nung khe saite khimi na ma lä angra kung vai saite khimi tea makä sa kha hawi haile te mei näsaite hai o na phüng khimi ce tea thui pa ö by dy.

¹⁷Tudylä khimi ce lä Isu tea äma ce khö üng tho hethang mäkai pa ö dy.

¹⁸Isu lä bälawng qawng-a paw ea angra kung vai saite khimi ma äni leithung hui hethang mäkai pa dy.

¹⁹Tungaila Isu ma äni tea äma leithung hui y hethang mäkhang pa vi. Isu ma äni tea “Ing-a phai vawi kha nang üng engthung na tea Areng ma nang tea

kähawiky sa saite na phüing thui pa ba. Nang tea Areng ma bäheng phi saite na phüing äni ce tea thui” näpa.

²⁰Tukätephüing-a äni lä ly kha Isu ma äni tea kähawiky sa saite na phüing Dikapoli khö angxynlyng na-a thui pa dy. Tukha thai saite khimi angxynlyng lä cangxei ö vi dy.

Jirae cänung hai Isu üng kä-o aela saite nawngmädi

Mat 9:18-26; Luk 8:40-56

²¹Isu lä tuilipui rei mang-a bälawng hai aekae haile dy. Tuilipui teng-a khimipui awng mang saite na lä äni tea aekäcüng ö dy.

²²Jirae näsaite Judae na üng ingkäcai mätawngky lä tyng pa vi. Äni lä Isu bung nung te kätü-a ämaw-a aebo ea,

²³“Kai üng cänung anglaw cäpi lä dü ai dy. Ly kha äni qawng-a nang üng äkö thung pa kü. Tudylä kai cänung lä naw te hawi kha hing haile ai” näkha mäka pa.

²⁴Tukha Isu lä äni hai mangtä hui pa dy. Awng mang saite khimi na lä Isu tea hui ea ae-e kha aenui ö vi dy.

²⁵Khösäning hawlai netä äthi märaw kha naw mätang saite nawngmädi lawngtä la hani mityng-a awng pa by.

²⁶Äni tea latang awng mang te na ma aesi sa kha mätangbälai hai mang pa te vi. Awng saite tangkae na la byng king pa vi dy. Tungaila naw saite lä hawi y käla si rae pa vi.

²⁷Äni lä Isu üng anghang thai te phüing-a khimipui thung mang Isu leithung-a tyng kha äni üng kä-o tea aela pa vi dy.

²⁸Äni lä “Kai lä Areng üng kä-o na tea aela dylä, kai üng naw saite lä hawi king vi ai” näkha aedawng dy.

²⁹Tukha nawngmädi lä Isu üng kä-o tea aela te hai äni üng äthi märaw saite lä khae praw pa vi dy. Äni üng ätabung thung-a naw saite lä hawi te äma la aemäny vi dy.

- ³⁰Isu lä äma üng haidae tho te aemäny praw pa vi dy. Tukätephüng-a khimipui na tea aehawi ea “Kai üng kä-o tea ämi aela te mei” näkha düng pa.
- ³¹Äkähui na ma “Khimipui na ae-e kha aenui te nang ma mäny ea ma makäte phüng-a kai tea ämi aela te mei näkha düng te vi mei” näkha mäthang pa.
- ³²Tungaila Isu lä äma tea aela saite khimi bung aeting hethang kheng prei pa vi dy.
- ³³Tupyng-a Isu üng kä-o-a aela saite nawngmädi lä äma üng nawsaw hawi saite phüng mäny kha ri te hai käsawtho ea Isu üng ämaw-a aebo kha angxynlyng kätüng khaw-a thui pa dy.
- ³⁴Isu ma äni tea “Cänung ä, kai tea yng te phüng-a Säthaw ma nang tea hawi hai te vi dy. Awneng te hai ly lawi ba. Nang lä naw mätang te üng hawi te dy” näpa.
- ³⁵Hikä Isu ma thui te thüng-a Inγκäcai mätaungky Jairae ing üng khimi phütä na lä tyng ö ea “Nang üng cänung lä dü vi dy. Särae tea xhu hai vi hang lawi” näpa.
- ³⁶Isu lä äni ce üng lo tea dawngcang y käla “Bälung mawng y ma. Yng jawjaw ba” näkha Jairae tea näpa.
- ³⁷Tupyng-a Isu lä Peterae, Jaeko hai Jaeko üng kangby Johan ce tea ma qaitä äma leithung hui hai kha käläng na tea lä hui hai pa y vi.
- ³⁸Äni ce lä Jairae ing-a tyng te kätü-a, khimi awngmang-a ätüng käleng hai tünglung-a raw ö sung te Isu lä thai pa dy.
- ³⁹Isu lä engthung-a kung kha äni ce tea “Nang ce lä raw ö sung näpi y ma. Nade lä dü te y. I te kae ecy” näpa.
- ⁴⁰Hokä thui pa ea lä khimi ce ma Isu tea mänui hai pa ö dy. Isu lä äni ce bung ing ärang mang-a mätho kha nawngmädi nade üng nä-awi pä-ai hai äkähui lawng thungtä na bung ka kha nade awng saite mityng-a kung ö dy.
- ⁴¹Isu lä nade üng kö süng ea “Taltha, Koum” näkha näpa. Thui te älawngsai lä “Anglaw ä, aetha lawi” näte vi.

⁴²Tänaetäma anglaw lä aetha kha aeke praw pa vi dy. Hini anglaw lä khösäning hawlai netä awng pa dy. Tukätephüng-a khimi ce lä tengxyng y cangxei ö vi dy.

⁴³Isu lä äni ce tea “Hini phüng ämi tea la thui ö hang. Anglaw tähang ca nae py pa ba” näkha täru khi pa.

Marka 6

Nazare märü khimi ce ma Isu tea tämö khai pa y

Mat 13:53-58; Luk 4:16-30

¹Isu lä äkähui na hai mangtä honi mityng üng tho kha äma awng vai saite Nazare märü-a tyng dy.

²Aehae te Käni-a, Isu lä Judae na üng ingkäcai thung-a Säthaw lo mätu pa dy. Äni üng lo thai saite khimi awng mang te na lä cangxei ö bawi vi. Äni ce ma “Äni lä hini lo na mamang üng aetu te mei. Ämi ma äni tea hini bälungkähae py pa te mei. Äni lä cangxei saite na mäteng sa na ly.

³Äni lä lasämae kae be. Maeri üng cäpaw y vi nang mei. Jaeko, Josefae, Judae, hai Simon ce üng jä-ai y vi mei. Äni üng ticaw na lä mä-ai hai hi-a awng te y mei” näkha näpa. Tukätephüng-a äni ce lä Isu tea tämö khai pa ö y dy.

⁴Isu ma äni ce tea “Buisaw lawngtä bung lä mityng qütä-a khimi ce ma tämö khai pa vi. Tungaila äma üng märü hai äma üng amäjäy na hai ingthung na ma äma ce üng mityng qaitä-a lä tämö khai pa y vi” näpa.

⁵Isu lä honi märü-a naw saite khimi äjecäcaw na tea äkö thyng kha hawi sa pa te kae. Cangxei saite käläng na lä sa haw pa y.

⁶Khimi ce lä Isu tea yng y te phüng-a, äni lä cangxei pa vi dy.

Äkähui lawng hawlai netä na bung Isu ma mätaw pa

Mat 10:5-15; Luk 9:1-6

Tupyng-a Isu lä äteng äpa üng vang na mang-a ly kha Säthaw üng Angthang Kähawi khimi ce tea mätu pa.

⁷Äkähui lawng hawlai netä na bung äma tea ka pyng-a lawng netä lawng netä täbawi kha mätaw pa dy. Tukha angra na bung mätho hethang aenae py pa.

⁸Isu ma “Nang ce lä khölawng-a pawngpai qaitä pyng dylä äte haetä la nähai ö y ma. Käcakänei, cawngkö, tangkae phawisae na nähai ö y ma.

⁹Kho painai aecö ö. Kä-o kaeqai la nähai ö y ma hang.

¹⁰Honi märü üng tho y rytä lä nang ce bung lady saite ing-a ma aehae ö kae.

¹¹Märü haetä-a khimi ce ma nang ce bung lady ö y dylä, nang ce lo tängai ö y vi dylä, nang ma ce honi mityng üng tho te kätü-a lä, nang ma ce üng khodi na täkhy pang ö. Nang ce hikä sa te hai-a Säthaw ma äni ce tea kädawtho te phüing khimi ce tea mätü ai” näkha täru khi pa dy.

¹²Äkähui na lä tho kha khimi ce hunghö üng ae-ui hethang tähang Säthaw lo thui pa ö dy.

¹³Angra awng mang te na bung la mätho ö dy. Känaw käsaw awng saite na tea lä situi hai bäjö kha naw te na tea hawi sa pa ö dy.

Baptismae Johan dü te

Mat 14:1-12; Luk 9:7-9

¹⁴Isu üng angthang lä mityng qütä aepreng pa te phüing-a sanphrang Herodae la äni üng äphüing thai vi dy. Khimi phütä na ma “Baptismae Johan lä kädü thung üng aetha haile tyng te vi. Tukätephüing-a äni lä cangxei saite na sa haw te vi” näpa.

¹⁵Käläng phütä na ma “Äni lä Elijae vi” näkha nä ö vi. Käläng phütä na ma lä “Äni lä vaicaw üng buisaw na kätüing buisaw lawngtä by vi” näkha näpa.

¹⁶Khimi ce ma thui te lo Herodae ma thai te kätü-a lä “Kai ma älö byng hai saite Baptismae Johan lä hing haile tyng te vi müng” näkha nä dy.

¹⁷Herodae äma kekhe ma Baptismae Johan bung ne kha thawng thung-a bäla pa te vi. Herodae lä äkangby Philip üng nawngpui Herodia bung aepawng kha änawngpui üng kängai-a Johan tea sa pa te vi.

¹⁸Ätephüng-a mei nädylä Baptismae Johan ma Herodae tea “Nang lä nang kangby üng nawngpui bung la te lä Mosi üng Ubädi hai aebäla te y vi” näkha pring jawjaw pa te vi.

¹⁹Tukätephüng-a Herodia lä Johan tea bälungkae-i khai kha bädü hethang ngai pa te vi. Tungaila Herodae phüng-a äni lä Johan bung bädü haw pa te y vi.

²⁰Baptismae Johan lä khimi cüng saite hai käcai vi näte Herodae lä mäny pa te phüng-a Johan tea ri kha kähawi-a rui pa te vi. Tukha Herodae ma Johan üng älo na thai ea lä bälung hawi y phi ngaila äni lä Johan üng lo tea ngai kha tängai jawjaw te vi.

²¹Kangkhüng-a lä Herodia lä Johan bung bädü hethang älang dang pa vi dy. Honi lä Herodae üng aepeng saite pawi käni-a vi. Honi käni-a Herodae lä Kalile khö üng mätawngky na, reisa mätawngky na, tämö khai he hawi saite mätawng käleng käsai na bung ka kha pawi käleng sa pa dy.

²²Honi pawia Herodia üng cänung lä kung kha lang pa ea lä Herodae hai äma üng angvüng angxynlyng na la anghawtho kha bälung aevaw phi pa ö vi. Tukätephüng-a sanphrang Herodae ma lä anglaw tea “Nang ngai saite amäjäy mäkai ba. Kai py ai mang.

²³Kai üng pre kaehütä mäteng ma nang mäkai saite khytä kai py ai mang” näkha täking ea älo aedo khü pa dy.

²⁴Honi anglaw lä tho kha änä-awi tea “Kai lä äte ta mäkai ai mei” näkha düng pa. Änä-awi ma “Baptismae Johan üng älö tea mäkai” näkha mäthang pa.

²⁵Anglaw ma lä sanphrang Herodae tea ly dawde kha “Baptismae Johan üng älö vaihi ma pangkae qawng-a khai kha py hethang kai lä ngai te vi” näkha näpa dy.

²⁶Tukha sanphrang Herodae lä bälung hawi y phi pa vi dy. Tungaila angvüng angvaw na lä äni üng älo aedo saite thai ö bawi kha anglaw üng mäkai saite tea lä e haw pa y vi dy.

²⁷Tukätephüng-a Johan üng älö la hethang äma üng reisaе lawngtä bung mätaw praw dy. Reisaе la thawng thung-a ly kha Johan üng älö byng po pa dy.

²⁸Tudylä pangkaе qawng-a Johan üng älö thyng kha nähai ea anglaw tähang py pa. Anglaw la änä-awi tea py pa dy.

²⁹Hini anghang Johan üng äkähui na ma thai dylä Johan üng äro bung la kha ö pa vi dy.

Isu ma khimi lawng sang bangawtä na tea mäcaw pa

Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Joh 6:1-14

³⁰Angtawtha na lä Isu tea vawi haile kha äma ce sa saite angxynlyng na hai Säthaw lo mätu saite na phüing thui pa ö dy.

³¹Kung tho saite khimi na lä awng mang pa te phüing-a Isu hai angtawtha na lä bö ca hethang kätü mäting ma dang pa ö y. Tukätephüng-a Isu ma äni ce tea “Khimi awng y saite mityng-a Aehae hethang ly ö si co” näkha näpa dy.

³²Tukätephüng-a äni ce lä khimi awng y saite mityng-a bälawng hai aekae ö dy.

³³Tungaila khimipui na lä äni ce tho te nung kha Isu hai äkähui na näte mäny ö vi. Tukätephüng-a märü, vang na mang üng khimi awng mang te na lä Isu ly saite mityng mang-a mepui mang hui kha Isu hai äkähui na tyng y te käläng-a ma tyng ö rüing pa vi dy.

³⁴Isu lä bälawng üng aerung kha paw te kätü-a lä, khimipui na tea nung dy. Beram rui te kung awng y saite beram na kätyng awng pa te phüing-a Isu lä äni ce tea bäheng vi dy. Tukätephüng-a Säthaw lo äni ce tea mätu mang pa.

³⁵Ving aetawng te kätü-a lä äkähui na ma Isu tea ly kha “Hini lä vang, märü na hai hanglaw saite mityng kae vi.

³⁶Kätü lä mäti te vi dy. Käcakänei na ca haw hethang khimi ce bung lä särawng dawngpa vang na mang-a mätaw kae” näkha näpa.

³⁷Tungaila Isu ma äni ce tea “Nang ce lä äni ce tea käcakänei na mäcaw pa ö” näpa. Tukha äni ce ma Isu tea, “Hini khimi angxynlyng na tea mäcaw

hethang lä khimi lawngtä law täjaetä kälu sa te vang jetä ngai vi ai ” näkha näpa.

³⁸Isu ma “Nang ce tea ca nae majetä awng mei. Kheng ö re” näpa. Äni ce kheng ea lä “Täkaw phe bangawtä hai mawi käcei me netä awng kae” näkha näpa.

³⁹Isu lä khimi angxynlyng na bung aeca qawng-a äly äly-a aety hai ö hethang äkähui na tea thui pa.

⁴⁰Tukha khimi ce lä lawng cungvaitä, lawng rui bangtä äly äly-a aety ö pa dy.

⁴¹Tupyng-a Isu lä täkaw phe bangawtä hai mawi me netä tea la ea käni khösang mang-a kheng tähang kha Säthaw tea kawng te lo thui pa dy. Tukätephüng-a täkaw tea täpe kha khimi ce tea bäri hethang äkähui na tähang py pa dy. Hini kätyng mawi me netä tea la täphü kha äni ce tähang py bawi pa dy.

⁴²Khimi angxynlyng äjo käkawi-a ca ö dy.

⁴³Tupyng-a äkähui na lä täkaw hai mawi na ca te kaebang mäküng ea lä tawng hawlai netä kawi tynglyng pa vi rawng.

⁴⁴Täkaw ca saite khimi nawngmäcaw na lä lawng sang bangtä tingtang awng ö te vi.

Isu lä tui qawng-a aeke pa

Mat 14:22-33; Joh 6:15-21

⁴⁵Isu lä qengtäma äkähui na bung bälawng qawng-a paw hai ea tuilipui üng rei mang-a awng saite Besaida märü mang-a aekae hai rüng pa dy. Äni ma khimi angxynlyng na bung lä ing-a mätaw pa vi dy.

⁴⁶Isu lä khimi angxynlyng na tea “Kähawi-a vawi ö lawi ba ä” näkha thui pa pyng ea lä aetang hethang me anghung mang-a paw pa vi dy.

⁴⁷Kärung thung-a lä äkähui na üng bälawng lä tuilipui säla ung-a tyng pa vi dy. Hokä ea Isu lä äma qaitä mepui-a awng pa te kae vi.

⁴⁸Aelipui hai aesimu kha äkähui na lä bälawng haw hethang rae bärai ö te tea Isu lä nung pa vi dy. Khö aevang y käläng-a äma lä tui qawng-a aeke kha äni ce tea ly pa dy. Tukha Isu lä äni ce teng mang cäqeng kha ly he sa pa.

⁴⁹Äkähui na lä Isu tui qawng-a aeke te tea nung te kätü-a lä seisi käthi kha täpe ö pa vi dy.

⁵⁰Äni ce lä Isu bung nung te kätü-a ri ö bawi pa vi dy. Tukha Isu ma äni ce tea “Aethaw aela ö. Kai kae ecy. Ri ö hang” näkha näpa.

⁵¹Tupyng-a Isu lä äni ce awng saite bälawng qawng-a paw pa dy. Tudylä aeli lä ding pa kha äni ce la tengxyng y cangxei ö vi dy.

⁵²Ätephüng-a mei nädylä Isu ma täkaw mäcaw te thüng-a äma ce nung pyng saite na üng älawngsai lä äni ce mäny ö y te phüng-a vi. Äni ce üng bälung lä tangkö ö te phüng-a vi.

Kenesare märü-a khimi känaw bung Isu ma hawi sa pa

Mat 14:34-36

⁵³Isu hai äkähui na lä tuilipui rei mang-a aekae ö dy. Kenesare khö-a tyng kha bälawng mäkhing ö dy.

⁵⁴Äni ce bälawng üng aerung kha paw te hai khimi ce lä Isu tea mae praw pa ö te vi.

⁵⁵Tukätephüng-a khimi ce lä äma ce üng khöri-a aehui kha khimi känaw na bung aejawng nae hai aejawng kha Isu awng saite mityng-a nähai pa ö dy.

⁵⁶Tukha Isu ly saite märü, vang qütä, lolang qütä-a khimi känaw na bung khai ö dy. Isu üng kä-o tawng bung khimi känaw na tea aela hai pa hethang mäkäi ö pa dy. Aela hethang dang saite khimi känaw angxynlyng na lä naw te hawi ö pa vi dy.

Marka 7

Kangsi kangjaw na üng reitae

Mat 15:1-9

¹Pharisai na hai Ubädi särae phütä na lä Jerusalem märü mang üng tyng kha Isu tea aekäcüng ö dy.

²Isu üng äkähui phütä na lä Judae na üng reitae kätyng äkö aese y käla bö ca ö te tea äni ce lä nung pa vi.

(³Pharisai na hai Judae khimi angxynlyng na lä kangsi kangjaw na üng reitae na tea tawng ö te vi. Reitae kätyng lä äkö aese y käla ma bö ca te y vi.

⁴Seng na üng rang saite käcakänei angxynlyng na tea mäse y käla ca ö te y vi. Äni ce lä käläng reitae na tea la tawng ö te vi. Äni ce lä lä-awng, bynglyng, bynglyng käsa na tea älang kätüngky-a mäse hethang kae ö te vi.)

⁵Tukätephüng-a Pharisai na hai Ubädi särae na ma “Ätephüng-a nang üng äkähui na lä kangsi kangjaw na üng reitae na tea tawng ö y te vi mei. Äni ce lä äkö aese y käla ma ca ö te vi” näkha Isu tea düng pa.

⁶Isu ma äni ce tea “Nang ce phüng buisaw Isaia ma thui rüng te lä hini kätyng vi. Nang ce lä khimi cüng saite na kätyng, angrubu-a awng saite na vi. Buisaw Isaia ma ‘Hini khimi ce lä kai tea täbawng hai lä tämö khai ö. Tungaila äni ce üng bälung lä kai hai hanglaw bärai vi.

⁷Äni ce ma kai tea cäphaw saite lä aetütü kae. Äni ce lä äma ce üng raitae tea Kai üng särilo kätyng mätu ö vi’ näkha näpa.

⁸“Nang ce lä Säthaw üng särilo na tea lä khaisö kha khimi ce üng reitae tea tawng ö te kae vi” näpa.

⁹Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Nang ce lä nang ma ce üng reitae na kätyng tawng haw hethang Säthaw üng särilo na tea khaisö te lä kaw ö phi na be tu ly.

¹⁰Mosi te mang thui te lä ‘Nang nä-awi ni nang pä-ai tea tämö khai ba’ näpa. Äni lä ‘Kхими lawngtä ma äma üng änä-awi ni äpä-ai tea e kha käsi thui dylä dü hethang kae’ näkha näte vi.

¹¹Tungaila nang ce ma khimi lawngtä lä äpä-ai y dylä änä-awi tea mei, ‘Kai lä nang tea säbawng hethang khai pa te lä “Korban” lawng vi dy’ näkha nä haw te vi. Korban näte üng älawngsai lä ‘Säthaw tea py saite amäjy kae vi’ näsaite vi.

¹²Hini kätyng hai-a nang ce lä khimi lawngtä tea säbawng y hethang mäkhang pa ö te vi.

¹³Tukä dylä nang ce lä nang ma ce üng reitae tea hui hethang Säthaw üng lo tea säriyy rung khytä sa ö te vi. Honi kätyng nang ce sa saite amäyy käläng na lä awng mang te vi” näkha näpa.

Khimi tea känüng hai y saite na

Mat 15:10-20

¹⁴Tupyng-a Isu lä khimipui na bung äma tea ka ea “Nang ce angxynlyng na lä kai üng lo tängai kha kähawi-a aedawng ö khü ba.

¹⁵Khimi üng täbawng ärang mang täbawng thung-a kung saite amäyy lä Säthaw üng maw-a khimi ce tea nüng hai haw te y lyng. Khimi üng bälung thung mang tho saite na ni honi khimi tea Säthaw üng maw-a nüng hai te vi.

¹⁶Khimi lawngtä thai hethang känawkhing awng dylä thai sy” näkha näpa.

¹⁷Isu lä khimipui na te üng tho kha äma awng saite ing-a kung te kätü-a lä, äkähui na lä Isu ma mätae te lo thui pyng saite üng älawngsai tea düng pa ö dy.

¹⁸Isu ma äni ce tea “Nang ce mäteng ma kai thui te lo tea tukätangtä mäny ö y te vi ly. Khimi üng täbawng mang kung saite amäyy lä äni tea Säthaw üng maw-a nüng hai haw te vi näte tea lä mäny ö.

¹⁹Khimi ma ca saite amäyy lä äni üng bälung thung-a kung te y vi. Äni üng äjo thung-a kung kha deithae aely ea tho pang vi dy” näkha thui pa. (Hini lo hai-a Isu ma “Ca saite amäyy angxynlyng na lä cai kha ca hethang hawi te vi” näkha thui pa dy.)

²⁰Tudylä Isu ma “Khimi bälung thung mang üng tho saite lä khimi tea Säthaw maw-a nüng hai te amäyy vi.

²¹Khimi bälung thung üng lä nüng saite amäyy na tho te vi. Honi amäyy na lä, käsi dawng te na, täkübäjäng sa te na, nawngpui nawngpaw y käla mangtä i saite na, bäru saite na,

²²khimi bung bädü saite na, bälung üng kaengai mängae y saite na, käsi sa saite na, älo bälai te na, älokäqo thui saite na, pä-e saite na, khimi üng säri tea täphra saite na, bälungleng saite na, aethaw saite na vi.

²³Hini hawi y sa te angxynlyng na lä khimi bälung thung mang tho kha khimi tea Säthaw üng maw-a känüng hai bawi te vi” näkha näpa.

Nawngmädi lawngtä üng yng saite phüng

Mat 15:21-28

²⁴Isu lä honi mityng mang tho kha Taira hai Sidon märü üng püngkhe dawngpa-a ly pa. Äni lä ingthung-a kung kha äma ho-a awng te phüng, ämi tea la mäny he ngai hai y. Tungaila Isu lä aeho kha awng haw pa y vi.

²⁵Nawngmädi lawngtä tea lä angra kung saite cänung lawngtä awng pa vi. Äni lä Isu üng anghang thai te phüng-a äni tea ly kha khokung-a aebo pa vi dy.

²⁶Honi nawngmädi lä Käri khimi vi. Äni lä Syrophoni pre-a awng te vi. Tukha äni lä äma cänung te üng angra mätho pa hethang Isu tea mä kai vi dy.

²⁷Isu ma äni tea “Nade na lä äma ce ngai saite na angcü-a ca ö mang re sy. Nade na üng täkaw la kha ui na tea kädesö hethang aeteng te y vi” näpa.

²⁸Tungaila nawngmädi ma Isu tea “Areng ä, älawng mang. Tungaila äcaw na ma ca saite kaebang na lä böloka teng üng ui na mäteng ma ca ö te kae vi” näkha mäthang pa dy.

²⁹Tukätephüng-a Isu ma nawngmädi tea “Nang lä tukä thui te phüng-a ing-a wawi lawi. Angra lä nang cänung te üng thoja pyng te vi dy” näpa.

³⁰Tukha nawngmädi lä äma ing-a wawi kha äma üng cänung lä i nae qawng-a aesawng te nung dy. Angra lä äni te üng tho pyng pa te vi dy.

Isu ma kånaw pang kha älo aepe haw y saite tea hawi sa pa

³¹Tupyng-a Isu lä Taira märü üng püngkhe dawngpa na mang üng tho kha Sidon märü-a ly ea Kalile tuilipui-a tyng kha Dikapoli khö mang-a aekae pa dy.

³²Khimi phütä na lä kånaw pang kha älo aepe haw y saite khimi lawngtä bung Isu tea nähai ea äni üng qawng-a äkö thyng hethang mäkai pa ö dy.

³³Tukha Isu lä äni bung khimipui thung üng ka kha khimi awng y saite mityng mang-a ly ea äköbäjung hai äni üng kånawkhing khaw-a täkhaw pa vi. Isu lä äma üng kö bäjung-a mäce mäthawi kha äni üng bälai tea aela pa dy.

³⁴Tupyng-a Isu lä kånaw mang-a kheng tähang kha aehaw khui ea “Ephatha” näkha näpa. (“Ephatha” näte älawngsai lä “Aepä-awng lawi” näte vi.)

³⁵Tánaetäma honi khimi üng kånawkhing lä aepä-awng va kha bälai la aetae ea älo kähawi-a aepe haw pa vi dy.

³⁶Hini na phüing ämi tea la thui y hethang Isu ma äni ce tea täru khi pa dy. Mäkhing khi ngaila äni ce lä Isu üng anghang thui rae pa ö vi dy.

³⁷Tukha thai saite khimi angxynlyng na lä tengxyng y cangxei ö vi dy. Äni ce ma “Isu lä äte angxynlyng na tea kähawi-a sa pa vi. Kånaw pang saite na tea mäteng thai hai tyng pa te vi. Älo aepe haw y saite na tea la älo aepe hai tyng pa te vi” näkha thui ö dy.

Marka 8

Khimi sang bälitä na tea mäcaw pa

Mat 15:32-39

¹Qae y tea ma khimipui lä aekäcüng ö be dy. Äni ce lä ca hethang äte la awng pa y te phüing-a Isu lä äkähui na bung äma tea ka dy.

²Tukha äni ma “Hini khimipui lä kai hai mangtä kånaw thungtä tütü awng ö te vi dy. Vaihi äni ce lä ca nei hethang äte la awng ö y. Tukätephüing-a äni ce tea kai lä bäheng phi vi dy.

³Kai lä äni ce tea mäcaw y käla mätaw dylä äni ce lä lolang säla-a baiphi kha aetüng ö he kae dy. Khimi phütä na lä khölawng kähanglaw mang üng tyng ö te vi” näpa.

⁴Äkähui na lä “Hini daithung kârang-a khimipui tea mäcaw haw hethang khytä kâcakânei ma üng dang haw ai mei” näkha düng pa.

⁵Isu ma äni ce tea “Nang ce tea täkaw phe majetä awng mei” näkha düng pa. Äkähui na ma “Täkaw phe säritä awng” näkha thui pa.

⁶Isu lä khimi angxynlyng na bung älawng-a aety hai kha täkaw säritä tea la ea Säthaw tea bälaw dy. Tupyng-a täkaw na tea täpe kha äkähui na tea py ea khimi ce tea bäri hai pa dy.

⁷Äni ce tea mawi käcei äjecäcaw la awng. Isu lä honi mawi käcei na bung Säthaw tea kawng te lo thui pyng ea lä khimi ce tea bäri hethang äkähui na tea mätaw pa vi dy.

⁸Tukha khimi ce lä äjo kâkawi-a ca ö dy. Äkähui na lä kâca kaebang na mäküng kha tawng säritä kaw pre-a dang ö vi rawng.

⁹Ca saite khimi na lä lawng sang bälitä tingtang awng ö vi ai. Isu lä khimipui na bung mätaw haile pa dy.

¹⁰Tupyng-a äkähui na hai mangtä bälawng qawng-a paw kha Dalmanutha khö-a ly ö dy.

Pharisai na lä kamarae haetä mäkäi pa

Mat 16:1-4

¹¹Pharisai phütä na lä Isu tea ly kha älo düng pa ö vi. Isu üng aenae Säthaw ma py te mäny hethang äni ce lä Isu tea käni mang üng kamarae sa hethang mäkäi pa ö dy.

¹²Isu lä aehaw khui pyng-a äni ce tea “Vaidung üng khimi kaetha na lä ätephüng-a kamarae na mäkäi ö te vi mei. Tängai ö, hini khimi ce tea kai lä kamarae mätü y lyng” näkha näpa.

¹³Isu lä äni ce te üng tho kha bälawng qawng-a paw haile ea tuilipui käleng üng rei mang-a aekae ja vi dy.

Isu lä Herodae hai Pharisai na üng täkaw aepae saite aesi phüng thui pa

Mat 16:5-12

¹⁴Äkähui na lä täkaw na nähai hethang tämang ö pa vi. Bälawng qawng-a lä täkaw phetä xyng ni awng pa kae.

¹⁵Tukha Isu ma äni ce tea “Nang ce lä Pharisai na hai sanphrang Herodae üng täkaw aepae saite aesi tea kähawi-a sädi khai ö” näkha näpa.

¹⁶Äkähui na lä “Mä-ai lä täkaw nähai pa y te phüing-a Isu ma hini kätyng thui te vi” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

¹⁷Hokä thui saite tea Isu lä mäny kha “Nang ce lä täkaw awng y te phüing makä aethui ö te vi mei. Vaihi khytä mäny ö y te vi rawng mei. Makäte phüing-a nang ce lä bälung tangkö ö te vi mei.

¹⁸Nang ce lä ämi awng ngaila nung ö y. Känawkhing awng ngaila thaikaw ö y. Nang ce lä aemäny ö y vi nang mei.

¹⁹Kai lä khimi lawng sang bangtä tea mäcaw hethang täkaw bang ngawtä täpe pyng tea kätü-a nang ce lä mäküng saite täkaw kaebang na tawng majetä dang ö mei” näkha düng pa. Tukha äkähui na ma Isu tea “Tawng hawlai netä mäküng te vi” näkha näpa haile ö dy.

²⁰Isu ma “Kai lä khimi lawng sang bälitä na tea mäcaw hethang täkaw säritä täpe te kätü-a nang ce lä täkaw kaebang tawng majetä käkawi-a aekhü ö mei” näkha düng pa. Äkähui na ma “Tawng säritä mäküng ö te vi” näkha mäthang pa ö dy.

²¹Isu ma äni ce tea “Nang ce lä vaihi khytä kai phüing mäny ö y te vi rawng mei” näkha düng pa.

Isu ma Besaida märü-a ämi kangjö lawngtä bung hawi sa pa

²²Isu hai äkähui na lä Besaida märü-a tyng ö dy. Tukha khimi phütä na lä ämi kangjö lawngtä bung Isu tea nähai kha äni tea aela hethang makai pa ö vi.

²³Isu lä ämi kangjö tea äkö hai süng kha märü üng ärang mang-a ka pa vi dy. Isu lä äni üng ämi na qawng-a mäce hai mäthawi kha äni üng qawng-a äkö thyng pa. Tukha äni tea “Nang lä ätete amäy tea nung mei” näkha düng pa.

²⁴Äni lä kheng tähang ea “Kai lä khimi ce tea nung vi. Tungaila äni ce lä aeke linglawng saite thingkawng kung na kätyng awng vi” näkha näpa.

²⁵Isu lä honi khimi üng ämi na qawng-a äkö thyng haile pa be vi dy. Tupyng-a äni üng ämi na bäli ea lä aevang pa haile dy. Tukha äni lä äte angxynlyng na tea nungsy pa vi dy.

²⁶Isu lä äni tea “Ing-a vawi te thüng-a vang thung-a lä kung hang ba” näkha täru pa.

Peterae ma Isu üng phüng thui pa

Mat 16:13-20; Luk 9:18-21

²⁷Isu hai äkähui na lä Philipi Kesari märü üng püngkhe dawngpa na mang-a ly ö dy. Lolang-a lä Isu ma äni ce tea “Kхими ce ma kai tea ämi näkha nä ö mei” näkha düng pa.

²⁸Äni ce ma “Kхими phütä na ma nang tea lä Baptismae Johan nä ö vi. Phütä na ma lä Elijae nä ö. Phütä na ma lä nang lä buisaw lawngtä vi ti ä, näkha thui ö vi” näpa.

²⁹Isu ma äni ce tea “Tudylä nang ce lä makä dawng ö a. Nang ce lä kai tea ämi näkha nä ö mei” näkha düng pa. Peterae ma “Nang lä Mesia vi” näkha mäthang pa dy.

³⁰Tudylä Isu ma “Kai üng phüng ämi tea la thui ö hang ba” näkha äni ce tea älo säde khi pa vi dy.

Isu lä äma dü hethang phüng thui rüng pa

Mat 16:21-28; Luk 9:22-27

³¹Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Kai, Khimi üng Cäpaw, lä mätangbälai te na aeting hethang kae te vi. Mätawngky na, mäthykung käleng na, Ubädi särae na ma Kai, Khimi üng Cäpaw, tea e ö vi ai. Kai bung bädü ö vi ai. Tungaila käni thungtä pyng-a lä kai lä aetha haile tyng vi ai” näkha thui pa dy.

³²Isu lä äni ce tea hini phüng aeny lyng-a thui pa te vi. Tukha Peterae lä Isu bung äteng-a ka kha pring pa dy.

³³Tudylä Isu lä aehawi ea äkähui na tea kheng kha Peterae tea “Nang lä Setan angra kätyng älo thui te kae vi. Kai te üng aehi la. Nang lä Sätshaw kätyng aedawng y käla khimi ce kätyng aedawng te kae vi” näkha pring pa.

³⁴Tupyng-a Isu lä khimipui na hai äkähui na tea ka kha äni ce tea “Kхими lawngtä lä kai leithung hui hethang ngai dylä, äma üng kängai sai na khaisö kha äma üng thinglawng aepö kha dü hethang awng rüing kha kai leithung hui he kae.

³⁵Kхими lawngtä lä mä-ai ma üng hing saite tea aeqang he ngai dylä honi khimi lä dungtäsa dü vi ai. Kai hai Angthang Kähawi tähang dü hai saite khimi tea lä Säthaw ma dungtäsa hing te py vi ai.

³⁶Kхими lawngtä lä käni älawng angxynlyng na bung pyng king ngaila dungtäsa hing te dang y dylä äma tähang äte la ävang ting te y vi dy.

³⁷Kхими lawngtä lä dungtäsa hing saite dang hethang Säthaw tea äte la py haw te y vi.

³⁸Kхими lawngtä lä hini dungpasi te käni-a kai hai kai üng mätu saite anghang na phüing-a kaejae dang dylä, Kai, Khimi üng Cäpaw, la äni üng phüing-a Äpä-ai üng phung-ang hai Säthaw üng angtautha käcai na hai mangtä ly te kätü-a lä kaejae dang vi ai” näkha näpa.

Marka 9

¹Tukha Isu ma äni ce tea “Tängai ö. Hi-a awng saite khimi phütä na lä Säthaw üng pre pyng te haidae tyng te nung y käläng-a dü y vi ai rawng” näkha näpa.

Isu üng ämaw äcae lang pa

Mat 17:1-13; Luk 9:28-36

²Käni tärutä pyng-a Isu lä Peterae, Jaeko hai Johan ce bung ka kha äni hai mangtä me anghung kaesang-a paw ö dy. Ha-a lä äni ce ma qaitä awng ö te kae vi. Äni ce üng maw-a Isu üng ämaw äcae lä lang pa vi dy.

³Isu üng kä-o na lä kälung ping kha ang pa vi. Hikä kälung ping-a awng hethang älawngpre-a ämi khimi ma la kä-o mäsu haw y lyng.

⁴Äkähui lawng thungtä na üng maw-a Elijae hai Mosi ni lä tho kha Isu hai älo aepe hawi pa vi.

⁵Tukha Peterae ma Isu tea “Särae ä, hini mityng-a lä awng nae hawi bärai. Tukätephüng-a kai ce ma taipung käthungtä, nang tähang haetä, Mosi tähang haetä hai Elijae tähang haetä sa pa ai dy” näkha näpa.

⁶Peterae hai käläng äkähui na lä tengxyng y ri ö phi te phüng-a Peterae lä makä älo thui ai mei näte mäny pa y vi dy.

⁷Tukha khö angnüng lä tho kha äni ce tea bu ea khö angnüng thung mang tho te ätüng lä “Hini lä Kai ma bälung aevaw saite Kai üng Cäpaw vi. Äni üng älo tängai ö” näkha nä dy.

⁸Qengtäma äkähui na lä äteng äpa-a aehawi kha kheng ea lä Isu ma qaitä awng kha käläng na bung lä nung ö pa y vi dy.

⁹Tupyng-a Isu lä äkähui na hai me anghung üng aerung käthu te kätü-a Isu ma äni ce tea “Kai, Khimi üng Cäpaw, lä dü te üng aetha y käläng-a nang ce nung pyng saite na ämi tea la thui ö hang ba” näkha täru khü pa dy.

¹⁰Äni ce lä hikä thui te lo tängai ö ngaila “Dü te üng aetha haile näte lä ätemakä näte vi nang mei” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

¹¹Tukha äni ce lä Isu tea “Ubädi särae na lä angcü-a Elijae ly vi ai näkha makäte phüng-a thui te vi mei” näkha düng pa ö dy.

¹²Isu ma “Äte angxynlyng na tea aerü rüng hethang Elijae ly mang te lä aesyng vi. Caekäcai thung-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä awngmang-a mätangbälai te hai khimi ce ma e vi ai näsaite tea makäte phüng-a täru te vi mei.

¹³Tängai ö. Elijae lä ly pyng te vi dy. Caekäcai ma thui te kätyng lä khimi ce lä äni tea ngai te kätyng sa pa ö vi dy näkha nang ce tea thui te dy” näpa.

Nade lawngtä te üng angra bung Isu ma mätho pa

Mat 17:14-21; Luk 9:37-43

¹⁴Isu hai äkähui lawng thungtä na lä äkähui äkäläng na awng saite mityng-a tyng te kätü-a khimipui na bung nung ö dy. Äkähui na lä Ubädi särae phütä na hai älo ae-e ö dy.

¹⁵Khimipui na ma Isu bung nung praw ea lä cangxei te hai ma aehui kha Isu tea lady pa ö dy.

¹⁶Isu ma äkähui na tea “Nang ce lä äni ce hai äte phüng na älo ae-e ö te vi mei” näkha düng pa.

¹⁷Khimipui thung üng lawngtä ma “Särae ä, kai lä kai ma üng cäpaw bung nang tea nähai te vi. Nade tea lä angra kung kha älo aepe hai haw pa y vi.

¹⁸Angra ma nade bung süng te qütä äni lä älawng qawng-a aetüng hai dung pa te vi. Täbawng mang la mäcepolo tho kha äfaw na aemäkütang ea täqanlang-a awng hai te vi. Nang üng äkähui na tea honi angra bung mätho pa hethang kai ma mäkäi ngaila äni ce lä sa haw ö te y vi” näkha mäthang pa.

¹⁹Isu ma äni ce tea “Nang ce lä yng y saite khimi na kae be tu la. Kai lä nang ce hai majetä käqae-a awng hethang mei. Matangtä käqae-a nang ce tea kai lä änawngsa ai rawng mei. Nade bung kai tea nähai lawi” näkha näpa.

²⁰Äni ce lä nade bung Isu tea nähai pa ö dy. Angra lä Isu bung nung praw te hai nade tea tengxyng y aehüng hai kha nade üng täbawng mang mäcepolo na tho hai ea älawng qawng-a aetüng hai dung kha aebälaw hai pa dy.

²¹Isu ma äni üng pä-ai tea, “Hikä awng te lä matangtä qae dy mei” näkha düng pa. Nade üng pä-ai ma “Nade caw üng hai vi dy.

²²Angra lä nade bung dü hai hethang tähang-a mai thung-a hai tui thung-a la käde kha aetüng hai leilae pa te vi. Nang ma sa haw dylä bäheng te hai säbawng kü ba” näkha mäkäi pa dy.

²³Isu ma “Nang lä ätephüng-a ‘Nang ma sa haw dylä’ näkha thui te vi mei. Yng saite khimi tähang lä äte angxynlyng aecyng haw bawi te kae be” näkha näpa.

²⁴Nade üng pä-ai ma “Kai lä yng mang. Tungaila yng te cung bawi y te phüng-a kai tea säbawng kü jo ba ä” näkha ätüng käleng hai thui praw pa.

²⁵Khimipui na lä äni tea säveng te Isu ma nung te kätü-a “Känaw pang kha älo aepe haw y saite angra, nade te üng tho la. Manila äni üng täkö thung-a kung haile tyng pa vi hang. Kai ma särilo hai thui khü te dy ba” näkha näpa.

²⁶Angra lä hangrang kha nade tea tengxyng y aesö hai ea äni te üng thoja pa vi dy. Nade lä äro kätyng awng pa te phüng-a khimi awng mang saite na ma lä “Äni lä dü te vi dy” näkha nä ö dy.

²⁷Tungaila Isu lä nade bung äkö hai süng ea mätha kha nade la aetha pa vi.

²⁸Isu lä ingthung-a kung pyng-a äma qaitä awng tea äkähui na ma “Kai ce lä makäte phüng-a angra bung mätho haw y te vi mei” näkha düng pa ö dy.

²⁹Isu ma “Böjae kha aetang te qaitä hai ni hikäti angra bung mätho haw te kae vi” näkha mäthang pa.

Isu lä äma dü hethang phüng thui haile tyng pa

Mat 17:22-23; Luk 9:43b-45

³⁰Isu hai äkähui na lä honi mityng üng tho pyng te kätü-a Kalile khö-a aekae ö vi dy. Isu lä äma ce awng saite mityng tea khimipui na mäny hethang ngai hai te y vi.

³¹Ätephüng-a mei nädylä Isu lä äkähui na tea älo mätu hethang kätü py he ngai pa te vi. Äni ma “Kхими lawngtä ma Kai, Khimi üng Cäpaw, bung lä täre na kö thung-a a vi ai. Tukha äni ce ma kai bung bädü vi ai. Tungaila käni thungtä pyng dylä kai lä kädü thung üng aetha haile tyng vi ai” näkha thui pa vi dy.

³²Äkähui na lä Isu üng älo thui saite phüng tea mäny pa ö y. Tungaila äni ce lä Isu tea älo düng vawng pa ö y.

Ämi ta lengky mei

Mat 18:1-5; Luk 9:46-48

³³Isu hai äkähui na lä Kapernawm märü-a tyng ö dy. Ingthung-a kung pyng ea Isu ma äkähui na tea “Lolang-a nang ce lä äte phüng älo ae-e ö te vi mei” näkha düng pa.

³⁴Tungaila äni ce lä mäthang pa ö y. Ätephüng-a mei nädylä, äni ce lä äma ce thung-a ämi ta lengky mei näte phüng lolang-a älo ae-e ö te vi.

³⁵Isu lä aety kha äkähui lawng hawlai netä na bung ka ea “Äkälengky-a awng he ngai saite khimi lä äcäpiky-a awng he kae. Khimi angxynlyng na üng mawsawng-a aelawng hethang kae te vi ba” näpa.

³⁶Isu lä nade lawngtä bung äkähui na üng ämaw-a aedaw hai pa dy. Tupyng-a Isu lä nade bung täpawi kha äni ce tea

³⁷“Kai üng phüng-a hini nade bung lady saite khimi lä kai bung lady te kae dy. Kai bung lady saite khimi lä kai tea ma qaitä lady te cang y kai bung mätaw saite Säthaw tea lady te by kae dy” näpa.

Kai ce tea e y saite khimi lä kai ce üng khimi kae

Luk 9:49-50

³⁸Johan ma Isu tea “Särae ä, nang üng ämüng hai angra na tea mätho saite khimi lawngtä bung kai ce lä nung vi. Äni lä mä-ai äpy y te phüng-a äni tea kai ce lä mäkhang pa te vi” näkha näpa.

³⁹Isu ma “Äni tea mäkhang ö hang. Kai üng ämüng hai cangxei sa pyng saite khimi lä, qae y tea ma äni lä kai phüng käsi thui ngang y lyng.

⁴⁰Tukätephüng-a mä-ai tea engleng sa y saite khimi lä mä-ai te mang üng kae dy.

⁴¹Tängai ö, nang ce lä Khrista üng äkähui na te phüng-a kai üng ämüng hai-a nang ce tea tui bynglyngtä py saite khimi lä ävang tätang dang khaw vi ai” näpa.

Yng te pra hai saite phüng

Mat 18:6-9; Luk 17:1-2

⁴²“Kхими lawngtä lä hini nade lawng lawngtä üng yng saite pra hai te qawng-a äma üng kånawngjang-a kälung käleng ae-awi kha pangle tui thung-a khimi ce ma kädesö khyry te lä äni tähang hawiky vi ai rawng.

⁴³Nang üng äkö ma nang üng yng saite tea pra hai dylä honi äkö bung byngpo la. Mai dü y saite ngärei pre thung-a äkö pheii netä kácung-a aeqa te qawng-a lä äkö pheitä hawi y kha hing te lä hawiky khyry te vi rawng.

⁴⁴(Honi ngärei lä khimi ce bung ca te kälung na dü bi y käla mai ding bi y saite mityng vi.)

⁴⁵Nang üng äkho ma nang üng yng saite tea pra hai vi dylä honi äkho tea byng la. Kälung na dü y saite mai ngärei pre thung-a äkho phei netä hai kung te qawng-a lä äkho pheitä hai hing te lä hawiky khyry vi rawng.

⁴⁶(Honi ngärei lä khimi ce bung ca te kälung na dü bi y käla mai ding bi y saite mityng vi.)

⁴⁷Nang üng ämi ma nang üng yng saite tea pra hai dylä, honi ämi bung mätho pu la. Ämi känetä hai ngärei thung-a aeqa te qawng-a lä Säthaw üng pre thung-a ämi faitä hai kung te lä hawiky khyry te vi.

⁴⁸Honi ngärei lä khimi ce bung ca saite kälung na dü bi y käla mai ding bi y saite mityng vi.

⁴⁹“Ang thung-a bälawi thu te kätyng Säthaw lä khimi qütä bung mai hai-a mäcai vi ai.

⁵⁰“Bälawi lä hawi. Tungaila bälawidae dylä nang ce lä makä sa kha bälawi lung haile tyng hethang sa haw ö ai mei. “Nang ma ce khekke lä bälawi kätyng lung ö. Lawng lawngtä hai aede ö ba” näkha näpa.

Marka 10

Nawngpui nawngpaw aekhai te phüng

Mat 19:1-12; Luk 16:18

¹Tupyng-a Isu lä honi mityng üng tho kha Judae khö-a ly pyng-a, Jordan tävaw rei mang-a aekae dy. Khimipui na lä Isu tea aekäcüng haile ö be dy. Isu lä äma sa vävawi te kätyng äni ce tea Säthaw lo mätu pa.

²Pharisai phütä na lä Isu tea ly kha “Kхими lawngtä ma äma üng nawngpui hai aekhai saite lä Mosi üng Ubädi hai aebäla mang mei” näkha käny te hai düng pa ö dy.

³Isu ma äni ce tea “Mosi üng Ubädi thung-a nawngpui nawngpaw aekhai te phüng makä tärü mei” näkha näpa.

⁴Äni ce ma “Mosi ma nawngpaw lä ädawngpui bung aekhai te cae py ea ädawngpui bung mätaw haile hethang dang näkha täri te vi” näkha mäthang pa ö dy.

⁵Isu ma “Nang ce lä mäta hethang rae bärai saite khimi na vi te phüing-a Mosi lä hini Ubädi tea täri te vi dy.

⁶Tungaila Caekäcai thung-a täri te kätyng ‘Säthaw lä angcü-a khimi bung sa te kätü üng hai ma khimi nawngmädi hai nawngmäcaw ni bung sa te vi.’

⁷Tukha ‘Nawngmäcaw lä nä-awi pä-ai ni bung khaisö kha nawngpui hai aepawng ea awng hawi te vi.

⁸Tudylä ähini lawng netä lä bungtä-a lawng vi ai dy.’ Tukätephüing-a ähini lä lawng netä y. Lawngtä kae dy.

⁹Tukätephüing-a Säthaw ma mangtä aepawng hai saite tea khimi ce ma täprei he kae y” näkha näpa.

¹⁰Äkähui na lä ing-a kung haile te kätü-a Isu tea äma thui saite phüing düng pa ö dy.

¹¹Isu ma äni ce tea “Mä-ai ma üng nawngpui bung aekhai ea nawngmädi kälang lawngtä hai aepawng saite khimi lä äma angcü üng nawngpui tea täkübjang sa te kae dy.

¹²Hini kätyng nawngpui la äma üng nawngpaw bung aekhai kha nawngmäcaw kälang lawngtä hai aepawng dylä angcü üng nawngpaw tea täkübjang sa by kae dy” näpa.

Isu ma nade cäpi na tea tähang kähawi py pa

Mat 19:13-15; Luk 18:15-17

¹³Khimi phütä na lä nade na tea Isu üng äkö thyng kha tähang kähawi py hai hethang nade na bung Isu tea nähai pa ö dy. Tungaila äkähui na lä hokä sa saite tea jawsy pa ö vi.

¹⁴Hikä awng te Isu ma nung te kätü-a lä, kädawtho kha äkähui na tea “Nade na bung kai tea ly hai ö mai sy. Mäkhang pa ö hang. Säthaw üng pre lä honi nade kätyng awng saite khimi na tähang vi.

¹⁵Tängai ö, nade na kätyng Säthaw üng pre pyng te tea ngai y saite khimi lä pre thung-a kung haw y lyng” näpa.

¹⁶Honi pyng-a Isu lä nade na bung täpawi kha äni ce qawng-a äkö thyng ea tähang kähawi py pa vi dy.

Tawngnang saite khimi

Mat 19:16-30; Luk 18:18-30

¹⁷Isu lä khölawng tho te thüng-a khimi lawngtä lä aehui kha äni üng maw-a aebo pa. Tukha Isu tea “Särae kähawi ä, dungtäsa hing te dang hethang kai lä makä sa he kae mei” näkha düng pa vi.

¹⁸Tudylä Isu ma äni tea “Nang lä ätephüng-a särae kähawi näkha kai tea thui te vi mei. Ämi lawngtä la hawi te y. Säthaw lawngtä xyng ni hawi te kae be.

¹⁹Nang lä Säthaw üng särilo mäny te kae be, ‘Kхими bung bädü hang. Täkübajang sa hang, bäru hang, khimi ce phüng tüng y saite na jung kai-a tho hang, älo bälai hang, nang nä-awi ni nang pä-ai tea tämö khai näkha näsaite lo na awng be” näpa.

²⁰Äni ma “Särae ä, hini särilo na lä kai nade üng hai ma tängai pyng te vi dy” näkha mäthang haile pa.

²¹Isu lä honi khimi tea bälung aevaw te hai kätaw-a kheng dy. Äni ma “Nang sa hethang haetä ngai vi rawng. Nang üng awng saite angxynlyng na jaw king kha dang saite tangkae lä khimi kangtang na tea py pa. Hokä sa dylä nang lä Känipre ingthawng dang ai mang. Honi pyng-a dylä kai leithung hui” näpa.

²²Äni lä vyngsai awngmang-a tawngnang phi saite khimi vi te phüng-a Isu üng thui saite lo thai te kätü-a lä mimai hawi pa y dy. Tukha äni lä bälung hawi pa y phi te hai ma Isu te üng ly ja pa dy.

²³Isu lä äkähui na te mang-a aehawi ea “Vyngsai tawngnang saite khimi na lä Säthaw üng pre thung-a kung hethang rae bärai” näpa.

²⁴Äkähui na lä Isu üng lo thai kha cangxei ö dy. Tungaila Isu ma “Särai na ä, Säthaw üng pre thung-a kung hethang lä rae bärai vi.

²⁵Tawngnang saite khimi lawngtä Säthaw üng pre thung-a kung hethang qawng-a lä cäphrüng haetä khaw-a cäphö kânawngjang käsa metä kung te lä jaky vi ai rawng” näpa.

²⁶Hini lo phüng-a äkähui na lä tengxyng y cangxei te hai “Tudylä Säthaw lä ämi bung aeqang ai mei” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

²⁷Isu lä äni ce tea kähawi-a kheng ea “Hini lä khimi ce ma sa haw y. Tungaila Säthaw lä sa haw te kae. Säthaw lä äte angxynlyng na sa haw bawi te kae vi” näkha mäthang pa.

²⁸Tudylä Peterae ma Isu tea “Kai ce lä äte angxynlyng khaisö kha nang leithung hui ö te vi dy” näkha näpa.

²⁹Isu ma äni ce tea “Tängai ö, khimi lawngtä lä Kai hai Anghang Kähawi tähang-a ing, la, kangby jä-ai, kangpraw ticaw, nä-awi pä-ai, cäpaw cänung na bung khaisö dylä,

³⁰vaihi dung-a ma phü cungvaitä aepu rae saite ing, la, kangby jä-ai, kangpraw ticaw, nä-awi pä-ai, cäpaw cänung na tea la dang vi ai. Tungaila khimi ce lä äni tea mätang bälai-a sa pa ö vi ai. Tukha vaimaw mang-a la dungtäsa hing saite dang vi ai rawng.

³¹Angcükya-a kälengky saite khimi na lä kangkhüng-a lä cäpiky-a awng ö vi ai. Vaihi cäpiky-a awng saite khimi na lä kangkhüng-a lä kälengky-a awng ö lae vi ai” näkha näpa.

Isu lä äma dü ai te phüng ämäthung lo thui pa

Mat 20:17-19; Luk 18:31-34

³²Äni ce lä Jerusalem märü mang-a khölawng tho ö te kätü-a Isu lä äkähui na üng ämaw-a ly mang pa. Tukha äkähui na lä aethüng ö pa vi. Isu leithung hui saite khimi na la ri ö by vi dy. Isu lä äkähui lawng hawlai netä xyng na bung ka haile kha äma ämaw mang üng aeting hethang phüng na thui pa dy.

³³Isu ma äkähui na tea “Tängai ö, mä-ai lä vaihi Jerusalem märü mang-a khölawng tho ö te vi. Honi märü-a khimi lawngtä lä Kai, Khimi üng Cäpaw, bung lä mäthykung käleng na hai Ubädi särae na üng kö thung-a a ö vi ai.

Äni ce lä Kai bung bädü hethang tärae cei ö vi ai. Tupyng-a ceng käläng na kö thung-a a vi ai.

³⁴Khimi ce ma Kai tea lä mänui hai kha mäce mäthawi ö vi ai. Bo kha kai bung bädü ö vi ai. Tungaila ämäthung käni-a kai lä hing haile tyng vi ai” näkha näpa.

Jaeko ni Johan üng mäkäi saite na

Mat 20:20-28

³⁵Zebede üng cäpaw na Jaeko ni Johan lä Isu tea ly kha “Särae ä, kai ni üng mäkäi saite amäjy tea py jo by ä” näpa.

³⁶Isu ma änini tea “Nang ni lä kai tea äte sa hethang ngai hai te mei” näkha düng pa.

³⁷Änini ma Isu tea “Areng ä, nang ma phung-ang hai pre pyng saite kätü-a kai ni tähang nang üng bangtang mang-a lawngtä, bangrawi mang-a lawngtä aety nae py jo ba ä” näkha näpa hawi dy.

³⁸Isu ma änini tea “Nang ni mäkäi saite tea nang mani lä mäny hawi te y vi be tu kä-aw. Kai mätangbälai te kätyng nang ni lä khang haw ai mang mei. Kai üng naw mätang aeting te kätyng nang ni la aeting vawng haw hawi ai mang mei” näkha näpa.

³⁹Änini ma “Kai ni lä aeting vawng haw hawi ai mang” näkha näpa hawi dy. Isu ma änini tea “Nang ni lä kai kätyng mätangbälai hawi tätang vi ai. Kai kätyng naw saite la nang ni lä aeting hawi tätang vi ai.

⁴⁰Tungaila kai üng bangrawi bangtang mang-a aety hethang kai py haw y lyng. Hini lä Säthaw ma äma re saite khimi na tähang py hethang kae vi” näpa.

⁴¹Hini phüng äkähui käläng lawng hawtä na ma thai ea Jaeko ni Johan tea kädawtho pa ö vi dy.

⁴²Tukätephüng-a Isu lä äkähui angxynlyng na bung ka kha äni ce tea “Ceng käläng üng pre pyng saite khimi na lä äma ce üng khimi ce qawng-a säri

aenae hai pyng ö te hai mätawngky na lä äni ce tea aenae hai pyng ö saite nang ce lä mäny ö dy.

⁴³Tungaila nang ce lä hokä awng ö hang. Nang ce thung-a mätawngky sa hethang ngai saite khimi lä nang ce üng mawsawng-a sa ngece hethang kae.

⁴⁴Äkälengky-a sa he ngai saite khimi lä khimi angxynlyng na üng mawsawng tangnae-a sa ngece hethang kae.

⁴⁵Kai, Khimi üng Cäpaw, mäteng ma khimi ce tea mawsawng khai hethang ly te y vi. Khimi ce üng mawsawng-a awng hethang, khimi ce bung awngmang-a aeqang hethang hai Kai üng hing saite khaisö hethang ly te kae vi” näkha näpa.

Isu ma ämi kangjö Batime tea hawi sa pa

Mat 20:29-34; Luk 18:35-43

⁴⁶Isu hai äkähui na lä Jerikhaw märü-a tyng ö dy. Isu lä äkähui na, khimipui na hai mangtä honi märü üng tho ö te kätü-a ämi kangjö lawngtä lä lolang teng-a aety kha tangkae mäkai pa vi. Hini khimi üng ämüng lä Batime vi. Ämüng üng älawngsai lä Time üng cäpaw vi.

⁴⁷Äni lä Nazare märü üng Isu tyng te anghang thai te kätü-a äni lä “Sanphrang Davidae üng Cäpaw Isu ä, kai tea bäheng kü jo” näkha hang ea thui pa dy.

⁴⁸Awng mang saite khimi na ma äni tea jawsı kha sitäri-a awng hethang mäkhang pa ö vi. Tungaila äni lä “Sanphrang Davidae üng Cäpaw Isu ä, kai tea bäheng kü jo” näkha ätüng käleng hai hang rae pa vi.

⁴⁹Isu lä aedaw ea “Äni bung ka lawi” näkha näpa. Tukätephüng-a äni ce lä ämi kangjö tea “Aethawsi hang. Aetha lawi. Areng ma nang bung ka dy” näkha näpa.

⁵⁰Ämi kangjö lä äma üng äqawng-a aekhu saite känih äteng-a khaisö kha aebälü te hai aetha kha Isu tea ly pa dy.

⁵¹Isu ma äni tea “Nang tähang kai lä äte sa pa ai mei” näkha düng pa. Ämi kangjö ma, “Särae ä, kai lä ämi aevang haile hethang ngai vi” näpa.

⁵²Isu ma äni tea “Ly lawi mai cü. Nang üng yng saite phüng-a nang lä ämi nungsy te vi dy” näkha näpa. Tudylä äni üng ämi lä aevang praw kha Isu ly saite lolang-a leithung mang hui pa vi dy.

Marka 11

Jerusalem märü-a Isu kung pa

Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Joh 12:12-19

¹Isu hai äkähui na lä Jerusalem märü teng-a tyng kha Bephake hai Bethani vang na teng üng Olive kung na awng saite me anghung-a tyng ö dy.

²Isu lä äkähui na thung üng lawng netä bung ka kha “Nang ni lä ämaw üng vang-a ly hawi ba. Vang thung-a kung te hai ruinawng mäkhing saite cäphö kånawkhing käsa cäpi metä bung nung hawi ai mang ba. Honi cäphö lä ämi la aedang vai te y vi rawng. Honi cäphö üng ruinawng sö kha hi-a nähai hawi ba ä.

³Khimi lawng lawngtä ma ‘Ätephüng-a nang ni lä cäphö ruinawng sö hawi te vi mei’ näkha düng dylä ‘Honi cäphö bung Areng ma aely ngai te vi. Tha haile tyng raw ai mang’ näkha nähawi ba” näkha täru ea mätaw pa.

⁴Tukha äkähui lawng netä la ly kha lolang-a aedaw saite cäphö metä nung hawi dy. Honi cäphö bung lä ing haetä üng kätho-a mäkhing pa vi. Änini la cäphö ruinawng sö hawi dy.

⁵Lolang-a aedaw saite khimi phütä na ma änini tea “Makäte phüng-a nang ni lä cäphö ruinawng sö hawi te vi mei” näkha düng pa ö dy.

⁶Äkähui ni lä Isu ma thui hai te kätyng mäthang pa te phüng-a änini tea ly hethang py pa ö dy.

⁷Tudylä äkähui ni lä cäphö cäpi bung Isu tea nähai hawi pa. Honi cäphö qawng-a lä äma ni üng kä-o na khu hawi pa vi. Tupyng dylä Isu lä cäphö qawng-a aedang pa dy.

⁸Awng mang saite khimipui na lä äma ce üng kä-o na lolang qawng-a mä dai pa ö dy. Khimi phütä na ma lä vang ärang mang üng thing sai na hai lolang qawng-a mä dai pa.

⁹Isu üng leithung leimaw mang-a hui saite khimi angxynlyng na ma lä “Mä-ai Säthaw tea hosana näkha bälaw ö si. Areng üng ämüng hai ly saite lawngtä tea Säthaw ma tähang kähawi py sy.

¹⁰Mä-ai üng kangsi Davidae üng pre tea lä Säthaw ma tähang kähawi py sy. Aesangky saite Säthaw tea Hosana näkha bälaw ö si” näkha ätüng käleng hai-a pa ö vi dy.

¹¹Isu lä Jerusalem märü-a kung kha Säthaw üng Inγκäcai-a ly pa dy. Äte angxynlyng na tea kheng kha käni düng pa te phüng-a äkähui lawng hawlai netä na hai mangtä tho ea Bethani vang-a ly ö dy.

Thaidö kung tea Isu ma mäthawi pa

Mat 21:18-19

¹²Nitä pyng üng kädang mang-a Isu hai äkähui na lä Bethani vang mang üng wawi haile te kätü-a Isu lä böjo aelang pa dy.

¹³Ärang awng mang saite thaidö kungtä bung kähanglaw mang nung ea Isu lä äthai na mäqang hethang äkung teng-a ly pa dy. Tungaila äthai aethai saite kätü y te phüng-a äkung qawng-a ärang na qaitä awng pa kae vi.

¹⁴Tupyng-a Isu ma “Vai üng hai aetawng ämaw mang-a la nang üng äthai ämi la ca hang sy” näkha thaidö kung tea näpa. Hokä äni üng thui te lo tea äkähui na lä thai ö vi.

Isu lä Säthaw üng Inγκäcai-a ly pa

Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Joh 2:13-22

¹⁵Isu hai äkähui na lä Jerusalem märü-a tyng ö te kätü-a Isu lä Inγκäcai baesung thung-a kung pa. Tukha Isu ma Inγκäcai baesung thung-a löci aesa hethang tawngbawi na rang saite khimi na hai jaw saite khimi angxynlyng na bung mätho pa. Tangkae aeleng saite khimi na üng khung na hai bähö jaw saite khimi na üng aety nae na tea la aekhu mo rung khytä nui pa vi dy.

¹⁶Inγκäcai baesung mang cäqeng kha jaw hethang vyngsai na nähai hethang Isu ma ämi tea la py pa y vi dy.

¹⁷Tukha Isu ma, “Äni ce tea Caekäcai-a tärü saite lä, Säthaw ma ‘Kai üng Inγκäcai lä khimi ceng angxynlyng na tähang aetang nae näkha mäthi ö vi ai’

näkha näpa. Tungaila nang ce lä hini Ing tea damarae na üng täbö tärawng-a bälawng ö lae te vi be tu lä” näkha pring pa.

¹⁸Mäthykung käleng na hai Ubädi särae na ma Isu sa saite phüing thai kha äni ce lä Isu bung bädü hethang älang ha ö pa dy. Khimipui angxynlyng na lä Isu üng mätu saite lo thai kha cangxei ö te phüing-a äni ce lä Isu tea ri ö vi dy.

¹⁹Kädüing tyng te kätü-a Isu hai äkähui na lä märü thung üng thoja ö pa.

Thaidö kung käcei

Mat 21:20-22

²⁰Nitä pyng üng kädang mang-a Isu hai äkähui na lä lolang-a aeke te thüing-a thaidö kung tea nung ö dy. Honi äkung lä angjüing üng hai aetawng kha cei king pa vi dy.

²¹Peterae lä Isu thui saite lo tea aedawng haile va kha “Särae ä, kheng kae-e. Nang ma mäthawi saite thaidö kung lä cei king vi dy” näkha näpa.

²²Isu ma äni ce tea “Säthaw tea yng ö lawi.

²³Tängai ö. Khimi lawngtä lä hini me anhung tea ‘Nang ma ma bung aethui kha pangle tui thung-a aekäde ja la’ näkha äma lä tätang mang mei näte bälung kaedawng hai awng y käla yng dylä, Säthaw ma äni tea lä äma thui te kätyng sa pa vi ai.

²⁴Tukätephüing-a nang ce tea kai thui te lä, nang ma ce ma mäkäi saite na tea dang ngece ai näkha yng dylä mäkäi saite angxynlyng na lä dang ö vi ai.

²⁵⁻²⁶Nang ce lä aedaw kha aetang te kätü-a nang ce tea sa tämang saite khimi tea lä bälawi hethang kae vi. Tukä ea ni Känipre-a awng saite nang ce üng Pä-ai lä nang ce sa tämang saite na tea bälawi vi ai. ”

Isu üng aenae phüing düng pa

Mat 21:23-27; Luk 20:1-8

²⁷Isu hai äkähui na lä Jerusalem märü-a tyng ö haile be dy. Isu lä Säthaw üng Inggäcai baesung-a aeke te kätü-a mäthykung käleng na, Ubädi särae na hai mätaungky na lä Isu tea ly pa ö dy.

²⁸Tukha äni tea “Nang lä hini na äte aenae hai sa te mei. Hini aenae lä nang tea ämi ma py te mei” näkha düng pa ö vi.

²⁹Isu ma äni ce tea “Nang ce tea kai älo haetä düng by ai. Nang ce ma mäthang pyng dylä hini sa saite na ämi üng aenae hai sa mei näte kai ma nang ce tea thui ai mang.

³⁰Baptismae Johan lä khimi ce tea baptismae py hethang Säthaw ma äni tea aenae py te mei. Khimi ce ma py te mei. Dei thui ö” näpa.

³¹Äni ce lä äma ce tingtawi aedüng aethui ö ea “Säthaw ma äni tea thui te näkha mä-ai mäthang dylä ‘Ätephüng-a nang ce lä Johan tea yng ö y te vi mei’ näkha düng he kae dy.

³²Khimi ce ma Baptismae Johan tea thui te näkha näpa dylä aesyng y lyng” näkha aethui ö dy. (Kхими qütä lä Johan tea buisaw näkha yng ö te phüng-a äni ce lä khimipui na tea ri ö te vi.)

³³Tukätephüng-a äni ce ma “Kai ce lä mäny y” näkha Isu tea mäthang pa ö haile dy. Tudylä Isu ma äni ce tea “Tukä dylä kai lä ämi üng aenae hai hini na sa te mei näte phüng nang ce tea thui y by lyng” näkha näpa.

Marka 12

Cäpje angkhaw üng vang saite kung na hai mätae pa

Mat 21:33-46; Luk 20:9-19

¹Tupyng-a Isu lä äni ce tea mätae te lo hai thui pa. Isu ma “Kхими lawngtä lä Cäpje angkhaw-a Cäpje kung e kha angkhaw aepang aekilü pa dy. Cäpje thai na aeti nae angrawng kähawi-a tai kha dyng nae ing kaesang haetä la sa te vi. Tupyng-a äni lä angkhaw bung khimi käläng na tea vang hai kha khölawng kähanglaw-a thoja pa dy.

²Cäpje thai na kácüng hethang kätü tyng tea lä angkhaw kung ma mawsawng lawngtä bung angkhaw vang saite khimi na tea mätae kha angkhaw vang Cäpje thai mäkäi hai pa dy.

³Angkhaw vang saite khimi na lä honi mawsawng bung mätaewng rang ea bo kha äte haetä la py pa y käla ma bälawi sö tyng pa vi.

⁴Tupyng-a angkhaw kung lä mawsawng käläng lawngtä bung mätaw haile tyng pa be dy. Angkhaw vang saite na lä honi mawsawng üng älö-a bo kha käsi prawng pa ö dy.

⁵Angkhaw kung lä mawsawng käläng lawngtä bung mätaw haile tyng be ea lä angkhaw vang saite khimi na ma äni bung lä bädü pa vi. Äni ma mawsawng käläng awng mang saite na tea mätaw pa. Mawsawng phütä tea lä äni ce ma bo kha phütä na bung lä bädü pa ö vi.

⁶Angkhaw kung lä mätaw hethang äma bälung aevaw saite äcäpaw lawngtä xyng ni awng pa kae vi dy. Tukha Kangkhüng-a äni lä ‘Kai ma üng cäpaw tea lä äni ce tämö khai ö ai müng’ näkha aedawng ea äma üng cäpaw bung mätaw pa dy.

⁷Tungaila äni ce ma ‘Hini khimi lä angkhaw kung üng ingthawng kaety vi. Co, äni bung bädü ö kae si. Tudylä angkhaw bung mä-ai dang ai mang’ näkha äma ce tingtawi aedüng aethui ö dy.

⁸Tukätephüng-a äni ce lä äcäpaw bung nerang ea bädü pyng-a lä angkhaw rang mang-a kädesö pa ö vi dy.

⁹“Tudylä angkhaw kung lä makä sa ai mei. Äni lä ly kha angkhaw vang saite khimi na tea bädü ea Cäpje angkhaw bung lä khimi käläng na tea vang hai vi ai.

¹⁰Caekäcai thung-a tärü saite lä, ‘Ing sa saite khimi na ma khaisö saite kälung lä aely kälengky saite kälung-a aelawng vi.

¹¹Hini lä Areng ma sa saite vi. Mä-ai üng maw-a cangxei saite vi dy’ näkha, nang ce phai ö vi ai” näpa.

¹²Judae mätawngky na lä äma ce tea Isu ma e te lo hai mätae kha thui te mäny te phüng-a äni bung nerang hethang aethawsa ö dy. Tungaila äni ce lä khimipui na tea ri ö te phüng-a äni te üng tho ö kae dy.

Angko py saite phüng

Mat 22:15-22; Luk 20:20-26

¹³Tupyng-a Judae mätawngky na lä Pharisai phütä na hai sanphrang Herodae üng äpy phütä na bung Isu tea käny hethang mätaw pa ö vi.

¹⁴Honi khimi ce ma Isu tea ly ea “Särae ä, nang lä kätüing khaw saite älo ni thui te kai ce lä mäny. Khimi ce ma nang phüing makä dawng kha thui ngaila, nang lä dawngcang te y vi. Khimi üng mimai tea kheng y käla Säthaw üng älang tea kätüing khaw-a mätu te vi. Kai ce lä Sica sanphrang tea angko py sang mei, py sang y mei. Kai ce tea thui” näkha düng pa.

¹⁵Tungaila Isu lä äni ce üng käjüing aesa saite mäny pa vi. Äni ma “Nang ce lä kai tea ätephüing-a käny näpi ö te vi mei. Kai ma kheng hethang phawisae pjaetä nähai” näpa.

¹⁶Äni ce lä Isu tea phawisae pjaetä nähai pa ea lä Isu ma, “Hini-a ämi üng ämaw äcae hai ämüing awng mei” näkha düng pa. Äni ce ma, “Sica sanphrang üng äpung hai ämüing awng” näkha mäthang pa.

¹⁷Tudylä Isu ma “Sica sanphrang pyng saite lä Sica sanphrang tea py pa ö. Säthaw pyng saite na lä Säthaw tea py ö” näkha näpa. Tukha äni ce lä Isu tea cangxei ö vi dy.

Kädü thung üng aetha saite phüing

Mat 22:23-33; Luk 20:27-40

¹⁸Tudylä kädü thung üng aetha haile te awng y näkha yng saite Sadukai phütä na lä Isu tea ly pa ö dy.

¹⁹Äni ce ma “Särae ä, Mosi ma äma üng Ubädi thung-a mä-ai tähang täri te lä ‘Kхими lawngtä lä caw na dang y käla dü taqawi dylä änawngpui bung äkangby na ma aekö hai he kae. Ätephüing-a mei nädylä dü saite äjä-ai üng amäjä aepreng hai he kae te vi. ’

²⁰Qengtä-a kangby jä-ai lawng säritä lä awng. Äjä-aiky lä ingthawng sa kha caw na dang y käla ma dü vi.

²¹Tukha äni üng kangby kälengky lä äjä-ai nawngmädi bung aekö dy. Honi kangby la caw na dang y käla dü tyng pa. Hini kätyng äbaeni kangby la hini nawngmädi bung aekö kha caw na dang y käla dü be tynglyng pa vi.

²²Tupyng-a kangby jä-ai angxynlyng lawng säritä na lä hini nawngmädi bung aekö hai bawi kha caw na dang y käla dü ö bawi vi dy. Kangkhüng-a lä nawngmädi la dü by vi dy.

²³Kangby jä-ai angxynlyng lawng säritä na lä hini nawngmädi hai aepawng bawi te phüng-a kädü thung üng aetha haile tyng saite kätü-a lä honi nawngmädi lä ämi üng nawngpui-a aelawng ai mei” näkha düng pa ö dy.

²⁴Isu ma äni ce tea “Nang ce lä Caekäcai tea mäny ö te y vi. Säthaw üng haidae phüng la mäny ö y. Tukätephüng-a nang ce lä dawng tämang ö te dy.

²⁵Khimi ce lä kädü thung üng aetha haile te kätü-a lä aepawng saite awng y ai dy. Äni ce lä Känipre üng angtautha na kätyng aelawng ö vi ai.

²⁶Dü saite khimi na lä aetha haile ai te phüng, Mosi üng cae tea nang ce lä phai vai y mei. Honi cae-a lä maikang saite angprüng phüng la qa vi. Honi kätü-a Säthaw ma Mosi tea ‘Kai lä Abraham üng Säthaw, Isaika üng Säthaw hai Jaeko üng Säthaw vi’ näpa.

²⁷Tukätephüng-a honi Säthaw lä dü saite khimi na üng Säthaw y. Hing saite khimi na üng Säthaw kae. Nang ce lä dawng te tengxyng y tämang ö dy” näkha näpa.

Särilo kälengky

Mat 22:34-40; Luk 10:25-28

²⁸Hokä Isu hai Sadukai na lä älo ae-e ö te kätü-a, Ubädi särae lawngtä lä äteng-a awng pa vi. Äni ce tea Isu ma kähawi-a mäthang te äni lä thai te phüng-a Isu tea ly dy. Tukha äni ma “Särilo angxynlyng na thung-a manita lä lengky mei” näkha düng pa.

²⁹Isu ma “Aely lengky saite särilo lä hini dy. ‘Isrelae khimi ce ä, tängai ö. Mä-ai üng Areng lä Säthaw vi. Äni lawngtä xyng ni Areng kae vi.

³⁰Nang ce üng Areng Säthaw tea bälung mäke hai bälunghaesy te kaedawng angxynlyng na hai, aethaw awng saite angxynlyng na hai bälung aevaw hethang kae’ näpa.

³¹Äbaeni aely lengky saite särilo lä ‘Nang ma tea bälung aevaw te kätyng äpy äjae tea bälung aevaw hethang kae’ näpa. Honi särilo känetä qawng-a lengky saite särilo lä awng y dy” näkha mäthang pa.

³²Ubädi särae ma “Särae ä, nang thui te lä tünghaw vi. Säthaw lä lawngtä xyng awng te kae vi. Säthaw käläng lä awng y dy.

³³Säthaw tea bälung mäke hai bälunghaesy te kaedawng angxynlyng hai aethaw awng saite angxynlyng na hai bälung aevaw hethang kae. Mä-ai ma tea bälung aevaw te kätyng äpy äjae na tea bälung aevaw hethang kae näkha särilo känetä tea tängai hethang kae. Hini na lä Säthaw tea maisawi kha löci aebawng saite na qawng-a hai Säthaw tea py saite käläng angxynlyng na qawng-a aely lengky vi” näkha Isu tea näpa.

³⁴Honi khimi lä hikä äma üng bälunghae saite hai thui te phüng-a Isu ma äni tea “Nang lä Säthaw üng pre hai hanglaw y dy” näkha näpa. Tupyng-a ämi lawngtä la Isu tea älo düng vawng ö pa y vi dy.

Mesia phüng älo düng pa

Mat 22:41-46; Luk 20:41-44

³⁵Isu lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a Säthaw lo mätu te thüng-a äni ce tea “Mesia lä Sanphrang Davidae üng Cäpaw vi näkha ätephüng-a Ubädi särae na lä thui haw ö te mei.

³⁶Sanphrang Davidae lä Muilaw Käcai hai thui te vi. Äni ma, ‘Kai üng Areng tea Säthaw ma thui te vi. Nang üng täre na bung nang üng kho bäde täkui-a kai ma khai y rytä lä, kai üng bangtang mang-a aety ba’ näkha nä vi.

³⁷“Davidae lä Mesia tea ‘Areng’ näkha ka vi dylä, Mesia lä makä sa kha Davidae üng cäpaw-a aelawng haw ai mei” näkha näpa.

Ubädi särae na tea aehi hethang täru pa

Mat 23:1-36; Luk 20:45-47

Khimipui na lä Isu üng lo tea kawng te hai ma tängai ö vi dy.

³⁸Hikä äni ce tea Säthaw lo mätu te thüng-a Isu ma “Nang ce lä Ubädi särae na tea aehi ö. Äni ce lä kä-o käsadui-a aelawng kha aeke lawlae hethang ngai

ö vi. Seng mityng thung-a khimi ce ma äni ce bung tämö khai kha lady pa hethang ngai ö te vi.

³⁹Judae na üng ingkäcai mityng kähawi-a aety hethang ngai ö bärai te vi. Pawi sa saite ing-a la hawiky saite mityng-a aety hethang ngai ö te kae vi.

⁴⁰Äni ce lä nawngmädi lömai ingthawng na tämö kha la ea käjüng sa kha sadui-a aetang ö te vi. Säthaw lä äni ce tea khimi käläng na qawng-a käsiky saite dengpy vi ai” näpa.

Lömai nä-awi üng thawlawng

Luk 21:1-4

⁴¹Isu lä Säthaw Inggäcai üng thawlawng bung maw-a aety kha khimi ce üng thawlawng tangkae na py ö te tea kheng pa. Tawngnang saite khimi na lä tangkae awngmang-a py pa ö vi dy.

⁴²Tupyng-a nawngmädi lömai kangtang lawngtä lä ly kha phawisae pjae netä thawlawng bung thung-a lung pa vi.

⁴³Tupyng-a Isu lä äkähui na bung mangtä ka kha äni ce tea “Tängai ö. Hini nawngmädi lömai kangtang lä khimi käläng angxynlyng na qawng-a tangkae py ky vi.

⁴⁴Hini khimi angxynlyng na lä äma ce awng saite na thung üng kanglai na ta py ö te kae. Tungaila hini lömai nawngmädi kangtang lä äma hing hethang aelo xyng-a awng saite angxynlyng na py king te vi” näkha näpa.

Marka 13

Säthaw üng Inggäcai mäne saite

Mat 24:1-2; Luk 21:5-6

¹Inggäcai baesung thung üng Isu lä tho te thüng-a äkähui lawngtä ma “Särae ä, kheng kae-e. Hini kälung käleng na hai Ing na lä äcae hawi na ly” näpa.

²Isu ma “Hini Ing üng kälung käleng na nang ce lä nung ö dy. Hini kälung na lä haetä qawng-a käläng haetä aeqynlyng y te kätü lä tyng vi ai. Täre na ma hini kälung na tea mäne ö sangxang pa vi ai rawng” näpa.

Mätang bälaica saite na

Mat 24:3-14; Luk 21:7-19

³Isu lä Olive kung na awng saite me anghung mang Säthaw üng Inγκäcai tea ämaw khai kha äma qaitä aety vi dy. Peterae, Jaeko, Johan hai Andru ce lä khimi ce awng y te thüng-a Isu tea ly pa ö dy.

⁴Äni ce ma “Areng ä, nang thui saite lä mata kätü-a tyng ai rawng mei. Honi na tyng saite kätü-a lä äte kamarae na tho ai mei. Kai ce tea thui jo ba ä” näkha düng pa.

⁵Isu ma äni ce tea “Nang ce tea khimi ce ma kaeling kaemae sa y hethang sädi khai ö ba.

⁶Awng mang saite khimi na lä kai ämüng aengang kha ly ö ai. Äni ce ma ‘Kai lä Mesia dy’ näkha thui ö vi ai. Äni ce lä khimi awng mang saite na tea kaeling sa ö vi ai.

⁷Nang ce lä kaenai üng täre aety saite tüng thai ö ai. Kähanglaw üng täre aety saite anghang na thai te kätü-a la ri ö hang. Hokäti amäjy na lä tyng ngece ai. Tungaila Kangkhüng käni lä tyng te y vi rawng.

⁸Ceng haetä hai haetä, pre haetä hai haetä täre aety ö ai. Mityng qütä-a pangtälü naw kha bötäkang na la tho ai. Hini na lä nawngmädi lawngtä äma äby aepeng y te käläng-a äjo naw angcü te kätyng awng vi ai.

⁹“Nang ce lä kähawi-a sädi khai ö. Khimi ce ma nang ce bung jung kai-a nähai ö ai. Judae na üng ingκäcai na thung-a nang ce tea bo ö ai. Nang ce lä kai phüng-a pre pyng saite na hai sanphrang na üng maw-a tyng kha Angthang Kähawi äni ce tea thui ö ai.

¹⁰Kangkhüng kätü tyng y käläng-a ma Angthang Kähawi lä khimi angxynlyng na tea thui pa hethang kae.

¹¹Nang ce bung ne kha jung kai-a tha saite kätü-a makä älo tho ai mei näte phüng bälung mawng ö rüng y ma. Honi kätü-a älo thui hethang Säthaw ma nang ce tea py ai mang. Honi lo na lä nang ce üng älo na y lyng. Muilaw Käcai üng thui saite älo na kae mang.

¹²Khimi ce lä kangby jä-ai tingtawi dü hethang tähang ae-a ö ai. Äpä-ai ma äcäpaw bung a ai. Äcäpaw ni äcänung lä änä-awi ni äpä-ai tea engleng sa kha bädü hethang a pa ö ai.

¹³Kai üng phüing-a khimi angxynlyng na lä nang ce tea esäre ö ai. Tungaila kangteng khytä cakhi-a awng saite khimi tea lä Säthaw ma aeqang pa vi ai” näpa.

Känyng kha ri hethang hawi saite na

Mat 24:15-28; Luk 21:20-24

¹⁴Isu ma “Känyng kha ri hethang hawi saite na lä awng vai bi y saite mityng-a aedaw te nang ce lä nung ö ai. Caekäcai phai saite khimi lä hini thui saite tea mänysy. Hokä nung ö te kätü-a Judae khö-a awng saite khimi na lä me anghung mang-a aehui ö kae sy.

¹⁵Engphö-a awng saite khimi lä ätäkui-a aerung ea ingthung üng äte haetä tea la y käla ma aehui kae sy.

¹⁶Lai-a awng saite khimi tea la äma üng kä-o la hethang ing-a vawi y käla ma aehui kae sy.

¹⁷Honi kätü-a lä äjopawng saite nawngmädi hai nöcai kä-awng na lä tengxyng y rae saite tyng ö vi ai.

¹⁸Honi kätü-a lä säding tyng y hethang tähang-a aetang ö.

¹⁹Säthaw ma älawng sa te kätü üng hai vaihi khytä khimi ce lä qengtä la hini kätyng mätagca saite aeting vai te y. Khawngdüng-a la aeting haile tyng ö y ai lyng dy.

²⁰Areng lä äma re saite khimi na tähang phüing-a honi kätü tea dawi hai te vi dy. Äni ma honi kätü tea dawi hai y dylä ämi lawngtä la hing haw y lyng.

²¹“Honi kätü-a khimi lawng lawngtä ma ‘Kheng e. Hi-a Mesia lä awng dy’ y käla ‘Kheng e. Ho-a Mesia awng dy’ näkha thui dylä yng ö hang ba.

²²Mesia käjüng aesa saite hai buisaw käjüng aesa saite na tho kha cangxei saite na hai kamarae na mätü ö vi ai. Äni ce sa haw dylä Säthaw ma re saite khimi na tea yng te tämang rung khytä sa vi ai.

²³Nang ce lä kähawi-a sädi khai ö. Honi angxynlyng na phüng nang ce tea kai ma thui rüing te dy ba” näpa.

Khimi üng Cäpaw ly ai te phüng

Mat 24:29-31; Luk 21:25-28

²⁴“Mätang saite na tyng pyng te kätü-a Käni lä ving ai. Law lä aevang ngang y dy.

²⁵Tengpaw na la khösang mang üng aeqa ai. Käni khösang üng na tea ca rung khytä sui saite haidae na tea lä tähüing pa vi ai dy.

²⁶Tupyng-a Kai, Khimi üng Cäpaw, lä haidae hai phung-ang hai khö angnüing thung mang ly te khimi ce ma nung ö ai.

²⁷Tukha Kai, Khimi üng Cäpaw, lä re saite khimi na bung kácüing hai hethang Känipre üng angkawtha na bung khöteng täki bälitä mang-a mätaw ai” näpa.

Thaidö kung

Mat 24:32-35; Luk 21:29-33

²⁸“Thaidö kung üng älawngsai hai-a aetu ö. Thaidö kung lä kädö këna tho kha ärangsaite te kätü-a lä nisae aenai te nang ce lä mäny ö dy.

²⁹Honi kätyng kai thui pyng saite amäjäy na tyng te nang ce nung te kätü-a lä, Kai, Khimi üng Cäpaw, lä ly haile ai te kätü aenai vi dy näkha nang ce lä mäny ö ai.

³⁰Tängai ö. Hini angxynlyng na tyng te cung bawi y rytä lä vaidung üng kaetha na lä dü ö y ai rawng.

³¹Käni hai älawng lä pra ngaila kai üng älo lä manila pra y vi ai.

Kätü hai këni tea ämi la mäny y

Mat 24:36-44

³²“Honi kätü hai këni lä mani tyng ai mei näte ämi la mäny y. Känipre üng angkawtha na la mäny y. Äcäpaw la mäny y. Pä-ai lawngtä xyng ni mäny haw te kae vi.

³³Honi kätü këni lä mani tyng ai mei näte nang ce mäny y te phüng-a kähawi-a sädi khai ö. Canglailing-a awng ö.

³⁴Hini lä khölawng hanglaw-a ly ja saite khimi lawngtä hai aetawng vi. Äni lä äma üng ing bung äma üng mawsawng käleng na tea a pa. Sa hethang kälü haetä ta mawsawng na tea py qi pa dy. Hawngkhae ty saite kung tea lä kähawi-a aering hethang älo täru khi pa dy.

³⁵Tukätephüng-a ingkung vawi haile hethang kätü nang ce lä mäny y te phüng-a, kähawi-a aerü rüng kha aering ö. Äni lä kädüng-a läsy, angnihü-a läsy, aekhawng angcü-a läsy, khö aevang sunsang tea läsy vawi haile haw te kae vi.

³⁶Inkung tyng haile poco dylä, nang ce i-sämu te hai nang ce tea aeting y hethang sädi khai ö ba.

³⁷Nang ce tea kai thui te kätyng, khimi angxynlyng na tea la thui te by kae dy. Kähawi-a aering ö ba” näkha näpa.

Marka 14

Isu bung bädü hethang aeceng pa

Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Joh 11:45-53

¹Cäqengja te pawü hai täkaw aepae saite aesi qa y te pawü tyng hethang käni netä ngai kae dy. Tukha mäthykung käleng na hai Ubädi särae na lä Isu bung kangru-a ne kha bädü hethang älang mäqang ö dy.

²Äni ce ma “Pawü käni-a mä-ai lä äni bung ne te dang y lyng. Khimipui na aepuilung ö vi ai” näkha näpa.

Bethani vang-a Isu üng älö-a situi bälawng pa

Mat 26:6-13; Joh 12:1-8

³Isu lä Bethani vang-a ängang käsi mang vai saite Simon üng ing-a awng. Äni ca te kätü-a nawngmädi lawngtä lä kung kha ävang ting bärai saite nadu näte rimui kähawi kälung kanglung pilang tea süng pa vi. Honi rimui bung mäkhawi kha nawngmädi ma Isu üng älö-a bälawng pa dy.

⁴Khimi phütä na lä kädawtho kha “Ätephüng-a hikä rimui tea täpang aetütü te mei.

⁵Hini rimui tea phawisae cungvai thungtä cang y hai jaw kha dang saite phawisae hai khimi kangtang na tea py te lä hawiky” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy. Tukha äni ce lä nawngmädi tea jaws pa ö vi.

⁶Isu ma “Awng kae sy. Nawngmädi tea käbi py ö hang. Kai tea äni ma sa saite lä hawi te kae ecy.

⁷Mätang saite na lä nang ce hai mangtä awng jawjaw te kae be. Nang ce ngai te kätü qütä äni ce tea säbawng ö haw vi. Kai lä nang ce hai mangtä awng jawjaw ngang y lyng.

⁸Hini nawngmädi lä äma sa haw saite hai kai tea sa dy. Kai üng äro bung ö hethang äni lä aerü rüng kha kai üng ätabung qawng-a rimui tui hai bälawng te vi dy.

⁹Tängai ö. Khimi ce ma Angthang Kähawi thui saite älawngpre qütä-a lä, hini nawngmädi ma sa saite phüng thui kha äni ce lä sämai jaw ö vi ai” näpa.

Judae lä Isu bung a hethang bälung aedü pa

Mat 26:14-16; Luk 22:3-6

¹⁰Tupyng-a äkähui lawng hawlai netä na thung üng Judae Iskriota lä Isu bung a hethang phüng aedüng he mäthykung käleng na tea ly pa dy.

¹¹Äni ce lä hini phüng thai kha tengxyng y kawngphi te hai ma Judae tea tangkae py hethang älo aedo pa ö dy. Tukätephüng-a Judae lä Isu bung a hethang älang kähawi mäqang pa dy.

Areng üng Kädüngbö

Mat 26:17-25; Luk 22:7-14; 21-23; Joh 13:21-30

¹²Täkaw aepae saite aesi qa y te pawü üng angcü käni-a Judae khimi na lä cäqengja te pawü tähang beram caw bädü hethang reitae awng te vi. Tukha äkähui na ma Isu tea “Areng ä, nang üng Cäqengja te pawü kädüngbö ca hethang kai ce lä mani mityng-a aerü rüng pa ai mei” näkha düng pa.

¹³Isu ma äkähui lawng netä tea “Nang ni lä märü thung-a ly hawi ba. Awikaw aepawi saite khimi lawngtä tea nang ni lä aeting hawi ai mang. Honi khimi leithung nang ni lä hui hawi ba ä.

¹⁴Äni kung saite üng ingkung tea ‘Särae ma “Kai üng äkähui na hai kai ce lä mangtä Cäqengja te pawia-kädüngbö ca hethang mityng lä ma-a mei nä vi” näkha düng ba’ näpa.

¹⁵Äni ma sa rüng saite ing qawng üng teithung käleng haetä nang ni tea mäti pa ai mang. Honi mityng-a nang ni lä mä-ai kädüngbö ca hethang aerü hawi rüng ba ä” näkha täru pa.

¹⁶Honi äkähui lawng netä lä tho kha märü thung-a kung pa hawi dy. Märü thung-a tyng te kätü-a lä Isu ma thui te kätyng aeting khaw kha Cäqengja te pawia üng kädüngbö tähang sa hawi rüng pa dy.

¹⁷Kädüng tyng te kätü-a, Isu lä äkähui lawng hawlai netä na hai mangtä ly ö dy.

¹⁸Äni ce lä bö aw kha ca ö te thüng-a, Isu ma “Tängai ö. Nang ce thung üng kai hai mangtä bö ca saite khimi lawngtä ma kai bung lä täre na kö thung-a a vi ai” näkha näpa.

¹⁹Äkähui na lä bälung hawi y phi te hai ma “Hini lä kai mei” näkha lawngtä pyng-a lawngtä ma Isu tea düng pa ö dy.

²⁰Isu ma äni ce tea “Hini khimi lä nang ce lawng hawlai netä thung üng vi. Kai hai mangtä täkaw hai pangkae-a täpaw kha ca saite khimi vi.

²¹Caekäcai ma täri te kätyng Kai, Khimi üng Cäpaw, lä dü vi ai. Tungaila Kai, Khimi üng Cäpaw, bung täre na kö thung-a a saite khimi lä tähang si. Honi khimi aepeng y khyry dylä äni tähang lä hawiky” näpa.

Areng üng kädüngbö phüng

Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25

²²Isu hai äkähui na lä kädüngbö ca ö te thüng-a Isu lä täkaw la kha Säthaw tea kawng te lo thui pa dy. Tupyng-a täkaw tea täpe kha äkähui na tea “Hini täkaw lä kai üng ätabung vi. La kha ca ö” näkha thui pyng-a py pa dy.

²³Tukha cäpje tui bynglyng tea la kha Säthaw tea bälaw pyng-a äni ce tähang py pa ea äni ce angxynlyng na lä nei ö dy.

²⁴Isu ma “Hini cäpje tui lä awng mang saite khimi na tähang bälawng te kai üng äthi vi. Hini äthi lä Säthaw hai khimi ce säla-a aenai saite vi.

²⁵Tängai ö. Säthaw üng pre-a cäpje tui kangthae kai nei te kätü tyng y rytä lä, kai lä hini cäpje tui tea nei haile tyng bi y ai dy” näkha näpa.

²⁶Tupyng-a Isu lä äkähui na hai ae-awi haetä thui pyng-a, Olive kung na awng saite me anghung mang-a ly ö dy.

Peterae üng aephae ai te phüng thui rüng pa

Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Joh 13:36-38

²⁷Isu lä äni ce tea “Caekäcai thung-a tärü saite lä, ‘Kai lä beram rui saite kung bung bädü vi ai. Tukha beram na lä aehui sangxang ö vi ai’ näkha awng. Honi kätyng nang ce angxynlyng na ma kai bung lä khaisö kha aehui ö pang vi ai.

²⁸Tungaila kai lä kädü thung üng aetha haile tyng pyng-a, Kalile khö-a nang ce üng maw-a ly mang vi ai” näkha näpa.

²⁹Peterae ma Isu tea “Kхими käläng angxynlyng na ma nang bung khaisö ngaila kai lä nang bung khaisö y lyng” näkha näpa.

³⁰Isu ma Peterae tea “Tängai khü Peterae ä, Vaidüng kärung ae qengnetä khawng y te käläng-a nang lä ‘Äni tea kai lä mäny y’ näkha qengthungtä aephae ai to” näkha näpa.

³¹Tungaila Peterae lä Isu tea “Kai lä nang hai mangtä dü hethang ea mäteng ma nang bung mäny y näkha aephae y lyng” näkha cüngtang khü-a ma thui tyng pa dy. Tukha äkähui käläng angxynlyng na la hini kätyng thui ö bawi pa by dy.

Kesamani angkhaw thung-a Isu aetang pa

Mat 26:36-46; Luk 22:39-46

³²Isu hai äkähui na lä Kesamani ämüng awng saite angkhaw haetä-a ly ö dy. Isu lä äkähui na tea “Kai aetang te thüng-a nang ce lä hini mityng-a aety ö ba” näkha tärü pa.

³³Tupyng-a Isu lä Peterae, Jaeko hai Johan ce bung äma hai mangtä ka pa. Isu lä tengxyng y ri te hai bälungbi phi pa vi dy.

³⁴Tukha Isu ma äni ce tea “Kai lä dü aenai te khytä bälungbi phi vi dy. Nang ce lä hini mityng mang awng kha kähawi-a aering ö ba” näpa.

³⁵Tupyng-a Isu lä äjecäcaw äni ce maw mang ly kü kha älawng qawng-a aebo pa dy. Hini mätang saite aeting y käla aehi haw hethang tähang-a äma lä aetang vi dy.

³⁶Isu ma “Ä-ai ä, nang lä äte angxynlyng na tea sa haw te kae. Hini mätangbälai saite kai aeting y hethang säbawng kü jo. Tungaila kai üng ngai te kätyng hang sy. Nang ma üng ngai te kätyng kae sy ba” näkha aetang pa dy.

³⁷Tupyng-a Isu lä äkähui lawng thungtä na tea aekö haile tyng kha äni ce lä i ö qu ea awng te nung pa. Tukätephüng-a Isu ma Peterae tea “Simon ä, nang lä i kha awng te kae dy mei. Tänaeritä mätang ma i y käla aering haw y vi dy nang mei” näkha düng pa.

³⁸Tukha Isu ma äni ce tea “Nang ce lä hunghö bärawi bäleng saite thung-a qa y hethang aetang kha aering ö baw. Bälung hai lä hunghö sa hethang ngai y ngaila ätabung lä aethaw awng y” näpa.

³⁹Isu lä ly haile tyng kha äma angcü üng thui te kätyng-a aetang haile tyng be dy. Tupyng-a Isu lä

⁴⁰äkähui lawng thungtä na tea aekö haile tyng be ea lä äni ce lä ämi aemö ö phi te phüng-a i ö te nung tynglyng pa be vi dy. Äni ce lä Isu tea makä thui haile ai mei näte mäny pa ö y dy.

⁴¹Isu ma äni ce tea ämäthung ly haile tyng be te kätü-a lä, äni ce tea “Nang ce lä vaihi khytä i kha aehae ö te vi rawng mei. Hawi ö dy cy. Kai üng kätü lä byng ai dy baw. Khimi lawngtä ma Kai, Khimi üng Cäpaw, bung lä hunghö sa te na üng kö thung-a a te vi dy.

⁴²Aetha ö lawi baw. Co, mä-ai ly ö si dy. Kai bung täre na üng kö thung-a a hethang khimi lä tyng dy” näpa.

Isu bung ne pa

Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Joh 18:3-12

⁴³Hokä Isu ma thui te thüng-a äkähui lawng hawlai netä na thung üng Judae Iskriota lä tyng pa vi dy. Äni hai mangtä aekei sawngseng, thingbyng na süng saite khimipui na la qa by. Honi khimi ce lä mäthykung käleng na, Ubädi särae na hai mätawngky na ma mätaw ö saite khimi na vi.

⁴⁴Isu bung täre na kö thung-a a hethang Judae ma “Kai ma mänang saite khimi lä Isu dy mang ba. Äni bung ne kha rui saite khimi hai nähai ö kae” näkha äni ce tea äsäny thui rüing pa te vi.

⁴⁵Judae lä Isu tea ly praw kha “Särae ä” näkha Isu tea mänang pa khaw dy.

⁴⁶Tukätephüng-a äni ce lä Isu bung ne pa ö dy.

⁴⁷Tungaila äteng-a aedaw saite khimi lawngtä lä aekei aebäju ea mäthykung kälengky mawsawng lawngtä üng kånawkhing tea saibawng pa dy.

⁴⁸Isu ma äni ce tea “Nang ce lä damarae bung ne te kätyng kai bung ne hethang aetu aekei, thingbyng na hai süng kha ly hethang ngai ö te vi ae.

⁴⁹Kai lä nang ce tea käni qütä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a aety kha Säthaw lo mätu te be. Hokä ea nang ce lä kai bung ne ö y. Tungaila Caekäcai ma thui te kätyng lä kai tea tyng hethang kae te vi” näpa.

⁵⁰Tupyng-a äkähui angxynlyng na lä Isu bung khaisö kha aehui ö pang pa dy.

⁵¹Känih haetä xyng aekhu saite särai lawngtä lä Isu üng leithung hui pa. Khimi phütä na ma äni bung mätawng hethang sa ö vi.

⁵²Tungaila äni lä känih byng bung kädesö kha kä-o awng y käla ma büngqaitä aehuija pa vi dy.

Judae na üng Sanhendrin kawngci-a Isu tea tärae cei pa

Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Joh 18:13-14, 19-24

⁵³Tupyng-a äni ce lä Isu bung mäthykung kälengky üng ing-a nähai pa. Ha-a lä mäthykung käleng na hai mätawngky na hai Ubädi särae na lä aekäcö kha awng ö bawi te vi.

⁵⁴Peterae lä kähangelaw mang mäthykung kälengky üng ing baesung thung khytä Isu üng leithung hui pa. Äni lä mäthykung kälengky üng mawsawng reisa na hai mangtä mai ae-awng kha awng pa dy.

⁵⁵Mäthykung käleng na hai mangtä Judae na üng Sanhendrin kawngci üng khimi angxynlyng na lä Isu bung bädü haw hethang sa tämang saite älang hae haetä ha ngaila äte haetä la dang pa ö y vi.

⁵⁶Ätete lo tho mang saite na ma lä aesyng y te sasi na hai ma Isu tea käsi thui pa ö dy. Tungaila äni ce üng tho saite älo na lä aedü pa ö y.

⁵⁷Khimi phütä na ma lä aetha kha Isu tea käsi thui pa.

⁵⁸Äni ce ma “Isu lä ‘Kхими üng kö hai sa saite hini Inγκäcai tea lä kai ma täphra ai. Käni thungtä säla-a lä khimi kö hai sa y saite Inγκäcai kai ma sa haile tyng ai’ näkha äni lä thui te kai ce lä thai ö bawi te vi dy” näkha näpa.

⁵⁹Tungaila äni ce ma tho saite älo na lä lawng lawngtä aeba pa ö y vi.

⁶⁰Mäthykung kälengky ma lä khimipui na üng ämaw-a aedaw kha Isu tea “Honi khimi ce ma nang tea käsi thui saite na tea nang lä ätemakä la mäthang y käla ma awng te vi mei” näkha düng pa dy.

⁶¹Tungaila Isu lä sitäri-a awng pa kae vi. Älo bälangtä la mäthang haile tyng pa y vi. Tukha mäthykung kälengky ma “Nang lä khimi ce ma bälaw saite Säthaw üng Cäpaw Mesia dy mei” näkha düng haile pa be dy.

⁶²Isu ma “Tukä cy. Kai, Khimi üng Cäpaw, lä haidae lengky saite Säthaw üng bangtang mang-a aety kha awng te hai khö angnüng qawng mang ly te tea nang ce lä nung ö vi ai rawng” näkha näpa.

⁶³Mäthykung kälengky lä äma üng kä-o tea sä-ei kha “Mä-ai lä äte älo käläng na ngai bälai be y dy.

⁶⁴Äma ma tea Säthaw kätyng aesa saite lo nang ce lä thai ö bawi dy tu la. Nang ce lä ätemakä dawng ö mei” näpa. Äni ce angxynlyng na lä Isu lä dü sang vi näte bälung aedü ö bawi dy.

⁶⁵Khimi phütä na ma lä Isu tea mäce hai mäthawi pa ö dy. Ämi mai-a libyng hai bang kha bo pa ö dy. Tukha “Nang tea ämi ma bo te mei, buisaw lo hai thui lawi by” näpa. Mäthykung kälengky üng mawsawng reisaе na lä Isu bung nähai kha äni üng tangbeng-a äkö hai täbeng pa dy.

Isu bung mäny y näkha Peterae ma aephae pa

Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Joh 18:15-18, 25-27

⁶⁶Peterae lä mäthykung kälengky baesung thung üng ing maw-a awng te thüing-a mäthykung kälengky üng mawsawng anglaw lawngtä lä tyng pa.

⁶⁷Peterae la mai ae-awng kha awng te anglaw ma nung te kätü-a lä äni tea kähawi-a kheng ea “Nang lä Nazare märü üng Isu äpy by be, kä-aw” näpa.

⁶⁸Peterae ma äni tea “Nang thui saite phüing kai lä mäny y” näkha aephae pa. Tupyng-a äni lä baesung thung üng thokhae kung mang-a tho pa vi. Tupyng dylä ae qengtä khawng pa raw dy.

⁶⁹Mawsawng anglaw lä Peterae tea nung haile tyng be kha äteng-a aedaw saite khimi na tea “Hini khimi lä äni ce thung üng lawngtä vi” näkha näpa haile tyng pa be dy.

⁷⁰Tungaila Peterae lä aephae haile tyng pa be vi. Tänaetä pyng-a lä äteng-a aedaw saite khimi na ma “Nang lä äni ce thung üng khimi by. Kalile khö üng khimi by vi” näpa.

⁷¹Tungaila Peterae lä “Nang ce thui saite khimi bung kai lä mäny y. Kai thui te tüng y dylä Säthaw üng angswi kai tea lawi sy” näkha Peterae lä aephae pa be dy.

⁷²Tupyng dylä ae lä äbaeni khawng haile praw pa be dy. Tukha Peterae lä Isu ma äni tea “Ae qeng netä khawng y te käläng-a nang lä kai bung mäny y näkha qeng thungtä aephae ai” näsaite älo tea aedawng haile tyng praw kha Peterae lä bälung aekhy te hai rawsö kae dy.

Marka 15

Pilata mätawngky tea Isu bung tha pa

Mat 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Joh 18:28-38

¹Kädang thawde-a mäthykung käleng na lä Ubädi särae na, mätawngky na hai Sanhendrin kawngci üng khimi angxynlyng na hai aeting dawde kha älo aedüing ö dy. Tupyng-a äni ce lä Isu bung mäkHING rang pa. Tukha äni bung Pilata mätawngky tea tha pa ö dy.

²Pilata mätawngky ma Isu tea “Nang lä Judae na üng Sanphrang tätang vi nang mei” näkha düng pa. Isu ma “Nang ma thui te kätyng kae dy” näkha mäthang pa.

³Mäthykung käleng na ma Isu lä sa tämang saite awng mang vi näkha käsi prawng pa ö vi dy.

⁴Tukätephüng-a Pilata ma Isu tea “Nang lä äni ce tea äte älo bälangtä la mäthang y mei. Äni ce ma nang tea tengxyng y käsi prawng ö te thai y vi nang mei” näkha düng haile pa dy.

⁵Isu lä älo bälangtä la aepe pa y kha Pilata lä cangxei vi dy.

Isu tea bädü hethang tärae cei pa
Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Joh 18:39-19:16

⁶Pilata lä Cäqengja te pawu tyng te qütä khimi ce ma mäkäi saite thawngsae lawngtä bung bälawi te lä awng vävawi te vi.

⁷Honi kätü-a Baraba näsaite khimi lawngtä lä thawng thung-a pä-ung te vi. Äni lä aepuilung hai saite khimi na thung-a qa te vi. Äni lä khimi la bädü saite lawngtä vi.

⁸Khimipui na lä pawu kätü-a reitae awng te kätyng khimi lawng lawngtä bung bälawi hethang Pilata tea mäkäi pa ö dy.

⁹Pilata ma äni ce tea “Hini Judae na üng Sanphrang bung nang ce tähang bälawi pa ai mei” näkha düng pa.

¹⁰Mäthykung käleng na ma Isu tea pä-e te phüng-a Isu bung Pilata tea a pa ö dy. Hokä sa te tea Pilata lä kähawi-a mänysy pa vi.

¹¹Mäthykung käleng na ma mäcü pa te phüng-a khimi angxynlyng na lä Isu jüng-a Baraba bung bälawi hethang mäkäi ö pa dy.

¹²Pilata ma khimipui na tea “Kai lä Judae na üng Sanphrang näsaite lawngtä hai makä sa ai mei. Nang ce lä äni bung kai tea makä sa hethang ngai hai ö te mei” näkha düng pa haile be dy.

¹³Äni ce ma “Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la” näkha hang pa ö dy.

¹⁴Pilata ma “Ätephüng-a mei. Äni lä äte sa tämang te awng vi nang mei” näkha düng pa. Tungaila äni ce lä “Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la” näkha ätüng käleng hai hang rae ö pa vi.

¹⁵Pilata lä khimipui na üng kängai sa hethang Baraba bung bälawi pa dy. Tukha Isu tea kharui angre hai bo hai kha thinglang qawng-a täheng kha bädü hethang a pa vi dy.

Isu tea Rom reise na ma mänui hai pa

Mat 27:27-31; Joh 19:2-3

¹⁶Rom reise na lä Isu bung Rom aecörae kälengky üng baesung thung üng leikung-a nähai pyng-a reise kangkawng angxynlyng na tea aekäcüng hai bawi pa dy.

¹⁷Tupyng-a Isu tea kä-o kangthing bälawng kha angling cangpre na täkawng ea sa saite lökhu hai khu pa vi.

¹⁸Tukha äni ce lä “Judae na üng sanphrang lä khö sa hawi sy” näkha mänui hai ea cäphaw te kätyng sa pa ö vi.

¹⁹Isu üng älö-a säbö kung hai mäkhäe pa ö dy. Isu tea mäce hai la mäthawi pa. Äni ce lä Isu üng maw-a khokhö didü kha cäphaw te kätyng sa ö pa vi.

²⁰Hikä mänui hai pyng dylä äni ce ma kä-o kangthing tea bäling kha Isu üng kä-o bälawng haile tyng pa ö dy. Tupyng-a thinglang qawng-a täheng kha bädü hethang äni ce lä Isu bung nähai ö dy.

Isu bung thinglang qawng-a täheng pa

Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Joh 19:17-27

²¹Honi kätü-a Sarene märü üng Simon, Alesanda hai Rufu ni üng pä-ai lä vang mang üng ly pa vi. Reise na ma aethaw pitaie hai äni bung ka kha Isu üng thinglang tea aepö hai pa ö dy.

²²Äni ce lä Isu bung Kolakota näsaite mityng-a nähai pa. Kolakota näte lä älökorö hai aetawng saite mityng tea thui te vi.

²³Äni ce lä mura näsaite aesi rang hai aeqo saite Cäpje tui Isu tea mätyng pa. Tungaila Isu lä nei pa y.

²⁴Tupyng-a äni ce lä Isu bung thinglang qawng-a täheng pa. Isu üng kä-o na tea lä phui sa kha aeri pa ö vi.

²⁵Isu bung thinglang qawng-a täheng te kätü lä kädang naeri tākawtä-a vi.

²⁶Äni ce lä cae hai Isu üng sa tämang te näkha thingphei-a tärü pa ö dy. Hokä tärü te lä “Hini lä Judae na üng Sanphrang vi” näkha näte vi.

²⁷Isu hai mangtä damarae lawng netä bung la thinglang qawng-a täheng pa hawi by dy. Lawngtä bung lä bangtang mang-a khai kha lawngtä bung lä bangrawi mang-a khai pa dy.

²⁸Caekäcai-a tärü te lä “äni lä hunghö käsa na thung-a qa vi” näsaite awng te vi.

²⁹Cäqeng kha ly saite khimi na ma lä älö thu hai ea “Hei, nang lä Ingekäcai tea mäne kha käni thungtä säla ma sa haile tyng ai nä be.

³⁰Thinglang qawng üng haita aerung lawi by. Nang ma tea nang ma aeqang lawi baw” näkha Isu tea mänui hai pa ö dy.

³¹Honi kätyng mäthykung käleng na hai Ubädi särae na la Isu tea mänui hai pa ö by vi. Tukha äni ce ma “Äni lä khimi käleng na bung lä aeqang ngaila äma ma tea lä aeqang haw y ta ma.

³²Isrelae khimi ce üng Sanphrang, Mesia, lä thinglang qawng üng vaihi ma aerung lawi sy. Hokä mä-ai nung dylä äni tea yng ö ai cy” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy. Isu hai mangtä thinglang qawng-a täheng saite khimi ni ma la mänui hai pa dy.

Isu lä dü pa

Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Joh 19:28-30

³³Käni anhung üng hai aetawng kha naeri thungtä khytä älawng angxynlyng lä ving pa vi dy.

³⁴Naeri thungtä-a Isu lä “Eli, Eli, lama sabathani” näkha ätüng käleng hai hang pa dy. Hakä näte üng älawngsai lä “Kai üng Säthaw ä, Kai üng Säthaw ä, ätephüng-a nang lä kai bung khaisö te mei” näte vi.

³⁵Äteng-a aedaw saite khimi phütä na ma honi lo thai te kätü-a lä “Kheng e, äni lä Elijae bung ka te dy” näkha aethui ö dy.

³⁶Khimi lawngtä lä aehui ea tui bäjaw hai saite libyng kämawng säbö kung mawng-a mäkhing kha Cäpje tui käthaw thung-a üng pa dy. Tukha honita la kha Isu tea nei hethang py pa ö dy. Honi khimi ma lä “Äni bung aeqang hethang Elijae ma ly pa jo mei kheng ö si” näkha näpa dy.

³⁷Isu lä ätüng käleng hai hangrang kha dü pa vi dy.

³⁸Ingakäcai üng jaeky saite känih käsa lä honi kätü-a äqawng üng hai khotang khytä aesä-ei phung pa vi dy.

³⁹Isu üng maw-a aedaw saite reisaе cungvaitä na bung pyng te mätaungky lä Isu hang te tüng thai kha dü te nung ea lä “Äni lä Säthaw üng Cäpaw tätang vi” näkha nä kae dy.

⁴⁰Nawngmädi phütä na lä hanglaw mang aedaw kha kheng ö dy. Honi na thung-a Makadala märü üng Maeri, säning na ky saite Jaeko hai Josefae ni üng nä-awi Maeri hai Salome ce la qa vi.

⁴¹Äni ce lä Kalile khö-a awng te thüng-a Isu üng leithung hui kha Isu tea säbawng saite nawngmädi na vi. Äni ce cang y Isu hai Jerusalem märü-a hui saite nawngmädi käläng na la honi mityng-a awng ö te by vi.

Isu ro bung ö pa

Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Joh 19:38-42

⁴²Honi käni lä aerü rüng saite käni vi. Kädang mang dylä Aehae saite käni vi dy.

⁴³Kädüng mang-a lä Arimathia märü üng Josefae lä tyng pa dy. Josefae lä Sanhendrin kawngci thung üng khimi lawngtä vi. Khimi ce ma äni tea lä tämö khai ö bärai vi. Äni lä Säthaw üng pre pyng saite tea aedawng rüng saite khimi vi. Äni lä ri y te hai ma Pilata tea ly kha Isu üng äro bung mä kai dy.

⁴⁴Pilata mätawngky la Isu lä dü pyng te phüing thai kha cangxei te hai ma thinglang üng khokung-a awng saite reisaе cungvaitä käpyng mätawngky bung ka ea “Isu dü te lä majetä qae dy mei” näkha düng pa.

⁴⁵Pilata la reisaе kälung üng thui saite lo thai pyng-a ni Isu üng ro bung la hethang Josefae tea py pa dy.

⁴⁶Josefae lä libyng kanglung rang kha Isu ro bung thinglang qawng üng bäla ea honi libyng kanglung hai säve pa dy. Honi pyng-a kälung tea täko saite täprawng thung-a Isu bung ö kha täprawng äkhaw tea lä kälung kälung hai qeng pa vi dy.

⁴⁷Isu üng äro ö saite mityng tea Makadala märü üng Maeri hai Josefae üng nä-awi Maeri ce lä nung ö te by vi.

Marka 16

Isu lä kädü thung üng aetha haile tyng pa

Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Joh 20:1-10

¹Aehae te Käni pyng-a Makadala märü üng Maeri, Jaeko üng nä-awi Maeri hai Salome ce lä Isu üng äro tea kälo hethang rimui äxainai na rang ö dy.

²Käni säritä üng angcü käni kädang thawde käni tho te kätü-a äni ce lä täprawng-a ly ö dy.

³⁻⁴Lolang-a äni ce lä “Täprawng khaw üng kälung tea lä mä-ai tähang ämi ma käsü pa ai mei” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy. Tupyng-a äni ce kheng ea lä tengxyng y leng saite kälung kälung lä aethuija te nung ö dy.

⁵Tudylä äni ce lä täprawng thung-a kung ea lä bangtang mang-a caiping te kä-o kanglung hai aelawng saite särai lawngtä aety te tea nung ö pa vi. Tukätephüing-a äni ce lä aethüing ö dy.

⁶Honi lawngtä ma äni ce tea “Aethüing ö hang. Nang ce lä thinglang qawng-a täheng kha bädü saite Nazare märü üng Isu bung mäqang ö te kai lä mäny dy. Äni lä hini mityng-a awng y dy. Kädü thung üng Säthaw ma äni bung mätha haile tyng pa pyng vi dy. Hini mityng lä äni üng äro bung bäsaung saite mityng kae ecy.

⁷Nang ce lä Peterae hai äkähui kälang na tea ly kha ‘Areng lä Kalile khö-a nang ce maw-a ly mang dy. Jangni nang ce tea äni ma thui pyng te kätyng äni bung lä honi mityng-a nung ö ai mang’” näkha thui ö näpa.

⁸Nawngmädi na lä aethüing te hai käsawtho kha täprawng üng haita aehui ö pang dy. Äni ce lä ri ö phi te phüing-a ämi la nung saite na phüing thui haw ö y dy.

Makadala märü üng Maeri tea Isu lä aetüing pa

Mat 28:9-10; Joh 20:11-18

⁹Käni säritä üng angcü käni kädang thawde-a Isu lä kädü thung üng aetha haile tyng pyng ea, angcü-a Makadala märü üng Maeri tea aetüing mang pa. Isu lä angra me säritä hini nawngmädi te üng mätho vai pa te vi.

¹⁰Äni lä Isu üng äpy na tea ly kha honi angthang thui pa dy. Honi kätü-a äni ce lä bälungsi kha raw ö dy.

¹¹Isu lä hing haile tyng te phüing hai äma ma nung khe te phüing Maeri ma thui te lo tea äni ce lä yng ö pa y vi.

Äkähui lawng netä tea Isu lä aetüing pa

Luk 24:13-35

¹²Tupyng-a äkähui lawng netä lä vang mang-a ly hawi te thüing-a Isu lä äma üng ämaw äcae kälang hai änini tea aetüing pa.

¹³Änini lä äkähui kälang na tea ly hawi haile kha honi angthang thui hawi ngaila äni ce yng ö pa be y vi.

Isu lä äkähui lawng hawlai haetä na tea aetüing pa

Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Joh 20:19-23; Angtawtha 1:6-8

¹⁴Tupyng-a äkähui lawng hawlai haetä na lä bö ca ö te thüing-a Isu lä äni ce tea aetüing pa dy. Äni ce lä yng ö y te phüing-a hai Isu lä kädü thung üng aetha pyng-a äni bung nung saite khimi na üng älo na tea yng haw y rung khytä bälung tangkö ö te phüing-a Isu ma äni ce tea pring pa dy.

¹⁵Isu ma äni ce tea “Nang ce lä älawngpre qütä-a ly kha khimi angxynlyng na tea Angthang Kähawi thui ö.

¹⁶Yng kha baptismäe la saite khimi qütä bung lä Säthaw ma aeqang vi ai. Yng y saite khimi qütä tea lä Säthaw ma dungtäsa dengpy vi ai.

¹⁷Yng saite khimi na lä cangxei saite kamarae na mätü haw ö ai. Äni ce lä kai üng ämüng thui kha angra na bung mätho ö vi ai. Äni ce lä älo kangthae na aepe ö vi ai.

¹⁸Äni ce lä bärui na bung süng ngaila sy, dü hai saite aesi nei ö te läsy, äni ce tea lä äte käsi la tyng haw y lyng. Känaw käsaw awng saite khimi na qawng-a äni ce üng äkö na thyng kha känaw käsaw na lä hawi ö vi ai” näkha näpa.

Säthaw ma Isu bung Känipre-a nähai pa

Luk 24:50-53; Angtawtha 1:9-11

¹⁹Areng Isu lä hokä äkähui na tea thui pyng dylä, Säthaw ma äni bung Känipre mang-a nähaija pa vi dy. Tukha Isu lä Säthaw üng bangtang mang-a aety pa vi dy.

²⁰Tupyng-a äkähui na lä mityng qütä-a ly kha Angthang Kähawi na thui ö dy. Areng lä äni ce hai mangtä awng pa te vi. Tukha äni ce thui ö saite älo na tüng te phüng mätü hethang tähang-a äni ce tea kamarae na sa hethang haidae na py pa vi dy.

Luka

Luka 1

Angcū üng älo

¹Mätawngky Theophilu ä, Kai ce säla-a tyng saite na phüing tärü hethang khimi ce lä awng mang pyng vi dy.

²Khimi ce ma kai ce tea thui saite kätyng äni ce lä tärü ö te vi. Honi khimi ce lä angcū-a äma ce ämi hai hini na nung ö khe te vi. Äni ce lä Säthaw tähang mawsawng sa kha Säthaw üng anghang khimi ce tea thui pa saite na vi.

³Tukätephüing-a kai ma la Areng Isu phüing angcū üng hai kähawi-a aedüing aethui pyng kha nang tähang älang kätüing-a tärü hethang hawi ai müng näkha dawng te vi.

⁴Tu üng mätawngky Theophilu ä, nang tea khimi ce mätu saite phüing tätang mäny hai hethang ngai te phüing-a hikä tärü te vi dy.

Baptismae Johan aepeng ai näte phüing thui rüing pa

⁵Judae khö üng sanphrang Herodae thüing-a Säthaw üng mäthykung Zakhari näsaite lawngtä lä awng. Äma lä Abija näsaite mäthykung amäy thung üng vi. Äni üng nawngpui Elizabe lä Säthaw üng mäthykung Aron ceng kaesui thung üng by vi.

⁶Änini lawng netä lä Säthaw maw-a kəcüingky-a awng hawi te vi. Areng üng tärü saite älo na la tängai hawi bärai te vi.

⁷Tungaila Elizabe lä kätung kämai kha änini lä äcaw nade dang hawi y. Änini lä mätawng hawi phi vi dy.

⁸Känitä-a Zakhari üng äpy lä Säthaw tähang kälü sa te kätü-a, Zakhari lä Säthaw üng Inγκäcai thung-a kälü sa by.

⁹Äni lä Säthaw üng mäthykung na üng reitae kätyng phui hai aere kha Säthaw üng Inγκäcai-a ly ea rimuidi tea maisawi hethang kae pa te vi.

¹⁰Äni ma rimuidi tea maisawi te kätü-a aecö saite khimipui na lä Säthaw üng Inγκäcai ärang mang-a aetang pa ö dy.

¹¹Honi kätü-a Säthaw üng angtawtha lawngtä lä äni tea aetüing kha rimuidi maisawi nae bangtang mang-a aedaw pa.

¹²Zakhari lä äni bung nung te kätü-a, aethüing kha ri vi dy.

¹³Tukha Säthaw üng angtawtha ma “Zakhari ä, ri y hang. Nang üng aetang te tüng lä Säthaw ma thai kha mäthang te kae ecy. Nang nawngpui Elizabe lä cäpaw lawngtä aepeng ai mang. Tukha nang lä äni tea ‘Johan’ näkha ämüing mäthi ba.

¹⁴Äni phüing-a nang ni lä kawng anghawtho bärai ai mang. Äni aepeng te phüing-a khimi ce lä anghawtho mang by vi ai.

¹⁵Areng maw-a äni lä aely lengky saite khimi aelawng vi ai. Äni lä Cäpje tui hai ra na nei he kae y ai. Äni tea lä aepeng te üng hai Säthaw ma Muilaw Käcai kawi hai jawjaw pa vi ai.

¹⁶Johan lä Isrelae khimi awng mang na bung äma ce üng Areng Säthaw tea bähawi haile pa vi ai.

¹⁷Tukha äni lä Areng üng langmaw-a ly kha Buisaw Elijae kätyng Muilaw Käcai hai aethaw awng bärai vi ai. Äcäpaw hai äpä-ai na tea aede haile pa vi ai. Säthaw üng älo kätüing tängai y saite na tea khimi cüing saite na kätyng sakaw by hethang kätüing mätü vi ai. Areng üng lo tängai hethang khimi ce tea aerü hai rüing pa vi ai” näpa.

¹⁸Zakhari ma Säthaw üng angtawtha tea “Makä sa kha hini tea kai lä mäny tätang haw ai mei. Kai hai kai nawngpui lä mätawng phi te vi dy be” näpa.

¹⁹Säthaw üng angtawtha ma “Kai üng ämüing lä Kabrela vi. Säthaw maw-a aedaw saite lawngtä vi. Kai lä nang tea hini Angthang Kähawi thui hethang Säthaw ma kai bung mätaw te vi.

²⁰Vaihi ma nang lä älo aepe haw y ai dy. Nang üng cäpaw aepeng te khytä nang lä sitäri-a awng ai. Ätephüing-a mei nädylä nang lä kai üng lo na yng y te phüing-a vi. Kai ma thui saite lo lä äma kätü-a cungrü khaw vi ai” näpa.

²¹Honi kätü-a Zakhari bung khimipui na lä ärang mang-a aering ö pa. Äni lä Säthaw üng Inγκäcai thung-a qae bärai te phüing-a khimipui na lä cangxei ö vi dy.

²²Zakhari ärang-a tho te kätü-a lä äni lä khimi ce tea älo aepe haw pa y. Äni lä Säthaw üng Inγκäcai thung-a äsämai haetä nung dy näte khimipui na lä mäny ö praw pa dy. Äma lä khimipui na tea älo aepe haw y kha äkö hai ni mätü pa kae vi.

²³Zakhari lä äma üng kälü kätü byng pyng ea lä ing-a vawi haile by dy.

²⁴Tupyng dylä änawngpui Elizabe lä äjo awng kha law bangawtä ärang-a tho y käla ing-a awng kae dy.

²⁵Elizabe ma “Hini lä Areng ma kai üng aetang saite mäthang te vi dy. Vaihi Säthaw ma kai tea säbawng kha khimi ce maw-a kai üng kaejae sai la hai pa te vi dy” näpa.

Isu aepeng ai näte phüing thui rüing pa

²⁶Elizabe üng äjo awng te law tärutä kätü-a lä Kalile khö Nazare märü-a Säthaw lä angtawtha Kabrela bung mätaw pa.

²⁷Äni lä anglaw Maeri tea ly pa dy. Maeri lä Sanphrang Davidae ceng kaesui thung üng Josefae ämüing awng saite hai aepawng he aedo te vi.

²⁸Säthaw üng angtawtha ma Maeri tea “Nang tea awngneng saite awng sy. Säthaw ma nang tea bälung aevaw kha tähang kähawi py vi ai” näpa.

²⁹Maeri lä äni lo phüing-a bälung kikaehü-a awng pa dy. Angtawtha üng thui saite lo lä makä näte vi nang mei näkha äni lä aedawng dy.

³⁰Säthaw üng angtawtha ma Maeri tea “Maeri ä, ri y hang. Säthaw ma nang tea tähang kähawi py te dy ecy.

³¹Nang lä äjo awng kha cäpaw lawngtä aepeng ai. Nang lä äni tea ‘Isu’ näkha ämüing mäthi he kae.

³²Säthaw ma äni tea aenae kälengky py pa vi ai. Khimi ce ma äni tea Aesangky Säthaw üng Cäpaw näkha ka ö vi ai. Areng Säthaw ma äni bung kangsi sanphrang Davidae kätyng sanphrang kälengky-a aelawng hai pa vi ai.

³³Äni lä Isrelae khimi na üng sanphrang sa kha äma üng pre-a pyng jawjaw vi ai” näkha näpa.

³⁴Maeri ma Säthaw üng angkawtha tea “Kai lä anglaw kae ea makä sa kha äby aepeng haw vi ai mei” näkha düng pa.

³⁵Säthaw üng angkawtha ma Maeri tea “Muilaw Käcai ma nang üng qawng-a tyng kha Aesangky te Säthaw üng phung-ang lä nang qawng-a khu vi ai. Tukätephüng-a khimi ce ma lä nang cäpaw tea Säthaw üng Cäpaw Käcai näkha ka ö vi ai.

³⁶Nang üng amäjä Elizabe mäteng ma mätawng käni-a äjo awng by dy. Khimi ce ma kätung kämai näsaite nawngmädi lä äjopawng te law tärutä awng pa vi dy.

³⁷Säthaw sa haw y te lä haetä la awng y vi” näkha thui pa.

³⁸Maeri ma la “Kai lä Säthaw üng mawsawng kae vi. Nang ma thui saite kätyng kai tea tyng kae sy” näkha näpa. Tupyng-a Säthaw üng angkawtha lä äni te üngta ly ja pa vi dy.

Maeri ma Elizabe tea dawnghang ly pa

³⁹Honi pyng dylä qae y tea ma Maeri lä aerü kha Judae khö me anhung angmang mang-a awng saite märü-a Elizabe hai aeting hethang ly praw dy.

⁴⁰Tupyng-a Maeri lä Zakhari ni ing-a tyng kha Elizabe tea kawng bärai aesa pa.

⁴¹Maeri thui te tüng Elizabe ma thai te kätü-a lä äma äjo thung üng äby lä aetae pa vi. Tukha Elizabe lä Muilaw Käcai hai kawi pa vi dy.

⁴²Äni lä ätüng käleng hai Maeri tea “Nang tea nawngmädi angxynlyng na qawng-a Säthaw ma tähang kähawi py te dy. Nang üng äjo thung-a awng saite äby tea la Säthaw ma tähang kähawi py te vi dy.

⁴³Säthaw lä kai tea tätang khü bälung aevaw kha kai üng Areng nä-awi bung kai tea dawnghang ly hai te vi.

⁴⁴Nang ma kai tea kawng bärai sa te tüng thai praw te kätü-a kai jo thung üng äby la aetae by vi.

⁴⁵Nang lä Säthaw üng aedo te losai tyng tätang ai näkha yng te phüng-a Säthaw lä nang tea tähang kähawi py vi ai” näkha thui pa.

Maeri ma Säthaw tea bälaw pa

⁴⁶Tukha Maeri lä, “Kai lä Säthaw tea bälaw dy.

⁴⁷Kai bung Aeqangkung Säthaw phüng-a kai lä kawngphi vi dy.

⁴⁸Äni üng mawsawng nawngmädi kaeneng tea äni ma aedawng hai pa vi. Vai üng hai dung angxynlyng üng khimi ce ma kai tea, Säthaw üng tähang kähawi dang saite nawngmädi näkha thui ö vi ai.

⁴⁹Ätephüng-a mei nädylä, phung-ang lengky saite Säthaw ma kai tähang cangxei te na sa pa te phüng-a vi. Äni lä caiping saite Kung vi.

⁵⁰Säthaw tea tämö khai saite dung angxynlyng na üng khimi ce tea äni lä bäheng vi ai.

⁵¹Äma üng haidae hai aethaw awng saite na sa pa vi dy. Äma lä bälung aesang saite khimi tea aehui xhixae hai pa dy.

⁵²Säthaw ma sanphrang na üng aenae bung laja pa. Tungaila khimi ce maw-a aemäneng saite na tea lä äni ma mäsang hai pa vi.

⁵³Äma lä äjo kaelang na tea bö ang kähawi na hai mäcaw kha, tawngnang saite na tea lä büngqaitä ma bälawi sö pa vi.

⁵⁴Säthaw lä äma tea mawsawng sa saite Isrelae khimi na tea säbawng pa. Äma lä äni ce tea bäheng hethang tämang pa te y vi.

⁵⁵Säthaw lä mä-ai üng kangsi na tea aedo saite älo kätyng Abraham hai, äni üng kaesui kaebeng na bung bäheng jawjaw vi” näkha Maeri ma äma ae-awi hai thui pa dy.

⁵⁶Tukha Maeri lä Elizabe tea law thungtä rytä awng kha äma üng ing-a vawi haile vi dy.

Baptismae Johan bung aepeng pa

⁵⁷Elizabe üng äby aepeng hethang tyng te kätü-a lä äma lä äcäpaw aepeng pa by dy.

⁵⁸Äni tea Säthaw ma cangxei-a bäheng kha sa saite äma üng amäjä na hai särawng dawngpa khimi ce thai ea lä äni hai mangtä kawng hai pa ö by dy.

⁵⁹Käni täjaetä kätü-a äni ce amäjä na hai Judae mätaungky na lä Judae reitae kätyng äcäpaw üng lengkhüng täke hethang ly ö. Äni ce üng amäjä na ma lä honi cäpaw tea “Zakhari” näkha äpä-ai üng ämüng mäthi he ngai ö vi.

⁶⁰Tukä ea la äby üng nä-awi ma lä “Tukä y. Johan müng mäthi ö kae” näkha thui pa.

⁶¹Äni ce ma äby nä-awi tea “Nang ni üng äceng thung-a hini ämüng lä mäthi te awng vai y be” näkha näpa.

⁶²Tupyng-a äni ce lä äby üng pä-ai tea äkö hai mätü kha düng pa ö dy. Äby müng äpä-ai üng kängai-a mäthi hai hethang mäny he ngai ö te phüng-a vi.

⁶³Zakhari ma lä äni ce tea kopeng haetä mä kai kha honi kopeng phe i qawng-a “Äby üng ämüng lä Johan vi” näkha tä rü pa dy. Honi kä tä rü te nung ea äni ce lä cangxei ö dy.

⁶⁴Honi üng hai ma Zakhari lä älo aepe haile praw haw raw pa vi dy. Äni lä älo aepe angcü haile te hai Säthaw tea kawng te lo thui vi dy.

⁶⁵Särawng dawngpa üng khimi ce ma lä cangxei ö phi dy. Judae khö üng me anghung angmang mang-a awng saite khimi na ma lä hini angxynlyng na phüng aethui ö pa by vi dy.

⁶⁶Hini phüng thai saite khimi qütä na lä tä mang ö haw y vi. Tukha äni ce ma “Hini nade lä makäti khimi lawng ai mei hi” näkha aedüng aethui ö vi. Tukätephüng-a Säthaw üng haidae lä äni hai mangtä awng pa dy.

Zakhari ma Säthaw tea bälaw pa

⁶⁷Äby üng pä-ai Zakhari lä Muilaw Käcai kawi kha buisaw lo thui dy.

⁶⁸“Isrelae khimi ce üng Areng Säthaw tea bälaw ö si. Ätephüng-a mei nädylä äni lä äma üng khimi ce bung aeqang hethang ly pa te phüng-a vi.

⁶⁹Säthaw lä mä-ai tea aethaw awng saite Aeqangkung bung mätaw pa vi. Äni lä Säthaw üng mawsawng Davidae sanphrang ceng thung mang tho saite vi.

⁷⁰Hini phüng Säthaw ma lä buisaw käcai na hai-a, cangkawng üng hai ma thui rüng pa te vi.

⁷¹Hini Aeqangkung lä mä-ai üng täre na hai esäre saite khimi na aenae thung üngta mä-ai bung kätho pa vi ai.

⁷²Säthaw lä äma üng käcai-a aedo kha mä-ai kangsi na tea thui saite lä tämang te y vi. Tukha äni lä mä-ai tea bäheng jawjaw te vi.

⁷³Hini phüng-a äni lä mä-ai üng kangsi Abraham tea cakhi te älo aedo kha thui pa te vi dy.

⁷⁴⁻⁷⁵Säthaw lä mä-ai üng täre na kö thung üng mä-ai bung kätho haile vi ai näkha aedo vi. Tukha mä-ai lä hing te rytä täre na tea ri y käla äni üng mawsawng sa haw ai. Tudylä mä-ai lä äni üng maw-a kəcüng hai käcai-a awng haw ai.

⁷⁶Kai cäpaw ä, nang tea khimi ce ma Kaesangky Säthaw üng buisaw näkha ka ö vi ai. Tukätephüng-a nang lä Areng üng maw-a ly kha äma tähang lolang aerü vi ai.

⁷⁷Säthaw ma khimi ce üng hunghö na bung bälawi kha, aeqang saite phüng nang lä Säthaw üng khimi ce tea mätu pa vi ai.

⁷⁸Säthaw lä khimi ce tea bäheng tätang te phüng-a, Mesia lä kånise te kätüng mä-ai tea tyng vi ai.

⁷⁹Mesia lä hunghö käving thung-a awng saite khimi na hai, dü he ri saite khimi na tea kaevang py kha Säthaw üng Angthang kätüng thui pa ai. Äni lä mä-ai tea awngneng saite lolang thung-a ly hethang bähawi pa vi ai” näkha Zakhari lä thui pa.

⁸⁰Tukha nade Johan lä ryng kha äma lä Säthaw tea yng te hai aethaw awng rae pa vi dy. Isrelae khimi na maw-a Säthaw üng älo thui te kätü khytä daithung kärang mang-a awng pa vi dy.

Luka 2

Isu bung aepeng te phüing

Mat 1:18-25

¹Hani kätü-a Sica sanphrang Awkutu lä Rom pre angxynlyng-a awng te khimi angxynlyng na üng ämüing lä cärei na üng cae-u thung-a mäkung he kae näkha aenae hai thui pa vi.

²Hikä ämüing mäkung hai te lä angcü üng sa saite vi. Honi kätü-a Kuinia näsaite kälengky lä Siria pre tea pyng te vi.

³Tukha khimi qütä lä äma ce ceng kaesui na awng te mityng mang-a ly kha cärei na üng cae-u thung-a ämüing mäkung he kae ö te vi.

⁴Tukätephüing-a Josefae lä Kalile khö Nazare märü üng hai tho kha Judae khö Davidae üng märü Bethlehem-a ly te by vi. Äni lä sanphrang Davidae ceng kaesui te phüing-a vi.

⁵Josefae lä äma hai aepawng hethang aedo saite Maeri hai mangtä Bethlehem märü-a cärei na üng cae-u thung-a ämüing mäkung hethang ly hawi by dy. Maeri lä äjo awng pa vi dy.

⁶Änini lä Bethlehem märü-a awng hawi te thüing-a äby aepeng he kätü lä tyng pa vi dy.

⁷Maeri lä äcäpaw cälö lawngtä aepeng pa dy. Äma lä äni bung libyng käsa hai säbang kha raebawi raca mäcaw te okö haetä thung-a khai pa dy. Angvüing aehae nae thung-a änini tähang mityng awng pa y te phüing-a Maeri lä hini kä sa te vi.

Beram rui saite hai Säthaw üng angtautha na

⁸Honi kärung-a beram rui te kung na lä Bethlehem märü teng üng aeca rawng-a beram na hai mangtä awng ö te vi.

⁹Säthaw üng angkawtha lawngtä lä äni ce tea aetüng pa vi. Tukha Areng üng phung-ang lä äni ce äteng äpa-a aevang pheng kha äni ce lä ri ö phi vi dy.

¹⁰Tu-ea lä Säthaw üng angkawtha ma äni ce tea “Ri ö hang. Kai lä nang ce hai khimi angxynlyng na ma tengxyng y kawng hai he Angthang Kähawi thui hethang ly te kae ecy.

¹¹Vaidüng ma hini sanphrang Davidae üng märü-a Aeqangkung lä nang ce tähang aepeng pa dy. Äni lä Khrista vi. Areng la vi.

¹²Kai ma thui saite phüng kätüng-a nang ce makä sa kha mäny ai mei nädylä: Libyng käsa hai säbang kha raebawi raca mäcaw te okö thung-a bäswng saite äby bung nang ce lä nung ö ai mang” näkha näpa.

¹³Qengtäma Säthaw üng angkawtha rangpui na lä aetüng praw kha Säthaw tea bälaw pa ö vi dy.

¹⁴“Aesangky saite Säthaw tea bälaw ö si. Älawng qawng üng Säthaw ma bälung aevaw saite khimi na tea lä awngneng te awng jo sy” näkha thui pa ö dy.

¹⁵Tupyng-a Säthaw üng angkawtha na ly ö pang pyng te kätü-a lä beram rui te khimi ce ma äma ce tingtawi aethui ö te lä “Co, Bethlehem märü-a ly ea Areng ma thui saite na kheng ö jo si” näkha nä ö dy.

¹⁶Hini phüng-a äni ce lä ly ö dawde kha Maeri ni Josefae hai raebawi raca mäcaw te okö thung-a bäswng saite äby bung lä nung pa ö vi.

¹⁷Äni ce ma äby bung nung pyng ea lä Säthaw üng angkawtha ma äby phüng thui pa saite lo na khimi qütä tea thui haile pa ö dy.

¹⁸Tukha beram rui te khimi ce ma thui saite anghang thai saite khimi angxynlyng na lä cangxei ö dy.

¹⁹Maeri ma lä hini älo angxynlyng na phüng bälung thung-a sämai khi kha aedawng mäsiung pa te vi.

²⁰Tupyng-a beram rui te kung na lä äma ce mityng-a vawi haile ea Säthaw tea tämö khai kha bälaw ö dy. Tukätephüng-a Säthaw üng angtawtha ma thui te kätyng äni ce thai kha nung khaw pa ö vi dy.

Nade Isu bung Säthaw Inγκäcai-a nähai pa

²¹Käni täjaetä kätü-a Judae reitae kätyng mätawngky na ma nade bung lengkhüng täke pyng ea lä “Isu” nähka ämüng mäthi ö pa dy. Hini ämüng lä änä-awi äjopawng y käläng-a Säthaw üng angtawtha ma thui pa saite ämüng vi.

Isu bung Inγκäcai-a a pa

²²Äby lawngtä aepeng pyng-a Maeri hai Josefae ni la Mosi üng Ubädi kätyng sa hethang kätü lä tyng pa vi dy. Tukha Maeri hai Josefae ni lä Isu bung Jerusalem märü-a nähai kha Säthaw üng Inγκäcai thung mang Säthaw tea nade bung a hawi dy.

²³“Ätephüng-a mei nädylä Caekäcai thung-a cäpaw äcälö qütä na lä Säthaw üng kae vi” nähka mäkung pa te phüng-a vi.

²⁴Tukha änini lä Areng üng Caekäcai thung-a täru te kätyng bähö caw me netä hai nähai hawi kha Säthaw tea löci aesa hawi pa by te vi.

²⁵Honi kätü-a Simon näsaite khimi lawngtä lä Jerusalem märü-a awng pa vi. Äni lä khimi cüng saite lawngtä kha Säthaw üng lo tängai jawjaw saite khimi vi. Äni lä Isrelae na bung aeqang saite Säthaw üng Mesia tea aering te vi. Muilaw Käcai lä äni hai mangtä awng te vi.

²⁶Muilaw Käcai ma Simon tea “Nang dü y käläng-a Areng üng Mesia bung nung vi ai” nähka thui rüng pa te vi dy.

²⁷Honi kätü-a Muilaw Käcai ma Simon bung Säthaw üng Inγκäcai mang-a ly hai pa dy. Äni lä Inγκäcai-a awng te thüng-a Maeri hai Josefae lä äby Isu bung nähai hawi kha Mosi üng Ubädi kätyng sa hawi te by vi.

²⁸Simon ma äby bung nung te kätü-a lä äkö hai süng kha täpawi pa ea Säthaw tea kawng te lo thui dy.

²⁹Äni lä phung-ang kälengky “Areng ä, Nang ma kai tea aedo saite älo kätyng vaihi lä tyng te vi dy. Vai lä nang üng mawsawng kai lä awngneng-a dü lawi mai sy.

³⁰Khimi ce tea aeqang hai he mätaw te hini nade bung kai ma üng ämi hai vaihi ma nung khe te vi dy.

³¹Nang ma khimi angxynlyng na maw-a Aeqangkung bung re dy.

³²Äni lä ceng käläng khimi ce tea lolang mätü saite kaevang-a lawng pa vi ai. Isrelae khimi na lä äni üng phüng hai-a phung-ang dang ö vi ai” näkha thui pa dy.

³³Änä-awi hai äpä-ai ni lä Isu phüng Simon ma thui saite phüng-a cangxei hawi vi dy.

³⁴Tupyng-a Simon ma äni ce tea tähang kähawi py pa kha Isu üng nä-awi Maeri tea “Säthaw ma hini nade bung re kha äni phüng-a Isrelae khimi awng mang te na lä pra ai. Awng mang te na lä aeqang te dang ö ai. Äni lä Säthaw üng kamarae-a aelawng vi ai. Tungaila khimi ce lä äni tea e pa ö vi ai.

³⁵Äni phüng-a Säthaw lä khimi ce üng kaedawng kätüng mätü pa vi ai. Tukha nang üng bälung tea lä aeteng hai thung te kätyng naw hai pa vi ai” näpa.

³⁶Hini mityng-a Ana näsaite buisaw nawngmädi lawngtä lä awng by vi. Äni üng pä-ai lä Asa ceng thung üng Fanuel näsaite khimi vi. Ana lä mätawng phi pa vi dy. Äni lä änawngpaw hai aepawng kha säning säritä awng te kae vi.

³⁷Tupyng-a änawngpaw lä dü pa vi dy. Tukha äma lä lömai nä-awi-a säning rui täjae bälitä khytä awng vi dy. Äma lä Säthaw üng Inγκäcai thung-a awng kha kädüng kädang Säthaw tea cäphaw ea böjae te hai ma aetang vävawi te vi.

³⁸Hini kätü-a buisaw lömai nawngmädi lä Josefae hai Maeri ni teng-a ly kha äby Isu phüng Säthaw tea bälaw pa dy. Äni lä Säthaw ma Mesia bung

Jerusalem märü aeqang hethang mätaw ai näte aering saite khimi angxynlyng na tea Isu phüng thui pa vi dy.

Nazare märü-a vawi haile pa

³⁹Josefae hai Maeri ni lä Säthaw üng Ubädi kätyng sa khüing bawi te kätü-a lä Isu hai äma ce awng saite Kalile khö üng Nazare märü-a vawi ö vi dy.

⁴⁰Tukha nade Isu lä ryng kha aethaw awng pa vi dy. Tupyng-a äni lä bälunghae bärai pa te vi. Säthaw ma äni tea bälung aevaw kha tähang kähawi py pa vi dy.

Säthaw Inγκäcai-a nade Isu

⁴¹Isu üng nä-awi hai pä-ai ni lä Cäqengja te pawu tähang Jerusalem märü-a säning qütä ly vävawi hawi te by vi.

⁴²Isu säning hawlai netä pyng-a lä, änä-awi hai äpä-ai ni lä ly vävawi te honi pawu-a ly hawi kha Isu bung la nähai te by vi.

⁴³Pawu khüing te kätü-a lä, Isu üng nä-awi hai pä-ai lä äma ce üng märü mang-a vawi hawi vi dy. Tukä ea la nade Isu lä Jerusalem märü-a awng pa te vi rawng. Änä-awi ni äpä-ai lä mäny hawi pa y vi.

⁴⁴Isu lä äma ce rawijae na hai mangtä ly by müng näkha aedawng hawi te hai änini lä känini rui ly hawi te vi dy. Tukha änini lä Isu bung äma ce üng amäjy na hai rawijae na säla-a ha hawi pa dy.

⁴⁵Isu bung nung hawi y te kätü-a lä änini ma Jerusalem märü-a aekö haile phi kha ha hawi dy.

⁴⁶Käni thungtä pyng-a ni änini lä Isu bung Säthaw üng Inγκäcai thung-a nung hawi pa vi. Äni lä Judae särae na hai mangtä aety kha äni ce te üng älo tängai te hai äni ce tea älo na düng pa vi.

⁴⁷Isu lä bälungkähae hai älo aepe te thai saite khimi angxynlyng na lä cangxei ö pa dy.

⁴⁸Änä-awi hai äpä-ai ni ma äni hai aeting te kätü-a lä cangxei hawi by vi. Änä-awi ma äni tea, “Cäpaw ä, Nang lä ätemakä kai ni tea tukä sa te vi mei.

Nang pä-ai hai kai ni lä bälung mawng phi te hai nang bung ha hawi te dy be hi” näkha thui pa.

⁴⁹Isu ma änini tea “Ätephüng-a kai tea ha hawi te mei. Kai lä Üngai Ing-a awng hethang kae vi” näte mäny hawi y vi nang mei näpa.

⁵⁰Tungaila änä-awi ni äpä-ai lä Isu ma thui saite lo tea bälungva hawi pa y vi.

⁵¹Tupyng-a lä Isu lä änini hai mangtä Nazare märü-a vawi pa by dy. Tukha Isu lä änini üng älo na kähawi-a tängai pa te vi. Änä-awi lä hini angxynlyng na phüng äma üng bälung thung-a sämai khi pa vi dy.

⁵²Tudylä Isu lä ryng kha bälunghae te hai awng rae pa vi dy. Säthaw hai khimi ce maw-a la mimai dang pa vi dy.

Luka 3

Johan üng Säthaw lo thui saite

Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Joh 1:19-28

¹Honi kätü-a Taiberia näsaite Sica sanphrang Rom pre angxynlyng na tea pyng te lä säning hawlai bangawtä awng vi dy. Mätawngky Pontia Pilata lä Judae khö-a pyng kha sanphrang Herodae lä Kalile khö tea pyng te by vi. Herodae üng kangby Philip lä Iturea khö hai Trakoniti khö känetä tea pyng te by vi. Mätawngky Lasania lä Abilene khö tea pyng te by.

²Honi kätü-a Ana hai Kaiafa ni lä mäthykung kälengky na vi. Honi thüng-a Säthaw lä Zakhari üng cäpaw Baptismae Johan tea älo aepe pa vi dy. Äni lä daithung kârang mang-a awng te kätü-a vi.

³Tukha Johan lä Jordan tävaw teng üng vang, märü angxynlyng na mang-a ly kha Säthaw üng anghang thui pa te lä, “Nang ma ce üng hunghö na ae-ui ö. Kai ma nang ce tea baptismae py ai dy. Tudylä Säthaw ma nang ce üng hunghö na bälawi vi ai” näkha näpa.

⁴Jangni-a buisaw Isaia ma Johan phüng thui kha tärü rüng pa te vi dy. Buisaw Isaia lä “Daithung kârang-a khimi lawngtä ma a kha thui ai. Areng ly nae lolang mäcai rüng lawi. Äni tähang lolang mätaw pa lawi.

⁵Khimi ce ma angdung qütä-a mäkawi kha me anghung angmang qütä tea mäangi pa ö sy. Lolang kaeke na tea mätaw kha aengi aetang y saite lolang na tea kähawi-a bädü pa ö sy.

⁶Tukha khimi angxynlyng na ma Säthaw lä khimi ce bung aeqang saite nung ö vi ai” näkha näpa.

⁷Khimipui na lä Johan üng baptismae la he ly ö dy. Äni ma “Nang ce lä bärui käsi hai aetawng vi. Nang ce lä Säthaw ma dengpy saite aelawi haw y lyng.

⁸Nang ce lä tüng saite kälü sa te hai-a ae-ui tätang te mätü mang re. Tukha ‘Kai ce lä Abraham hai kaesui na kae vi’ näkha nang ma ce tingtawi aethui ö mang hang re. Säthaw lä hini kälung na tea mäteng Abraham kaesui na-a bälawng haw te vi.

⁹Säthaw lä aetu süng kha äthai kung bälu hethang awng rüng te khimi hai lawngtä kätyng vi. Äni ma äthai aethai y saite äkung angxynlyng na tea bälu pang ea mai hai sawi vi ai” näpa.

¹⁰Khimipui thung üng khimi ce ma Johan tea “Kai ce lä makä sa ai mei” näkha düng pa dy.

¹¹Johan ma äni ce tea “Kä-o känetä awng saite khimi lä awng y saite khimi tea py pa. Ca nei he awng saite khimi lä ca nei he awng y saite khimi tea bäri pa mai he kae vi” näkha thui pa.

¹²Angko cawng te kung na lä Johan tea baptismae la hethang ly ö by vi. Äni ce lä “Särae, kai ce lä makä sa ai mei” näkha düng pa ö dy.

¹³Johan ma äni ce tea “Nang ce lä pre käpyng na ma ko hai te qawng-a kanglai angko cawng ö hang” näkha mäthang pa dy.

¹⁴Tupyng-a reisaie phütä na ma lä Johan tea “Kai ce lä makä sa ö ai mei” näkha düng pa dy. Johan ma äni ce tea “Khimi ce te üng tangkae dang hethang tähang-a äni ce tea mätang bälai-a sa pa ö hang. Tangkae dang hethang khimi ce tea aethaw paitae hai käsi thui kha teng pa ö hang. Nang ma ce üng kälü sa kha dang saite tangkae hai ma awng ö pü kae” näpa.

¹⁵Khimi ce lä Khrista ly ai näte dawng ö rüing dy. Tukha äni ce lä Baptismae Johan tea Mesia dy müng näkha käthi ö te vi.

¹⁶Baptismae Johan ma äni ce angxynlyng tea “Kai lä nang ce tea tui hai baptismae py dy. Kai qawng-a haidae lengky saite lawngtä lä ly ai. Kai lä äni üng kho painai rui sö hethang mäteng ma aeteng y vi. Äni ma lä nang ce tea Muilaw Käcai hai-a, mai hai baptismae py ai mang.

¹⁷Äma üng kö-a caw mäsi hethang bärav süngrüing saite khimi hai aetawng vi. Äni lä cawpai thung-a caw kangta na bung mäkawi pa vi ai. Äma lä cawfi na bung dü y saite mai thung-a kädesö pa vi ai” näkha thui pa dy.

¹⁸Johan lä Angthang Kähawi khimi ce tängai hethang älang cawngkhang na hai thui pa mang vi dy.

¹⁹Tupyng-a Johan lä Herodae sanphrang tea “Nang kangby üng nawngpui Herodia bung la te phüing-a Säthaw üng Ubädi hai aebäla y vi” näkha thui pa dy. Herodae üng käläng hawi y sa saite na phüing la Johan lä thui pa te vi.

²⁰Tukätephüing-a Herodae lä käsi kangthae haetä sa kha Baptismae Johan bung thawng thung-a bäla pa te vi.

Johan ma Isu tea baptismae py pa

Mat 3:13-17; Mar 1:9-10

²¹Johan ma khimi angxynlyng na tea baptismae py te kätü-a, Isu lä baptismae la by dy. Isu ma aetang te thüing-a käni lä aepä-awng pa te vi.

²²Tukha Säthaw üng Muilaw Käcai lä bähö kätyng aeja käthu ea äni qawng-a cu pa vi. Tukä ea käni mang Säthaw üng ätüng lä Isu tea “Nang lä kai üng bälung aevawky saite Cäpaw vi. Nang lä kai tea kawng hai ky saite vi, ” näkha näpa.

Isu üng ceng kaesui na phüing

Mat 1:1-17

²³Isu lä säning ruithungtä tingtang awng te kätü-a, Säthaw ma mätaw saite kälü äni lä aetawng vi dy. Khimi ce ma Isu lä “Josefae üng cäpaw vi” näkha aethang khai ö vi. Josefae üng pä-ai lä Heli,

- ²⁴Heli üng pä-ai lä Mathatha, Mathatha üng pä-ai lä Levi. Levi üng pä-ai lä Melakhi, Melakhi üng pä-ai lä Jannai, Jannai üng pä-ai lä Josefae vi.
- ²⁵Josefae üng pä-ai lä Mathathia vi. Mathathia üng pä-ai lä Amos vi. Amos üng pä-ai lä Nahum vi. Nahum üng pä-ai lä Esli vi. Esli üng pä-ai lä Nakai vi.
- ²⁶Nakai üng pä-ai lä Math vi. Math üng pä-ai lä Mathathia vi. Mathathia üng pä-ai lä Semen vi. Semen üng pä-ai lä Jose vi. Jose üng pä-ai lä Joda vi.
- ²⁷Joda üng pä-ai lä Johanan vi. Johanan üng pä-ai lä Resa vi. Resa üng pä-ai lä Zerubabel vi. Zerubabel üng pä-ai lä Sete vi. Sete üng pä-ai lä Neri vi.
- ²⁸Neri üng pä-ai lä Melkhi vi. Melkhi üng pä-ai lä Adi vi. Adi üng pä-ai lä Kosam vi. Kosam üng pä-ai lä Elmadam vi. Elmadam üng pä-ai lä Er vi.
- ²⁹Er üng pä-ai lä Joshu vi. Joshu üng pä-ai lä Eliezer vi. Eliezer üng pä-ai lä Jorim vi. Jorim üng pä-ai lä Mathat vi. Mathat üng pä-ai lä Levi vi.
- ³⁰Levi üng pä-ai lä Simon vi. Simon üng pä-ai lä Judae vi. Judae üng pä-ai lä Josefae vi. Josefae üng pä-ai lä Jonan vi. Jonan üng pä-ai lä Eliakim vi.
- ³¹Eliakim üng pä-ai lä Melea vi. Melea üng pä-ai lä Menna vi. Menna üng pä-ai lä Mathat vi. Mathat üng pä-ai lä Nathan vi, Nathan üng pä-ai lä Davidae vi,
- ³²Davidae üng pä-ai lä Jese vi, Jese üng pä-ai lä Obe vi. Obe üng pä-ai lä Boaz vi, Boaz üng pä-ai lä Salmon vi. Salmon üng pä-ai lä Nashon vi.
- ³³Nashon üng pä-ai lä Aminade vi. Aminade üng pä-ai lä Admin vi. Admin üng pä-ai lä Arni vi. Arni üng pä-ai lä Hezron vi. Hezron üng pä-ai lä Pere vi. Pere üng pä-ai lä Judae vi.
- ³⁴Judae üng pä-ai lä Jaeko vi. Jaeko üng pä-ai lä Isaika vi. Isaika üng pä-ai lä Abraham vi. Abraham üng pä-ai lä Tera vi. Tera üng pä-ai lä Nahor vi.
- ³⁵Nahor üng pä-ai lä Seru vi. Seru üng pä-ai lä Reu vi. Reu üng pä-ai lä Pele vi. Pele üng pä-ai lä Eber vi. Eber üng pä-ai lä Shela vi.

³⁶Shela üng pä-ai lä Kinan vi. Kinan üng pä-ai lä Arphaxa vi. Arphaxa üng pä-ai lä Shem vi. Shem üng pä-ai lä Novae vi. Novae üng pä-ai lä Lame vi.

³⁷Lame üng pä-ai lä Methusela vi. Methusela üng pä-ai lä Eno vi. Eno üng pä-ai lä Jare vi. Jare üng pä-ai lä Mahalale vi. Mahalale üng pä-ai lä Kenan vi.

³⁸Kenan üng pä-ai lä Enosh vi. Enosh üng pä-ai lä Seth vi. Seth üng pä-ai lä Adam vi. Adam üng pä-ai lä Säthaw vi dy.

Luka 4

Setan angra ma Isu tea the pa

Mat 4:1-11; Mar 1:12-13

¹Isu lä Muilaw Käcai hai kawi kha Jordan tävaw üngta vawi haile ea Muilaw Käcai ma äni bung daithung kärang-a nähai pa vi.

²Isu lä ho-a käni ruibälitä awng ea Setan angra ma hunghö sa hethang the pa dy. Honi pyng-a Isu lä äte la ca y te phüing-a kätü käni na byng pyng ea lä äma lä äjo aelang phi pa vi dy.

³Setan angra ma äni tea “Nang lä Säthaw üng Cäpaw tätang dylä hini kälung na tea täkaw-a bälawng by ä, ” näkha näpa.

⁴Tukha Isu ma Setan angra tea “Caekäcai thung-a tärü te lä ‘Kхими lä täkaw ma qaitä hai-a hing haw te y vi” näkha mäthang pa dy.

⁵Tupyng-a Setan angra ma Isu bung me anghung kaesang haetä qawng-a nähai kha tänaetäma Isu tea älawng-a awng saite pre angxynlyng na bung mätü pa vi.

⁶Tupyng-a Setan angra ma Isu tea “Hini pre na üng phung-ang käleng hai aenae angxynlyng na bung nang tea kai py ai dy. Säthaw ma hini pre na kai tea a tephüing-a, kai lä hini ta kai ma ngai saite lawngtä tea py haw te vi.

⁷Tudylä nang ma kai tea cäphaw dylä, hini angxynlyng na nang lä dang haw ai mang” näkha thui pa dy.

⁸Tukha Isu ma Setan angra tea “Caekäcai thung-a täri te lä, ‘Nang üng Areng Säthaw tea ni cäphaw kha äni ma qaitä tea ni mawsawng sa kae” näkha mäthang pa.

⁹Tupyng-a äni bung Setan angra ma Jerusalem märü-a nähai kha Säthaw üng Inγκäcai üng kaesangky mityng qawng-a aedaw hai pa vi dy. Tukha Isu tea “Nang Säthaw üng Cäpaw dylä säly käthu by.

¹⁰⁻¹¹Caekäcai thung-a täri te lä ‘Säthaw ma nang tea äma üng angtawtha na hai kähawi-a rui hai vi ai. Äni üng angtawtha na ma nang tea äma ce üng kö hai pangky ö vi ai. Tukätephüng-a nang üng kho bung mätemg kälung na hai-a tämaw ca hai y ai mang” näpa.

¹²Tungaila Isu ma äni tea “Säthaw üng Caekäcai ma lä, ‘Nang üng Areng Säthaw tea käny hang” näpa vi.

¹³Tukha Setan angra ma Isu tea älang cawngkhang hai the pa dy. Tupyng-a äni lä älang kähawi tyng te khytä Isu teng üngta ly ja pa vi dy.

Isu lä kälu sa te aetawng dy

Mat 4:12-17; Mar 1:14-15

¹⁴Isu lä Muilaw Käcai üng haidae hai Kalile khö-a vawi haile vi dy. Tukha äni üng angthang anghe lä särawng dawngpa mityng qütä-a aethangdü pa vi.

¹⁵Isu ma Judae na üng ingkacai na mang-a Säthaw lo mätu kha khimi qütä na lä äni tea bälaw ö bawi pa vi dy.

Nazare üng khimi ce ma Isu tea e pa dy

Mat 13:53-58; Mar 6:1-6

¹⁶Isu lä äma ryng saite Nazare märü-a ly vi dy. Tukha Aehae te Käni-a lä, äma lä Judae na üng ingkacai thung-a ly vävawi vi. Tupyng-a Isu lä ha-a Caekäcai phai hethang aetha pa.

¹⁷Äni ce ma lä Isu tea buisaw Isaia täri saite Caekäcai ang-yng bälang pa dy. Isu ma honi cae ang-yng lang kha phai pa dy.

¹⁸⁻¹⁹“Areng üng Muilaw Käcai lä kai hai mangtä awng dy. Khimi kangtang na tea Angthang Kähawi thui hethang Säthaw ma kai bung re te phüng-a vi. Thawng thung üng khimi ce tea bälawi vi ai näte phüng thui hethang, ämi

kangjö na ämi nung haile hethang, Säthaw ma kai bung mätaw te vi. Sakälö khü pa saite khimi na aelawi hethang, Areng ma äma üng khimi ce bung qae y tea ma, aeqang ai dy näte thui pa hethang, Säthaw ma kai bung mätaw te vi dy” näkha phai pa.

²⁰Tupyng-a Isu lä cae ang-yng bung täyng haile kha Judae na üng ingkäcai kälengky tea py pa haile ea aety pa vi dy. Ho-a awng saite khimi angxynlyng na ma äni tea kheng khisäli pa dy.

²¹Tukha Isu ma äni ce tea “Hini Caekäcai lä nang ce üng thai te kätyng vaihi ma cungrü te vi dy” näpa.

²²Khimi angxynlyng na lä äni üng phüng-a bälaw ö vi dy. Äni ce lä Isu üng thui saite älo kähawi na phüng-a cangxei ö vi dy. Tukha äni ce lä “Äni lä Josefae üng cäpaw y vi nang mei” näkha aethui ö dy.

²³Isu ma äni ce tea “Nang ce ma kai tea hini pelo kätyng thui ö vi ai. Latang, nang ma üng naw saite tea nang ma hawi sa raw kae ba ä, nang ma Kapernawm märü-a sa saite phüng kai ce lä thai by vi. Vaihi nang ma üng ryng saite mityng Nazare märü-a lä hini kätyng sa pa jo by” näkha näpa.

²⁴Honi pyng-a Isu ma “Kai lo tängai ö. Khimi ce ma ämi buisaw lawngtä bung la äma üng vang kung-a lä tämö khai pa y vi.

²⁵“Kai tätang thui te lä buisaw Elijae üng kätü-a, Isrelae pre-a lä nawngmädi lömai na awng mang vi. Honi kätü-a, säning thungtä hai kaehütä khöne pa y vi. Tukha Isrelae pre qütä-a khimi ce tea lä bötäkang tho pa vi dy.

²⁶Tungaila Säthaw ma Elijae bung Isrelae pre üng lömai ämi tea la mätaw pa te y vi. Tukha Sidon khö Zarepha märü-a awng saite nawngmädi lömai lawngtä tea ni Elijae bung mätaw pa te kae.

²⁷Buisaw Elise kätü-a, Isrelae pre-a ängang käsi mang saite khimi na awng mang pa dy. Tungaila Säthaw ma äni ce thung üng ämi tea la hawi sa pa te y vi. Siria pre üng Neman lawngtä xyng tea ni hawi sa pa te kae vi” näkha thui pa dy.

²⁸Hini thui saite lo Judae na üng ingkäcai-a awng saite khimi na thai te kätü-a lä, kädawtho ö phi pa vi dy.

²⁹Tukha äni ce lä aetha rü kha Isu bung märü ärang mang-a mätho ö pa vi dy. Khimi ce lä Isu bung Nazare märü sa saite me anghung kaesang mang-a nähai kha täkha thung-a nui praw hethang sa pa ö vi.

³⁰Tungaila Isu lä khimipui säla mang ly ja pa vi dy.

Isu ma angra bung mätho pa

Mar 1:21-28

³¹Tupyng-a Isu lä Kalile khö üng Kapernawm märü-a ly ea, äma lä Aehae te Käni-a khimi ce tea Säthaw lo mätu pa dy.

³²Äni lä aenae hai älo mätu pa te phüng-a thai saite khimi na lä cangxei ö pa vi dy.

³³Judae na üng ingkäcai thung-a angra kung saite khimi lawngtä awng pa vi. Honi khimi lä ätüng käleng hai hang pa dy.

³⁴Äni ma “Nazare märü üng Isu ä, nang lä kai ce tea ätemakä sa hethang ngai te mei. Kai ce tea täphra hethang ngai te mei. Nang lä Säthaw üng cai saite Cäpaw näte kai lä mäny vi” näkha thui pa dy.

³⁵Isu ma äni tea “Sitäri-a awng. Hini khimi thung üng tho la” näkha särilo hai thui pa vi dy. Tupyng-a angra ma honi khimi bung khimipui na maw-a aetüng hai dung pa dy. Tukha tämaw py y käla ma äni thung üng thoja pa vi dy.

³⁶Khimi angxynlyng na lä cangxei ö dy. Äma ce tingtawi aedüng aethui ö te lä, “Äni thui saite na lä cangxei he hawi na ly. Äni lä angra na tea aenae hai haidae lo na täru ea, angra lä Isu üng lo tängai kha khimi te üng thoja na ly” näkha aethui ö dy.

³⁷Tukha Isu üng anghang lä särawng dawngpa üng vangpui vang cäpi angxynlyng na mang-a aethangdü pa vi dy.

Isu ma khimi kånaw käsaw na hawi sa pa

Mat 8:14-17; Mar 1:29-34

³⁸Tupyng-a Isu lä Judae na üng ingkäcai üng tho kha Simon üng ing-a ly pa vi. Simon üng pä-i lä kawngang naw kha äkähui na lä Isu tea säbawng hethang mäkäi pa vi.

³⁹Tukätephüing-a Isu lä nawngmädi üng i nae teng-a aedaw kha äni üng käbi tea haidae hai thui te phüing-a nawngmädi lä hawi pa vi dy. Tukha äni lä aetha praw ea äni ce tea käca känei mäcaw pa dy.

⁴⁰Käni düng te kätü-a lä kânaw mi cawngkhang awng saite na bung khimi ce ma Isu tea nähai pa vi dy. Tukha Isu ma äma üng äkö hai naw saite khimi qütä na tea thyng kha hawi sa pa vi dy.

⁴¹Isu ma angra kung saite khimi na thung üng angra na bung lä mätho pang pa vi. Angra na ma lä Isu tea “Nang lä Säthaw üng Cäpaw vi” näkha ätüng käleng hai thui pa vi. Tungaila Isu lä äni ce tea älo haetä la aepe y hethang mäkhang pa vi. Ätephüing-a mei nädylä angra na ma Isu lä Mesia vi näkha mäny ö vi dy.

Judae na üng ingkäcai-a mätu pa

Mar 1:35-39

⁴²Käni tho y käläng-a Isu lä khimi awng y saite mityng mang-a ly ja pa vi dy. Tungaila khimi ce lä Isu bung mäqang ö dy. Äni ce ma Isu bung nung te kätü-a, Isu tea käläng mang-a ly ja y hethang mäkhang he ngai ö dy.

⁴³Tungaila Isu ma äni ce tea “Kai lä käläng märü mang-a awng saite khimi na tea ly kha Säthaw ma pre pyng te phüing Angthang Kähawi thui ngece hethang by vi. Hini phüing-a Säthaw lä kai bung mätaw te vi” näkha thui pa vi.

⁴⁴Tupyng-a Isu lä Judae khö üng märü na mang-a ly kha Judae na üng ingkäcai na thung-a Angthang Kähawi thui jawjaw pa vi dy.

Luka 5

Isu ma angcö üng äkähui na bung ka pa

Mat 4:18-22; Mar 1:16-20

- ¹Känitā-a Isu lä Kenesare tuilipui pyng-a aedaw pa vi. Khimipui na lä Sāthaw lo thui saite tängai hethang äni teng-a ly ö dy.
- ²Tukha tui teng-a mawi ne te khimi ce ma khai saite bälawng känetä tea Isu lä nung dy. Äni ce lä aerung ea mawipry na mäse kha awng ö vi dy.
- ³Isu lä Simon näsaite khimi üng bälawng qawng-a paw pa vi. Äni ma Simon tea “Bälawng bung tui teng üngta cäditā-a nui kü pa e” näpa. Tukha Isu lä bälawng qawng mang aety kha khimi ce tea Sāthaw lo na mätu pa vi.
- ⁴Tukha äni ma Simon tea, “Vaihi bälawng bung tui kätu mang-a haw. Tu-a nang ce mawi ne hethang mawipry jae ö” näpa.
- ⁵Tukha Simon ma “Särae ä, kai ce lä kärung rungtaw mawi ne hethang aethaw aesa ngaila, äte haetä la dang y vi. Tungaila nang ma thui te phünga a kai ce üng pry na jae haile ai mang” näpa.
- ⁶Äni ce ma pry jae haile kha pry aesä-ei aenai rung khytä mawi na lä awng mang-a dang pa ö dy.
- ⁷Tukätephünga a äni ce lä käläng bälawng-a awng saite äpy na bung äma ce tea säbawng hethang ka ö dy. Tukha äni ce ma ly ea bälawng känetä ne aenai-a mawi na thyng ö vi dy.
- ⁸Hikä Simon Peterae ma nung te kätü-a lä, äni lä Isu üng maw-a khokhö didü kha Isu tea “Kai teng üngta ly ja la, Areng ä, kai lä hunghö awng mang saite khimi kae vi” näpa.
- ⁹Simon Peterae ma hikä thui pa te lä, äni hai äma äpy na mawi awng mang-a dang kha cangxei pa te phünga vi.
- ¹⁰Simon üng äpy Zebede üng cäpaw Jaeko hai Johan ni la cangxei hawi by vi. Tukha Isu ma Simon tea “Ri y hang. Hini lä vaini üng hai aetawng kha nang ni lä mawi ne te jünga kai tea yng hethang khimi ce bung nähai saite-a bälawng vi ai” näkha näpa.
- ¹¹Tupyng-a Simon hai äma üng äpy na lä äma ce üng bälawng na tui teng-a nähai haile kha ätete angxynlyng na khaisö ea Isu leithung hui pa ö vi dy.

Ängang käsi lawngtä bung Isu ma hawi sa pa

Mat 8:1-4; Mar 1:40-45

¹²Känitā-a Isu lä märü haetā-a awng ea ängang käsi mang bung saite khimi lawngtä lä äteng-a ly pa vi. Äni ma Isu bung nung te kätü-a, Isu teng-a aebo kha mimai bü käthu te hai “Areng ä, nang ma aely ngai dylä kai bung hawi sa haw he kae” näkha näpa vi.

¹³Isu ma äma üng kö bäjang kha khimi kånaw tea “Kai aely ngai cy. Hawi lawi sy” näpa. Tänaetäma äni üng ängang käsi lä hawi praw pa raw vi dy.

¹⁴Tupyng-a Isu ma äni tea “Ämi tea lä hini phüng thui hang ba. Tungaila ly kha nang ma bung mäthykung na tea mätü ba. Tukha Mosi üng Ubädi kätyng mäthykung tea löci sa ba. Hikä sa te lä nang üng vaihi naw te hawi dy näte khimi qütä ma mäny vi ai” näkha täru pa.

¹⁵Tungaila Isu üng anghang lä aethang rae pa vi dy. Tukätephüng-a khimipui käleng na lä Isu üng lo tångai hethang hai äma ce üng kånaw käsaw na hawi hai hethang äni teng-a ly ö mang pa vi dy.

¹⁶Tungaila Isu lä khimi awng y te mityng mang-a ly ja kha aetang vävawi pa vi dy.

Isu ma kökho kädü lawngtä bung hawi sa pa

Mat 9:1-8; Mar 2:1-12

¹⁷Känitā-a Isu ma khimipui na tea Sāthaw lo mätu te kätü-a, Pharisai na hai Mosi üng Ubädi mätu saite särae na lä ha-a aety ö pa by vi. Äni ce lä Kalile khö hai Judae khö qütä üng vang na mang üng hai Jerusalem märü mang üng ly ö saite na vi. Tukha Areng üng haidae lä Isu hai mangtä awng kha khimi kånaw käsaw na tea hawi sa pa vi dy.

¹⁸Khimi phütä na ma kökho kädü lawngtä bung i nae hai aejawng kha tyng pa ö vi. Äni ce lä khimi kånaw bung engthung üng Isu teng-a nähai he ngai ö te vi.

¹⁹Tungaila khimipui na awng phi pa te phüng-a äni ce lä ingthung-a kung haw ö pa y vi. Tukha äni ce lä engphö-a paw kha usai ngang hai aebo saite engphö tea khawng ea äkhaw sa ö dy. Tukha äni ce lä khimipui na säla üng

Isu maw-a khimi kånaw üng i nae tea ruinawng hai mäk hing kha äkhaw mang bäla pa ö dy.

²⁰Isu hini khimi ce üng yng saite nung te kätü-a lä khimi kånaw tea “Änang ä, nang üng hung hö bung kai ma bälawi vi dy” näpa.

²¹Pharisai na hai Ubädi särae na lä “Hini khimi lä ämi mei. Äma tea Säthaw kätyng aesa te lä. Säthaw lawngtä xyng ni hung hö bälawi haw te kae be” näkha aedawng ö dy.

²²Isu lä äni ce üng kaedawng saite na mäny king kha äni ce tea “Ätephüng-a nang ce lä tukäti na dawng ö te vi mei.

²³Hini kökho kädü tea thui he manita jaky mei. ‘Nang üng hung hö bälawi dy näkha thui te jaky mei’ y käla ‘Aetha kha aeke lawi’ näte jaky mei.

²⁴Tungaila kai ma nang ce tea Kai, Khimi üng Cäpaw, älawng qawng-a hung hö na bälawi hethang aenae awng näte mätü vi ai” näpa. Tupyng-a Isu ma kökho kädü saite khimi tea “Nang tea kai thui ai. Aetha ea i nae tä-yng kha ing-a vawi lawi cü” näpa.

²⁵Khimi kånaw lä khimipui na maw mang aetha praw ea äma üng i nae tä-yng kha Säthaw tea bälaw te hai ma ing-a vawi pa vi dy.

²⁶Khimi qütä na lä cangxei kha Säthaw tea bälaw ö by vi. Äni ce lä ri kha “Vaini mä-ai lä cangxei saite na nung dy” näkha thui ö vi dy.

Isu ma Levi bung ka pa

Mat 9:9-13; Mar 2:13-17

²⁷Honi pyng-a Isu lä tho ea lä Levi näsaite angko cawng te kung lawngtä äma üng jung-a aety te bung nung pa vi. Isu ma äni tea “Kai leithung hui lawi” näpa dy.

²⁸Levi lä aetha kha äma üng kälu angxynlyng na khaisö ea Isu leithung hui praw pa vi dy.

²⁹Tupyng-a Levi lä äma üng ing-a Isu tähang bö mäcaw saite paw käleng sa kha angko cawng saite khimipui na hai käläng angvüng na bung ka ea bö mangtä ca ö dy.

³⁰Tukä ea la Pharisai na hai Ubädi särae na lä Isu üng äkähui na tea “Makäte phüing-a nang ce lä angko cawng saite khimi na hai, khimi hunghö na hai mangtä ca nei ö te vi mei” näkha käsi thui pa vi.

³¹Isu ma äni ce tea “Känaw käsaw awng y saite na lä latang bung ngai y lyng. Tungaila naw te khimi lä ngai vi.

³²Kai lä khimi cüing saite na bung ka hethang ly te y. Khimi hunghö na ae-ui hethang tähang ly te kae” näkha mäthang pa dy.

Böjae saite phüing düng pa

Mat 9:14-17; Mar 2:18-22

³³Äni ce ma Isu tea “Johan üng äkähui na lä böjae kha aetang vävawi ö te vi. Pharisai na üng äkähui na la hikä sa te by vi. Tukä eala nang leithung hui saite na lä böjae y käla nei ca kha awng vävawi ö vi” näpa.

³⁴Isu ma äni ce tea “Nawngpui käla kung üng angvüing na lä äni hai mangtä awng te thüing-a böjae hai te awng vai y.

³⁵Tungaila nawngpui la te kung bung täre na ma laja te kätü-a lä äni üng rawijae na böjae ai rawng mang” näpa.

³⁶Isu ma hikä mätae te älo hai äni ce tea “Ämi la kä-o kangthae ngang tea täke kha kä-o kangrüng ngang tea bang vai y. Hakä sa dylä, kä-o kangthae ngang lä khaw ai be. Tukha kangrüng ngang hai kangthae ngang lä aebäla haw y vi ai.

³⁷Ämi la mawiphö bung kangrüng thung-a Cäpje tui kangthae tea mäkawi te awng vai y. Hokä mäkawi dylä, Cäpje tui kangthae lä mawiphö bung kangrüng tea aepo hai kha Cäpje tui lä aebu ea äbung lä pra vi ai dy.

³⁸Cäpje tui kangthae lä mawiphö bung kangthae-a ni mäkawi vävawi saite kae vi.

³⁹Tukha Cäpje tui kangrüng nei pyng saite khimi lä ätui kangthae nei he ngai y vi dy. Cäpje tui kangrüng lä hawiky näkha aethang khai te vi. ”

Luka 6

Isu lä aehae te käni üng Areng

Mat 12:1-8; Mar 2:23-28

¹Aehae te Känitā-a Isu lä lai caw kae mang ly ea äkähui na lä caw vui sädy ö dy. Tukha äkö hai kånawi ea caw me ca ö vi.

²Pharisai phütä na ma “Makäte phüng-a nang ce lä Aehae te Kāni-a aesyng y te na sa ö lae vi mei” näpa.

³Isu ma äni ce tea “Nang ce lä Davidae hai äma üng äpy na böjo aelang te kätü-a sa saite na phüng phai vai y vi nang mei.

⁴Äni lä Sāthaw üng Taipung-a kung ea Sāthaw tähang khai saite täkaw la kha ca ea, äpy na tea la py pa by vi. Honi täkaw lä Judae reitae kätüng mäthykung na qaitä ca haw te kae” näpa.

⁵Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Kai Khimi üng Cäpaw lä Aehae te Kāni üng Areng la vi” näpa.

Äkö dü saite khimi bung Isu ma hawi sa pa

Mat 12:9-14; Mar 3:1-6

⁶Aehae te äkäläng kāni-a Isu lä Judae na üng ingkäcai thung-a kung kha mätu pa dy. Ho-a äkö bangtang mang dü saite khimi lawngtä lä awng.

⁷Pharisai na hai Ubädi särae na lä Isu tea käsi thui hethang älang ha pa ö dy. Äni ce lä Aehae te Kāni-a naw saite khimi bung Isu ma hawi sa ai mei, sa y mei näte nung hethang kähawi-a kheng ö vi.

⁸Tungaila Isu lä äni ce üng aedawng saite mäny praw pa. Tukha äkö dü saite khimi tea “Aetha kha khimi ce maw-a aedaw lawi” näpa. Tukätephüng-a äni la aetha kha aedaw vi dy.

⁹Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Aehae te Kāni-a Judae na üng Ubädi kätüng kähawi sa he kae mei, käsi sa he kae mei. Khimi üng hing saite tea aeqang he kae mei, täphra he kae mei” näkha düng pa.

¹⁰Äni lä khimi angxynlyng na tea kheng aeki prei kha naw saite khimi tea “Nang üng äkö bäjang lawi” näpa. Khimi kånaw lä älo tängai kha äni üng äkö la hawi ping pa vi dy.

¹¹Tungaila Judae mätaungky na lä kädawtho phi kha Isu tea makä käsi sa haw ai mei näte phüng äma ce tingtawi aedüng ö dy.

Isu ma angtawtha lawng hawlai netä na bung re pa

Mat 10:1-4; Mar 3:13-19

¹²Känitä-a Isu lä me anhung haetä-a paw kha Säthaw tea kärung rungtaw aetang dy.

¹³Kädang khö aevang ea lä äkähui na tea ka pa. Tukha äni ce thung üng khimi lawng hawlai netä na bung re kha äni ce tea “Angtawtha na” näkha mäthi pa vi.

¹⁴Äni ce üng ämüng lä Peterae näsaite Simon, äni üng kangby Andru, Jaeko, Johan, Philip, Barthawleme,

¹⁵Mathai, Thawmae, Alphai üng cäpaw Jaeko, Isrelae pre tähang bälung nawphi saite Simon,

¹⁶Jaeko üng cäpaw Judae hai Isu bung täre na kö-a a saite khimi Judae Iskriota ce vi.

Isu ma Säthaw lo mätu kha känaw käsaw awng te na bung hawi sa pa

Mat 4:23-25

¹⁷Isu lä äni ce hai mangtä ly käthu kha angdawng haetä-a aedaw dy. Äma leithung hui saite khimipui na hai Jerusalem märü hai Judae khö mityng qütä üng khimi ce hai pangle pyng-a awng saite Taira märü hai Sidon märü mang üng ly saite khimi na la tyng by vi.

¹⁸Äni ce lä Isu üng älo tängai hethang hai äma ce üng känaw käsaw na hawi hethang ngai kha ly ö te by vi. Angra kung saite khimi na tea lä Isu ma hawi sa pa.

¹⁹Isu te üng haidae tho kha känaw käsaw na hawi pa te phüng-a, khimi angxynlyng na lä Isu tea aela hethang aethaw aesa ö dy.

Tähang kähawi hai tähang käsi

Mat 5:1-12

²⁰Isu ma äkähui na tea kheng kha “Mätang saite nang ce lä tähang hawi, Säthaw üng pre lä nang ce tähang vi.

²¹Vaihi böjo aelang saite nang ce lä tähang hawi, nang ce lä äjo kawi te tyng vi ai. Vaihi raw saite na lä tähang hawi, nang ce lä mänui te awng ai mang.

²²“Kai, Khimi üng Cäpaw, phüing-a, khimi ce ma nang ce tea esäre te hai käsi thui kha ngai y te hai thui tämawng dylä nang ce lä tähang hawi.

²³Nang ce hokä aeting dylä kawng te hai aebälü ö. Ätephüing-a mei nädylä Känipre-a lä nang ce üng ävang käting awng te phüing-a vi. Vaihi nang ce tea käsi sa saite khimi na üng kangsi na lä buisaw na tea mätangbälai sa pa ö te by vi.

²⁴Tungaila khimi känang na ä, nang ce lä tähang si. Nang ce lä älawng üng hawi saite na dang ö pyng te vi dy. Tudylä nang ce lä dang bälai hethang awng y dy.

²⁵Vaihi äjo kawi saite nang ce lä tähang si. Nang ce lä äjo aelang te awng vi ai rawng. Vaihi mänui saite nang ce lä tähang si. Nang ce lä bälungsi kha rawpi te awng ö vi ai rawng.

²⁶“Kхими angxynlyng ma nang ce tea bälaw dylä nang ce lä tähang si. Äni ce üng kangsi na lä buisaw kaeling na tea honi kätyng bälaw ö te by vi.

Täre na tea bälung aevaw ö

Mat 5:38-48; 7:12a

²⁷“Kai lo thai saite khimi na ä, nang ce tea kai thui te lä, nang ma ce üng täre na tea bälung aevaw ö. Nang ce tea esäre saite na tea kähawi sa pa.

²⁸Nang ce tea täking saite khimi na tea Säthaw ma tähang kähawi py hethang aetang pa. Nang ce tea mätang bälai-a sa saite khimi na tähang aetang pa ö.

²⁹Nang üng tangbeng täbeng saite khimi tea, pheitä mang aetung pa be re. Nang qawng üng kä-o la saite khimi tea äthung üng kä-o py pa be.

³⁰Nang tea mäkai saite khimi qütä na tea py pa. Nang üng inghawng la saite khimi tea lä aethaw paitae hai mäkai haile hang.

³¹Mä-ai ma tea kähawi sa hethang ngai hai te kätyng, khimi käläng na tea la sa pa ö.

³²“Nang ce tea bälung aevaw saite khimi na tea ni bälung aevaw kae dylä, Säthaw ma nang ce tea kähawi thui he y lyng. Hunghö sa te khimi ce mäteng ma äma ce bälung aevaw saite khimi na tea bälung aevaw ö te vi.

³³Nang ce tea kähawi sa saite khimi na tea ni kähawi sa kae dylä, Säthaw ma nang ce tea kähawi thui he y lyng. Hokä lä hunghö sa te khimi ce mäteng ma sa ö te vi.

³⁴Nang ce lä py haile ai näkha aethang khai saite khimi na tea ni äkhi mäqaw kae dylä, Säthaw ma nang ce tea kähawi thui he y lyng. Hunghö sa te khimi ce mäteng ma hunghö sa saite khimi na tea kälai hung haw bawi ai näte kaedawng hai äkhi mäqaw ö te vi.

³⁵Nang ce üng täre na tea bälung aevaw kha äni ce tea kähawi phai sa pa ö ba. Äni ce te üng ätete dang haile tyng hethang aedawng y käla ma aekhi ö. Tudylä nang ce lä ävang käleng dang kha Aesangky Säthaw üng caw na-a aelawng ö ai mang. Ätephüng-a mei nädylä, Säthaw lä äma üng säbawng te tea mänykaw y saite na hai käsi sa saite khimi na tea la bälung hawi khai te vi.

³⁶Känipre üng Pä-ai Säthaw ma khimi ce tea bäheng te kätyng nang ce la khimi ce tea bäheng ö tyng jo.

Khimi käläng na tea tärae cei ö hang

Mat 7:1-5

³⁷“Khimi ce tärae cei ö hang. Tudylä nang ce tea Säthaw ma cei y ai mang. Khimi ce tea äpre py ö hang. Tudylä Säthaw ma nang ce tea la äpre py y ai mang. Khimi ce üng hunghö tea bälawi ö. Tudylä nang ce üng hunghö tea Säthaw ma bälawi ai.

³⁸Khimi ce tea mäsaï y te hai py pa ö. Tukä ea ni Säthaw ma nang ce tea mäsaï y te hai py ai. Säthaw lä nang ce tea kähawi-a nä-e kha tähüng saite tawng käkawi pang-a nüng ea py ai mang. Nang ce lä khimi ce tea nüng kha py te kätyng Säthaw lä nüng kha nang ce tea py by ai” näpa.

³⁹Tukha Isu ma hini mätae te lo hai äni ce tea thui pa. “Ämi kangjö ma äkäläng ämi kangjö lawngtä tea bähawi haw sai mei. Änini lawng netä lä angrawng thung-a aeqa ai be.

⁴⁰Aetu te khimi lä särae qawng-a lengky y lyng. Tungaila särae te üng kähawi-a aetu saite khimi qütä lä äma üng särae kätyng by vi ai.

⁴¹“Nang ce lä kangby jä-ai mi thung üng angnüing cäpi cäcaw tea kheng khü ö te vi mei. Tungaila nang ma ce üng ämi thung-a awng saite thinkawng byng tea lä aedawng ö y.

⁴²Nang ce üng äpy äjae tea ‘Nang mi thung üng angnüing cäpi cäcaw tea la si’ näkha thui ö hang. Käjüing sa saite nang lä, nang ma üng ämi-a awng saite thinkawng byng tea angcü-a la mang re baw. Tukä ea ni nang lä caiping-a nung kha äpy äjae ämi angnüing tea la haw vi ai.

Äkung hai äthai

Mat 7:16-20; 12:33-35

⁴³“Äkung kähawi-a äthai kähawi y aethai vai te y vi. Äkung kähawi y-a lä äthai kähawi aethai haw y.

⁴⁴Äthai tea kheng kha äthai kung phüing mäny haw te vi. Khimi ce ma thaidö thai tea angling kung üng jö haw te y. Cäpje thai bung lä angling kung üng jö haw y.

⁴⁵Khimi kähawi lä kähawi-a aedawng te phüing-a khimi ce tea kähawi sa kha kähawi-a ni thui vi ai. Khimi käsi lä hawi y saite aedawng te phüing-a khimi ce tea hawi y sa kha hawi y saite lo ni thui vi ai. Ätephüing-a mei nädylä äma üng bälung thung-a kaw saite na ni äma üng täbawng mang tho te phüing-a vi.

Ing sa te khimi lawng netä

Mat 7:24-27

⁴⁶“Nang ce lä kai thui saite lo tängai y käla ma ‘Areng ä, Areng ä, ’ näkha kai tea makä sa kha ka ö te vi mei.

⁴⁷Kai tea ly ea kai üng lo thai kha tängai saite khimi lä hini kä vi hei.

⁴⁸Äni lä ing sa saite khimi lawngtä kätyng vi. Äni lä älawng käthu-a tai kha kälung qawng-a aenyng ea ing sa saite khimi lawngtä kätyng vi. Tuimaw lä aethaw awng phi te hai tho kha honi ing tea ty pa. Tungaila ing lä aecü pa y vi. Ätephüing-a mei nädylä ing aenyng nae hawi bärai pa te phüing-a vi.

⁴⁹Tungaila kai üng lo thai ea tängai y saite khimi lä hini kä hei. Äni lä aenyng nae kähawi y-a ing sa saite khimi lawngtä kätyng vi. Äni üng ing lä tuimaw tho kha tänaetäma aene ea bäja praw pa vi dy” näpa.

Luka 7

Reisae mätawngky üng yng te phüng

Mat 8:5-13

¹Isu lä khimi ce tea älo anghang mätu pyng te kätü-a, Kapernawm märü-a kung dy.

²Ho-a Rom reisae cungvaitä bung pyng saite mätawngky üng mawsawng lawngtä awng. Reisae mätawngky lä hani mawsawng tea bälung aevaw bäräi vi. Äni lä dü aenai kawngang naw pa dy.

³Reisae mätawngky ma Isu üng anghang thai dylä Judae mätawngky phütä na bung Isu tea mätaw pa. Äma üng mawsawng bung naw te hawi sa pa hethang Isu bung mäkai hai pa te vi.

⁴⁻⁵Isu teng-a tyng te kätü-a, “Hini reisae mätawngky lä nang üng säbawng saite dang hethang aeteng vi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä mä-ai üng Isrelae ceng tea bälung aevaw kha Judae üng ingkäcai la sa pa vi” näkha äni ce lä aebai pa.

⁶Tukha Isu lä äni ce hai mangtä ly dy. Reisae mätawngky üng ing-a tyng hethang aenai dylä, Isu tea reisae mätawngky mätaw saite rawijae na lä aeting pa dy. Äni ce ma “Särae ä, nang ma tea mätang hai ca y ma hang. Nang bung lä kai üng ing-a ly hethang aeteng y lyng.

⁷Tukätephüng-a kai lä nang teng-a ly hethang aeteng y näkha kai aedawng. Tungaila Areng, nang üng lo bälantä phai thui dylä kai üng mawsawng lä naw te hawi raw ai mang.

⁸Kai lä khimi üng aenae täkui-a awng saite khimi kae. Kai üng aenae täkui-a reisae na awng. Kai ma lawngtä tea ‘Ly lawi’ nädylä äni lä ly vi. Äkäläng reisae na tea ‘Vawi lawi’ nädylä äni lä vawi vi. Kai üng mawsawng tea ‘Hini kä sa nädylä äni lä sa vi’” näkha näpa.

⁹Isu ma hini lo thai ea tengxyng y cangxei vi dy. Tukha äma leithung hui te khimipui na tea aehawi kha “Tängai ö, Isrelae khimi na thung-a mäteng ma hini kätangtä yng phi saite khimi bung kai aeting vai y” näpa.

¹⁰Tupyng-a Rom reisaie mätawngky mätaw saite khimi na lä ing-a vawi haile tyng kha mawsawng üng naw hawi haile te nung ö dy.

Isu ma nawngmädi lömai üng cäpaw lawngtä bung mäning haile pa

¹¹Tupyng-a Isu lä Nain näsaite märü haetä-a ly kha äkähui na hai khimipui na lä mangtä hui ö by.

¹²Märü üng baesung hawngkhae kung teng-a tyng te kätü-a, khimi ce lä äro bung aejawng kha märü ärang mang-a nähai ö vi. Dü saite khimi lä nawngmädi lömai üng cäpaw lawngtä xyng saite vi. Märü üng khimipui na lä hani lömai hai mangtä hui ö by.

¹³Areng ma nawngmädi lömai bung nung dylä bäheng phi pa kha äni tea “Raw vawi hang lawi” näpa.

¹⁴Tupyng-a Isu lä ly kha hani äro aejawng nae tea aela ea aejawng saite khimi na lä aedaw ö dy. Isu ma äni tea “Särai ä, kai thui dy, aetha lawi” näpa.

¹⁵Khimi kädü lä aety kha älo aepe te aetawng ea Isu ma äni bung änä-awi tea a pa dy.

¹⁶Khimi angxynlyng na lä cangxei kha Säthaw tea bälaw dy. Äni ce ma lä “Mä-ai thung-a buisaw leng bärai te tho dy. Säthaw lä äma üng khimi ce tea säbawng hethang ly te dy” näkha aethui ö dy.

¹⁷Hini Isu üng anghang lä Judae khö hai püngkhe dawngpa mityng qütä-a aethangdü pa vi dy.

Isu hai Baptismae Johan

Mat 11:2-19

¹⁸⁻¹⁹Baptismae Johan üng äkähui na lä hini anghang angxynlyng Johan tea thui pa. Baptismae Johan lä äni ce thung üng lawng netä bung ka kha Isu tea

mätaw pa. Johan ma “Nang lä kai ce ma aering saite Mesia dy mei. Tukä y käla kai ce lä kälang lawngtä bung aering ai rawng mei” näkha düng hai pa.

²⁰Isu tea äni ce tyng te kätü-a lä “Baptismae Johan ma ‘Tyng ai näte Kung lä nang dy mei. Kai ce lä khimi kälang lawngtä bung aering ai rawng mei’ näkha düng hethang kai ni bung nang tea mätaw te dy” näpa.

²¹Honi kätü khaw-a Isu lä kânaw käsaw awng saite na hai, angra kung saite khimi na tea hawi sa pa te vi. Ämi kangjö na tea la nung hai pa dy.

²²Tukätephüng-a Isu lä änini tea “Nang ni lä vawi hawi haile kha ätete nung saite hai thai saite amäjä na Baptismae Johan tea thui pa ba. ‘Ämi kangjö na ämi nung haw ö dy. Äkho kangbai na la aeke haw ö dy. Ängang käsi mang saite na tea hawi sa pa dy. Kânaw pang saite na la thai haile tyng ö dy. Dü saite na lä aetha haile tyng ö dy. Mätang saite khimi na Anghang Kähawi thai ö by dy.

²³Leithung mang-a aehawi y käla yng jawjaw saite khimi tea lä Säthaw ma tähang kähawi py ai” näpa.

²⁴Baptismae Johan üng äkähui na vawi pyng ea lä, Isu ma Johan phüng khimi ce tea thui pa dy. Äni ma “Nang ce lä äte bung nung hethang ngai kha daithung kärang mang-a ly ö te mei. Aeli tho kha aehüng saite säbö kung tea kheng ö he mei.

²⁵Y dylä äte tea kheng hethang ly ö te mei. Kä-o ävang käting na aelawng saite khimi lawngtä bung nung he ngai ö te mei. Tukä y lyng. Ävang käting kä-o aelawng saite khimi na lä sanphrang üng ing na thung-a awng ö te kae be.

²⁶Nang ce lä makäti khimi bung kheng hethang daithung kärang-a ly ö te mei. Buisaw lawngtä bung nung he ngai te mei. Tängai ö, nang ce lä buisaw lawngtä qawng-a lengky saite bung nung ö vi dy.

²⁷Hikä Johan phüng Caekäcai thung-a tärü te vi. ‘Tängai ö, nang üng maw-a kai üng angtautha saite bung kai ma mätaw ai. Äni lä nang üng ämaw-a lolang mäcai pa vi ai’ näpa.

²⁸Tängai ö, nawngmädi na üng aepeng saite khimi na thung-a Baptismae Johan qawng-a lengky te ämi la awng y. Tungaila Säthaw üng pre pyng te thung-a, äcäpiky saite lawngtä lä Johan qawng-a lengky vi” näpa.

²⁹Tukha khimi angxynlyng na hai angko cawng saite khimi na mäteng, Isu üng lo thai te kätü-a lä, Säthaw sa te tüng saite lä mäny ö dy. Tukätephüng-a äni ce lä Baptismae Johan üng baptismae la ö te vi.

³⁰Tungaila Pharisai na hai Ubädi särae na lä Säthaw üng kaedawng saite na tea ngai y te phüng-a, Baptismae Johan te üng baptismae la ö y te vi.

³¹Isu ma lä “Vaihi dung üng khimi ce tea äte hai mätae ai mei. Äni ce lä äte hai aetawng mei.

³²Äni ce lä vyngjaw te mityng-a aety kha äma ce tingtawi älo aepe saite nade kätüng äma ce cici aekähyng ö vi. Äni ce ma ‘Kai ce lä nang ce tähang kätang üng ngaila nang ce lä lang ö y. Kai ce lä äro kung-a bälungsi te hai ae-awi ngaila, nang ce lä raw ö y’ näkha näpa.

³³Tudylä Baptismae Johan lä böjae kha Cäpje tui na nei y käla awng ea lä nang ce ma ‘Johan tea angra kung te vi’ näkha näpa ö dy.

³⁴Kai, Khimi üng Cäpaw, lä ly tea ca nei kha awng vi. Tukha nang ce ma ‘Kheng e, äni lä bö ca te hahaw pä-ai, Cäpje tui neipro te khimi vi. Äni lä angko cawng saite na, khimi hunghö sa saite na hai rawijae aesa vi’ näpa ö be dy.

³⁵Tungaila Säthaw üng bälunghae te tea tängai saite khimi angxynlyng na hai-a Säthaw üng bälungkähae lä tätang vi näkha mätü ö dy” näpa.

Isu tea hunghö sa saite nawngmädi lawngtä ma rimui tuisü pa

³⁶Pharisai lawngtä lä Isu tea kädüngbö ca hethang ka pa. Tukätephüng-a äni lä Pharisai ing-a ly kha bö loka-a aw pa dy.

³⁷Tudylä honi märü üng hunghö sa saite nawngmädi lawngtä lä Pharisai ing-a Isu bö ca hethang awng te mäny kha kälung kanglung rimui pilang süng ea kung pa vi.

³⁸Äni lä Isu üng leithung-a aedaw kha raw ea Isu kho-a minaw tui bäla kha sui hai pa dy. Tudylä Isu üng kho tea äsang hai mai pa. Tupyng-a Isu kho tea mänang kha rimui tui hai kälo pa vi.

³⁹Isu tea ka saite Pharisai ma hakä nung ea lä äma üng bälung thung-a “Hini khimi lä buisaw lawngtä dylä äma tea aela saite nawngmädi lä hunghö sa saite lawngtä näte mäny ai be” näkha äma ma aedawng dy.

⁴⁰Isu ma äni tea “Simon ä, kai lä nang tea haetä thui hethang ngai” näpa. Simon ma “Thui mai by Särae ä” näkha näpa.

⁴¹Isu ma lä “Kхими lawng netä lä tangkae mäsenng saite kung lawngtä te üng tangkae khi hawi dy. Lawngtä lä tangkae cungvai bangtä, lawngtä lä rui bangtä khi hawi vi.

⁴²Änini lä kälai jy hethang awng hawi pa y te phüng-a tangkae mäsenng saite kung ma änini tea kälai aelawi hai bawng pa vi. Tukä dylä änini thung üng ämi ta lä äkung tea bälung aevawky ai mei” näpa.

⁴³Simon ma “Hunghö awng mangky saite khimi lä, bälung aevawky ai näte kai lä aepö vi” näkha mäthang pa. Isu ma “Nang lä kätüng thui khaw te vi” näpa.

⁴⁴Tupyng-a äma lä nawngmädi te mang-a aehawi kha Simon tea “Nang lä hini nawngmädi tea kheng. Kai lä nang ingthung-a kung ea la kai üng äkho mäse hethang äte tui la nang lä py y. Tungaila hini nawngmädi lä kai üng kho-a äma üng minaw tui na hai sui hai ea äma üng äsang hai mai ping pa te vi.

⁴⁵Nang lä kai tea lady kha mänang y. Tu-ea la hini nawngmädi lä kung te kätü üng hai ma kai üng kho-a aehae y käla mänang vi.

⁴⁶Nang lä kai üng lö-a situi hai kälo y. Tu-ea la hini nawngmädi lä kai üng kho na tea rimui hai kälo pyng te vi dy.

⁴⁷Tukätephüng-a nang tea kai thui te lä, hini nawngmädi lä äma üng hunghö na kai ma bälawi mang pa te phüng-a äni lä kai tea bälung aevawky te vi.

Tudylä kai ma hunghö äje cäcaw bälawi pa saite khimi lä kai tea äje cäcaw-a bälung aevaw he kae vi” näpa.

⁴⁸Tukha Isu ma nawngmädi tea “Nang üng hunghö na bälawi pang vi dy” näpa.

⁴⁹Angvüing käläng na ma äma ce tingtawi aethui ö te lä “Hunghö na tea mäteng bälawi haw saite hini khimi lä ämi vi nang mei vai” näkha aethui ö dy.

⁵⁰Isu ma nawngmädi tea “Nang ma kai tea yng te phüing-a Säthaw ma nang bung aeqang te dy. Awneng te hai vawi lawi ba” näpa.

Luka 8

Isu hai rawijae aesa saite nawngmädi na

¹Hini pyng dylä Isu lä vang hai märü na mang-a ly kha Säthaw üng Angthang Kähawi thui pa. Äma üng äkähui lawng hawlai netä na la mangtä ly ö by.

²Tukha känaw käsaw hai angra ma kung te üng hawi sa pa saite nawngmädi phütä na la Isu hai mangtä hui ö te by. Äni ce thung-a Isu ma angra me säritä mätho saite Makadala märü üng Maeri la by vi.

³Herodae üng ingthawng rui saite mätawngky Kuza üng nawngpui Joana la qa by. Tukha Susana hai nawngmädi käläng na la hui ö by. Hini nawngmädi na lä äma ce üng vyngsai na hai-a Isu hai äkähui na tea säbawng pa ö dy.

Ämöti hi saite khimi hai mätae te

Mat 13:1-9; Mar 4:1-9

⁴Märü qütä mang üng khimipui na lä aekäcüng ö te thüing-a, Isu lä mätae te hai äni ce tea älo thui pa.

⁵“Lai sa te khimi lawngtä lä ämöti hi hethang lai-a ly. Hi te kätü-a ämöti phütä lä lolang qawng-a aeqa vi. Tupyng-a ämöti tea lä khimi ce ma thaw kha tävaw na ma ca king.

⁶Ämöti phütä na lä älung qawng-a aeqa vi. Äkung aepra ngaila tui dang y kha cei raw vi.

⁷Ämöti phütä na lä angling kung säla-a aeqa vi. Angling kung na lä äkung hai mangtä ryng kha äkung na tea bäjang pa vi.

⁸Tudylä ämöti phütä na lä älawng kähawi-a aeqa vi. Äkung lä aepra ea ryng kha äthai na aethai mang pa dy. Lai sa te kung üng ämöti hi saite lä phü cungvaitä dang rae pa vi” näpa. Tupyng-a Isu lä “Känawkhing awng saite khimi na lä thaikaw ö sy” näkha näpa.

Ämöti hi te hai mätae saite phüing thui mäcai pa

Mat 13:10-17, 18-23; Mar 4:10-12, 13-20

⁹Äkähui na ma Isu tea “Hini mätae saite lo lä makä näte vi nang mei” näkha düng pa.

¹⁰Isu ma äni ce tea “Säthaw lä nang ce tea äni üng pre phüing ho saite na mäny hai te vi. Khimi käläng na tea mätae te lo hai kai lä thui te vi. Hini phüing Caekäcai-a tärü te lä ‘Äni ce lä kai sa saite kheng ngaila nung ö y. Kai ma thui saite thai ngaila bälungva ö y’ näte vi.

Isu ma ämöti hi saite khimi hai mätae te phüing thui mäcai pa

Mat 13:18-23; Mar 4:13-20

¹¹“Hini mätae te phüing lä hikä hei. Ämöti lä Säthaw üng älo vi.

¹²Lolang qawng-a aeqa te ämöti lä Säthaw lo thai saite khimi na tea thui te vi. Tudylä Setan angra lä äni ce bälung thung üng Säthaw lo la pa ja vi. Tukha äni ce lä yng y kha Säthaw lä äni ce bung aeqang pa y.

¹³Älung qawng-a aeqa te ämöti na lä Säthaw lo thai kha kawng bärai te hai yng praw saite khimi na tea thui te vi. Tungaila Säthaw lo äni ce üng bälung thung-a cakhi y te phüing-a tänaetä yng ö te kae. Mätangca saite aeting te kätü-a lä yng jawjaw ö y vi dy.

¹⁴Angling thung-a aeqa saite ämöti lä Säthaw üng lo thai pyng saite khimi na tea thui te vi. Tungaila äni ce lä bälung mawng saite, tawngnang saite hai mä-ai ma üng kängai saite na phüing-a yng saite lä ryng haw y vi.

¹⁵Älawng kähawi-a aeqa saite ämöti lä Säthaw lo thai pyng-a bälung mitang hai mätung khi saite khimi tea thui te vi. Äni ce lä Säthaw üng lo tängai jawjaw kha äthai aethai hai vi ai” näpa.

Maibung hai mätae te

Mar 4:21-25

¹⁶“Ämi ma la maibung thawng ea tawng hai khu vai y. Honi maibung tea aety nae täkui-a khai vai y vi. Engthung-a kung saite khimi na kaevang nung hethang maibung khai nae qawng-a ni khai saite kae vi.

¹⁷“Ho saite Säthaw üng anghang lä Säthaw ma khimi ce tea täphawng vi ai. Täpfung saite Säthaw üng pre phüing angxynlyng na lä Säthaw ma khimi ce tea mäny hai vi ai.

¹⁸“Tukätephüing-a nang ce mänykaw hethang tängai ö. Sakaw te awng saite khimi na tea lä Säthaw ma py rae vi ai. Tungaila Sakaw te awng y saite khimi na tea lä äma ce tea awng dy näkha aedawng saite tea mäteng ma Säthaw ma la king vi ai” näpa.

Isu üng nä-awi hai kangby na

Mat 12:46-50; Mar 3:31-35

¹⁹Isu üng nä-awi hai kangby na lä äni tea aeting hethang ly ö dy. Tungaila khimipui awng mang te phüing-a Isu teng-a tyng haw ö y.

²⁰Khimi lawngtä ma Isu tea “Nang üng nä-awi hai kangby na lä nang hai aeting hethang ngai kha ärang mang-a aering ö dy” näpa.

²¹Isu ma äni ce tea “Säthaw üng lo thai kha tängai saite na lä kai üng nä-awi hai kangby na kae dy” näkha mäthang pa.

Isu ma aeli kangcai tea ding hai pa

Mat 8:23-27; Mar 4:35-41

²²Känitä-a Isu lä äkähui na tea “Tuilipui rei mang-a aekae ö si” näpa. Äni ce lä bälawng qawng-a paw kha Tuilipui rei mang-a aekae ö dy.

²³Äni ce aekae ö te thüing-a, Isu lä i pa te vi rawng. Honi kätü-a aeli kangcai tho kha äni ce üng bälawng lä tui kawi aenai kha ne hethang sa pa vi dy.

²⁴Äkähui na lä ri ö phi kha Isu tea “Särae, Särae ä, mä-ai lä dü ai dy hei” näkha i bälaw pa. Isu lä i aelaw kha aedaw ea aeli hai tuileng na tea älo hai mäkhang kha aeli hai tuileng na lä ding pa dy.

²⁵Isu ma äkähui na tea “Nang ce lä kai tea makäte phüing-a yng ö y te vi mei” näkha düng pa. Äni ce lä ri te hai cangxei ea äma ce tingtawi aethui ö. “Hini

khimi lä ämi vi nang mei. Aeli hai tuileng na mäteng ma äni üng lo tängai na ly” näkha aethui ö dy.

Angra kung te khimi lawngtä tea hawi sa pa

Mat 8:28-34; Mar 5:1-20

²⁶Tukha äni ce lä Kerasene khö mang-a bälawng hai aekae ö dy. Honi khö lä Kalile tuilipui rei mang-a awng pa te vi.

²⁷Isu lä tui teng-a aekhü te kätü-a, märü-a awng vai kha angra kung saite khimi lawngtä hai aeting. Honi khimi tea angra kung te lä qae bärai vi dy. Tudylä äni lä kä-o la aelawng y, ing-a la awng y, täprawng-a ni awng te kae vi.

²⁸Äni ma Isu bung nung te kätü-a lä hangrang kha Isu üng maw-a aebo ea aethaw hai ma “Aesangky Säthaw üng Cäpaw Isu ä, Kai tea nang lä äte sa hethang ngai hai te mei. Kai tea mätangca-a sa hang jo ba ä” näkha aebai pa.

²⁹Hokä thui te lä Isu ma äni thung üng angra bung mätho te lo thui pyng pa te phüng-a vi. Angra ma äni bung süng te kätü na lä awng mang pa vi dy. Äni üng kökho na tea singqy rui hai mäkhing tang kha rui saite na hai khai ngaila singqy rui na aethe bae ea angra ma khimi awng y saite mityng mang-a aehui hai te vi.

³⁰Isu ma äni tea “Nang üng ämüng lä ämi mei” näkha düng pa. Tukha äni ma “Kai üng ämüng lä angra kanghö vi” näpa. Ätephüng-a mei nädylä äni tea kung te angra lä awng mang pa te phüng-a vi.

³¹Angra na ma Isu tea “Kai ce bung ngärei thung mang-a mätaw hang jo ba” näkha aesi aebai ö pa.

³²Honi kätü-a äteng äpa-a üng me anhung mang-a lä o kanghö na raca ca te awng mang pa vi. Angra na lä o na thung-a kung hethang Isu tea aebai ö dy. Tukha Isu lä äni ce üng mä kai saite kätyng sa pa dy.

³³Angra na lä khimi te üng tho ea o na thung-a kung ö dy. O kanghö na lä täkha mang aehui käthu kha säly hai ea tuilipui-a aesänung kha dü ö king pa vi dy.

³⁴O bung rui saite khimi na ma hokä awng te nung ea lä, äni ce lä aehui kha märü hai särawng dawngpa na mang-a honi phüing thui pa ö dy.

³⁵Khimi ce lä ha-a makäte mei näte na kheng hethang ly ö dy. Isu üng maw-a tyng te kätü-a, angra kung vai saite khimi lä bälung cüing haile kha kä-o aelawng ea Isu maw-a aety te nung ö dy. Tukha äni ce lä ri ö phi dy.

³⁶Nung khe saite khimi na ma lä angra kung kha hawi haile saite phüing khimi ce tea thui pa ö by dy.

³⁷Tudylä Kerasene khö üng khimi angxynlyng na lä ri kha Isu tea äma ce khö üng thoja hethang mäkäi pa ö vi. Tukätephüing-a Isu lä bälawng aedang ea honi mityng üng ly ja vi dy.

³⁸Angra tho saite khimi lä Isu leithung hui hethang mäkäi pa. Tungaila Isu ma py pa y vi.

³⁹Isu ma äni tea “Ing-a phai vawi kha Säthaw ma nang tea makätangtä kähawi sa mei näte phüing thui pa ba” näpa. Äni lä Isu te üng tho kha äma tea Isu ma matangtä kähawi sa mei näte phüing märü üng khimi angxynlyng na tea thui pa king dy.

Jairae cänung hai naw saite nawngmädi lawngtä phüing

Mat 9:18-26; Mar 5:21-43

⁴⁰Isu lä tuilipui rei mang üng vawi haile te kätü-a khimipui na lä äni tea lady ö dy. Ätephüing-a mei nädylä äni ce lä Isu tea aering ö te phüing-a vi.

⁴¹Tudylä Judae na üng ingkäcai mätawngky Jairae lä Isu maw-a aebo ea äma ing-a ly hethang mäkäi pa.

⁴²Hikä mäkäi te lä säning hawlai netä awng saite äcänung lawngtä xyng lä dü aenai naw pa te phüing-a vi. Isu ma äni üng ing-a ly te kätü-a, khimipui na lä Isu teng-a lawng lawngtä aenui ö mingmawng te vi.

⁴³Tudylä honi thung-a khösäning hawlai netä äthi märaw saite nawngmädi lawngtä awng by. Äni üng naw saite tea lä ämi ma la hawi sa pa haw y vi.

⁴⁴Honi nawngmädi lä Isu teng-a leithung mang ly kha äni üng kä-o tawng-a aela ea lä äma üng äthi märaw saite lä aeküing raw pa vi.

⁴⁵Isu ma khimi ce tea “Kai tea aela saite lä ämi mei” näpa. Äni ce angxynlyng lä aela y näpa. Tupyng-a Peterae ma Isu tea “Särae ä, Khimi hijetä aenui mimawng te thung-a lä nang tea aela te khimi lä awng ai be ä” näpa.

⁴⁶Isu ma äni ce tea “Kхими lawng lawngtä ma kai tea aela kha kai thung üng haidae tho te kai lä aeny te vi” näpa.

⁴⁷Tudylä nawngmädi lä aeho haw y te mäny te kätü-a lä käsawtho te hai ma Isu üng maw-a aebo pa. Tupyng-a äni lä khimipui angxynlyng na maw-a Isu tea aela kha äma üng naw saite na hawi praw te phüng thui pa dy.

⁴⁸Isu ma äni tea “Cänung ä, Kai tea yng te phüng-a Säthaw ma nang tea hawi hai te vi dy. Awneng te hai ly lawi mai ba” näpa.

⁴⁹Isu ma thui te thüng-a Judae na üng ingkäcai mätaungky ing üng khimi lawngtä lä tyng pa. Äni ma Jairae tea “Nang üng cänung lä dü vi dy. Särae tea xhu hai vi hang lawi” näpa.

⁵⁰Isu honi lo thai ea “Bälung mawng y ma. Yng jawjaw ba. Nang cänung lä hing haile ai rawng mang” näpa.

⁵¹Isu lä Jairae ing-a tyng te kätü-a, anglaw üng änä-awi ni äpä-ai hai, Peterae, Johan, hai Jaeko ce bung äma hai mangtä engthung-a kung hai kha khimi käläng na tea lä kung hai pa y.

⁵²Äcänung lä dü te phüng-a khimi angxynlyng na lä bälungsi kha raw ö sung pa te vi. Tudylä Isu ma äni ce tea “Raw ö hang. Äni lä dü te y lyng. I te kae ecy” näpa.

⁵³Jairae cänung dü te mäny saite khimi na ma lä Isu tea mänui hai pa vi.

⁵⁴Tungaila Isu lä anglaw üng kö-a süng ea “Anglaw ä, aetha lawi” näpa.

⁵⁵Tukha äcänung anglaw lä hing haile tyng kha aetha praw pa dy. Tupyng-a Isu ma nade üng nä-awi ni pä-ai tea “Anglaw tea käca känei mäcaw pa ba” näpa.

⁵⁶Anglaw üng nä-awi hai pä-ai ni lä cangxei hawi dy. Tungaila Isu ma äni ce tea “Hikä sa saite phüing ämi tea la thui ö hang ba” näkha täru khi pa.

Luka 9

Angtawtha hawlai netä na tea mätaw pa

Mat 10:5-15; Mar 6:7-13

¹Isu lä äma üng äkähui lawng hawlai netä na bung ka kha naw saite khimi na tea hawi sa hethang hai angra na bung mätho hethang, haidae hai aenae py pa.

²Tupyng-a Isu ma äni ce tea Säthaw üng pre phüing thui hethang hai naw saite khimi na tea hawi sa hethang mätaw pa.

³Isu ma “Nang ce lä khölawng-a äte haetä la nähai ö y ma. Pawngpai, cawngkö, käca känei, tangkae phawisae na la nähai ö y ma. Kä-o kaeqai haetä la nähai ö y ma hang.

⁴Khimi lawngtä ma nang ce bung äma ing-a ka dylä honi märü üng tho te khytä äni ing-a ma aehae ö kae.

⁵Khimi ce ma nang ce tea äni ce märü-a lady y dylä honi märü üng tho saite kätü-a nang ma ce üng khodi na täkhy pang ö. Säthaw ma äni ce tea kädawtho te phüing mätü ö” näpa.

⁶Tupyng-a angtawtha na lä tho kha vang qütä aevi prei ea Angthang Kähawi thui te hai naw saite na tea hawi sa pa ö dy.

Isu lä ämi mei näte Herodae ma düng pa

Mat 14:1-12; Mar 6:14-29

⁷⁻⁸Kalile khö pyng saite kälengky Herodae lä Isu üng sa saite na phüing thai dy. Khimi phütä na ma lä “Baptismae Johan lä kädü thung üng aetha haile tyng te vi” näpa. Khimi käläng na ma lä “Elijae tho haile te vi” näpa. Phütä käläng na ma lä “Vaicaw üng buisaw lawng lawngtä hing haile tyng te vi dy müng” näkha näpa. Hini äphüing na Herodae lä thai ea dawng tämangtü pa dy.

⁹Herodae lä “Kai ma Baptismae Johan bung lä älö byng kha bädü hai pyng te vi dy. Kai thai saite hini lä ämi vi nang mei vai” näpa. Tudylä äni lä Isu tea aeting hethang ngai dy.

Khimi lawng sang bangawtä na tea täkaw mäcaw pa

Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Joh 6:1-14

¹⁰Isu üng angkawtha na lä khölawng üng vawi haile kha äma ce sa saite angxynlyng na phüing Isu tea thui pa. Tupyng-a Isu ma äni ce qaitä bung ka kha Besaida näsaite märü-a ly ö dy.

¹¹Tungaila khimipui na lä honi anghang thai kha äni leithung hui ö dy. Isu lä äni ce tea lady kha Säthaw üng pre anghang thui pa. Naw te hawi hethang ngai saite khimi angxynlyng na tea la äni ma hawi sa pa.

¹²Käni düng te kätü-a lä äkähui lawng hawlai netä na ma Isu tea “Hini khimipui na tea mätaw kha särawng dawngpa üng vang na mang-a ca hethang hai aehae nae ha hai kae. Hini mityng lä khimi ce hai hanglaw bärai te vi” näpa.

¹³Isu ma äni ce tea “Nang ce lä äni ce tea käca känei na mäcaw pa ö” näpa. Äni ce ma Isu tea “Kai ce tea lä mawi me netä hai täkaw phe bangawtä xyng awng kae vi. Hini khimipui angxynlyng na tähang ly kha ca nei hethang rang pa ai mei” näpa.

¹⁴(Ätephüing-a mei nädylä khimi nawngmäcaw qaitä ma lawng sang bangtä tingtang awng te phüing-a vi.) Tungaila Isu ma äkähui na tea “Khimi rui bangaw rytä äly äly-a awng hai kha aety hai ö” näpa.

¹⁵Äkähui na lä äni thui te kätyng khimi angxynlyng na tea aety hai dy.

¹⁶Tukha Isu ma täkaw phe bangawtä hai mawi me netä la ea käni khösang mang-a kheng tähang kha Säthaw tea kawng te lo thui pa. Tupyng-a äni lä täkaw hai mawi tea täpe kha khimipui na tea bäri hethang äkähui na tea bäläng hai pa dy.

¹⁷Khimi angxynlyng na la äjo käkawi-a ca ö bawi dy. Tukha äkähui na makä ca kaebang na mäkung ea lä tawng hawlai netä kawi tyng pa te vi rawng.

Isu lä Mesia näte Peterae ma thui pa

Mat 16:13-19; Mar 8:27-29

¹⁸Känitã-a Isu lä äma qaitã aetang te kätü-a äkãhui na lä äni hai mangtä awng. Isu ma äni ce tea “Kхими ce ma kai tea ämi nä ö mei” näkha düng pa.

¹⁹Äni ce ma Isu tea “Kхими phütã na ma lä ‘Baptismae Johan’ näkha näpa. Kхими phütã na ma lä ‘Elijae’ nä vi. Tukha khimi kãlang phütã na ma lä ‘Aetha haile tyng saite vaicaw üng buisaw lawngtä dy nä ö’” näpa.

²⁰Tupyng-a Isu ma “Tudylã nang ce lä kai tea ämi näkha nä ö mei” näpa. Tukha Peterae ma “Nang lä Sãthaw mätaw saite Mesia vi” näpa.

Isu lä äma mätangca kha dü ai näte phüng thui rüng pa

Mat 16:20-28; Mar 8:30-9:1

²¹Isu ma äni ce tea hini phüng ämi tea la thui y hethang täru khi pa dy.

²²Tukha Isu ma äni ce tea “Kai, Kхими üng Cãpaw, lä mätangca hethang kae. Judae na üng mätawngky na, mäthykung kãlang na hai Ubãdi särae na ma kai tea lä khaisö kha bãdü vi ai. Tungaila ämãthung kãni-a lä hing kha aetha haile tyng vi ai” näpa.

²³Tupyng-a äni ce angxynlyng tea “Kхими lawngtä lä kai leithung hui hethang ngai dylã äma üng kãngai sai na khaisö he kae. Äni lä kätü qütã dü hethang awng rüng kha äma üng thinglawng aepö kha kai leithung hui he kae.

²⁴Kхими lawngtä lä äma üng hing saite tea aeqang he ngai dylã honi khimi lä dungtäsa hing te dang haw y lyng. Tungaila kai phüng-a dü hethang awng rüng saite lä dungtäsa hing te dang ai.

²⁵Kхими lawngtä lä älawngpre angxynlyng na tea pyng ea mäteng ma dungtäsa hing te dang y dylã tähang si te kae dy.

²⁶Kхими lawngtä lä kai hai kai üng älo phüng-a aejae dylã Kai, Kхими üng Cãpaw, lä kai ma üng phung-ang hai Üngai üng phung-ang hai Sãthaw üng angtawtha kãcai na hai ly te kätü-a hini khimi phüng-a aejae vi ai.

²⁷Kai ma nang ce tea tätang khaw thui te lä hini mityng-a awng saite khimi phütã na lä Sãthaw üng pre nung y kãlang-a lä dü y rawng lyng” näkha näpa.

Isu lä äma üng phung-ang hai aetüng pa

Mat 17:1-8; Mar 9:2-8

²⁸Hini lo thui pyng te käni täjæ rytä kätü-a Isu lä Peteræ, Johan hai Jaeko ce bung äma hai mangtä ka kha me anghung haetä-a aetang hethang paw ö dy.

²⁹Isu aetang te thüng-a äni üng mimai lä lang kha kä-o lä kälung ping-a ang pa vi.

³⁰Khimi lawng netä lä qengtäma aetüng pa. Änini lä Mosi hai Elijæ vi.

³¹Änini lä phung-ang hai aetüng ea Isu hai älo aepe hawi dy. Isu dü ai te phüng äni ce lä aethui ö te vi. Isu lä qæe y tea ma Jerusalem märü-a dü te hai-a Säthaw aely këngai sai tea cungrü hai vi ai.

³²Peteræ hai äma üng rawijæ na lä i-sämu pa vi. Tungaila äni ce i aelaw te kätü-a Isu üng phung-ang hai, Isu hai mangtä aedaw pa saite khimi lawng netä tea nung ö dy.

³³Honi khimi lawng netä Isu teng üngta ly ja te kätü-a lä Peteræ ma Isu tea, “Særae ä, Hini mityng-a awng he hawi bärai vi. Areng, nang tähang taipung haetä, Mosi tähang haetä hai Elijæ tähang haetä, taipung këthungtä kai ce ma sa pa ai dy” näpa. Peteræ lä këhawi-a aedawng y këla thui te vi.

³⁴Äni hikä thui te thüng-a khö angnüng ma äni ce tea khu pa vi. Hokä khu pa ea äni ce lä ri ö phi dy.

³⁵Khö angnüng thung üng ätüng tho pa te lä “Hini lä kai ma re saite Kai üng Cäpaw vi. Äni üng lo tängai ö” näpa.

³⁶Älo tho pyng te kätü-a, Isu lä äma qaitä awng te äni ce lä nung ö. Äkähui lawng thungtä na lä honi kätü-a äma ce nung saite phüng ämi tea la thui pa ö y.

Isu ma angra kung saite nade lawngtä tea hawi sa pa

Mat 17:14-18; Mar 9:14-27

³⁷Känitä pyng-a Isu hai äkähui na lä me anghung üng haita aerung këthu te kätü-a, khimipui na lä äni tea aeting pa ö.

³⁸Khimipui thung üng khimi lawngtä ma Isu tea “Særae ä, kai üng cäpaw lawngtä xyng tea hawi sa pa hethang kai lä mëkai te vi.

³⁹Äni tea angra ma süng kha hang hai praw jawjaw te vi. Angra lä äni tea aesö hai kha äni üng täbawng mang mäcepolo na tho hai pa vi. Angra lä äni tea naw mätangca-a sakälö khü kha äni tea täphra pa vi ai dy.

⁴⁰Kai lä nang üng äkähui na tea angra bung mätho hethang makai by. Tungaila äni ce lä angra bung mätho haw ö y vi” näpa.

⁴¹Isu ma äni ce tea “Vaidung üng khimi ce ä, nang ce lä Säthaw tea yng ö y kha sa tämang saite khimi na kae vi. Kai lä nang ce hai mangtä käni majetä awng ai rawng mei. Nang cäpaw bung hi-a nähai lawi” näpa.

⁴²Nade lä ly te thüing-a angra ma äni bung älawng-a aetüing hai dung kha aesö hai pa te vi. Tungaila Isu ma lä angra bung mätho hethang thui kha nade tea hawi sa haile ea äpä-ai tea a pa tyng vi dy.

⁴³Tukha khimi angxynlyng na Säthaw üng haidae nung te phüing-a cangxei ö vi dy.

Isu lä äma dü ai näte phüing thui haile pa

Mat 17:22-23; Mar 9:30-32

Khimi qütä na lä Isu sa saite na tea cangxei ea Isu ma äkähui na tea

⁴⁴“Kähawi-a tängai ö. Lawng lawngtä ma Kai, Khimi üng Cäpaw, bung täre na tea a aetawng dy” näpa.

⁴⁵Tungaila hikä thui saite äni ce lä bälungva ö y vi. Honi ho saite älo phüing lä thaikaw ö y vi. Äni ce lä Isu tea älo düng vawng ö y vi.

Ämi mei kälengky

Mat 18:1-5; Mar 9:33-37

⁴⁶Äkähui na lä äma ce thung-a ämi ta lengky mei näkha lawngtä tea lawngtä ae-e ö dy.

⁴⁷Isu lä äni ce ae-e te phüing mäny kha nade cäpi lawngtä bung ka ea äteng-a aedaw hai pa.

⁴⁸Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Kai üng ämüing hai-a hini nade bung lady saite khimi lä kai bung lady te kae dy. Kai tea lady saite khimi lä kai bung mätaw saite Säthaw tea lady te by dy. Nang ce thung-a kaenengky saite na lä Säthaw ma kaesangky-a aedawng hai vi ai” näkha näpa.

Isu üng äkähui na tea e y saite na lä äni ce mang üng khimi ce kae

Mar 9:38-40

⁴⁹Johan ma Isu tea “Särae ä, nang üng ämüng hai angra na tea mätho saite khimi lawngtä bung kai ce lä nung vi. Äni lä mä-ai äpy y te phüng-a äni tea kai ce lä mäkhang pa te vi” näpa.

⁵⁰Isu ma “Äni tea mäkhang ö hang. Nang ce tea engleng sa y saite khimi lä nang ma ce te mang üng kae dy” näkha thui pa.

Samari vang üng khimi ce ma Isu bung mäkung he ngai pa y

⁵¹Känipre-a paw hethang kätü aenai ea Isu lä Jerusalem märü-a ly ngece hethang sa pa.

⁵²Tukha angta wtha phütä na bung mäta w mang pa vi. Äni ce lä Samari vang haetä-a kung kha Isu aehae hethang na sa rü ng pa dy.

⁵³Tungaila honi vang üng khimi ce ma lä äni tea mäkung pa y. Ätephüng-a mei nädylä Isu lä Jerusalem märü mang-a ly hethang kae pa te phüng-a vi.

⁵⁴Äma üng äkähui Johan hai Jaeko ni ma hikä nung te kätü-a lä Isu tea “Areng, kai ce lä Säthaw tea käni mang üng mai aeqa kha äni ce tea kang hethang mä kai he ngai hai te vi nang mei” näkha dü ng pa.

⁵⁵Tukha Isu lä aehawi kha äni ce tea pring pa.

⁵⁶Tupyng-a Isu hai äma üng äkähui na lä käläng vang haetä mang-a ly ö dy.

Isu üng äkähui aelawng he ngai saite na

Mat 8:19-22

⁵⁷Äni ce khölawng ly te kätü-a, khimi lawngtä ma Isu tea “Nang ly saite qütä-a kai lä hui ai” näkha näpa.

⁵⁸Isu ma “Kivae na lä äkhaw awng. Tävwaw na lä täbö awng. Tungaila Kai, Khimi üng Cäpaw, lä älö qu nae mä teng awng te y vi” näkha näpa.

⁵⁹Tupyng-a Isu ma khimi käläng lawngtä tea “Kai leithung hui” näpa. Tungaila äni ma “Areng ä, kai pä-ai üng äro bärung he sa mang re si” näpa.

⁶⁰Isu ma “Kädü na lä äma ce üng äro tea bärung ö raw kae sy. Tungaila nang ce lä ly kha Säthaw üng pre phüng phai thui ö” näpa.

⁶¹Käläng lawngtä ma “Areng ä, kai lä nang leithung hui ai mang. Tungaila kai üng engthung na tea vawi kha aeprei te pawı sa mang re si ba” näpa.

⁶²Isu ma “Ämi la laithawng nae-a süng kha leithung mang-a aehawi saite khimi lä Säthaw üng pre-a kälu sa hethang aeteng y lyng” näpa.

Luka 10

Isu ma khimi lawng rui säri netä na bung mätaw

¹Hini pyng-a Areng ma äkähui käläng lawng rui säri netä na bung re kha lawng ne lawng netä täbawi ea äma ly hethang vang, märü na mang-a mätaw rüng pa.

²Isu ma äni ce tea “Ae he caw kangmüng lä awng mang vi. Tungaila caw ae te khimi ce lä di vi. Tukätephüing-a caw ae saite na bung mätaw mang hethang lai kung tea mäkäi ö.

³Ly ö. Kai ma nang ce bung käsui säla-a beram caw na tea bälawı te kätyng mätaw te vi.

⁴Nang ce üng phawısae-i, cawngkö kho painai kanglai na nähai ö y ma. Lolang-a aedaw kha ämi tea la älo awng mang-a aepe ö hang.

⁵Nang ce ma khimi lawng lawngtä ing-a paw te kätü-a ‘Säthaw ma hini ing tea awngneng saite py sy’ näkha thui ö mang ba.

⁶Awngneng te ingkung ma nang ce bung lady dylä, Säthaw ma äni üng engthung tea awngneng saite py ai mang. Tungaila äni ce ma nang ce tea lady y dylä Säthaw üng awngneng saite lä nang ce tea tyng lae vi ai mang.

⁷Nang ce lä honi ing-a awng kha ingkung ma mäcaw mänei saite na ca ö. Ätephüing-a mei nädylä kälu sa te khimi lä äma üng sa saite vang dang hethang aeteng te phüing-a vi. Ing haetä pyng-a haetä aepüing ö hang.

⁸Nang ce lä märü haetä-a kung ea khimi ce ma lady kha mäcaw saite käca känei lä ca ö.

⁹Ho-a awng saite khimi känäw käsaw na tea hawi sa pa ö. Tukha khimi ce tea ‘Säthaw üng pre lä nang ce tähang vi’ näkha thui pa ö.

¹⁰Tungaila nang ce tea märü phütä üng khimi ce lä lady y vi ai. Tukä ea nang ce lä lolang qawng mang tho kha hikä thui pa.

¹¹Kai ce lä nang ce märü üng kai ce kho-a aebi saite khodi tea mäteng täkhy dy. Ätephüng-a mei nädyä Sāthaw ma nang ce tea kädawtho te vi. Nang ce tea mäny hai he ngai te lä Sāthaw üng pre nang ce tähang vi. Tungaila nang ce lä ngai ö y' näpa.

¹²Kai lo tängai ö. Sāthaw lä khimi ce tea tärae cei saite käni-a honi märü lä Sodom märü qawng-a cang y dengpy vi ai rawng" näpa.

Yng y saite märü na

Mat 11:20-24

¹³Isu ma lä "Korazin märü üng khimi ce ä, nang ce lä tähang si. Besaida märü üng khimi ce ä, nang ce la tähang si vi. Nang ce märü-a sa te cangxei saite na Taira hai Sidon märü-a lä sa te y vi. Honi märü na üng khimi ce lä vaicaw üng hai ma hunghö ae-ui ö te vi. Äni ce lä kä-o kämawng na aelawng ea baiphö thung-a aety kha ae-ui te mätü ö pyng te vi dy.

¹⁴Sāthaw ma khimi ce tea tärae cei te kätü-a lä Taira hai Sidon märü qawng-a cang y nang ce tea lä dengpy vi ai rawng.

¹⁵Kapernawm märü üng khimi ce ä, nang ce tea Sāthaw ma tengxyng y mäsang te käthi mei. Tukä sa y lyng. Nang ce bung ngärei thung-a käde vi ai" näpa.

¹⁶Isu ma äkähui na tea "Nang ce üng lo tängai saite khimi lä kai lo tängai te dy. Nang ce tea lady y saite khimi lä kai tea lady y te vi. Kai tea lady y dylä, kai bung mätaw saite Sāthaw tea lady y te by kae dy" näpa.

Äma üng äkähui lawng rui säri netä na tyng haile pa

¹⁷Äkähui rui säri netä saite na lä vawi haile kha tengxyng y kawng ö dy. Äni ce lä "Areng ä, kai ce lä nang üng ämüng hai-a angra na tea mäteng mätho te vi" näkha näpa.

¹⁸Isu ma äni ce tea "Kai lä Setan angra bung käni üng anglaw säde te kätyng aeqa te nung vi.

¹⁹Tāngai ö, kai ma nang ce tea py saite aenae phüng-a nang ce lä bärui na, känitä-ai na qawng-a thaw ea la naw ö y lyng. Setan angra üng haidae angxynlyng na bäja hethang nang ce tea haidae py pyng te vi dy. Nang ce tea äte naw saite tyng hai y ai mang.

²⁰Tungaila nang ce lä angra na bung bäja te phüng-a kawng ö hang. Säthaw lä nang ce üng ämüng na Känipre-a awng saite cae-u thung-a tärü te phüng phai kawng ö” näpa.

Isu anghawtho pa

Mat 11:25-27; 13:16-17

²¹Honi kätü-a Isu lä Muilaw Käcai phüng-a kawng kha “Üngai ä, käni hai älawng üng Areng, nang tea bälaw mang. Ätephüng-a mei nädylä nang lä bälungkähae na tähang ho saite phüng na tea nade kätyng awng saite khimi na tea täphawng pa te phüng-a vi. Üngai ä, hini lä nang aely ngai saite vi.

²²“Kai Pä-ai ma kai tea haidae hai bälungkähae py king vi dy. Säthaw üng Cäpaw näte ämi la mäny y. Pä-ai lawngtä xyng ni mäny te kae vi. Kai üng Pä-ai tea ämi la mäny y. Kai, äni üng Cäpaw ma qaitä mäny te kae. Kai, äni üng Cäpaw, ma mäny hai he ngai saite khimi phütä na lä Üngai tea mäny ö dy” näpa.

²³Tupyng-a Isu lä äkähui na te mang-a aehawi kha “Vaihi nang ce kätyng nung saite khimi na tea Säthaw ma tähang kähawi py vi.

²⁴Tāngai ö. Nang ce nung saite na tea awng mang te buisaw na hai awng mang te sanphrang na lä nung hethang ngai ea la nung he dang ö y. Nang ce thai saite na tea thai he ngai ea la thai he dang ö y” näpa.

Samari khimi kähawi phüng cäkae

²⁵Übädi särae lawngtä lä Isu tea ly kha “Särae ä, dungtäsa hing te dang hethang kai lä makä sa he kae mei” näkha käny te hai düng pa.

²⁶Isu ma äni tea “Hini phüng Caekäcai thung-a makä tärü mei. Nang lä makä mäny mei” näkha düng pa.

²⁷Äni ma Isu tea “Caekäcai thung-a ‘Nang üng Areng Säthaw tea nang üng bälung mäke hai, aethaw awng saite hai, bälunghaesy te hai bälung aevaw

he kae. ' Tukha 'Nang ma tea nang ma bälung aevaw te kätyng nang üng äpy äjae tea bälung aevaw hethang kae' näkha awng vi" näpa.

²⁸Isu ma äni tea "Nang lä älang kätüng-a mäthang khaw te vi. Hini kätyng sa dylä, nang lä dungtäsa hing ai mang" näpa.

²⁹Honi Ubädi käkaw lä äma tea khimi kácüng näte mäny hethang kängai-a Isu tea "Tudylä kai üng äpy äjae lä ämi mei" näkha düng pa be dy.

³⁰Tukha Isu ma äni tea "Kхими lawngtä lä Jerusalem märü üng haita Jerikhaw märü mang-a ly käthu vi. Äni ly te thüng-a damarae na hai aeting kha äni üng kä-o na baling ea dü aenai-a bo kha äni bung khaisö pa. Äni ce lä äni üng vyng na la king kha ly ö ja pa vi dy.

³¹Mäthykung lawngtä lä honi lolang mang ly. Äni ma honi khimi bung nung te kätü-a lä lolang teng mang eng kha ly ja pa vi.

³²Honi kätyng Levi lawngtä lä hani lolang mang ly by. Äni la honi khimi bung nung by dy. Äni lä lolang teng mang eng kha ly ja pa be by vi.

³³Tupyng-a Samari khimi lawngtä lä äma üng khölawng ly tea honi khimi awng saite-a tyng by te vi. Tukha Samari khimi lä honi khimi kånaw bung nung te kätü-a äni tea bäheng phi pa dy.

³⁴Tukätephüng-a äni teng-a ly kha äni üng tämaw na situi, Cäpje tui na hai mäse pa. Tukha tämaw na tea libyng sä-ei kha bang pa dy. Tupyng-a äni lä khimi kånaw bung äma üng cäphö kånawkhing käsa qawng-a dang kha aehae nae haetä-a nähai ea säbawng pa vi.

³⁵Kädang mang-a lä Samari khimi lä aehae nae ingkung tea tangkae bungtä py pa. Tukha äni ma ingkung tea 'Hini khimi bung kähawi-a rui pa jo ba. Kai vawi haile te kätü-a hini qawng-a khü saite angxynlyng na lä kai ma hung haile tyng ai mang' näpa. "

³⁶Isu ma "Hini khimi lawng thungtä thung-a damarae na ma bo kha naw saite khimi üng äpy äjae lä ämi mei" näpa.

³⁷Ubädi särae ma lä “Äni tea bäheng saite khimi lawngtä ta vi” näkha mäthang pa. Tupyng-a Isu ma äni tea “Nang lä ly kha äni kätyng sa jo ba” näpa.

Matha hai Maeri

³⁸Isu hai äkähui na lä äma ce üng khölawng ly jawjaw kha vang haetä-a tyng ö dy. Ho-a lä Matha näsaite nawngmädi lawngtä ma Isu bung äma ce üng ing-a aehae hai pa.

³⁹Matha tea lä Maeri näsaite kangby lawngtä awng vi. Maeri lä Isu teng-a aety kha äni üng älo thui saite na tängai pa.

⁴⁰Tungaila Matha lä käca känei aerü hethang kälu nyng te phüng-a bälungbi phi pa dy. Tukha Matha lä Isu teng-a ly ea “Areng ä, kai kangby ma kai ma qaitä tea khimi angxynlyng na ca hethang aerü hai te vi. Kai tea säbawng hethang äni tea thui pa jo e” näkha näpa.

⁴¹Tukha Isu ma äni tea “Matha ä, nang lä äte awng mang-a bälungbi phi saite khimi vi.

⁴²Tungaila aely leng saite lä haetä xyng awng kae. Maeri lä hini aely leng saite re pyng te vi dy. Tukätephüng-a kai lä äni te üng hini lä laja haw y lyng” näpa.

Luka 11

Säthaw tea aetang te phüng Isu ma mätu pa

Mat 6:9-13; 7:7-11

¹Känitä-a Isu lä aetang kha awng. Äni aetang khüng te kätü-a lä äma üng äkähui lawngtä ma äni tea “Areng ä, Baptismae Johan ma äma üng äkähui na tea aetang te mätu te kätyng kai ce tea la mätu jo” näkha näpa.

²Isu ma äni ce tea “Nang ce aetang te kätü-a hikä thui ö. Pä-ai, nang üng ämüng käcai tea khimi ce ma tämö khai sy. Nang ma Sanphrang kätyng pyng sy.

³Kai ce üng käni qütä ca hethang py kü ba.

⁴Kai ce tea tämang saite khimi na üng hunghö na kai ce bälawi te kätyng, kai ce üng hunghö bälawi kü ba. Kai ce hunghö sa te khytä bärawi bäleng saite aeting hai jo hang ba” näpa.

⁵Tupyng-a Isu lä äma üng äkähui na tea “Nang ce thung üng lawng lawngtä ma angnihü-a rawijae lawngtä ing-a ly kha ‘Änang ä, täkaw angpa thungtä kai tea canglai jo re e.

⁶Ätephüng-a mei nädylä kai üng ing-a rawijae angvüng lawngtä tyng te phüng-a vi. Kai lä äni tea mäcaw nae äte haetä la awng y’ näkha näpa.

⁷Äni üng rawijae ma ‘Kai tea xhu hang. Ing kätho la aekhae pyng te vi dy. Kai üng caw na la i pang ö vi dy. Tukätephüng-a kai lä aetha kha nang tähang äte raca la py haw y dy’ näkha thui vi ai.

⁸Tängai ö. Äni lä aetha kha nang tea ca nae py ai. Tungaila nang lä äni üng rawijae te phüng-a nang tea ca nae py ngang y. Nang lä aehae y käla mäkäi vawng te phüng-a nang ngai saite angxynlyng na py ai.

⁹“Tukätephüng-a tängai ö. Mäkäi ö. Tudylä Säthaw ma nang ce tea py ai mang. Ha ö jawjaw. Tudylä Säthaw ma nang ce tea nung hai ai mang. Kätho tea täkhü ö jawjaw. Tudylä Säthaw ma nang ce tea kätho pä-awng pa ai mang.

¹⁰Säthaw lä mäkäi saite khimi angxynlyng na tea py ai. Ha jawjaw saite khimi angxynlyng na lä nung ai. Kätho täkhü saite khimi angxynlyng na tea lä Säthaw ma kätho pä-awng pa ai.

¹¹Nang ce thung-a pä-ai na lä äcäpaw ma mawi mäkäi ea bärui py dang ai mei.

¹²Aedui mäkäi dylä käni tä-ai py dang ai mei.

¹³Nang ce hunghö awng mang saite khimi mätemng ma caw nade na tea kähawi sai na py vävawi te vi. Tukätephüng-a Känipre-a awng saite nang ce üng Pä-ai lä mäkäi saite khimi na tea Muilaw Käcai py khaw vi ai” näpa.

Isu hai Bezebul angra

Mat 12:22-30; Mar 3:20-27

¹⁴Isu lä khimi tea älo aepe haw y-a sa pa saite angra bung mätho pa. Angra tho pyng te kätü-a honi khimi lä älo aepe haw pa dy. Tukha khimipui na lä cangxei ö dy.

¹⁵Tungaila khimi phütä na ma lä “Äni lä Belzebul näsaite angra mangkhawng üng haidae hai-a angra na bung mätho te vi” näpa.

¹⁶Tukha khimi käläng phütä na ma lä äni tea käny hethang Känipre mang üng kamarae hai aenae na mäkai pa.

¹⁷Isu lä äni ce kaedawng saite mäny praw kha äni ce tea “Pre haetä-a khimi ce lä aetäphü kha täre aety raw dylä honi pre lä pra hethang awng kae dy. Engthung haetä-a la äma ce tingtawi aetäphü ö dylä pra hethang awng kae dy.

¹⁸Setan angra na lä äma ce tea äma ce aety raw dylä äni ce üng pre lä makä sa kha aedaw haw ai mei. Kai ma hikä thui te lä, kai lä Belzebul angra mangkhawng üng haidae hai angra na bung mätho te näkha nang ce ma kai tea thui ö te phüing-a vi.

¹⁹Tudylä kai lä Belzebul angra mangkhawng üng haidae hai angra na mätho te kae dylä, nang ce üng äkähui na lä ämi üng haidae hai-a angra bung mätho ö te mei. Tudylä nang ce tämang te phüing äkähui na ma mätü ai.

²⁰Tungaila kai lä Säthaw üng haidae hai-a angra na bung mätho te dylä Säthaw lä äma üng pre tea vaihi ma pyng rüing te mätü te vi dy.

²¹“Aethaw awng saite khimi lä aetu aekei na hai äma ing tea kähawi-a rui te kätü-a lä äni üng ingthawng na tea ämi la bäru haw y lyng.

²²Tungaila äma qawng-a aethaw awngky te khimi lawng lawngtä ma äni tea aety kha bäja pa te kätü-a lä äma üng ae-y nae aetu aekei na laja kha hani khimi üng ingthawng na tea aeri pro pa ö vi ai.

²³“Kai te mang-a awng y saite khimi lä kai üng täre kae vi. Khimi lawngtä lä kai hai mangtä Säthaw üng pre tähang khimi cüing saite y dylä täprei saite kae vi.

Angra wawi haile te

Mat 12:43-45

²⁴“Angra lä khimi thung üngta tho ea daithung kârang mang-a aevi kha awng nae ha räreng vi. Dang pa y ea lä ‘Kai ma üng mityng kangrüng-a kung haile khyry ai’ nä vi.

²⁵Tukha angra lä vawi haile te kätü-a äma kung saite khimi lä mäcai ping kha cülä-ü saite ing hai aetawng te nung pa vi dy.

²⁶Tukha äni lä äma qawng-a siky saite kâlang angra me säritä na tea ka dy. Tukha äni ce angxynlyng na lä honi khimi tea kung kha awng pa vi. Tukätephüng-a honi angra kung saite khimi üng kangkhüng-a awng saite lä angcü üng qawng-a siky dy” näpa.

Tätang tähang kähawi dang saite na

²⁷Isu älo thui te thüng-a, khimipui thung üng nawngmädi lawngtä ma “Nang bung aepeng kha kânö tui nei hai saite änä-awi lä tähang hawi” näkha thui pa.

²⁸Tukha Isu ma “Säthaw üng lo thai kha tängai saite khimi lä tähang hawiky” näkha thui haile pa.

Kamarae mäcai pa

Mat 12:38-42

²⁹Khimipui na lä Isu teng-a aekäcö rae ea Isu ma “Vaidung üng khimi kaetha na lä si ö vi. Äni ce lä kamarae ha ö. Tungaila Säthaw ma Jonae tähang sa pa saite kamarae haetä xyng kätyng kai ma khimi ce tea mätü ai.

³⁰Jonae lä Ninevi märü-a khimi ce tähang kamarae-a aelawng te kätyng lä Kai, Khimi üng Cäpaw, lä vaidung üng khimi ce tähang kamarae-a aelawng vi ai.

³¹Säthaw ma khimi ce tea tärae cei te kätü-a lä Seba pre üng sanphrang nä-awi lä aedaw kha vaidung üng khimi ce tea dengpy he aeteng näkha thui vi ai. Ätephüng-a mei nädylä, äni lä Solomon sanphrang üng bälunghae te lo tängai hethang ngai kha khöteng täki mang üng hai ly pa vi. Vaihi kätü-a lä Solomon qawng-a kälengky lawngtä lä hi-a awng dy.

³²Säthaw ma khimi ce tea tärae cei te kätü-a lä Ninevi märü üng khimi ce lä aedaw kha vaidung üng khimi ce tea dengpy he aeteng näkha thui vi ai. Ätephüng-a mei nädylä Jonae ma thui te lo phüng-a äni ce lä hunghö üng ae- ui ö te vi. Tukha vaihi Jonae qawng-a lengky saite lawngtä lä hi-a awng vi dy.

Ätabung üng kaevang

Mat 5:15-6:23

³³“Ämi la maibung thawng kha tawng täkui-a khai vai y. Maibung thawng kha la ho vai y. Engthung-a kung saite khimi na kaevang nung hethang maibung khai nae qawng-a ni khai saite kae vi.

³⁴Nang üng ämi lä ätabung kaevang vi. Nang üng ämi na hawi dylä, ätabung angxynlyng na lä aevang bawi vi ai. Tungaila nang ämi hawi y dylä, nang lä kähawi-a nung haw y kha käving thung-a awng te kae dy.

³⁵Tukätephüng-a nang ce tea awng saite kaevang lä käving-a aelawng y hethang sädi khai ö.

³⁶Nang lä kaevang kawi kha ving te mityng-a awng y dylä nang üng hing saite angxynlyng na tea aevang bawi vi ai. Nang tea aevang bärai saite maibung kätyng aevang vi ai” näpa.

Pharisai hai Ubädi särae na tea pring pa

Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

³⁷Isu ma älo thui pyng te kätü-a lä Pharisai lawngtä ma äni tea kädüngbö ca he ka pa. Tukätephüng-a äni la bö loka-a aw pa dy.

³⁸Isu lä Judae reitae kätyng äkö aese y käla bö aw te Pharisai ma nung ea lä cangxei pa dy.

³⁹Tukha Isu ma äni tea “Pharisai, nang ce lä pangkae hai kaephi üng ärang mang mäse ö te kae vi. Tungaila nang ce üng bälung-a lä kanglai hai käsi kawi te vi.

⁴⁰Khimi kaerö na ä, khimi üng ätabung tea sa saite Säthaw lä khimi üng bälung tea la sa te vi.

⁴¹Tungaila khimi kangtang na tea bäheng kha nang ce üng kaepi hai pangkae-a awng saite raca na py pa. Tudylä nang ce lä Säthaw maw-a cai ai mang.

⁴²“Pharisai na ä, nang ce lä tãhang si. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä sawngprang sawngkeng hai angti angjang na hawtä haetä py ngaila khimi ce tea kätüing-a sa y. Säthaw tea la bälung aevaw ö y. Nang ce lä hawtä-a haetä py hethang kae vi. Tungaila hini qawng-a aely käleng mätu saite na la bäjui hethang kae.

⁴³“Pharisai, nang ce lä tãhang si. Nang ce lä Judae na üng ingkäcai thung-a aety nae kaesangky mang awng he ngai ö te vi. Vyingjaw saite mityng-a khimi ce ma tämö khai te na ngai ö ky te phüng-a vi.

⁴⁴Pharisai nang ce lä tãhang si. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä aeny y saite täprawng kätüing kae. Khimi ce lä honi täprawng qawng mang ly ea äthung-a lä äro awng te mäny ö y vi” näpa.

⁴⁵Judae Ubädi särae lawngtä ma Isu tea “Särae ä, nang ma hini thui saite na lä kai ce tea la jaw te kätüing by vi” näpa.

⁴⁶Isu ma äni ce tea “Ubädi särae na ä, nang ce lä tãhang si. Nang ce lä khimi ce tea sa hethang bäja y saite kälü sa hai ö te vi. Tungaila nang ma ce ma lä khimi ce tea säbawng hethang haetä la sa te y.

⁴⁷Nang ce lä tãhang si. Nang ce lä buisaw na tãhang äcae hawi saite täprawng sa ö dy. Nang ce üng kangsi na ma honi buisaw na bung bädü ö khe te vi.

⁴⁸Nang ce üng kangsi na sa te hawi näte aedawng te mätü ö dy. Äni ce ma buisaw na bung bädü kha nang ce ma buisaw na tãhang äcae hawi saite täprawng na sa ö dy.

⁴⁹Hini phüng-a Säthaw lä äma üng bälungkähae hai-a ‘Kai ma Isrelae khimi na tea buisaw na hai angta wtha na bung mäta w vi ai. Isrelae khimi na ma buisaw phütä na tea, mäta ngca-a sa pa. Buisaw käläng na tea la bädü pa vi ai’ näpa.

⁵⁰Tukätephüng-a vaidung üng khimi ce tea Säthaw ma äma üng buisaw angxynlyng na tea bädü pa te phüng-a dengpy vi ai.

⁵¹Älawng aetawng angcü üng Abela äthi üng hai buisaw Zakhari üng äthi khytä buisaw na bung bädü te vi. Tukätephüng-a vaidung üng khimi ce tea Säthaw ma tärae cei vi ai. Kangkhüng-a bädü saite buisaw Zakhari bung lä äni ce ma maicang hai Inγκäcai säla-a bädü pa ö dy.

⁵²“Ubädi särae na ä, nang ce lä tähang si vi. Khimi ce ma Säthaw tea mäny hethang lolang nang ce lä pä-üing ö pa te vi. Nang ma ce lä Säthaw tea mäny he ngai ö y. Tukha Säthaw tea mäny he ngai saite khimi na tea la mäkhäng pa ö te vi” näpa.

⁵³⁻⁵⁴Tupyng-a Isu lä honi mityng üng tho te kätü-a, Pharisai na hai Ubädi särae na ma lä Isu tea älo e te aetawng ö dy. Älo tämang saite dang hethäng äni ce lä Isu tea tengxyng y älo düng mang pa ö dy.

Luka 12

Pharisai na kätyng awng ö hang

Mat 10:26-27

¹Khimipui sangrui-a märaw y na lä aekäcö te kätü-a äni ce lä lawng lawngtä tea äma ce üng äkho na hai aethaw mimawng ö dy. Isu lä äkähui na tea thui mang te lo lä “Nang ce lä Pharisai na üng täkaw aepae saite aesi tea kähawi-a sädi khai ö. Äni ce lä käjüng aesa vävawi te vi.

²Khimi ce ma täphung saite na tea Säthaw ma lä täphawng vi ai. Äni ce ma ho saite na tea Säthaw ma nung hai bawi vi ai.

³Kävung thung-a nang ce üng aethui saite na lä khimi ce ma lä kaevang-a thai ö vi ai. Engthung khaw-a nang ma ce tingtawi aemäcü saite lo lä khimi ce ma engphö qawng mang a hai ö vi ai” näpa.

Säthaw tea ma qaitä ri ö

Mat 10:28-31

⁴“Tängai ö. Rawijae na ä, ätabung tea bädü haw saite khimi na tea lä ri ö hang. Äni ce lä hani qawng-a käsiky sa haw y dy.

⁵Tungaila nang ce ri hethang aeteng saite lawngtä phüing kai thui ai. Ätabung bädü pyng ea nang ce bung ngärei-a käde haw saite Säthaw tea ri ö. Kai thui be thele ai. Äni tea ni ri hethang aeteng khaw te vi.

⁶“Kхими ce lä mawri tävaw cäpi me bangawtä tea phawisae pjae netä hai jaw ö te vi. Tungaila Säthaw lä mawri metä tea la tämang sö te y.

⁷Tätang, nang ce älö üng äsang na tea mäteng Säthaw lä to bawi haw te vi. Tukätephüing-a ri ö hang. Nang ce lä mawri na qawng-a ävang tingky.

Isu tea aephae te phüing

Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20

⁸“Tängai ö. Kai bung khimi ce maw-a aephae y saite ämi tea la, Säthaw üng angtawtha na maw-a Kai, Khimi üng Cäpaw, ma äni bung aephae y by ai.

⁹Tungaila kai bung khimi ce maw-a aephae saite khimi tea lä Säthaw üng angtawtha na maw-a Kai, Khimi üng Cäpaw, ma aephae haile tyng by ai.

¹⁰“Tukha Kai, Khimi üng Cäpaw, tea käsi prawng saite khimi bung lä Säthaw ma hunghö bälawi haw ngaila Muilaw Käcai tea käsi prawng saite khimi bung lä Säthaw ma bälawi haw y lyng.

¹¹“Nang ce tea khimi ce ma Judae na üng ingkäcai-a, mätawngky na hai aenae awng saite khimi na maw-a nähai te kätü-a nang ce lä makä thui ai mei. Sa tämang y te phüing makä mätü ai mei näte phüing bälung mawng ö hang.

¹²Honi kätü-a nang ce üng thui hethang aeteng saite lo na lä Muilaw Käcai ma mätu ai mang” näpa.

Tawngnang saite khimi kaerö cäkae

¹³Khimipui thung üng khimi lawngtä ma Isu tea “Särae ä, kai üng kangby tea kai hai ingthawng aeri hethang thui päjo e” näpa.

¹⁴Isu ma “Nang ni tea tärae cei te hai ingthawng mäkhawi hethang lä kai üng kälü y” näpa.

¹⁵Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Sädi khai ö. Ingthawng na tea bädö ö hang. Khimi lawng lawngtä lä ingthawng awng mang te phüing-a kawng anghawtho te hai hing sa y lyng” näpa.

¹⁶Tudylä Isu ma äni ce tea mätae te lo thui pa. “Tawngnang te Khimi lawngtä lä la paetu hawi kha tengxyng y caw awng mang-a dang pa dy.

¹⁷Äma lä makä sa ai mei hi ly. Kai lä kai ma üng caw khai nae awng y rawng be hi nä ea aedawng kha nä dy.

¹⁸Tukha äma ma tea ‘Kai lä hikä sa ai. Kai üng cawtai na aephei kha hini qawng-a kälengky-a sa ea caw hai pyng saite angxynlyng na mätung kha khai ai.

¹⁹Tukha kai ma tea kai ma “Nang lä khösäning awng mang-a tawng hethang tähang nang ma üng pyng saite na mäkhüng cu pyng dy. Aehae kha nei ca anghawtho te hai ma awng ba” näkha nä ai’ näpa.

²⁰Tungaila Säthaw ma äni tea ‘Kхими kaerö ä, vaidüng lä nang dü ai dy. Tudylä nang üng mätung saite na lä ämi dang ai mei’ näpa.

²¹“Mä-ai ma tähang ingthawng mätung kha Säthaw maw-a aely leng saite na sa y dylä honi tawngnang te khimi kätyng awng vi ai” näpa.

Säthaw tea ae-y ö

Mat 6:25-34

²²Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Tängai ö. Tukätephüng-a nang ce lä älawng qawng-a hing hethang bälungbi ö hang. Ätemakä ca ai mei, ätemakä aekhu aena ai mei näkha ätabung tähang bälungbi ö hang.

²³Nang ce üng hing saite tähang lä kăca kănei ätabung hai aekhu aena nae qawng-a aely lengky saite awng vi rawng.

²⁴Pä-a na phüing dawng mä süng ö e. Äni ce lä caw la e y. Caw la ae y. Cawpai la awng y. Tungaila Säthaw ma äni ce tea mäcaw pa vi. Nang ce lä tävaw na qawng-a ävang tingky te y vi mei.

²⁵Nang ce lä bälungbi te hai-a mä-ai ma üng hing saite säning tea äje cäcaw ryng hai sei haw mei.

²⁶Bälungbi te hai-a hini cäcaw mäteng sa haw y dylä ätephüng-a käläng na phüng-a bälungbi ö te vi mei.

²⁷Tängai ö. Daithung üng äcae hawi saite äpa na phüng aedawng ö kae-e. Äni ce lä ryng kha kälü la sa vai y. Kä-o lä aekhü vai y. Tungaila phung-ang leng saite Solomon sanphrang mäteng ma honi äpa na kätyng äcae hawi saite kä-o na aekhu aena haw y” näpa.

²⁸Nang ce lä Säthaw tea yng te di bäräi vi. Säthaw lä daithung üng aeca tea äcae kähawi-a sa te vi. Tudylä hini aeca vaihi hing kha khawngdang lä khimi ce ma mai thung-a käde te vi. Tukätephüng-a Säthaw lä nang ce tea ngai saite kä-o na py ai be.

²⁹“Makä ca ai mei. Makä nei ai mei” näte phüng dawng kha bälungbi ö hang.

³⁰Honi na bung Säthaw bung mäny y saite khimi na ma la dang hethang aethawsa ö by. Honi na nang ce aely ngai te phüng nang ce üng Pä-ai lä mäny te vi.

³¹Säthaw üng pre hai aesui saite amäjy na phüng angcü-a aedawng ö mang. Tukä dylä honi angxynlyng na äni ma nang ce tea py ai mang.

Känipre-a tawngnang saite

Mat 6:19-21

³²“Khimi äphü cäpi na ä, ri ö hang. Nang ce üng Pä-ai lä nang ce tea äni ma pyng saite pre-a awng hai hethang ngai te vi.

³³Nang ma ce üng pyng saite ingthawng na jaw ea khimi kangtang na tea tangkae py ö. Hini kätyng mö haw y saite phawisae-i na nang ma ce tähang sa ö dy. Theru bärü haw y, dengkeng ma ca haw y kha tenglei y saite ingthawng nang ce tähang Känipre-a awng ai.

³⁴Tudylä nang ce üng kätui awicae awng saite mityng-a nang ce bälung lä awng vi.

Kätüng-a awng saite mawsawng

³⁵“Säthaw üng kälü sa he kärung käni kä-o nitha hai maibung aerü rüng ö jawjaw.

³⁶Aepawng pawī haetä üng vawī saite äni ce üng ingkung tea kät̄ho pä-awng praw he aering rüing saite mawsawng na kät̄yng awng ö.

³⁷Inkung tyng haile te kät̄ü-a äni üng mawsawng na lä i y käla aering te ingkung ma nung dylä honi mawsawng na lä tähang hawī ö dy. Tängai ö. Inkung lä äma üng mawsawng lawngtä tea nitha na mäna hai kha äni üng mawsawng na tea bö aw hai ea bö mäcaw pa vi ai.

³⁸Angni hü-a läsy, kädang thawde-a läsy ingkung vawī te kät̄ü tea aering saite mawsawng na lä tähang hawī.

³⁹Hini tea mäny ö ba. Inkung lä mata kät̄ü-a, theru ly ai mei näte mäny dylä, äma üng ing tea theru ma täkhüva y hethang aering vi ai.

⁴⁰Nang ce la aerü ö rüing kha awng hethang kae by. Ätephüng-a mei nädylä Kai, Khimi üng Cäpaw, lä nang ce ma aethang khai y te kät̄ü-a tyng vi ai” näpa.

Mawsawng lawng netä

Mat 24:45-51

⁴¹Tudylä Peterae ma “Arenge ä, hini mätae te lo lä kai ce ma qaitä tea thui te mei. Y käla khimi angxynlyng na tähang-a thui te mei” näkha düng pa.

⁴²Isu ma äni tea “Kät̄üng-a sa khü te hai bälunghae saite mawsawng kälengky lä ämi mei. Inkung ma hini mawsawng kälengky tea käläng mawsawng na bung rui hethang hai kät̄ü tyng ea äni ce tea bö ang na py pa hethang aenae py pa dy.

⁴³Inkung ma vawī haile te kät̄ü-a äni ma thui te kät̄yng mawsawng kälengky üng sa khü te nung dylä mawsawng kälengky lä tähang hawī.

⁴⁴Tängai ö. Inkung lä äma üng pyng saite ingthawng angxynlyng na äni tea rui hai pa vi ai.

⁴⁵Tungaila honi mawsawng lä ‘Kai üng ingkung vawī hethang qae ai rawng’ näkha äma ma aedawng te hai mawsawng käläng nawngmädi, nawngmäcaw na tea bo te hai ngai te kät̄yng nei ca kha bärui te hai awng näre maisi.

⁴⁶Mawsawng kälengky ma aethang khai y te kätü-a ingkung lä vawi haile vi ai. Inkung vawi haile hethang kätü mawsawng lä mäny y te phüng-a vi. Tukha ingkung lä hini mawsawng kälengky tea tengxyng y dengpy kha Säthaw üng lo yng y saite na hai mangtä khai vi ai.

⁴⁷“Mawsawng lawngtä lä ingkung kängai mäny ngaila hani kätyng aerü rüing pa y dylä Inkung ma äni tea tengxyng y dengpy ai.

⁴⁸Tukä e la mawsawng lawngtä ma äni üng ingkung kängai mäny y kha sa tämang dylä Inkung lä äni tea äje cäcaw dengpy ai. Säthaw lä khimi lawngtä tea tähang kähawi py mang dylä äni tea aely leng saite kälü sa hethang ngai hai vi ai. Säthaw lä khimi lawngtä tea aenae py mang dylä äni tea khimi käläng na qawng-a kälü kähawi-a sa hethang ngai hai ky vi ai.

Isu üng älo thui te phüng-a khimi ce aetäprei ö

Mat 10:34-36

⁴⁹“Kai lä hi älawng qawng-a maikang hai hethang ly te vi. Kai lä vaihi mäteng maikang te aetawng he ngai te vi dy.

⁵⁰Tungaila kai lä ri he hawi saite baptismae la ai rawng. Honi khüing te khytä kai lä bälung mätang phi vi dy.

⁵¹Hi älawng qawng-a awngneng hethang kai ly te käthi ö mei. Tukä y lyng. Khimi ce bälung aetäprei hai hethang kai ly te kae.

⁵²Vai üng hai kaetawng khimi lawng bangawtä awng saite ingthawng-a äma ce tingtawi älo aebäri ö vi ai. Pheitä mang lawng netä hai pheitä mang lawng thungtä awng kha aetäprei ö vi ai.

⁵³Äpä-ai hai äcäpaw, änä-awi hai äcänung, äkangni hai älingaw äma ce tingtawi älo aebäri ö vi ai” näpa.

Kangkhüing käni tea mäny ö

Mat 16:2-3

⁵⁴Isu ma khimipui na tea “Käni kädüing mang-a khö angnüing tho te nung dylä, khöne ai näkha nang ce thui praw ö dy. Nang ce thui te kätyng awng khaw vi ai.

⁵⁵Tukha ätüng mang-a aeli tho te kätü-a khöbi ai näkha thui ö. Nang ce thui te kä awng khaw vi ai.

⁵⁶Khimi käjüng käsa na ä, nang ce lä älawngpre hai käni khösang-a kheng kha makä awng ai mei näte mäny dy. Säthaw tea mäny hethang käjüng sa ö vi. Tungaila vaihi Säthaw makä sa ai mei näte nang ce lä mäny ö y vi.

Täre na hai aebädü ö

Mat 5:25-26

⁵⁷“Säthaw maw-a tüng saite mäny kha nang ce lä kätüng sa hethang kae.

⁵⁸Nang ma tea tärae ly saite khimi lawngtä awng dylä nang ni lawng netä tärae jung-a tyng y käläng-a aebädü hethang aethaw aesa he kae. Hakä sa y dylä nang üng täre lä nang ce bung tärae cei saite kung maw-a nähai vi ai. Tärae käcei kung ma nang bung reisaе tea a kha reisaе ma nang bung thawng thung-a bäla vi ai.

⁵⁹Tängai ö. Deng tangkae py bawi y rytä nang lä thawng thung üng tho he dang y lyng” näpa.

Luka 13

Hunghö üng ae-ui ö

¹Honi kätü-a khimi phütä na lä Isu tea ly kha Rom aecörae Pilata ma Kalile khimi ce bung bädü te phüing thui pa ö dy. Hini Kalile khimi ce lä Säthaw tea löci aebawng te thüing-a Pilata mätawngky üng reisaе na ma äni ce bung bädü pa ö te vi.

²Isu ma “Hini Kalile khimi ce bung hini kätyng bädü pa te phüing lä Kalile khimi käläng angxynlyng na qawng-a hunghö saky näkha nang ce lä dawng ö dang te vi mei.

³Tängai ö. Tukä y lyng. Nang ce angxynlyng la hunghö ae-ui y dylä dawngcang y te kätü-a ma dü ö by vi ai.

⁴Silawm märü üng awng saite dyng nae ing kaesang aene ea khimi lawng hawlai täjae na bung tiphae kha dü saite khimi na lä Jerusalem märü-a awng

saite khimi angxynlyng na qawng-a hunghö saky näkha nang ce lä dawng ö dang te vi mei.

⁵Tängai ö. Tukä y lyng. Nang ce angxynlyng na la hunghö ae-ui y dylä dawngcang y te kätü-a ma dü ö by vi ai” näpa.

Äthai aethai y saite thaidö kung phüng hai mätae pa

⁶Tupyng-a Isu ma äni ce tea hini mätae te lo kä thui pa. “Kхими lawngtä lä äma üng Cäpje angkhaw-a thaidö kung kungtä awng. Honi khimi lä thaidö kung-a ly kha äthai mäqang ea lä thaitä la nung pa y vi.

⁷Tukätephüng-a äni lä angkhaw rui saite khimi tea ‘Kai lä hini thaidö kung-a ly kha äthai mäqang te säning thungtä awng vi dy. Tungaila thaitä la nung y vi. Thaidö kung bung bälu khyry la. Angkhaw thung-a tälokhei-a awngky te kae to’ näpa.

⁸“Angkhaw rui saite kung ma ‘Inkung ä, vaising säningtä lä awng re mai sy. Kai ma hini kung tea tai aekilü kha si-ei na hai bawng kae-e si.

⁹Taidy-a lä äthai aethai daila awng ai rawng mang. Aethai y ea ni bälu kae si’ näkha thui haile pa dy” näpa.

Isu ma nawngmädi kaeqa lawngtä bung Aehae saite Käni-a hawi sa pa

¹⁰Aehae te Känitä-a Isu lä Judae na üng ingkäcai haetä thung-a khimi ce tea Säthaw lo mätu pa dy.

¹¹Honi mityng-a lä angra ma sa pa te phüng-a nawngmädi kaeqa lawngtä lä säning hawlai täjaetä awng pa te vi dy. Äni üng ängang lä aekhüng kha kätaw-a aedaw haw pa y vi.

¹²Isu ma äni bung nung dylä, ämaw-a ka kha “Änang ä, nang üng naw saite lä kai ma hawi sa te vi dy” näpa.

¹³Tupyng-a Isu lä äma üng kö lä nawngmädi tea thyng pa. Nawngmädi lä qengtäma kätaw-a aedaw kha Säthaw tea bälaw praw pa vi dy.

¹⁴Isu ma Aehae te Käni-a khimi lawngtä bung hawi sa pa te phüng-a Judae na üng ingkäcai mätaungky lä bälung aengai hai y phi pa vi dy. Tukätephüng-a äni ma khimi ce tea “Kälu sa hethang käni tärutä awng be. Nawsaw hawi sa

hethang hini käni na säla-a ly hai ö. Aehae te Käni-a lä hini kätyng sa ö hang” näpa.

¹⁵Areng ma äni tea “Nang ce käjüng aesa saite khimi na ä, Aehae te Käni-a, nang ma ce üng raebawi, cäphö kånawkhing käsa na bung tui nei hai hethang ärang mang-a mäqaw vai ö y khe mei.

¹⁶Abraham üng cänung hini nawngmädi lä säning hawlai täjaetä Setan angra ma mäkhing pa te to. Äni bung Aehae te Käni-a hikä mäqaw pa saite lä, tämang te y lyng” näkha mäthang pa.

¹⁷Isu ma hini lo thui te kätü-a, äma tea e saite angxynlyng na lä aejae ö dy. Tungaila khimipui na lä cangxei saite na Isu ma sa pa te phüng-a kawng ö phi vi dy.

Angmawi mö hai mätae pa

Mat 13:31-32; Mar 4:30-32

¹⁸Tupyng-a Isu ma “Säthaw üng pre lä äte hai aetawng mei. Äte hai mätae ai mei.

¹⁹Säthaw üng pre lä angmawi mö aepra te hai aetawng vi. Khimi lawngtä lä angmawi mö la kha äma üng angkhaw thung-a tu dy. Honi ämöti lä äkung aepra kha ryng ea khösang üng tävaw na lä cangpre na qawng-a cu kha täbö sa ö dy” näpa.

Täkaw aepae saite aesi hai mätae pa

Mat 13:33

²⁰Tukha Isu ma “Säthaw üng pre lä äte hai kai mätae ai mei.

²¹Säthaw üng pre lä täkaw aepae saite aesi hai aetawng vi. Nawngmädi lawngtä lä täkaw aepae saite aesi äje cäcaw la kha kjung täkawdi na hai aeqo kha täkawdi awng mang-a aepae hai bawi te vi” näpa.

Kätho khaw kaecei

Mat 7:13-14, 21-23

²²Tupyng-a Isu lä Jerusalem märü-a khölawng tho te thüng-a vang cäpi hai vang käleng na mang-a ly prei kha khimi ce tea Säthaw lo mätu pa.

²³Khimi lawngtä ma Isu tea “Areng ä, Säthaw lä khimi äje cäcaw xyng tea aeqang hethang kae mei” näkha düng pa.

²⁴Tukha Isu ma äni ce tea “Kätho kaecei mang kung hethang nang ce lä aethaw aesa ö. Tängai ö. Khimi märaw y na lä kätho kaecei mang hai Säthaw üng pre-a kung hethang aethaw aesa ö vi ai. Tungaila äni ce lä kung haw ö y lyng.

²⁵Ingkung lä aetha kha kätho aekhae te kätü-a nang ce lä ärang mang aedaw ea kätho täkhü kha ‘Särae ä, kai ce tähang kätho pä-awng kü jo e’ näkha aebai ö ai. Tungaila äni ma ‘Nang ce mamang üng ly ö te mei näte kai lä mäny y’ näkha nä vi ai.

²⁶Tukha nang ce ma ‘Kai ce lä nang hai mangtä nei ca saite na kae baw. Kai ce üng märü-a nang lä Säthaw üng älo na mätu te be ä, ’ näkha nä ö vi ai.

²⁷Tungaila äni ma lä ‘Nang ce mamang üng ly ö te mei kai lä mäny y. Käsi sa saite nang ce angxynlyng na, kai te üngta ly ö pang la’ näkha mäthang vi ai.

²⁸Säthaw üng pre-a Abraham, Isaika, Jaeko hai buisaw angxynlyng na bung nang ce lä nung ngaila, Säthaw ma nang ce bung honi mityng üng mäthoja ö vi ai. Honi kätü-a nang ce lä rawsö ea aemäkütang kha awng ö vi ai.

²⁹Nidüng, nise, älüng hai ätüng mang üng khimi ce lä ly kha Säthaw pre üng pawia mityng la ö vi ai.

³⁰Tängai ö. Angcü-a kälengky saite khimi na lä kangkhüng-a lä cäpiky-a awng ö vi ai. Vaihi cäpiky-a awng saite khimi na lä kangkhüng-a lä kälengky-a awng ö lae vi ai” näpa.

Isu hai Herodae sanphrang

Mat 23:37-39

³¹Honi kätü-a ma Pharisai phütä na lä Isu tea ly ea “Nang lä hini mityng üng tho kha käläng mang-a ly la. Herodae lä nang bung bädü hethang dawng rüng dy to” näpa.

³²Isu ma äni ce tea “Honi kivaе kätüng bälung aeke saite Herodae tea ly kha thui pa ö. ‘Kai lä vaini hai khawngdang lä khimi ce te üng angra na mätho kha känaw käsaw na bung hawi sa pa vi ai. Ämäthung käni-a lä kai üng kälü khüng ai dy’ näpa.

³³Makäte läsy kai lä vaini, khawngdang hai khawngdang ni aetawi-a lä Jerusalem märü mang-a khölawng tho he kae te vi. Ätephüng-a mei nädylä Isrelae khimi na ma Säthaw üng buisaw qütä na bung lä Jerusalem märü-a bädü ö pa te vi.

Isu lä Jerusalem märü tähang bälungsi

³⁴“Jerusalem märü üng khimi ce ä, nang ce lä Säthaw mätaw saite buisaw na bung bädü kha Säthaw mätaw saite angtautha na bung lä kälung hai käde kha bädü ö te vi. Ae nä-awi ma äma üng mäkhi täkui-a kácüng ea äcaw na bung aw hai te kätyng kai ma nang ce angxynlyng na tea kähawi-a aedung hai leilae hethang kai lä ngai bärai te vi. Tungaila nang ce lä kai tea ngai ö y vi.

³⁵Tängai ö. Nang üng märü hai Säthaw üng Inγκäcai tea Säthaw ma khaisö dy. Kai näte lä ‘Areng üng ämüng hai ly saite lawngtä tea Säthaw ma tähang kähawi py sy’ näkha nang ce thui ö y rytä lä kai bung nung haile tyng y vi ai” näpa.

Luka 14

Isu ma naw te khimi lawngtä bung hawi sa pa

¹Aehae te Känitä-a, Isu lä aely lengky saite Pharisai mätawngky lawngtä üng ing-a kädüngbö ca hethang ly pa. Tukha äni ce lä Isu tea khüsälü-a kheng ö rü pa ö dy.

²Isu üng maw-a lä ängang ba saite khimi lawngtä awng pa vi.

³Isu ma Pharisai na hai Ubädi särae na tea “Aehae te Käni-a kånaw käsaw awng saite khimi bung hawi sa pa te lä Mosi üng Ubädi hai aebäla mei, aebäla y mei” näkha düng pa.

⁴Tungaila äni ce lä äte la mäthang pa ö y. Isu lä khimi kånaw tea äkö thyng kha hawi sa pa ea ing-a vawi hai pa vi dy.

⁵Tupyng-a Isu ma “Nang ce thung üng khimi lawng lawngtä lä äma üng äcäpaw läsy, raebawi läsy Aehae te Käni-a, tuikang thung-a aeqa dylä la praw y käla awng ai mei” näpa.

⁶Tukha äni ce lä ätemakä la mäthang kaw pa ö y vi dy.

Aemäneng saite khimi na tea Säthaw lä mäsang pa

⁷Thangka pang saite angvüng na lä äma ce tähang mityng kähawi na aela ö te Isu lä nung dy. Tukätephüng-a Isu ma äni ce tea hini mätae te lo hai thui pa dy.

⁸“Kхими lawngtä ma nang ce bung aepawng pawia thangka la te kätü-a lä, mityng kähawiky-a la ö hang. Hini pawikung lä nang qawng-a tämö awngky saite khimi käläng bung thangka la daila awng vi ai.

⁹Hokä dylä, nang tea ka saite pawiyüng ingkung ma ly kha ‘Nang üng mityng kähawi lä aehi pa’ nädylä nang lä hawiy saite mityng mang-a aekäsü hethang kae vi ai. Tukha nang lä kaejae dang vi ai.

¹⁰Tukätephüng-a nang bung ka dylä mityng kähawiy-a aety mang re. Tudylä ingkung ma nang tea ‘Änang ä, ly kha hi-a hawiky saite mityng-a aety ba’ nä vi ai. Tudylä nang lä thangka pang saite angvüng angxynlyng na maw-a tämö khai te dang vi ai.

¹¹Mä-ai ma tea aemäsang saite khimi tea lä Säthaw ma mäneng pa vi ai. Tukha mä-ai ma tea aemäneng saite khimi tea lä Säthaw ma mäsang pa vi ai” näpa.

¹²Tupyng-a Isu lä äma bung kädüngbö ka saite ingkung tea “Nang ma khimi ce tea kädang bö läsy, kädüngbö läsy ka te kätü-a nang üng rawijae na, kangby jä-ai na, kaesui kaebeng na hai särawng dawngpa khimi känang na tea ka y hang. Nang ma honi khimi amäy na bung ka dylä, äni ce lä nang tea ka haile te hai ma hung ö tyng vi ai.

¹³Nang ma pawisa te kätü-a lä khimi kangtang na hai, kaeqa na hai, ämi kangjö na bung phai ka kae ba.

¹⁴Nang ma tukä sa dylä, Säthaw ma nang tea tähang kähawipy ai. Äni ce ma lä nang tea äte la hung haile haw y lyng. Tungaila khimi cüng saite na kädü thung üngta aetha be te kätü-a lä Säthaw ma nang tea ävang py haile tyng ai mang” näpa.

Pawi käleng hai mätae pa

Mat 22:1-10

- ¹⁵Isu hai mangtä nei ca te thung üng khimi lawngtä ma hini lo thai te kätü-a lä, äni ma Isu tea “Säthaw pre üng pawia nei ca saite khimi lä tähang hawi” näpa.
- ¹⁶Tukha Isu ma “Kхими lawngtä lä thangka angvüing awng mang-a la kha pawia käleng sa pa vi dy.
- ¹⁷Pawia kätü-a pawia kung lä, äma üng mawsawng bung mätae kha ka he khimi ce tea ‘Ly ö lawi. Vaihi äte angxynlyng na sa rüing dy’ näkha ka hai pa dy.
- ¹⁸Tungaila äni ce angxynlyng lä aekhe te lo hai thui pa ö vi. Angcü üng khimi ma ‘Kai lä lai haetä rang kha kheng he kae te vi. Pawia ly haw y te phüing-a kai tea bäheng kü ba’ näpa.
- ¹⁹Kхими käleng lawngtä ma lä ‘Kai lä laithawng nae raebawi me hawtä rang te phüing-a hani na hawi mei, hawi y mei näte ly kha käny hethang awng vi. Kai tea bäheng kü’ näpa be dy.
- ²⁰Tukha khimi käleng lawngtä ma ‘Vaihi ma nawngpui la xing te kae vi rawng. Tukätephüing-a ly haw y lyng’ näkha näpa tynglyng be dy.
- ²¹“Tupyng-a mawsawng ma ingkung tea hini anghang na thui pa vi dy. Inkung lä kädawtho kha äma üng mawsawng tea ‘Tho kha märü üng lolang cäpi käleng na säla mang-a ly ö dawde ea khimi kangtang, kaeqa, kökho kangbai, ämi naw kangjö na bung ka ö cü’ näpa.
- ²²Tukha mawsawng ma ‘Inkung ä, nang ma thui te kätyng kai lä sa pyng te vi dy. Tungaila mityng lä aekawng mang vi rawng’ näpa.
- ²³Tukätephüing-a ingkung ma mawsawng tea ‘Märü ärang mang üng lolang cäpi, käleng na mang jung ly kha kai üng ing-a kawi hethang-a khimi ce bung ka cü.
- ²⁴Kai ma ka pyng saite ämi khimi lawngtä la kai üng pawia ca ö hang” näkha näpa.

Äkähui lawngtä aelawng hethang

Mat 10:37-38

²⁵Khimpui na lä Isu hai mangtä khölawng-a ly ö dy. Isu lä äni ce te mang-a aehawi kha

²⁶“Khimi lawngtä ma kai üng äkähui-a aelawng hethang ngai dylä änä-awi hai äpä-ai, änawngpui hai äcaw na, kangby jä-ai hai äticaw na qawng-a kai tea bälung aevawky hethang kae. Äni lä äma üng hing saite tea mäteng ma bälung aevaw te qawng-a kai tea bälung aevawky tätang hethang kae te vi.

²⁷Khimi lawngtä ma kai leithung hui hethang ngai dylä äma üng kängai sai khaisö kha thinglawng aepö hethang kae te vi. Äni lä kätü qütä kai leithung hui hethang awng rüing he kae.

²⁸“Nang ce thung üng lawngtä ma dyng nae ing kaesang sa he ngai näre mai. Äni lä kälü aetawng y käläng-a ma tangkae majetä khü ai mei näkha aedawng mang vi ai. Tupyng-a ing cyng hethang tangkae khy ai mei, khy y ai mei näkha to rüing vi ai.

²⁹Äni lä ing aeling täling sö kha ing cyng haw y mäse lae dylä nung saite khimi na ma äni tea mänui hai pa ö ai be.

³⁰Äni ce ma ‘Hini khimi lä ing aeling täling sö kha cyng haw y mäse na ly’ näkha näpa ö vi ai.

³¹“Sanphrang lawngtä lä käläng sanphrang lawngtä tea täre aety ngai vi näre mai. Äni lä ‘Kai tea sang hawtä xyng reise na awng te kae vi. Sang kuisytä reise na hai kai tea ly kha aety he sa saite täre na tea kai lä bäja haw y ai mei’ näkha kähawi-a aedawng mang vi ai.

³²Äni bäja haw y ai te mäny dylä, äni üng täre sanphrang tea kähanglaw-a awng te thüing-a ma äni hai aede hethang khimi säla na bung äni lä mätaw vi ai.

³³Honi kätü ng nang ce thung üng khimi lawngtä ma kai üng äkähui-a aelawng he ngai dylä, äma üng awng saite angxynlyng na khaisö he kae.

Bälawi hai mätae pa

Mat 5:13; Mar 9:50

³⁴“Bälawi lä hawi. Tungaila bälawidae dylä, lung haile tyng rung khytä sa haw y dy.

³⁵Lai älawng tähang läsy, äkung hawi hai hethang läsy, hawi y vi dy. Tukätephüng-a honi bälawi lä khimi ce ma kädesö hethang awng te kae vi dy. Känawkhing awng saite khimi na lä thaikaw ö sy” näkha näpa vi.

Luka 15

La saite beram hai mätae pa

Mat 18:12-14

¹Qengtä-a lä angko cawng saite na hai hunghö sa saite khimi käläng awng mang te na lä Isu üng lo tängai hethang aekäcüng ö dy.

²Tudylä Pharisai na hai Ubädi särae na ma “Hini khimi lä khimi hunghö na hai aeso kha bö mäteng mangtä ca na ly” näkha jawsipa ö dy.

³Tupyng-a Isu ma äni ce tea hini mätae te lo hai thui pa dy.

⁴Tukha äni ma “Nang ce thung-a khimi lawngtä lä beram cungvaitä awng kha honi thung üng metä la näre maisi. Äni lä makä sa ai mei. Äni lä beram rui täkawtä hai täkawtä na bung raca rawng-a khai kha la saite beram tea dang y rytä ha ngece vi ai.

⁵Honi beram bung nung te kätü-a lä äni lä kawng te hai ma aepö ho kha ing-a wawi haile dy.

⁶Tupyng-a äni lä äma üng rawijae na hai särawng dawngpa na bung ka kha äni ce tea ‘Kai hai mangtä kawng ö jo. Kai üng beram la saite lä nung haile tyng vi dy’ näpa.

⁷Tängai ö. Hunghö sa saite khimi lawngtä ae-ui dylä hini kätyng by vi ai. Säthaw hai äma üng angtautha na lä honi khimi tea tengxyng y kawngphi pa ö vi ai. Ae-ui hethang ngai y saite khimi cüng saite lawng rui täkaw hai täkawtä na qawng-a äni ce lä honi khimi tea kawngky ö vi ai.

La saite phawisae hai mätae pa

⁸“Nawngmädi lawngtä lä sädokhai tangkae phawisae pjae hawtä awng saite thung üng haetä la näre maisi. Äni lä makä sa ai mei. Maibung thawng kha ing mäse ea nung haile y rytä äma lä kähawi-a ha ngece vi ai.

⁹Tukha äni lä honi phawisae bung nung haile tyng te kätü-a lä äma üng rawijae na hai särawng dawngpa na bung ka kha ‘Kai hai mangtä kawng ö jo. Kai üng la saite phawisae lä nung haile tyng vi dy’ näpa.

¹⁰Tängai ö. Honi kätyng khimi hunghö lawngtä ae-ui dylä Säthaw hai äma üng angtawtha na lä kawng ö phi te vi” näpa.

La saite cäpaw hai mätae pa

¹¹Tupyng-a Isu ma äkäläng mätae te lo thui bäsa pa be dy. Äni ma “Kхими lawngtä lä cäpaw lawng netä awng.

¹²Cäpaw këna ma äpä-ai tea ‘Üngai ä, kai tähang ingthawng bäri lawi’ näpa. Tukätephüng-a äpä-ai lä äma üng ingthawng äcäpaw ni tähang bäri pa vi dy.

¹³Tudylä qae y te käläng-a ma äcäpaw këna lä äma üng ingthawng angxynlyng na kəcüng kha pre kähanglaw mang-a thoja pa vi dy. Ho-a äni tyng te thüng-a lä äma üng tangkae na hai äma ngai ngai nei ca te hai awng kha kähawi y mang-a aetütü-a täpang king vi dy.

¹⁴Äma üng tangkae angxynlyng na täpang king pyng-a, honi pre angxynlyng na-a lä täkang tho kha äni lä mätang phi pa vi dy.

¹⁵Tukätephüng-a äni lä honi pre üng khimi lawngtä tea mawsawng sa dy. Honi khimi ma äni tea lä o raca mäcaw nae kälu py pa dy.

¹⁶Äni lä äjo aelang phi pa kha o raca thung üng sawngrawi äthai na mäte ng ma ca hethang bädö pa vi dy. Tungaila ämi ma la äni tea äte haetä la py pa y vi.

¹⁷Tukha äni aedawng mäkhüng te kätü-a lä, ‘Üngai tea kälu sa nae angxynlyng na lä bö ca lei y ea, kai lä hi-a böjo aelang te hai ma dü pawpae ai dy be hi ly.

¹⁸Kai lä hini mityng khaisö kha ä-ai tea vawi haile ai. Tukha “Üngai ä, kai lä Säthaw hai nang tea sa tämang te vi dy. Nang üng cäpaw näkha mäthi hethang kai lä aeteng y lyng dy.

¹⁹Nang üng kälü sa nae khimi lawngtä kä kai bung bälawng jo kae ba” näkha kai nähe kae dy’ näkha aedawng dy.

²⁰Tukätephüng-a äni lä aetha kha äpä-ai tea vawi haile vi dy. “Tungaila hanglaw mang üng hai ma äpä-ai lä äni bung mae praw kha bäheng te hai aehui ea äcäpaw tea täkawi ceng kha mänang pa vi dy.

²¹Tukha cäpaw ma lä ‘Üngai ä, kai lä Säthaw hai nang tea sa tämang te vi dy. Nang üng cäpaw mäthi hethang la kai lä aeteng y vi dy’ näpa.

²²Tungaila äpä-ai ma lä äma üng mawsawng na tea ‘Kä-o kähawiky vähai dawde kha äni tea bälawng pa. Kösubü haetä la äni üng kö-a mädö pa. Äni üng kho-a la kho painai mädö pa.

²³Sicaw ärung kähawiky-a mäcaw saite la qy pa. Pawi käleng sa ea kawng te hai mä-ai mangtä bö ca ö si ba.

²⁴Hini kai üng cäpaw lä dü kha hing haile te kätyng vi dy. Äni lä la kha kai hai aeting haile tyng te vi dy hei’ näpa. Tukätephüng-a äni ce lä anghawtho te hai ma pawi sa ö dy.

²⁵“Honi kätü-a cäpaw kälengky lä lai-a awng pa te vi. Äni vawi kha ing teng-a tyng te kätü-a lä aebi, aetawng, qala na hai lang te tüng na thai pa vi dy.

²⁶Tukätephüng-a äni lä mawsawng lawngtä bung ka ea ‘Ing-a lä äte makäte vi nang mei’ näkha düng pa dy.

²⁷Äni ma ‘Nang üng kangby vawi haile tyng dy. Nawsaw kähawi hai-a aeting tyng te phüng-a nang pä-ai ma sicaw ärung kähawiky-a mäcaw saite qy kha kawng te pawi sa te ka ecy’ näpa.

²⁸“Tukha äjä-ai käleng lä kädawtho kha ingthung-a kung hethang ngai pa y vi dy. Tukätephüng-a äpä-ai ma lä tho kha äni tea bäleng pa dy.

²⁹Tungaila äni ma äpä-ai tea ‘Kheng kae-e. Säning hijetä mawsawng kätyng nang üng kälu kai lä sa dy. Nang üng lo la kai lä tängai vävawi te kae. Tungaila kai üng rawijae na hai anghawtho hethang pawı sa he sobei cäcaw mätemg ma nang lä kai tea py vai y be.

³⁰Tungaila hini nang üng cäpaw lä nawngmädi kähawi y na hai nang üng ingthawng aetütü-a täpang king kha vawi haile te kätü-a, äni tähang nang lä sicaw ärung kähawiky qy te vi ly’ näpa.

³¹Tukha äpä-ai ma ‘Cäpaw ä, nang lä kai hai awng jawjaw te kae be ä. Kai üng awng saite angxynlyng na lä nang üng kae baw.

³²Tungaila kai ce lä kawng te hai pawı sa he kae te vi. Ätephüing-a mei nädylä hini nang üng kangby lä dü kha hing haile te kätyng vi dy. Äni lä la kha mä-ai hai aeting haile te phüing-a kawng he hawi te vi baw”” näkha thui pa.

Luka 16

Aey nae hawi y saite mawsawng kälemgky

¹Isu ma äkähui na tea “Kхими känang lawngtä tea äma üng mawsawng kälemgky lawngtä awng vi. Känitä-a lä khimi phütä na ma khimi känang tea ly kha äni üng mawsawng kälemgky ma ingthawng na täpang king te phüing thui pa vi dy.

²Tukätephüing-a ingkung ma mawsawng kälemgky bung ka kha ‘Nang üng anghang kai lä hikä thai vi. Nang ma kai üng ingthawng hai tangkae makä sa ai mei näte caerang hai tärü kha kai tea mätü lawı. Nang bung ingthawng rui saite kung-a kai lä khai haw jaw ngang y te phüing-a vi’ näpa.

³Mawsawng kälemgky lä äma ma tea ‘Kai üng ingkung ma kai tea kälu sa hai y te vi dy. Kai lä vaihi makä sa ai dy mei. Kai lä la sa hethang la aethaw awng y. Kai lä khimi ce tea mäkäi hethang la aejae ky.

⁴Kälu awng y te kätü-a khimi ce ma äma ce üng ing-a kai bung ka hethang tähang makä sa ai mei näte kai mäny dy’ näkha aedawng vi dy.

⁵“Tukätephüng-a äni lä ingkung üng kälai hung he awng saite khimi lawngtä pyng-a lawngtä bung ka dy. Angcükü khimi tea äni ma ‘Kai üng ingkung tähang nang py he kälai majetä awng mei’ näkha düng pa.

⁶Tukha kangmangky khimi ma ‘Olive situi bung käleng-a cungvaitä py hethang awng’ näpa. Tudylä mawsawng kälengky ma ‘Nang üng caekhu la ea situi bung käleng rui bangawtä näkha tärü haile dawde lawi’ näpa.

⁷Tupyng-a äni ma äbaeni khimi tea ‘Nang lä kälai majetä py he awng mei’ düng pa. Äni ma ‘Kai lä caw tawng sangtä äni tea py he awng’ näkha mäthang pa. Mawsawng kälengky ma ‘Nang üng caekhu la kha cungvai täjaetä näkha tärü ba’ näpa.

⁸“Kätüing khaw-a sa y saite mawsawng kälengky tea äni üng Ingkung ma kähawi thui pa vi dy. Ätephüng-a mei nädylä mawsawng kälengky lä bälunghae te hai sa pa te phüng-a vi. Hini älawngpre üng khimi ce lä Säthaw üng khimi ce qawng-a äma ce äpy na hai aepawng tea lä bälunghae ö ky te vi.

⁹“Tängai ö. Älawngpre üng ingthawng tangkae na hai nang ma ce üng rawijae na dang hethang sa ö ba. Tudylä honi ingthawng na byng te kätü-a lä nang ce bung dungtäsa ing-a Säthaw ma lady ai mang.

¹⁰Khimi lawngtä lä vyngsai äje cäcaw-a ae-y nae hawi dylä, nyng saite vyngsai-a la ae-y nae hawi vi. Tungaila khimi lawngtä lä vyngsai äje cäcaw-a ae-y nae hawi y dylä nyng saite vyngsai-a lä ae-y nae hawi y vi.

¹¹Tukätephüng-a nang ce lä älawngpre üng ingthawng tawng tea ae-y nae hawi y vi dylä dungtä ävang ting saite vyngsai-a la Säthaw ma nang ce tea ae-y ngang y vi.

¹²Älawng-a nang lä ingthawng na älang kaesyng-a mäsung y vi dylä Säthaw ma nang ce tähang Känipre-a ingthawng na py he y vi.

¹³“Ämi mawsawng la ingkung lawng netä üng kälü sa mei haw y lyng. Lawngtä tea tämö khai kha lawngtä tea lä khengsing vi ai. Y dylä lawngtä tea esäre kha käläng lawngtä tea lä bälung aevaw ai. Nang ce lä qengtäma

Säthaw hai älawngpre üng tangkae tähang mawsawng sa mei haw y lyng” näpa.

Säthaw üng lo tängai te lä tangkae qawng-a aely lengky

Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12

¹⁴Tangkae ngaiphi saite Pharisai na lä hini lo angxynlyng na thai kha Isu tea mänui hai pa ö dy.

¹⁵Tukätephüng-a Isu ma äni ce tea “Nang ce lä khimi ce üng maw-a angrubu-a awng hethang ngai ö te kae vi. Tungaila Säthaw lä nang ce üng bälung tea mäny te vi. Khimi ce ma aely kälengky-a khai saite na tea Säthaw lä esäre kha känyng te vi.

¹⁶“Mosi üng Ubädi hai buisaw na üng lo lä Baptismae Johan tyng te kätü khytä aely lengky te vi. Honi kätü üng hai Säthaw üng pre Angthang Kähawi khimi ce lä thui ö vi dy. Awng mang te khimi ce lä Säthaw üng pre-a kung hethang aethaw aesa ö dy.

¹⁷Käni hai älawng lä la haw te vi. Tungaila Säthaw üng Ubädi sai bälängtä mäteng ma la haw y lyng.

¹⁸“Kхими lawngtä lä äma üng nawngpui bung aekhai ea käläng nawngmädi hai aepawng dylä täkübäjang sa te kae dy. Tukha khimi lawngtä lä älawngpaw ma khaisö saite nawngmädi bung la dylä täkübäjang sa te by kae dy.

Kхими känang hai Lazarae

¹⁹“Qengtä-a khimi känang saite lawngtä lä ävang ting phi saite kä-o käsa hai kähawi na aelawng kha käni qütä areng cyng ea kawng anghawtho te hai awng pa vi dy.

²⁰Äni üng hawngkhae teng-a lä Lazarae näsaite khimi kangtang lawngtä bung äpy na ma tha pa dy. Tukha Lazarae lä phawisae hai käca känei na äni tea mäkäi pa dy. Äni üng ätabung qawng-a lä angvawi na mang bung kha awng pa te vi.

²¹Äni lä khimi känang loka qawng üng bö kaebu na ca hethang ngaiphi kha awng pa vi dy Ui na mäteng ma ly kha äni üng angvawi na tea bälei pa vi dy.

²²“Tukha khimi kangtang dü pyng te kätü-a lä Sāthaw üng angkawtha na ma äni bung lä Abraham üng äteng-a nähai pa vi dy. Khimi känang la dü kha khimi ce ma ö pa by vi dy.

²³Khimi känang lä ngärei-a tyng kha mätangbälai phi pa vi dy. Tukha äni kheng tähang te kätü-a lä kähanglaw üng Abraham hai äni üng äteng-a awng saite Lazarae ni bung nung pa vi dy.

²⁴Tukha khimi känang lä ‘Üngai Abraham ä, kai tea bäheng kü jo ä, Lazarae bung äma üng köbäjung mawng hai tui-a sänung pe kha kai üng bälai tea bädang hai hethang mätaw kü jo ä. Makäte phüng-a mei nädylä kai lä hini mai thung-a tengxyng y mätangbälai phi na vi dy hei’ näpa.

²⁵“Tungaila Abraham ma ‘Cäpaw ä, nang hing te kätü-a ätete kähawi dang saite na aedawng haile jo re. Honi thüng-a Lazarae lä mätang cili-a awng te lä aedawng pa jo re baw. Äni lä vaihi hi-a kähawi awngneng kha nang lä naw mätangbälai phi dai vi be tu ly.

²⁶Tukä cang y mä-ai säla-a thu bärai saite älawng kähaw haetä awng te vi. Tukätephüng-a hi üng ly hethang ngai saite ämi la nang ce tea ly haw y lyng. Nang ce te üng ämi la aekae kha kai ce tea ly haw y lyng’ näpa.

²⁷Tupyng-a khimi känang ma Abraham tea ‘Tudylä Üngai Abraham ä, kai pä-ai üng ing-a Lazarae bung mätaw hethang kai aebai te dy hei.

²⁸Kai üng kangby na lawng bangawtä awng vi rawng. Lazarae bung äni ce tea hini mätangbälai phi saite mityng-a tyng y by hethang kähawi-a thui hai khü pa jo e’ näpa.

²⁹“Abraham ma ‘Nang üng kangby na tea canglailing kha awng hethang Mosi üng Ubädi hai buisaw na üng thui saite lo na awng pyng te vi dy. Honi lo na tängai ö kae sy’ näpa.

³⁰Tungaila khimi känang ma ‘Tukä y lyng, Üngai Abraham ä, kädü thung üng lawng lawngtä ma ly haile kha äni ce tea thui dylä äni ce ae-ui ö ai mang’ näpa.

³¹Abraham ma äni tea ‘Mosi üng Ubädi hai buisaw na ma thui saite älo tea äni ce tängai y dylä kädü thung üng khimi lawng lawngtä aetha tyng kha thui ea la äni ce yng ö y lyng’” näpa näkha thui pa.

Luka 17

Hunghö hai hunghö bälawi saite

Mat 18:6-7, 21-22; Mar 9:42

¹Isu ma äkähui na tea “Kхими ce tea hunghö sa hai hethang khimi käläng na lä awng tätang vi ai. Tungaila khimi lawngtä ma khimi käläng tea hunghö sa hai dylä tähang si.

²Honi khimi lä hini kai tea yng saite lawng lawngtä pra hai te qawng-a lä äni üng kânawngjang-a kälung käleng ae-awi kha pangle tui thung-a khimi ce ma kädösö khyry te lä äni tähang hawiky vi ai rawng.

³Tukätephüng-a nang ma ce ma hawihai pailai-a aedawng ö. “Nang üng kangby jä-ai ma nang tea sa tämang dylä äni tea pring ba. Äni ae-ui haile dylä sa tämang saite na bälawi pa ba.

⁴Känitä-a ma nang tea qengsäritä sa tämang ea qengsäritä ly kha ‘Kai ae-ui haile dy mang’ näkha thui dylä nang lä äni tea bälawi pa hethang kae ba” näpa.

Yng saite

⁵Angtawtha na ma Areng tea “Kai ce üng yng te ca hai pa kü jo” näpa.

⁶Tukha Isu ma äni ce tea “Nang ce üng yng saite lä angmawi mö kaesüng haetä jetä kätyng awng dylä, hini kälung raca kung tea, ‘Angjüng aephawi baw kha pangle tui thung-a ae-e ba’ nädylä honi äkung lä nang ce üng älo tängai vi ai.

Mawsawng üng kälü

⁷“Nang ce thung üng lawngtä tea laithawng saite mawsawng lawngtä, y kälä beram rui saite mawsawng lawngtä awng näre maisi. Äni lai üng vawi te kätü-a ‘Dei, bö aw kha ca lawi’ näkha nang lä äni tea thui y vi ai.

⁸Hokä thui te jüing-a ‘Nang lä kä-o aeqai ea kai ca nei hethang kädüingbö sa kha mäcaw lawi. Kai nei ca pyng ea ni kädüingbö nang ca haw ai’ näkha nang lä thui vi ai mei.

⁹Nang üng mawsawng lä nang lo tängai te phüing-a nang lä äni tea kawng te lo thui y lyng.

¹⁰Honi kätyng Säthaw ma nang ce tea sa hethang thui saite na kätyng sa khüing bawi pyng te kätü-a lä, ‘Mä-ai lä aeteng y saite mawsawng na vi, Mä-ai tea sa hethang thui saite kälü xyngtä mä-ai lä sa ö te kae vi’ näkha thui ö” näpa.

Ängang käsi lawng hawtä na bung hawi sa pa

¹¹Jerusalem märü mang-a khölawng ly ea Isu lä Samari hai Kalile khöri säla mang ly prei pa vi.

¹²Vang haetä-a kung te kätü-a ängang käsi awng saite khimi lawng hawtä na lä äni te mang-a ly pa ö dy. Äni ce lä hanglaw te mityng haetä mang aedaw pa ö.

¹³Tukha äni ce ma ätüng aesa bärai te hai “Isu, Särae ä, kai ce tea bäheng kü jo” näpa.

¹⁴Äni ce bung nung te kätü-a lä, Isu ma “Nang ce ly kha mäthykung na tea nang ma ce üng ätabung na aekheng hai ö” näpa. Äni ce lä ly ö sälö tea ma ängang käsi lä hawi kha caiping ö raw pa dy.

¹⁵Äni ce thung üng lawngtä lä äma hawi te aemäny dylä, aekö haile tyng kha ätüng aesa bärai te hai ma Säthaw tea bälaw pa vi.

¹⁶Tukha äni lä Isu maw-a aebo kha kawng te lo thui pa dy. Äni lä Samari khimi lawngtä vi.

¹⁷Isu ma “Kхими lawng hawtä na tea kai ma hawi sa pa te vi. Käläng lawngtäkawtä na lä ma-a vi mei.

¹⁸Kхими lawngtä xyng ma aekö haile tyng kha Säthaw tea bälaw te kae vi. Tukä ea la äni lä khimi ceng käläng lawngtä lä vi” näpa.

¹⁹Tupyng-a Isu ma äni tea “Aetha kha ly lawi ba. Nang üng yng te phüng-a, Säthaw ma nang tea hawi sa te vi dy” näpa.

Säthaw ma Sanphrang sa hethang kätü

Mat 24:23-28, 37-41

²⁰Känitä-a Pharisai na ma Isu tea “Säthaw lä mata kätü-a, Sanphrang sa te aetawng ai mei” näkha düng pa. Isu ma “Säthaw üng pre nang ce üng ämi hai nung haw y vi ai” näpa.

²¹Khimi ce ma ‘Kheng e, Säthaw üng pre lä “Hi-a hei” y käla “Ho-a ho” näkha thui haw y lyng. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw üng pre lä nang ce üng bälung thung-a ni awng vi ai” näkha mäthang pa.

²²Tupyng-a Isu ma äkähui na tea “Nang ce lä Kai, Khimi üng Cäpaw, bung tänaetä xyng nung hethang ngai te kätü qengtä lä tyng vi ai. Tungaila nang ce lä nung haw y lyng.

²³Khimi ce ma nang ce tea ‘Äni lä ho-a awng. ’ Y käla ‘Äni lä hi-a awng’ näkha thui ngaila äni ce leithung hui ö hang.

²⁴Anglaw säde ea khöteng täki haetä mang üng haita käläng pheitä mang-a aevang hai te kätyng lä Kai, Khimi üng Cäpaw, ly haile te kätü-a lä honi kä awng by vi ai.

²⁵Tungaila angcü y käläng-a ma kai lä mätangbälai te hai vaidung üng kaetha khimi ce ma la kai bung khaisö ö vi ai.

²⁶Novae dung-a khimi ce sa te kätyng Kai, Khimi üng Cäpaw, ly haile te kätü-a la khimi ce lä honi kätyng sa ö by vi ai.

²⁷Novae sangphaw käleng thung-a kung te käni khytä khimi ce lä nei ca kha aepawng ea paw na sa ö te vi. Honi pyng-a khöpui khöre ne phi te hai tui cäqing tho ea khimi angxynlyng na lä tui aesänung kha dü ö pang pa vi dy.

²⁸Lawtae thüng-a la hini kätyng by vi. Khimi ce lä nei ca, vying rang, vyingjaw, äkung na e kha ing na sa te hai awng ö te by vi.

²⁹Tungaila Sodom märü üng Lawtae tho te käni-a lä qengtäma käni mang üng mai hai keng na aeqa kha khimi angxynlyng na bung bädü king pa vi dy.

- ³⁰Kai, Khimi üng Cäpaw, ly haile te kätü-a lä honi kätyng awng by vi ai.
- ³¹“Honi käni-a lä engphö qawng-a awng saite ämi la äma engthung üng awng saite vyngsai na la hethang aerung hang sy. Honi kätyng lai-a awng saite khimi la hae haetä la hethang ing-a vawi hang sy.
- ³²Lawtae nawngpui phüing aedawng haile ö ba.
- ³³Khimi lawngtä lä älawng qawng-a hing te tähang qaitä aethaw aesa te kae dylä dungtäsa hing te dang haw y lyng. Khimi lawngtä hini älawng-a hing te tähang qaitä aethaw aesa te jüing-a kai leithung hui dylä dungtäsa hing te dang vi ai.
- ³⁴Tängai ö. Kai ly haile tyng te kärung-a lä i nae haetä-a i saite khimi lawng netä thung üng lawngtä bung laja kha lawngtä bung lä kai ma khaisö vi ai.
- ³⁵Nawngmädi lawng netä caw mangtä deng te thung üng lawngtä bung lä kai ma laja kha lawngtä bung lä kai ma khaisö vi ai.
- ³⁶Tudylä nawngmäcaw lawng netä la-a awng ai üng, lawngtä bung lä laja kha käläng lawngtä bung lä kai ma khaisö vi ai” näpa.
- ³⁷Äni ce ma “Areng ä, nang lä mani mityng mang tho ai mei” näkha düng pa. Isu ma äni ce tea “Äro awng te mityng-a lä khimi kädü ngang ca saite aemö säling na aekäcö ö vi ai” näpa.

Luka 18

Nawngmädi lömai hai tärae cei saite kung

- ¹Tupyng-a Isu lä äkähui na tea aethawsi y käla aetang jawjaw he kae näkha mätae te lo haetä hai mätu pa dy.
- ²Isu ma “Märü haetä-a tärae cei saite kung lawngtä awng. Äni lä Säthaw tea la ri te y. Khimi ce tähang la dawngpa te y vi.
- ³Honi märü-a la nawngmädi lömai lawngtä lä awng vi. Äni lä tärae cei saite kung tea ‘Kai üng bälungkae-i na ma kanglai ca y hethang kai tea säbawng kü jo’ näkha ly ea aebai pa vi.

⁴Kätü káno kha tärae cei saite kung lä äni üng aebai saite lo tea tängai pa te y vi. Tungaila kangkhüng-a äni lä äma üng bälung thung-a ‘Kai lä Säthaw tea ri te y khimi ce tähang la dawng hai te y.

⁵Tukä ea la hini nawngmädi lömai lä kai tea xhu hai ai te phüng-a äni lä kätüng saite dang hethang kai ma säbawng pa si ä. Tukä ea ni kangkhüng-a lä äni ma kai tea ly kha bäsaе te py y ai dy’ näkha nä dy. ”

⁶Tukha Isu ma “Kätüng y-a tärae cei saite kung ma thui te lo kähawi-a aedawng ö.

⁷Säthaw re saite khimi na ma mäkäi jawjaw dylä Säthaw lä äni ce kätüng saite dang hethang säbawng pa te vi. Äni ce tea säbawng hethang Säthaw lä mänung te y.

⁸Tängai ö. Säthaw lä äni ce tähang kätüng-a tätang sa dawde pa vi ai. Tungaila Kai, Khimi üng Cäpaw, ly haile te kätü-a lä älawngpre-a awng saite khimi na lä kai tea yng ai mang mei” näpa.

Pharisai hai angko cawng saite khimi

⁹Äma ce tea lä khimi cüng saite näkha aedawng ea khimi qütä tea tämö khai y saite khimi phütä na tea, Isu ma hini mätae te lo hai thui pa.

¹⁰Äni ma “Kхими lawng netä lä Säthaw üng Inγκäcai thung-a aetang hethang ly hawi dy. Honi thung üng lawngtä lä Pharisai kha käläng lawngtä lä angko cawng saite khimi vi.

¹¹“Pharisai lä aedaw ea äma phüng hai aetang pa te lä ‘Säthaw ä, kai lä khimi käläng na, kangru na, käsi sa saite na, täkübäjäng sa saite na hai honi angko cawng saite khimi kätyng y te phüng-a nang tea kawng bärai ba.

¹²Kai lä käni säritä-a bö qengnetä jae kha kai üng dang saite angxynlyng na thung üng hawtä-a haetä la nang tea py te vi’ näpa.

¹³“Tungaila angko cawng saite khimi lä kähänglaw mang aedaw ea khösang mang-a mäteг thyngdyng vawng y te hai ma ‘Säthaw ä, Kai khimi hunghö tea bäheng kü jo ba’ näkha äma üng tatärang-a aekätung kha aetang pa dy.

¹⁴Tāngai ö. Hini khimi vawi haile te kätü-a Säthaw lä äni tea khimi kácüng-a nung pa vi dy. Pharisai tea lä hokä nung pa y. Mä-ai ma tea aemäsang saite khimi tea lä Säthaw ma mäneng pa vi ai. Tukha mä-ai ma tea aemäneng saite khimi tea Säthaw lä mäsang pa vi ai” näpa.

Isu ma nade na tea tähang kähawi py pa

Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

¹⁵Khimi ce lä äma ce üng äby na bung tähang kähawi py hai hethang Isu tea nähai ö pa by vi dy. Äkähui na ma äni ce bung nung te kätü-a lä äni ce tea mäkhang pa ö vi.

¹⁶Tungaila Isu ma nade na bung ka ea “Nade na bung kai tea ly hai ö mai sy. Mäkhang pa ö hang. Säthaw üng pre lä honi nade kätüng awng saite khimi na tähang vi.

¹⁷Tāngai ö. Hini nade na la Säthaw tea sanphrang kätüng lady ö te vi. Hini nade na kätüng sa y saite khimi lawngtä lä Säthaw üng pre thung-a kung haw y lyng” näpa.

Mätawngky khimi känang

Mat 19:16-30; Mar 10:17-31

¹⁸Mätawngky lawngtä ma Isu tea “Särae kähawi ä, dungtäsa hing te dang hethang kai lä makä sa he kae mei” näkha düng pa.

¹⁹Isu ma äni tea “Nang lä ätephüng-a särae kähawi näkha kai tea thui te vi mei. Ämi lawngtä la hawi te y. Säthaw lawngtä xyng ni hawi te kae be.

²⁰Säthaw üng särilo na nang mäny be. “Täkübäjang sa hang, khimi bung bädü hang, bäru hang, khimi ce phüng tüng y saite na jung kai-a tho hang, nang nä-awi ni nang pä-ai tea tämö khai’ näkha tärü te vi” näpa.

²¹Honi mätawngky ma lä “Hini Ubädi na kai lä nade üng hai ma tängai pyng te vi dy” näpa.

²²Hikä Isu ma thai te kätü-a lä, äni tea “Nang lä haetä sa hethang awng te vi rawng. Nang üng awng saite angxynlyng na jaw king kha honi tangkae lä khimi kangtang na tea py pa. Tudylä Känipre ingthawng lä nang dang ai mang. Tupyng dylä ly kha kai leithung hui” näpa.

²³Hini lo mätawngky ma thai te kätü-a lä, äni lä bälung hawi y phi pa vi dy. Ätephüng-a mei nädylä äni lä tawngnang phi pa te phüng-a vi.

²⁴Isu ma äni tea kheng kha “Kхими känang na Säthaw üng pre thung-a kung hethang lä rae bärai vi.

²⁵Tätang, khimi känang lawngtä Säthaw üng pre thung-a kung hethang qawng-a lä cäphrüng khaw-a säphö känawngjang käsa metä kung te lä jaky vi ai rawng” näpa.

²⁶Hini lo thai saite khimi na ma lä Isu tea “Tudylä Säthaw lä ämi bung aeqang ai mei” näpa.

²⁷Isu ma “Kхими ce sa haw y saite tea Säthaw lä sa haw te vi” näkha mäthang pa dy.

²⁸Peterae ma Isu tea “Kai ce lä kai ma ce pyng saite angxynlyng na khaisö ea, nang leithung hui ö te vi dy” näpa.

²⁹⁻³⁰Isu ma äni ce tea “Tängai ö, khimi lawngtä lä Säthaw üng pre tähang-a äma üng ing, nawngpui, kangby jä-ai, änä-awi äpä-ai hai caw nade na bung kadesö dylä, äni lä vaihi hing te thüng-a khaisö saite na qawng-a cang y tähang kähawi na awng mang-a dang rae vi ai. Tukä cang y vaimaw mang-a la dungtäsa hing saite la dang be vi ai” näpa.

Isu lä äma dü ai näte phüng thui rüng pa

Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

³¹Isu lä äkähui hawlai netä xyng na bung ka kha “Tängai ö. Mä-ai lä Jerusalem märü mang-a khölawng tho ö te vi. Kai, Khimi üng Cäpaw, phüng buisaw na ma tärü te lo angxynlyng na lä cungrü vi ai dy.

³²Kхими ce ma kai bung lä ceng käläng na üng kö thung-a a ö vi ai. Äni ce ma kai bung mänui hai, kaejae py te hai, mäce mäthawi kha bo ea bädü ö vi ai.

³³Tukha kani thungtä kätü-a lä kai lä kädü thung üng aetha haile tyng vi ai” näpa.

³⁴Tungaila äkähui na lä hikä thui saite lo tea bälungva ö y vi. Säthaw lä honi älo älawngsai tea äni ce tähang ho pa te phüng-a vi. Tukha Isu thui saite phüng äni ce lä mäny ö pa y vi.

Isu ma ämi kangjö lawngtä bung hawi sa pa

Mat 20:29-34; Mar 10:46-52

³⁵Isu lä Jerikhaw märü teng-a tyng ea, ämi kangjö lawngtä lä lolang teng mang-a aety kha tangkae mäkai pa dy.

³⁶Khimipui na ly te tüng ämi kangjö khimi ma thai te kätü-a äni lä “Äte makäte vi nang mei” näkha düng pa dy.

³⁷Khimi ce ma lä äni tea “Nazare märü üng Isu ly te ti ä” näkha thui pa.

³⁸Tukätephüng-a äni lä “Isu ä, Sanphrang Davidae üng Cäpaw ä, kai tea bäheng kü jo” näkha aethaw hai hang pa dy.

³⁹Ämaw-a ly mang saite na ma lä äni tea sitäri-a awng hethang mäkhang pa. Tungaila äni lä “Sanphrang Davidae üng Cäpaw ä, kai tea bäheng kü jo” näkha ätüng kälengky hai-a a rae pa vi dy.

⁴⁰Tukha Isu lä aedaw ea “Honi khimi bung kai tea vähai” näpa. Isu teng-a äni tyng ea lä,

⁴¹“Nang tähang kai lä äte sa pa ai mei” näkha düng pa dy. Tukha äni ma Isu tea “Areng ä, kai lä ämi aevang haile hethang ngai vi” näpa.

⁴²Isu ma äni tea “Nang üng ämi aevang lawi sy. Nang yng te phüng-a Säthaw ma nang tea hawi sa te dy mang” näpa.

⁴³Tukha ämi kangjö lä ämi aevang haw praw pa vi dy. Tudylä äni lä Säthaw tea bälaw kha Isu leithung hui pa vi dy. Khimi angxynlyng na ma hokä nung te kätü-a lä äni ce la Säthaw tea bälaw ö by vi dy.

Luka 19

Angko cawng saite Jaekai

¹Isu lä Jerikhaw märü-a kung kha ly praw vi dy.

- ²Jerikhaw märü-a lä Jaekai näsaite khimi lawngtä awng. Äni lä angko cawng saite na üng khimi kälengky lawngtä kha tawngnang te vi.
- ³Isu näsaite khimi bung äni lä nung hethang ngai vi. Tungaila äni lä äreng dawı kha khimi awng mang pa te phüng-a Isu bung nung haw pa y vi.
- ⁴Tukätephüng-a äni lä ämaw-a aehui kha Isu bung nung hethang thaidö kung käleng mawng-a paw pa vi dy. Isu lä hani lolang mang ly ai näte äni lä mäny te vi.
- ⁵Jaekai awng saite thaidö kung teng-a Isu tyng dylä äni tea dy kha “Jaekai ä, aerung dawde lawı. Vaidüng nang ing-a kai aehae he ngai hei” näpa.
- ⁶Tukätephüng-a Jaekai lä aerung dawde kha kawng te hai äma ing-a Isu bung ka pa dy.
- ⁷Hini kä nung saite khimi angxynlyng na ma “Isu lä hunghö sa saite khimi lawngtä ing-a aehae hethang kung dy ho” näkha jawsı pa ö dy.
- ⁸Tungaila Jaekai lä aedaw kha Isu tea “Areng ä, Tängai kae-e. Kai pyng saite ingthawng kaehütä khimi kangtang na tea py hethang vaihi ma kai aedo te vi dy. Tudylä khimi ce tea kätüng y hai sa kha kai dang saite na la phü bälitä-a kai ma hung haile tyng ai mang” näpa.
- ⁹Isu ma äni tea “Vaini lä Säthaw ma nang hai nang ma üng engthung na tea aeqang te vi dy. Nang lä Abraham ceng thung üng tho saite khimi te phüng-a vi.
- ¹⁰Kai, Khimi üng Cäpaw, lä la saite khimi na bung ha hethang hai, aeqang hethang ly te vi” näkha thui pa.

Sui tangkae pjae hawtä na hai mätae pa

Mat 25:14-30

- ¹¹Hini lo äni ce tängai te thüng-a Isu ma mätae te lo haetä hai thui pa be dy. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Jerusalem märü teng-a tyng kha Säthaw ma Sanphrang sa he lä aenaidei dy näkha khimi ce ma dawng ö pa te phüng-a vi.

¹²Isu ma “Tawngmang lawngtä lä khölawng kähanglaw-a ly hethang aerü vi dy. Äni tea lä sanphrang kälengky ma äma mityng üng sanphrang-a sa hai pa te vi. Tupyng-a äni lä äma üng mityng-a vawi haile hethang kae te vi.

¹³Tukätephüng-a äni lä äma üng mawsawng lawng hawtä na bung ka kha äni ce tea minas näsaite sädokhai tangkae haetä py qi pa vi dy. Tukha äni ce tea ‘Kai tyng haile te khytä hini tangkae hai nang ce mälaw ö’ näpa.

¹⁴Tungaila äma pre üng khimi phütä na ma äni tea esäre pa vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä äma ce üng mätawngky phütä na bung sanphrang kälengky tea mätaw kha thui pa te lä ‘Kai ce lä hini khimi bung kai ce üng sanphrang-a sa hai he ngai te y vi’ näpa.

¹⁵“Tungaila hini khimi känang lä sanphrang aelawng kha äma üng pre-a vawi haile tyng vi dy. Tupyng-a äni lä äma üng tangkae py qi saite mawsawng lawng hawtä na bung ka dy. Äni lä äni ce tangkae hai mälaw kha majetä mawcawng ö mei näte mäny hethang ngai te vi.

¹⁶Angcüky lawngtä lä ly kha äni tea ‘Särae ä, nang py saite tangkae hai kai mälaw te lä kaebärai hawtä dang rae dai vi’ näpa.

¹⁷Tukätephüng-a ingkung ma äni tea ‘Nang sa te lä hawi bärai te vi. Nang lä mawsawng kähawi vi. Tukätephüng-a nang lä äje cäcaw-a la ae-y nae hawi te phüng-a märü hawtä na üng khimi ce tea pyng saite mätawngky-a kai ma nang bung khai dy ba’ näpa.

¹⁸Tupyng-a äbaeni lawngtä ma ly kha äni tea ‘Särae ä, nang py saite tangkae hai kai mälaw te lä kaebärai bangawtä dang rae te vi’ näpa.

¹⁹Tukha Inkung ma äni tea ‘Märü bangawtä na üng khimi ce tea pyng saite mätawngky-a kai ma nang bung khai dy ba’ näpa.

²⁰“Tupyng-a mawsawng käläng lä ly kha äni tea ‘Särae ä, hini lä nang ma py saite tangkae dy. Kai lä honi tea libyng hai täpamy kha kähawi-a ho te vi.

²¹Nang lä bäheng te bälung awng y saite khimi lawngtä vi te phüng-a kai lä ri te vi. Nang lä khimi käläng ce ma aethaw rae kha sa saite üng ävang tea la te vi’ näpa.

²²“Inkung ma äni tea ‘Nang lä mawsawng käsi kae vi. Nang sa tämang saite tea nang ma üng älo na hai kai mätü ai. Kai lä bäheng te bälung awng y kha khimi käläng na ma aethaw rae kha sa saite vang la kha äkung e y käla ae vi näte nang lä mäny vi dy.

²³Makäte phüing-a kai üng tangkae bung nang lä beng-a khai y te vi mei. Kai wawi te kätü-a lä, honi tangkae hai aepu rae saite na lä kai dang bawi haw hethang vi baw’ näpa.

²⁴“Tupyng-a Inkung lä äteng-a aedaw saite mawsawng na tea ‘Äni te üng tangkae la kha sädokhai tangkae haetä awng saite khimi tea py pa la’ näpa.

²⁵“Äni ce ma ‘Särae ä, äni tea hawtä awng pyng vi dy ecy’ näkha thui pa.

²⁶“Tukha Inkung ma ‘Tängai ö. Sakaw te awng saite khimi tea lä kai ma py rae vi ai. Kai thui saite kätyng kälu tea kähawi-a sa y saite khimi tea lä py pyng saite kälu mäteng kai ma la king vi ai.

²⁷Tukä ea la kai bung äni ce üng sanphrang sa hai he ngai y kha esäre saite bälungkae-i bung hi-a vähai kha kai maw-a bädü ö la” näkha näpa.

Isu lä Jerusalem-a kung hethang aerü pa

Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Joh 12:12-19

²⁸Isu lä mätae te lo thui pyng-a Jerusalem märü-a ly ngaisai pa vi dy.

²⁹Olive kung na awng saite me anghung teng üng Bephake hai Bethani vang na kaenai-a Isu tyng ea lä äkähui lawng netä bung ka pa dy.

³⁰Isu lä änini tea “Nang ni lä ämaw üng vang-a ly hawi ba. Ho-a nang ni kung dylä cäphö kånawkhing käsa cäpi mäkhing te metä bung nung hawi ai mang. Honi cäphö lä ämi la aedang vai te y vi rawng. Honi cäphö üng ruinawng sö kha hi-a nähai hawi ba.

³¹Khimi lawng lawngtä ma ‘Ätephüing-a nang ni lä cäphö ruinawng sö hawi te mei’ näkha düng dylä, honi cäphö bung ‘Areng ma aely ngai te vi’ näkha thui pa hawi ba” näkha täru ea mätaw pa dy.

³²Tukha änini la ly hawi kha Isu ma thui saite kätyng lä nung hawi khaw pa vi dy.

³³Änini ma cäphö kånawkhing käsa caw bung sö hawi sälö tea lä, honi ingkung na ma “Äte sa hethang cäphö kånawkhing käsa bung sö hawi te vi mei” näkha düng pa.

³⁴Änini ma “Areng aely ngai te vi” näkha näpa hawi dy.

³⁵Änini lä honi cäphö kånawkhing käsa bung Isu tea nähai hawi dy. Tukha äni ce lä cäphö qawng-a kä-o na khu hawi kha Isu aedang hethang säbawng pa ö dy.

³⁶Isu lä cäphö kånawkhing käsa caw tea aedang kha Jerusalem mang-a ly sälö ea khimi ce lä äma ce üng kä-o na lolang qawng-a mä dai ö prei pa vi dy.

³⁷Isu lä Olive kung na awng saite me anhung mang Jerusalem-a ly käthu te lolang mityng-a tyng te kätü-a lä, äkähui angxynlyng na lä kawng kha Säthaw tea ätüng käleng na hai bälaw ö pa vi. Isu sa saite cangxei te na äni ce lä nung ö vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä

³⁸“Areng üng ämüng hai ly saite sanphrang tea Säthaw ma tähang kähawi py sy. Känipre-a lä awngneng te awng sy. Aesangky saite Säthaw üng phungang la leng sy” näkha ätüng kaesa hai thui ö dy.

³⁹Khimipui na thung üng Pharisai phütä na ma Isu tea “Särae ä, nang üng äkähui na tea pring la by” näpa.

⁴⁰Tungaila Isu ma äni ce tea “Tängai ö. Äni ce ma sitäri-a awng dylä, kälung na ma bälaw ö vi ai” näkha mäthang pa.

Isu lä Jerusalem khimi ce tähang minaw tui aeqa hai pa

⁴¹Isu lä Jerusalem hai kaenai-a tyng kha märü bung nung haw te kätü-a, honi märü tähang bälungsi kha minaw tui aeqa pa dy.

⁴²Tukha äni ma “Jerusalem khimi ce ä, nang ce hai Säthaw säla-a aede saite vaihi nang ce mäny ea kha lä hawi ai. Tungaila nang ce lä kai bung e te phüng-a Säthaw lä nang ce tea mäny hai y, nung hai ö y dy.

⁴³Täre na ma nang ce üng märü tea täphra hethang säveng ö vi ai. Äni ce lä nang ce tho haw y rung khytä sävengmy ö vi ai.

⁴⁴Äni ce lä nang ce märü hai nang ce angxynlyng na tea täphra ö vi ai. Kälung phei haetä qawng-a haetä aeqynlyng kha awng he y lyng. Ätephüng-a mei nädylä nang ce ma tea aeqang hethang Säthaw ly te kätü tea nang ce lä dawngcang ö y te phüng-a vi” näpa.

Säthaw üng Inγκäcai-a Isu kung pa

Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Joh 2:13-22

⁴⁵Tupyng-a Isu lä Säthaw Inγκäcai thung-a kung kha vyngjaw saite khimi na tea mätho pa vi dy.

⁴⁶Isu ma äni ce tea “Caekäcai-a täri te lä, Kai üng ing lä aetang nae ing kae vi. Tungaila nang ce lä hini ing tea damarae ce üng täbö tärawng-a bälawng ö lae dai vi ly” näpa.

⁴⁷Isu lä khimi ce tea käni qütä Säthaw Inγκäcai-a älo mätu pa vi dy. Tungaila mäthykung käleng na hai Ubädi särae na hai, khimipui thung üng mätaungky na ma lä Isu bung bädü hethang älang ha ö pa vi.

⁴⁸Tungaila äni ce lä hokä sa hethang älang haetä la dang haw pa ö y vi. Ätephüng-a mei nädylä khimipui na lä, äni üng lo kähawi-a tängai ö pa te phüng-a vi.

Luka 20

Isu üng aenae phüng düng pa

Mat 21:23-27; Mar 11:27-33

¹Känitä-a Isu lä Säthaw üng Inγκäcai anghaw thung-a khimi ce tea Angthang Kähawi mätu kha thui pa vi dy. Tukha mäthykung käleng na hai, Ubädi särae na hai mätaungky na lä Isu tea tyng pa ö dy.

²Äni ce ma Isu tea “Hini nang sa saite na lä äte ma üng aenae hai sa te mei. Hini aenae lä nang tea ämi ma py te mei näte kai ce tea thui” näkha näpa.

³Isu ma äni ce tea “Kai ma nang ce tea älo haetä düng by ai. Kai tea mäthang ö jo.

⁴Baptismae Johan üng baptismae py saite lä khimi ce üng aenae hai py te mei, y käla Säthaw üng aenae hai py te mei” näkha düng pa dy.

⁵Tudylä äni ce lä äma ce tingtawi aedüng aethui ö kha “Mä-ai ma ‘Säthaw lä Johan tea baptismæ py hai te vi’ näkha thui dylä äni ma mä-ai tea ‘Nang ce lä äni üng lo makäte phüng-a yng ö y te mei’ nähe kae dy.

⁶Y käla ‘Kхими ce ma Baptismae Johan tea baptismæ py hai te vi’ näkha nädylä khimi angxynlyng na ma mä-ai tea kälung hai käde he kae dy. Ätephüng-a mei nädylä khimi angxynlyng na ma Johan lä buisaw lawngtä vi näkha yng ö bawi te vi” näpa.

⁷Tukätephüng-a äni ce ma “Ämi ma Johan tea baptismæ py hai te mei näte kai ce lä mäny y” näkha mäthang pa ö kae dy.

⁸Isu ma äni ce tea “Hikä sa saite na lä ämi üng aenae hai kai sa te mei näte nang ce tea kai lä thui y lyng” näpa.

Cäpje angkhaw tea vang saite kung na hai mätae pa

Mat 21:33-46; Mar 12:1-12

⁹Isu ma khimi ce tea hini mätae te lo hai thui pa te lä “Cäpje angkhaw sa saite khimi lawngtä lä äma üng angkhaw bung khimi ce tea vang hai kha äma lä khölawng kähanglaw-a thoja pa vi dy.

¹⁰Cäpje thai na müng te kätü-a äni lä äma üng mawsawng lawngtä bung Cäpje angkhaw vang saite khimi na tea mätaw pa dy. Angkhaw kung lä äma dang he Cäpje thai la hai hethang mawsawng bung mätaw pa te vi. Tungaila angkhaw vang saite na ma lä mawsawng tea bo kha büngqaitä mätaw haile tyng pa vi dy.

¹¹Tupyng-a angkhaw kung mawsawng käläng lawngtä bung mätaw haile be dy. Tungaila äni ce lä honi mawsawng tea la bo kha kaejae py ea büngqaitä mätaw haile tyng pa be vi.

¹²Tukha angkhaw kung lä ämäthung mawsawng lawngtä bung mätaw tynglyng be elä äni tea la tämaw dangrung khytä bo praca kha angkhaw rang mang-a mätho sö pa be vi dy.

¹³Tukätephüng-a angkhaw kung lä ‘Kai makä sa ai mei hi ly. Kai bälung aevawky saite kai ma üng cäpaw bung mätaw kae si ä, äni tea lä tämö khai ö daila awng ai mang’ näkha aedawng vi dy.

¹⁴Tungaila angkhaw vang saite na ma angkhaw kung üng cäpaw bung nung dylä ‘Honi lä ingthawng kaety vi. Co, äni bung bädü ö kae si. Tudylä hini angkhaw lä mä-ai hang haw ai mang’ näkha äma ce tingtawi aeceng ö vi dy.

¹⁵Tukätephüng-a angkhaw vang saite na lä äni bung angkhaw ärang mang-a aethaw paitae hai mätho kha bädü pa vi dy. “Tudylä angkhaw kung lä äni ce tea makä sa ai mei.

¹⁶Angkhaw kung lä ly kha angkhaw vang saite na bung bädü ea honi angkhaw lä khimi käläng na tea vang hai vi ai” näpa. Hini kätyng Isu thui saite lo khimi ce ma thai te kätü-a lä “Hini kätyng lä mani la tyng hang sy” näkha thui pa ö vi dy.

¹⁷Isu ma kätaw-a kheng kha äni ce tea “Tudylä Caekäcai thung-a tärü saite phüng lä ‘Ing sa saite khimi na ma khaisö saite kälung lä, aely kälengky kälung-a aelawng vi dy’ näte lä ätemakä näte mei” näkha düng pa.

¹⁸Khimi lawngtä lä honi kälung qawng-a aeqa dylä ängang aela xhixae vi ai. Honi kälung ma khimi lawngtä qawng-a aeqa dylä tibutica-a awng vi ai näpa.

¹⁹Honi kätü-a Ubädi särae na hai mäthykung käleng na ma Isu bung nerang hethang älang ha pa ö vi dy. Ätephüng-a mei nädylä hini mätae te lo lä äni ce tea bädeng kha thui te lo kae näte äni ce lä mäny ö te phüng-a vi. Tungaila äni ce lä khimipui na tea ri ö vi dy.

Sica Sanphrang kälengky tea angko py

Mat 21:15-22; Mar 11:27-33

²⁰Ubädi kaw saite särae na hai mäthykung mätawngky na lä Isu bung kaenai mang aering ö vi dy. Khimi käjüng aesa saite na bung Isu teng-a ly hai pa ö dy. Isu lä älo tämang saite na thui ai müng näkha äni ce lä aepö ö te vi. Hokä dylä äni ce lä Isu bung ne kha aenae awng saite Rom mätawngky na üng kö thung-a a haw vi ai.

²¹Tukätephüng-a angrubu-a aesa saite khimi na ma Isu tea “Särae ä, nang lä kätüng khaw saite älo ni thui kha mätu te kai ce lä mäny ö te vi. Nang lä khimi ce üng mimai tea la kheng y käla ma Säthaw üng älang kätüng khaw-a mätu te vi.

²²Kai ce lä Sica Sanphrang tea angko py sang mei, py sang y mei” näkha düng pa.

²³Isu lä äni ce käjüng sa kha düng te phüng mäny pa vi. Tukha äni ce tea,

²⁴“Phawisae pjaetä kai tea mätü e. Honi qawng-a awng saite ämüng hai äpung lä ämi üng mei” näpa. Tukha äni ce ma “Sica sanphrang üng äpung hai ämüng vi” näkha mäthang pa ö dy.

²⁵Isu ma äni ce tea “Sica sanphrang pyng saite lä äni tea py pa ö. Säthaw pyng saite lä Säthaw tea py pa ö” näpa.

²⁶Äni ce lä khimipui na üng maw-a Isu üng älo tämang saite ne hethang the pa haw ö y vi. Tukha äni ce lä cangxei kha äte lo la aepe ö y vi dy.

Kädü thung üng aetha tyng te phüng

Mat 22:23-33; Mar 12:18-27

²⁷Tudylä kädü thung üng aetha haile te awng y näkha na saite Sadukai na thung üng khimi phütä na lä Isu tea ly ö dy.

²⁸Tukha äni ce ma Isu tea “Särae ä, Mosi üng Ubädi thung-a tärü te lä hikä vi. ‘Kхими lawngtä lä äcaw na dang y käla ma dü dylä äni üng nawngpui bung äkangby ma aekö hai he kae. Dü saite äjä-ai üng amäjä aepreng hai he kae’ näkha nä vi.

²⁹Qengtä-a kangby jä-ai lawng säritä lä awng. Äjä-aiky lä ingthawng sa kha caw na dang y käla dü pa vi.

³⁰Äbaeni lawngtä la äjä-ai lömai nawngmädi bung la kha dü pa be vi.

³¹Tupyng-a ämäthung kangby lä äjä-ai lömai bung aekö pa be vi dy. Tukha honi kätyng kangby jä-ai lawng säritä na lä lawngtä la caw na dang y te hai ma dü ö bawi pa vi dy.

³²Kangkhüng-a lä honi nawngmädi la dü pa by vi dy.

³³Tudylä kädü thung üng aetha be te kätü-a lä honi nawngmädi lä ämi üng nawngpui-a aelawng ai mei. Äni ce kangby jä-ai lawng säritä na hai äni lä aepawng bawi te vi” näkha düng pa.

³⁴Tudylä Isu ma “Vaihi kätü-a älawng qawng-a awng saite khimi na lä aepawng kha ae-awng ö te vi.

³⁵Tungaila vaimaw mang-a Säthaw lä kädü thung üng aetha hai kha älawng kangthae-a awng hethang Säthaw üng maw-a aeteng saite khimi na lä aepawng te awng y vi ai dy.

³⁶Tukha äni ce lä Säthaw üng angkawtha na kätüng awng te phüing-a dü haw y vi ai dy. Äni ce lä Säthaw üng caw na-a aelawng vi ai dy. Äni ce lä Säthaw ma kädü thung üng aetha hai te caw na aelawng te phüing-a vi.

³⁷Dü saite thung üng aetha haile te phüing Mosi ma mätu pyng te vi dy. Säthaw ma äni tea angprüing thung mang älo aepe te kätü-a Mosi ma Areng tea Abraham üng Säthaw, Isaika üng Säthaw hai Jaeko üng Säthaw näkha ka vi näkha täri te vi.

³⁸Säthaw lä dü saite khimi na üng Säthaw y. Hing saite khimi na üng Säthaw kae. Ätephüing-a mei nädylä Säthaw üng künung-a lä dü saite na la hing tyng te vi” näpa.

³⁹Ubädi särae phütä na ma lä “Särae ä, nang üng mäthang saite lo lä tünghaw mang” näkha näpa ö dy.

⁴⁰Tukha äni ce lä Isu tea älo käläng la düng haile vawng ö pa y vi dy.

Sanphrang Davidae üng cäpaw phüing

Mat 22:41-46; Mar 12:35-37

⁴¹Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Mesia lä Sanphrang Davidae üng cäpaw vi” näte lä ätemakä sa kha thui haw te mei.

⁴²⁻⁴³Sam cae-u thung-a sanphrang Davidae lä äma ma “Kai üng Areng tea Säthaw ma thui pa te lä ‘Nang üng täre na bung nang üng äkho tākui-a khai te khytä kai üng bangtang mang-a aety’ nä be näpa.

⁴⁴Davidae ma Mesia tea ‘Areng’ näpa lae dylä, Mesia lä makä sa kha Davidae üng cäpaw-a aelawng haw ai mei” näpa.

Ubädi kaw saite särae na tea aehi ö

Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

⁴⁵Khimi angxynlyng na älo tängai ö te thüing-a, Isu ma äkähui na tea

⁴⁶“Ubädi särae na tea aehi ö. Äni ce lä kä-o ävang kätingky na aelawng kha seng mityng mang-a ly ea khimi ce ma tämö khai ea lady te ngai ö bärai vi. Judae na üng ingkäcai mityng kähawi-a aety hethang ngai ö bärai te vi. Pawi sa saite ing-a la hawiky saite mityng-a aety hethang ngai ö te kae vi.

⁴⁷Äni ce lä nawngmädi lömai na üng ingthawng na tämo kha la ea käjüing sa kha sadui-a aetang ö te vi. Honi khimi ce tea Säthaw lä khimi käläng na qawng-a käsiky saite dengpy vi ai” näpa.

Luka 21

Lömai nawngmädi üng thawlawng

Mar 12:41-44

¹Khimi känang na lä Säthaw Inggäcai thung üng thawlawng bung-a äma ce üng tangkae na py pa ö te Isu lä nung pa vi dy.

²Nawngmädi lömai kangtang ma phawisae pjae netä py te tea la Isu lä nung by vi dy.

³Tupyng-a Isu ma “Tängai ö. Hini nawngmädi lömai kangtang lä khimi käläng angxynlyng na qawng-a tangkae py ky te vi dy.

⁴Hini khimi angxynlyng na lä äma ce tea awng saite thung üng kanglai na py ö te kae vi. Tungaila lömai nawngmädi kangtang lä äma tea hing hai hethang aelo xyng-a awng saite angxynlyng na py king pa te vi dy” näpa.

Dung kangteng üng Kamarae na

Mat 24:1-2; Mar 13:1-2

⁵Isu üng äkähui phütä na ma lä Säthaw Inggäcai bung kälung na hai äcae kähawi-a sa te na phüing aethui ö vi. Tukha khimi ce ma Säthaw üng Inggäcai mäthy hethang py saite käläng äcae kähawi sai na tea äni ce lä kähawi thui pa ö vi dy. Tungaila Isu ma

⁶“Hi-a nang ce nung saite kälung na lä haetä qawng-a käläng haetä aeqynlyng y te kätü lä tyng vi ai rawng. Täre na ma hini kälung na tea mäne ö sangxang pa vi ai rawng” näpa.

Mätang bälaica saite na

Mat 24:3-14; Mar 13:3-13

⁷Tupyng-a äni ce ma Isu tea “Särae ä, hini na lä mata kätü-a tyng ai rawng mei. Honi kamarae na tyng hethang phüng lä ätemakä sa kha kai ce mäny ai mei” näkha düng pa.

⁸Tukha Isu ma äni ce tea “Nang ce tea khimi ce ma kaeling kaemae sa y hethang kähawi-a kheng ö rüng. Ätephüng-a mei nädylä khimi ce ma ‘Kai lä Mesia dy’ näkha thui ö vi ai. Y dylä ‘Mesia tyng hethang kätü lä aenai dy’ näkha äni ce thui ö be ai rawng. Tungaila äni ce tea nang ce lä yng ö hang.

⁹Pre na säla-a hai pre na thung-a täre aesa te na phüng nang ce thai te kätü-a lä ri ö y hang. Hini na lä tyng ngece vi ai. Tungaila kätü lä teng te y vi rawng” näpa.

¹⁰Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Ceng haetä hai haetä, pre haetä hai haetä täre aety ö vi ai rawng.

¹¹Mityng käläng käläng mang-a pangtälü käleng na naw ai, bötäkang tho ai, anghawi kaelae kânaw käsaw na la tyng mang vi ai rawng. Käni mang üng ri hethang hawi bärai saite na hai kamarae käleng na tho vi ai rawng.

Säthaw lä äma üng khimi ce tea säbawng pa ai

¹²“Tungaila hini na tyng y käläng-a khimi ce ma nang ce bung ne kha mätang bälai-a sakälökhü ö ai. Äni ce lä nang ce bung Judae na üng ingkäcai-a aethaw paitae hai nähai kha thawng thung-a bäla ö vi ai. Tukha nang ce bung sanphrang na hai aecörae mätaungky na maw-a nähai ö vi ai. Nang ce lä kai üng äkähui na vi te phüng-a äni ce lä hini angxynlyng na nang ce tea sa ö vi ai.

¹³Hini lä nang ce ma äni ce tea kai phüng thui hethang älang-a aelawng vi ai.

¹⁴Tungaila nang ce lä makä älo qa ai mei näte phüng lä bälung mawng ö hang.

¹⁵Ätephüng-a mei nädylä nang ce tea nang ma ce üng bälungkae-i na ma e haw y hethang kai ma bälungkähae hai älo na py ai mang.

¹⁶Nang ce üng nä-awi pä-ai, kangby jä-ai amäjä na hai rawijae na mäteng ma la nang ce bung täre na tea a ö vi ai. Tukha nang ce thung üng phütä na bung lä äni ce ma bädü ö vi ai.

¹⁷Kai üng phüing-a khimi angxynlyng na lä nang ce tea esäre ö vi ai.

¹⁸Tungaila Säthaw ma nang ce üng äsangme haetä la y te khytä nang ce tea aedung vi ai.

¹⁹Nang ce ma Säthaw tea ae-y khi dylä hing saite dang ö vi ai” näpa.

Ceng käläng na ma Jerusalem märü tea täphra ö vi ai

Mat 24:15-21; Mar 13:14-19

²⁰“Täre na ma Jerusalem märü tea aebärüing kha sävenglü te nang ce nung dylä, hini märü lä pra hethang aetawng te dy näte mäny ö ai.

²¹Honi kätü-a lä Judae khö-a awng saite khimi na lä me anhung na mang-a aehui ö pang sy. Jerusalem märü üng awng saite na lä tho ö pang he kae. Märü üng ärang mang-a awng saite na lä märü thung-a kung ö hang sy.

²²Ätephüing-a mei nädylä honi käni lä Säthaw ma dengpy te käni vi ai. Buisaw na ma honi phüing Caekäcai thung-a tärü pyng saite na lä aekö bawi vi ai.

²³Honi kätü-a lä äjopawng saite nawngmädi hai nö kai kä-awng na lä tengxyng y rae saite tyng ö vi ai. Isrelae pre üng khimi ce lä mätang phi pa ö vi ai. Tukha Säthaw lä hini Isrelae khimi na tea kädawtho phi pa vi ai.

²⁴Täre na ma tei kha Isrelae khimi na bung awng mang-a aekei hai qy kha bädü pa ö vi ai. Tukha Isrelae khimi phütä na bung lä ne kha pre rang käläng mityng qütä mang-a nähai ö pa vi ai. Säthaw ma ceng käläng na tea aenae py saite thüing-a Jerusalem märü tea lä mätangbälai sakälö khü kha äkho hai aecö toto pa vi ai.

Mesia ly haile ai te phüing

Mat 24:29-31; Mar 13:24-27

²⁵“Käni, law, hai Tengpaw na tea lä kamarae na tho vi ai. Älawngpre angxynlyng na üng khimi ce lä pangle üng tuileng bungba te ätüng käläng na

phüng-a ri kha bälung mawng ö vi ai. Tukha äni ce lä äte sa hethang la mäny ö y vi ai.

²⁶Khimi ce lä älawng qawng-a tyng saite söpra te na tea ri phi te hai aemäny y käla awng jijü ö vi ai. Säthaw ma käni khösang üng na tea ca rung khytä sui saite haidae na lä tähüng pa vi ai.

²⁷Honi kätü-a lä Kai, Khimi üng Cäpaw, lä haidae hai phung-ang hai khö angnüng thung mang ly te khimi ce ma nung ö vi ai.

²⁸Hini na tyng hethang aetawng te kätü-a lä Säthaw ma nang ce bung aeqang hethang kätü lä aenai ai dy te phüng-a aethaw aela ea kheng ö rüing kha awng” näpa.

Thaidö kung

Mat 24:32-35; Mar 13:28-31

²⁹Tupyng-a Isu ma äni ce tea mätae te lo hai thui pa te lä “Thaidö kung hai thinkawng kung angxynlyng na tea kheng ö.

³⁰Äkung kädo kangthae saite nung dylä nisae aenai te nang ce lä mäny ö dy.

³¹Honi kätyng hini na tyng te nung ea lä, Säthaw lä khimi angxynlyng na üng aequngkyng saite Sanphrang-a lawng hethang aenai dy näte nang ce lä tätang mäny haw ö dy.

³²“Tängai ö. Hini angxynlyng na tyng te cung bawi y rytä lä, vaidung üng kaetha na lä dü ö y vi ai rawng.

³³Käni hai älawng lä pra ngaila Kai üng älo na lä manila pra y vi ai.

Isu üng äkähui na lä kähawi-a awng rüing he kae

³⁴“Nang ce lä nei, ca pro te hai bärui si phi te phüng-a bälungli hai tang ö hang. Ätabung tähang bälungbi saite phüng-a la bälungli hai tang ö hang. Hakä awng dylä kai ly haile te kätü käni lä nang ce tea dawng aemang te kätyng aepö y tea ma tyngmu ai to.

³⁵Kai üng ly haile te phüng-a älawngpre üng khimi angxynlyng na qawng-a tyng vi ai.

³⁶Kähawi-a kheng ö rüing. Tyng he awng saite angxynlyng söpra te na thung üng aelaw haw hethang aetang ö. Tukha dylä nang ce lä Kai, Khimi üng Cäpaw, maw-a aedaw haw hethang aetang ö” näpa.

³⁷Käni qütä Isu lä khimi ce tea Inγκäcai thung-a älo angtu thui pa vi dy. Tukha kärung qütä äni lä Olive kung na awng saite me anghung-a awng pa vi dy.

³⁸Tukha khimi angxynlyng na lä kädang thawde qütä äni üng älo tängai hethang Inγκäcai-a ly ö pa vi dy.

Luka 22

Isu bung a hethang Judae lä ngai

Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Joh 11:45-53

¹Cäqengja te pawı näsaita aepae saite aesi qa y te tākaw pawı kätü lä aenai vi dy.

²Tukha mäthykung käleng na hai Ubädi särae na lä khimipui na tea ri te phüing-a Isu bung kangru-a bädü hethang älang ha ö dy.

Judae lä Isu bung a hethang bälung aedü pa

Mat 26:14-16; Mar 14:10-11

³Honi kätü-a äkähui lawng hawlai netä na thung üng Iskriota näsaita Judae tea lä Setan angra ma kung pa vi dy.

⁴Tukha Judae lä mäthykung käleng na hai ingkăcai rui saite mätawngky na tea ly kha Isu bung makä sa kha ne ai mei näte phüing äni ce hai aedüing ö dy.

⁵Äni ce lä kawngphi te hai Judae tea tangkae py hethang älo aedo ö vi dy.

⁶Äni lä bälung aedü te hai khimi cing sa te kätü-a Isu bung äni ce kö thung-a a hethang älang kähawi mäqang pa dy.

Isu hai äkähui na lä Cäqengja te Pawı tähang aerü ö

Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Joh 13:21-30

⁷Cäqengja te pawı näsaita tākaw aepae saite aesi qa y te pawı tähang beram caw hai löci aesa he käni lä tyng pa vi dy.

⁸Isu ma Peterae ni Johan tea “Nang ni ly hawi kha Cäqengja te pawı üng kädüingbö mä-ai ca hethang aerü rüing hawi lawı ba” näkha mätaw pa.

⁹Änini ma Isu tea “Nang lä kai ni bung ma-a aerü rüing hethang ngai hai te vi mei” näkha düng pa hawi dy.

¹⁰Isu ma “Nang ni märü thung-a kung hawi te kätü-a lä tui awikaw aepö saite khimi lawngtä hai aeting hawi ai mang. Äni leithung hui kha äni kung saite ing-a phai kung hawi jo ba.

¹¹Tukha ingkung tea ‘Särae ma, “Kai üng äkähui na hai mangtä Cäqengja te pawia kädüingbö ca hethang mityng lä ma-a mei nä vi” näkha düng ba’ näpa.

¹²Äni lä äqawng üng böloka na hai awng rüing saite teithung käleng haetä nang ni tea mätü ai mang. Honi mityng-a mä-ai kädüingbö ca hethang aerü hawi rüing ba ä” näpa.

¹³Änini lä ly hawi kha äma ni tea Isu ma thui te kätyng nung hawi khaw vi dy. Tukha änini lä Cäqengja te pawia üng kädüingbö tähang aerü rüing hawi pa dy.

Areng üng Kädüingbö

Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1 Kor 11:23-25

¹⁴Honi kätü tyng ea lä Isu hai äma üng angtautha na lä bö aw ö dy.

¹⁵Tukha Isu ma äni ce tea “Mätang bälaica te kai aeting y käläng-a nang ce hai mangtä hini Cäqengja te Pawia üng kädüingbö ca hethang kai lä tengxyng y ngaiphi vi dy.

¹⁶Tängai ö. Hini Cäqengja te Pawia üng kädüingbö lä Säthaw üng pre-a cungrü te kätü-a ni kai lä ca haile tyng vi ai” näpa.

¹⁷Tudylä Isu lä bynglyng la ea Säthaw tea kawng te lo thui khüing te hai “Hini bynglyng la ea nang ce angxynlyng na nei ö.

¹⁸Tängai ö. Säthaw üng pre tyng pyng ea ni kai lä hini Cäpje tui nei haile tyng vi ai” näpa.

¹⁹Tupyng-a Isu lä täkaw la ea Säthaw tea kawng te lo thui khüing dylä täkaw bung täpe ba kha äni ce tea py pa dy. Hikä äni ma “Hini täkaw lä nang ce tähang py saite kai üng ätabung vi. Kai tea aedawng haile tyng hethang hini kätyng ca ö jawjaw ba” näpa.

²⁰Hini kätyng kädüngbö ca pyng ea lä Isu ma bynglyng la kha äni ce tea “Hini bynglyng thung-a awng saite cäpje tui lä nang ce tähang bälawng saite kai üng äthi vi. Hini kai üng thi lä Säthaw hai khimi ce säla-a awng kha älo aenai saite kangthae üng kamarae vi.

²¹“Tungaila täre na üng kö thung-a kai bung a hethang khimi lä kai hai hini loka-a bö mangtä ca vi dy.

²²Kai, Khimi üng Cäpaw, lä thui rüing te kätyng ly vi ai. Tungaila kai bung täre na kö thung-a a saite khimi lä tähang si” näpa.

²³Äkähui na lä “Mä-ai thung üng ämi ta lä honi kä sa ai mei” näkha äma ce tingtawi aedüing ö vi dy.

Ämi mei äkälengky

²⁴Tudylä äkähui na lä äma ce thung-a kälengky lä ämi ai mei näkha älo aebäri ö dy.

²⁵Tukätephüng-a Isu lä äni ce tea “Hini ceng käläng na üng sanphrang na lä äma ce üng khimi ce tea aenae hai pyng ö te vi. Aenae awng saite khimi na lä ‘Kхими ce tea säbawng saite kung na vi’ näkha äma ce ma aenä ö te vi.

²⁶Tungaila nang ce lä hokä awng he kae y. Nang ce thung-a äkälengky te khimi lä äcäpiky kätyng awng sy. Pyng saite mätawngky lä mawsawng-a awng kae.

²⁷Loka-a aety saite khimi lengky mei. Y käla äni tea bö mäcaw saite khimi lengky mei. Loka-a aety saite khimi ni lengky te vi be. Tungaila kai lä nang ce thung-a mawsawng kätyng awng te kae vi.

²⁸“Kai tea khimi ce ma kaexe ha te kätü-a nang ce lä kai hai mangtä awng hai jawjaw saite na vi.

²⁹Üngai ma kai tea pre pyng hethang py te kätyng nang ce pre pyng hethang kai ma py ai.

³⁰Tukätephüng-a nang ce lä kai üng pre-a kai hai mangtä loka-a ca nei haw ö ai. Tukha nang ce lä tärae cei te kung üng aety nae-a aety kha Isrelae ceng hawlai netä na tea pyng ö vi ai.

Peterae lä aephae ai näte phüng Isu ma thui rüng pa

Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Joh 13:36-38

31“Simon, Simon, caw aelai te kätyng nang ce tea käny hethang Setan angra lä Säthaw tea mäkai pyng te vi dy.

32Tungaila nang üng yng saite pra y hethang kai lä aetang pa dy. Kai tea nang ae-y haile te kätü-a lä nang ma ce üng kangby jä-ai na tea aethaw py haile tyng pa jo” näpa.

33Tungaila Peterae ma Isu tea “Areng ä, kai lä nang hai mangtä thawng thung-a läsy, dü tea läsy ly hethang awng rüng te vi dy” näpa.

34Isu ma “Peterae ä, tängai khü. Nang lä vaikhawng kädang aekhawng y te käläng-a ‘Hini khimi bung kai mäny y’ näkha qengthungtä kai tea aephae vi ai” näpa.

Ämaw mang-a tyng hethang rae saite na

35Tupyng-a Isu lä äkähui na tea “Phawisae-i, cawngkö hai kho painai na süng hai y käla kai ma nang ce bung mätaw te kätü-a lä nang ce tea aely ngai saite na awng king dy cäkae mei” näkha düng pa. Tukha äni ce ma “Aely ngai saite na lä awng y vi” näkha mäthang pa.

36Isu ma äni ce tea “Vaihi nang ce tea phawisae-i awng dylä süng ö. Cawngkö la awng dylä süng ö. Nang ce tea aekei awng y dylä känih jaw ea rang ö.

37Nang ce tea kai thui te lä, Caekäcai thung-a kai phüng täri te awng. ‘Honi khimi lä hunghö sa saite na thung-a qa te vi’ näkha näte lä cungrü hai hethang kae te vi. Kai üng phüng täri saite lä kai ma tea cungrü te vi dy” näpa.

38Äkähui na ma “Areng ä, kheng e. Hi-a aekei thawnglang känetä awng” näpa. Isu ma “Hawi dy, ” näpa.

Isu lä Olive kung na awng saite me anhung-a aetang pa

Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

39Isu lä äma üng reitae kätyng Olive kung na awng saite me anhung-a äkähui na hai ly ö dy.

⁴⁰Honi mityng-a äni ce tyng te kätü-a lä Isu ma äni ce tea “Hunghö sa te khytä bärawi bäleng saite aeting y hethang aetang ö” näpa.

⁴¹Isu lä äni ce hai hanglaw bärari y te mityng mang-a tho ea khokhö didü kha Säthaw tea aetang pa vi dy.

⁴²“Üngai ä, nang ma aely ngai dylä hini mätangbälai phi saite kai tea aeting y hethang säbawng kü ba. Tungaila kai ma üng ngai te kätyng y käla nang üng ngai saite kätyng kae sy” näpa

⁴³Säthaw üng angkawtha ma Isu tea aetung kha aethaw py pa dy.

⁴⁴Isu lä bälungbi te hai mawng phi te phüng-a aethaw aela kha aetang rae pa vi dy. Äni üng ae-ui tui lä äthi kätyng älawng qawng-a aeqa pa vi dy.

⁴⁵Isu aetang khüng kha äkähui na tea ly haile te kätü-a lä äni ce lä bälungsi te hai mäsaexa kha i ö qu te nung pa vi.

⁴⁶Isu ma äni ce tea “Nang ce lä ätephüng-a i ö qu te vi mei” näkha düng pa. “Aetha kha aetang ö lawi baw. Tudylä nang ce lä hunghö sa te khytä bärawi bäleng saite aeting y ai mang” näkha näpa.

Isu bung ne pa

Mat 26:47-56; Mar 14:34-50; Joh 18:3-11

⁴⁷Isu ma äkähui na tea älo thui te thüng-a, khimi kanghö lä tyng pa dy. Tukha äkähui lawng hawlai netä thung üng Judae Iskriota näsaite khimi lawngtä lä äni ce tea lolang mätü pa vi. Äni lä Isu teng-a ly kha mänang pa vi dy.

⁴⁸Isu ma äni tea “Judae Iskriota ä, Kai, Khimi üng Cäpaw, tea mänang te hai ma nang lä täre na kö thung-a a te vi be tu kä-aw” näpa.

⁴⁹Isu üng äkähui na ma Isu bung ne hethang aenai te mäny te kätü-a lä, äni ce ma Isu tea “Areng ä, kai ce ma aekei na hai qy pa ai mei” näpa.

⁵⁰Tukha äni ce thung üng lawngtä ma mäthykung kälengky üng mawsawng üng känawkhing tea sai kha bangtang mang lä aelybae pa vi dy.

⁵¹Tungaila Isu ma äkähui tea “Tukä tangtä lä hawi dy” näpa kha äni üng känawkhing tea hawi sa haile tyng pa vi dy.

⁵²Tupyng-a Isu ma äma tea tyng saite mäthykung käleng na hai, Inγκäcai üng kälengky reisaе na hai, mätaungky na tea “Aetu aekei na hai, thingbyng na hai süng kha käsi sa saite khimi kätyng-a nang ce lä kai bung ne hethang ly ö te vi mei.

⁵³Kai lä käni qütä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a nang ce hai mangtä awng ea lä kai bung ne ö y be. Tungaila vaihi lä nang ce üng kätü kha Setan angra ma pyng saite kätü vi dy” näpa.

Peterae ma Isu bung aephae pa

Mat 26:57-58, 69-75; Mar 14:53-54, 66-72; Joh 18:12-18, 25-27

⁵⁴Äni ce lä Isu bung ne ea mäthykung kälengky üng ing-a nähai kha mäkung pa vi dy. Tungaila Peterae lä kähanglaw mang hui pa te vi.

⁵⁵Khimi ce lä leikung-a maiti kha aekäcö ea mangtä aety ö qu te kätü-a Peterae lä äni ce hai aety te by vi.

⁵⁶Mawsawng anglaw lawngtä ma lä äni bung mai kaevang-a aety te nung pa vi dy. Anglaw ma äni tea kähawi-a kheng kha “Hini lä Isu hai mangtä awng saite khimi vi” näpa.

⁵⁷Tungaila Peterae ma “Nawngmädi ä, kai lä äni bung mäny y lyng” näkha näpa.

⁵⁸Tänaetä kätü-a khimi käläng lawngtä ma äni bung nung be kha “Nang lä äni ce thung üng lawngtä by vi be” näpa. Tukha Peterae ma “Änang ä, kai lä äni ce thung üng y lyng” näpa.

⁵⁹Tänaeritä rytä pyng-a lä käläng khimi lawngtä ma “Tätang khaw hini khimi lä Isu hai awng te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä Kalile khimi tyng by vi” näkha nä aekhe kang pa dy.

⁶⁰Tukha Peterae ma äni tea “Änang ä, nang üng lo thui saite aesyng y vi” näpa. Äni lä älo thui te kätü-a ma ae lä khawng raw pa vi dy.

⁶¹Tupyng-a Isu lä aehawi kha Peterae tea kätaw-a kheng pa vi dy. Tudylä Peterae lä Areng ma äni tea thui saite lo na aedawng va te lä “Kädang

aekhawng y käläng-a nang lä kai bung mäny y näkha qengthungtä aephae ai” näsaite lo vi.

⁶²Peterae lä äma sa saite mäny va te kätü-a lä, äni lä tho kha bälung aekhy te hai ma rawsö kae vi dy.

Isu tea mänui hai pa

Mat 26:67-68; Mar 14:65

⁶³Isu bung rui saite khimi na lä äni tea mänui hai kha bo pa ö vi dy.

⁶⁴Äni ce ma Isu üng mimai tea libyng hai bang kha “Nang tea ämi ma bo te mei, buisaw lo hai thui by ä” näkha düng pa dy.

⁶⁵Tukha reisea na ma älo amäy cawngkhang na hai Isu tea käsi prawng pa ö vi dy.

Isu tea tärae cei pa

Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Joh 18:19-24

⁶⁶Kädang khö aevang ea lä, khimipui thung üng mätawng na hai, mäthykung käleng na hai, Ubädi särae na lä mangtä Sanhendrin kawngci-a aeting ö qu dy. Tukha Isu bung äni ce maw-a nähai pa ö dy.

⁶⁷Äni ce ma Isu tea “Nang Mesia tätang dylä kai ce tea thui” näpa. Isu ma äni ce tea “Nang ce tea kai thui dylä, nang ce lä yng ö y ai.

⁶⁸“Tukha kai ma nang ce tea düng dylä nang ce lä mäthang ö y ai.

⁶⁹Tungaila vai üng hai kaetawng Kai, Khimi üng Cäpaw, lä aenae angxynlyng na awng saite Säthaw üng bangtang mang-a aety vi ai” näpa.

⁷⁰Tupyng-a äni ce angxynlyng na ma Isu tea “Tudylä nang lä Säthaw üng Cäpaw mei” näkha düng pa. Tukha Isu ma äni ce tea “Kai dy näte nang ce ma thui te vi dy” näpa.

⁷¹Tukha äni ce ma “Mä-ai lä äte älo käläng la ngai bälai be y dy. Äni üng täbawng mang aepho saite älo mä-ai thai pyng te dy tu la” näpa.

Luka 23

Isu bung Mätawngky Pilata tea tha pa

Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Joh 18:28-38

¹Tupying-a aekäcö saite khimi mätawngky angxynlyng na lä aetha ea Isu bung Rom Mätawngky Pilata tea nähai ö pa vi dy.

²Tudylä äni ce ma Isu tea kaekhe lawng thui pa te lä “Hini khimi lä kai ce Isrelae khimi na tea älang tämang hai te vi. Äni lä Sica sanphrang kälengky tähang angko py te na tea mäkhang te vi. Tukha äma tea Mesia näsaite sanphrang lawngtä vi nähai thui te vi” näpa.

³Tukätephüng-a Mätawngky Pilata ma Isu tea “Nang lä Judae na üng sanphrang vi nang mei” nähai düng pa. Tukha Isu ma “Nang ma thui te kätyng kae dy” nähai mäthang pa dy.

⁴Tupying-a Pilata ma mäthykung käleng na hai khimipui na tea “Hini khimi lä Rom Ubädi tea sa tämang te kai lä nung y vi” nähai näpa.

⁵Tungaila äni ce ma “Äni lä Kalile khö üng hai aetawng kha Judae khö üng khimi angxynlyng na tea äni üng mätu saite lo hai käsi sa te hai xhuxa hai te vi. Vaihi äni lä Jerusalem märü-a tyng te vi dy” nähai käsi thui pa ö vi dy.

Isu bung Herodae sanphrang tea tha pa

⁶Pilata ma hikä thai ea lä “Äni lä Kalile khö üng khimi vi nang mei” nähai düng pa.

⁷Isu lä Herodae kaepying üng khimi näte Mätawngky Pilata ma mäny te kätü-a lä Isu bung Herodae sanphrang tea mätaw pa vi dy. Honi kätü-a Herodae lä Jerusalem märü-a awng te by vi.

⁸Herodae ma Isu bung nung te kätü-a lä äni lä tengxyng y kawng pa vi dy. Ätephüng-a mei nädylä äni lä Isu bung nung hethang aedawng phi pa te vi. Isu phüng äni lä thai pyng te vi dy kha Isu ma cangxei sa saite hae haetä nung he ngaiphi pa te vi.

⁹Äni ma älo düng mang ngaila Isu lä äni tea mäthang pa y vi.

¹⁰Mäthykung käleng na hai Ubädi särae na lä aedaw kha aethawtä hai ma Isu tea käsi prawng pa ö vi dy.

¹¹Tupyng-a Herodae hai äma üng reisea na ma lä Isu tea kaekhe lawng thui te hai mänui hai pa ö dy. Sanphrang üng kä-o kangthing äni tea bälawng kha mätawngky Pilata tea mätaw haile pa be vi dy.

¹²Honi käni-a lä Herodae sanphrang hai mätawngky Pilata lä aede hawi vi dy. Hikä y käläng-a änini lä lawng lawngtä bälungkae-i lawng hawi te vi.

Isu bung bädü hethang tärae cei pa

Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Joh 18:39-19:16

¹³Pilata ma mäthykung käleng na hai mätawngky na hai khimi ce tea mangtä ka pa dy.

¹⁴Tukha äni ce tea “Hini khimi lä khimi ce tea xhuxa hai te vi näkha nä ea nang ce lä äni bung hi-a nähai ö te vi. Tukha kai lä nang ce üng maw-a äni tea älo cei ea lä nang ce ma käsi prawng te kätyng hini khimi lä sa tämang saite äte haetä la nung y vi be.

¹⁵Herodae sanphrang la Isu üng käsi sa te lä nung te y by vi. Äni ma Isu bung mä-ai tea mätaw haile tyng be te vi. Nang ce nung haw te kätyng Isu lä dü hethang aeteng te khytä äte haetä la sa tämang saite awng te y vi.

¹⁶Tukätephüng-a äni bung kai ma üng reisea na tea bo hai pyng ea bälawi hethang kai thui ai mang” näpa.

¹⁷Cäqengja te Pawi qütä-a lä mätawngky Pilata ma thawng qa saite lawngtä bung bälawi te reitae lä awng te vi.

¹⁸Tukha äni ce lä mangtä a kha “Hini khimi bung bädü la. Baraba bung bälawi pa” näkha hang pa ö dy.

¹⁹(Baraba lä Jerusalem märü tea xhuxa hethang aethawsa te phüng-a hai khimi bädü te phüng-a thawngkae te vi.)

²⁰Pilata ma lä Isu bung bälawi hethang ngai hai te phüng-a äni ce tea älo thui haile pa be dy.

²¹Tungaila äni ce lä a kha “Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la. Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la” näkha näpa.

²²Pilata ma ämähung-a thui pa te lä “Ätephüng-a äni bung thinglang qawng-a täheng ai mei. Hini khimi lä äte sa tämang te awng vi nang mei. Dü hethang khytä äni sa tämang saite kai lä nung y vi be. Tukätephüng-a äni tea bo pyng-a bälawi hethang kai ma üng reisea na tea kai thui pa ai dy” näkha näpa.

²³Tungaila äni ce lä aethaw paitae hai ma äni bung thinglang qawng-a täheng kha bädü la näsaite ätüng käleng hai thui pa ö dy. Kangkhüng-a lä mätawngky Pilata la äni ce üng kängai-a qa pö ma vi dy.

²⁴Tukätephüng-a Pilata lä äni ce üng mäkai te kätyng py hethang kae pa vi dy.

²⁵Khimi bädü kha Jerusalem märü tea xhuxa hethang aethawsa te phüng-a thawngkae saite Banaba bung lä äni ce mäkai te kätyng Pilata ma bälawi pa vi dy. Tukha mätawngky Pilata lä Isrelae khimi na üng kängai-a Isu bung a pa vi dy.

Reisea na ma Isu bung thinglang qawng-a täheng pa

Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Joh 19:17-27

²⁶Reisea na ma Isu bung nähai ea märü ärang mang üng ly saite Sarene märü üng Simon bung äni ce ma aethaw paitae hai mätawng rang kha thinglang aepö hai ea Isu leithung hui hai pa vi dy.

²⁷Khimipui na la Isu leithung mang hui pa ö dy. Äni tähang bälungsi kha rawpi saite nawngmädi na la qa te by vi.

²⁸Isu lä äni ce tea aehawi kha “Jerusalem märü üng nawngmädi na ä, kai tähang raw ö hang. Nang ma ce tähang hai nang ma ce üng caw na tähang phai raw hai ö kae.

²⁹Nang ce ma lä ‘Äcaw na dang y saite nawngmädi na hai äcaw aepeng y saite nawngmädi na hai äby känä nei hai vai y saite nawngmädi na lä tähang hawi’ näkha nang ce thui hethang kätü lä tyng vi ai rawng.

³⁰Honi kätü-a khimi ce lä me kaesang na tea ‘Kai ce qawng-a aekai ma pa. Me anghung cäpi na ä, kai ce tea täphung la’ näkha nä ö vi ai.

³¹Ätephüng-a mei nädylä kai, thingkawng kung kanghing kätyng awng ea khimi ce ma hini na kätyng sa dylä Säthaw lä nang ce thingkawng kung käcei kätyng awng saite khimi tea lä makätangtä dengpy y käla awng vi ai mei” näpa.

³²Tudylä Isu hai mangtä bädü hethang khimi käläng lawng netä bung la nähai pa te by vi. Änini lä käsi sa hawi saite khimi vi.

³³Äni ce lä älökorö näsaite mityng-a tyng te kätü-a lä Isu lä änini hai mangtä thinglang qawng-a täheng pa hawi by dy. Änini tea lä Isu üng bangtang mang-a lawngtä, bangrawi mang-a lawngtä khai pa te vi.

³⁴Isu ma “Üngai ä, Äni ce üng sa tämang saite na bälawi pa kü ba. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä äma ce sa saite na mäny ö y te kae vi” näpa. Tukha reisaie na ma lä Isu üng kä-o na tea phui hai sa kha aeri ö xhixae pa vi dy.

³⁵Khimipui na lä aedaw kha dyng ea lä Judae mätawngky na ma la Isu tea mänui hai pa ö vi. Äni ce ma “Äni lä khimi käläng na tea lä bälawi haw te be. Säthaw ma re saite Mesia tätang khaw dylä äma tea äma ma aebälawi kae sy baw” näkha näpa.

³⁶Reisaie na ma ly kha Isu tea mänui hai pa te by vi. Äni ce lä Isu tea ävang ting y saite Cäpje tui käthaw hai mätyng pa ö dy.

³⁷Tukha äni ce ma Isu tea “Nang lä Judae na üng sanphrang dylä nang ma tea nang ma aebälawi raw kae baw” näpa.

³⁸Isu üng lötang-a lä “Hini lä Judae na üng Sanphrang vi” näkha cae hai täri saite pephei äni ce lä täheng pa vi dy.

³⁹Äma teng-a täheng by saite khimi käsi lawngtä ma “Nang lä Mesia y vi nang mei. Nang ma tea aebälawi ea kai ni bung la bälawi jo baw” näkha äni ma mänui hai pa dy.

⁴⁰Tungaila käläng lawngtä ma lä “Nang lä Säthaw tea ri y vi nang mei. Nang lä äni kätyng thinglang qawng-a dü ai dy be tu.

⁴¹Mä-ai ni lä mä-ai mani üng hawi y sa te lai-a hikä dü mätang hethang aeteng khaw te vi. Hini khimi lä äte haetä la sa tämang te y” näkha jawsı pa dy.

⁴²Tupyng-a äni ma “Isu ä, Nang üng pre thung-a nang tyng te kätü-a lä, kai tea la bäheng kü jo ba” näpa.

⁴³Isu ma äni tea “Tängai ba. Vaihi ma nang lä Kai hai mangtä Paradai pre-a awng ai mang” näpa.

Isu dü te phüng

Mat 27:45-56; Mar 15:13-41; Joh 19:28-30

⁴⁴⁻⁴⁵Käni anghung kätü üng hai naeri thungtä tingtang Isrelae pre lä ving kha käni kaevang lä la pa vi dy. Tukha Inγκäcai üng jaeky saite känih käsa lä ä-ungtang-a aesä-ei phung pa vi dy.

⁴⁶Tudylä Isu lä ätüng käleng hai hang rang kha “Üngai ä, Nang tea Kai üng Muilaw bung Kang a dy” näkha dü pa vi dy.

⁴⁷Reisae cungvaitä na bung pyng saite mätawngky ma hini na nung te kätüng-a Säthaw tea cäphaw kha thui pa te lä “Äni lä khimi cüng saite lawngtä tätang khaw vi ly” näkha näpa vi dy.

⁴⁸Hini na kheng hethang aekäcüng saite khimi angxynlyng na lä Isu üng dü mätang te nung te kätü-a lä, äma ce üng tatärang-a aekätung kha bälung hawi y phi te hai ma vawi ö haile tyng kae vi dy.

⁴⁹Tungaila Isu bung mäny saite khimi angxynlyng na hai Kalile khö üng hai äma leithung hui saite nawngmädi na lä kähangelaw mang aedaw kha dy ö kae dy.

Isu bung ö pa

Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Joh 19:38-42

⁵⁰⁻⁵¹Hokä ea Josefae ämüng awng saite khimi lawngtä awng. Äni lä Judae khö Arimathia märü üng khimi vi. Äni lä khimi hawi te hai cüng saite lawngtä kha Säthaw ma Sanphrang sa hethang kätü tea aering saite khimi by vi. Äni lä Judae na üng kawngci-a thung-a qa saite lawngtä by vi. Tungaila

äni lä Isu bung bädü hethang älang mäkhawi tärae cei te kätü-a lä, äni ce hai mangtä bälung aedü te y vi.

⁵²Äni lä mätawngky Pilata tea ly kha Isu üng äro mäkäi pa dy.

⁵³Tukha Josefae lä Isu ro bung thinglang qawng üng la pa vi dy. Tukha libyng kanglung hai Isu ro tea meng kha säbang ea ämi bung la ö vai y saite kälung täko te täprawng angrawng kangthae thung-a ö pa vi dy.

⁵⁴Honi kätü lä äni ce üng Aehae te Käni tähang aerü rüing saite käni vi. Tukha Aehae te Käni la aetawng hethang aenai pa te vi dy.

⁵⁵Kalile khö üng hai Isu leithung hui saite nawngmädi na la Josefae leithung hui kha Isu üng äro bung kälung täko saite täprawng angrawng kangthae-a ö te nung ö by vi dy.

⁵⁶Tupyng-a äni ce lä äma ce Aehae te ing-a vawi kha situi ämui kähawi na hai rimui na aerü rüing pa ö dy. Tungaila äni ce lä Mosi üng Ubädi kätyng Aehae te Käni-a lä aehae ö vi dy.

Luka 24

Isu hing haile tyng pa

Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Joh 20:1-10

¹Käni säritä üng angcü üng käni kädang thawde-a nawngmädi na lä äma ce aerü rüing saite rimui hai situi ämui kähawi na süng kha täprawng-a ly ö dy.

²⁻³Äni ce tyng te kätü-a lä täprawng khaw thokhae üng kälung käleng aethuija te nung ö vi dy. Tungaila äthung-a kung ea lä Areng Isu üng äro lä äni ce nung ö y mäse vi dy.

⁴Hini phüing äni ce dawng tämangtü te thüing-a lä kä-o angphung-a aelawng saite khimi lawng netä lä äni ce teng-a aedaw praw pa vi.

⁵Tukha nawngmädi na lä ri phi pa te phüing-a älawng-a bü ö kae dy. Tukä ea la änini ma ätephüing-a nang ce lä khimi kädü thung-a khimi kanghing bung ha ö te vi mei.

⁶Äni lä hini mityng-a awng y dy. Aetha haile tyng vi dy ecy. Äni ma nang ce hai mangtä Kalile khö-a awng te thüng-a thui saite lo na aedawng haile tyng ö baw.

⁷Äni lä “Äni ce ma Kai, Khimi üng Cäpaw, bung lä khimi hunghö na kö thung-a a kha thinglang qawng-a täheng pa vi ai. Tukha ämäthung käni-a lä aetha haile tyng vi ai” näkha näpa.

⁸Tupyng-a ni, äni ce lä Isu üng älo na aedawng haile tyng ö vi dy.

⁹⁻¹⁰Hini nawngmädi na lä Makadala märü üng Maeri, Jonae Jaeko üng nä-awi Maeri hai käläng nawngmädi na vi. Äni ce täprawng üng vawi haile te kätü-a lä angtawtha lawng hawlai haetä na hai käläng angtawtha angxynlyng na tea äni ce aeting saite phüng na thui pa ö vi dy.

¹¹Tungaila äkähui na lä nawngmädi na ma thui saite älo tea yng pa ö y vi. Honi lo tea äkähui na lä kangthö lo kä khai ö te phüng-a vi.

¹²Tungaila Peterae lä aetha kha täprawng-a aehui pa dy. Peterae ma bü kha angrawng khaw-a kheng ea lä Isu ro bung säbang saite libyng käsa na ni nung sö pa kae vi dy. Tukha Peterae lä tho kha cangxei te hai ma ing-a vawi haile kae vi dy.

Angtawtha lawng netä lä Isu bung Emo lolang-a aeting

Mar 16:12-13

¹³Honi käni khaw-a ma äkähui na thung üng khimi lawng netä lä Emo näsaite vang-a khölawng ly hawi dy. Honi vang lä Jerusalem märü hai meng säritä tingtang hanglaw pa te vi.

¹⁴Änini lä leithung mang üng Jerusalem anghang phüng na aethui hawi prei dy.

¹⁵Hokä aedüng aethui hawi te thüng-a, Isu äma lä änini teng-a aesi kha mangtä ly hai pa by dy.

¹⁶Tungaila änini lä Isu näte mäny hawi pa y.

¹⁷Isu ma änini tea “Nang ni ly te tärawi aethui hawi te lä äte phüng na mei” näkha düng pa. Tukha änini lä bälung hawi y te hai ma aedaw hawi caw dy.

¹⁸Änini thung üng Kleopa näsaite khimi ma lä Isu tea “Nang lä Jerusalem märü üng ly saite angvüng lawngtä by ea vaidüing vaikhawng üng Jerusalem anghang phüing mäny y vi nang mei” näkha düng pa.

¹⁹Isu ma änini tea “Äte phüing na mei” näkha düng pa. Änini ma Isu tea “Nazare märü üng Isu phüing baw ä. Äni lä haidae hai-a älo thui kha cangxei te na sa saite buisaw lawngtä vi. Säthaw lä äni tea säbawng pa te vi. Khimi awng mang saite na ma lä äni tea tämö khai bawi pa te vi.

²⁰Mäthykung käleng na hai kai ce üng mätawngky na ma äni bung bädü hethang Mätawngky Pilata tea a pa vi dy. Tukha äni bung thinglang qawng-a täheng ea bädü pa vi.

²¹Äni lä Isrelae khimi na tea bälawi pa hethang Säthaw ma mätaw saite khimi lawngtä vi näte kai ce lä aethang khai ö bawi te vi. Dawng hethang hawi y saite lä Isu dü te vaihi lä käni thungtä awng vi dy.

²²⁻²³Tukä cang y kai ce üng rawijae nawngmädi phütä na ma lä mä-ai tea cangxei hai ö te vi dy. Äni ce lä kädang thawde-a täprawng angrawng-a ly ö te vi. Tungaila Isu üng äro lä äni ce nung ö y. Äni ce ma vawi haile kha Säthaw üng angtawtha saite ni bung äsämai-a nung te phüing mä-ai tea thui ö te vi. Honi angtawtha saite ni ma lä Isu aetha haile kha hing te phüing äni ce tea thui pa te vi.

²⁴Tupyng-a kai ce üng äpy phütä na lä nawngmädi na ma thui te kätyng täprawng-a ly kha awng y te Isu ro tea äni ce lä kheng ö dy. Tungaila Isu bung la nung ö pa y vi” näpa.

²⁵Tupyng-a Isu ma änini tea “Nang ni lä äte la dawng kaw hawi y te vi. Säthaw üng buisaw na lo tea yng hethang nang ni lä rae bärai hawi te vi.

²⁶Mesia lä hini kä mätangbälai hethang Säthaw üng aely kätyng kae vi. Tupyng-a ni Känipre-a Säthaw lä äni tähang phung-ang käleng py vi ai näte mäny hawi y vi nang mei” näpa.

²⁷Tukha Isu lä Mosi hai buisaw angxynlyng na ma äma phüing Caekäcai-a thui saite lo na hai aetawng kha änini tea thui mäcai pa dy.

²⁸Äni ce lawng thungtä vang hai kaenai-a tyng te kätü-a lä vang bung cäqeng hethang ngai te kätyng Isu lä sa pa vi dy.

²⁹Tukha äkähui ni ma Isu tea “Kai ni hai aehae jo kae by. Kätü la mätü vi dy. Ving ai dy to” näkha mäkhäng hawi pa. Tudylä Isu lä änini hai aehae hethang ly pa by dy.

³⁰⁻³¹Isu lä änini hai mangtä bö aw te kätü-a lä täkaw la ea Säthaw tea kawng te lo thui kha täkaw täpe ea änini tähäng py pa. Honi kätü-a Säthaw lä änini üng ämi tea aevang haisy kha Isu vi näte änini lä mae hawi raw pa vi dy. Tudylä Isu la änini teng üng laja pa vi dy.

³²Tupyng-a änini lä “lolang säla-a äni ma mä-ai ni tea älo thui kha Caekäcai lo na thui mäcai te kätü-a mä-ai ni lä tengxyng y kawng te y mei” näkha aethui hawi dy.

³³Tukha änini lä aetha ea Jerusalem märü-a vawi haile praw hawi dy. Isu üng äkähui lawng hawlai haetä na hai aekäcö saite äkähui käläng na hai änini lä aeting dy.

³⁴Tudylä äni ce ma änini tea “Areng lä tätang hing haile tyng te vi dy. Simon tea la aetüng pyng pa te vi dy” näpa.

³⁵Tupyng-a änini la lolang-a aeting saite phüng na hai täkaw täpe te kätü-a Isu bung mae hawi saite phüng äkähui äkäläng na tea thui pa haile tyng hawi by dy.

Isu ma äkähui na tea aetüng pa

Mat 28:16-20; Mar 14:18; Joh 20:19-23; Angtawtha 1:6-8

³⁶Änini ma hini phüng na thui te thüng-a Isu lä äni ce säla-a aedaw kha “Säthaw ma nang ce tea bälung awngneng saite py sy” näpa.

³⁷Äni ce lä tengxyng y ri ö vi dy. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Isu tea seisi angra käthi ö te phüng-a vi.

³⁸Tudylä Isu ma äni ce tea “Ätephüng-a bälungbi ö te vi mei. Ätephüng-a nang ce lä yng haw ö y te vi mei.

³⁹Kai üng kökho na tea kheng ö. Kai tätang khaw dy be hi. Kai tea aela kha kheng ö, seisi angra lä ätabung hai awng te y. Tungaila kai lä nang ce nung te kätyng-a ätabung hai awng te vi” näpa.

⁴⁰Äni ma hikä thui pyng te kätü-a, Isu lä äni ce tea äma üng äkö tämaw hai äkho tämaw na mätü pa dy.

⁴¹Tukha äni ce lä cangxei te hai kawngphi te phüng-a yng haw ö y te vi rawng. Tukha Isu ma äni ce tea “Nang ce tea äte ca hethang awng mei” näkha düng pa.

⁴²Äni ce ma mawi bädang saite äbyng haetä Isu tea py pa dy.

⁴³Isu lä honi tea la kha äni ce üng maw-a ca pa vi dy.

⁴⁴Tupyng-a Isu ma äni ce tea “Kai lä nang ce hai mangtä awng te thüng-a thui saite lä ‘Mosi üng Ubädi hai buisaw lo na mang hai Sam cae-u mang hai kai üng phüng tärü saite angxynlyng na lä cung hai bawi he kae’ näte hini lo na lä vaini ma cung bawi te vi dy” näpa.

⁴⁵Tudylä Caekäcai lo na tea mäny haw hethang äni ce tea thui mäcai pa vi dy.

⁴⁶Isu ma äni ce tea “Mosi üng Ubädi-a kai phüng thui saite lä hikä hei. Mesia lä mätang kha dü vi ai. Tupyng-a ämäthung käni-a lä kädü thung üngta hing haile tyng vi ai.

⁴⁷Hini anghang lä Mesia üng aenae hai-a pre qütä awng saite khimi na tea thui ai. Ae-ui saite khimi na tea lä Säthaw ma hunghö bälawi pa vi ai. Äni ce lä hini anghang tea Jerusalem märü üng hai aetawng kha thui ö vi ai.

⁴⁸Nang ce lä honi angxynlyng na phüng nung khe saite na vi. Tudylä hini phüng nang ce lä pre angxynlyng üng khimi ce tea thui hethang kae te vi.

⁴⁹Üngai ma mätaw he aedo saite Muilaw Käcai bung nang ce tea kai mätaw ai mang. Tungaila Säthaw üng haidae nang ce dang y rytä lä hini Jerusalem märü-a aering ö re ba” näpa.

Isu bung Känipre-a Säthaw ma nähai pa

Mar 16:19-20; Angtawtha 1:9-11

⁵⁰Isu lä äkähui na bung Bethani vang teng-a tyng khytä nähai pyng-a äma üng kö hai bäjae kha äni ce tea tähang kähawi py pa vi dy.

⁵¹Tukha Isu lä äni ce tea tähang kähawi py te thüng-a Säthaw ma äni bung Känipre mang-a nähaija pa vi dy. Tudylä äkähui na bung Isu ma khaisö pa vi dy.

⁵²Tupyng-a äni ce lä khokhö didü ea äni tea cäphaw pa ö dy. Tukha äni ce lä kawng anghawtho phi te hai ma Jerusalem märü-a vawi haile ö tyng vi dy.

⁵³Tudylä äni ce lä Säthaw üng Inγκäcai thung mang käni qütä awng kha Säthaw tea kawng te lo thui ö jawjaw vi dy.

Johan

Johan 1

Hing saite älo

- ¹Angcū-a ma älo awng. Honi älo lä Sāthaw hai mangtä awng te vi. Honi älo la Sāthaw äma vi dy.
- ²Älo lä angcū-a Sāthaw hai mangtä awng vi.
- ³Pä-ai lä älo hai-a äte angxynlyng na bung sa. Pä-ai lä äni hai y käla äte haetä lä sa te awng y.
- ⁴Sa saite angxynlyng na lä älo hai-a hing te dang. Honi hing saite lä khimi ce tähang kaevang vi.
- ⁵Honi kaevang lä käving thung-a aevang ea käving ma lä honi kaevang bung manila bädü haw y vi.
- ⁶Sāthaw lä Baptismae Johan näsaite bung mätaw pa dy.
- ⁷Äni lä khimi ce tea kaevang phüng ätete lo thui hethang ly te vi. Khimi angxynlyng na thai kha yng hethang tähang ly te vi.
- ⁸Johan lä kaevang y. Kaevang phüng ätete lo thui hethang ly te kae.
- ⁹Kaevang tätang lä älawngpre-a ly kha khimi angxynlyng na qawng-a aevang dy.
- ¹⁰Äni lä älawng-a awng kha Pä-ai lä älawng bung äni hai-a sa te vi. Tungaila älawng khimi na lä äni bung mäny y.
- ¹¹Äni lä äma üng khö-a ly ea la äma khö üng khimi na ma lä mäkung pa y.
- ¹²Tungaila khimi phütä na lä äni bung mäkung kha äni tea yng ö dy. Äni ce bung Sāthaw üng caw nade na-a aelawng hai pa dy.
- ¹³Honi nade na lä äthi ängang üng kängai-a aepeng te y. Khimi nawngmäcaw üng aely kängai kätyng aepeng te na y. Tukha Sāthaw üng kängai-a aepeng te na vi.

¹⁴Älo lä khimi-a aelawng kha kai ce tea bälung aevaw te hai Säthaw üng bälung kähawi mitang khü-a mätü ea mä-ai hai mangtä awng. Kai ce lä äni üng phung-ang nung ö dy. Hini phung-ang lä Pä-ai Säthaw ma Cäpaw lawngtä xyng tea py saite phung-ang vi.

¹⁵Baptismae Johan ma äni üng phüing thui te la “Äni lä kai aepeng y te käläng-a awng pyng te phüing-a kai qawng-a lengky vi näkha thui rüing pa saite lä äni dy” näkha ätüng käleng hai-a a pa te vi dy.

¹⁶Äni mä-ai angxynlyng na tea bälung aevaw kha tähang kähawi py jawjaw vi dy.

¹⁷Säthaw lä Mosi te mang hai-a Ubädi lo py kha Säthaw üng bälung kähawi hai mitang khü lä Isu Khrista hai-a tyng dy.

¹⁸Ämi la Säthaw bung nung vai te y. Tungaila Pä-ai üng äteng-a awng saite Äcäpaw lawngtä xyng ma Säthaw bung khimi ce tea mäny hai pa te vi.

Baptismae Johan ma thui saite Isu üng phüing

Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luk 3:1-18

¹⁹Jerusalem märü-a awng saite Judae mätawngky na ma lä mäthykung hai Levi na bung Baptismae Johan tea mätaw kha “Nang lä ämi mei” näkha düng hai pa.

²⁰Tukha Johan ma “Kai lä Mesia y lyng” näkha cüingpra-a thui pa.

²¹Äni ce ma “Nang lä ämi mei. Elijae mei” näkha düng pa be dy. Tukha Johan ma “Kai lä Elijae y lyng” näkha näpa. Äni ce ma tudylä “Nang lä buisaw mei” näkha düng pa ea, “Kai lä buisaw la y lyng” näkha mäthang pa dy.

²²Tukha äni ce ma “Nang lä ämi mei. ” Kai ce bung mätaw saite tea thui haile hethang ngai vi. Nang ma üng phüing ätemakä thui te mei näkha düng pa.

²³Johan ma lä buisaw Isaia thui te kätyng mäthang pa. Kai lä daithung kärang-a a saite lawngtä üng ätüng vi. “Areng üng lolang mäcai pa ö” näkha thui te kung lä kai dy.

²⁴Johan tea mätaw saite phütä Pharisai na ma lä,

²⁵“Nang lä Mesia la y vi, Elijae la y vi, buisaw la y vi nädylä ätephüng-a baptismae py te mei” näkha düng pa.

²⁶Baptismae Johan ma “Kai lä tui hai baptismae py dy. Nang ce thung-a nang ma ce mäny y saite lawngtä awng vi.

²⁷Honi lawngtä lä kai üng leithung-a tyng kha kai lä äni üng kho painai rui sö hethang mäteng ma aeteng y” näpa.

²⁸Baptismae Johan ma baptismae py saite Jordan tävaw käni käse mang-a awng saite Bethani vang-a hini kätyng pharisai na Johan tea düng pa te vi.

Säthaw üng beram caw

²⁹Khawngdang mang üng käni-a Isu lä äni te mang-a ly te nung kha Johan ma “Älawng khimi ce üng hunghö la pa saite Säthaw üng beram caw tea kheng ö e.

³⁰“Kai aepeng y te käläng-a ma awng pyng te phüng-a kai qawng-a lengky saite lä kai üng leithung-a tyng vi ai rawng’ näkha jangni-a thui rüng pa saite lä äni dy” näpa.

³¹Kai äni bung mae y. Tungaila Isrelae khimi na äni bung mäny hethang tähang-a kai lä khimi ce tea tui hai baptismae py pa hethang ly te vi näpa.

³²Tupyng-a Baptismae Johan ma “Känipre mang üng Muilaw Käcai lä bähö kätyng aeja käthu ea äni qawng-a cu te kai lä nung vi dy.

³³Kai la äni bung mae y. Tungaila tui hai baptismae py he mätaw saite Säthaw lä kai tea Muilaw Käcai aeja käthu kha khimi lawngtä üng qawng-a cu te lä nung ai mang. Äni lä Muilaw Käcai hai baptismae py ai” näkha thui pa.

³⁴Hokä thui te kätyng kai lä nung te vi. Äni lä Säthaw üng Cäpaw vi näte kai lä thui te vi.

Angcū üng Isu üng äkähui na

³⁵Khawngdang mang üng käni-a Baptismae Johan lä äkähui lawng netä hai mangtä honi mityng-a aedaw kha awng dy.

³⁶Tukha Isu aeke te nung ea “Kheng kae-e, Säthaw üng beram caw ho” näkha näpa.

³⁷Äkähui lawng netä la honi lo thai ea Isu leithung hui pa hawi dy.

³⁸Tukha Isu lä aehawi kha änini hui hawi te nung ea “Nang ni lä äte ngai hawi te mei” näkha düng pa. Änini ma “Rabi ä, nang lä äte ma-a awng te vi mei” näkha düng hawi pa dy. Rabi näsaite älo lä särae näte vi.

³⁹Isu ma “Ly kha kheng hawi e” näpa. Honi kätü lä kädüng naeri bälitä-a vi. Änini lä hui kha Isu awng saite mityng nung ea äni hai mangtä khöving te khytä awng hawi dy.

⁴⁰Baptismae Johan üng älo thai ea Isu leithung hui saite lawng netä thung-a lawngtä lä Simon Peterae üng kangby Andru vi.

⁴¹Äni la äjä-ai Simon bung mäqang mang kha “Mesia hai kai ni aeting vi dy” näkha näpa. (Mesia näsaite älo lä “Khrista” näte vi.)

⁴²Tupyng-a äni lä Simon bung Isu tea nähai pa. Isu lä Simon tea kheng ea “Nang ämüng lä Johan üng cäpaw Simon. Tungaila ‘Kepha’ näkha ämüng mäthi vi ai” näpa. (Kepha lä Peterae näte dy.)

Isu Philip ni Nathanela bung kähyng pa

⁴³Kädang mang üng känitä-a lä Isu lä Kalile khö-a ly hethang bälung aedawng te vi. Philip hai aeting ea “Kai leithung hui” näpa.

⁴⁴Philip la Andru ni Peterae kätyng Besaida märü üng khimi by vi.

⁴⁵Philip la Nathanela hai aeting ea “Mosi üng Ubädi cae-u thung-a hai buisaw na ma la tärü kha thui rüng saite lawngtä bung kai ce lä aeting vi dy. Äni lä Nazare märü üng ly saite Josefae üng cäpaw Isu vi” näpa.

⁴⁶Nathanela ma “Nazare märü üng ätete kähawi tho haw ai ae” näkha düng pa. Philip ma “Ly kha kheng by” näpa.

⁴⁷Isu lä Nathanela ly te nung ea “Kaeling sa vai y saite Isrelae khimi mitang vi” näpa.

⁴⁸Nathanela ma “Makä sa kha nang lä kai bung mäny te vi mei” näkha düng pa. Isu ma “Philip nang bung ka y te käläng-a thaidö kung täkui-a awng ea ma kai lä nang bung nung te vi dy” näpa.

⁴⁹Nathanela ma “Rabi ä, nang lä Säthaw üng Cäpaw, Isrelae na üng Sanphrang vi” näkha näpa.

⁵⁰Isu ma “Thaidö kung täkui-a awng ea nang bung kai nung vi näte thui te phüng-a nang lä yng te mei. Hini qawng-a cang y cangxei saite na nang lä nung vi ai rawng” näpa.

⁵¹Isu ma äni ce tea “Tängai ba. Känipre aepä-awng kha Kai, Khimi üng Cäpaw qawng-a Säthaw üng angtautha ma aerung paw te nung ö vi ai” näpa.

Johan 2

Kana märü üng aepawng te paw

¹Käni thungtä-a Kalile khö Kana märü-a aepawng paw awng. Ho-a Isu üng änä-awi Maeri la awng by.

²Honi aepawng paw-a Isu hai äkähui na tea ly hethang ka pa by.

³Cäpje thai tui byng ea Isu üng änä-awi ma “Äni ce lä Cäpje tui byng vi dy” näkha Isu tea thui pa.

⁴Isu ma “Änang ä, ätephüng-a kai tea hini phüng thui te mei. Kai kälu sa saite kätü lä tyng y rawng” näpa.

⁵Änä-awi ma mawsawng na tea “Isu ma thui te kätyng sa pa ö” näkha näpa dy.

⁶Honi mityng-a kälung hai sa saite bärawi thai tärutä awng. Kälung bärawi thaitä thung-a lä tuibung kuisy, ruithungtä aevai vi. Judae na üng reitae kätyng caiping hai hethang mäsung te vi.

⁷Isu ma mawsawng na tea “Hini bärawi thung-a tui kawipy-a mäkawi ö” näkha näpa. Tukha äni ce ma bärawi täräi kawi te khytä tui mäkawi py pa ö dy.

⁸Tupyng-a Isu ma “Hini bärawi thung üng tui büde kha pawı kung tea nähai pa” näpa. Tukha mawsawng na lä thui te kätyng sa pa ö dy.

⁹Pawı kung ma honi Cäpje tui-a aelawng te tui tea mäting dy. Mawsawng na lä Cäpje tui mani üng dang te mei näte mäny ngaila pawı kung lä mäny y. Tukha pawı kung ma nawngpui käla kung tea kähyng pa dy.

¹⁰Äni ma “Kхими angxynlyng la Cäpje tui kähawiky ni angvüng tea angcü-a nei hai mang te vi. Kхими ce nei te mängae pyng-a kangkhüng-a ni Cäpje tui kähawi y ni nei hai te vi. Nang lä Cäpje tui kähawiky vaihi ni mätho lae dai vi lä” näpa.

¹¹Isu lä angcü-a cangxei te kamarae lä Kalile khö Kana märü-a sa te vi. Äma üng phung-ang mäti pa dy. Äkähui na la Isu tea yng ö dy.

¹²Tupyng-a Isu lä änä-awi kangby, äkähui na hai mangtä Kapernawm märü-a ly ö dy. Ho-a äni ce käni rui käqae-a awng ö y.

Säthaw üng Inγκäcai tea mäcai ping pa

Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luk 19:45-46

¹³Judae na üng Cäqengja te Pawı aenai ea Isu lä Jerusalem märü-a ly dy.

¹⁴Isu lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a raebawi, beram, bähö jaw te hai tangkae aeleng saite tawlae na kung teng-a aety kha awng te nung dy.

¹⁵Ruinawng hai ry nae sa kha beram hai raebawi na angxynlyng Säthaw üng Inγκäcai baesung thung üng mätho pa dy. Tangkae aeleng saite khung bung nui pa kha phawisae na la cawngpe xhixae pa vi dy.

¹⁶Isu ma bähö jaw saite na tea “Hini mätho ö king la. Kai Pä-ai üng Inγκäcai-a vyngjaw nae mityng sa ö hang” näkha näpa.

¹⁷Äkähui na lä Caekäcai ping thung-a täri saite aedawng va ö dy. “Säthaw üng Inγκäcai tea bälung aevaw te lä kai üng bälung tea maikang te kätyng kae dy” näpa.

¹⁸Judae mätaungky na ma “Säthaw ma nang tea hini na sa he aenae py te kai ce mäny hethang kamarae mäti” näkha näpa.

¹⁹Isu ma “Hini Säthaw üng Inγκäcai bung aephei ö. Kai ma käni thungtä-a sa haile pa ai mang” näpa.

²⁰Judae na ma “Hini Säthaw üng Inγκäcai sa te lä säning rui bäli tärutä qae te vi. Nang lä käni thungtä hai ma cyng raw haw vi ai mei” näkha düng pa.

²¹Isu ma Säthaw üng Inγκäcai phüng thui te la äma üng ätabung tea thui te vi.

²²Säthaw lä Isu bung kädü thung üng mätha pyng ea äkähui na lä Isu lo sämai haile ö vi. Tukha äni ce lä Caekäcai ping hai Isu üng älo tea yng ö dy.

Khimi ce üng phüng Isu lä mäny pa

²³Cäqengja te pawı kätü-a Isu lä Jerusalem märü-a awng. Äni ma sa te kamarae na khimipui na la nung te phüng-a, Isu tea yng ö vi dy.

²⁴Tungaila Isu lä khimi ce üng bälung mäny king te phüng-a äni ce tea ae-y pa te y vi.

²⁵Isu lä khimi ce üng phüng mäny king te phüng-a ämi lawngtä lä khimi phüng thui hethang aely ngai te y.

Johan 3

Isu hai Nikodimae

¹Pharisai na thung-a Nikodimae näsaite Judae khimi mätaungky lawngtä awng.

²Äni la düngtä-a Isu tea ly kha “Särae ä, nang lä Säthaw ma mätaung saite särae lawngtä vi näte kai ce lä mäny dy. Säthaw lä khimi lawngtä hai mangtä awng y dylä, nang kätyng-a ämi la cangxei saite sa haw y lyng” näkha näpa.

³Isu ma “Tängai ba, äbaeni aepeng haile y saite khimi lä Säthaw ma Sanphrang sa saite nung haw y lyng” näpa.

⁴Nikodimae ma “Säning leng saite lä ätemakä sa kha aepeng haile haw ai mei. Änä-awi jo thung-a kung haile ea äbaeni aepeng haw y dy” näkha näpa.

- ⁵Tukha Isu ma “Tängai khü ba. Khimi lawngtä lä tui hai Muilaw Käcai hai-a aepeng y dylä, Säthaw üng pre thung-a qa haw y lyng.
- ⁶Khimi üng änä-awi pä-ai hai-a khimi ätabung dang. Säthaw üng Muilaw Käcai hai-a muilaw hing saite dang.
- ⁷Äbaeni aepeng haile hethang kae näkha kai thui te tea lä cangxei y hang.
- ⁸Aeli lä äma ngai saite mang-a tho te vi. Aeli tho te tüng thai ngaila mani mityng üng tho te mei näte thui haw y. Muilaw Käcai hai-a hing saite dang te na lä hini kätyng kae vi” näpa.
- ⁹Nikodima ma “Hini lä ätemakä sa kha awng haw ai mei” näkha düng pa.
- ¹⁰Tukha Isu ma “Nang lä Isrelae khimi na üng särae lawngtä be. Hini phüng thaikaw y rae vi mei.
- ¹¹Tängai khü ba. Mä-ai lä mä-ai ma mäny khe saite phüng thui vävawi te vi. Nung saite phüng thui te kae. Tungaila kai ce üng thui saite nang ce lä tängai he ngai ö y vi.
- ¹²Hini älawng üng phüng kai thui ea nang ce lä yng ö y. Känipre üng phüng kai ma thui dylä nang ce lä yng ö y lyng.
- ¹³Ämi lawngtä lä Känipre-a paw vai te y. Känipre üng cäqa saite Khimi üng Cäpaw lawngtä ni Känipre-a paw vai te kae.
- ¹⁴“Mosi ma daithung kârang-a süng hai sa saite thing qawng-a bärui mäkhing kha bädaw pa. Hini kätyng Khimi üng Cäpaw bung lä bädaw by ai.
- ¹⁵Tukätephüng-a Khimi üng Cäpaw tea yng saite khimi angxynlyng la dungtäsa hing te dang vi.
- ¹⁶Säthaw lä älawng khimi ce tea bälung aevaw te phüng-a Äcäpaw lawngtä xyng bung py vi. Äcäpaw tea yng saite khimi angxynlyng na lä muilaw dü y käla dungtäsa hing te dang vi.
- ¹⁷Säthaw lä khimi ce tea dengpy hethang Äcäpaw bung älawng qawng-a mätaw te y. Älawng üng khimi na bung Äcäpaw hai aeqang hethang tähang-a mätaw te kae vi.

¹⁸“Säthaw üng Cäpaw tea yng saite khimi na tea lä Säthaw ma dengpy te awng y. Äcäpaw tea yng y saite khimi na tea lä vaihi ma Säthaw lä dengpy te vi dy. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw üng Cäpaw lawngtä xyng tea yng pa y te phüng-a vi.

¹⁹Säthaw üng dengpy te lä hini dy. Kaevang lä älawngpre-a tyng ngaila khimi ce lä hunghö sa te phüng-a kaevang qawng käving tea bälung aevaw ö ky te vi.

²⁰Hunghö sa saite khimi angxynlyng na lä kaevang tea esäre ö te vi. Äma ce üng hawi y sa te na aetüng y hethang äni ce lä kaevang teng-a ly he ngai y.

²¹Tungaila mitang khü-a sa saite khimi na lä äma ce üng sa saite na Säthaw hai aesui kha mätü hethang kaevang teng-a ly ö dy. ”

Isu ni Johan

²²Tupyng-a Isu lä äkähui na hai mangtä Judae khö mang-a ly ö dy. Honi mityng-a äkähui na hai mangtä awng kha khimi ce tea baptismae py dy.

²³Baptismae Johan lä Salim märü teng-a tui awng mang saite Aenon mityng-a baptismae py pa dy. Khimi ce lä awng mang-a ly ö jawjaw kha baptismae la ö dy.

²⁴(Honi kätü-a Baptismae Johan lä thawng thung-a awng y rawng.)

²⁵Johan üng äkähui phütä na lä reitae kätyng caiping saite phüng Judae khimi lawngtä hai ae-e ö dy.

²⁶Baptismae Johan üng äkähui na lä äni tea ly kha “Särae ä, Jordan tävaw rei-a nang hai mangtä awng saite khimi ma nang ma thui saite lawngtä tea äni lä vaihi baptismae py dy. Äni tea khimi angxynlyng na lä ly dy” näkha thui pa.

²⁷Baptismae Johan ma “Säthaw ma sa te y dylä, khimi ce tea äte la aecyng y lyng.

²⁸Kai lä Mesia y vi. Äni üng maw-a mätaw saite lawngtä kae. Kai ma thui te nang ce thai kha thui haw te kae.

²⁹Nawngmädi anglaw bung dang saite lä nawngpaw vi dy. Nawngpaw üng rawijae lä äni äteng-a awng kha äni üng ätüng tängai ea anghawtho te vi. Hini kätyng kai üng kawng te lä kaw dy.

³⁰Äni lä aely lengky kha kai lä leithung mang-a aenaw vi ai.

Känipre üng cäqa saite Isu

³¹“Känipre mang üng cäqa saite Kung lä khimi angxynlyng qawng-a lengky. Älawng qawng-a aepeng saite lä älawng üng khimi kha älawng üng phüing thui te vi. Tungaila Känipre üng cäqa saite Khimi lä äte angxynlyng qawng-a aesangky.

³²Äni lä äma nung te hai thai saite phüing thui ngaila äni üng anghang tea ämi la yng pa ö y.

³³Tungaila äni üng anghang yng saite khimi na ma lä ‘Säthaw lä mitang khü vi’ näkha thui te vi.

³⁴Säthaw ma mätaaw saite lawngtä lä Säthaw üng älo anghang thui vi. Säthaw ma äni tea Muilaw Käcai käkawi-a py pa te vi.

³⁵Pä-ai lä Äcäpaw tea bälung aevaw kha äte angxynlyng na äni kö thung-a py pa dy.

³⁶Äcäpaw tea yng te na la dungtäsa hing te dang ö dy. Äcäpaw tea yng y saite na lä dungtä hing te dang ö y lyng. Äni ce tea Säthaw ma dengpy jawjaw ö vi ai. ”

Johan 4

Isu ni Samari nawngmädi

¹⁻³Isu lä Baptismae Johan qawng-a khimipui na bung äkähui-a bälawng kha baptismae py te phüing Pharisai na ma thai ö dy. Tungaila Isu lä khimi ce tea baptismae py tätang te y. Äkähui na ma ni baptismae py te kae. Khimi ce ma aeqa te lo Isu lä thai ea Judae khö üng tho kha Kalile khö-a vawi haile tyng vi dy.

- ⁴Isu lä Kalile khö-a ly hethang tähang-a Samari khö cäqeng kha ly he kae te vi.
- ⁵Isu lä Samari khö üng Sukha märü-a tyng dy. Hini märü lä kangsi Jaeko ma cäpaw Josefae tähang py saite älawng mityng teng-a awng te vi.
- ⁶Honi mityng-a Jaeko üng tuikang awng. Isu lä khölawng tho te üng mäsa phi kha tuikang teng-a aety kha awng. Honi kätü lä käni anhung te kätü tingtang-a vi.
- ⁷Samari nawngmädi lä tuidu hethang tuikang-a ly. Isu ma nawngmädi tea “Kai tähang tui py jo e” näkha mä kai pa.
- ⁸Äkähui na lä käckä nei na rang hethang märü thung-a ly pa ö vi.
- ⁹Samari nawngmädi ma “Kai lä Samari nawngmädi kae vi. Nang lä Judae khimi be. Nang lä äte makäte phüng-a kai te üng tui nei hethang mä kai te mei” näkha düng pa. (Judae na lä Samari khimi na hai aede hethang dang y.)
- ¹⁰Isu ma “Säthaw ma py saite lasawng bung nang mäny y. Nang tea tui nei hethang mä kai te kai lä ämi mei näte nang mäny y. Hini na mäny dylä kai tea mä kai by vi ai. Kai ma nang tähang hing saite tui py ai” näpa.
- ¹¹Nawngmädi ma “Särae ä, tuikang la thu phi. Nang tea tuidu hethang tuibung la awng te y. Äte ma üng nang lä hing saite tui dang ai mei.
- ¹²Nang lä kai ce üng kangsi Jaeko qawng-a lengky vi nang mei. Jaeko ma hini tuikang tea kai ce tähang py te vi. Äma hai äma üng cäpaw cänung na hai beram raebawi na la hini tuikang üng tui nei ö te by” näpa.
- ¹³Isu ma “Hini tui nei saite hengtä lä tui aehe haile ö vi ai.
- ¹⁴Tungaila kai ma py saite tui nei te hengtä lä manila tui aehe he y dy. Hini tui lä äni üng äthung-a tui cäpring-a aelawng kha dungtäsa hing saite dang hai ai” näpa.

¹⁵Nawngmädi ma Isu tea “Särae ä, kai tähang honi tui py jo. Tukä dylä kai lä manila tui aehe y ai dy. Hini mityng-a tuidu hethang lä ly haile he ngai y ai dy” näpa.

¹⁶Isu ma “Nang nawngpaw bung kähyng kha hini mityng-a ly haile” näpa.

¹⁷Nawngmädi ma “Kai la nawngpaw awng y” näpa. Isu ma “Nawngpaw awng y näte la tätang khaw-a thui te vi.

¹⁸Nang lä nawngpaw lawng bangtä awng vai dy. Vaihi nang hai mangtä awng saite nawngmäcaw lä nang üng nawngpaw y. Nang lä kai tea mitang khü-a thui te vi” näpa.

¹⁹Nawngmädi ma “Särae ä, nang lä buisaw näte kai lä mäny dy.

²⁰Kai ce üng kangsi na lä hini me anghung-a Säthaw tea cäphaw ö vävawi te vi. Tungaila nang ce Judae khimi na lä Jerusalem märü-a Säthaw tea cäphaw hethang kae nä ö te vi be” näkha thui pa.

²¹Isu ma “Änang nawngmädi ä, kai üng thui te lo yng ba. Khimi ce lä hini anghung hai Jerusalem märü-a ly y käla ma mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea cäphaw saite kätü lä tyng ai dy.

²²Nang ce Samari khimi na lä nang ma ce cäphaw saite Säthaw bung mäny ö y. Kai ce Judae khimi na lä kai ma ce aesi saite Säthaw bung mäny ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä aeqang saite lä Judae khimi na te mang hai ly te vi.

²³Tungaila mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea tätang khaw-a cäphaw saite khimi na lä mitang khü te hai, Muilaw Käcai hai cäphaw hethang kätü lä tyng vi ai rawng. Honi kätü lä vaihi tyng te vi dy. Hini kätüng äni tea cäphaw hethang Pä-ai üng kängai vi.

²⁴Säthaw lä Muilaw vi. Säthaw tea cäphaw saite na lä Muilaw Käcai hai mitang khü te hai cäphaw hethang kae” näkha thui vi.

²⁵Nawngmädi ma “Mesia ly ai näte kai mäny by. Hini Mesia ly te kätü-a, mä-ai tea äte angxynlyng na phüng thui mäcai pa vi ai” näpa.

²⁶Tukha Isu ma “Vaihi nang hai älo aepe saite Kai lä Khrista dy” näpa.

²⁷Honi kätü-a Isu äkähui na lä märü üng tyng haile ö dy. Äni ce lä Isu ma nawngmädi hai älo aepe te nung ea cangxei ö vi. Tungaila äni tea “Äte ngai te mei. Y dylä ätephüng-a hini nawngmädi hai älo aepe te mei” näte ämi ma la düng vawng pa y.

²⁸Tukha nawngmädi lä awikaw khaisö ea märü thung-a vawi haile dy.

²⁹Äni ma “ly ö kai üng sa saite phüng angxynlyng na thui saite khimi lawngtä tea kheng ö e. Äni lä Mesia vi nang müng” näkha khimi ce tea thui pa.

³⁰Tukha khimi ce lä märü thung üng tho kha Isu tea ly ö dy.

³¹Hini kätü-a äkähui na lä “Särae ä, käckäkänei na ca jo re” näkha näpa.

³²Tungaila Isu ma “Nang ce mäny y saite käckäkänei kai tea awng” näpa.

³³Tukha äkähui na lä “Äni tähang khimi lawngtä ma käckäkänei tha pa vi dy mei” näkha äma ce tingtawi aedüng ö dy.

³⁴Isu ma “Kai bung mätaw saite Kung üng aely ngai te kätyng sa kha äni ma kai tea py saite kälu khüng rung khytä sa te lä kai üng käckäkänei kae dy.

³⁵Vaihi üng hai law bälitä qae ea caw ae te kätü tyng ai dy’ näte nang ce lä thui ö. Nang ce tea kai thui te lä ämi bäli kha lai na tea kheng ö lawi. Lai-a caw ae hethang caw müng vi dy.

³⁶Caw ae saite na lä vaihi kälu vang dang kha dungtäsa hing saite tähang äthai na mätung ö dy. Tu saite hai ae saite khimi na lä mangtä anghawtho ö ai.

³⁷Tukha ‘lawngtä lä tu kha lawngtä lä ae ai’ näkha thui saite lä tätang khaw vi.

³⁸Nang ce ma tu y saite lai üng caw ae hethang kai lä mätaw dy. Äkäläng khimi na lä lai kälu mäsaie rung khytä sa ö. Nang ce la äni ce üng kälu thung-a sa te jungtä khung kha ae by dylä caw dang ö ai” näkha thui pa.

³⁹Samari nawngmädi ma “Äni lä kai sa saite phüng angxynlyng na thui haile tyng vi” näkha thui te phüng-a honi märü üng khimi kä-awng mang na lä Isu tea yng ö dy.

⁴⁰Tukha Samari khimi na lä Isu tea tyng ea äma ce hai mangtä awng hethang aesi aebai pa ö. Isu lä äni ce hai käni netä awng pa dy.

⁴¹Tukha Isu üng älo phüng-a yng saite na awng mang rae vi dy.

⁴²Äni ce ma Samari nawngmädi tea “Vaihi kai ce Isu tea yng te lä nang üng älo phüng-a la y. Isu üng älo kai ce ma thai khe te phüng-a kae. Hini lawngtä lä älawngpre üng Aeqangkung tätang näte kai ce lä mäny dy” näpa.

Mätawngky üng cäpaw naw saite tea hawi sa pa

⁴³Käni netä pyng-a Isu lä Samari khö üng tho kha Kalile khö-a ly dy.

⁴⁴Isu ma “Buisaw lä äma awng saite märü-a mimai dang y” näkha thui pa.

⁴⁵Isu lä Kalile khö-a tyng ea Kalile khimi na ma Isu tea lady pa ö dy. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Cäqengja te pawi tähang Jerusalem märü-a ly kha Isu ma sa saite na nung ö te phüng-a vi.

⁴⁶Isu lä tui tea Cäpje tui-a aelawng hai kha Kalile khö Kana märü-a äbaeni ly be haile tyng dy. Honi märü-a mätawngky lawngtä lä awng. Äni üng cäpaw lä Kapernawm märü-a kawngang naw kha awng te vi.

⁴⁷Honi mätawngky lä Judae khö üng Kalile khö-a Isu tyng te anghang thai dylä dü aetawng saite äma üng cäpaw bung ly kha naw te hawi sa pa hethang äni lä Isu tea aesi aebai pa dy.

⁴⁸Isu ma “Nang ce lä cangxei te na nung y dylä yng ö y lyng” näpa.

⁴⁹Mätawngky ma “Särae ä, kai üng cäpaw lä dü y kü ea tyng rung khytä ly pa kü jo re” näpa.

⁵⁰Isu ma “Vawi lawi, nang üng cäpaw lä naw te hawi vi dy” näkha näpa. Äni lä Isu üng thui te älo tea yng kha ing-a vawi haile dy.

⁵¹Äma lolang-a ly te kätü-a äma üng mawsawng na hai aeting pa dy. Äni tea “Nang üng cäpaw naw te lä hawi vi dy” näkha thui pa.

⁵²Äma lä “Kai cäpaw lä mata kätü-a naw hawi te mei” näkha düng ea lä mawsawng na ma “Jangdüng naeritä-a käbi qa vi” näkha näpa.

⁵³Tukha äpä-ai lä honi kätü-a Isu ma “Nang üng cäpaw naw hawi dy” näkha thui te kätü tea aedawng haile dy. Tukätephüng-a äni hai äni ce ingthung angxynlyng lä Isu tea yng ö vi dy.

⁵⁴Hini cangxei saite kamarae lä Isu ma Judae khö üng hai Kalile khö-a tyng pyng-a sa saite äbaeni kamarae na vi.

Johan 5

Isu ma tuikang teng-a khimi lawngtä bung naw te hawi sa pa

¹Tupyng-a Judae na üng pawı awng saite Jerusalem märü-a Isu lä ly by.

²Jerusalem märü üng Beram kätü teng-a tuikang haetä awng. Tuikang tea Hebärai lo hai-a Besaida näkha näpa. Honi tuikang teng-a bakhung bangawtä awng.

³Honi bakhung tükui-a lä naw saite na awng mang vi. Mikangjö, langly haw y saite na, kökho kädü na aesawng kha awng ö mang pa vi.

⁴Säthaw üng angtautha lä tuikang-a qeng qangtä cäqa kha tui bung aehüng hai pa vi. Äni ce lä honi tui aehüng saite tea aering ö te vi. Hokä tui aehüng te thüng-a tuikang thung-a aerung mang te khimi lä naw te hawi pa te vi.

⁵Honi mityng-a säning rui thung täjaetä naw mätag saite khimi lawngtä la tuikang teng-a awng.

⁶Äni aesawng te Isu ma nung dylä äni naw te qae bärai te mäny kha “Nang lä naw te hawi hethang ngai mei” näkha düng pa.

⁷Tukha äni ma “Särae ä, tui aehüng ea kai bung tuikang thung-a nähai pa hethang ämi la awng y. Tuikang thung-a kai ma aerung he sa ea käläng lawngtä ma kai üng maw-a aerung xei te vi” näkha näpa.

⁸Tukha Isu ma “Aetha, nang üng i nae la kha aeke lawi cü” näpa.

⁹Äni la qengtäma naw te hawi praw kha äma üng i nae la ea aeke pa dy. Honi käni la Aehae te Käni vi.

¹⁰Tukha Judae mätawngky na ma naw saw hawi saite khimi tea “Vaini lä Aehae te Käni vi. Nang üng i nae bung nähai hethang lä Aehae te Käni üng Ubädi hai aebäla y” näkha näpa.

¹¹Tukha kai bung naw te hawi sa pa saite khimi ma “Nang üng i nae la ea aeke lawi” näkha nä vi.

¹²Äni ce ma “Nang tea i nae la kha aeke lawi näsaite lä ämi vi nang mei” näkha düng pa.

¹³Naw hawi saite khimi lä äma tea naw hawi sa saite Kung lä ämi mei näte mäny pa y. Ätephüng-a mei nädylä Isu lä khimipui säla mang kangru-a ly ja pa te vi.

¹⁴Tupyng-a Isu ma äni bung Säthaw üng Inggäcai-a aeting ea “Nang lä vaihi naw te hawi vi dy. Hunghö sa haile vi hang lawi ba. Tukä y dylä nang tea lä hini qawng-a cang y mätang te tyng ai” näkha näpa.

¹⁵Naw hawi saite khimi ma Judae mätawngky na tea ly kha “Kai bung naw hawi sa pa te lä Isu vi” näkha thui pa.

¹⁶Tupyng-a Aehae te Käni-a khimi kånaw na hawi sa te phüng-a Judae mätawngky ma Isu tea sakälö khü pa dy.

¹⁷Isu ma “Kai üng Pä-ai lä kälu sa jawjaw vi. Honi kätyng-a kai la kälu sa jawjaw hethang kae” näkha äni ce tea thui pa.

¹⁸Hini kätyng-a thui te hai Aehae te Käni tea täphra te cang y Säthaw tea la äma üng Pä-ai näkha kähyng be vi rawng. Tukä sa te hai-a äma tea la Säthaw hai mangtä khai te phüng-a Judae mätawngky na lä Isu bung bädü hethang aeceng ö vi dy.

Cäpaw üng särilo

¹⁹Isu ma Judae mätawngky na tea “Tängai ö. Kai Äcäpaw, lä kai ma üng kangai kätyng-a äte haetä la sa haw y. Pä-ai sa saite nung kha hini kätyng sa te kae. Pä-ai sa saite na ni kai, Äcäpaw, la sa te kae.

²⁰Pä-ai lä Äcäpaw tea bälung aevaw te phüng-a äma sa saite na Kai Äcäpaw tea mätü vi. Hini phüng-a lengky te na sa hethang Pä-ai lä Äcäpaw tea mätü be vi ai cä-üng nang ce lä cangxei ö ai mang.

²¹Pä-ai lä khimi kädü na bung mäning haile te kätyng-a Kai, Äcäpaw, la kai ma aely ngai saite na bung hing te py te by vi.

²²Pä-ai lä ämi tea la tärae cei te awng y. Tärae cei hethang aenae angxynlyng na lä Kai, Äcäpaw, tea py pa vi dy.

²³Khimi ce lä Pä-ai tea tämö khai te kätyng Äcäpaw tea la tämö khai hethang kae. Äcäpaw tea tämö khai y te na lä Äcäpaw bung mätaw saite Pä-ai tea tämö khai y saite na kae dy.

²⁴“Tängai ö, nang ce tea kai ma thui saite lo thai kha kai bung mätaw saite Kung tea yng te khimi ce lä dungtäsa hing te dang vi. Säthaw ma äni tea dengpy y käla ma kädü thung üng hing te mang-a aekae hai pa vi dy.

²⁵“Tängai ö, khimi kädü na lä Säthaw üng Cäpaw ätüng thai saite kätü lä tyng vi ai. Honi kätü lä vaihi ma tyng te vi dy. Kai, Äcäpaw, üng ätüng thai saite khimi na lä hing haile ö vi ai.

²⁶Pä-ai tea hing saite äkung awng te kätyng Kai, Äcäpaw, tea la honi hing saite äkung Pä-ai ma py te vi dy.

²⁷Kai lä Khimi üng Cäpaw te phüng-a Pä-ai lä kai tea tärae cei he aenae py vi dy.

²⁸Hini phüng na nang celä cangxei ö y ma. Khimi kädü angxynlyng na lä täprawng mang kai üng ätüng thai te kätü lä tyng vi ai rawng.

²⁹Kähawi-a awng saite na lä aetha kha hing haile ö vi ai. Kähawi-a awng y saite khimi na lä aetha ea Säthaw ma dengpy vi ai.

Isu üng phüng äte te lo na

³⁰“Kai lä kai ma üng aely kängai kätyng äte haetä la sa haw te y. Pä-ai üng älo kätyng-a ni khimi ce tea tärae cei te kae. Kai lä kai ma üng aely kängai kätyng-a bärawi te y vi. Kai bung mätaw saite Pä-ai üng aely ngai te kätyng bärawi te phüng-a kai tea tärae cei te lä aesyng mang.

- 31“Kai lä kai ma üng phüing ätete lo thui dylä kai üng ätete lo lä khimi ce yng he ngai y.
- 32Tungaila kai üng phüing äte te lo thui saite lawngtä awng. Äni üng ätete lo lä tünghaw vi näte kai lä mäny te vi.
- 33Nang ce lä Baptismae Johan tea äkähui na bung mätaw ö vi. Äni lä älo tünghaw-a ätete lo thui te vi.
- 34Kхими ce üng ätete lo na lä kai tähang aely ngai y. Tungaila nang ce aeqang te dang hethang tähang-a hini älo kai thui te kae.
- 35Baptismae Johan lä aevang saite maibung kätyng vi. Nang ce lä äni üng kaevang-a tänaetä kätü-a anghawtho hethang ngai ö te kae.
- 36Baptismae Johan üng ätete lo thui te qawng-a lengky saite ätete lo lä kai tea awng. Honi na khüing hai hethang Pä-ai ma kai kö thung-a a saite kälu vi. Kai vaihi sa saite kälu lä kai bung Pä-ai ma mätaw kha mätü te vi dy.
- 37-38Kai bung mätaw saite Pä-ai ma lä kai üng phüing thui te vi. Nang ce lä Pä-ai üng ätüng qengtä la thai vai te y vi. Ämaw äcae la nung ö vai te y. Nang ce üng bälung thung-a Säthaw üng älo awng y. Ätephüing-a mei nädylä nang ce üng Pä-ai ma mätaw saite tea yng y te phüing-a vi.
- 39Caekäcai phai dylä dungtäsa hing te dang ai müng näkha aedawng te hai Caekäcai tea phai kha dawng mä süng khü ö te vi. Honi Caekäcai lä Kai üng phüing tea thui saite lo kae vi.
- 40Tungaila nang ce lä hing te dang hethang tähang-a kai tea ly he ngai ö y.
- 41“Kхими ce ma bälaw saite tea kai lä ngai te y.
- 42Tungaila nang ce bung kai lä mäny king vi. Nang ce üng bälung thung-a lä Säthaw tea bälung aevaw te awng ö y.
- 43Kai lä Pä-ai üng ämüng hai tyng ea la nang ce lä kai bung mäkung ö y vi. Khimi kälang ma äma üng ämüng hai ly dylä nang ce lä mäkung ö vi ai.

⁴⁴Nang ce lä lawngtä hai lawngtä tea aebälaw hethang ngai ö te kae vi. Tungaila lawngtä xyng awng te Säthaw üng bälaw te dang hethang lä aethaw aesa ö y. Tudylä nang ce lä ätemakä sa kha kai tea yng haw ö ai mei.

⁴⁵Tungaila nang ce lä Pä-ai üng maw-a käsi thui ai näte aedawng ö y ma hang. Nang ce tea hunghö phüing thui hethang lä nang ce ma ae-y saite Mosi vi.

⁴⁶Mosi lä kai üng phüing täri te khimi vi. Mosi tea nang ce yng tätang dylä kai tea la yng tätang ö by vi ai.

⁴⁷Tungaila nang ce lä Mosi üng täri saite lo tea yng ö y dylä ätemakä sa kha kai üng thui saite lo tea yng ö ai mei” näkha näpa.

Johan 6

Nawngmäcaw sang bangtä na bung mäcaw te

Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luk 9:10-17

¹Isu lä Kalile näsaite Tiberi tuilipui ha mang rei-a aekae dy.

²Naw saite khimi na tea hawi sa te kamarae nung te phüing-a khimipui na lä äni leithung hui ö dy.

³Isu lä me anghung mang-a paw kha äkähui na hai mangtä aety kha awng.

⁴Judae na üng Cäqengja näsaite Pawi lä tyng hethang aenai dy.

⁵Isu ma kheng ea lä khimipui na äma tea ly te nung kha “Äni ce ca hethang käckänei na mamang-a rang ai mei” näkha Philip tea düng pa.

⁶Hini kätyng düng te lä Philip tea käny he ngai te vi. Isu lä äma makä sa ai mei näte mäny rüing pa vi.

⁷Philip ma “Kхими lawngtä law täjaetä kälu sa te vang hai khimi angxynlyng na bung mäcaw hethang aelo he y” näpa.

⁸Äkähui lawngtä Simon Peterae üng kangby Andru ma lä,

⁹“Hi-a nade lawngtä awng. Äni tea täkaw phe bangawtä hai mawi me netä awng vi. Tungaila hikä tangtä awng mang saite khimipui na tähang hini lä aelo haw y lyng” näkha näpa.

¹⁰Isu ma “Nawngmäcaw na tea aety hai” näkha näpa. Honi mityng lä paetae awng mang vi. Nawngmäcaw sang bangtä na lä honi paetae qawng-a aety ö dy.

¹¹Tupyng-a Isu lä täkaw la kha aetang pyng-a aety saite khimi na tea bäri hai pa. Mawi lä honi kätyng sa pyng-a khimi ce lä äjo kawi rung khytä ca ö bawi dy.

¹²Äni ce ca te mängae pyng ea Isu ma “Ca kaebang na mäküng haile ö ba. Täpang ö hang” näkha äkähui na tea thui pa.

¹³Tupyng-a äkähui na la mäküng ea lä täkaw phe bangtä hai mawi me netä üng kaebang lä tawng hawlai netä kawipy dang ö vi dy.

¹⁴Isu ma sa saite kamarae na nung te khimi ce la “Äni lä älawngpre-a ly ai näsaite buisaw tätang vi dy” näkha thui ö dy.

¹⁵Isu lä äma tea khimi ce ly kha äma bung aethaw paitae hai Sanphrang bälawng he kae dy näte mäny te phüing-a äma qaitä me anghung-a paw ja vi dy.

Isu tui qawng-a aeke pa

Mat 14:22-33; Mar 6:45-52

¹⁶Kädüng lang mang-a äkähui na lä Kalile tuilipui mang-a ly ö dy.

¹⁷Bälawng qawng-a aedang kha tuilipui ha mang rei Kapernawm märü-a aekae ö dy. Khöving ngaila Isu lä äni ce tea tyng pa te y vi rawng.

¹⁸Honi kätü-a aeli kangcai tho kha tui lä bungba pa vi dy.

¹⁹Äkähui na lä meng thung meng bälitä tyng ea Isu lä tui qawng-a aeke kha äni ce te mang-a ly te nung ö vi. Tukha äni ce lä ri pa ö dy.

²⁰Isu ma “Kai kae ecy. Ri ö hang, ” näkha näpa.

²¹Tupyng-a äni ce lä anghawtho te hai ma Isu bung bälawng qawng-a kähyng ö dy. Tukha bälawng la tänaetäma ngai saite mityng-a tyng pa dy.

Khimi ce ma Isu bung mäqang pa

²²Kädang mang-a lä tuilipui rei-a awng saite khimipui na lä honi mityng-a bälawng haetä xyng awng te mäny ö dy. Honi bälawng-a lä Isu aedang y käla äkähui na qaitä aedang te mäny ö dy.

²³Tukha Tiberi märü mang üng ly saite bälawng na lä Isu ma Säthaw tea bälaw kha khimi ce tea täkaw mäcaw saite mityng-a tyng ö dy.

²⁴Khimipui na lä honi mityng-a Isu hai äkähui na awng y te nung ea lä bälawng na aedang ö kha Isu bung mäqang hethang Kapernawm märü-a ly ö dy.

Isu lä kähing py te täkaw

²⁵Tuilipui rei mang-a Isu hai aeting ea khimipui na ma “Särae ä, nang lä mata kätü-a hini mityng-a tyng te mei” näkha düng pa dy.

²⁶Isu ma “Tängai ö. Nang ce ma kai bung mäqang ö te lä kai sa saite kamarae na nung kha mäqang ö te y. Äjo kawi rung khytä käcakänei na ca hethang dang te phüng-a kae vi.

²⁷Aekang y saite käcakänei na tähang aethawsa ö y ma. Duntäsa kähing py saite käcakänei na tähang aethawsa ö. Kai, Khimi üng Cäpaw, ma nang ce tähang hini käcakänei na py ai mang. Ätephüng-a mei nädylä kai üng Pä-ai Säthaw lä kai tea bälung kähawi mätü king te vi dy” näkha näpa.

²⁸Khimi ce ma “Kai ce lä Säthaw üng aely ngai te kätyng sa hethang ätemakä sa ai mei” näkha düng pa.

²⁹Isu ma “Säthaw üng kängai saite kälu lä äma mätaw saite Kung tea yng hethang kae vi” näkha näpa.

³⁰Tukha äni ce ma “Nang tea kai ce yng hethang lä nang lä äte kamarae na mätü dy mei. Nang lä äte kälu na sa te vi nang mei.

³¹Caekäcai thung-a ‘Mosi ma äni ce ca nei hethang käni mang üng täkaw bäla pa vi dy’ näkha thui te kätyng kai ce üng kangsi na lä daithung kârang-a Mana täkaw na ca ö” näkha thui pa.

- ³²Isu ma äni ce tea “Tängai ö. Mosi lä nang ce tähang Känipre mang üng täkaw na py te y. Kai üng Pä-ai mani nang ce tähang käni mang üng täkaw tätang py te kae vi.
- ³³Honi Säthaw ma py te täkaw lä käni mang üng aeqa kha älawng üng khimi angxynlyng na tähang hing nae py te kae vi” näpa.
- ³⁴Tukha äni ce ma “Särae ä, honi täkaw na kai ce tähang käni qütä aevaw y py khü jo” näpa.
- ³⁵Isu ma äni ce tea “Kai lä Kähing py saite Täkaw vi. Kai tea ly saite na lä manila äjo aelang y ai dy. Kai tea yng saite na lä manila tui aehe y ai dy.
- ³⁶Nang ce lä kai bung nung näkha kai thui ngaila yng ö y vi rawng” näpa.
- ³⁷“Ä-ai ma kai tähang py saite khimi angxynlyng na lä kai tea ly ö vi ai. Kai tea ly saite khimi na bung lä kai ma mäkung jawjaw ai.
- ³⁸Ätephüng-a mei nädylä kai lä kai ma üng ngai te kätyng sa hethang Känipre mang üng cäqa te y. Kai bung mätaw saite Pä-ai üng aely ngai te kätyng sa hethang cäqa te kae.
- ³⁹Kai bung mätaw saite Kung üng kängai lä äni ma kai tea py saite khimi lawngtä bung la hai y vi ai. Kangkhüng käni-a kai ma hing haile tyng bawi vi ai.
- ⁴⁰Äcäpaw bung nung kha yng saite khimi angxynlyng na lä dungtäsa hing te dang hethang Pä-ai lä ngai te vi. Kai ma äni ce bung kangkhüng üng käni-a lä aetha ö hai tyng pa vi ai” näkha näpa.
- ⁴¹Isu ma “Kai lä Känipre üng aeqa saite Täkaw” näkha thui te phüng-a Judae khimi na lä äni phüng aeqa ö vi.
- ⁴²Äni ce ma “Hini lä Josefae üng cäpaw Isu y mei. Äni üng änä-awi ni äpä-ai bung lä mä-ai mäny saite y vi mei. Ätephüng-a ‘Kai lä Känipre üng cäqa te’ näkha thui vi mei” näkha thui pa ö dy.
- ⁴³Isu ma “Nang ma ce tingtawi aeqa ö hang baw.

⁴⁴Kai bung mätaw saite Pä-ai ma kähyng te y dylä ämi la kai tea tyng haw y lyng. Kai lä äni bung kangkhüng üng käni-a kädü thung üng aetha hai tyng pa vi ai.

⁴⁵Buisaw na ma thui te lo 'Äni angxynlyng na tea Säthaw ma angtu thui pa vi ai. ' Pä-ai üng älo thai kha aetu saite na lä kai tea ly ö dy.

⁴⁶Pä-ai bung nung vai saite khimi lawngtä lä awng y vi. Säthaw te mang üng ly saite kai mäqaitä ni Pä-a bung nung vai te kae.

⁴⁷Tängai ö. Kai tea yng saite khimi na lä dungtäsa hing te dang vi.

⁴⁸Kai lä kähing py saite täkaw vi.

⁴⁹Nang ce üng kangsi na lä daithung kärang-a Mana täkaw ca ngaila dü ö te vi.

⁵⁰Tungaila Känipre üng aeqa saite Täkaw amäjä cawngkhang ca saite khimi na lä dü bi y ai dy.

⁵¹Kai lä Känipre üng cäqa saite hing te Täkaw vi. Hini Täkaw ca saite khimi na lä dungtäsa hing te dang vi ai. Hini Täkaw lä kai üng ängang vi. Älawng üng khimi na tea hing hai hethang tähang-a kai üng ängang py te vi. ”

⁵²Tukha Judae na lä “Äni lä äma üng ängang mä-ai ca hethang makä sa kha py haw ai mei” näkha äma ce tingtawi ae-e ö dy.

⁵³Isu ma “Tängai ö, Kai, Khimi üng Cäpaw, üng ängang tea ca y, äthi tea nei y dylä nang ce tea hing saite lä awng y lyng.

⁵⁴Kai üng ängang ca kha äthi nei saite khimi na lä dungtäsa hing saite dang vi. Kai ma äni ce bung kangkhüng üng käni-a kädü thung üng mätha pa vi ai.

⁵⁵Kai üng ängang lä käcakänei tätang vi. Kai üng äthi la nei nae tätang vi.

⁵⁶Kai üng ängang ca kha äthi nei saite khimi na lä kai hai mangtä awng te na vi dy. Kai lä äni ce hai mangtä awng te by vi.

⁵⁷Hing saite Pä-ai ma Kai bung mätaw kha Kai lä Pä-ai phüng-a hing te kätyng Kai üng ängang ca saite khimi na lä Kai phüng-a hing ö vi ai.

⁵⁸Hini la Känipre mang üng aeqa saite Täkaw vi. Nang ce üng kangsi na lä Mana tækaw ca kha dü ö te vi. Tungaila hini Täkaw tea ca saite khimi na lä dungtä hing jaw ö vi ai” näpa.

⁵⁹Isu ma Kapernawm märü Judae na üng ingkäcai-a mätu ea hini phüing na thui pa te vi.

Dungtäsa hing te älo

⁶⁰Honi angthang la äkähui kä-awng mang na thai ö bawi ea äni ce ma “Hini mätu saite la älo ngang si phi. Ämi lä thaikaw haw y lyng” näkha näpa.

⁶¹Äkähui na äni phüing aeqa te Isu ma mäny phraw ea “Hini älo phüing-a nang ce lä yng ö y vi mei.

⁶²Kai, Khimi üng Cäpaw, lä awng vai saite mityng-a paw te nang ce nung dylä makä aedawng ö ai mei.

⁶³Säthaw üng Muilaw lä kähing py te vi. Khimi ce üng aethaw hai äte haetä la sa haw y. Kai thui te lo hai-a nang ce lä Säthaw üng Muilaw dang te vi. Honi Muilaw ma nang ce tea hing te py te vi.

⁶⁴Tungaila nang ce thung üng phütä na lä yng ö y” näpa. Isu lä angcü üng hai ämi la äma tea yng y kha äma bung täre kö thung-a a ai näte mäny rüing te vi.

⁶⁵Isu ma “Pä-ai ma üng aely kängai hai y dylä ämi lä kai tea tyng haw y” näkha kai thui vai te vi.

⁶⁶Honi käni üng hai äkähui kä-awng mang na lä aekö kha Isu leithung hui pa ö y vi dy.

⁶⁷Isu ma äkähui lawng hawlai netä na tea “Nang ce la kai bung khaisö he ngai ö te vi mei” näkha düng pa.

⁶⁸Simon Peterae ma “Areng ä, kai ce lä ämi tea ly ö ai mei. Dungtäsatä kähing py saite älo lä nang tea ni awng te kae be.

⁶⁹Nang lä Säthaw üng Caiping saite lawngtä näte kai ce mäny kha yng ö te dy be” näkha näpa.

⁷⁰Tukha Isu ma “Kai lä nang ce lawng hawlai netä na bung re te dy. Tungaila nang ce thung üng lawngtä tea lä Setan angra ma kung vi” näpa.

⁷¹Isu ma äni lä Simon Iskriota üng cäpaw Judae phüing thui te vi. Judae Iskriota lä äkähui lawng hawlai netä thung-a qa ngaila kangkhüing-a lä Isu bung täre na kö thung-a a pa vi ai.

Johan 7

Isu hai äkangby na

¹Tupyng-a Isu lä Kalile khö-a khölawng tho dy. Judae mätaungky na lä äni bung bädü hethang aeceng ö pa te phüing-a Judae khö-a khölawng tho hethang ngai pa y.

²Tukha Judae na üng Taipung pawl lä aenai dy.

³Äkangby na ma Isu tea “Nang sa saite kamaräe äkähui na nung hethang hini mityng üng tho kha Judae khö-a ly lawi.

⁴Khimi lawngtä ämüing aethang he ngai dylä kangru-a sa y. Nang lä hini cangxei saite sa dylä nang üng phüing älawngpre bawi ma mäny rung khytä sa by ä” näpa.

⁵Äkangby na mäting ma Isu tea yng pa ö y.

⁶Isu ma “Kai ly hethang aesyng te kätü tyng te y rawng. Nang ce lä mani kätü-a la ly hethang dang jawjaw.

⁷Älawngpre üng khimi na lä nang ce tea esäre haw y. Kai tea esäre ö te vi. Honi kätüing esäre te lä kai ma äni ce sa saite kähawi y na phüing thui pa te phüing-a vi.

⁸Hini pawl-a nang ce lä ly ö. Kai ly hethang aesyng te kätü lä tyng y te phüing-a ly y rawng lyng” näkha näpa.

⁹Tukä thui pyng ea Isu lä Kalile khö-a awng.

Taipung pawl-a Isu ly te

¹⁰Honi pawl-a äkangby na ly pyng ea Isu la kangru-a ly by dy.

- ¹¹Judae mätawngky na lä honi pawia Isu bung mäqang kha “Äni lä ma-a awng mei” näkha düng pa ö dy.
- ¹²Khimipui na lä Isu phüing aemäcü ö dy. Khimi phütä na lä “Äni lä khimi kähawi kae” näkha näpa. Phütä na ma “Äni lä khimi ce bung lolang tämang hai te vi” näkha näpa.
- ¹³Tungaila Judae mätawngky na tea ri te phüing-a Isu üng phüing ämi la cüingpra-a thui pa ö vawng y.
- ¹⁴Pawi käni kaehütä tyng ea Isu lä Säthaw üng Inγκäcai-a ly kha älo angtu thui pa dy.
- ¹⁵Judae mätawngky na lä cangxei phi te hai “Hini khimi lä cae aetu vai y käla ma ätemakä sa kha hini kätyng kaw te mei” näkha thui pa ö dy.
- ¹⁶Isu ma “Kai üng mätu saite lä kai ma te üng y. Kai bung mätaw saite Säthaw te üng angtu lo kae.
- ¹⁷Khimi lawngtä ma Säthaw üng aely kängai sa he ngai dylä kai mätu te lä Säthaw te mang üng mei, kai ma üng mei näte äni mäny ai.
- ¹⁸Mä-ai ma üng aely kängai hai thui saite khimi lä mä-ai ma phung-ang dang he ngai te kae vi. Tungaila äma bung mätaw te Kung üng phung-ang tähang aethawsa saite khimi lä mitang khü vi. Äni lä älo kaeling thuikaw y lyng.
- ¹⁹Mosi ma nang ce tähang Ubädi py pyng te vi dy. Tungaila nang ce thung üng ämi lawngtä la honi Ubädi bäjui ö te y. Nang ce lä ätephüing-a kai bung bädü hethang aethawsa ö te vi mei” näkha näpa.
- ²⁰Khimipui na ma “Nang la angra kung te vi. Nang bung bädü hethang aethawsa te lä ämi mei” näpa.
- ²¹Isu ma “Kai kamaräe haetä sa tea nang angxynlyng lä cangxei ö bawi te vi.
- ²²Mosi ma nang ce üng nawngmäcaw nade na bung lengkhüing täke hethang losai py. Tätang khü-a hini lengkhüing täke he reitae lä Mosi ma aetawng te y, nang ce üng kangsi na ma aetawng te kae vi. Nang ce la Aehae te Käni-a lengkhüing täke ö vi.

²³Mosi üng Ubädi täphra y hethang tähang-a Aehae saite Käni-a lengkhüng täke vi dylä Kai ma khimi lawngtä bung Aehae te Käni-a kânaw käsaw hawi sa pa te phüng-a, nang ce lä makä sa kha kädawtho ö te vi mei.

²⁴Khimi üng mimai tea kheng kha tärae cei ö hang. Tätang khü-a tärae cei ö” näkha näpa.

Isu lä Mesia mei näkha aedüng ö

²⁵Jerusalem märü üng khimi phütä na ma “Isu bung Judae mätawngky na ma bädü hethang aethawsa te y mei.

²⁶Kheng e, äni lä khimipui tea älo angtu thui kha awng dy. Ämi lawngtä la äni tea mäkhäng y vi mei. Äni lä Mesia vi näte mä-ai üng mätawngky na lä mäny ö by cämei.

²⁷Tungaila Äni lä mamang üng ly mei näte mä-ai lä mäny te vi. Mesia ly saite kätü-a lä Äni üng awng saite mityng ämi la mäny y lyng” näpa.

²⁸Isu lä Säthaw üng Inγκäcai-a älo angtu thui kha awng ea “Nang ce lä Kai bung mäny ö te vi. Kai mani mang üng ly te mei näte la nang ce mäny ö te vi. Tungaila Kai lä Kai ma üng aenae hai-a ly te y. Kai bung mätaw saite Kung lä mitang khü vi. Äni bung lä nang ce mäny ö y lyng.

²⁹Kai lä Äni te üng ly kha Äni ma Kai bung mätaw te phüng-a Äni bung mäny te vi” näkha ätüng käleng hai thui pa dy.

³⁰Honi kätü-a khimi ce lä Isu bung ne hethang aethawsa ngaila Äni bung ne hethang kätü lä tyng pa y te phüng-a, ämi ma la ne haw y.

³¹Tungaila khimipui na thung üng khimi kä-awng mang na lä Isu tea yng ö te vi. Äni ce ma “Mesia cäqa te kätü-a lä Isu ma sa saite kamaräe qawng-a cang y sa ai mei” näkha näpa.

Isu bung ne hethang reisaie na bung mätaw pa

³²Tukha Isu phüng-a khimi ce lä aemäcü te Pharisai na lä thai ö dy. Tukätephüng-a mäthykung käleng na lä Isu bung ne hethang reisaie na bung mätaw pa ö dy.

³³Isu ma khimi ce tea “Kai lä nang ce hai tänaetä awng te kae. Tupyng-a kai ma bung mätaw saite Kung tea vawi haile vi ai.

³⁴Nang ce lä Kai bung mäqang ngaila aeting haw y lyng. Kai ly saite mityng-a nang ce lä ly haw y lyng” näkha näpa.

³⁵Judae mätaungky na ma “Mä-ai ce mäqang ea aeting y hethang mani mityng-a ämi la ly vi ai nang mei. Judae khimi na awng saite Käri märü-a ly kha äni ce tea älo angtu thui hethang vi nang mei.

³⁶Äni ma ‘Nang ce lä Kai bung mäqang ngaila aeting y lyng. Kai ly saite mityng-a nang ce ly haw y lyng. Hini kä äni thui te la ätemakä näte vi nang mei’ näkha äma ce tingtawi aedüng aethui ö dy. ”

Isu ma kähing py te vawcawng phüing thui pa

³⁷Honi Pawi üng aely käleungky te kangkhüing üng käni-a Isu lä aedaw kha “Tui aehe saite khimi na lä Kai tea ly kha nei ö sy.

³⁸Kai tea yng saite khimi lä Caekäcai thung-a tärü te kätyng lawng vi ai. ‘Äni üng bälung thung-a lä kähing py te vawcawng tui lawng te vi dy” näkha ätüng käleung hai thui pa dy.

³⁹Isu lä äma tea yng saite khimi na dang hethang Muilaw Käcai phüing thui pa dy. Honi kätü-a Säthaw lä Muilaw Käcai bung khimi ce tähang py pa te y vi rawng. Ätephüing-a mei nädylä Isu lä phung-ang dang te y vi rawng.

Khimi ce bälung aedü pa y

⁴⁰Khimi phütä na lä Isu üng älo thai kha “Äni lä buisaw tätang vi” näpa.

⁴¹Phütä na ma “Äni lä Mesia vi” näkha thui pa. Phütä na ma lä “Mesia lä Kalile khö üng khimi vi nang mei.

⁴²Caekäcai thung-a lä Mesia lä Davidae ceng thung üng vi. Davidae awng saite Bethlehem märü-a aepeng ai näkha awng te vi” näpa

⁴³Tukha Isu phüing-a khimi ce lä bälung aedü ö y pa vi dy.

⁴⁴Khimi phütä na lä Isu bung ne hethang ngai ö dy. Tungaila ämi la ne vawng y vi.

Judae mätaungky na lä yng ö y

⁴⁵Kangkhüng-a lä Säthaw üng Inγκäcai tea rui saite reisea na lä ly haile ö dy. Mäthykung käleng hai Pharisai na ma “Ätephüng-a äni bung nähai y te mei” näkha düng pa ö dy.

⁴⁶Tukha reisea na ma “Hini Khimi thui te kätyng ämi la thui vai te y vi” näkha näpa.

⁴⁷Pharisai na ma “Nang ce la Äni üng the te thung-a qa ö te vi dy mei.

⁴⁸Mä-ai üng mätaungky hai Pharisai na thung-a ämi la Äni tea yng te awng y.

⁴⁹Khimipui na lä Mosi te mang py saite Ubädi mäny ö te y vi. Äni ce lä Säthaw üng tähang käsi dang ö te dy” näkha näpa.

⁵⁰Äni ce thung-a Nikodima lä qa te by vi. Äni lä jangni-a Isu tea ly vai te vi.

⁵¹Nikodima ma “Mä-ai lä äni äte sa tämang mei näte la düng vai te y. Äni tea älo düng te awng y käla ma dengpy te lä mä-ai üng Ubädi hai-a aebäla mang mei” näpa.

⁵²Äni ce ma “Nang lä Kalile khimi by vi nang mei. Caekäcai thung-a kheng kae-e. Kalile khö üng buisaw lawngtä la tho y näte nang mäny vai mei” näpa.

⁵³Tupyng-a khimi qütä lä äma ce ing-a vawi ö king dy.

Johan 8

Änawngpaw y saite nawngmäcaw hai i te nawngmädi

¹Isu lä Olive kung na awng saite me anghung-a ly dy.

²Kädang thawde-a Säthaw üng Inγκäcai-a ly ea khimipui na lä äni tea aekäcö pa ö vi. Isu lä aety kha äni ce tea älo mätu pa vi.

³Ubädi särae hai Pharisai na lä nawngmädi lawngtä bung äni tea nähai pa ö vi. Khimi ce ma äni lä änawngpaw y saite nawngmäcaw hai täkübjang sa saite nung ea ne kha khimi ce maw-a aedaw hai pa dy.

⁴Äni ce ma “Särae ä, hini nawngmädi lä änawngpaw y saite nawngmäcaw hai täkübjang sa te kai ce nung kha ne te vi.

⁵Mosi üng Ubädi thung-a hini nawngmädi bung lä kälung hai käde kha bädü he kae näkha awng. Vaihi nang lä ätemakä thui ai mei” näkha düng pa.

⁶Äni ce lä Isu tea käsi nung hethang ngai te phüing-a hini kätyng düng pa lükae te vi. Tukha Isu lä bü ea älawng qawng-a äköbäjung hai cae tärü kha awng pa dy.

⁷Äni ce lä Isu tea älo düng haile ö pa be dy. Tukha Isu lä thyngdyng ea kheng kha “Nang ce thung-a hunghö awng y saite khimi lä angcü-a ma äni tea kälung hai käde mang” näpa.

⁸Tupyng-a äni lä bü kha älawng qawng-a äköbäjung hai cae tärü haile kha awng pa tyng be dy.

⁹Äni ce lä Isu üng älo thui te thai ea khösäning kälengky üng hai aetawng kha cäpiky sengtä lawngtä pyng-a lawngtä tho ö king pa vi dy. Tukha Isu lä äma qaitä awng kha nawngmädi la äni üng maw-a aedaw kha awng.

¹⁰Isu lä thyngdyng kha kheng ea “Nawngmädi ä, äni ce lä ma-a dy mei. Nang tea dengpy hethang ämi la awng y vi dy mei” näkha düng pa.

¹¹Nawngmädi ma “Areng ä, ämi lawngtä la awng y vi dy” näkha näpa. Isu ma “Kai la nang üng hunghö phüing-a dengpy y lyng. Ly lawi mai cü. Hunghö sa vi hang lawi ba” näkha näpa.

Isu lä älawng khimi ce tähang kaevang

¹²Tukha Isu ma khimipui na tea “Kai lä älawngpre khimi ce üng kaevang vi. Kai leithung hui saite na lä manila käving thung-a ly y dy lyng. Äni ce lä kähing py saite kaevang dang ö vi ai” näkha näpa.

¹³Pharisai na ma “Nang lä Nang ma üng phüing thui te vi. Tukha Nang üng thui saite lä ämi la yng he ngai y” näpa.

¹⁴Isu ma “Kai lä Kai ma üng phüing thui te vi. Tungaila Kai üng thui te lo yng hethang kae. Ätephüing-a mei nädylä Kai lä mani mityng üng ly te mei, mani mityng-a vawi ai mei näte mäny te vi. Tungaila nang ce lä Kai mani mityng üng ly te mei, mani mityng-a vawi ai mei näte mäny ö te y.

¹⁵Nang ce lä khimi ce üng kaedawng hai-a tärae cei ö te kae vi. Kai lä ämi tea la tärae cei vai te y.

¹⁶Tungaila Kai tärae cei si nädylä Kai üng sa te lä tung khaw vi. Ätephüng-a mei nädylä kai lä kai ma qaitä y. Kai bung mätaw saite Pä-ai hai mangtä awng te phüng-a vi.

¹⁷Nang üng Ubädi thung-a täri te lä ‘Ätete lo tho saite khimi lawng netä bälung aedü dylä äni lo lä tung khaw vi’ näkha awng vi.

¹⁸Kai lä Kai ma üng phüng thui te lawngtä kha Kai bung mätaw saite Pä-ai lä Kai phüng thui saite äkäläng lawngtä vi” näkha näpa.

¹⁹Äni ce ma “Nang üng Pä-ai lä ma-a awng te vi nang mei” näkha düng pa. Isu ma lä “Kai hai Kai üng Pä-ai bung nang ce lä mäny ö te y. Nang ce lä Kai bung mäny dylä Pä-ai bung la mäny ö vi ai” näpa.

²⁰Isu lä Säthaw üng Inkäcai thung-a thawlawng bung awng saite teng-a mätu ea hini lo thui te vi. Tungaila äni bung ne hethang kätü tyng y rawng te phüng-a, ämi la Isu bung ne pa y rawng.

Kai ly saite mityng-a nang ce lä hui haw y lyng

²¹Tupyng-a Isu ma “Kai lä ly ja hethang kae te vi. Nang ce lä kai bung mäqang ö vi ai. Tungaila nang ce lä nang ma ce üng hunghö hai-a dü ö vi ai. Kai ly saite mityng-a nang ce lä ly haw ö y lyng” näkha thui pa haile vi.

²²Judae mätaungky na ma “Kai ly saite mityng-a nang ce lä ly haw y lyng’ nä vi to. Äni lä äma tea äma ma aebädü hethang thui te vi nang mei” näkha düng ö dy.

²³Isu ma “Nang ce lä hini älawngpre hai aesui saite khimi na vi. Kai lä äqawng mang üng ly te vi. Nang ce lä hini älawngpre üng khimi na vi. Kai lä hini älawngpre üng y vi.

²⁴Tukha nang ce lä nang ma ce üng hunghö hai-a dü ö vi ai näte Kai ma nang ce tea thui vai te vi dy. Kai lä Kai ma thui mäcai saite Kung lawngtä khekhe näte nang ce yng y dylä nang ma ce üng hunghö hai-a nang ce lä dü ö tätang vi ai” näpa.

²⁵Äni ce ma “Nang lä ämi vi nang mei” näkha düng pa. Isu ma äni ce tea “Kai lä ämi mei näte angcū-a ma kai thui pyng te vi dy be.

²⁶Nang ce üng phüng kai lä thui hethang hai nang ce tea tärae cei hethang awng mang te vi. Kai bung mätaw saite Kung lä mitang khü vi. Äni te üng thai saite älo ni Kai lä älawng khimi ce tea thui te kae vi” näkha näpa.

²⁷Isu ma Pā-ai üng phüng thui te tea äni ce lä thaikaw pa ö te y vi.

²⁸Tukha Isu ma “Nang ce lä Kai, Khimi üng Cäpaw, bung thinglang qawng-a bang saite kätü-a, Kai lä ämi mei näte nang ce mäny ö ai. Kai ma üng aely ngai te kätüng äte haetä la sa te y kha Pā-ai ma mätu te kätüng älo thui te kae vi näte nang ce lä mäny ö ai mang.

²⁹Kai bung mätaw saite Kung lä Kai hai mangtä awng te vi. Äni üng aely kängai-a Kai lä sa jawjaw pa te phüng-a Äni lä Kai bung khaisö te y vi” näkha näpa.

³⁰Isu ma hini älo na thui te thai saite khimi kä-awng mang na lä Isu tea yng ö dy.

Abraham üng caw na

³¹Isu lä äma tea yng saite Judae khimi na tea “Nang ce lä kai thui te kätüng sa ö dylä kai üng äkähui tätang na vi dy.

³²Säthaw üng phüng tätang nang ce mäny ö te phüng-a honi ma nang ce bung aelawi hai pa vi ai mang” näkha näpa.

³³Äni ce ma “Kai ce lä Abraham üng kaesui na vi. Manila ämi üng mawsawng tangnae sa kha awng vai ö te y. Nang lä ätephüng-a ‘Kai ce tea aelawi ö vi ai mang’ näte vi mei” näkha düng pa ö dy.

³⁴Isu ma “Tängai ö, hunghö sa saite na lä hunghö üng mawsawng tangnae na vi dy.

³⁵Mawsawng lä engthung haetä-a awng jaw te y vi. Äcäpaw ni ingthung haetä-a awng jawjaw te kae vi.

³⁶Kai, Äcäpaw, ma nang ce bung bälawi dylä tätang khaw-a nang ce aelawi ö vi ai.

³⁷Nang ce lä Abraham üng kaesui na näte kai lä mäny. Tungaila nang ce lä Kai üng älo thui saite tea tängai y te phüng-a, Kai bung bädü he ngai ö te vi.

³⁸Kai lä Pä-ai te mang üng nung saite na phüng nang ce tea thui te kae. Nang ce lä nang ma ce üng pä-ai ma thui te kätyng sa ö te vi” näpa.

³⁹Äni ce ma “Kai ce üng pä-ai lä Abraham vi” näkha näpa. Isu ma “Nang ce lä Abraham üng caw na tätang nädylä Abraham kätyng-a sa hethang kae” näpa.

⁴⁰“Säthaw te mang üng älo mitang kai lä nang ce tea thui dy. Tungaila kai bung bädü hethang nang ce lä aethawsa ö te vi. Abraham lä hini kätyng sa te y lyng.

⁴¹Nang ce lä nang ma ce üng pä-ai sa te kätyng-a sa ö te vi” näpa. Äni ce ma “Kai ce lä täkü bäjang caw y. Kai ce üng Pä-ai lä Säthaw lawngtä ni awng te kae be” näpa.

⁴²Isu ma “Säthaw lä nang ce üng Pä-ai vi dylä nang ce lä Kai tea bälung aevaw ö vi ai. Kai lä Säthaw te mang üng ly kha vaihi hi-a awng te kae be. Kai ma üng aely ngai te kätyng-a ly te y lyng. Säthaw ma Kai bung mätaw te kae vi.

⁴³Ätephüng-a Kai thui saite lo nang ce lä thaikaw ö y te vi mei. Kai thui saite älo nang ce lä thai he ngai y te phüng-a vi.

⁴⁴Nang ce üng pä-ai lä Setan angra kae vi. Tukha nang ce pä-ai üng aely kängai kätyng nang ce lä sa hethang aethawsa ö te vi. Setan angra lä angcü üng hai ma khimi bädü te kae vi. Äni tea älo mitang lä awng te y vi kha älo kaeling thui te lä äma üng rawraw kae vi. Äni lä khimi älo kaeling na üng pä-ai kae vi.

⁴⁵Kai lä älo mitang khü thui te phüng-a, nang ce lä Kai tea yng ö y.

⁴⁶Kai lä hunghö sa te vi näte nang ce thung üng khimi lawngtä ma mätü haw ai mei. Kai älo mitang thui te dylä, nang ce lä ätephüng-a yng ö y te vi mei.

⁴⁷Säthaw te mang üng ly saite Kung lä Äni üng älo tea tängai te vi. Tungaila nang ce lä Säthaw te mang üng ly y te phüng-a, älo aetängai ö y te vi” näkha näpa.

Isu ni Abraham

⁴⁸Judae khimi na ma “Nang lä Samari khimi hai angra kung saite khimi vi näkha kai ce ma thui te lä tünghaw vi” näpa.

⁴⁹Isu ma “Kai lä angra kung saite khimi y lyng. Kai lä Pä-ai tea tämö khai saite Kung kae. Tungaila nang ce lä Kai tea tämö khai y saite khimi na kae vi.

⁵⁰Kai la Kai ma üng phung-ang leng hethang aethawsa te y. Kai üng phung-ang tähang sa saite Kung lawngtä awng vi. Äni lä tärae cei te Kung vi.

⁵¹Tängai ö, Kai üng lo tängai saite na lä manila dü y ai dy” näkha näpa.

⁵²Judae khimi na ma “Nang tea angra kung vi näte kai ce lä vaihi mäny khe dy. Abraham hai buisaw na lä dü king te vi dy be. Nang lä ‘Kai üng lo tängai saite na la manila dü be y ai dy’ näkha näte vi mei.

⁵³Nang lä kai ce üng kangsi Abraham qawng-a haidae lengky hethang aepö mei. Abraham hai buisaw na la dü king te vi dy. Nang lä nang ma tea makäti khimi käthi te vi mei” näkha düng pa.

⁵⁴Isu ma “Kai lä Kai ma tea tämö khai te kae dylä, Kai üng tämö khai saite lä aetütü kae dy. Kai üng Pä-ai lä Kai tea tämö khai te vi. Äni tea nang ce üng Säthaw näkha nä ö te vi.

⁵⁵Nang ce lä äni tea mäny ö y ngaila Kai lä mäny vi. Kai lä äni tea mäny y näkha thui dylä Kai lä nang ce kätyng kaeling lo thui saite by kae dy. Kai la Pä-ai bung mäny kha äni üng lo tängai saite kung vi.

⁵⁶Nang ce üng pä-ai Abraham lä Kai tyng te käni nung ai näte phüng aedawng kha kawngphi te vi. Kai tyng saite käni tea äni lä nung khe kha kawngphi te vi” näkha näpa.

⁵⁷Judae na ma “Nang lä säning rui bangtä la awng te y rawng be. Ätemakä sa kha Abraham bung nung te vi mei” näkha düng pa.

⁵⁸Isu ma “Tängai ö, Abraham aepeng y te käläng-a ma, Kai lä awng pyng te vi dy” näkha näpa.

⁵⁹Honi kätü-a äni ce lä Isu tea käthu hethang kälung na aekhü ö pa vi dy. Tungaila Isu lä kangru-a aeho kha Säthaw üng Inγκäcai thung üng thoja pa vi dy.

Johan 9

Mikangjö üng ämi aevang hai pa

¹Isu lä aeke kha awng tea aepeng te üng hai ma ämi bäjö saite khimi lawngtä bung nung pa vi.

²Äkähui na ma “Särae ä, hini khimi üng ämi bäjö te lä äma üng hunghö phüng-a mei. Änä-awi ni äpä-ai üng hunghö phüng-a mei” näkha düng pa.

³Isu ma “Äma üng hunghö phüng-a y. Änä-awi ni äpä-ai üng hunghö phüng-a la y lyng. Äni üng ämi bäjö te lä Säthaw üng phung-ang äni hai-a aetüng hai te kae ecy.

⁴Käni aevang saite kätü-a kai bung mätaw saite Säthaw üng kälü mä-ai ce lä sa hethang kae te vi. Ämi lawngtä lä kälü sa he dang y te käving lä tyng vi ai.

⁵Kai lä älawng qawng-a awng te thüng-a älawngpre khimi ce üng kaevang vi” näkha näpa.

⁶Älo thui pyng-a Isu lä älawng-a mäce mäthui kha älawng ngang hai angqo sa pa vi. Tukha mikangjö khimi üng ämi-a angqo hai kälö pa dy.

⁷Tukha Isu ma “Ly kha Silawm tuikang-a ämi aelae jaw cü” näpa. (Silawm näte lä mätaw te näte vi.) Tupyng-a honi khimi lä ly kha ämi aelae pang ea lä ämi lä aevang pa vi dy. Tukha äni lä ämi aevang kha ing-a tyng pa dy.

⁸Äni lä jangni-a phawisae mākai kha ca nei saite khimi näte ingdawngpa na hai äni bung nung vai saite na lä mäny ö te phüng-a äni ce ma “Äni lä aety kha phawisae mākai saite khimi y mei” näkha näpa.

⁹Khimi phütä na ma “Äni khaw be ä. ” Phütä na ma lä “äni hai aetawng saite khimi kae müng” näpa. Tukha äni ma “Kai lä nang ce thui saite khimi dy” näpa.

¹⁰Khimi ce ma “Nang lä makä sa kha ämi aevang te mei” näkha düng pa.

¹¹Äni ma “‘Isu’ näsaite khimi ma angqo sa kha kai üng ämi-a kälo te vi. Äni ma kai bung Silawm tuikang-a ämi aelae hai vi. Tukha kai ly kha ämi aelae pyng ea lä ämi aevang vi dy” näkha thui pa dy.

¹²Khimi ce ma “Honi khimi lä ma-a awng mei” näkha düng pa. Tukha mikangjö vai saite ma “Kai lä mäny y” näkha näpa.

Pharisai na ma ämi aevang saite khimi tea düng pa

¹³Khimi ce lä ämi bäjö vai saite khimi bung Pharisai na tea nähai pa ö dy.

¹⁴Isu ma äni üng ämi-a angqo sa kha kälo ea ämi aevang te käni lä Aehae te Käni vi.

¹⁵Pharisai na lä äni tea makä sa kha ämi aevang te mei näte phüng düng pa dy. Tukha äni ma “Kai üng ämi-a angqo sa kha kälo pyng-a kai lä tui hai ämi aelae pyng-a ämi lä aevang dy” näpa.

¹⁶Pharisai phütä na ma “Hini kä sa te lä Aehae te Käni üng Ubädi tea bäjui te y. Tukätephüng-a äni la Sāthaw te mang üng mätaw saite Khimi y” näpa. Phütä na ma “Hunghö awng te khimi lä ätemakä hini cangxei te na sa haw ai mei” näkha näpa. Tukha äni ce lä lawngtä hai lawngtä bälung aedü ö pa y vi dy.

¹⁷Pharisai na lä ämi bäjö vai saite khimi tea “Nang tea ämi aevang hai saite khimi phüng makä aedawng mei” näkha düng haile pa. Äni ma “Buisaw vi” näkha näpa dy.

¹⁸Judae mätawngky na lä hini khimi jangni-a ämi bäjö kha vaihi ämi aevang saite tea yng y te hai ma änä-awi ni äpä-ai tea kähyng pa dy.

¹⁹Äni ce ma “Hini lä nang ni üng cäpaw mei. Nang ce thui te kätyng äni lä aepeng te üng hai ma ämi bäjö te vi mei. Tudylä ätemakä sa kha vaihi äni ämi aevang te vi mei” näkha düng pa.

²⁰Änä-awi ni äpä-ai ma “Äni lä kai ni üng cäpaw tätang cäkae. Aepeng te hai ma äni lä ämi bäjö tätang te vi.

²¹Tungaila ätemakä sa kha vaihi ämi aevang te mei näte kai ni la mäny hawi y. Äni tea ämi ma ämi aevang hai mei näte la kai ni lä mäny y. Äni tea phai düng ö. Äni lä särai dy. Äni üng phüng lä äma ma thui ai mang” näkha näpa.

²²Hini kätyng-a änä-awi ni äpä-ai thui te lä Judae mätawngky na tea ri te phüng-a vi. Khimi lawngtä ma Isu lä Mesia vi näkha älo aepho vi dylä äni bung Judae na üng ingkäcai üng mätho hethang Judae mätawngky na lä aedüng ö pyng te vi dy.

²³Tukätephüng-a änä-awi ni äpä-ai ma “Äni lä särai dy. Äma tea düng ö ba” näkha näpa hawi te vi.

²⁴Judae mätawngky na la ämi bäjö vai saite khimi bung äbaeni kähyng ea “Säthaw maw-a mitang khü-a thui lawi. Nang mi aevang hai saite khimi lä hunghö sa vi näte kai ce lä mäny dy” näpa.

²⁵Äni ma “Kai lä äni hunghö sa mei näte mäny y. Tungaila kai haetä mäny te awng. Kai lä jangni-a ämi bäjö kha vaihi aevang te mäny kae” näpa.

²⁶Tukha äni ce ma “Äni lä nang tea ätemakä sa mei. Ätemakä sa kha ämi aevang hai te mei” näkha düng pa ö dy.

²⁷Äni ma “Kai ma nang ce tea thui pyng te vi dy. Nang ce lä tängai ö y. Ätephüng-a thai haile hethang ngai te vi mei. Nang ce la äni üng leithung hui hethang ngai ö te by mei” näkha düng pa.

²⁸Äni ce ma äni tea jaw kha “Nang lä äni leithung hui saite vi. Kai ce lä Mosi leithung hui saite na kae.

²⁹Kai ce lä Säthaw ma Mosi tea älo aepe te mäny vi. Tungaila hini khimi lä mani mityng üng ly te mei näte mäteng ma kai ce mäny y” näpa.

³⁰Ämi kangjö vai te khimi ma “Äni lä kai üng ämi aevang hai te vi. Tungaila nang ce lä äni mani mang üng ly mei näte mäny y. Hini lä cangxei hethang hawi bärai na ly.

³¹Säthaw lä hunghö khimi ce üng aetang te tängai y. Säthaw üng aely kängai sa saite khimi kähawi na üng aetang te ni tängai te kae.

³²Aepeng te üng hai ämi kangjö bung ämi aevang hai te lä jangni-a la thai vai y.

³³Äni lä Säthaw te mang üng ly te y dylä, äte haetä la sa haw y lyng” näkha näpa.

³⁴Äni ce ma “Nang lä aepeng te üng hai hunghö awng saite khimi kae. Kai ce tea ätemakä angtu thui vawng mei” näkha ämi bäjö vai saite bung lä Judae na üng ingkäcai thung üng mäthoja pa dy.

Muilaw mikangjö

³⁵Isu lä ämi bäjö vai saite bung mätho te angthang thai kha äni hai aeting ea “Nang lä Khimi üng Cäpaw tea yng mei” näkha düng pa.

³⁶Äni ma “Särae ä, Khimi üng Cäpaw, lä Ämi mei. Kai lä Äni tea yng hethang kai tea thui jo” näkha näpa.

³⁷Isu ma “Nang lä Äni bung nung dy. Äni lä vaihi nang hai älo aepe sälö kha awng dy” näkha näpa.

³⁸Ämi kangjö vai ma “Areng ä, kai yng dy cäkae” näkha cäphaw ea thui pa dy.

³⁹Tukha Isu ma “Kai lä älawng tea tärae cei hethang ly te dy. Ämi aevang saite na lä ämi bäjö kha ämi bäjö saite na lä ämi aevang vi ai” näkha näpa.

⁴⁰Pharisai phütä na ma äni lo thai ea “Kai ce tea lä ämi kangjö näkha thui he ngai te mei” näkha düng pa.

⁴¹Isu ma “Nang ce ämi bäjö dylä, hunghö awng y lyng. Vaihi nang ce lä ämi aevang näkha thui te phüng-a, nang ce lä hunghö awng ö te dy” näkha näpa.

Johan 10

Beram rui saite Kung üng mätae te

¹Isu ma “Tängai ö. Khimi lawngtä lä beram awng nae thung-a hawngkhae mang kung y käla mityng käläng mang kung dylä äni lä theru y dylä damarae kae.

²Hawngkhae mang kung saite khimi lä beram rui saite kung dy.

³Hawngkhae ty saite ma beram kärui kung na tähang hawngkhae pä-awng pa vi. Tukha beram na lä äni üng ätüng tängai ö vi. Äni lä äma üng beram na bung ämüng kähyng kha awng nae thung üng ärang-a mätho te vi.

⁴Ärang-a mätho pyng-a äma lä beram na ämaw-a mang ea beram na lä äni üng ätüng thai kha äni leithung hui ö te vi.

⁵Beram na lä khimi käläng leithung hui vai y. Ätephüng-a mei nädylä khimi käläng üng ätüng mäny y te phüng-a äni te üng aehui ö king vi ai” näpa.

⁶Isu ma hini mätae te hai äni ce tea thui ngaila äni ce lä thaikaw pa ö y.

Beram rui te Kung kähawiky Isu

⁷Tukha Isu ma “Tängai ö, Kai lä beram na kung saite hawngkhae vi.

⁸Kai üng ämaw-a tyng saite na lä theru hai damarae na kae vi. Beram na lä äni üng älo tängai y lyng.

⁹Kai lä hawngkhae vi. Honi hawngkhae mang kung saite na lä awng derui te dang ai. Äni ce lä kung hai tho hai ea, ca nei hethang käckänei kähawi na dang ö vi ai” näpa.

¹⁰Theru lä bäru hethang bädü hethang hai täphra hethang ni ly te vi. Kai lä khimi ce hing hethang qaitä cang y, hing hai saite aequng bawi te dang hethang tähang ly te kae.

¹¹Kai lä beram rui saite Kung kähawi vi. Beram rui saite Kung kähawi lä beram na tähang dü hethang awng rüing te vi.

¹²Vanglang saite khimi lä beram rui saite Kung y. Äni lä beram na bung pyng te y. Tukätephüng-a äni lä käsui tyng te nung ea beram na bung khaisö kha aehuija vi ai. Tukha käsui ma beram bung kei kha beram na lä aehui xhixae vi ai.

¹³Vanglang saite khimi lä phawisae ngai kha sa te phüng-a, beram na bung dawngcang y käla aehuija te vi.

¹⁴⁻¹⁵Kai lä beram rui saite Kung kähawi vi. Pä-ai lä Kai bung mäny kha Kai la Pä-ai bung mäny te kätyng Kai hai beram na la aemäny ö te vi. Kai lä beram na tähang dü hethang awng rüing te vi.

¹⁶Hini beram awng nae thung-a awng y saite beram na lä Kai pyng te vi rawng. Honi beram na lä Kai ma nähai vi ai. Äni ce la kai üng ätüng tängai ö vi ai. Tukha beram kanghö haetä hai rui te Kung lawngtä awng ai.

¹⁷“Kai lä hing saite dang haile hethang tähang-a kai lä dü hethang awng rüing te phüng-a Pä-ai lä Kai tea bälung aevaw vi.

¹⁸Kai ma üng aely hai y dylä ämi la Kai bung bädü haw y. Kai ma üng aely hai ea ni Kai bung bädü haw te kae. Kai lä Kai ma üng hing saite aepy he aenae awng te vi. Kai ma tea hing haile hethang aenae la awng. Hini kätyng sa hethang Pä-ai ma Kai tea py te vi dy” näkha näpa.

¹⁹Hini älo phüng-a Judae na lä bälung aedü ö y haile pa dy.

²⁰Khimi phütä na ma “Äni lä angra kung kha kangthö vi. Ätephüng-a äni lo tea tängai ö te mei” näkha näpa.

²¹Tungaila khimi äkäläng na ma “Angra kung saite lä hini kätyng thui haw y lyng. Angra kung saite lä ämi kangjö bung ämi aevang hai vi ai mei” näkha näpa.

Judae na lä Isu tea yng ö pa y

²²Jerusalem märü-a Säthaw üng Inγκäcai ae-a te pawi lä tyng dy. Honi lä säding thüng-a vi.

- ²³Isu lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a awng saite Solomon bakhung-a aeke kha awng dy.
- ²⁴Tukha Judae khimi na lä Isu tea säveng ea “Nang lä kai ce tea kätüing khaw-a thui hethang majetä aering ai rawng mei. Nang lä Mesia dylä, kai ce tea cüingpra-a thui by ä, ” näkha näpa.
- ²⁵Isu ma “Nang ce tea kai thui pyng te vi dy. Tungaila nang ce lä yng ö y. Pä-ai üng ämüing hai Kai ätete sa saite kamarae na lä Kai tähang sasi na vi dy.
- ²⁶Nang ce lä Kai üng beram na y te phüing-a Kai tea yng ö y.
- ²⁷Kai üng beram na lä Kai üng ätüing tängai vi. Kai lä äni ce bung mäny kha äni ce la Kai leithung hui ö te vi.
- ²⁸Kai ma äni ce tähang dungtäsa hing te py dy. Manila äni ce la dü y dy. Ämi la Kai kö thung üng äni ce bung lawng haw y lyng.
- ²⁹Äni ce bung Kai tea a saite Pä-ai lä äte angxynlyng na qawng-a lengky. Ämi ma la beram na bung Pä-ai kö thung üng lawng haw y lyng.
- ³⁰Pä-ai hai Kai lä bungtä kae vi” näkha näpa.
- ³¹Tukha Judae khimi na ma Isu tea käde hethang kälung aekhü haile ö dy.
- ³²Isu ma “Pä-ai lä Kai tea kälü kähawi na awng mang-a sa hai te vi. Äte makäti na sa te phüing-a, nang ce lä Kai tea kälung hai käde hethang sa ö te mei” näkha düng pa.
- ³³Äni ce ma “Nang kälü kähawi na sa te phüing-a, kälung hai käde hethang sa te y. Nang lä khimi by kae ea ma Säthaw müng aemäthi vi. Säthaw üng ämüing aengang te phüing-a kälung hai käde hethang sa te kae” näkha mäthang pa.
- ³⁴Tukha Isu ma äni ce tea “Caekäcai thung-a ‘Säthaw ma thui te nang ce lä säthaw na vi’ näkha tärü te vi.
- ³⁵Caekäcai-a thui te phüing na, tätang vi näte kai ce lä mäny vi. Säthaw ma äma üng lo anghang thai saite na tea säthaw na” näkha thui te vi.

³⁶“Üngai ma Kai bung re kha älawngpre-a mätaw te vi. Tudylä kai lä Säthaw üng Cäpaw näkha thui te phüing-a, Kai lä Säthaw müng aengang te näkha nang ce lä ätephüing-a käsi prawng ö te mei.

³⁷Kai lä Pä-ai üng kälu sa te y dylä yng ö y ma.

³⁸Pä-ai üng kälu sa ö dylä Kai tea yng y ngaila Kai üng sa te kälu tea yng ö. Pä-ai lä Kai tea awng kha Kai la Pä-ai tea awng näte nang ce mäny ö ai mang” näkha mäthang pa.

³⁹Tukha äni ce lä Isu bung ne hethang aethaw aesa ö haile dy. Tungaila Isu lä äni ce thung üng kangru-a ly ja pa vi.

⁴⁰Tukha Isu lä angcö-a Baptismae Johan ma baptismae py saite Jordan tävaw rei mang-a ly kha honi mityng-a awng pa dy.

⁴¹Khimipui na Äni tea ly ö. Äni ce ma “Baptismae Johan lä äte cangxei te na sa vai te y. Tungaila hini Khimi üng phüing Johan ma thui saite angxynlyng lä tätang vi” näkha näpa.

⁴²Tukha honi mityng-a khimipui na lä Isu tea yng ö vi dy.

Johan 11

Lazarae dü te

¹Lazarae näsaite khimi lawngtä lä naw kha awng. Äni hai äticaw Maeri ni Matha lä Bethani vang-a awng.

²Maeri lä Areng üng äkho-a, rimui tui kälo kha äsang hai mai pa saite nawngmädi vi. Naw saite Lazarae lä äni üng kangpraw vi.

³Tukha äticaw ni ma Isu tea “Areng ä, nang bälung aevaw saite Lazarae lä naw kha awng vi” näkha anghang thui pa.

⁴Isu lä honi anghang thai pyng-a “Honi känäw lä dü saite hai teng hethang y rawng. Säthaw üng phung-ang aetüing hai hethang naw te kae. Hokä naw saite hai-a, Säthaw lä Äcäpaw üng phung-ang mätü vi ai” näkha näpa.

⁵Isu lä Matha, Maeri ni Lazarae ce tea bälung aevaw te vi.

⁶Tungaila Lazarae naw te phüing thai ea, Isu lä honi mityng-a, käni netä awng pa te vi rawng.

⁷Tupyng-a lä Isu ma äma üng äkähui na tea “Judae khö-a ly ö si” näkha näpa.

⁸Äkähui na ma “Särae ä, Judae khimi na lä nang tea kälung hai käde hethang sa ö te lä qae y vi rawng. Honi mityng-a nang ly haile be vi ai rawng mei” näkha düng pa.

⁹Isu ma “Känitä-a naeri hawlai netä awng. Käni üng kaevang awng tea aeke saite khimi na lä äkho mäthui pha te awng y. Ätephüing-a mei nädylä, äni ce lä älawng üng khimi na tea kaevang py saite tea nung ö vi.

¹⁰Kärung thung-a aeke saite khimi na lä kaevang awng y te phüing-a, äkho mäthui pha ö vi ai” näkha näpa.

¹¹Isu ma hini kätyng thui pyng ea “Mä-ai üng rawijae Lazarae lä i te vi. Äni bung i bälaw hethang, Kai ly ai rawng ba” näkha näpa.

¹²Äkähui na ma “Areng ä, äni lä i te kae dylä, naw te hawi haile vi ai mang” näpa.

¹³Isu ma Lazarae dü te phüing hini kätyng thui pa ea äkähui na lä Lazarae i tätang te phüing thui te käthi ö te vi.

¹⁴Tupyng-a Isu ma äni ce tea cüngpra-a “Lazarae lä dü vi dy.

¹⁵Tungaila honi mityng-a Kai awng y te lä nang ce tähang Kai lä anghawtho te vi. Ätephüing-a mei nädylä vaihi nang ce lä Kai tea yng tätang ö vi ai. Co, äni tea ly ö bawi si” näpa.

¹⁶Didamu näsaite Thawmae ma äkähui na tea “Mä-ai angxynlyng Särae hai mangtä ly ö si. Äni hai mangtä dü ö si” näkha näpa.

Isu lä Matha ni Maeri hai älo aepe

¹⁷Isu tyng saite kätü-a, Lazarae bung aevui khüing te lä käni bälitä awng pa vi dy.

¹⁸Bethani vang lä Jerusalem märü hai meng netä rytä hanglaw te vi.

¹⁹Judae khimi kä-awng mang na lä, Matha ni Maeri tea ly kha kangpraw dü te phüng-a bälung bädang pa ö dy.

²⁰Matha lä Isu ly te thai kha lady hethang tho pa dy. Maeri lä ing-a aety kha awng pa te vi.

²¹Matha ma Isu tea “Areng ä, hini mityng-a nang awng kha lä kai üng kangpraw lä dü he y.

²²Tungaila vaihi nang üng mäkäi saite na lä Säthaw ma sa vi ai näte kai lä mäny vi” näpa.

²³Isu ma äni tea “Nang üng kangpraw lä hing haile tyng vi ai mang” näkha näpa.

²⁴Matha ma “Kangkhüng üng käni-a lä, khimi kädü na aetha tyng te kätü-a, äni la aetha haile tyng by ai näte kai mäny” näpa.

²⁵Isu ma “Kai lä khimi ce bung hing hai kha mätha haile tyng saite Kung vi. Kai tea yng saite khimi na lä dü ngaila, hing haile tyng vi ai.

²⁶Kai tea awng kha yng saite khimi na lä hing kha manila dü y ai dy. Kai üng lo nang lä yng cäkae mei” näkha düng pa.

²⁷Matha ma “Üng, Areng ä, nang lä älawngpre-a cäqa saite Säthaw üng Cäpaw Mesia näte kai lä yng” näkha thui pa.

Isu ma minaw tui qa hai pa

²⁸Matha lä hikä thui pyng-a, ing-a vawi kha äkangby Maeri bung kähyng ea “Särae ly dy. Nang bung la kähyng by” näkha thui pa.

²⁹Hini lo thai kha Maeri lä aetha ea Isu tea ly dawde pa dy.

³⁰Isu lä vang thung-a kung y käla ma, Matha hai aeting saite mityng-a, awng jaw pa vi rawng.

³¹Maeri tea bälung bädang pa hethang ing-a awng saite Judae khimi na ma, Maeri aetha dawde te nung ea lä, raw hethang täprawng-a ly te käthi ö vi. Tukha äni ce lä Maeri üng leithung hui ö dy.

³²Maeri lä Isu awng saite mityng-a tyng pa dy. Äni lä Isu bung nung ea khokung-a bü kha “Areng ä, nang hini mityng-a awng ea kha lä kai üng kangpraw lä dü hethang y” näkha näpa.

³³Isu lä Maeri hai mangtä ly saite Judae khimi na ma raw sung te nung ea lä bälung hawi pa y by vi dy.

³⁴Äni ma “Äni üng äro bung nang ce ma-a aevui ö mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Areng ly kha kheng kae-e” näpa.

³⁵Isu lä minaw tui qa pa dy.

³⁶Tukha Judae na ma “Kheng e, Isu lä Lazarae tea matangtä bälung aevaw te vi mei” näkha näpa.

³⁷Tukha Judae khimi phütä na ma “Ämi kangjö khimi bung aevang hai pa saite hini Särae lä Lazarae tea äni dü y ea naw saite hawi rung khytä sa haw y vi mei” näpa ö.

Isu ma Lazarae bung mäning haile tyng pa

³⁸Isu lä bälung hawi y haile te hai täprawng-a ly dy. Honi täprawng täpu khaw tea kälung hai qengtang pa vi.

³⁹Isu ma “Kälung bung nui ö ja la” näpa. Dü saite üng äticaw Matha ma “Areng ä, vaihi lä äro rawng te mui vi ai dy. Lazarae dü te lä käni bälitä awng te vi dy” näpa.

⁴⁰Tukha Isu ma “Nang yng dylä, Säthaw üng phung-ang bung nung ai näte kai thui pyng te y mei” näkha näpa.

⁴¹Tukha khimi ce lä täprawng üng kälung mäthuija ö pa dy. Tupyng-a Isu lä käni mang-a dy kha “Pä-ai ä, kai üng älo nang tängai te phüng-a kawng bärai ba.

⁴²Nang lä kai üng älo tängai jawjaw te kai mäny vi. Tungaila kai bung nang ma mätaw näte hini mityng-a, awng saite khimi na mäny hethang tähang-a, hini kätyng kai mäkäi te vi” näpa.

⁴³Tupyng-a Isu ma Lazarae tho lawi näkha ätüng käleng hai thui pa dy.

⁴⁴Dü saite khimi lä äkö äkho-a, libyng aemeng bung te hai ämikhüng-a sipry aesäbang kha thopu pa dy. Isu ma khimi ce tea “Äni üng aemeng bung saite libyng na lang pa ö lawi, ing-a vawi lawi sy” näkha näpa.

Isu bung bädü hethang aeceng pa

Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luk 22:1-2

⁴⁵Maeri tea ly saite Judae khimi kä-awng mang na lä Isu sa saite nung kha äni tea yng ö dy.

⁴⁶Tungaila Judae khimi phütä na ma, Pharisai na tea ly kha Isu sa saite phüng thui pa ö dy.

⁴⁷Tupyng-a mäthykung käleng hai Pharisai na lä Sanhendrin kawngci-a aekäcö kha aedüng aethui ö dy. Äni ce ma “Hini khimi lä hi-a, cangxei saite kamarae na sa mang vi. Mä-ai lä ätemakä sa ö ai dy mei.

⁴⁸Äni lä kamarae sa te mä-ai mäkhäng y dylä khimi angxynlyng na lä, äni tea yng ö vi ai. Tupyng-a Rom aecörae mätawngky na ly kha Säthaw üng Inγκäcai hai, mä-ai ceng bung täphra vi ai to” näkha thui pa ö dy.

⁴⁹Honi säning-a mäthykung kälengky Kaiafa näsaite khimi lawngtä lä awng vi. Äni ma “Nang ce lä äte la mäny ö y.

⁵⁰Mä-ai ceng angxynlyng na dü te qawng-a lä, khimi ce tähang khimi lawngtä dü te lä hawiky näte nang ce lä mäny ö y mei” näkha näpa.

⁵¹Honi kätyng thui te lä äma üng kaw saite hai-a thui te y. Honi säning-a äni lä mäthykung kälengky vi. Tukha Isu lä Judae khimi na tähang-a dü pa ai mang näkha buisaw lo hai thui rüng pa te vi.

⁵²Isu lä Judae khimi na qaitä tähang dü te y. Äni lä älawngpre-a awng xhixae saite Säthaw üng caw na angxynlyng na tähang dü pa vi ai. Tukä sa te hai-a äni bung kangkawng haetä-a awng hai vi ai.

⁵³Honi käni üng hai aetawng kha äni ce lä Isu bung bädü hethang aeceng ö pa vi dy.

⁵⁴Tukätephüng-a Isu lä Judae khö-a cüngpra-a ly pa y vi dy. Daithung kärang teng üng Epharim näsaite vang-a ly ea äkähui na hai mangtä awng.

⁵⁵Judae khimi na üng Cäqengja saite pawı lä aenai pa dy. Tukätephüng-a vang-a awng saite khimi na lä reitae kätyng aemäcai ping hethang tähang pawı tyng y te kälang-a Jerusalem märü-a ly ö dy.

⁵⁶Äni ce lä Isu bung mäqang ö dy. Äni ce lä Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a aedaw kha “Äni lä hini pawı-a ly ai mei. Nang ce lä makä aedawng ö mei” näkha äma ce tingtawi aedüng aethui ö dy.

⁵⁷Mäthykung kälang na hai Pharisai na lä khimi lawng lawngtä ma Isu awng saite mityng mäny dylä äni bung ne haw hethang anghang aethai hai he kae näkha täru khi pa dy.

Johan 12

Bethani vang-a Isu kho-a rimui tui kädi pa saite

Mat 26:6-13; Mar 14:3-9

¹Cäqengja te Pawı tyng hethang käni tärutä ngai saite kätü-a, Isu lä Bethani vang-a tyng pa dy. Honi vang-a dü te üng Isu ma mäning haile tyng saite Lazarae lä awng by.

²Äni ce lä Isu tea kädüngbö mäcaw kha Matha ma bö ang aepaw pa dy. Isu hai bö ca te thung-a Lazarae la qa by.

³Tukha Maeri lä ävang ting phi saite rimui pilangtä süng kha ly pa. Honi rimui lä nadu näsaite üng sa te vi. Isu üng äkho-a honi rimui tui kälo kha äma üng äsang hai mai pa vi. Honi rimui tui üng ämui lä engthung khaw-a awng saite khimi angxynlyng na thai pa vi dy.

⁴Isu bung täre na kö-a a saite äkähui Judae Iskriota ma lä ngai pa y.

⁵Äni lä makäte phüng-a “Hini rimui lä phawisae cungvai thungtä-a, jaw kha dang saite phawisae lä mätang saite khimi na tähang py pa y te mei. Hini phawisae lä khimi lawngtä üng känitä sa kha dang saite ävang jetä vi” näkha näpa.

⁶Judae lä mätang saite khimi na tea bäheng kha thui te y. Äni lä theru te phüng-a, hini kätyng thui te kae. Äni lä tangkae cawngkö süng kha äma tähang kangru-a, mäsung te vi.

⁷Isu ma “Hini nawngmädi tea lä sakälö khü pa hang. Äni lä Kai bung aevui te kätü-a Kai tähang äni ma sa saite tea lä sädi dang ö sy.

⁸Mätang saite na lä nang ce hai mangtä awng jawjaw te kae. Kai lä nang ce hai mangtä awng jawjaw he y lyng” näpa.

Lazarae bung bädü hethang aeceng pa

⁹Bethani vang-a Isu tyng te thai kha Judae khimipui na lä, honi vang-a ly ö bawi dy. Äni ce lä Isu ma qaitä tea nung hethang ly ö te y. Isu ma mäning haile saite Lazarae bung la nung hethang ngai te phüng-a ly ö te kae vi.

¹⁰Tukätephüng-a mäthykung käleng na lä Lazarae bung la bädü hethang aeceng ö pa dy.

¹¹Lazarae phüng-a Judae khimi kä-awng mang te na lä, mäthykung käleng bung khaisö kha Isu tea yng pa ö te phüng-a vi.

Isu Jerusalem märü-a kung pa

Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luk 19:28-40

¹²Kädang pyng üng känitä-a lä, Cäqengja Pawi-a ly saite khimipui na lä Jerusalem märü-a Isu ly ai näte angthang thai ö vi dy.

¹³Äni ce lä cangrang cangpre na süng kha “Hosana näkha Säthaw tea bälaw ö si. Areng üng ämüng hai ly saite lawngtä tea Säthaw ma tähang kähawi py sy. Isrelae khimi na üng sanphrang lä tähang hawi te awng sy” näkha a ea Isu bung lady pa ö dy.

¹⁴Isu lä cäphö kånawkhing käsa cäpi bung nung kha honi qawng-a aedang pa dy. Caekäcai ping thung-a hini kätyng tärü te awng vi.

¹⁵“Jerusalem märü üng khimi na ä , ri ö y ma. Kheng kae-e, nang ce üng sanphrang lä cäphö kånawkhing käsa cäpi qawng-a aedang kha ly dy näkha awng. ”

¹⁶Äkähui na lä honi kätü-a, hini phüng thaikaw ö pa y. Isu lä dü te üng aetha pyng-a phung-ang dang pyng ea lä, hini Caekäcai ping lä Isu phüng näte hai Isu tähang hini kätyng sa te mäny haile tyng ö dy.

¹⁷Tukha Isu ma Lazarae bung täprawng thung üng kähying kha mätha haile tyng te kätü-a, awng saite khimipui na ma honi anghang lä aethang haidü vi dy.

¹⁸Honi cangxei saite kamarae sa te thai te phüing-a, khimipui na lä Isu tea lady hethang ly pa ö dy.

¹⁹Pharisai na ma “Kheng kae-e, mä-ai lä äte haetä la sakaw te y. Älawng üng khimi angxynlyng na lä äni leithung hui king ö vi dy” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

Käri khimi ce ma Isu bung mäqang pa

²⁰Jerusalem märü-a pawi sa te kätü-a, Säthaw tea cäphaw hethang Käri khimi phütä na ly by.

²¹Äni ce ma Kalile khö Besaida märü üng Philip tea ly ea “Särae ä, kai ce lä Isu bung nung hethang ngai” näkha näpa.

²²Philip lä Andru tea ly kha hini phüing thui pa dy. Tupyng-a änini lä Isu tea ly hawi kha honi phüing na thui pa dy.

²³Isu ma “Kai, Khimi üng Cäpaw, üng phung-ang aetüing hethang kätü lä tyng dy.

²⁴Tängai ö. Caw mö lä älawng qawng-a aeqa ea aekaw y dylä mötä xyng awng he kae vi. Caw mö lä aekaw kha aepra dylä äthai awng mang-a aethai vi ai.

²⁵Khimi lawngtä lä, äma üng hing saite tea bälung aevaw dylä äni lä pra vi ai. Hini älawng qawng-a, mä-ai ma üng hing te tea mäsa y saite na lä, dungtäsa hing saite dang ai.

²⁶Kai üng mawsawng sa he ngai dylä kai leithung hui hethang kae. Kai awng te mityng-a lä kai üng mawsawng la awng by ai. Kai üng mawsawng na tea lä, Kai üng Pä-ai ma tämö mäsang vi ai.

Isu lä äma dü hethang phüing thui pa

²⁷“Vaihi kai lä bälung mätangca te hai awng te vi. Kai lä ätemakä thui ai mei. ‘Ä-ai ä, Kai lä hini mätangca saite na kai tea tyng hai hang’ näkha thui ai mei. Kai lä hini mätangca saite na aeting hethang ly te kae.

²⁸Pä-ai ä, nang üng ämüng lä phung-ang aetüng sy. ” Käni mang üng ätüng lä “Kai lä phung-ang aetüng te vi dy. Tupyng-a phung-ang lä aetüng be ai rawng” näkha thui pa.

²⁹Honi mityng-a aedaw saite khimipui na lä ätüng thai kha phütä na ma lä “Khö bärü te tüng” näpa. Phütä na ma “Isu tea Säthaw üng angtaatha ma älo aepe te kae” näpa.

³⁰Isu ma “Hini ätüng lä kai tähang y lyng. Nang ce tähang kae.

³¹Vaihi ma älawngpre üng khimi na tea tärae cei he kätü lä tyng te dy. Säthaw ma hini älawngpre tea pyng saite Setan angra bung lä mäthoja vi ai.

³²Äni ce lä kai bung thinglang qawng-a bang ö vi ai. Tupyng-a khimi angxynlyng na bung kai ma tea ka vi ai” näpa.

³³Hini kä thui te lä äma ätemakä dü ai mei näte phüng thui rüng pa te vi.

³⁴Khimipui na ma “Mesia lä dungtäsa hing jaw ai näkha Ubädi lo thung-a awng. Tudylä Kai, Khimi üng Cäpaw, bung thinglang qawng-a täheng vi ai näkha nang lä makäte phüng-a thui haw te mei. Kai, Khimi üng Cäpaw, näte lä ämi mei” näkha düng pa.

³⁵Isu ma “Äkaevang lä nang ce tea tänaetä awng ai. Nang ce tea käving ma bäja y hethang kaevang awng te thüng-a ly ö lawi. Käving-a ly saite nang lä nang ma mani mityng-a ly mei näte mäny y.

³⁶Kaevang awng te thüng-a honi kaevang tea yng ö lawi. Tukä ea ni nang ce lä kaevang üng caw-a aelawng ö ai” näkha thui pa. Tupyng-a Isu lä tho kha khimi ce äma bung nung haw y saite mityng mang-a ly ja pa vi dy.

Khimi ce ma yng pa y

³⁷Isu ma äni ce üng maw-a kamaräe na awng mang-a sa pa vi dy. Tungaila äni ce lä Isu tea yng ö pa y vi rawng.

³⁸Hini na lä buisaw Isaia thui te kätyng tyng khaw te dy. Äni ma “Areng ä, kai ce üng thui saite anghang tea ämi ma yng mei. Areng ma äni üng haidae ämi tea mätu mei” näkha nä vi.

³⁹Khimi ce lä ätephüng-a yng haw y mei näte buisaw Isaia ma thui te vi.

⁴⁰Äni lä “Säthaw ma äni ce üng ämi bäjö hai pa te vi. Äni ce üng bälung la tangkö hai pa vi. Tukätephüng-a äni ce üng ämi na la nung haw ö y. Bälung hai la mäny haw y. Äni ce üng naw saite na hawi hethang kai tea aekö haile tyng ö y” näpa.

⁴¹Isaia lä Isu üng phung-ang nung te phüng-a, äni phüng hini kätyng thui rüng pa te vi.

⁴²Tungaila Judae mätaungky thung üng khimi awng mang saite na lä Isu tea yng ö dy. Äni ce lä Pharisai na ma, Judae na üng ingkäcai thung üng mätho ai näte ri te phüng-a, yng te phüng cüngpra-a thui ö vawng pa te y vi.

⁴³Äni ce lä Säthaw ma bälaw te qawng-a, khimi ce üng bälaw saite tea ngaiky ö te phüng-a vi.

Isu ma khimipui na tea Kangkhüng üng thui te lo

⁴⁴Tukha Isu ma “Kai tea yng te na lä kai ma qaitä tea yng te y. Kai bung mätaung saite Kung tea yng te by kae dy.

⁴⁵Kai bung nung te na lä kai bung mätaung saite Kung tea nung te by kae dy.

⁴⁶Kai tea yng saite angxynlyng na lä, käving thung-a awng y hethang kai lä kaevang-a aelawng kha älawng qawng-a cäqa te dy.

⁴⁷Kai thui saite älo thai ea tängai y te khimi ce tea kai lä tärae cei he y. Älawngpre üng khimi na tea tärae cei hethang kai ly te y. Älawngpre üng khimi na bung aeqang hethang kai ly te kae.

⁴⁸“Kai bung mäkung y kha älo tängai y saite khimi na tea tärae cei hethang lawngtä awng. Kai thui saite älo ma kangkhüng käni-a, äni tea tärae cei vi ai.

⁴⁹Ätephüng-a mei nädylä kai lä kai ma üng aenae hai thui te y. Kai bung mätaw saite Pä-ai ma ätemakä angtu thui ai mei näte kai tea thui te vi.

⁵⁰Pä-ai üng hini älosai phüng-a, khimi ce lä dungtäsa hing saite dang vi. Tukha kai thui saite lo lä, Pä-ai ma thui hai te vi” näkha ätüng käleng hai thui pa dy.

Johan 13

Isu ma äkähui na üng äkho mäse pa

¹Cäqengja te pawi käni haetä tyng hethang kätü lä aenai dy. Isu lä älawngpre üng tho kha Pä-ai tea vawi haile hethang kätü tyng te mäny pa vi. Isu lä älawngpre-a awng saite äma üng äkähui na tea bälung aevaw jawjaw te vi. Äni ce tea käni kangteng khytä bälung aevaw jawjaw vi.

²Isu hai äkähui na lä kädüngbö mangtä ca kha awng ö dy. Setan angra lä Simon üng cäpaw Judae Iskriota tea Isu bung täre na üng kö thung-a, a hethang bärawi rüng pa vi dy.

³Pä-ai ma Isu tea äte angxynlyng na sa hethang aenae a pa dy. Isu lä hini na mäny king te vi. Äma lä Säthaw te mang üng ly te vi kha Säthaw tea vawi haile tyng ai näte mäny te vi.

⁴Tukha äni lä kädüngbö ca te loka üng aetha kha äma üng känih aeling pa dy. Sipry la ea angkeng-a aemäkhing dy.

⁵Tupyng-a kaephi käleng-a tui kädi ea äkähui na üng äkho mäse kha angkeng-a aemäkhing saite sipry hai mai pa dy.

⁶Simon Peterae tea tyng ea lä äni ma “Areng ä, kai üng äkho tea nang lä mäse by vi ai mei” näkha düng pa.

⁷Isu ma “Kai sa saite tea vaihi nang lä mäny y rawng. Khawngdüng-a nang lä mäny by ai mang” näkha näpa.

⁸Peterae ma “Areng ä, kai üng äkho tea manila mäse hang” näpa. Isu ma “Nang üng äkho tea kai mäse y dylä, nang lä kai hai aesui te y dy” näkha näpa.

⁹Tukha Simon Peterae ma “Areng ä, kai üng äkho mäse te cang y äkö hai älö na la mäse king kae” näpa.

¹⁰Isu ma “Tui aehu pyng saite khimi üng ätabung lä caiping pyng te vi dy. Äkho ni mäse hethang ngai te kae. Nang ce angxynlyng caiping ö vi dy. Tungaila nang ce thung-a lawngtä lä caiping te y vi. ”

(¹¹Isu lä äma bung ämi ma täre na kö thung-a, a ai mei näte äni lä mäny te vi. Tukätephüng-a “lawngtä lä caiping y” näkha thui te vi.)

¹²Isu lä äkähui na üng äkho mäse pyng ea känih aekhu haile tyng kha cäpawikhung-a aety pa be dy. Äni ma “Nang ce tea kai sa saite na mäny ö dy mei” näkha düng pa.

¹³Nang ce lä kai tea “Särae, Areng” näkha kähüng ö. Honi kätyng nang ce kähüng te lä tünghaw te vi. Kai lä honi dy.

¹⁴Kai lä nang ce üng Särae hai Areng la vi. Tukha nang ce üng äkho tea kai ma mäse te kätyng nang ma ce tingtawi la äkho aemäse hethang kae näpa.

¹⁵Nang ce tea kai sa te kätyng nang ma ce tingtawi sa hethang kae. Kai ma sa te kätyng nang ce kai üng könüng la ö.

¹⁶“Tängai ö, mawsawng lä äma üng areng qawng-a lengky te y. Angtawtha la mäta saite ingkung qawng-a lengky te y lyng.

¹⁷Vaihi hini phüng nang ce mäny kha honi kätyng sa dylä Säthaw ma nang ce tea tähang kähawi py ai.

¹⁸“Nang ce angxynlyng phüng tea kai lä thui te y. Re pyng saite khimi na bung kai lä mäny vi. Tungaila Caekäcai thung-a awng te lä ‘Kai hai bö mangtä ca saite khimi lä kai tea äkho hai mäthui a’ näkha täru saite kätyng tyng khaw vi ai” näpa.

¹⁹“Honi kätyng tyng te kätü-a Kai lä kai vi näte nang ce yng hethang tähang-a honi na tyng y te käläng-a, vaihi ma nang ce tea thui rüng te dy ba.

²⁰Tāngai ö. Kai ma mätaw saite bung mäkung saite khimi lä kai bung mäkung te by kae dy. Kai bung mäkung saite khimi na lä, kai bung mätaw saite Säthaw bung mäkung te by kae dy” näpa.

Isu bung a saite khimi

Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luk 22:21-23

²¹Isu lä hini kätyng thui pyng ea bälung mätangca te tyng pa dy. Äni ma “Tāngai ö. Nang ce thung üng lawngtä ma, kai bung täre na kö thung-a a vi ai” näkha cüngpra-a thui pa dy.

²²Äkähui na lä äma ce tingtawi aekheng ö rü dy. Isu lä ämi phüng thui te mei näte äni ce lä mäny ö y.

²³Isu ma bälung aevaw saite äkähui lawngtä lä äni üng äteng-a aety pa dy.

²⁴Simon Peterae ma lä Isu ma bälung aevaw saite äkähui tea “Ämi phüng thui te mei” näte düng hethang sädi py pa.

²⁵Tukha Honi äkähui lawngtä lä Isu tea aeneng kha “Areng ä, äni lä ämi mei” näkha düng pa.

²⁶Isu lä “Täkaw kaehütä angfang thung-a sänung kha py saite lä äni dy” näkha näpa. Tupyng-a Isu lä Simon üng cäpaw Judae Iskriota tähang täkaw kaehütä ang thung-a sänung kha py pa dy.

²⁷Honi täkaw tea Judae ma la pyng-a Setan angra lä äni tea kung praw pa vi dy. Isu ma “Judae ä, nang ma sa hethang ngai saite kärang-a sa lawi” näpa.

²⁸Isu ma ätephüng-a Judae tea hini kätyng thui te mei näte bö aw saite äkähui na lä ämi lawngtä la mäny pa ö y.

²⁹Judae Iskriota lä tangkae cawngkö süng saite khimi vi kha pawi tähang ngai saite na rang hethang, y dylä mätang saite khimi na tähang phawisae py hethang tähang-a, Isu ma älo py pa müng näkha äkähui na lä aedawng ö te vi.

³⁰Tukha Judae Iskriota lä täkaw kaehütä la pyng-a, ärang-a tho praw pa vi dy. Honi kätü lä kärung thung-a vi.

Isu lä äma dü ai te phüng thui haile tyng pa

³¹Judae thoja pyng ea Isu ma “Vaihi ma Säthaw lä Kai, Khimi üng Cäpaw, lä phung-ang aetüng ai dy. Äni hai-a Säthaw üng phung-ang aetüng te dy.

³²Säthaw lä Äcäpaw hai-a phung-ang aetüng te dylä, Säthaw ma khekhe Äcäpaw üng phung-ang kärang-a aetüng hai pa ai.

³³Kai caw nade na ä, Kai lä nang ce hai tänaetä awng he kae dy. Nang ce lä Kai bung mäqang ö vi ai. ‘Kai ly saite mityng-a, nang ce lä ly haw y lyng’ näkha Judae mätaungky na tea thui te kätyng, vaihi nang ce tea la Kai ma thui te dy ba.

³⁴Kai lä nang ce tea särilo kangthae py dy. Nang ma ce tingtawi bälung aevaw ö. Kai lä nang ce tea bälung aevaw te kätyng nang ma ce tingtawi lawng lawngtä tea bälung aevaw hethang kae.

³⁵Nang ma ce tingtawi bälung aevaw dylä, khimi angxynlyng na ma nang ce lä Kai üng äkähui tätang na vi näte mäny ö ai mang” näpa.

Peterae lä aephae ai näte phüng thui rüng pa

Mat 26:31-35; Mar 14:17-31; Luk 22:31-34

³⁶Simon Peterae ma “Areng ä, mani mityng-a ly ai mei” näkha düng pa. Isu ma “Kai ly saite mityng-a nang lä vaihi hui haw y lyng. Khawngdüng-a lä, hui haw ai mang” näpa.

³⁷Peterae ma “Areng ä, ätephüng-a vaihi kai lä hui haw y te vi mei. Areng nang tähang kai dü hethang awng rüng te dy” näkha näpa.

³⁸Isu ma “Kai tähang nang lä dü hethang awng rüng dy mei. Tungaila aekhawng y te käläng-a, nang lä Kai bung qeng thungtä aephae vi ai” näkha näpa.

Johan 14

Isu lä Pä-ai tea ly saite lolang

¹Isu ma “Nang ce lä bälungbi ö hang. Säthaw tea phai yng ö. Kai tea la yng ö.

²Kai üng Pă-ai ing-a awng nae mityng awng mang. Awng nae mityng awng mang y kha lä Kai thui y vi ai dy. Nang ce tähang mityng sa rüing hethang Kai ly ai rawng.

³Kai ly kha nang ce tähang mityng sa rüing pyng-a, Kai ly haile tyng ai rawng mang. Kai awng saite mityng-a awng hethang nang ce bung la Kai ma ka haile ai rawng mang.

⁴Kai ly saite mityng-a ly hethang lolang nang ce lä mäny ö dy” näpa.

⁵Thawmae ma “Areng ä, nang ly saite mityng kai ce lä mäny y. Ätemakä sa kha honi lolang bung kai ce mäny haw ai mei” näkha düng pa.

⁶Isu ma “Kai lä lolang vi. Älo mitang hai Hing saite la vi. Pă-ai tea tyng rung khytä ly haw saite lolang lä Kai ma qaitä kae.

⁷Nang ce ma Kai bung mäny tätang dylä, Kai üng Pă-ai bung la mäny ö ai mang. Vaihi üng hai aetawng kha nang ce lä, Kai üng Pă-ai bung mäny kha nung ö dy” näkha näpa.

⁸Philip ma “Areng ä, Pă-ai bung kai ce tea mätü jo by ä. Honi kätyng mätü dylä kai ce üng ngai saite cungrü ai dy mang” näkha näpa.

⁹Isu ma “Philip ä, Kai lä nang ce hai mangtä awng te qae vi dy. Nang ce lä vaihi khytä, Kai bung mae te y vi rawng mei. Kai bung nung saite khimi lä Kai üng Pă-ai bung nung te by kae dy. Kai üng Pă-ai bung kai ce tea mätü näkha ätephüng-a nang lä thui te mei. ”

¹⁰Kai lä Pă-ai tea awng kha Pă-ai la kai tea awng näte nang lä yng y mei. Nang ce tea kai thui te lä, kai ma üng lo y. Kai sa te na la kai tea awng saite Pă-ai lä äma üng kälü sa hai te vi.

¹¹Kai lä Pă-ai tea awng ea Pă-ai la kai tea awng näte yng ö lawi. Tukä y dylä kai sa saite kamarae tea kheng kha yng ö lawi.

¹²Tängai ö. Kai tea yng saite khimi na lä kai sa saite cangxei te kälü na sa haw ö vi ai. Honi qawng-a lengky saite cangxei saite kälü na la sa haw vi ai rawng. Ätephüng-a mei nädylä kai lä Pă-ai tea vawi ai dy.

¹³Kai üng ämüng hai-a nang ce mäkäi te kätyng kai ma sa py ai. Tukha hini kätyng Cäpaw hai-a Pä-ai üng phung-ang lä aetüng vi ai.

¹⁴Nang ce lä Kai üng ämüng hai-a, ätete hae haetä mäkäi saite na Kai ma sa py ai mang.

Muilaw Käcai bung mätaw he aedo pa

¹⁵“Nang ce ma kai tea bälung aevaw dylä kai üng särilo na nang ce tängai hethang kae.

¹⁶Kai lä Pä-ai tea mäkäi kha nang ce hai mangtä awng jawjaw hethang säbawng saite Kung lawgtä bung mätaw ai mang.

¹⁷Äni lä Säthaw phüng mitang-a aetüng pa saite Muilaw Käcai vi. Älawng üng khimi na lä honi Muilaw Käcai bung bälung thung-a mäkung haw y. Nung y kha äni bung mäny ö y. Tungaila nang ce üng bälung thung-a hini Muilaw Käcai awng jawjaw te phüng-a, nang ce lä äni bung mäny te vi.

¹⁸“Kai lä nang ce bung ruicaw kätyng-a khaisö y lyng. Nang ce tea kai ly haile tyng ai rawng mang.

¹⁹Qae y te kätü-a älawng üng khimi na lä, kai bung nung ö haw y dy. Tungaila nang ce lä nung ö vi ai rawng. Kai lä hing te phüng-a nang ce la hing ö by vi ai.

²⁰Kai aetha haile te käni-a, kai Pä-ai tea awng ea nang ce lä kai tea awng te kätyng kai la nang ce tea awng näte nang ce mäny ö ai mang.

²¹“Kai üng särilo thai kha tängai saite khimi na lä, kai tea bälung aevaw ö te dy. Kai bung bälung aevaw saite khimi na tea lä, Pä-ai la bälung aevaw by vi ai. Kai la äni ce tea bälung aevaw kha kai ma khekhe äni ce tea aetüng hai pa vi ai” näkha näpa.

²²Judae Iskriota y saite äkäläng Judae ma “Areng ä, älawng üng khimi na tea nang ma bung aetüng hai y käla kai ce tea ätemakä sa kha aetüng te vi mei” näkha düng pa.

²³Isu ma “Kai tea bälung aevaw saite khimi na lä, kai üng angtu lo tängai ö vi ai. Kai üng Pä-ai lä äni tea bälung aevaw vi ai. Pä-ai hai kai ni lä äni ce hai mangtä awng ai.

²⁴Kai tea bälung aevaw y saite khimi na lä, kai üng angtu lo tängai y lyng. Nang ce thai saite lä kai ma üng mätu saite lo y. Kai bung mätaw saite Pä-ai üng angtu lo kae.

²⁵“Nang ce hai mangtä awng te thüng-a ma, kai lä hini älo na thui pyng te vi dy.

²⁶Pä-ai lä kai üng ämüng hai-a, nang ce tähang mätaw saite säbawng te Kung, Muilaw Käcai lä, nang ce tea angxynlyng na mätu pa ai. Kai thui pyng te na sädi dang hai ai mang.

²⁷“Nang ce bälung awng derui saite Kai ma khai pa dy. Kai üng awngneng saite nang ce tea py dy. Älawng üng khimi na lä hini awngneng saite py haw y. Nang ce lä bälungbi ö hang. Ri ö hang.

²⁸Kai lä ly ja ngaila nang ce tea ly haile tyng ai näte Kai thui te nang ce thai pyng te dy. Nang ce ma Kai tea bälung aevaw dylä, Kai üng Pä-ai tea ly te phüng-a, nang ce lä kawng ö by ai. Ätephüng-a mei nädylä, Pä-ai lä Kai qawng-a lengky.

²⁹Hini na tyng te kätü-a, nang ce yng hethang tähang hini na tyng y kälanga, vaihi Kai ma thui rüng te vi dy.

³⁰Älawngpre bung pyng saite Setan angra lä, ly sälö te phüng-a, Kai lä nang ce hai älo awng mang-a aepe haw y ai dy. Äni lä kai tea bäja haw y lyng.

³¹Kai lä Pä-ai tea bälung aevaw näte älawngpre üng khimi na ma mäny hethang aely ngai. Tukätephüng-a Pä-ai ma kai tea thui te kätüng, Kai lä angxynlyng na sa khaw te kae. “Hini mityng üng aetha kha ly ö si dy” näkha näpa.

Johan 15

Cäpje kung hai mätae pa

¹“Kai lä Cäpje kung tätang dy. Kai üng Pä-ai lä angkhaw Kung vi.

²Äni ma kai tea äthai aethai y saite cangpre angxynlyng na bung tälei pa vi. Äthai aethai saite cangpre na bung lä, äthai aethai rae hethang cangpre na bung dawı rung khytä tälei pa vi.

³Nang ce lä kai thui saite älo phüing-a caiping ö pyng te vi dy.

⁴Kai lä nang ce hai aesui jawjaw. Kai lä nang ce hai aesui jawjaw ai mang. Cäpje cangpre lä äkung hai aesui y dylä äthai aethai haw y. Äkung hai aesui ea ni äthai aethai haw te kae. Nang ce la kai tea aesui y dylä äte la sa haw y lyng.

⁵“Kai lä Cäpje kung hai aetawng vi. Nang ce lä cangpre na hai aetawng vi. Khimi lawngtä lä kai hai aesui kha kai lä äni hai aesui ea ni, äthai aethai mang vi ai. Kai ma nang ce tea säbawng y dylä nang ce äte la sa haw y lyng.

⁶Khimi lawngtä lä kai hai aesui y dylä ärang-a käde saite cangpre käcei hai aetawng vi ai. Khimi ce lä honi cangpre na mäkung cu kha mai thung-a käde ö te vi.

⁷Nang ce lä kai hai aesui kha kai üng älo nang ce sädi dang dylä nang ce ngai saite ätete na mäkaı ea Säthaw ma py ai mang.

⁸Nang ce lä äthai awng mang-a aethai te hai-a, Pä-ai üng phung-ang aetüing hai pa dy. Honi hai-a nang ce lä kai üng äkähui-a, aelawng ö te dy.

⁹Pä-ai ma kai tea bälung aevaw te kätyng kai lä nang ce tea bälung aevaw te by vi. Nang ce lä kai üng bälung aevaw te thung-a awng ö jawjaw ba.

¹⁰Kai lä Pä-ai üng särilo tängai kha Pä-ai lä Kai tea bälung aevaw jawjaw te kätyng nang ce lä Kai üng särilo tängai dylä, Kai lä nang ce tea bälung aevaw jawjaw vi ai.

¹¹“Nang ce lä Kai te üng anghawtho saite dang hethang hini phüing na Kai lä thui te vi. Nang ce anghawtho te cungrü hai hethang ngai te vi.

¹²Kai üng särilo lä hikä dy. Nang ce tea Kai bälung aevaw te kätyng nang ma ce tingtawi bälung aevaw ö.

¹³Mä-ai ma üng rawijae na tähang dü hethang aerü rüing saite khimi lawngtä üng bälung aevaw te qawng-a lengky saite bälung aevaw te lä ämi tea la awng y.

¹⁴Kai üng särilo kätyng nang ce sa ö dylä kai üng rawijae na kae dy.

¹⁵Kai lä nang ce tea mawsawng näkha kähyng y dy. Ätephüng-a mei nädylä mawsawng lä ingkung üng aedawng saite na mäny y. Tungaila vaihi kai lä nang ce tea ‘Rawijae’ näkha kähyng dy. Ätephüng-a mei nädylä, Pä-ai te üng thai saite älo angxynlyng nang ce tea kai lä thui pyng te vi dy.

¹⁶Nang ce ma kai bung re te y. Kai ma nang ce bung re te kae. Nang ce ly kha äthai aethai mang hethang kai lä mätaw te vi. Nang ce lä aekang jawjaw saite äthai na äthai he kae. Tupyng-a kai üng ämüing hai-a, nang ce mä kai saite angxynlyng na lä Pä-ai ma py ai mang.

¹⁷Hini lä kai üng särilo dy ba. Nang ma ce tingtawi bälung aevaw ö.

Älawng khimi ce ma äkähui na tea esäre pa

¹⁸“Älawng üng khimi na ma nang ce tea esäre dylä kai tea esäre mang te vi näte nang ce la sädi dang ö ba.

¹⁹Nang ce lä älawng hai aesui saite khimi na y. Nang ce lä älawng üng khimi na aesui dylä äni ce ma nang ce tea äma ce üng rawijae kätyng bälung aevaw ai mang. Kai lä nang ce bung älawng üng khimi na thung üng re te dy. Tukätephüng-a älawng üng khimi na ma nang ce tea esäre ö te kae.

²⁰Nang ce tea kai thui vai saite na aedawng hai ö. ‘Mawsawng lä areng qawng-a lengky y’ näkha näpa. Älawng üng khimi na ma kai tea sakälö khü dylä, nang ce tea la sakälö khü ö vi ai. Äni ce ma kai üng mätu saite lo tängai dylä, nang ce üng mätu saite lo la tängai ö vi ai.

²¹Khimi ce lä kai bung mätaw saite Säthaw bung mäny ö y. Tukätephüng-a nang ce lä kai üng äkähui na te phüng-a, nang ce tea sakälö khü ö vi ai.

²²Kai ly kha äni ce tea thui y dylä, äni ce üng hunghö lä äni ce tea awng jawjaw hethang y. Äni ce lä äma ce sa saite hawi y, näte mäny näkha thui haw y.

²³Kai tea esäre saite khimi lä Kai üng Pä-ai tea la esäre te by kae dy.

²⁴Kai lä ämi la sa vai y saite kamarae äni ce maw-a sa y kha lä äni ce üng hunghö lä äni ce tea awng jawjaw hethang y. Vaihi äni ce lä hini kai sa saite kamarae na nung ngaila Kai hai Kai Pä-ai tea esäre ö te vi.

²⁵Hini kätyng Caekäcai ping thung-a tärü te lä “Äni ce lä Kai tea esäre hethang äte phüng la awng y käla ma Kai tea esäre ö te vi” näkha näpa.

²⁶“Säbawng te Kung Muilaw Käcai bung nang ce tähang Kai ma mätaw ai. Hini Muilaw Käcai lä Säthaw phüng mitang khaw-a thui ai. Äni lä Pä-ai te üng ly kha Kai phüng thui pa ai mang.

²⁷Nang ce la Kai üng phüng na thui ö vi ai. Ätephüng-a mei na dylä, angcü üng hai Kai hai mangtä awng te phüng-a vi. ”

Johan 16

¹Isu ma “Nang ce üng yng te pra y hethang hini lo kai thui te vi.

²Äni ce lä nang ce bung Judae na üng ingkäcai thung üng mätho ö vi ai. Nang ce bung bädü saite khimi lä Säthaw üng kälu sa te dy näkha äma aedawng te kätü lä tyng khaw vi ai rawng.

³Khimi ce lä Pä-ai hai Kai ni bung mäny ö y te phüng-a, hini kätyng nang ce tea sa ö vi ai.

⁴Hini phüng lä nang ce tea kai lä thui rüng te vi dy. Hini phüng na tyng dylä, Kai ma thui rüng te kätyng nang ce lä sädi khai ö vi ai. Angcü-a kai lä nang ce hai mangtä awng te phüng-a hini na thui y te vi” näpa.

Muilaw Käcai üng kälu

⁵“Vaihi lä kai bung mätaw saite Kung tea kai lä vawi ai dy. Tungaila nang ce lä ‘Mani mityng-a ly ai mei’ näkha ämi la düng ö y.

⁶Hini phüng vaihi Kai ma thui te phüng-a, nang ce lä bälungsi phi ö dy.

⁷Tängai ö, Kai vawi te lä nang ce tähang hawiky te vi. Kai vawi y dylä nang ce tea säbawng saite Kung lä tyng y lyng. Kai ly kha Muilaw Käcai bung nang ce tea mätaaw ai mang.

⁸Honi Muilaw Käcai cäqa te kätü-a, älawng üng khimi na tea hunghö sa saite phüing täphawng pa ai. Khimi ce lä Säthaw üng cüing saite phüing dawng tämang te na tea täphawng ai. Säthaw ma tärae cei saite phüing na la täphawng pa ai mang.

⁹Äni ce lä kai tea yng y te phüing-a älawngpre üng khimi na lä hunghö awng vi.

¹⁰Kai lä Pä-ai tea vawi kha nang ce lä Kai bung nung he y ai dy, te phüing-a hini älawngpre üng khimi na lä Säthaw üng cüing saite phüing aedawng te tämang ö vi.

¹¹Säthaw lä älawngpre bung pyng saite Setan angra tea tärae cei pyng te phüing-a, äni ce lä tärae cei te phüing aedawng te tämang ö vi.

¹²“Nang ce tea Kai thui hethang lä awng mang te vi rawng. Tungaila nang ce lä vaihi thaikaw he y rawng lyng.

¹³Tungaila Säthaw üng älo mitang phüing mäta saite Muilaw Käcai tyng ea lä, nang ce tea älo mitang angxynlyng phüing na täphawng pa ai mang. Honi Muilaw Käcai lä äma ngai te kätyng-a thui he y. Äma thai saite phüing na ni nang ce tea thui hethang kae. Ämaw mang üng phüing na äni ma nang ce tea thui rüing vi ai.

¹⁴Äni lä Kai te mang üng dang saite älo na, nang ce tea thui pa te phüing-a, Kai üng phung-ang bung äni ma aetüing hai pa vi ai.

¹⁵Pä-ai ma pyng saite angxynlyng na lä, Kai hai aesui bawi te vi. Tukätephüing-a Kai ma ‘Honi Muilaw Käcai lä Kai te üng dang saite älo na nang ce tea thui pa ai’ näkha Kai lä thui te dy.

Bälungsi te üng anghawtho haile ai

¹⁶“Kätü tänaetä säla-a ma, nang ce lä Kai bung nung he y dy. Tupyng-a kätü tänaetä qae ea nang ce lä Kai bung nung be haile tyng vi ai” näkha näpa.

¹⁷Tukätephüng-a äkähui na ma “Hini lä ätemakä thui te mei. Äni ma mä-ai tea ‘Kätü tänaetä qae ea nang ce lä Kai bung nung ö he y dy. Tupyng-a kätü tänaetä qae ea lä kai bung nang ce nung ö haile tyng vi ai’ näkha thui vi. Honi kätyng cang y äni ma ‘Kai lä Pä-ai tea vawi ai rawng’ näkha nä vi.

¹⁸“Kätü tänaetä qae ea näte lä’ ätemakä näte vi mei. Ätemakä thui te mei näte mä-ai lä thaikaw y” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy.

¹⁹Isu lä äma tea äni ce düng hethang ngai te mäny kha “Kätü tänaetä qae ea nang ce lä Kai bung nung y lyng dy näte hai, kätü tänaetä qae ea Kai bung nang ce lä nung haile ai näsaite phüng Kai thui te ätemakä näte mei näte nang ma ce tingtawi aedüng ö vi” näpa.

²⁰“Tängai ö, nang ce lä rawpi te kätü-a älawng üng khimi na lä anghawtho ö vi ai. Nang ce lä bälungsi ngaila, honi bälungsi saite lä bälung anghawtho saite na-a lawng ö vi ai mang.

²¹Nawngmädi lawngtä lä äby aepeng te kätü tyng ea äni lä bälung mawng te awng vi. Ätephüng-a mei nädylä, äni lä naw mätang saite kätü tyng pa te phüng-a vi. Tungaila äby aepeng pyng ea lä, älawng qawng-a nade lawngtä bung aepeng pa te phüng-a, äma üng naw saite na tämang raw kha anghawtho vi dy.

²²Hini kätyng-a nang ce lä vaihi bälung mawng üngsüng ö te vi dy. Tungaila Kai lä nang ce hai aeting haile tyng te kätü-a, nang ce lä anghawtho ö vi ai. Nang ce üng anghawtho saite lä ämi khimi ma la, lawngja haw y lyng.

²³“Honi käni-a nang ce lä kai tea äte la mäkäi ö y vi ai. Tängai ö. Kai üng ämüng hai-a nang ce mäkäi saite angxynlyng na lä Pä-ai ma py ai mang.

²⁴Vaihi khytä nang ce lä Kai üng ämüng hai-a, äte haetä la mäkäi ö y vi rawng. Mäkäi ö. Nang ce dang ö ai mang. Tukha nang ce üng anghawtho te cungrü hai pa ai.

Älawngpre tea bäja pa

²⁵“Hini phüing na Kai lä mätae te lo hai-a nang ce tea thui pyng te vi dy. Hini kätyng mätae te lo hai thui y käla Pä-ai üng phüing nang ce tea cüingpra-a thui saite kätü lä tyng ai rawng.

²⁶Honi kätü-a nang ce lä Kai üng ämüing hai-a mäkäi ö vi ai. Nang ce tähang Pä-ai tea Kai ma mäkäi pa ai mang näkha kai lä thui te y vi.

²⁷Ätephüing-a mei nädylä, nang ce lä Kai tea bälung aevaw kha Kai lä Säthaw te mang üng ly näte, nang ce lä yng ö te phüing-a, Pä-ai lä nang ce tea bälung aevaw te vi.

²⁸Kai lä Pä-ai te üng tho kha älawngpre-a cäqa te kae. Vaihi älawngpre üng tho kha Pä-ai tea vawi haile tyng ai dy” näpa.

²⁹Äkähui na ma “Vaihi kätü-a mätae te lo hai thui y käla, cüingpra-a älo thui pa vi dy.

³⁰Nang lä äte cawngkhang na mäny king näte vaihi kai ce lä mäny vi dy. Isu tea ämi la älo düng hethang ngai pa y vi dy. Hini na phüing-a nang lä Säthaw te mang üng ly näte kai ce lä yng vi dy” näkha näpa.

³¹Isu ma “Nang ce lä vaihi yng ö tätang dy.

³²Nang ce angxynlyng lä aehui sangxang kha ing-a vawi hethang kätü lä tyng vi ai rawng. Honi kätü lä vaihi ma tyng te dy. Nang ce lä Kai bung khaisö ö vi ai. Tungaila Pä-ai lä Kai hai mangtä awng kha Kai lä Kai ma qaitä awng te y vi.

³³Nang ce lä Kai hai aesui kha awngneng hethang tähang hini phüing na Kai thui pyng te vi dy. Nang ce lä älawngpre-a mätagca saite na aeting ö vi ai. Tungaila aethaw aela kha awng ö. Kai lä älawngpre tea bäja te vi dy” näkha näpa.

Johan 17

Isu ma äkähui na tähang aetang pa

¹Isu lä hini kätyng thui pyng ea käni mang-a kheng kha “Pä-ai ä, kätü lä tyng te dy. Kai, Äcäpaw, lä Pä-ai üng phung-ang aetüing hai hethang Cäpaw üng phung-ang aetüing hai lawi ba.

- ²Pä-ai ma Kai, Äcäpaw, tea a saite khimi na tea dungtäsa hing te py hethang tähang-a, khimi angxynlyng na tea pyng saite aenae lä Kai tea py vi dy.
- ³Dungtäsa hing saite näte lä Säthaw tätang lawngtä xyng tea mäny te hai, Nang, Säthaw, ma mätaw saite Kai, Isu Khrista, bung mäny te tea näte vi.
- ⁴Hini älawng qawng-a Kai lä Pä-ai üng phung-ang mäti pa te vi dy. Nang ma sa hai saite kälu Kai lä khüng rung khytä sa pyng te vi dy.
- ⁵Pä-ai ä, vaihi nang ma üng maw-a Kai üng phung-ang aetüng hai lawi. Hini älawngpre awng y te kälang-a ma, Nang hai mangtä pyng saite phung-ang lä, Kai tähang py jo lawi ba.
- ⁶“Pä-ai ma hini älawng üng Kai tea py saite khimi na bung Pä-ai tea mäny hai te vi dy. Hini khimi ce lä Nang hai aesui kha Nang lä äni ce bung Kai tea a pyng te vi dy. Äni ce lä Nang üng älo tängai jawjaw ö dy.
- ⁷Pä-ai ma Kai tähang py saite angxynlyng na lä Nang te mang üng ly te vi näte vaihi äni ce mäny ö by dy.
- ⁸Kai tea Nang ma thui saite angthang Kai lä äni ce tea thui pa kha äni ce lä tängai ö dy. Kai lä Nang ma te üng ly te mäny khü kha Pä-ai, Nang, ma Kai bung mätaw näte äni ce lä yng ö dy.
- ⁹“Kai lä äni ce tähang aetang pa dy. Ätephüng-a mei nädylä Kai tea Nang ma py saite khimi na lä, Nang hai aesui vi dy. Älawngpre üng khimi na tähang lä aetang y.
- ¹⁰Kai pyng saite angxynlyng na lä Nang hai aesui bawi te vi. Nang ma pyng saite khimi angxynlyng na Kai la pyng te by vi. Honi hai-a kai üng phung-ang lä äni ce tähang aetüng hai te kae.
- ¹¹Kai lä Nang tea vaihi vawi haile tyng vi ai. Älawngpre-a awng y dy. Tungaila äni ce lä älawngpre-a awng vi ai rawng. Caiping saite Pä-ai, Nang, üng ämüng haidae hai äni ce bung aekung hai te vi. Nang hai Kai bungtä awng te kätyng, äma ce tingtawi bungtä awng hethang Nang ma Kai tea hini ämüng py vi dy.

¹²Kai lä äni ce hai mangtä awng te thüng-a, äni ce bung Nang üng ämüng haidae hai aekung hai pa te vi. Säthaw ma pra hai hethang khimi lawngtä y dylä, ämi lawngtä la pra y lyng. Caekäcai thung-a täru te lä cungrü hai te dy.

¹³Vaihi Kai lä nang tea vawi te dy. Äni ce lä Kai üng anghawtho saite kácung-a, dang hethang tähang hini älawngpre qawng-a, Kai awng te thüng-a ma, hini älo na äni ce tea thui pa te vi.

¹⁴Nang üng älo äni ce tähang Kai py pa vi dy. Älawng üng khimi na ma äni ce tea esäre pa ö vi. Ätephüng-a mei nädylä, Kai älawngpre hai aesui y te kätyng, äni ce la älawngpre hai aesui ö y.

¹⁵Pä-ai lä äni ce bung älawngpre üng nähai hethang tähang-a, Kai mä kai te y lyng. Setan ma äni ce bung lolang tämang hai y hethang aekung hai pa kü.

¹⁶Kai lä älawngpre hai aesui y te kätyng, äni ce la älawngpre hai aesui ö te y.

¹⁷Äni ce bung älo mitang hai-a, caiping-a sa pa. Nang ma üng älo lä mitang khaw vi.

¹⁸Pä-ai, Nang, ma Kai bung älawngpre-a, mäta w te kätyng Kai ma äni ce bung la älawngpre-a mäta w te by dy.

¹⁹Äni ce lä Säthaw tähang mä-ai ma bung aepy hethang tähang-a, Kai lä äni ce tähang Kai ma bung aemäthy ping te vi dy.

²⁰“Kai lä äkähui na tähang ma qaitä aetang pa te y lyng. Äni ce ma ätete lo thui pa te phüng-a Kai tea yng saite na tähang la aetang te by vi.

²¹Äni ce angxynlyng lä bungtä awng hethang aetang te kae. Pä-ai ä, Nang, lä Kai hai aesui kha Kai la nang hai aesui te kätyng, äni ce bung mä-ai ma hai aesui hai jo ba. Tukä ea ni Pä-ai nang ma Kai bung mäta w te älawngpre üng khimi na ma yng hethang kae.

²²Nang ma Kai tea py saite phung-ang, Kai lä äni ce tähang py pa dy. Mä-ai ni lä bungtä awng te kätyng, äma ce tingtawi bungtä awng hethang Kai lä hini kä sa te vi.

²³Pä-ai, Nang, ma Kai hai aesui te kätyng Kai la äni ce hai aesui te by. Tukä ea ni äni ce lä kəcung-a bungtä lawng ö vi ai. Tupyng-a Pä-ai, Nang, ma Kai bung mätaw kha Kai tea bälung aevaw te kätyng, äni ce tea la Pä-ai ma bälung aevaw saite älawngpre üng khimi angxynlyng na lä mäny haw ö bawi vi ai” näpa.

²⁴“Pä-ai ä, nang ma py saite hini khimi ce bung Kai awng saite mityng-a, mangtä awng hai hethang Kai lä ngai te vi. Älawngpre awng y te käläng üng hai, nang ma Kai tea bälung aevaw te phüng-a, Kai tea py saite phung-ang lä äkähui na tea nung hai hethang ngai te vi.

²⁵Kəcüng saite Pä-ai ä, Nang bung älawngpre üng khimi na ma mäny ö y. Tungaila Kai lä Nang bung mäny vi. Hini äkähui na lä Kai bung Pä-ai, Nang, ma mätaw näte mäny ö by dy.

²⁶Pä-ai, Nang, bung Kai ma äni ce tea mäny hai pyng te vi dy. Hini qawng-a cang y mäny hai jawjaw vi ai rawng. Nang ma Kai tea bälung aevaw saite lä, äni ce tea awng by. Kai la äni ce hai aesui by ai” näkha näpa.

Johan 18

Isu bung ne pa

Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luk 22:47-53

¹Isu lä aetang pyng ea äkähui na hai mangtä Kidron angdung mang aekae ö dy. Honi mityng-a angkhaw haetä awng. Tukha Isu hai äkähui na lä honi angkhaw thung-a kung ö dy.

²Honi mityng-a Isu hai äkähui na ly tütü te phüng-a, Isu bung a saite Judae Iskriota lä hini mityng tea mäny vi.

³Judae Iskriota lä honi mityng-a ly kha mäthykung käleng na hai Pharisai na ma mätaw saite Rom reisaie phütä na hai, Säthaw üng Ingekäcai-a rui saite reisaie na bung nähai pa ö dy. Äni ce lä maibung maito hai aetu aekei na süng kha ly ö dy.

⁴Isu lä äma aeting hethang angxynlyng phüing na mäny rüing pa te vi dy. Tukha äni ce tea ly ea “Nang ce lä ämi bung mäqang ö te mei” näkha düng pa.

⁵Äni ce ma “Nazare märü üng Isu bung mäqang te vi” näpa. Isu ma “Kai lä Äni dy” näkha näpa. Isu bung a saite Judae Iskriota lä äni ce hai mangtä aedaw kha awng pa by dy.

⁶Isu ma “Kai lä Äni dy” näkha thui ea äni ce lä leithung-a aenaw kha älawng qawng-a aetüing ö vi dy.

⁷Isu ma äni ce tea “Nang ce lä ämi bung mäqang ö te mei” näkha düng haile tyng pa be dy. Äni ce ma “Nazare märü üng Isu bung mäqang ö te vi” näkha näpa.

⁸Isu ma “Äni lä Kai dy näkha nang ce tea Kai thui pyng te vi dy be. Nang ce lä Kai bung mäqang te dylä, hini äkähui na ly ö pang re sy” näkha näpa.

⁹Jangni-a Isu ma. “Pä-ai ä, Nang ma py saite khimi lawngtä lä laja y” näkha thui rüing te vi. Hini älo kätyng cungrü hai pa te vi dy.

¹⁰Tupyng-a Simon Peterae lä aekei aebäju kha mäthykung kälengky üng mawsawng tea sai kha äni üng kânawkhing bangtang mang aelybae pa vi dy. Mawsawng üng ämüing lä Malkhu vi.

¹¹Isu ma Peterae tea “Aekei tea lä ä-ing thung-a mäceng la. Pä-ai ma aeting hai saite tui bynglyng tea kai lä aehi y dy” näkha näpa.

Ana mätawngky maw-a Isu bung nähai pa

Mat 26:57-58; Mar 14:53-54; Luk 22:54

¹²Tupyng-a Rom reisa na, äni ce üng mätawngky hai Judae na üng ingkäcai ty saite reisa na lä Isu bung ne kha mäkhing pa ö dy.

¹³Äni ce lä Isu bung Ana näsaite Judae mätawngky maw-a nähai ö mang pa vi dy. Ana lä Kaiafa üng pä-ui vi. Kaiafa lä honi säning üng mäthykung kälengky vi.

¹⁴Kaiafa ma “Kхими angxynlyng na tähang khimi lawngtä dü te lä hawiky te vi” näkha Judae mätawngky na tea aedawng hethang älo thui vai pa te vi.

Peterae angcū üng aepae pa
Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luk 22:55-57

¹⁵Simon Peterae hai äkäläng äkähui lawngtä lä Isu leithung hui pa hawi dy. Äkäläng äkähui lawngtä lä mäthykung kälengky hai aemae te vi. Tukha Isu hai mangtä äni lä mäthykung kälengky üng baesung thung-a kung pa vi.

¹⁶Peterae lä baesung rang-a aedaw kha awng dy. Mäthykung hai aemae saite äkähui lawngtä lä ärang-a tho kha hawngkhae ty saite nawngmädi hai älo aepe ea Peterae bung äthung-a nähai pa dy.

¹⁷Hawngkhae ty saite nawngmädi ma “Nang lä hini Khimi üng äkähui by mei” näkha düng pa. Tukha Peterae ma, “Kai lä y lyng” näkha näpa.

¹⁸Honi kädüng lä de phi te vi. Mäthykung üng reisa na hai mawsawng na lä mai ae-awng tea äni la ae-awng kha awng pa dy. Peterae la äni ce hai mangtä mai ae-awng kha awng dy.

Isu tea mäthykung kälengky ma düng pa
Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luk 22:66-71

¹⁹Mäthykung kälengky ma Isu tea äkähui na üng phüng hai Isu üng mätu saite phüng na düng pa dy.

²⁰Isu ma “Kai lä khimi ce üng maw-a, cünpa-a älo thui te vi. Judae khimi na aecö saite Judae na üng ingkäcai hai Säthaw üng Inggäcai thung-a la, Kai lä Säthaw lo mätu tütü te vi. Manila Kai lä kangru-a thui vai te y.

²¹Ätephüng-a Kai tea nang ce lä düng ö te mei. Kai üng angtu lo thai saite na tea düng ö kae baw. Kai thui saite na äni ce lä mäny bawi mang” näpa.

²²Isu ma hini kä thui pyng-a, äni teng-a awng saite reisa lawngtä ma Isu üng tangbeng-a täbeng pa vi. “Nang lä mäthykung kälengky tea tukä thui vawng te vi mei” näkha näpa.

²³Isu ma “Kai üng thui saite tämang dylä, hi-a awng saite khimi na tea Kai üng tämang saite mani mei näte thui hai pa. Kai kätüng-a thui vi dylä, ätephüng-a Kai tea nang lä täbeng te mei” näkha näpa.

²⁴Tupyng-a Ana mätawngky ma Isu bung mäkhing kha mäthykung kälengky Kaiafa tea mätaw pa dy.

Peterae ma Isu bung aephae haile tyng pa

Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luk 22:58-62

²⁵Simon Peterae lä aedaw kha mai ae-awng by. Phütä na ma “Nang lä Äni üng äkähui y mei” näkha düng pa. Peterae ma “Kai y lyng” näkha aephae pa be dy.

²⁶Mäthykung kälengky üng mawsawng lawngtä ma “Kai lä nang bung Isu hai mangtä angkhaw thung-a nung vai te vi” näpa. Honi mawsawng lä Peterae ma kånawkhing-a aekei hai saibawng saite khimi üng äpy äjae by vi.

²⁷Peterae lä aephae haile pa vi. Honi tänaetä-a ma ae lä khawng raw pa vi dy.

Pilata mätawngky maw-a Isu bung nähai pa

Mat 27:1-2, 11-14; Mar 15:1-5; Luk 23:1-5

²⁸Äni ce ma Isu bung Kaiafa te üng Rom aecörae mätawngky üng ing-a nähai pa ö dy. Honi kätü lä kädang thawde-a vi. Judae khimi na lä Cäqengja te pawi kädüngbö ca hethang äma ce üng reitae kätyng kăcai ping-a awng hethang ngai y. Tukätephüng-a Pilata lä Rom khimi vi te phüng-a, äni üng ing-a kung he ngai ö y.

²⁹Tukha Pilata lä äni ce hai aeting hethang ärang-a tho kha “Hini khimi tea lä ätephüng-a käsi thui ö te mei” näkha düng pa.

³⁰Äni ce ma “Äni lä khimi kähawi ea kha lä nang üng maw-a kai ce ma äni bung nähai he y” näpa.

³¹Pilata ma äni ce tea “Nang ma ce ma äni bung nähai haile tyng ö kae. Nang ma ce üng Ubädi kätyng äni tea tärae cei ö” näkha näpa. Judae khimi na ma “Kai ce lä ämi bung la dengpy kha bädü hethang aenae awng te y” näpa.

³²Isu lä makä dü ai mei näte thui rüing saite kätyng lä cungrü hai pa te vi dy.

³³Pilata lä äma üng ingkäleng thung-a kung haile tyng ea Isu bung kähying kha “Nang lä Judae na üng Sanphrang vi nang mei” näkha düng pa.

³⁴Isu ma “Hini düng te lä nang ma üng kängai kätyng düng te mei. Y dylä kai üng phüng khimi ce ma nang tea thui pyng vi dy mei” näkha düng pa.

³⁵Pilata ma “Nang lä kai tea Judae khimi nä hethang aepö mei. Nang üng khimi na hai mäthykung käleng na ma, nang bung kai tea a te vi. Nang lä äte sa vi nang mei” näkha düng pa.

³⁶Isu ma “Kai üng pre lä hini älawngpre hai aesui te y lyng. Kai üng pre hini älawng hai aesui dylä Judae na ma Kai bung ne haw y rung khytä, Kai üng mawsawng na ma, aety ö vi ai. Tungaila vaihi Kai üng pre lä hini älawngpre hai aesui te y” näkha näpa.

³⁷Pilata ma “Tudylä Nang lä Sanphrang vi mei” näkha düng pa. Isu ma “Nang ma thui te kätyng Kai lä Sanphrang vi. Kai lä Älo mitang phüng thui hethang tähang-a aepeng kha hi älawng qawng-a cäqa te dy. Älo mitang hai aesui saite khimi na lä Kai üng älo na tängai ö te vi” näkha näpa.

³⁸Pilata ma “Älo mitang näte lä äte mei” näkha düng pa.

Isu bung bädü pa

Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luk 23:13-25

Tupyng-a Pilata lä tho kha Judae na tea “Hini Khimi lä sa tämang te kai aeting y.

³⁹Tungaila nang ce üng reitae kätyng-a kai lä Cäqengja te pawı kätü-a, thawng thung üng khimi lawngtä bung bälawi vävawi pa te vi. Hini Judae na üng Sanphrang bung nang ce tähang bälawi pa ai mei” näkha düng pa.

⁴⁰Äni ce ma “Äni bung bälawi hang. Kai ce tähang Baraba bung bälawi” näkha a pa ö dy. (Baraba lä xhuxa te thung-a qa jawjaw saite khimi vi.)

Johan 19

¹Tupyng-a Pilata lä Isu bung nähai hai kha ruinawng hai, aethawtä mäkhæ hai pa vi.

²Reisæ na lä angling cangpre täkui kha sanphrang lökhu kätyng Isu üng älö-a ækhu hai pa ö. Tupyng-a kä-o kangthing Äni tea bälawng pa vi.

³Reisæ na ma Isu tea “Judæ na üng Sanphrang lä khö sa hawi sy” näkha thui ea tangbeng-a täbeng täto pa ö vi.

⁴Pilata lä ärang-a tho haile tyng kha Judae khimipui na tea “Kheng ö e. Kai lä nang ce tähang Äni bung nähai pa dy. Tungaila Äni bung bädü hethang sa tämang saite lä, awng y näte nang ce mäny hai hethang kai lä ngai te vi” näpa.

⁵Isu lä angling lökhu aekhu kha laikipa känih hai aekhu ea ärang mang-a mätho hai pa dy. Pilata ma Judae na tea “Kheng ö lawi. Hini Khimi lä hi-a dy” näkha näpa.

⁶Mäthykung käleng hai Säthaw üng Inγκäcai ty saite reise na lä Isu bung nung ea “Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la. Äni bung lä thinglang qawng-a täheng kha bädü la” näkha a pa ö dy. Tungaila Pilata ma “Nang ma ce ma Äni bung nähai kha thinglang qawng-a täheng kha bädü la. Äni tea sa tämang saite na äte haetä la kai lä nung y” näkha näpa.

⁷Judae mätaungky na ma “Äni lä Äma tea Säthaw üng Cäpaw näte phüng-a, kai ce üng Ubädi kätyng dü hethang aeteng khaw te vi dy. ”

⁸Äni ce üng älo na thai ea Pilata lä ri te qawng-a ri rae pa vi dy.

⁹Pilata lä äma üng ingkäleng thung-a kung haile kha Isu tea “Nang lä mamang üng ly te mei” näkha düng pa. Tungaila Isu lä älo bälängtä la mäthang pa y.

¹⁰Pilata ma “Nang lä kai hai älo aepe hethang ngai y te vi nang mei. Nang bung bälawi haw y dylä, thinglang qawng-a täheng haw te aenae kai tea awng näte Nang lä mäny y mei” näpa.

¹¹Isu ma “Säthaw ma nang tea hini aenae py kha Kai bung thinglang qawng-a täheng haw. Tukätephüng-a Kai bung nang üng kö thung-a, a saite khimi lä nang qawng-a hunghö lengky” näkha näpa.

¹²Tukha Pilata lä Isu bung bälawi hethang älang mäqang dy. Tungaila Judae mätaungky na ma “Äni bung bälawi dylä, nang lä Sica sanphrang üng rawijae y dy. Mä-ai ma tea sanphrang näsaite khimi lä Sica sanphrang tea täre sa te kae dy” näpa.

¹³Pilata lä hini älo thai ea Isu bung ärang-a nähai haile pa vi. Kälung phaeqae käleng na hai sa saite mityng-a, tärae cei te kung üng aety nae-a aety kha awng pa dy. (Honi mityng tea Hebärai lo hai “Kabatha” nähai näpa.)

¹⁴Honi kätü lä Cäqengja saite pawü tähang aerü rüng te käni üng käni anghung aetawng ea vi dy. Pilata ma Judae khimi na tea “Kheng ö e. Hini lä nang ce üng Sanphrang vi” nähai näpa.

¹⁵Judae khimi na ma “Äni bung bädü. Äni bung bädü. Thinglang qawng-a täheng kha bädü la” nähai a pa ö sung vi dy. Pilata ma äni ce tea “Nang ce üng Sanphrang bung thinglang qawng-a täheng kha bädü hethang ngai ö bawi cäkae mei” nähai düng pa. Mäthykung käleng na ma “Kai ce üng sanphrang lä Sica sanphrang vi” näpa.

¹⁶Kangkhüng-a Pilata ma Isu bung thinglang qawng-a täheng kha bädü hethang reisa na üng kö thung-a a pa dy.

Isu bung thinglang qawng-a bädü pa

Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luk 23:26-43

Tukha reisa na lä Isu bung nähai ö dy.

¹⁷Isu lä Älökorö näsaite mityng-a ly kha äma üng thinglang hai aepö dy. Honi mityng tea Hebärai lo hai “Kolakota” nähai näpa.

¹⁸Honi mityng-a, Isu bung thinglang qawng-a täheng pa dy. Isu hai mangtä khimi käleng lawng netä bung la täheng hawi pa by. Isu bung lä äsäla-a khai pa.

¹⁹Pilata lä sämai nae cae tärü hai kha Isu üng thinglang qawng-a bang pa dy. Honi cae lä “JUDAE NA ÜNG SANPHRANG, NAZARE MÄRÜ ÜNG ISU VI” nähai tärü te vi.

²⁰Isu bung thinglang qawng-a täheng te mityng lä, märü hai aenai vi. Judae khimi kä-awng mang na lä honi cae tea phai ö bawi vi dy. Honi cae lä Arami lo hai, Latin lo hai, Käri lo na hai-a tärü pa te vi.

²¹Mäthykung käleng na ma Pilata tea “Judae na üng Sanphrang’ näkha tärü hang. Äni lä ‘Äma ma tea Judae na üng Sanphrang nä vi’ näkha tärü kae” näpa.

²²Pilata ma “Kai ma tärü te kätyng khai hethang kae” näkha näpa.

²³Reisae na lä Isu bung thinglang qawng-a täheng pyng ea, Isu üng nitha kä-o phü bälitä khai kha aeri ö dy. Äni ce ma Isu üng känih lä, la king ö pa vi dy. Tungaila honi känih lä hui saite ätawng awng pa y.

²⁴Reisae na ma “Hini känih tea sä-ei ö hang. Phui sa kha aeri ö si” näkha äma ce tingtawi aethui ö dy. Hini kätyng reisae na sa te lä Caekäcai thung-a “Äni ce lä Kai üng nitha, kä-o na aeri ö vi. Kai üng känih tea phui sa ö vi, ” näkha tärü saite lo lä cungrü hai te vi dy.

²⁵Isu üng nä-awi hai änä-awi üng kangby, Kolawpha üng nawngpui Maeri hai Makadala märü üng Maeri ce la thinglang teng-a aedaw kha awng pa ö dy.

²⁶Isu lä änä-awi üng äteng-a äma bälung aevaw saite äkähui lawngtä aedaw te nung pa. Tukha Isu ma “Ä-awi ä, hini lä nang üng cäpaw dy” näkha näpa.

²⁷Tupyng-a äkähui tea “Hini lä nang üng nä-awi dy” näkha näpa. Honi käni üng hai äkähui lä Maeri bung äma üng ing-a nähai kha awng hai pa dy.

Isu lä dü pa

Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luk 23:44-49

²⁸Honi kätü-a äte angxynlyng na lä khüng dy näte Isu lä mäny dy. Tupyng-a Caekäcai thung-a tärü te kätyng “Kai tui aehe vi” näkha näpa.

²⁹Honi mityng-a Cäpje tui käthaw khai saite awikaw haetä awng pa. Äni ce lä libyng kämawng bung Cäpje tui thung-a, sänung kha thingkawng cangpre-a mäkhing ea Isu üng täbawng-a tui pa ö dy.

³⁰Isu lä honi Cäpje tui käthaw nei pyng ea “Äte angxynlyng na lä khüng vi dy” näkha thui pa. Tupyng-a Isu lä älö heng kha dü pa vi dy.

Mäna-a täri hai thung pa

³¹Honi käni lä pawı tãhang aerü te käni kha khawngdang lä Cãqengja nãsaite pawı üng Aehae te Käni vi. Judae mãtawngky na lä äro bung Aehae te Käni-a thinglang qawng-a khai hethang ngai ö te y vi. Tukãtephüng-a Judae mãtawngky na lä Pilata tea ly kha thinglang qawng-a tãheng saite khimi na dü dawde hethang äni ce üng äkho khy hethang mãkai pa dy.

³²Tukha reisaie na lä ly kha Isu hai mangtä thinglang qawng-a tãheng saite angcü üng khimi äkho tea thingbyng hai mãkhaeqaw kha äbaeni khimi üng äkho la mãkhaeqaw pa be te vi rawng.

³³Tungaila reisaie na lä Isu tea tyng ea Isu lä dü pyng pa te nung kha äkho-a thingbyng hai mãkhae pa y.

³⁴Tungaila reisaie lawngtä ma Isu üng mãna-a täri hai thung kha qengtãma äthi hai tui lä tho pa vi dy.

³⁵Hini phüng nung khe saite khimi ma ätete lo thui pa dy. Äni üng thui saite lä tätang khaw vi. Äni lä nang ce yng ö hethang nung khe saite lo thui te vi.

³⁶Caekãcai cungrü hai hethang tãhang-a, hini na tyng te vi dy. Caekãcai thung-a lä “Äni üng ähu haetã la aekhy hang sy” nãkha tärü te vi.

³⁷Äkãlang Caekãcai thung-a lä “Äni ce lä äma ce ma täri hai thung saite tea kheng ö vi ai” nãkha awng pa te vi.

Isu bung aevui pa

Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luk 23:50-56

³⁸Tupyng-a Arimathia mãrü üng Josefae lä Isu üng äro la hethang Pilata tea mãkai pa dy. Josefae lä Judae mãtawngky na tea ri te phüng-a, Isu leithung kangru-a hui saite lawngtä vi. Pilata ma Isu ro la hethang py pa kha äni lä äro bung nãhai pa.

³⁹Jangni kärung thung-a Isu tea ly saite Nikodima la Josefae hai mangtä hui pa dy. Nikodimae lä mura nãsaite äkung hai älos nãsaite äkung üng sa saite rimui tui xainai täbisae kuisy bangtä süng pa vi.

⁴⁰Änini lä Isu üng äro la kha Judae khimi na üng äro bãrung saite reitae kãtyng rimui tui xainai hai kãlo kha Isu bung libyng kanglung hai säve pa dy.

⁴¹Isu bung thinglang qawng-a täheng saite äteng-a angkhaw haetä awng. Honi angkhaw thung-a ämi lawngtä bung la, aevui vai y saite täprawng täpu kangthae haetä awng pa vi.

⁴²Honi käni lä Judae khimi na üng aerü rüng saite käni vi. Tukätephüing-a Isu üng äro bung kaenai-a awng saite täprawng täpu-a aevui ö pa dy.

Johan 20

Isu lä aetha pa

Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luk 24:1-12

¹Käni säritä üng angcü üng käni kädang thawde khö aevang y te kätü-a, Makadala märü üng Maeri lä Isu üng täprawng täpu-a ly dy. Äni lä täprawng khaw üng kälung käleng aethuija te nung pa vi.

²Tukha Maeri lä Simon Peterae hai Isu ma bälung aevaw saite äkäläng äkähui na tea aehui kha “Kхими ce ma Areng üng äro bung täprawng üng la ö ja vi dy. Äte ma mang-a khai mei näte mäny ö y” näkha näpa.

³Tukha Peterae lä äkäläng äkähui hai täprawng täpu mang-a ly hawi dy.

⁴Änini lawng netä lä mangtä aehui hawi ngaila, äkäläng äkähui lawngtä lä Peterae qawng-a täprawng-a tyng mang pa vi.

⁵Äni lä bü kha kheng ea lä, täprawng täpu thung-a, libyng käsa na awng sö te nung pa kae vi. Tungaila äni lä täprawng täpu thung-a kung pa y vi.

⁶Tupyng-a Simon Peterae lä äni üng leithung-a tyng ea täprawng täpu thung-a kung pa dy. Äni lä honi mityng-a, libyng na aetä-yng kha awng te nung pa kae vi dy.

⁷Isu üng älö-a bang saite sipry lä bälemy kha käläng-a khai ea libyng na lä käläng-a awng te nung pa vi.

⁸Tukha täprawng-a tyng mang saite äkäläng äkähui la täprawng täpu thung-a kung dy. Nung kha yng pa by vi dy.

⁹Isu lä dü te üng aetha he kae näte Caekäcai-a tärü saite tea äni ce lä mäny ö y vi rawng.

¹⁰Tukha äkähui lawng netä ni lä ing-a vawi hawi kae dy.

Makadala märü üng Maeri tea Isu ma aetüng pa

Mat 28:9-10; Mar 9:11

¹¹Maeri lä täprawng täpu ärang-a aedaw ea raw kha awng pa vi. Äni lä raw ea täprawng täpu thung-a kheng dy.

¹²Isu üng äro awng te mityng-a kanglung aekhu aena saite Säthaw üng angkawtha lawng netä bung nung pa vi. Lawngtä lä lötang-a aety kha äkäläng lawngtä lä khotang mang-a aety kha awng.

¹³Känipre üng angkawtha lawng netä ma “Änang nawngmädi ä, ätephüng-a raw te vi mei” näkha düng pa hawi dy. Tukha Maeri ma “Kai üng Areng äro bung lä khimi ce ma laja vi dy. Mani mityng-a khai ö mei näte kai lä mäny y vi” näpa.

¹⁴Hini kätyng thui pyng ea leithung-a aehawi ea lä Isu aedaw te tea Maeri lä nung ngaila, Isu bung mae pa y vi.

¹⁵Isu ma “Änang, nawngmädi ä, ätephüng-a raw te vi mei. Nang lä ämi bung mäqang te vi nang mei” näkha düng pa. Tukha Maeri ma Isu tea angkaw ty te kung käthi kha “Särae ä, Areng üng äro bung käläng mityng-a khai dylä, kai tea thui khü jo. Kai ma la ai mang” näpa.

¹⁶Isu lä “Maeri ä” näkha kähyng pa dy. Tukha Maeri lä Isu te mang-a aehawi kha Hebärai lo hai “Raboni” näkha kähyng pa. (Raboni näte lä “Särae ä” näte by kae vi.)

¹⁷Isu ma “Kai tea aela hang. Kai lä Pä-ai tea tyng y te vi rawng. Kai üng äkähui na tea ly kha Kai üng ‘Pä-ai’ hai nang ce üng ‘Pä-ai’ kai üng ‘Säthaw’ hai nang ce üng ‘Säthaw’ tea kai lä ly ai näte phüng thui” näkha näpa dy.

¹⁸Makadala märü üng Maeri lä äkähui na tea ly kha äma Areng bung nung khe saite hai äni ma täru saite phüng na thui king pa vi dy.

Äkähui na tea Isu ma aetüng pa

Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luk 24:36-49

¹⁹Äkähui na lä Judae mätaungky na tea ri te phüng-a Aehae te Käni kädang mang üng kädüng-a, engthung-a aekäcö kha kätho aekhaemy ea awng pa ö

dy. Qengtäma Isu lä äni ce säla ung-a aedaw kha “Säthaw ma nang ce tea bälung awngneng saite py sy” näkha näpa.

²⁰Hokä thui pyng ea äma üng äkö tämaw hai mäna tämaw na äkähui na tea mätü pa dy. Äkähui na lä Isu bung nung kha tengxyng y anghawtho ö pa vi dy.

²¹Tupyng-a Isu ma thui pa haile te lä “Nang ce tea awngneng te awng sy. Pä-ai ma kai bung mätaw te kätyng-a, nang ce bung la kai mätaw te vi dy” näkha näpa.

²²Hokä thui pyng ea Isu lä äkähui na tea mö kha “Nang ce lä Muilaw Käcai bung bälung thung-a mäkung ö lawi.

²³Nang ce ma khimi ce üng hunghö na bung bälawi dylä, Säthaw ma la äni ce üng hunghö bälawi vi ai. Nang ce lä khimi ce üng hunghö na bälawi y dylä, Säthaw ma äni ce üng hunghö bälawi y vi ai” näkha näpa.

Isu ni Thawmae

²⁴Isu tyng te kätü-a, äkähui hawlai netä thung üng Didamu näsaite Thawmae lä äkähui na hai mangtä awng pa y vi.

²⁵Isu üng äkäläng äkähui na ma “Kai ce lä Areng bung nung vi dy” näkha Thawmae tea thui pa. Thawmae ma “Isu üng äkö-a sengmu hai täheng te tämaw nung y, äni üng tämaw-a kai üng äköbäjung hai aela khe y, mäna üng tämaw-a äkö hai mäthang khe y dylä, kai lä yng haw y lyng” näpa.

²⁶Tukha täbaitä qae ea äkähui na lä engthung-a aekäcö haile kha awng ö be dy. Honi kätü-a Thawmae la äni ce hai mangtä awng pa by dy. Kätho aekhaemy kha awng ö te vi. Tungaila Isu lä kung ea äni ce üng äsäla-a aedaw kha “Nang ce tea awngneng te tyng sy” näpa.

²⁷Tupyng-a Thawmae tea “Nang üng köbäjung hai hini mityng-a mäthang e. Kai üng kö tea kheng e, nang üng kö hai kai üng mäna-a mäthang. Yng y käla awng hang lawi ba. Yng lawi” näkha näpa.

²⁸Thawmae ma “Kai üng Areng, kai üng Säthaw” näkha näpa.

²⁹Isu ma “Nang lä kai bung nung te phüing-a yng te kae vi. Kai bung nung y käla ma yng saite khimi na lä tähang hawi” näkha näpa.

Hini cae tärü te phüing

³⁰Hini cae-u thung-a tärü y saite cangxei te kamarae äkäläng na tea la, Isu lä äkähui na maw-a sa pa dy.

³¹Tungaila Isu ma Mesia lä Säthaw üng Cäpaw vi näte nang ce yng haw hethang hai hokä yng ea ni, Isu hai-a hing saite dang hethang tähang-a, hini na tea kai lä tärü te vi dy.

Johan 21

Isu lä äkähui lawng säritä tea aetüing pa

¹Tupyng-a Isu lä Tiberi tuilipui teng-a äkähui na tea aetüing pa be dy. Aetüing te lä hini kätyng vi.

²Simon Peterae Didamu näsaite Thawmae, Kalile khö Kana märü üng Nathanela, Zebede üng cäpaw lawng netä hai äkäläng äkähui lawng netä lä mangtä awng.

³Simon Peterae ma äni ce tea “Kai lä mawi ne ai” näkha näpa. Äni ce ma “Kai ce la hui by ai” näpa. Tukha äni ce lä bälawng hai mawi la te ly ö dy. Tungaila kärung rungtaw mawi ne te lä dang pa ö y vi.

⁴Kädang thawde-a Isu lä mepui-a aedaw kha awng pa. Tungaila äkähui na lä Isu näte mae pa ö y.

⁵Isu ma “Rawijae na ä, mawi dang ö mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Dang y vi” näpa.

⁶Isu ma “Nang ce lä bälawng üng bangtang mang-a bälo hai heng ö by ä, mawi dang ai mang” näpa. Thui te kätyng-a äni ce ma bälo heng ea lä, mawi awng mang pa te phüing-a bälo bung re haw ö pa y vi dy.

⁷Tukha Isu ma bälung aevaw saite äkähui lä “Mä-ai üng Areng vi” näkha Simon Peterae tea thui pa. Hini lo thai ea Peterae lä nitha aetäkei kha tuilipui thung-a säly jaw pa dy.

⁸Äkälang äkähui na lä mawi awng mang saite bälo bung re kha bälawng hai hui pa ö dy. Äni ce lä mepui hai hanglaw bärai y, lang rui bangawtä tingtang awng.

⁹Äni ce lä mepui-a tyng ea mai ae-e-a bädang saite mawi hai täkaw bung nung ö vi.

¹⁰Isu ma “Nang ce üng vaihi dang saite mawi phütä nähai ö e” näpa.

¹¹Simon Peterae lä bälawng qawng-a paw ea mawi käleng na kawipy saite bälo bung mepui qawng-a re pa dy. Mawi me cungvaitä hai rui bangaw thungtä aemang ngaila, bälo lä aesä-ei pa y vi rawng.

¹²Isu ma “Ly kha kädang bö ca ö lawi” näkha äni ce tea thui pa. Äkähui na lä ämi lawngtä la “Nang lä ämi mei” näkha düng vawng ö pa y. Äma ce lä Areng näte mäny ö vi.

¹³Isu lä ly kha täkaw hai mawi la ea äni ce tea py pa.

¹⁴Isu lä dü te üng aetha pyng ea, äkähui na tea aetüng pa te lä qeng ämäthung dy.

Isu ni Peterae

¹⁵Äkähui na ca pyng ea Isu ma “Johan üng cäpaw Simon ä, äni ce ma kai tea bälung aevaw te qawng-a nang lä bälung aevawky cäkae mei” näkha Simon Peterae tea düng pa. Simon ma “Tüng cäkae Areng ä, nang tea kai bälung aevaw näte nang lä mäny dy” näpa. Tupyng-a Isu ma Peterae tea “Kai üng beram caw na tea mäcaw ba” näkha näpa.

¹⁶Tupyng-a Isu ma “Johan üng cäpaw Simon ä, nang lä kai tea bälung aevaw cäkae mei” näkha düng haile pa dy. Peterae ma “Tüng cäkae. Areng ä, nang tea bälung aevaw näte nang lä mäny dy be” näpa. Tukha Isu ma “Kai üng beram na tea rui pa ba” näkha näpa.

¹⁷Isu lä “Johan üng cäpaw Simon ä, nang lä kai tea bälung aevaw mei” näkha ämäthung düng pa be dy. Tukä qengthungtä düng pyng-a Peterae lä bälung naw kha “Areng ä, Nang lä äte cawngkhang na mäny bawi te kae be.

Nang tea bälung aevaw näte nang ma mäny dy be” näpa. Isu ma “Kai üng beram na bung mäcaw ba.

¹⁸“Tängai ba. Nang lä nade thüng-a khabai angkeng-a aemäk hing kha ngai saite mityng-a ly dy. Mätawng ea lä nang üng äkö pang netä bäjae kha khimi käläng na ma nang bung mäkhing pyng-a, nang ly hethang ngai y saite mityng-a nähai vi ai” näpa.

¹⁹(Isu ma hini kätyng thui pa te lä, Peterae lä Säthaw üng phung-ang aetüng hai hethang ätemakä sa kha dü ai mei näte phüng thui rüng pa te vi.) Tupyng-a Isu ma Peterae tea “Kai leithung hui lawi” näkha näpa.

Isu hai äkäläng äkähui na

²⁰Peterae lä leithung mang-a aehawi te kätü-a, äni üng leithung-a Isu ma bälung aevaw saite äkähui bung nung dy. Äni lä kädüngbö ca ea Isu üng äteng-a aety saite äkähui lawngtä ma “Areng ä, nang bung ämi ma täre na kö thung-a, a hethang mei” näkha düng pa.

²¹Peterae lä honi äkähui na bung nung kha “Areng ä, hini lä makä awng ai mei” näkha düng pa.

²²Isu ma “Kai cäqa haile tyng te khytä, äni tea hing hethang kai ngai hai dylä, nang üng aely y lyng. Nang lä kai leithung-a hui lawi” näkha näpa.

²³Honi älo phüng-a, “Honi äkähui dü hethang y dy” näkha thui rungrang saite anghang lä äkähui na säla-a aethangdü pa vi dy. Tungaila Isu lä “Hini äkähui lä dü y dy” näkha thui te y “Kai cäqa haile te kätü khytä, äni tea hing hai hethang kai ngai dylä nang üng aely y lyng” näkha thui te kae.

²⁴Hini phüng na thui saite hai tärü saite kung lä hini äkähui vi. Äni üng thui saite hini lo lä tüngkhaw te kai ce lä mäny ö te vi.

Kangkhüng üng älo

²⁵Isu ma sa saite phüng äkäläng na la awng mang te vi rawng. Honi angxynlyng na tärü king dylä, cae-u na khai hethang hini älawngpre-a mityng awng he y lyng näte kai lä aepö vi.

Angtawtha

Angtawtha 1

¹⁻²Änang Theophilu ä, kai ma nang tähang jangni-a täru saite cae-u-a lä, Isu lä Känipre-a paw y te kälang-a, äma üng sa saite hai mätu saite phüng angxynlyng na vi. Isu lä älawngpre-a, awng te kätü-a re pyng saite angtawtha na tea Muilaw Käcai hai angtu thui pa dy.

³Isu lä mätang kha dü pyng ea angtawtha na tea käni ruibälitä ämaw aetüng kha äma lä hing kha awng haile te mäny hethang äma bung mätü leilae pa. Isu lä angtawtha na tea Säthaw üng pre phüng thui pa.

⁴Känitä-a, Isu lä angtawtha na hai mangtä awng ea “Nang ce Jerusalem märü üng ly ö ja hang. Ä-ai ma mätaw he aedo saite Muilaw Käcai tea aering kha awng ö. Honi phüng na kai ma nang ce tea thui pyng te thai ö vi dy.

⁵Baptismae Johan lä tui hai baptismae py dy. Tungaila käni qae y tea Säthaw ma Muilaw Käcai hai baptismae py vi ai” näpa.

Isu lä Känipre-a paw te

⁶Tupyng-a angtawtha na lä aekäcö kha awng ea Isu tea “Areng ä, vaini üng kätü lä Isrelae khimi na tähang äma ce üng pre py haile he kätü dy mei” näkha düng pa.

⁷Isu ma angtawtha na tea “Ä-ai Säthaw lä aenae äma üng aely ngai te kätyng kätü käni na khai pa te nang ce lä mäny haw y lyng.

⁸Tungaila Muilaw Käcai nang ce tea tyng te kätü-a, nang ce lä haidae na dang kha Jerusalem märü, Judae khö angxynlyng hai Samari khö, khöteng täki khytä, khimi ce tea kai üng anghang thui ö ai” näpa.

⁹Älo thui pyng ea angtawtha na üng ämi känung-a Säthaw ma äni bung Känipre mang-a nähaija pa vi dy. Tämai ma khu kha angtawtha na lä äni bung nung ö y vi dy.

¹⁰Angtawtha na lä käni mang-a kheng kha awng ea, känih kanglung aekhu saite Känipre Säthaw üng angtawtha lawng netä lä äni ce tea aetüng pa vi.

¹¹Äni ce ma “Kalile khimi ce ä, ätephüng-a aedaw kha käni mang-a kheng ö te vi mei. Känipre-a paw saite Isu bung nung te kätyng äni lä äbaeni cäqa haile vi ai” näkha thui pa.

Angtawtha na aetang pa

¹²Tupyng-a angtawtha na lä Olive kung na awng saite me anhung mang üng Jerusalem märü-a vawi haile ö dy. Olive kung na awng saite me anhung lä Jerusalem märü hai hanglaw bärai te y vi.

¹³ Äni ce lä märü thung-a tyng ea äma ce awng saite ing üng äqawng-a paw ö dy. Honi mityng-a Peterae, Johan, Jaeko, Andru, Philip, Thawmae, Barthawleme, Mathai, Alphai üng cäpaw Jaeko, äma ce pre tea pyng hethang ngai hai ky saite Simon hai Jaeko üng cäpaw Judae ce awng ö vi.

¹⁴Angtawtha na angxynlyng lä aekäcö kha mangtä aetang leilae ö dy. Isu tea säbawng saite nawngmädi na hai äni üng nä-awi Maeri, äkangby na la awng ö by vi.

Peterae ma älo thui pa

¹⁵Kätü käni qae saite kätü-a, Isu tea Yng saite khimi lawng cungvai kuisytä na lä aekäcö ö kha awng ea Peterae lä aedaw kha älo thui pa dy.

¹⁶“By jä-ai na ä, Isu bung ne saite khimi na tea lang mätü saite lä Judae Iskriota vi. Caekäcai ping thung-a, Judae phüing thui rüing te kätyng cungrü hai te vi dy. Honi losai lä jangni-a Muilaw Käcai ma Davidae sanphrang tea thui hai pa te vi.

¹⁷Isu ma Judae la mä-ai hai mangtä kälü sa hethang re te vi kha mä-ai üng khimi by vi.

¹⁸(Judae lä hawi y saite kälü vang tangkae hai lai rang pa vi. Honi lai mityng-a kaibu kaerae kha äjo kawi ea täri na tho te hai ma dü pa vi.

¹⁹Honi anghang lä Jerusalem märü üng khimi angxynlyng na ma thai ö vi. Tukätephüng-a honi lai tea äma ce üng lo hai “Akedama” näkha näpa. Honi lä äthi tho saite lai näkha thui te vi.)

²⁰“Davidae sanphrang ma Sam ae-awi cae-u thung-a. ‘Äni üng ing lä khimi deqang sy. Honi ing-a ämi la awng hang sy. Äni üng mätawngky kälu la khimi kälang na lasy’ näkha täru vi.

²¹⁻²²“Tukätephüng-a Isu bung Säthaw ma aetha haile vi näte phüng na mä-ai hai mangtä thui hethang tähang-a khimi lawngtä bung re ö si. Honi khimi lä Baptismae Johan üng baptismae sa saite üng hai, Isu lä mä-ai hai mangtä khölawng tho saite kätü üng hai, äma Känipre-a paw te khytä, mä-ai hai mangtä awng saite khimi lawng he kae” näpa.

²³Tukha äni ce lä khimi lawng netä bung re ö dy. Änini lä Basaba näsaite Josefae (Justus näkha la mäny ö te vi) hai Mathia ni vi.

²⁴⁻²⁵Tukha äni ce lä aetang ö ea “Areng ä, nang lä khimi ce bälung mäny saite kung vi. Judae Iskriota lä äma aeteng saite mityng-a ly te vi dy. Judae mityng-a angta wtha ämi bung re dy mei näte Areng ä, kai ce tea mätü e.”

²⁶Tupyng-a phui aepy saite kätü-a, Mathia lä dang vi kha äni lä angta wtha lawng hawlai haetä thung üng khimi-a aelawng by vi dy.

Angta wtha 2

Pengtikos paw i käni

¹Pengtikos paw i tyng te kätü-a, yng saite angxynlyng na lä mityng kähaetä-a mangtä aekäcö kha awng ö vi.

²Qengtäma käni mang üng aeli kangcai tho te kätyng ätüng lä tyng pa vi. Honi ätüng lä äni ce aety saite mityng qütä-a kaw i pheng pa vi dy.

³Äni ce lä mai bälai kätyng aetüng te nung ö vi. Honi na lä aetäprei kha käyng na lawng lawngtä üng qawng-a tyng pa ö vi dy.

⁴Tukha Muilaw Käcai ma äni ce angxynlyng tea rui hai pa vi dy. Muilaw Käcai ma älo aepe hai te kätyng-a, äni ce lä älo amäy cawngkhang na hai aepe ö vi dy.

⁵Honi kätü-a älawngpre kälang mityng mang üng awng saite Judae na lä ly kha Jerusalem märu-a awng ö te vi. Äni ce lä Säthaw tea cäphaw ö te vi.

⁶Äni ce hani tüng na thai te kätü-a lä, ly kha aekäcüng ö te vi. Khimi qütä lä yng saite na üng älo aepe te äma ce üng älo na hai, thai ö te phüng-a, äni ce lä cangxei ö vi dy.

⁷Äni ce lä cangxei ö phi te phüng-a “Älo thui saite hini khimi angxynlyng na lä Kalile khimi ce y vi nang mei.

⁸Makä sa kha mä-ai lä mä-ai ma ce üng älo na hai-a, thai haw ö te vi mei.

⁹⁻¹⁰Mä-ai lä Parthai pre, Medai pre, Elamitai pre, Mesopotamia pre, Judae khö, Kapadokia khö, Ponta khö, Asia pre cäpi, Phrukia khö, Pamphulia khö, Aikuta pre, Sarene märü teng üng Lebia khö hai, Rom märü na mang üng hai ly ö bawi te vi.

¹¹Mä-ai thung-a Judae khimi na lä awng te by vi. Judae na üng Säthaw tea cäphaw saite ceng käläng na la awng by vi. Kreti näsaite angrai sälawng qawng üng khimi na hai Arabia pre üng awng saite khimi na la awng ö te vi. Tungaila Säthaw üng cangxei saite phüng äni ce thui saite lä mä-ai ma ce üng lo na hai thai ö te vi” näkha aethui ö dy.

¹²Tukha äni ce lä cangxei te hai thui haw y kha äma ce ma lawng lawngtä tea “Hini lä ätemakä näte vi nang mei” näkha aedüng ö vi dy.

¹³Tungaila phütä khimi ce ma aenui aepai hai-a “Äni ce lä jö, ra bärui ö te kae ecy” näkha näpa.

Peterae ma älo thui pa

¹⁴Tukha Peterae lä angtawtha lawng hawlai haetä na hai mangtä aedaw kha khimipui na tea “By jä-ai Judae na hai Jerusalem märü-a awng saite rawijae na ä, kai ma hikä awng saite phüng nang ce tea thui mäcai he ngai. Nang ce lä kähawi-a tängai ö.

¹⁵Hini khimi ce lä nang ce üng dawng te kätyng-a jö, ra na bärui ö te y lyng. Vaihi kädang thawde naeri tākawtä kae vi rawng.

¹⁶Hini lä buisaw Jola ma thui rüng saite kätyng kae vi.

¹⁷“Säthaw ma kangkhüng üng käni-a lä, kai ma khimi angxynlyng na tea kai ma üng Muilaw Käcai py vi ai. Nang üng cäpaw cänung na ma buisaw lo

thui ö vi ai. Nang üng särai na lä, äsämai na nung ö vi ai. Nang üng mätawng nawngmäcaw na lä aemang na nung ö vi ai.

¹⁸Honi käni-a lä kai tea yng saite mawsawng tangnae, nawngmädi nawngmäcaw na tea mäteng kai ma üng Muilaw Käcai mätaw vi ai. Äni ce ma buisaw lo thui ö vi ai.

¹⁹Kai ma käni mang-a cangxei saite na sa pa ai. Älawng qawng-a kamarae na sa ai. Älawng qawng-a khimi ce lä äthi na hai maikhü na nung ö vi ai.

²⁰Areng üng phung-ang käni käleng tyng y te käläng-a, käni lä käving-a aelawng kha Law lä äthi kätyng thing vi ai.

²¹Areng tea ka saite khimi angxynlyng na bung, Säthaw ma aeqang ö pa vi ai näkha ätüng käleng hai-a thui pa dy. ’

²²“Isrelae khimi ce ä, hini älo na tängai ö! Säthaw ma Nazare märü üng Isu tea cangxei saite na hai kamarae na sa hethang aenae py pa vi. Honi hai-a Säthaw lä Isu bung mätaw kha mätü te vi. Honi tea nang ma ce ma lä mäny ö te kae be.

²³Säthaw lä äma üng aedawng te aely kängai saite te phüng-a, Isu bung nang ce tea a te vi dy. Tukha nang ce lä khimi kähawi y na hai äni bung thinglang qawng-a sengmu hai täheng kha bädü pa ö te vi.

²⁴Tungaila Säthaw ma Isu bung kädü thung üng mätha haile tyng vi dy. Äni bung mätang te thung üng aelawi hai te vi. Kädü mi lä äni tea mäkhing haw y te phüng-a vi.

²⁵Davidae ma Isu phüng thui te lä, ‘Kai, Mesia, lä Areng Säthaw bung kai üng äteng-a nung jawjaw te vi. Äni lä kai üng bangtang mang-a awng te phüng-a, kai lä ri y vi ai.

²⁶Tukätephüng-a kai lä anghawtho kha Säthaw tea bälaw te vi. Kai üng ätabung tähang la aethang khai te awng vi.

²⁷Ätephüng-a mei nädylä nang ma kai bung angqaw khaw-a khaisö y vi ai. Kai lä Areng üng älo tängai te hai, tämö khai te phüng-a, kai üng ätabung täprawng-a rawng hai pa y vi ai.

²⁸Nang lä kai tea hing te lolang mätü te vi. Nang ma kai tea awng hai te phüng-a, kai lä tengxyng y kawngphi vi' näkha näpa.

²⁹“Rawijae na ä, nang ce tea tätang khü-a kai lä thui te vi. Mä-ai üng kangsi Davidae lä dü kha äni bung khimi ce ma ö pa te vi. Tukha äni üng täprawng lä vaini khytä hi-a awng rawng.

³⁰Tungaila äni lä buisaw lawngtä vi kha Säthaw lä äni üng älo aedo te tea mäny vi. Säthaw lä Davidae üng kaesui lawngtä bung Davidae kätyng-a, sanphrang sa hai vi ai näte äma lä mäny te vi.

³¹Tukha Säthaw ma makä sa ai mei näte Davidae lä mäny vi te phüng-a, ‘Mesia lä aetha be ai näte thui pa vi. Säthaw lä äni bung täprawng-a khaisö y vi ai. Äni üng ätabung lä täprawng-a rawng hai pa y vi ai’ näpa.

³²“Honi Isu bung Säthaw ma aetha hai tyng pa vi dy näte kai ce lä nung khe kha khimi ce tea thui haw ö te vi.

³³Säthaw ma Isu bung äma üng bangtang mang-a khai kha Äpä-ai ma aedo saite Muilaw Käcai tea äni lä dang vi dy. Nang ce vaihi nung kha thai saite lä Areng ma mä-ai tea py saite äni üng lasawng vi.

³⁴⁻³⁵Sanphrang Davidae lä Känipre mang-a paw te y. Tungaila äni thui te lä ‘Kai üng Areng tea Säthaw ma thui pa te lä, “Nang üng täre na bung nang üng äkho täkui-a, khai te khytä kai üng bangtang mang-a, aety nä be”’ näpa.

³⁶“Tudylä Isrelae khimi na ä, nang ce ma thinglang qawng-a täheng saite Isu bung Säthaw ma Areng hai Mesia-a bälawng dy näte, nang ce angxynlyng tea mäny he ngai hai te vi” näkha ätüng käleng hai-a thui pa dy.

³⁷Peterae thui saite na khimi ce ma thai te kätü-a lä, äni ce lä bälung hawi y phi ö pa vi dy. Peterae hai angtawtha käläng na tea “Rawijae na ä, kai ce lä makä sa ai dy mei” näpa.

³⁸Peterae ma lä äni ce tea “Nang ce angxynlyng hunghö thung üng aedawng mäkhüng ö lawi. Isu Khrista üng ämüng hai-a, nang ce lä baptismae la ö. Tudylä nang ce üng hunghö na Säthaw ma bälawi ai mang. Tukha nang ce lä Muilaw Käcai dang ai.

³⁹Säthaw ma hini aedo saite lo lä, nang ce hai nang ma ce üng nade na tähang py te vi. Hini aedo saite lo lä, kähanglaw-a awng saite nang ce angxynlyng na tähang vi. Mä-ai üng Säthaw ma ka saite khimi angxynlyng na tähang vi. ”

⁴⁰Peterae lä käläng älo na hai, äni ce tea kähawi-a, täru khi pa dy. Äni ma “Säthaw lä hawi y saite na tea dengpy ai. Nang ce lä äni ce kätyng awng ö hang” näkha näpa.

⁴¹Äni üng älo tängai saite Khimi ce lä baptismae la ö dy. Tukha honi käni-a khimi sang thungtä tingtang Isu tea yng kha äni ce üng äpy na-a lawng ö vi dy.

Yng saite na üng kähing sai

⁴²Äni ce lä angkawtha na üng mätu te lo na tängai ö dy. Äni ce lä käni qütä-a aekäcö kha Areng bö ca te hai aetang ö vi dy.

⁴³Tukha Jerusalem-a awng saite na angxynlyng lä cangxei ö vi dy. Ätephüng-a mei nädylä angkawtha na ma cangxei saite na hai kamarae na sa pa mang te phüng-a vi.

⁴⁴Isu tea Yng saite khimi angxynlyng na lä mangtä aeting leilae kha äma ce üng vyngsai angxynlyng na lä rangpui-a mäsung ö vi dy.

⁴⁵Äni ce lä äma ce üng älawng mityng hai vyngsai na jaw kha aely ngai saite-a tangkae mangtä aeri ö bawi vi dy.

⁴⁶Äni ce lä käni qütä Säthaw üng Ingekäcai käleng thung-a mangtä aeting ö dy. Tukha äni ce lä bälung mangtä kawng anghawtho te hai ma, äma ce üng ing-a Areng bö mangtä ca ö vi dy.

⁴⁷Äni ce lä Säthaw tea bälaw te hai, khimi angxynlyng na maw-a mimai dang ö vi. Tukha Areng Isu ma käni qütä khimi ce bung aeqang kha yng saite na lä aepu rae pa vi dy.

Angtawtha 3

Peterae lä aeke haw y saite khimi bung naw te hawi sa pa

¹Nitä käni-a Peterae ni Johan lä Säthaw üng Inγκäcai-a aetang saite kätü kädüing lang naeri thungtä-a ly hawi dy.

²Äcae kähawi bei näkha thui saite Inγκäcai üng thokhae kung-a aepeng te üng hai aeke haw y saite khimi lawngtä lä aety kha awng pa vi. Äni bung khimi ce ma käni qütä aejawng kha Inγκäcai-a ly saite na tea phawisae mäkäi hethang khai pa vi.

³Äni lä Peterae ni Johan bung kätho-a kung te nung ea “Phawisae py jo ä” näkha mäkäi pa vi.

⁴Peterae ni Johan lä äni tea kheng hawi dy. Peterae ma “Kai ni tea kheng e” näkha näpa

⁵Tukha äni lä änini te üng phawisae dang ai müng näkha aepö te hai kheng te vi.

⁶Tungaila Peterae ma “Kai ni tea sui hai tangkae awng y. Kai ni tea awng saite ta nang tea py ai mang. Nazare märü üng Isu Khrista üng ämüng hai-a aetha kha aeke lawi” näpa.

⁷Tupyng-a äni üng äkö bangtang-a süng kha mätha pa dy. Qengtäma äni üng äkho hai äkho mi la aethaw awng pa vi dy.

⁸Äni la aebälü kha aeke te aetawng dy. Tupyng-a äni lä Peterae ni Johan hai ly ea Inγκäcai thung-a aebälü te hai aeke kha Säthaw tea bälaw pa vi dy.

⁹Khimipui angxynlyng ma äni lä aeke kha Säthaw tea bälaw te nung ö bawi pa vi.

¹⁰Khimipui na lä äni lä Inγκäcai üng äcae kähawi thokhae kung-a aety kha phawisae mäkäi saite khimi näte mäny te vi kha cangxei ö phi vi dy.

Ingakäcai-a Peterae älo thui pa

¹¹Naw hawi saite khimi lä Peterae ni Johan äteng-a awng khi pa ea khimi angxynlyng na lä cangxei te hai Peterae ce kä awng sai Solomon ämüng mäthi saite bakhung-a aehui kha aekäcö ö vi dy.

¹²Peterae lä khimi ce bung nung kha äni ce tea “Isrelae khimi ce ä, ätephüng-a nang ce lä cangxei kha kheng ö te vi mei. Kai ce üng haidae hai hawi saite phüng-a, äni üng naw hawi te näkha nang ce lä kai ce tea aepö ö te vi mei.

¹³Abraham üng Säthaw, Isaika üng Säthaw hai Jaeko üng Säthaw, mä-ai kangsi na üng Säthaw, lä äma üng mawsawng Isu bung mäsang pa te vi dy. Nang ce lä honi Isu bung bädü hethang Pilata mätawngky kö-a a ö te vi. Pilata mätawngky ma honi Isu bung aelawi hai hethang ngai ea la nang ce lä äni bung khaisö ö te vi.

¹⁴Nang ce lä caiping te hai cüng saite Isu bung ngai pa ö y. Khimi bädü saite honi bung lä lawi hethang mäkäi ö vi.

¹⁵Nang ce ma hing hai saite kung bung lä bädü ö vi. Tungaila Säthaw ma Isu bung lä kädü thung üng mätha haile pa vi. Kai ni lä ämi hai nung khe hawi te vi kha hini kätyng nang ce tea thui haw te dy.

¹⁶Mä-ai lä Isu tea yng te phüng-a hini khimi lä naw hawi te vi dy. Nang ce lä äni bung nung te hai mäny ö vi. Tukha mä-ai lä Isu tea yng te phüng-a Isu ma lä hini khimi bung nang ce nung te kätyng äma üng ämüng haidae hai-a, naw te hawi hai ping pa te vi dy.

¹⁷“Rawijae na ä, nang ce lä nang ma ce üng mätawngky na ma, Isu lä Mesia vi näte mäny y te phüng-a, hini kätyng sa te kai lä mäny vi.

¹⁸Tungaila Säthaw lä buisaw na hai-a, thui hai rüng te kätyng-a, Mesia lä mätang bälaica vi ai. Hini kätyng Säthaw ma thui saite lo lä cungrü hai te vi dy.

¹⁹Tukha nang ce üng hunghö na cai hethang tähang-a, aedawng mäkhüng te hai ma Säthaw tea vawi ö haile lawi.

²⁰Tudylä Säthaw ma nang ce tea Muilaw Käcai hai aethaw py ai. Nang ce tähang Isu bung äbaeni mätaw be ai. Isu lä Säthaw ma nang ce tähang khai rüing pa saite Mesia vi.

²¹Jangni-a Säthaw ma lä buisaw käcai na hai-a, älo aedo hai rüing te kätyng angxynlyng sa bälai bawi y te khytä Isu lä Känipre-a awng he kae vi.

²²Mosi ma Mesia phüing thui te lä ‘Säthaw ma kai kätyng aetawng saite buisaw lawngtä bung mätaw pa ai. Äni lä nang ce ceng thung üng khimi lawng vi ai. Honi buisaw thui saite lo angxynlyng na nang ce lä tängai he kae.

²³Äni üng älo tängai y saite khimi tea lä Säthaw ma täphra pa vi ai’ näpa.

²⁴Buisaw Samawila üng hai aetawng kha buisaw angxynlyng na la vaihi kätü üng phüing na thui rüing pa te vi dy.

²⁵Nang ce lä buisaw üng aedo te lo kätyng dang ö vi ai. Säthaw ma kangsi na tea aedo saite älo nang ce hai aesui bawi te vi. Säthaw ma Abraham tea ‘Nang üng äceng phüing-a älawngpre üng khimi angxynlyng na tähang kähawi dang ö bawi ai’ näkha thui pa dy.

²⁶Säthaw lä äma üng mawsawng bung älawngpre-a mätaw ea nang ce tähang kähawi dang hethang angcü-a ma nang ce thung-a, tyng hai pa te vi. Nang ce hawi y saite lolang üng aekö haile hethang tähang kähawi py te vi. ”

Angtawtha 4

Peterae ni Johan bung thawng thung-a khai pa

¹Peterae ni Johan lä khimipui na tea älo thui saite kätü-a mäthykung na, Säthaw üng Ingekäcai ty saite na üng mätawngky hai Sadukai na lä tyng ö by vi.

²Angtawtha na lä khimi ce tea mätü kha Isu dü te üng aetha saite phüing na thui pa te phüing-a, mätawngky na lä kädawtho pa ö vi dy.

³Äni ce lä Peterae ni Johan bung ne kha vaihi lä kädüing te phüing-a, kädang khytä thawng thung-a khai pa vi dy.

⁴Tungaila anghang thai saite khimipui thung üng yng saite na lä awng mang pa vi. Tupyng-a Yng saite khimi nawngmäcaw na lä lawng sang bangtä tingtang awng pa vi.

⁵Nitä pyng-a lä Judae kälengky hai mätawngky na hai Mosi üng Ubädi särae na lä Jerusalem märü-a aeting ö dy.

⁶Äni ce lä mäthykung kälengky Ana hai aeting ö vi. Honi mityng-a Kaiafa, Johan Alesanda hai mäthykung mätawngky üng äkäläng amäy na la awng ö by vi.

⁷Äni ce lä Peterae ni Johan bung äma ce maw-a nähai hai ea änini tea “Nang ni tea ämi üng ämüng hai hini sa hethang haidae py te mei” näkha düng pa dy.

⁸Tukha Peterae lä Muilaw Käcai kawi te lolang mätü pa te hai äni ce tea “Judae na üng mätawngky na ä, ämi üng ämüng hai sa hawi te mei.

⁹Vaihi nang ce ma kai ce tea düng saite phüng lä aeke haw y saite khimi bung mä-ai lä säbawng kha äni üng kånaw käsaw hawi hai te vi. Äni lä makä sa kha aekei haw te mei näte nang ce lä mäny he ngai ö te mei.

¹⁰Nang ce hai Isrelae khimi angxynlyng na te mäny hai he ngai te lä, nang ce ma thinglang qawng-a bädü saite Nazare märü üng Isu Khrista üng haidae hai-a hini aedaw saite khimi bung kånaw käsaw hawi sa pa te vi. Nang ce ma bädü saite Isu bung lä Säthaw ma mätha haile tyng pa te vi dy.

¹¹Caekäcai thung-a Isu phüng hini kätyng tärü vi. ‘Ing sa saite nang ce ma khaisö saite kälung lä aely kälengky kälung-a aelawng vi dy’ näkha nä vi.

¹²Honi Isu ma qaitä ni khimi ce bung aeqang haw te kae. Älawng qawng-a awng saite khimi na tähang Säthaw lä Isu lawngtä xyng bung mätaw te vi” näkha Peterae ma thui pa.

¹³Peterae ni Johan lä ri te awng y käla sa te nung ea änini lä khimi rungrang kae kha cae la kaw phi saite khimi y, näte mätawngky na ma mäny ea lä, cangxei ö pa vi dy. Änini lä Isu hai mangtä awng saite khimi vi näte lä mäny ö vi dy.

¹⁴Naw hawi saite khimi bung lä Peterae ni Johan hai mangtä aedaw kha awng te nung te phüng-a, äni ce lä ätemakä la käsi thui haw ö pa y vi dy.

¹⁵Tupyng-a Judae mätawngky na lä Peterae ni Johan bung kawngci üng ärang mang-a mätho hai kha äma ce tingtawi älo aedüng ö dy.

¹⁶Äni ce lä “Hini khimi ni tea makä sa ö ai mei. Änini ma cangxei-a sa saite lä Jerusalem märü üng khimi angxynlyng ma mäny ö bawi vi dy. Mä-ai lä hini cangxei-a sa y näkha thui haw y lyng.

¹⁷Tungaila hini angthang khimi qütä mäny y hethang tähang-a, mä-ai lä sa he kae. Äni ce lä Isu üng ämüng ämi tea la thui y hethang kätei te lo thui ö kae si. ”

¹⁸Tupyng-a Judae mätawngky na lä angtawtha lawng netä bung kähying haile pa ea Isu phüng thui, mätu he kae y, näkha täru khi pa vi dy.

¹⁹Tukha Peterae ni Johan ma “Säthaw üng lo tängai te qawng-a nang ce üng lo tängai dylä, Säthaw maw-a hawi ai mang mei näte dawng kae-e.

²⁰Kai ni lä nung saite hai thai saite phüng thui y käla awng haw y lyng” näkha äni ce tea thui hawi pa vi dy.

²¹Tupyng-a Judae mätawngky na lä angtawtha ni tea kätei kha bälawi hawi vi dy. Makä sa kha änini tea dengpy ai mei näte mäny ö pa y vi dy. Äte makäte phüng-a mei nädylä, khimi ce angxynlyng lä angtawtha ni sa saite kamarae phüng-a, Säthaw tea bälaw kha awng pa ö te vi.

²²Peterae ni Johan ma kamarae hai naw hawi sa pa saite khimi lä khösäning ruibälitä cang y awng pa vi dy.

Käyng na üng aetang pa saite

²³Peterae ni Johan lä thawng thung üng aelawi pyng ea, änini üng rawijae na thung-a ly kha mäthykung käleng na hai, Judae mätawngky na thui te älo na thui pa haile hawi vi dy.

²⁴Käyng na ma honi lo thai ea äni ce lä “Areng ä, nang lä käni, älawng, pangle thung-a awng saite na bung sa pa saite Kung vi.

²⁵Nang lä nang ma üng mawsawng kai ce üng Pä-ai Davidae sanphrang tea Muilaw Käcai hai älo aepe hai te vi. ‘Ätephüng-a ceng käläng üng khimi na lä kädawtho kha, Isrelae khimi na la hawi y saite na dawng aetütü ö te vi mei.

²⁶Älawng qawng üng sanphrang na hai mätawngky na lä, Areng hai äma üng Mesia tea täre sa he aekäcö ö dy’ näpa.

²⁷“Tätang khü-a Herodae sanphrang hai Rom mätawngky Pontia Pilata lä ceng käläng üng khimi na hai Isrelae khimi na lä hini märü-a aekäcö ö vi. Nang ma re rüing kha nang üng caiping saite mawsawng Isu bung äni ce lä bädü hethang aedüing ö vi dy.

²⁸Nang lä phung-ang käleng vi. Nang ma jangni-a aedawng te kätyng hai aely ngai te kätyng äni ce lä sa ö te vi.

²⁹Areng ä, äni ce üng kätei saite na sämai kü jo ba. Nang üng mawsawng na ri y käla ma nang üng älo thui vawng hethang säbawng kü ba.

³⁰Nang üng äkö bäjae kha Cäpaw Käcai Isu üng haidae hai-a, cangxei saite na hai kamarae na sa kha khimi ce üng känaw käsaw na hawi sa pa kü ba” näkha ätüng käleng hai aetang ö dy.

³¹Äni ce aetang pyng ea äni ce awng saite mityng aehüng pa vi. Äni ce angxynlyng Muilaw Käcai hai kawi kha Säthaw üng älo thui vawng ö phi vi dy.

Käyng na üng awng saite

³²Käyng angxynlyng na lä bälung mangtä aedü kha awng ö vi. Ämi lawngtä la vyngsai angxynlyng na mäsaite te awng y käla ma mangtä mäsong ö vi.

³³Angtawtha na lä Säthaw ma Isu dü te üng mätha haile te phüng haidae käleng hai-a thui ö vi dy. Tukha äni ce tea Säthaw ma tähang kähawi awng mang-a py pa dy.

³⁴⁻³⁵Äni ce thung-a mätang saite ämi lä awng pa y vi. Ätephüng-a mei nädylä lai hai ing awng saite khimi na jaw kha tangkae na lä angtawtha na tea py pa

ö te phüng-a vi. Tukha angkawtha na ma khimi qütä tähang aely ngai te kätüng bäri pa haile dy.

36-37 Josefae näsaite khimi lawngtä la awng vi. Äni lä Levi ceng kaesui vi kha Saipära angrai sälawng üng ly te vi. Angkawtha na ma äni tea Banaba näkha ämüng kangthae mäthi pa dy. (Banaba näsaite ämüng üng phüng lä khimi ce tea aethaw py saite khimi näte vi.) Banaba lä äma üng lai jaw kha angkawtha na maw-a phawisae khai pa vi dy.

Angkawtha 5

Anania hai Sapiri

1Honi kätü-a Anania näsaite nawngmäcaw hai änawngpui Sapiri lä äma ni üng lai jaw hawi te vi.

2Tukha Anania lä jaw ea dang saite phawisae kaehütä äma ni tähang khai mai vi dy. Äni üng änawngpui la mäny by vi. Phawisae kaehütä lä angkawtha na tea py pa dy.

3Peterae ma Anania tea “Anania ä, nang lä lai jaw ea dang saite phawisae kaehütä nang ma tähang khai mai kha Muilaw Käcai tea kaeling sa vi dy. Ätephüng-a hini kätüng sa hethang nang üng bälung thung-a Setan angra tea mityng pyng hai te vi mei.

4Honi lai lä jaw y käläng-a lä nang ma üng y vi nang mei. Jaw pyng ea dang saite phawisae la nang ma üng vyng y mei. Ätephüng-a nang üng bälung thung-a hini kätüng dawng te mei. Nang lä khimi tea kaeling sa te kae y, Säthaw tea kaeling sa te vi dy. ”

5Honi älo thai te hai Anania lä aetüng kha dü pa vi dy. Honi phüng thai saite khimi na lä ri ö phi pa vi dy.

6Tukha särai na ma Anania äro bung käni hai säve pyng ea ärang-a mätho kha aevui ö vi dy.

7Tupyng-a naeri thungtä qae saite kätü-a, Anania üng änawngpui lä tyng by vi dy. Tungaila hani phüng na äni lä mäny y vi rawng.

⁸Peterae ma “Nang lä lai ävang hijetä jaw te kae mei” näkha düng pa. Tukha änawngpui ma lä “Tu jetä kae dy” näkha thui pa.

⁹Peterae ma “Ätephüng-a nang ni lä Säthaw üng Muilaw Käcai tea käny hethang bälung aedü hawi te vi mei. Kheng e, nang nawngpaw bung aevui saite na vaihi thokhae kung-a tyng ö dy. Nang bung la äni ce ma aevui ai mang” näpa.

¹⁰Qengtäma honi nawngmädi lä Peterae üng ämaw-a aetüng kha dü by vi dy. Särai na lä honi nawngmädi dü te nung ö vi dy. Tukha äro bung aejawng kha änawngpaw teng-a aevui pa by vi dy.

¹¹Käyng na hai äkäläng khimi angxynlyng lä honi phüng na thai ea tengxyng y ri ö phi vi dy.

Angtawtha na ma khimi kånaw bung hawi sa pa

¹²Angtawtha na lä khimi ce tähang cangxei saite kamarae awng mawng-a sa pa ö dy. Käyng na angxynlyng lä Solomon üng bakhung-a aekäcö leilae ö dy.

¹³Tukha Isu tea yng y saite khimi na phüng äkäläng na lä kähawi thui ngaila, ämi la äni ce hai mangtä awng ö vawng y vi dy.

¹⁴Tungaila Areng Isu tea yng saite nawngmädi nawngmäcaw na lä awng mang rae awng mang rae pa ö vi.

¹⁵Tukätephüng-a khimi ce lä kånaw na bung nähai ö pa vi. Peterae lä lolang-a aeke te kätü-a, naw saite na khimi ce üng ätabung qawng-a Peterae üng kaekhui tyng hethang tähang-a aejawng nae na hai khimi kånaw na bung lolang qawng-a khai ö vi dy.

¹⁶Tukha Jerusalem äteng äpa-a awng saite vang hai märü üng khimipui na lä naw saite na hai angra kung saite na bung nähai ö vi. Angtawtha na ma äni ce angxynlyng na bung hawi sa pa vi dy.

Angtawtha na tea sakälö khü pa

¹⁷Tukha mäthykung kälengky hai Sadukai thung-a awng saite äni üng rawijae na lä pä-e te bälung awng ö vi. Äni ce tea bäjeng hethang dawng khaw ö vi dy.

- ¹⁸Äni ce lä angdawtha na bung ne ea thawng thung-a bäla ö pa vi dy.
- ¹⁹Tukha kärung thung-a Säthaw üng angdawtha ma lä thawng ing kätho pä-awng ea angdawtha na bung ärang mang-a nähai pa ö vi.
- ²⁰“Nang ce lä ly kha Säthaw üng Inggäcai baesung thung-a dungtäsa hing saite phüing khimi ce tea thui pa ö lawi” näpa.
- ²¹Angdawtha na lä Säthaw üng angdawtha ma thui te kätyng khö aevang ea lä Inggäcai baesung thung-a ly kha khimi ce tea Isu phüing mätu pa ö vi dy. Mäthykung kälengky hai äma üng rawijae na tyng ea äni ce lä Sanhendrin kawngci-a awng saite Isrelae mätaungky angxynlyng na bung aekäcö hai pa vi dy. Tupyng-a angdawtha na bung nähai hethang Inggäcai ty saite na bung thawng thung-a mätaung ö dy.
- ²²Äni ce thawng thung-a tyng saite kätü-a lä, angdawtha na bung nung pa ö y vi. Tukha Sanhendrin kawngci-a vawi haile ö dy.
- ²³Tukha “Thawng kätho lä äkähawi-a aekhae vi. Thawng-a ty saite na lä kätho teng-a awng te kai ce lä nung ö te vi. Tungaila kätho pä-awng kha kheng ea lä, äthung-a ämi lä awng y pa vi dy” näkha thui pa ö haile tyng dy.
- ²⁴Honi anghang na thai saite kätü-a Inggäcai ty saite na üng kälengky hai mäthykung käleng na lä cangxei te hai “Vaihi makäti na tyng ai rawng mei” näkha aedawng ö dy.
- ²⁵Tukha khimi lawngtä lä tyng ea “Nang ce ma thawng thung-a khai saite khimi na lä Inggäcai baesung thung-a aedaw kha khimipui na tea Isu phüing mätu kha awng vi dy” näkha thui pa dy.
- ²⁶Tukha Inggäcai ty saite üng äkälengky ma lä äma üng Inggäcai ty saite na hai ly kha angdawtha na bung vähai pa ö vi. Tungaila äma ce tea khimipui na ma kälung hai käde kha bädü ai näte ri te phüing-a angdawtha na bung kähawi-a nähai pa ö vi dy.
- ²⁷Tupyng-a angdawtha na bung Sanhendrin kawngci üng maw-a aedaw hai pa ö vi. Tukha mäthykung kälengky ma lä äni ce tea älo düng pa dy.

²⁸Äni ma “Isu üng phüng nang ce lä mätu vawi hang” näkha mäkhäng khi pa dy. “Tungaila vaihi nang ce lä Jerusalem märü-a awng saite khimi angxynlyng na tea äni üng phüng mätu ö pyng te vi dy. Kai ce phüng-a äni lä dü te vi näkha nang ce lä käsi thui ö te be tu” näkha näpa vi.

²⁹Tukha Peterae hai angta wtha na ma “Kai ce lä khimi ce üng älo tängai te qawng-a lä Säthaw üng älo tängai he kae te vi.

³⁰Nang ce ma thinglang qawng-a Isu bung täheng kha bädü te vi. Mä-ai kangsi na üng Säthaw ma lä äni bung kädü thung üng mätha haile tyng pa vi dy.

³¹Säthaw lä honi Isu bung äma üng bangtang mang-a khai kha Mätawngky hai Aeqangkung-a mäsang pa te vi. Isrelae khimi na aedawng mäkhüng haw hethang hai hunghö aelawi hai hethang tähang-a, Säthaw ma Isu bung hikä khai pa te vi dy.

³²Kai ce lä hini phüng na nung khe kha thui haw saite na vi. Muilaw Käcai la khimi ce tea mätü vi. Säthaw lä äma üng älo tängai saite na tea äma üng Muilaw Käcai py te vi” näpa.

³³Hini älo na thai ea lä Sanhendrin kawngci äkung na lä tengxyng y, kädawtho phi te phüng-a, angta wtha na bung bädü hethang aedüng ö vi.

³⁴Tungaila Kamela näsaite Pharisai lawngtä la awng vi. Äni lä Mosi üng Ubädi mätu saite särae vi kha khimi angxynlyng na ma tämö khai te lawngtä vi. Honi Kamela lä Sanhendrin kawngci ämaw-a aetha kha angta wtha na bung tänaetä ärang-a mätho hai hethang thui pa vi.

³⁵Tukha äni ma “Isrelae na ä, honi khimi ce tea makä sa ai mei näte nang ce kähawi-a aedawng ö.

³⁶Jangni-a Thuda näsaite lä Rom aecörae tea täphra hethang täre mäsa hai kha äma lä ‘Kai lä khimi mäta wngky dy’ näkha thui te vi. Äni lä khimi lawng cungvai bälitä na bung kädö te vi. Reisae na ma äni bung bädü pyng ea lä leithung hui saite khimi na lä awng ö xhixae kha äni üng sa saite na lä la king pa vi dy.

³⁷Tupyng-a aecörae lä khimi üng ämüing cae-u thung-a tärü hai te kätü-a, Kalile khö üng Judae näsaite lä tho be kha äma leithung hui saite khimi na tea Rom aecörae bung täphra he täre sa hai dy. Äni bung la Rom reisaie na ma bädü pyng be ea lä äni üng äkähui na la awng xhixae pa be vi dy.

³⁸Tukätephüing-a kai ma nang ce tea thui he ngai te lä, äni ce sa he ngai saite tea mäkhäng ö hang. Äni ce bung bälawi pa ö kae.

³⁹Äni ce sa saite na khimi üng kaedawng saite kae dylä pra raw vi ai mang. Tungaila Säthaw üng aely kängai kätüing sa vi dylä nang ce täphra haw y te cang y, nang ce ma Säthaw tea täre sa te kätüing awng lae vi ai” näpa. Tukha Sanhendrin kawngci üng khimi na lä Kamela üng thui saite na tängai ö dy.

⁴⁰Angtawtha na bung nähai kha mäkhäe pa ö vi. Tupyng-a äni ce tea Isu üng phüing älo thui haile y hethang mäkhäng ceng kha bälawi pa ö vi dy.

⁴¹Tukha angtawtha na lä Isu tähang äni ce mätangbälai saite lä Säthaw üng lasawng näkha aedawng ö te phüing-a, bälung anghawtho te hai ma Sanhendrin kawngci mityng üng thoja pa ö vi dy.

⁴²Tupyng-a käni qütä Säthaw üng Inγκäcai hai Yng saite khimi na üng ing-a, Isu lä Mesia vi näte phüing Angthang Kähawi na thui ö haile tyng vi dy.

Angtawtha 6

Angtawtha na tea säbawng he khimi lawng säritä re pa

¹Honi kätü-a yng saite na lä khimi rui awng mang rae vi dy. Tukha Käri lo aepe saite Judae khimi na hai Hebärai lo aepe saite Judae khimi na lä aede ö y vi. Käri lo aepe saite Judae khimi na lä äma ce te üng lömai nä-awi na tea mangtä ca nei he bäri hai y näkha Hebärai lo aepe Judae khimi na tea käsi thui pa ö vi.

²Tukha angtawtha lawng hawlai netä na lä äkähui na bung kähüing ea “Kai ce lä Säthaw lo thui saite na khaisö kha ca nei hethang bäri saite lä aevaw y lyng.

³By jä-ai na ä, nang ce thung üng khimi lawng säritä bung re ö lawi. Äni ce lä Muilaw Käcai kawi te hai, bälung cüng te hai, khimi ce ma äni ce tea tämö khai saite na-a lawng hethang kae. Hini kälü sa hethang äni ce tea kai ce ma py pa ai mang.

⁴Kai ce tähang-a lä, aetang te hai Angthang Kähawi thui te hai, mätu kha kätü na byng hai vi ai” näpa.

⁵Angtawtha üng thui te lo lä Yng saite khimi angxynlyng na ma ngai ö bawi te vi. Tukha äni ce lä Stephen bung re ö vi dy. Stephen lä yng te aethaw leng bärai kha Muilaw Käcai hai kawi saite khimi vi. Tupyng-a Philip, Proko, Nikano, Timon, Pamena, Nikola ce bung re ö dy. Nikola lä Judae khimi y vi. Äni lä Antioh märü üng Judae khimi na üng yng te tea ngai saite khimi lawngtä vi.

⁶Hakä re saite na bung angtawtha na maw-a nähai pa ö vi dy. Tupyng-a angtawtha na ma äni ce üng älö-a, äkö thyng kha aetang pa ö dy.

⁷Tukha Säthaw üng älo Angthang Kähawi lä aehi haidü kha Jerusalem märü-a, Yng saite khimi na lä nying rae pa vi dy. Mäthykung awng mang saite na la, honi Angthang Kähawi tea tängai kha yng ö vi dy.

Stephen bung ne pa

⁸Stephen lä Säthaw üng tähang kähawi tea kácung-a, dang te hai haidae dang te khimi vi. Tukha cangxei te hai kamarae na khimi ce maw-a, sa pa saite lawngtä vi.

⁹Tungaila khimi phütä na lä, älo e pa ö vi. Äni ce lä khimi mawsawng üng aelawi saite khimi na üng Inγκäcai näsaite aecö nae mityng üng ly ö te vi. Äni ce lä Sarene hai Alesanda märü üng Kiliki khö hai, Asia pre cäpi üng Judae khimi na vi.

¹⁰Tungaila Stephen lä Muilaw Käcai üng bälung cüng saite hai älo thui pa te phüng-a, äni ce lä älo ae-e te bäja haw pa ö y vi.

¹¹Tupyng-a äni ce lä khimi phütä na tea Stephen üng phüing kätüing y-a, thui hethang mäcü ö vi. Honi khimi ce ma “Stephen lä Mosi hai Säthaw phüing käsi prawng saite na kai ce lä thai vi” näpa.

¹²Hini kätyng äni ce lä khimi ce hai mätawngky na hai, Mosi üng Ubädi särae na tea lä Stephen tea kädawtho rung khytä sa ö vi. Tukha äni ce lä Stephen bung ne kha Sanhendrin kawngci maw-a, nähai pa ö dy.

¹³Tupyng-a äni ce lä Stephen phüing kätüing y-a, thui saite khimi na bung nähai pa ö vi. Honi khimi ce ma “Hini khimi lä Säthaw üng Inγκäcai hai Mosi üng Ubädi phüing tea käsi prawng vävawi te vi.

¹⁴Nazare märü üng Isu lä Inγκäcai bung aephei kha Mosi üng Ubädi reitae na tea la kangthae-a, sa bälai ai näkha Stephen thui te lo mä-ai lä thai ö te vi” näpa.

¹⁵Sanhendrin kawngci-a aety saite angxynlyng na ma Stephen tea kheng khisäli ea äni üng mimai lä, Säthaw üng angtautha üng mimai hai aetawng te nung ö pa vi dy.

Angtawtha 7

Stephen ma Sanhendrin kawngci-a älo thui pa

¹Mäthykung kälengky ma Stephen tea “Hini lo lä tätang mei” näkha düng pa.

²Stephen ma “By jä-ai hai, Ä-ai ce ä, tängai ö. Mä-ai üng pä-ai Abraham lä Haran märü-a, awng y te käläng-a, Mesopotamia pre-a awng te thüing-a ma, phung-ang hai awng saite Säthaw lä äni maw-a aetüing te vi dy.

³Säthaw ma ‘Nang ma awng saite pre hai nang ma üng kangby jä-ai na bung khaisö kha kai mätü saite pre-a ly’ näkha näpa.

⁴Tukha Abraham lä Kalädai pre üng tho ea Haran märü-a awng pa vi dy. Äma üng pä-ai dü pyng-a, vaihi nang ce awng saite pre-a, Säthaw ma äni tea aepüing hai pa te vi.

⁵Honi kätü-a Säthaw ma Abraham tea äni tähang pyng nae mityng cäpi cäcaw haetä mäteng ma py pa y. Tungaila Säthaw ma hini pre tea äma tähang hai, äma üng kätökäteng na pyng hethang py ai näkha äni tea älo

aedo pa. Honi älo aedo saite kätü-a, Abraham lä nade lawngtä lä awng pa y rawng.

⁶Säthaw ma Abraham tea ‘Nang üng kätökäteng na lä khimi käläng na pyng saite pre-a, angvüing kätyng awng ö ai. Khimi käläng na ma äni ce bung säning cungvai bälitä mätangbälai te hai mawsawng tangnae-a, khai pa ai.

⁷Tungaila äni ce bung mawsawng tangnae-a, bälawng hai saite khimi na tea lä kai ma bäjeng pa ai. Tupyng-a nang üng kätökäteng na lä honi pre üng tho kha hini mityng-a, äni ce ma kai tea cäphaw ö ai’ näpa.

⁸Tupyng-a Säthaw ma Abraham hai mangtä älo aedo kha sämai nae tähang-a, Abraham hai äma üng kätökäteng nawngmäcaw angxynlyng na bung lengkhüing täke pa dy. Tukha Abraham lä äcäpaw Isaika bung dang pyng ea, käni täjaetä-a lä, äni tea lengkhüing täke pa vi. Honi kätyng Isaika la äcäpaw Jaeko bung dang dy. Jaeko la cäpaw lawng hawlai netä bung dang. Jaeko üng cäpaw na lä mä-ai üng äceng hawlai netä na üng pä-ai na vi dy.

⁹“Jaeko üng cäpaw käleng na ma, Josefae tea pä-e pa ö vi. Tukätephüing-a, Josefae bung jaw kha äni lä Aikuta pre-a, mawsawng tangnae-a, aelawng vi dy. Tungaila Säthaw lä äni hai mangtä awng pa vi.

¹⁰Äni bung mätangbälai saite thung üng aelawi hai pa vi. Säthaw ma Josefae tea bälungkähäe py pa kha Aikuta sanphrang Faraw maw-a, mimai dang hai pa vi dy. Tukha sanphrang ma, äni bung Aikuta pre üng khimi na tea hai sanphrang üng ing-a, awng saite ingthawng angxynlyng na tea pyng saite kung-a khai pa vi dy.

¹¹Tukha Aikuta pre hai Kanan pre angxynlyng la bötäkang tho kha tengxyng y mätang saite lä tyng pa ö vi dy. Mä-ai üng kangsi na la ca nei hethang awng pa ö y vi.

¹²Aikuta pre-a cawbi cawthai, awng te anghang Jaeko ma thai te kätü-a lä, äma üng äcaw na mä-ai üng kangsi na bung mätaw pa vi. Hini lä angcü üng khölawng tho saite vi.

¹³Äbaeni Aikuta pre-a khölawng tho te kätü-a lä, Josefae ma äkangby jä-ai na tea äma üng phüing na thui pa vi dy. Tukha Faraw sanphrang lä, äni üng engthung na phüing mäny pa vi dy.

¹⁴Tupyng-a Josefae ma äpä-ai Jaeko hai mangtä äma üng engthung angxynlyng na bung Aikuta pre-a aepüing hai pa vi dy. Äni ce lä lawng rui säri bangawtä awng vi.

¹⁵Tupyng-a Jaeko lä Aikuta pre-a ly pö by dy. Honi pre-a äni hai äma üng äcaw na lä, dü ö vi dy.

¹⁶Äni ce üng kätökäteng äro na tea lä Sekhen märü-a nähai haile kha Abraham ma rang saite täprawng-a, aevui ö vi dy. Hani täprawng lä Hamorae cäpaw ce te üng Abraham ma ävang py kha rang saite mityng vi.

¹⁷“Säthaw ma Abraham tea aedo saite lo kä sa hethang kätü tyng ea lä, Aikuta pre-a Isrelae khimi na lä, tengxyng y aepu hai rae pa vi dy.

¹⁸Honi kätü-a lä, Aikuta pre-a Josefae bung mäny y saite sanphrang lawngtä ma pyng pa vi dy.

¹⁹Honi sanphrang lä mä-ai üng kangsi na tea kätüing y te hai, mätangca-a, sa pa te vi. Äni ce üng aepeng pei te nade na bung dü rung khytä ing ärang mang-a, kädesö kha khai hai pa ö te vi.

²⁰Honi thüing-a lä, Mosi bung aepeng saite kätü vi. Mosi lä tengxyng y ämaw hawi phi saite nade vi. Äni bung äpä-ai üng ing-a law thungtä kangru-a, mäcaw pa vi dy.

²¹Mosi bung ing ärang-a, khaisö te kätü-a, Faraw sanphrang üng äcänung ma la ea äma üng cäpaw kätyng-a mäcaw pa vi dy.

²²Mosi lä Aikuta pre khimi ce üng kaw saite bälung kähae angxynlyng na aetu kha äni lä haidae hai älo thui kha äte angxynlyng na sa vi dy.

²³“Äni lä säning ruibälitä awng te kätü-a, äma üng kangby jä-ai Isrelae khimi na tea dyng hethang aedawng vi dy.

- ²⁴Tukha Isrelae khimi lawngtä bung Aikuta khimi lawngtä ma, bo te nung vi. Äma lä Isrelae khimi tea aekung kha tärawitha ea Aikuta khimi bung bädü pa vi dy.
- ²⁵Säthaw ma äni bung äma üng khimi na aelawi hai hethang tähang-a, mätaw te vi näte Isrelae khimi na mäny ai müng näkha äma lä aedawng te vi. Tungaila äni ce lä mäny ö pa y vi.
- ²⁶Kädang mang-a äma ce Isrelae khimi lawng netä aemang hawi te tea Mosi lä nung pa vi. Äni ma ‘Nang ni lä kangby jä-ai kae be tu, aejaw aemang hawi hang lawi’ näkha aede haile hethang thui pa dy.
- ²⁷Tungaila kätüng y sa saite khimi ma Mosi bung nuilaw kha ‘Kai ce tea pyng hethang hai tärae cei hethang aenae nang tea ämi ma py mei.
- ²⁸Jangdüng aetawi Aikuta khimi bung bädü te kätüng-a, kai bung la bädü hethang ngai be te rawng mei’ näkha düng pa vi.
- ²⁹Mosi ma hani lo thai te kätü-a lä, Aikuta pre üng pryng ja kha Midian pre-a awng pa vi dy. Hani pre-a äni lä äcäpaw lawng netä dang vi.
- ³⁰“Säning ruibälitä qae tea lä, Sinai me anhung teng-a, awng saite daithung kärang mai aekhaw saite angrüng thung mang Säthaw üng angtawtha lawngtä lä, äni tea aetüng pa vi dy.
- ³¹Honi Mosi nung te kätü-a, äni lä cangxei phi te hai kheng hethang äteng-a ly ea lä Säthaw üng älo aepe te tüng thai pa vi.
- ³²Tukha Säthaw ma ‘Kai lä nang kangsi na üng Säthaw vi. Abraham, Isaika hai Jaeko ce üng Säthaw vi’ näkha näpa. Mosi lä ri kha käsawtho te hai kheng vawng pa y dy.
- ³³Tupyng-a Säthaw ma Mosi tea ‘Nang aedaw saite mityng lä, älawng kăcai vi. Nang üng kho painai na aesö la.’
- ³⁴Aikuta pre-a awng saite kai üng khimi na mätangbälai te lä, kai ma tätang nung dy mang. Äni ce üng raw hang saite tüng na la, kai lä thai pyng dy.

Tukha kai lä äni ce bung aelawi hai hethang cäqa te vi dy. Vaihi ma ly praw lawi. Kai ma nang bung Aikuta pre-a mätaw ai” näpa.

³⁵“Honi Mosi bung lä Isrelae khimi na ma ngai pa y vi. Äni ce ma ‘Kai ce tea pyng hethang hai tärae cei hethang aenae nang tea ämi ma py mei’ näkha düng pa ö vi. Tungaila Mosi lä Isrelae khimi na tea pyng hethang hai, mawsawng thung üng aelawi hai hethang Säthaw ma äni bung mätaw te vi. Säthaw lä angrüng thung mang äni tea aetüng hai saite lä, äma üng angtawtha hai-a, aetüng hai kha hini kä sa hethang thui pa dy.

³⁶Mosi lä Isrelae khimi na bung Aikuta pre üng hai mätho kha bälawi saite khimi vi. Äni lä Aikuta pre-a, pangle kangthing hai daithung kârang-a, säning ruibälitä cangxei saite na sa pa vi.

³⁷Mosi ma ‘Säthaw lä kai kätyng aetawng saite buisaw lawngtä bung mätaw pa ai. Äni lä nang ce ceng thung üng khimi lawng vi ai’ näkha Isrelae khimi na tea thui pa dy.

³⁸Daithung kârang-a, aekäcö saite Isrelae khimi na hai Mosi lä mangtä awng te vi. Sinai me anghung-a, Säthaw üng angtawtha ma, Mosi te mang hai-a, mä-ai üng kangsi na tea älo aepe te vi. Säthaw ma mä-ai tähang älo kanghing lä Mosi tea py pa.

³⁹“Tungaila mä-ai üng kangsi na lä, äni üng älo tängai he ngai pa ö y vi. Aikuta pre-a vawi haile hethang bälung kaedawng awng ö te kae vi.

⁴⁰Äni ce ma Mosi jä-ai Aron tea ‘Mä-ai üng maw mang ly hai saite mimi, kai ce tähang sa pa jo. Mä-ai bung Aikuta pre üng bähawi saite Mosi lä ätemakä awng mei näte kai ce lä mäny y’ näkha näpa.

⁴¹Honi kätü-a äni ce lä, mimi raebawi cäpi sa ö vi. Tupyng-a mimi tea mäthy te hai äma ce kö hai sa te mimi tähang, kawng anghawtho kha pawisa ö vi dy.

⁴²Tungaila Säthaw lä äni ce tea kädawtho kha käni, law, tengpaw na tea phai cäphaw hethang sa ö kae sy näkha kâdesö pa vi dy. Buisaw na üng cae-u-a, tärü pa te lä, ‘Isrelae khimi na ä, nang ce lä daithung kârang-a, säning

ruibälitä tütü awng te thüng-a, tawngbawi na hai, mäthy kha cäphaw ö te vi. Tungaila kai tähang sa ö te y.

⁴³Nang ce phaw ö saite lä Molokae mimi üng tengtae vi. Rephana näsaite mimi tengpaw la phaw ö te vi. Honi mimi na lä nang ce cäphaw hethang sa ö te kae. Tukätephüng-a, Kai lä nang ce bung mätho kha Babilon pre hai hanglaw saite mityng mang-a mätaw vi ai' näpa.

⁴⁴“Mä-ai kangsi na daithung kärang-a, awng tea Säthaw lä äni ce hai mangtä awng te sämai nae tähang-a, Säthaw üng aeta nae taipung lä awng vi. Mosi tea Säthaw ma mäti saite kätyng taipung sa ö te vi.

⁴⁵Mä-ai üng kangsi na lä äma ce üng pä-ai na te mang üng hai Taipung dang ö te vi. Joshu lä Isrelae khimi na bung hini pre-a, nähai ea äni ce lä Taipung bung aejawng ö vi. Säthaw ma jangni-a hini pre-a awng saite na bung mätho kha Isrelae khimi na ma hini pre pyng te vi dy. Honi Taipung lä Davidae sanphrang üng dung khytä honi pre-a awng jaw te vi.

⁴⁶Davidae sanphrang lä Säthaw maw-a mimai dang saite khimi vi. Tukha Säthaw aeta hethang hai, Jaeko üng kaesui na Säthaw tea cäphaw hethang tähang ing sa he mäka pa vi.

⁴⁷Tungaila Säthaw üng Inγκäcai sa saite kung lä Solomon sanphrang vi.

⁴⁸“Tukä ea la Kaesangky Säthaw lä, khimi ma sa saite ing-a, awng te y vi. Buisaw ma thui te lä,

⁴⁹Käni khösang lä Kai üng aety nae vi. Älawng lä Kai üng äkho thyng nae vi. Nang lä Kai tähang makäti Inγκäcai sa pa ai mei. Kai aehae saite mityng lä, ma-a mei.

⁵⁰Kai ma qaitä ni ätete angxynlyng na tea sa te y mei' näkha näpa.

⁵¹“Nang ce lä tengxyng y, bälung tangkö ö phi vi. Nang ce lä Säthaw üng älo tängai hethang känawkhing pang ö te vi. Nang ce lä nang ma ce üng kangsi na kätyng Muilaw Käcai tea mäthi ö y te vi be tu.

⁵²Nang ce üng kangsi na lä, buisaw angxynlyng na tea sakälö khü ö te vi. Äni ce lä Säthaw üng mawsawng kácüing ly ai näkha thui rüing saite buisaw na tea la bädü ö te vi dy. Vaihi nang ce lä, äni ce bung a kha bädü hai ö pa vi dy.

⁵³Nang ce lä Säthaw üng angkawtha hai-a, Mosi üng Ubädi dang ö vi. Tungaila nang ce lä tängai ö y be tu” näpa.

Stephen tea kälung hai käde kha bädü pa

⁵⁴Sanhendrin kawngci üng khimi na lä honi lo thai te kätü-a, kädawtho phi te hai äfaw aetä-ai kha awng pa ö vi dy.

⁵⁵Tukä ea la Stephen lä Muilaw Käcai hai kawi kha käni mang-a kheng te kätü-a, Säthaw üng phung-ang hai, Säthaw üng bangtang mang-a, Isu aedaw te bung nung pa vi.

⁵⁶Tupyng-a Stephen ma “Kheng e, Känipre aepä-awng kha Säthaw üng bangtang mang-a Khimi üng Cäpaw, Isu aedaw te tea kai lä nung vi” näpa.

⁵⁷Judae kawngci na lä, honi älo thai ea äni ce lä ätüng käleng hai hang kha kånawkhing aetämüing ea Stephen tea aehui ru ö dy.

⁵⁸Äni bung märü üng ärang mang-a, re kha äni tea bädü hethang kälung hai käde ö dy. Stephen phüing hawi y thui saite na lä, Sawlae näsaite särai tea kä-o na khai pa ö vi dy.

⁵⁹Tukha Äni ce ma kälung hai käde saite kätü-a, Stephen lä “Areng Isu ä, kai üng Muilaw bung la lawi ba” näkha aetang pa vi.

⁶⁰Tupyng-a äni lä khokhö didü kha “Areng ä, äni ce üng kai bung bädü te hunghö na bälawi pa ba” näkha ätüng käleng hai hang pyng ea dü pa vi dy.

Angkawtha 8

¹Sawlae la Stephen bung bädü te lä bälung aedü te awng by vi.

Äni ce lä kangkawng na tea sakälö khü pa

Honi käni üng hai aetawng kha Jerusalem märü üng Yng saite khimi na lä mätangbälai te na tengxyng y aeting ö phi pa vi dy. Tukätephüing-a äni ce lä

Judae khö hai Samari khö mityng qütä-a, pryng ö xhixae vi dy. Angtawtha na qaitä ni Jerusalem-a awng ö kae dy.

²Säthaw tea tämö khai saite khimi phütä na ma, Stephen bung aevui kha ätüng käleng hai-a, raw ö pa vi dy.

³Tungaila Sawlae lä Yng saite khimi na bung täphra hethang aethaw aesa kha awng vi. Äni lä ing qütä-a kung kha Isu tea yng saite nawngmädi nawngmäcaw na bung ne kha thawng thung-a pä-ung pa ö vi dy.

Samari khö-a Angthang Kähawi thui pa

⁴Yng saite khimi aeprei xhixae saite na lä, mityng qütä-a ly kha Angthang Kähawi thui ö vi.

⁵Philip lä Samari khö üng märü kälengky-a, ly kha khimi ce tea Mesia üng Angthang Kähawi thui pa dy.

⁶Khimipui na lä Philip ma thui saite anghang thai kha äni ma sa saite kamarae na la nung ea lä, äni üng älo thui saite na kähawi-a, tängai ö pa vi.

⁷Philipi lä khimi kä-awng mang na te üng angra na bung mätho pa vi dy. Äni ce lä ätüng käleng hai hangrang kha thoja pa ö vi dy. Ängang kädü sö saite khimi na hai, kökho kangbai na tea la, Philipi ma naw hawi sa ö bawi pa vi dy.

⁸Tukätephüng-a hani märü üng khimi angxynlyng na lä tengxyng y kawng ö phi pa vi dy.

⁹Honi märü-a Simon näsaite khimi lawngtä awng vi. Äni lä angra buisaw käqae-a sa te vi. Tukha Samari khimi ce tea cangxei hai pa te vi. Äni lä khimi ce tea “Kai lä mätawngky dy” näkha näpa.

¹⁰Tukha kaeneng kaesang üng khimi angxynlyng na ma “Hini khimi lä Säthaw ma käleng-a, khai kha haidae käleng hai sa te vi” näkha Simon üng älo tea tängai ö pa vi dy.

¹¹Simon lä angra buisaw älang hai sa saite lä, khimi ce tea cangxei hai te lä, qae bärai vi dy te phüng-a, khimi ce lä äni üng leithung-a, hui ö vi dy.

¹²Tungaila Säthaw üng pre Angthang Kähawi phüing hai Isu Khrista üng ämüing phüing Philip ma thui te kätü-a lä, äni ce lä yng pa kha nawngmädi nawngmäcaw na lä, äni te üng baptismae la ö vi dy.

¹³Simon äma mäteng ma yng kha Philip te üng baptismae la by vi dy. Tukha äni lä Philip leithung mityng qütä-a hui vi dy. Äni lä kamarae käleng na nung te phüing-a, cangxei phi pa te vi.

¹⁴Jerusalem märü-a awng saite angtawtha na lä, Samari khö üng khimi na Säthaw üng Angthang tea yng ö vi dy näte thai saite kätü-a lä, äni ce ma Peterae ni Johan bung honi Samari khimi ce tea mätaw pa vi dy.

¹⁵Peterae ni Johan tyng te kätü-a, Yng saite khimi na tea lä, Muilaw Käcai dang hethang tähang-a, änini ma aetang pa hawi vi dy.

¹⁶Ätephüing-a mei nädylä honi kätü khytä Muilaw Käcai lä äni ce thung üng ämi tea lä tyng pa y vi rawng te phüing-a vi. Yng saite khimi na lä, Areng Isu üng ämüing hai-a baptismae la ö te kae vi.

¹⁷Peterae ni Johan ma äni ce üng älö-a, äkö thyng saite kätü-a, äni ce lä Muilaw Käcai dang pa ö vi dy.

¹⁸⁻¹⁹Tukha angtawtha änini üng äkö thyng kha khimi ce Muilaw Käcai dang te Simon ma nung ea lä “Kai tea hini kätyng haidae py jo. Tudylä Kai ma äkö hai thyng saite khimi angxynlyng na la Muilaw Käcai dang haw vi ai” näkha angtawtha na tea tangkae py hethang ngai vi.

²⁰Tungaila Peterae ma “Nang lä Säthaw üng lasawng bung tangkae hai rang he aedawng te phüing-a, nang ma üng tangkae hai mangtä nang lä pra sy.

²¹Säthaw maw-a nang lä tüng y saite bälung awng te phüing-a, kai ce üng kälü thung-a nang lä qa haw y dy.

²²Tukätephüing-a, hini hawi y saite bälung kaedawng na tähang ae-ui lawi. Hikä bälung kaedawng kähawi y awng te hunghö bälawi hethang Areng tea aetang kha ae-ui lawi. Nang honi kätyng sa dylä Areng ma hunghö bälawi daila awng ai mang.

²³Nang lä tengxyng y bälung pä-e te hai, hunghö üng mawsawng kätyng-a, awng näte kai mäny vi” näpa.

²⁴Tupyng-a Simon ma “Nang ce thui saite ätete na tyng y hethang Areng tea kai tähang aetang pa kü jo” näkha mäthang pa.

²⁵Tupyng-a änini lä Areng Isu üng phüing nung khe saite na hai, Säthaw üng Anghang phüing thui hawi pyng tea lä, Peterae ni Johan lä Jerusalem märü mang-a, vawi haile tyng hawi vi dy. Vawi saite lolang jungtä awng mang saite Samari vang na thung-a, Anghang Kähawi thui pa hawi dy.

Philipi hai Eithiopjæ mätaungky

²⁶Säthaw üng angtautha lä Philip tea “Nang lä Jerusalem märü üng hai Kaza märü-a ly saite lolang kätyng ätüng mang-a ly ba. Honi lolang mang-a lä, khimi ce ly bärai ö y vi” näkha näpa.

²⁷⁻²⁸Tukätephüing-a Philip lä aetha kha ly vi dy. Tukha äni lä Eithiopia pre üng mätaungky khimi lawngtä hai, aeting pa vi dy. Äni lä Eithiopia pre üng Kangda näsaite sanphrang nä-awi üng kätui awicae angxynlyng na rui pa saite aely kälengky khimi lawngtä vi. Äni lä Jerusalem märü-a ly kha Säthaw tea cäphaw pyng ea äma üng ing mang-a vawi haile tyng te vi. Tukha äni lä äma üng kaeri qawng-a, aedang ea buisaw Isaia üng tärü saite cae-u tea ätüng tho te hai-a, phai pa vi.

²⁹Muilaw Käcai ma Philip tea “Honi kaeri teng-a ly kha awng ba” näpa.

³⁰Tukha Philip lä honi kaeri teng-a aehui vi dy. Honi mätaungky lä äteng-a tyng ea lä buisaw Isaia üng tärü saite cae-u tea äni phai te tüng thai pa ea lä “Nang phai saite cae üng älawngsai tea lä nang mäny vai mei” näkha düng pa dy.

³¹Äni ma “Kai tea thui mäcai saite khimi awng y hi lä, Kai lä mäny haw y vi” näpa. Tupyng-a Philip tea lä kaeri qawng-a paw kha äni hai mangtä aedang hethang ka pa dy.

³²Honi mätawngky phai saite Caekäcai ping-a lä, “Kхими ce ma äni bung beram kätyng ra hethang nähai ö vi. Beram lä ämui ba saite khimi na üng maw-a, sitäri-a awng te kätyng äni lä täbawng aepo y käla awng pa vi.

³³Äni bung säri mäneng te kätü-a, kätüng-a thui pa hethang ämi lä awng y. Äni üng ceng kaesui na phüng ämi la thui pa haw y. Äni ce lä äni bung älawngpre-a, bädü te phüng-a vi” näpa.

³⁴Honi mätawngky ma Philip tea “Buisaw lä ämi üng phüng thui te mei. Äma üng phüng mei. Khimi kälang lawng lawngtä üng phüng mei. Kai tea thui mäcai jo kae-e” näkha näpa.

³⁵Philip ma honi Caekäcai ping älang thung üng hai aetawng kha Areng Isu üng Angthang Kähawi thui pa vi dy.

³⁶Änini lä khölawng tho te kätü-a, tui awng saite mityng-a, tyng hawi dy. Honi kätü-a mätawngky ma “Hini mityng-a lä, tui awng dy. Kai lä baptismae la hethang dang y mei” näkha düng pa.

³⁷Philip ma “Nang ma Areng Isu tea bälung mitang hai yng khü dylä, kai ma baptismae nang tea py ai mang” näpa. Mätawngky ma “Areng Isu lä Säthaw üng Cäpaw näte kai lä yng vi” näkha mäthang pa dy.

³⁸Tukha mätawngky lä kaeri bung aenawng hai kha änini lä tui thung-a aerung hawi dy. Tupyng-a Philip ma mätawngky tea baptismae py pa vi dy.

³⁹Änini tui thung üng paw hawi te kätü-a lä, Säthaw üng Muilaw Käcai ma Philip bung mityng kälang mang-a, bähawi kha mätawngky lä, äni bung nung haile tyng pa y vi dy. Tungaila äni lä lolang jungtä anghawtho bärai te hai ma, khölawng tho jawjaw vi dy.

⁴⁰Tukha Philip lä Azotae märü-a tyng vi dy. Khölawng tho prei kha märü haetä pyng-a haetä-a kung ea Angthang Kähawi na thui prei pa vi dy. Kangkhüng-a lä Kesari märü-a tyng dy.

Angtawtha 9

Sawlae üng khimi kangthae aelawng te phüng

Angtawtha 22:6-16; 26:12-18

- ¹Honi kätü-a Sawlae lä Areng Isu tea Yng saite khimi na bung bädü hethang kätei te lo thui tütü pa te vi rawng. Äni lä mäthykung kälengky tea ly kha,
- ²Damasaka märü-a awng te Judae na üng ingkäcai mätawngky na tea py hethang cae mäkai pa vi. Sawlae lä Damasaka-a, Areng Isu üng leithung hui saite nawngmädi nawngmäcaw na bung aeting ea äni ce bung ne kha aethaw paitae hai-a, Jerusalem märü-a nähai hethang aenae ngai te vi.
- ³Äni lä khölawng tho kha Damasaka märü teng-a tyng te kätü-a, käni mang üng kaevang haetä lä qengtäma äni üng äteng-a, aevang pheng praw pa vi dy.
- ⁴Äni lä älawng qawng-a, aetüng praw kha äni hai älo aepe te tüng thai pa vi. Ätüng lä “Sawlae, Sawlae, nang lä ätephüng-a, kai tea sakälö khü te vi mei” näkha düng pa.
- ⁵Sawlae ma “Areng ä, nang lä ämi mei” näkha düng pa. Äni ma “Kai lä nang ma sakälö khü saite Isu dy.
- ⁶Tungaila nang lä aetha kha märü thung-a kung lawi. Nang makä sa ai mei näte khimi lawng lawngtä ma thui king pa ai mang” näpa.
- ⁷Sawlae hai mangtä khölawng tho saite khimi na lä ri phi te hai älo aepe y käla ma, aedaw kha awng ö vi dy. Äni ce lä ätüng ma qaitä thaisö kha ämi bung la nung pa ö y vi.
- ⁸Kangkhüng-a Sawlae lä älawng qawng üng aetha kha ämi bäli te kätü-a, äte haetä la nung pa y vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä, Sawlae üng äkö-a süng kha Damasaka märü thung-a bähawi ö pa dy.
- ⁹Äni lä käni thungtä khytä ämi aevang pa y. Honi käni thungtä käckänei na lä ca y dy.
- ¹⁰Damasaka märü-a lä, Anania näsaite Yng saite khimi lawngtä awng vi. Areng Isu ma äsämai mang hai-a “Anania ä” näkha äni tea ka pa vi. Anania ma “Areng ä, kai lä hi-a awng mang” näkha näpa.

¹¹Areng ma “Nang lä lolang kätaw näsaite mang-a ly lawi. Judae üng ing-a Tasu märü üng Sawlae ämüing awng saite khimi lawngtä bung düng ba. Äni lä aetang kha awng te vi.

¹²Sawlae lä äsämai mang hai-a, Anania näsaite khimi lawngtä lä kung kha äni üng ämi aevang hai hethang tähang-a, älö-a äkö thyng te nung vi” näkha näpa.

¹³Anania ma “Areng ä, äni lä Jerusalem märü üng käyng khimi na tea sakälö khü vi näte hai äni üng phüing khimi angxynlyng na ma, thui te lä kai thai vi.

¹⁴Tukha Areng tea Yng saite khimi angxynlyng na bung ne hethang mäthykung käleng na te üng aenae dang pyng saite khimi vi” näkha näpa.

¹⁵Tungaila Areng ma “Ly lawi. Äni bung lä kai üng mawsawng tähang-a, kai ma re te vi dy. Äni ma ceng käläng na hai äni ce sanphrang na hai, Isrelae khimi na tea Anghang Kähawi thui vi ai.

¹⁶Äni lä kai üng phüing khimi ce tea thui te phüing-a, äni lä tengxyng y mätangbälai saite awng mang-a, aeting ai näte kai ma äni tea mäny hai vi ai.
”

¹⁷Tupyng-a Anania lä Sawlae awng saite ing-a ly kha Sawlae tea äkö thyng pa ea “Kangby ä, lolang-a nang tea aetüing pa saite Areng Isu ma kai bung nang tea mätaw te vi dy. Nang üng ämi aevang haile hethang tähang hai, Muilaw Käcai kawi hethang kai bung nang tea mätaw te vi dy” näkha näpa.

¹⁸Qengtäma Sawlae ämi thung üng mawili kätyng-a, ämi üng aeqa pa vi dy. Ämi la aevang haile tyng pa. Äni lä aetha kha baptismae la vi dy.

¹⁹Tupyng-a käckänei na ca kha aethaw na awng haile tyng pa vi dy.

Damasaka märü-a Pawlae ma älo thui pa

Sawlae lä Damasaka märü-a Yng saite khimi na hai mangtä käni bäraw y-a awng pa vi.

²⁰Judae na üng ingkäcai thung-a kung praw kha Isu lä Säthaw üng Cäpaw vi näte phüing thui pa vi dy.

²¹Äni üng älo thai saite khimi angxynlyng na lä cangxei ö phi vi dy. Äni ce ma “Hini khimi lä Jerusalem märü üng Isu tea Yng saite khimi na bung bädü saite khimi y mei. Hini mityng üng käyng na bung ne kha mäthykung käleng na tea nähai hethang äni lä ly te y vi mei. ”

²²Tungaila Sawlae lä aethaw awng te hai, Areng Isu lä Mesia tätang vi näte phüng khüsälü-a, thui pa te thai ea lä, Damasaka märü üng awng saite Judae khimi na lä cangxei ö vi dy.

²³Tupyng-a käni bärav y awng te kätü-a lä, Judae mätawngky khimi na lä Sawlae bung bädü hethang kangru-a aedüng ö vi dy.

²⁴Tungaila äni ce ma kangru-a aedüng te lä, Sawlae ma mäny va pa vi. Äni ce lä Sawlae bung bädü hethang kärung käni märü üng hawngkhae na-a aemaw ö vi dy.

²⁵Tungaila Sawlae üng äkähui na lä kärung thung-a, äni bung paeceng thung-a mäceng kha märü üng baesung äkhaw mang ruinawng hai bäla käthu pa ö vi dy.

Jerusalem märü-a Sawlae tyng haile pa

²⁶Sawlae lä Jerusalem märü-a tyng te kätü-a, Yng saite khimi na hai mangtä awng hethang aethaw aesa vi. Tungaila äni lä Yng saite khimi lawngtä by vi dy näte äni ce angxynlyng lä yng pa y kha äni tea ri pa ö vi.

²⁷Tukha Banaba lä Sawlae bung angtawtha na tea nähai pa dy. Damasaka lolang-a Areng Isu bung Sawlae nung pyng saite phüng läsy, Areng Isu ma äni tea älo thui saite phüng läsy, Damasaka märü-a, Isu üng ämüng hai anghang thui vawng saite phüng na läsy thui pa dy.

²⁸Sawlae la angtawtha na hai mangtä Jerusalem märü-a awng kha Areng Isu üng phüng ri y käla, khimi ce tea thui pa vi dy.

²⁹Äni lä Käre lo aepe saite Judae na hai älo ae-e te vi. Tukha äni ce lä äni bung bädü he aethaw aesa pa ö vi dy.

³⁰Honi phüng yng saite na thai te kätü-a lä, äni bung Kesari märü-a nähai pa kha, tupyng-a Tasu märü-a tha pa ja vi dy.

³¹Honi kätü-a Judae khö, Kalile khö hai Samari khö mityng qütä-a kangkawng na lä awngneng pa vi dy. Kangkawng üng khimi na lä Areng Isu tea ri te bälung hai-a, awng kha Muilaw Käcai ma, äni ce tea säbawng kha aethaw py pa vi. Tukha yng saite na lä awng mang rae pa ö vi dy.

Luda märü hai Jopa märü-a Peterae tyng pa

³²Peterae lä mityng qütä-a khölawng tho kha Luda märü üng Säthaw Yng saite khimi na tea tyng pa vi dy.

³³Honi märü-a lä Ania näsaite khimi lawngtä lä ängang dü kha säning täjaetä tütü aesawng ea awng saite khimi lawngtä bung nung dy.

³⁴Peterae ma äni tea “Ania ä, Isu Khrista lä nang tea naw saite hawi sa te vi dy. Aetha kha i nae tea nang ma ma tä-yng lawi” näkha näpa. Ania lä qengtäma aetha praw pa vi dy.

³⁵Luda märü hai Saron khö-a awng saite khimipui na lä, Ania bung nung kha Areng Isu tea yng ö vi dy.

³⁶Jopa märü-a lä Abitha näsaite Isu tea yng te nawngmädi lawngtä awng. Äni üng ämüing tätang lä Kári lo hai-a, Doka näpa vi. Äni lä kähawi sa te hai mätang saite na tea säbawng he ngaiphi saite khimi vi.

³⁷Doka lä kawngang naw kha dü pa vi dy. Äni üng äro bung lä tui bähü kha ing üng äqawng aekheng-a khai pa ö vi.

³⁸Luda märü lä Jopa märü hai aenaidei vi kha yng saite na lä Luda märü-a Peterae awng näte mäny ö te vi. Tupyng-a khimi lawng netä bung Peterae tea mätaw pa vi dy. Tukha änini ma “Kai ce tea kärang-a ly dawde ba” näkha näpa.

³⁹Tukha Peterae lä änini hai mangtä hui pö jaw dy. Tyng te kätü-a, khimi ce lä äni bung ing üng äqawng aekheng mang-a ka pa. Nawngmädi lömai nä-aw i na lä Peterae üng äteng-a sävenglü kha Doka hing te thüing-a sa saite kä-o, käni na mätü kha raw pa ö vi.

⁴⁰Peterae lä äni ce bung ärang mang-a tho hai pang kha khokhö didü ea aetang pa vi. Tupyng-a äro te mang-a aehawi kha “Abitha, aetha lawi” näpa. Äni lä ämi bäli ea Peterae bung nung kha aetha ea aety pa dy.

⁴¹Peterae ma äkö-a süng kha mätha pa dy. Tupyng-a yng te khimi ce hai nawngmädi lömai na tea kähying kha hing haile tyng saite Doka bung mäti pa vi dy.

⁴²Honi anghang lä Jopa märü-a awng saite khimi na lä honi anghang thai ö vi dy. Tukha khimipui na lä Areng Isu tea yng ö vi dy.

⁴³Tukha Peterae lä Jopa märü üng raebawi phö kälü sa saite Simon hai mangtä käni käqae jaw-a awng vi dy.

Angtawtha 10

Peterae ni Konelia

¹Kesari märü-a Konelia näsaite khimi lawngtä awng vi. Äni lä Rom täre üng mätaungky vi kha Itali täre kangkawng lawng cungvaitä na bung pyng saite lawngtä vi.

²Äni lä Säthaw tea dawngrütü saite khimi vi. Äni hai äni üng engthung rütä na la Säthaw tea tämö khai ö bärai vi. Khimi kangtang na tea tangkae py kha säbawng leilae vi. Säthaw tea la aetang jawjaw kha awng te vi.

³Känitä üng käni aekai te naeri thungtä kätü-a lä, äsämai mang nung vi. Säthaw üng angtautha lä äni tea ly pa kha “Konelia ä” näkha näpa.

⁴Äni lä ri te hai-a Säthaw üng angtautha tea kheng kha “Areng ä, äte mei” näkha näpa. Säthaw üng angtautha ma “Nang üng aetang leilae te hai khimi kangtang na tea tangkae hai py vävawi saite na lä, Säthaw ma kawng hai vi dy.

⁵Vaihi ma Jopa märü-a, khimi mätaung kha Peterae näsaite Simon bung ka lawi.

⁶Äni lä raebawi phö kälü sa saite Simon üng ing-a aehae vi. Honi ing lä pangle pyng-a awng mang” näkha näpa.

⁷Honi Säthaw üng angtawtha vawi pyng ea lä, Konelia lä äma üng mawsawng lawng netä hai Säthaw tea bälung aepy saite reisaie lawngtä bung kähyng kha,

⁸Hini aeting saite phüing angxynlyng na äni ce tea thui pa pyng ea lä, äni ce bung Jopa märü-a mätaw pa vi dy. Peterae lä äsämai nung pa dy.

⁹Äni ce khölawng tho pyng te üng kädang mang käni anghung-a lä, Jopa märü teng-a tyng ö dy. Käni anghung-a, Peterae lä aetang hethang ing üng äqawng-a paw pa vi dy.

¹⁰Äni lä äjo aelang phi kha ätete hae haetä ca hethang ngai pa vi. Äni tähang ca nae aerü sälö te kätü-a, äni lä äsämai mang nung pa vi.

¹¹Känipre aepä-awng te na läsy, känih pheie haetä kätyng ätäki bälitä tea süng kha Känipre üng hai älawng qawng-a lawngtä ma bäla käthu saite na nung vi.

¹²Honi na thung-a lä, äkho bälitä awng saite tawngbawi amäjä cawngkhang na, älawng qawng-a kaw-va saite na hai tävaw amäjä cawngkhang na la qa pa vi.

¹³Tupyng-a “Peterae ä, aetha lawi. Honi na ra kha ca lawi” näte ätüng lä thai pa vi dy.

¹⁴Tungaila Peterae ma “Areng ä, aesyng y lyng. Kai lä cai y saite ätete käcakänei lä manila ca vai te y” näkha näpa.

¹⁵Äbaeni üng ätüng lä “Säthaw ma caiping vi näsaite tea nang lä cai y näkha thui hang baw” näpa.

¹⁶Hokä qengthungtä ätüng na thai pyng ea lä, qengtäma känih pheie lä Känipre mang-a lawngtä ma la haile king pa vi dy.

¹⁷Peterae lä äsämai mang üng älawngsai phüing mäny hethang aedawng kha awng vi dy. Honi kätü-a Konelia ma mätaw saite khimi na lä Simon üng ing tea düng kha ha ea thokhae kung-a äni lä aedaw kha awng pa vi dy.

¹⁸Äni ce ma “Simon näsaite Peterae lä hini ing-a awng mei” näkha hyng ea düng pa ö vi.

¹⁹Peterae lä äsämai mang üng phüing dawng mäsiing kha awng te thüing-a, Muilaw Käcai ma Simon tea “Kхими lawng thungtä na lä nang bung ha ö vi.

²⁰Aetha kha aerung pa lawi. Kai ma äni ce bung mätaaw te vi kha aedawng näpi y ma ätemakä läsy äni ce hai mangtä hui praw lawi” näkha näpa.

²¹Tukätephüing-a Peterae lä äni ce tea cäqa pa kha “Nang ce ha saite khimi lä kai dy. Ätemakä hethang nang ce lä, hi-a ly ö te mei” näkha düng pa.

²²Äni ce ma “Konelia näsaite täre mätaawngky ma, kai ce tea mätaaw te vi. Konelia lä khimi mitang vi kha Säthaw tea tämö khai ea ri kha awng saite khimi vi. Judae khimi angxynlyng na üng tämö khai saite khimi la vi. Säthaw üng angtaawtha käcai lawngtä lä Konelia tea nang bung kähyng hethang täru pa vi. Nang thui saite na äni tängai hethang tähang vi” näkha näpa.

²³Tupyng-a Peterae ma äni ce bung ingthung-a ka kha honi düngtä i hai pa dy. Käadang mang-a, Peterae lä äni ce hai mangtä hui pa te kätü-a lä, Jopa märü üng Yng saite khimi phütä na lä hui pa ö by vi.

Peterae Konelia ing-a awng te

²⁴Honi pyng üng känitä-a lä, Peterae lä Kesari märü-a tyng vi dy. Konelia lä äma kähyng saite äpy na hai rawijae aesa saite na hai mangtä äni tea aering kha awng pa ö vi dy.

²⁵Peterae engthung-a kung te kätü-a lä, Konelia lä äni üng khokung-a bü kha cäphaw hethang ngai pa vi dy.

²⁶Tungaila Peterae ma “Aetha lawi. Kai lä nang kätyng khimi rungrang by kae baw” näkha Konelia tea aetha hai pa dy.

²⁷Tupyng-a Konelia hai mangtä älo aepe kha äni ce ingthung-a kung te kätü-a, khimi awng mang-a aekäcö kha awng te tea nung pa ö vi dy.

²⁸Tupyng-a Peterae ma äni ce tea “Judae khimi na lä ceng käläng na hai aede he kae y. Äni ce tea dawnghang ly he kae y. Mosi üng Ubädi ma mäkhäng

saite nang ce lä mäny ö khü te vi. Tungaila Säthaw ma “Ämi tea la cai y” näkha aedawng he kae y, ’ näte kai tea Säthaw ma thui mäcai vi dy.

²⁹Tukätephüng-a nang ma kai bung ka te kätü-a, kai lä ae-e y käla ma hui praw te vi dy. Ätephüng-a kai tea kähyng te mei näte phüng kai tea thui ö jo” näkha näpa vi.

³⁰Konelia ma “Jandüng aetawi käni bälitä käni anghung pyng üng naeri thungtä üng vaihi kätyng kätü-a, kai lä ing-a aetang kha awng te kae vi. Hokä ea aecang phrung saite kä-o aelawng saite khimi lawngtä lä kai üng maw-a aedaw praw vi dy.

³¹Äni ma ‘Konelia ä, nang üng aetang saite tüng lä Säthaw ma thai vi dy ecy. Nang ma kangtang na tea tangkae hai py leilae saite na lä Säthaw ma mäny te vi dy.

³²Tukha Jopa märü-a khimi mätaw kha Peterae näsaite Simon bung ka lawi. Äni lä raebawi phö kälu sa saite Simon üng ing-a aehae vi. Honi ing lä pangle pyng-a awng mang’ näkha nä vi.

³³Tukätephüng-a kai lä qengtäma nang tea khimi bung mätaw praw te vi. Nang ly pa te phüng-a tengxyng y kai lä kawngphi vi. Nang te mang hai Areng ma thui hai saite anghang tängai hethang tähang-a, kai ce lä Säthaw üng ämaw-a tyng te vi dy” näkha näpa.

Äceng käläng na tea Angthang Kähawi thai hai te

³⁴Tupyng-a Peterae lä “Tätang khü-a ma, Säthaw lä khimi kaeneng kaesang tea kheng te y, näte kai lä vaihi mäny vi dy.

³⁵Säthaw lä ceng angxynlyng na thung üng äni tea ri te hai tämö khai kha kätüng khaw-a sa saite khimi qütä bung ngai te vi.

³⁶Säthaw lä Isrelae khimi na tea mäny hai te anghang phüng, nang ce lä thai ö vi dy. Äte angxynlyng na üng Areng-a bälawng saite Isu Khrista lä khimi angxynlyng na tähang sa saite hai-a, mä-ai lä Säthaw hai aede haw vi dy. Honi lä Angthang Kähawi vi dy.

³⁷Baptismae Johan ma baptismae anghang thui pyng pa te kätü-a, Kalile khö üng hai aetawng kha Judae khö qütä-a Isu ma sa saite angxynlyng na phüing nang ce lä mäny ö vi dy.

³⁸Nazare märü üng Isu lä Säthaw te mang üng Muilaw Käcai hai haidae dang te phüing nang ce lä mäny ö vi. Säthaw lä äni hai mangtä awng te phüing-a, äni lä mityng qütä-a ly kha kähawi sa ea khimi ce bung naw hawi hai te vi. Angra kung te khimi ce thung üng mätho kha Setan angra üng haidae thung mang üng äni ce bung bälawi pa vi dy.

³⁹Jerusalem märü hai Judae khö üng mityng qütä-a la, Isu ma sa saite phüing na kai ce lä nung kha thai khe saite äkung na vi. Tupyng-a khimi ce lä Isu bung thinglang qawng-a täheng kha bädü ö pa vi dy.

⁴⁰Tungaila käni thungtä käni-a lä, Säthaw ma Isu bung kädü thung üng mätha haile kha khimi ce tea lä, äni bung nung hai pa vi dy.

⁴¹Khimi qütä na ma lä, Isu bung nung ö bawi te y vi. Säthaw lä khimi ce tea thui hethang re rüing saite khimi na ni, äni bung nung te kae vi. Honi re saite na lä kai ce vi dy. Isu dü te üng hai, aetha pyng ea, äni hai mangtä ca nei saite na lä kai ce vi dy.

⁴²Kai ce ma nung khe saite hini na khimi ce tea thui hethang mätaw te vi. Säthaw ma Isu bung hing saite hai, dü saite khimi na tea tärae cei kha Areng-a awng hai hethang re pa te phüing-a, mä-ai lä honi phüing thui hethang kae te vi.

⁴³Buisaw na angxynlyng ma, äni üng phüing thui rüing te vi. Isu tea Yng saite khimi angxynlyng na üng hunghö na Säthaw ma bälawi ai näte buisaw na ma thui te vi dy. ”

Muilaw Käcai tea ceng käläng na dang pa

⁴⁴Hikä Peterae thui ea Muilaw Käcai lä anghang thai saite khimi na tea tyng pa vi dy.

⁴⁵Khimi ceng käläng na la Muilaw Käcai üng lasawng na dang pa vi te phüng-a, Peterae hai mangtä ly saite käyng Judae khimi na ma lä, cangxei ö phi pa vi dy.

⁴⁶Ätephüng-a mei nädylä khimi ceng käläng na lä Muilaw Käcai ma aepe hai saite älo cawngkhang hai Säthaw tea bälaw ö te phüng-a vi. Tukha Peterae ma äni ce lä

⁴⁷“Kai ce kätyng Muilaw Käcai dang saite khimi na by vi. Tukätephüng-a ämi ma lä baptismae la hethang ämi la mäkhawng haw y vi ai” näkha näpa.

⁴⁸Tupyng-a Peterae lä äni ce tea Isu Khrista üng ämüng hai-a baptismae py hethang thui pa dy. Tukha Peterae tea äma ce hai käni käqae-a mangtä awng hethang äni ce lä mäkäi pa dy.

Angtawtha 11

Jerusalem märü üng kangkawng tea Peterae älo thui pa

¹Ceng käläng khimi na lä Säthaw üng Angthang Kähawi yng ö te vi näte phüng lä angtawtha na hai Judae khö üng Yng saite khimi na ma thai ö vi dy.

²Peterae lä Jerusalem märü-a tyng saite kätü-a, ceng käläng na tea lengkhüng täke hethang ngai hai saite Judae na ma äni sa te lä tämang vi dy näkha Peterae tea käsi thui pa ö vi.

³Äni ce ma “Nang lä ceng käläng khimi na tea dawnghang ly kha äni ce hai mangtä ca te vi be tu” näpa.

⁴Tukätephüng-a Peterae ma äni ce tea honi phüng angcü üng hai käteng khytä tätang khü-a thui mäcai pa vi dy.

⁵Peterae ma “Kai lä Jopa märü-a aetang te thüng-a, hini äsämai mang nung te vi. Käni phei haetä kätyng ätäki bälitä tea süng kha Känipre üng hai bälä käthu saite na kai lä nung vi. Tukha honi na lä kai awng saite teng-a tyng vi dy.

⁶Honi na thung-a kheng saite kätü-a lä, äkho bälitä awng saite ing üng tawngbawi na hai daithung üng tawngbawi na, älawng qawng-a kaw-wa saite na hai tävaw amäjä cawngkhang na tea kai lä nung te vi.

- ⁷Tupyng-a ‘Peterae ä, aetha lawi. Honi na ra kha ca lawi’ näsaite ätüng kai lä thai te vi.
- ⁸Tungaila kai ma ‘Areng ä, aesyng y lyng. Kai lä cai y saite ätete käckänei tea manila ca vai te y’ näkha näpa.
- ⁹Tupyng-a Känipre mang üng äbaeni ätüng lä ‘Säthaw ma caiping vi näsaite tea nang lä cai y näkha thui hang baw nä vi’ näpa.
- ¹⁰Hokä qeng thungtä tyng pyng ea lä, honi angxynlyng na bung Känipre mang-a lawngtä ma la haile king pa vi dy.
- ¹¹Honi kätü khaw-a kai awng saite ing-a khimi lawng thungtä na lä, tyng vi dy. Äni ce lä Kesari märü üng hai, kai tea mätaw saite khimi na vi.
- ¹²Muilaw Käcai ma ‘Äni ce hai mangtä hui praw kha äte lä aedawng näpi y ma’ näkha nä vi. Jopa märü üng Yng saite khimi lawng tärutä lä kai hai mangtä hui ö te vi. Kai ce angxynlyng lä Konelia ing-a aehae ö bawi te vi dy.
- ¹³Konelia lä äni üng engthung-a Säthaw üng angtaawtha bung aeting kha honi phüng kai ce tea thui vi dy. Säthaw üng angtaawtha ma ‘Jopa märü-a khimi mätaw kha Peterae näsaite Simon bung ka lawi.
- ¹⁴Äni lä nang ma hai nang ma ce engthung rütä Säthaw ma aeqang hethang Angthang Kähawi thui vi ai’ näpa.
- ¹⁵Tupyng-a kai lä älo aepe te aetawng angcü-a, Muilaw Käcai lä kai ce tea tyng te kätüng äni ce qawng-a la tyng ö te by vi.
- ¹⁶Tukha Areng Isu üng älo kai lä aedawng haile tyng vi. Äni ma ‘Baptismae Johan lä tui hai baptismae py dy. Tungaila nang ce lä Muilaw Käcai hai-a baptismae dang ö ai mang’ näkha näpa.
- ¹⁷Säthaw ma Areng Isu Khrista tea yng saite mä-ai tähang py te lasawng kätüng ceng käläng khimi na tähang la py te by vi näte lä aenysy te vi dy. Tukätephüng-a kai lä Säthaw tea mäkhäng haw y vi” näkha näpa.

¹⁸Honi älo thai ea, äni ce lä käsi thui ö y käla ma, Säthaw tea bälaw ö vi dy. “Säthaw lä ceng käläng khimi na tea hing te kangthae dang hethang äni ce tea ae-ui hai pa te vi” näkha näpa.

Antioh märü üng kangkawng

¹⁹Isu tea Yng saite khimi na lä Stephen tea sakälö khü kha bädü pa te phünga mityng qütä-a, pryng ö xhixae vi dy. Äni ce phütä na lä Phonecia khö, Saipära angrai sälawng hai Antioh märü khytä tyng ö vi dy. Äni ce lä Isu üng anghang Judae khimi na ma qaitä tea thui pa ö vi dy.

²⁰Tukä ea la äni ce thung-a, Saipära angrai sälawng üng hai Sarene khö üng khimi phütä na la Antioh märü-a ly kha Käri lo aepe saite khimi na tea la Areng Isu üng Anghang Kähawi na thui ö pa vi dy.

²¹Äni ce lä Areng Isu üng haidae na dang te hai-a, khimi awng mang te na lä Areng Isu tea yng kha äni leithung hui ö vi dy.

²²Hini anghang lä Jerusalem märü üng kangkawng na ma thai kha Banaba bung Antioh märü-a mätaw pa dy.

²³Äni lä honi märü-a tyng ea Säthaw üng tähang kähawi nung te kätü-a lä, anghawtho vi dy. Äni lä Areng Isu tea bälung mitang hai yng jawjaw hethang mätu pa vi dy.

²⁴Banaba lä khimi mitang pa vi kha Muilaw Käcai kawi te hai-a yng saite la cakhi te vi. Tukha khimi awng mang te na Areng Isu tea yng hethang tähang-a, äni lä säbawng bärai pa vi dy.

²⁵Tupyng-a Banaba lä Sawlae bung ha hethang Tasu märü-a ly vi dy.

²⁶Äni hai aeting tea lä Antioh märü-a, kähyng pa. Änini lä säning jungtä kangkawng üng khimi na hai aeting kha khimipui na tea mätu pa ö vi dy. Yng saite khimi na tea angcü-a Khristen näkha mäthi mang saite mityng lä, Antioh märü vi.

²⁷Honi thünga buisaw phütä na lä, Jerusalem märü üng hai, Antioh märü-a ly ö dy.

²⁸Honi na thung üng Akäbu näsaite khimi lawngtä lä, aetha kha Muilaw Käcai ma thui te kätyng “Älawngpre mityng qütä-a lä täkang tho ai näkha thui rüng” pa vi dy. Hini thui rüng saite phüing lä Rom Sica sanphrang Kalodia dung-a lä, tyng pa khaw vi dy.

²⁹Yng saite khimi na lä äma ce bäja te rytä Judae khö-a awng saite kangby jä-ai na tea säbawng hethang aedüing aethui ö vi dy.

³⁰Hikä bälung aedü kha thui saite lo kätyng lä säbawng hethang tangkae na tea Banaba ni Sawlae te mang hai-a, Jerusalem märü üng kangkawng mätawngky na tea py pa vi dy.

Angtawtha 12

Sakälö khü saite tyngrae pa

¹Honi kätü-a Herodae sanphrang lä kangkawng üng phütä khimi ce bung ne kha sakälö khü hethang aetawng pa vi dy.

²Äni lä Johan üng kangby Jaeko bung aekei sawngseng hai-a bädü pa hai te vi.

³Hokä sa tea Judae khimi na ngai ö te, Herodae ma nung te kätü-a lä, Peterae bung la ha hai pa vi dy. (Honi kätü lä täkaw aepae saite aesi qa y käla täkaw ca saite paw i kätü vi.)

⁴Herodae lä Peterae bung ne kha thawng thung-a pä-ung pa vi dy. Reisa kangkawng bälitä tea lä äni bung ty hai pa vi dy. Cäqengja paw i käni pyng-a, Peterae bung Judae khimi na üng maw-a, mätho hai kha älo cei hethang aedawng te vi.

⁵Tukätephüing-a Peterae bung lä thawng thung-a pä-ung pa vi dy. Tungaila kangkawng üng khimi na ma la Peterae tähang bälung mitang hai-a, Säthaw ma äni tea säbawng pa hethang tähang aetang kha awng ö vi dy.

Peterae lä thawng thung üng aelawi pa

⁶Peterae bung Herodae ma khimi ce üng maw-a mätho kha älo cei saite käni tyng y te kälang üng kärung thung-a, Peterae lä reisa lawng netä säla-a i

kha awng pa vi. Äni bung singqy rui känetä hai, mäkhing kha khai pa vi. Thawng thung üng thokhae kung-a la reise na ty hai ö pa vi.

⁷Säthaw üng angta wtha lä Peterae üng äteng-a, qengtäma tyng kha thawng thung-a aevang hai pheng pa vi dy. Säthaw üng angta wtha ma Peterae üng mäna-a täkhaw kha “Aetha dawde lawi” näkha i bälaw pa vi. Tukha Peterae äkö caecei üng singqy rui na lä aela king pa vi dy.

⁸Säthaw üng angta wtha ma “Nang ma üng khabai aemäkhing kha kho painai aecö lawi” näpa. Peterae lä honi thui te kätyng sa pa vi dy. Tupyng-a Säthaw üng angta wtha ma “Känih aekhu kha kai leithung hui lawi” näkha näpa.

⁹Peterae lä thawng thung üng tho kha Säthaw üng angta wtha leithung hui pa vi dy. Äni lä Säthaw üng angta wtha ma sa saite tea tätang vi näte mäny pa y vi. Äsämai mang nung kha awng te vi näkha aedawng te kae vi.

¹⁰Änini lä thawng rui saite reise na awng te mityng känetä tea cäqengja kha süng hai sa saite märü üng hawngkhae-a tyng hawi vi dy. Honi hawngkhae lä äma ma aepä-awng va pa vi. Tukha änini lä tho kha lolang äteng-a, bäjui hawi vi dy. Tupyng-a Säthaw üng angta wtha lä qengtäma la pa ja vi dy.

¹¹Tupyng-a Peterae lä aemäny va haile saite kätü-a, “Areng Isu lä Säthaw üng angta wtha bung mäta w kha kai tea Herodae sanphrang kö thung üng hai Judae khimi na ma käsi tyng hai hethang ngai saite angxynlyng na thung üng aelawi hai pa dy näte kai lä vaihi mäny te vi dy” näkha näpa.

¹²Äni lä hini kätyng mäny te kätü-a, Johan Marka üng änä-awi Maeri üng ing-a ly ja vi dy. Honi ing-a lä Yng saite khimi pui na aekäcö ea aetang kha awng ö te vi.

¹³Peterae lä baesung üng kätho täkhü tea Roda näsaite mawsawng nawngmädi lä kätho teng-a ly pa dy.

¹⁴Äni lä Peterae üng ätüng mae kha anghawtho phi te hai ma kätho pä-awng y käla ingthung mang-a aehui ea kung haile kha äni ma khimi ce tea “Peterae lä kätho üng ärang-a awng dy” näkha näpa.

¹⁵Äni ce ma “Nang lä mäthö te vi dy” näpa. Tungaila mawsawng nawngmädi ma äma thui saite lä tätang vi näte phüing thui pa täto kha äni ce ma “Honi lä Peterae bung rui saite Säthaw üng angtawtha ngaw müng” näpa dy.

¹⁶Tungaila Peterae lä kätho tea täkhü täto kha awng pa be ea lä, äni ce ma kätho pä-awng pa vi dy. Tukha äni ce lä Peterae bung nung kha cangxei ö vi dy.

¹⁷Peterae ma äni ce sitäri-a awng hethang äkö hai mäkhang kha äma bung Säthaw ma thawng thung üng makä sa kha bälawi pa mei näte phüing na thui pa vi dy. Tupyng-a “Hini phüing na Jaeko hai kangby jä-ai käläng na tea thui pa jo ba ä” näkha täru khüing ea lä mityng käläng mang-a ly ja pa vi dy.

¹⁸Khö aevang ea lä “Peterae lä ma-a vi dy mei” näkha thawng rui saite reisea na lä aedüing kha bälungbi te hai ri ö phi vi dy.

¹⁹Herodae sanphrang lä Peterae bung mäqang hai ea aeting pa y vi kha rui saite reisea na tea älo düng lilöpro kha äni ce tea bädü hai pa vi dy. Tupyng-a Herodae sanphrang lä Judae khö üng tho kha Kesari märü-a käni käqae-a awng pa vi dy.

Herodae sanphrang dü pa

²⁰Herodae lä Taira märü üng khimi na hai Sidon märü üng khimi na tea tengxyng y kädawtho kha honi märü üng khimi na lä, aekäcö ea äni tea ly pa ö dy. Angcü-a Herodae üng ing-a pyng saite mätaungky Blastus üng säbawng saite na dang ö dy. Tupyng-a Herodae sanphrang tea kung kha aede haile hethang älo na thui pa ö dy. Ätephüing-a mei nädylä, äni ce üng pre lä Herodae sanphrang üng pre-a, vyngsai na rang kha ca nei te phüing-a vi.

²¹Herodae sanphrang ma aedo saite käni-a lä, sanphrang üng aekhu aena saite ävang käting na aekhu aena kha äma üng aety nae-a aety ea khimi ce tea älo na thui pa vi dy.

²²Äni ce ma “Hini ätüng lä khimi üng ätüng y vi. Angra üng ätüng vi” näkha hang ea thui pa ö vi dy.

²³Sanphrang lä äma tea khimi ce ma bälaw hethang mäkhang te y vi. Säthaw üng phung-ang khimi ce tea bälaw hai pa y te phüng-a, qengtäma Säthaw üng angtawtha ma äni tea kälung ca hai kha dü pa vi dy.

²⁴Säthaw üng Älo angthang lä aethang hai dü kha Yng saite khimi na lä awng mang rae ea aepu rae pa vi dy.

²⁵Banaba ni Sawlae lä äma ce sa he awng saite kälü na sa khüng pyng ea Johan Marka bung ka ea Jerusalem märü-a ly kha Antioh märü-a vawi ö vi dy.

Angtawtha 13

Banaba ni Sawlae bung kangkawng üng khimi na ma mätaw pa

¹Antioh kangkawng thung-a lä buisaw na hai särae na awng vi. Äni ce lä Banaba, khimi kangnung näsaite Simon, Sarene khö üng Lucia, Herodae hai mangtä ryng saite Manen hai Sawlae ce vi.

²Äni ce lä Areng tea cäphaw kha böjae te hai awng ea, Muilaw Käcai ma “Sawlae hai Banaba bung kai üng kälü sa hethang tähang-a khai ö ba” näkha näpa.

³Tukätephüng-a äni ce lä böjae kha aetang khüng ea lä, Banaba ni Sawlae üng älö qawng-a äni ce üng äkö na thyng pa ö vi dy. Tupyng-a änini bung Muilaw Käcai üng aely kängai kätyng sa hethang mätaw pa vi dy.

Saipära angrai sälawng-a Angthang Kähawi thui pa

⁴Banaba ni Sawlae lä Muilaw Käcai ma mätaw te kätyng, Selucia märü-a tyng hawi kha honi märü üng hai Saipära angrai sälawng mang-a tui sangphaw aedang kha ly ö dy.

⁵Äni ce lä Salami märü-a tyng te thüng-a, Judae na üng ingkäcai na thung-a Säthaw üng Angthang thui pa vi dy. Johan Marka ma änini tea säbawng pa te vi.

⁶Äni ce lä honi angrai sälawng-a aeke kha Papho märü khytä ly pa vi dy. Honi märü-a lä Judae khimi angra buisaw lawngtä hai aeting pa dy. Äni üng ämüng lä Bar Isu vi kha kai lä Säthaw üng buisaw dy näkha thui pa vi.

⁷Äni lä Rom aecörae mätawngky Serki, Pawlu üng rawijae, vi. Honi mätawngky lä bälunghae saite khimi lawngtä vi. Äni lä Säthaw üng Angthang tängai hethang ngai kha Banaba ni Sawlae tea kähyng hai pa vi dy.

⁸Tungaila Käri lo hai-a Elima näsaite angra buisaw lä Banaba ni Sawlae hai älo ae-e tütü pa vi. Ätephüng-a mei nädylä mätawngky bung Isu tea yng hethang ngai pa y te vi.

⁹Tupyng-a Pawlae näsaite Sawlae lä Muilaw Käcai hai kawi kha angra buisaw Elima tea kheng khü pa vi.

¹⁰Äni ma “Nang lä Setan angra üng cäpaw, kätüng angxynlyng na üng täre. Nang lä Khimi ce tea kaeling sa jawjaw kha hawi y saite sa pa vi. Nang lä Säthaw üng kätüng sai phüing tea kaeling sa tütü vi.

¹¹Vaihi ma Säthaw üng äkö lä nang qawng-a tyng kha, nang lä ämi bäjö vi ai dy. Nang lä käni bärav y käni bung nung y vi ai” näkha näpa. Qengtäma angra buisaw ämi bäjö king pa vi dy. Tukha äni lä äma tea äkö süng kha lolang bähawi hethang khimi bung mäqang kae vi dy.

¹²Mätawngky lä hokä sa pa saite na nung ea lä, Isu üng anghang tea yng by vi dy. Äni lä Areng Isu üng anghang phüing thai ea lä cangxei pa vi dy.

Pisidia khö Antioh märü-a Säthaw lo thui hawi pa

¹³Pawlae hai äma üng rawijae na lä Papho märü üng hai tui sangphaw aedang kha Pamphulia khö Peka märü-a tyng ö dy. Honi mityng üng hai Johan Marka lä äni ce hai aeprei kha Jerusalem märü-a vawi haile pa vi dy.

¹⁴Tupyng-a änini lä Peka märü üng tho kha Pisidia khö Antioh märü-a tyng hawi vi dy. Tukha änini lä Aehae te Käni-a Judae na üng ingkäcai-a kung kha aety hawi vi dy.

¹⁵Mosi üng Ubädi hai buisaw na tärü te cae na phai pyng ea lä, ingkäcai mätawngky na ma äni ce tea “By jä-ai na ä, khimi ce tea aethaw py hethang awng dylä, vaihi älo thui ö” näkha khimi bung mätaw kha äni ce tea thui hai pa dy.

¹⁶Pawlae lä aetha kha sitäri-a awng hethang äma üng äkö hai mäkhang pyng ea lä, “Isrelae khimi na hai Säthaw tea cäphaw saite ceng kälang na ä, kai lo tängai ö e.

¹⁷Isrelae khimi na üng Säthaw lä, kai ce üng kangsi kangjaw na bung re te vi dy. Aikuta pre-a angvüing kätyng awng hai ea, äni ce bung awng mang hai rae pa vi dy. Äma üng haidae hai-a, honi pre üng äni ce bung bähawi pa te vi.

¹⁸Äni ce bung daithung kärang-a säning ruibälitä rytä änawngsa te hai-a rui pa te vi.

¹⁹Tupyng-a Säthaw ma Kanan pre-a awng saite khimi äceng säritä na tea täphra pang kha honi pre tea lä äma üng khimi na pyng hethang py pa vi dy.

²⁰Kai ce üng kangsi kangjaw na Aikuta pre-a tyng pyng te säning cungvai bälitä hai rui bangawtä qae pyng ea lä Kanan pre tea pyng hai pa vi dy. “Honi na pyng-a lä buisaw Samawila kätü khytä, älo cei saite mätawngky bung Isrelae khimi na tea Säthaw ma py pa vi dy.

²¹Tupyng-a Isrelae khimi na lä sanphrang lawngtä bung mäkäi pa vi. Tukha Säthaw ma Benjamin äpy äjae thung üng, Kisa üng cäpaw Sawlae bung äni ce üng sanphrang mityng-a re pa vi dy. Äni lä säning ruibälitä sanphrang sa pa dy.

²²Tupyng-a Säthaw ma Sawlae bung sanphrang mityng üng käsü pa ja kha Davidae bung Isrelae khimi na üng sanphrang-a khai pa vi dy. Säthaw ma ‘Jese üng cäpaw Davidae lä kai üng bälung hai aeting khaw saite khimi vi. Kai ngai saite angxynlyng na äni tea sa hai vi ai’ näkha Davidae phüng thui pa vi dy.

²³Säthaw lä Davidae üng kaesui thung mang üng Isu bung Isrelae khimi na tähang Aeqangkung-a mätaw pa vi dy. Jangni-a Säthaw lä hini kätyng sa ai näte Davidae hai mä-ai üng kangsi na tea älo aedo pa vi dy.

²⁴Isu tyng y te kälang-a, Baptismae Johan ma Isrelae khimi angxynlyng na tea ‘Aedawng mäkhüing kha baptismae la ö lawi’ näkha thui pa.

²⁵Baptismae Johan ma äma üng kälü sa te khüing aetawng ea, äni ma ‘Kai tea ämi nä hethang aepö mei. Kai lä nang ce ma aering saite Mesia y vi. Äni lä kai üng leithung-a tyng vi ai. Kai lä Äni üng kho painai rui sö hethang mäteng ma aeteng y’ näkha näpa.

²⁶“Isrelae kangby jä-ai na ä, Abraham üng kaesui hai Säthaw tea yng saite ceng käläng khimi na ä, Säthaw lä khimi bung makä sa kha aeqang mei näte angthang mä-ai tea mäny hai te vi dy.

²⁷Jerusalem märü üng khimi na hai äni ce üng mätawngky na ma Isu lä Aeqangkung näte mäny ö pa y vi. Aehae te Käni qütä äma ce phai saite buisaw na üng cae, älo la mäny ö va y vi. Tungaila äni ce lä Isu bung bädü te hai-a buisaw na üng lo tünghaw te vi dy.

²⁸Isu bung bädü hethang sa tämang te haetä mäteng ma awng y ngaila, äni ce lä bädü hethang Pilata mätawngky tea makai pa ö vi.

²⁹Äni ce lä honi Isu phüing Caekäcai thung-a tärü pyng saite na kätyng Isu tea sa ö pyng tea lä, äma üng äkähui na ma äro bung thinglang qawng üng bärung kha täprawng-a aevui pa ö dy.

³⁰Tungaila Säthaw ma Isu bung kädükhaw üng mätha haile tyng hai pa vi dy.

³¹Tukha Isu lä äma hai mangtä Kalile khö üng Jerusalem märü-a ly saite khimi na lä Isu bung käni käqae-a nung ö vi dy. Äni ce lä vaihi Isrelae khimi na tea Isu bung nung te angthang phüing thui pa ö vi dy.

³²⁻³³Kai ce lä nang ce tea Angthang Kähawi thui hethang hi-a tyng dy. Säthaw ma mä-ai üng kangsi na tea py saite älo aedo te kätyng äni lä mä-ai tähang vaihi ma cungrü hai vi dy. Säthaw lä Isu bung kädükhaw üng aetha hai ea älo aedo saite cungrü hai te vi dy. Äbaeni üng Sam cae-u thung-a tärü te lä, ‘Nang lä Kai üng Cäpaw vi. Vaini Kai lä nang üng Pä-ai-a aelawng vi dy.’

³⁴Säthaw ma äma üng Äcäpaw bung aetha haile tyng kha baeni dü haile tyng y vi dy. Tukätephüing-a Säthaw ma ‘Davidae tea tätang khü-a caiping te tähang kähawi na py hethang, älo aedo te kätyng nang tea py ai mang’ näpa.

³⁵Honi phüing äkäläng Sam cae-u thung-a ‘Nang lä Nang ma üng älo tängai khü saite Mawsawng bung täprawng-a rawng hai pa y vi ai’ näkha näpa.

³⁶Davidae lä äma hing te thüing-a, Säthaw ma äni tea sa hai he ngai saite kätyng sa pyng ea, dü kha kangsi kangjaw na üng täprawng-a äni üng äro bung ö pa te vi. Äni üng äro la rawng pa vi dy.

³⁷Tungaila Säthaw ma dü te üng aetha haile pa hai saite Isu üng ätabung lä honi kätyng rawng pa te y vi.

³⁸Kai üng kangby jä-ai na ä, tängai ö. Honi Isu sa te phüing-a, Säthaw ma nang ce üng hunghö bälawi haw saite phüing na, kai lä nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi.

³⁹Isu tea Yng saite khimi angxynlyng na tea Säthaw ma kätüing-a nung vi dy. Mosi üng Ubädi hai-a, nang ce tea Säthaw ma kätüing-a nung y lyng.

⁴⁰Buisaw na üng Caekäcai thung-a täri te kätyng, Säthaw ma nang tea sa y hethang sädi khai ba.

⁴¹‘Buisaw ma kai thui saite älo tea käsi prawng saite khimi na tängai ö. Nang ce lä cangxei te hai pra ö ai. Kai ma ri hethang kähawi sa pa ai. Khimi käläng na ma thui mäcai ngaila, nang ce lä yng ö y lyng’” näpa.

⁴²Judae na üng ingkäcai thung üng Pawlae ni Banaba tho hawi te kätü-a lä, khimi ce ma änini tea ämaw mang üng Aehae te Käni-a, hini phüing na thui haile pa hethang mäkäi ö vi.

⁴³Judae na üng ingkäcai üng mätawngky na ma khimi ce bung vawi hai te kätü-a, Judae khimi na hai Judae na üng Säthaw tea cäphaw saite khimi na lä Pawlae ni Banaba leithung hui pa ö vi dy. Pawlae ni Banaba lä äni ce hai älo aepe kha Säthaw üng tähang kähawi phüing thui ea yng jawjaw hethang aethaw py pa hawi dy.

⁴⁴Ämaw mang üng Aehae te Käni-a, Säthaw üng lo tängai hethang märi angxynlyng tingtang üng khimi na lä ly pa ö vi dy.

⁴⁵Tukä ea Judae khimi na lä khimipui na bung nung te kätü-a, aepä-e te bälung awng ö phi vi. Pawlae thui saite älo tea ae-e kha äni tea käsi prawng pa ö vi.

⁴⁶Tupyng-a Pawlae ni Banaba lä ri y te hai ma, thui vawng hawi te lä “Kai ni lä Säthaw üng lo Angthang nang ce tea thui mang hethang Säthaw ma kai tea täru te vi. Tungaila nang ce lä Säthaw üng Lo Angthang bung kädesö vi. Nang lä dungtäsa kanghing dang hethang aeteng näkha mätü vi. Tukha kai ni lä nang ce te üng tho kha ceng käläng khimi na tea ly vi ai dy.

⁴⁷Säthaw ma kai ni tea hini kätyng täru vi. ‘Nang ni ceng käläng ce tea ly kha kaevang mätü hethang nang ni bung mätaw te vi. Älawngpre angxynlyng-a awng saite khimi na tea äni ma aeqang te dang hai ai näte nang ce ma thui he kae’” näpa.

⁴⁸Ceng käläng khimi na ma honi Älo anghang thai te kätü-a lä, anghawtho te hai ma Säthaw üng Angthang tea bälaw ö vi dy. Säthaw ma dungtäsa hing saite dang hethang re saite khimi na lä yng ö vi dy.

⁴⁹Honi kätü-a Areng Isu üng Älo anghang lä honi pre mityng qütä-a aepreng dü pa vi dy.

⁵⁰Tungaila Judae khimi na lä Säthaw tea cäphaw saite nawngmädi areng na hai märü üng mätawngky khimi na ma Pawlae ni Banaba tea kädawtho rung khytä sa ö pa vi. Äni ce lä Pawlae ni Banaba tea sakälö khü kha äma ce pre üng mäthoja ö pa vi dy.

⁵¹Pawlae ni Banaba la äma ni üng khodi na täkhy hawi pa vi dy. Honi kä sa te lä Säthaw ma äni ce bung khaisö te vi näte sämai nae sa te vi. Änini lä Aikonia märü-a ly hawi vi dy.

⁵²Antioh märü üng Yng saite khimi na lä Muilaw Käcai kawi te hai anghawtho kha awng ö jawjaw vi dy.

Angtawtha 14

Aikonia märü-a Säthaw üng kälü sa pa

¹Pawlae ni Banaba lä Aikonia märü-a äni ce üng reitae kätyng Judae na üng ingkäcai-a kung hawi kha Isu üng phüing haidae hai thui pa vi dy. Tukha Judae khimi na hai Käri khimi na lä awng mang-a yng pa ö vi dy.

²Tungaila yng he ngai y saite Judae khimi phütä na ma ceng käläng khimi na tea yng pa y hethang mäcü pa ö vi. Äceng käläng na lä käyng na tea kädawtho rung khytä thui kha bäleng pa ö vi.

³Pawlae hai Banaba ni la honi mityng-a käqae-a awng kha Areng üng phüing ri y te hai ma thui vawng hawi pa vi. Areng Isu ma änini tea cangxei saite na hai kamarae na sa haw hethang haidae py pa vi. Änini ma thui saite Säthaw üng tähang kähawi lä tüng vi näte mätü hethang hikä sa hai pa te vi.

⁴Märü thung-a awng saite khimi na Anghang Kähawi phüing-a aede ö pa y vi. Phütä na lä Judae khimi na te mang-a qa kha phütä na lä angtautha na te mang-a awng pa ö vi dy.

⁵Tupyng-a Judae khimi hai ceng käläng khimi na lä äma ce üng mätawngky na hai Pawlae ni Banaba tea sakälö khü hethang kangru-a aedüing ö vi dy. Äni ce lä Pawlae ni Banaba bung kälung hai käthu kha bädü he aedawng ö vi dy.

⁶Honi phüing Pawlae hai Banaba ni ma thai hawi te kätü-a lä, Likonia khö üng Lutara hai Debe märü na hai äteng-a awng saite mityng mang-a pryng ja hawi vi dy.

⁷Honi mityng-a änini lä Areng Isu üng Anghang Kähawi thui jawjaw hawi pa vi dy.

Lutara hai Derbe märü-a Säthaw üng kälü sa pa

⁸Lutara märü-a aepeng te üng hai ängang dü kha aeke haw y saite khimi lawngtä aety pa vi.

⁹Äni lä Pawlae thui saite Lo Anghang tängai kha awng te vi. Pawlae lä khimi kånaw tea kheng khü ea lä, Isu ma naw te hawi sa pa haw vi näte äni yng te tea nung pa vi.

¹⁰Pawlae ma “Aetha lawi” näkha naw saite khimi tea älo tung käleng hai thui pa vi. Äni lä aetha praw kha aebälü ea aeke pa vi dy.

¹¹Khimipui na lä Pawlae sa saite tea nung kha “Angra na lä khimi kä aecyng kha mä-ai tea ly te vi dy” näkha äni ce üng Likonia khimi ce üng älo tung käleng hai-a thui ö vi dy.

¹²Äni ce lä Banaba tea Zeus angra käleng näkha kähyng pa ö vi dy. Pawlae tea lä anghang py saite angra Heme näkha kähyng pa vi. Ätephüng-a mei nädylä, äni lä älo khimi ce maw-a älo aepe pa te phüng-a vi.

¹³Zeus angra üng ingkäcai lä märü üng ärang teng-a awng vi. Honi Zeus angra üng mäthykung lä raebawi, na hai äpa aesi saite na märü üng hawngkhae mang-a nähai pa vi. Zeus angra üng mäthykung hai khimipui na lä mangtä angtaawtha ni tea hani na hai mäthy hethang ngai pa ö vi.

¹⁴Hokä sa hethang phüng na angtaawtha Banaba hai Pawlae ni mäny te kätü-a lä, bälung aengai y phi te hai äma ni üng kä-o na sä-ei ea khimi ce thung mang-a aehui kha ätüng käleng hai älo aepe pa vi.

¹⁵Änini ma “Kхими na ä, ätephüng-a nang ce lä hini kä sa ö te vi mei. Kai ni lä nang ce kätyng khimi by kae be. Kai ni lä nang ce tea Anghang Kähawi thui hethang tyng hawi te kae. Nang ce lä hini ävang ting y te na khaisö kha Säthaw kanghing te mang-a aekö tyng hethang kai ni lä thui te vi dy. Honi Säthaw lä käni älawng, pangle hai honi thung üng ätete angxynlyng na tea sa saite Kung vi.

¹⁶Jangni leithung mang-a, Säthaw lä ceng käläng khimi angxynlyng na tea äma ce kängai saite kätyng cäphaw hethang py pa te vi.

¹⁷Tungaila Säthaw lä kähawi sa te hai äma awng saite phüng, khimi angxynlyng na tea mätü pa te vi. Säthaw lä käni mang khöne hai kha äma ce üng kätü tyng ea lä, cawbi cawthai na aethai kha müng hai pa te vi. Nang ce tea raca na mäcaw mang kha anghawtho hai te vi” näpa.

¹⁸Hini na kätyng angtaawtha ni thui ea mäteng ma, khimi ce lä änini tea mäthy hethang reitae hai-a mäkhawng haw pa te kae vi.

¹⁹Tupyng-a Judae khimi phütä na lä Antioh hai Aikonia märü na mang üng tyng kha Lutara märü üng khimipui na tea äma ce te mang-a qa hai hethang Pawlae ni üng thui saite lä tung y näkha bäleng pa ö te vi. Äni ce lä Pawlae tea kälung hai käthu kha märü ärang mang-a re kha khaisö pa vi dy. Pawlae lä dü dy näkha äni ce lä dawng ö te vi dy.

²⁰Tungaila yng saite na lä Pawlae üng äteng-a venglükü kha aedaw pa ö vi dy. Tukha äni lä aetha kha märü thung-a kung tyng pa vi dy. Känitä pyng-a Pawlae ni Banaba lä tho kha Debe märü-a ly hawi pa vi dy.

Siria pre Antioh märü-a wawi haile pa

²¹Pawlae hai Banaba ni lä Derbe märü-a Angthang Kähawi thui kha khimipui na lä awng mang-a yng ö mang pa vi dy. Tupyng-a änini lä Lutara, Aikonia hai Antioh märü na mang-a wawi haile tyng hawi dy.

²²Märü qütä änini lä Yng saite khimi na hai aeting ea Säthaw üng Angthang Kähawi thui kha Isu tea yng jawjaw hethang aethaw py pa hawi dy. Tukha änini ma “Mä-ai Isu tea yng saite na lä Säthaw üng pre-a kung y te käläng-a, mätangbälai saite na aeting ö vi ai” näkha Yng saite khimi na tea thui pa dy.

²³Pawlae hai Banaba ni lä kangkawng qütä-a mätawngky na bung re kha khai pa dy. Tukha böjae kha aetang ea äni ce yng saite Areng ma rui hethang aetang pa.

²⁴Tupyng-a Pawlae hai Banaba ni lä Pisidia khö üng Pamphulia khö-a tyng hawi vi dy.

²⁵Änini lä Peka märü-a la Angthang Kähawi thui hawi te vi. Honi pyng-a Atalia märü-a tyng hawi dy.

²⁶Honi märü-a änini lä tui sangphaw aedang ea Antioh märü mang-a ly hawi vi dy. Jangni-a Antioh märü üng kangkawng tea Pawlae ni Banaba bung honi mityng-a ly kha Säthaw üng tähang kähawi thui hai hethang mätaw te vi dy. Säthaw ma änini tea säbawng hethang aetang pa ö vi dy. Honi kälü sa te lä vaihi Pawlae ni Banaba lä khüng hawi te vi dy.

²⁷Antioh märü-a änini tyng te kätü-a, änini lä Yng saite khimi na bung aekäcö hai kha äma ni hai-a Säthaw ma sa saite kälü na läsy, ceng käläng khimi na yng hethang Säthaw ma kätü kähawi py te phüng-a läsy, änini ma thui hawi pa haile king te vi dy.

²⁸Tupyng-a änini lä Yng saite khimi na hai mangtä kätü käqae-a awng hawi vi dy.

Angtawtha 15

Jerusalem märü-a kangkawng üng kawngci

¹Khimi phütä na lä Judae khö üng hai Antioh märü-a ly kha käyng na tea “Nang ce lä Mosi üng reitae kätyng lengkhüng täke te awng y dylä, aeqang te dang haw y” näkha mätu ö vi.

²Tukätephüng-a Pawlae hai Banaba ni lä honi khimi ce hai älo aedüng kha tengxyng y ae-e ö vi dy. Tupyng-a Pawlae ni Banaba hai Antioh märü üng Yng saite khimi phütä na bung mangtä hikä ae-e saite phüng, aedüng hai hethang Jerusalem märü üng kangkawng na ma mätawngky na hai angtawtha na tea mätaw ö vi dy.

³Kangkawng üng khimi na lä äni ce bung tha pa ö vi. Äni ce lä Phonecia khö hai Samari khö na tea cäqeng ea ceng käläng khimi na Säthaw tea yng kha khimi kangthae aelawng te phüng na thui pa ö dy. Hini anghang phüng-a, kangby jä-ai angxynlyng na lä anghawtho ö phi pa vi dy.

⁴Jerusalem märü-a äni ce tyng te kätü-a, kangkawng üng Yng saite khimi na hai mangtä angtawtha na, kangkawng üng mätawngky na ma äni ce bung lady pyng-a, äma ce tea Säthaw ma äni ce hai-a sa saite phüng angxynlyng na thui pa ö king vi dy.

⁵Tungaila Pharisai na thung üng Yng saite khimi phütä na lä aetha kha, “Ceng käläng Khimi na lä lengkhüng täke hethang kae. Mosi üng Ubädi tea bäjui hethang äni ce tea thui he kae” näkha näpa ö vi.

⁶Angtawtha na hai kangkawng thung üng mätawngky na lä hini phüng aedawng hethang aekäcö ö vi dy.

⁷Kätü käqae-a aedüng pyng ea lä, Peterae ma aetha kha “Kangby jä-ai na ä, Säthaw lä jangni üng hai ma ceng käläng khimi na yng haw hethang, Angthang Kähawi thui hai hethang kai bung nang ce thung üng re te vi näte nang ce lä mäny ö te vi dy.

⁸Khimi ce üng bälung mäny saite Säthaw lä Muilaw Käcai bung mä-ai tea py te kätüng, ceng käläng khimi na tea py pa te hai-a äni ce tea bälung aevaw te phüng mätü pa te vi dy.

⁹Säthaw lä äni ce bung mä-ai hai täphü kha khai te y. Äni ce lä Isu tea yng te phüng-a, äni ce üng bälung la caiping vi dy.

¹⁰Ätephüng-a nang ce lä Säthaw tea käny hethang ngai ö te vi mei. Mä-ai kangsi na läsy, mä-ai ma läsy, phaw haw y saite müngkäli tea ätephüng-a, ceng käläng üng Yng saite khimi na tea phaw hai ö te vi mei.

¹¹Mä-ai lä yng kha Areng Isu üng tähang kähawi hai-a Säthaw lä mä-ai bung aeqang te vi dy. Ceng käläng na tea la honi kätüng aeqang te vi dy. ”

¹²Banaba ni Pawlae lä äma ni mang hai-a ceng käläng khimi na säla-a awng tea Säthaw ma sa saite cangxei te na hai kamarae angxynlyng na phüng thui te thüng-a, aekäcö saite khimipui na lä sitäri-a tängai kha awng pa ö vi dy.

¹³Äni ce thui pyng te kätü-a lä, Jaeko ma “Kangby jä-ai na ä, kai üng älo tängai ö kae-e.

¹⁴Simon ma Säthaw lä angcü-a ceng käläng khimi na thung üng phütä khimi na bung äma üng khimi-a aelawng hai hethang re te hai-a, äni ce bung re vi näte phüng thui mäcai pyng te vi dy.

¹⁵Caekäcai thung-a buisaw na üng thui saite älo na lä hini phüng hai aetawng te by vi.

¹⁶Areng ma honi khüng pyng-a Kai ly haile kha Davidae üng pra saite pre Kai ma sa haile vi ai. Pra saite na kangthae sa bälai kha honi pre bung cakhi hai pa vi ai.

¹⁷Honi kä sa te hai-a älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na hai Kai üng khimi-a aelawng hai hethang Kai ma kähyng saite ceng käläng na Kai tea ly ö vi ai.

¹⁸Hini lä Jangni-a Säthaw ma thui rüng saite älo vi” näkha näpa.

¹⁹Tukha Säthaw te mang-a aekö haile saite ceng käläng khimi na tea mätangbälai saite tyng hai hethang mä-ai sa hethang aevaw y lyng.

²⁰Mä-ai lä äni ce tea cae tärü hethang aevaw vi. Mimi tea löci sa saite mawi ca hang. Aepawng y käla nawngpui nawngpaw kätyng awng vai y. Känawngjang tära kha ra saite üng ängäng la ca hethang kae y. Äthi la nei hethang kae y. Hini phüng lä Judae na känyngky saite na vi.

²¹Ätephüng-a mei nädylä vaicaw üng hai ma aetawng kha Mosi üng Ubädi cae bung Aehae te Käni qütä Judae na üng ingkäcai na thung-a phai te hai Mosi üng älo phüng märü qütä-a thui ö vi dy.

Yng saite ceng käläng khimi na tea py pa saite cae

²²Tupyng-a angtawtha na hai, kangkawng üng mätawngky na kangkawng üng khimi angxynlyng na lä äma ce thung üng khimi na phütä re kha Pawlae ni Banaba hai mangtä Antioh märü-a mätaw he aedawng ö vi. Äni ce lä Yng saite khimi na ma tämö khai saite Basaba näsaite Judae hai Saila ni bung re pa ö vi dy.

²³Äni ce hai mangtä cae tha pa ö dy. Honi cae lä “Jerusalem märü-a awng saite angtawtha na hai kangkawng üng mätawngky na ma tärü te vi. “Kai ce lä Khrista hai-a nang ce üng kangby jä-ai na vi. Kai ce lä Antioh märü, Siria pre, Kiliki khö üng ceng käläng käyng na tea cae tärü kha cibai sa dy.

²⁴Kai ce thung üng khimi phütä na lä kai ce üng älo tärü y ta ma nang ce tea ly kha mätangbälai py ea bälungbi saite lo na thui te phüng kai ce lä thai vi dy.

²⁵Tukätephüng-a kai ce lä älo aedüng kha khimi phütä bung re ea nang ce tea mätaw hethang bälung aedü kha sa ö te vi dy. Honi na lä kai ce ma bälung aevaw saite Banaba, Pawlae hai mangtä ly ö ai mang.

²⁶Pawlae ni Banaba lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng kälu sa te phüing-a dü khytä mätangbälai te thung-a tyng vi dy.

²⁷Tukha kai ce lä änini hai mangtä Judae ni Saila bung nang ce tea mätaw te vi dy. Kai ce üng cae thung-a täru saite phüing na la änini ma thui haile pa hawi ai mang.

²⁸Ngai saite Ubädi qawng-a nang ce lä müngkäli phaw hai y hethang Muilaw Käcai hai kai ce lä bälung aedü ö vi dy.

²⁹Mimi tea löci sa saite mawi ca hang. Äthi lä ca hang. Känawngjang tära kha ra saite üng ängang lä ca hethang kae y. Aepawng y käla nawngpui nawngpaw kätyng awng vai y. Hini na tea aehi dylä hawiky te vi dy. Nawsaw hawi ö sy” näkha awng te vi.

³⁰Mätaw saite äni ce lä Antioh märü-a ly kha Yng saite khimi angxynlyng na bung aekäcö hai kha täru saite cae py pa ö vi dy.

³¹Honi cae tea phai pa saite kätü-a, käyng na aethaw py saite älo na phüing-a kawng ö phi pa vi dy.

³²Buisaw Judae hai Saila ni lä äni ce tea kätü käsa-a aethaw py pa kha yng te cakhi hai rae vi dy.

³³Änini lä honi mityng-a kätü käqae-a awng pyng ea lä, Yng saite khimi na ma änini bung tähang kähawi py kha Jerusalem märü-a mätaw haile pa vi dy.

³⁴Tungaila Saila lä ha-a awng hethang aedawng pa vi.

³⁵Pawlae hai Banaba ni lä Antioh märü-a awng ea Areng Isu üng Angthang Kähawi khimi awng mang saite na hai mangtä mätu kha thui ö vi dy.

Pawlae ni Banaba aeprei hawi dy

³⁶Känitä-a lä Pawlae ma Banaba tea “Areng Isu üng Lo Angthang mä-ai thui pyng saite märü qütä awng te yng saite na tea ly haile kha äni ce üng sa saite na kheng hawi si” näkha näpa.

³⁷Hokä ea Banaba lä Johan Marka bung änini hai mangtä nähai hethang ngai pa te vi.

³⁸Tungaila Johan Marka, jangni-a, bung äma ni hai mangtä khölawng kätengpü-a hui y käla Pamphulia khö-a äma ni te üng ly ja pa te phüng-a, Pawlae lä äni bung nähai hethang aevaw y lyng näkha aedawng pa vi dy.

³⁹Änini lä älo tengxyng y-a ae-e kha lolang aeprei hawi te vi dy. Banaba lä Johan Marka bung ka kha Saipära angrai sälawng mang-a tui sangphaw hai ly ja pa vi dy.

⁴⁰Pawlae lä Saila bung re kha thoja te by vi dy. Yng saite khimi na lä Pawlae ni Saila tea Säthaw üng tähang kähawi dang kha änini hai mangtä awng hethang aetang kha mätaw pa dy.

⁴¹Pawlae lä honi mityng üng hai Siria pre hai Kiliki khö-a ly kha kangkawng üng khimi na tea yng te cakhi hai hethang aethaw py te lo thui pa vi dy.

Angtawtha 16

Pawlae ma Timothe bung kähying pa

¹Tupyng-a Pawlae lä Debe märü hai Lutara märü-a tyng vi dy. Lutara märü-a Timothe näsaite Yng saite khimi lawngtä awng vi. Äni üng änä-awi lä yng saite Judae nawngmädi vi. Tungaila äpä-ai lä Käri khimi lawngtä vi.

²Timothe lä Lutara hai Aikonia märü üng Yng saite khimi na ma kähawi thui pa te khimi lawngtä vi.

³Pawlae lä Timothe bung khölawng-a äma hai mangtä nähai hethang ngai hai te phüng-a äni tea lengkhüng täke pa vi dy. Hini kätyng sa pa te lä äni üng äpä-ai lä Käri khimi vi kha honi mityng-a awng saite Judae khimi na lä mäny ö bawi pa te phüng-a vi.

⁴Äni ce lä märü haetä pyng-a haetä cäqeng kha ly ö te kätü-a Jerusalem märü-a awng saite angtawtha na hai kangkawng üng mätawngky na ma Yng saite khimi na tängai hethang tähang Ubädi älo thui mäcai pa ö vi.

⁵Tukätephüng-a kangkawng khimi ce üng yng cakhi rae kha käni qütä yng te khimi ce lä awng mang pa vi dy.

Troa märü-a Pawlae nung saite äsämai

⁶Pawlae ni Saila lä Phrukia khö Kalatia khö na tea cäqeng ö vi. Muilaw Käcai lä äni ce tea Asia pre cäpi-a Angthang Kähawi thui hethang mäkhung pa vi.

⁷Äni ce lä Musi khö khöri-a tyng ea Bethunia khö-a ly he ngai ö vi. Tungaila Isu üng Muilaw Käcai ma äni ce tea ly hethang mäkhung pa vi.

⁸Tukätephüung-a äni ce lä Musi khö bung cäqeng kha Troa märü-a tyng ö vi dy.

⁹Pawlae lä honi kärung üng äsämai thung-a Makedonia khö üng khimi lawngtä lä aedaw kha äni hai älo aepe te kai lä nung vi. Makedonia khimi na ma “Makedonia khö-a aekae kha säbawng kü” näkha mäkäi pa.

¹⁰Hini kä äsämai bung Pawlae nung pyng-a, qengtäma kai ce lä Makedonia khö-a ly hethang aerü ö vi dy. Ätephüung-a mei nädylä Makedonia khö üng khimi na tea Isu üng Angthang Kähawi thui hethang kai ce bung Säthaw ma mätaaw te vi näkha kai ce lä aedawng ö te phüung-a vi.

Philipi märü üng Lidia yng te

¹¹Tukha kai ce lä Troa märü üng hai Samothrae angrai sälawng mang-a tui sangphaw aedang kha khawngdang mang-a lä Neapoli märü-a tyng ö vi dy.

¹²Honi märü üng hai Philipi märü-a ly ö dy. Philipi märü lä Makedonia khö üng aely leng saite märü kaehaetä vi. Rom aecörae mätaawngky na awng te mityng la vi. Honi märü-a kai ce lä käni bäraw y-a awng ö te vi.

¹³Aehae te Käni-a lä märü üng hawngkhae ärang mang-a tho kha tävaw teng mang-a awng ö vi. Tupyng-a aetang hethang mityng awng ai müng näkha aedawng ö vi dy. Honi mityng-a kai ce lä aety kha aekäcö saite nawngmädi phütä na älo aepe kha awng.

¹⁴Äni ce thung-a Lidia näsaite nawngmädi lawngtä awng vi. Äni lä Thetaria märü üng ly kha ävang ting saite äsae kangthing na rang kha jaw te nawngmädi lawngtä vi. Äni lä Säthaw tea cäphaw kha awng vi. Pawlae thui saite anghang na tängai khü hethang Areng Isu ma äni üng bälung tea mäny hai va pa vi dy.

¹⁵Äni hai äma üng enghung na lä bapismae la ö vi dy. Tupyng-a Lidia ma “Kai lä Areng Isu tea yng tätang dy näte nang ce aepö dy cä-üng, kai ing-a kung kha aehae ö jo ba” näkha kai ce tea kähawi-a bähawi vi dy.

Pawlae hai Saila ni bung lä Philipi märü-a thawng thung-a bäla pa

¹⁶Nitä-a lä, kai ce lä aetang saite mityng-a ly ö te kätü-a, angra ma kung kha ämaw mang tähang thuikaw saite nawngmädi mawsawng lawngtä hai aeting vi. Äni lä hikä ämaw mang tähang thui rüng pa te hai-a, äma üng ingkung tähang tangkae na dang hai mang pa te vi.

¹⁷Honi nawngmädi mawsawng lä Pawlae hai kai ce leithung hui vi. Äni ma “Hini khimi ce lä aesangky saite Säthaw üng mawsawng na vi kha nang ce tea aeqang saite anghang thui pa” näkha ätüng käleng hai thui pa vi.

¹⁸Honi nawngmädi tea lä käni bäraw y-a hani kä sa pa te phüng-a, Pawlae lä bälung hawi y vi dy. Kangkhüng-a lä aehawi kha angra tea “Nang lä hini nawngmädi thung üng tho la. Isu Khrista üng ämüng hai-a, kai ma thui te vi” näkha näpa. Tänaetäma angra lä tho pa vi dy.

¹⁹Äni üng ingkung na lä äma ce üng tangkae dang saite älang awng y te mäny ö ea lä, Pawlae ni Saila bung ne kha mätaungky na awng saite märü thung üng mityng mang re ea nähai pa vi dy.

²⁰Rom mätaungky na maw-a nähai kha “Hini khimi ce lä Judae khimi na vi. Mä-ai üng märü thung-a aepuilung rungtä sa pa ö te vi.

²¹Kai ce üng reitae hai aetawng y saite änini lä mätu vi. Rom khimi na ma lä, honi ritaie bäjui hethang ngai y vi” näkha näpa.

²²Khimi angxynlyng na lä Pawlae hai Saila ni tea sakälö khü he sa pa ö vi. Rom mätaungky na ma änini üng kä-o na sä-ei kha bo hai hethang täru pa ö dy.

²³Reisae na ma Pawlae ni Saila tea bo täto kha thawng thung-a bäla pa ö dy. Märü üng mätaungky na ma la thawng üng äkälengky tea änini bung thawng thung-a kähawi-a rui hethang täru pa dy.

- ²⁴Tukätephüng-a thawng üng äkälengky lä änini bung thawng thung üng äsäla-a mäkung kha äkho na tea lawngki hai khai pa vi dy.
- ²⁵Kärung angnihü-a lä Pawlae hai Saila ni lä aetang te hai ae-awi na thui kha Säthaw tea bälaw hawi vi dy. Thawng thung-a awng saite khimi käläng na lä honi tüng na tängai ö pa vi dy.
- ²⁶Qengtäma älawng-a lä tengxyng y pangtälü naw kha thawng üng aenyng nae lä aehüng pa by vi. Thawng kätho angxynlyng na la aepä-awng praw pa bawi vi. Thawng thung-a awng saite angxynlyng na üng äkö caecei üng singqy rui aela king pa vi dy.
- ²⁷Thawng üng äkälengky lä aelaw kha thawng kätho na aepä-awng te nung ea lä thawng thung üng khimi na prying king vi dy müng näkha aekei aemätho ea äma bung aebädü hethang sa pa vi dy.
- ²⁸Tungaila Pawlae ma “Nang ma tea käsi aesa hang. Kai ce angxynlyng lä hini mityng-a awng bawi ö te vi rawng mang” näkha älo tüng käläng hai thui pa.
- ²⁹Thawng üng äkälengky lä maito py hethang kähyng vi. Tukha äni ce lä thawng thung-a aehui ea kung pa ö king vi dy. Äni lä käsawtho kha Pawlae ni Saila üng maw-a kaibu kha awng pa vi.
- ³⁰Tupyng-a äni ce bung ärang-a nähai kha “Särae na ä, kai lä aeqang saite dang hethang makä sa ai mei” näkha düng pa.
- ³¹Änini ma “Areng Isu tea yng dylä, nang hai nang ma üng engthung rütä na lä Säthaw üng aeqang saite dang ai mang” näkha näpa.
- ³²Tupyng-a Pawlae hai Saila ni ma äma hai äma üng engthung rütä na tea Säthaw üng Angthang Kähawi lä thui pa hawi vi dy.
- ³³Honi kärung-a raw ma thawng üng äkälengky lä Pawlae ni Saila üng tämaw na tea mäse pa vi dy. Tupyng-a qengtäma äni hai engthung rütä üng khimi na lä baptismae la ö vi dy.

³⁴Äni ma Pawlae ni Saila bung äma ing-a nähai kha käckänei na hai mäcaw pa vi. Äni hai äma üng engthung rütä na lä Säthaw tea yng te phüng-a, tengxyng y kawng anghawtho ö phi pa vi dy.

³⁵Kädang khö aevang te kätü-a, märü üng mätawngky na lä änini bung thawng thung üng bälawi hethang reisea mätawngky na tea mätaw kha älo thui hai pa ö vi.

³⁶Tukätephüng-a thawng üng mätawngky ma Pawlae tea “Märü üng mätawngky käleng na ma nang ni bung thawng thung üng bälawi hethang thui ö vi dy. Tukätephüng-a bälung derui te hai ma nang ni lä tho hawi lawi” näkha näpa.

³⁷Tungaila Pawlae ma Reisea mätawngky na tea “Kai ni lä Rom khimi na vi. Tungaila äni ce ma kai ni tea älo cei y käla ma khimipui maw-a kai ni bung bo kha thawng thung-a pä-ung vi. Vaihi lä kai ni bung kangru-a mätho hethang ngai te mei. Honi lä aesyng te y lyng. Märü üng mätawngky na äma ce ly khe kha kai ni bung thawng thung üng mätho ö sy” näkha näpa.

³⁸Reisea mätawngky na ma hini phüng bung märü üng mätawngky käleng na tea thui pa ö vi. Pawlae hai Saila ni lä Rom khimi na vi näte phüng äni ce thai ea lä, ri ö phi pa vi dy.

³⁹Tukha äni ce lä ly ea, Pawlae ni Saila tea bäleng te lo na thui pa ö vi dy. Tupyng-a änini bung thawng üng mätho kha honi märü üng tho hethang aesi aebai kha thui pa ö vi dy.

⁴⁰Tupyng-a, änini lä thawng thung üng tho kha Lidia üng ing-a ly hawi vi dy. Tukha Yng saite khimi na hai aeting kha äni ce tea aethaw py pa vi dy. Honi pyng dylä, honi märü üng änini lä tho hawi pa vi dy.

Angtawtha 17

Thesalonika märü-a Säthaw üng kälü sa pa

¹Pawlae hai Saila ni lä khölawng tho ea Anghipoli hai Apolonia märü na bung cäqeng kha Thesalonika märü-a tyng pa ö vi dy. Honi märü-a lä, Judae na üng ingkäcai awng vi.

²Pawlae lä äma sa vävawi te kätyng honi Judae na üng ingkäcai-a ly dy. Aehae te Käni thungtä khytä Caekäcai phüing aedüing ö dy.

³Pawlae lä Caekäcai phüing thui mäcai kha Mesia mätangbälai ea dü te üng aetha te phüing mätu vi dy. Pawlae ma “Kai ma nang ce tea thui saite Isu lä Mesia vi” näkha näpa.

⁴Judae Khimi phütä na lä Pawlae thui saite älo tätang vi näkha yng ea äni ce lä Pawlae ni Saila te mang-a qa vi dy. Säthaw tea cäphaw saite Käri khimi awng mang te na hai märü thung-a ämüing aethang saite nawngmädi na la qa by vi.

⁵Tungaila Judae khimi na lä pä-e te bälung awng ö vi. Äni ce lä märü lolang üng khimi käpra na bung kəcö kha aepuilung hai ö pa vi dy. Äni ce lä märü angxynlyng na tea aepuilung hai te vi. Jason näsaite üng ing-a, aethaw paitae hai äni ce lä kung ea Pawlae ni Saila bung mäqang ö vi dy. Änini bung khimi ce maw-a re hethang ngai ö vi.

⁶Änini bung mäqang kha dang y saite kätü-a lä, Jason hai Yng saite khimi phütä na bung märü üng mätawngky na maw-a re kha nähai ö vi. Äni ce ma “Hini khimi ce lä älawngpre mityng qütä-a aede y phi rung khytä sa ö vi. Äni ce lä vaihi kai ce üng märü-a lä tyng ö te vi dy.

⁷Jason lä äni ce bung äma üng ing-a aehae hai pa vi. Honi khimi ce lä Sica sanphrang üng Ubädi na tängai ö te y vi. Isu näsaite Sanphrang äkäläng lawngtä awng vi” näkha ätüng käleng hai hang pa ö vi dy.

⁸Honi märü üng mätawngky na hai khimipui na thai ea lä, äni ce lä tengxyng y kädawtho kha aepuilung ö vi dy.

⁹Mätawngky na ma Jason hai äma üng äpy na tea tangkae na py hai pyng-a lä, äni ce bung bälawi pa vi dy.

Beri märü-a Säthaw üng kälü sa pa

¹⁰Honi kärung-a ma, Yng saite khimi na lä, Pawlae ni Saila bung Beri märü-a mätaw pa hawi vi dy. Honi märü-a tyng ea änini lä Judae na üng ingkäcai-a ly hawi dy.

¹¹Beri märü üng khimi na lä, Thesalonika märü üng khimi na qawng-a, bälunghaeky ö vi. Tukha Beri märü üng khimi na lä Pawlae thui saite Angthang Kähawi tea kähawi-a tängai ö te vi. Äni ce lä Pawlae thui saite lo kätyng tüng mei, tüng y mei näte mäny haw hethang Caekäcai tea käni qütä phai ö vi.

¹²Judae khimi na lä yng ö mang vi dy. Ämüng aethang saite Käri nawngmädi, nawngmäcaw na la awng mang-a yng ö vi dy.

¹³Pawlae lä Beri märü-a, Säthaw üng Angthang Kähawi thui kha awng te phüng, Thesalonika märü üng Judae khimi na ma thai te kätü-a lä, Beri märü-a ly kha khimipui na tea täre sa hethang mäcü pa ö vi dy.

¹⁴Tukha qengtäma Yng saite khimi na ma Pawlae bung pangle pyng mang-a ly hai ja pa ö vi. Tungaila Saila hai Timothe ni lä Beri märü-a, awng hawi jawjaw vi dy.

¹⁵Äni ce lä Pawlae bung Athen märü-a nähai pa vi dy. Äni ce Beri märü-a wawi y käläng-a, Pawlae lä Saila ni Timothe bung kärang-a, äma tea ly hethang älo täru pa vi dy.

Athen märü-a Säthaw üng kälü sa pa

¹⁶Pawlae lä Athen märü-a, Saila hai Timothe ni bung aering kha awng te thüing-a, honi märü-a mimi na awng mang te nung ea lä, äni lä bälung hawi y vi dy.

¹⁷Äni lä Judae na üng ingkäcai-a ly kha Judae khimi na hai Judae na üng Säthaw tea cäphaw saite mityng-a cäphaw te ceng käläng khimi na hai aedüng ö vi dy. Käni qütä märü üng äsäla-ung-a aekäcö kha awng saite khimi na hai äni lä älo aethui vi dy.

¹⁸Epikura üng bälung kácüing aedawng saite hai Satu-i üng bälung kácüing aedawng saite Särae na hai la, Pawlae lä aedüng aethui vi dy. Honi thung üng khimi phütä na ma “Hini lopu lä äte na thui hethang ngai te mei” näkha düng pa. Äkäläng khimi na ma “Äni lä ceng käläng na üng angra na phüng

thui te ngaw müng” näkha näpa. Ätemakä mei nädylä, Pawlae lä Areng Isu phüing hai äni dü te üng aetha te Angthang Kähawi thui te phüing-a vi.

¹⁹Tupyng-a äni ce lä Pawlae bung Aripaku me anghung mang-a, aekäcö saite kawngci mang-a nähai pa vi dy. Äni ce ma “Nang thui saite matu te kangthae phüing kai ce mäny hethang ngai ö by.

²⁰Nang ce thui saite phüing phütä na lä, kai ce tähang äkangthae vi. Honi älo üng älawngsai na kai ce lä mäny he ngai vi” näkha näpa ö vi.

(²¹Athen märü üng khimi angxynlyng na hai, honi märü-a awng saite angvüing na lä, anghang kangthae phüing thui kha tängai te hai-a, kätü na byng hai ö te vi dy.)

²²Tupyng-a Pawlae lä Aripaku kawngci maw-a aedaw kha “Athen märü üng khimi na ä, nang ce lä tengxyng y Käri angra na tea tämö khai saite khimi na vi näte kai lä nung te hai-a mäny te vi.

²³Kai lä nang ce üng märü-a aeke prei kha angra na tea cäphaw saite mityng na kheng te kätü-a, ‘Mäny y saite angra tähang’ näkha cae tärü saite maicang haetä tea nung te vi. Hikä nang ce mäny y käla, cäphaw saite phüing tea vaihi kai lä thui hethang ngai.

²⁴Honi na lä älawng hai älawng qawng-a awng saite äte amäjä cawngkhang na tea sa pa saite Säthaw kae vi. Honi Säthaw lä älawng käni pyng saite Areng vi. Äni lä khimi üng kö hai sa saite ingkäcai na thung-a awng y lyng.

²⁵Säthaw lä khimi hai tawngbawi na angxynlyng tea hing hethang aely ngai saite na py pa te vi. Tukätephüing-a khimi ce ma äni tähang lä äte haetä la sa hethang dang y lyng.

²⁶Säthaw lä angcü-a khimi lawngtä bung sa kha honi khimi üng hai ceng angxynlyng na bung sa pa vi. Säthaw ma honi khimi na bung älawng mityng qütä-a awng hai pa te vi. Honi khimi ceng qütä na awng hethang mityng hai, kätü käni na tea Säthaw lä khai rüing pa te vi.

²⁷Khimi ce ma Säthaw bung mäqang hai hethang äni lä hini kätyng angxynlyng na sa pa te vi dy. Säthaw lä khimi ce ma äma bung ha kha aeting

hai hethang ngai te vi. Tätang khü-a, Säthaw lä mä-ai angxynlyng hai hanglaw-a awng te y vi.

²⁸Khimi lawngtä ma thui te lä ‘Mä-ai lä äni hai-a, hing kha aetae ea kälü sa haw te kae vi.’ Nang ce üng cae tärü te särae phütä ma ‘Mä-ai lä Säthaw üng nade na vi’ näkha tärü vi.

²⁹Tukätephüng-a mä-ai lä Säthaw üng nade na vi näte, Säthaw lä sui, tangkae, kälung hai-a saite mimi hai, aetawng vi näkha aedawng ö hethang kae te y. Khimi ce lä äma ce üng kaw te bälung kácüng hai mimi na sa ngaila, honi na lä hing ö te y vi.

³⁰Jangni-a khimi ce ma Säthaw bung mäny y ngaila äni lä bälung käsa hai awng te vi. Vaihi lä mityng qütä-a khimi ce aedawng mäkhüng hethang hai, äni tea aekö haile tyng hai hethang äni lä losai py te vi.

³¹Ätephüng-a mei nädylä, Säthaw ma re saite Areng hai-a, älawngpre üng khimi angxynlyng na tea kätüng-a, tärae cei saite kätü lä khai pa pyng te vi dy. Honi kätyng sa hethang, Isu bung kädü thung üng mätha haile te hai-a, khimi angxynlyng na tea sasi mätü te vi dy” näkha näpa.

³²Pawlae ma kädü üng aetha haile te phüng thui te thai ea lä khimi phütä na ma, mänui hai pa ö vi. Tungaila khimi phütä na ma “Nang thui saite phüng, kai ce thai haile tyng hethang ngai rae vi rawng” näkha näpa ö vi.

³³Tupyng-a Pawlae lä Aripaku kawngci üng ly ja pa vi dy.

³⁴Khimi phütä na lä Pawlae leithung hui kha Isu tea yng ö vi dy. Honi na thung-a Daionesi näsaite lä, Aripaku kawngci üng äpy lawngtä by vi. Damari näsaite nawngmädi lawngtä hai khimi käläng phütä na lä qa te by vi.

Angtawtha 18

Korin märü-a Säthaw üng kälü sa pa

¹Tupyng-a Pawlae lä Athen märü üng tho kha Korin märü-a tyng vi.

²Honi märü-a Ponta khö üng Akuila näsaite Judae khimi lawngtä hai, äni üng nawngpui Precila ni hai aeting vi. Judae khimi qütä na lä Rom märü üng

tho hethang Kalodia Sica sanphrang ma aenae lo thui pa te phüng-a, äni ce lä qae y te kätü-a ma, Itali pre üng tho saite khimi na vi.

³Äni ce lä Pawlae kätyng mawiphö hai taipung kälu sa saite khimi na vi. Tukätephüng-a Pawlae lä, äni ce tea ly kha äni ce hai mangtä kälu sa kha awng pa te vi dy.

⁴Aehae te Käni qütä Pawlae lä Judae na üng ingkäcai-a Judae khimi na hai Käri khimi na yng hethang äni ce hai Säthaw lo aedüng aethui ö dy.

⁵Saila hai Timothe ni lä Makedonia khö üng tyng te kätü-a, Pawlae lä Angthang Kähawi kätü qütä thui jawjaw kha Areng Isu lä Mesia vi näte phüng Judae khimi na tea kähawi-a thui mäcai pa ö vi dy.

⁶Tungaila Judae khimi na lä äni tea älo e pa kha käsi prawng te kätü-a lä, Pawlae lä äma üng kä-o qawng üng angmawngdi na täkhy kha äni lä “Säthaw ma nang ce tea dungtäsa dengpy dylä, honi lä nang ma ce üng sa tämang saite phüng-a kae. Kai üng sa tämang te y. Vai üng hai aetawng ea kai lä ceng käläng khimi na tea ly ai” näkha näpa.

⁷Tupyng-a Pawlae lä Judae na üng ingkäcai thung üng tho kha Säthaw tea cäphaw saite ceng käläng khimi Titu Justus üng ing-a Angthang Kähawi thui pa vi dy. Honi ing lä Judae na üng ingkäcai hai aenaidei pa vi.

⁸Judae na üng ingkäcai mätawngky sa saite Krispus hai, äma üng engthung rütä na lä Isu tea yng ö vi dy. Korin märü üng ceng käläng khimi na la, Angthang Kähawi thai ea yng pa kha baptismae la ö mang vi dy.

⁹Pawlae lä kärungtä-a äsämai haetä nung vi. Areng ma “Ri y hang. Kai üng phüng thui phai thui ba. Sitäri-a awng hang.

¹⁰Kai lä nang hai mangtä awng te phüng-a, ämi ma la, nang tea käsi sa haw y lyng. Hini märü-a, kai üng khimi na lä awng mang te vi” näpa.

¹¹Tukätephüng-a Pawlae lä Korin märü-a säningtä hai law tärutä awng kha Säthaw üng älo äni ce tea mätu pa vi dy.

¹²Kalio lä Kări pre-a, Rom aecörae üng mätawngky kälengky-a re kha pyng te thüing-a, Judae khimi na lä aekäcö kha Pawlae bung ne ea älo cei saite mityng mang-a nähai pa vi dy.

¹³Äni ce ma “Hini khimi lä Judae na üng Ubädi tea elekhei sa kha Säthaw tea cäphaw hethang khimi ce bung bäleng te vi” nähai thui pa.

¹⁴Pawlae ma älo aepe hethang sa ea lä, Kalio ma “Judae khimi na ä, hini khimi ma Rom Ubädi tängai y käla kaeling-a hawi y saite sa te awng dylä, kai lä nang ce üng thui saite lo tea änawngsa te hai tängai pa ai mang.

¹⁵Tungaila hini aedüing aethui saite älo hai ämüing na lä nang ce üng reitae hai aesui te phüing-a, nang ma ce ma aethui ö raw te kae. Kai ma hini phüing tea lä tärae cei hethang ngai y lyng” nähai näpa.

¹⁶Tupyng-a Judae khimi na bung älo cei saite mityng üng äni ma mäthoja hai pa vi dy.

¹⁷Äni ce lä Judae na üng ingkäcai mätawngky Sothene bung ne kha älo cei saite mityng-a bo pa ö vi. Tungaila Kalio lä honi sa saite tea dawngcang y käla awng pa vi.

Antioh märü-a Pawlae tyng haile pa

¹⁸Pawlae lä Korin märü-a, käni rui bärav y-a awng vi. Tupyng-a by jä-ai na te üng tho kha Precila, Akuila ce hai mangtä Siria pre-a tui sangphaw aedang kha ly ö dy. Kenkria märü üng tui sangphaw tho y käläng-a, äni lä Säthaw tea älo aedo te sämai nae tähang-a äma lä äsang aeba vi dy.

¹⁹Ephesi märü-a tyng saite kätü-a, Pawlae ma Prekila ni Akuila lä märü-a, awng hai pa vi dy. Pawlae lä Judae na üng ingkäcai-a kung kha Judae khimi na hai älo aedüing aethui vi dy.

²⁰Khimi ce lä äma ce hai mangtä käni rui bärav y-a, awng hethang mäka ngaila Pawlae lä ngai pa y.

²¹Tungaila Pawlae lä “Säthaw ma aely ngai vi dylä, nang ce tea kai ly haile tyng ai mang” nähai tui sangphaw-a paw kha Ephesi märü üng tho ja pa vi dy.

²²Äni lä Kesari märü-a tyng ea tui sangphaw qawng üng aerung pyng-a Jerusalem märü-a ly kha kangkawng üng Yng saite khimi na tea kawng bärai sa pa dy. Tupyng-a Antioh märü-a ly vi dy.

²³Honi märü-a käni bärav y, awng pyng-a khölawng tho kha Kalatia khö hai Phrukia khö-a tyng ea lä, Yng saite khimi angxynlyng na tea Säthaw üng älo anghang hai aethaw py pa vi dy.

Ephesi märü hai Korin märü-a Apolo älo thui pa

²⁴Honi kätü-a Apolo näsaite Judae khimi lawngtä lä Ephesi märü-a tyng pa vi dy. Äni lä Alesanda märü üng vi kha bälung cüng bärai te hai Caekäcai tea lä mäny bärai saite khimi vi.

²⁵Areng Isu üng phüng na aetu vai saite khimi la vi. Äni lä Isu üng phüng na bälung mitang hai-a, khimi ce tea mätu pa vi dy. Äni lä Isu üng phüng thui tätang khaw te vi. Tungaila äni lä Baptismae Johan üng baptismae ma qaitä mäny te kae vi.

²⁶Äni lä Judae na üng ingkäcai-a, ri y te hai älo thui vawng vi dy. Precila hai Akuila ni äni üng thui saite älo thai ea lä, äni bung ing-a kähyng kha Säthaw lä khimi ce tea ätemakä aeqang mei näte phüng na kähawi-a, thui mäcai hai pa vi dy.

²⁷Apolo lä Käre pre-a ly hethang ngai ea lä, Ephesi märü üng kangby jä-ai na ma äni tea aethaw py pa vi. Käre pre üng khimi na tea äni bung lady hethang cae tärü te hai-a säbawng pa dy. Äni lä ha-a tyng ea Säthaw üng tähang kähawi hai-a, yng saite na tea awng mang-a säbawng pa dy.

²⁸Khimipui na maw-a aedüng aethui bärai ea Judae khimi na tämang vi näte mätü pa vi dy. Ätephüng-a mei nädylä, äni ma Isu lä Mesia vi näte Caekäcai na hai-a mätü pa te vi.

Angtawtha 19

Ephesi märü-a Pawlae tyng pa

¹Korin märü-a Apolo awng te thüng-a Pawlae lä khölawng tho kha Kalatia khö hai Prukia pre cäqeng kha aeke prei pyng-a, Ephesi märü-a tyng vi dy. Honi märü-a äni lä Yng saite khimi phütä na hai aeting vi.

²Äni ma “Nang ce lä Yng saite khimi-a aelawng ea Muilaw Käcai dang ö dy mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Muilaw Käcai awng saite phüng kai ce lä thai vai te y vi rawng” näkha mäthang pa.

³Tukha Pawlae ma “Tukä dylä nang ce lä äte makäti baptismae dang ö te mei” näkha düng pa. Äni ce ma “Baptismae Johan üng baptismae dang te vi” näkha näpa.

⁴Pawlae ma “Baptismae Johan üng baptismae lä hunghö üng aedawng mäkhüng vi dy näte sämai nae vi. Johan lä äma üng leithung-a, tyng saite äni tea yng he kae näkha Isrelae khimi na tea thui pa te vi. Äni ma thui saite lä Areng Isu vi dy” näpa.

⁵Tukätephüng-a hani älo thai ea, äni ce lä Areng Isu üng ämüng hai-a, baptismae la ö vi dy.

⁶Pawlae ma äni ce üng älö-a äkö thyng pa ea lä, Muilaw Käcai lä äni ce tea tyng pa vi dy. Tukha äni ce lä Muilaw Käcai ma aepe hai saite älo cawngkhang na aepe ö vi dy. Säthaw üng Angthang Kähawi na la thui pa ö by vi dy.

⁷Äni ce lä khimi lawng hawlai netä tingtang awng pa te vi.

⁸Pawlae lä Judae na üng ingkäcai-a ly kha Säthaw üng pre phüng khimi ce tea ri y te hai aedüng ea äni ce yng rung khytä bäleng pa vi. Äni lä hini kätyng, law thungtä tütü sa vi.

⁹Tungaila khimi phütä na lä bälung tangkö kha yng he ngai ö pa y vi. Khimipui maw-a Areng üng mätu saite phüng na tea käsi thui pa ö vi. Tukätephüng-a Pawlae lä Judae na üng ingkäcai üng tho kha Yng saite khimi na bung nähai vi dy. Tairana näsaite khimi üng cae aetu nae mityng-a, käni qütä älo na aedüng aethui pa vi dy.

¹⁰Hini kä säning netä tütü sa kha Asia pre cäpi-a, awng saite Judae khimi na hai Käri khimi na angxynlyng lä, Säthaw üng älo angthang thai ö pa vi dy.

Seva üng caw na

¹¹Säthaw lä Pawlae hai-a tengxyng y cangxei saite kamarae na sa hai pa vi.

¹²Khimi ce lä Pawlae ma tawng saite sipry hai aekhu aena nae na khimi kånaw na hai angra kung saite khimi na tea nähai pa kha äni ce üng äqawng-a thyng kha khimi kånaw na üng naw saite na hawi hai pa ea angra na bung la äma ce kung saite khimi te üng tho hai ja pa ö vi dy.

¹³Judae khimi phütä na lä, khölawng tho rungrang ea Areng Isu üng ämüing hai-a, angra na bung mätho hethang aethawsa ö vi. Äni ce lä “Pawlae ma thui saite Isu üng ämüing hai-a, nang bung kai mätho dy” näkha khimi üng äthung-a kung saite angra tea näpa ö vi.

¹⁴Seva näsaite Judae na üng mäthykung kälengky üng cäpaw lawng säritä na lä hini kätyng sa ö vi dy.

¹⁵Tungaila angra ma “Isu bung kai mäny vi. Pawlae bung la kai mäny vi. Tungaila nang ce lä ämi ce mei” näkha düng pa vi dy.

¹⁶Tupyng-a angra kung te khimi lä äni ce tea täba kha äni ce bung bäja ea bo tätö pa vi. Äni ce lä kä-o na aesä-ei ea tengxyng y tämaw dang kha honi ing üng aehui ö pang vi dy.

¹⁷Hini phüing na Ephesi märü üng Judae khimi na hai Käri khimi na angxynlyng ma thai ea lä, äni ce lä ri ö phi pa vi dy. Tukha Areng Isu üng ämüing tea äni ce tämö khai ö phi pa vi dy.

¹⁸Areng Isu tea Yng saite khimi na lä ly mang kha äma ce üng hunghö na khimi ce maw-a täphawng pa ö vi dy.

¹⁹Angra haidae hai khimi ce tea hawi y sa saite khimi na lä äma ce üng cae ang-yng na kácüing kha nähai ea khimipui na maw-a maisawi ö vi dy. Honi cae-u na üng ävang na to ea lä, phawisae pjae täsawng bangtä tingtang awng pa te vi.

²⁰Hini kätyng-a Areng Isu üng anghang lä aesadü kha khimi ce lä mäny ea yng ö mang pa vi dy.

Ephesi märü-a aepuilung te tyng pa

²¹Hini na pyng-a, Pawlae lä Makedonia khö hai Käri pre cäqeng kha Jerusalem märü-a ly hethang aedawng pyng pa te vi dy. Äni lä “Honi märü-a ly pyng-a Rom märü-a lä ly ngece by vi ai rawng” näkha thui pa vi.

²²Äni lä äma hai mangtä kälu sa saite Timothe hai Erastus ni bung Makedonia khö-a mäta vi dy. Äma lä Asia pre cäpi-a, käni käqae-a awng te vi.

²³Honi kätü-a Ephesi märü-a, Areng Isu üng anghang mätu saite phüng-a, aepuilung hai pa vi dy.

²⁴Demetrius näsaite pething the te khimi lawngtä lä tangkae hai mimi sa te vi. Hini mimi na lä Atemi angra anglaw üng ingkäcai hai aetawng vi. Demetrius lä äma üng äpy na tähang phawisae dang hai mang pa te vi.

²⁵Demetrius lä äma üng äpy hai honi kälu sa saite khimi na bung aekäcüng hai kha “Rawijae na ä, hini kälu hai-a, mä-ai lä phawisae na dang mang te nang ce lä, mäny ö vi dy.

²⁶Hini Pawlae näsaite khimi lä, Ephesi märü üng khimi na angxynlyng tea äni üng lo yng rung khytä bäleng vi näte nang ce lä mäny ö vi dy. Äni lä Asia pre cäpi angxynlyng na-a hini kätyng sa vi. Pawlae ma thui saite lo lä khimi üng äkö hai sa saite lä Säthaw na tätang y näkha thui jawjaw vi.

²⁷Khimi ce lä äni üng lo tängai jawjaw dylä qae y käläng-a, mä-ai üng sa saite na ävang ting y näkha thui vi ai dy. Honi qawng-a cang y khimi ce lä, Atemi angra anglaw cäpaw hethang näkha ämi la äni üng ingkäcai-a ly y dy lyng. Asia pre cäpi hai älawngpre angxynlyng na-a khimi ce lä Atemi angra anglaw käleng tea cäphaw ö te vi. ”

²⁸Honi älo thai ea lä, khimipui na lä Pawlae tea kädawtho ö vi dy. “Äni ce lä Ephesi märü üng Atemi angra anglaw lä kälengky vi” näkha ätüng käleng hai-a, hang ö vi dy.

²⁹Hini aepuilung saite lä Ephesi märü-a awng pa vi dy. Khimi ce lä Pawlae üng rawijae sa saite Makedonia khö üng khimi Kaju hai, Aristaku ni bung ne kha märü üng miting sa te mityng käleng-a nähai pa ö vi dy.

³⁰Pawlae lä äma ma honi khimipui na maw-a ly kha älo thui he ngai te vi. Tungaila Yng saite khimi na ma honi kätyng sa y hethang mäkhang pa ö vi.

³¹Pawlae üng rawijae aecörae mätawngky phütä na ma äni tea khimi mätaw praw kha miting sa te mityng thung-a, kung y hethang aesi aebai pa ö vi dy.

³²Hini kätü-a, aecö saite khimi na lä tengxyng y, xhuxa ö pa vi dy. Phütä na lä älo tho ea mangtä hang kha äkäläng phütä na lä älo käläng tho ea mangtä hang ö te vi. Tyng saite khimi kä-awng mang na lä, ätephüng-a aecö ö te mei näte mäny ö y vi.

³³Judae na lä Alesanda näsaite Judae khimi bung khimipui maw-a, nui pa vi. Khimipui thung üng khimi phütä na lä, Alesanda ätemakä sa ai mei näte ätüng käleng hai-a, hang ö vi dy. Alesanda lä khimipui na tea sitäri-a awng hethang äkö hai mätü pa vi. Äni ce tea älo thui hethang äni lä ngai te vi.

³⁴Tungaila äni lä Judae khimi vi näte khimi ce ma mäny ea lä “Ephesi märü üng Atemi angra anglaw lä kälengky vi” nähai naeri netä khytä ätüng mangtä hai hang ö vi dy.

³⁵Tupyng-a märü üng cärei kälengky ma, khimipui na tea sitäri-a, awng hai kha “Ephesi khimi na ä, Ephesi märü lä Atemi angra anglaw üng ingkäcai hai, Känipre üng aeqa saite äni üng mimi kähawi-a rui vi näte älawngpre khimi ce ma, mäny bawi te vi.

³⁶Hini phüng na lä ämi ma la, e haw y lyng. Tukätephüng-a nang ce lä sitäri-a, awng he kae. Kähawi-a aedawng y käla, äte la, sa he aevaw y vi.

³⁷Nang ce lä hini khimi ce bung hini mityng-a nähai ö vi. Äni ce lä mä-ai üng cäphaw saite ing na thung-a, kung kha theru sa te y vi. Mä-ai üng angra anglaw tea käsi prawng te la awng te y vi.

³⁸Demetrius hai äpy pething sa saite khimi na lä, khimi lawng lawngtä tea käsi thui he ngai dylä älo aecei te mityng awng. Aenae pyng saite khimi na la awng. Jung-a la, nang ce teng hethang dang mang.

³⁹Tungaila nang äkäläng ätete phüing na awng dylä märü üng aekäcö nae mityng-a ly kha aedüing hai hethang dang mang.

⁴⁰Vaini xhuxa saite phüing-a, aecörae mätaungky na ma, käsi thui he awng te vi. Hikä xhuxa hethang lä awng te y vi. Hikä xhuxa hai hethang phüing la mä-ai lä älang mätü haw y lyng” näkha näpa.

⁴¹Hini kätyng thui pyng ea märü üng cärei kälengky ma khimipui na tea honi mityng üng aeprei hai pa vi dy.

Angtawtha 20

Pawlae lä Makedonia khö hai Käri pre-a ly te

¹Tukha xhuxa saite na byng ea, Pawlae lä Yng saite khimi na bung kähyng kha aethaw py te älo na thui pa dy. Tupyng-a äni ce tea kähawi-a, awng ö ba. Kai ly ai dy ba ä, näkha Makedonia khö-a ly ja pa vi dy.

²Äni lä honi khö-a ly prei kha Yng saite khimi na tea aethaw py te älo na thui pa mang pyng ea lä, Käri pre-a ly pa vi dy.

³Äni lä Käri pre-a law thungtä awng dy. Tupyng-a Siria pre-a tui sangphaw aedang he sa ea, äni bung bädü hethang Judae khimi phütä na ma, aemäcü saite anghang äma lä mäny pa vi. Tukätephüing-a äni lä Makedonia khö cäqeng kha vawi hethang bälung aedawng dy.

⁴Pawlae hai mangtä hui saite äpy na lä Beri märü Puru üng cäpaw Sopata, Thesalonika märü üng Aristaku hai Sekunda ni, Debe märü üng Kaju, Timothe Asia pre cäpi üng Tuhika hai Trophima ce angxynlyng na vi.

⁵Äni ce lä langmaw-a ly kha kai ce tea Troa märü-a aering ö te vi.

⁶Täkaw aepae saite aesi qa y käla täkaw ca saite pawü pyng-a, Philipi märü üng hai tui sangphaw aedang kha käni bangawtä pyng ea lä, äni ce awng saite Troa märü-a tyng dy. Hani märü-a, kai ce käni säritä awng ö vi.

Troa märü-a Pawlae üng Kangkhüng dawnghang ly te

⁷Kai ce lä ätärü käni üng kädüng-a mangtä Areng bö ca hethang aekäcüng ö dy. Pawlae lä kädang mang-a honi märü üng khölawng tho hethang aedawng te phüng-a, äma lä kärung angnihü khytä Yng saite khimi na tea Säthaw üng Angthang thui pa vi.

⁸Kai ce aekäcö saite äqawng üng engthung-a lä, maibung thawng saite na awng mang vi.

⁹Tudylä Eutakhu näsaite särai lawngtä lä kailae haetä qawng-a aety kha awng pa vi. Pawlae älo thui te thüng-a, äni lä i-sämu kha awng. Äni i khü te kätü-a lä, ing tang thungtä awng saite üng hai älawng-a aeqa pa vi. Khimi ce ma äni bung mätha ea lä äni lä dü pa vi dy.

¹⁰Tungaila Pawlae lä älawng-a aerung käthu kha äni tea kaibu kha täkawi ea “Bälung mawng ö y ma. Äni lä hing vi ai rawng” näkha thui pa.

¹¹Tupyng-a Pawlae lä ing qawng-a paw haile ea äkähui khimi na hai mangtä Areng bö ca ö dy. Ca ö pyng ea lä, khö aevang te khytä äni ce hai mangtä awng kha älo na aepe ö vi dy. Tupyng-a honi märü üng tho vi dy.

¹²Yng saite khimi na lä hing saite särai bung äma ce üng ing-a, nähai kha bälung awngneng te dang ö vi dy.

Troa märü üng Mile märü-a ly te

¹³Kai ce lä tui sangphaw tea ly dawde kha aedang ea Aso märü mang-a ly ö dy. Honi märü-a tyng ea ni, Pawlae bung tui sangphaw qawng-a paw hai hethang vi. Ätephüng-a mei nädylä Pawlae lä honi märü khytä äkho hai ly hethang sa te vi.

¹⁴Kai ce lä Aso märü-a äni hai aeting ea, tui sangphaw qawng-a äni bung nähai kha Mitulen märü mang-a ly ö dy.

¹⁵Kädang mang-a lä honi mityng üng tho kha Kio näsaite angrai sälawng teng-a, kai ce lä tyng ö vi dy. Kädang mang üng känitä-a lä, Samo angrai sälawng-a tyng kha kädang mang-a lä, Mile märü-a tyng ö dy.

¹⁶Pawlae lä Asia pre cäpi-a kätü byng hethang ngai y te phüng-a, Ephesi märü tea cäqeng kha tui sangphaw aedang hethang dawng vi dy. Tyng haw dylä Pengtikos Pawi käni Jerusalem märü-a, kârang-a tyng hethang ngai pa te phüng-a vi.

Pawlae lä Ephesi kangkawng üng mätawngky na hai aeting pa

¹⁷Pawlae lä Ephesi märü üng kangkawng mätawngky na hai aeting hethang ngai te phüng-a, Mile märü üng Ephesi märü-a, khimi lawngtä bung mätaw pa vi.

¹⁸Kangkawng üng mätawngky na tyng ö te kätü-a, Pawlae ma “Kai lä Asia pre cäpi-a tyng angcü te käni üng hai aetawng kha nang ce hai mangtä awng saite kätü qütä-a, makä sa mei näte nang ce lä mäny ö te vi.

¹⁹Judae khimi na ma kai tea mätang bälai-a, sakälö khü kha kai bung bädü hethang aemäcü ö ngaila, kai lä bälung aemäneng ea minaw tui rui te hai, Areng üng kälü sa te vi.

²⁰Khimipui na maw-a läsy, nang ce üng ing-a läsy, nang ce tähang aerawi saite lo na angxynlyng kai ma mätu king te nang ce lä mäny ö te vi dy.

²¹Aedawng mäkhüng ea Säthaw tea aekö haile hethang hai mä-ai üng Areng Isu tea yng hethang, kai lä Judae khimi na hai Kâri khimi na tea la kähawi-a thui pa te vi.

²²Vaihi kai lä Muilaw Käcai ma thui te lo tängai kha Jerusalem märü-a ly te vi dy. Honi märü-a makä awng ai mei näte kai lä mäny y.

²³Tungaila Muilaw Käcai ma ‘Thawng thung-a pä-ung te hai mätangca saite na nang lä aeting vi ai’ näkha märü qütä-a thui rüng kha sädi py saite kai lä mäny vi.

²⁴Kai lä dü ea la, hing ea la, kai tähang aely leng y lyng. Tungaila Areng Isu ma sa hai hethang kai tea py saite kälü khüng haw hethang sa saite lä aely lengky te vi. Honi kälü lä, Säthaw üng tähang kähawi phüng-a, Angthang Kähawi thui hethang vi.

²⁵“Kai lä Säthaw pre phüng nang ce angxynlyng tea ly kha thui vi dy. Nang ce lä kai bung nung haile y vi ai dy näte kai lä vaihi mäny te vi dy.

²⁶Tukätephüng-a khimi lawng lawngtä phra vi dylä, honi lä kai üng sa tämang te y näte vaini ma nang ce mäny hethang kai thui te dy.

²⁷Ätephüng-a mei nädylä, kai lä Säthaw üng aely kängai angxynlyng na nang ce tea thui king te phüng-a vi.

²⁸Tukätephüng-a nang ce lä mä-ai ma ce tea sädi hai awng ö. Muilaw Käcai ma nang ce tähang a saite kangkawng tea kähawi-a rui ö. Beram rui saite Kung ma beram rui te kätyng nang ce lä, Säthaw üng kangkawng tea kähawi-a, rui kha kheng ö. Ätephüng-a mei na dylä, Säthaw lä äma üng Cäpaw thi hai-a honi kangkawng bung rang te vi.

²⁹Kai ly ja te kätü-a, kätüng y mätu saite khimi phütä na lä, nang ce thung-a kung vi ai. Äni ce lä käsui hai aetawng kha bäheng y te hai kangkawng tea täphra hethang aethawsa vi ai näte kai lä mäny vi.

³⁰Nang ce thung üng mäteng ma phütä khimi ce lä kaeling thui kha Yng saite khimi na bung äma ce leithung hui hai hethang the te kätü lä tyng vi ai.

³¹Tukätephüng-a kähawi-a aering ö. Kai lä nang ce lawng lawngtä tea säning thungtä tütü kärung käni minaw tui rui kha thui saite Angthang Kähawi mätu saite tea aedawng ö haile ba.

³²“Nang ce bung Säthaw üng äkö thung-a a te vi dy. Säthaw üng tähang kähawi ma nang ce tea säbawng vi ai. Säthaw üng tähang kähawi phüng-a, nang ce üng yng saite cakhi haw ö vi ai. Tukäte hai-a Säthaw üng khimi käcai qütä tähang khai rüng saite tähang kähawi lä nang ce dang ö vi dy.

³³Kai lä khimi üng sui, tangkae, kä-o nitha na bädö te y vi.

³⁴Kai hai kai rawijae na aely ngai saite kä-o nitha hai, käcakänei na dang hethang kai äkö hai kälu sa te tea nang ce lä mäny ö vi.

³⁵Nang ce lä hini kätyng kälu sa kha mätang saite na tea säbawng hethang kätü qütä kai lä mätü te vi. Areng Isu ma ‘Kхими ce te üng dang te qawng-a,

py saite lä tähang hawiky' vi näkha thui saite lo tea aedawng haile ö ba” näpa.

³⁶Tupyng-a Pawlae lä khokhö didü kha äni ce hai mangtä aetang pa vi dy.

³⁷Äni ce angxynlyng lä Pawlae tea täkawi kha mänang te hai tengxyng y raw ö vi dy.

³⁸Yng saite na lä Pawlae bung nung haile y vi ai dy näte äni ma thui te phüng-a, äni ce lä tengxyng y bälungsi ö phi vi dy. Tupyng-a Pawlae bung tui sangphaw mang-a tha pa ö vi dy.

Angtawtha 21

Jerusalem märü-a Pawlae tyng pa

¹Kai ce lä äni ce hai aeprei pyng-a, tui sangphaw hai kätaw-a aedang kha Kos angrai sälawng-a tyng ö vi dy. Kädang mang-a lä Rodes angrai sälawng-a tyng be kha honi üng hai ly be ea lä Patarae märü-a ly ö dy.

²Phonecia khö-a ly saite tui sangphaw haetä hai, aeting kha honi tui sangphaw hai ly ö dy.

³Tupyng-a kai ce lä Saipära angrai sälawng bung nung ea lä, honi angrai sälawng üng käni kädüng mang-a cäqeng kha Siria pre mang-a ly ö vi dy. Taira märü-a tui sangphaw kälü sa saite na vying täkhü hethang awng pa vi kha tui sangphaw lä honi märü-a aehae vi dy.

⁴Honi mityng-a Yng saite khimi phütä na hai aeting kha kai ce lä käni säritä äni ce hai mangtä awng kae dy. Honi Yng saite khimi na lä Muilaw Käcai hai-a Pawlae bung Jerusalem märü-a ly y hethang thui pa ö vi.

⁵Tungaila käni säritä pyng ea lä, kai ce lä Jerusalem märü mang-a khölawng tho haile ö be dy. Käyng khimi angxynlyng na lä äma ce üng nawngpui cäpi caw nade na hai mangtä märü ärang pangle pyng khytä kai ce bung tha ö dy. Kai ce angxynlyng lä pangle pyng-a khokhö didü kha aetang ö dy.

⁶Tupyng-a lawngtä hai lawngtä kawng bärai aesa ö kha kai ce lä tui sangphaw qawng-a paw ea äni ce lä äma ce üng ing-a vawi ö haile tyng vi dy.

⁷Taira märü üng khölawng tho haile ea kai ce lä, Tolami märü-a tyng ö dy. Hani märü-a käyng na tea nawsaw hawi ö cämei näpa kha äni ce tea känitä aehae ö vi.

⁸Kädang mang-a lä, khölawng tho kha Kesari märü-a tyng ea kai ce lä Angthang Kähawi thui pa saite Philip ing-a aehae ö vi. Jangni-a Jerusalem kangkawng thung-a, lömai na tea säbawng hethang khimi lawng täjaetä re ea Philip la qa by vi.

⁹Äni tea nawngpaw nang y saite cänung lawng bälitä awng vi. Honi äcänung na lä buisaw lo aepae haw saite na vi.

¹⁰Honi mityng-a kai ce lä kani käqae-a aehae kha Akäbu näsaite buisaw lawngtä lä Judae khö üng ly vi dy.

¹¹Tukha äni lä kai ce tea ly ea Pawlae üng khabai la kha äma üng äkö hai äkho tea aemäkhing vi. Tupyng-a Akapu lä “Muilaw Käcai lä hini kätyng thui te vi. Jerusalem märü-a Judae khimi na ma hini khabai üng äkung bung hini kätyng mäkhing kha ceng käläng khimi na tea a vi ai” näkha näpa.

¹²Hini älo thai ea, kai ce hai ho-a awng saite khimi na lä Pawlae tea Jerusalem märü-a ly y hethang aesi aebai kha thui pa ö vi.

¹³Tungaila Pawlae ma “Nang ce lä ätephüng-a, hini kä raw kha kai tea bälungsi hai ö te vi mei. Kai lä Areng Isu tähang Jerusalem märü-a, aemäkhing hethang cang y, dü hethang mäteng ma, aerü rüng kha awng te vi” näkha mäthang pa.

¹⁴Pawlae tea aebai kha mäkhang te dang y ea lä, kai ce lä “Areng üng kangai kätyng kae sy” näkha aenawng ö sö kae dy.

¹⁵Hini pyng-a kai ce lä khölawng tho hethang aerü kha Jerusalem märü-a ly ö dy.

¹⁶Kesari märü üng Yng saite khimi phütä na lä, kai ce hai mangtä ly kha kai ce bung Mason näsaite ing-a nähai ö vi. Mason lä Saipära angrai sälawng üng ly kha yng angcü saite khimi vi.

Pawlae lä Jaeko hai aeting pa

- ¹⁷Jerusalem märü-a kai ce tyng ea kangby jä-ai na lä kawng te hai lady ö dy.
- ¹⁸Kädang mang-a Pawlae lä kai ce hai mangtä Jaeko hai aeting hethang ly vi. Kangkawng üng mätaungky angxynlyng na lä honi mityng-a awng ö vi.
- ¹⁹Pawlae lä honi khimi ce tea kawng bärai sa dy. Tupyng-a ceng käläng na tea Säthaw lä Pawlae te mang hai-a, sa pa saite kälü na phüing äni ce tea thui king pa vi dy.
- ²⁰Pawlae ma thui te thai ea lä, äni ce angxynlyng la Säthaw tea bälaw ö dy. Tukha Pawlae tea “Kangby ä, yng saite Judae khimi sangrui-a awng mang kha äni ce angxynlyng lä Mosi üng Ubädi tea matangtä bälungrui sui mei näte nang lä mäny dy.
- ²¹Ceng käläng na thung-a awng saite Judae khimi na tea Mosi üng Ubädi khaisö hethang nang ma mätu te äni ce lä thai ö vi. Nade na bung lengkhüing täke hai y hethang Judae na üng reitae hui y hethang nang ma mätu te äni ce lä thai ö vi dy.
- ²²Kai ce lä makä sa ö ai mei. Nang tyng te anghang lä äni ce thai khe ö te vi dy.
- ²³Tukätephüing-a kai ce thui te kätyng sa ba. Kai ce hai mangtä Säthaw tea älo aedo saite khimi lawng bälitä awng.
- ²⁴Äni ce bung ka kha äni ce hai mangtä aemäcai ping te Judae reitae kätyng sa ö ba. Äni ce lä mäthy hethang kätü tyng ea nang ma honi byng saite ävang na py pa. Tukha äni ce äsang aeba hethang dang ö ai. Hini kätyng sa dylä nang üng phüing khimi ce ma thai saite lä tüng y vi näte hai, nang ma ma Mosi üng Ubädi lo tängai vi näte khimi qütä na ma mäny ö vi ai.
- ²⁵Yng saite ceng käläng khimi na tähang cae tärü pyng vi dy. Honi cae thung-a hini kätyng thui vi. Mimi tea löci sa saite mawi ca hang. Äthi la nei hethang kae y. Känawngjang tära kha ra saite üng ängang la ca hethang kae y. Aepawng y käla nawngpui nawngpaw kätyng awng vai y, ” näkha näpa.
- ²⁶Pawlae lä kädang mang-a, honi khimi lawng bälitä na bung ka ea äni ce hai mangtä aemäcai ping te Judae reitae kätyng sa vi dy. Tupyng-a äni lä

Säthaw üng Inγκäcai thung-a kung kha aemäcai ping-a sa saite mani käni-a khüing ai mei näte thui rüing vi dy. Tukha äni ce lä lawng lawngtä tähang mäthy hethang mani käni-a sa ai mei näte la thui rüing te vi.

Pawlae bung ne pa

²⁷Judae na üng reitae kätyng aemäcai ping te käni säritä byng aetawng ea, Asia pre cäpi üng Judae khimi phütä na lä, Pawlae bung Säthaw üng Inγκäcai thung-a nung ö vi. Äni ce lä khimipui na tea bärawi bäleng kha Pawlae bung ne ö vi.

²⁸Äni ce ma “Isrelae khimi ce ä, säbawng ö jo kae-e. Hini khimi lä mityng qütä-a ly kha Isrelae khimi na phüing läsy, Mosi üng Ubädi phüing läsy, Säthaw üng Inγκäcai phüing läsy, käsi thui kha khimi ce angxynlyng tea mätu pa vi. Honi cang y vaihi äni lä Käri khimi na bung Säthaw üng Inγκäcai baesung thung-a nähai ea hini Inγκäcai üng caiping te tea täphra vi dy. ”

(²⁹Ätephüing-a mei nädylä äni ce lä Pawlae ni Ephesi märü üng Trophima näsaite Käri khimi hai mangtä märü thung-a aeting te nung te phüing-a vi. Tukätephüing-a Pawlae lä Trophima bung Säthaw üng inγκäcai-a nähai müng näte aepö te phüing-a vi.)

³⁰Märü qütä aepuilung kha khimi ce lä mityng qütä üng aehui kha Pawlae bung ne ea Säthaw üng Inγκäcai ärang mang-a re ö vi. Tupyng-a qengtäma Inγκäcai kätho lä aekhae praw pa vi.

³¹Äni ce lä Pawlae bung bädü he sa ö te thüing-a, Rom reisaie kälengky lä Jerusalem märü üng khimi angxynlyng na xhuxa te anghang thai pa vi.

³²Tukha äni lä qengtäma reisaie na hai reisaie käleng phütä na bung ka kha khimipui awng saite mityng-a aehui ö vi dy. Khimi ce lä reisaie kälengky hai reisaie na bung nung dylä Pawlae tea bo te lä aenawng ö vi dy.

³³Reisaie kälengky lä ly kha Pawlae bung ne ea singqy rui känetä hai mäkhing hethang älo py pa. Tukha “Hini khimi lä ämi mei. Äte sa te mei” näkha düng pa.

³⁴Khimipui na lä ätüng amäjä cawngkhang tho kha hang pa ö vi. Hikä hang te tüng na phüng-a reisaе kälengky lä ätemakä mei näte mäny haw y kha Pawlae bung reisaе na awng saite mityng-a, nähai hethang älo py pa vi.

³⁵Äni lenglö-a tyng ea lä, khimipui na lä tengxyng y kädawtho phi te phüng-a, Pawlae bung reisaе na ma aepö kha nähai pa vi dy.

³⁶Khimipui na lä leithung-a hui kha “Äni bung bädü la” näkha hang ö vi dy.

Pawlae ma thui pa

³⁷Pawlae bung reisaе na awng saite mityng-a nähai he sa te kätü-a, Pawlae lä reisaе kälengky tea “Kai nang tea älosaitä aepe haw ai mei” näpa. Äni ma “Nang lä Käri lo aepekaw mei.

³⁸Jangni nang lä khimi ce aecörae tea täre sa hethang bärawi bäleng saite Aikuta khimi y mei. Nang lä aecörae tea täre aety hethang khimi sang bälitä na bung daithung dairang-a nähai saite khimi y mei” näkha düng pa.

³⁹Pawlae ma “Kai lä Judae khimi vi. Kiliki khö ämüng aethang saite Tasu märü üng khimi vi. Kai lä khimipui na tea älo aepe hethang säbawng kü” näpa.

⁴⁰Tukha reisaе kälengky ma älo aepe he py ea Pawlae lä lenglö qawng-a aedaw kha khimipui na tea sitäri-a awng hethang äkö hai mätü pa. Äni ce sitäri ea äma lä Hebärai lo hai thui pa dy.

Angtawtha 22

¹Pawlae ma “Kangby jä-ai na hai Ä-ai na ä, vaihi kai thui he ngai saite älo tea tängai ö re ba. Kai lä sa tämang te awng y näte thui mäcai he ngai vi” näpa.

²Hebärai lo hai thui te khimipui na thai ea lä, äni ce lä sitäri-a awng pa ö rae vi.

³Tupyng-a Pawlae ma “Kai lä Judae khimi vi. Kai lä Kiliki khö näsaite Tasu märü-a aepeng te vi. Tungaila hini Jerusalem märü-a ryng te vi. Kangsi sangrung na bäjui saite Judae Ubädi tea kai lä Kamela üng khokung mang

kähawi-a aetu te vi. Vaihi nang ce lä Säthaw tähang bälung aepy te kätyng, kai la bälung aepy te by vi.

⁴Kai lä Areng Isu üng lolang bäjui saite khimi na bung bädü he khytä sakälö khü pa te vi. Nawngmädi nawngmäcaw na bung ne kha thawng thung-a pä-ung pa te vi dy.

⁵Kai thui saite lo tätang vi näte mäthykung kälengky na hai Sanhendrin kawngci üng Judae khimi mätawngky na lä mäny kha thui haw ö vi. Kai lä äni ce te üng Damasaka märü-a awng saite Judae khimi mätawngky na tea py hethang cae na dang te vi dy. Tukha Isu tea Yng saite khimi na tea bäjeng hethang tähang hai, ne kha Jerusalem märü-a nähai hethang honi cae ma, kai tea aenae py te vi.

Pawlae aepeng kangthae te phüng

Angtawtha 9:1-19; 26:12-18

⁶“Tukha kai khölawng tho kha Damasaka märü teng-a tyng te kätü-a, käni anghung-a käni mang üng kaevang haetä lä qengtäma kai tea säveng lükü kha aevang pheng praw vi dy.

⁷Kai lä älawng qawng-a aetüng praw kha ‘Sawlae, Sawlae, nang lä ätephüng-a kai tea sakälö khü te vi mei’ näsaite ätüng haetä thai vi.

⁸Tukha kai ma ‘Areng ä, nang lä ämi mei’ näkha düng dy. Äni ma ‘Kai lä nang ma sakälö khü saite Nazare märü üng Isu dy’ nä vi.

⁹Kai hai mangtä ly saite khimi na lä honi äkaevang nung ngaila, kai tea thui saite Areng üng älo tüng lä thai ö y lyng.

¹⁰Kai ma ‘Areng ä, kai lä makä sa ai mei’ näkha düng dy. Areng ma ‘Aetha kha Damasaka märü-a ly lawi. Nang sa hethang khai rüng saite kälü phüng nang tea kai ma thui king ai mang’ nä vi.

¹¹Kai lä aevang pheng saite äkaevang phüng-a, kai üng ämi lä ving vi dy. Tukha kai ma hai mangtä ly saite khimi na ma kai üng äkö-a süng kha Damasaka märü thung-a bähawi ö vi dy.

¹²“Anania näsaite khimi lä kai tea ly dy. Äni lä Mosi üng Ubädi na tängai kha Säthaw tea bälung aepy saite khimi lawngtä vi. Äni lä Damasaka märü üng Judae khimi angxynlyng na ma tämö khai saite khimi vi.

¹³Äni lä kai üng äteng-a aedaw kha ‘Kangby Sawlae ä, nang üng ämi aevang lawi ba’ näkha näpa. Qengtäma kai lä äni bung nung haw vi dy.

¹⁴Tupyng-a Anania ma ‘Nang lä mä-ai kangsi sangrung na cäphaw saite Säthaw üng kängai mäny hethang äma lä nang bung re te vi. Nang lä Säthaw üng tüng saite mawsawng bung nung kha äni üng täbawng mang thui saite älo thai vi ai.

¹⁵Nang ma nung saite hai thai saite na khimi angxynlyng na tea thui hethang Areng üng älo thui saite kung-a aelawng vi ai.

¹⁶Tukätephüng-a äte tea aering kha awng te mei. Aetha kha baptismae la lawi. Nang üng hunghö na aelawi hethang Areng tea aetang lawi’ näkha näpa.

Pawlae bung ceng käläng khimi na tea älo thui he mätaw pa

¹⁷“Kai lä Jerusalem märü-a tyng haile kha Säthaw üng Inγκäcai-a aetang ea äsämai nung vi.

¹⁸Äsämai thung-a Areng bung nung ea ‘Jerusalem märü üng tho praw lawi. Hini märü üng khimi na lä kai üng phüng nang thui te na tängai ö y lyng’ näpa.

¹⁹Tungaila kai lä ‘Areng ä, kai lä Judae na üng ingkacai qütä ly kha nang tea Yng saite khimi na bung thawng thung-a pä-ung hethang ne kha bo saite khimi lä kai dy näte äni ce mäny ö vi.

²⁰Nang üng phüng anghang thui saite Stephen bung bädü ea kai lä äteng-a aedaw kha ngai hai te by vi. Äni bung bädü te khimi ce üng nitha, kä-o na tea rui pa te vi’ näkha näpa.

²¹Tupyng-a Areng ma ‘Ly lawi. Mityng kähangelaw-a awng saite ceng käläng khimi na tea nang bung kai mätaw ai’ näkha thui vi” näpa.

²²Khimi ce lä Pawlae ma ceng käläng khimi na tea Anghang Kähawi thui te khytä tängai ö vi dy. Tupyng-a hini kätyng Pawlae thui te thai ea lä “Hini khimi bung älawng qawng üng mäthoja la. Äni lä hing hethang aeteng y vi dy” näkha ätüng käleng hai hang ö vi.

²³Äni ce lä äma ce üng aekhu saite kä-o käsa na aeling kha hawi ea angmawngdi na khösang mang-a, hi kha hang ö vi dy.

²⁴Tukha Rom reisaie mätawngky lä Pawlae bung reisaie na awng saite mityng-a nähai hethang thui pa. Ätephüng-a hikä khimi ce ma äni tea hang te mei, näte phüng mäny hethang Pawlae tea bo kha düng hethang älo thui pa ö vi dy.

²⁵Tupyng-a äni ce lä Pawlae bung bo hethang mawiphö rui hai mäkhing rang pyng ea, Pawlae ma äteng-a aedaw saite Rom reisaie käleng tea “Rom khimi lawngtä tea älo cei te awng y käla ma bo saite lä Rom Ubädi hai aebäla by cäkae mei” näkha düng pa.

²⁶Honi älo thai ea lä reisaie käleng ma reisaie äkälengky tea ly kha “Nang lä makä sa ai dy mei. Äni lä Rom khimi vi” näkha thui pa.

²⁷Tukha reisaie kälengky lä Pawlae tea ly kha “Kai tea thui khü e. Nang lä Rom khimi mei” näkha düng pa. Pawlae ma “Üng, Rom khimi cy” näkha näpa.

²⁸Tukha Reisaie kälengky ma “Kai lä tangkae awng mang-a py kha Rom khimi-a aelawng te kae vi” näpa. Pawlae lä “Kai lä aepeng te üng hai ma, Rom khimi vi” näkha näpa.

²⁹Äni tea düng saite khimi na lä qengtäma aenaw ö king pa vi dy. Pawlae lä Rom khimi vi näte hai äni bung kharui hai mäkhing myng te mäny ea reisaie kälengky lä ri by vi dy.

Judae na üng kawngci maw-a Pawlae tyng pa

³⁰Kädang mang-a lä, Pawlae tea Judae khimi na ma äte sa tämang te hai-a, käsi thui ö te mei näte reisaie kälengky lä kähawi-a, mäny he ngai pa vi dy. Tukätephüng-a äni ma Pawlae tea mäkhing saite singqy rui na sö hai pa ea,

mäthykung käleng na hai Sanhendrin kawngci üng mätawngky na tea aekäcüng ö hethang älo py pa by vi dy. Tupyng-a Pawlae bung nähai kha äni ce maw-a aedaw hai dy.

Angtawtha 23

¹Pawlae lä Sanhendrin kawngci na tea kheng bädiki ea “Kangby jä-ai na ä, kai lä vaini khytä Säthaw üng maw-a, caiping te bälung kaedawng hai-a awng kha kälü sa te vi” näpa.

²Mäthykung kälengky Anania lä hini lo thai kha äteng-a, aedaw saite khimi na tea Pawlae üng täbawng-a, täbeng hethang älo py pa vi.

³Tukha Pawlae ma “Thung kanglung hai kälö saite usai engpang ä, nang tea ni Säthaw ma täbeng tätang ai to. Nang lä Ubädi kätyng kai tea tärae cei hethang kawngci-a aety ngaila kai tea täbeng hai te lä, Ubädi hai aebäla y vi dy be tu” näpa.

⁴Äteng-a aedaw saite khimi na lä “Nang lä Säthaw üng mäthykung kälengky tea käsi thui vawng te vi mei” näpa.

⁵Pawlae ma “Kangby jä-ai na ä, äni lä Mäthykung Kälengky näte kai lä mäny y. Caekäcai thung-a lä ‘Nang üng äceng na bung pyng saite kung tea lä käsi thui hang’ näkha näte vi” näpa.

⁶Tupyng-a Pawlae lä Sanhendrin kawngci thung-a phütä lä Sadukai na hai käläng phütä lä Pharisai na näte mäny ea lä “Kangby jä-ai na ä, kai lä Pharisai vi. Pharisai üng cäpaw la vi. Dü saite na aetha haile tyng ai näte lä kai üng aethang khai saite vi. Tukätephüng-a vaihi kai lä älo cei hethang aeting saite khimi vi” näkha näpa.

⁷Tukha Pharisai hai Sadukai na lä älo ae-e kha Sanhendrin kawngci lä phü netä aeprei ö vi dy.

(⁸Sadukai na lä dü te üng aetha haile tyng te lä awng y. Säthaw üng angtawtha na awng y. Angra na la awng y. Muilaw Käcai lä awng y näkha yng ö te vi. Tungaila Pharisai na lä honi angxynlyng na lä awng näkha yng ö te vi.)

⁹Äni ce ae-e saite lo lä ätüng aesa te qawng-a aesa rae pa vi dy. Pharisai kangkawng thung üng Mosi üng Ubädi särae na lä aetha kha “Hini khimi tea äte sa tämang te la, kai ce lä nung y. Muilaw, y dylä Säthaw üng angtawtha lawngtä ma äni tea thui te daila awng ai müng” näkha ae-e pa vi dy.

¹⁰Tukha ae-e te lä ty rae, ty rae pa te phüing-a, äni ce lä Pawlae tea tibu tica sa ai te phüing-a reisaе kälengky lä ri hai te vi dy. Äni lä reisaе na tea aerung hai kha Pawlae bung reisaе na awng saite mityng-a nähai hethang äni ce thung üng käthoja hai pa vi dy.

¹¹Honi kärung-a Areng lä Pawlae teng-a aedaw kha “Ri hang. Nang lä Jerusalem märü üng khimi na tea kai üng phüing thui pyng te kätyng, Rom märü üng khimi na tea la thui he kae te by vi” näkha näpa.

Pawlae bung bädü he kangru-a aeceng pa

¹²Kädang mang-a Judae khimi phütä na lä aeting kha “Pawlae bung bädü y rytä kai ce lä ca nei y käla awng he vi” näkha älo aedo ö dy.

¹³Honi kätyng kangru-a aedüing saite khimi na lä lawng ruibälitä cang y awng ö te vi.

¹⁴Äni ce lä mäthykung käleng na hai, Judae mätaungky na tea ly kha “Kai ce lä Pawlae bung bädü y rytä äte käckänei la ca y lyng” näkha aedo ö te vi.

¹⁵“Tukätephüing-a nang ce hai, Sanhendrin kawngci na ma, Pawlae üng phüing tea kähawi-a düng hethang ngai te kätyng sa kha Rom reisaе kälengky tea äni bung nang ce tea nähai hethang thui pa ö ba. Nang ce tea tyng y käläng-a, äni bung bädü hethang kai ce lä aering rüing ai mang” näkha näpa.

¹⁶Tungaila honi aeceng te phüing lä, Pawlae ticaw üng cäpaw lä mäny kha reisaе na awng te mityng-a, kung ea Pawlae tea thui pa vi dy.

¹⁷Pawlae lä reisaе käleng lawngtä bung kähyng kha “Hini nade bung reisaе kälengky tea nähai ba. Äni tea thui hethang älo haetä awng” näkha näpa

¹⁸Tukha reisaе käleng lä honi nade bung reisaе kälengky tea nähai pyng ea, “Thawng thung-a pä-ung saite Pawlae ma kai tea kähyng kha hini nade bung

nang tea tha hai te vi. Äni lä nang tea thui hethang älo haetä awng ti” näkha nä vi.

¹⁹Reisae kälengky lä honi nade bung äkö-a, süng kha khimi awng y saite mityng haetä-a nähai pa vi dy. Tupyng-a “Kai tea nang äte lo thui hethang ngai te mei” näkha düng pa.

²⁰Nade ma “Judae na lä Pawlae üng phüng tea kähawi-a mäny he ngai te kätyng sa kha khawngdang lä nang tea Pawlae bung kawngci-a nähai hethang mäkai he aedüng ö te vi.

²¹Äni ce üng mäkai te kätyng tängai hang ba. Lolang-a khimi lawng ruibälitä cang y te na lä aw kha aemaw ö vi. Äni ce lä Pawlae bung bädü y rytä äte käckänei la ca y näkha älo aedo ö te vi. Vaihi äni ce lä Pawlae bung bädü hethang aerü rüng kha nang ma Pawlae bung mätaw hethang thui saite lo tea aering ö te vi dy” näpa.

²²Reisae kälengky ma “Nang lä hikä kai tea thui saite phüng ämi tea la, thui hang ba” näkha thui ea honi nade bung mätaw pa vi dy.

Pawlae bung aecörae mätawngky Feli tea tha pa

²³Tupyng-a reisae kälengky lä reisae käleng lawng netä bung ka kha “Vaidüng naeri täkawtä-a, Kesari märü-a ly hethang reisae lawng cungvai netä cäphö aedang saite reisae lawng rui säritä hai, täri süng saite reisae lawng cungvai netä na khölawng tho hethang aerü ö hai rüng ba.

²⁴Pawlae tähang cäphö la khai rüng pa. Äni bung aecörae mätawngky Feli tea kähawi-a rui kha tha pa ö” näkha älo py pa.

²⁵Reisae kälengky lä cae haetä tärü ea py pa vi dy.

²⁶Honi cae thung-a “Kai, Kalodia Lusia, ma aecörae mätawngky nang Feli tea tämö khai te hai cae tärü dy ba.

²⁷Judae khimi na lä hini khimi bung ne kha bädü he sa ö vi. Äni lä Rom khimi vi näte kai lä mäny kha reisae na hai mangtä ly ea äni bung aeqang hai te vi dy.

²⁸Kai lä äni tea Judae khimi na ma ätephüng-a käsi thui ö te mei näte mäny he ngai te phüng-a, äni ce üng Sanhendrin kawngci-a äni bung nähai te vi dy.

²⁹Judae khimi na lä äni tea Mosi üng Ubädi na phüng hai-a, käsi thui ö te vi. Äni lä dü hethang hai thawng thung-a pä-ung hethang khytä sa tämang saite äte haetä la awng y te phüng kai lä mäny te vi.

³⁰Judae khimi na lä äni tea bädü hethang kangru-a aedüng ö te phüng-a, kai lä anghang thai kha äni bung nang tea mätaw praw te vi. Tärae ngai saite khimi na tea la nang üng maw-a täphawng hethang kai ma älo täru pa te vi dy. Nang lä nawsaw hawi sy ba” näkha täru te vi dy.

³¹Reisae na lä reisae kälengky üng älo thui te kätyng sa ö vi dy. Äni ce lä Pawlae bung ka kha honi kärung-a ma, Antipatri märü khytä tha pa ö dy.

³²Kädang mang-a reisae na lä äma ce üng awng saite mityng-a vawi ö haile vi dy. Cäphö aedang saite reisae na lä Pawlae hai mangtä ly ö te vi.

³³Äni ce lä Kesari märü-a tyng ea reisae kälengky üng cae aecörae mätawngky tea py kha Pawlae bung ämaw-a nähai pa vi dy.

³⁴Aecörae mätawngky Feli lä honi cae phai pyng-a, “Nang lä äte khö üng khimi mei” näkha düng pa. Kiliki khö üng khimi näte Feli lä mäny vi dy.

³⁵Tukha aecörae mätawngky Feli ma “Hini mityng-a nang tea tärae ngai saite khimi na tyng dylä, nang üng phüng kai ma düng ai” näpa. Tupyng-a Pawlae bung Herodae sanphrang ing-a kähawi-a rui kha khai hethang älo py pa vi dy.

Angtawtha 24

Pawlae phüng Judae khimi na ma käsi thui pa

¹Käni bangawtä pyng-a Mäthykung Kälengky Anania lä Judae mätawngky phütä na hai Tathula näsaite Rom Ubädi mäny te kung hai mangtä Kesari märü-a tyng ö dy. Äni ce lä aecörae mätawngky Feli maw-a, Pawlae phüng käsi na thui pa ö vi.

²Aecörae mätawngky Feli lä Pawlae bung ämaw-a nähai ea Ubädi mäny te kung, Tathula ma, “Aecörae mätawngky Feli ä, nang lä kai ce tea bälung kácüng hai pyng saite tähang kähawi phüng-a, kai ce lä kätü käsa-a awng hai neng ö te vi dy. Nang lä kai ce üng pre tähang kangthae saite na sa bälai pa te vi.

³Feli ä, Hikä sa saite na phüng-a, kai ce lä mityng qütä-a, kawng bärai te lo hai kähawi thui ö jawjaw te vi.

⁴Kai ce lä nang üng kätü na byng rung khytä sa he ngai y lyng. Tungaila kädawi byng-a kai ce thui saite na tängai kü ba.

⁵Hini khimi lä pre tea täre mäsa saite vi. Äni lä älawngpre qütä üng Judae khimi qütä na tea aepuilung hethang bäleng pa vi. Äni lä Nazare kangkawng khimi na üng mätawngky lawngtä vi näte kai ce lä mäny ö te vi.

⁶Säthaw üng Inγκäcai tea la känüng hai hethang aethawsa te phüng-a, äni bung kai ce lä ne ö te vi. (Äni tea kai ce lä Mosi üng Ubädi kätüng älo cei he ngai ö te vi.

⁷Tungaila reisaе kälengky Lusia lä ly kha kai ce kö thung üng Pawlae bung aethaw paitae hai ma lawngprae kha nähai te vi.

⁸Äni tea käsi thui saite Judae khimi na bung la nang tea ly ö hethang kae te phüng älo py pa te vi dy.) Nang ma äni tea tärae cei dylä, kai ce thui saite phüng angxynlyng na tätang vi näte mäny ai mang” näkha näpa.

⁹Judae khimi na ma, “Hini lo na lä tätang vi” näkha Pawlae phüng käsi na thui ö rü pa vi dy.

Pawlae lä aecörae mätawngky Feli maw-a awng

¹⁰Aecörae mätawngky lä äkö hai äsäny mätü kha Pawlae tea älo thui hethang py pa dy. Tukha Pawlae ma “Aecörae mätawngky ä, nang lä Judae khimi na tea säning bäraw y-a tärae cei kha awng te phüng kai lä mäny vi. Tukätephüng-a, kai üng sa tämang y te phüng nang tea thui hethang dang te phüng-a, kai lä kawng bärai vi.

¹¹Kai lä Jerusalem märü-a Säthaw tea cäphaw hethang tyng pyng te lä, käni hawlai netä ni awng te kae vi rawng. Hini phüing na nang ma düng dylä, mäny haw vi ai.

¹²Säthaw üng Inγκäcai-a läsy, Judae na üng ingkacai hai märü thung-a la khimi ce xhuxa hai hethang kai mäcü te lä, Judae khimi na la nung ö te y vi.

¹³Vaihi kai tea käsi thui saite na, äni ce lä ätete lo hai mätü haw ö te y.

¹⁴Tungaila kai ce üng kangsi na üng Säthaw tea cäphaw kha Areng Isu üng mätu saite älang kai lä bäjui te vi. Äni ce lä honi tea tämang saite vi näkha aedawng ö te vi. Tungaila Mosi üng Ubädi hai buisaw na tärü kha thui saite angxynlyng na tea kai lä yng vi.

¹⁵Kai tea käsi thui saite na kätyng, kai la Säthaw tea aethang khai te by vi. Kai üng aethang khai saite äte mei nädylä, Säthaw lä khimi käsi kähawi re y käla, khimi ce angxynlyng bung kädü thung üng mätha haile vi ai.

¹⁶Tukätephüing-a kai lä Säthaw hai khimi ce maw-a, bälung kăcai-a awng hethang käni qütä aethaw aesa kha awng te vi.

¹⁷“Kai lä Jerusalem märü üng tho kha khösäning qae bärai saite kätü pyng-a, kai ma üng khimi kangtang na tea lasawng py hethang hai aemäthy hethang Jerusalem märü-a ly haile tyng te vi.

¹⁸Äni ce lä kai bung Säthaw üng Inγκäcai thung-a nung ea kai lä caiping-a sa pyng te vi dy. Tukha khimipui na lä awng mang te y vi. Xhuxa te la awng te y.

¹⁹Tungaila honi mityng-a Asia pre cäpi üng ly saite Judae khimi phütä na lä awng ö vi. Kai tea käsi thui he awng dylä, äma ce ma hini mityng-a ly kha kai sa tämang saite na nang tea thui hethang kae te vi.

²⁰Honi kätyng y dylä vaihi hi-a awng saite khimi na lä Sanhendrin kawngci maw-a kai awng te kätü-a kai üng sa tämang saite äte awng mei näte thui ö sy.

²¹Äni ce lä kai tea haetä phüing ni käsi thui haw te kae. Äni ce maw-a aedaw ea kai lä ‘Dü saite na aetha haile tyng vi ai näkha kai lä yng te phüing-a, vaini nang lä kai tea tärae cei te vi’” näkha näpa.

²²Feli lä Areng Isu üng mätu saite älang phüing kähawi-a mäny te vi kha älo aecei saite lä honi kätü-a, aenawng hai pa vi dy. Äni ma “Reisae kälengky Lusia tyng ea lä, nang ce üng ämö tea kai ma bädü pa ai mang” näpa.

²³Tupyng-a Pawlae bung rui saite reisae na hai khai pa. Äni üng rawijae na ly kha äni üng aely kängai säbawng saite na tea mäkhang pa y hethang reisae käleng tea älo py pa vi dy.

Pawlae lä aecörae mätawngky Feli hai Drusila maw-a awng

²⁴Käni qae te kätü-a aecörae mätawngky Feli lä äma üng nawngpui Drusila hai mangtä tyng hawi vi. Änawngpui lä Judae khimi vi. Feli ma Pawlae bung kähying hai kha Isu Khrista tea yng saite phüing Pawlae thui te lo tängai vi dy.

²⁵Tungaila Pawlae lä Säthaw maw-a, kəcüing saite phüing hai, bälung üng kängai saite aeküing hethang phüing hai, Säthaw ma tärae cei te kätü tyng hethang phüing na thui pa ea lä aecörae mätawngky Feli lä ri phi vi dy. Äni ma, “Vaihi nang lä ly haw dy. Kai ma aevaw saite käni-a nang bung ka haile ai mang ba” näpa.

²⁶Feli lä Pawlae ma täbüng py ai müng näte aethang khai te hai äni tea kähying leilae kha älo aepe pa vi dy.

²⁷Säning netä pyng-a lä aecörae mätawngky Feli mityng-a, Porcius Festus näsaite Rom khimi hai aele dy. Aecörae mätawngky Feli lä Judae khimi na maw-a mimai dang hethang ngai te phüing-a, Pawlae bung thawng thung-a pä-ung pa jawjaw te vi rawng.

Angtawtha 25

Aecörae mätawngky Festus maw-a Pawlae awng te

¹Aecörae mätawngky Festus lä honi khö-a tyng kha käni thungtä qae ea Kesari märü üng hai Jerusalem märü-a ly vi dy.

- ²Mäthykung kälengky na hai Judae mätawngky na ma Pawlae lä sa tämang te awng mang saite phüing Festus tea thui pa ö vi.
- ³Äni ce lä Pawlae bung lolang-a aemaw kha bädü hethang kangru-a aedüing ö vi dy. Festus lä äni ce maw-a mimai dang hethang Pawlae bung Jerusalem märü-a nähai hethang Festus tea mäkai dawde pa ö vi dy.
- ⁴Tungaila aecörae mätawngky Festus ma “Kesari märü-a Pawlae bung lä thawng thung-a pä-ung pa te vi. Honi märü-a lä qae y tea kai ma ly khe ai.
- ⁵Nang ce üng mätawngky na lä kai hai mangtä hui kha Pawlae sa tämang saite hae haetä awng dylä kai üng maw-a thui ö sy” näpa.
- ⁶Aecörae mätawngky Festus lä Jerusalem märü-a käni täjaetä awng pyng ea Kesari märü-a ly vi dy. Kädang mang-a lä älo cei saite mityng-a aety kha Pawlae bung nähai hethang älo py pa dy.
- ⁷Pawlae tyng saite kätü-a lä, Jerusalem märü üng ly saite Judae khimi na ma äni tea sävenglü kha käsi thui pa ö vi dy. Tungaila äni ce lä äte sasi lo na mätü haw pa ö y vi.
- ⁸Tupyng-a Pawlae ma “Kai lä Judae na üng Ubädi hai, Säthaw üng Inγκäcai hai, Rom sanphrang Sica tea äte haetä la käsi sa te awng y lyng” näkha thui haile pa.
- ⁹Tungaila aecörae mätawngky Festus lä Judae khimi na thung-a, ämüing kähawi dang hethang ngai kha Pawlae tea “Nang lä Jerusalem märü-a ly kha ho-a kai üng maw-a hini lo cei hethang ngai te mei” näkha düng pa.
- ¹⁰Tukha Pawlae ma “Kai lä vaihi Sica sanphrang üng älo cei saite mityng-a awng te vi. Hini mityng-a kai üng ämö cei hethang aeteng te vi. Aecörae mätawngky nang ma kähawi-a mäny te kätyng kai lä Judae khimi na tea hawi y sa saite äte haetä la awng te y lyng.
- ¹¹Kai lä tätang khü-a dü he aeteng te khytä ätete kähawi y sa law vi dylä, dü hethang tea kai lä e y lyng mang. Tungaila Judae khimi na ma kai tea käsi thui saite na tätang khü y vi dylä, ämi ma la kai bung äni ce kö thung-a a

haw y lyng. Sica sanphrang tea kai bung mätaw hethang kai lä mäkäi te vi dy” näpa.

¹²Aecörae e mätawngky Festus lä äma ce tärae cei te kung na hai aedüng pyng ea, “Nang lä Sica sanphrang tea ly hethang ngai dylä ly he kae vi” näpa.

Aecörae mätawngky Festus hai Akripa sanphrang älo aedüng te

¹³Käni qae y saite kätü-a lä, Akripa sanphrang hai äticaw käna Berni lä Kesari märü-a tyng hawi dy. Änini lä aecörae mätawngky Festus tea kawng bärai sa he ly hawi vi.

¹⁴Honi märü-a käni awng mang-a aehae ea aecörae mätawngky Festus lä Pawlae üng phüng, sanphrang tea thui pa vi dy. Festus ma “Hini mityng-a Feli ma thawng thung-a bäla kha khai saite khimi lawngtä awng.

¹⁵Kai lä Jerusalem märü-a tyng ea mäthykung käleng na hai Judae mätawngky na ma kai tea äni üng phüng käsi thui pyng ea äni tea bäjeng hethang mäkäi ö vi.

¹⁶Tukha kai ma äni ce tea ‘Älo käcei kung na hai mangtä aeting hai kha tärae ngai saite ce üng käsi thui te lo tea mäthang haile hethang py pa y käla ma, bäjeng te lä Rom khimi na üng reitae y lyng’ näkha mäthang pa.

¹⁷Tukätephüng-a äni ce lä hini märü-a tyng ea, kai lä aenawng y te hai ma kädang mang-a älo cei saite mityng-a, aety kha honi khimi bung ka hai pa te vi dy.

¹⁸Tärae ngai saite kung na lä aetha kha äni tea käsi thui ngaila kai üng aethang khai te kätyng äni üng sa tämang saite na phüng äni ce thui ö te y vi.

¹⁹Äma ce üng reitae phüng älo ae-e ö vi. Äni ce lä Isu näsaite lawngtä dü te phüng thui ö te vi. Tungaila Pawlae lä Isu lä hing haile tyng vi näkha ae-e vi.

²⁰Honi phüng kai lä dawng hethang mäny y vi dy. Tukätephüng-a kai ma Pawlae tea ‘Nang lä hini phüng Jerusalem märü-a ly ea älo aecei he ngai cäkae mei’ näkha düng pa.

²¹Tungaila Pawlae ma ‘Sica sanphrang ma cei saite ni kai lä ngai te kae vi’ näkha näpa. Tukätephüng-a äni bung Sica tea ly hai y rytä reisaе na tea awng hethang kai lä älo khai pa vi” näpa.

²²Tupyng-a Akripa sanphrang lä Festus tea “Honi khimi thui saite lo kai ma thai khe he ngai vi” näpa. Tupyng-a Festus ma “Äni thui saite lo lä khawngdang, nang ma thai ai mang” näpa.

Akripa hai Berni ni maw-a Pawlae tyng pa

²³Tukha kädang mang-a lä Akripa hai Berni lä aevyng ävang käting phi na hai ma, reisaе kälengky na hai märü üng mätaungky khimi na hai mangtä aecö saite ingkäleng pui thung-a kung ö vi dy. Tupyng-a Festus ma thui te kätyng Pawlae bung nähai ö dy.

²⁴Festus ma “Akripa sanphrang ä, Tyng saite khimi angxynlyng na ä, äni tea kheng ö. Jerusalem märü hai hini märü-a awng saite Judae khimipui na ma ‘Hini khimi bung lä kanghing-a khai he aeteng y’ näkha hang ea kai tea thui ö te vi.

²⁵Tungaila äni lä dü he khytä sa tämang saite haetä la, awng te kai lä nung y vi. Tungaila äma lä Sica sanphrang tea ly he ngai vi näte phüng-a, äni bung Sica sanphrang tea mätaung he kai lä aedawng te vi.

²⁶Äni üng phüng Sica sanphrang tea cae hai täru hethang kai lä mäny te haetä la awng te y vi. Tukätephüng-a äni bung nang ce üng maw-a nähai te vi dy. Akripa sanphrang, nang ma äni tea älo düng ba. Tupyng-a ni kai lä cae hai hae haetä täru te dang haw hethang vi.

²⁷Thawng thung üng khimi lawngtä bung lä sa tämang te phüng haetä la thui y käla mätaung te lä aevaw y lyng näkha kai lä aedawng te vi” näpa.

Angtawtha 26

Akripa sanphrang maw-a Pawlae awng te

¹Akripa sanphrang ma “Nang thui haw dy” näkha Pawlae tea näpa. Tukha Pawlae lä äkö bäjaе kha,

²“Akripa sanphrang ä, kai tea Judae khimi na ma käsi thui saite na phüng vaihi nang üng ämaw-a kai thui he dang te kai lä kawngphi vi.

³Nang lä Judae khimi na üng reitae na hai älo ae-e saite phüng angxynlyng na kähawi-a mäny te vi. Tukätephüng-a kai thui saite lo tea änowng käsa hai tängai pa jo.

⁴“Kai lä nade käni üng hai ma kai üng pre-a hai, tupyng-a Jerusalem märü-a makä awng mei näte Judae khimi na lä mäny ö bawi te vi dy.

⁵Kai bung äni ce mäny te lä qae vi dy. Kai lä Judae na üng kangkawng thung-a Ubädi kähawi-a tängai khü saite Pharissai vi näte äni ce ma ngai dylä thui haw mang.

⁶Säthaw lä kai ce üng kangsi sangrung na tähang khai pa te älo aedo saite tea kai üng aethang khai te phüng-a, vaihi kai lä älo aecei hethang hi-a aedaw te vi dy.

⁷Kai ce Judae ceng hawlai netä na ma kärung käni Säthaw tea cäphaw kha aethang khai te hai aering ö pa saite aedo te älo vi. Akripa sanphrang ä, hini aethang khai te phüng-a, kai tea Judae khimi na ma käsi thui ö te vi.

⁸Kädü na bung Säthaw ma mätha haile tyng te hi-a awng saite nang ce lä ätephüng-a yng he ngai ö y te mei.

⁹“Kai ma la Nazare märü üng Isu ämüng tea e hethang aethawsa te lä aeteng vi näkha yng vai te vi.

¹⁰Hini kätyng Jerusalem märü-a kai lä sa te by vi dy. Mäthykung käleng üng aenae hai Yng saite khimi angxynlyng na bung kai ma thawng thung-a pä-ung pa te vi. Äni ce bung bädü saite kätü-a lä kai la bälung mangtä aedü te by vi.

¹¹Kai lä Judae na üng ingkäcai-a ly kha äni ce tea bäjeng hai tütü te vi. Äni ce üng yng saite na khaisö hai hethang kai aethawsa te vi. Äni ce tea kai lä esäre phi te vi. Tukha kai lä pre käläng üng märü na mang-a ly kha äni ce tea sakälö khü pa te vi dy.

Pawlæ lä äma yng saite phüng thui pa

Angtawtha 9:1-19; 22:6-16

¹²“Hini kätyng sa hethang kai lä mäthykung käleng üng aenae hai-a, äni ce te üng dang te cae süng kha, Damasaka märü-a ly te vi dy.

¹³Sanphrang ä, hokä ly te kätü, käni anghung-a, käni mang üng kaevang haetä lä kai hai mangtä ly saite äpy tea säveng lükü kha aevang pheng te kai lä nung vi dy. Honi kaevang lä käni qawng-a angky vi.

¹⁴Tukha kai ce angxynlyng lä älawng qawng-a aetüng praw ö vi. Tupyng-a Hebärai lo hai kai tea ‘Sawlae, Sawlae, nang lä ätephüng-a kai tea sakälö khü te vi mei. Nang lä kai aely ngai saite tea e dylä nang mani naw hethang kae vi’ näsaite ätüng kai lä thai vi.

¹⁵Tupyng-a kai ma ‘Areng ä, nang lä ämi mei’ näkha düng pa. Äni ma ‘Kai lä nang ma sakälö khü saite Nazare märü üng Isu dy.

¹⁶Tungaila vaihi aetha kha aedaw lawi. Nang bung kai üng mawsawng sa hai hethang nang tea kai ly te vi dy. Vaini nang nung pyng saite na hai, ämaw mang-a kai ma nang tea mätü hethang awng saite na phüng, khimi ce tea thui hethang kae.

¹⁷Kai lä nang bung Isrelae khimi na kö thung üng hai, ceng käläng khimi na kö thung üng la aelawi hai ai mang.

¹⁸Nang lä ceng käläng khimi na üng ämi tea aevang hai pa he kae. Äni ce bung käving thung üng hai kaevang mang-a aekö hai lawi. Tukha Setan angra üng haidae thung üng hai Säthaw te mang-a, tyng hai hethang kae. Äni ce lä kai tea yng te phüng-a, Säthaw ma äni ce üng hunghö na bälawi pa ai. Säthaw ma re saite khimi na thung-a, awng haw hethang mityng py ai. Hini kä aelawng hethang kai lä nang bung mätaw te vi. ’

Pawlae äma üng sa saite phüng thui pa

¹⁹“Akripa Sanphrang ä, kai lä käni mang üng äsämai tea tängai khü te vi dy.

²⁰Angcü-a Damasaka märü-a, tupyng-a Jerusalem märü üng khimi na hai, Judae khö üng khimi qütä tea hai, ceng käläng khimi na tea la Säthaw te mang-a aekö haile tyng te hai hunghö aedawng mäkhüng hethang kai lä äni

ce tea thui pa te vi. Tätang khü-a aedawng mäkhüng dy näte mätü hethang äni ce lä hawi saite kälü sa hethang kae vi näkha kai thui te vi.

²¹Tukätephüng-a Judae khimi na lä Säthaw üng Ingkäcai thung-a kai bung ne kha bädü hethang aethawsa ö vi.

²²⁻²³Tungaila Säthaw lä kai tea säbawng te phüng-a, vaini khytä kai lä hing kha khimi cäpi käleng angxynlyng na tea Lo Anghang thui te vi. Mesia lä dü he kae näte hai kädü thung üng hai angcü-a aetha tyng ai näte phüng kai thui te vi dy. Tukätephüng-a Mesia lä Isrelae khimi hai, ceng käläng khimi na tähang äkaevang vi kha äni ce bung aeqang ö pa te vi. Mosi hai buisaw na ma thui te kätyng kai la thui te by vi” näkha näpa.

²⁴Hini kätyng thui ea aecörae mätawngky Festus lä “Pawlae ä, Nang lä mäthö te vi dy. Mäny pro kha mäthö te vi dy be tu” näkha hang pa.

²⁵Pawlae ma “Aecörae mätawngky Festus ä, kai lä mäthö te y vi. Nang tea mitang khü-a kai thui te kae vi.

²⁶Hini phüng na lä Sanphrang nang ma mäny be ä. Tukätephüng-a kai lä äni üng maw-a thui vawng te vi. Hini phüng na lä khimi angxynlyng ma mäny ö te vi. Honi phüng angxynlyng na tea Sanphrang ma mäny king pyng vi dy näkha kai lä yng te vi.

²⁷Akripa Sanphrang ä, nang lä buisaw na üng älo yng cäkae mei. Nang yng te phüng kai lä mäny te vi” näkha näpa.

²⁸Akripa Sanphrang ma “Nang lä hikä kätü dawi tea kai bung Khristen aelawng hai hethang bäleng haw he aepö vi nang mei” näpa.

²⁹Pawlae ma “Kätü dawi te, sa te lä aely leng y lyng. Sanphrang, nang hai vaini mangtä kai thui te lo tängai saite khimi angxynlyng na lä kai kätyng awng king by hethang Säthaw tea kai lä aetang te vi. Tungaila nang ce tea kai bung mäkhing te kätyng awng hai hethang lä ngai te y vi” näpa.

³⁰Tudylä Sanphrang hai mangtä äma üng äticaw këna Berni hai aecörae mätawngky Festus hai, khimi angxynlyng na lä aetha kha ly ja ö vi dy.

³¹Äni ce lä honi mityng üng ly ja pyng ea lä “Äni lä dü hethang hai thawng thung-a pä-ung hethang khytä, sa tämang saite haetä lä awng te y” näkha äma ce tingtawi aethui ö vi dy.

³²Akripa ma “Hini khimi lä Sica sanphrang tea tärae aecei hethang makai te awng y kha lä, äni bung bälawi haw vi dy” näkha aecörae mätawngky Festus tea thui pa vi dy.

Angtawtha 27

Rom märü mang-a Pawlae tui sangphaw aedang te

¹Aecörae mätawngky Festus ma kai ce bung Itali pre-a tui sangphaw aedang hethang thui vi. Tupyng-a Pawlae hai thawng thung üng khimi phütä na bung Julia näsaite reisaе cungvaitä na üng kälengky tea a pa vi. Reisaе kälengky Julia lä, Sica sanphrang üng reisaе kangkawng näsaite reisaе kangkawng thung üng vi.

²Adramiti märü üng tyng saite tui sangphaw qawng-a paw kha tho ö vi dy. Kai ce lä Adramiti märü üng tyng saite tui sangphaw lä Asia pre cäpi tävaw pyng jungtä ly kha tui sangphaw aehaenae mityng na mang-a tyng he tähang vi. Makedonia khö Thesalonika märü üng Aristaku lä kai ce hai mangtä ly te by vi.

³Kädang mang-a kai ce lä Sidon märü-a tyng ö vi dy. Tukha Julia lä Pawlae tea bäheng kha äma aely ngai saite na säbawng haw hethang rawijae na hai aeting hai pa dy.

⁴Honi märü üng tho ea lä aelipui tho te hai aeting te phüng-a, Saipära angrai sälawng üng aeli aekhü saite mang-a ly ö dy.

⁵Kiliki khö hai Pamphulia khö mang üng pangle tea aekae pyng ea lä, Luki khö üng Mira märü-a tyng ö vi dy.

⁶Honi märü-a reisaе kälengky ma Itali pre-a ly hethang Alesanda märü üng tyng saite tui sangphaw haetä tea nung vi dy. Tukha kai ce bung honi tui sangphaw qawng-a paw hai vi dy.

⁷Kai ce lä käni qae bärai te hai ma kangjai kangjai-a ly kha Kidos märü kaenai-a rae bärai te hai tyng ö vi dy. Aeli tho te nying kha kai ce lä Salmoni äteng äpa-a mang hai Kreti angrai sälawng aeli aekhü te mang-a aedang ö vi dy.

⁸Kai ce lä rae bärai te hai ma Käri pre üng pangle pyng hai aenai saite mang-a ly kha Tui sangphaw Aehae nae Hawi näkha ämüng awng saite mityng-a tyng ö dy. Honi teng-a lä Lasia märü awng te vi.

⁹Kai ce lä kätü na byng mang kha hunghö bälawi saite käni tea cäqengja te vi dy. Tukätephüng-a tui sangphaw hai khölawng tho te lä ri hethang hawi vi. Pawlae lä äni ce tea hini kätyng älo na thui pa vi dy.

¹⁰Tukha Pawlae ma “Kхими na ä, vaihi kätü-a pangle thung-a khölawng tho he nädylä, ri he hawi phi. Tui sangphaw hai vyngsai na la te cang y mä-ai üng hing saite la, la haw ai te phüng, kai lä mäny vi” näkha thui pa.

¹¹Tungaila reisaе kälengky lä Pawlae üng thui te älo qawng-a, tui sangphaw kung hai tui sangphaw üng kälü sämae üng thui saite älo tea yngky pa te vi.

¹²Hini tui sangphaw aehae nae-a lä säding jungtä aehae hethang hawi y te phüng-a, khimi ce angxynlyng lä hini mityng üng tho ea Phoni märü-a tyng haw dylä tyng rung khytä ly kha säding-a aehae he ngai ö te vi. Phoni tui sangphaw aehaenae lä Kreti angrai sälawng-a awng kha käni kädüng, älüng hai käni kädüng ätüng mang-a, aehawi ea awng te vi.

Pangle-a aeli kangcai tho pa

¹³Tävaw ätüng mang üng aeli lä tho te aetawng ea tui sangphaw üng khimi na lä äma ce üng aedawng te kätyng mawcawng hethang aepö kha tui sangphaw aehae ea cakhi hai nae süng käleng aetho kha Kreti tui teng-a jungtä aenai rae rung khytä ly ö vi dy.

¹⁴Tungaila qae y tea ma käni käse hai älüng mang üng aeli kangcai aethaw awng phi saite lä mepui mang üng tho pa vi dy.

¹⁵Tui sangphaw lä aelipui hai aeting pa te phüng-a, ly hethang dang y vi dy. Tukha äni ce lä ly hethang ngai saite mityng-a ly haw y vi dy. Aeli tho saite mang-a aebaja kae vi dy.

¹⁶Koda näsaite angrai sälawng cäpi ätüng mang-a tyng ea lä aeli aekhö pa vi dy. Tukha honi mityng-a tui sangphaw leithung üng bälawng cäpi bung pra y rung khytä rae bärai te hai ma cakhi-a sa hai pa vi dy.

¹⁷Tui sangphaw üng kälu sämae na lä honi bälawng bung täryng ho ea mäkhing vi dy. Tui sangphaw tea ätäkui mang ruinawng hai mäkhing kha cakhi rung khytä sa ö vi dy. Äni ce lä Lebia pre üng bäläng-a, tui sangphaw aetang rang he mawng te phüng-a, tui sangphaw üng jae saite libyng na bäla kha aeli tho saite mang-a aebaja hai ö vi dy.

¹⁸Tukha kädang khytä aeli kangcai lä tho jawjaw pa kha äni ce lä vyngsai na tea tui sangphaw qawng üng käde phae ö vi dy.

¹⁹Ämäthung käni-a lä tui sangphaw üng tawng saite vyngsai na äni ce lä pangle thung-a käde phae ö be vi dy.

²⁰Kai ce lä käni bäraw y-a käni, law, tengpaw na tea nung haw y vi dy. Aeli la aethaw hawi te hai aenawng y käla ma, tho jawjaw te vi. Kangkhüng-a kai ce lä hing hethang mäteng ma aethang khai ö y te vi dy.

²¹Khimi ce lä käni bäraw y, ca nei y käla awng ö te vi. Tupyng-a Pawlae lä äni ce maw-a aedaw kha “Khimi na ä, nang ce lä kai üng lo tängai kha Kreti angrai sälawng üng tho y käla awng ea kha lä, hini kätyng mätang saite hai pra saite na aeting ö y vi ai.

²²Tungaila vaihi lä aethawsi ö hang. Nang ce thung-a ämi la dü y lyng. Tui sangphaw ma qaitä ni pra he kae mang.

²³Jangdüng kärung-a kai cäphaw saite Säthaw üng angtawtha lawngtä lä kai teng-a aedaw kha

²⁴Pawlae ä, ri hang ba. Nang lä Sica sanphrang üng maw-a aedaw he kae. Säthaw üng tähang kähawi phüng-a, nang hai mangtä tui sangphaw aedang saite khimi angxynlyng na bung kädü thung üng aelawi hai vi ai' näpa.

²⁵Tukätephüng-a aethawsi ö hang. Kai lä Säthaw tea Yng saite khimi vi. Tukha kai tea Säthaw üng angkawtha ma thui te kätyng lä, tyng khaw vi ai näte kai lä yng vi.

²⁶Tungaila mä-ai üng tui sangphaw lä angrai sälawng haetä qawng-a aetang kha awng vi ai” näpa.

²⁷Käni hawlai bälitä tyng saite kädüng-a, kai ce üng tui sangphaw lä Adriatic pangle-a aeli tho saite mang-a, aebaja kha awng vi. Kärung angnihü rytä-a lä, tui sangphaw üng kälü sämae na lä tui teng hai aenai dy müng näte aedawng ö vi dy.

²⁸Tukha äni ce lä tui thu mei näte mätae kha pe cungvai kuisytä awng te mäny ö vi dy. Tukha ämaw mang-a ly sosei kha mätae be ea lä, pe rui täkawtä awng te mäny ö vi dy.

²⁹Äni ce lä kälung bärawng na hai aetei he ri te phüng-a, tui sangphaw äpai mang tui sangphaw aehae ea cakhi hai saite süng käleng bälitä tea käde kha khö aevang lawi sy näkha aetang ö vi dy.

³⁰Tui sangphaw üng kälü sa saite na lä aehae ea cakhi hai saite süng käleng na bung bäla te käjüng sa kha bälawng cäpi tui thung-a bäla ea aedang kha aehuija he sa ö vi dy.

³¹Tukha Pawlae la reisaie kälengky hai reisaie na tea “Hini tui sangphaw üng kälü sämae ce tui sangphaw qawng-a awng jaw y dylä, nang ce lä aelaw haw y lyng” näpa.

³²Tukätephüng-a reisaie na lä bälawng cäpi üng ruinawng bung täleibae kha bälawng tea tho hai pa vi dy.

³³Khö aevang aetawng-a, Pawlae lä khimi ce angxynlyng tea käckäkänei na ca hethang bäläng kha “Nang ce lä äte haetä la ca y käla ma awng te lä käni hawlai bälitä awng vi dy. Nang ce lä äte käckäkänei la ca ö y vi.

³⁴Nang ce hing he käckäkänei ca hethang tähang-a, kai lä vaihi aebai kha thui te dy. Nang ce thung-a ämi üng äsangme haetä la, la y lyng mang” näpa.

³⁵Tupyang-a Pawlae lä täkaw süng kha äni ce üng maw-a, Säthaw tea kawng te lo thui vi dy. Tukha täkaw täpe ea ca hai pa ö vi dy.

³⁶Tukha äni ce angxynlyng lä aethaw dang haile kha käckäkänei na ca ö tyng dy.

³⁷Tui sangphaw qawng-a khimi angxynlyng na lä lawng cungvai netä hai rui säri tärutä awng vi dy.

³⁸Khimi ce angxynlyng mängae rung khytä ca pyng ea tui sangphaw jang hai kü hethang kjung caw ni na pangle thung-a käde ö pang vi dy.

Tui sangphaw pra pa

³⁹Khö aevang ea lä tui sangphaw üng kälu sämae na lä äma ce mani mityng-a, tyng dy mei näte mäny ö y vi dy. Tungaila tävaw pyng üng täpung bälang haetä nung te phüng-a, honi mityng-a, tui sangphaw tyng haw hethang aedawng ö vi dy.

⁴⁰Äni ce lä aehae ea cakhi hai saite süng käleng ruinawng tälei bae kha pangle tui thung-a käde ö vi. Qengtäma tui sangphaw haw saite äpai mang üng ruinawng na lä sö kha tui sangphaw ämawng-a jae saite äsae na jae ea tui teng mang-a haw ö vi dy.

⁴¹Tungaila tui sangphaw lä bälang-a ky kha aetang rang pa vi dy. Tui sangphaw ämawng lä täpung älawng ngang-a, kungju kha cakhi-a awng te phüng-a aecü y pa vi dy. Tui sangphaw äpai mang-a lä tuileng ma bo te phüng-a aekhy he sa pa vi dy.

⁴²Reisae na lä thawng thung üng khimi na tuija kha aehui pang ai näte bälungbi pa te phüng-a, äni ce bung bädü hethang aedüng ö dy.

⁴³Tungaila reisae kälengky lä Pawlae bung hing hai hethang ngai te phüng-a, reisae na üng aedüng te kätyng sa y hethang mäkhung pa. Tukha tuija kaw saite khimi na bung lä angcü-a tui sangphaw qawng üng säly kha tui teng mang-a ja hai pa vi dy.

⁴⁴Tupyang-a äkäläng na bung pephei hai tui sangphaw pra saite üng vyng na qawng-a aedang hai kha aekae hethang älo thui pa dy. Hini kätyng-a kai ce angxynlyng lä kädü thung üng aelawi kha mepui-a kähawi-a tyng ö vi dy.

Angtawtha 28

Malta angrai sälawng-a tyng te

¹Kai ce lä kähawi-a mepui qawng-a tyng pyng ea, hini lä Malta angrai sälawng näte mäny ö vi dy.

²Angrai sälawng üng khimi na angxynlyng lä kai ce tea bäheng kha säbawng ö vi. Khöne kha de phi pa te phüng-a, äni ce lä kai ce tähang maiti kha kai ce tea lady ö vi dy.

³Pawlae lä thing aecawng ea mai thung-a thing ti pa dy. Tukha thing aecawng saite üng bärui metä lä tho ea Pawlae üng äkö-a mätu kha aehawi loko pa vi dy.

⁴Äni üng äkö-a aehawi loko saite bärui tea angrai sälawng üng khimi na ma nung ea lä “Hini lä khimi bung bädü saite khimi ngaw müng. Pangle-a kädü thung üng aelawi ngaila tärawitha saite angra ma lä äni tea hing hethang py pa y lyng” näkha äma ce tingtawi aethui ö vi.

⁵Tungaila Pawlae lä bärui tea mai thung-a, käthüng kha kädepö pa vi dy. Äni lä äte haetä la naw te awng pa y vi.

⁶Äni ce ma Pawlae lä ba vi ai. Tukä y dylä qengtäma aetüng ea dü ai näkha aering kha kheng ö rü te vi. Hini kätyng käqae-a aering ngaila Pawlae lä ätemakä la, awng pa y vi te nung ea lä, äni ce lä bälung äkäläng dawng kha “Hini lä angra vi ai” näkha thui ö vi dy.

⁷Honi mityng teng üng angrai sälawng-a, mätawngky Publiu üng älawng na lä awng vi. Äni lä kai ce bung ing-a lady kha käni thungtä tütü mäcaw mänei pa te vi.

⁸Publiu üng pä-ai lä kawngang naw te hai, äjosaw kha aesawng pa vi. Pawlae lä kånaw awng saite mityng-a ly kha Säthaw tea aetang pa. Tupyng-a äni üng qawng-a, äkö thyng kha äni tea naw hawi hai pa vi dy.

⁹Tupyng-a honi angrai sälawng üng naw saite khimi angxynlyng na lä, Pawlae tea ly ö dy. Pawlae ma äni ce tea naw te na hawi hai bawi pa vi dy.

¹⁰Äni ce lä kai ce tea tämö khai phi ö vi dy. Kai ce ly hethang kätü tyng ea kai ce üng aely ngai saite angxynlyng na tui sangphaw qawng-a tha pa ö vi dy.

Rom märü-a Pawlae tyng te

¹¹Law thungtä qae pyng ea lä, kai ce lä honi angrai sälawng-a säding-a aehae saite tui sangphaw hai aedang ö vi dy. Honi tui sangphaw lä Alesanda märü mang üng ly te vi. Angra kangby jä-ai Kaephe lawng netä näkha ämüng awng te vi. (Honi tui sangphaw üng ämaw-a Kasta hai Polu näsaite kangby jä-ai Kaephe üng mimi tea thui te vi dy.)

¹²Kai ce lä Siraku märü-a tyng ea tui sangphaw lä kani thungtä aehae vi dy.

¹³Honi märü üng tho kha Rikion märü-a tyng ö dy. Kädang mang-a lä ätüng mang üng aeli tho te phüng-a, kani netä qae te kätü-a lä Puteoli märü-a tyng ö vi dy.

¹⁴Honi märü-a lä Yng saite khimi phütä na hai aeting ö vi dy. Tukha äni ce lä äma ce hai kani säritä awng hethang mä kai pa dy. Tukha kai ce lä Rom märü-a äkho hai ly kha tyng ö dy.

¹⁵Rom märü üng Yng saite khimi na lä kai ce tyng te phüng mäny kha Apiu üng vyngjaw saite mityng hai, Cärai Käthungtä näsaite märü khytä ly kha lady ö vi. Pawlae lä äni ce bung nung ea Säthaw tea kawng te lo thui kha aethaw dang vi dy.

Rom märü-a Säthaw üng kälü sa pa

¹⁶Rom märü-a tyng ea Pawlae lä rui saite reise lawngtä hai mangtä awng he dang dy.

¹⁷Käni thungtä qae pyng ea Pawlae ma Judae mätawngky na bung kähing vi dy. Äni ce lä aekäcö qu ea Pawlae ma “Kangby jä-ai na ä, kai lä mä-ai üng khimi na tea hai, kangsi na üng reitae tea äte haetä la sa tämang te awng y. Tungaila Judae khimi na lä Jerusalem märü-a kai bung ne kha Rom khimi na tea a ö te vi dy.

¹⁸Äni ce lä kai tea älo cei pyng ea bädü hethang sa ö te vi. Tungaila sa tämang te awng pa y te phüng-a, kai bung äni ce lä bälawi hethang ngai ö vi.

¹⁹Tungaila Judae khimi na lä älo ae-e te phüng-a, kai lä Sica Sanphrang tea tyng te khytä mäkäi te vi. Tungaila mä-ai ma üng khimi na tea käsi thui hethang awng te y vi dy.

²⁰Tukha nang ce hai aeting kha älo thui hethang kai lä mäkäi te vi dy. Kai tea hini singqy rui hai mäkhing te lä, Isrelae khimi na aethang khai saite Mesia phüng-a vi” näpa.

²¹Äni ce ma “Kai ce lä nang üng phüng Judae khö üng cae lä dang te y vi. Isrelae pre üng ly saite kai ce üng yng te khimi ämi lawngtä la nang üng phüng hawi y saite na thui te y vi.

²²Tungaila nang hai aesui saite hini kangkawng phüng ae-e kha mityng qütä-a thui saite na kai ce lä thai vi. Tukätephüng-a nang üng yng saite phüng na kai ce lä thai hethang ngai vi” näpa.

²³Tudylä äni ce ma Pawlae tea aeting hethang käni rui aedo pa ö dy. Aedo saite käni-a Pawlae üng ing-a khimi ce ly ö mang pa dy. Pawlae lä kädang üng hai kädüng khytä Säthaw üng pre phüng kähawi-a thui mäcai pa dy. Mosi üng Ubädi hai buisaw na tärü saite cae tea kheng kha Isu üng phüng la äni ce bälungva hethang kähawi-a bäleng kha thui pa vi.

²⁴Khimi phütä na lä Pawlae üng thui saite älo tängai ngaila phütä na lä yng ö y vi.

²⁵Pawlae thui pyng te kätü-a Judae khimi na lä äma ce tingtawi ae-e kha wawi ö vi dy. Pawlae kangkhüng-a thui saite älo lä, “Buisaw Isaia hai nang ma ce üng kangsi na tea Muilaw Käcai ma thui te lä tätang khaw vi.

²⁶Hini khimi na tea ly kha thui ö lawi. “Nang ce lä kånawkhing hai thai jawjaw ngaila thaikaw ö y vi ai. Nang ce lä ämi hai nung jawjaw ngaila mäny ö y vi ai. ”

²⁷Ätephüng-a mei nädylä hini khimi na üng bälung lä tangkö te vi. Äni ce lä kånawkhing pang ö te vi. Äni ce üng ämi lä bäjö ö te phüng-a vi. Tukä y dylä äni ce lä kånawkhing hai thai ö ai. Äni ce üng ämi hai nung haw kha bälung hai la mäny va haw ö vi ai. Äni ce lä hini kätyng awng kha kai tea aekö haile dylä, äni ce tea kånaw käsaw hawi sa pa ö vi ai. ’

²⁸“Tukätephüng-a Säthaw ma khimi ce bung aeqang saite anghang lä ceng kälång tea tyng pyng vi dy. Äni ce lä tångai ai näte nang ce lä mäny ö lawi” näpa.

²⁹(Hini kä Pawlae ma thui pyng ea, Judae khimi na lä äma ce tingtawi älo ae-e täto kha ly ö pang vi dy.)

³⁰Pawlae lä honi märü-a äma vanglang saite ing-a säning netä awng vi dy. Äma üng ing-a ly saite khimi angxynlyng na tea kähawi-a lady pa vi dy.

³¹Äni lä ri y te hai ma Säthaw üng pre phüng hai Areng Isu Khrista phüng khimi ce tea thui kha mätu pa vi dy. Ämi lawngtä la äni tea mäkhång pa y.

Rom

Rom 1

¹Hini lä Khrista Isu üng mawsawng Pawlae te üng cae vi. Säthaw lä äma üng Angthang Kähawi thui hethang ka kha kai bung angta-wtha-a re te vi dy.

²Jangni üng hai ma Säthaw lä äma üng buisaw na te mang hai-a Angthang Kähawi tähang älo aedo te vi. Buisaw na lä hini älo aedo saite tea Caekäcai thung-a täri ea khai vi dy.

³Hini Angthang Kähawi lä Säthaw üng Cäpaw, mä-ai üng Areng Isu Khrista üng phüng vi. Äni lä khimi-a aelawng kha Davidae kaesui kaebeng thung üng vi.

⁴Säthaw lä äni bung kädü thung üng hing haile te phüng-a, Muilaw Käcai üng haidae hai-a Säthaw üng Cäpaw vi näte tea mäti te vi dy.

⁵Honi Areng hai-a Säthaw ma kai lä Khrista tähang mawsawng sa kha angta-wtha lawng hai hethang tähang kähawi py te vi dy. Ceng angxynlyng üng khimi na lä yng kha tängai ö hethang Säthaw lä kai tea Angthang Kähawi thui hai te vi.

⁶Rom märü-a awng saite nang ce la Isu Khrista hai aesui hethang Säthaw ma re saite na thung-a qa ö te by vi dy.

⁷Säthaw ma bälung aevaw kha äma üng khimi na khe khe-a lawng hai hethang re saite Rom märü üng nang ce tea kai lä cae täri te vi. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Kawng te lo thui kha aetang saite

⁸Angcüky-a kai lä nang ce angxynlyng tähang Isu Khrista hai-a kai üng Säthaw tea kawng te lo thui te vi. Ätephüng-a mei nädylä nang ce üng yng saite phüng älawngpre qütä khimi ce ma thui ö te phüng-a vi.

⁹Säthaw üng Cäpaw Angthang Kähawi thui te hai-a kai lä Säthaw üng kälü tea bälung mäke angxynlyng na hai sa te vi. Kai lä nang ce tea aedawng jawjaw kha aetang te vi näte Säthaw ma mäny khe te vi.

¹⁰Säthaw üng aely hai-a kai lä nang ce tea ly haw hethang älang aepä-awng he Säthaw tea aetang te vi dy.

¹¹Nang ce üng yng te cakhi hethang tähang Muilaw Käcai te üng tähang kähawi nang ce tea py hethang ngai te phüng-a, nang ce hai kai lä aeting hethang ngaiphi te vi.

¹²Kai ma thui saite älawngsai lä nang ce hai kai lä hini kätyng aeting te kätü-a, mä-ai üng yng saite leng rae hethang mä-ai ma tingtawi aethaw aepy haw ö te vi.

¹³Yng saite kangby jä-ai na ä, kai lä nang ce tea ly hethang aerü saite kätü awngmang-a nang ce lä aedawng haile ö hethang ngai hai te vi. Tungaila ätete haetä ma kai tea lä honi kätyng sa saite üng hai mäkhung jawjaw vi dy. Kai lä mityng kälung-a ceng kälung na tea Angthang Kähawi thui kha äni ce la Khrista tea yng ö vi dy. Nang ce thung-a la honi kätyng awng hai hethang ngai te vi.

¹⁴Kai lä rang y saite khimi, rang saite khimi, cae kaw saite khimi, hai cae kaw y saite khimi angxynlyng na tea Säthaw üng Angthang Kähawi thui hethang mawsawng lawng te vi.

¹⁵Tukätephung-a kai lä Rom märü-a awng saite nang ce tea la Angthang Kähawi thui hethang tengxyng y ngai bärai te by vi.

Angthang Kähawi üng haidae

¹⁶Kai lä Angthang Kähawi tähang aejae te y. Honi Angthang Kähawi yng saite angxynlyng na tea aeqang hethang lä Säthaw üng haidae vi. Honi Angthang Kähawi lä angcüky-a Judae khimi na tähang hai honi pyng-a lä ceng kälung khimi ce tähang by vi.

¹⁷Säthaw lä mä-ai tea makä sa kha khimi kácung-a mäthi ai mei näte Angthang Kähawi hai mätü te vi. Honi lä angcü üng hai kangkhung khytä yng saite hai-a dang te vi. Caekäcai thung-a, “Kхими kácung lawngtä lä yng saite hai-a dungtäsa hing ai” näkha awng vi.

Khimi ce üng hunghö

¹⁸Hunghö sa saite na hai Sāthaw tea tāmō khai y saite khimi angxynlyng na tea Sāthaw üng kädawtho saite lä khösang mang üng hai mätü vi dy. Honi käsi sa saite na üng älang na lä Sāthaw üng Lo mitang khimi käläng tea mäny hai y hethang mäkhanky te vi.

¹⁹Sāthaw lä äni ce tea dengpy vi ai. Ätephüng-a mei nädylä, äni ce tea Sāthaw üng aetüng hai saite phüng-a, äni üng phüng mäny haw saite tea nung haw ö te vi.

²⁰Sāthaw lä älawngpre sa angcü üng hai ma äni üng nung haw y sakaw saite na lä khimi ce ma nungsy haw ö te vi. Honi sakaw saite na lä äma üng dungtäsa haidae hai äma üng Sāthaw tätang lawng te na vi dy. Khimi ce lä Sāthaw üng sa saite na hai-a honi na tea mäny sy haw ö vi. Tukätephüng-a äni ce lä hawi y sa saite na tea aedung hai haw ö y vi dy.

²¹Äni ce lä Sāthaw bung mäny ngaila äni tea cāphaw la cāphaw y, kawng te lo la thui ö y. Honi jüng-a äni ce üng dawng saite na lä aetütü-a lawng ö vi dy. Äni ce üng bälung kangthö lä ving saite hai kaw i te vi dy.

²²Äni ce lä bälunghae vi näkha thui ngaila, bälunghae y saite kangthö na lawng ö te vi.

²³Äni ce lä dungtäsa hing saite phung-ang awng te Sāthaw tea cāphaw te jüng-a, mimi na tea cāphaw ö lae vi. Honi mimi na lä dü saite khimi, tävaw, äkho hai ly saite tawngbawi na hai kaw-va ea ly saite tawngbawi na kätyng vi.

²⁴Honi na phüng-a Sāthaw lä äni ce tea äma ce üng ngaiphi tüng y pawprae saite na sa hethang a te vi dy. Äni ce lä lawng lawngtä tea täkübjang na sa ö vi.

²⁵Äni ce lä Sāthaw üng lo mitang tea kaeling kaemae hai aeleng ö te vi. Äni ce lä Sāthaw tea cāphaw te jüng-a, äni ma sa saite na tea cāphaw kha tängai ö vi. Ätete sa saite Kung tea lä dungtäsa bälaw ö jawjaw sy. Amen.

²⁶Tukätephüng-a Sāthaw lä äni ce üng ngaiphi tüng y, saerae he hawi saite na sa hai hethang äni ce tea a pa vi dy. Nawngmädi na mäteng ma Sāthaw

üing mawlang kaedawng kätyng nawngmäcaw na hai mangtä i y käla nawngmädi tingtawi i ö te vi.

²⁷Honi kätyng nawngmäcaw na la nawngmädi na hai mangtä i saite Säthaw üing mawlang kaedawng tea khaisö kha nawngmäcaw tingtawi i hethang ngai saite bälung lä mai kätyng aekhaw ö na te vi. Nawngmäcaw tingtawi na la täkübajang sa ö te vi. Tukätephüng-a Säthaw lä äni ce tea äma ce üing hunghö na tähang aeteng khaw saite dengpy te vi.

²⁸Hini khimi ce lä äma ce üing bälung thung-a, Säthaw üing phüng mänykaw saite tea aedawng haile he ngai ö te y vi. Tukätephüng-a Säthaw lä äni ce sa hethang kae y saite na sa hai he äni ce üing aetütü te bälung kaedawng na a pa vi dy.

²⁹Äni ce lä cüing y saite cawngkhang hai käsi sa kha ae-aw saite, esäre saite, pä-e saite, khimi bädü saite, aejaw aemang saite, kaeling kaemae na sa ö vi. Äni ce lä khimi ce üing phüng aeqa ö saite na vi.

³⁰Äni ce lä khimi ce üing phüng käsi thui saite, Säthaw tea esäre saite, khimi ce tea mäthi y sa saite, bälungleng saite hai aethaw saite na vi. Äni ce lä hawi y saite älang na dawng ö te kae. Änä-awi äpä-ai na üing lo na tängai ö y saite na vi.

³¹Äni ce lä mänykaw y saite, aedo saite lo kätyng sa y saite na, khimi ce tea bälung aevaw y saite hai bäheng y saite na vi.

³²Hini kätyng hing saite khimi tea Säthaw ma dü hai hethang dengpy ai näte lä Säthaw üing Ubädi thung-a awng näte äni ce mäny ö te vi. Tungaila äni ce lä honi na tea sa jawjaw te qaitä cang y honi kätyng sa saite khimi kälang na tea mäteng ma aethaw py ö te vi.

Rom 2

Säthaw üing tärae cei saite

¹Kai üing Judae kangby jä-ai ä, nang lä ceng kälang na tea tärae cei te vi mei. Nang lä khimi kälang na tea la tärae cei te lä tämang vi dy. Nang lä khimi

käläng na tea tärae cei kha honi kätyng hunghö sa dylä nang ma tea nang ma tärae aecei te hai aetawng vi ai.

²Säthaw lä honi hunghö sa saite na tea tärae cei te lä tünghaw vi näte mä-ai lä mäny ö te vi.

³Nang ma la honi hunghö sa kha khimi käläng na üng sa aetawng saite hunghö na tea lä tärae cei te vi. Nang ma lä Säthaw üng tärae cei saite tea aelawi haw ai te käthi vi mei.

⁴Nang lä Säthaw üng bälung hawi saite käleng, khung saite hai änaungsa saite na tea mäthi y te vi. Säthaw lä nang ce tea bälung hawi te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä nang ce tea ae-ui hethang ngai hai te vi. Honi tea nang ce lä mäny khaw te vi.

⁵Tungaila nang lä bälung tangkö kha ae-ui y. Tukätephüng-a Säthaw üng kädawtho phi saite hai kätüng khaw tärae cei saite mätü te käni-a lä Äni ma nang tea tengxyng y dengpy ai.

⁶Säthaw lä khimi angxynlyng na tea äma ce üng kähawi hai kähawi y sa saite na kätyng aeteng khaw saite ävang na py vi ai.

⁷Kähawi sa jawjaw te hai, Säthaw ma py te bälaw saite hai, ämüng leng saite hai dungtäsa kähing na ha saite khimi tea lä Säthaw ma dungtäsa kähing py vi ai.

⁸Tungaila Khimi phütä na lä mä-ai ma tähang qaitä dawng kha mitang khaw saite tea khaisö ea sa tämang jawjaw saite na vi. Honi khimi ce tea Säthaw lä tengxyng y kädawtho vi ai.

⁹Sa tämang saite khimi angxynlyng na tea lä Säthaw ma mätang bälaiça saite hai naw mätang hai ö vi ai. Honi thung-a lä angcü-a Judae khimi na hai ceng käläng na la qa ö te by vi.

¹⁰Tungaila angcüky-a Judae khimi na, honi pyng-a ceng käläng na thung üng kähawi sa saite khimi angxynlyng na tea Säthaw lä äma tea bälaw saite, ämüng leng saite hai awngneng saite na py pa vi ai.

¹¹Säthaw üng maw-a khimi angxynlyng na lä mangtä kae vi.

¹²Ceng käläng na lä Säthaw ma Mosi te mang py saite Ubädi awng ö y. Äni ce hunghö sa ö dylä, Säthaw ma äni ce tea lä Ubädi awng y käla täphra vi ai. Mosi üng Ubädi awng saite Judae khimi na hunghö sa dylä, Säthaw ma Ubädi thung-a awng saite kätyng tärae cei vi ai.

¹³Tukätephüng-a Ubädi thai saite khimi lä Säthaw üng maw-a cüng te y lyng. Ubädi tängai saite na ni khimi cüng te kae.

¹⁴Ceng käläng na lä Mosi üng Ubädi awng ö te y. Tungaila Ubädi thung-a tärü saite na kätyng äni ce lä äma ce üng aely kängai sa ö te kae. Äni ce tea Mosi üng Ubädi awng y ngaila, äni ce üng sa hethang kae saite hai kae y saite tea mäny näte mätü ö te vi.

¹⁵Äni ce üng aeme aeqa saite lä Ubädi üng särilo äma ce üng bälung thung-a tärü vi näte tea mätü te vi. Honi lä tünghaw vi näte äni ce üng käsi kähawi mäny saite bälung la mätü te vi. Äni ce üng kaedawng na lä sa pyng saite tüng vi, y dylä sa pyng saite tüng y näte tea mätü te vi.

¹⁶Tudylä kai ma thui saite Anghang Kähawi kätyng Säthaw lä Isu Khrista hai-a khimi ce üng kangru-a dawng saite na tea tärae cei te Käni lä hini kä tyng vi ai.

Judae khimi na hai Mosi üng Ubädi

¹⁷Nang ce lä nang ma ce tea Judae khimi näkha aemäthi ö vi. Nang ce lä Ubädi ae-y kha Säthaw hai aesui saite phüng tea aethaw ö te vi.

¹⁸Säthaw ma nang ce tea sa hai hethang ngai saite nang ce lä mäny ö vi. Ubädi lä nang ce tea kätüng hai kätüng y tea mäny haw hethang mätu te vi dy.

¹⁹⁻²⁰Nang lä ämi kangjö tea lolang mätü saite, käving thung-a ly saite na tähang kaevang, mänykaw y te na tea mätü saite hai nade na üng särae näkha dawng te vi. Ubädi hai-a bälunghae saite hai Säthaw üng phüng lä mitang khaw vi näte nang lä dawng te vi.

²¹Nang lä khimi käläng na tea mätu saite lawng ngaila, nang ma tea nang ma äte makäte phüng-a aemätu y te vi mei. Khimi ce tea “Bäru hang” näkha nang ma lä bäru khe te vi.

²²Nang lä khimi ce tea, “Ämi üng nawngpui na tea täkübäjang sa hang ba” näkha thui ngaila, nang ma lä khimi käläng üng nawngpui na tea täkübäjang sa te vi be. Nang lä mimi na tea känyng saite lawngtä ea ätemakä ceng käläng na üng mimi na khai saite mityng üng sui tangkae na tea bäru te vi mei.

²³Nang lä Säthaw üng Ubädi tea mäny näkha aethaw ngaila, Ubädi hui y te phüng-a Säthaw tea mäthi y te vi.

²⁴Caekäcai thung-a, “Nang ce Judae khimi na phüng-a ceng käläng na lä Säthaw tea käsi thui ö te vi” näkha täru te awng.

²⁵Nang lä Ubädi thung üng täru saite na tea tängai dylä, nang üng lengkhüng täke saite lä ävang ting vi ai. Tungaila Ubädi thung üng täru saite na tea tängai y dylä, nang lä lengkhüng täke y te khimi kätyng kae.

²⁶Lengkhüng täke y saite ceng käläng na Ubädi üng särilo tea tängai dylä, Säthaw lä äni ce tea lengkhüng täke te kätyng mäthi pa vi ai.

²⁷Nang ce lä täru pyng saite Ubädi awng kha lengkhüng täke pyng saite khimi vi. Tungaila nang lä Ubädi thung-a awng te kätyng sa y te phüng-a, ceng käläng na ma nang ce tea cy ö vi ai. Äni ce lä ätabung-a lengkhüng täke y ngaila, Ubädi tängai saite na vi.

²⁸Lengkhüng täke saite Judae khimi tätang lä ämi mei. Ätabung-a lengkhüng täke ngaila bälung thung-a aemäqa y dylä, Judae khimi tätang lawng te y.

²⁹Judae khimi tätang lä Säthaw ma äma hai aesui näte mäny hai hethang äni üng bälung thung-a äsäny sa te vi. Honi lä Ubädi ma sa haw te y. Säthaw üng Muilaw Käcai ma sa haw te kae vi. Honi khimi tea lä khimi käläng na ma bälaw y ngaila, Säthaw lä äni tea bälaw vi ai.

Rom 3

¹Judae khimi lawng te lä ceng käläng khimi lawng te qawng-a hawiky te vi mei. Äni ce üng lengkhüng täke saite lä ävang ting te vi mei.

²Judae khimi lawng te lä ävang käting awng mang vi. Angcüky-a Säthaw lä Judae khimi na tea äma üng anghang py te vi.

³Judae khimi phütä na lä ae-y khü ö te y vi näte lä tätang khaw vi. Hokä dylä Säthaw lä ae-y khü he hawi y näkha thui ai mei.

⁴Hokä y lyng. Khimi qütä lä kaeling kaemae sa ngaila Säthaw lä mitang khaw te lo thui jawjaw vi. Caekäcai thung-a lä, “Nang üng thui saite kätü-a, tünghaw saite lo thui te tea khimi qütä ma nung vi ai. Khimi ce ma nang tea cy te kätü-a, nang lä bäja jawjaw vi ai” näkha thui vi.

⁵Tungaila khimi phütä ma, “Mä-ai üng hawi y sa saite na lä Säthaw üng sa saite kätüng tea mätü rae te vi” näpa. Mä-ai lä ätemakä thui haw ö ai mei. Khimi phütä na hokä dylä, “Säthaw ma mä-ai tea dengpy te lä tüng y vi” näkha thui ö ai. (Hini kätyng kai ma thui te lä khimi ce üng kaedawng kätyng thui te kae.)

⁶Hokä thui haw y lyng. Säthaw tüng y dylä, makä sa kha äni lä älawngpre-a khimi angxynlyng na tea tärae cei haw ai mei.

⁷Tungaila khimi phütä lä, “Kai üng tüng y saite lä Säthaw üng tüng saite tea khimi ce mäny hai rae kha äni üng phung-ang tea aesang hai rae te vi nädylä, äte makäte phüng-a hunghö sa saite lawngtä kätyng Säthaw ma dengpy te vi mei” näkha awng vi.

⁸Tukha khimi phütä na lä, “Hawi saite na tyng haw hethang hawi y saite na mä-ai sa ö si” näkha thui ö ai. Honi kätyng kai lä thui vi näkha khimi phütä na ma cy ea käsi thui ö te vi. Säthaw lä äni ce tea aeteng khaw saite dengpy vi ai.

Ämi lawngtä la cüng te y

⁹Hokä dylä mä-ai Judae khimi lä ceng käläng na qawng-a matangtä hawiky mei. Hokä y lyng. Judae na hai ceng käläng angxynlyng na lä hunghö üng haidae täkui-a mangtä awng te kae näte tea kai lä mätü pyng te vi dy.

- ¹⁰Caekäcai thung-a lä, “Ämi lawngtä la Säthaw üng maw-a cüng te awng y.
- ¹¹Kätüing lä mani mei näte tea mänykaw saite ämi lawngtä la awng y. Säthaw tea cäphaw hethang ngai saite ämi lawngtä la awng y vi.
- ¹²Khimi angxynlyng na lä Säthaw tea eng ja ö vi dy. Äni ce angxynlyng lä aetütü ö kae vi dy. Kähawi sa saite ämi la awng y. Lawngtä mäteng la awng y.
- ¹³Äni ce üng älo hai äni ce lä khimi ce tea bädü ö te vi. Äni ce lä äma ce üng täbawng na hai kaeling kaemae lo thui ö vi. Äni ce üng älo lä bärui na üng äce kätyng ri hethang hawi te vi.
- ¹⁴Äni ce lä kätü qütä khimi ce tea esäre te hai täking saite lo thui jawjaw ö te vi.
- ¹⁵Äni ce lä khimi tea bädü hethang bähüing te awng ö y.
- ¹⁶Äni ce lä tyng saite mityng qütä-a khimi ce tea täphra kha känaw na py ö te vi.
- ¹⁷Äni ce lä khimi ce hai mangtä awngneng saite älang mäny ö te y.
- ¹⁸Äni ce lä Säthaw tea ri te bälung awng ö y” näkha awng vi.
- ¹⁹Mosi üng Ubädi thung-a awng saite angxynlyng na lä Säthaw ma honi Ubädi py saite khimi tähang vi näte tea mä-ai lä mäny ö te vi. Khimi ce lä hawi te, hawi y te, äte mei näte tea kai ce lä mäny ö y näte thui haw y hethang Säthaw lä Ubädi py te vi. Säthaw lä Ubädi hai-a älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na lä hunghö sa saite na hai äni ce tea Säthaw ma tärae cei vi ai näkha mätü te vi.
- ²⁰Hokä Ubädi thung-a awng saite kätyng sa te hai-a ämi la Säthaw üng maw-a cüng te y vi. Ubädi lä mä-ai tea hunghö sa saite mäny hai te vi.

Yng te hai-a cüng saite

- ²¹Tungaila vaihi Säthaw lä äma üng maw-a makä sa kha kəcüng-a lawng hethang älang mätü te vi dy. Honi älang lä Mosi üng Ubädi thung-a täru te

kätyng sa hethang y. Mosi üng Ubädi hai buisaw na ma honi phüing thui ö khü te vi.

²²Isu Khrista tea yng saite hai-a Säthaw lä Khrista tea yng saite khimi angxynlyng na bung cüing hai te vi dy. Judae khimi na hai ceng käläng na tea Säthaw üng maw-a cüing hai hethang lä älang käläng awng te y.

²³Khimi qütä lä hunghö sa kha Säthaw üng phung-ang hai hanglaw ö vi dy.

²⁴Tungaila khimi ce bung hunghö üng aelawi hai saite Isu Khrista hai-a Säthaw ma lasawng-a py saite tähang kähawi phüing-a, khimi ce bung lä äma üng maw-a cüing hai vi dy.

²⁵⁻²⁶Khrista üng dü saite äthi hai-a, Säthaw lä khimi ce üng hunghö na tea bälawi haw hethang Säthaw lä äni bung löci kätyng sa pa vi dy. Khrista üng dü pa saite hai-a Säthaw lä äni ce üng hunghö na tea bälawi pa vi dy. Säthaw ma hikä sa te lä äma üng cüing saite tea mätü khekhe te vi. Jangni üng hai äni lä änawngsa kha khimi ce üng hunghö na tähang dengpy pa te y vi. Tungaila vaihi äni lä äma üng cüing saite mätü hethang Isu Khrista bung hikä dü hai hethang mätaw pa te vi dy. Honi kätyng Säthaw lä äma cüing vi näkha Isu tea yng saite khimi qütä bung lä khimi kácüing-a mäthi te vi dy.

²⁷Hokä dylä mä-ai lä makä sa kha la aethaw haw y. Aethaw he äte la awng te y. Ätephüing-a mei nädylä mä-ai lä Mosi üng Ubädi tängai te phüing-a, Säthaw üng maw-a cüing ö te y vi. Mä-ai lä yng te phüing-a cüing ö te kae.

²⁸Yng saite qaitä hai-a Säthaw lä khimi kácüing-a mäthi te kae. Mosi üng Ubädi tea tängai te hai-a lä Säthaw üng maw-a cüing haw te y näte kai ce lä mäny ö vi dy.

²⁹Säthaw lä Judae na qaitä üng Säthaw kae y. Ceng käläng na üng Säthaw la by vi.

³⁰Säthaw lä lawngtä xyng kae. Äni lä Judae na hai ceng käläng na tea äma ce üng yng saite hai-a cüing hai te kae.

³¹Mä-ai lä yng saite hai-a Ubädi tea khaisö vi dy näkha thui haw ai mei. Hokä y lyng. Mä-ai lä Isu Khrista tea yng te phüng-a Ubädi tängai haw ö te vi näte thui hethang ngai te vi.

Rom 4

Abraham üng yng saite

¹Mä-ai Judae ceng üng kangsi pä-ai Abraham üng phüng tea ätemakä thui haw ö ai mei. Äni lä Säthaw üng maw-a cüng saite phüng äte mäny mei.

²Abraham lä äma üng sa saite na hai-a Säthaw üng maw-a khimi kácüng lawng vi nädylä aethaw hethang awng mang te vi. Tungaila Säthaw üng maw-a äni lä aethaw hethang äte la dang haw y lyng.

³Caekäcai thung-a, “Abraham lä Säthaw tea yng te phüng-a, Säthaw lä äni tea khimi kácüng-a mäthi te vi” näkha thui te vi.

⁴Khimi lawngtä kälü sa kha dang saite ävang tea lä lasawng näkha thui haw y lyng. Honi lä äma sa kha dang saite ävang vi.

⁵Tungaila Säthaw lä khimi lawngtä äni üng kälü sa te phüng-a kácüng näkha mäthi te y. Äni lä hunghö sa saite na bung bälawi saite Säthaw tea yng te phüng-a, khimi kácüng näkha mäthi te kae.

⁶Sanphrang Davidae la “Kälü sa y kälä Säthaw ma khimi kácüng näkha mäthi saite khimi lawngtä lä tähang hawi te vi” näte tea thui te vi.

⁷“Säthaw lä khimi lawngtä üng hunghö tea bälawi kha, sa tämang saite tea dawng pa y vi dylä honi khimi lä tähang hawi.

⁸Äni üng hunghö na tea Säthaw ma sämai y saite khimi lä tähang hawi” näkha awng vi.

⁹Davidae ma thui saite hini tähang kähawi lä lengkhüng täke saite Judae khimi na ni dang ö hethang kae vi mei. Y lyng. Lengkhüng täke y saite khimi la dang haw ö te by vi. Mä-ai thui saite Caekäcai thung-a, “Abraham lä Säthaw tea yng te phüng-a, Säthaw lä äni tea khimi kácüng-a mäthi te vi” näkha näte vi.

¹⁰Säthaw lä Abraham tea mani kätü-a khimi kácüng-a mäthi te vi mei. Abraham üng lengkhüng täke pyng-a mei, täke y käläng-a mei. Täke pyng tea y lyng. Täke y te käläng-a ma Säthaw lä Abraham tea khimi kácüng-a mäthi te vi dy.

¹¹Abraham lä honi pyng-a lengkhüng täke te kae vi. Äni üng lengkhüng täke saite lä äni üng yng te phüng-a, Säthaw ma äni üng lengkhüng täke y käläng-a äni tea khimi kácüng-a mäthi saite mätü hethang äsäny vi dy. Abraham lä Säthaw tea yng saite khimi angxynlyng na üng pä-ai vi. Honi khimi ce lä lengkhüng täke y ngaila äni üng yng te phüng-a, äni ce tea lä khimi kácüng kätüng Säthaw lä nung te vi dy.

¹²Äni lä lengkhüng täke saite khimi üng pä-ai la vi. Honi khimi ce lä lengkhüng täke te cang y, äni ce lä mä-ai pä-ai Abraham üng kätüng lengkhüng täke kätü-a, yng te hai-a hing te kätüng äni ce la yng te hai-a hing ö by te vi.

Säthaw ma Abraham tea py saite aedo te lo

¹³Säthaw lä Abraham hai äni üng caw nade na tea älawngpre py ai näkha älo aedo pa vi dy. Honi aedo te lä, Abraham lä Ubädi tängai te phüng-a y. Äni lä Säthaw tea yng kha Säthaw ma äni tea khimi kácüng-a mäthi te phüng-a, Säthaw ma äni tea älo aedo te vi dy.

¹⁴Säthaw lä Ubädi tea tängai saite khimi qaitä ni älo aedo saite na tea py vi nädylä, Säthaw tea yng saite lä aetütü kae vi dy. Säthaw üng älo aedo saite la ävang ting y vi dy.

¹⁵Ubädi awng te phüng-a, Säthaw lä khimi ce tea kädawtho kha dengpy pa te vi. Tungaila Ubädi awng y dylä, Ubädi tea tängai y saite khimi la awng y lyng.

¹⁶Abraham üng yng te phüng-a, Säthaw lä tähang kähawi hai-a äni üng caw nade angxynlyng na tea lä Säthaw üng älo aedo saite py pa te vi. Ubädi tea tängai saite Abraham üng caw nade na qaitä tähang y lyng. Abraham kätüng Säthaw tea yng saite khimi angxynlyng na tähang älo aedo khü saite la py te

vi. Ätephüng-a mei nädylä Abraham lä mä-ai angxynlyng na üng pä-ai te phüng-a vi.

¹⁷Caekäcai thung-a, “Kai lä nang tea pre cawngkhang khimi angxynlyng na üng pä-ai lawng hai vi” näkha näpa. Tukätephüng-a äni lä Säthaw üng maw-a mä-ai üng pä-ai vi. Abraham üng yng saite Säthaw lä dü saite na tea hing hai te vi. Hini Säthaw lä angcü-a awng y saite tea awng hai hethang särilo hai thui saite vi.

¹⁸Abraham lä aethang khai hethang awng y saite kätü-a mäteng ma, Säthaw tea yng kha aethang khai hai te vi dy. Tukätephüng-a äni lä pre cawngkhang khimi angxynlyng na üng pä-ai-a lawng te vi dy. Caekäcai thung-a, “Nang üng kaesui kaebeng na lä tengpaw na kätüng nyng phi vi ai” näkha thui te kätüng lawng vi dy.

¹⁹Äni lä khösäning cungvaitä tingtang awng te phüng-a, äni üng ätabung lä dü te kätüng kae vi dy. Sara la caw nade dang haw y dy näte mäny vi. Tungaila äni üng yng saite lä aethawdi te y vi.

²⁰Abraham lä Säthaw tea yng jawjaw te vi. Äni lä Säthaw ma äma üng älo aedo saite kätüng sa y lyng näkha dawng te y vi. Äni üng yng saite lä aethaw awng rae te vi. Tukha äni lä Säthaw tea bälaw te vi dy.

²¹Säthaw la äma üng älo aedo saite na tea sa haw ai näte äni lä ae-y khü te vi dy.

²²Tukätephüng-a Abraham üng yng saite phüng-a, Säthaw lä äni tea “Khimi kácüng-a mäthi te vi” näkha nä vi dy.

²³Caekäcai thung-a, “Äni tea lä khimi kácüng kätüng mäthi vi” näkha tärü te lä äni tähang qaitä y.

²⁴Mä-ai üng Areng Isu bung kädü thung üng mäning haile saite Säthaw tea yng saite phüng-a, Säthaw lä cüng vi näkha mäthi ai näsaite lä mä-ai tähang la tärü te by vi dy.

²⁵Mä-ai üng hunghö tähang Säthaw ma Isu bung lä dü hethang a pa te vi. Säthaw lä mä-ai üng hunghö bälawi kha khimi kácüng-a awng haw hethang Khrista bung kädü thung üng mäning haile pa te vi dy.

Rom 5

Säthaw üng maw-a cüng saite

¹Vaihi mä-ai lä yng saite hai-a Säthaw üng maw-a cüng ö te vi. Mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a Säthaw hai awngneng saite dang ö te vi dy.

²Mä-ai üng Isu Khrista tea yng saite hai-a Säthaw üng tähang kähawi lä mä-ai tea vaihi dang kha tähang kähawi thung-a hing ö te vi dy. Mä-ai lä Säthaw üng tähang kähawi hai-a hing ö te vi. Mä-ai lä Säthaw üng phung-ang thung-a qa hethang aethang khai saite phüng-a anghawtho ö te vi.

³Honi qawng-a cang y mä-ai lä mätang saite na aeting ngaila anghawtho ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä mätang saite phüng-a, mä-ai lä änawngsa hethang aetu te vi näkha mä-ai lä mäny ö te vi.

⁴Honi änawngsa saite lä mä-ai üng aeme aeqa saite tea ryng hai te vi. Mä-ai üng aeme aeqa saite ryng te phüng-a mä-ai lä aethang khai haw ö te vi.

⁵Mä-ai lä aethang khai saite awng te phüng-a aethawsi ö te y. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw ma mä-ai tea py saite Muilaw Käcai hai-a mä-ai üng bälung thung-a äni üng bälung aevaw saite mäkawi pa te phüng-a vi dy.

⁶Mä-ai lä aethawdi te kätü-a, Säthaw lä äma re saite käni-a mä-ai hunghö sa saite khimi na tähang Khrista lä dü pa te vi dy.

⁷Khimi kácüng lawngtä tähang khimi käläng ma dü hai hethang lä rae bärai te vi. Khimi kähawi lawngtä tähang lä dü vawng saite khimi phütä awng haw daila awng ai.

⁸Tungaila Säthaw lä mä-ai tea matangtä bälung aevaw mei näte mätü pyng te vi dy. Mä-ai lä hunghö sa te thüng-a, Khrista lä mä-ai tähang dü pa te vi dy.

⁹Khrista üng dü saite äthi phüng-a, vaihi Säthaw lä mä-ai tea khimi kácüng-a mäthi te vi dy. Tukätephüng-a Säthaw üng kädawtho saite üng Isu lä mä-ai bung aeqang tätang vi ai.

¹⁰Jangni-a mä-ai lä Säthaw üng täre na-a lawng vai ö te vi dy. Tungaila äni üng Cápaw dü saite hai-a, mä-ai tea äni üng kangby jä-ai na-a bälawng te vi dy. Vaihi mä-ai lä Säthaw üng kangby jä-ai na lawng ö vi dy. Khrista üng hing te hai-a Säthaw lä mä-ai bung aeqang tätang khaw vi ai.

¹¹Hokä tangtä cang y rawng, mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a mä-ai bung Säthaw üng kangby jä-ai na-a lawng hai te phüng-a, mä-ai lä anghawtho ö te vi.

Adam hai Khrista

¹²Adam lä hunghö sa te kätü-a, hunghö lä khimi lawngtä hai-a hini älawngpre-a kung te vi dy. Adam üng hunghö phüng-a, dü saite khimi angxynlyng na tea lä tyng pa te vi dy. Adam üng hunghö phüng-a khimi angxynlyng na lä hunghö sa kha dü hethang kae ö te vi dy.

¹³Säthaw ma Ubädi py y te käläng üng hai älawngpre-a awng saite khimi na lä hunghö sa ö te vi dy. Tungaila honi kätü-a lä Ubädi awng y te phüng-a, Säthaw lä hunghö sa saite na tea lä sämai te y vi.

¹⁴Tungaila Adam kätü üng hai Säthaw ma Mosi tea Ubädi py te khytä khimi angxynlyng na lä dü hethang kae ö te vi. Adam kätü üng Säthaw üng särilo tea tängai y kha hunghö sa saite khimi na mäteng ma dü hethang kae. Adam lä vaimaw mang-a tyng hethang awng saite lawngtä täthei vi.

¹⁵Tungaila Säthaw üng lasawng hai Adam üng hunghö sa te lä tengxyng y lang kyng te vi. Adam näsaite khimi lawngtä üng hunghö sa te phüng-a, khimi awng mang saite na lä dü hethang kae näte lä tätang khaw vi. Tungaila Säthaw üng tähang kähawi lä lengky kha khimi awng mang saite na tea tyng saite lasawng lä lengky te by vi. Säthaw üng lasawng lä Isu Khrista näsaite lawngtä üng tähang kähawi hai-a tyng pa te vi.

¹⁶Säthaw üng lasawng tähang kähawi hai Adam näsaite khimi lawngtä üng hunghö sa saite lä aetawng y. Adam lä hunghö haetä sa pyng-a Säthaw lä tärae cei kha äni tea dengpy te vi. Tungaila khimi ce lä hunghö sa leilae pyng-a Säthaw lä äma üng lasawng py kha khimi ce bung äma üng maw-a khimi kəcüing-a mäthi pa vi dy.

¹⁷Adam näsaite khimi lawngtä üng tämang saite phüing-a, khimi angxynlyng na lä dü hethang kae. Tungaila Isu Khrista näsaite lawngtä ma sa saite na lä tengxyng y haidae awng te vi. Säthaw üng cungrü saite tähang kähawi hai lasawng kätyng Säthaw üng cüing saite dang te khimi angxynlyng na lä dungtäsa hing ö ai. Khrista ma sa saite hai-a äni ce lä hing kha hunghö tea bäja ö vi ai dy.

¹⁸Tudylä Adam näsaite khimi lawngtä üng sa tämang te phüing-a, Säthaw lä khimi angxynlyng na tea lä dengpy pa he kae te vi. Honi kätyng khimi lawngtä üng kätüing sa te phüing-a, Säthaw lä khimi angxynlyng na bung äma üng maw-a khimi kəcüing-a mäthi kha äni ce tea dungtäsa kähing py te vi.

¹⁹Khimi lawngtä ma lä Säthaw üng lo tängai y te phüing-a, khimi angxynlyng na lä hunghö sa saite na lawng ö te vi dy. Honi kätyng khimi lawngtä ma Säthaw üng lo tängai te phüing-a, Säthaw lä khimi angxynlyng na tea lä khimi kəcüing-a mäthi pa vi ai.

²⁰Khimi ce lä äma ce üng hunghö sa saite na tengxyng y nung rae haw hethang Säthaw lä Mosi hai-a Ubädi py pa te vi. Tungaila hunghö sa te nying saite kätü-a lä Säthaw üng tähang kähawi lä awng mang rae te vi.

²¹Tukha khimi angxynlyng na tea lä hunghö ma pyng kha dü hethang kae te kätyng, Säthaw üng tähang kähawi ma la pyng te vi dy. Honi hai-a khimi angxynlyng na tea lä Säthaw ma äma üng maw-a khimi kəcüing-a mäthi kha mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a dungtäsa kähing py pa vi dy.

Rom 6

Khrista hai bungtä awng kha hing saite

- ¹Khimi phütä lä, “Säthaw üng tähang kähawi nyng rae hethang hunghö tea sa jawjaw kha hing ö ai mei” näkha nä ö vi.
- ²Hini kätyng sa hethang kae y. Mä-ai lä khimi kädü na kätyng hunghö hai aesui te y vi dy. Tukätephüng-a mä-ai lä hunghö sa jawjaw kha awng hethang kae khaw te ö y vi dy.
- ³Isu Khrista hai bungtä awng hethang mä-ai lä bapismae la saite kätü-a, äni hai mangtä dü saite tea nang ce lä mäny tätang ö te vi.
- ⁴Mä-ai lä bapismae la te hai-a Khrista hai mangtä dü kha äni hai mangtä ö te vi. Tukätephüng-a Khrista lä Äpä-ai üng phung-ang hai-a dü te üng hai hing haile tyng te kätyng mä-ai la hing saite kangthae-a hing haw ö te by vi dy.
- ⁵Ätephüng-a mei nädylä Khrista hai mangtä dü dylä, Säthaw lä Khrista hai mangtä mä-ai tea kädü thung üng mäning haile tyng vi ai.
- ⁶Jangni-a Säthaw bung mäny y saite mä-ai lä Khrista hai mangtä thinglang qawng-a dü ö te vi dy näkha mäny ö te vi. Honi kätyng Säthaw lä mä-ai üng hunghö sa hethang ngai saite bälung tea täphra pa vi dy. Tukha mä-ai lä hunghö üng mawsawng na lawng ö y vi dy.
- ⁷Khrista hai mangtä dü saite khimi tea lä hunghö ma pyng haw y vi dy.
- ⁸Mä-ai lä Khrista hai mangtä dü dylä, Äni hai mangtä la hing haile by ai näte mä-ai lä yng ö te vi.
- ⁹Säthaw ma Khrista bung dü saite thung üng mäning haile tyng kha äni lä manila dü haile tyng y vi ai. Kädü mi lä Äni tea bäja jawjaw y vi dy näte mä-ai lä mäny ö vi dy.
- ¹⁰Hunghö üng haidae tea täphra hethang Khrista lä qengtä hai ma dü pa te vi dy. Tungaila vaihi Äni üng hing saite lä Säthaw üng phung-ang leng hai hethang hing te vi.
- ¹¹Honi kätyng nang ce lä hunghö üng pyng saite tea kädü kätyng dawng hethang kae ö te vi. Tungaila nang ce lä Isu Khrista hai bungtä te phüng-a Säthaw tähang hing hethang kae ö te vi.

¹²Tukätephüng-a nang ce üng dü haw saite ätabung tea lä hunghö tea pyng hai ö hang. Nang ce üng ngaiphi tüng y saite na tea lä hui ö hang.

¹³Nang ce üng ätabung kaepreng na tea käsi sa hethang a ö hang. Honi jünga-kädü thung üng nang ce bung mäning haile tyng pa saite Säthaw tea nang ma ce bung ae-a ö. Käcüng sa hethang nang ce üng ätabung kaepreng na lä äni tea a ö.

¹⁴Hunghö lä nang ce tea pyng hai hang. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä Ubädi thung-a awng te kätyng hing hethang ngai y dy. Nang ce lä Säthaw üng tähang kähawi hai-a awng ö te phüng-a vi.

Cüng saite üng mawsawng na

¹⁵Khimi phütä ma, “Mä-ai lä Ubädi thung-a awng te kätyng hing hethang ngai y vi dy. Säthaw üng tähang kähawi hai-a awng te phüng-a, hunghö sa haw ö vi dy” näkha nä ö vi. Honi kätyng lä tätang y lyng.

¹⁶Nang lä lawng lawngtä üng mawsawng sa hethang mä-ai ma tea ae-a dylä, ingkung üng tängai saite mawsawng-a lawng te mäny vi dy. Nang ce ma hunghö üng mawsawng-a lawng ö vi dylä, nang ce üng älang kangteng lä dü saite kae vi. Nang ce ma Säthaw üng lo tea tängai dylä, khimi käcüng-a lawng ö vi ai.

¹⁷Jangni-a nang ce lä hunghö üng mawsawng na lawng vai ngaila, vaihi lä nang ce dang te mätu saite tea bälung mäke hai tängai ö te vi dy. Tukätephüng-a mä-ai lä Säthaw tea kawng te lo thui ö si.

¹⁸Nang ce lä hunghö ma pyng saite üng aelawi kha Säthaw üng cüng saite mawsawng na lawng ö te vi dy.

¹⁹Nang ce lä Säthaw üng phüng mäny y saite na awng mang te phüng-a khimi ce üng thaikaw saite lo hai kai lä thui ai. Jangni-a nang ce lä käsi na hai cai y saite na üng mawsawng na kätyng ae-a vai te phüng-a, hunghö sa rae sa rae ö te vi dy. Honi kätyng vaihi nang ce lä cüng saite üng mawsawng na lawng hethang nang ma ce bung Säthaw tea ae-a kha cai rae cai rae hethang kae.

²⁰Nang ce lä hunghö üng mawsawng lawng te kätü-a, cüing saite ma nang ce tea pyng te y.

²¹Jangni-a nang ce sa saite na phüing-a vaihi nang ce lä saerae te dang ö vi dy. Honi na hai-a nang ce lä äte ävang na dang ö mei. Honi sa saite na üng ävang lä dü saite kae vi.

²²Tungaila vaihi nang ce lä hunghö üng pyng saite thung üng aelawi kha Säthaw üng mawsawng na-a lawng ö te vi. Nang ce üng dang saite ävang lä Säthaw ma nang ce tea cai hai kha honi pyng-a lä dungtäsa hing saite py te vi.

²³Hunghö sa saite üng ävang lä dü saite kae. Säthaw üng py saite lasawng lä mä-ai üng Areng Isu Khrista hai bungtä-a dungtäsa hing saite vi.

Rom 7

Ingthawng sa saite hai mätae pa

¹Kangby jä-ai na ä, nang ce angxynlyng lä Ubädi mäny phüing-a, kai ma thui saite tea mäny tätang ö vi ai. Ubädi lä khimi ce üng hing saite jungtä äni ce tea pyng pa te vi.

²Älo käbawng-a thui si nädylä ingthawng sa saite nawngmädi lawngtä lä äma üng nawngpaw hing saite kätü xyngtä Ubädi kätyng äni üng nawngpaw hai mangtä awng hethang kae. Tungaila änawngpaw dü dylä, honi Ubädi thung üng äni lä aelawi te vi dy.

³Änawngpaw hing te thüing-a, nawngmäcaw käläng hai awng vi nädylä honi nawngmädi tea lä täkübäjang sa saite nawngmädi näkha khimi ce ma thui haw te vi. Tungaila änawngpaw dü dylä honi nawngmädi lä Ubädi täkui üng aelawi te vi. Nawngmäcaw käläng lawngtä tea ingthawng sa ngaila, äni lä täkübäjang sa saite nawngmädi näkha ämi la thui haw y lyng.

⁴Kai üng kangby jä-ai na ä, hini lä nang ce hai la aesui te vi. Nang ce lä Khrista üng ätabung käsui na vi te phüing-a, äni hai mangtä dü ö te vi. Tukätephüing-a nang ce lä Ubädi kätyng hing hethang ngai ö y vi dy. Vaihi

nang ce lä Säthaw ma kädü thung üng mätha tyng saite Isu Khrista hai aesui ö te vi. Tukätephüng-a mä-ai lä Säthaw üng kälü sa saite khimi lawng haw ö vi ai.

⁵Mä-ai lä mä-ai ma üng ngaiphi tüng y saite bälung kawi te kätyng hing ö te kätü-a, Ubädi lä ngaiphi tüng y saite na awng hai rae awng hai rae te vi. Mä-ai üng ätabung na hai hunghö sa hethang ngai ö phi te phüng-a, mä-ai angxynlyng na lä dü hethang kae ö te vi dy.

⁶Tungaila vaihi mä-ai lä pyng vai saite Ubädi thung üng aelawi ö te vi dy. Ubädi hai aesui kha mä-ai lä dü ö te phüng-a, Ubädi lä mä-ai bung thawng thung-a pä-ung hethang haidae awng y vi dy. Mä-ai lä tärü saite Ubädi üng älang kangrüng kätyng kälü sa hethang ngai ö y vi dy. Muilaw Käcai ma mätü kha säbawng saite älang kangthae kätyng Säthaw üng kälü sa haw ö te vi.

Säthaw üng Ubädi lä mä-ai üng hunghö tea mätü pa

⁷Khimi phütä ma “Ubädi lä hawi te y vi” näkha thui ö vi. Hokä thui hethang kae y. Tungaila kai tea lä Ubädi hai-a hunghö lä äte mei näte mäny haw te vi. Ubädi ma, “Bädö hang” näkha thui y dylä, bädö vi näte kai lä mäny he y.

⁸Hunghö lä Ubädi tea tawng kha kai tea bädö saite bälung cawngkhang awng hai hethang the te vi. Ubädi awng y dylä hunghö ma mä-ai tea pyng haw y lyng.

⁹Jangni-a kai lä Ubädi mänykaw y käla hing vai te vi. Tungaila Ubädi mäny te kätü-a, kai lä hunghö sa hethang ngai vi dy.

¹⁰Tukha kai la dü te vi. Kai tea hing hethang Säthaw ma py saite Ubädi lä kai bung dü saite mang-a tha te vi.

¹¹Hunghö lä Ubädi tea tawng kha kaeling kaemae sa ea dü hai te vi dy.

¹²Tukätephüng-a Ubädi lä cai vi. Särilo lä caiping saite, mitang khaw saite hai hawi saite vi.

¹³Hokä dylä hawi saite lä kai tea dü hai te vi näkha thui hethang ngai te mei. Hokä lä thui haw y lyng. Kai tea dü hai saite lä hunghö kae. Hunghö lä äma üng kängai kätyng hawi saite hai tawng kha kai tea dü hai te vi. Tudylä hunghö lä matangtä hawi y mei näte khimi ce lä Ubädi hai-a mäny haw ö te vi.

Khimi bälung thung üng Ubädi känetä

¹⁴Ubädi lä Säthaw üng Muilaw hai aesui vi näte mä-ai lä mäny ö vi. Tungaila kai lä dü haw saite ätabung hai aesui saite khimi lawng kha hunghö üng mawsawng lawng te vi.

¹⁵Kai ma sa saite tea kai lä mänykaw te y. Ätephüng-a mei nädylä kai lä kai ma üng ngai saite kätyng sa y käla, kai ma esäre saite tea sa te vi.

¹⁶Kai ma sa hethang ngai y saite tea kai lä sa te vi dy. Tudylä Ubädi lä tüng vi näte kai lä bälung aedü te vi.

¹⁷Hokä dylä honi hawi y saite tea kai ma sa khe te y. Kai üng bälung thung-a awng saite hunghö ma sa te kae.

¹⁸Kai üng ngaiphi tüng y saite bälung lä äte kähawi haetä la awng y vi näte kai lä mäny te vi. Ätephüng-a mei nädylä kai ma kähawi sa hethang ngai ngaila sa haw te y vi.

¹⁹Kai lä hawi saite sa hethang ngai ngaila, sa y käla ma sa hethang ngai y saite käsi tea ni sa te kae vi.

²⁰Kai ma ngai y saite tea sa vi nädylä kai ma sa khe te y vi. Kai üng bälung thung-a hing saite hunghö ma sa te kae.

²¹Kai üng bälung thung-a hini kätyng lawng te tea kai lä nung te vi. Hawi saite kälu tea kai lä sa hethang ngai te kätü-a, kähawi y sa hethang kai lä re haw te vi.

²²Säthaw üng Ubädi lä kai üng bälung tea kawng hai te vi.

²³Tungaila kai üng ätabung thung-a Ubädi käläng kälu sa te tea kai nung vi. Hini Ubädi käläng lä kai bälung thung üng ngai saite Ubädi tea lä elekhei sa

te vi. Honi Ubädi kälang lä hunghö hai aesui kha kai bung hunghö üng mawsawng-a lawng hai te vi.

²⁴Kai lä tengxyng y anghawtho y saite khimi vi. Kai tea dü hai saite hini ätabung üng ämi ma kai bung aeqang ai mei.

²⁵Kai lä Säthaw tea tengxyng y kawng te vi. Mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a Säthaw lä mä-ai bung aeqang te vi. Tudylä bälung kaedawng hai-a Säthaw üng Ubädi tea kai lä tängai hethang ngai te vi. Tungaila kai üng ngaiphi tüng y saite bälung phüng-a, kai lä hunghö üng mawsawng-a lawng te vi dy.

Rom 8

Muilaw Käcai hai-a hing saite

¹Vaihi Isu Khrista hai bungtä awng saite khimi lä Säthaw ma dengpy pa y vi dy.

²Ätephüng-a mei nädylä mä-ai lä Isu Khrista hai bungtä lawng te phüng-a, mä-ai tea kähing py saite Muilaw üng Ubädi lä mä-ai bung hunghö hai-a dü saite Ubädi thung üng bälawi pa te vi dy.

³Ngaiphi tüng y saite bälung phüng-a, Mosi üng Ubädi lä mä-ai bung aeqang haw te y vi. Tukätephüng-a Säthaw lä mä-ai bung aeqang hethang äni lä Äcäpaw khekhe bung mä-ai tea mätaw pa vi dy. Äni üng Cäpaw lä mä-ai kätyng hunghö sa hethang ngai saite ätabung awng vi. Äni lä mä-ai bung pyng saite hunghö tea täphra te vi dy.

⁴Säthaw ma hini kätyng sa te lä mä-ai lä ngaiphi tüng y saite bälung kätyng hui y käla, Muilaw Käcai üng aely kängai-a hing kha Ubädi ma thui saite tea mä-ai lä sa haw ö king te vi.

⁵Ngaiphi tüng y-a hui saite khimi üng kaedawng lä äma ce üng ngaiphi tüng y saite bälung tea pyng pa vi dy. Tungaila Muilaw Käcai ma äni ce tea thui te kätyng hing saite khimi üng bälung kaedawng tea lä Muilaw Käcai ma pyng pa te vi.

⁶Khimi lawngtä üng kaedawng tea ngaiphi tüng y saite bälung ma pyng dylä, äni lä dü hethang kae. Säthaw üng Muilaw Käcai ma khimi lawngtä üng

kaedawng te pyng dylä, Säthaw ma äni tea lä hing saite hai awngneng saite py pa vi ai.

⁷Ngaiphi tung y saite ma pyng saite khimi lä Säthaw üng täre na vi. Äni ce lä Säthaw üng Ubädi tea tängai ö y. Äni ce lä tätang tängai ö haw y te vi.

⁸Ngaiphi tung y te tea hui saite khimi lä Säthaw üng bälung kawng hai haw y lyng.

⁹Tungaila Säthaw üng Muilaw Käcai lä nang ce thung-a awng dylä, nang ce tea lä ngaiphi tung y saite ma pyng te y vi. Muilaw Käcai lä nang ce tea pyng te vi. Khrista üng Muilaw Käcai awng y saite khimi lä Khrista hai aesui ö te y.

¹⁰Tungaila Khrista lä nang ce thung-a awng dylä, nang ce üng ätabung lä hunghö phüng-a dü ö vi dy. Nang ce lä Säthaw üng maw-a cüng ö te phüng-a, Muilaw Käcai lä nang ce tea hing hai vi ai.

¹¹Isu bung kädü thung mätha haile tyng saite Säthaw üng Muilaw lä nang ce thung-a awng te vi. Honi kätyng Khrista tea dü saite üng mätha haile tyng saite Areng lä nang ce thung-a awng saite äni üng Muilaw hai-a dü haw saite nang ce üng ätabung tea la hing hai vi ai.

¹²Tukätephüng-a kai üng kangby jä-ai na ä, Muilaw Käcai ma mä-ai tea thui te kätyng awng hethang kae. Mä-ai üng ngaiphi tung y saite ma mä-ai tea thui te kätyng mä-ai lä sa hethang ngai y lyng.

¹³Nang ce üng ngaiphi tung y saite ma thui te kätyng hing dylä, dü ö vi ai. Tungaila Muilaw Käcai hai-a nang ce üng hunghö hai aesui saite kälü tea mänawng king dylä hing ö ai.

¹⁴Säthaw üng Muilaw leithung hui saite khimi lä Säthaw üng caw nade na vi.

¹⁵Säthaw ma nang ce tea py saite Muilaw lä nang ce bung mawsawng na lawng hai hethang y lyng. Ri hai hethang la y. Säthaw üng Muilaw lä nang ce tea äma üng caw nade na-a lawng hai te vi. Mä-ai lä Muilaw üng haidae hai-a Säthaw tea, “Äba, Üngai” näkha ka ö te vi.

¹⁶Mä-ai lä Säthaw üng caw nade na vi näsaite tea Säthaw üng Muilaw lä mä-ai üng muilaw hai mangtä sasi mätü te vi.

¹⁷Mä-ai lä Säthaw üng caw nade na näte phüng-a äma üng khimi na tähang khai saite tähang kähawi na tea dang ö ai. Säthaw ma Khrista tähang khai saite honi tähang kähawi tea la Khrista hai mangtä mä-ai lä dang ö by vi ai. Mä-ai lä Khrista üng mätang bälaica saite thung-a qa dylä äni hai mangtä phung-ang thung-a qa ö by ai.

Maw mang üng phung-ang

¹⁸Vaihi kätü-a mä-ai üng mätang bälaica saite lä vaimaw mang-a Säthaw lä mä-ai tea mätü saite phung-ang hai lä mätae haw y lyng näkha kai lä aedawng khü te vi.

¹⁹Säthaw ma sa saite käni, älawng hai khöteng täki angxynlyng lä Säthaw ma aetüng hethang äma üng caw nade na tea tengxyng y aedawng rawng ö te vi.

²⁰Säthaw lä honi sa saite angxynlyng na tea aetütü-a lawng hethang tärae cei pa te vi dy. Hokä lawng saite lä Säthaw ma sa saite üng aely kängai hai-a y lyng. Säthaw üng aely kängai kätyng kae vi. Tungaila Säthaw lä äma sa saite üng aethang khai he lä awng te vi rawng.

²¹Honi aethang khai saite lä känitä-a Säthaw üng sa saite lä pra king te üng aelawi kha Säthaw üng caw nade na hai mangtä phung-ang hai aelawi saite dang ö ai.

²²Honi Säthaw üng sa saite angxynlyng lä äby aepeng te kätü-a nawngmädi lawngtä lä naw mätang phi te kätyng vaihi kätü khytä naw kha hangsung te tea mä-ai lä mäny ö vi.

²³Säthaw üng sa saite qaitä hangsung te cang y, Säthaw lä äma angcü üng lasawng kätyng Muilaw Käcai mä-ai tea py kha mä-ai la reng ö te by vi. Säthaw lä mä-ai bung äma üng caw nade na-a mäthi kha äma üng älo aedo te kätyng mä-ai üng ätabung kangthae py hethang mä-ai lä aering ö te vi.

²⁴Säthaw ma mä-ai bung aeqang te kätü-a, mä-ai tea hini aethang khai saite py te vi dy. Tungaila mä-ai üng aethang khai saite nung dylä, honi lä tätang aethang khai saite y lyng. Nung pyng saite tea mä-ai lä aethang khai ö te y vi dy.

²⁵Tungaila mä-ai üng nung haw y saite tea aethang khai dylä, mä-ai lä änaungsa kha aering ö te vi.

²⁶Honi kätyng-a Muilaw Käcai lä aethawdi saite mä-ai tea säbawng te by vi. Ätemakä sa kha aetang he kae mei näte mä-ai lä mäny ö te y. Tungaila älo hai thui haw y, hang saite ätüng na hai-a Muilaw Käcai äma khekke lä mä-ai tähang Säthaw tea aesi aebai hai pa te vi.

²⁷Mä-ai üng bälung tea kheng saite Säthaw lä Muilaw üng kaedawng tea la mäny te vi. Ätephüng-a mei nädylä Muilaw Käcai lä Säthaw üng aely kängai-a, Säthaw üng khimi na tähang aetang pa te phüng-a vi.

²⁸Säthaw tea bälung aevaw kha Säthaw lä äma üng mawlang kaedawng kätyng ka saite khimi ce tähang Säthaw ma äte angxynlyng na kähawi-a sa pa te tea mä-ai lä mäny ö vi.

²⁹Säthaw lä äma re rüing saite khimi ce tea äma üng Cäpaw kätyng lawng tätang hai hethang la aedawng rüing khaw te vi. Tukätephüng-a Äcäpaw lä yng saite kangby jä-ai awng mang te na thung-a Cäpaw äcälöky-a lawng hai te vi.

³⁰Tudylä Säthaw lä ka hethang äma aedawng rüing saite na bung ka pa te vi dy. Äni ma ka saite khimi ce tea lä khimi kácüing na-a mäthi kha äma üng phung-ang la äni ce tea py pa vi dy.

Säthaw üng bälung aevaw saite

³¹Tudylä hini na phüng dawng tea mä-ai lä ätemakä thui haw ö ai mei. Säthaw ma mä-ai te mang-a awng dylä, mä-ai tea ämi ma la mä-ai tea bäja haw y dy lyng.

³²Äma üng Cäpaw khekhe bung mäsaï y käla, mä-ai angxynlyng tähang löci sa pa vi dy. Äcäpaw bung py saite Säthaw lä ngai saite angxynlyng na mä-ai tea py tätang khaw vi ai.

³³Säthaw ma re saite khimi tea lä ämi ma cy haw ai mei. Säthaw äma khekhe lä äni ce tea hunghö awng y näkha thui te vi.

³⁴Äni ce tea ämi ma dengpy ai mei. Isu Khrista lä mä-ai tea dengpy y lyng. Äni lä mä-ai tähang dü hai pa te cang y, Säthaw lä äni bung kädü thung üng mätha tyng pa te vi dy. Vaihi äni lä Säthaw üng bangtang mang-a awng kha mä-ai tähang Säthaw tea aetang pa te vi.

³⁵Tupyng dylä Khrista üng bälung aevaw saite thung üng mä-ai bung ämi ma täprei ja haw ai mei. Rai saite, mätangbälai saite, sakälö khü saite, böjo aelang saite, mätang bälai saite, ri hethang hawi saite hai dü saite na ma mä-ai bung lä Khrista bälung aevaw saite thung üng täprei ja haw y lyng.

³⁶Caekäcai thung-a, “Nang üng tähang khimi ce lä kai ce bung käni qütä bädü hethang ngai ö te vi. Mä-ai tea lä bädü hethang khai rüng saite beram kätyng khimi ce lä mäthi ö te vi” näkha tärü te awng.

³⁷Mä-ai tea bälung aevaw saite Khrista hai-a mä-ai lä äte angxynlyng na tea bäja king te vi dy.

³⁸Ätephüng-a mei nädylä, mä-ai bung Khrista üng bälung aevaw saite üng äte haetä hai la täprei haw y lyng näte tea kai lä yng khü te vi. Dü saite, hing saite, Känipre üng angtawtha saite na, Käni khösang üng pyng saite angra na, haidae awng saite na, vaihi awng saite ätete na, vaimaw mang-a tyng hethang awng saite ätete na la Khrista ma bälung aevaw saite thung üng mä-ai tea täprei ja ö haw y lyng.

³⁹Mä-ai üng älawngpre qawng-a awng saite angxynlyng na, ätäkui-a awng saite angxynlyng na, Säthaw ma sa saite angxynlyng na thung üng äte haetä la mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a Säthaw üng bälung aevaw saite üng mä-ai bung lä täprei ja haw y lyng näkha kai lä mäny tätang te vi.

Rom 9

Säthaw hai äma üng re saite khimi

¹Khrista üng maw-a kai lä lo mitang thui te vi. Kai lä kaeling kaemae lo thui te y lyng. Kai thui saite lä tüng vi näte Muilaw Käcai ma pyng saite kai üng käsi kähawi mäny saite bälung ma kai tea thui khü te vi.

²Kai lä bälung naw kha tengxyng y bälungsi phi vi dy.

³Hini lä kai üng amäjä na lawng saite Isrelae khimi na phüng-a vi. Äni ce tea säbawng haw vi dylä kai ma khekhe lä Säthaw üng täking saite hai Khrista te üng täprei ja saite tea kai lä ngaiphi saite bälung mäteng ma awng haw te vi dy.

⁴Äni ce lä Säthaw üng re saite khimi vi. Säthaw lä Isrelae khimi na tea äma üng caw nade na-a lawng hai kha äma üng phung-ang tea mätü pa vi dy. Säthaw lä äni ce hai aenai saite na sa kha äni ce tea Ubädi py pa vi dy. Äni ce lä Säthaw tea cäphaw tätang hethang mäny kha Säthaw üng älo aedo saite na dang ö vi dy.

⁵Äni ce lä ämüng aethang saite Hebrai kangsi kangjaw na üng kaepreng na vi. Khrista la khimi lawng te kätü-a, Isrelae khimi kätyng-a aepeng te vi. Äte angxynlyng na pyng saite Säthaw tea lä khimi ce ma dungtäsa bälaw hai ö sy. Amen.

⁶Säthaw ma Isrelae khimi na tea py saite älo aedo te kätyng äni lä sa y vi näkha kai lä thui te y lyng. Ätephüng-a mei nädylä Isrelae khimi angxynlyng Säthaw ma re saite khimi y vi.

⁷Hini kätyng Abraham üng kaesui kaebeng angxynlyng na la Säthaw üng caw nade na y lyng. Säthaw lä Abraham tea, “Nang üng cäpaw Isaika hai-a nang lä kaesui kaebeng tätang na dang ai” näkha näpa.

⁸Äte thui hethang ngai te mei nädylä Abraham üng caw nade na angxynlyng tea Säthaw lä äma üng caw nade na-a mäthi y lyng. Säthaw üng älo aedo saite kätyng aepeng saite caw nade na xyngtä tea ni Säthaw lä Abraham üng caw nade na tätang näkha mäthi vi.

⁹Sāthaw ma, “Kätü tyng tea kai ly haile tyng ai. Tukha Sara lä cāpaw lawngtä aepeng vi ai” näkha Abraham tea älo aedo vi dy.

¹⁰Honi qawng-a cang y, Rebekha cāpaw lawng netä lä äpä-ai lawngtä awng te vi. Äni lä mä-ai üng kangsi kangjaw Isaika vi dy.

¹¹⁻¹²Tungaila änini lä aepeng y käläng-a, käsi kähawi sa haw y te kätü-a ma Sāthaw lä Rebeka tea, “Nang üng cāpaw cälö lä cāpaw nade tea mawsawng sa vi ai” näkha näpa. Sāthaw ma honi kätüng thui te lä äni üng mawlang kaedawng tea mätü hethang vi. Hokä Sāthaw üng re saite lä khimi ce sa saite tea aenyng te y lyng. Äni üng aely kängai-a aenyng te kae vi.

¹³Caekäcai thung-a Sāthaw lä, “Kai lä Jaeko tea bälung aevaw kha Esawka tea lä khaisö te vi” näkha näpa.

¹⁴Hokä dylä Sāthaw lä cüng y vi näkha mä-ai lä thui haw mei. Hokä thui haw y lyng.

¹⁵Sāthaw lä Mosi tea, “Kai lä säbawng hethang ngai saite khimi tea säbawng vi ai. Kai lä bäheng hethang ngai saite khimi tea bäheng vi ai” näkha näpa.

¹⁶Tukätephüng-a Sāthaw üng re saite mä-ai khimi ce üng kängai hai sa saite tea aenyng te y lyng. Sāthaw üng bäheng saite qaitä tea aenyng te kae vi.

¹⁷Caekäcai thung-a Sāthaw lä Aikuta pre üng Faraw sanphrang tea, “Kai lä nang tea sanphrang sa hai te lä kai üng phung-ang nang te mang hai-a mätü kha älawngpre angxynlyng-a kai üng anghang aepreng hai hethang vi” näkha näpa.

¹⁸Hokä dylä Sāthaw lä bäheng hethang ngai saite khimi tea bäheng kha bälung tangkö hai hethang ngai saite khimi tea lä tangkö hai te vi.

Sāthaw üng kädawtho saite hai bäheng saite

¹⁹Khimi phütä ma kai tea, “Hokä dylä ätephüng-a Sāthaw lä mä-ai tea cy te vi mei. Sāthaw üng aely kängai tea ämi ma elekhei sa haw y lyng” näkha nä ai mei.

²⁰Tungaila kai ma “Kai üng kangby jä-ai ä, ämi lawngtä la Sāthaw tea hini kätüng älo qa haile haw y lyng” näkha thui te vi. Nang lä nang ma tea äte

käthi vi nang mei. Säthaw ma sa saite khimi lä sa saite kung tea, “Kai tea äte makäte phüng-a hikä sa te vi mei” näkha thui haw y lyng.

²¹Lä-awng sa saite kung lä lä-awng ngang tea la kha äma ngai te kätyng sa haw te vi. Äni lä lä-awng ngang la kha aely leng saite angvüng angvaw na tawng hethang kaepi haetä sa te vi. Honi lä-awng ngang tea la haile kha käni qütä tawng hethang kaepi la sa haw te vi.

²²Honi kätyng-a Säthaw la sa te vi. Äni lä äma üng kädawtho saite mätü kha haidae khimi ce tea la mäny hai hethang ngai te vi. Tungaila äni täphra hethang khimi ce hai kädawtho te kätü-a mäteng ma, tengxyng y änawngsa te vi dy.

²³Säthaw lä äma üng änawngsa saite ätephüng-a mätü te mei nädylä, bäheng saite mä-ai tea äma üng phung-ang käleng mätü hethang ngai te vi. Äni lä äma üng phung-ang mä-ai tea dang hai hethang angcü üng hai mä-ai tea re kha sa rüng pa te vi dy.

²⁴Mä-ai lä äni üng re saite khimi vi. Äni lä mä-ai bung re te kätü-a Judae ceng thung üng khimi na qaitä tea kae y, ceng käläng na thung üng tea la re te by vi.

²⁵Säthaw ma Hosea üng cae-u thung-a, “Kai üng khimi y saite na tea vaihi ‘Kai üng khimi na vi’ näkha mäthi vi ai. Kai ma bälung aevaw vai y saite ceng na tea, Kai lä bälung aevaw saite ceng ‘na näkha mäthi vi ai’ näkha awng vi.

²⁶Tukha Säthaw ma, ‘Nang ce lä kai üng khimi na y lyng’ näkha thui saite mityng-a, ‘Nang ce tea lä Säthaw kähing üng caw nade na vi’ näkha mäthi ö vi ai” näkha nä vi.

²⁷Buisaw Isaia ma Isrelae khimi na üng phüng thui pa te lä, “Isrelae khimi na lä Pangle pyng-a awng saite täpung älawng ngangdi kätyng awng mang ö ngaila, Säthaw lä äjecäcaw na tea ni aeqang vi ai.

²⁸Ätephüng-a mei nädylä Areng lä älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na tea qengtä hai ma tärae cei king praw vi ai” näkha näpa.

²⁹Buisaw Isaia ma thui rüng te kätyng, “Tukha äte angxynlyng sa haw saite Säthaw lä kaesui kaebeng phütä na mä-ai bung kaebang-a khai pa y dylä, mä-ai lä Sodom märü kätyng lawng kha Komorae märü kätyng lawng vi dy” näkha näpa.

Isrelae khimi na hai Anghang Kähawi

³⁰Kai ce ma thui hethang ngai saite lä Säthaw üng maw-a cüng hethang aethawsa y saite ceng käläng na tea Säthaw lä cüng vi näkha mäthi te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Säthaw tea yng ö te vi.

³¹Tungaila Isrelae khimi na lä Säthaw üng Ubädi tea cakhi-a hui ö ngaila Säthaw lä äni ce tea khimi kácüng-a mäthi y vi.

³²Ätephüng-a mei nädylä äni ce la yng saite hai y käla äma ce üng sa saite na hai-a aenyng ö te phüng-a vi. Tukätephüng-a Isrelae khimi na lä Caekäcai thung-a tärü saite kälung tea äkho mäthui khy ö te vi dy.

³³Honi kätyng Säthaw lä Caekäcai thung-a, “Tängai ö. Khimi ce lä mäthui khy kha aetüng hai saite kälung tea Zaion märü-a kai lä khai vi ai. Honi kälung tea khimi ce lä mäthui khy kha täbakhu hai ö vi ai. Tungaila äni tea yng saite khimi lä manila aethawsi ö y vi ai” näkha awng te vi.

Rom 10

¹Kai üng kangby jä-ai na ä, kai üng Isrelae khimi ceng na tea Säthaw ma aeqang hethang ngai hai te bälung mäke hai-a Säthaw tea kai lä aetang te vi.

²Äni ce lä Säthaw tea aethaw aela vi näte kai lä thui khaw haw vi. Tungaila äni ce lä Säthaw tähang makä kälu sa ai mei näte tea äni ce lä mäny ö y.

³Säthaw lä khimi ce tea mani älang hai kácüng-a mäthi mei näte tea äni ce lä mäny ö y. Äni ce lä Säthaw üng maw-a äma ce üng älang hai cüng hethang ngai ö te vi. Äni ce lä Säthaw ma khimi ce tea kácüng näkha mäthi saite älang tea ngai ö te y vi.

⁴Khrista lä Ubädi tea haidae awng y rung khytä sa te phüng-a, Säthaw lä yng saite khimi angxynlyng na tea khimi kácüng-a mäthi vi dy.

Säthaw lä khimi angxynlyng na tea aeqang saite

⁵Mosi lä Ubädi tea tängai kha cüng saite khimi phüng tärü vi dy. “Ubädi üng särilo tea tängai saite khimi lä hing ai” näkha tärü vi.

⁶Tungaila khimi lawngtä lä yng te hai-a Säthaw üng maw-a cüng saite phüng tea Caekäcai ma thui te lä, “Nang lä nang ma üng bälung thung-a Känipre-a paw hethang lä ämi mei näkha düng hethang kae y. ” (Hini tea thui hethang ngai te lä, Khrista bung khösang üng hai älawng qawng-a ka haile tyng hethang näte vi.)

⁷“Nang ce lä angqaw khaw-a cäqa hethang lä ämi mei näkha nang ma ce üng bälung thung-a düng ö hang” näte awng vi. (Hini tea thui hethang ngai te lä kädükhaw üng Khrista bung mätha haile te kätüng vi.)

⁸Tungaila Caekäcai thung-a lä, “Säthaw üng anghang lä nang ce teng-a awng te vi. Nang lä thui pyng te vi dy. Nang üng bälung thung-a la awng te vi” näkha awng vi. Honi anghang nang ce tea kai ce ma thui pa saite lä Säthaw tea nang ce lä ae-y hethang kae te vi.

⁹Nang üng täbawng hai-a, “Isu lä Areng vi” näkha thui ea Säthaw lä äni bung dü saite thung üng mäning haile te vi näte tea nang ce üng bälung thung-a yng dylä, Säthaw lä nang ce tea aeqang vi ai.

¹⁰Ätephüng-a mei nädylä mä-ai üng bälung thung-a yng saite hai-a Säthaw lä mä-ai tea khimi kácüng na-a mäthi ai. Mä-ai lä yng saite phüng thui dylä, Säthaw lä mä-ai bung aeqang vi ai.

¹¹Caekäcai thung-a, “Äni tea yng saite khimi lä, ämi lawngtä la aethawsi y lyng” näpa te vi.

¹²Judae khimi na hai ceng käläng na lä äte la lang te awng y. Säthaw lä khimi angxynlyng na üng Areng mangtä vi te phüng-a, aetang saite qütä na tea lä Äni ma tengxyng y tähang kähawi py pa te vi.

¹³Caekäcai thung-a, “Areng tea aetang saite khimi qütä tea lä äni ma aeqang vi ai” nä te vi.

¹⁴Tungaila Isu tea yng y dylä, äni tea äni ce lä makä sa kha aetang haw ö ai mei. Äni üng Angthang Kähawi thai vai y dylä, äni ce lä makä sa kha yng

haw ö ai mei. Angthang Kähawi thui saite khimi awng y dylä, äni ce lä makä sa kha thai haw ö ai mei.

¹⁵Tudylä Säthaw üng Angthang Kähawi thui hethang khimi ce bung Säthaw ma mätaw y dylä, makä sa kha äni ce lä Angthang Kähawi thui haw ö ai mei. Caekäcai thung-a thui te lä, “Angthang Kähawi thui saite khimi na üng ly saite äkho na lä tengxyng y cangxei he hawi vi” näkha nä vi.

¹⁶Tungaila Isrelae khimi angxynlyng na lä Angthang Kähawi tea yng ö bawi y vi. Tukätephüng-a buisaw Isaia ma, “Areng ä, kai ce üng thui saite angthang tea ämi ma yng mei” näkha nä vi.

¹⁷Tudylä Angthang Kähawi thai te phüng-a, khimi ce lä yng ö te vi. Khimi phütä ma Khrista üng phüng thui saite hai-a khimi ce lä Angthang Kähawi tea thai ö te vi.

¹⁸Tungaila khimi ce lä Angthang Kähawi tea thai y näte tätang vi mei näkha kai lä düng te vi. Äni ce lä thai ö tätang vi dy. Caekäcai thung-a, “Angthang Kähawi thui saite na üng ätüng lä älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na tea tyng vi dy” nä vi.

¹⁹Kai lä düng haile ai. “Isrelae khimi na lä thaikaw ö te y vi mei” näkha nä ai. Angcükya-a Säthaw lä Mosi hai-a, “Kai lä ceng näkha mäthi y saite khimi na hai-a kai ma üng khimi na tea dökhaw hai vi ai; Kai üng phüng äte la mäny y saite ceng hai-a kai ma üng khimi na tea kädawtho hai vi ai” näkha mäthang vi.

²⁰Tukha buisaw Isaia ma, “Kai bung ha y saite ceng käläng na lä kai tea aeting ö vi dy. Kai üng phüng düng y saite khimi na tea kai ma bung mätü vi dy” näkha thui vawng pa vi.

²¹Tungaila Isrelae khimi na phüng Isaia ma thui te lä, “Kai tea elekhei sa kha kai üng älo tängai y saite khimi na bung lady hethang käni khingtä kai üng äkö bäjang te vi dy” näkha thui vi.

Rom 11

Isrelae khimi na tea Säthaw üng bäheng saite

¹Hokä dylä kai ma düng te lä Säthaw lä äma üng khimi na tea käde phae te vi mei. Säthaw lä äni ce tea käde phae te y lyng. Kai ma khekhe la Isrelae khimi Abraham üng kaesui kaebeng Benjamin amäjy thung üng vi.

²Säthaw lä angcū üng hai re saite äma üng khimi na tea lä käde phae te y lyng. Caekäcai thung-a buisaw Elijae lä Säthaw ma Isrelae khimi na tea käde phae hethang Säthaw tea aesi aebai pa te tea nang ce lä mäny ö vi.

³Äni ma, “Areng ä, äni ce lä nang üng buisaw na tea bädü ö vi dy. Nang üng löci aesa saite maicang na tea la täphra ö vi dy. Kai ma qaitä awng kei te kae vi dy. Äni ce lä kai bung la bädü hethang aethawsa ö vi” näkha nä vi.

⁴Säthaw ma Elijae tea ätemakä mäthang vi mei. Äni ma lä, “Bala mimi tea cäphaw y saite khimi lawng sang säritä na la kai ma tea awng te vi rawng” näkha mäthang pa.

⁵Vaihi dung-a lä hini kätyng khaw te vi. Säthaw üng tähang kähawi phüng-a äni ma re saite yng te khimi na lä äje cäcaw awng te vi rawng.

⁶Säthaw üng re saite lä äma üng tähang kähawi qawng-a aenyng te vi. Äni ce üng sa saite qawng-a aenyng te y lyng. Khimi ce üng sa saite phüng-a, Säthaw lä khimi ce tea re te y vi. Hokä dylä Säthaw üng tähang kähawi lä tähang kähawi tätang y lyng.

⁷Isrelae khimi na lä äma ce ha saite na tea aeting y näte mäny ö sy te vi. Säthaw ma re saite khimi äje cäcaw ni aeting te kae. Säthaw lä khaisö saite khimi ce üng bälung tea tangkö hai kha äni ce lä ka saite tea thai ö y vi.

⁸Tukätephüng-a Caekäcai thung-a thui te lä, “Säthaw lä äni ce üng mänykaw y rung khytä sa pa te vi. Vaini khytä äni ce lä äma ce üng ämi na nung haw y, äni ce üng känawkhing na thai haw ö y” näkha nä vi.

⁹Tukha Davidae sanphrang ma, “Äni ce üng nei ca saite pawe na lä äma ce tähang mäthang-a lawng ö sy. Äni ce lä äkho mäthui khy kha aetüng ö sy. Säthaw ma äni ce tea dengpy sy.

¹⁰Äni ce üng ämi na lä ving kha nung haw ö hang sy. Äni ce üng mätang saite na hai-a äni ce üng angkeng na la aekhüing cölö jawjaw ö sy” näkha nä vi.

¹¹Tudylä kai ma düng te lä Isrelae khimi na lä äni ce aetüing te kätü-a, aetha haw ö haile ai mei. Aetha haile haw ö tätang te vi. Äni ce lä hunghö sa te phüing-a, Säthaw lä khimi ceng käläng na tea aeqang pa ö vi dy. Säthaw lä Judae khimi na tea dökhaw hai hethang ngai te vi.

¹²Judae khimi na üng hunghö sa saite phüing-a, älawngpre-a awng saite khimi käläng na tea tähang kähawi na dang hai mang ö te vi. Judae khimi na sa tämang te phüing-a, Säthaw lä ceng käläng na tea tähang kähawi na py mang te vi. Tudylä Säthaw ma re saite Judae khimi angxynlyng na yng te kätü-a, hini qawng-a cang y khimi angxynlyng na lä tähang kähawi dang ö rae vi ai.

Säthaw ma ceng käläng na bung aeqang saite

¹³Nang ce ceng käläng na tea kai lä vaihi älo thui hethang ngai. Kai lä ceng käläng na üng angkawtha lawng te jungtä kai ma üng kälü tea aethaw vi ai.

¹⁴Kai lä kai ma ce Isrelae ceng üng khimi na tea dökhaw hai hethang aethang khai haw te vi. Tudylä Säthaw lä äni ce thung üng phütä na bung aeqang vi ai.

¹⁵Säthaw lä Isrelae khimi na tea käde phae saite kätü-a, älawngpre khimi angxynlyng na tea äma täre na lawng saite üng hai äma üng kangby jä-ai na-a lawng hai te vi dy. Tupyng dylä Judae khimi na tea Säthaw ma lady haile te kätü-a lä, khimi kädü tea mäning haile te kätyng lawng tätang vi ai.

¹⁶Khimi lawngtä lä täkaw phe äje cäcaw Säthaw tea angcü-a py dylä, täkaw phe angxynlyng na lä Säthaw hai aesui te vi. Khimi lawngtä lä äkung üng angjüng na Säthaw tea py dylä cangpre na la Säthaw hai aesui te by kae dy.

¹⁷Olive thinkawng kung kähawi üng cangpre phütä na tea tängang vi dylä, khimi ce lä daithung üng olive kung cangpre na tea lä cangpre käläng na thung-a sätawng kha e vi dy. Nang ce ceng käläng na lä daithung üng olive

cangpre na kätyng vi. Jangni-a Säthaw ma Judae khimi na tea aedo saite üng tähang kähawi na vaihi nang ce lä tengxyng y dang ö vi dy.

¹⁸Tudylä nang ce lä tängang te cangpre na kätyng saite Isrelae khimi na tea mäthi y sa ö hang. Nang ce lä makä sa kha aethaw haw ö ai mei. Nang ce lä cangpre haetä kätyng kae vi. Nang ce lä cangpre kae vi kha angjüng na tea aethaw py te y. Angjüng na ni nang ce tea aethaw py te kae vi.

¹⁹Tungaila nang ce lä, “Kai ce tea mityng py hethang cangpre na tea lä tängang pyng te vi dy” näkha thui ö vi ai.

²⁰Älawng mang. Judae khimi na lä yng y te phüng-a, äni ce lä cangpre tängang saite kätyng vi. Nang ce lä yng ö te phüng-a, aesätawng haw te kae. Tungaila aethaw ö hang. Ri saite bälung awng ö.

²¹Säthaw lä olive kung kähawi üng cangpre khekhe kätyng saite Judae khimi na tea äma ce mityng na üng hai käsüja dylä, nang ce bung la käsüja haw te vi.

²²Hikä dylä Säthaw lä khimi tea matangtä bäheng kha matangtä dengpy te tea mä-ai lä mäny haw ö te vi. Äni lä äma tea aekö haile tyng saite khimi tea dengpy te vi. Tungaila äni üng bäheng te tea ae-y saite nang ce khimi ceng käläng na bung lä Säthaw ma bäheng jawjaw vi ai. Nang ce ma Säthaw üng bäheng saite tea ae-y jawjaw y dylä, nang ce tea lä Säthaw ma cangpre kätyng tängang ö by vi ai.

²³Judae khimi na lä aemäqa kha yng vi dylä, Säthaw lä äni ce üng mityng tea sätawng haile ö vi ai. Säthaw lä hini na tea sa haw te vi.

²⁴Nang ce ceng käläng na lä daithung üng olive kung cangpre tängang saite na kätyng vi. Honi cangpre lä olive kung kähawi tea sätawng haile te kätyng vi. Honi kätyng khimi ce lä sa vävawi ö te y vi. Judae khimi na lä olive kung kähawi kätyng vi. Säthaw la tängang saite cangpre na tea honi na üng äkung hai sätawng kha e haile tyng te lä jahawky vi ai.

Säthaw lä khimi angxynlyng na tea bäheng saite

²⁵Kangby jä-ai na ä, kai lä Säthaw üng ho saite na nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi. Tudylä nang ce lä nang ma ce tea, “Mä-ai lä tengxyng y bälunghae vi dy” näkha dawng ö y ai dy. Honi ho saite lä hini kätyng vi. Isrelae khimi na üng bälung tangkö saite lä dungtäsa aekang y lyng. Ceng käläng na thung üng Säthaw tea yng saite na cungrü te khytä kae vi.

²⁶Hini kätyng Säthaw lä Isrelae khimi angxynlyng na tea aeqang vi ai. Caekäcai thung-a lä, “Aeqang saite Kung lä Zaion märü üng ly ai. Äni lä Jaeko üng kaesui kaebeng üng hawi y saite angxynlyng na tea lä bälawi vi ai.

²⁷Säthaw ma, ‘Kai lä äni ce hai älo aenai ai. Honi kätü-a ni äni ce üng hunghö na tea mäcai pang ai’” näkha näpa.

²⁸Äni ce lä Angthang Kähawi tea käde phae vi te phüng-a, Judae khimi na lä Säthaw üng täre na-a lawng ö vi dy. Hikä awng saite na lä ceng käläng nang ce tähang kae. Tungaila Säthaw lä äni ce üng kangsi kangjaw na bung re te phüng-a, Säthaw lä Judae khimi na tea bälung aevaw te vi.

²⁹Säthaw lä ämi tea re mei, ämi tea tähang kähawi py mei näte phüng äni üng bälung lä aemäqa te y vi.

³⁰Ceng käläng nang ce lä angcü üng hai Säthaw üng lo tea tängai ö y. Tungaila vaihi Judae khimi na lä älo tängai ö y te phüng-a, Säthaw lä nang ce tea bäheng te vi.

³¹Honi kätyng Judae khimi na lä vaihi Säthaw üng lo tängai y te phüng-a, Säthaw lä nang ce tea bäheng te vi. Honi hai Säthaw lä Judae khimi na tea bäheng ai näkha mätü te vi.

³²Khimi angxynlyng na lä tängai y te phüng-a, Säthaw lä äni ce tea thawngsae na kätyng lawng hai vi dy. Hikä Säthaw ma sa saite lä äni ce angxynlyng tea äma üng bäheng saite mätü hethang ngai te phüng-a vi.

Säthaw tea bälaw saite

³³Säthaw üng bälungkähae hai mäny saite lä tengxyng y thu te vi. Äni üng aedawng khü saite tea ämi ma la thui mäcai haw y. Äni üng älang na tea ämi ma mäny haw y.

³⁴Caekäcai thung-a thui te la, “Ämi la Areng üng bälung thung-a dawng saite tea mäny haw y. Ämi ma la äni tea kaedawng saite kähawi py haw y.

³⁵Säthaw lä khimi ce tea py hethang tähang ämi ma äni tea lasawng py vai y.
”

³⁶Areng lä äte angxynlyng na tea sa te vi. Angxynlyng na la äni phüng-a awng te kae. Angxynlyng na la äni tähang awng te kae vi. Säthaw üng phung-ang lä dungtäsa awng jawjaw sy. Amen.

Rom 12

Säthaw üng kälu sa hethang hing saite

¹Tukä dylä kai üng kangby jä-ai na ä, Säthaw lä mä-ai tea tengxyng y bäheng te phüng-a kai lä nang ce tea mäci hethang ngai te vi. Hing saite löci mawi kätyng nang ma ce ma Säthaw tea ae-a ö. Äni üng kälu sa hethang hai äni tea kawng hai hethang la ae-a ö. Hini nang ce üng ae-a saite lä Säthaw tea cäphaw tätang te vi.

²Nang ce lä hini älawngpre-a awng saite khimi üng reitae kätyng hing jawjaw ö hang. Nang ce lä mä-ai ma üng bälung kaedawng tea Säthaw ma mäqa king te hai-a äni ce ma nang ce tea kangthae lawng hai sy. Hokä dylä hawi saite na, Areng üng bälung-a kawng hai saite na näte Säthaw üng cungrü saite aely kängai lä mani mei näte tea nang ce lä mäny haw ö vi ai.

³Kai tea Säthaw ma py saite tähang kähawi phüng-a, nang ce angxynlyng na tea kai lä thui hethang ngai te vi. Nang ce lä mä-ai ma tea dawng ngece hethang kae saite qawng-a cang y, aedawng ö hang. Nang ce tea Säthaw ma py te yng saite kätyng mä-ai ma tea mä-ai ma kaeteng khaw-a aedawng ö.

⁴Mä-ai üng ätabung-a lä kaepreng na awng mang vi. Honi kaepreng angxynlyng na lä äma ce üng kälu na awng ö qi te vi.

⁵Honi kätyng-a mä-ai lä aetawng y saite khimi awng mang ö ngaila, Khrista tea lä bungtä te phüng-a, mä-ai angxynlyng na lä ätabung haetä üng aesui saite kaepreng na vi.

⁶Tukä dylä mä-ai angxynlyng na lä Säthaw ma mä-ai tea py saite tähang kähawi kätyng aetawng y sakaw saite na awng ö qi te vi. Mä-ai üng sakaw saite lä Säthaw üng Angthang thui haw saite vi dylä, mä-ai lä mä-ai ma üng yng saite kätyng thui hethang kae.

⁷Mä-ai üng sakaw saite lä yng te khimi ce tea säbawng haw vi dylä, säbawng hethang kae. Mä-ai üng sakaw saite mätu dylä, mä-ai lä kähawi-a mätu hethang kae.

⁸Mä-ai üng sakaw saite khimi tea aethaw py haw dylä, aethaw py hethang kae. Khimi ce tea säbawng he awng dylä, mäsa y käla säbawng hethang kae. Mä-ai üng sakaw saite lä yng saite na üng mätaungky-a sa hethang dylä, ae-eng kha sa hethang kae. Mä-ai üng sakaw saite hai khimi ce tea bäheng haw vi dylä, anghawtho te hai bäheng hethang kae.

⁹Nang ce üng bälung aevaw saite lä käjüng sa hethang kae y. Hawi y saite na tea lä esäre kha hawi saite tea lä aekhaw ceng ö.

¹⁰Nang ce lä Khristen kangby jä-ai na lawng lawngtä tea lä bälung aevaw ö. Nang ma ce ma lawng lawngtä tea tämö aemäsang ö.

¹¹Aethawli y käla kälu tea ae-eng kha sa ö. Bälung mäke aepy te hai Areng üng kälu tea sa ö.

¹²Nang ce üng aethang khai saite phüing-a anghawtho ö. Mätangbälai dylä, änawngsa ö. Kätü qütä aetang ö.

¹³Mätang saite Khristen kangby jä-ai na tea nang ce lä säbawng ö. Angvüng angvaw na bung kähawi-a nang ce lä üng ingthung-a mäkung ö.

¹⁴Nang ce tea sakälö khü saite na tea lä Säthaw ma tähang kähawi py hethang aetang pa ö. Äni ce tea lä täking pa ö hang.

¹⁵Anghawtho saite khimi hai mangtä anghawtho ö. Raw saite khimi hai mangtä raw ö.

¹⁶Yng saite khimi qütä hai bälung mangtä aedü ö. Aethaw ö hang. Mätang saite khimi hai kangby jä-ai na aesa ö. Mä-ai ma tea mä-ai ma bälunghae te vi näkha aedawng ö hang.

¹⁷Khimi lawngtä ma nang ce tea käsi y sa dylä, rawithung tha tyng pa ö hang. Khimi angxynlyng na ma kätüing hai kähawi näkha mäthi hethang na aethaw sa ö.

¹⁸Nang ce lä bäja te rytä khimi qütä hai awngneng saite hai-a hing hethang ae-eng ö.

¹⁹Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce lä rawithung tha ö hang. Säthaw ma käsi sa saite tea nang ce üng jüing-a rawithung tha tyng sy. Caekäcai thung-a lä, “Areng lä, kai ma rawithung tha pa vi ai. Hunghö sa saite khimi tea lä kai ma rawithung tha tyng ai” näkha thui te vi.

²⁰Caekäcai thung-a thui te kätyng, “Nang tea hawi y sa saite na böjo aelang dylä, äni ce tea bö mäcaw pa jo. Äni ce tui aehe dylä, tui mätyng pa jo. Hokä sa dylä, äni ce lä saerae kha äni ce üng älö qawng-a mai aeke thyng te kätyng awng pa ö vi ai” näkha näpa.

²¹Käsi ma nang ce tea lä bäja hang sy. Hini jüing-a kähawi saite na hai-a käsi na tea bäja ö ba.

Rom 13

Aecörae mätawngky na tea tämö khai saite

¹Khimi angxynlyng na lä aecörae mätawngky na üng pyng saite tea tängai hethang kae. Säthaw ma äni ce tea pyng hai hethang aenae py pa ö te vi. Aenae awng saite mätawngky na lä Säthaw ma khai te kae.

²Aenae awng saite na tea elekhei sa saite khimi lä Säthaw üng aenae hai täru saite tea elekhei sa te vi. Säthaw lä honi khimi ce tea tärae cei hethang sa te vi.

³Kähawi sa saite khimi lä aenae awng saite na tea ri hethang awng y lyng. Tungaila käsi sa saite na lä ri hethang awng te vi. Nang lä aenae awng saite

khimi tea ri y käla awng hethang ngai dylä, hawi saite na tea sa ba. Hokä dylä äni ce ma nang tea bälaw ai.

⁴Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä nang ma ce üng kähawi tähang Säthaw üng mawsawng na-a lawng ö te vi. Tungaila nang ce käsi sa dylä, äni ce tea ri ö hethang kae. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä tätang dengpy hethang aenae awng saite na vi. Äni ce lä Säthaw üng mawsawng na vi kha Säthaw üng jüing-a käsi sa saite na tea dengpy hethang aenae awng ö te vi.

⁵Tukätephüng-a Säthaw üng dengpy saite tea ri te qaitä tähang cang y, mä-ai ma üng käsi kähawi mäny saite bälung phüng-a aenae awng saite na üng älo na tängai ö hethang kae.

⁶Hini phüng-a nang ce lä angko cawng saite na tea la py hethang kae ö te vi. Aenae awng saite mätaungky na lä kälu sa te kätü-a, Säthaw üng kälu tea sa ö te vi.

⁷Tudylä nang ce lä aenae awng saite na tea py hethang kae saite na py pa ö. Py hethang awng saite angko cawngkhang na tea lä py pa ö ba. Tämö khai hethang kae saite mätaungky angxynlyng na tea tämö khai ö.

Lawng lawngtä tea bälung aevaw saite

⁸Ämi lawngtä la kälung kälai awng hang sy. Kälung kälai haetä xyng ni awng hethang kae. Honi kälung kälai lä lawng lawngtä tea bälung aevaw hethang kae saite vi. Khimi lawngtä lä äma üng kangby jä-ai tea bälung aevaw dylä, Ubädi tea tängai te vi dy.

⁹Särilo lä, “Täkübäjang sa hang, khimi bung bädü hang, bäru hang, bädö hang” näsaite na awng te vi. Tukha Särilo käläng angxynlyng na üng älangdüng lä hini särilo haetä thung-a thui pyng saite lä, “Nang ma tea nang ma bälung aevaw te kätyng nang üng kangby jä-ai na tea bälung aevaw hethang kae” näte vi.

¹⁰Äma üng kangby jä-ai tea bälung aevaw saite khimi lä äni tea käsi sa y lyng. Hokä äma üng kangby jä-ai tea bälung aevaw saite khimi lä Ubädi angxynlyng na tea tängai te vi dy.

¹¹Nang ce lä mä-ai ma i saite üng aelaw he kätü tyng te mäny te phüng-a, hini na tea sa haw hethang kae. Ätephüng-a mei nädylä vaihi Säthaw lä mä-ai bung aeqang hethang käni lä mä-ai üng angcü-a Isu tea yng saite kätü qawng-a aenaiky te vi dy.

¹²Kärung üng kätü lä khü aenai dy. Khötawi ai dy. Tukätephüng-a käving thung üng khimi na sa saite na lä sa hethang kae y dy. Kaevang thung üng aety nae ätawng äleng na tea süng ö si.

¹³Mä-ai lä kaevang-a hing saite khimi tähang aeteng khaw te kätyng hing ö si. Khimi ce üng jö nei phi kha bärui saite paw-a qa ö hang. Täkübajang sa saite na, aejaw aemang saite na, hai dökhaw saite na tea mä-ai lä sa ö hang si.

¹⁴Tungaila nang ce lä Areng Isu Khrista üng ätawng äleng na süng ö. Nang ce üng ngaiphi tüng y saite bälung kätyng sa ö hang.

Rom 14

Nang üng kangby jä-ai na tea tärae cei hang

¹Säthaw tea yng te aethawdi saite khimi bung lady ö. Tungaila äni ce üng bälung thung-a tüng te, tüng y te aedawng saite phüng äni ce hai ae-e ö hang ba.

²Khimi phütä na lä käckänei angxynlyng na tea ca haw näkha yng kha ca ö te vi. Tungaila yng saite aethawdi te khimi na lä angrang na tea qaitä ca ö kae vi.

³Äte angxynlyng na tea ca saite khimi lä ca y saite khimi tea mäthi y sa ö hang. Angrang na tea qaitä ca saite khimi la angxynlyng na ca saite khimi tea tärae cei ö hang. Ätephüng-a mei nädylä khimi qütä tea Säthaw lä lady bawi te vi.

⁴Khimi lawng lawngtä üng mawsawng na tea tärae cei hethang lä nang tähang aeteng te y vi. Honi mawsawng na lä kähawi sa mei, sa y mei, näte tea äma ce üng ingkung ma kheng ai mang. Äni ce lä kähawi-a sa ö ai.

Ätephüng-a mei nädylä Areng lä äni ce sa saite tea säbawng haw te phüng-a vi.

⁵Khimi phütä ma känitä lä kani käläng na qawng-a aely lengky näkha dawng ö te vi. Tungaila khimi phütä na lä kani angxynlyng na lä mangtä kae näkha dawng ö vi. Mä-ai lä mä-ai üng bälung tung saite äte mei näte tea ae-y khü ö hethang kae.

⁶Käni phütä tea aely lengky vi näkha mäthi saite khimi lä Areng tea bälaw hethang ngai saite na vi. Tudylä äte angxynlyng na ca saite khimi la Areng tea bälaw hethang ngai te phüng-a ca ö te kae. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Säthaw tea ca nei te tähang kawng te lo thui ö te vi. Angrang qaitä ca saite khimi la Areng tea bälaw hethang ngai te phüng-a ca ö te kae. Äni ce la Säthaw tea kawng te lo thui ö te by vi.

⁷Mä-ai lä mä-ai ma üng tähang qaitä hing ö te y lyng. Mä-ai ma tähang qaitä ämi la dü te y.

⁸Mä-ai üng hing saite khimi na lä Areng tea bälaw hethang hing ö te kae. Mä-ai üng dü saite la khimi ce ma Areng tea bälaw hethang dü ö te kae. Mä-ai üng hing saite hai dü saite lä Areng hai aesui te kae vi.

⁹Tukätephüng-a Khrista lä hing saite hai dü saite khimi na üng Areng lawng hethang dü kha hing haile tyng pa te vi dy.

¹⁰Tukätephüng-a nang lä ätephüng-a mä-ai üng Khristen kangby jä-ai na tea tärae cei te vi mei. Nang lä ätephüng-a mä-ai üng Khristen kangby jä-ai na tea mäthi y te vi mei. Mä-ai angxynlyng na lä tärae cei saite Säthaw üng maw-a aedaw hethang kae ö vi ai.

¹¹Caekäcai thung-a, “Areng ma thui te lä, ‘Kai lä hing saite Säthaw vi te phüng-a, kai üng maw-a khimi angxynlyng na lä khokhö didü ö vi ai. Khimi angxynlyng na ma kai lä Säthaw lawng te vi näkha älo hai aepho sy ö vi ai” näte vi.

¹²Tukä dylä mä-ai angxynlyng na lä mä-ai üng sa saite na phüng Säthaw tea thui bawi ö vi ai.

Kangby jä-ai na sa tämang hai hethang sa ö hang

¹³Tukätephüng-a mä-ai lä lawng lawngtä tea tärae cei jawjaw ö vi hang si dy. Nang ce üng kangby jä-ai na tea aetüng hai kha hunghö na sa y hethang aedawng khü ö lawi.

¹⁴Ätete käckänei la pawprae y lyng näte Areng Isu hai bungtä te phüng-a, kai lä mäny khü te vi dy. Tungaila khimi lawngtä ma käckänei phütä tea pawprae vi näkha dawng dylä, honi käckänei lä äni üng tähang poprae kha äni lä ca hethang kae y vi dy.

¹⁵Nang üng käckänei phüng-a, nang üng kangby jä-ai na tea bälung hawi hai y dylä, nang üng sa saite na lä bälung aevaw te awng y näkha nang tea mätü te vi. Nang üng yng saite kangby jä-ai tähang Khrista lä dü pa te vi dy. Tukätephüng-a, nang üng ca saite na hai-a äni üng yng saite tea täphra pa hang.

¹⁶Nang lä hawi vi näkha dawng saite na phüng tea khimi ce ma käsi thui saite lawng hai ö hang.

¹⁷Säthaw üng pre pyng saite lä mä-ai üng käckänei na hai aesui te y lyng. Muilaw Käcai ma py te cüng saite, awngneng saite, anghawtho saite hai aesui te kae vi.

¹⁸Hini älang hai-a Khrista üng kälü sa dylä, nang lä Säthaw tea anghawtho hai kha khimi ce ma la nang tea bälaw ö vi ai.

¹⁹Tukä dylä mä-ai lä awngneng hethang hai lawng lawngtä yng saite aethaw awng hethang aesäbawng ö jawjaw he kae.

²⁰Käckänei phüng-a Säthaw üng kälü tea täphra ö hang. Käckänei angxynlyng na lä cai bawi te vi. Tungaila mä-ai lä käckänei hai-a yng saite kangby jä-ai na tea hunghö sa hai vi dylä, mä-ai lä sa tämang ö te vi dy.

²¹Ängang na ca saite, cäpje tui nei saite, hai ätete sa te na hai-a yng saite kangby jä-ai na tea aetüng hai saite, hunghö sa hai dylä, mä-ai lä honi na tea aehi ö hethang kae.

²²Nang lä hini phüing tea yng te lä nang üng Säthaw hai aesui saite kae vi. Mä-ai ma üng sa saite na lä tuing vi näkha yng kha käsi kähawi mäny saite bälung cai te khimi lä tähang hawi vi.

²³Tungaila khimi lawngtä lä äma üng ca saite na tea ae-y khü te bälung awng y dylä, äni lä ca hethang kae y. Äni sa te lä tuing vi näkha yng y te hai ca dylä, Säthaw lä äni tea dengpy vi ai. Ätephüing-a mei nädylä, äni üng sa saite lä yng kha sa y te phüing-a vi. Mä-ai lä yng y käla sa saite angxynlyng na lä hunghö-a lawng king vi dy.

Rom 15

Kangby jä-ai na üng äkähawi tähang säbawng pa

¹Mä-ai üng yng saite aethaw awng dylä, yng te aethawdi saite kangby jä-ai na tea mä-ai lä äni ce üng rae saite na tea säbawng pa hethang kae. Mä-ai lä mä-ai ma üng aely kängai kätyng-a hui ö hethang kae y.

²Mä-ai angxynlyng na lä yng te aethawdi saite kangby jä-ai na üng yng saite ryng hai hethang säbawng ö he kae. Äni ce üng kähawi tähang äni ce tea kawng hai hethang mä-ai lä säbawng ö qi hethang kae.

³Khrista lä äma üng aely kängai hui y lyng. Caekäcai thung-a, “Kхими ce ma nang tea käsi prawng saite lä tätang kai tea käsi prawng te vi dy” näkha tärü te kätyng vi.

⁴Jangni-a Caekäcai thung-a tärü saite angxynlyng na lä mä-ai tea mätu hethang vi. Hokä dylä Caekäcai thung-a tärü saite na lä mä-ai tea änawngsa hai te hai aethaw py te vi. Tukätephüing-a mä-ai lä aethang khai haw ö te vi.

⁵Änawngsa saite hai aethaw py saite Säthaw ma nang ce tea säbawng jawjaw sy. Tudylä nang ce lä Isu Khrista üng sa te täthei hui te hai nang ma ce tingtawi lä bungtä awng haw ö ai.

⁶Hokä ea ni nang ce angxynlyng na lä bälung hai ätüng haetä hai-a mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Pä-ai Säthaw tea bälaw haw ö ai.

Ceng kälang na Angthang Kähawi thai saite

⁷Tukätephüng-a Khrista lä nang ce bung lady te kätyng nang ma ce tingtawi lady ö. Tudyä khimi ce lä Säthaw tea bälaw ö ai.

⁸⁻⁹Säthaw lä kangsi kangjaw na tea aedo saite älo na kätyng sa te mäti hethang Khrista lä Judae na üng mawsawng kätyng lawng vi dy näte kai lä nang ce tea thui hethang ngai te vi. Tudyä Ceng käläng na la Säthaw üng bäheng saite tea bälaw hai haw te by vi. Tukha Caekäcai thung-a, “Tukätephüng-a kai lä ceng käläng na säla-a nang tea bälaw ai. Nang üng ämüng tea kai lä ae-awi na hai bälaw ai” näkha tärü te vi.

¹⁰Ceng käläng na tea Caekäcai ma, “Ceng käläng na ä, Säthaw üng re saite khimi hai mangtä anghawtho ö” näkha näte vi.

¹¹Caekäcai ma thui tynglyng te lä, “Ceng käläng nang ce angxynlyng na ä, Areng tea bälaw ö. Hini älawng üng pre angxynlyng-a awng saite khimi na ä, Areng tea bälaw ö” näkha awng te vi.

¹²Buisaw Isaia ma thui te lä, “Davidae amäjäy thung üng lawngtä tho ai. Äni lä ceng käläng na tea pyng ai. Ceng käläng na lä äni tea ae-y kha aethang khai ö ai mang” näkha awng vi.

¹³Nang ce tea aethang khai saite py te Säthaw lä nang ce üng yng te hai-a nang ce tea anghawtho saite angxynlyng hai awngneng saite na py sy. Muilaw Käcai üng haidae hai-a nang ce üng aethang khai saite lä leng rae haw vi dy.

Pawlae lä äma üng cae tea thui mäcai saite

¹⁴Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce lä hawi saite na hai bälunghae saite angxynlyng na awng näte kai lä ae-y khü te vi. Nang ce lä nang ma ce tingtawi aemätu haw ö te vi.

¹⁵Tungaila hini cae-a kai ma nang ce tea sädi py saite phütä tea hini kätyng kai lä cüngpra-a tärü vawng te vi dy. Säthaw ma kai tea tähang kähawi py te phüng-a vi.

¹⁶Kai lä ceng käläng na tähang kälü sa hethang Khrista Isu üng mawsawng-a lawng vi dy. Säthaw ma kawng hai saite löci mawi käcai lawng hethang kai

lä Säthaw üng Anghang Kähawi ceng käläng na tea thui hethang mäthykung lawngtä kätyng sa te vi dy. Muilaw Käcai lä honi na tea Säthaw tähang käläng khai pa te vi.

¹⁷Kai lä Khrista Isu hai bungtä lawng kha Säthaw üng kälü sa haw te phüng-a aethaw haw te vi.

¹⁸⁻¹⁹Kai hai-a Khrista lä makä sa mei näte xyngtä kai lä thui vawng te vi. Ceng käläng na lä Säthaw üng lo tängai hai hethang kai üng thui saite lo, kai üng sa saite kälü na, kamarae na üng haidae hai cangxei saite na tea Säthaw üng Muilaw Käcai hai-a sa saite na vi dy. Tukätephüng-a Jerusalem märü üng hai aetawng kha Ilirikum khö-a tyng saite mityng qütä-a Khrista üng Anghang Kähawi tea kai lä thui king te vi dy.

²⁰Kai üng mawlang kaedawng lä Khrista üng Anghang Kähawi tea thai vai y saite mityng-a thui jawjaw hethang vi. Khimi käläng na üng sa pyng saite mityng-a, kai lä Anghang Kähawi thui hethang ngai te y vi.

²¹Caekäcai thung-a lä, “Khrista üng phüng tea ämi ma thui vai y ngaila, äni ce lä nung ö ai. Äni üng phüng thai vai y saite na lä mänykaw ö ai” näkha nä vi.

Pawlae lä Rom märü-a ly hethang aerü rüng saite

²²Tukätephüng-a kai lä mityng käläng-a Anghang Kähawi thui te phüng-a, nang ce tea tyng haw y te vi rawng.

²³Tungaila vaihi kai lä honi mityng-a, kai üng kälü sa khüng te vi dy. Nang ce tea ly hethang leithung üng khösäning tengxyng y te üng hai ma kai lä ngai te vi dy.

²⁴Vaihi lä kai la ly haw by ai dy näkha kai lä aethang khai te vi. Kai lä Spin pre-a ly te kätü-a, nang ce tea dawnglang ly lang hethang ngai te vi. Nang ce tea aehae pyng dylä, Spin pre-a tyng haw hethang kai tea nang ce ma säbawng hethang kai lä ngai hai te vi.

²⁵Tungaila vaihi kai lä Jerusalem märü-a awng saite Säthaw üng khimi na tea lasawng hai säbawng hethang ly vi ai.

²⁶Makedonia khö hai Kári pre üng Khristen kangkawng na lä Jerusalem märü-a awng saite mätangbälai-a yng saite Judae khimi na tea säbawng hai hethang kawng te hai tangkae na py pa vi dy.

²⁷Äni ce lä bälung kähawi hai honi tangkae py hethang dawng khü ö te vi. Äni ce lä yng saite Judae khimi na tea kälung kälai awng te vi näkha käthi ö te vi. Honi lä tätang khaw te vi. Hini yng saite Judae khimi na lä Säthaw ma Angthang Kähawi hai-a py te tähang kähawi na ceng käläng na tea bäri pa ö te vi dy. Tukätephüng-a ceng käläng na la Judae khimi na tea Säthaw ma äni ce tea py saite älawngpre üng tähang kähawi hai-a Judae na tea säbawng hethang lä aeteng khaw te vi.

²⁸Tudylä kai lä Jerusalem märü-a awng saite yng te khimi na tähang aecawng saite tangkae na kangkawng-a a king khüng dylä, nang ce tea ly kha Spin pre-a ly jawjaw vi ai rawng.

²⁹Tukha nang ce tea kai tyng te kätü-a, Khrista ma py saite tähang kähawi awng mang saite na hai ly ai näte kai lä mäny vi.

³⁰Kai üng kangby jä-ai na ä, kai lä nang ce tea mä-ai üng Areng Isu Khrista haidae hai Muilaw Käcai üng py saite bälung aevaw te hai-a, kai tähang kai hai mangtä Säthaw tea kähawi-a aetang hethang nang ce tea aesi aebai te vi.

³¹Kai lä Judae khö-a awng saite yng y te khimi na te üng kai bung aedung hai hethang hai kai üng säbawng saite tea Jerusalem märü-a awng saite Säthaw üng khimi na lä anghawtho te hai ma la hethang aetang pa ö.

³²Tudylä Säthaw ma aely ngai dylä, kai lä anghawtho kha nang ce tea tyng haw ai. Nang ce hai mangtä anghawtho kha tänaetä aehae hethang dang ai mang.

³³Awngneng te py saite Säthaw lä nang ce angxynlyng hai mangtä awng jawjaw sy. Amen.

Rom 16

Pawlae üng cibai sa saite lo na

- ¹Kenkria märü üng Khristen kangkawng-a säbawng saite nawngmädi mä-ai üng ticaw Phoebe üng phüing nang ce tea kai lä thui hethang ngai te vi.
- ²Säthaw üng khimi na lä lawng lawngtä tea lady hethang aeteng khaw te kätyng Areng üng ämüing hai-a hini nawngmädi bung lady pa ö. Äni üng ngai saite na tea säbawng pa ö. Hini nawngmädi lä Säthaw üng khimi awng mang saite na tea säbawng pa te vi. Kai tea la äni lä säbawng te vi.
- ³Kai hai mangtä Khrista Isu üng kälü na tea sa saite kangby jä-ai Precila hai Akuila nawngpui nawngpaw ni tea la cibai sa te lo thui pa jo ba.
- ⁴Änini lä kai üng hing saite tea aeqang hethang dü he aerü hawi rüing te vi. Änini tea lä kai ma qaitä cang y, ceng käläng üng kangkawng na la kawng te thui ö te by vi.
- ⁵Änini üng ing-a aecö saite yng te khimi ce tea la cibai sa te lo thui pa ba. Angcükü-a Asia pre cäpi üng Khrista tea yng saite khimi, kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai Epenetus tea la cibai sa te lo thui pa ba.
- ⁶Nang ce tähang kälü tea ae-eng kha sa saite Maeri tea la cibai sa te lo thui pa jo.
- ⁷Kai hai mangtä thawng thung-a pä-ung saite Judae ceng thung üng Andronicus hai Junia ni tea la cibai sa te lo thui pa jo. Änini lä angtawtha saite na näkha ämüing aethang hawi te vi. Kai qawng-a angcükü Khristen lawng hawi saite khimi na vi.
- ⁸Areng hai bungtä saite kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai, Ampliatus tea la cibai sa te lo thui pa ö jo.
- ⁹Khrista üng kälü tea kai ce hai mangtä sa saite Urbanas hai kai üng ngai bärai saite kangby jä-ai Stakus ni tea la cibai sa te lo thui pa jo.
- ¹⁰Khrista tea yng khü te mätü saite Apeles tea la cibai sa te lo thui pa ba. Aristobula hai äni üng ingthung na tea la cibai sa te lo thui pa ö jo ba.
- ¹¹Judae ceng Herodion hai Areng tea yng saite kangby jä-ai Nakhisa hai äni ingthung üng yng saite khimi tea la cibai sa te lo thui pa.

¹²Areng üng kälu tea aethaw rae kha sa saite nawngmädi Truphaina hai Truphosa ni tea la cibai sa te lo thui pa jo ba. Areng üng kälu tea ae-eng kha sa saite kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai nawngmädi Persis tea cibai sa te lo thui pa jo ba.

¹³Areng ma re khü saite Rufus hai kai bung äcäpaw kätyng bälung aevaw saite änä-awi tea la cibai sa te lo thui pa ba.

¹⁴Asunkritus, Phlekona, Hermas, Patrobas, Heme ce hai äni ce hai mangtä awng saite Khristen kangby jä-ai angxynlyng na tea la cibai sa te lo thui pa ö ba.

¹⁵Philoluka, Julia, Neria hai äni üng ticaw Olumpas ce hai äni ce hai kangby jä-ai sa saite Säthaw üng khimi angxynlyng na tea la cibai sa te lo thui pa ö jo.

¹⁶Nang ce lä lawng lawngtä tea Khristen üng bälung aevaw saite hai-a cibai aesa ö. Khrista üng kangkawng angxynlyng na lä nang ce tea cibai sa te lo thui ö vi dy.

Pawlae ma kangkhüng üng täru saite lo

¹⁷Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce tea täphü hethang sa saite khimi tea sädi khai hethang kai lä mäci te vi. Khristen na üng yng saite tea täphra hethang äni ce lä sa ö te vi. Nang ce üng aetu saite na tea elekhei sa kha nang ce tea tämang saite mätu te tea nang ce lä sädi khai ö. Äni ce hai lä kangby jä-ai aesa ö hang.

¹⁸Äni ce lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng kälu sa saite na ö y lyng. Äma ce üng ngai saite na tea dang hethang sa ö te kae. Äni ce lä älo käneng na, mäthaw saite älo na hai khimi bälung kähawi na tea kaeling kaemae sa ö te vi.

¹⁹Nang ce lä Anghang Kähawi tea matangtä tängai khü mei näte khimi qütä ma thai ö bawi te vi. Tukätephüng-a kai lä nang ce üng phüng-a anghawtho te vi. Nang ce lä hawi saite lä äte na mei näte tea mäny hethang bälung

kähae lawng hai hethang ngai te vi. Käsi hai aesui hai hethang kai lä ngai te y vi.

²⁰Awngneng te py saite üng Säthaw lä Setan angra bung nang üng kho täkui-a qae y tea ma ketibu vi ai. Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng tähang kähawi lä nang ce hai mangtä awng jawjaw sy.

²¹Kai üng kälü sa saite kangby jä-ai Timothe hai Judae ceng thung üng Lucia, Jason, Sosipater na ma nang ce tea cibai sa te lo thui ö dy.

²²Hini cae tärü te, kai, Tartia lä Areng ämüng hai-a nang ce tea cibai sa te lo thui te vi.

²³Kai bung angvüng kätyng lady saite Kaju ma la nang ce tea cibai sa te lo thui by vi. Äni üng ing-a kangkawng üng khimi na lä aecö ö te vi. Märü üng tangkae rui saite Eratu hai, mä-ai üng kangby jä-ai Kotas ni ma la nang ce tea cibai sa te lo thui hawi te by vi.

²⁴Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng tähang kähawi lä nang ce hai mangtä awng jawjaw sy. Amen.

Kangkhüng üng aetang te

²⁵Säthaw üng phung-ang tea mä-ai lä bälaw ö si. Isu Khrista üng Angthang Kähawi tea kai ma thui te kätyng Säthaw lä nang ce üng yng saite cakhi hai hethang sa haw te vi. Honi Angthang Kähawi lä jangni üng khösäning leithung jungtä ho kha vaihi täphawng saite lo mitang vi.

²⁶Tungaila vaihi honi ho saite lo mitang lä buisaw na ma tärü saite hai-a khimi angxynlyng na lä mäny ö vi dy. Duntäsa hing saite Säthaw lä khimi ceng angxynlyng na lo mitang mäny hethang särilo py te vi. Tukha khimi angxynlyng na lä Säthaw üng lo tea yng kha äni üng lo tea tängai ö ai.

²⁷Säthaw lawngtä xyng ni bälunghae saite angxynlyng na tea pyng te vi. Säthaw lä Isu Khrista hai-a duntäsa phung-ang leng jawjaw sy. Amen.

1 Korin

1 Korin 1

Angcū üng lady te lo

¹Hini cae lä kai, Pawlae, hai mä-ai üng yng saite kangby jä-ai Sothene ni ma nang ce tea tha saite vi. Isu Khrista üng angtawtha lawng hai hethang Säthaw lä äma aely kängai kätyng-a kai bung re vi dy.

²Korin märü-a awng saite Säthaw üng kangkawng, Säthaw ma Isu Khrista hai-a cai hai kha Säthaw üng khimi käcai-a Isu Khrista hai bungtä mäthi saite nang ce tea hini cae kai lä täru te vi. Mityng qütä mä-ai üng Areng Isu Khrista tea cäphaw saite khimi angxynlyng na tähang hini kätyng sa te vi. Khrista lä äni ce hai mä-ai üng Areng vi.

³Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Khrista hai-a dang saite tähang kähawi na

⁴Kai lä nang ce tähang Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw vi. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä Isu Khrista hai-a nang ce tea tähang kähawi py te phüng-a vi.

⁵Nang ce lä Khrista hai bungtä te phüng-a, Säthaw lä nang ce tea ngai saite angxynlyng na cungrü-a py pyng te vi dy. Säthaw lä nang ce tea äma üng Angthang Kähawi khimi käläng na tea thuikaw saite hai bälunghae saite angxynlyng na py te vi dy.

⁶Hini hai-a kai ce ma thui saite Khrista üng Angthang Kähawi lä mitang vi näte Säthaw lä nang ce tea mätü te vi dy.

⁷Nang ce lä bälung aethaw awng bärai te hai mä-ai üng Areng Isu Khrista tyng haile te kätü tea aering ö te vi. Nang ce aering ö te kätü-a, Muilaw Käcai hai aesui kha sakaw saite angxynlyng na tea lä Säthaw ma py te vi dy.

⁸Kangteng khytä yng te cakhi haw hethang nang ce tea Säthaw lä säbawng vi ai. Tukätephüng-a mä-ai üng Areng Isu Khrista tyng haile te kätü-a lä, ämi lawngtä ma la nang ce tea hunghö awng näkha cy haw y vi ai.

⁹Säthaw lä nang ce bung mä-ai üng Areng, äma üng Cäpaw Isu Khrista hai mangtä kangby jä-ai lawng hai hethang re pyng vi dy. Säthaw lä äma üng aedo saite älo kätyng sa te vi.

Kangkawng aetäphü saite

¹⁰Kai üng kangby jä-ai na ä, mä-ai üng Areng Isu Khrista ma kai tea äma üng aenae hai thui hethang py vi dy. Nang ce lä lawng lawngtä ae-e ö hethang kae y dy lyng. Kangkawng thung-a aetäphü hethang kae y vi dy. Nang ce lä bälung mangtä, dawng saite la mangtä awng ö lawi näkha kai lä nang ce tea mäci khü te vi dy.

¹¹Kangby jä-ai na ä, nang ce lä lawng lawngtä aejaw aemang saite na phüng, kai tea Kälaw-i engthung üng na ma thui pyng vi dy.

¹²Kai ma thui hethang ngai te lä, nang ce thung üng lawngtä ma, “Kai lä Pawlae üng äkähui vi, ” Käläng lawngtä ma lä, “Kai lä Apolo üng äkähui vi. ” Äkäläng lawngtä ma, “Kai lä Peterae üng äkähui vi” näkha thui vi. Khimi käläng lawngtä lä, “Kai lä Khrista üng äkähui vi” näkha thui ö vi.

¹³Khrista bung lä täphü sangxang ö te vi mei. Kai, Pawlae, lä nang ce bung aeqang hethang thinglang qawng-a dü te y. Khimi ce ma nang ce tea Pawlae üng ämüng hai baptismae py te y lyng.

¹⁴Kai lä Krispus hai Kaju änini tea xyng baptismae py te phüng-a, Säthaw tea kawng te lo thui te vi.

¹⁵Tukätephüng-a ämi la, “Pawlae üng äkähui lawng hethang äni üng ämüng hai kai ce lä baptismae dang te vi” näkha thui haw y lyng.

¹⁶Kai lä Stephana hai äni üng engthung na tea la baptismae py khaw te vi dy. Khimi käläng na tea baptismae py te tea lä kai sämai haw y vi dy.

¹⁷Khrista lä baptismae py hai hethang kai bung mätaw te y. Äni üng Angthang Kähawi khimi ce tea thui hai hethang kai bung mätaw te vi dy. Kai lä Angthang Kähawi thui te thüng-a, khimi ce üng bälungkähäe lo hai-a thui te y lyng. Kai ma hini kätyng thui dylä, Khrista üng thinglang qawng-a dü saite anghang lä haidae awng haw y lyng.

Säthaw üng bälungkähae

¹⁸Khimi phütä na lä Khrista üng thinglang qawng-a dü saite angthang tea kangthö lo na kae näkha dawng ö vi. Hini khimi ce tea lä Säthaw ma täphra vi ai. Tungaila Säthaw ma aeqang saite mä-ai tähang, hini angthang lä Säthaw üng haidae awng vi.

¹⁹Caekäcai thung-a tärü te lä, “Bälunghae saite awng näkha aedawng saite khimi na üng bälunghae saite tea lä kai ma täphra ai. Mänykaw saite khimi na üng mänykaw saite na tea la kai ma täkhüja ai” näkha awng vi.

²⁰Bälunghae saite na phüing tea mä-ai lä ätemakä thui haw ö ai mei. Judae na üng ubädi mänykaw saite na phüing tea mä-ai lä ätemakä thui haw ö ai mei. Hini älawngpre-a älo aepekaw bärai saite na phüing mä-ai lä äte mäny haw ö mei. Hini älawngpre khimi ce üng bälunghae saite lä aetütü kae näkha Säthaw ma mätü te vi.

²¹Säthaw üng bälunghae saite mawlang kaedawng hai-a khimi ce lä äma ce üng bälunghae saite hai manila Säthaw tea mäny haw ö y näkha Säthaw lä aedawng khü te vi. Säthaw üng mawlang kaedawng lä mä-ai thui saite Khrista üng bälunghae y te Angthang tea yng saite khimi na bung äni ma aeqang saite na tea näte vi.

²²Judae khimi na lä yng hethang cangxei saite na mäkäi ö vi. Käri khimi na lä bälunghae saite kaedawng na tea ha ö te vi.

²³Tungaila kai ce lä thinglang qawng-a bädü saite Khrista üng Angthang tea thui ö vi. Judae khimi na lä hini Angthang tea thai hethang ngai ö y. Ceng käläng khimi na lä hini Angthang tea aetütü kae näkha dawng ö vi.

²⁴Tungaila Säthaw lä Judae khimi phütä na hai ceng käläng khimi phütä na tea äma üng khimi na lawng hethang re pyng vi dy. Hini khimi ce lä Khrista üng Angthang thai kha yng te kätü-a, Säthaw üng haidae hai bälunghae saite lä Khrista vi näte tea äni ce lä mäny ö vi dy.

²⁵Khimi phütä na lä thinglang qawng-a dü saite Khrista üng angthang tea kangthö lo näkha dawng ö vi. Tungaila Säthaw lä khimi angxynlyng na

qawng-a bälunghaeky vi. Khimi phütä na lä Säthaw ma Khrista bung thinglang qawng-a dü hai te phüng-a, Säthaw lä haidae awng y näkha dawng ö vi. Tungaila Säthaw lä haidae awng saite khimi na qawng-a haidae awngky vi dy.

²⁶Kangby jä-ai na ä, nang ce bung Säthaw ma ka y te käläng-a, nang ce lä makä sa kha awng ö mei näte phüng tea aedawng ö. Hini älawngpre üng khimi na ma dawng te kätyng, nang ce thung üng bälunghae saite na lä awng mang ö te y vi. Nang ce thung üng aenae awng saite hai ceng thawng kaesang na mang üng ly saite na lä awng mang te y.

²⁷Tungaila Säthaw lä hini älawngpre üng dawng te kätyng aetütü saite khimi na hai aely leng y saite khimi na bung re vi dy. Hokä sa te phüng-a Säthaw lä hini älawngpre üng bälunghae saite khimi na tea lä saerae hai ö te vi dy.

²⁸Säthaw lä khimi ceng kaeneng na hai älawngpre üng khimi na ma mäthi y saite na, aetütü kätyng dawng saite na bung re te vi dy. Ätephüng-a Säthaw ma hikä sa te mei nädylä, älawngpre üng khimi na ma aely leng vi näsaite na tea täkhüja hethang vi.

²⁹Tukätephüng-a, Säthaw ma hini kä sa vi dy te phüng-a, ämi lawngtä la äni üng maw-a lä aethaw haw y lyng.

³⁰Säthaw ma sa te phüng-a, nang ce lä Isu Khrista hai bungtä lawng ö vi dy. Säthaw lä Khrista bung mä-ai tähang bälunghae hai hethang sa te vi dy. Äni hai-a Säthaw ma mä-ai tea khimi kəcüng-a dawng te vi. Äni hai-a mä-ai bung lä khimi kəcäi-a lawng hai vi dy. Äni lä mä-ai üng hunghö sa jawjaw y hethang bälawi te vi dy.

³¹Tukätephüng-a Caekäcai thung-a, “Kхими lawngtä aethaw hethang ngai dylä, Areng üng sa saite phüng tea xyng ni aethaw hethang kae” näkha täri vi.

1 Korin 2

Thinglang qawng-a dü saite Khrista üng Angthang

¹Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce üng mityng-a Säthaw üng anghang thui hethang tyng te kätü-a, kai lä älo thuikaw bärai saite, bälungkähae hai nang ce tea thui te y lyng.

²Nang ce hai mangtä awng te thüng-a, kai lä Isu Khrista phüng hai äni üng thinglang qawng-a dü pa saite phüng xyngtä ni thui kha äte käläng phüng lä thui y hethang dawng khü te vi dy.

³Kai lä nang ce tea tyng te kätü-a, aethawdi kha ri te hai käsawtho te vi dy.

⁴Kai lä nang ce tea Säthaw üng anghang thui te kätü-a, kai ma üng bälunghae saite hai thui te y vi. Nang ce tea the saite lo na tawng kha thui te y lyng. Kai lä nang ce tea Muilaw Käcai üng haidae mätü hethang ngai te vi dy.

⁵Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä khimi ce üng bälunghae saite phüng-a yng hai hethang ngai te y vi. Säthaw üng haidae phüng-a nang ce tea yng hai hethang kai lä ngai te vi dy.

Säthaw üng bälunghae saite

⁶Tungaila yng te ryng saite khimi na tea kai ce lä bälunghae saite anghang na hai thui ö te vi. Hini bälunghae saite lä hini älawngpre üng khimi na üng bälunghae saite hai hini älawngpre tea pyng hethang aenae awng saite na hai aesui te y. Hini älawngpre tea pyng saite mätawngky na üng aenae lä la vi ai.

⁷Kai ce ma thui te bälunghae saite lä Säthaw ma ho te bälunghae saite vi. Angcü üng hai ma Säthaw lä khimi ce tea hini bälunghae saite mätü te y vi. Säthaw lä hini älawngpre sa y te käläng üng hai ma, äni üng bälunghae saite hai-a mä-ai tea phung-ang py hethang sa rüng pyng te vi dy.

⁸Vaihi dung üng hini älawngpre tea pyng saite mätawngky na lä Säthaw üng bälunghae te hai sa rüng saite mawlang kaedawng tea mänykaw ö y vi. Säthaw ma sa saite na tea mänykaw dylä, äni ce lä phung-ang awng saite mä-ai üng Areng bung thinglang qawng-a saemu hai täheng kha bädü ö y lyng.

⁹Tungaila Caekäcai thung-a, “Säthaw tea bälung aevaw saite khimi na tähang cangxei saite na jangni üng hai ma Äni lä sa rüing pyng vi dy. Honi na tea lä ämi la nung y kha honi na phüing ämi la thai ö y dy. Honi phüing ämi la dawng vai ö y vi dy” näkha täri te vi.

¹⁰Tungaila Säthaw lä äma üng Muilaw Käcai hai-a honi ho saite na mä-ai tea mäny hai te vi dy. Muilaw Käcai lä äte angxynlyng na tea täphawng kha Säthaw ma ho saite mawlang kaedawng tea la täphawng ea mä-ai tea mäny hai vi dy.

¹¹Khimi üng bälung thung-a awng saite kaedawng angxynlyng na tea lä ämi la mäny haw y. Mä-ai ma üng bälung qaitä ni mä-ai ma üng dawng saite na tea mäny haw te vi. Honi kätyng, Säthaw üng bälung thung-a awng saite na tea mäny saite lawngtä lä äma üng Muilaw kae vi.

¹²Säthaw lä hini älawngpre-a khimi ce üng älang kaedawng saite kätyng mä-ai tea py te y. Äni lä äma üng Muilaw mä-ai tea py te vi dy. Tukätephüng-a Säthaw ma mä-ai tea py saite angxynlyng na mä-ai lä mäny haw ö te vi.

¹³Tukätephüng-a kai ce lä hini phüing na khimi ce tea thui te kätü-a, khimi ce ma mätu te bälunghae saite lo na hai tawng ö te y. Muilaw Käcai ma mä-ai tea mätu te bälunghae saite lo na hai kai ce lä Muilaw Käcai hai aesui saite na tea thui mäcai ö te vi.

¹⁴Muilaw Käcai awng y saite khimi lä Säthaw üng Muilaw ma mä-ai tea mätu saite na tea yng hethang ngai te y vi. Hini mätu saite na lä kangthö lo na vi näkha äni lä dawng kha thaikaw haw y. Ätephüng-a mei nädylä Muilaw Käcai awng saite khimi qaitä ni Muilaw Käcai ma thui hai hethang ngai saite lo tea thaikaw haw te vi.

¹⁵Säthaw üng Muilaw awng saite khimi xyng ni äte angxynlyng na tüng te hai tüng y te tea mäny haw te kae. Tungaila Muilaw Käcai awng y saite khimi lä Muilaw Käcai awng saite khimi üng dawng saite tea tüng te, hai tüng y te, tea thui haw y vi.

¹⁶Caekäcai thung-a täri te lä, “Ämi la Areng üng bälung thung-a dawng saite tea mäny haw y. Ämi lawngtä la Säthaw tea mätu haw y lyng” näkha awng te vi. Tungaila mä-ai yng saite khimi na lä Khrista kätyng aedawng ö te vi.

1 Korin 3

Säthaw üng mawsawng na

¹Kai üng kangby jä-ai na ä, kai lä Korin märü-a awng saite kätü-a, nang ce tea lä Muilaw Käcai ma pyng saite khimi na tea thui te kätyng thui haw y. Hini älawngpre üng khimi na tea thui te kätyng, kai lä nang ce tea thui hethang kae. Nang ce üng Khrista tea yng saite lä aethawdi te phüng-a, Khrista tea yng saite üng nade na-a lawng ö te vi rawng.

²Nade cäpi lawngtä lä känä tui qaitä ni nei haw te kae. Äni lä bö aeke na tea lä ca haw te y vi rawng. Honi kätü-a nang ce lä nade cäpi na kätyng vi. Tukätephüng-a kai lä nang ce tea Säthaw üng anghang angcü üng na tea mätu te kae. Vaihi mätemg ma nang ce lä Säthaw üng aesang saite mawlang kaedawng tea thaikaw ö te y vi rawng.

³Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä nang ma ce üng ngaiphi tüng y saite leithung hui ö te vi rawng. Nang ce lä lawng lawngtä tea pä-e ö kha nang ma ce tingtawi älo ae-e ö jawjaw te vi. Hini kätyng sa te lä, ngaiphi tüng y saite leithung hui vi näte tea nang ce lä mäti ö te vi. Nang ce lä Säthaw bung mäny y saite khimi na kätyng awng ö te vi.

⁴Nang ce thung üng lawngtä ma, “Kai lä Pawlae leithung hui te vi” näkha nä vi. Khimi käläng lawngtä ma, “Kai lä Apolo üng äkähui vi” näkha nä vi. Honi kätyng nang ce lä Säthaw bung mäny y saite khimi na kä awng ö te vi.

⁵Pawlae lä ämi mei. Apolo lä ämi mei. Kai ni lawng netä lä Isu Khrista tea nang ce yng hethang säbawng saite Säthaw üng mawsawng na kae. Areng lä mä-ai tea py saite aetawng y te kälü tea mä-ai ni lä sa haw qi hawi te vi.

⁶Kai lä ämöti mäthu saite khimi kätyng vi. Apolo lä aepra te äkung na tea tui baw saite khimi kätyng vi. Tungaila äkung na tea ryng kha leng hai hethang sa saite na lä kai ni y. Säthaw kae vi.

⁷Ämöti mäthu saite hai tui baw saite lä aely leng te y. Säthaw qaitä ni aely lengky vi. Äni lä äkung tea ryng hai hethang sa te vi.

⁸Ämöti mäthu saite khimi hai tui baw saite khimi lä kälu mawlang kaedawng mangtä hai sa hawi te vi. Säthaw lä änini tea änini üng sa saite kälu tähang-a ävang py vi ai.

⁹Kai ni lä Säthaw üng kälu tea sa saite kangby jä-ai na vi. Nang ce la Säthaw üng lai kätyng vi. Nang ce lä Säthaw üng Inγκäcai kätyng by vi.

¹⁰Säthaw ma kai tea py saite tähang kähawi hai-a kai lä ing kähawi sakaw bärai saite kälu tea sa te vi. Kai lä Korin märü-a Angthang Kähawi thui kha Isu tea nang ce yng hethang säbawng te vi dy. Hini kätyng kai lä Säthaw üng ing aenyng nae sa vi dy. Hini pyng-a kai ma aetawng saite hini ing tea Khristen kangby jä-ai käläng na lä sa ö jawjaw te vi dy. Tungaila mä-ai angxynlyng na makä Säthaw üng ing tea sa hethang kae mei näte kähawi-a dawng ö qi hethang kae.

¹¹Säthaw lä Isu Khrista bung äma üng ing aenyng nae-a khai pyng te vi dy. Aenyng nae käläng tea lä ämi lawngtä la khai haw y lyng.

¹²Säthaw üng kälu sa saite kangby jä-ai phütä na lä hini aenyng nae qawng-a ing sa hethang sui hai sa ö te vi. Phütä käläng na lä tangkae, ävang ting saite kälung na tea tawng kha ing sa ö te vi. Khimi phütä na lä ing sa hethang thingkawng, cawphe hai aeca na tea tawng ö vi.

¹³Isu Khrista ly haile te kätü-a, äni lä Säthaw ma py saite kälu tea, mä-ai lä kähawi-a sa mei, sa y mei näte mätü king vi ai. Honi käni-a, Khrista lä khimi qütä na üng kälu tea mai hai mäcae kha honi kälu lä ävang ting mei, ting y mei näte mätü vi ai.

¹⁴Khimi lawngtä üng kälu tea mai ma kang y dylä, Khrista lä hini kälu sa saite kung tea ävang py vi ai.

¹⁵Sa saite kung lawngtä üng kälu tea mai ma kang vi dylä, Khrista lä äni tea ävang py pa y lyng. Tungaila hini khimi tea Säthaw ma py saite dungtäsa

kähing lä la y vi ai. Äni lä maikang te ing üng aelawi saite khimi lawngtä kätyng awng vi ai.

¹⁶Nang ce lä Säthaw üng Inγκäcai kätyng vi näte mäny tätang ö vi. Säthaw üng Muilaw Käcai lä nang ce üng äthung-a awng te vi.

¹⁷Khimi lawngtä ma Säthaw üng Inγκäcai tea täphra dylä, Säthaw lä honi khimi tea täphra vi ai. Ätephüng-a mei nädylä, Säthaw üng Inγκäcai lä caiping te phüng-a vi. Nang ma ce khekhe lä Säthaw üng Inγκäcai lawng ö te vi.

¹⁸Nang ma ce thung üng ämi lawngtä la mä-ai ma tea kaeling sa hethang kae y. Nang ce thung üng khimi lawngtä lä älawngpre üng älang na kätyng mä-ai ma tea khimi bälunghae te vi näkha dawng dylä, äni lä äma tea kangthö kätyng aedawng hethang kae te vi. Hokä dawng dylä, Säthaw ma ni äni tea bälunghae saite py haw te vi.

¹⁹Hini älawngpre üng khimi na ma bälunghae te kätyng dawng saite lä Säthaw üng maw-a aetütü kae vi. Caekäcai thung-a lä, “Säthaw ma bälunghae vi näkha dawng saite khimi na tea lä äma ce üng bälung kaeke kaeme hai-a mäthang sa pa vi ai” näkha täri te vi.

²⁰Caekäcai thung-a la, “Hini älawngpre hai aesui te bälungkähae awng saite khimi na üng kaedawng lä aetütü kae näte tea Areng lä mäny vi” näkha täri te awng vi.

²¹Tukätephüng-a nang ce lä khimi üng mätaungky na phüng tea aethaw ö hethang kae y. Säthaw lä nang ce tea aely ngai saite angxynlyng na py pyng vi dy.

²²Kai, Pawlae, Apolo hai Peterae ce lä nang ce tea säbawng hethang Säthaw ma py saite särae na vi. Säthaw lä älawng qawng-a awng saite angxynlyng nang ce tähang äkähawi na lawng hai hethang sa vi dy. Nang ce hing saite hai dü saite tea la, Säthaw lä nang ce üng hawi saite tähang sa vi ai. Vaihi awng saite angxynlyng na, vaimaw mang-a awng saite na tea Säthaw lä nang

ce tähang kähawi sa vi ai. Säthaw ma hini angxynlyng na lä nang ce tea py pyng vi dy.

²³Nang ce lä Khrista hai aesui ö te vi. Khrista lä Säthaw hai aesui te vi.

1 Korin 4

Khrista üng angtawtha saite na

¹Kai ce lä Khrista üng mawsawng na näte nang ce lä dawng hethang kae. Säthaw lä äma üng ho saite anghang khimi ce tea thui hethang kai ce bung mätaw vi dy.

²Ingkung ma äma üng mawsawng aely lengky aeme aeqa saite lä aeykhü haw hethang kae.

³Nang ce hai khimi käläng na lä kai üng sa saite kälü tea hawi te, hawi y te, näkha dawng te lä, kai tähang aely leng te y. Kai ma mätemg ma la kai ma üng sa saite kälü lä hawi te, hawi y te näkha käny te y vi.

⁴Kai mäny saite rytä, Khrista üng mawsawng kätyng kai lä sa tämang te awng y. Tungaila kai lä tämang y näkha mätü haw y. Kai ma sa saite kälü hawi te, hawi y te tea lä Areng lawngtä xyng ma tärae cei vi ai.

⁵Tukätephüng-a Säthaw ma khai saite kätü tyng y te käläng-a lä, khimi ce tea tärae cei ö hang. Areng tyng haile te kätü-a, ämi lä kähawi-a sa mei, sa y mei, näte Areng ma thui vi ai. Äni lä käving thung-a ho saite na kaevang-a täphawng vi ai. Areng ma khimi ce lä äma ce üng bälung thung-a dawng saite na khimi qütä tea mäny hai vi ai. Honi kätü-a, Säthaw lä khimi qütä tea äma ce hai aeteng khaw te kätyng bälaw qi pa vi ai.

⁶Kangby jä-ai na ä, nang ce tea hae haetä mätu hethang kai hai Apolo phüng kai ma thui pyng te vi dy. Nang ce lä Caekäcai thung üng thui saite tea thaikaw hethang aely ngai te vi. Honi lo Caekäcai thung-a, “Tärü saite mätu nae tea nang ce lä hui kha äte käläng na tea sa ö hang” näkha awng vi. Nang ce hui saite särae lä särae käläng qawng-a kawky näkha bälaw hethang kae y.

⁷Ämi lawngtä ma la nang ce bung lä khimi käläng na qawng-a aely lengky hethang sa y lyng. Nang ce tea awng saite angxynlyng na hai sakaw saite na lä Säthaw ma py vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä nang ma ce tea aethaw hethang kae y. Nang ce tea awng saite hai sa haw saite lä Säthaw üng lasawng na vi.

⁸Nang ce aely ngai saite angxynlyng na lä nang ce tea awng rüing pyng te vi dy näkha dawng ö vi. Muilaw Käcai ma py saite kähawi angxynlyng na lä nang ce tea awng rüing pyng te vi dy näkha nang ce lä dawng ö te vi. Nang ce lä sanphrang na kätyng pyng rüing ö te by vi dy. Tungaila kai ce lä nang ce üng sanphrang sa saite na thung-a qa ö te y. Kai lä nang ce bung sanphrang na lawng tätang hethang ngai te vi dy. Tupyng-a ni kai la nang ce hai mangtä pyng by vi ai.

⁹Säthaw lä ämi lawngtä ma la mäthi y saite khimi na üng mityng-a kai ce angtautha na bung khai vi näte kai lä dawng te vi. Kai ce lä khimi angxynlyng na üng maw-a bädü hethang dengpy saite khimi na kätyng vi. Älawng qawng-a khimi ce, Känipre üng angtautha na hai angra na lä kai ce tea ätemakä tyng ai mei näsaite tea kheng ö te vi.

¹⁰Kai ce lä Khrista tähang sa te phüng-a, khimi ce ma kai ce tea kangthö na näkha dawng ö te vi. Tungaila nang ce lä Khrista hai bungtä te phüng-a, bälungkähae awng vi näkha nang ce lä aedawng ö te vi. Kai ce tea haidae awng y. Nang ce lä ätete angxynlyng na sa hethang haidae awng näkha aedawng ö te vi. Khimi ce ma mä-ai tea mäthi y ngaila, nang ce tea äni ce lä tämö khai ö te vi.

¹¹Vaihi khytä kai ce lä äjo käkawi-a ca nei hethang awng ö y. Kä-o kämawng na aelawng ö te kae. Khimi ce lä kai ce tea bo ö te vi. Kai ce lä awng nae ing awng y kha angvüng angvaw na kätyng aevi ea aeke ö te vi.

¹²Kai ce lä ca nei hethang mä-ai ma üng äkö na hai bäsaie saite kälü tea sa ö vi. Khimi ce ma kai ce tea täking ngaila, kai ce lä äni ce tea tähang kähawi py ö te vi. Khimi ce ma kai ce tea lä mätang bälaica-a sa ngaila, kai ce lä khung ö te vi.

¹³Khimi ce ma kai ce tea käsi thui te kätü-a mäteng ma, kai ce lä äni ce tea älo kähawi na mäthang haile ö te vi. Vaihi khytä hini älawngpre üng khimi na lä kai ce tea angnüing angsaw kätyng dawng ö te vi. Äni ce lä kai ce tea aetütü saite khimi na kae näkha mäthi ö te vi.

¹⁴Kai lä nang ce tea saerae hai hethang hini phüing na täri te y. Kai ma üng caw nade na khekhe kätyng nang ce tea sädi py hethang kai lä ngai te vi.

¹⁵Nang ce tea Khristen särae na awng mang ö ngaila, nang ce tea lä Pä-ai lawngtä xyng awng te vi. Nang ce lä Isu Khrista hai bungtä awng te phüing-a, kai lä nang ce üng Pä-ai-a lawng vi dy. Ätephüing-a mei nädylä, nang ce tea Angthang Kähawi angcüky thui pa saite lä kai vi.

¹⁶Tukätephüing-a kai kätyng täthei nang ce la sa ö hethang kai lä nang ce tea aesi aebai hethang ngai te vi.

¹⁷Tukätephüing-a, kai lä Timothe bung nang ce tea mätaw te vi. Kai lä äni tea bälung aevaw kha cäpaw khekhe kätyng khai te vi. Äni lä Areng tea yng khü saite lawngtä vi. Timothe ma kai lä Khrista Isu hai bungtä lawng kha makä awng mei näte aedawng haile tyng hethang nang ce tea thui pa ai. Hini lä kai ma mityng qütä hai kangkawng qütä-a mätu pa te hai lä aebäla khaw te vi.

¹⁸Nang ce thung üng phütä na lä aethaw ö te vi. Kai lä Korin märü-a tyng haile y lyng näkha nang ce la dawng ö te vi.

¹⁹Tungaila Areng ma aely awng dylä, nang ce tea kai lä qae y te käläng-a ly ai. Kai ly te kätü-a, khimi ce ma äma ce üng aethaw saite lo na qawng-a cang y, haidae lä awng ai näte kai ce lä mäny ö vi ai.

²⁰Säthaw üng pyng saite pre lä älo awng mang thui saite y vi. Säthaw üng haidae-a awng te kae vi.

²¹Kai tyng saite kätü-a, nang ce lä kai tea äte älang hai-a sa hethang ngai hai te vi mei. Nang ce ae-ui ö y dylä, nang ce tea thingbyng hai kai ly vi ai. Tungaila nang ce ae-ui ö dylä, nang ce tea kai lä kangby jä-ai na kätyng bälung aevaw saite mäti vi ai.

1 Korin 5

Kangkawng-a sa tämang saite

¹Nang ce thung-a lawngtä lä täkübäjang sa vi näte khimi ce ma kai tea thui khü te vi. Säthaw bung mäny y saite na mäteng ma hini kätyng täkübäjang sa y lyng. Nang ce thung-a lawngtä lä änä-awitaw hai i vi näte kai lä thai te vi.

²Nang ce lä saerae kha bälungsi hethang awng ngaila, aethaw ö lae te vi. Hini khimi bung lä nang ma ce thung üng mäthoja hethang kae.

³⁻⁴Kai lä nang ce hai kähanglaw-a awng ngaila, kai üng bälung-a lä nang ce hai mangtä awng te vi. Vaihi nang ce üng aekäcö saite thung-a kai awng te kätyng, Areng Isu ma kai tea py saite aenae hai kai lä hini känyng he hawi te hunghö sa saite khimi tea dengpy hethang phüing dawng rüing pyng te vi dy. Nang ce lä kangkawng kätyng aecö ö hethang kae. Honi kätü-a kai üng bälung-a lä nang ce hai mangtä awng vi ai. Areng Isu üng haidae lä nang ce hai mangtä awng by vi ai.

⁵Nang ce lä hini khimi bung Setan angra üng äkö thung-a, a hethang kae. Äni üng ätabung tea Setan ma mätangbälai hai te phüing-a, äni lä ae-ui haw te vi. Tupyng-a Areng ly haile te kätü-a lä äni bung aeqang vi ai.

⁶Nang ce lä nang ma ce üng kangkawng phüing tea aethaw hethang hawi te y. Caekäcai thung-a, “Täkaw aepae saite aesi äjecäcaw lä täkaw awngmang-a aepae hai vi” näte tea nang ce lä aedawng haile ö. Honi kätyng, hunghö sa saite hini khimi lä awng mang saite khimi na tea hunghö sa haw hai te by vi.

⁷Nang ce lä hunghö hai aesui saite täkaw aepae te aesi kangrüng tea lä käde phae ö la. Hini kätyng sa dylä, nang ce lä täkaw aepae saite aesi qa y te täkaw kangthae kätyng lawng ö vi ai. Nang ce lä Säthaw üng khimi käcai tätang na lawng ö vi ai. Khrista lä mä-ai üng hunghö na tähang äma bung löci aesa te vi dy. Äni lä Judae na üng Cäqengja te pawia löci mawi-a bädü saite beram caw kätyng vi.

⁸Tukätephüing-a, Säthaw üng Cäqengja saite pawia kätü-a, mä-ai lä hunghö hai käsi sa te phüing thui saite täkaw aepae te aesi kangrüng hai sa hethang

kae y. Mä-ai lä täkaw aepae saite aesi qa y te hai paw i sa ö si. Kai lä cai saite hai lo mitang phüing thui hethang ngai te vi.

⁹Kai ma tä rü pyng saite cae thung-a, kai lä nang ce tea täkü bäng sa saite khimi na hai mangtä kangby jä-ai aesa y hethang thui te vi dy.

¹⁰Kai ma Säthaw bung mäny y saite khimi na lä täkü bäng sa saite na, bädö saite na, kaeling kaemae sa saite na hai mimi na tea cäphaw ö saite na vi näkha thui te y lyng. Nang ce lä hini khimi ce tea aehi dylä, hini älawngpre üng tho ö hethang kae.

¹¹Kai ma thui hethang ngai te lä khimi lawngtä ma, “Kai lä Khristen vi” näkha thui pyng-a, täkü bäng sa kha ae-aw saite, mimi na tea cäphaw saite, khimi ce tea käsi prawng saite, mä rui saite, kaeling kaemae sa saite na awng dylä, nang ce lä äni hai kangby jä-ai sa hethang kae y. Nang ce lä hini kätyng khimi ce hai bö mäteng mangtä ca ö hang.

¹²Kangkawng üng ärang-a awng saite khimi na tea tärae cei hethang lä kai üng kälu y lyng. Tungaila kangkawng hai aesui saite khimi tea nang ce lä tärae cei hethang kae.

¹³Kangkawng üng ärang-a awng saite khimi na tea lä Säthaw ma tätang tärae cei vi ai. Caekäcai thung-a honi phüing thui te lä, “Hawi y saite khimi bung lä nang ce thung üng mäthoja la” näkha awng vi.

1 Korin 6

Khristen tingtawi tärae aesa ö hang

¹Nang ce thung-a yng saite khimi lawngtä hai kälang lawngtä älo ae-e kha Säthaw yng y saite tärae cei te kung tea ly dylä aesyng ö te y vi. Tä mang saite tea lä Säthaw üng khimi na ma tärae cei kae sy.

²Vaimaw mang-a Säthaw üng khimi na lä älawngpre üng khimi na tea tärae cei ai näte nang ce lä mäny ö y mei. Nang ce ma hini älawngpre üng khimi na tea tärae cei ai nädylä, nang ma ce thung-a ämö cäpi tea nang ce lä tärae cei haw hethang kae.

³Mä-ai lä Känipre angkawtha na tea mäteng ma tärae cei ai näte nang ce lä mäny ö y mei. Tukätephüng-a käni qütä mä-ai aeting te älo ae-e saite na tea lä nang ce ma tärae cei khü haw ö hethang kae.

⁴Hini kätyng nang ce ämö cäpi na awng dylä, kangkawng üng khimi na ma mäthi y saite tärae cei te kung tea nang ce lä ätephüng-a ly ö te vi mei.

⁵Nang ce lä saerae hethang tähang-a, kai lä nang ce tea hini phüng thui te vi. Nang ce üng kangkawng-a, yng saite khimi tingtawi älo ae-e saite tea mädü hethang bälunghae saite khimi lawngtä mäteng la awng ai be.

⁶Hini kätyng sa te jüng-a, Khristen lawngtä lä äma üng kangby jä-ai sa tämang kha cy hethang yng y saite tärae käcei kung tea ly te vi. Yng y saite tärae cei te kung tea ly kha tärae mädü hai ö te vi.

⁷Nang ma ce tingtawi tärae aesa te lä, nang ce tea Setan ma mäja vi näte mätü ö te vi. Nang ce üng kangby jä-ai ma nang ce tea hunghö sa kha kaeling kaemae sa te na tea lä khung ö hethang hawiky te vi.

⁸Honi jüng-a nang ce lä nang ma ce tingtawi sa tämang ö te vi. Nang ce lä nang ma ce tingtawi kaeling kaemae aesa ö te vi. Honi kätyng nang ce lä yng saite kangby jä-ai na tea sa ö te vi.

⁹⁻¹⁰Säthaw bung mäny saite khimi na lä Säthaw üng pyng saite pre hai aesui y näte nang ce lä kähawi-a mäny ö te vi. Nang ce lä mä-ai ma tea kaeling kaemae sa ö hethang kae y. Täkübajang sa saite khimi na, mimi tea cäphaw saite na, nawngpui, nawngpaw käläng na hai i saite na, nawngmäcaw tingtawi i saite na, bäru saite na, ae-aw saite na, bäru saite na, käsi prawng saite na lä Säthaw üng pre pyng saite hai aesui ö te y vi.

¹¹Angcü üng hai ma nang ce thung üng khimi phütä lä honi kätyng käsi na sa ö te vi. Tungaila Säthaw lä nang ce üng hunghö na tea bäse pang kha cai hai te vi. Areng Isu Khrista hai Säthaw üng Muilaw hai-a nang ce lä Säthaw üng maw-a khimi kəcüng-a lawng ö vi dy.

Säthaw üng phung-ang tähang nang ce üng ätabung tea tawng ö

¹²Nang ce thung-a khimi phütä lä, “Kai ce lä ngai saite angxynlyng na tea sa haw te vi” näkha nä ö vi. Älawng cy. Tungaila äte angxynlyng na lä nang ce üng tähang lä hawi te y vi. “Kai lä kai ma ngai saite angxynlyng na tea sa haw vi” Tungaila, kai lä ätete hae haetä üng mawsawng-a lawng hang sy.

¹³Khimi käläng lawngtä ma, “Käcakänei lä äjo tähang vi. Äjo lä käcakänei tähang vi” näkha nä vi. Älawng cy. Tungaila Säthaw lä hini känetä tea lä teng hai vi ai. Ätabung lä täkübäjang sa hethang tawng y käla, Areng üng mawsawng lawng hethang tawng ö vi ai. Areng lä mä-ai üng ätabung tea rui pa vi ai.

¹⁴Säthaw ma Areng Isu bung kädü thung üng mäning haile tyng vi dy. Mä-ai bung la äma üng haidae hai-a mäning haile tyng by vi ai.

¹⁵Nang ce üng ätabung na lä Khrista üng ätabung kaepreng na kätyng vi näte tea nang ce lä mäny ö te vi. Khrista üng ätabung kaepreng tea lä nawngmädi kangdei üng ätabung hai aesätawng ö hang.

¹⁶Khimi lawngtä lä nawngmädi kangdei hai mangtä i dylä, honi nawngmädi hai ätabung haetä-a lawng vi dy näte nang ce lä mäny ö te vi dy. Caekäcai thung-a, “Nawngmäcaw hai nawngmädi lä ingthawng sa hawi te kätü-a, änini lawng netä lä bungtä-a lawng vi ai dy” näkha täru te vi.

¹⁷Tungaila Areng hai aesätawng saite khimi lä, Muilaw Käcai hai-a Areng hai bungtä-a lawng te vi.

¹⁸Täkübäjang sa ö hang. Khimi ma sa saite hunghö käläng qütä lä äma üng ätabung ärang mang üng kae vi. Tungaila täkübäjang sa saite khimi üng hunghö lä äma üng ätabung tea sa tämang te vi dy.

¹⁹Nang ce üng ätabung lä Muilaw Käcai ma aeta saite Ingekäcai vi näte mäny ö te vi. Säthaw lä Muilaw Käcai bung nang ce tea py te vi dy. Nang ce üng ätabung lä nang ma ce üng y vi. Säthaw ma pyng te kae.

²⁰Säthaw lä nang ce bung ävang py kha rang te vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä Säthaw üng phung-ang leng hethang nang ma ce üng ätabung tea tawng ö hethang kae.

1 Korin 7

Ingthawng sa saite phüing

- ¹Nang ce ma cae tärü kha älo düng saite phüing tea kai lä älo mäthang te vi. Ingthawng sa y käla awng te dylä hawi vi.
- ²Tungaila khimi ce lä täkübäjang sa vävawi te phüing-a, nawngmäcaw qütä lä äma ce üng nawngpui awng hethang kae. Nawngmädi qütä la äma üng nawngpaw awng hethang kae.
- ³Nawngpaw lä änawngpui hai i hethang kae. Änawngpui la änawngpaw hai i hethang kae te by vi.
- ⁴Ingthawng sa saite nawngmädi lawngtä üng ätabung lä äma qaitä pyng te y. Äni üng ätabung lä änawngpaw hai la aesui te vi. Honi kätyng ingthawng sa saite nawngmäcaw la äma üng ätabung tea äma qaitä pyng te y by vi. Äni üng ätabung la änawngpui hai aesui te by vi.
- ⁵Änawngpui hai änawngpaw lä mangtä i y käla awng hethang kae te y. Änini lä aetang he kätü awng mang rae hethang ngai hawi dylä, lawng netä bälung aedü saite kätü khai kha, i y käla awng haw vi. Honi pyng dylä, änini lä mangtä i haile hethang kae. Hokä dylä Setan angra lä änini tea täkübäjang sa hai hethang the y vi ai. Ätephüing-a mei nädylä, ingthawng sa saite nawngpui nawngpaw lä mangtä i y käla ma awng hethang lä jahaw te y vi.
- ⁶Hini na kai lä nang ce tea särilo hai thui te y lyng. Älang kähawi mätü te kae vi.
- ⁷Kai lä ingthawng sa y käla awng te kätyng, khimi qütä awng dylä, hawiky vi näkha kai lä dawng te vi. Tungaila khimi qütä tea lä Säthaw ma äma ce üng sakaw saite na py qi te vi. Säthaw ma khimi ce tea py te sakaw saite na lä haetä hai haetä aetawng te y vi.
- ⁸Ingthawng sa y rawng saite nawngmädi nawngmäcaw na hai lömai na tea, kai lä thui hethang ngai. Kai kätyng mä-ai ma qaitä awng kha ingthawng sa y dylä, nang ce tähang lä hawiky te vi.

⁹Tungaila nawngpui läsy, nawngpaw läsy kangby jä-ai hai i hethang ngaiphi saite bälung aepä-üng haw y dylä, ingthawng sa hethang kae. Nawngpui läsy, nawngpaw läsy kangby jä-ai hai i hethang ngaiphi saite bälung awng te qawng-a ingthawng sa te lä hawiky te vi.

¹⁰Ingthawng sa saite khimi na tea hini särilo py hethang kai lä ngai te vi. Hini särilo lä kai te üng y. Areng üng särilo vi. Nawngpui lä ä nawngpaw hai aekhai hethang kae y dy.

¹¹Nawngmädi ma aekhai dylä, äni lä ingthawng sa haile tyng hethang kae y. Tukä y dylä ä nawngpaw hai aebädü hai kha ä nawngpaw tea vawi haile tyng sy. Ä nawngpaw la ä nawngpui hai aekhai hethang kae y.

¹²Yng saite khimi käläng na tea kai lä älo thui hethang ngai. Hini särilo lä Areng te üng y. Hini lä kai te üng vi. Yng saite nawngpaw lawngtä lä yng y saite nawngpui lawngtä hai ingthawng sa vi nä mai si. Ä nawngpui lä ä nawngpaw hai mangtä awng hethang ngai dylä, ä nawngpaw lä äni hai aekhai hethang kae y.

¹³Yng saite nawngpui lawngtä lä yng y saite nawngpaw lawngtä hai awng vi nä mai si. Ä nawngpaw lä ä nawngpui hai awng hethang ngai dylä, ä nawngpui lä äni hai aekhai hethang kae y.

¹⁴Ätephüng-a mei nädylä, yng y saite nawngpaw lä, äma üng yng saite nawngpui hai-a Säthaw maw-a cai hai te vi. Honi kätyng yng y saite nawngpui lä äma üng yng saite nawngpaw hai-a Säthaw maw-a ca hai te vi. Hokä dylä, änini üng caw nade na lä Säthaw maw-a cai hai ö te vi. Hokä y dylä änini üng caw nade na lä Säthaw bung mäny y saite na kätyng vi ai. Tungaila änini üng caw nade na lä Säthaw maw-a cai hai tätang ö te vi.

¹⁵Tungaila yng y saite ä nawngpui y dylä, ä nawngpaw lä yng saite ä nawngpui y dylä, ä nawngpaw hai aekhai he ngai dylä, yng saite khimi lä honi tea mäkhäng hethang kae te y. Yng y saite kangby jä-ai lä äma üng yng saite kangby jä-ai hai aekhai dylä, yng saite khimi lä honi ingthawng sa saite üng aelawi te vi. Säthaw lä mä-ai bung awngneng-a hing hai hethang ngai te vi.

¹⁶Änawngpui na ä, nang ce ma nang ma ce üng yng y saite nawngpaw na bung aeqang ai näte nang ce lä mäny haw ö y. Honi kätyng nawngpaw na ä, nang ce ma nang ma ce üng yng y saite nawngpui na bung aeqang ai näte nang ce lä mäny haw ö y.

Säthaw ma ka te kätyng awng ö

¹⁷Tudylä nang ce bung Säthaw ma ka te kätü-a, nang ce awng saite kätyng-a nang ce lä awng ö jawjaw ba. Kai lä kangkawng qütä-a hini kätyng mätu te vi.

¹⁸Säthaw lä lengkhüng täke pyng saite khimi bung ka vi dylä, äni lä äma üng lengkhüng täke pyng saite ätabung hai awng jawjaw ba. Säthaw lä lengkhüng täke y saite khimi bung ka vi dylä, äni tea lä lengkhüng täke hai vi hang lawi.

¹⁹Khimi lawngtä lengkhüng täke te, täke y te lä aely leng te y. Säthaw üng lo tängai hethang xyng ni aely lengky te kae vi.

²⁰Säthaw ma nang tea ka te kätü-a, nang ma ce awng saite kätyng-a awng ö jawjaw ba.

²¹Säthaw ma nang ce bung ka te kätü-a mawsawng tangnae lawngtä vi dylä, nang ce lä bälungbi ö hang. Tungaila khimi kaelawi lawng hethang älang haetä awng dylä, honi kätyng tawng ba.

²²Nang ce lä mawsawng tangnae lawng te kätü-a Säthaw ma nang ce bung ka vi dylä, Areng Isu Khrista hai-a vaihi nang lä khimi kaelawi kätyng lawng vi dy. Honi kätyng Säthaw ma khimi kaelawi bung ka vi dylä, äni lä vaihi Khrista hai aesui kha äni lä Khrista üng mawsawng tangnae-a lawng te vi.

²³Säthaw lä nang ce tähang ävang py kha nang ce bung rang vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä khimi ce üng mawsawng tangnae na lawng ö hang.

²⁴Kangby jä-ai na ä, nang ce bung Säthaw ma ka qi te kätü-a, awng saite kätyng-a Säthaw üng maw-a nang ce lä awng jawjaw hethang kae.

Ingthawng sa y saite anglaw na, särai na hai lömai na phüng

²⁵Ingthawng sa vai y saite anglaw na hai särai na tähang särilo Areng ma kai tea py te y vi. Tungaila Areng üng tähang kähawi hai-a nang ce lä kai tea ae-y haw ö te phüng-a, kai üng dawng saite na tea kai lä thui vi ai.

²⁶Mä-ai lä rae saite kätü-a hing te phüng-a, awng saite kätyng nang ce lä awng jawjaw ö hethang hawiky vi näkha kai lä dawng te vi.

²⁷Nang ce lä ingthawng sa rüing pyng te vi dylä, aekhai hethang bälung awng he kae y. Ingthawng sa y te rawng nädylä, nang ce lä ingthawng sa ö y ma hang.

²⁸Tungaila nang ce ingthawng sa dylä, nang ce lä hunghö awng ö y. Anglaw lawngtä ingthawng sa dylä, äni lä hunghö awng y. Tungaila nang ce ingthawng sa dylä, mätang saite na hai aeting ö ai. Kai lä nang ce tea hini mätang saite na aeting hai hethang ngai te y vi.

²⁹Kangby jä-ai na ä, Säthaw üng kälü sa hethang kätü lä awng mang y vi näte kai thui hethang ngai te vi. Nawngpui awng saite yng te khimi lawngtä lä änawngpui awng y te kätyng awng hethang kae.

³⁰Bälungsi xüing saite na lä bälungsi y te kätyng awng hethang kae. Anghawtho hethang awng saite na lä anghawtho hethang awng y te kätyng awng hethang kae. Lawng lawngtä ma ätete hae haetä tea rang dylä, honi lä äma hai aesui y te kätyng äni lä awng hethang kae.

³¹Vaihi khimi phütä na lä älawngpre üng khimi na kätyng awng ngaila hini älawngpre hai aesui saite na tea lä bälungrui sui jawjaw ö hethang kae y. Ätephüng-a mei nädylä, älawngpre hai hini älawngpre qawng-a awng saite angxynlyng na lä la ö vi ai.

³²Tungaila kai lä nang ce tea hini na phüng bälungbi hai hethang ngai te y vi. Ingthawng sa y saite khimi lä Areng üng kälü sa saite hai äma tea kawng hai saite phüng xyng tea dawng te vi.

³³Tungaila ingthawng sa saite lawngtä lä änawngpui aely ngai saite phüng dawng he kae. Äni lä äma üng nawngpui kawng hethang ngai hai te vi.

³⁴Tukätephüng-a äni üng bälung lä phü netä awng te vi. Ingthawng sa y saite nawngmädi, y dylä anglaw lä Areng üng kälu sa saite phüng xyng dawng te vi. Äni lä Areng hai aesui king kha cai hethang ngai te vi. Ingthawng sa saite nawngmädi lä käni qütä änawngpui hai caw nade na tähang aely ngai saite phüng dawng hethang kae te by vi. Äni lä änawngpaw üng bälung kawng hai hethang la ngai te vi.

³⁵Kai lä nang ce tea säbawng hethang ngai te phüng-a, hini kätyng thui te vi. Nang ce tea kai lä särilo thui te y lyng. Nang ce lä Säthaw üng khimi na tähang aeteng khaw-a awng hai hethang kai lä nang ce tea säbawng he ngai te vi. Areng üng kälu tea bälung känetä awng y käla ma sa hethang kai lä nang ce tea ngai hai te vi.

³⁶Nawngmäcaw lawngtä ma ingthawng sa hethang nawngmädi lawngtä bung aengang vi dy nä mai si. Äni ma honi nawngmädi hai aepawng y dylä aevaw y näkha äni lä dawng te vi. Y dylä äni lä nawngmädi hai mangtä i hethang ngaiphi vi näre mai si. Hokä dylä äni lä ingthawng sa hethang kae. Hini lä hunghö awng te y lyng.

³⁷Tungaila khimi lawngtä lä kähawi-a dawng kha äma üng kängai tea aepä-üng haw dylä, äma aengang saite nawngmädi hai mangtä i hethang ngaiphi te bälung awng y dylä, äni hai aepawng y te lä hawiky te vi.

³⁸Tukätephüng-a aengang pyng saite nawngmädi bung khimi lawngtä ma ingthawng sa dylä hawi. Tungaila äni lä ingthawng sa y käla awng dylä, hawiky te vi.

³⁹Ingthawng sa saite nawngmädi lä änawngpaw hing te khytä äni üng nawngpui-a lawng jawjaw te vi. Tungaila änawngpaw dü dylä, äma ngai saite nawngmäcaw hai ingthawng sa haw te vi. Hini nawngmäcaw lä yng saite khimi lawng hethang kae.

⁴⁰Tungaila nawngmädi lömai lä ingthawng sa y käla awng dylä, äni tähang lä hawiky näkha kai lä dawng te vi. Kai tea Säthaw üng Muilaw la awng vi dy näkha kai lä dawng te vi.

1 Korin 8

Mimi na tea löci sa saite mawi phüng

¹Vaihi mä-ai lä Säthaw bung mäny y saite khimi na ma mimi na tea löci sa saite mawi phüng thui ö si. Mä-ai angxynlyng na lä hini tea mäny saite bälung awng näte nang ce lä thui haw ö vi. Mäny saite khimi phütä na tea bälung leng ö te vi. Tungaila mä-ai Khristen na tingtawi bälung aevaw dylä, mä-ai ma tingtawi aethaw aepy ö te vi.

²Äte angxynlyng na mäny hethang äma ma dawng saite khimi lawngtä lä äma mäny hethang kae saite tea mäny te y vi rawng.

³Tungaila khimi lawngtä ma Säthaw tea bälung aevaw dylä, Säthaw lä honi khimi bung mäny te vi.

⁴Tukätephüng-a kai lä nang ce tea mimi na tea löci sa pyng te mawi ca saite phüng, thui hethang ngai. Mimi hai aesui saite äte khömang la älawng-a awng y näte hai Säthaw lä lawngtä xyng awng näte tea mä-ai yng saite na lä mäny ö te vi.

⁵Käni hai älawng qawng-a khimi ce ma khömang hai Areng näkha mäthi saite awng mang te vi. Tungaila äni ce lä haidae awng tätang te y vi.

⁶Tungaila mä-ai tähang lä Säthaw lawngtä xyng kha äni lä mä-ai üng Pä-ai vi. Äni lä äte angxynlyng na tea sa vi dy. Äni tähang mä-ai lä hing ö te vi. Mä-ai tähang Areng lawngtä xyng awng kha äni lä mä-ai üng Areng Isu Khrista vi. Säthaw lä äte angxynlyng na tea äni hai-a sa vi dy. Äni hai-a mä-ai lä Säthaw tähang hing ö te vi.

⁷Tungaila khimi qütä lä honi tea mäny y. Khimi phütä na lä vaihi khytä mimi cäphaw saite reitae na tea tämang haw ö te y vi. Tukätephüng-a äni ce lä mimi na tea löci sa pyng saite mawi ca dylä, mimi na hai aesui vi näkha vaihi khytä äni ce lä dawng ö te vi. Äni ce üng käsi kähawi mäny saite bälung lä aethawdi te phüng-a, äni ce lä mimi na tea löci sa pyng saite mawi ca te lä äma ce tea pawprae hai te vi näkha äni ce lä dawng ö te vi.

⁸Tungaila mä-ai lä ca saite amäjä na hai-a Säthaw tea kawng hai haw te y. Mä-ai lä hini löci mawi ca te, ca y te lä Säthaw üng maw-a aely leng te y lyng.

⁹Säthaw ma mä-ai tea ngai saite amäjä na ca hethang py pyng te vi dy. Tungaila nang ce lä mä-ai ma üng ca saite na phüng-a yng te aethawdi saite mä-ai üng kangby jä-ai na hunghö sa y hethang sädi khai ö he kae.

¹⁰Käsi kähawi mäny saite bälung aethawdi saite nang ce üng yng saite kangby jä-ai lä mimi üng ing-a nang ce ma ca saite tea nung vi näkha thui ö nä mai si. Nang ce lä bälunghae saite khimi vi näte äni lä mäny te vi. Tukätephüng-a äni lä mimi tea löci sa pyng saite mawi tea lä ca haw vi näkha dawng haw te vi.

¹¹Hini kangby jä-ai tähang Khrista lä dü pa te vi dy. Tungaila äni üng yng saite lä aethawdi te phüng-a, nang ce üng mänykaw saite ma äni üng yng saite tea lä täphra vi ai.

¹²Hini kätyng-a käsi kähawi mäny saite bälung lä aethawdi saite nang ce üng kangby jä-ai tea tämaw ca kha sa tämang hai te vi. Hini kätyng nang ce lä Khrista tea sa tämang ö te by vi.

¹³Tukätephüng-a kai üng ca saite, yng saite hai-a kai üng kangby jä-ai tea hunghö sa hai vi dylä, kai lä manila ängang ca haile tyng y vi ai. Tudylä yng saite na lä hunghö sa hai ö y vi ai.

1 Korin 9

Pawlae lä angtawtha vi näte mätü vi

¹Kai lä khimi kaelawi kha angtawtha lawngtä vi. Kai lä mä-ai üng Areng Isu bung kai ma üng ämi na hai nung khe vi dy. Kai üng kälü phüng-a, nang ce lä Areng hai aesui te vi.

²Khimi käläng na ma kai tea angtawtha kätyng dawng y ngaila, nang ce lä kai bung angtawtha lawngtä-a mäthi khü hethang kae ö te vi. Nang ce lä Areng hai bungtä-a awng saite lä kai lä angtawtha lawngtä näte tea mätü saite äsäny vi.

³Angtawtha lawngtä kätyng kai üng aenae tea e saite khimi na tea honi kätyng kai lä älo mäthang te vi.

⁴Kai ma sa saite kälu tähang kai lä käckäkänei aeteng khaw-a dang näte lä älawng khaw te vi.

⁵Angtawtha käläng na, Areng üng kangby khekhe hai Peterae lä äni ce khölawng ly te kätü-a, äma ce üng Khristen nawngpui na bung mangtä nähai ö te vi. Kai lä hini kätyng sa haw te by.

⁶Ca saite tähang tangkae awng hethang Banaba hai kai ni ma qaitä lä kai ma ni üng äkö na hai-a sa te vi mei.

⁷Reisae na lä mä-ai ma üng tangkae hai täre aety ö te y. Cäpje angkhaw-a kälu sa saite khimi na lä äthai na ca ö khaw te vi. Beram rui saite kung na lä äma ce üng beram na üng känö tui nei hethang dang ö khaw te vi.

⁸Kai lä káni qütä khimi ce aeting saite phüng na thui te vi. Tungaila hini kätyng Mosi üng ubädi thung-a la tärü te by vi.

⁹Mosi üng Ubädi thung-a, “Caw aeti saite raebawi üng täbawng tea lä tämüng pa hang” näkha näte vi. Säthaw ma hini kätyng thui te kätü-a, raebawi phüng qaitä tea äni lä dawng te y.

¹⁰Areng üng kälu sa saite mä-ai phüng äni lä tätang dawng kha thui te vi. Tätang khaw-a, hini lo na lä mä-ai tähang tärü te vi dy. Laithawng saite khimi na hai caw ae saite khimi na lä äma ce üng ävang dang hethang aethang khai kha sa ö khaw te vi.

¹¹Kai ce lä Muilaw Käcai ma py saite ämöti na üng bälung thung-a mäthu ö pyng te vi dy. Tukätephüng-a kai ce lä caw ae te kätyng nang ce te üng käckäkänei hai kä-o nitha na dang hethang aeteng khaw ö te vi.

¹²Nang ce lä Khrista üng kälu sa saite khimi käläng na tea säbawng dylä, kai ce tea la nang ce lä säbawng he kae khaw ö te vi. Tungaila kai ce lä nang ce ma säbawng hethang kae saite tea kai ce lä la ö te y. Kai ce lä Khrista üng Angthang Kähawi tea mäkhäng y hethang awng te phüng-a, mätangbälai saite na thung-a awng ö te vi.

¹³Sāthaw üng Inγκάcai-a kālu sa saite khimi na lä honi üng āma ce üng kācakānei na dang ö vi. Maicang-a löci sa saite mäthykung lä maicang üng mawi na tea ca haw vi näte nang ce lä mäny ö khaw te vi.

¹⁴Honi kātyng Anghang Kāhawi thui saite khimi na lä honi Anghang thui te hai-a hing hethang kae näkha Areng ma särilo py pyng te vi dy.

¹⁵Tungaila kai ma dang hethang kae saite üng äte la kai lä tawng te y vi. Nang ce ma kai tea hae haetä py hai hethang ngai te phüng-a, kai lä nang ce tea hini cae täri te y. Kai lä tangkae la y kāla, Anghang Kāhawi thui saite phüng tea aethaw haw te vi. Hokä aethaw saite tea tüng y näkha khimi ce ma thui ö te qawng-a lä, kai tähang dü te lä hawiky vi ai.

¹⁶Kai lä Anghang Kāhawi thui te phüng-a, aethaw hethang awng te y vi. Sāthaw ma kai tea hini lo thui hai pyng te vi dy. Honi Anghang Kāhawi thui y dylä, kai lä tähang si vi ai.

¹⁷Kai lä Anghang Kāhawi thui hethang kai ma üng aely kāngai kātyng re dylä, kai lä ävang dang hethang kae. Tungaila Sāthaw lä kai tea hini kālu sa hethang särilo py kha kai lä äni üng lo tea tängai khü te vi.

¹⁸Tukätephüng-a kai dang hethang lä äte ävang mei. Kai tähang lä tangkae y kāla, Anghang Kāhawi thui saite lä kai üng ävang vi. Anghang Kāhawi thui te kätü-a, kai üng dang hethang kae saite tea kai lä mākai te y lyng.

¹⁹Kai lä khimi kaelawi lawngtä vi. Kai lä ämi üng mawsawng tangnae la y. Tungaila khimi awng mang saite na Khrista tea yng hai hethang kai lä khimi qütä üng mawsawng tangnae kātyng lawng te vi.

²⁰Kai lä Judae khimi na hai mangtä awng te kätü-a, äni ce lä Khrista tea yng ö te phüng-a, Judae khimi lawngtä kātyng awng te vi. Mosi üng ubädi lä kai tea pyng te y vi dy. Tungaila Mosi üng ubädi tea hui saite Judae khimi na hai mangtä awng te kätü-a lä äni ce kātyng kai lä awng te by vi. Tudylä Judae khimi na lä Khrista tea yng ö vi ai.

²¹Kai lä khimi ceng kālang na hai mangtä awng dylä, Mosi üng Ubädi awng y saite ceng kālang na kātyng awng te vi. Äni ce Khrista tea yng ö hethang,

kai lä hini kätyng sa te vi. Kai lä Säthaw üng Ubädi tea tängai y lyng näkha thui te y. Kai lä Khrista üng Ubädi tea hui tätang te vi.

²²Kai lä yng te aethawdi saite khimi na hai mangtä awng dylä, äni ce Khrista tea yng ö hethang kai lä yng te aethawdi saite khimi lawngtä kätyng awng te vi. Tudylä äni ce lä Khrista tea yng ö vi ai. Khimi phütä na ätemakä hai la yng haw hethang kai lä khimi cawngkhang na kätyng awng te by vi.

²³Kai lä Angthang Kähawi aethang hai dü hethang hini kätyng sa te vi. Kai lä Angthang Kähawi hai-a dang saite tähang kähawi khimi qütä tea dang hai hethang ngai te vi.

²⁴Aehui te aepreng saite thung-a aehui saite khimi na lä awng mang-a ngaila, ävang lä khimi lawngtä xyng dang te kae vi näte nang ce lä mäny ö vi. Tukätephüng-a nang ce lä ävang dang hethang aehui ö.

²⁵Aepreng saite thung-a qa saite khimi na lä äma ce tea mityng qütä-a aeküng ö. Äni ce lä bäja hethang hai pra saite ävang dang hethang aethawsa ö te vi. Tungaila mä-ai lä dungtäsa awng jawjaw saite ävang dang hethang aethawsa ö te vi.

²⁶Tukätephüng-a kai lä mawkung awng pyng saite mityng-a kätaw-a aehui te vi. Kai lä aeli tea äkö hai thy kha aetu saite khimi kätyng y lyng.

²⁷Kai lä aepreng saite khimi lawngtä kätyng kai ma üng ätabung hai kai ma üng bälung tea aeküng te vi. Hokä y dylä kai lä khimi käläng na tea Angthang Kähawi thui ngaila, kai ma khekhe lä Säthaw üng aely kätyng awng y saite khimi-a lawng haw te vi.

1 Korin 10

Mimi cäphaw saite na tea sädi py saite

¹Kangby jä-ai na ä, jangni-a mä-ai üng kangsi kangjaw na lä Mosi hai mangtä daithung kârang-a awng te kätü-a, äni ce lä ätemakä awng mei näte tea nang ce lä dawng tämang ö hethang kae y. Säthaw lä äni ce angxynlyng na tea

khö angnüng hai khu kha lolang mätü pa te vi. Äni ce angxynlyng na lä pangle kangthing tea äkho sui y käla ma aekae ö te vi dy.

²Äni ce angxynlyng na lä Mosi üng äkähui na lawng hethang khö angnüng hai pangle thung-a baptismae la ö vi dy.

³Äni ce angxynlyng na lä Säthaw ma äma üng haidae hai-a py saite täkaw tea mangtä ca ö te vi dy.

⁴Äni ce angxynlyng na lä Säthaw ma py saite tui tea mangtä nei ö vi dy. Äni ce lä Säthaw ma äma ce tähang sa rüing pa saite lungphö üng lawng saite tui tea nei ö vi dy. Honi lungphö lä äni ce hai mangtä awng jawjaw saite Khrista Äma khekhe vi dy.

⁵Tungaila Säthaw lä äma üng khimi awng mang saite na tea kädawtho vi dy. Tukätephüng-a Säthaw lä äni ce tea dü hai kha äni ce üng äro na tea lä daithung kärang-a aehi sangxang hai ö pa vi dy.

⁶Hini tyng saite na lä mä-ai tähang aetu nae haetä lawng te vi. Mä-ai üng kangsi kangjaw na lä ngaiphi tüng y saite bälung na awng te kätyng mä-ai lä awng ö hethang kae y.

⁷Äni ce thung üng phütä na lä mimi na tea cäphaw te kätyng mä-ai lä cäphaw ö hethang kae y. Caekäcai thung-a täri te lä, “Isrelae khimi na lä pawu sa kha nei ca ea ceng kälang na kätyng lang kha täkübäjang sa ö te vi dy” näkha awng te vi.

⁸Äni ce thung üng phütä na täkübäjang sa te kätyng mä-ai lä sa ö hethang kae y. Tukätephüng-a Säthaw lä känitä-a äni ce thung üng khimi lawng 23, ootä na bung dü hai ö pa te vi dy.

⁹Mä-ai lä Areng tea käny hethang kae y. Äni ce thung üng phütä na lä Areng tea käny te phüng-a, bärui na kei kha äni ce lä dü ö vi dy.

¹⁰Äni ce thung üng phütä na ma thuisung te kätyng, mä-ai lä thui sung ö hethang kae y. Säthaw lä täphra saite Känipre angtawtha tea mätaw kha äni ce bung bädü hai ö pa vi dy.

¹¹Mä-ai üng kangsi kangjaw na tea hini kätyng aeting te lä mä-ai tähang aetu nae haetä-a lawng te vi. Hini tyng saite na lä mä-ai tea sädi py hethang täri te vi dy. Mä-ai hing saite kätü lä kangkhüng üng kätü hai aenai ö te vi dy.

¹²Tukätephüng-a nang ce lä yng te cakhi-a aedaw te vi näkha dawng dylä, aetüng kha nang ce üng yng saite pra y hethang sädi khai ö.

¹³Hunghö sa hethang the saite nang ce aeting saite lä khimi qütä na la aeting ö te by vi. Säthaw lä äma üng älo aedo saite tea hui khü te phüng-a, bäja haw y te the saite na tea aeting y vi ai. Nang ce lä the saite aeting te kätü-a, bälung cakhi hai hethang Säthaw ma nang ce tea aethaw py vi ai. The saite thung üng Säthaw lä nang ce tähang tho hethang älang la sa rüng vi ai.

Mimi tea cäphaw saite pawı hai Areng üng Kädüngbö

¹⁴Tukätephüng-a kangby jä-ai na ä, nang ce lä äni ce ma cäphaw saite mimi na tea aehi ö.

¹⁵Kai lä bälunghae saite khimi na kätyng nang ce tea thui te vi. Kai thui saite lo tüng dylä, nang ce lä dawng ö.

¹⁶Areng üng kädüngbö ca te üng bynglyng tea mä-ai lä nei te kätü-a, Säthaw tea bälaw ö te vi. Honi kätü-a mä-ai lä Khrista üng äthi mangtä nei kha äni üng dü saite tea aedawng haile tyng ö te vi. Täkaw tea täpe te kätü-a, mä-ai lä Khrista üng ätabung tea mangtä ca ö te vi.

¹⁷Täkaw lä haetä awng te phüng-a, hini täkaw tea ca saite mä-ai lä awng mang ö ngaila, ätabung lä haetä kätyng vi.

¹⁸Isrelae khimi na phüng aedawng ö. Säthaw tähang maicang qawng-a löci sa te üng mawi ca saite khimi na lä Säthaw hai äma ce tingtawi bungtä lawng ö te vi.

¹⁹Kai thui hethang ngai te lä mimi hai mimi na tea löci sa saite na lä haedae awng y vi.

²⁰Tungaila mimi na tähang löci na sa saite lä angra na tähang löci aesa ö tätang te vi. Äni ce lä Säthaw tea löci na sa ö te y. Kai lä nang ce tea angra na hai kangby jä-ai aesa hethang ngai hai te y vi.

²¹Nang ce lä Areng üng bynglyng hai angra na üng bynglyng tea nei mei haw ö y lyng. Nang ce lä Areng üng loka hai angra na üng loka tea ca mei haw y lyng.

²²Mä-ai lä Areng tea pä-e hai hethang ngai ö te vi mei. Mä-ai ma lä Areng qawng-a aethaw awngky näkha dawng ö te vi mei.

Säthaw üng phung-ang tähang awng ö

²³Nang ce ma, “Kai ce lä sa hethang ngai saite angxynlyng na tea sa haw ö te vi” näkha nä ö te vi. Tätang khaw vi. Tungaila äte angxynlyng na lä yng saite na tähang aerawi te y lyng. Nang ce ma, “Mä-ai lä äte angxynlyng na sa haw vi” näkha nä ö te vi. Tungaila äte angxynlyng na lä yng saite na tea säbawng ö te y.

²⁴Ämi lawngtä la äma üng tähang qaitä ävang dang hethang dawng hang. Khimi käläng na ävang dang hethang dawng hai pa ö.

²⁵Nang ce lä seng-a jaw saite ängang angxynlyng na tea ca ö haw te vi. Hini ängang phüng düng y käla ma käsi kähawi mäny saite bälung käcai hai nang ce lä ca ö.

²⁶Caekäcai thung-a, “Älawng hai hini älawngpre-a awng saite angxynlyng na lä Areng hai aesui saite vi” näkha näte vi.

²⁷Yng y saite khimi lawngtä ma nang ce bung bö ca hethang ka ea ly hethang ngai dylä, ly kha ca ö. Loka thung-a awng saite käcakänei na tea düng y käla ma käsi kähawi mäny saite bälung käcai hai nang ce lä ca ö.

²⁸Tungaila khimi lawngtä ma nang ce tea, “Honi ängang lä mimi tea löci sa pyng saite mawi vi” näkha nädylä, honi tea nang ce lä ca hethang kae y. Nang ce tea thui pa saite hini khimi üng käsi kähawi mäny saite bälung tähang nang ce lä ca ö hang.

²⁹Nang ce üng käsi kähawi mäny saite bälung phüng kai lä thui te y. Kai lä nang ce tea thui saite khimi üng käsi kähawi mäny saite bälung phüng tea thui te vi. Nang ce thung üng khimi phütä lä, “Säthaw ma kai tea ätete na sa hethang aelawi saite py vi nädylä, ätephüng-a khimi käläng üng käsi kähawi

mäny saite bälung kätyng kai tea tärae cei hethang kae te vi mei” näkha nä ö te vi.

³⁰Kai lä Säthaw tea bälaw kha käckäkänei ca dylä, kai bälaw saite käckäkänei phüng-a “Ämi ma kai tea cy haw ai mei” näkha näte vi.

³¹Nang ce lä ca saite läsy, nei saite läsy, sa saite läsy, Säthaw üng phung-ang tähang sa ö hethang kae.

³²Nang ce lä Judae khimi na, Ceng käläng na, Khristen kangkawng üng khimi na ma hunghö sa hai y hethang-a awng ö ba.

³³Kai üng sa saite na hai-a khimi angxynlyng na kawng hai ö hethang kai lä aethawsa te vi. Nang ce la honi kätyng sa ö. Kai lä kai ma ävang dang hethang tähang sa te y. Khimi käläng na ävang dang hai hethang sa te vi. Ätephüng-a mei nädylä, kai lä khimi awng mang saite na bung Säthaw ma aeqang hethang ngai hai te vi.

1 Korin 11

¹Kai lä Khrista tea aetu nae-a khai te kätyng, nang ce la kai tea aetu nae kätyng khai ö.

Kangkawng-a Säthaw tea cäphaw hethang älang

²Nang ce lä kai bung älang cawngkhang hai aedawng haile kha kai ma mätu pyng saite reitae na kätyng hui ö te phüng-a, kai lä nang ce tea bälaw te vi.

³Tungaila nawngmäcaw qütä üng älö lä Khrista vi näte kai lä nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi. Nawngmädi qütä üng älö lä äma üng nawngpaw vi. Khrista üng älö lä Säthaw vi.

⁴Nawngmäcaw lawngtä lä äma üng älö aekhu ea aetang kha buisaw lo na thui dylä, äni lä Khrista tea mäthi y te vi.

⁵Nawngpui lawngtä lä äma üng älö-a tea aekhu y käla aetang kha buisaw lo na thui dylä, änawngpaw tea mäthi y te vi. Äni lä äma üng älö-a aekhu y dylä, äma üng älö tea äsang aeba pang saite nawngmädi hai aetawng te vi.

⁶Nawngmädi lawngtä lä äma üng älö tea aekhu hethang ngai y dylä, äni lä äma üng äsang kädawi-a aeba sy. Äni äsang kädawi aeba kha aeba pang vi dylä, nawngmädi tähang lä saerae hethang hawi vi te phüng-a, äni lä äma üng älö tea aekhu hethang kae.

⁷Nawngmäcaw lawngtä aetang te kätü-a, äni lä älö-a aekhu hethang kae y. Ätephüng-a mei nädylä, nawngmäcaw bung lä Säthaw äma hai ämaw äcae aetawng-a sa te phüng-a vi. Nawngmäcaw lä Säthaw üng phung-ang mätü te vi. Honi kätyng, änawngpui la änawngpaw üng phung-ang mätü te by vi.

⁸Säthaw lä nawngmäcaw bung nawngmädi te üng hai sa te y. Tungaila äni lä nawngmädi bung nawngmäcaw te üng hai sa te vi.

⁹Säthaw lä nawngmäcaw bung nawngmädi tähang sa te y lyng. Tungaila äni lä nawngmädi bung lä nawngmäcaw tähang sa te vi.

¹⁰Nawngpui lä äma üng änawngpaw üng aenae täkui-a awng näte mätü hethang äma üng älö tea aekhu hethang kae vi. Ätephüng-a mei nädylä, nawngmädi na lä kangkawng thung-a aecö te kätü-a, Känipre angtawtha na ma kheng ö te vi.

¹¹Tungaila mä-ai lä Areng hai bungtä hing te kätü-a, nawngpui lä äma üng nawngpaw tea aely ngai te vi. Honi kätyng nawngpaw la äma üng nawngpui tea aely ngai te by vi.

¹²Nawngmädi bung lä Säthaw ma nawngmäcaw te üng sa ngaila, nawngmäcaw bung lä nawngmädi ma aepeng te vi. Tungaila angxynlyng na bung lä Säthaw ma sa te vi.

¹³Kangkawng maw-a nawngmädi lä äma üng älö tea aekhu y käla Säthaw tea aetang te lä tüng mei, tüng y mei, näte nang ce lä aedawng ö.

¹⁴Nawngmäcaw lawngtä lä äma üng äsang käsadui-a khai dylä, äni tähang saerae hethang hawi vi näkha mä-ai lä mäny ö te vi.

¹⁵Tungaila nawngmädi lawngtä äma üng äsang käsa-a awng dylä, honi lä äma üng ämaw äcae tea hawi hai te vi. Äni üng äsang lä äma tähang aekhu te kätyng vi.

¹⁶Tungaila khimi lawngtä lä hini phüing-a älo ae-e hethang ngai dylä, mä-ai hai Säthaw üng kangkawng na thung-a reitae käläng na awng y vi näkha kai lä thui te vi.

Areng üng kädüingbö

Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; Luk 22:14-20

¹⁷Vaihi kai lä nang ce tea täru saite hai-a, nang ce tea bälaw haw y lyng. Nang ce üng kangkawng-a mangtä aecö te kätü-a, yng saite üng hing te tähang lä hawi hai hethang tähang y käla, aethawsi hai hethang tähang vi.

¹⁸Angcü-a, nang ce üng kangkawng mangtä aecö te kätü-a, nang ce thung-a lä aetäphü te na awng ö vi näte kai lä thai vi dy. Hini phütä na lä tätang vi näkha kai lä aethang khai te vi.

¹⁹Nang ce thung-a aetäphü saite na lä awng hethang kae. Hokä ea ni ämi lä Säthaw üng aely kängai-a awng mei näte mäny haw ai.

²⁰Nang ce mangtä aecö te kätü-a lä, Areng üng kädüingbö ca hethang y vi.

²¹Nang ce lä ca te kätü-a, kangby jä-ai na tea aering y käla ma, nang ce lä langmaw-a nang ma ce üng bö ca ö te vi. Tukätephüing-a khimi phütä na lä böjo aelang kha khimi phütä na lä bärui ö te vi.

²²Nang ce lä ca hethang hai nei hethang ing na awng ö te vi. Nang ce lä Säthaw üng kangkawng tea mäthi y te hai khimi kangtang na tea saerae hai ö te vi. Nang ce tea kai lä äte thui haw ai mei. Kai lä nang ce tea bälaw haw y lyng.

²³⁻²⁴Areng ma kai tea mätu saite hini lä kai ma nang ce tea mätu rüing pyng te vi dy. Khimi ce ma Areng Isu bung äma üng täre na äkö thung-a a te kärung-a, äni lä täkaw la kha Säthaw tea bälaw pyng-a, täkaw tea täpe ea, “Hini täkaw lä nang ce tähang täpe saite kai üng ätabung vi. Kai tea aedawng haile tyng hethang hini kätyng ca ö jawjaw ba” näkha näpa.

²⁵Honi kätyng, äni ce lä ca ö pyng-a, äni lä bynglyng la kha, “Hini bynglyng thung-a awng saite cäpje tui lä kai üng äthi vi. Kai üng äthi lä Säthaw hai khimi ce säla-a aenai saite kangthae üng kamarae vi. Kai tea aedawng haile tyng hethang hini kätyng nei ö jawjaw ba” näkha näpa.

²⁶Nang ce lä hini täkaw ca kha hini bynglyng thung üng cäpje tui nei saite kätü qütä, Areng tyng haile te khytä äni üng dü saite phüng thui ö te vi.

²⁷Tukätephüng-a khimi lawngtä lä Areng tea tämö khai y käla, hini täkaw ca kha bynglyng thung üng cäpje tui tea nei dylä, äni lä Areng üng dü saite tea mäthi y te vi. Äni lä Areng Isu bung thinglang qawng-a bädü te khimi ce hai aetawng te vi.

²⁸Tukätephüng-a täkaw ca y te käläng-a hai bynglyng thung üng cäpje tui nei y te käläng-a, khimi lawngtä lä äma tea aecei hethang kae.

²⁹Khimi lawngtä lä Areng üng äthi hai ätabung phüng tea aedawng y käla ca nei vi dylä, Säthaw ma honi khimi tea lä dengpy vi ai.

³⁰Tukätephüng-a nang ce thung-a awng mang saite na lä naw kha aethawdi ö te vi. Khimi phütä na lä dü ö pyng te vi.

³¹Tungaila mä-ai ma tea aecei mang dylä, Säthaw lä mä-ai tea tärae cei y lyng.

³²Säthaw ma mä-ai tea tärae cei kha dengpy dylä, äni lä hini älawngpre üng khimi na hai mangtä mä-ai tea täphra y hethang sa vi ai.

³³Tukätephüng-a kangby jä-ai na ä, nang ce lä Areng üng kädüngbö ca hethang mangtä aecö te kätü-a, nang ma ce tingtawi tea lä aering ö.

³⁴Nang ce bö aelang dylä, angcü-a ma ing-a ca ö hethang kae. Hini kätyng sa dylä, Säthaw lä nang ce tea tärae cei y vi ai. Kai ly te kätü-a, kai lä nang ce tea äphüng käläng na thui vi ai.

1 Korin 12

Muilaw Käcai ma py te sakaw saite na

¹Kangby jä-ai na ä, kai lä Muilaw Käcai ma mä-ai lawng lawngtä tea py qi saite sakaw saite na phüng nang ce tea mäny hai khaw hethang ngai te vi.

²Nang ce lä Säthaw bung mäny ö y te kätü-a, Setan lä nang ce tea lang tämang hai hethang älo aepe haw y saite mimi na tea cäphaw hethang the te tea nang ce lä mäny ö pyng te vi dy.

³Tukätephüng-a khimi lawngtä ma, “Isu tea täking saite tyng sy” näkha thui dylä, Säthaw üng Muilaw hai-a thui te y vi näte kai lä nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi. Honi kätyng ämi lawngtä la Muilaw Käcai hai y dylä, “Isu lä Areng vi” näkha thui haw y by vi.

⁴Muilaw Käcai ma sakaw saite cawngkhang na py ngaila, Säthaw üng Muilaw lä lawngtä xyng awng te kae vi.

⁵Yng saite khimi na lä Säthaw üng mawsawng-a älang cawngkhang hai sa ngaila, mä-ai angxynlyng na lä Areng mangtä tähang sa ö te vi.

⁶Säthaw lä älang cawngkhang na hai kälü sa ngaila, honi Säthaw lawngtä ma yng saite khimi qütä na thung-a kälü sa qi te vi dy.

⁷Muilaw Käcai lä sakaw saite na mä-ai tea py qi vi dy. Tudylä mä-ai yng saite na lä lawng lawngtä tea sabawng haw ö qi te vi.

⁸Muilaw Käcai ma khimi lawngtä tea lä bälungkähae hai thuikaw saite py vi dy. Lawngtä tea lä äni ma mänykaw saite hai Säthaw üng Angthang Kähawi thuikaw saite py te vi dy.

⁹Mangtä Muilaw Käcai ma khimi lawngtä tea yng phi hethang py te vi dy. Khimi käläng lawngtä tea lä äni ma nawsaw hawi sa hethang haidae py vi dy.

¹⁰Muilaw Käcai ma khimi lawngtä tea cangxei saite na sa hethang haidae py vi dy. Käläng lawngtä tea lä buisaw lo thuikaw saite py vi. Käläng tea lä äni ma Muilaw Käcai üng haidae hai-a khimi lawngtä ma kälü sa te, y dylä Setan üng haidae hai-a kälü sa te tea mäny haw hethang sakaw saite py vi dy. Khimi lawngtä tea lä äni ma mäny haw y saite lo cawngkhang aepe hethang thuikaw saite py, äkäläng lawngtä tea lä äni ma khimi ce thaikaw haw hethang mäny haw y saite lo cawngkhang aepe tea thui mäcai haile kaw saite py vi dy.

¹¹Säthaw üng lawngtä xyng saite Muilaw lä hini sakaw saite angxynlyng na py te vi. Muilaw Käcai lä äma ngai te kätyng yng saite khimi qütä tea aetawng y saite sakaw te na py te vi.

Kaepreng na awng mang saite ätabung

¹²Mä-ai Khrista tea yng saite na lä kaepreng na awng mang saite ätabung haetä kätyng vi. Ätabung lä kaepreng awng mang te hai-a sa ngaila, honi ätabung lä haetä kae.

¹³Honi kätyng-a, Säthaw ma mä-ai angxynlyng na, Judae khimi na, khimi ceng kälang na, mawsawng tangnae na hai, khimi kaelawi na tea lä Muilaw Käcai hai-a mä-ai bung ätabung haetä thung-a baptismae py te vi dy. Säthaw lä mä-ai üng bälung thung-a mangtä saite Muilaw Käcai bung mäkung pyng vi dy.

¹⁴Ätabung lä kaepreng haetä xyngtä hai sa te y. Kaepreng awng mang hai-a sa te vi.

¹⁵Äkho ma, “Kai lä äkö y te phüng-a, ätabung hai aesui te y” näkha thui ngailä äkho lä ätabung üng kaepreng jawjaw vi.

¹⁶Känawkhing ma, “Kai lä ämi y te phüng-a, ätabung hai aesui te y” näkha thui ngaila, känawkhing lä ätabung üng kaepreng jawjaw vi.

¹⁷Ätabung angxynlyng na ämi haetä-a lawng dylä, makä sa kha älo thai haw ai mei. Ätabung angxynlyng na känawkhing haetä-a lawng dylä, makä sa kha ämui dang haw ai mei.

¹⁸Tungaila Säthaw lä mä-ai üng ätabung tea kaepreng awng mang saite na hai sa pyng te vi dy. Äni lä hini kaepreng angxynlyng na tea äma üng ngai saite kätyng sa rüng pa te vi dy.

¹⁹Kaepreng lä haetä xyng awng dylä, ätabung lä awng haw y lyng.

²⁰Ätabung-a kaepreng na awng mang ngaila, ätabung lä haetä xyng awng te vi.

²¹Ämi ma äkö tea, “Nang bung kai lä aely ngai te y” näkha thui haw y. Älö la äkho tea, “Kai lä nang bung aely ngai te y” näkha thui haw y te by vi.

²²Tätang thui si nädylä, aethaw awng bärai y saite ätabung kaepreng na lä ätabung thung-a aely lengky te vi.

²³Ävang ting bärai y näkha mä-ai aedawng saite kaepreng na tea mä-ai lä kähawi-a rui ö te na vi. Khimi ce ma nung hethang kae y saite ätabung üng kaepreng na tea kähawi-a kä-o na hai bälawng ö te vi.

²⁴Äcae hawiky saite ätabung üng kaepreng na tea mä-ai lä kä-o nitha na hai täphung ö te y. Säthaw lä ätabung üng kaepreng na tea äma üng älang hai mangtä khai kha aethawdi saite kaepreng na tea hawiky rae-a rui te vi.

²⁵Tudylä ätabung üng kaepreng na lä ätäphü hethang kae y. Kaepreng na lä haetä tea haetä aesäbawng hethang kae.

²⁶Kaepreng haetä mätangbälai dylä, kaepreng käläng angxynlyng na la mätangbälai ö tyng te by vi. Khimi phütä ma kaepreng haetä tea bälaw dylä, kaepreng käläng angxynlyng na la anghawtho ö te by vi.

²⁷Nang ce lä Khrista üng ätabung vi. Nang ma ce thung üng khimi qütä lä honi ätabung üng kaepreng haetä lawng qi te vi.

²⁸Kangkawng thung-a Säthaw lä kaepreng na tea äma ce üng mityng py pyng te vi dy. Angcüky üng na tea äni lä angtawtha na-a khai te vi. Äbaeni üng na tea lä buisaw na, ämäthung üng na lä Säthaw üng mätu saite särae na-a khai ö vi dy. Honi pyng-a lä cangxei te na sa haw saite khimi na, honi pyng dylä känaw käsaw tea hawi sa haw saite na, khimi käläng na tea säbawng haw saite na, kangkawng tea bähawi saite na hai mäny haw y saite lo cawngkhang thui haw saite na tea äma ce üng mityng-a py pa vi dy.

²⁹Angxynlyng na lä angtawtha na, buisaw na hai, Säthaw üng lo mätu saite särae na y lyng. Khimi angxynlyng na lä cangxei sa haw saite na y lyng.

³⁰Angxynlyng na lä känaw käsaw kähawi sa haw saite na y, angxynlyng na lä mäny y te lo cawngkhang aepe saite khimi na y, angxynlyng na lä mäny haw y saite lo cawngkhang na khimi käläng na tea thaikaw haw hethang thui mäcai tyng haw saite khimi na y vi.

³¹Nang ce lä kangkawng tea säbawng mang te sakaw saite na dang hethang ngaiphi te bälung awng ö te v. Tudylä kai lä nang ce tea älang kähawiky mäti vi ai.

1 Korin 13

Bälung aevaw saite

¹Kai lä älawngpre khimi angxynlyng na üng älo na hai Känipre angtawtha na üng älo na aepe haw ngaila, kai üng kangby jä-ai na tea bälung aevaw y dylä, kai üng älo na lä mawng, y dylä qala the te tüng kätyng kae vi.

²Kai lä buisaw lo thui haw te läsy, Säthaw üng ho saite lo angxynlyng na tea mänykaw te läsy, bälunghae saite angxynlyng na awng te läsy, me anghung na tea mäthuija haw te khytä yng te awng ngaila, kai üng kangby jä-ai na tea bälung aevaw y dylä, kai lä aetütü kae.

³Kai tea awng saite vyngsai angxynlyng na mätang saite khimi na tea py king te läsy, löci mawi kätyng maisawi hethang kai ma üng ätabung tea mäteng ma aepy te läsy, kai üng kangby jä-ai na tea bälung aevaw y dylä, kai lä äte ävang la dang y lyng.

⁴Bälung aevaw saite khimi lä änawngsa te vi. Äni lä bälung hawi kha khimi käläng na tea säbawng te vi. Äni lä pä-e te, aethaw te hai bälungleng te awng y.

⁵Bälung aevaw saite khimi lä rang y, mä-ai ma tähang qaitä dawng te y vi. Äni lä kädawtho te jahaw y. Äni lä khimi ce tea dawsae khai te y.

⁶Bälung aevaw saite khimi lä sa tämang saite na nung dylä, bälung hawi y vi. Äni lä kätüng sa saite khimi tea anghawtho te vi.

⁷Bälung aevaw saite khimi lä äma tea hawi y sa saite angxynlyng na tea khung te vi. Äni lä Säthaw tea ae-y jawjaw kha aethang khai jawjaw te hai yng te cakhi-a awng jawjaw te vi.

⁸Bälung aevaw saite khimi lä dungtäsa bälung aevaw haw te vi. Tungaila buisaw lo thuikaw saite na, mäny haw y saite lo thuikaw saite na hai mänykaw saite angxynlyng na lä khimi ce ma tawng ö y vi ai dy.

⁹Mä-ai üng mänykaw saite lä cungrü te y. Buisaw lo thui haw saite khimi mäteng ma äjecäcaw xyng mäny te kae.

¹⁰Tungaila Säthaw lä mä-ai tea äma üng kácungrü-a aerü saite mätü te kätü-a, mä-ai üng äjecäcaw mänykaw saite la king ö vi ai.

¹¹Kai lä nade te kätü-a, nade kätyng älo aepe te vi. Kai lä nade kätyng aedawng kha bälung kaedawng awng te vi. Kai lä ryng te kätü-a, nade lawngtä kätyng awng saite tea kädephae te vi.

¹²Vaihi mä-ai lä Säthaw üng ämaw äcae tea khawitälae thung-a awng te kätyng sävui sävai-a nung ö te kae. Tungaila kangkhüng kätü-a, mä-ai lä Säthaw tea mimai hai nungsy ö vi ai. Vaihi kai üng mäny saite lä äje cäcaw kha cungrü te y vi rawng. Tungaila Säthaw lä kai tea vaihi mäny te kätyng kangkhüng kätü-a, kai lä äte angxynlyng na cungrü-a mäny king vi ai.

¹³Tätang khaw-a lä yng saite, aethang khai saite hai bälung aevaw saite näkha hini äthungtä na lä awng jawjaw ö ai. Hini äthungtä thung-a, bälung aevaw saite lä aesangky vi.

1 Korin 14

Muilaw Käcai ma py te sakaw saite na

¹Nang ma ce üng kangby jä-ai na tea bälung aevaw hethang aethawsa ö. Muilaw Käcai ma py saite sakaw saite na dang hethang nang ce lä ngaiphi saite bälung awng ö. Angcüky-a buisaw lo thui hethang nang ce lä ngaiphi saite bälung awng ö lawi.

²Ätephüng-a mei nädylä, nang ce lä mäny haw y saite älo na aepe dylä, khimi ce tähang aepe te y. Nang ce lä Säthaw tähang aepe ö te vi. Mäny haw y saite lo na lä ämi la thaikaw y lyng. Hini kätyng aepe saite lawngtä lä, Muilaw Käcai hai-a ho saite lo mitang na tea äni lä aepe te vi.

³Tungaila buisaw lo na thui saite khimi lä yng saite na tea säbawng hethang, aethaw py hethang hai äni ce tea bälung bädang hethang aepe te vi.

⁴Mäny haw y saite lo na aepe saite khimi lä äma ma aethaw dang hethang aepe te vi. Buisaw lo thui saite lawngtä lä kangkawng angxynlyng na aethaw dang hethang thui te vi.

⁵Kai lä nang ce angxynlyng tea mäny haw y saite lo cawngkhang aepekaw hai hethang ngai te vi. Tungaila nang ce lä hini qawng-a cang y buisaw lo thui kaw hethang kai lä ngai hai te vi. Ätephüng-a mei nädylä buisaw lo thui saite lä mäny haw y saite lo cawngkhang na aepe te qawng-a aely lengky vi. Hokä y dylä mäny haw y saite lo na aepe saite khimi lawngtä lä thui mäcai kha kangkawng tea säbawng haw te vi.

⁶Kangby jä-ai na ä, kai lä nang ce tea ly kha mäny haw y saite lo cawngkhang aepe dylä, nang ce tähang äte la ävang ting te y. Säthaw ma kai tea mätü pyng saite phüng, äni ma py pyng saite bälunghae te phüng, buisaw lo, y dylä mätu saite lo phüng na kai thui dylä, nang ce tähang ävang ting te vi.

⁷Hing y saite phüsävü tea äma älang kätyng-a üng y dylä, hing y saite tingtyng tea äma üng älang kätüng-a kätho y vi dylä, tängai saite khimi lä äte ae-awi mei näte mäny haw y vi ai.

⁸Baw tea älang kätüng-a üng y dylä, reise na lä täre aety hethang aerü y lyng.

⁹Honi kätyng nang ce lä khimi ce tea äni ce thaikaw y saite lo hai aepe dylä, nang ce aepe saite lo tea äni ce lä mäny ö y lyng. Honi lä aeli thung-a nang ce älo aepe te kätyng vi.

¹⁰Hini älawngpre-a lä älo amäjy cawngkhang na awng mang te vi. Tungaila älo qütä lä älawngsai awng bawi te vi.

¹¹Tungaila kai lä khimi lawngtä ma aepe saite lo tea thaikaw y dylä, älo aepe saite honi khimi lä kai ma mäny y saite pre käläng üng khimi kätyng awng vi ai. Kai la äni tähang lä pre käläng üng khimi kätyng awng by vi ai.

¹²Nang ce lä Muilaw Käcai üng py saite sakaw te na tea ngai ö phi te vi. Tukätephüng-a Khristen kangkawng aethaw awng hai hethang säbawng saite sakaw te na dang he nang ce lä ngaiphi te bälung awng ö.

¹³Mäny haw y saite lo na aepe te khimi qütä lä thui mäcai kaw saite dang hethang aetang he kae.

¹⁴Kai lä mäny haw y saite lo hai aetang dylä, kai lä Muilaw Käcai hai-a aetang te vi. Tungaila kai ma khekhe lä kai aepe saite lo na tea thaikaw te y.

¹⁵Kai lä makä sa ai mei. Kai lä Muilaw Käcai hai-a aetang vi ai. Tungaila kai lä kai ma thaikaw saite älo na hai la aetang by ai. Kai lä Muilaw Käcai hai-a ae-awi thui ai. Tungaila kai lä kai ma üng thaikaw saite lo na hai la ae-awi thui by ai.

¹⁶Nang ce lä Muilaw Käcai hai-a Säthaw tea bälaw dylä, nang ce hai mangtä Säthaw tea cäphaw saite khimi na lä nang ce üng lo tea thaikaw ö y vi. Äni ce lä nang ce üng thui saite lo thaikaw y te phüng-a, ätemakä sa kha aetang saite thung-a qa kha “Amen” näkha thui haw ö ai mei.

¹⁷Nang ce üng Säthaw tea bälaw saite lä hawi ngaila, nang ce hai mangtä awng saite khimi na tähang lä ävang ting te y vi.

¹⁸Kai lä nang ce angxynlyng qawng-a mäny haw y saite lo na aepeky te phüng-a, Säthaw tea bälaw te vi.

¹⁹Tungaila kangkawng-a mangtä aecö te kätü-a, kai lä khimi ce thaikaw y saite älo bäläng na täsawngtä aepe te qawng-a, khimi ce ma thaikaw saite lo bäläng bangawtä aepe hethang ngaiky te vi.

²⁰Kangby jä-ai na ä, nang ce lä ryng y saite nade na kätyng dawng ö hethang kae y. Hunghö sa saite-a lä nade na kätyng awng ö. Tungaila ryng saite khimi na kätyng nang ce lä aedawng ö lawi.

²¹Caekäcai thung-a Areng ma, “Kai lä kai ma üng khimi na tea mäny haw y saite älo na hai pre käläng üng khimi na hai-a aepe vi ai. Tungaila honi kätü-a mäteng ma äni ce lä kai üng älo tea tängai ö y” näkha thui te vi.

²²Tukätephüng-a mäny haw y saite lo na aepe saite lä yng y saite khimi na tähang äsäny vi. Honi lä yng saite khimi na tähang y lyng. Buisaw lo thui te lä yng saite khimi na tähang vi. Yng y saite khimi na tähang y lyng.

²³Kangkawng-a mangtä aecö te kätü-a, khimi angxynlyng na lä mäny haw y saite lo na aepe kha yng y saite khimi na, y dylä ärang üng khimi na ma

äthung-a kung dylä, äni ce ma, “Hini khimi ce lä kangthö na vi” näkha thui ö vi ai.

²⁴Tungaila nang ce angxynlyng ma buisaw lo thui te kätü-a, yng y saite khimi na, y dylä ärang üng khimi na kung dylä, nang ce üng thui saite lo na phüing-a, äni ce lä hunghö awng näte mäny ö ai. Nang ce angxynlyng üng älo na ma äni ce tea tärae cei ö vi ai.

²⁵Muilaw Käcai lä äni ce üng bälung thung-a ho saite kaedawng na tea mäti ai. Tukätephüing-a äni ce lä aebo kha Säthaw tea cäphaw ö ai. Äni ce lä khimi ce üng maw-a, “Säthaw lä nang ce thung-a awng tätang te vi” näkha thui ö ai.

Kangkawng-a cäphaw saite älang

²⁶Kangby jä-ai na ä, kai thui hethang ngai te lä hini vi. Nang ce lä Säthaw tea cäphaw hethang mangtä aecö te kätü-a, lawngtä lä ae-awi thui, lawngtä lä Säthaw lo mäti, lawngtä lä äma tea Säthaw ma aetüing hai saite phüing thui, lawngtä lä mäny haw y saite lo hai anghang thui kha lawngtä ma lä mäny haw y saite lo tea thui mäcai pa te vi. Hini sakaw saite angxynlyng na lä kangkawng tea säbawng hethang tawng he kae.

²⁷Mäny haw y saite lo na thui dylä, lawng netä, y dylä lawng thungtä lä aepe haw vi. Lawngtä thui pyng dylä khimi käläng lawngtä ma thui hethang kae. Mäny haw y saite lo aepe dylä, thui mäcai saite khimi lä awng hethang kae te vi.

²⁸Tungaila mäny haw y saite lo tea thui mäcai kaw saite khimi lawngtä awng y dylä, mäny haw y saite lo na thui saite khimi lä kangkawng thung-a aecö tea lä sitäri-a awng kha äma ma tea hai Säthaw tea aepe kae sy.

²⁹Buisaw lo na tea khimi lawng netä y dylä, lawng thungtä thui ö sy. Khimi käläng na ma hini buisaw lo na hai thui saite lä Muilaw Käcai hai thui mei, thui y mei, näte dawng ö khü sy.

³⁰Tungaila Säthaw ma aety kha awng saite khimi lawngtä tea buisaw lo haetä täphawng dylä, angcüky üng thui saite lawngtä lä aenawng hethang kae.

³¹Nang ce angxynlyng lä buisaw lo na, lawngtä pyng-a lawngtä thui haw ö te vi. Tukha nang ce angxynlyng lä mäny haw kha aethaw dang ö ai.

³²Buisaw lo thui haw saite khimi lä äma üng sakaw saite tea aepä-üing hethang kae.

³³Ätephüng-a mei nädylä, Säthaw lä xhuxa saite tea ngai te y vi. Säthaw lä äma üng khimi na mangtä aecö te kätü-a, äni ce tea bälung mangtä aedü kha awngneng hai hethang ngai te vi.

³⁴Nawngmädi na lä kangkawng üng aecö saite thung-a sitäri-a awng hethang kae. Äni ce lä älo aepe haw y. Judae na üng Ubädi-a awng te kätyng nawngmädi lawngtä lä aemäneng hethang kae.

³⁵Nawngmädi na ma Säthaw üng älo düng hethang hae haetä awng dylä, äni ce lä äma ce üng änawngpaw na tea ing-a düng hethang kae. Nawngmädi na lä kangkawng-a aecö tea älo thui dylä, saerae he hawi vi.

³⁶Säthaw üng lo lä nang ce te üng tho te y. Äni üng lo lä nang ce tea qaitä tyng te y.

³⁷Khimi lawngtä ma äni lä buisaw läsy, äni tea lä Muilaw Käcai ma py saite sakaw saite awng te läsy, näkha dawng dylä vaihi nang ce tea kai ma täri saite lä Areng üng särilo vi näte äni lä mäny hethang kae.

³⁸Tungaila äni lä hini särilo tea tängai y dylä, kangkawng-a lä äni üng lo tea tängai hang sy.

³⁹Tukätephüng-a kangby jä-ai na ä, buisaw lo na thui haw hethang ngaiphi te bälung awng ö. Nang ce lä mäny haw y saite lo na thui te tea mäkhäng ö hang.

⁴⁰Tungaila nang ce lä äte angxynlyng na tea xhuxa hai y käla älang kätüing-a sa ö hethang kae.

1 Korin 15

Khrista hing haile tyng saite

¹Kangby jä-ai na ä, angcü-a ma nang ce tea kai thui pyng saite Angthang Kähawi tea lä aedawng haile ö. Nang ce lä Angthang Kähawi yng kha honi tea aedaw ö khi te vi.

²Kai ma nang ce tea thui pyng saite lä Angthang Kähawi tea nang ce yng khi ö dylä, Säthaw ma Angthang Kähawi hai-a nang ce bung aeqang ai. Hokä y dylä nang ce üng yng saite lä aetütü-a lawng ö te vi.

³Kai lä kai ma thai khe saite aely kälengky nang ce tea thui täryng te vi dy. Caekäcai thung-a tärü te kätyng, Khrista lä mä-ai üng hunghö na tähang dü pa vi dy.

⁴Caekäcai thung-a tärü te kätyng, äni bung ö pyng-a, Säthaw ma ämäthung käni-a la mäning haile tyng pa te vi dy.

⁵Areng lä Peterae maw-a ämaw aetüng pyng-a, angtawtha lawng hawlai netä na maw-a la ämaw aetüng pa vi dy.

⁶Honi pyng-a Areng lä äkähui lawng cungvai bangawtä cang y saite na maw-a qengtäma ämaw aetüng pa vi dy. Nung saite na thung üng phütä na lä dü pyng te ngaila, vaihi khytä awng mangky saite na lä hing ö te vi rawng.

⁷Honi pyng-a Areng lä Jaeko maw-a ämaw aetüng kha angtawtha angxynlyng na maw-a la ämaw aetüng pa vi dy.

⁸Kangkhüngky aepeng te kätü tyng y käläng-a, aepeng saite nade cäpi lawngtä kätyng kai ma mäteng ma Areng bung nung haw te vi dy.

⁹Kai lä angtawtha na thung-a aely lengky y saite lawngtä vi. Kai lä Säthaw üng kangkawng tea mätangbälai hai te phüng-a, kai tea lä angtawtha näkha mäthi hethang mäteng ma aeteng te y.

¹⁰Tungaila Säthaw üng tähang kähawi phüng-a, kai lä äni üng angtawtha-a lawng te vi dy. Kai tea Säthaw ma py saite tähang kähawi lä aetütü-a lawng te y vi. Kai lä angtawtha käläng na qawng-a aethaw saky te vi. Tungaila kai ma sa te y lyng. Säthaw üng tähang kähawi lä kai hai mangtä awng te phüng vi.

¹¹Tukätephüng-a, kai ma Anghang Kähawi thui te läsy, angtawtha käläng na ma honi Anghang tea thui te läsy, Anghang Kähawi lä mangtä vi. Nang ce lä hini Anghang tea yng ö te vi.

Dü saite thung üng hing haile tyng pa saite

¹²Kai ce thui saite anghang lä Säthaw ma kädü üng mäning haile saite Khrista üng anghang vi. Tukätephüng-a nang ce thung üng ämi lawngtä la “Dü saite thung üng hing haile saite lä awng te y” näkha thui haw y lyng.

¹³Dü saite khimi na tähang hing haile saite awng y dylä, Khrista la dü saite thung üng lä hing haile y by lyng.

¹⁴Säthaw ma Khrista bung dü saite thung üng mäning haile y dylä, mä-ai thui saite anghang hai nang ce üng Khrista tea yng saite lä ävang käting y-a lawng te vi.

¹⁵Hini qawng-a cang y, mä-ai lä Säthaw phüng kaeling kaemae thui saite na lawng ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä mä-ai lä Säthaw ma Khrista bung dü saite thung üng mäning haile vi dy näkha mä-ai lä thui ö te vi. Dü saite khimi na hing haile y näte lo tätang khaw vi dylä, Säthaw ma Khrista bung la mäning haile tyng y by lyng.

¹⁶Dü saite khimi na hing haile ö y dylä, Khrista la hing haile tyng y by lyng.

¹⁷Säthaw lä Khrista bung kädü üng mäning haile y vi dylä, nang ce üng yng saite lä aetütü lawng te vi. Nang ce üng hunghö na tea Säthaw lä bälawi y te vi rawng.

¹⁸Hini kätyng awng dylä, Säthaw lä Khrista tea yng kha dü saite khimi na tea lä dungtäsa dengpy ai.

¹⁹Khrista tea mä-ai üng aethang khai saite lä vaihi hing saite xyngtä tähang ävang ting te kae vi dylä, mä-ai lä hini älawngpre üng khimi na thung-a bäheng hethang hawiky saite na lawng ö te vi.

²⁰Tungaila Säthaw ma Khrista bung dü saite üng mäning haile tyng vi dy näte lä tätang khaw vi. Äni lä Säthaw ma dü saite üng mäning te khimi ce thung-a angcüky üng äthai kätyng lawng te vi.

²¹Adam näsaite khimi lawngtä phüng-a, khimi angxynlyng na lä dü hethang kae. Honi kätyng-a Khrista näsaite lawngtä phüng-a, khimi angxynlyng na lä dü saite thung üng hing haile tyng haw ö te vi.

²²Khimi angxynlyng na lä Adam hai aesui te phüng-a, dü ö te vi. Honi kätyng Khrista hai aesui saite khimi angxynlyng na lä Säthaw ma dü saite thung üng mäning haile tyng ö ai.

²³Tungaila khimi qütä lä Säthaw üng khai rüng saite kätyng-a dü saite thung üng hing haile ai. Angcüky-a Säthaw ma Khrista bung lä dü saite thung üng mäning haile tyng te vi dy. Honi pyng dylä, Khrista ly haile te kätü-a, äni hai aesui saite khimi na lä dü saite thung üng hing haile tyng ö ai.

²⁴Honi pyng-a kangkhüng kätü lä tyng ai. Khrista lä haidae awng saite angra angxynlyng na, Känipre angtawtha na hai älawngpre tea pyng saite angra käleng na üng aenae na tea täphra vi ai. Tupyng-a Khrista lä äma üng pyng hethang haidae lä Äpä-ai Säthaw tea a ai.

²⁵Säthaw ma äma üng täre angxynlyng na tea mäja kha Khrista üng äkho täkui-a äni ce bung khai saite kätü tyng y te khytä, Khrista lä pyng hethang kae.

²⁶Kangkhüng üng bäja saite täre lä dü saite vi.

²⁷Caekäcai thung-a, “Säthaw lä äte angxynlyng na tea Khrista üng äkho täkui-a khai pa vi dy” näkha awng te vi. “Angxynlyng” näkha thui saite lo lä Säthaw ma Khrista üng pyng saite thung-a qa y vi näte tea mäny haisy te vi.

²⁸Säthaw lä äte angxynlyng na Khrista üng pyng saite täkui-a khai pyng-a, äcäpaw äma khekhe la Säthaw üng pyng saite täkui-a khai vi ai. Honi kätyng Säthaw lawngtä xyng ni äte angxynlyng na tea Areng kätyng pyng vi ai.

²⁹Dü pyng saite khimi na hing haile y vi dylä, ätephüng-a dü pyng saite na tähang khimi ce lä baptismae la ö te vi mei.

³⁰Säthaw ma dü saite khimi na bung mäning haile y dylä, ätephüng-a mä-ai lä kätü qütä bädü saite na aeting hethang awng rüng ö te vi mei.

³¹Kangby jä-ai na ä, kai lä käni qütä dü saite hai aeting te vi. Nang ce lä mä-ai üng Areng Isu Khrista hai bungtä te phüng-a, kai lä hini kä thui te vi.

³²Kai lä Ephesi märü üng tawngbawi käräi na hai aetawng saite khimi na hai aety te vi. Honi tea khimi üng kaedawng hai kai sa dylä kai tähang lä ävang ting te y vi. Dü saite khimi na hing haile y vi dylä, mä-ai lä khimi ce ma thui saite kätyng “Mä-ai lä ca ö si, nei ö si, ätephüng-a mei nädylä khawngdang-a mä-ai lä dü ö ai” näkha awng haw ö te vi.

³³Khimi ce ma nang ce tea kaeling kaemae sa ö hang sy. Khimi ce üng thui saite lä, “Hawi y saite kangby jä-ai na ma nang ce üng aeme aeqa saite kähawi tea täphra te vi” näkha näte lä tüngkhaw te vi.

³⁴Lo mitang phüng tea kähawi-a dawng kha nang ce üng tämang saite lang mang-a hui jawjaw ö vi hang lawi. Kai lä nang ce thung-a Säthaw bung mäny y saite khimi na awng vi näte thui hethang kae. Hini phüng-a nang ce lä saerae hethang kae ö te vi.

Dü saite thung üng hing haile te ätabung

³⁵Khimi lawngtä ma, “Makä sa kha dü saite khimi na lä hing haile haw te mei. Äni ce lä äte makäti ätabung awng ö te mei” näkha düng ai.

³⁶Hini kätyng thui saite khimi lä aedawng kaw y te vi. Nang lä ämöti haetä tea älawng qawng-a mäthu te kätü-a, ämöti pra y dylä äkung kangthae tho haw y lyng.

³⁷Nang ce lä älawng ngang thung-a ryng saite äkung tea mäthu te y. Nang ce lä ämöti tea mäthu ö te kae. Hini lä kjung caw kung haetä üng ämöti, y dylä äkung käläng üng ämöti vi.

³⁸Säthaw lä äma üng aely ngai te kätyng ämöti qütä tea ätabung sa rüng pa te vi. Äni lä ämöti qütä hai aesui saite ätabung py qi te vi.

³⁹Hing saite angxynlyng na üng ängang lä aetawng te y. Khimi üng ängang lä käläng vi. Tawngbawi üng lä käläng, tävaw üng lä käläng, mawi üng lä käläng käläng-a awng ö qi te vi.

⁴⁰Känipre hai aesui saite ätabung na awng te hai älawng hai aesui saite ätabung na la awng ö te vi. Känipre hai aesui saite ätabung na lä ämaw äcae hawi kha älawngpre hai aesui saite ätabung na ämaw äcae hawi te lä aetawng ö te y vi.

⁴¹Käni, law, Tengpaw na üng ämaw äcae lä käläng käläng awng ö te vi. Tengpaw na üng ämaw äcae mäteng ma la hae haetä aetawng ö y qi te vi.

⁴²Tukha dü saite thung üng khimi na lä hing haile te kätü-a, hini kätyng awng ö vi ai. Älawng thung-a ö saite ätabung lä rawng vi ai. Säthaw ma mäning haile saite ätabung lä rawng y dy lyng.

⁴³Ätabung lä älawng thung-a ö te kätü-a, ämaw äcae lä si kha aethaw la awng y vi dy. Säthaw ma ätabung tea mäning haile te kätü-a lä, ämaw äcae lä hawi bei kha aethaw awng te vi.

⁴⁴Ö saite ätabung lä hini älawng hai aesui saite ätabung vi. Säthaw ma mäning haile saite ätabung lä, Muilaw Käcai hai aesui saite ätabung vi. Älawng hai aesui saite ätabung awng dylä, Muilaw Käcai hai aesui saite ätabung la awng te vi.

⁴⁵Caekäcai thung-a, “Säthaw lä angcü üng khimi Adam bung sa te kätü-a, Adam lä hing saite khimi lawng vi dy” näkha awng vi. Khrista näte kangkhüng üng Adam lä kähing py saite Muilaw vi.

⁴⁶Hini älawng hai aesui saite ätabung lä angcüky-a awng te vi dy. Honi pyng-a Muilaw Käcai hai aesui saite ätabung lä tyng te vi.

⁴⁷Angcüky üng khimi Adam bung Säthaw lä hini älawngdi hai sa te vi. Khrista näsaite äbaeni üng Adam lä Känipre mang üng tyng te vi.

⁴⁸Hini älawng hai aesui saite khimi na lä älawngdi hai sa saite khimi Adam hai aetawng te vi. Känipre hai aesui saite khimi na lä Känipre üng tho saite Khrista hai aetawng te vi.

⁴⁹Mä-ai lä älawng hai sa saite Adam üng ämaw äcae awng te kätyng mä-ai lä Känipre üng tyng saite Khrista üng ämaw äcae kätyng awng ö vi ai.

⁵⁰Kangby jä-ai na ä, kai thui hethang ngai te lä, äthi ängang awng saite ätabung la Säthaw üng pyng saite pre thung-a qa haw y. Rawng saite ätabung lä dungtäsa hing te dang haw y lyng.

⁵¹Kai lä ho saite phüing nang ce tea thui te vi. Mä-ai angxynlyng na lä dü ö y vi ai. Tungaila Säthaw lä mä-ai angxynlyng na üng ätabung tea mäqa vi ai.

⁵²Kangkhüing kangteng üng baw üng te kätü-a, ämi qengtä mäkhæ te hai anglaw säde lang te kätyng awng vi ai. Baw üng te kätü-a, Säthaw lä dü pyng saite khimi na bung mäning haile kha dü y saite ätabung äni ce tea py pa vi ai. Säthaw lä hing ö saite mä-ai angxynlyng na bung mäqa vi ai.

⁵³Säthaw lä phra haw saite mä-ai üng ätabung tea phra y saite ätabung-a mäqa vi ai. Säthaw lä dü haw saite ätabung tea dü haw y saite ätabung-a mäqa pa ai.

⁵⁴Säthaw lä pra haw saite ätabung tea pra haw y saite ätabung-a mäqa te kätü-a, dü haw saite ätabung tea dü haw y saite ätabung-a mäqa vi dy. Caekäcai thung-a täru te kätyng, “Dü saite lä phra te vi dy.

⁵⁵Dü saite üng areng, nang lä mäja haw y vi. Dü saite üng areng, nang lä haidæ la awng y vi dy” näkha thui saite lä cungrü tätang te vi.

⁵⁶Khimi ce ma hunghö sa ö te phüing-a, dü saite lä haedæ awng te vi. Mosi üng Ubädi phüing-a, hunghö lä haidæ awng te vi.

⁵⁷Tungaila Säthaw tea mä-ai lä bälaw ö si. Äni lä mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a, mä-ai dü saite hai hunghö tea mäja hai te vi dy.

⁵⁸Tukätephüing-a, kai bälung aevaw saite kangby jä-ai na ä, yng te cakhi kha kätüing lang mang kätaw-a ly ö jawjaw lawi. Areng üng kälu tea anghawtho bärai te hai ma sa ö jawjaw ba. Areng tähang nang ce ma sa saite angxynlyng na lä aetütü y lyng näte nang ce lä mäny ö.

1 Korin 16

Khristen kangtang na tea säbawng saite

¹Jerusalem märü-a awng saite Säthaw üng khimi na tähang tangkae kácö te phüing kai lä nang ce tea thui hethang ngai te vi. Kalatia khö üng kangkawng na tea sabawng hethang kai ma thui pyng te kätyng nang ce la sa ö.

²Säthaw Käni qütä, nang ce lä kálu sa saite hai-a dang te tangkae na thung üng nang ma ce üng aely ngai te kätyng käläng-a, khai ö hethang kae. Hini kätyng sa dylä kai tyng te kätü-a, nang ce lä tangkae kácö näpi hethang aely ngai y dy lyng.

³Kai tyng te kätü-a, kai lä cae tärü kha nang ce ma re saite khimi na tea py ea nang ce üng lasawng na hai-a Jerusalem märü-a mätaw ai.

⁴Kai la ly hethang aeteng khaw dylä, hini khimi ce hai mangtä ly ai.

Pawlae üng kangkhüng tärü saite lo na

⁵Kai lä Makedonia khö-a cäqeng pyng-a, nang ce tea ly ai. Kai lä Makedonia khö-a ly hethang aedawng pyng te vi dy.

⁶Kai lä nang ce hai käqae-a mangtä awng kha y dylä, säding byng te khytä mäteng ma awng daila awng ai. Honi pyng dylä nang ce ma kai tea mityng käläng mang-a ly hethang säbawng haw ö ai.

⁷Kai lä vaihi nang ce üng mityng-a kung kha nang ce hai tänaetä aeting hethang ngai te y. Areng ma aely ngai dylä, kai lä kätü käqae-a nang ce hai awng hethang aethang khai te vi.

⁸Kai lä Pengticost Käni tyng te khytä, hini Ephesi märü-a awng ai.

⁹Areng ma Säthaw üng kálu sa hethang kätho käleng haetä pä-awng vi dy. Tungaila kai tea elekhei sa saite khimi na lä awng mang ö te by vi.

¹⁰Timothe tyng dylä, äni bung kähawi-a lady ö. Äni lä kai kätyng Areng üng kálu sa saite khimi lawngtä vi.

¹¹Ämi lawngtä la äni tea lä mäthi y sa hang. Kai tea ämi lä awng mang te hai tyng haile hethang säbawng ö. Kai lä yng saite kangby jä-ai na hai mangtä äni lä kai tea ly haile ai näte aethang khai te vi.

¹²Vaihi kai lä nang ce tea mä-ai üng kangby jä-ai Apolo phüing thui ai. Kai lä äni tea kangby jä-ai kälang na hai mangtä nang ce tea ly hethang mäci leilae te vi dy. Tungaila äni lä vaihi kätü-a nang ce tea ly hethang lä ngai te y vi rawng. Äni lä nang ce tea hawikhaw saite kätü-a ly vi ai.

Kangkhüing üng älo na

¹³Nang ce lä canglailing-a awng ö. Angthang Kähawi tea yng te cakhi ö. Ri ö hang. Ryng saite Khristen lawngtä kätyng aethaw awng ö.

¹⁴Nang ce sa saite angxynlyng na tea bälung aevaw saite hai sa ö.

¹⁵Kangby jä-ai na ä, kai lä nang ce tea mäci hethang ngai. Nang ce lä Stephana hai äni üng ingthung na phüing mäny ö te vi. Äni ce lä Käri pre-a angcüky üng yng saite khimi na vi dy. Äni ce lä Säthaw üng khimi na tähang kälu sa hethang äma ce bung ae-a ö te vi dy.

¹⁶Kai lä nang ce tea hini khimi ce bung mätaungky na kätyng mäthi kha äni ce hai mangtä kälu sa saite Khristen kangby jä-ai na lo tängai ö by hethang thui te vi.

¹⁷Kai lä Stephana, Fawtuna hai Akhika ce tyng ö te phüing-a, anghawtho te vi. Ätephüing-a mei nädylä, äni ce lä nang ce ma kai tähang säbawng haw y saite na tea sa ö pyng te phüing-a vi.

¹⁸Äni ce lä nang ce üng bälung tea kawng hai ö te kätyng kai üng bälung tea la kawng hai te by vi. Nang ce lä äni ce kätyng yng saite kangby jä-ai na tea tämö khai ö hethang kae.

¹⁹Asia pre cäpi-a awng saite kangkawng na ma nang ce tea cibai sa ö te vi. Nang ce lä Areng hai bungtä te phüing-a, Akuila hai Precila ni hai änini üng ing-a mangtä aecö saite kangkawng ma la Areng üng mimai hai-a nang ce tea kawng bärai te hai cibai sa ö te by vi.

²⁰Hi-a awng saite Khristen kangby jä-ai angxynlyng na lä nang ce tea cibai sa ö te vi. Nang ma ce tingtawi Khrista üng bälung aevaw saite hai cibai aesa ö.

²¹Kai, Pawlae, lä honi cibai sa saite cae tea kai ma üng äkö hai tärü khe te vi.

²²Khimi lawngtä lä Areng tea bälung aevaw y dylä, äni lä täking aelawi sy. Mä-ai üng Areng ä, ly lawi ba.

²³Mä-ai üng Areng Isu üng tähang kähawi lä nang ce hai mangtä awng sy.

²⁴Kai lä Khrista Isu hai bungtä awng saite nang ce angxynlyng na tea bälung aevaw te vi. Amen.

2 Korin

2 Korin 1

¹Hini cae lä kai, Pawlae hai mä-ai üng kangby Timothe te üng tha te vi. Säthaw lä äma üng aely kängai hai-a, kai bung Khrista Isu üng angtawtha lawng hethang re vi dy. Kai lä Korin märü-a awng saite Säthaw üng kangkawng hai Käre pre-a awng saite Säthaw üng khimi käcai angxynlyng na tea hini cae täru te vi.

²Mä-ai üng pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma tähang kähawi hai awng saite lä nang ce tea py sy.

Säthaw tea Pawlae ma bälaw saite

³Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Pä-ai Säthaw tea mä-ai lä bälaw ö si. Äni lä khimi angxynlyng na tea bäheng saite Pä-ai vi. Äni lä khimi ce tea säbawng khaw saite Säthaw vi.

⁴Äni lä mä-ai üng mätang bälai saite angxynlyng na thung-a mä-ai tea säbawng te vi. Tukätephüng-a mä-ai la mätang bälai saite na khimi ce aeting te kätü-a, äni ce tea säbawng haw ö te vi. Säthaw lä mä-ai tea säbawng te kätüng mä-ai la äni ce tea säbawng haw ö te by vi.

⁵Mä-ai lä Khrista üng mätang bälai saite cawngkhang thung-a qa te kätüng Khrista hai-a Säthaw üng säbawng saite cawngkhang thung-a la qa ö by te vi.

⁶Mä-ai mätang bälai saite na aeting dylä, nang ce üng säbawng saite hai aeqang saite tähang vi. Säthaw ma mä-ai tea säbawng dylä, mä-ai lä äni hai-a nang ce tea la säbawng haw te by vi. Mätang bälai saite tea änaungsa te hai-a khung haw hethang Säthaw lä nang ce tea aethaw py te vi. Nang ce lä mä-ai khung haw te mätang bälai saite tea khung haw ö te vi.

⁷Nang ce tähang mä-ai üng aethang khai saite lä cakhi ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä kai ce üng mätang bälai aeting te kätüng, Säthaw lä kai ce tea säbawng te kätüng, nang ce tea la säbawng te by vi näte mäny ö te vi.

⁸Kängby jä-ai na ä, Asia pre cäpi-a kai ce aeting saite, mätang bälai saite na phüing kai ce lä nang ce tea mäny hai hethang ngai ö te vi. Kai ce aeting saite müngkäli na lä kai ce üng bälung na tea tibutica hai te vi dy. Kai ce lä dü tätang khaw ai näkha dawng ö te vi dy.

⁹Tätang khaw, kai ce lä bädü khaw hethang dy näkha dawng ö te vi dy. Tungaila kai ce lä mä-ai ma tea ae-y ö y hethang hini lä tyng te vi dy. Dü saite na bung mäning haile tyng pa saite Säthaw tea xyng ae-y hethang ni awng te kae.

¹⁰Säthaw lä kai ce bung ri hethang hawi saite kädü thung üng käthoja te vi dy. Äni lä kai ce bung aeqang haile tyng ai näte mä-ai aethang khai ö te vi. Äni lä kai ce bung aeqang jawjaw tyng be vi ai.

¹¹Nang ce lä kai ce tähang aetang te hai-a säbawng ö te vi. Tukätephüing-a Säthaw lä khimi awng mang te na üng aetang saite na tea thai kha kai ce tea tähang kähawi py ai. Tukha khimi awng mang saite na lä Säthaw tea kawng te lo thui ö ai.

Pawlae lä äma üng khölawng tea käsüja saite

¹²Kai ce lä hini phüing aethaw ö te vi. Hini älawngpre-a Säthaw ma py saite käcai hai tüng saite na kai ce lä awng näte kai ma ce üng käsi kähawi sa saite bälung ma thui te vi dy. Nang ce hai mangtä awng khaw te thüing-a ämi lawngtä ma la cy haw y hethang kai ce lä sädi khai ö te vi. Tungaila kai ce lä hini tea khimi ce üng bälunghae saite hai-a sa ö te y. Säthaw üng tähang kähawi hai-a sa ö te vi dy.

¹³⁻¹⁴Kai ce lä nang ce ma thaikaw kha phai haw saite qaitä nang ce tea tärü khaw te vi dy. Vaihi nang ce lä angxynlyng na tea thaikaw y ngaila, känitä-a lä kai ce üng angxynlyng na tea nang ce lä thaikaw ai näte kai ce lä aethang khai ö te vi. Tupyng-a mä-ai üng Areng Isu Khrista ly haile te kätü-a, nang ce phüing-a kai ce lä aethaw haw te kätüng kai ce phüing-a nang ce la aethaw ö haw ai.

¹⁵Kai lä hini phüing na tea ae-y khü te phüing-a, qengnetä nang ce tea ly hethang aedawng rüing te vi dy. Hini kätyng ly te phüing-a, Säthaw lä nang ce tea qengnetä tähang kähawi py rae vi ai.

¹⁶Kai lä Makedonia khö-a ly te thüing-a qengtä, nang ce tea kung hethang aedawng rüing te vi dy. Honi pyng-a Makedonia khö üng vawi haile te kätü-a, äbaeni qengtä kung kha nang ce lä kai ce bung Judae khö-a ly hethang säbawng haw ai näkha kai lä aedawng te vi dy.

¹⁷Kai lä hini kätyng sa hethang mawlang kaedawng awng te kätü-a, kai lä kähawi-a dawng y te vi mei. Kai lä älawngpre üng khimi na kätyng mawlang kaedawng awng kha qengtä ma “Älawng vi” “Älawng y vi” näkha kai thui vi näte nang ce lä dawng ö vi mei.

¹⁸Säthaw lä älo mitang aepe te kätyng kai lä nang ce tea älo aedo te kätü-a, “Älawng vi” “Älawng y vi” näkha qengtä kätü-a ma thui te y.

¹⁹Saila, Timothe hai kai ma khekhe lä nang ce tea Säthaw üng Cäpaw Isu Khrista üng Anghang thui te vi dy. Säthaw üng Cäpaw Isu Khrista lä, “Älawng vi” “Älawng y” näkha qengtä-a ma thui te y. Säthaw lä äni hai-a “Älawng vi” näkha thui jawjaw te vi.

²⁰Säthaw ma mä-ai tea py te älo aedo saite angxynlyng na lä Khrista hai-a, “Älawng vi” näkha thui te vi dy. Tukätephüing-a mä-ai lä Säthaw üng phungang aesang hethang “Amen” näkha thui te kätü-a, mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a thui ö te vi.

²¹Säthaw äma khekhe lä kai ce hai nang ce tea Khrista-a bungtä lawng hai mei kha yng te cakhi hai hethang sa pa vi dy. Äni ma mä-ai bung lä re kha khai lyng pa te vi dy.

²²Tukha mä-ai lä Säthaw hai aesui vi näte mätü hethang äni lä mä-ai üng bälung thung-a Muilaw Käcai py kha mä-ai tea äsäny sa pa vi dy. Hini aedo saite lo lä khawngdüng-a Säthaw ma mä-ai tea py khaw hethang awng saite tähang kähawi na vi.

²³Kai üng lo mitang hai thui saite tea mäny kha Säthaw lä kai üng sasi vi dy. Kai lä nang ce tea bälung aethawsi hai hethang ngai y te phüng-a, Korin märü-a aekö haile y vi ai dy.

²⁴Kai ce lä nang ce tea ätemakä yng hethang särilo hai thui hethang ngai te y. Kai ce lä nang ce anghawtho hethang nang ce hai mangtä kälü sa ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä yng saite hai-a ca khi te vi näte kai ce lä mäny ö te vi.

2 Korin 2

¹Tukätephüng-a kai üng bälung thung-a lä nang ce tea ly haile tyng y hethang aedawng te vi. Tudylä kai lä nang ce tea bälungsi hai y vi ai.

²Kai ma nang ce tea bälungsi hai dylä, ämi ma kai tea anghawtho hai ai mei. Kai ma bälungsi hai saite khimi na lä kai tea anghawtho hai haw y lyng.

³Tukätephüng-a kai lä nang ce tea honi cae tärü te vi dy. Nang ce tea kai tyng te kätü-a, kai tea bälungsi hai hethang kai lä ngai te y. Nang ce lä kai tea anghawtho hai hethang kae. Kai anghawtho dylä, nang ce angxynlyng la anghawtho ö by ai näte kai lä bälung ae-y khü te vi.

⁴Jangni üng cae tärü te kätü-a, kai lä bälungbi, bälung mawng kha minaw tui na rui te vi dy. Kai üng mawlang kaedawng lä nang ce tea bälungsi hai hethang y. Tungaila kai lä nang ce tea makätangtä bälung aevaw mei näte tea mäny hai hethang ngai te vi.

Hunghö sa te khimi tea hunghö bälawi saite

⁵Hunghö sa saite khimi ma khimi ce tea bälungsi hai vi dylä, äni lä kai tea ma qaitä sa te y lyng. Äni lä nang ce angxynlyng tea kai qawng-a cang y bälungsi haiky-a sa te vi dy. Kai lä honi phüng tea awng mang-a thui hethang ngai te y.

⁶Nang ce thung üng khimi awng mang saite na lä hunghö sa saite lawngtä tea bäjeng rüng pyng te vi dy. Hini bäjeng saite lä äni tähang aeteng khaw te vi.

⁷Tungaila vaihi lä äni tea hunghö bälawi kha aethaw py hethang kätü vi. Nang ce ma hini kätyng sa ö y dylä, äni lä bälungsi xüng kha aethawsi ea äma üng yng saite tea khaisö vi ai.

⁸Tukätephüng-a nang ce lä äni tea bälung aevaw tätang vi näte phüng vaihi äni tea mätü hethang kai lä nang ce tea mäci te vi.

⁹Kai lä cae täru te kätü-a, nang ce tea käny hethang ngai te vi dy. Kai üng täru saite lo na nang ce lä tängai king mei näte kai lä mäny hethang ngai te vi dy.

¹⁰Nang ce ma khimi ce üng hunghö na bälawi dylä, kai la äni ce tea bälawi te by vi. Hunghö bälawi hethang awng dylä, Khrista maw-a nang ce üng phüng-a kai lä hunghö bälawi pyng te vi dy.

¹¹Setan angra ma mä-ai tea bäja haw y hethang kai ce lä hini kätyng sa hethang kae ö te vi. Mä-ai lä Setan angra üng käsi mawlang kaedawng tea mäny te vi.

Troas märü-a Pawlae üng bälung mawng saite na

¹²Kai lä Troa märü-a Khrista üng Angthang Kähawi thui hethang tyng te kätü-a, Areng lä ho-a kälu sa hethang älang sa rüng pa vi dy.

¹³Tungaila kai üng kängby jä-ai Tita bung aeting y te phüng-a, kai lä tengxyng y bälung mawng phi te vi dy. Tukätephüng-a kai lä honi Troas märü-a awng saite khimi na tea cibai sa te lo thui pyng-a lä Makedonia khö-a ly ja te vi dy.

Khrista hai-a bäja saite

¹⁴Mä-ai üng Säthaw tea mä-ai bälaw ö si. Säthaw lä mä-ai bung Khrista üng bäja saite paw-a qa hai jawjaw hethang phüng-a vi. Mä-ai ly saite mityng qütä-a, Säthaw lä Khrista üng Angthang Kähawi thui hai jawjaw te vi. Honi lä ämui kähawi kätyng lawng hai hethang vi.

¹⁵Mä-ai lä Säthaw tähang Khrista üng löci mui kähawi kätyng vi. Mä-ai lä Säthaw ma aeqang saite khimi na hai dengpy saite khimi na thung-a aehö saite ämui kätyng vi.

¹⁶Tungaila Säthaw ma dengpy hethang awng saite khimi na tähang, mä-ai lä kädü üng tho saite ämui kärawng kätyng vi. Säthaw ma aeqang saite khimi na tähang, mä-ai lä hing saite üng ämui kähawi na vi. Tätang khaw-a thui hethang nädylä, ämi lawngtä la äma ma hai-a hini kälü tea lä sa haw y lyng.

¹⁷Khimi awng mang saite na lä ävang dang hai hethang Säthaw üng lo thui ö te vi. Mä-ai lä hini khimi ce kätyng y. Säthaw ma mä-ai bung mätaw te phüng-a, mä-ai lä Säthaw üng maw-a bälung mitang khaw hai Khrista üng Angthang thui ö te vi.

2 Korin 3

Kähing py saite älo aenai te kangthae

¹Nang ce üng maw-a kai ce lä aethaw ö te käthi vi mei. Hokä y dylä kai ce lä khimi phütä na kätyng, lady hai saite cae lä nang ce tähang aely ngai ö te vi mei. Hokä y dylä nang ce ma täri saite cae tea kai ce lä aely ngai ö te vi mei.

²Nang ma ce khekhe lä mä-ai üng bälung thung-a täri saite cae kätyng vi. Khimi qütä ma hini cae tea lä phai kha mäny haw te vi.

³Khrista khekhe ma hini cae tea täri kha kai ce hai-a tha te vi. Hini cae lä caetui hai täri te y. Hing saite Säthaw üng Muilaw Käcai hai täri te vi. Honi lä kälung pheii na qawng-a täri te y. Khimi ce üng bälung thung-a täri te vi.

⁴Kai ce lä Khrista hai-a Säthaw tea ae-y khü te phüng-a, hini lä thui ö te vi.

⁵Kai ce lä hini kälü tea kai ma ce ma sa haw vi näkha thui ö haw te y. Säthaw ma kai ce tea hini kälü sa hethang sakaw saite py vi dy.

⁶Säthaw äma khekhe lä kai ce tea älo aenai saite kangthae üng mawsawng lawng hethang sakaw saite py vi dy. Honi älo aenai saite lä täri saite ubädi hai aetawng te y. Honi lä Muilaw Käcai üng aenai saite lo vi. Täri saite Ubädi lä mä-ai bung dü saite mang-a tha kha Muilaw Käcai lä mä-ai tea kähing py te vi.

⁷Säthaw ma Mosi tea kälung pheii qawng-a täri saite Ubädi py te kätü-a, Säthaw üng phung-ang lä aetung te vi dy. Mosi üng mimai qawng-a Säthaw

üng phung-ang lä kangjai-a la ngaila, Isrelae khimi na lä Mosi üng mimai tea kheng haw ö te y vi dy. Mä-ai bung dü saite mang-a tha te Ubädi lä phung-ang käleng hai tyng te vi dy.

⁸Muilaw Käcai üng kälü lä Ubädi tyng te qawng-a cang y phung-ang aesangky tätang khaw ai.

⁹Ubädi hai-a Säthaw lä khimi ce tea dengpy te vi. Tungaila Ubädi lä phung-ang hai tyng te vi dy. Älo aenai saite kangthae hai-a Säthaw lä mä-ai bung khimi kácüng-a mäthi te vi. Älo aenai saite kangthae lä ubädi qawng-a tengxyng y phung-ang lengky te vi dy.

¹⁰Älo aenai saite kangthae üng phung-ang lä tengxyng y leng te phüng-a, älo aenai saite kangrüng üng phung-ang lä aemai vi dy.

¹¹Tänaetä khai saite älo aenai te kangrüng lä phung-ang awng vi dylä, dungtäsa awng saite älo aenai te kangthae lä phung-ang tengxyng y aesangky vi dy.

¹²Mä-ai lä älo aenai saite kangthae lä awng jawjaw ai näkha aethang khai te phüng-a, thui vawng ö te vi.

¹³Mosi üng mimai-a phung-ang aemai saite Isrelae khimi na nung y hethang äni lä äma üng mimai tea känih hai täphung te vi dy. Mä-ai lä hini kätyng y.

¹⁴Säthaw lä Isrelae khimi na üng bälung na tea tangkö hai pa te vi dy. Tukätephüng-a, äni ce lä vaihi khytä, aenai saite älo kangrüng üng ubädi phai te kätü-a, khimi ce üng bälung lä känih haetä hai khu te kätyng awng vi. Khimi lawngtä Khrista tea yng dylä, Khrista ma honi känih tea mäthuija pa te vi.

¹⁵Vaihi khytä Isrelae khimi na lä Mosi üng ubädi phai te kätü-a, äni ce üng bälung na lä hini känih hai khu saite kätyng vi.

¹⁶Tungaila khimi lawngtä Areng tea yng te kätü-a, Areng lä hini känih tea mäthuija pa te vi.

¹⁷Areng lä Muilaw vi. Areng üng Muilaw Käcai awng saite mityng qütä-a, äni lä khimi ce bung bälawi pa te vi.

¹⁸Tukätephüng-a mimai tea täphung y saite mä-ai angxynlyng na lä Areng üng phung-ang tea nung kha khimi käläng na tea mätü ö te vi. Muilaw awng saite Areng üng phung-ang lä mä-ai bung mäqa ea Areng hai mangtä aetawng khaw hethang sa kha mä-ai üng phung-ang lä lengky rae lengky rae jawjaw te vi.

2 Korin 4

Sätüing thung-a khai saite sui tangkae na

¹Säthaw üng bäheng saite hai-a äni ma kai ce tea hini kälü sa hai hethang py vi dy te phüng-a, kai ce lä aethawdi ö te y vi.

²Kai ce lä saerae hethang hai ho hethang hawi khaw saite kälü angxynlyng na tea khaisö ö vi dy. Kai ce lä ämi tea la kaeling sa te y kha Säthaw üng älo lä aemäqa te y vi. Kai ce lä lo mitang tea thui phrang ö te vi. Hini kätyng Säthaw üng maw-a cüng vi näte khimi angxynlyng na üng bälung thung-a mäny haw ö te vi.

³Kai ce thui saite Angthang Kähawi tea ho dylä, Säthaw ma täphra saite na tähang ho te vi.

⁴Hini älawngpre tea pyng saite Setan lä yng y saite khimi na üng bälung kaedawng na tea ving hai pa te vi. Tukätephüng-a äni ce lä Khrista phüng Angthang Kähawi üng phung-ang aesang saite kaevang tea nung haw ö y. Khrista lä Säthaw hai aetawng khaw te vi.

⁵Kai ce lä kai ma ce üng phüng na tea thui ö te y. Kai ce lä “Isu Khrista lä khimi angxynlyng na üng Areng vi näte hai kai ce lä Isu hai-a nang ce üng mawsawng na lawng ö vi” näte thui ö te vi.

⁶Säthaw ma, “Käving thung-a kaevang awng sy” näkha thui vi dy. Hini Säthaw lä mä-ai üng bälung na thung-a la äni üng kaevang aevang hai te vi dy. Tukätephüng-a Isu Khrista üng mimai-a mä-ai lä Säthaw üng phung-ang tea nung kha mäny haw ö te vi.

⁷Kai ce lä sui tangkae awng saite sätüng na kätyng vi. Hini hai-a kai ce lä äte angxynlyng na qawng-a lengky saite haidae lä Säthaw hai aesui te vi näte mätü te vi. Hini lä kai ce hai aesui te y.

⁸Kai ce lä mätang bälai saite cawngkhang aeting ngaila, kai ce üng bälung lä tibutica ö y lyng. Kai ce lä sa hethang kae saite tea mäny y ngaila, aethawsi ö te y.

⁹Khimi ce ma kai ce tea sakälö khü ngaila, Säthaw lä kai ce bung khaisö ö y lyng. Khimi ce ma kai ce tea bo ngaila, kai ce lä dü ö te y vi rawng.

¹⁰Khimi ce ma Isu bung bädü te kätyng, kai ce la kätü qütä-a dü saite hai aenai ö te by vi. Hini kätyng khimi angxynlyng na lä kai ce hai-a Isu lä hing vi näte mäny haw ö te vi.

¹¹Kai ce lä hing te thüng-a, Isu tähang dü saite tea aenai ö jawjaw te vi. Tukätephüng-a kai ce üng dü haw saite ätabung hai-a Khrista üng hing saite tea khimi ce lä nung haw ö te vi.

¹²Kai ce lä dü saite hai aeting ö jawjaw te vi. Tungaila nang ce lä dungtäsa kähing tea dang ö ai.

¹³Caekäcai thung-a, “Kai lä yng te phüng-a, thui te vi” näkha täru te vi. Hini kätyng aetawng saite yng te hai kai ce lä Angthang Kähawi thui ö te vi.

¹⁴Areng Isu bung mäning haile tyng pa saite Säthaw ma Isu hai bungtä kai ce bung mäning haile tyng by ai näte kai ce lä mäny ö te vi. Äni lä nang ce hai kai ce bung äni üng maw-a ka vi ai.

¹⁵Hini angxynlyng na lä nang ce üng tähang vi. Säthaw üng tähang kähawi lä khimi awng mang rae, awng mang rae saite na tea tyng bawi te phüng-a, khimi ce lä Säthaw tea bälaw kha Säthaw üng phung-ang tea tengxyng y mäsang ö vi ai.

Yng te hai-a hing saite

¹⁶Tukätephüng-a mä-ai lä manila aethawdi vai ö y lyng. Mä-ai üng ätabung na lä dü hethang täretäre aenai rae ngaila, Muilaw Käcai ma mä-ai tea py te hing saite lä känitä pyng-a känitä lä aethaw awng hai rae ö te vi.

¹⁷Mä-ai lä tänaetä tähang aeting saite hini mätang bälai te lä jahaw vi. Hini kätyng aeting saite hai-a, Säthaw lä mä-ai tea lengky saite dungtäsa phungang py vi ai.

¹⁸Tukätephüng-a ämi hai nung haw saite na kheng y käla, mä-ai lä nung haw y saite na tea kheng khü ö te vi. Nung haw saite na lä tänaetä awng kha nung haw y saite na lä dungtäsa awng te vi.

2 Korin 5

Mä-ai üng ätabung kangthae na

¹Mä-ai ma üng hini ätabung lä tänaetä awng hethang taipung kätyng vi. Hini taipung aene te kätü-a, mä-ai lä khimi üng äkö hai sa y käla Säthaw ma mä-ai tähang sa pa saite Känipre dungtäsa ing-a awng haw vi ai näkha mäny ö te vi.

²Mä-ai lä hini taipung-a tänaetä awng te thüng-a, Känipre üng ing-a awng hethang aedawng kha anghawtho y te hai thui ö te vi.

³Säthaw ma mä-ai tea py saite ätabung dang te kätü-a, mä-ai lä ätabung qa y käla awng ö vi ai.

⁴Mä-ai lä mä-ai ma üng aene saite taipung kätyng ätabung awng ö te vi. Mä-ai lä mätang bälai aeting te phüng-a, hang ö sung te vi. Hini kätyng hang sung saite lä hini älawngpre hai aesui saite mä-ai üng ätabung tea khaisö hethang ngai ö te phüng-a y vi. Kai ce lä dü haw saite mä-ai üng ätabung tea Säthaw ma py te dü y saite ätabung kangthae hai aeleng hethang ngai ö te phüng-a vi.

⁵Hini kätyng mäqa hethang Säthaw lä mä-ai tea sa rüing te vi dy. Vaimaw mang-a mä-ai lä hawi saite na dang hethang Säthaw ma Muilaw Käcai bung py te hai-a aedo khü te vi dy.

⁶Tukätephüng-a mä-ai lä Säthaw tea bälung ae-y khü jawjaw haw ö te vi. Hini älawngpre hai aesui saite ätabung-a mä-ai lä hing te jungtä, Areng üng ing hai hanglaw vi näte mäny ö te vi.

⁷Kai ce lä nung saite na hai-a hing te y lyng. Kai ce lä yng saite hai-a hing ö te vi.

⁸Kai ce lä Areng tea bälung ae-y khü ö te vi. Mä-ai lä älawngpre hai aesui saite ätabung üng hai kähanglaw-a awng kha Areng hai mangtä awng hethang ngaiky te vi.

⁹Tungaila mä-ai lä hini älawngpre üng ätabung-a la awng haw te läsy, y dylä Areng üng ing-a la awng haw te läsy, aely lengky te lä Areng tea kawng hai hethang mä-ai lä ngaiky ö te vi.

¹⁰Mä-ai angxynlyng lä Khrista ma tärae cei hethang äni üng maw-a aedaw ö hethang kae. Hini älawngpre-a mä-ai lä awng te thüng-a, mä-ai sa saite aeteng khaw te ävang na, y dylä Säthaw lä mä-ai tea dengpy vi ai.

Kai ce lä Säthaw üng angtawtha na vi.

¹¹Mä-ai lä Areng tea tämö khai kha ri hethang kae te mäny te phüng-a, Angthang Kähawi tea yng hethang khimi ce tea mäci ö te vi. Säthaw lä mä-ai tea mäny king te vi. Nang ce üng bälung thung-a kai üng phüng la mäny ö phi by näkha kai lä aethang khai te vi.

¹²Kai ce lä mä-ai ma üng hawi saite na phüng nang ce tea thui haile hethang aely ngai te y. Kai ce lä nang ce tea kai ma ce üng phüng aethaw hai haw hethang ngai ö te vi. Khimi käläng na lä khimi ce nung haw saite hai aethaw ngaila, äni ce lä Säthaw maw-a cüng saite phüng tea dawng ö te y vi. Nang ce ma kai ce üng phüng aethaw haw dylä, nang ce lä honi khimi ce tea mäthang haw ö ai.

¹³Kai ce lä kangthö lawng dylä, Säthaw tähang mäthö ö te vi. Hokä y käla, khimi kangthö y dylä, nang ce tähang kae vi.

¹⁴Khrista lä khimi qütä tähang dü pa te phüng-a, khimi angxynlyng na lä äni hai mangtä dü vi dy näte mä-ai lä mäny ö khü te vi dy. Tukätephüng-a mä-ai tea lä Khrista üng bälung aevaw saite ma pyng te vi.

¹⁵Khrista lä khimi angxynlyng na tähang dü pa te vi dy. Tukätephüng-a hing saite kangthae dang te khimi angxynlyng na lä äma ce üng tähang hing

hethang kae te y vi dy. Äni ce tähang dü pa saite hai Säthaw ma mäning haile tyng saite Areng üng tähang, hing pa hethang lä aeteng khaw ö te vi.

¹⁶Tukätephüng-a mä-ai lä vaihi üng hai aetawng kha ämi lawngtä tea la älawngpre üng khimi na üng kaedawng kätyng dawng ö te y vi. Jangni-a kai ce lä Khrista üng phüng tea älawngpre khimi na üng kaedawng kätyng aedawng ngaila, vaihi lä hini kätyng dawng ö te y vi dy.

¹⁷Khrista hai bungtä awng saite khimi qütä lä, khimi kangthae-a lawng vi dy. Älang kangrüng kätyng hing saite na lä aemai king vi dy. Älang käläng kangthae-a hing saite lä tyng te vi dy.

¹⁸Hini angxynlyng na tea lä Säthaw ma sa te vi dy. Mä-ai lä Khrista hai-a Säthaw üng täre na lawng saite üng hai äni üng kängby jä-ai na-a lawng ö vi dy. Tudylä äni ma mä-ai tea lä khimi käläng na bung la Säthaw üng kängby jä-ai na lawng hai by hethang kälü py te vi dy.

¹⁹Khrista hai-a hini älawngpre üng khimi angxynlyng na tea äma üng täre na üng hai äma üng rawijae na-a lawng hethang Säthaw ma mäqa te phüng kai ce lä thui ö te vi. Säthaw lä khimi ce üng hunghö na tea dawng te y vi dy. Hini phüng tea mä-ai lä thui hethang kae.

²⁰Tukätephüng-a mä-ai lä Khrista üng angta wtha na lawng ö vi dy. Säthaw lä kai ce hai-a nang ce tea mäci te vi. Kai ce ma Khrista tähang-a nang ce lä Säthaw üng täre na üng hai äma üng rawijae na-a lawng ö hethang Säthaw ma kai ce hai-a mäci te kätyng aebai te hai mäci ö te vi.

²¹Khrista lä manila äte hunghö sa vai te y vi. Tungaila Säthaw lä mä-ai üng tähang-a äni tea lä hunghö awng te kätyng mäthi te vi dy. Tukätephüng-a mä-ai lä Khrista hai bungtä awng ö dylä, Säthaw ma mä-ai tea lä khimi kácüng-a mäthi vi ai.

2 Korin 6

Säthaw üng mawsawng na mätang bälai saite

¹Kai ce lä nang ce hai Säthaw üng kälü mangtä sa saite kängby jä-ai na lawng te phüng-a, nang ce tea mäci he ngai ö te vi. Säthaw ma nang ce angxynlyng

tea tähang kähawi py vi dy. Tukätephüng-a Säthaw üng tähang kähawi tea aetütü-a lawng hai hethang lä sa ö hang.

²Jangni-a Säthaw ma thui te lä, “Kai ma khai khü saite kätü tyng tea, nang ce mäkai saite na tea kai lä thai te vi dy. Kai lä nang ce bung aeqang hethang tyng te kätü-a, nang ce tea säbawng pyng te vi dy” näkha nä vi. Tängai ö. Säthaw ma khai khü saite kätü lä vaihi dy. Äni ma nang ce bung aeqang hethang kätü la vaihi dy.

³Kai ce lä khimi ce ma hunghö sa kha Angthang Kähawi tea tängai y hethang äte la sa ö te y. Ätephüng-a mei nädylä kai ce tea Säthaw ma py saite kälü phüng khimi ce ma käsi thui hai hethang ngai ö te y vi.

⁴Kai ce lä Säthaw üng mawsawng na lawng vi näte älang cawngkhang hai-a mätü ö te vi. Kai ce lä mätang bälai saite, rae saite na, xhuxa saite na hai aeting te kätü-a, änawngsa kha khung ö te vi.

⁵Khimi ce lä kai ce tea bo kha thawng thung-a pä-ung ö vi dy. Kai ce lä aepuilung saite na aeting kha mäsaie qa saite kälü na sa ö vi dy. Kai ce lä i haw y käla, ca haw y käla awng ö te vi dy.

⁶Kai ce lä bälung cai saite, mänykaw saite, änawngsa saite hai khimi ce tea säbawng saite bälung hai-a Säthaw üng mawsawng na näte mätü ö te vi dy. Muilaw Käcai lä kai ce üng äthung-a aeta kha kai ce üng tätang bälung aevaw saite hai la vi.

⁷Kai ce lä lo mitang thui kha Säthaw üng haidae hai-a kälü sa ö te vi dy. Cüng saite lä kai ce üng maiphaw maicaie vi. Kai ce lä hini maiphaw maicaie hai täre na tea aety kha mä-ai ma tea aedung ö te vi.

⁸Khimi ce lä kai ce tea bälaw kha kai ce üng phüng käsi thui saite, cy saite hai hawi saite na thui ö te vi. Äni ce lä kai ce tea kaeling kaemae sa saite na vi näkha dawng ngaila, kai ce lä lo mitang tea qaitä thui ö te vi.

⁹Kai ce tea khimi ce ma mäny hethang ngai y ngaila, khimi qütä lä kai ce bung mäny ö king te vi. Kai ce lä dü saite hai aenai ngaila, hing jawjaw ö te

vi. Khimi ce ma kai ce tea sakälö khü ngaila, äni ce lä kai ce bung bädü haw ö te y vi.

¹⁰Kai ce lä bälungsi ngaila, anghawtho haw ö jawjaw te vi. Kai ce lä tangkae awng y ngaila, khimi awng mang saite na tea Säthaw üng tähang kähawi tha haw ö te vi. Kai ce lä äte haetä la awng ö y ngaila, Säthaw lä kai ce tea äte angxynlyng na py te vi dy.

¹¹Korin märü üng kängby jä-ai na ä, kai ce lä nang ce tea thui tätang khaw pyng te vi dy. Kai ce lä nang ce tea bälung mäke hai aevaw kha lady ö bawi te vi.

¹²Kai ce lä nang ce tea bälung aevaw ö tätang te vi. Tungaila nang ce üng bälung aevaw saite lä kai ce tähang deqang vi dy.

¹³Kai lä äpä-ai ma äma üng caw nade na tea älo aepe te kätyng nang ce tea thui hethang ngai te vi. Kai ce lä nang ce tea bälung aevaw kha lady ö khaw te vi. Tukätephüng-a nang ce la kai ce tea bälung mäke hai aevaw kha lady ö jo.

Khrista tea mäny y saite khimi na hai kängby jä-ai sa ö hang

¹⁴Khrista tea mäny y saite khimi na hai kängby jä-ai aesa ö hang. Khimi kácüng na hai Säthaw üng lo tängai y saite khimi na lä kängby jä-ai aesa haw y. Kaevang hai käving lä mangtä awng haw y lyng.

¹⁵Khrista hai Setan lä bälung mangtä aedü haw y. Khrista tea yng saite khimi hai Khrista tea yng y saite khimi lä bälung mangtä aedü haw y lyng.

¹⁶Säthaw üng Inγκäcai hai Säthaw bung mäny y saite khimi na üng cäphaw saite mimi na lä aesui te y vi. Mä-ai lä hing saite Säthaw üng Inγκäcai vi. Säthaw ma, “Kai lä kai ma üng khimi na thung-a aeke kha awng ai. Kai la äni ce üng Säthaw-a lawng kha äni ce la kai üng khimi na-a lawng ö ai” näkha näte vi.

¹⁷Areng ma, “Kai tea yng y saite khimi na thung üng tho ö la. Nang ce lä äni ce hai kängby jä-ai sa ö hethang kae y. Säthaw bung mäny y saite khimi na

üing pawprae saite na tea lä aehi ö. Hini kätyng sa dylä, kai lä nang ce bung lady ai.

¹⁸Kai lä nang ce üing Äpä-ai-a lawng ai. Nang ce la kai üing cäpaw cänung na lawng ö ai” näkha äte angxynlyng na sa haw saite Areng ma thui te vi dy.

2 Korin 7

¹Kangby jä-ai na ä, Säthaw üing hini aedo saite na lä mä-ai tähang vi te phüing-a, mä-ai ma tea ätabung hai bälung üing ngaiphi tüng y saite angxynlyng na tea lä aemäcai pang ö si. Mä-ai lä Säthaw tea ri kha tämö khai saite hai-a käcai ping-a awng ö si.

Pawlae üing anghawtho saite

²Kai ce tea nang ce üing bälung aevaw kha lady ö. Kai ce lä ämi tea la sa tämang ö te y. Yng saite tämang hai ö te y. Kaeling kaemae la sa ö te y vi.

³Kai lä nang ce tea dengpy hethang ngai te phüing-a hikä thui te y. Kai ce lä nang ce hai mangtä dü te läsy, hing te läsy nang ce tea bälung aevaw phi te vi näte angcü mang-a thui rüing ö pyng te vi dy.

⁴Kai lä nang ce tea bälung ae-y phi kha nang ce phüing tengxyng y aethaw te vi. Mätang bälai saite aeting te kätü-a, nang ce ma kai ce tea aethaw py kha tengxyng y anghawtho te vi.

⁵Kai ce lä Makedonia khö-a tyng te kätü-a, aehae haw ö te y vi. Älang cawngkhang-a, kai ce lä mätang bälai saite na aeting ö te vi dy. Khimi ce hai aejaw aemang kha kai ce üing bälung thung-a lä ri ö te vi dy.

⁶Tungaila Säthaw lä bälung aethawsi saite na tea aethaw py pa te vi. Äni ma Tita tyng te hai-a kai ce tea aethaw py te vi dy.

⁷Kai ce lä Tita tyng te phüing-a qaitä anghawtho te y. Nang ce ma äni tea säbawng te phüing-a la anghawtho ö te by vi. Nang ce ma kai ce hai aeting hethang ngai phi vi näte phüing, kai ce üing mätang bälai saite phüing, nang ce lä bälungsi te hai kai ce tea säbawng hethang ngai ö te phüing, Tita ma thui pa te phüing-a, kai la tengxyng y anghawtho bärai te vi dy.

⁸Kai üng cae ma nang ce tea bälungsi hai ngaila, kai lä honi cae tärü saite phüng-a, bälung hawi y te awng y lyng. Tungaila hini cae lä nang ce tea bälungsi hai te phüng-a, kai lä tänaetä bälung hawi y vi dy.

⁹Vaihi kai lä anghawtho te vi. Nang ce lä bälungsi hai ö te phüng-a y lyng. Tungaila nang ce üng bälungsi saite hai-a, nang ce lä ae-ui ö te phüng-a vi dy. Säthaw lä nang ce üng bälungsi saite tawng kha nang ce tea hawi saite na-a mäqa pa te phüng-a, kai ce lä nang ce tea naw hai te y vi.

¹⁰Säthaw lä nang ce tea bälungsi hai vi te phüng-a, nang ce lä ae-ui kha bälung aemäqa ea ni Säthaw ma nang ce bung aeqang haw vi ai. Tukätephüng-a ämi lawngtä la bälung hawi y hethang awng y. Tungaila älawngpre hai aesui saite bälungsi te kädü lang mang-a tha pa te vi.

¹¹Säthaw ma bälungsi saite hai-a nang ce üng bälung thung-a äte sa mei näte aedawng ö. Nang ce lä Säthaw tähang aethaw rae ö phi te vi. Nang ce lä hunghö sa saite thung-a qa y näte mätü hethang aethawsa ö te vi dy. Nang ce lä hunghö sa saite khimi na tea kädawtho ö te vi. Nang ce lä Säthaw tea ri ö te vi. Nang ce lä kai tea aeting haile hethang ngai ö phi te vi. Nang ce lä kai tea awng mang-a säbawng hethang ngai ö te vi. Nang ce lä hunghö sa saite khimi tea bäjeng ö hethang ngai te vi dy. Nang ce lä honi hunghö sa saite na thung-a qa y näte mätü ö king te vi dy.

¹²Tukätephüng-a kai ma nang ce tea hini cae tärü ngaila hunghö sa saite khimi qaitä tähang y, naw hai saite khimi tähang la y. Kai lä Säthaw üng maw-a nang ce lä kai ce tea matangtä bälung aevaw ö mei näte nang ce tea mäny hai hethang ngai te phüng-a, hini cae tärü te vi dy.

¹³Hini phüng-a, kai ce lä aethaw dang ö khü te vi dy. Kai ce lä aethaw dang te cang y vi. Tita tea nang ce ma säbawng vi näkha äni lä anghawtho te phüng-a, kai ce lä äni hai mangtä anghawtho ö te by vi dy.

¹⁴Kai lä nang ce üng phüng-a Tita tea aethaw jawjaw te vi dy. Hini aethaw te phüng-a, nang ce lä kai ce tea saerae hai ö te y. Kai ce lä nang ce tea kätü qütä lo mitang thui pyng ö te vi dy. Hini kätyng Tita tea kai ce lä aethaw kha thui pyng saite na la tätang khaw vi.

¹⁵Tukätephüng-a Tita lä nang ce tea tengxyng y bälung aevaw rae aevaw rae kha nang ce lä äni üng lo tea tängai ö vi näte aedawng haile te vi. Nang ce lä äni tea ri kha käsawtho te hai lady ö te vi dy.

¹⁶Kai lä nang ce tea tengxyng ae-y khü haw te phüng-a, anghawtho phi te vi.

2 Korin 8

Bäsai y käla py ö

¹Kangby jä-ai na ä, kai lä hini Makedonia khö üng kangkawng na tea Säthaw ma py saite tähang kähawi phüng nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi.

²Äni ce lä tengxyng y mätang bälai saite na hai käny saite na aeting kha tengxyng y mätang ö te vi. Tungaila äni ce lä anghawtho phi kha Khristen kangby jä-ai na tea bäsai y käla py hethang ngai saite bälung awng ö te vi.

³⁻⁴Äni ce lä äma ce py haw te rytä py kha py haw te qawng-a cang y mäteng ma py ö te vi dy näte kai lä thui hethang ngai te vi. Äni ce lä äma ce üng kangai kätyng hikä sa te vi. Jerusalem märü-a awng saite Säthaw üng khimi na tea säbawng saite thung-a qa haw hethang kai ce tea mäkai ö leilae te vi dy.

⁵Äni ce lä kai ce üng aethang khai saite qawng-a cang y sa ö vi dy. Angcükya a äni ce lä Areng tea äma ce bung ae-a pyng-a, Säthaw üng aely kätyng kai ce tea la äma ce ma ae-a ö te by vi dy.

⁶Tukätephüng-a hini kälu aetawng saite Tita tea nang ce thung-a hini bälung aevaw saite üng kälu tea sa khüng hethang kai lä mäci te vi dy.

⁷Nang ce lä tengxyng y äte angxynlyng na-a tawngnang ö vi. Nang ce üng yng saite, älo thuikaw saite, mänykaw saite, säbawng he ngai saite bälung hai kai ce tea bälung aevaw saite na awng ö vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä hini bälung aevaw saite üng kälu tähang bäsai y käla py hai hethang kai ce lä ngai hai ö te vi.

⁸Kai lä nang ce tea särilo thui y ngaila, yng saite khimi käläng na üng säbawng hethang aethaw awng saite mätü te hai-a nang ce üng bälung aevaw

saite lä tätang mei, tätang y mei, näte mäny hai hethang nang ce tea käny te vi.

⁹Nang ce lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng tähang kähawi tea mäny ö te vi. Äni lä tawngnang ngaila, nang ce tähang kangtang-a aelawng te vi dy. Äni üng kangtang saite hai-a, nang ce lä tawngnang ö te vi dy.

¹⁰Kai lä nang ce sa hethang kae saite tea thui he ngai te vi. Jangdüng üng khösäning-a nang ce lä angcü üng ae-a saite khimi na lawng te cang y, py hethang bälung awng ö tätang khaw saite na lawng ö vi dy.

¹¹Tukätephüng-a nang ce ma aetawng kha tangkae kəcö saite tea lä kaecyng-a sa ö. Nang ce lä hini tangkae kəcö saite aetawng hethang bälung aethaw awng phi te kätyng, bälung aethaw awng phi te hai-a kaecyng-a sa ö. Nang ma ce tea awng te kätyng py ö.

¹²Nang ce lä säbawng he ngai saite bälung awng ö dylä, nang ce üng py haw saite tea lä Säthaw ma täla vi ai. Säthaw lä nang ce py haw y saite tea ngai te y.

¹³Kai ce lä nang ce tea mätang bälai hai hethang ngai ö te y. Yng saite käläng na säbawng te dang hethang rae saite aeting hai he ngai ö te y vi. Kai ce ngai hai saite lä py saite khimi na hai dang saite khimi angxynlyng na lä mangtä aequng bawi ö he kae te vi.

¹⁴Vaihi kätü-a nang ce lä nang ma ce üng tawngnang saite na hai äni ce üng aely ngai saite tea säbawng ö te vi. Kangkhüng-a lä äni ce üng tawngnang saite lä nang ce üng aely ngai saite na tea säbawng haw ö ai. Hini kätyng py saite na hai dang saite na lä mangtä aequng bawi ö vi ai.

¹⁵Caekäcai thung-a, “Awng mang-a mätung saite khimi na lä bälai te awng ö y. Äje cäcaw mätung saite khimi na lä aelo ö vi dy” näkha täru te vi.

Tita hai äma üng kangby jä-ai na

¹⁶Kai ce lä nang ce tea säbawng hethang ngai te kätyng Tita lä nang ce tea la säbawng hai hethang Säthaw ma sa te phüng-a kai ce lä Säthaw tea kawng te lo thui ö te vi.

¹⁷Tita lä kai ce üng mäci saite lo tängai te qawng-a cang y sa te vi dy. Äni lä äma üng kängai kätyng nang ce tea säbawng hethang ngai saite bälung awng te hai ly te vi.

¹⁸Angthang Kähawi thui te phüng-a kangkawng angxynlyng na ma bälaw saite kängby jä-ai lawngtä bung la Tita hai mangtä kai ce lä mätaw te by vi.

¹⁹Hokä cang y rawng, kai ce lä Jerusalem märü-a awng saite yng saite khimi na tea säbawng hethang lasawng nähai te kätü-a, honi kängby jä-ai bung lä kai ce hai mangtä ly hai hethang kangkawng na ma äni bung re te vi dy. Hini phüng-a, Areng üng phung-ang lä aesang vi ai. Kai ce lä säbawng he ngai saite bälung awng vi näkha mätü ö te by vi.

²⁰Kai ce lä Jerusalem märü üng yng saite khimi na tähang bäsai y käla py saite lasawng na kai ce ma makä süng ai mei näte tea khimi ce ma cy te awng y hethang ngai ö te vi.

²¹Kai ce lä Areng üng maw-a qaitä aeteng khaw saite sa hethang aethawsa ö te y. Kai ce lä khimi ce üng maw-a la aeteng khaw saite sa hethang aethawsa ö te by vi.

²²Kai ce lä Tita hai mangtä kängby jä-ai käläng bung nang ce tea mätaw ö te vi. Kai ce lä äni tea kätü awng mang-a käny pyng te vi dy. Äni lä khimi ce tea säbawng hethang bälung awng phi te vi. Vaihi äni lä nang ce tea ae-y khü kha säbawng rae hethang mäteng ma ngai te vi.

²³Tita lä kai üng kängby jä-ai kähawi vi. Äni lä nang ce tea säbawng hethang kai hai mangtä kälü sa te vi. Äni hai mangtä hui saite kängby jä-ai käläng lawng netä lä kangkawng na üng khimi na ma re kha mätaw hawi saite vi. Äni ce lä Khrista üng phung-ang tähang kälü sa ö te vi.

²⁴Tukätephüng-a hini khimi ce tea nang ce üng bälung aevaw saite na mätü ö lawi. Hikä sa dylä, nang ce phüng kai ma aethaw saite kätüng tea kangkawng angxynlyng na ma nung ö ai.

2 Korin 9

Jerusalem märü-a awng saite Khristen na tea säbawng saite

¹Kai lä Jerusalem märü üng Säthaw üng khimi na tea säbawng saite phüing nang ce tea cae täriü hethang aely ngai te y.

²Nang ce lä säbawng hethang bälung awng ö vi näte kai lä mäny vi. Kai lä nang ce üng phüing hini Makedonia khö-a awng saite kangkawng na tea aethaw pyng te vi dy. Kai lä äni ce tea, “Jangni üng khösäning-a ma Käri pre üng Khristen na lä säbawng hethang aerü rüing ö pyng te vi dy” näkha näpa. Nang ce üng bälung aepy saite lä Makedonia khö üng Khristen na tea la bälung aethaw awng hai ö te by vi.

³Tungaila nang ce üng phüing kai üng aethaw saite lä tätang vi näte mätiü hethang hini yng saite kangby jä-ai na bung nang ce tea kai lä mätaw te vi. Kai ma thui pyng saite kätyng nang ce lä tangkae khai aecö rüing hethang kai ce ma äni ce bung mätaw ö te vi.

⁴Kai hai mangtä Makedonia khö üng hai hui saite yng te khimi na ma nang ce üng aerü rüing y saite tea nung dylä, nang ce tea ae-y khü te phüing-a, kai ce la tengxyng y saerae ö by vi ai. Nang ma ce khekhe la saerae ö by ai.

⁵Tukätephüing-a hini kangby jä-ai na bung nang ce tea mätaw rüing hethang aely ngai te vi näkha kai lä aedawng vi dy. Tukäte hai-a nang ce lä bäsai y käla py hethang aedo saite lasawng mäitung rüing hethang äni ce lä säbawng ö he kae. Kai ma nang ce tea py hai aekhe kang hethang särilo thui te y käla, nang ma ce üng bälung kangai kätyng py saite lasawng lawng hethang kae.

⁶Khimi lawngtä lä ämöti äje cäcaw xyng hi dylä, äni lä caw äje cäcaw xyng ae vi ai. Tungaila khimi lawngtä ämöti awng mang-a hi dylä, äni lä caw awng mang-a ae vi ai näte aedawng haile ö.

⁷Nang ce thung-a khimi qütä lä, äma ce üng bälung thung-a aedawng te kätyng py hethang kae. Nang ce lä bäsai te bälung hai py hethang kae te y. Nang ce lä khimi phütä ma särilo hai thui te phüing-a, py hethang kae ö te y. Säthaw lä anghawtho te bälung hai py saite khimi tea lä bälung aevaw te vi.

⁸Säthaw lä nang ce tea tähang kähawi cawngkhang na py haw te vi. Tupyng-a nang ce lä äly ngai saite angxynlyng na awng kha kälu kähawi cawngkhang na sa haw hethang awng mai vi ai rawng.

⁹Caekäcai thung-a, “Kхими kəcüng lä khimi kangtang tea bäsai y käla py te vi. Äni üng sa te kälu kähawi tea Säthaw lä manila tämang y lyng” näkha awng te vi.

¹⁰Areng lä ämöti hi saite kung tea ämöti na py kha khimi ce tea kəcakänei py hai te vi. Hini kätyng Areng lä nang ce tea vaihi awng saite qawng-a cang y py rae ai. Tukha nang ce lä khimi kälang na tea säbawng rae kha kälu kähawi na sa haw ö rae vi ai.

¹¹Areng lä nang ce tea älang cawngkhang-a tawngnang hai ö ai. Tudylä nang ce lä kätü qütä-a bäsai y käla py haw ö te vi. Kai ce te mang hai-a nang ce üng py saite na khimi ce ma dang te kätü-a, äni ce lä Säthaw tea kawng te lo thui ö ai.

¹²Tukätephüng-a nang ce üng kälu kähawi sa te phüng-a, nang ce lä Säthaw üng khimi na üng aely ngai saite na tea sabawng ö te qaitä y. Khimi awng mang saite na la Säthaw tea kawng te lo thui ö by ai.

¹³Nang ce lä Khrista hai aesui vi näte nang ce üng kälu kähawi sa te hai-a mätü ö te vi. Honi hai-a khimi awng mang saite na ma Säthaw tea bälaw ö ai. Nang ce lä Khrista üng Angthang Kähawi thui te qaitä y, äni tea hui hethang ngai saite bälung la awng vi näte nang ce üng bäsai y käla khimi qütä tea py te hai-a mätü ö te vi.

¹⁴Säthaw ma nang ce tea py saite tähang kähawi kälang phüng-a, äni ce lä nang ce tea bälung aevaw phi kha nang ce tähang Säthaw tea aetang pa ö ai.

¹⁵Mä-ai lä thui kha manila bynglei haw y saite Säthaw üng lasawng phüng-a, äni tea bälaw ö si.

2 Korin 10

Pawlae lä äma üng kälu phüng mäthang saite

¹Kai, Pawlae, lä Khrista üng bälung aemäneng kha äkäneng awng saite hai-a nang ce tea thui hethang ngai te vi. Khimi phütä ma, kai lä nang ce hai aeting te kätü-a, äkäneng-a awng ngaila, hanglaw-a awng te kätü-a lä nang ce tea pring vawng vi näkha kai üng phüing thui ö te vi.

²Khimi phütä ma kai ce lä älawngpre üng älang kätyng awng te vi näkha kai ce phüing thui ö te vi. Kai ce tyng te kätü-a, hini khimi ce tea kai ce lä pring vawng ö vi ai. Hini kätyng nang ce tea kai ce lä pring he aely ngai y hethang näkha aesi aebai ö te vi.

³Kai ce lä hini älawngpre-a awng ngaila, älawngpre üng älang kätyng aety ö te y.

⁴Kai ce ma süng saite maiphaw maicae na lä, hini älawngpre üng tho saite na y vi. Säthaw ma kai ce tea hini haidae awng saite maiphaw maicae na py te vi. Setan te üng aethaw awng saite kaedawng na tea täphra haw hethang vi. Tüing y saite älo ae-e te na tea täphra hethang vi.

⁵Kai ce lä khimi ce ma Säthaw bung mäny y hethang Setan üng mäkhanky saite na tea täphra ö king te vi. Kai ce lä khimi ce üng dawng saite angxynlyng na tea ne king kha äni ce bung Khrista üng älo tea tängai hai ö pa te vi.

⁶Nang ce lä Khrista üng älo tea tängai king te kai ce ma nung ö te kätü-a, Khrista tea elekhei sa saite khimi angxynlyng na bung lä kai ce ma dengpy hethang awng rüing ö vi ai.

⁷Nang ce lä ärang mang kheng kha ämaw äcae haetä tea xyng nung ö te vi. Nang ce thung üng phütä lä äma ma tea Khrista üng äkähui vi näkha ae-y khü dylä, äni lä Khrista hai aesui te kätyng kai ce la Khrista hai aesui ö te vi näkha dawng te lä hawi khaw te vi.

⁸Kai lä Areng ma py saite aenae phüing qengtä cang y aethaw dylä, saerae te y vi. Säthaw lä nang ce üng yng saite cakhi hai hethang kai ce tea aenae py vi dy. Honi aenae lä nang ce üng yng saite aethawdi hai hethang y vi.

⁹Kai ma täri saite cae na hai-a nang ce tea ri hai hethang ngai te vi näkha dawng ö hang.

¹⁰Khimi phütä ma, “Pawlae lä äma üng cae na hai aenae mätü kha tengxyng y haidae awng te vi. Tungaila äma khekhe lä kai ce üng maw-a tyng te kätü-a, äni lä aethawdi kha älo na thui lä aetütü kae vi” näkha thui ö te vi.

¹¹Kai lä hanglaw-a awng kha cae na täri te hai nang ce tea tyng kha sa saite lä aetawng khaw vi näte hini khimi ce ma mäny hethang kae.

¹²Kai ce lä mä-ai ma tea aely leng te vi näkha aedawng saite khimi na hai aetawng khaw te vi näkha thui hethang ngai ö te y. Honi khimi ce lä äma ce tea “Kai ce lä hawi te vi, kai ce lä tung te vi” näkha dawng kha aethaw dylä, honi khimi ce lä äte haetä la mäny y näte mätü ö te kae.

¹³Kai ce lä Säthaw ma py saite aethaw hai aenae qawng-a cang y aethaw ö te y vi. Kai ce lä Säthaw ma py saite kälü phüng xyngtä ni aethaw ö vi ai. Kai ce üng kälü sa saite lä nang ce awng saite mityng khytä tyng vi dy.

¹⁴Kai ce lä Säthaw ma särilo thui y saite mityng-a, kälü sa ö te y vi. Kai ce lä nang ce tea tyng te kätü-a, Säthaw ma särilo thui saite mityng-a kälü sa ö te vi dy. Kai ce lä nang ce awng te khytä ly kha Khrista üng Angthang Kähawi nang ce tea thui ö te vi dy.

¹⁵Kai ce lä Säthaw ma py saite kälü phüng xyng aethaw ö te vi. Kai ce lä khimi käläng na üng kälü phüng tea aethaw ö te y lyng. Kai ce lä nang ce üng yng saite ryng jawjaw kha nang ce thung-a kai ce kälü sa hethang lä leng rae ai näkha aethang khai ö te vi.

¹⁶Honi pyng-a, kai ce lä nang ce awng saite mityng cang y mityng käläng kangthae na-a Angthang Kähawi thui haw ö vi ai. Kai ce lä khimi käläng na äma ce üng mityng-a sa saite kälü phüng tea aethaw hai hethang ngai ö te y lyng.

¹⁷Caekäcai thung-a, “Khimi lawngtä aethaw hethang ngai dylä, Areng üng sa saite phüng tea xyng ni aethaw hethang kae” näkha näte vi.

¹⁸Ätephüng-a mei nädylä, khimi lawngtä ma äma üng phüing aethaw saite tea Säthaw lä ngai te y. Areng lä äma khekhe tea bälaw saite khimi na xyngtä tea ni ngai te kae vi.

2 Korin 11

Pawlae hai käjüng sa saite angtawtha na

¹Kai lä kangthö lawngtä kätyng älo äje cäcaw aepe dylä, kai tea khung ö. Tätang khaw nang ce lä khung ö te vi.

²Säthaw lä nang ce tea dökhaw te kätyng kai la nang ce tea dökhaw te vi. Kai lä nang ce bung anglaw käcai ping kätyng nawngmäcaw lawng saite Khrista lawngtä xyng hai aepawng hethang älo aedo pa te vi.

³Tungaila Setan lawng saite bärui lä äma üng kaeling kaemae sa te hai Evi tea hunghö sa hai hethang the te kätyng khimi phütä ma nang ce tea älang tämang hai kha nang ce lä Khrista bung bälung aevaw saite tea kädephae ö ai näte kai lä bälung mawng te vi.

⁴Khimi lawngtä lä nang ce tea ly kha kai ce ma Isu phüing thui saite hai aetawng y saite phüing thui dylä, nang ce lä anghawtho kha tängai ö te vi. Y dylä Säthaw ma nang ce tea py saite Muilaw hai aetawng y saite phüing tea khimi lawngtä ma thui dylä, nang ce lä lady ö vi. Nang ce yng saite hai aetawng y saite Angthang Kähawi tea khimi lawngtä ma thui dylä, nang ce lä jahaw-a yng ö vi.

⁵Nang ce ma aesangky te kätyng mäthi saite angtawtha na lä kai qawng-a aesangky vi näkha kai lä aedawng te y vi.

⁶Kai lä älo thuikaw phi saite y ngaila, ätete na mäny haw hethang bälungkähae awng te vi. Hini lä kai ce ma älang cawngkhang na hai nang ce tea mäny hai rüing ö pyng te vi dy.

⁷Kai lä nang ce tea äte ävang la y käla Säthaw üng Angthang Kähawi thui te vi dy. Kai lä aemäneng te hai-a nang ce tea aely leng hai te vi. Hini kätyng kai üng sa saite lä tämang te vi mei.

⁸Kai lä nang ce tähang kälu sa haw hethang kangkawng kälang na üng tangkae la te vi dy. Nang ce tea säbawng hethang äni ce te üng bäru te vi näkha lawng lawngtä ma thui haw te vi.

⁹Kai lä nang ce hai mangtä awng te thüing-a, kai hae haetä aely ngai te kätü-a lä nang ce thung üng ämi tea la bälungbi hai te y lyng. Makedonia khö üng tyng saite yng te kängby jä-ai na ma kai aely ngai saite angxynlyng na säbawng ö te vi dy. Kai lä nang ce tea äte manila bälungbi hai hethang awng vai te y näte kai lä ae-y te vi. Vaimaw mang-a la hini kätyng awng by ai näte kai lä ae-y te vi.

¹⁰Kai üng bälung thung-a lä Khrista üng lo mitang awng te phüing-a, Käri pre angxynlyng-a ämi lawngtä la kai hini kätyng aethaw te tea mäkhaw haw ö y ai.

¹¹Kai lä nang ce tea bälung aevaw y te phüing-a, hini kätyng thui te mei. Kai lä nang ce tea bälung aevaw vi näte Säthaw lä mäny te vi.

¹²Kai lä vaihi sa saite kätyng sa jawjaw ai. Hini kätyng hai-a, käjüng sa saite angtawtha na ma äma ce üng sa saite kälu lä kai ce hai aetawng vi näkha aethaw jawjaw haw ö y vi ai dy.

¹³Hini khimi ce lä angtawtha na lawng hethang käjüng aesa ö te vi. Äni ce lä kaeling kaemae thui saite khimi na vi. Äni ce lä Khrista üng kälu sa saite angtawtha na lawng hethang käjüng aesa ö te vi.

¹⁴Äni ce sa saite na lä cangxei hethang awng te y. Setan angra äma lä Känipre kaevang üng angtawtha lawng hethang käjüng aesa te vi dy.

¹⁵Tukätephüing-a äni üng mawsawng na lä cüng saite üng mawsawng na lawng hethang käjüng sa saite lä cangxei hethang awng te y. Kangkhüng-a Säthaw lä äni ce tea äma ce sa te hai aeteng khaw saite deng py ai.

Pawlae üng mätang bälai saite na

¹⁶Kai thui tynglyng he ngai saite lä, ämi lawngtä la kai tea kangthö kätyng dawng hang. Tungaila nang ce ma kai tea kangthö kätyng dawng dylä,

kangthö lawngtä kätyng kai bung lady ö. Tukä dylä kai lä äje cäcaw aethaw haw vi ai.

¹⁷Kai üng aethaw saite lä Säthaw üng älang kätyng y. Kai lä kangthö kätyng thui vi ai.

¹⁸Khimi awng mang saite na lä älawngpre üng älang kätyng aethaw ö te phüng-a, kai la aethaw by ai.

¹⁹Nang ce lä nang ma ce tea bälunghae phi te kätyng dawng te phüng-a, kangthö na tea anghawtho te hai tängai ö te vi.

²⁰Hini qawng-a cang y, nang ce tea mawsawng na kätyng pyng saite khimi qütä tea nang ce lä änawngsa ö te vi. Nang ce tea kaeling kaemae sa kha bäru saite na, mäthi y saite na, nang ce üng mimai na tea täbeng saite na tea nang ce lä khung ö te vi.

²¹Kai ce lä nang ce tea hini kä sa hethang aethaw awng y kha saerae te hai thui hethang kae te vi. Tungaila khimi lawngtä lä hae haetä phüng tea aethaw vawng dylä, kai la aethaw vawng te by vi. Kai lä kangthö kätyng thui te vi.

²²Hini angtautha na lä Hebärai khimi na mei. Kai la by vi. Äni ce lä Isrelae khimi na mei. Kai la by vi. Äni ce lä Abraham üng kaesui kaebeng na mei. Kai la by vi.

²³Äni ce lä Khrista üng mawsawng na mei. Kai lä hawiky saite mawsawng vi. Kai lä kangthö kätyng älo aepe te vi. Kai lä äni ce qawng-a cang y Khrista üng kälü mäsaexa te hai sa vi dy. Kai tea lä äni ce qawng-a cang y thawng thung-a pä-ung leilae te vi dy. Khimi ce ma kai tea lä äni ce qawng-a cang y boky te vi dy. Kai lä äni ce qawng-a cang y dü saite hai aeting leilae te vi.

²⁴Judae khimi na ma kai tea ruinawng na hai qeng rui thung täkawtä bo te äbangawtä mäteng ma awng te vi dy.

²⁵Rom khimi na ma kai tea pawngpai hai ry te lä ämäthung vi dy. Khimi ce lä kai bung bädü hethang älung aeke na hai käde vai ö te vi. Kai lä tui

sangphaw käpra qeng thungtä aedang vai te vi. Kai lä pangle thung-a kärung rungtä hai käni nitä tui thung-a awng vai te vi dy.

²⁶Kai lä khölawng tho leilae te vi. Hini kätyng ly te kätü-a, kai lä tävaw käleng thung üng käsi aeting saite, damärae na hai aeting saite, kai ma üng ceng khekhe Judae khimi na ma kai tea ri saite sa hethang ngai te hai khimi ceng käläng na ma ri saite sa hethang ngai ö te vi. Kai lä märü thung-a ri hethang aeting saite na, daithung kärang-a ri hethang aeting saite hai pangle thung-a ri hethang na aeting te vi. Kai üng kangby jä-ai na kätyng käjüng sa saite khimi na ma la kai tea ri saite sa hethang ngai ö by vi dy.

²⁷Kai lä kälu sa te mäsaexa vi dy. Kai lä i haw y käla awng saite, bö aelang saite, tui aehe saite, ca nei hethang awng y saite, aekhu aena hethang awng y saite hai de phi saite na aeting leilae te vi dy.

²⁸Honi qawng-a cang y kai lä käsi kälai käläng na aeting te vi rawng. Kai la kangkawng angxynlyng na tähang käni qütä bälungbi te by vi.

²⁹Kai lä aethawdi saite khimi phütä hai aeting te kätü-a, aethawdi saite khimi kätyng lawng te by. Kai lä hunghö sa hai hethang the pyng saite khimi phütä na hai aeting te kätü-a, hunghö sa hai saite khimi na tea kädawtho te vi.

³⁰Kai aethaw hethang kae te lä, kai üng aethaw awng y näte phüng na tea mätü hethang aethaw ai.

³¹Kai lä kaeling kaemae sa y näte Areng Isu üng Pä-ai Säthaw lä mäny te vi. Äni üng ämüng tea khimi ce lä bälaw ö jawjaw sy.

³²Kai lä Damasaka märü-a awng te thüng-a, sanphrang Arita täkui-a awng saite Aecörae mätawngky lä kai bung ne hethang Damasaka märü üng reisa na tea rui hai ö te vi dy.

³³Tungaila kai üng äkähui na lä kai bung paeceng thung-a mäceng kha märü üng baesung äkhaw mang ruinawng hai bäla te phüng-a kai lä honi sanphrang kö thung üng lawi haw te vi dy.

2 Korin 12

Pawlae üng äsämai hai aetüing saite na

¹Äte la ävang ting te y ngaila, kai lä aethaw haw te vi. Tudylä Areng ma kai ce tea mätü saite äsämai na hai aetüing saite phüing na nang ce tea kai thui ai.

²Leithung üng khösäning hawlai bälitä-a aesangky saite Känipre thung-a Säthaw ma nähaija pa saite Khrista üng äkähui lawngtä bung kai lä mäny vi. Säthaw ma äni üng ätabung tea aesangky saite Känipre-a nähaija te mei y dylä, äsämai mätü te mei näte kai lä mäny y ngaila Säthaw lä mäny te vi.

³⁻⁴Säthaw ma hini khimi bung paradai thung-a nähaija vi näte kai lä mäny vi. Säthaw ma äni üng ätabung tea Paradai-a nähaija mei y dylä äsämai mätü te mei kai lä mäny y ngaila Säthaw lä mäny te vi näkha kai lä thui haile tynglyng te vi. Äni lä khimi üng täbawng hai älo aepe haw y saite na, thui mäcai haw y saite lo na thai vi dy.

⁵Kai lä honi khimi phüing tea aethaw haw te vi. Tungaila kai ma üng phüing lä aethaw y lyng. Kai ma üng aethawdi saite phüing xyngtä aethaw vi ai.

⁶Kai lä aethaw hethang ngai dylä, kangthö kätyng älo aepe y lyng. Ätephüing-a mei nädylä, kai lä lo mitang na aepe te vi. Tungaila kai lä aethaw y lyng. Khimi ce ma kai üng sa saite nung kha thai saite na phüing-a cang y kai tea tämö khai hai hethang kai lä ngai te y vi.

⁷Tukha Säthaw ma kai tea mätü te cangxei phi saite aetüing te na phüing-a, kai lä bälung lengphi y hethang Säthaw ma kai üng ätabung thung-a nawphi saite bähaw tea ru hai te vi. Säthaw ma Setan angra üng angtawtha bung kai tea bo hai hethang py pa vi dy.

⁸Areng ma hini mäthaw tea täkeja hethang qeng thungtä kai lä aetang pyng te vi dy.

⁹Tungaila Areng lä kai tea, “Kai üng tähang kähawi lä nang tähang aelo te vi. Nang lä aethawdi te kätü-a, kai üng haidae lä cungrü te vi” näkha mäthang vi dy. Tukätephüing-a kai üng aethawdi saite phüing anghawtho te hai kai lä aethaw vi ai. Tudylä Khrista üng haidae lä kai hai mangtä awng vi ai.

¹⁰Khrista üng tähang-a, aethawdi saite, mänui hai saite, mätang bälai saite, sakälö khü saite hai rae saite na kai aeting dylä, kai lä kawng te vi. Kai lä aethawdi te kätü-a, Khrista üng haidae lä kai tea awng te vi.

Korin märü üng yng saite na tähang Pawlae üng bälungbi saite

¹¹Kai lä kangthö kätyng sa vi dy. Tungaila nang ce lä kai tea hini kätyng sa hai te vi dy. Nang ce lä kai tea bälaw hethang kae saite khimi na vi. Kai lä Säthaw üng maw-a aely leng y saite khimi lawng ngaila, nang ce ma aesangky-a mäthi saite angtawtha na kätyng aely leng te lawngtä by vi.

¹²Kai lä nang ce hai mangtä awng saite kätü-a, angtawtha lawngtä üng äsäny lä cangxei saite hai kamarae na tea änaungsa te hai sa pyng te vi dy.

¹³Kai lä nang ce tea kangkawng käläng na üng aely leng y te kätyng dawng te vi mei. Kai ma üng aely ngai saite na phüing-a, nang ce tea kai lä bälungbi hai y lyng. Hini xyngtä phüing-a nang ce lä kangkawng käläng na hai aetawng te y. Hini kätyng nang ce tea kai üng sa tämang saite tea lä bälawi ö ba.

¹⁴Vaihi kai lä nang ce tea ly hethang qeng thungtä aerü te vi dy. Kai aely ngai saite na hai-a nang ce tea kai lä bälungbi hai y lyng. Kai lä nang ce te üng tangkae na ngai te y. Kai lä nang ce bung ngai te kae. Caw nade na lä änä-awi äpä-ai ni tähang tangkae na mätung ö hethang kae te y vi. Änä-awi äpä-ai ni lä caw nade na tähang tangkae na mätung he kae.

¹⁵Kai tea awng saite angxynlyng na nang ce tea py hethang tähang-a kai lä anghawtho vi ai. Kai lä nang ce tea säbawng he kai üng hing saite mäteng ma py hethang awng rüing te vi. Kai lä nang ce tea bälung aevaw phi te phüing-a, nang ce lä kai tea äje cäcaw bälung aevaw ö te vi mei.

¹⁶Kai lä nang ce tähang müngkäli lawng hai te y näte nang ce lä mäny ö te vi. Tungaila khimi phütä ma kai lä nang ce te üng ävang dang hethang kaeling kaemae sa te vi dy näkha aedawng ö te vi.

¹⁷Makä sa kha kai lä nang ce tea kaeling kaemae sa vi mei. Nang ce tea mätaw saite khimi na thung üng lawngtä hai-a kai lä ävang dang te vi mei.

¹⁸Kai lä Tita bung nang ce tea ly hethang mäci kha mätaw te vi dy. Kai lä Khristen kängby jä-ai lawngtä bung la äni hai mangtä mätaw te by vi dy. Tita lä nang ce te üng äte amäjy na la te vi mei. Kai ni lä mangtä kälu sa hawi te vi.

¹⁹Ämi ma la kai ce tea cy haw y hethang älo thui saite na nang ce lä kätü qütä aedawng ö mei. Kai ce lä Khrista hai bungtä kha Säthaw üng maw-a älo thui ö te vi dy. Bälung aevaw saite kängby jä-ai na ä, kai ce sa saite angxynlyng na lä nang ce üng yng saite na ca rae hethang vi.

²⁰Kai tyng te kätü-a, nang ce üng awng saite na tea kai lä bälung kawng te y näkha kai lä bälung mawng te vi. Nang ce la kai awng saite hai bälung kawng ö y by vi ai näte kai lä bälung mawng te vi. Kai lä nang ce säla-a aejaw aemang saite, pä-e saite, kädawtho saite, ae-aw saite, käsi prawng saite, khimi phüng aeqa saite, bälungleng saite hai xhuxa saite na tea aeting ai näte bälung mawng te vi.

²¹Nang ce tea tyng haile te kätü-a, nang ce üng maw-a kai üng Säthaw ma kai bung aemäneng hai ai näte kai lä bälung mawng te vi. Tudylä jangni üng hai ma hunghö sa kha ae-ui y käla vaihi khytä hunghö sa saite khimi awng mang te tähang bälung nawphi ai näkha kai lä bälung mawng te vi. Nang ce thung üng khimi awng mang saite na lä pawprae saite, täkübajang sa saite, hai ngaiphi tüng y saite na awng kha ae-ui ö y te phüng-a kai lä bälungsai vi ai.

2 Korin 13

Pawlae üng kangkhüng üng sädi py saite na

¹Hini lä nang ce tea kai ly ai näte ämäthung üng vi ai. Caekäcai thung-a, “Kхими lawngtä lä khimi käläng lawngtä tea cy hethang ngai dylä, honi phüng mäny saite khimi lawng ne lawng thungtä awng dylä, äni ce üng lo tea tängai hethang hawi te vi” näkha näte vi.

²Kai lä äbaeni üng nang ce tea tyng te kätü-a, sädi py rüng pyng te vi dy. Vaihi kai lä kähanglaw mang thui haile be ai. Kai lä jangni-a üng hai sa

tämang pyng saite khimi na hai hunghö sa saite khimi käläng angxynlyng na tea bäheng y käla dengpy ai.

³Nang ce lä kai te mang hai-a Khrista lä älo aepe vi näte mäny hethang kai tea mätü hai he mäkäi ö te vi. Khrista lä nang ce üng kangkawng thung-a aethawdi te y vi. Äni lä äma üng haidae nang ce tea mätü ai.

⁴Khimi ce ma Areng bung thinglang qawng-a täheng te kätü-a, äni lä aethawdi te vi dy. Tungaila vaihi äni lä Säthaw üng haidae hai hing te vi. Kai ce la äni hai bungtä vi te phüng-a, aethawdi ö ngaila, Säthaw üng haidae hai-a Isu hai mangtä hing kha nang ce tähang kälü sa ö ai.

⁵Nang ce lä yng saite tüng mei, tüng y mei, näte mäny hethang nang ma ce tea aekäny ö. Hini kätyng aekäny te kätü-a, nang ma ce üng bälung thung-a, Isu Khrista awng näte nang ce lä mäny ö te y mei. Nang ce äthung-a Khrista awng näte mäny ö y dylä, nang ce üng yng saite lä tüng te y vi.

⁶Hini kätyng kai ce lä käny pyng ea Säthaw üng saite angtawtha na vi näte nang ce lä mäny vi ai näte aethang khai ö te vi.

⁷Nang ce äte haetä la sa tämang y hethang kai ce lä Säthaw tea aetang ö te vi. Kai ce lä Säthaw üng tüng saite angtawtha na vi näte khimi ce üng maw-a mätü hethang y. Tungaila nang ce kätüng sa saite lä aely leng te vi. Kai ce üng phüng khimi ce dawng saite lä aely leng te y.

⁸Kai ce lä lo mitang tea elekhei sa haw ö te y. Kai ce lä lo mitang tähang xyng kälü sa haw ö te vi.

⁹Kai ce aethawdi te kätü-a, nang ce aethaw awng dylä, kai ce lä kawng ö vi. Kai ce lä nang ce tea cungrü saite khimi na lawng hethang aetang ö te vi.

¹⁰Tukätephüng-a kai lä kähangelaw-a awng te thüng-a, hini phüng na cae täriü te vi. Tudylä kai tyng te kätü-a, kai lä Areng ma py saite aenae hai nang ce tea pring y lyng. Hini aenae lä nang ce üng yng saite lä aethaw awng hethang Areng ma kai tea py te vi. Nang ce tea aethawsi hai hethang y lyng.

Kangkhüng üng cibai sa saite lo

¹¹Kai üng kängby jä-ai na ä, kangkhüng üng cibai sa saite lo lä nang ce lä nawsaw hawi kha anghawtho ö sy. Cungrü hethang aethawsa ö. Kai ma nang ce tea thui pyng saite tea tängai ea bälung haetä awng kha awngneng te hai-a ma awng ö. Hini kätyng nang ce sa dylä, bälung aevaw te hai awngneng te käpy Kung, Areng Säthaw, lä nang ce hai mangtä awng ai.

¹²Nang ce lä nang ma ce tingtawi bälung aevaw te hai lady ö.

¹³Säthaw üng khimi angxynlyng na ma nang ce tea cibai sa te lo thui ö vi.

¹⁴Areng Isu Khrista üng tähang kähawi, Säthaw üng bälung aevaw saite hai Muilaw Käcai üng aede saite lä nang ce angxynlyng na hai mangtä awng sy.

Kalatia

Kalatia 1

Kalatia khö-a awng te kangkawng na tea kawng te lo thui pa

¹Hini lä kai, Pawlae, ma täri te cae vi. Kai lä angtawtha lawngtä vi. Kai bung lä khimi ce üng aenae hai khimi ce ma angtawtha hethang mätaw te y. Isu Khrista hai kädü thung üng äma bung mätha haile pa saite mä-ai üng Pä-ai Säthaw ma kai bung lä mätaw te kae vi.

²Kai hai hi-a awng saite yng te khimi angxynlyng na ma Kalatia khö üng kangkawng na tea kawng te lo thui ö te vi.

³Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

⁴Mä-ai üng Pä-ai Säthaw aely kängai-a mä-ai üng hunghö sa te phüng-a, Isu Khrista lä dü pa te vi dy. Hini hai-a käsi kaedawng saite hai kähawi y sa saite khimi na kätyng awng y hethang äni lä mä-ai bung aeqang te vi.

⁵Mä-ai lä Säthaw tea dungtäsa bälaw ö si. Amen.

Kätüng y mätu saite lo tea lä tängai ö hang

⁶Khrista üng tähang kähawi hai-a ka te Säthaw tea nang ce lä dawde-a khaisö ö te phüng-a, kai lä tengxyng y cangxei vi. Nang ce lä khimi ce ma käläng mätu saite mang-a hui ö lae te vi.

⁷Honi mätu saite lä Angthang Kähawi y vi. Khimi phütä na lä nang ce tea xhuxa hai kha Khrista üng Angthang Kähawi tea mäqa hethang ngai ö te vi.

⁸Nang ce tea kai ce lä Angthang Kähawi thui ö pyng te vi dy. Angthang Kähawi y käla mätu saite käläng älang tea kai ce ma thui te läsy, Känipre mang üng angtawtha te lawngtä mätemg ma thui te läsy, Säthaw ma hokä thui saite na tea lä dungtäsa angawi aelawi saite py raw sy.

⁹Nang ce tea kai ma thui pyng saite na, kai lä vaihi ma thui haile tyng be ai rawng. Lawng lawngtä ma nang ce tea kai ce ma thui pyng saite Angthang Kähawi y käla thui mai dylä, äni tea dungtäsa angawi lawi saite py raw sy.

¹⁰Vaihi kai lä khimi ce üng kängai-a sa te mei. Y lyng. Säthaw üng bälung aely kängai-a sa te kae. Kai lä khimi ce üng kängai-a sa te kae vi nädylä Khrista üng mawsawng lawng haw y dy lyng.

Säthaw ma Pawlae bung ka pa

¹¹Yng saite kangby jä-ai na ä, kai thui te Angthang Kähawi lä khimi ce üng kaedawng qawng-a aenyng te y vi näte nang ce tea mäny hai hethang kai lä ngai te vi.

¹²Khimi te üng hini anghang kai lä dang te y. Ämi ma la kai tea mätu te y. Isu Khrista ma kai tea aetüng hai te kae.

¹³Jangni-a Judae khimi na üng reitae tea kai hui te lä nang ce thai ö pyng te vi dy. Säthaw üng kangkawng tea kai lä mätangca-a sakälö khü kha täphra hethang ngai näte nang ce lä mäny ö pyng te vi dy.

¹⁴Mä-ai kangsi kangjaw na üng reitae hai Ubädi tea hui hethang kai lä tengxyng y aethawsa te vi. Kai hai mangtä ryng saite Judae khimi kä-awng mang na qawng-a kai lä Ubädi tea mänyky te vi.

¹⁵Tungaila Säthaw lä kai aepeng y te käläng üng hai mäteng ma, äma üng tähang kähawi hai-a kai bung re te vi dy. Äni lä äma üng kälü sa hai hethang kai bung ka te vi.

¹⁶Kai lä khimi ceng käläng na tea Khrista üng Angthang Kähawi thui hethang Säthaw lä äma üng Cäpaw bung aetüng hai pa vi dy. Honi kätü-a, kai lä ämi hai la älo aedüng aethui te y lyng.

¹⁷Kai y käläng-a angtawtha lawng saite na hai aeting hethang kai lä Jerusalem märü-a ly te y vi. Tukä ea la kai lä Arabia pre-a ly mang te vi. Honi pyng-a lä Damasaka märü-a kai lä aekö haile te vi.

¹⁸Säning thungtä qae te kätü-a, kai lä Peterae hai aeting hethang Jerusalem märü-a ly te vi. Äni hai mangtä käni hawlai bangawtä kai lä awng te vi.

¹⁹Areng Isu üng kangby Jaeko hai la aeting vi. Angtawtha käläng na hai lä lawngtä la aeting te y vi.

²⁰Kai tärü saite na lä tünghaw te vi. Kai lä kaeling thui y näte Säthaw ma mäny vi.

²¹Honi pyng-a kai lä Siria pre, Kiliki khö-a ly te vi.

²²Judae khö-a awng te Khrista üng kangkawng na lä kai bung nung vai y lyng.

²³Äni ce thai pyng saite anghang lä, Jangni-a mä-ai tea sakälö khü saite khimi lä äma täphra hethang ngai saite anghang tea vaihi lä thui te vi dy näkha nä ö te vi.

²⁴Tukha kai phüng-a, äni ce lä Säthaw tea bälaw ö dy.

Kalatia 2

Pawlae hai angtautha saite kälang na

¹Säning hawlai bälitä byng te kätü-a, kai lä Banaba hai mangtä Jerusalem märü-a ly be dy. Tita bung la ly hai te by vi.

²Säthaw ma Jerusalem märü-a ly hethang mätü te phüng-a, kai lä ly te vi. Ho-a awng te thüng-a, yng saite na ma kangkawng üng mätawngky-a khai saite na hai qaitä kai lä aeting vi. Ceng kälang na tea kai ma thui pa saite Angthang Kähawi tea kai lä thui mäcai te vi dy. Säthaw tähang kai ma sa saite kälü tea lä aetütü-a awng hai hethang ngai te y.

³Kangkawng mätawngky lä bälung aedü kha kai hai mangtä awng saite kai üng kangby jä-ai Tita lä Käri khimi ngaila äni bung lä lengkhüng täke hai pa te y.

⁴Tukä ea la yng te kätyng käjüng sa saite khimi phütä na lä Tita bung lengkhüng täke hai hethang ngai ö te vi. Honi khimi ce lä Isu Khrista hai-a, kai ce üng aelawi saite mäny hai hethang kangkawng thung-a kangru mang kung ö te vi. Äni ce lä mä-ai bung Judae khimi na üng reitae tea hui hai kha mawsawng kätyng lawng haile hethang ngai ö te vi.

⁵Nang ce lä Angthang Kähawi üng lo mitang tea yng jawjaw haw hethang äni ce üng lo tea kai ce lä tänaetä mäteng ma tängai ö y lyng.

⁶Kangkawng üng mätawngky na lä kai ma thui pa saite Anghang Kähawi tea äte haetä la kangthae mätu ö te y vi. Khimi ce lä honi mätawngky na tea aely kälengky-a khai ö ngaila, kai tähang lä khimi ce kätyng aely leng te y vi. Säthaw lä khimi ce üng mimai tea kheng te y lyng.

⁷Säthaw lä Judae na tea Anghang Kähawi thui hethang Peterae bung mätaw te kätyng-a, ceng kälang na tea Anghang Kähawi thui hethang la Säthaw ma kai bung mätaw te by vi näte äni ce lä nung ö te vi dy.

⁸Ätephüng-a mei nädylä Peterae bung Judae na tea angtawtha hethang aethaw py saite Säthaw lä kai bung la ceng kälang na tea angtawtha hethang aethaw py te by vi dy.

⁹Jaeko, Peterae hai Johan ce lä kangkawng üng mätawngky käleng na vi näkha khimi ce lä dawng ö te vi. Äni ce lä Säthaw ma kai ce tea py saite tähang kähawi phüng thai te kätü-a, kai ce lä äni ce üng kangby jä-ai na kae näte khimi qütä ma mäny hethang lä Banaba hai kai ni tea äni ce lä cibai sa ö vi dy. Kai ce lä ceng kälang na thung-a kälü sa hethang hai äni ce la Judae na thung-a kälü sa hethang näte phüng-a, kai ce hai äni ce lä bälung mangtä aedü ö vi dy.

¹⁰Äni ce mäkäi te haetä lä, “Jerusalem märü üng yng saite khimi kangtang na tea säbawng pa” näkha nä ö te vi. Hini lä kai üng aely ngai saite kälü by vi dy.

Antioh märü-a Pawlae ma Peterae tea pring pa

¹¹Peterae lä Antioh märü-a tyng te kätü-a, äni lä cüngpra-a sa tämang te phüng-a, kai lä äni tea yng saite khimipui na maw-a pring pa te vi.

¹²Peterae tyng angcü te kätü-a, äni lä ceng kälang yng saite na hai mangtä nei ca vävawi te vi. Tungaila Jaeko üng kangby jä-ai na Jerusalem märü üng tyng pyng te kätü-a, Peterae lä yng saite ceng kälang na hai aeprei kha ca nei pa vi. Ätephüng-a mei nädylä yng saite na lä lengkhüng täke hethang aely lengky vi näkha thui saite na ma äni tea käsi prawng ai näte ri te phüng-a vi.

¹³Yng saite Judae käläng na la Peterae hai mangtä sa tämang ö te by vi dy. Äni ce üng sa tämang saite thung-a, Banaba mäteng ma qa pö ma te by vi.

¹⁴Äni ce lä Angthang Kähawi üng lo mitang tea hui ö y te kai ma nung te kätü-a lä, yng saite khimi angxynlyng na üng maw-a Peterae tea kai ma pring pa te lä “Nang lä Judae khimi lawngtä ea Judae khimi kätyng awng te y vi. Ceng käläng na kätyng awng lae te vi tu la. Tudylä ceng käläng na üng yng te tea Judae na üng reitae mang-a hui hai hethang ätephüng-a nang lä sa aekhe kang te vi mei” näpa.

Judae na hai ceng käläng na üng yng te

¹⁵Kai ce lä nä-awi ma aepeng saite Judae khimi na vi be. Kai ce lä ceng käläng na kätyng hunghö sa kha Säthaw hai hanglaw te y lyng.

¹⁶Khimi lawngtä lä Ubädi hui te phüng-a, y käla, Isu Khrista tea yng te phüng-a, Säthaw lä äni tea cüng hai vi dy näte mä-ai lä mäny ö te vi. Mä-ai lä Isu Khrista tea yng ö te by vi. Hini hai-a Säthaw lä mä-ai bung Ubädi hui hai y käla Isu Khrista tea yng te hai-a khimi kácüng-a khai te vi. Ämi bung la Ubädi hui te phüng-a, Säthaw lä khimi kácüng-a khai pa y lyng.

¹⁷Judae na üng ubädi hui te y käla Säthaw ma mä-ai bung khimi kácüng-a khai hethang Isu Khrista tea yng te phüng-a, mä-ai lä hunghö sa ö te vi näkha Judae khimi phütä na lä dawng ö te vi. Tudylä Khrista lä mä-ai tea hunghö sa hai te vi näkha thui te vi mei. Tukä y lyng.

¹⁸Mä-ai lä ubädi üng älang tea khaisö kha kangthae käläng sa haile tyng he ngai vi dylä, mä-ai lä hunghö sa ö te vi dy.

¹⁹Kai lä Ubädi hui kha awng vai te vi. Ubädi thung üng Khrista ma kai bung bälawi te kätü-a lä, Säthaw tähang-a kai lä hing haw te vi dy. Ubädi lä kai tähang äte haetä la y vi dy.

²⁰Kai lä Khrista hai mangtä thinglang qawng-a dü pyng te kätyng vi. Kai lä leithung jungtä üng kätyng hing te y vi dy. Vaihi Khrista lä kai üng bälung thung-a hing te vi. Vaihi hing te lä Säthaw üng Cäpaw tea ae-y kha hing te

kae. Cäpaw lä kai bung bälung aevaw kha kai tähang äma üng hing saite py vi dy.

²¹Säthaw üng tähang kähawi tea kai lä khaisö haw y lyng. Ubädi tea hui te phüng-a Säthaw ma kai tea khimi kácüng-a khai dylä, Khrista üng dü pa saite lä aetütü kae vi dy.

Kalatia 3

Yng saite hai Mosi üng Ubädi

¹Kalatia khö üng yng saite kangby jä-ai na ä, ätephüng-a nang ce lä kaerö na kätyng sa ö te vi mei. Nang ce tea ämi ma aedawi hai sa te mei. Kai lä nang ce tea Isu Khrista üng Angthang thui te thüng-a, äni ma thinglang qawng-a dü pa saite lä nang ce üng ämi hai nung ö khe te kätyng vi dy.

²Nang ce tea kai lä älo haetä düng hethang ngai vi. Säthaw lä nang ce tea Muilaw Käcai bung makäte phüng-a py te mei. Mosi üng Ubädi tea hui ö te phüng-a mei. Y dylä Khrista üng Angthang Kähawi thai kha yng ö te phüng mei.

³Nang ce lä tukä tangtä aerö ö te vi mei. Nang ce Khristen na üng hing saite te lä Muilaw Käcai hai aetawng te vi. Vaihi nang ce lä mä-ai ma üng aethaw hai-a cungrü hai hethang ngai ö te mei.

⁴Nang ce lä Angthang Kähawi yng te phüng-a mätang bälai saite awng mang ö te vi dy. Nang ce üng mätang bälai saite lä aetütü y te vi näte kai lä aethang khai te vi.

⁵Säthaw lä Muilaw Käcai bung nang ce tea py kha nang ce thung-a cangxei saite na sa pa te lä, Ubädi tea nang ce hui ö te phüng-a mei. Tukä y lyng. Äni üng Angthang Kähawi thai kha yng ö te phüng-a kae.

⁶Abraham phüng aedawng ö e. Caekäcai thung-a, “Äni üng yng saite phüng-a, Säthaw lä khimi kácüng-a äni tea khai te vi” näkha awng vi.

⁷Yng saite khimi na lä Abraham üng caw nade na tätang vi näkha mäny ö vi dy.

⁸Ceng käläng na bung lä yng te hai-a khimi kácüng kätüng Säthaw ma khai ai mang näte cangkawng üng hai ma Caekäcai thung-a tärü pyng te vi dy. Säthaw ma, “Kхими ceng angxynlyng na lä nang hai-a tähang kähawi dang ö ai mang” näkha Abraham tea Angthang Kähawi thui rüng pa te vi dy.

⁹Tukätephüing-a Abraham kätüng yng saite khimi angxynlyng na tea lä Säthaw ma äni tea py te kätüng tähang kähawi py by vi dy.

¹⁰Säthaw ma khimi kácüng-a khai hethang Ubädi tea ae-y saite na lä, Säthaw üng ang sawi tyng te vi dy. Caekäcai-a lä, “Ubädi thung-a tärü te angxynlyng na tea tängai y saite khimi na lä, Säthaw üng ang sawi py tätang khaw te vi dy” näkha tärü te vi.

¹¹Ubädi tea tängai te phüing-a, Säthaw lä ämi tea la khimi kácüng-a khai te y vi näte lä aenysy vi dy. Caekäcai thung-a, “Säthaw ma khimi kácüng-a khai saite lä yng te hai-a dungtäsa hing vi ai” näkha tärü te awng vi.

¹²Yng saite hai ubädi lä aesui te y lyng. Caekäcai thung-a tärü te lä, “Ubädi thung-a awng saite angxynlyng na tea tängai te khimi lä hing ai, ” näkha awng vi.

¹³Khrista lä mä-ai tähang ang sawi lawi te hai-a, Ubädi üng ang sawi lawi te üng mä-ai bung lä äni ma bälawi pa te vi dy. Hini phüing Caekäcai thung-a tärü te lä, “Thinglang qawng-a täheng kha mädü pa saite khimi qütä lä Säthaw üng ang sawi lawi saite vi” näkha awng te vi.

¹⁴Isu Khrista ma mä-ai bung aeqang te kätü-a Säthaw lä Abraham tea tähang kähawi py te kätüng ceng käläng na tea la py te by vi. Tukätephüing-a yng saite hai-a mä-ai lä Säthaw ma aedo saite Muilaw Käcai bung dang haw ö ai mang.

Ubädi hai aedo saite lo

¹⁵Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce tea käni qütä mä-ai ma üng hing saite hai-a mätae kha lo mitang kai ma mätü si ba. Khimi lawng netä ma bälung mangtä aedü kha älo aedo hawi khü dylä, ämi ma la aedo saite lo tea täphra

haw y lyng. Ämi la mäqa haw y lyng. Säthaw üng aedo saite lo lä honi kätyng by vi.

¹⁶Säthaw lä Abraham hai äni üng kaepreng tea aedo saite älo py te vi. Caekäcai thung-a “Kaepreng” näte lä khimi awng mang saite na phüing tea thui te y lyng. “Nang üng Kaepreng” näte lo lä khimi lawngtä xyng tea thui te kae. Honi lawngtä lä Khrista vi.

¹⁷Kai lä äte thui hethang ngai te mei nädylä, Säthaw lä Abraham tea älo aedo pyng saite khösäning cungvai bälitä hai ruithungtä awng te kätü-a lä, Mosi tea Ubädi py te by vi dy. Hini Ubädi lä Säthaw ma Abraham tähang aedo kha py saite lo tea lä täphra haw y lyng.

¹⁸Nang ce lä Ubädi tea hui ö te phüing-a, Säthaw lä nang ce tea tähang kähawi py y lyng. Äni üng aedo pyng saite lo phüing-a, nang ce tea tähang kähawi py ai. Hini kätyng Säthaw lä Abraham tea älo aedo te phüing-a, tähang kähawi py te by vi.

¹⁹Hokä dylä ätephüing-a, Säthaw lä Ubädi py te vi mei. Säthaw lä khimi tea hunghö sa vi näte mätü hethang Ubädi py be te vi. Älo aedo saite Abraham üng kaepreng tyng te khytä xyng Ubädi lä aenae awng te kae vi. Säthaw lä Känipre üng angtautha na hai Mosi tea Ubädi py te vi. Mosi lä Säthaw hai khimi säla-a äsäla sa pa saite kung na vi.

²⁰Äsäla sa te kung näte lä kangkawng haetä xyng tähang kälu sa te y lyng. Äni lä kangkawng känetä tähang kälu sa te vi. Tungaila Abraham tea älo aedo saite Säthaw lä lawngtä xyng awng te kae.

Ubädi lo üng mawlang tähang

²¹Ubädi lä Säthaw üng aedo saite älo tea elekhei sa te vi mei. Hokä y lyng. Ubädi lä khimi ce tea dungtäsa hing saite py haw vi nädylä, mä-ai lä Ubädi tängai te phüing-a, Säthaw ma khimi kácüing kätyng khai haw vi ai.

²²Tungaila Caekäcai thung-a hunghö lä älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na tea pyng vi dy näte awng vi. Tukätephüing-a Isu Khrista tea

yng saite khimi na bung lä dungtäsa hing saite dang hai hethang Säthaw lä aedo te älo py pa vi dy.

²³Khrista tyng y te käläng-a mä-ai lä Ubädi üng thawngsae na vi. Säthaw ma yng saite lang mätü te khytä khimi ce lä hini kätyng awng hethang kae te vi.

²⁴Khrista tyng te khytä Ubädi ma mä-ai bung rui kha äni tea bähawi te vi. Honi pyng-a mä-ai lä Khrista tea yng te phüng-a Säthaw ma mä-ai bung lä khimi kácüng-a khai vi dy.

²⁵Vaihi mä-ai lä Khrista tea yng te phüng-a, bähawi te Ubädi bung lä ngai y vi dy.

Säthaw üng caw nade na

²⁶Nang ce angxynlyng lä Khrista Isu tea yng te hai-a, Säthaw üng caw nade na-a lawng ö vi dy.

²⁷Khrista hai bungtä awng hethang baptismae la ö te vi dy. Tudylä nang ce angxynlyng na lä kä-o kangthae aelawng te kätyng, Khrista üng hing saite tea aelawng ö te vi dy.

²⁸Isu Khrista hai bungtä lawng te phüng-a khimi angxynlyng na lä mangtä kae. Äni üng maw-a lä Judae khimi hai Käri khimi, mawsawng tangnae hai khimi kaelawi, nawngmäcaw hai nawngmädi lä mangtä bawi te kae vi.

²⁹Nang ce lä Khrista üng khimi na lawng ö te phüng-a, Abraham üng caw nade na vi dy. Säthaw lä Abraham tea aedo saite älo kätyng-a nang ce tea lä tähang kähawi py ai.

Kalatia 4

Mä-ai ce lä mawsawng na y dy

¹Kai thui hethang ngai saite lä, äpä-ai üng ingthawng aety hethang dang saite cäpaw lä, nade thüng-a äma lä mawsawng lawngtä kätyng by vi. Tungaila äma ryng te kätü-a lä, äpä-ai üng ingthawng angxynlyng na äni lä dang king vi ai.

²Äpä-ai üng khai pa saite kätü tyng te khytä, äcäpaw lä äma bung rui saite hai kheng saite khimi na üng älo tea tängai hethang kae te vi.

³Mä-ai la honi kätyng by vi. Khrista ly y te käläng-a, mä-ai lä nade na kätyng awng te by vi. Älawngpre üng reitae ma mä-ai tea lä pyng te by vi.

⁴Tungaila kätü tyng khaw ea lä, Säthaw lä äma üng Cäpaw bung älawngpre-a mätaw vi dy. Äni bung lä nawngmädi lawngtä üng cäpaw kätyng aepeng kha, Judae na üng Ubädi täkui-a awng hai pa vi dy.

⁵Äni lä Ubädi täkui-a awng saite mä-ai bung aelawi hai hethang Säthaw lä äni bung mätaw pa te vi. Tukha mä-ai lä Säthaw üng caw nade na-a lawng haw ö vi dy.

Vaihi mä-ai lä Säthaw üng caw na-a aelawng ö dy

⁶Nang ce lä Säthaw üng caw nade na lawng ö te phüng-a, äni lä mä-ai üng bälung thung-a äma Cäpaw üng Muilaw Käcai bung mätaw vi dy. Muilaw Käcai phüng-a, mä-ai lä, “Üngai, Ä-ai” näkha ka hethang dang vi.

⁷Vaihi nang ce lä mawsawng na y vi dy. Caw nade na vi dy. Caw nade na aelawng te phüng-a, Säthaw ma nang ce tähang khai saite angxynlyng na lä nang ce tea py vi ai.

Kalatia khö üng yng saite na tähang Pawlae ma bälung mawng hai pa

⁸Jangni-a nang ce lä Säthaw bung mäny y te kätü-a lä, Säthaw y saite nang ce tea säbawng haw saite mimi na tea cäphaw ö vi dy.

⁹Vaihi nang ce lä Säthaw bung mäny ö vi. Säthaw ma nang ce bung mäny vi dy näte kai lä thui hethang kae te vi. Tudylä Nang ce lä aethawdi saite, ävang ting y saite, säbawng haw y saite reitae na mang-a la makäte phüng-a aekö hethang ngai ö te mei. Makäte phüng-a, honi na üng mawsawng-a nang ce lä aelawng haile be tyng hethang ngai ö te mei.

¹⁰Nang ce lä käni rui, law, khösäning hai kätü na tea ävang käting-a khai kha paw na sa ö te vi.

¹¹Kai lä nang ce tähang bälung mawng hai bärai vi. Kai ma nang ce thung-a sa pyng saite kälu angxynlyng na lä aetütü-a awng lae ai te phüng-a vi.

¹²Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce tea kai lä aesi aebai te lo thui hethang ngai vi dy. Kai kätyng ubädi thung üng aelawi ö jo. Ätephüng-a mei näte lä

Kai la nang ce kätyng awng te by kae vi. Nang ce lä kai tea sa tämang ö te y vi.

¹³Kai lä angcü üng Angthang Kähawi nang ce tea thui saite kätü-a, kai üng ätabung aethawdi saite phüing nang ce lä aedawng haile ö te vi.

¹⁴Kai üng ätabung aethawdi saite lä, kai tea mäthi y hethang nang ce tea the saite lawng haw te vi. Tungaila nang ce lä kai tea mäthi y sa te la awng y. Ngai y saite bälung awng ö y vi. Hini jüing-a nang ce lä kai tea Känipre angtautha kätyng-a, Isu Khrista khekke kätyng-a, lady ö te vi.

¹⁵Honi kätü-a nang ce lä tengxyng y anghawtho ö te vi. Vaihi lä ätemakä awng ö te vi mei. Nang ma ce üng ämi na mäteng ma aethawpu kha kai tähang py he dang haw dylä, py ö vi ai näte kai lä thui khaw haw te vi.

¹⁶Vaihi kai lä nang ce tea lo mitang thui te phüing-a, nang ce üng täre-a aelawng te vi nang mei.

Honi khimi na lä nang ce tea kähawi sa ö y

¹⁷Kätüing y mätu saite khimi na lä nang ce bung äma ce te mang-a qa hai hethang ngai ö phi te vi. Tungaila nang ce tähang lä hawi te y lyng. Äni ce lä nang ce tea kai ce üng kangby jä-ai-a lawng y hethang sa he ngai hai ö te vi. Äni ce üng lo tea tängai hai hethang ngai ö phi te vi.

¹⁸Aethawsa he ngai saite bälung awng te lä hawi. Tungaila mawlang tähang kaedawng kähawi la awng hethang kae. Khimi ce lä kätü qütä honi kätyng sa ö hethang hawi vi. Kai awng te kätü-a läsy kai awng y te kätü-a läsy sa ö jawjaw ba.

¹⁹Kai üng ngai bärai saite caw nade na ä, nawngmädi lawngtä lä äby aepeng te kätü-a, naw mätang te kätyng nang ce tähang-a kai la naw mätang haile tyng te by vi. Nang ce lä Khrista tea yng te kähing sai ryng khü y rytä lä, kai lä honi naw mätang saite tea aeting vi ai rawng.

²⁰Vaihi nang ce hai mangtä awng kha nang ce üng bälung kaedawng na mäny ea kai lä nang ce hai älo aepe khe hethang ngai te vi. Ätephüing-a mei nädylä nang ce tähang kai lä bälung mawng hai phi te phüing-a vi.

Sara ni Hakara üng phüung

²¹Ubädi täkui-a awng hethang ngai saite na ä, nang ce lä Ubädi ma thui saite na tea mäny ö y mei.

²²Caekäcai thung-a täri te lä, Abraham lä äcäpaw lawng netä awng. Lawngtä lä mawsawng nawngmädi üng vi. Vai lawngtä lä ingkung nawngmädi üng vi.

²³Nawngmädi mawsawng üng aepeng saite cäpaw lä khimi üng kaedawng hai-a aepeng saite kae; Tungaila nawngmädi ingkung üng aepeng saite cäpaw lä Säthaw üng aedo saite lo kätyng-a aepeng te vi.

²⁴Hini nawngmädi lawng netä lä mätae saite lo nä haw vi. Nawngmädi lawng netä lä Säthaw üng älo aedo saite känetä tea thui te vi. Säthaw ma Sinai me anhung qawng-a py kha aedo saite älo lä mawsawng nawngmädi Hakara kätyng vi. Sinai me anhung-a Säthaw lä khimi ce tea mawsawng lawng hai hethang Ubädi py pa te vi.

²⁵Hakara lä Arabia pre üng awng saite Sinai me anhung tea näte vi. Vaihi awng saite Jerusalem märü kätyng la vi. Hini märü üng khimi ce lä Ubädi üng mawsawng na vi.

²⁶Tungaila Känipre mang üng awng saite Jerusalem märü lä ingkung nawngmädi Sara kätyng vi. Sara lä aelawi saite nawngmädi vi. Äni lä mä-ai yng saite khimi angxynlyng na üng änä-awi vi.

²⁷Caekäcai thung-a täri te lä: “Caw nade na bung aepeng y saite nawngmädi ä, anghawtho ba. Nade bung aepeng ea naw mätang aeting vai y saite nawngmädi lä, hang kha anghawtho ba. Ätephüung-a mei nädylä, aekhaisö saite nawngmädi lä änawngpaw awng saite nawngmädi qawng-a, nade na bung dangky ai rawng mang” näte awng vi.

²⁸Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä Isaika kätyng-a Säthaw üng lo aedo kha aepeng saite caw nade na vi.

²⁹Jangni-a khimi üng kaedawng hai aepeng saite cäpaw lä Muilaw Käcai üng haidae hai aepeng saite cäpaw tea mätang bälaica-a sakälö khü pa te vi. Vaihi mä-ai la honi kätyng aeting te by vi.

³⁰Tungaila Caekäcai thung-a makä thui mei nädylä, “Nawngmädi mawsawng hai äni üng cäpaw bung lä mäthoja te vi. Nawngmädi mawsawng üng cäpaw lä ingkung nawngmädi üng cäpaw hai mangtä ingthawng aety haw y lyng” näkha näte awng vi.

³¹Tukätephüng-a yng saite kangby jä-ai na ä, mä-ai lä nawngmädi mawsawng üng caw nade na y vi. Inkung nawngmädi üng caw nade na kae.

Kalatia 5

Khrista hai-a aelawi saite

¹Mä-ai aelawi hethang Khrista ma aeqang pyng te vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä mawsawng na-a aelawng haile tyng y hethang ca khü ö he kae.

²Tängai ö, kai, Pawlae, ma thui te dy. Nang ce ma lengkhüng täke saite tea ae-y dylä, nang ce tähang Khrista ma dü pa saite lä ävang ting y dy lyng.

³Kai ma thui tynglyng be te lä, lengkhüng täke saite tea ae-y te khimi qütä lä Mosi üng Ubädi angxynlyng na tea hui hethang kae.

⁴Ubädi hui te hai-a Säthaw maw-a khimi kəcüng lawng hethang ngai dylä, Khrista hai aesui te y vi dy. Tudylä Säthaw üng tähang kähawi hai äni lä aesui te y vi dy.

⁵Khrista tea yng te hai-a, Säthaw lä cüng te vi näkha aedawng te lä mä-ai lä Muilaw Käcai phüng-a aethang khai ö te vi.

⁶Mä-ai lä Isu Khrista hai mangtä aesui te kätü-a, lengkhüng täke te hai, täke y te lä, aely leng te y lyng. Khrista tea yng kha mä-ai lä Säthaw hai khimi ce tea bälung aevaw saite lä aely lengky vi.

⁷Nang ce lä aepeng te kangthae dang kha Muilaw Käcai lang mang kähawi-a hui saite na vi. Lo mitang tea tängai y hethang nang ce tea ämi ma the te mei.

- ⁸Nang ce bung ka saite Säthaw lä hini kä the te y lyng.
- ⁹Säthaw üng lo thung-a lä, “Täkawdi aepae saite aesi äje cäcaw lä täkaw awng mang saite tea aepae hai haw te vi” näkha nä vi.
- ¹⁰Nang ce lä kaesyng y mätu saite lo na tea tängai y hethang Säthaw lä nang ce tea säbawng ai näkha kai lä ae-y te vi. Nang ce tea bälung xhuxa hethang thui saite khimi na tea lä Säthaw ma dengpy ai mang.
- ¹¹Yng saite kangby jä-ai na ä, khimi ce lä lengkhüng täke hethang kae näkha kai thui dylä, ätephüng-a kai tea vaihi khytä khimi ce lä sakälö khü ö te vi mei. Khrista lä thinglang qawng-a dü te hai-a aeqang saite dang te phüng thui te jüng-a, khimi ce lä lengkhüng täke hethang kae näkha kai thui vi dylä, Judae khimi na ma kai tea lä elekhei sa y dy lyng.
- ¹²Nang ce tea bälung xhuxa hethang sa saite khimi na tea lä äma ce üng lengkhüng täke te na cang y, angxynlyng na tea aeking hethang kai lä ngai te vi.
- ¹³Yng saite kangby jä-ai na ä, Säthaw lä nang ce üng ngaiphi tüng y saite tea hui hethang py te y vi. Honi jüng-a nang ce üng aelawi saite hai-a, lawng lawngtä tea bälung aevaw te hai aesäbawng ö hethang kae.
- ¹⁴Mosi üng Ubädi angxynlyng na tea älosai haetä hai kädawipy-a kai thui ai dy. “Nang ma üng kangby jä-ai na tea lä nang ma tea bälung aevaw te kätyng aevaw” näte vi.
- ¹⁵Nang ce lä ui käpnyng na aekei te kätyng käsi aethui kha aemang dylä, nang ma ce tingtawi aetäphra ö ai. Hini na tea lä sädi khai ö.

Ngaiphi tüng y saite bälung hai Muilaw Käcai awng saite bälung

- ¹⁶Kai thui hethang ngai te lä: nang ce lä Muilaw Käcai ma bähawi te kätyng hing ö ba. Honi kätyng awng dylä ngaiphi tüng y saite mang-a nang ce lä hui hethang ngai ö y ai dy mang.
- ¹⁷Mä-ai üng ngaiphi tüng y saite bälung lä Muilaw Käcai tea elekhei sa te kae. Muilaw Käcai la mä-ai üng ngaiphi tüng y saite bälung tea elekhei sa te by vi.

Muilaw Käcai hai nang ce üng ngaiphi tüng y saite bälung lä aetawng y te phüng-a, nang ce lä ngai saite na sa haw y dy lyng.

18Tukätephüng-a Muilaw Käcai ma nang ce tea lang mäti dylä, Mosi üng Ubädi lä nang ce tea pyng y dy.

19-21 Ngaiphi tüng y saite bälung üng sa saite na lä: nawngpui nawngpaw kätyng mangtä i saite na, paesu paenai cawngkhang sa saite na, nawngmäcaw nawngmädi mangtä i hethang ngai te bälung awng saite na, mimi na tea cäphaw saite na, khimi ce tea ädawi hai käsi sa saite na, esäre saite na, aejaw aemang saite na, pä-e te bälung awng saite na, kädaw rae saite na, ae-aw saite na, aetäphü te bälung awng saite na, kangkawng sa lyky saite na, mä-ai ma tingtawi aepä-e saite na, jö nei ngae saite na, pawiqütä ly kha nei ca ngae saite na hai käläng hawi y sa saite na vi. Honi na kätyng sa saite khimi na lä Säthaw pre üng tähang kähawi dang haw y lyng. Kai lä jangni-a thui pyng te kätyng vaihi la sädi py te vi.

22-23 Muilaw Käcai ma mä-ai tea pyng dylä, äni ma mä-ai tea sa hai saite na lä: bälung aevaw saite, anghawtho saite, awngneng saite, änawngsa saite, basai y saite, kähawi sa saite, ae-y nae hawi saite, älo käneng aepe saite, mä-ai ma tea aeküng haw saite na vi. Honi na tea lä Mosi üng Ubädi la elekhei sa y lyng.

24Isu Khrista hai aesui saite na lä äma ce üng ngaiphi tüng y saite bälung na tea thinglang qawng-a täheng te by vi dy. Tukätephüng-a äni ce üng ngaiphi tüng y saite lä äni ce tea pyng haw y dy.

25Muilaw Käcai lä mä-ai tea hing saite kangthae py te phüng-a, äni üng mäti saite lang mang-a mä-ai lä hui ö si.

26Mä-ai lä bälung leng ö hang si. Khimi ce hai aejaw aemang ö hang si. Aepä-e te bälung la awng ö hang si ba.

Kalatia 6

Lawng lawngtä tea aesäbawng ö

¹Yng saite kangby jä-ai na ä, khimi lawngtä hunghö sa saite tea nang ce thung üng lawngtä ma nung dylä, Muilaw Käcai hai-a yng ca saite nang ce lä äni tea älang kätüng mang-a bähawi haile tyng pa ba. Äni tea lä älo käneng hai säbawng haile tyng hethang kae. Nang ce la nang ma ce ma hunghö sa y hethang sädi khai ö ba.

²Mätang bälai tyng te kätü-a lä, nang ma ce tingtawi aesäbawng ö ba. Nang ce hini kätyng sa dylä, Khrista üng älo na tea tängai ö te kae dy mang.

³Khimi lawngtä lä aely leng y ea ma, äma tea aely lengky-a aekhai dylä, äma tea kaeling aesa raw te kae vi.

⁴Khimi qütä lä mä-ai ma üng sa saite na tea aekheng haile tyng hethang kae. Tupyng-a mä-ai ma üng sa saite te kätüng tea lä aethaw haw mang. Khimi käläng na üng sa saite hai mä-ai ma üng sa saite tea lä mätae hang.

⁵Khimi qütä lä Säthaw ma py saite kälü tea kähawi-a sa hethang kae.

⁶Säthaw lo tea aetu saite khimi lä mätu saite khimi tea hawi saite angxynlyng na bäri pa hethang kae.

⁷Mä-ai ma tea kaeling sa raw ö hang. Säthaw üng dengpy saite tea lä mäthi y hethang kae y. Säthaw lä Khimi lawngtä tea äma üng hi saite ämöti kätyng-a äthai ae hai tyng vi ai.

⁸Äma üng ngaiphi tüng y saite bälung hai ämöti hi te khimi lä dungtäsa dü saite tea ae ai. Tungaila Muilaw Käcai üng kängai kätyng-a ämöti hi saite khimi lä Muilaw Käcai te üng dungtäsa hing saite tea ae vi ai.

⁹Mä-ai lä aethawsi y käla ma hawi saite tea sa ö si. Mä-ai lä leithung mang-a aenaw y dylä Säthaw üng khai khü saite kätü-a lä, äthai kähawi ae haw ai mang ba.

¹⁰Tukätephüng-a mä-ai lä sa haw saite kätü-a, khimi angxynlyng na tähang-a kähawi sa ö si. Mä-ai üng yng saite kangby jä-ai na tähang la kähawi sa pa hethang lä aely lengky te vi.

Kangkhüng üng cibai sa saite lo

¹¹Nang ce tea kai ma üng kö hai tärü te caelung käleng na tea kheng ö.

¹²Nang ce tea lengkhüing täke hethang aethaw paitae hai sa saite na lä, Judae khimi kälang na üng mimai dang hethang sa te kae. Säthaw lä Khrista ma thinglang qawng-a dü te hai-a khimi ce bung aeqang te vi näkha thui te phüing-a, äni ce lä sakälö khü saite aeting hethang ngai ö te y vi.

¹³Lengkhüing täke saite äma ce mäteng ma Mosi üng Ubädi tea tängai ö te y. Tungaila nang ce tea lengkhüing täke hai hethang äni ce lä ngai ö te vi. Nang ce lä äni ce üng leithung hui ö te vi näte aethaw haw hethang äni ce lä hikä sa ö te vi.

¹⁴Kai tähang aethaw nae lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng thinglang haetä xyng kae vi. Khrista üng thinglang hai-a hini älawngpre hai aesui saite na lä kai tähang äly leng te y. Kai la hini älawngpre üng khimi ce tähang äly leng te y.

¹⁵Khimi lawngtä lä lengkhüing täke te hai, täke y te lä aely leng te y lyng. Aepeng kangthae-a lawng te lä aely lengky vi.

¹⁶Hini lo na tängai saite khimi angxynlyng na tea Säthaw lä awngneng te hai bäheng saite py jaw sy. Äni ce lä Säthaw üng khimi kácüing tätang na vi.

¹⁷Vaihi üng hai aetawng kha kai tea ämi lawngtä la mätang bälaica-a sa vi hang. Kai üng ätabung qawng-a awng saite angvawi cäqang na lä, kai lä Isu Khrista üng mawsawng vi näte mätü te vi.

¹⁸Yng saite kangby jä-ai na ä, Areng Isu Khrista üng tähang kähawi lä nang ce hai mangtä awng jawjaw sy. Amen.

Ephesi

Ephesi 1

Angcū üng kawng saite lo

¹Kai, Pawlae, ma Ephesi märü-a awng saite Säthaw üng khimi na tea cae tärü te dy. Isu Khrista üng angkawtha lawngtä-a khai hethang lä Säthaw üng aely kängai vi. Nang ce lä Isu Khrista hai bungtä awng kha äni tea yng ö jawjaw saite na vi.

²Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Khrista hai-a dang saite tähang kähawi na

³Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Pä-ai Säthaw tea bälaw ö si. Äni lä Khrista hai-a mä-ai tähang Känipre-a Muilaw Käcai aesui saite üng tähang kähawi angxynlyng na py vi.

⁴⁻⁵Hini khölawng pre sa y te käläng üng hai ma mä-ai bung lä Khrista phünga re pyng te vi dy. Mä-ai bung lä äni üng maw-a caiping kha cy haw y hethang re te vi dy. Säthaw lä mä-ai tea bälung aevaw kha Isu Khrista ma sa pa saite hai-a äma üng caw nade na kätyng bälawng hai hethang aedawng rüng te vi dy. Säthaw ma hikä sa te lä äma kawng hethang äma üng aely kängai vi.

⁶Säthaw üng leng bärai saite tähang kähawi phünga mä-ai lä äni tea bälaw hethang kae te vi. Äma üng bälung aevawky saite Cäpaw üng sa te phünga, äni lä mä-ai tea hini tähang kähawi mäsa y käla py pyng te vi dy.

⁷⁻⁸Isu Khrista üng dü saite hai äthi phünga Säthaw lä mä-ai üng hunghö na bälawi kha mä-ai bung lawi hai te vi dy. Säthaw üng tähang kähawi lä tengxyng y leng bärai vi. Äni lä tähang kähawi hai-a mä-ai tea bälung kähae py kha äte angxynlyng na tea mäny hai king te vi dy.

⁹Säthaw lä äma üng ho saite aely kängai mä-ai tea täphawng pa te vi dy. Äni lä honi ho saite mawlang kaedawng tea Khrista hai-a sa king hethang aedawng rüng te vi dy.

¹⁰Khai rüing saite kätü tyng khaw tea äni ma Känipre-a hai älawngpre-a awng saite angxynlyng na tea lä Khrista üng aenae tākui-a mangtä khai ö ai näsaite lä äni üng mawlang kaedawng vi.

¹¹Säthaw lä mä-ai bung Khrista hai bungtä awng hethang re te by vi. Jangni-a ma honi tea sa hethang äni lä aedawng rüing te phüing-a, mä-ai bung re te vi dy. Äte angxynlyng na tea lä äma üng mawlang kaedawng kätüng sa te vi.

¹²Khrista tea yng angcū saite na lä mä-ai Judae khimi na vi. Tukätephüing-a mä-ai lä Säthaw üng phung-ang käleng phüing-a äni tea bälaw ö vi ai.

¹³Vaihi nang ce la aeqang saite Angthang Kähawi, lo mitang tea lä thai ö pyng te by vi dy. Nang ce lä Khrista tea yng kha äni hai bungtä awng ö te vi dy. Äni hai bungtä te phüing-a Säthaw lä älo aedo saite kätüng Muilaw Käcai bung nang ce tea py vi dy. Hini Muilaw Käcai lä nang ce tea Säthaw üng khimi vi näkha mätü saite äsäny vi dy.

¹⁴Mä-ai lä Muilaw Käcai bung dang te phüing-a, Säthaw lä äma älo aedo saite kähawi na py ai näte mä-ai lä mäny haw khaw ai. Säthaw lä äma üng khimi lawng saite mä-ai bung aeqang king hethang kätü-a, äni lä mä-ai tea tähang kähawi na py king vi ai. Säthaw lä leng bärai te phüing-a äni tea mä-ai lä bälaw ö si.

Pawlae üng aetang pa saite

¹⁵Areng Isu tea nang ce üng yng saite hai Säthaw üng khimi angxynlyng na tea nang ce ma bälung aevaw saite phüing na kai ce lä thai vi dy.

¹⁶Tukätephüing-a nang ce tähang kai lä Säthaw tea kawng te lo thui kha aetang jawjaw te vi.

¹⁷Kai lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Säthaw, phung-ang aesang saite Pä-ai, tea aetang te vi. Nang ce tea Muilaw Käcai üng bälunghae saite hai täphawng saite py hethang äni tea kai lä aetang te vi. Nang ce lä äni tea mäny ö rae ai mang.

¹⁸Äni lä lo mitang tea nang ce mänykaw hethang säbawng ai näte kai lä aetang te by vi. Tudylä nang ce bung ka te kätü-a, aedo kha aethang khai

saite tea nang ce lä mäny ö ai. Äma üng khimi na tea py hethang älo aedo saite tähang kähawi käleng na nang ce mäny ö by hethang kai lä aetang te vi.

¹⁹Äte angxynlyng na qawng-a awng saite äni üng haidae nang ce mäny hethang kai lä aetang te by vi. Hini haidae lä yng saite mä-ai üng bälung tea mäqa te vi.

²⁰Hini haidae käleng hai-a Säthaw lä Khrista bung kädü thung üng mäning haile kha Känipre äma üng bangtang mang-a aety hai pa vi dy.

²¹Haidae leng saite angra na hai Säthaw üng angtawtha angxynlyng na qawng-a lä aesangky saite Khrista ma pyng te vi dy. Äni üng ämüng lä haidae awng te sanphrang hai mätawngky angxynlyng na üng ämüng na qawng-a lengky vi. Vaihi pyng te mätawngky na tea qaitä cang y, vaimaw mang üng mätawngky na qawng-a la äni üng aenae lä lengky vi.

²²Säthaw lä äte angxynlyng na tea Khrista üng äkho tækui-a khai pa vi dy. Yng saite kangkawng angxynlyng na qawng-a älo kätyng äni bung khai pa vi dy.

²³Yng saite kangkawng lä Khrista üng ätabung kätyng vi. Kangkawng lä Khrista üng hing saite hai kawi te vi. Khrista lä mityng qütä-a awng te angxynlyng na tea kähing py saite Kung vi.

Ephesi 1

Angcü üng kawng saite lo

¹Kai, Pawlae, ma Ephesi märü-a awng saite Säthaw üng khimi na tea cae tärü te dy. Isu Khrista üng angtawtha lawngtä-a khai hethang lä Säthaw üng aely kängai vi. Nang ce lä Isu Khrista hai bungtä awng kha äni tea yng ö jawjaw saite na vi.

²Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Khrista hai-a dang saite tähang kähawi na

³Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Pä-ai Säthaw tea bälaw ö si. Äni lä Khrista hai-a mä-ai tähang Känipre-a Muilaw Käcai aesui saite üng tähang kähawi angxynlyng na py vi.

⁴⁻⁵Hini khölawng pre sa y te käläng üng hai ma mä-ai bung lä Khrista phünga re pyng te vi dy. Mä-ai bung lä äni üng maw-a caiping kha cy haw y hethang re te vi dy. Säthaw lä mä-ai tea bälung aevaw kha Isu Khrista ma sa pa saite hai-a äma üng caw nade na kätyng bälawng hai hethang aedawng rüing te vi dy. Säthaw ma hikä sa te lä äma kawng hethang äma üng aely kängai vi.

⁶Säthaw üng leng bärai saite tähang kähawi phünga mä-ai lä äni tea bälaw hethang kae te vi. Äma üng bälung aevawky saite Cäpaw üng sa te phünga, äni lä mä-ai tea hini tähang kähawi mäsa y käla py pyng te vi dy.

⁷⁻⁸Isu Khrista üng dü saite hai äthi phünga Säthaw lä mä-ai üng hunghö na bälawi kha mä-ai bung lawi hai te vi dy. Säthaw üng tähang kähawi lä tengxyng y leng bärai vi. Äni lä tähang kähawi hai-a mä-ai tea bälung kähae py kha äte angxynlyng na tea mäny hai king te vi dy.

⁹Säthaw lä äma üng ho saite aely kängai mä-ai tea täphawng pa te vi dy. Äni lä honi ho saite mawlang kaedawng tea Khrista hai-a sa king hethang aedawng rüing te vi dy.

¹⁰Khai rüing saite kätü tyng khaw tea äni ma Känipre-a hai älawngpre-a awng saite angxynlyng na tea lä Khrista üng aenae täkui-a mangtä khai ö ai näsaite lä äni üng mawlang kaedawng vi.

¹¹Säthaw lä mä-ai bung Khrista hai bungtä awng hethang re te by vi. Jangni-a ma honi tea sa hethang äni lä aedawng rüing te phünga, mä-ai bung re te vi dy. Äte angxynlyng na tea lä äma üng mawlang kaedawng kätyng sa te vi.

¹²Khrista tea yng angcü saite na lä mä-ai Judae khimi na vi. Tukätephünga mä-ai lä Säthaw üng phung-ang käleng phünga äni tea bälaw ö vi ai.

¹³Vaihi nang ce la aeqang saite Angthang Kähawi, lo mitang tea lä thai ö pyng te by vi dy. Nang ce lä Khrista tea yng kha äni hai bungtä awng ö te vi

dy. Äni hai bungtä te phüng-a Säthaw lä älo aedo saite kätyng Muilaw Käcai bung nang ce tea py vi dy. Hini Muilaw Käcai lä nang ce tea Säthaw üng khimi vi näkha mätü saite äsäny vi dy.

¹⁴Mä-ai lä Muilaw Käcai bung dang te phüng-a, Säthaw lä äma älo aedo saite kähawi na py ai näte mä-ai lä mäny haw khaw ai. Säthaw lä äma üng khimi lawng saite mä-ai bung aeqang king hethang kätü-a, äni lä mä-ai tea tähang kähawi na py king vi ai. Säthaw lä leng bärai te phüng-a äni tea mä-ai lä bälaw ö si.

Pawlae üng aetang pa saite

¹⁵Areng Isu tea nang ce üng yng saite hai Säthaw üng khimi angxynlyng na tea nang ce ma bälung aevaw saite phüng na kai ce lä thai vi dy.

¹⁶Tukätephüng-a nang ce tähang kai lä Säthaw tea kawng te lo thui kha aetang jawjaw te vi.

¹⁷Kai lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Säthaw, phung-ang aesang saite Pä-ai, tea aetang te vi. Nang ce tea Muilaw Käcai üng bälunghae saite hai täphawng saite py hethang äni tea kai lä aetang te vi. Nang ce lä äni tea mäny ö rae ai mang.

¹⁸Äni lä lo mitang tea nang ce mänykaw hethang säbawng ai näte kai lä aetang te by vi. Tudylä nang ce bung ka te kätü-a, aedo kha aethang khai saite tea nang ce lä mäny ö ai. Äma üng khimi na tea py hethang älo aedo saite tähang kähawi käleng na nang ce mäny ö by hethang kai lä aetang te vi.

¹⁹Äte angxynlyng na qawng-a awng saite äni üng haidae nang ce mäny hethang kai lä aetang te by vi. Hini haidae lä yng saite mä-ai üng bälung tea mäqa te vi.

²⁰Hini haidae käleng hai-a Säthaw lä Khrista bung kädü thung üng mäning haile kha Känipre äma üng bangtang mang-a aety hai pa vi dy.

²¹Haidae leng saite angra na hai Säthaw üng angtautha angxynlyng na qawng-a lä aesangky saite Khrista ma pyng te vi dy. Äni üng ämüng lä haidae awng te sanphrang hai mätawngky angxynlyng na üng ämüng na

qawng-a lengky vi. Vaihi pyng te mätawngky na tea qaitä cang y, vaimaw mang üng mätawngky na qawng-a la äni üng aenae lä lengky vi.

²²Säthaw lä äte angxynlyng na tea Khrista üng äkho täkui-a khai pa vi dy. Yng saite kangkawng angxynlyng na qawng-a älö kätyng äni bung khai pa vi dy.

²³Yng saite kangkawng lä Khrista üng ätabung kätyng vi. Kangkawng lä Khrista üng hing saite hai kawi te vi. Khrista lä mityng qütä-a awng te angxynlyng na tea kähing py saite Kung vi.

Ephesi 2

Säthaw lä mä-ai tea hing saite kangthae py pa

¹Jangni-a nang ce lä Säthaw üng lo tängai ö y kha hunghö sa te phüing-a, khimi kädü na kätyng vi dy.

²Nang ce lä hini älawngpre üng khimi na kätyng hunghö sa ö te vi dy. Khösang-a awng kha haidae awng te angra na bung pyng saite Setan angra tea hui ö vi dy. Hini Setan angra lä Säthaw lo tängai y saite khimi na bung hawi y saite mang-a bähawi jawjaw vi.

³Jangni-a Khrista tea yng y te käläng-a, mä-ai angxynlyng na lä hini kätyng awng ö te by vi. Mä-ai üng ngaiphi tüng y saite hai hawi y kaedawng saite na tea mä-ai lä hui ö vi dy. Mä-ai la hunghö sakaw saite khimi-a aepeng te phüing-a khimi käläng na kätyng Säthaw üng dengpy hethang aeteng khaw te na by vi.

⁴Tungaila Säthaw lä mä-ai bung bälung aevaw phi kha mä-ai tea lä bäheng bärai te vi.

⁵Tudylä mä-ai lä Säthaw üng lo tängai y te phüing-a dü saite khimi na kätyng awng te kätü-a, äni ma mä-ai bung lä Khrista hai mangtä hing hai te vi dy. Säthaw lä tähang kähawi hai-a nang ce bung aeqang te vi dy.

⁶Sāthaw lä mä-ai bung Isu Khrista hai mangtä kädü thung üng mätha ea Känipre-a Khrista hai mangtä aety kha pyng hai te vi. Mä-ai lä Khrista hai bungtä te phüng-a Sāthaw lä hikä sa te vi dy.

⁷Ätephüng-a mei nädylä äni lä vaimaw mang üng khimi na tea Sāthaw üng tähang kähawi leng bärai saite mäteng ma mätü haw hethang tähang vi. Sāthaw üng tähang kähawi lä äte käläng angxynlyng na qawng-a lengky te vi. Äni lä mä-ai hai Isu Khrista tea bungtä bälawng te hai-a äma üng tähang kähawi leng bärai saite mä-ai tea mätü te vi dy.

⁸Khrista tea yng te phüng-a äma üng bäheng saite hai-a, Sāthaw ma nang ce bung aeqang vi dy. Nang ce üng aethawsa saite phüng-a, äni lä nang ce bung aeqang te y. Äni lä nang ce bung äjawng-a aeqang te vi.

⁹Nang ce ma kähawi sa phüng-a, Sāthaw lä nang ce bung aeqang te y lyng. Tukätephüng-a ämi la aethaw haw y lyng.

¹⁰Sāthaw lä mä-ai bung khimi kangthae kätyng-a sa te vi dy. Mä-ai lä hawi saite kälü na sa hethang Isu Khrista hai bungtä-a lawng hai te vi. Honi hawi saite kälü na lä jangni-a Sāthaw üng mawlang kaedawng kätyng sa te vi dy.

Khrista hai-a bungtä lawng saite

¹¹Nang ce lä Judae ceng thung üng aepeng saite na y. Nang ce makä awng mei näte aedawng haile ö ba. Judae khimi na lä lengkhüng täke ö te vi. Nang ce tea lä lengkhüng täke y saite khimi na näkha nä ö te vi. Lengkhüng täke te lä khimi ce üng äkö hai sa saite ätabung ärang mang üng äsäny kae.

¹²Jangni-a nang ce lä Khrista hai aesui ö te y. Nang ce ceng käläng na lä Isrelae khimi thung-a qa ö te y vi. Sāthaw ma Isrelae khimi na hai mangtä älo aenai saite na thung-a nang ce lä qa ö y vi. Tukätephüng-a nang ce lä Sāthaw tea mäny y te hai aethang khai te awng y kälä ma hini älawngpre-a awng ö te vi.

¹³Jangni-a nang ce lä Sāthaw hai hanglaw ngaila vaihi lä Isu Khrista hai bungtä awng ö te vi dy. Sāthaw lä Isu Khrista üng äthi hai-a äma teng-a nang ce bung nähai te vi dy.

¹⁴Khrista äma khekhe lä Judae na hai ceng käläng na säla-a aede nae sa pa vi dy. Jangni-a Judae khimi na hai ceng käläng na lä aekäsi ö tingtawi te vi. Hini lä äni ce säla-a baesung kätyng awng te vi. Khrista ma honi baesung bung täphra kha ceng känetä tea lä ceng haetä-a bälawng pa vi dy.

¹⁵Khrista ma Judae na üng reitae hai ubädi na tea äma üng dü saite hai-a aenae awng y rung khytä sa pa vi dy. Äni üng mawlang kaedawng lä Judae khimi na hai ceng käläng na tea äma hai bungtä lawng hai kha ceng kangthae haetä-a bälawng pa vi dy. Hini kätyng sa te hai-a ceng känetä tea lä aede hai pa vi dy.

¹⁶Khrista lä thinglang qawng-a dü te hai-a, Judae na hai ceng käläng na tea aede haile tyng hai pa vi dy. Änini tea ätabung haetä-a bälawng kha Säthaw üng äpy-a aelawng hai pa vi dy. Vaihi änini lä äma ni tingtawi aekäsi hawi te y vi dy.

¹⁷Khrista ly kha jangni-a Säthaw hai hanglaw-a awng saite nang ce ceng käläng na hai kaenai-a awng saite kai ce Judae na tea lä awngneng saite Angthang Kähawi thui te vi dy.

¹⁸Khrista phüng-a nang ce hai kai ce lä haetä saite Muilaw Käcai hai-a mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea ly haw te vi.

¹⁹Tukätephüng-a ceng käläng nang ce lä pre käläng üng khimi na kätyng y vi dy. Angvüng angvaw kätyng la y. Nang ce lä Säthaw üng khimi na hai mangtä, märü haetä üng khimi na kätyng aelawng ö by dy. Säthaw üng engthung khaw üng khimi na by vi dy.

²⁰Nang ce la angkawtha na hai buisaw na üng aenyng nae qawng-a sa saite ing haetä kätyng vi. Isu Khrista äma lä ing tähang aely lengky saite ing aeling kätyng vi.

²¹Khrista hai-a ing angxynlyng na lä mangtä aesätawng bawi te vi. Äni phüng-a ing lä sang hai rae te vi. Tukätephüng-a honi Ing lä Areng tähang ingkäcai-a aelawng te vi.

²²Nang ce la Khrista hai bungtä lawng te phüng-a, äni lä nang ce hai aesätawng te by vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä Säthaw üng Muilaw Käcai hai-a äni üng aeta nae-a aelawng ö vi dy.

Ephesi 3

Pawlae ma ceng käläng na tea Angthang Kähawi thui pa

¹Tukätephüng-a ceng käläng na tea Isu Khrista üng Angthang Kähawi thui te phüng-a thawng thung-a pä-ung saite kai, Pawlae, lä nang ce tähang aetang pa dy.

²Kai lä nang ce ceng käläng na tea Angthang Kähawi thui hethang Säthaw ma kai tea äma üng tähang kähawi hai-a py saite kälü lä nang ce thai tätang ö pyng te vi dy.

³Säthaw lä äma üng ho saite kaedawng kai tea täphawng te vi dy. Kai lä hini phüng äje cäcaw nang ce tea tärü pyng te vi dy.

⁴Hini tea phai te kätü-a Khrista üng ho saite anghang kai thaikaw saite tea nang ce la mäny ö ai mang.

⁵Jangni üng dung-a Säthaw lä hini ho saite mawlang kaedawng khimi ce tea täphawng pa te y. Tungaila vaihi Säthaw lä äma üng angtautha käcai na hai buisaw käcai na tea Muilaw Käcai hai-a hini mawlang kaedawng tea täphawng pa te vi dy.

⁶Säthaw üng ho saite mawlang kaedawng lä hini vi. Angthang Kähawi phüng-a, ceng käläng na lä Judae khimi na hai mangtä Säthaw py saite tähang kähawi angxynlyng na lä dang ö by ai. Ceng käläng na hai Judae khimi na lä ätabung haetä kätyng lawng ö te vi. Nang ce ceng käläng na lä Isu Khrista hai-a Säthaw ma Judae khimi na tea aedo saite älo dang ö te by vi.

⁷Säthaw lä äma üng tähang kähawi hai haidae hai-a kai tea hini Angthang Kähawi thui hethang mawsawng-a bälawng te vi dy.

⁸Kai lä Säthaw üng khimi angxynlyng na thung-a aely leng y ky saite lawngtä vi. Tungaila Säthaw lä ceng käläng na tea Khrista üng tengxyng y tawngnang

saite phüing thui hethang kai tea tähang kähawi py te vi dy. Hini Khrista üng tengxyng y tawngnang saite phüing lä khimi ce ma thaikaw saite qawng-a hawiky te vi.

⁹Äte angxynlyng na sa saite Säthaw lä hini äma üng mawlang kaedawng tea jangni üng dung jungtä-a lä ho king kha khai pa te vi dy. Äma üng ho saite mawlang kaedawng lä ätemakä sa ai mei näte khimi angxynlyng na tea thui mäcai hai hethang Säthaw ma kai bung re te vi dy.

¹⁰Hikä sa saite lä Säthaw üng cangxei te bälung kähäe na tea vaihi lä yng saite kangkawng hai-a käni khösang-a haidae leng saite angra na hai angtawtha angxynlyng na tea mäny hai pa hethang vi dy.

¹¹Säthaw lä älawng sa y te käläng üng hai ma hini kätyng-a mawlang kaedawng awng te vi dy. Äni lä honi tea mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a khüing rung khytä sa pa te vi dy.

¹²Mä-ai lä Khrista tea yng te hai äni hai bungtä awng te phüing-a, Säthaw üng maw-a ri y käla bälung ae-y khü kha ly haw ö te vi dy.

¹³Tukha nang ce tähang kai lä mätangbälai hai te phüing-a, aethawsi ö y hethang nang ce tea kai lä aesi aebai he ngai te vi. Nang ce lä hini phüing-a aethaw te bälung awng ö hethang kae.

Pawlae üng aetang saite

¹⁴Hini phüing-a kai lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw üng maw-a khokhö didü kha aetang te vi.

¹⁵Äni lä Känipre üng awng saite angtawtha angxynlyng na hai käläng angxynlyng na, hai älawngpre-a awng saite ceng angxynlyng na tea sa saite Pä-ai vi.

¹⁶Säthaw lä äma üng leng bärai te phung-ang kätyng Muilaw Käcai üng haidae hai-a nang ce üng bälung thung-a aethaw py hethang kai lä aetang te vi dy.

¹⁷Tukäte hai-a nang ce üng yng te phüing-a, nang ce üng bälung thung-a Khrista lä awng ai. Thingkawng lä älawng thung-a angjüng ru kha ca khi te

kätyng nang ce lä Säthaw üng bälung aevaw saite thung-a cakhi ö by hethang kai lä aetang te vi.

¹⁸Nang ce lä, Säthaw üng khimi angxynlyng na hai mangtä, Khrista üng bälung aevaw saite käthu käcawng, kaesang, käka hai kähanglaw na tea mäny te haidae awng haw ö hethang kai lä aetang te vi.

¹⁹Khrista üng bälung aevaw saite lä leng bärai te phüng-a, khimi ce lä thaikaw haw king ö y lyng. Tungaila nang ce lä äni üng bälung aevaw saite tea mänykaw ö hethang kai lä aetang te vi dy. Tudylä Säthaw äma üng aeme aeqa saite na lä nang ce üng bälung thung-a awng kha cungrü haw ö vi ai.

²⁰Mä-ai mäkäi saite hai aedawng haw saite qawng-a, Säthaw lä awng mang-a py rae haw vi ai. Ätephüng-a mei nädylä äni üng haidae lä mä-ai üng bälung thung-a kälu sa te vi dy.

²¹Khimi ce lä kangkawng thung-a, Isu Khrista hai-a Säthaw üng leng bärai saite phung-ang tea nung haw ö te vi. Tukätephüng-a mä-ai lä dungtäsa Säthaw tea bälaw ö si. Amen.

Ephesi 4

Yng saite na lä Khrista hai bungtä awng

¹Areng üng kälu sa te phüng-a kai bung lä thawng thung-a pä-ung te vi. Säthaw ma nang ce bung ka te hai kaeteng-a nang ce lä kähawi-a awng hethang kai lä aesi aebai te vi.

²Nang ce lä kätü qütä-a bälung aemäneng kha äkäneng-a awng ö. Änawngsa te hai lawng lawngtä tea bälung aevaw te hai khung kha awng ö jaw jaw ba.

³Muilaw Käcai hai-a nang ce lä bungtä-a lawng te vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä aebälung te hai awng jawjaw hethang aethawsa ö. Nang ce lä awngneng te hai awng dylä, hini kätyng lawng ö ai.

⁴Mä-ai yng saite na lä khimi lawngtä üng ätabung kaesui kaebeng kätyng vi. Mä-ai üng bälung thung-a aeta saite Muilaw Käcai lä lawngtä kae. Hini

kätyng Säthaw lä nang ce bung ka te kätü-a, aethang khai saite haetä py te kae.

⁵Mä-ai angxynlyng na lä Areng lawngtä, yng saite haetä awng kha baptismäe haetä la ö te kae.

⁶Pä-ai Säthaw lawngtä xyng tea mä-ai angxynlyng na lä cäphaw ö te kae vi. Äni lä mä-ai angxynlyng na tea pyng te vi. Äni lä mä-ai angxynlyng na thung-a aeta kha mä-ai hai-a kälu sa te vi.

⁷Tungaila Khrista lä mä-ai lawng lawngtä tea äma üng aely kängai-a sakaw saite cawngkhang na py qi ö te vi.

⁸Hini lä Säthaw üng cae-u thung-a täri te kätyng vi. “Areng lä aesangky saite mityng-a paw te kätü-a, äni ma bäja saite täre na tea lä ne kha äma hai mangtä nähai vi dy. Äni lä khimi ce tea lasawng cawngkhang na py pa vi dy” näkha nä vi.

⁹“Aesangky saite mityng-a äni lä paw ja vi dy” näkha thui te kätü-a, hini lo lä Khrista lä hini älawngpre-a cäqa rüng pyng te vi dy näte tea thui te vi.

¹⁰Hini älawngpre-a cäqa saite lawngtä lä khösang qawng-a aesangky saite mityng mang-a paw ja saite lawngtä hai mangtä kae. Tukätephüng-a äni lä Käni hai älawng mityng qütä-a awng haw te vi.

¹¹Hini Areng lä äma üng kangkawng na tea sakaw saite cawngkhang na py pa te vi. Äni lä khimi phütä na tea angtautha na-a lawng hethang sakaw saite na py kha kälang phütä na tea lä buisaw na-a lawng hethang sakaw saite na py pa te by vi. Phütä na tea lä Angthang Kähawi thui hethang sakaw saite na py pa te vi. Kälang phütä na tea lä yng saite na bung rui kha mätu hethang sakaw saite na py pa vi dy.

¹²Khrista ma hini kätyng sakaw saite na py te lä Säthaw üng khimi na tea äma tähang kälu sa hethang aerü rüng hai te vi. Tudylä Khrista üng ätabung lawng saite Säthaw üng kangkawng angxynlyng na lä aethaw awng kha ryng ö rae vi ai.

¹³Tukätephüng-a Säthaw üng Cäpaw tea yng saite hai mäny saite hai-a mä-ai lä bungtä-a lawng ö vi ai. Mä-ai lä Khrista üng cungrü saite tea pha hethang ryng te khimi na-a aelawng ö ai.

¹⁴Tupyng-a mä-ai lä nade na kätyng y lyng. Kaesyng y-a mätu saite hai kaeling kaemae sa saite na lä mä-ai tea the haw ö y dy. Mä-ai lä aeli pui hai tuileng ma bäja rungrang saite bälawng haetä kätyng y vi dy.

¹⁵Hini jüng-a, mä-ai lä bälung aevaw te hai lo mitang tea thui te hai-a, mä-ai lä äte angxynlyng na-a Khrista kätyng aetawng rae kha ryng ö ai. Khrista lä kangkawng üng älö vi.

¹⁶Khrista lä äma üng ätabung kaesui kaepreng angxynlyng na tea kaebäla-a mangtä kácüng te vi. Ätabung aela xhixae y hethang mä-ai lä aesätawng saite ähu ähawng hai aethaw rui na kätyng vi. Ätabung angxynlyng na üng kaesui kaepreng angxynlyng na äma ce üng kälü sa qi dylä ätabung angxynlyng na lä ryng kha aethaw awng te hai ätabung kaepreng tingtawi bälung aevaw ö qi te vi.

Mä-ai üng hing saite kangthae

¹⁷Tukätephüng-a Khrista üng aenae hai-a nang ce tea kai lä mäci te vi. Nang ce lä Säthaw tea mäny y saite na kätyng awng ö vi hang lawi. Äni ce üng kaedawng saite na lä aetütü kae.

¹⁸Äni ce lä Säthaw lo mitang tea thaikaw king haw ö y vi. Äni ce lä Säthaw ma py te hing saite hai hanglaw bärai ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä bälung tangkö kha Säthaw bung mäny haw ö y.

¹⁹Äni ce lä aejae te bälung awng y te phüng-a, äma ce tea aeküng y käla äma ce üng ngaiphi tüng y saite mang-a hui ö vi dy. Äni ce lä täkü bäjang sa saite angxynlyng na tea anghawtho te hai sa ö jawjaw te vi.

²⁰Tungaila nang ce lä Khrista üng mätu saite hai-a hini kätyng hing hethang nang ce lä aetu ö te y lyng.

²¹Khrista üng phüng thai saite nang ce hai äni üng äkähui na ma nang ce tea mätu te na lä, Isu üng lo mitang kätyng vi näte kai lä bälung ae-y khaw te vi.

- ²²Tukätephüng-a jangni Säthaw bung mäny y te käläng-a, nang ce üng aeme aeqa kha käsi sa jawjaw saite na tea lä khaisö ö lawi. Hini ngaiphi tüng y saite na lä nang ce tea kaeling kaemae sa hai kha täphra hethang ngai ö te vi.
- ²³Säthaw ma nang ce üng bälung hai kaedawng saite na tea lä kangthae-a sa sy.
- ²⁴Säthaw lä nang ce tea äma üng täthei-a aeme aeqa saite kangthae py te vi. Säthaw üng aeme aeqa saite lä cungrü kha cai te vi. Tukätephüng-a hini aeme aeqa saite kangthae kätyng-a nang ce lä awng kha sa ö lawi.
- ²⁵Tukätephüng-a nang ce lä ätete kaeling kaemae na jangni üng kätyng-a thui ö vi hang lawi. Mä-ai lä ätabung haetä üng kaepreng na kätyng vi te phüng-a, mä-ai angxynlyng na lä mä-ai ma üng yng saite rawijae na tea lo mitang xyng ni thui ö hethang kae.
- ²⁶Nang ce kädawtho dylä, hunghö sa ö hang. Käni düng y te käläng-a ma kädawtho te aenawng ö lawi.
- ²⁷Nang ce üng kädawtho jawjaw te hai Setan angra ma nang ce tea pyng hethang py ö hang.
- ²⁸Jangni-a bäru saite khimi lä bäru jawjaw hethang kae y dy. Hini jung-a äni lä äma üng kö na hai aethaw rae kha kälu sa sy. Tudylä khimi kangtang na tea säbawng haw ai mang.
- ²⁹Älo aetütü saite na hai khimi käläng na tea naw rung khytä aepe ö hang. Honi jüng-a, khimi käläng na aethaw dang saite lo na nang ce lä aepe ö. Thai saite na tähang aesäbawng saite lo na aepe ö ba.
- ³⁰Säthaw üng Muilaw Käcai tea lä bälungsi hai ö hang. Säthaw lä Muilaw Käcai py te hai-a nang ce tea äsäny sa te vi. Hini äsäny hai kangkhüng üng käni-a nang ce bung Säthaw lä cungrü-a aeqang vi ai näte mätü te by vi.
- ³¹Nang ce lä bälung thung-a khai khü te käsi dawng saite na, kädaw rae saite angxynlyng na hai, kädawtho saite, aejaw aemang saite, khimi ce phüng aeqa saite na hai esäre saite angxynlyng na tea lä khaisö ö lawi.

³²Nang ce lä nang ma ce tingtawi aebäheng kha bälung aevaw ö ba. Säthaw lä Isu Khrista üng phüng-a nang ce üng hunghö na bälawi te kätyng-a, hunghö na tea nang ma ce tingtawi la aebälawi ö.

Ephesi 5

Kaevang-a hing saite

¹Nang ce lä Säthaw ma bälung aevaw bäräi saite äma üng caw nade na vi te phüng-a, äma kätyng täthei-a awng hethang aethawsa ö.

²Khrista lä mä-ai tea bälung aevaw kha mä-ai tähang dü pa te kätyng-a khimi käläng na tea la bälung aevaw ö lawi. Khrista lä äma üng hing saite lä löci aesa hethang Säthaw tea py pa te vi dy. Honi löci lä Säthaw tähang ämui hawi te vi.

³Nang ce thung-a täkü bäjäng sa saite na, cai y saite na, ae-aw saite bälung na phüng cy nae awng y hethang kae. Hini na lä Säthaw üng khimi käcai na hai aeteng khaw te vi.

⁴Paesu paenai phüng na, rang saite lo na hai aenui aepai-a käcai y thui saite lo na la nang ce lä aepe ö hang. Hini na lä nang ce thui hethang hawi saite lo na y vi. Hini jüng-a Säthaw tea kawng saite älo na phai thui ö kae.

⁵Täkü bäjäng sa saite khimi na, cai y saite na, ae-aw te bälung awng saite na lä Säthaw hai Khrista üng pre-a kung haw y lyng näte nang ce lä mäny hethang kae. Ae-aw te bälung awng saite na lä mimi tea cäphaw te kätyng by vi.

⁶Älo pawngpang na hai-a nang ce tea kaeling kaemae sa te na tea lä yng ö hang. Äqawng-a thui saite na kätyng hunghö na sa te phüng-a, Säthaw ma äma üng lo tängai y saite na tea lä qae y tea ma dengpy vi ai.

⁷Tukätephüng-a nang ce lä hini khimi ce üng hunghö sa saite na thung-a qa ö hang.

⁸Jangni-a nang ce lä käving thung-a awng ö vai saite na vi. Tungaila vaihi lä Säthaw üng khimi-a aelawng kha kaevang-a awng ö te na vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä kaevang-a awng saite khimi na kätyng sa ö.

- ⁹Ätephüng-a mei nädylä, nang ce thung-a awng saite kaevang lä nang ce tea hawi saite na, cüng saite na hai mitang khaw saite na sa hai ö te vi.
- ¹⁰Säthaw üng kawng hai saite na äte mei näte tea lä aetu ö.
- ¹¹Kävung thung-a awng saite khimi na lä ävang käting y sa ö te vi. Nang ce lä äni ce üng sa saite na thung-a qa ö hang. Honi jüing-a hikä käsi sa saite na tea lä täphawng pa ö.
- ¹²Säthaw üng lo tängai y saite na lä kangru-a sa saite na phüing thui hethang mäteng ma saerae he hawi te vi.
- ¹³Kaevang tho te kätü-a, hawi y saite na tea khimi ce lä nung haw ö king vi ai.
- ¹⁴Ätephüng-a mei nädylä, kaevang lä äte angxynlyng na tea täphawng king pa te vi. Tukätephüng-a khimi ce ma ae-awi hai thui ö te lä, “I saite ä, i aelaw lawi. Dü saite ä, aetha lawi. Khrista üng kaevang lä nang tea aevang vi ai” näkha nä vi.
- ¹⁵Tukätephüng-a nang ce üng sa saite na tea lä sädi khai ö. Khimi kaerö na kätyng y käla bälunghae saite na kätyng sa ö lawi.
- ¹⁶Vaini kätü-a khimi ce lä käsi sa phi te phüing-a, nang ce üng sa haw te kätü-a kähawi sa ö lawi.
- ¹⁷Tukätephüng-a nang ce lä khimi kangthö na-a lawng y käla, Säthaw üng aely kängai na mäny hethang aethawsa ö lawi.
- ¹⁸Nang ce üng aeme aeqa te tea pra hai saite jö na tea lä nei ngae ö hang. Honi jüing-a Muilaw Käcai üng haidae lä nang ce tea pyng jawjaw sy.
- ¹⁹Lawng lawngtä tea Sam ae-awi na, Säthaw tea bälaw saite ae-awi na hai Säthaw üng Angthang hai ae-awi na thui ö. Nang ce üng bälung mäke angxynlyng na hai ätüng ätang na hai Säthaw tea bälaw ö.
- ²⁰Mä-ai üng Areng Isu Khrista ämüing hai-a äte angxynlyng na tähang mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea kawng te lo thui ö jawjaw ba.

Nawngpui hai nawngpaw

²¹Nang ce lä Khrista tea tämö khai te phüng-a, nang ma ce tingtawi üng älo na aetängai ö.

²²Nawngpui na ä, nang ce lä Areng üng pyng saite täkui-a awng te kätyng, änawngpaw na üng täkui-a awng ö.

²³Isu Khrista lä kangkawng üng älö-a aelawng te kätyng nawngpaw lä änawngpui üng älö kätyng-a aelawng te vi. Khrista lä äma üng ätabung kätyng lawng saite kangkawng tea aeqang te vi.

²⁴Nawngpui na ä, honi kangkawng lä Khrista üng pyng saite täkui-a awng te kätyng-a, äte angxynlyng na-a nang ce lä änawngpaw üng pyng saite täkui-a awng ö.

²⁵Nawngpaw na ä, Khrista lä kangkawng tea bälung aevaw kha kangkawng tähang dü hai pa te kätyng, änawngpui tea bälung aevaw hethang kae te by vi.

²⁶Mä-ai tea cai hai hethang Khrista lä hikä sa te vi dy. Tui hai-a mäse te kätyng-a Säthaw üng lo hai Khrista lä kangkawng tea mäcai te by vi dy.

²⁷Areng lä äma üng kangkawng tähang dü pa te vi dy. Tukätephüng-a äni lä äma üng kangkawng angxynlyng na tea ämaw äcae hawi hai bawi kha äma üng maw-a nähai bawi haw te vi dy. Hikä sa te phüng-a äma üng kangkawng lä khimi üng mimai kätyng aeje te, pawprae te la awng y vi ai dy. Honi kangkawng lä caiping kha cungrü bawi vi ai.

²⁸Hini kätyng-a nawngpaw lä äma üng ätabung tea bälung aevaw te kätyng-a änawngpui tea la bälung aevaw hethang kae. Änawngpui tea bälung aevaw saite lawngtä lä äma tea bälung aevaw te vi.

²⁹Ämi la mä-ai ma üng ätabung tea lä esäre te y. Honi jüng-a Khrista lä kangkawng tea rui te kätyng-a äni lä äma üng ätabung tea rui kha mäcau te by vi.

³⁰Mä-ai angxynlyng na lä Khrista üng ätabung kaepreng na vi.

³¹Tukha Caekäcai thung-a “Nawngmäcaw lä nä-awi pä-ai ni bung khaisö kha nawngpui hai aepawng ea awng hawi te vi. Tudylä änini lawng netä lä bungtä-a lawng vi ai” näkha nä vi.

³²Hini lä ho saite älo käleng vi. Tungaila kai lä Khrista hai kangkawng aesui saite phüing nang ce tea thui te vi.

³³Tudylä nawngmäcaw qütä lä äma tea bälung aevaw te kätyng änawngpui tea la bälung aevaw hethang kae. Nawngpui qütä la änawngpaw tea tämö khai hethang kae.

Ephesi 6

Änä-awi, äpä-ai hai cäpaw cänung na

¹Caw nade na ä, nang ce lä Areng hai bungtä awng ö te vi. Tukätephüing-a nang ce lä nang ma ce üng nä-awi pä-ai älo na tängai ö hethang kae. Hini kä awng hethang nang ce lä aeteng khaw ö te vi.

²Caekäcai thung-a täri te lä, “Nang nä-awi, ni nang pä-ai tea tämö khai ba” näkha nä vi. Mosi üng Ubädi thung üng hini Ubädi tea lä Säthaw ma angcü-a aedo saite lo vi.

³“Nang nä-awi ni nang pä-ai tea tämö khai dylä, nang lä tähang kähawi dang kha älawng qawng-a hing sa ai” näkha awng vi.

⁴Pä-ai na ä, nang ce üng caw nade na tea rang saite lo hai thui kha kädawtho hai ö hang. Honi jüing-a nang ce lä äni ce tea cülä-ü-a Säthaw üng lo mitang hai mätu pa ö.

Ingkung na hai mawsawng na

⁵Mawsawng na ä, hini älawngpre-a nang ce lä nang ma ce üng ingkung na lo tängai ö. Nang ce lä Khrista üng lo tängai te kätyng-a, nang ma ce üng ingkung na älo tea bälung mäke angxynlyng na hai tängai kha tämö khai ö ba.

⁶Nang ce üng ingkung ma nang ce tea kheng te kätü-a mimai dang hethang qaitä y vi. Nang ce lä Säthaw üng aely kängai-a nang ma ce üng bälung mäke angxynlyng na hai Khrista üng mawsawng na kätyng sa ö.

⁷Khimi ce üng mawsawng kätyng sa te cang y, Areng tähang mawsawng sa te kätyng nang ce lä anghawtho kha kälü tea sa ö.

⁸Mawsawng te läsy, khimi kaelawi te läsy, hawi saite kälü sa dylä, Säthaw ma nang ce tea ävang käting py ai näte mäny ö ba.

⁹Inkung na ä, nang ma ce üng mawsawng na tea kai thui te kätyng sa ö ba. Nang ma ce üng mawsawng na tea aethüng hethang hawi saite na sa pa ö hang. Nang ce hai nang ma ce üng mawsawng na üng Inkung käleng lä Känipre-a awng vi näte aedawng haile ö. Äni lä khimi ce tea mimai kheng te y vi.

Säthaw üng täre aevyng na

¹⁰Kangkhüng üng lo nang ce tea kai thui te lä hikä vi. Areng üng haidae käleng hai-a nang ce lä aethaw aela ö.

¹¹Nang ce lä Säthaw ma py saite täre aevyng angxynlyng na tea aelawng ö. Tudylä Setan angra üng hawi y saite kaedawng na tea nang ce lä aedung haw ö ai mang.

¹²Mä-ai lä khimi ce hai täre aety ö te y. Käni khösang üng haidae hai aenae awng saite angra na, hini älawng käving pre tea pyng saite angra käleng na, älawng qawng-a aenae awng saite na hai täre aety ö te vi.

¹³Tukätephüng-a nang ce lä Säthaw ma py saite täre aevyng angxynlyng na aelawng ö. Tudylä angra na tyng te kätü-a, nang ce lä aedung haw ö ai mang. Täre aety hethang aerü rüng pyng te kätü-a, nang ce lä cakhi-a aedaw haw ö ai.

¹⁴Tukätephüng-a nang ce lä aedung hethang aerü kha awng ö rüng. Säthaw üng lo mitang lä khabai hai aetawng vi. Honi hai angkeng tea kähawi-a aekheng ö ba. Säthaw üng cüng saite lä tatärang-a aedung hai saite süng kä-o kätyng vi. Honi tea nang ce lä aelawng ö.

¹⁵Awngneng hethang py saite Angthang Kähawi thui he nang ce lä aerü ö rüing. Tukha hini na lä nang ma ce üng kho painai na tea aecö rüing pa te kätyng vi.

¹⁶Hini na cang y, nang ce üng Säthaw tea yng saite lä cakhi-a süng ö. Hini lä reisea na üng khöpui kätyng vi. Hini khöpui hai-a Setan ma kae te maikang saite bälaw cung tea nang ce lä bädü haw ö ai.

¹⁷Säthaw üng aeqang saite lä reisea na üng süng lökhu kätyng vi. Honi tea lä aekhu ö ba. Säthaw üng losai lä Muilaw Käcai üng aekei sawngseng kätyng vi. Hini tea nang ce lä kähawi-a süng ö khü ba.

¹⁸Kätü qütä-a Muilaw Käcai üng bähawi te kätyng aetang ö ba. Nang ce tähang äte angxynlyng na säbawng hethang Säthaw tea aetang ö ba. Hini kätyng sa haw hethang nang ce lä canglailing-a awng ö. Säthaw üng khimi angxynlyng na tähang aethawsi y käla ma aetang ö jawjaw pa ba.

¹⁹Kai tähang la aetang pa jo ba. Säthaw üng ho saite Angthang Kähawi tea mäny hai hethang hai kai lä ri y käla ma thui te kätü qütä-a, Säthaw ma kai tea py te aebäla saite lo thui haw hethang aetang pa ö jo.

²⁰Kai lä Angthang Kähawi thui hethang Isu Khrista ma re saite angtawtha lawngtä vi. Hini kätyng sa te phüing-a kai bung lä thawng thung-a pä-ung te vi. Angthang Kähawi tea ri y käla ma thui he kae te kätyng thui haw hethang kai tähang Säthaw tea aetang pa ö jo.

Kangkhüing üng cibai sa te lo

²¹Tukhika lä mä-ai üng bälung aevaw saite kangby vi. Äni lä Säthaw üng kälu mitang khü-a sa te vi. Äni ma kai üng phüing angxynlyng na nang ce tea thui pa ai mang ba. Tukätephüing-a nang ce lä kai üng sa saite na hai awng saite na phüing mäny ö ai.

²²Tukätephüing-a kai lä äni bung nang ce tea mätaw te vi dy. Tudylä kai ce lä makä awng mei näte nang ce mäny haw hethang hai nang ce tea äni ma aethaw py haw hethang vi.

²³Mä-ai üng Pă-ai Săthaw hai Areng Isu Khrista lä nang ce yng saite na tea awngneng saite, bälung aevaw saite hai yng saite na py sy.

²⁴Manila bynglei y saite bälung aevaw te hai-a, mä-ai üng Areng Isu Khrista bung bälung aevaw saite, nang ce angxynlyng na qawng-a Săthaw üng tăhang kăhawi lä tyng sy.

Philipi

Philipi 1

¹Pawlae hai Timothe ni lä Isu Khrista üng mawsawng na vi. Kai, Pawlae, ma Philipi märü-a awng saite Säthaw üng khimi na hai kangkawng üng mätawngky na hai kangkawng-a säbawng saite khimi na tea cae tärü dy.

²Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Kangkawng tähang Pawlae ma aetang pa

³Kai lä nang ce tea aedawng te kätü qütä kai üng Säthaw tea kawng te lo thui te vi.

⁴Nang ce angxynlyng tähang aetang te qütä kai lä kawng anghawtho te hai aetang pa dy.

⁵Ätephüng-a mei nädylä, nang ce lä Angthang Kähawi yng te käni üng hai vaini khytä, Angthang Kähawi hi saite kai tea säbawng ö te phüng-a vi.

⁶Nang ce thung-a hini kälu kähawi aetawng hai saite Säthaw lä Isu Khrista ly haile te käni tyng y rytä, hini kälu tea khüng rung khytä sa vi ai näte kai lä ae-y khü te vi.

⁷Nang ce tea kai lä tengxyng y bälung aevaw te vi. Tukätephüng-a nang ce angxynlyng üng phüng hikä bälung dawng hethang kai tähang lä aesyng khaw te vi. Ätephüng-a mei nädylä vaihi kai lä thawng thung-a awng te kätü-a läsy, aelawi te kätü-a läsy, Angthang Kähawi kätüng thui mäcai hethang läsy, nang ce angxynlyng lä kai hai mangtä Säthaw üng tähang kähawi na thung-a qa ö te vi dy.

⁸Isu Khrista ma kai tea py saite bälung aevaw te hai-a nang ce angxynlyng bung mätangtä bälung aevaw kha aeting hethang ngai mei näte Säthaw lä mäny te vi.

⁹Nang ce üng bälung aevaw saite hai bälungkähae hai kätüng mäny saite thung-a ryng rae ryng rae hethang tähang kai lä aetang te vi.

¹⁰Tukätephüng-a nang ce lä kähawiky saite re haw ö ai. Tukha Khrista tyng haile saite käni-a, nang ce lä cai kha khimi ce ma cy haw ö y ai mang.

¹¹Isu Khrista ma nang ce tea cüng hai te phüng-a, nang ce lä kälu kähawi na sa haw ö vi ai. Tukätephüng-a khimi ce lä Säthaw üng phung-ang tea bälaw ö ai.

Thawng thung üng Säthaw mawsawng

¹²Kai üng kangby jä-ai na ä, kai aeting saite amäjä na phüng-a khimi nyng nyng na lä Angthang Kähawi thai hai te vi näte kai lä nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi.

¹³Tukätephüng-a kai lä Khrista üng mawsawng lawng te phüng-a, thawng-a awng näte sanphrang ing bung rui saite reiseae angxynlyng na hai khimi qütä ma lä mäny ö bawi te vi.

¹⁴Areng tea yng saite kähawiky na ma lä kai thawng-a awng te phüng-a aethaw dang ö kha Khrista phüng khimi ce tea thui ö vawng rae pa vi dy.

¹⁵Khimi phütä na ma lä kai tea pä-e kha aejaw aemang hethang kängai hai Khrista üng angthang thui tätang ö te vi. Tungaila käläng phütä na ma lä bälung kähawi hai-a thui ö dy.

¹⁶Kai tea bälung aevaw ö te phüng-a thui ö dy. Kai lä Angthang Kähawi tea aekung hai hethang Säthaw lä kai bung thawng thung-a khai te äni ce lä mäny ö vi.

¹⁷Käläng phütä na ma lä Khrista üng phüng tea pä-e te bälung hai äni ce lä äma ce ämüng hawi hethang tähang-a thui ö te vi. Äni ce lä thawng thung-a awng saite kai bung mätang hai rae he ngai te kaedawng hai thui ö te vi.

¹⁸Hawi mang. Tämang te kaedawng hai läsy, aesyng te kaedawng hai läsy, Angthang Kähawi lä thui mai sy. Khrista üng angthang thui pa te phüng-a kai lä kawng anghawtho vi. Tukä cang y kai lä kawng anghawtho jawjaw vi ai.

¹⁹Ätephüng-a mei nädylä, nang ce ma aetang ö pa te phüng-a hai Isu Khrista üng Muilaw ma säbawng te phüng-a Säthaw ma kai bung aeqang vi ai näte kai lä mäny te vi.

²⁰Kai lä manila saerae te awng y lyng näkha aethang khai te vi. Kätü qütä vaihi üng hai dung jungtä kai lä aethaw hawi te hai hing ea läsy, dü ea läsy, Khrista üng phung-ang leng hai hethang aethang khai te vi.

²¹Ätephüng-a mei nädylä kai tähang-a hing te lä Khrista vi. Dü ea la hawi rae kae.

²²Tungaila kai ma hing jawjaw dylä ävang ting saite kälu na sa haw rae vi ai. Tukätephüng-a hing hethang hai dü hethang thung-a manita tea re ai mei näte kai lä mäny y.

²³Kai lä bälung kaedawng känetä awng vi dy. Kai lä vaihi hing te tea lä khaisö kha Khrista hai mangtä awng hethang ngai te vi. Hini kätyng kai tähang lä hawiky te vi.

²⁴Tungaila nang ce tähang-a kai hing jawjaw saite lä aely lengky rae vi.

²⁵Hikä ae-y kha nang ce üng yng saite hai kawng anghawtho saite leng rae he säbawng hethang kai lä hing jawjaw vi ai. Kai lä nang ce hai mangtä awng jawjaw ai näte mäny vi.

²⁶Kai lä nang ce hai mangtä awng haile be te phüng-a nang ce lä Khrista Isu tea kawng anghawtho ö bärai vi ai.

²⁷Nang ce lä Khrista üng Angthang Kähawi yng saite tähang kaebäla-a awng hethang lä tätang aely leng te vi. Tukätephüng-a nang ce tea kai aeting haw y kha hanglaw mang nang ce üng anghang thai te läsy, aeting haw y te läsy, nang ce lä bälung mangtä aedü kha aedaw ö haw te kai lä mäny vi ai. Nang ce angxynlyng Angthang Kähawi üng yng saite tähang phüng-a aethaw mangtä aesa ea aety ö näte kai lä mäny vi ai.

²⁸Nang ce tea elekhei sa saite khimi na tea lä ri ö y ma. Säthaw ma äni ce tea täphra kha nang ce tea la aeqang vi ai näte nang ce ma äni ce tea hini kätyng mätü ö vi ai.

²⁹Nang ce lä Khrista tea yng te cang y äni tähang mätang hethang Säthaw ma khai te vi.

³⁰Kai lä Anghang Kähawi tähang täre aety te phüing nang ce lä nung vai ö te vi. Vaihi la kai lä täre aety jawjaw te phüing, nang ce lä thai ö te vi. Vaihi nang ce la honi täre aety te thung-a qa ö te by vi dy.

Philipi 2

Khrista üng bälung kaedawng

¹Khrista hai-a nang ce lä hing te phüing-a nang ce lä aethaw awng hai ö dy. Äni üng bälung aevaw te phüing-a nang ce lä bälung dang ö dy. Nang ce lä Muilaw Käcai hai mangtä rawijae aesa ö dy. Nang ma ce tingtawi aebäheng te hai bälung aevaw te awng ö dy.

²Tudylä nang ce lä bälung aedü saite bälung aevaw saite bälung kaedawng saite hai mangtä awng te hai-a kai tea tengxyng y kawng anghawtho hai ö ba.

³Nang ce lä mä-ai ma üng kängai qaitä kaedawng hai aethaw te bälung awng kha äte haetä la sa ö hang. Khimi käläng na lä nang ce qawng-a hawiky näte kaedawng hai bälung aemäneng kha awng ö.

⁴Nang ma ce ngai saite tähang qaitä dawng te y käla khimi käläng na ngai saite tähang la dawng pa ö jo.

⁵Isu Khrista kätyng-a nang ce lä bälung kaedawng awng hethang kae.

⁶Äni lä Säthaw kätyng awng king te vi. Tungaila äni lä Säthaw kätyng aelawng vi näte süng khü hethang aedawng te y.

⁷Hikä dawng hethang jüing-a äni lä Säthaw hai aetawng saite angxynlyng na tea khaisö kha mawsawng tangnae lawngtä kätyng awng pa vi dy. Äni lä khimi kätyng la aepeng pa vi dy.

⁸Äni lä khimi kätyng aelawng ea äma ma aemäneng kha, thinglang qawng-a mäteng ma dü te khytä Säthaw üng älo tängai pa te vi.

⁹Tukätephüing-a Säthaw lä mityng kaesangky-a äni bung mäsang kha, ämüing käläng angxynlyng na qawng-a lengky saite ämüing py pa vi dy.

¹⁰Hini phüing-a käni älawng hai älawng täkui-a awng saite hing te angxynlyng na ma lä, Isu üng ämaw-a khokhö didü kha tämö khai ö vi ai.

¹¹Tukha khimi angxynlyng na ma “Isu Khrista lä Areng dy” näkha thui ö bawi vi ai. Tukätephüing-a khimi angxynlyng na ma lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw üng phung-ang tea bälaw ö bawi vi ai.

Khristen na lä älawngpre üng kaevang kae

¹²Hokä dylä kai üng yng saite rawijae na ä, kai hai awng te kätü-a nang ce lä kai lo tängai jawjaw te kätüng vaihi kai hai hanglaw ea la älo tängai hethang lä aely lengky rae te vi. Nang ce lä Säthaw tea käsawtho kha ri te hai ma nang ma ce üng aeqang saite cungrü hai hethang aethawsa ö jawjaw ba.

¹³Ätephüing-a mei nädylä Säthaw lä nang ce üng bälung thung-a kälu sa jaw jaw te vi. Nang ce lä Säthaw üng aely kängai sa hethang hai äni üng kawng saite sa hai hethang äni lä nang ce tea säbawng te vi.

¹⁴Kälu qütä tea aemaw te lo thui y käla ae-e y te hai ma sa ö.

¹⁵Tukä dylä nang ce lä cai kha nang ce tea ämi lawngtä ma la cy haw y lyng. Khimi hunghö na hai khimi täphra saite na thung-a Säthaw üng cungrü saite cäpaw cänung na-a nang ce lä lawng ö hethang kae. Nang ce lä älawngpre-a khösang üng tengpaw na aevang te kätüng aevang ö he kae.

¹⁶Nang ce lä khimi ce tea dungtäsa hing saite angthang thui pa ö. Nang ce hini kätüng cai ö dylä, Khrista ly haile saite Käni-a lä kai la aethaw haw vi ai. Ätephüing-a mei nädylä kai aethawsa kha sa saite lä aetütü y näte nang ce ma mätü ö vi ai.

¹⁷Nang ce üng yng te lä Säthaw tea löci aesa saite kätüng vi. Khimi ce ma kai bung bädü daila awng ai. Kai üng dü saite lä nang ce üng löci aesa te qawng-a bälawng saite Cäpje thai tui kätüng aelawng haw vi ai. Hini kätüng vi dylä kai lä kawng anghawtho vi ai. Kai lä nang ce angxynlyng hai mangtä kawng anghawtho vi ai.

¹⁸Hini kätüng nang ce la kai hai mangtä kawng te hai anghawtho ö jo ba.

Timothe hai Epaprodita

¹⁹Areng Isu ma ngai dylä, qae y tea ma Timothe bung nang ce tea mätaw haw hethang kai aethang khai te vi. Tukä dylä kai lä nang ce üng anghang thai te hai-a aethaw dang haw vi ai.

²⁰Kai üng bälung kaedawng hai aedü saite Timothe lawngtä xyng ni awng te kae. Äni lä nang ce bung tätang khaw-a rui saite khimi vi.

²¹Khimi qütä lä Isu Khrista üng tähang aely leng saite phüing dawng y käla ma äma ce üng tähang aely leng saite na phüing xyng ni dawng ö te kae vi.

²²Timothe lä yng te cakhi te phüing mätü te nang ce lä mäny ö te vi dy. Äni hai kai lä mangtä äcäpaw hai äpä-ai kätyng Anghang Kähawi khimi ce thai hai hethang kälu sa hawi te vi.

²³Tukätephüing-a kai tea makä tyng ai mei näte mäny te hai lä äni bung mätaw praw hethang kai lä aedawng te vi ba.

²⁴Kai ma khekhe lä qae y tea ma nang ce tea ly haw hethang Areng tea kai lä ae-y te vi.

²⁵Kai hai mangtä kälu sa saite kai üng kangby Epaprodita bung nang ce tea mätaw he aely ngai näte kai lä aedawng vi dy. Äni lä kai hai mangtä täre tea aety kha kai tea säbawng hethang nang ce ma mätaw saite nang ce üng angtautha lawngtä vi.

²⁶Äni lä nang ce angxynlyng tea aeting hethang ngai bärai te vi. Äni üng naw te anghang nang ce ma thai ö te phüing äni ma mäny ea lä nang ce angxynlyng tea ämaw aedawng kha bälung hawi y tyng te by vi.

²⁷Tätang äni lä dü pheng-a naw khaw te vi. Tungaila Säthaw ma äni tea bäheng te vi. Äni tea qaitä bäheng te kae y, bälung mawng te qawng-a mawng rae y hethang kai tea la bäheng te by vi.

²⁸Nang ce lä äni bung nung haile dylä, kawng ö tyng ai näte hai kai ma üng bälung mawng saite na la haw by ai näte phüing-a vi. Tukätephüing-a äni bung nang ce tea mätaw hethang kai lä tengxyng y ngaiphi te vi.

²⁹Nang ce lä äni bung Areng tea yng saite khimi lawngtä kätyng kawng anghawtho te hai ma lady ö ba. Honi kätyng khimi angxynlyng na tea lä tämö khai ö.

³⁰Äte makäte phüng-a mei nädylä äni lä Khrista üng kälu tähang dü aenai rung khytä sa te vi. Kai tea nang ma ce khekke säbawng haw y saite na tea la äni lä säbawng te vi ba.

Philipi 3

Khristen na üng mawkung

¹Kai üng kangby jä-ai na ä, Areng hai mangtä awng te phüng-a anghawtho ö. Kai ma tärü pyng saite tea tärü haile tyng be te lä kai tähang bäsaе te y lyng. Hini lä nang ce üng yng saite aedung hai hethang tähang kae.

²Säthaw bung mäny y saite na kätyng sa saite na, käsi sa saite na, nawngmäcaw qütä lengkhüng täke hethang kae näkha dawng saite na tea nang ce lä aehi ö.

³Lengkhüng täke tätang te dang khaw saite na lä äni ce y. Mä-ai kae vi. Ätephüng-a mei nädylä mä-ai lä Säthaw üng Muilaw hai-a Äni tea cäphaw kha Isu Khrista hai bungtä awng ea anghawtho saite na phüng-a vi. Mä-ai lä khimi ce üng sa haw saite na tea äte haetä la ae-y ö te y.

⁴Tätang khaw, honi amäy na tea kai lä ae-y haw te vi. Khimi lawngtä lä honi amäy na tea ae-y haw vi näkha aedawng dylä, kai lä äni qawng-a cang y mäteng ma ae-y rae haw nae awng mangky te vi.

⁵Kai lä käni täjaetä kätü-a ma lengkhüng täke te vi dy. Kai lä Isrelae khimi Benjamin ceng üng Hebärai khimi nä-awi ni pä-ai te mang aepeng te vi. Judae khimi na üng Ubädi bäjui tea la kheng dylä, kai la Pharisai lawng te vi dy.

⁶Kai lä Khrista bung yng saite khimi na tea mätang bälai sa te hai Säthaw tähang bälung aepy phi saite khimi vi. Ubädi üng särilo na tängai te mang-a la kai lä cy nae äte haetä la awng te y.

⁷Tungaila kai ma jangni-a ävang käting khai saite angxynlyng na lä vaihi Khrista üng tähang phüng-a aetütü te na kätyng kai lä dawng te kae vi.

⁸Hikä cang y kai üng Areng Isu Khrista tea mäny te lä honi ätete angxynlyng na qawng-a ävang tingky te phüng-a, honi na tea lä aetütü saite na kätyng-a kai lä dawng kae. Kai lä Khrista tähang-a äte angxynlyng na tea khaisö pyng te vi dy. Honi angxynlyng na tea kai lä angnüng angsaw kätyng dawng te kae vi dy. Kai lä Khrista bung kähawi-a mäny king haw hethang tähang vi.

⁹Tukha kai lä äni hai bungtä cung bawi-a awng haw hethang vi. Kai lä Ubädi lo tängai te hai-a kai ma tea khimi kəcüng-a bälawng te y vi. Khrista tea yng te hai-a kai lä khimi kəcüng-a aelawng te kae. Honi cüng saite lä kai lä Isu tea yng te phüng-a, Säthaw ma kai tea py saite kae vi.

¹⁰Kai üng ngai saite angxynlyng na lä Khrista tea mäny hethang, äni üng aetha haile saite haidae mäny hethang, äni üng mätang saite na kätyng mätang by hethang hai äni üng dü te kätyng dü te thung-a qa by hethang na vi.

¹¹Tukä ea ni Säthaw ma kai bung kädü thung üng mätha haile tyng ai näkha kai lä aedawng te vi.

Mawkung-a aehui saite

¹²Kai lä dang bawi vi dy. Sa te khüng bawi vi dy. Cung bawi te vi dy näkha thui te y lyng. Tungaila kai lä Khrista täthei aetawng rae hethang aethaw sa jawjaw te vi. Tukätephüng-a Isu Khrista ma kai bung re te vi.

¹³Kai üng kangby jä-ai na ä, kai lä Khrista täthei aetawng king vi dy näkha dawng tätang te y lyng. Tungaila kai sa saite haetä lä leithung mang üng na tea khaisö kha ämaw mang üng tyng hethang awng saite na tähang kai lä kähawiky-a aethaw aesa te vi.

¹⁴Khrista Isu te mang hai-a, Säthaw ma kai bung Känipre-a ka saite lä kai üng ävang käting vi dy. Tukätephüng-a kai lä aethawsa kha aehui jawjaw te vi.

¹⁵Muilaw Käcai hai-a ryng saite mä-ai angxynlyng na lä hini bälung kaedawng mangtä awng hethang kae. Tungaila nang ce phütä üng bälung kaedawng na käläng-a awng vi dylä, Säthaw ma nang ce tea hini na mäny hai hethang säbawng ö ai mang.

¹⁶Ätemakä läsy, Säthaw ma mä-ai tea mätü pyng saite kätyng mä-ai lä sa kha awng ö hethang kae.

¹⁷Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce lä kai kätyng täthei-a sa ö jawjaw jo. Kai ce mätü te täthei hui saite na tea lä kähawi-a kheng ö khü.

¹⁸Kai ma nang ce tea thui leilae pyng te vi dy. Vaihi kai lä minaw tui rui te hai-a thui haile be dy ba. Khrista üng thinglang qawng-a dü saite üng täre na kätyng-a sa ö mang te vi ba.

¹⁹Äni ce bung lä kangkhüng käni-a Säthaw ma ngärei thung-a täphra ö vi ai. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä äma ce üng ätabung kangai tähang hing ö te kae. Äni ce lä äma ce üng kaejae sa saite na tea aethaw ö te vi. Äni ce lä hini älawngpre üng aesui saite na tea dawng ö xyng te kae.

²⁰Tungaila mä-ai lä Känipre üng khimi na vi. Känipre mang mä-ai üng Aeqangkung Isu Khrista ly haile be ai näte tea aethang khai te hai aering ö te vi.

²¹Äni lä äte angxynlyng na tea pyng hethang haidae awng te vi. Honi aenae hai-a hini älawngpre hai aesui saite mä-ai üng ätabung tea lä äni ma mäqa pa vi ai. Mä-ai üng ätabung kangthae lä Khrista üng ätabung täthei-a aetawng ö vi ai. Honi ätabung kangthae hai-a Säthaw lä äma üng haidae hai phung-ang mätü pa vi ai.

Philipi 4

Täru saite lo na

¹Ngai bärai saite kangby jä-ai na ä, hini cae-a kai ma täru pyng te kätyng aedawng kha nang ce lä Areng tea yng te cakhi jawjaw ö he kae. Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce lä kai üng bälung aevaw saite na hai aeting haile

hethang ngai bärai saite na vi. Nang ce lä kai üng anghawtho te hai kai üng kälu tähang dang saite ävang käting na vi.

²Euodia hai Syntuki ä, nang ni lä Areng hai aesui hawi te phüng-a, lawng lawngtä bälung mangtä aedü hawi hethang nang ni tea kai la mäkäi te vi.

³Honi qawng-a cang y, kai üng ae-yky saite äpy ä, nang la honi nawngmädi ni tea säbawng pa jo ba. Änini lä khimi ce tea Angthang Kähawi thui hethang tähang kai hai mangtä aethawsa bärai hawi saite ni vi. Klement hai kai hai mangtä kälu sa saite äpy kälang na la qa ö by vi. Dingtäsa hing saite na üng ämüng tärü saite Säthaw üng cae-u thung-a äni ce üng ämüng la qa ö te vi.

⁴Areng hai aesui kha anghawtho ö jawjaw ba. Kai thui tynglyng be ai dy: anghawtho ö.

⁵Nang ce üng bälung käneng tea khimi angxynlyng na maw-a mätü ö. Areng ly haile he kätü lä aenai dy.

⁶Ätete hae haetä phüng-a lä bälungbi ö hang. Tungaila aetang te kätü-a, nang ce ngai saite angxynlyng na phüng, Säthaw tea mäkäi kha kawng te lo thui ö.

⁷Tukä dylä nang ce tea Säthaw ma awngneng saite py ai. Honi awngneng saite tea lä khimi ce üng kaedawng hai mäny lei haw te y vi. Nang ce lä Isu Khrista üng khimi na lawng te phüng-a, hini awngneng saite lä nang ce üng bälung hai kaedawng saite na tea rui kha aedung hai pa ö ai mang.

⁸Kai üng kangby jä-ai na ä, kangkhüng üng thui saite älo lä tüng saite na, khimi ce ma tämö khai he hawi saite na, cüng saite na, cai saite na, khimi ce ma bälung aevaw he hawi saite na, kähawi-a ämüng aethang saite na, hawi phi te na hai bälaw hethang aeteng khaw saite na tea nang ce lä kähawi-a dawng mä süng hethang kae ö te vi.

⁹Kai te üng aetu kha dang saite ätete angxynlyng na, kai üng thai saite na hai nung saite cawngkhang na, nang ce lä bäjui ö khü ba. Hokä dylä awngneng te py saite Säthaw lä nang ce hai mangtä awng ai mang.

Pawlae lä dang saite tangkae na phüng-a kawng pa

¹⁰Kai lä Areng hai aesui saite lawngtä kha tengxyng y anghawtho te vi. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä kätü käqae-a, kai tähang rui pa saite lä mätü haile haw ö te phüng-a vi. Nang ce ma kai tähang rui pa ö jawjaw saite na kai lä mäny vi. Tungaila nang ce lä honi phüng kai tea mätü hethang älang dang ö y.

¹¹Kai lä aely ngai saite awng y te phüng-a, hini kätyng thui te y lyng. Kai lä äte mani kätyng aeting te läsy, awng kaw hethang aetu khüng te vi dy.

¹²Kai lä aely ngai saite awng y ngaila, awng kaw te kae. Kai ngai te qawng-a kanglai cai-a awng ngaila, kai lä awng kaw vi. Äte makäti amäjy aeting te läsy, kai lä awng kaw hethang aetu pyng te vi dy. Kai lä böjo kawi te läsy, böjo aelang te läsy, ngai te qawng-a cang y kanglai cai-a awng te läsy, ngai te kätyng awng y saite läsy, bälung aebädang haw hethang ho saite amäjy tea aetu pyng te vi dy.

¹³Kai tea aethaw py saite Khrista hai-a kai lä äte angxynlyng na tea sa haw te vi.

¹⁴Tungaila kai lä tätang khaw mätang te kätü-a la, nang ce ma kai tea säbawng ö te lä tengxyng y hawi bärai te vi.

¹⁵Philipi märü üng yng saite khimi na ä, nang ce lä angcü üng Angthang Kähawi tea yng kha kai lä Makedonia khö üng tho te kätü-a, kai tea tangkae hai säbawng saite tea nang ce la mäny ö vi. Kristen kangkawng käläng na lä kai tea honi kätyng säbawng ö te y.

¹⁶Kai lä Thesalonika märü-a awng te thüng-a, nang ce lä kai tähang qeng netä mäteng ma tangkae tha ö te vi.

¹⁷Nang ce üng lasawng tea kai lä ngai te y lyng. Säthaw ma nang ce tea ävang py hethang kai lä ngai hai te kae.

¹⁸Vaihi kai lä nang ce tha saite angxynlyng na dang te vi dy. Kai lä vaihi aely ngai te qawng-a cang y awng vi dy. Nang ce ma Epaprodita te mang hai-a tha saite na kai lä dang vi dy. Honi na lä kai tähang tengxyng y bälai hai

mang te vi. Nang ce üng säbawng te lä Säthaw üng maw-a mui üng saite rimui kätyng löci aesa saite na lawng te vi. Honi na lä Säthaw tea kawng hai te vi.

¹⁹Isu Khrista sa te phüing-a, kai üng Säthaw lä nang ce aely ngai saite angxynlyng na nang ce tähang py vi ai. Säthaw üng tawngnang saite lä tenglei te y vi.

²⁰Mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea dungtäsa bälaw ö si. Amen.

Kangkhüing üng cibai sa te lo

²¹Isu Khrista tea yng saite Säthaw üng khimi angxynlyng na tea kai ma cibai sa te lo thui dy näkha thui pa ö jo ba. Kai hai mangtä awng saite kangby jä-ai na ma nang ce tea cibai sa te lo na thui ö by vi.

²²Hi-a awng saite Säthaw üng khimi angxynlyng na ma nang ce tea cibai sa te lo na thui ö by. Sica sanphrang ing-a awng saite mawsawng na ma la tengxyng y cibai sa te lo na thui ö by vi dy.

²³Areng Isu Khrista üng tähang kähawi lä nang ce angxynlyng na tea awng sy.

Kolosae

Kolosae 1

Pawlae üng kangkawng na tea kawng saite lo

¹Hini lä kai, Pawlae, ma tärü saite cae vi. Säthaw ma re te phüing-a, kai lä Isu Khrista üng angkawng lawngtä vi. Kai lä mä-ai üng kangby Timothe hai mangtä hi-a awng hawi te vi. Kai ni ma nang ce tea kawng te lo thui hawi te dy ba.

²Kolosae märü-a awng saite Säthaw üng khimi na hai, Khrista hai mangtä aebälung kha awng saite mä-ai üng äpy na tea kai lä hini cae tärü dy. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Säthaw tea kawng te lo thui kha aetang pa

³Nang ce tähang aetang saite kätü qütä, mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Pä-ai Säthaw tea kai ni lä kawng te lo thui jawjaw hawi te vi.

⁴Ätephüing-a mei nädylä Isu Khrista tea nang ce üng yng saite hai-a Säthaw üng khimi angxynlyng na tea nang ce ma bälung aevaw saite na kai ni lä thai hawi te phüing-a vi.

⁵Lo mitang khaw te Angthang Kähawi lä nang ce tea kangmang-a tyng te phüing-a, honi Angthang Kähawi üng py te aethang khai saite phüing tea nang ce lä thai ö te phüing-a, kai ni lä anghawtho hawi dy. Tukätephüing-a khösang mang-a nang ce tähang khai saite aethang khai te tea nang ma ce üng yng saite hai, bälung aevaw saite lä tyng te vi dy.

⁶Nang ce tea tyng saite Angthang Kähawi lä älawngpre-a awng te mityng qütä, aethang hai dü vi dy. Nang ce lä honi Angthang Kähawi thai angcü kha Säthaw üng tähang kähawi tea mäny te üng hai ma dang te kätüng, mityng qütä awng saite khimi na la dang ö tyng by vi dy.

⁷Nang ce lä Säthaw üng tähang kähawi tea mäny hai hethang Epaphra ma mätu te vi. Äni lä kai ni hai nang ce tea bälung aevaw saite Khrista üng mawsawng lawngtä vi. Äni lä kai ni üng jüing-a, nang ce thung-a Khrista tähang kälü khüsälü-a sa saite khimi vi.

⁸Muilaw Käcai te mang üng dang saite nang ce üng bälung aevaw saite phüing tea äni ma kai ni tea thui te vi.

⁹Tukätephüing-a, nang ce üng anghang thai te phüing-a, nang ce tähang aehae y käla ma kai ni lä aetang jawjaw ö te vi. Säthaw lä nang ce tea mani kätyng awng hai hethang ngai mei näte mäny hethang kai ni lä aetang pa te vi. Säthaw lä nang ce tea Muilaw Käcai tähang hai, thaikaw te bälungkähae py hethang tähang kai ni lä Säthaw tea aetang hawi pa te vi dy.

¹⁰Tupyng dylä Areng üng ngai te kätyng awng hethang, Areng ma kawng hai hethang nang ce lä sa haw jawjaw ö ai. Nang ce lä hawi saite kälu angxynlyng na sa ö ai. Tukha nang ce lä Säthaw tea mäny te qawng-a mäny rae ö ai.

¹¹Nang ce lä cüing saite hai änawngsa te awng mang haw hethang Säthaw lä äma üng awng saite haidae angxynlyng na hai nang ce tea aethaw py hethang kai ni lä aetang hawi jawjaw mang. Tukätephüing-a nang ce lä anghawtho ö ai.

¹²Nang ce lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea kawng te lo thui haw jawjaw ö ai. Säthaw lä äma üng khimi na tähang kaevang pre thung-a sa rüing ea khai saite tähang kähawi na tea nang ce la kaeteng khaw-a dang hethang nang ce üng bälung mäcai te vi dy.

¹³Säthaw lä mä-ai bung käving ma pyng saite thung üng aeqang te vi dy. Äni lä mä-ai bung äma üng bälung aevaw saite Äcäpaw üng pre thung-a nähai ö vi dy.

¹⁴Äma üng Cäpaw tähang hai-a mä-ai üng hunghö na bälawi kha Setan üng haidae thung üng mä-ai bung Säthaw ma kätho te vi dy.

Khrista üng aesangky saite phung-ang

¹⁵Säthaw bung lä ämi la nung haw y ngaila, Khrista lä khimi ce tea Säthaw üng ämaw äcae mätü pa te vi dy. Khrista lä Säthaw üng Cäpaw cälö lawng kha Säthaw ma sa saite angxynlyng na qawng-a aenae awngky te vi.

¹⁶Khrista hai-a Säthaw lä äte angxynlyng na sa vi dy. Käni hai älawng, nung haw saite hai nung haw y saite angxynlyng na, phung-ang leng saite änanng na hai Känipre üng angtawtha angxynlyng na tea Khrista tähang sa pa te vi dy.

¹⁷Äte angxynlyng na awng y te käläng-a ma Khrista lä awng pyng te vi dy. Khrista üng phung-ang hai äte angxynlyng na lä äma ce üng mityng-a cülä-ü-a awng jawjaw pyng ö te vi dy.

¹⁸Khrista lä kangkawng üng älö vi. Kangkawng la äni üng ätabung by vi. Äni lä kangkawng tea kähing py saite Kung vi. Äni bung Säthaw ma kädü thung üng angcüky-a mätha kha dungtäsa hing hai pa vi dy. Tukäte hai-a Khrista lä älawng hai käni khösang na üng aely kälengky saite lawngtä vi.

¹⁹Tukätephüng-a Säthaw lä äma üng kängai angxynlyng na Äcäpaw tea cungrü hai saite lä äma üng aely ngai phi saite vi dy.

²⁰Säthaw lä äma üng Cäpaw tähang hai Känipre-a awng saite angxynlyng na hai älawngpre-a awng saite angxynlyng na äma tea tyng hai hethang aely ngai te vi. Äma üng Cäpaw lä thinglang qawng-a äthi lawng hai te, hai äte angxynlyng na tea Säthaw lä äma hai aede hethang älang sa pa te vi dy.

²¹Jangni-a nang ce üng hawi y saite bälung mäke phüng-a, Säthaw hai hanglaw saite mityng-a awng ea lä äni üng täre na lawng ö vi dy.

²²Tungaila vaihi Säthaw üng Cäpaw lä khimi-a aelawng kha dü te hai-a nang ce lä Säthaw hai aede haile tyng vi dy. Ätephüng-a Säthaw ma hikä sa te mei nädylä nang ce bung äma maw-a ka te thüng-a, nang ce lä caiping ea hunghö awng y, sa tämang y saite thung-a awng haw hethang tähang vi.

²³Nang ce lä Angthang Kähawi tea yng jawjaw kha khimi kácüng-a lawng ö hethang kae. Angthang Kähawi thai ea dang saite aethang khai te üng nang ce lä aemäqaja hethang kae ö te y. Nang ce thai pyng saite hini Angthang Kähawi lä älawngpre mityng qütä awng saite khimi na tea thui pa ö. Kai, Pawlae, lä honi Angthang Kähawi üng mawsawng lawng te vi dy.

Kangkawng tähang Pawlae üng sa saite kälü

²⁴Nang ce tähang mätang bälai saite phüng-a vaihi kai lä anghawtho te vi. Khrista lä kai bung mätang bälai hai he ngai te angxynlyng na tähang-a kai lä aerü rüing te vi dy. Khrista üng ätabung kätyng awng saite kangkawng tähang mätang saite tea äma üng aely kängai cungrü hai hethang kai lä mätang te vi.

²⁵Säthaw lä kai bung äma üng lo cungrü hai hethang, nang ce tea äma üng Angthang Kähawi thui hai hethang mätaw te vi. Tukätephüng-a kai lä kangkawng üng mawsawng lawng te vi dy.

²⁶Jangni-a Säthaw lä äma üng mawlang kaedawng khimi ce tea mäny hethang py y ngaila, äni üng khimi na tea vaihi lä täphawng pa vi dy.

²⁷Säthaw lä ceng käläng na tähang äma sa saite na matangtä cangxei hethang hawi mei näte äma üng khimi na tea mäny hai pa ö vi dy. Hokä sa saite lä khimi käläng na näsaite nang ce thung-a, Khrista la awng dy näte vi. Tukätephüng-a Säthaw üng phung-ang aesang saite tea nang ce la dang haw ai näkha aethang khai haw te vi.

²⁸Kai ce lä Khrista üng Angthang khimi qütä tea thui ö vi. Säthaw ma py saite bälung kähäe hai kai ce lä khimi qütä tea mäcü ö te vi. Khrista hai mangtä aede hethang khimi qütä lä Säthaw maw-a tyng te kätü-a cungrü hai hethang kai ce lä honi kätyng sa ö te vi.

²⁹Tukätephüng-a kai lä hini kätyng aethawsa kha kälü sa te vi. Khrista ma py saite phung-ang lä kai üng äthung-a awng kha sa te vi ba.

Kolosae 2

¹Kai lä nang ce hai, Leodikia märü üng khimi na, kai bung nung vai y saite khimi käläng na tea säbawng hethang matangtä bälung mawng mei näte nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi.

²Kai lä äte makäte phüng-a hini kätyng sa mei nädylä äni ce angxynlyng tea aethaw py hethang ngai te vi. Äma ce tingtawi bälung aevaw te hai aede ö näkha thui hethang kai lä ngai te vi. Säthaw üng älo käcai tea kätüing khaw-a

thai kaw bawi te hai aethawng saite cangxei hethang hawi bärai te na äni ce tea dang hai bawi hethang kai lä ngai te vi. Honi kätyng Khrista näte Säthaw üng mäta w te tea äni ce lä mäny ö ai mang.

³Säthaw lä ho saite bälungkähae hai ävang käting anghang tea Khrista ma nang ce tea mänykaw hai te vi.

⁴Ämi ma la lo kätui hai nang ce tea kaeling kaemae sa ea bähawi haw y hethang, kai lä hini kätyng thui hethang ngai vi.

⁵Kai üng ätabung lä nang ce hai hanglaw ngaila, bälung kaedawng-a lä nang ce hai mangtä awng jawjaw te vi. Nang ce lä bälung mangtä awng ea Khrista tea yng te leng phi ö te vi näkha mäny te phüng-a kai lä anghawtho bärai vi.

Khrista hai mangtä hing saite

⁶Nang ce lä Khrista Isu tea “Areng” näkha nä hethang dang te phüng-a, äni hai bungtä awng jawjaw ö te vi.

⁷Äni tea nang ce üng angjüng lä ru kha awng ö ba. Äni üng lo tea tängai khü kha hing ö. Epaphra hai äni üng rawijae na ma nang ce tea mätu te kätyng, nang ce üng yng saite lä ca te qawng-a ca khi ö rae ba. Säthaw tea kawng te lo thui kha bälaw jawjaw ö ba.

⁸Ämi ma la nang ce tea mäthang sa kha ne y hethang sädi khai ö. Särae käläng na lä khimi ce üng reitae, käni khösang tea pyng saite Setan angra te üng ly te kaedawng hai bälung kähae na, nang ce tea mätu ö te vi. Honi kaedawng hai bälung kähae na lä Khrista hai aesui te y lyng.

⁹Khrista lä khimi-a aelawng te kätü-a, äni lä Säthaw üng cungrü saite kätyng hing te vi.

¹⁰Nang ce lä Khrista hai mangtä awng te phüng-a, cungrü ö te vi dy. Äni lä haidae leng saite angra na hai angxynlyng na tea pyng pa te vi.

¹¹Khrista hai bungtä awng te phüng-a, nang ce lä lengkhüng täke te dang ö pyng te vi dy. Honi lengkhüng täke te lä khimi ce ma täke te y. Hunghö sa he ngai saite tea kädephae haw hethang Khrista lä nang ce tea äma üng lengkhüng täke saite hai sa te vi.

¹²Nang ce lä baptismäe la te kätü-a, nang ce üng hunghö sa he ngai saite tea Khrista hai mangtä ö pyng te kätyng awng haw vi dy. Äni bung kädü thung üng mätha kha hing hai pa saite Säthaw üng phung-ang tea nang ce lä yng te phüng-a, Khrista hai mangtä dü saite thung üng nang ce la hing haile ö te by vi dy.

¹³Jangni-a nang ce lä hunghö sa kha reitae-a hui y saite khimi kälang na te phüng-a, dü saite na kätyng vi dy. Tungaila Säthaw lä Khrista hai mangtä nang ce tea hing hai te vi dy. Mä-ai üng hunghö angxynlyng na tea Säthaw lä bälawi vi dy.

¹⁴Mä-ai üng sa tämang saite tärü te cae tea mäthuija kha khai vi dy. Honi cae tea Khrista üng thinglang qawng-a täheng ea täphra pa te vi dy.

¹⁵Säthaw lä phung-ang leng saite angra na tea Khrista üng thinglang hai-a bäja te tea Känipre üng angtawtha na hai khimi ce maw-a mätü pa vi dy.

¹⁶Tukätephüng-a, reitae thung-a tärü te kätyng ca te, nei te, reitae üng pawisa te, law se te üng pawisa te, Aehae te Käni-a, nang ce lä hui y te phüng-a, nang ce tea khimi ce ma cy ö hang sy.

¹⁷Honi jae saite na hai reitae na lä vaimaw mang-a tyng hethang awng saite kaekhui haetä kätyng vi. Khrista lawngtä xyng ni mitang khaw te kae.

¹⁸Särae kälang na lä sa tämang te hai aemäneng kha Känipre üng angtawtha na tea cäphaw hethang mätu pa te vi. Äni ce üng the saite mang-a hui ö hang ba. Honi kätyng hui dylä, nang ce üng aeqang saite vang lä laja ö ai. Honi särae na lä äsämai mang aetüng te phüng-a, Säthaw üng Angthang tea hawihai pailai thaikaw te vi näkha näte lä äni ce üng käjüng aesa ö saite na kae. Äni ce lä khimi ce üng kaedawng hai thui ea aethaw ö vi dy. Tungaila äni ce aethaw hai nae lä äte haetä la awng y lyng.

¹⁹Äni ce lä ätabung üng älö kätyng awng saite Khrista tea aenyng ö te y vi dy. Khrista üng rui saite phüng-a, ätabung-a awng saite äxingxü na hai aethaw rui na lä aesätawng ea ca hethang dang kha Säthaw üng aely kängai-a ätabung angxynlyng na lä ryng ö te vi dy.

Khrista hai mangtä dü kha hing saite

²⁰Nang ce lä Khrista hai mangtä dü pyng vi dy te phüng-a, hini älawng üng pyng saite na tea nang ce lä tängai hethang ngai ö y dy lyng. Tukätephüng-a ätemakä älawng üng pyng saite na awng te kätyng, nang ce lä älawngpre üng reitae tea tängai ö te vi rawng mei.

²¹Äte makäte phüng-a, “Honi tea süng hang. Mäteng hang. Aela hang, ” näsaite ubädi na tea nang ce lä hui ö vi ai rawng mei.

²²Hini ubädi na tea tawng vai vi dylä, hini angxynlyng na lä äte la ävang ting ö te y vi. Hini na lä khimi ce ma mätu saite reitae na kae.

²³Hini mätu saite na lä bälunghae te kätyng awng ö te vi. Honi mätu saite na tea Säthaw tähang aethaw aesa saite bälung hai mä-ai ma tea aemäneng saite lä mä-ai ma üng ätabung tea kånaw py te hai aetawng vi. Tungaila honi mätu saite na lä hunghö sa y hethang säbawng haw y lyng.

Kolosae 3

Säthaw üng aely kängai hai hing saite

¹Nang ce lä Khrista hai mangtä kädü thung üng aetha tyng te phüng-a, Säthaw üng bangtang mang-a aety kha awng te Khrista üng mityng, Känipre hai aesui saite na tea ngai jawjaw ö ba.

²Nang ce lä älawngpre hai aesui saite na tea aedawng y käla ma Känipre hai aesui saite na tea phai aedawng ö lawi.

³Äte makäte phüng-a mei nädylä nang ce lä dü ö pyng te vi dy. Vaihi nang ce üng hing saite lä Säthaw tea Khrista hai mangtä ho ea khai te vi.

⁴Nang ce üng hing saite langdüng lä Khrista vi. Äni lä älawngpre-a ly haile te kätü-a, nang ce la äni üng phung-ang dang kha äni hai mangtä tho ö by ai.

Hing saite kangrüng hai kangthae

⁵Tudylä nang ce lä bädö saite bälung üng kängai-a hui ö hang ba. Täkübajang sa saite na, cai y saite na, deirei saite na, ngaiphi tüng y sa hethang ngai saite na, ae-aw saite bälung na awng ö vi hang lawi. (Ae-aw saite bälung näte lä mimi tea cäphaw te kätyng by vi.)

⁶Khimi ce lä hini kätyng sa te phüng-a, Säthaw lä äni ce tea dengpy vi ai. Hini käsi na phüng-a, Säthaw üng dengpy saite lä äma üng älo tängai y saite na qawng-a tyng tätang khaw ai.

⁷Jangni-a nang ce lä honi hawi y saite lang mang-a hui kha awng vävawi ö te vi dy. Khrista tea yng y te käläng-a lä, honi käsi na thung-a nang ma ce ma awng vai ö te vi dy.

⁸Tungaila vaihi lä hini na tea nang ce sa hethang kae ö y dy ba. Hini na lä kädawtho saite na, rang saite na, esäre saite na, käsi prawng saite na hai täbawng mang lo käcai y tho saite na tea nang ce lä mäqaw ö la.

⁹Nang ce lä lawng lawngtä tea älo kaeling kaemae aethui ö vi hang. Nang ce lä nang ma ce üng hawi y sa te na tea khaisö ö lawi.

¹⁰Nang ce lä vaihi khimi kangthae-a aelawng ö te vi dy. Säthaw lä nang ce üng äthung-a kähawi aeme aeqa saite na mäkung kha äma üng ämaw äcae hai aetawng rung khytä sa te vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä äni bung tätang khaw-a mäny ö ai.

¹¹Hini phüng-a lä, Judae khimi läsy, ceng käläng khimi läsy, lengkhüng täke te läsy, täke y te läsy, khimi kärang läsy, kärang y läsy, mawsawng läsy, mawsawng y läsy, awng y dy lyng. Khrista lawngtä ni aely lengky te kae. Äni lä yng saite khimi qütä thung-a awng bawi te vi.

¹²Nang ce lä Säthaw ma re saite khimi na vi. Säthaw lä nang ce bung bälung aevaw kha khimi käcai-a bälawng te vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä bäheng te, änawng hawi te, aemäneng te, bälung äkäneng awng saite hai änawngsa saite na hai-a awng ö.

¹³Nang ce lä nang ma ce tingtawi kädawtho ö hang. Lawngtä ma nang tea sa tämang dylä, äni üng sa tämang saite tea bälawi pa. Areng lä nang ce üng sa tämang saite tea bälawi te kätyng nang ce la äpy üng sa tämang saite tea bälawi pa ö jo.

¹⁴Aely lengky te lä nang ma ce tingtawi lawng lawngtä tea bälung aevaw ö. Honi kätyng lawng lawngtä tea nang ce lä bälung aevaw te phüng-a, nang ce rawijae aesa saite lä cungrü ö ai dy mang.

¹⁵Khrista üng awngneng saite lä nang ce üng bälung thung-a pyng sy. Nang ce angxynlyng lä ätabung haetä üng kaepreng na kae vi. Tukätephüng-a nang ce bung lä awngneng saite thung-a mangtä awng hai hethang Säthaw ma re te vi dy. Tudylä Säthaw tea nang ce lä kawng te lo thui ö lawi.

¹⁶Khrista üng lo anghang tea kätü qütä aedawng ö ba. Nang ce lä lawngtä tea lawngtä Khrista üng Angthang aemätu kha bälunghae saite angxynlyng na hai aemäcü ö. Nang ce üng bälung mäke angxynlyng na hai Säthaw tea Sam ae-awi na, Säthaw tea bälaw saite ae-awi na, Säthaw üng Angthang hai ae-awi na thui kha kawng ö lawi.

¹⁷Nang ce lä kälü sa te hai, älo thui saite angxynlyng na hai Areng Isu üng jüing-a sa pa ö. Areng Isu hai-a nang ce lä Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw ö ba.

Pawlae üng angtu thui saite lo

¹⁸Nawngpui na ä, nang ma ce üng nawngpaw na ma pyng saite täkui-a awng kha thui saite lo tea tängai ö. Areng Isu üng äkähui na lä hini kätyng sa hethang kae.

¹⁹Nawngpaw na ä, nang ma ce üng nawngpui na tea bälung aevaw ö. Äni ce tea lä sakälö khü pa ö hang ba.

²⁰Nade na ä, nang ma ce üng nä-awi, pä-ai lo angxynlyng na tängai jawjaw ö ba. Nang ce honi kätyng tängai ö dylä, Areng üng bälung tea kawng hai ai.

²¹Pä-ai na ä, nang ce üng caw nade na tea äte la sa y käla ma kädawtho hai ö hang. Hokä sa dylä, äni ce lä aethawsi ö ai.

²²Mawsawng na ä, nang ma ce üng ingkung na lo tängai ö. Inkung na lä nang ce tea bälaw hethang kheng te thüing-a, äni ce üng kängai xyngtä

tähang lä sa ö hang. Säthaw tea tämö khai te phüng-a, nang ce lä bälung mitang khaw-a awng te hai kälu sa ö ba.

²³Äte makäti kälu sa ngaila, nang ce lä khimi ce üng kängai-a sa ö hethang y lyng. Säthaw üng kängai-a sa te kätyng, bälung mäke angxynlyng na aepy te hai-a nang ce lä sa ö ba.

²⁴Areng Isu lä nang ce üng kälu sa te tähang ävang py ai näsaite tea lä mäny ö. Areng lä äma üng khimi na tähang sa rüng saite ävang na nang ce tea py ai. Nang ce ma mawsawng sa tätang khaw saite Areng lä Khrista vi.

²⁵Khimi lawngtä hunghö sa dylä hunghö sa te kätyng ävang tea lä Säthaw ma dengpy ai. Säthaw lä ämi üng mimai tea la kheng te y vi.

Kolosae 4

¹Inkung na ä, nang ma ce üng mawsawng na tähang kätüng hai kähawi-a kheng ö ba. Nang ce la Känipre-a awng saite Areng üng mawsawng na vi näte mäny ö ba.

Älang mätü pa

²Aetang te mäqaw ö hang. Aetang te kätü-a lä aethawli y käla ma Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw ö ba.

³Nang ce lä kai ce tähang la aetang pa ö jo. Tudylä Säthaw lä äma üng anghang thui hethang kai ce tea kätho pä-awng vi ai. Tukätephüng-a kai ce lä jangni-a äni ce mäny vai y saite Khrista üng Angthang khimi ce tea thui haw ö ai. Hini Angthang thui te phüng-a kai bung lä vaihi thawng thung-a pä-ung te vi.

⁴Kai lä thui hethang kae saite honi Angthang tea caiping-a khimipui na tea thui haw jawjaw hethang nang ce ma aetang pa ö jo ba.

⁵Nang ce lä Areng Isu tea yng y saite khimi na bung bälung kähäe hai sa te kätü tea kähawi-a tawng ö ba. Areng Isu tea yng y saite khimi na maw-a nang ce lä bälung haesy-a awng ö ba. Sa hethang dang saite älang angxynlyng na tea kähawi-a nang ce lä tawng ö.

⁶Nang ce la äni ce tea bälung aevaw kha äni ce ma bälung aevaw tyng rung khytä sa ö. Angthang Kähawi phüng tähang düng saite khimi qütä na tea hawihai pailai makä mäthang ai mei näte mäny ö ba.

Kangkhüng üng cibai sa te lo

⁷Tukhika ma kai üng angthang na nang ce tea thui king pa ai mang. Äni lä kai üng bälung aevaw saite Khristen kangby, mitang khü-a kai hai mangtä Areng üng kälü sa te vi.

⁸Kai ma äni bung nang ce tea mätaw te lä kai ce üng angthang thui king hethang hai nang ce tea aethaw py hethang tähang vi.

⁹Äni lä Onesimae hai mangtä tyng ai mang. Onesimae lä mä-ai üng bälung aevaw saite yng te khimi lawngtä vi. Äni lä nang ce awng saite märü üng khimi käyng na thung üng mitang khüsälü te khimi lawngtä vi. Änini ma hi üng angthang na nang ce tea thui king hawi ai.

¹⁰Kai hai mangtä thawng thung-a pä-ung saite Aristaku ma nang ce tea cibai sa te lo thui by mang ba. Banaba üng kangby lawng saite Marka la nang ce tea cibai sa te lo thui by. Äni üng angthang tärü te cae tea nang ce lä dang ö dy. Nang ce tea änini tyng dylä lady ö ba.

¹¹Justus näkha mäthi saite Isu la nang ce tea cibai sa te lo thui by. Äni ce lawng thungtä lä Säthaw üng kälü tea kai hai mangtä sa saite Judae khimi na vi. Äni ce phüng-a kai lä aethaw dang bärai te vi.

¹²Nang ce üng lawngtä Khrista Isu üng mawsawng Epaphra, la nang ce tea cibai sa te lo thui by vi. Nang ce tähang äni lä aetang jawjaw pa te vi. Nang ce üng yng saite cakhi hethang Säthaw üng sa pa saite na tea nang ce mäny hethang äni ma aetang jawjaw pa te vi dy.

¹³Äni lä nang ce tähang hai Leodikia märü, Herapolis märü-a awng saite khimi na tähang aethaw rae kha kälü sa saite tea kai lä thui haw vi.

¹⁴Mä-ai üng bälung aevaw saite rawijae latang Luka hai Dema ni ma la nang ce tea cibai sa te lo thui hawi by.

¹⁵Leodikia märü-a awng saite yng te khimi na tea kai üng ämaw aedawng saite phüing thui pa ö jo. Numpha hai äma ing üng kangkawng na tea la cibai sa te lo anghang thui pa ö ba.

¹⁶Hini cae tea nang ce üng kangkawng khimi na ma phai pyng dylä, Laodikia kangkawng-a awng saite khimi na la phai ö jo sy ba. Leodikia märü-a awng saite kangkawng na tähang, kai ma täri saite cae tea la nang ce phai ö jo ba.

¹⁷Nang ce ma Akhipa tea, “Areng ma ae-y kha sa hethang py saite kälu tea lä khüing king rung khytä sa he kae” näkha thui pa ö ba.

¹⁸Kai, Pawlae, üng hini cibai sa saite lo tea lä kai ma üng kö hai täri khe te vi ba. Kai bung thawng thung-a pä-ung te tea nang ce lä aedawng haile tyng kha aetang pa ö jo ba. Säthaw ma nang ce tea tähang kähawi py jo sy. Amen.

1 Thesalonika

1 Thesalonika 1

¹Hini cae lä kai, Pawlae, ma Thesalonika märü üng Areng Isu Khrista hai mä-ai üng Pä-ai Säthaw yng saite khimi na tea täru te vi. Kai hai mangtä awng saite Saila ni Timothe ma la nang ce tea ämaw aedawng te lo thui hawi by dy. Säthaw ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Thesalonika märü üng yng saite khimi na tähang kawng to lo thui pa

²Kai ce lä aetang te qütä nang ce angxynlyng tähang Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw ö te vi.

³Mä-ai üng Pä-ai Säthaw maw-a nang ce üng yng kha sa saite kälü tea kai ce lä aedawng haile jawjaw ö te vi. Nang ce üng bälung aevaw saite hai, käläng na tea aethaw rae kha säbawng saite hai, mä-ai üng Areng Isu Khrista tea aethang khai khü te phüng na tea kai ce lä aedawng haile jawjaw ö te vi.

⁴Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce bung Säthaw ma bälung aevaw kha re saite phüng tea kai ce lä mäny ö vi.

⁵Ätephüng-a mei nädylä kai ce lä Angthang Kähawi nang ce tea thui te kätü-a, älo na hai qaitä thui te y. Muilaw Käcai üng haidae hai-a la thui te by vi. Kai ce üng thui saite Angthang Kähawi lä tüng king te vi näte kai ce lä yng ö khü te vi. Nang ce hai mangtä awng te kätü-a, kai ce üng awng saite na tea nang ce lä mäny ö vi. Kai ce üng awng saite na lä nang ce tea säbawng hethang tähang vi.

⁶Nang ce lä Areng Isu hai kai ce ma sa te täthei-a sa ö te vi dy. Nang ce lä tengxyng y mätang bälai te aeting ngaila, Muilaw Käcai te üng anghawtho saite hai-a Angthang Kähawi tea yng ö te vi dy.

⁷Hikäte phüng-a Makedonia khö hai Käri pre üng yng saite khimi angxynlyng na tähang nang ce lä aetu nae-a aelawng ö vi dy.

⁸Ätephüng-a mei nädylä, nang ce üng yng saite phüng-a Areng üng Angthang Kähawi lä Makedonia khö hai Käri pre mang-a aethang haidü te vi dy. Nang

ce üng Säthaw tea yng saite phüing kai ce ma thui hethang lä ngai näpi y vi dy. Mityng qütä khimi ce lä thai ö te vi dy.

⁹Khimi angxynlyng na lä kai ce ly te kätü-a, nang ce ma bälung kähawi hai lady te phüing thui ö bawi te vi. Nang ce lä hing saite Säthaw tätang tea aekö haile tyng ö vi dy. Nang ce lä makä sa kha mimi na bung khaisö ea Säthaw tea cäphaw hethang phüing lä khimi qütä ma thui ö te vi.

¹⁰Tukha nang ce lä Säthaw ma kädü thung üng mätha haile pa saite Äcäpaw Isu Khrista lä Känipre mang üng cäqa haile tyng ai te tea aering hethang phüing khimi qütä ma thui ö vi dy. Isu Khrista ly haile tea lä Säthaw üng kädawtho saite thung üng mä-ai bung Äni ma aelawi hai pa vi ai.

1 Thesalonika 2

Thesalonika märü-a Pawlae dawnghang ly pyng te phüing

¹Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce tea kai ce ly kha mangtä awng te kätü lä aetütü y lyng näte nang ce ma mäny ö te vi.

²Kai ce lä Thesalonika märü-a nang ce tea ly y te käläng-a, Philipi märü üng khimi na ma kai ce tea mätang bälai-a sakälö khü te hai käsi thui saite na tea nang ce lä kähawi-a mäny ö te vi. Khimi ce lä kai ce tea elekhei sa täto ngaila, nang ce tea Angthang Kähawi thui vawng hethang Säthaw ma mä-ai tea lä säbawng te vi dy.

³Kai ce lä sa tämang kha cai y te kaedawng hai mäci te y. Kai ce lä ämi tea la kaeling sa hethang aethaw aesa te y lyng.

⁴Honi jüing-a, Säthaw ma mä-ai tea Angthang Kähawi thui hethang aeteng khaw saite hai ae-y haw saite khimi na kätüing-a dawng saite angtaawtha na kä, kai ce lä thui ö te vi. Khimi ce ma kawng hai hethang kai ce lä aethawsa te y lyng. Mä-ai üng bälung na tea käny saite Säthaw ma kawng hai hethang ni sa ö te kae.

⁵Nang ce ma mäny te kätüing, kai ce lä nang ce tea mäthaw te lo thui vai ö te y. Kai ce lä tangkae dang hethang tähang-a Säthaw lo käjüing sa kha thui te y. Hikä kai ce ma kätüing thui saite tea Säthaw la mäny khe te vi.

⁶Nang ce, y dylä khimi käläng na ma bälaw hethang kai ce lä sa ö te y lyng. Kai ce lä Khrista üng angtawtha na vi te phüng-a, aely leng saite khimi na kätyng-a, nang ce tea särilo hai thui haw ö te vi.

⁷Honi jüing-a nang ce hai mangtä kai ce lä awng te kätü-a, äcaw na tea änä-awi ma rui te kätyng lä nang ce tea bälung äkäneng hai kai ce lä rui ö te by vi dy.

⁸Kai ce lä nang ce tea bälung aevaw phi te phüng-a, Säthaw üng Angthang Kähawi tea kawng te hai thui hethang ngai te qaitä y, säbawng haw saite angxynlyng na sa hethang la ngai ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä kai ce lä nang ce tea bälungrui sui ö te phüng-a vi.

⁹Yng saite kangby jä-ai na ä, kai ce lä nang ce hai awng te thüng-a, aethaw rae bärai te hai kälü sa tätang mei näte nang ce lä aedawng haile tyng ö te vi mei. Säthaw üng Angthang Kähawi thui te kätü-a, kai ce tea mäcaw mänei hethang lä bälungbi hai ö y ma ba. Tukätephüng-a kai ce lä kärung käni kälü sa ö te vi dy.

¹⁰Kai ce lä nang ce yng saite na hai awng te thüng-a cai saite, cüng saite, cy nae awng y-a hing saite phüng lä Säthaw hai nang ce ma sasi tho haw ö khe te vi.

¹¹Äpä-ai lä caw nade na tea rui te kätyng, kai ce la nang ce tea rui qi te nang ce ma mäny ö te by vi.

¹²Nang ce bung Säthaw lä äma üng pre hai phung-ang thung-a qa hethang tähang ka te vi. Tukätephüng-a kai lä nang ce tea Säthaw üng kängai-a hing hethang tähang aethaw py te, bälung bädang te hai mäci jawjaw te vi.

¹³Kai ce ma Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw te phüng lä, nang ce ma kai ce te üng Säthaw lo thai kha yng ö te phüng-a vi. Honi lä khimi ce üng lo angthang y käla Säthaw üng lo angthang kätyng aedawng ö te vi. Hini lä Säthaw üng lo tätang khaw vi. Honi lo angthang hai-a yng saite na üng bälung tea lä Säthaw ma mäqa pa te by vi.

¹⁴Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä Judae khö-a Säthaw üng kangkawng na, Isu Khrista üng khimi na täthei-a awng ö te vi dy. Nang ce tea lä nang ma ce pre üng khimi na ma mätangca-a sakälö khü ö te vi. Hini kätyng-a Judae khimi na ma Judae khö-a Säthaw üng kangkawng na tea sakälö khü ö pyng te by vi.

¹⁵Judae khimi na lä Areng Isu Khrista hai buisaw na tea bädü ö te vi dy. Kai ce bung la mäthoja ö te by vi. Hini kätyng-a äni ce lä Säthaw tea kädawtho hai kha khimi angxynlyng na tea elekhei sa ö saite na vi.

¹⁶Äni ce lä ceng käläng na tea Säthaw üng aeqang te Angthang Kähawi thui saite kai ce tea mäkhäng hethäng ngai ö te vi. Hini kätyng äni ce üng sa tämäng saite na lä aepu rae, aepu rae te phüng-a, kangkhüng-a Säthaw üng kädawtho saite lä äni ce tea tyng te vi dy. Tukätephüng-a Säthaw ma äni ce tea lä dengpy pa vi ai.

Pawlae lä khölawng tho he ngai haile saite

¹⁷Yng saite kangby jä-ai na ä, kai ce lä nang ce hai ätabung-a aeprei ngaila, bälung kaedawng hai lä aeprei ö te y. Mä-ai aeprei pyng te üng tänaetä kätü-a lä, nang ce tea aeting haile tyng hethäng kai ce lä ämaw aedawng bärai te hai aethaw aesa ö te vi.

¹⁸Nang ce tea ly haile hethäng kai ce lä ngai ö vi dy. Kai ce ma nang ce tea ly hethäng aethaw qengtä cäng y sa ngaila, Setan angra ma kai ce tea mäkhängky te vi.

¹⁹Mä-ai üng Areng Isu Khrista ly haile te kätü-a, äni üng maw-a mä-ai lä aedaw te kätü-a, mä-ai üng aethäng khai saite, anghawtho saite hai sanphrang lökhu kätyng äväng dang hethäng awng saite na lä nang ce vi dy. Nang ce bung kai ce lä aethaw hai haw ö te vi.

²⁰Tätäng khaw nang ce lä kai ce üng anghawtho nae hai aethaw nae la vi.

1 Thesalonika 3

- ¹Tukätephüng-a kai ce lä nang ce phüng mäny y kha änaungsa haw y te kätü-a, Athen märü-a kai ma ce qaitä awng hethang aedawng ö vi dy.
- ²Hi-a kai ce awng te thüng-a, mä-ai üng kangby Timothe bung nang ce tea kai ce lä mätaw te vi dy. Äni lä Khrista üng Angthang Kähawi thui tea kai ce hai mangtä Säthaw üng kälü sa te vi. Nang ce üng yng saite na tea säbawng hethang hai aethaw py hethang äni bung kai ce ma mätaw te vi.
- ³Ätephüng-a äni bung mätaw te mei nädylä, hini mätang bälai saite na aeting te phüng-a nang ce thung üng lä ämi lawngtä la yng saite aene hai y hethang vi. Hini kä mätang bälai saite aeting te na lä Säthaw üng aely kängai vi näte nang ce lä mäny ö dy.
- ⁴Tätang khaw, nang ce hai kai ce lä mangtä awng te thüng-a, mä-ai lä mätang bälai te aeting ai te phüng, nang ce tea thui rüing ö te vi dy. Honi lä mä-ai aeting tätang khaw te tea nang ce lä mäny ö khaw saite vi.
- ⁵Tukätephüng-a kai lä Timothe bung mätaw hethang kae te vi. Kai lä änaungsa haw y vi dy. Nang ce üng yng saite phüng mäny hethang tähang äni bung kai ma mätaw te vi dy. Setan angra ma nang ce tea the haw te hai mä-ai üng kälü sa saite angxynlyng na lä aetütü lawng ai te tähang-a kai lä bälung mawng phi vi dy.
- ⁶Timothe lä nang ce te üng hai vaihi ma kai ce tea tyng haile vi dy. Äni lä nang ce üng bälung aevaw saite hai yng saite phüng angthang na kai ce tea thui pyng te vi dy. Kai ce la nang ce hai aeting hethang tengxyng y ngai te kätü-yng, nang ce ma kai ce üng ämaw aedawng ö phi jawjaw te phüng na äni lä thui pyng te vi dy.
- ⁷Tudylä yng saite kangby jä-ai na ä, kai ce üng mätang bälai kha bälung aethawsi te kätü-a, kai ce lä nang ce üng yng saite phüng-a aethaw dang ö vi dy.
- ⁸Nang ce lä Areng tea yng khü te phüng-a, vaihi kai ce la anghawtho kha hing haw ö te vi.

⁹Vaihi nang ce phüing-a mä-ai üng Säthaw tea kai ce lä kawng te lo thui lei ö y. Nang ce tähang Säthaw üng maw-a, kai ce lä anghawtho haw ö te vi.

¹⁰Nang ce üng yng saite aely kängai säbawng haw hethang hai nang ce hai ämaw aeting khe hethang kai ce üng bälung angxynlyng na aepy kha kai ce lä Areng tea kärung käni aetang ö te vi dy.

¹¹Nang ce tea kai ce ly hethang lolang sa rüing sy näkha mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu tea kai ce lä aetang ö dy.

¹²Areng lä nang ce üng lawng lawngtä tea bälung aevaw hethang hai khimi qütä bälung aevaw saite leng rae, leng rae hethang tähang säbawng sy näte kai ce la aetang ö by dy. Hini kätyng kai ce la nang ce tea bälung aevaw ö te by vi.

¹³Säthaw ma nang ce tea bälung cakhi saite aethaw py sy. Tudylä mä-ai üng Areng Isu Khrista hai äni tea yng saite angxynlyng na mangtä ly haile te kätü-a, nang ce lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw üng maw-a caiping kha cy nae awng ö y vi ai. Amen.

1 Thesalonika 4

Säthaw üng aely kängai-a hing te

¹Kangkhüng-a lä yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä Säthaw üng kängai-a makä sa kha awng ai mei näsaite phüing, kai ce lä mätu ö pyng te vi dy. Tätang khaw, nang ce lä hini kätyng awng ö te vi. Mä-ai lä Areng Isu hai bungtä te phüing-a, nang ce lä Säthaw üng kängai-a aeme aeqa rae hethang mäteng ma awng hethang kai ce lä vaihi aesi aebai kha mäci ö te vi.

²Nang ce lä Isu Khrista üng aenae hai-a kai ce ma täru saite lo na tea mäny ö vi.

³Säthaw lä nang ce tea täkübäjang sa saite na aehi king kha käcai-a awng hai hethang ngai te vi.

⁴Nang ce angxynlyng lä nang ma ce üng ätabung kängai na aeküing ö he kae. Khimi ce ma tämö khai haw hethang käcai-a awng ö hethang kae.

⁵Säthaw tea mäny y saite na kätyng ngaiphi tüng y saite mang-a hui ö hang.

⁶Hini kai ma thui te kätyng-a nang ce lä yng saite kangby jä-ai na tea kaeling kaemae hai sa tämang he kae y. Nang ce tea kai ce lä sädi py kha thui ö pyng te vi dy. Hokä sa saite khimi na tea lä Säthaw ma tärawitha tyng vi ai.

⁷Säthaw lä känyng he kähawi-a hing hai hethang mä-ai bung ka te y. Käcai ping-a hing hethang ka te vi dy.

⁸Tukätephüng-a hini mätu saite na tea elekhei sa saite lä khimi tea e te y. Nang ce tähang äma üng Muilaw Käcai py saite Säthaw tea e te kae vi.

⁹Nang ma ce tingtawi bälung aevaw ö qi hethang phüng lä tärü he ngai näpi y dy. Lawng lawngtä tea bälung aevaw hethang kae näsaite lä Säthaw khekhe ma nang ce tea mätu pyng te vi dy.

¹⁰Tätang khaw, nang ce lä Makedonia khö üng yng saite angxynlyng na tea bälung aevaw ö te vi. Tungaila yng saite kangby jä-ai na ä, hini qawng-a cang y bälung aevaw rae hethang mäteng ma nang ce tea kai ce lä mäkäi ö te vi.

¹¹Nang ce tea kai ce ma thui pyng te kätyng lä khimi ce thung-a xhu y käla, sitäri-a awng pü hethang hai aethawli y käla aemäcaw ö hethang kae.

¹²Hini kätyng sa dylä yng y saite khimi na lä nang ce üng hing saite tea nung kha nang ce tea tämö khai ö ai. Nang ce üng aely kängai lä ämi te üng säbawng saite la ngai y vi ai dy.

Areng üng ly haile tyng saite

¹³Yng saite kangby jä-ai na ä, yng kha dü saite khimi na phüng nang ce tea kai ce lä mäny hai he ngai ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä nang ce lä yng y käla aethang khai saite awng y te khimi na kätyng bälungsi hai hethang kai ce lä ngai te y vi.

¹⁴Isu Khrista lä dü kha aetha haile tyng saite tea mä-ai lä yng ö te vi. Tukätephüng-a äni tea yng kha dü pyng saite khimi angxynlyng na bung lä Säthaw ma Isu hai mangtä awng hai hethang la vi ai näte mä-ai lä yng ö te vi.

¹⁵Kai ce ma nang ce tea thui saite lo lä Areng üng mätu khe saite lo vi. Areng ly haile te kätü-a, vaihi hing kha awng saite mä-ai lä dü pyng saite khimi na y käläng-a, Äni hai aeting y lyng.

¹⁶Areng äma lä äma üng särilo ätüng käleng hai, Känipre angtawtha kälengky üng ätüng hai, Säthaw ma baw üng te ätüng hai, Känipre mang üng hai cäqa ai. Khrista tea yng kha dü pyng saite khimi na lä kangmangky-a hing haile tyng ö vi ai.

¹⁷Tupyng-a vaihi hing saite mä-ai lä yng kha dü pyng saite khimi na hai mangtä Areng hai aeting hethang khösang üng khö angnüng thung-a mä-ai angxynlyng na bung lä Säthaw ma nähai tähang ja ö ai. Honi kätü üng hai, mä-ai lä Areng hai mangtä awng jawjaw ö ai.

¹⁸Tukätephüng-a kai ma thui pyng saite phüng hai nang ce lä lawng lawngtä tea aethaw aepy ö ba.

1 Thesalonika 5

Areng ly hethang tähang aerü ö rüng

¹Yng saite kangby jä-ai na ä, Areng Isu ly haile hethang kätü phüng, nang ce tea cae hai tärü hethang kai ce lä ngai näpi y dy.

²Ätephüng-a mei nädylä Areng ly hethang kätü lä, kärung-a theru kätyng ly ai näsaite nang ce lä mäny ö phi te phüng-a vi.

³Khimi ce ma “Kai ce lä awngneng kha käsi üng aelawi te hai awng haw dy” näkha thui te kätü-a ma, äjopawng saite nawngmädi lawngtä tea äby aepeng hethang äjo kånaw tyng raw te kätyng, äni ce tea lä söpra saite lä tyng ö raw pa vi ai. Tukha äni ce lä honi tengxyng y si te kätü tea aelawi haw ö y lyng.

⁴Tungaila yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä käving hai aesui ö te y. Tukätephüng-a theru kätyng Isu ly te käni-a, nang ce lä cangxei ö y ai.

⁵Nang ce angxynlyng lä khimi ce ma kähawi sa saite kaevang hai aesui ö saite nade na vi. Mä-ai lä kärung käving na hai aesui ö te y.

⁶Tukätephüng-a mä-ai lä khimi käläng na kätyng i rawng ö hang lawi. Hini jüng-a, mä-ai lä mä-ai ma tea bälung aepä-üng kha canglailing-a awng ö si.

⁷Khimi ce lä kärung-a i vävawi ö te vi. Tukha jö, ra, nei ngae saite na lä kärung-a nei kha bärui ö te vi.

⁸Tungaila mä-ai lä käni hai aesui te khimi na vi te phüng-a, kähawi-a mä-ai ma tea aeküng ö si. Reisaе lawngtä lä äma üng khöpui hai aedung te kätyng mä-ai üng yng saite hai bälung aevaw saite lä khöpui kätyng tawng kha mä-ai ma tea aedung hai he kae te by vi. Tukha mä-ai bung Isu ma aeqang ai näkha aethang khai saite tea lä reisaе üng süng lökhu kätyng aekhu hethang kae .

⁹Säthaw lä äma üng kädawtho saite tea aeting hai hethang mä-ai bung re te y. Tungaila mä-ai üng Areng Isu Khrista lä mä-ai bung aeqang hethang tähang re te kae.

¹⁰Khrista lä ly haile te kätü-a lä, mä-ai lä dü pyng ea läsy, hing te thüng-a läsy, äni hai mangtä dungtäsa awng haw hethang Khrista lä mä-ai tähang dü pa te vi dy.

¹¹Tukätephüng-a nang ce üng sa vävawi te kätyng-a lawng lawngtä tea yng te ryng rae hethang aethaw aepy kha aesäbawng jawjaw ö ba.

Kangkhüng üng täru saite lo

¹²Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce thung-a bälung aepy ea Säthaw kälü aethaw rae kha sa saite na tea nang ce lä tämö khai ö ba. Äni ce lä nang ce tea Säthaw lo mätu kha Khristen kangkawng na tea bähawi saite särae na vi.

¹³Äni ce sa saite kälü na phüng-a, nang ce lä äni ce tea tengxyng y bälung aevaw phi te hai tämö khai pa ö. Nang ce lä lawng lawngtä hai aede ö.

¹⁴Yng saite kangby jä-ai na ä, aethaw kälü na tea pring hethang tähang kai ce lä nang ce tea mäci ö te vi. Yng saite tea mätang te aeting kha bälung aethawsi saite khimi na tea lä bälung bädang pa ö. Aethawdi saite khimi na tea lä säbawng ö. Khimi qütä na tea lä änawngsa ö.

¹⁵Nang ce thung-a khimi lawngtä ma lawngtä tea sa tämang dylä, tärawitha haile y hethang nang ma ce tingtawi sädi aepy ö. Tungaila yng saite khimi na tea hai khimi qütä tea lä bälung kähawi hai säbawng hethang aethaw aesa jawjaw ö ba.

¹⁶Äte makäte la tyng mai sy, nang ce lä anghawtho jawjaw ö ba.

¹⁷Aetang jawjaw ö ba.

¹⁸Äte makäte la tyng mai sy, Säthaw tea kawng te lo thui ö. Khrista Isu hai-a Säthaw ma nang ce tea hini kätyng sa hai hethang ngai te vi.

¹⁹Muilaw Käcai ma sa hethang ngai saite na tea lä mäkhang pa ö hang.

²⁰Buisaw na üng lo na tea lä mäthi y käla awng ö hang ba.

²¹Hini jüing-a äte angxynlyng phüing na tea lä käny kha hawi saite na tea lä süng ö khü ba.

²²Hawi y saite angxynlyng na tea lä aehi ö ba.

²³Awngneng te käpy Kung, Säthaw, lä nang ce te üng hing saite tea cai hai kha cungrü hai king vi ai. Mä-ai üng Areng Isu Khrista ly haile tyng te kätü khytä, nang ce tea cy y hethang Säthaw lä nang ce üng bälung hai hing saite ätabung na tea kähawi-a rui hethang kai lä aetang te vi.

²⁴Säthaw lä äma üng lo aedo te kätyng sa khü te vi. Äni lä nang ce bung cai hethang ka te phüing-a, nang ce tea lä cai hai khaw ai.

²⁵Yng saite kangby jä-ai na ä, kai ce tähang la aetang pa ö jo ba.

²⁶Yng saite khimi angxynlyng na tea bälung aevaw te lo käcai hai thui kha lady pa ö jo ba.

²⁷Hini cae lä yng saite kangby jä-ai angxynlyng na tea phai pa hethang kai lä Areng üng ämüing hai-a nang ce tea särilo hai täru khü te vi ba.

²⁸Mä-ai üng Areng Isu Khrista ma nang ce tea lä tähang kähawi py sy.

2 Thesalonika

2 Thesalonika 1

Pawlae ma Thesalonika märü üng yng saite na tea lady te cae

¹Hini cae lä kai, Pawlae, ma Thesalonika märü üng Areng Isu Khrista hai mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea yng saite khimi na tea tärü te vi. Kai hai mangtä awng saite Saila hai Timothe ni la nang ce tea aedawng te lo thui hawi by dy.

²Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Kawng te lo thui kha aetang pa

³Yng saite kangby jä-ai na ä, kai ce lä nang ce tähang kätü qütä Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw hethang kae ö te vi. Kai ce lä hikä sa hethang hawi khaw ö vi. Ätephüng-a mei nädylä, nang ce üng yng saite ryng rae, ryng rae kha lawng lawngtä tea bälung aevaw qi saite lä äkung na kätüng aepa phung jawjaw ö te phüng-a vi.

⁴Tukätephüng-a kai ce ma nang ce üng phüng lä Säthaw üng kangkawng na tea aethaw ö te vi. Khimi ce ma nang ce tea mätang bälai-a sakälö khü jawjaw te kätü-a, nang ce üng yng saite hai änawngsa haw saite phüng na kai ce lä thui ö te vi.

⁵Nang ce lä vaihi mätang bälai ö te vi. Tungaila hini lä Säthaw pre üng aeteng khaw te khimi-a lawng ö hethang tähang vi. Hini angxynlyng na lä Säthaw üng tärae cei te tüng vi näte tea mätü te vi dy.

⁶Säthaw lä kätüng khaw-a tärae cei te vi. Nang ce tea mätang bälai-a sa saite khimi na tea lä Säthaw ma tärawitha haile tyng ai.

⁷Tukha nang ce hai kai ce mangtä vaihi mätang bälai saite khimi na tea lä Säthaw ma säbawng ai. Hini na lä Areng Isu Khrista Känipre mang üng ly haile be te kätü-a, tyng khaw vi ai. Äni üng haidae awng saite angtautha na lä Äma hai mangtä maibälai hai tho ö ai.

⁸Säthaw lä Äma tea elekhei sa saite na hai mä-ai üng Areng Isu üng Angthang Kähawi tängai y saite na tea lä dengpy ai.

⁹Areng Isu lä äni ce tea dungtäsa täphra saite hai deng py vi ai. Äni ce bung lä Säthaw ma äma te üng täprei kha Äni üng leng saite haidae lä äma üng hai äni ce tea hanglaw hai vi ai.

¹⁰Areng Isu ly haile be te kätü-a, Äni tea yng saite khimi angxynlyng na lä tämö khai ea cangxei kha bälaw ö ai. Kai ce ma thui saite Äni üng anghang tea nang ce lä yng te phüng-a, hini khimi ce thung-a nang ce la qa ö by vi ai.

¹¹Tukätephüng-a kai ce lä nang ce tähang aetang jawjaw ö te vi. Säthaw lä nang ce tea ka saite hai kaeteng khaw-a awng haw hethang säbawng he kai ce lä aetang pa ö te vi. Nang ce üng yng te hai ngai saite kälü kähawi na sa haw hethang haidae na äni ma nang ce tea py sy.

¹²Nang ce phüng-a, khimi ce lä mä-ai üng Areng Isu ämüng tea bälaw haw hethang kai ce lä aetang ö te vi. Tudylä Isu ma la nang ce tea bälaw by ai. Mä-ai üng Säthaw hai Areng Isu Khrista lä äma üng tähang kähawi hai-a hini aetang saite na tea lä mäthang vi ai.

2 Thesalonika 2

Säthaw üng Ubädi tea elekhei sa saite Kung

¹Yng saite kangby jä-ai na ä, mä-ai üng Areng Isu Khrista lä ly haile tyng be te kätü hai, Äma hai aeting hethang mä-ai bung lä Säthaw ma mangtä kácö ai te phüng kai ce lä nang ce tea mäny hai hethang ngai ö te vi.

²Khimi phütä na lä Areng üng Käni lä tyng rüng vi dy näkha thui ö vi. Khimi ce lä buisaw na üng lo, y käla, kai ce ma thui te lo na, y käla, cae tärü te phüng na thui ö vi ai. Hikä thui te thai dylä, nang ce lä jahaw-a bälung mawng kha aethüng y hethang nang ce tea aesi aebai kha kai ce lä thui hethang ngai ö te vi.

³Nang ce lä khimi ce ma kaeling kaemae sa saite tea yng ö hang ba. Ätephüng-a mei nädylä Areng Isu ly haile be y te käläng-a, khimi awng mang saite na ma Säthaw tea aety saite kätü lä tyng ai rawng. Honi kätü awng te kätü-a, Säthaw üng Ubädi tea elekhei sa saite kung lä tho vi ai. Äni bung lä Säthaw ma täphra ai.

⁴Äni lä Säthaw tea elekhei sa kha khimi ce ma Säthaw näkha ka ea cäphaw saite angxynlyng tea mäsang vi ai. Tukätephüng-a äni lä Säthaw üng Ingkäcai thung-a mäteng ma aety kha äma tea Säthaw-a aemäthi ea khimi qütä tea thui pa vi ai.

⁵Kai lä nang ce hai mangtä awng te thüng-a, hini phüng na nang ce tea thui leilae pyng saite tea aedawng haile tyng ö khü ba.

⁶Ubädi tea elekhei sa saite Kung tho y hethang mäkhanky saite na tea nang ce lä mäny ö vi. Äni lä Säthaw üng khai saite kätü-a khaw tho vi ai.

⁷Tätang khaw, Säthaw üng Ubädi tea elekhei sa hethang Setan lä khimi ce bung kangru-a the hethang aetawng rüng te vi. Tungaila hini haidae tea mäkhang saite lawngtä lä vaihi khytä awng te vi rawng. Äni bung Säthaw ma nähaija te kätü tyng y rytä lä, äni lä hikä sa jawjaw vi ai.

⁸Honi pyng-a Ubädi tea elekhei sa saite Kung lä tho ai. Tungaila Areng Isu ly haile be te kätü-a lä, särilo haetä hai Ubädi tea elekhei sa saite Kung tea täphra vi ai. Tukha Isu lä phung-ang hai ly kha Ubädi tea elekhei sa saite Kung tea haidae awng y king hethang sa pa vi ai.

⁹Ubädi tea elekhei sa saite Kung lä Setan angra üng haidae hai ly kha khimi ce tea kaeling kaemae sa hethang cangxei saite na, kamarae na hai äsäny cawngkhang saite na sa vi ai.

¹⁰Tukha äni lä käsi cawngkhang na hai pra saite lang-a awng te khimi na tea kaeling kaemae sa vi ai. Hini khimi ce lä Isu Khrista üng tüng saite lo Angthang tea tängai hethang ngai y te phüng-a, Säthaw lä äni ce bung aeqang haw pa ö y.

¹¹Äni ce lä Angthang Kähawi tängai y te phüng-a, Säthaw lä äni ce tea tüng y saite na tea yng hai pa vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä kaeling kaemae na sa saite Kung tea yng ö vi ai.

¹²Tukätephüng-a tüng saite Angthang Kähawi tea yng y käla, käsi sa te tea bälungrui sui saite angxynlyng na tea lä Säthaw ma tärae cei kha dengpy ai.

Yng te cakhi ö

¹³Areng Isu ma bälung aevaw saite yng te kangby jä-ai na ä, nang ce tähang-a kai ce lä Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw ö hethang kae te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä älawng sa te kätü-a ma, aeqang hethang nang ce bung re te vi dy. Äni lä Muilaw Käcai hai-a khimi käcai-a bälawng kha lo mitang tea nang ce üng yng te hai-a nang ce bung aeqang te vi.

¹⁴Kai ce üng Anghang Kähawi thui saite hai-a Säthaw lä nang ce bung ka te vi. Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng phung-ang tea nang ce lä qa haw hethang nang ce bung ka te vi.

¹⁵Tukätephüng-a yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce üng yng saite lä ca ö khi ba. Kai ce lä nang ce tea älo hai läsy, cae hai läsy, mätu pyng saite na tea lä yng khü jawjaw ö ba.

¹⁶⁻¹⁷Mä-ai üng Areng Isu Khrista hai Pä-ai Säthaw ma mä-ai tea bälung aevaw kha tähang kähawi hai-a, dungtäsa aethaw dang saite hai aethang khai saite py te vi. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw lä nang ce üng bälung na tea aethaw py kha hawi saite angxynlyng na thui hethang hai, kälü sa khü jawjaw ö hethang säbawng sy.

2 Thesalonika 3

Kai ce tähang aetang pa ö

¹Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä kai ce tähang aetang pa ö jo ba. Areng Isu üng Anghang Kähawi aepreng dawde kha nang ce ma Anghang Kähawi yng ea tängai te kätyng, thai saite khimi qütä la tängai haw hethang aetang pa ö jo.

²Säthaw ma käsi sa kha hawi y saite khimi na te üng kai ce bung bälawi hethang la aetang pa ö ba. Ätephüng-a mei nädylä Anghang Kähawi thai saite khimi qütä lä yng y te phüng-a vi.

³Tungaila Areng lä äma thui pyng saite tea lä sa vävawi te vi. Tukha äni lä nang ce tea aethaw py vi ai. Setan angra ma nang ce tea käsi sa haw y hethang nang ce bung Areng ma aedung pa vi ai.

⁴Nang ce lä kai ce thui saite särilo vaihi tängai te kätyng, vaimaw mang-a la tängai jawjaw vi ai näte, kai ce lä Areng hai-a bälung ae-y khü öte vi dy.

⁵Nang ce tea Säthaw lä matangtä bälung aevaw mei näte Areng Isu Khrista ma mätü sy. Areng tea khimi ce ma mätangca-a sa te kätü-a, äni üng änawngsa te phüng lä nang ce tea mäny hai sy.

Kälu sa hethang kae

⁶Yng saite kangby jä-ai na ä, aethawli saite na hai mätu pyng te lo na tängai y käla yng saite khimi angxynlyng na tea lä aehi ö. Hini täru te lo lä mä-ai üng Areng Isu Khrista üng py saite aenae hai-a, nang ce tea kai ce lä thui ö te vi dy.

⁷Nang ce lä kai ce üng sa te täthei sa jawjaw hethang kae näte nang ma ce khekhe ma mäny ö te vi dy. Kai ce lä nang ce hai mangtä awng te thüng-a, kai ce lä aethawli ö te y.

⁸Tukha ävang py y käla, kai ce lä äjawng-a khimi ce üng bö ca ö te y vi. Honi jüng-a, nang ce lä kai ce tea mäcaw mänei te bälungbi hai y hethang tähang kai ce lä aethawli y käla kärung käni aethaw rae kha kälu sa ö te vi.

⁹Tätang khaw, nang ce ma mäcaw mänei hethang nang ce tea kai ce lä mäkäi hethang aenae awng te vi. Tungaila kai ce sa saite täthei nang ce tea sa hai hethang ngai te phüng-a, kai ce lä hini kätyng sa ö te vi.

¹⁰Kai ce lä nang ce hai mangtä awng te kätü-a mäteng ma, kai ce ma “Kälu sa hethang ngai y saite tea lä mäcaw mänei hang” näkha särilo hai thui leilae ö pyng te vi dy.

¹¹Aethawli saite khimi phütä na lä nang ce thung-a awng näte kai ce lä thai pyng te phüng-a, kai ce lä hini angxynlyng na thui ö te vi. Äni ce lä kälu la sa ö te y. Hikäti khimi ce lä, khimi käläng na tea xu hai aetütü ö te kae vi.

¹²Hokäti khimi ce tea kai ce lä äma ce ca nei haw hethang tähang-a, kälu tea khüsälü-a sa haile tyng hethang Areng Isu Khrista ma py saite aenae hai-a thui kha mäci ö te dy.

¹³Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä hawi saite kälu sa hethang aethawsi ö hang ba.

¹⁴Nang ce thung-a kai ce ma hini cae hai täriü kha thui pyng saite lo tängai y te khimi awng dylä, äni lä ämi mei näte khimi qütä tea mäny hai khü kha äni hai lä rawijae aesa ö hang ba. Tudylä hikä sa te hai-a äni lä saerae ai mang.

¹⁵Tungaila äni tea täre lawngtä kätyng dawng y käla, yng saite kangby jä-ai lawngtä kätyng khai kha pring pa.

Pawlae üng kangkhüng cibai sa te lo äni ce tea thui pa

¹⁶Awngneng te kä py Kung, Areng Isu, ma nang ce tea aeting saite angxynlyng na thung-a awngneng saite py jawjaw sy. Areng lä nang ce angxynlyng hai mangtä awng sy.

¹⁷Kai, Pawlae, ma hini kangkhüng üng cibai sa te lo kai üng kö hai nang ce tea täriü te vi. Hini lä kai te üng tha khe saite cae angxynlyng na üng säny vi dy.

¹⁸Mä-ai üng Areng Isu Khrista te üng tähang kähawi käleng lä nang ce angxynlyng tea awng sy.

1 Timothe

1 Timothe 1

¹Mä-ai aethang khai saite Isu Khrista hai Aeqangkung Säthaw üng särilo hai-a, Isu Khrista üng angkawtha kai, Pawlae, ma hini cae täri te vi.

²Yng saite phüng-a nang lä kai üng cäpaw tätang kätyng awng te, Timothe ä, nang tea hini cae kai lä täri te vi. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma tähang kähawi, bäheng saite hai awngneng saite nang tea py jo sy.

Kätüng y mätu saite särae na tea sädi py pa

³Makedonia khö-a kai ly he aetawng te kätü-a, nang lä Ephesi märü-a awng hethang mäci te vi. Ätephüng-a mei nädylä nang lä kaesyng y-a mätu saite särae na tea mäkheng hethang särilo thui haw ai.

⁴Kangsi kangjaw na cäkae kangrüng thung-a tenglei y thui saite na hai ceng kaesui kaebeng na phüng, kätü bärang kha thui y hethang äni ce tea nang lä särilo hai mäkheng ba. Hini na phüng-a khimi ce lä aejaw aemang ö te vi. Hini na lä äni ce ma yng te hai-a Säthaw üng kälü sa hethang säbawng haw te y.

⁵Hini särilo üng mawkung lä yng saite na üng lawng lawngtä tea bälung aevaw saite vi. Hini bälung aevaw te na cai saite bälung hai, käsi sa y näkha mäny saite hai kätüng yng saite bälung awng saite khimi na lä dang haw ai.

⁶Tungaila kätüng y mätu saite särae na lä hini Säthaw üng ngai saite na tea khaisö ö te vi. Hini jüng-a, äni ce lä älo aetütü na phüng thui ö xyng te kae.

⁷Äni ce lä Mosi üng Ubädi mätu saite särae na-a aelawng hethang ngai ö vi. Tungaila äni ce lä äma ce thui saite phüng na tea mäny ö y. Äni ce lä ae-y nae hawi vi näkha thui te älo tea äma ce mäteng ma mäny ö te vi.

⁸Säthaw üng Ubädi na kätüng-a mätu dylä, Ubädi lä hawi vi näte mä-ai lä mäny ö dy.

⁹⁻¹⁰Säthaw lä khimi cüng saite na tähang Ubädi lä py te y näte mä-ai la mäny ö te by. Säthaw üng Ubädi tängai y saite khimi na, Säthaw tea elekhei saite

khimi na, Säthaw tea tämö khai y saite khimi na, hunghö sa jawjaw saite khimi na, Säthaw kängai-a awng y saite khimi na hai Säthaw tea mäny hethang ngai y saite khimi na tähang lä Ubädi py te vi dy. Hini Ubädi lä äma ce üng nä-awi pä-ai na hai khimi kälang na tea bädü saite na, täkübajang sa saite na, nawngmädi tingtawi, nawngmäcaw tingtawi mangtä i saite na, khimi ce bung ne kha mawsawng tangnae sa hai he khimi kälang na tea jaw saite na, kaeling lo thui saite na, älo mitang thui hethang äni ce aedo pyng saite kätü-a mäteng ma kaeling sa saite na, Säthaw phüing kätüing mätu te tea elekhei sa saite na tähang Säthaw lä Ubädi py te vi.

¹¹Hini mätu saite kätüing lä cangxei saite Säthaw üng phung-ang phüing Angthang Kähawi hai mangtä aebäla te vi. Hini lä Säthaw ma kai tea sa hai saite kälu vi dy.

Pawlae ma Isu Khrista tea kawng te lo thui pa

¹²Mä-ai üng Areng Isu Khrista tea kai lä kawng te lo thui dy. Äni lä kai tea aethaw py te vi. Äni üng kälu sa hethang re kha ae-y haw saite khimi lawngtä kätyng-a kai bung aedawng hai pa te phüing-a vi.

¹³Kai lä jangni-a Isu lä Khrista phüing käsi na thui kha yng saite na tea mätang bälai-a älang chawngkhang hai sa kha säkälö khü ngaila Khrista lä kai tea bäheng te vi. Ätephüing-a mei nädylä kai ma käsi sa saite tea mäny y te lä Khrista tea yng pa y te phüing-a vi.

¹⁴Mä-ai üng Areng lä kai tea tengxyng y tähang kähawi py te vi dy. Kai la äni tea yng kha khimi kälang na tea bälung aevaw haw hethang sa te by vi dy. Ätephüing-a mei nädylä kai lä Isu Khrista hai bungtä awng te vi dy.

¹⁵Hini thui saite lo lä ae-y nae hawi kha yng king hethang aeteng khaw te na vi. “Isu Khrista lä hunghö sa saite khimi na bung aeqang hethang älawng qawng-a ly te vi dy.” Honi hunghö sa saite khimi angxynlyng na qawng-a kai lä hunghö saky te vi.

¹⁶Tungaila Säthaw lä kai hunghö sa saite na thung üng käsiky tea bäheng phi te vi. Ätephüing-a mei nädylä Isu Khrista üng änawng saky saite phüing lä kai te mang hai-a khimi ce tea mätü hethang ngai hai te vi. Tukha äni tea yng

saite khimi na lä äma ce tea hini kätyng änaungsa ai näte tea mäny hethang ngai hai te vi. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw ma khimi ce tea lä dungtäsa hing saite dang hethang ngai hai te vi.

¹⁷Dungtäsa pyng saite Sanphrang, dungtäsa hing saite, ämi ma la nung haw y saite, lawngtä xyng awng saite, Säthaw tea dungtäsa tämö khai te hai bälaw jawjaw sy. Amen.

Pawlae ma Timothe tea aethaw py pa

¹⁸Kai üng cäpaw Timothe ä, buisaw phütä na ma nang sa hethang phüng thui rüing vai saite na kätyng kai lä nang tea hini särilo py te vi. Tukätephüng-a Angthang Kähawi tähang kähawi-a aety hethang buisaw na ma thui saite lo na lä nang tea säbawng hai vi ai.

¹⁹Nang lä käsi sa y näkha mäny te hai Khrista tea yng khi ba. Khimi phütä lä käsi kähawi mäny saite bälung tea khaisö ö te vi. Tukätephüng-a äni ce lä yng haw ö y vi dy.

²⁰Äni ce thung-a Humenai hai Alesanda ni la qa hawi te vi. Kai lä änini bung Setan angra üng kö thung-a a te vi dy. Honi hai-a Säthaw phüng änini ma käsi thui haw y hethang aetu hawi sy.

1 Timothe 2

Kangkawng thung-a mangtä aetang ö

¹Tukha khimi angxynlyng na tähang awng mang-a nang ce aetang pa hethang kai lä angcü-a ma mäci te vi. Säthaw tea khimi angxynlyng na tähang aesi aebai pa hethang, äni ce üng kängai na mäcai pa hethang hai äni ce tähang kawng te lo thui pa.

²Sanphrang na hai aecörae mätawngky angxynlyng na tähang, kähawi-a aetang pa ö. Tudylä mä-ai lä awngneng te hai derui deso-a awng haw ö ai. Tukha mä-ai la Säthaw üng kängai hai käcai-a awng haw ö ai.

³Hini lä hawi kha mä-ai bung aeqang pa saite Säthaw tea kawng hai te vi.

⁴Säthaw lä khimi angxynlyng na bung aeqang kha älo mitang mäny hethang ngai hai bawi te by vi.

⁵Ätephüng-a mei nädylä Sāthaw lä lawngtä xyng awng kae. Khimi ce hai Sāthaw säla-a aede hethang sa haw pa saite Kung lä Khrista Isu lawngtä xyng kae vi.

⁶Äni lä khimi qütä aelawi hai hethang äma üng hing saite aepy kha dü pa te vi dy. Sāthaw ma khai khaw te kätü-a, hini angthang lä khimi qütä tea thai hai te vi dy.

⁷Honi phüng-a Sāthaw lä ceng käläng na tea yng saite hai älo mitang phüng-a angthang thui hethang angta-wtha-a kai bung re te vi. Kai thui saite lä lo mitang vi. Kaeling y lyng.

⁸Kai lä Sāthaw tea cāphaw hethang aeting saite mityng qütä üng nawngmäcaw na tea kăcai-a awng kha aetang hethang äkö na täryng hai hethang ngai te vi. Äni ce lä kädawtho y kăla lawng lawngtä aejaw aemang y hethang kae.

⁹Nawngmädi na tea la khimi ce üng ämi kaepi-a hai khimi qütä äni ce tea tämö khai he kaeteng-a aekhu aena hai hethang kai lä ngai te vi. Äni ce üng äsang na lä kanglai pro-a aesa ö hang. Äni ce lä sui na, khawisäling kälung na hai ävang ting bārai saite kă-o, nitha na la aemäthy hethang kae ö y.

¹⁰Sāthaw üng kängai-a hing saite nawngmädi na lä khimi käläng na tea säbawng ö sy. Hikä sa te hai äma ce tea äcae kähawi aesa ö te vi dy.

¹¹Nawngmädi qütä lä Sāthaw üng phüng aetu ö sy. Hokä mätu saite särae na tea äni ce lä tämö khai ö sy.

¹²Nawngmädi na ma kangkawng thung-a nawngmäcaw na tea mätu kha äni ce tea pyng hai hethang kai lä ngai te y vi. Nawngmädi na lä sitäri-a awng hethang kae.

¹³Ätephüng-a mei nädylä Adam bung angcü-a Sāthaw lä sa te vi dy. Tupyng-a ni Evi bung sa te kae.

¹⁴Setan lä Adam tea kaeling thui te y. Nawngmädi tea ni thui te kae. Tukha nawngmädi lä hunghö sa te kung-a aelawng te vi dy.

¹⁵Nawngmädi na lä caw na aepeng te hai-a aeqang te dang ö vi ai. Äni ce lä Isu Khrista tea yng saite, khimi ce tea bälung aevaw saite, cai saite hai khimi ce ämi kaepi-a Säthaw üng kängai-a hing jawjaw dylä Säthaw ma äni ce bung aeqang pa ö ai.

1 Timothe 3

Kangkawng üng mätawngky na

¹Hini lä ae-y nae hawi saite lo na vi. Kangkawng üng mätawngky-a lawng hethang ngai saite khimi dylä, äni üng ngai saite lä tengxyng y hawi bärai vi.

²Tukätephüng-a äni lä khimi ce ma cy haw y hethang kae. Äni lä änawngpui lawngtä xyng ni awng he kae. Äni lä äma tea aeküng saite, bälunghae saite hai hing hethang kae. Khimi ce ma tämö khai saite khimi-a lawng te hai angvüng angvaw na tea lady kha mäcaw mänei hethang kae. Khimi ce tea la Säthaw üng anghang hawi hai pilai mätu kaw saite khimi lawng hethang kae.

³Äni lä Cäpje tui neipro hethang kae y. Aejaw aemang rungrang hethang y käla bälung kähawi awng te hai awng pü he kae. Tangkae tea ngai ngae he kae y.

⁴Äni lä äma üng ingthung takö tea kähawi-a bälung bäcai hethang kae. Äni üng caw nade angxynlyng na lä äma üng lo tängai kha tämö khai hethang mätu he kae.

⁵Khimi lawngtä lä äma üng engthung takö tea kähawi-a bälung bäcai hethang kaw y dylä, Säthaw üng khimi na tea bälung bäcai haw y lyng.

⁶Säthaw tea yng saite khimi kangthae lawng hethang kae y. Y dylä äni lä bälung leng lae ai. Hokä dylä Säthaw ma Setan angra tea deng py te kätyng-a äni tea la deng py by ai.

⁷Yng y saite khimi na ma kangkawng mätawngky lawngtä lä tämö khai saite khimi lawng hethang kae. Hokä dylä yng y te khimi na ma äni tea ämüng täphra haw y lyng. Äni lä Setan angra üng mäthang-a la aemang y lyng.

Kangkawng üng bähawi kung na

⁸Hini kätyng-a kangkawng üng bähawi kung na la khimi ce ma tämö khai te khimi lawng ö hethang kae. Älo mitang thui saite khimi na lawng hethang kae. Cäpje tui neipro y saite na, tangkae tea ngai ngae y saite na lawng he kae.

⁹Säthaw lä äni ce tea täphawng saite lo mitang käthu tea äni ce lä yng khi ö hethang kae. Käsi kähawi mänykaw saite bälung hai sa tämang te awng y näkha aedawng saite khimi na-a lawng ö hethang kae.

¹⁰Yng saite khimi na ma bähawi kung lawng hethang ngai saite khimi ce tea lä käny mang hethang kae. Äni ce tea sa tämang saite nung y dylä, mätaungky kälu na sa ö mai sy.

¹¹Honi kätyng-a mätaungky na üng änaungpui na lä khimi ce ma tämö khai saite nawngmädi na lawng ö hethang kae. Khimi ce phüing käsi thui rungrang hethang kae y. Äni ce lä äma ce tea aeküing hethang kae. Kätü qütä khimi ce üng ae-y nae hawi saite nawngmädi na lawng ö hethang kae.

¹²Mätaungky na lä nawngpui lawngtä xyng awng hethang kae. Nade na hai engthung takö na tea kähawi-a bälung bäcai kaw hethang kae.

¹³Bähawi kung üng kälu tea kähawi-a sakaw saite na tea lä khimi ce ma tämö khai ai mang. Äni ce lä ri te, aejae te awng y käla Isu Khrista tea yng saite Angthang khimi ce tea thui haw ö ai.

Ho saite phüing

¹⁴Kai lä nang awng tea Ephesi märü-a qae y te kätü-a tyng hethang aethang khai tätang ngaila, hini täru saite lo na nang tea täru te vi.

¹⁵Ätephüing-a mei nädylä kai qae mai dylä, Säthaw üng engthung khaw lawng saite kangkawng-a, yng saite na makä sa kha awng ö ai mei näte nang tea mäny hai hethang kai lä ngai te vi. Ing aeling hai aenyng nae lä ing tea ca hai te vi. Honi kätyng kangkawng lä Säthaw üng älo mitang ma cakhi hai te vi dy.

¹⁶Ho ea khai saite na tea Säthaw ma mä-ai tea täphawng saite na lä cangxei hethang hawi bärai vi. Honi tea ämi ma eja haw y lyng. Khrista lä khimi

cüngtang-a aelawng vi dy. Muilaw Käcai hai-a mä-ai tea Isu lä Säthaw üng Cäpaw tätang vi näkha mätü vi dy. Äni bung lä Känipre angdawtha na ma nung ö vi dy. Äni üng angdawtha na lä äni üng phüing ceng qütä na tea thui ö te vi dy. Hini älawngpre mityng qütä üng khimi na lä Äni tea yng ö dy. Säthaw ma Äni bung lä Känipre-a nähaija vi dy.

1 Timothe 4

Kätüing y mätu saite särae na

¹Muilaw Käcai ma aenysy-a thui saite lä kangkhüing üng käni-a, khimi phütä na lä kätüing khaw yng saite tea khaisö ö ai. Äni ce lä kaeling sa saite angra na üng lo tängai ea, angra na üng mätu saite na te mang-a hui ö vi ai.

²Honi khimi ce lä älo mitang mätu hethang käjüing aesa kha kaeling thui ö te kae. Khimi lawngtä lä süng käbi phi hai äma kö kang dylä sa pitui kha naw te aeny y vi dy. Honi kätyng äni ce la käsi kähawi mäny saite bälung awng ö y vi dy.

³Äni ce lä khimi ce tea ingthawng sa hethang kae y näte hai, käca känei phütä na tea ca hethang kae y näkha mätu ö te vi. Tungaila Säthaw lä käca känei angxynlyng na tea sa saite Kung vi. Yng ea lo mitang mäny saite khimi na lä Säthaw tea kawng te lo thui kha ca haw ö te vi.

⁴Säthaw ma sa saite angxynlyng na lä hawi vi. Tukätephüing-a mä-ai lä Äni tea kawng te lo thui ea ca dylä, käca känei phütä tea lä jae hethang ngai y lyng.

⁵Säthaw üng lo hai aetang te phüing-a, käca känei angxynlyng na lä cai vi dy.

Isu Khrista üng mawsawng kähawi

⁶Nang lä hini kai üng täru te lo yng saite khimi na tea mätu dylä nang lä Isu Khrista üng mawsawng kähawi-a aelawng ai mang. Nang lä nang ma üng yng saite hai tängai kha mätu saite kähawi hai Säthaw ma nang tea aethaw py vi ai.

⁷Säthaw hai aesui y saite cäkae kangrüing na tea lä aehi tätang khü ba. Honi jüing-a Säthaw üng ngai te hai hing hethang nang lä aetu ba.

⁸Khimi lawngtä äma üng ätabung-a aethaw awng hethang aethaw aesa bärai te lä hawi vi. Tungaila Säthaw üng kängai-a awng ea hing hethang aethaw sa dylä hawiky vi. Honi kätyng aethaw sa te lä, hini älawngpre-a hing te hai, vaimaw mang tähang hing te lä ävang ting bärai vi.

⁹Vaihi kai ma thui saite lä lo mitang kha ae-y nae hawi ea yng king hethang aeteng khaw te lo na vi.

¹⁰Hini lo phüng-a, mä-ai lä hikä sa hethang aethaw sa ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä mä-ai lä hing tätang saite Säthaw tea aethang khai te phüng-a vi. Äni lä khimi angxynlyng na üng Aeqangkung vi. Äni tea yng saite khimi na bung lä aeqang lyng pa te vi.

¹¹Kai ma tärü pyng saite lo na yng saite khimi na tea mätu kha tängai hethang särilo hai thui pa.

¹²Nang lä khösäning na te phüng-a, ämi ma la mäthi y te awng hang sy ba. Nang lä älo aepe saite, hing saite, khimi käläng na tea bälung aevaw saite, yng saite, sa tämang y käla awng saite hai yng saite khimi na tähang aetu hai nae lawng sy ba.

¹³Kai tyng te khytä, Säthaw üng Caekäcai tea yng saite khimi na maw-a, phai pa, thui pa te hai mätu hethang kätü aela ba.

¹⁴Nang lä Muilaw Käcai ma py te sa kaw saite tea aedawng ba. Kangkawng üng mätawngky na ma nang qawng-a äkö thyng kha aetang ea Säthaw lä buisaw na üng lo hai-a, nang tea lä Muilaw Käcai üng sa kaw saite py pyng te vi dy.

¹⁵Hini kai tärü saite na aethaw aela kha sa ba. Honi na tea nang lä tängai khü ba. Tudylä khimi qütä ma nang üng ryng saite yng te tea nung haw ai.

¹⁶Nang üng hing saite hai mätu saite lo na tea lä sädi khai khü ba. Hini na tähang nang lä aethawsi y käla sa jawjaw ba. Hini kätyng nang sa dylä, nang hai nang üng lo tängai saite khimi na tea lä Säthaw ma aeqang vi ai.

1 Timothe 5

Yng saite na tea rui hethang kälu

¹Nang qawng-a nawngmäcaw mätaungky lawngtä tea lä älo aethaw paitae hai pring pa hang. Äni tea lä nang üng äpä-ai kätyng tämö khai kha älo hai aepe pa. Nang qawng-a nade nawngmäcaw na tea lä äkangby na kätyng thui ba.

²Nawngmädi mätaungky na tea lä änä-awi na kätyng tämö khai kha nang ma qawng-a nade saite nawngmädi na tea lä ticaw na kätyng älo aepe ea bälung käcai hai thui ba.

³Säbawng kha mäcaw hethang amäjy awng y saite lömai nä-awi na tea lä tämö khai kha säbawng pa.

⁴Tungaila lömai nä-awi lawngtä tea caw nade na, y dylä kätö käteng awng dylä äni ce lä aely lengky te hai engthung khaw-a awng saite khimi na tea säbawng ea Säthaw üng kängai kätyng hing te mätü ö sy. Honi kätyng-a äni ce lä äma ce üng nä-awi pä-ai na hai kangsi kangjaw na tea säbawng te hai tärawitha haile tyng ö te vi dy. Äni ce hini kätyng sa ö te lä Säthaw tea kawng hai te vi.

⁵Nang ma säbawng hethang ngai saite lömai nä-awi lä äni tea säbawng hethang ämi la awng pa y. Honi kätyng nawngmädi lömai lä äma tea säbawng hethang tähang Säthaw tea kädüng kädang aetang jawjaw kha aethang khai te hai awng saite nawngmädi lawng he kae.

⁶Tungaila äma üng kängai xyng-a awng kha Säthaw hai aesui y-a awng saite nawngmädi lömai lä hing ngaila dü rüing te vi dy.

⁷Hini täru saite lo na yng saite khimi na tea la thui pa jo. Tudylä äni ce tea ämi lawngtä ma la sa tämang saite awng näkha cy haw y ai mang.

⁸Khimi lawngtä lä äma üng amäjy na tähang hai äma üng engthung khaw tea mäteng ma rui hethang ngai y dylä, äni lä Khrista tea yng y näkha mätü te vi. Honi khimi lä Khrista bung mäny y saite khimi qawng-a siky vi dy.

⁹Khösäning rui täru cang y saite nawngmädi lömai dylä, lömai na üng ämüing cae-u thung-a täbawi kha täri sy. Äni lä äma üng nawngpaw lawngtä xyng hai cakhi-a awng hethang kae.

¹⁰Äni lä khimi ce tea säbawng saite khimi vi näte tea khimi käläng na ma lä mäny ö bawi vi. Honi lä caw nade na tea kähawi-a mäsang saite, angvüing angvaw na bung äma üng ing-a lady kha mäkung saite, yng saite na üng äkho na tea mäse saite, mätang saite na tea säbawng saite hai kälü kähawi angxynlyng na sa jawjaw hethang äni lä kae vi.

¹¹Säning rui täru täkui üng lömai nä-awi na bung lä lömai na üng ämüing cae-u thung-a täbawi kha täri pa ö hang. Äni ce lä nawngpaw nang haile tyng hethang bälung kaedawng awng dylä, äni ce lä Khrista üng kälü sa hethang tämang ö ai.

¹²Tukha äni ce lä angcü üng Khrista tea aedo saite älo täphra te phüing-a, Säthaw ma äni ce tea lä deng py vi ai.

¹³Hokä cang y, honi lömai nawngmädi känä na tea lä kangkawng ma mäcaw dylä, kälü sa ö y vi ai. Äni ce lä khimi ce ing qütä dawnghang ly tütü kha äma ce üng kätü tea bärawng ö te vi. Hokä äni ce lä aethaw kälü na lawng te cang y, äni ce lä khimi ce phüing thui rungrang te hai khimi ce tea xhu hai saite älo na, hai äni ce thui he hawi y saite na phüing thui ö te vi.

¹⁴Tukätephüing-a lömai nä-awi säning känä na lä nawngpaw na nang haile ea caw nade na dang kha äma ce üng engthung na tea rui ö hethang kai lä mäci te vi. Tudylä mä-ai üng bälung kae-i na ma yng saite na tea cy hethang awng ö y ai.

¹⁵Lömai nawngmädi phütä na lä Säthaw te mang aekö haile te hai ma Setan angra tea hui ö te vi näte lä tünghaw vi dy.

¹⁶Yng saite nawngmädi na üng engthung-a nawngmädi lömai na awng dylä, äni ce lä honi na tea säbawng pa hethang kae. Kangkawng lä honi äma ce üng engthung na thung-a awng saite nawngmädi lömai na tea mäcaw

hethang kae y. Tudylä kangkawng lä mitang khaw säbawng hethang ngai saite lömai na tea lä hawihai pailai säbawng haw ai mang.

¹⁷Kangkawng tea kähawi-a rui saite mätawngky na tea yng saite na lä tämö khai ea bälung aepy bärai te hai tangkae phawisae na hai säbawng ö hethang kae. Äni ce lä Säthaw üng anghang mätu ea thui te phüing-a, äni ce tea lä tämö khai hethang aeteng te vi.

¹⁸Caekäcai-a thung-a, “Caw aeti saite raebawi üng täbawng tea lä tämüing pa hang” näkha awng vi. Vai käläng mang-a awng saite losai haetä lä, “Kälu sa saite khimi lä äma üng sa te ävang na dang hethang aeteng vi” näkha awng te vi.

¹⁹Khimi lawngtä lä kangkawng mätawngky tea hunghö sa näkha cy dylä, tängai ö hang. Khimi lawng ne, lawng thungtä ma äni tea hunghö sa näkha thui xang ea ni tängai ö kae ba.

²⁰Hunghö sa saite mätawngky tea lä yng saite angxynlyng na üng maw-a pring pa. Honi kätyng sa dylä, mätawngky käläng na lä hunghö sa hethang ri ö ai mang.

²¹Säthaw üng maw-a, Isu Khrista hai re saite Känipre üng angtawtha na üng maw-a, hini täru saite lo na tea täphü te awng y hethang hai, mimai kheng y hethang kai lä nang tea särilo hai thui khü te vi.

²²Mätawngky sa hethang khimi lawngtä üng äqawng-a, nang üng äkö na thyng dawde hang ba. Tukädylä äni üng sa saite hunghö thung-a nang la qa te kätyng by kae dy. Nang ma ma hunghö sa y hethang sädi khai ba.

²³Nang lä tui ma qaitä xyng nei hang. Nang lä naw leilae te hai äjo kånaw awng te phüing-a, Cäpje tui äje cäcaw nei jo.

²⁴Khimi phütä na üng hunghö sa te na lä aeny lyng te vi. Honi hunghö na tähang-a Säthaw lä äni ce tea deng py ai näte mäny haw vi. Tungaila khimi phütä na lä kangru mang-a hunghö sa ö te vi. Khimi käläng na lä honi hunghö tea kangkhüing mang-a lä nung ö ai.

²⁵Hini kätyng-a, khimi phütä na üng kälu kähawi tea mäny praw haw te vi. Khimi kälang na lä kangru-a kähawi sa ngaila, kangkhüng mang-a lä khimi qütä ma mäny ö ai mang.

1 Timothe 6

¹Mawsawng qütä lä äma ce üng ingkung na tea tämö khai hethang kae. Tukä dylä Säthaw üng ämüng hai mä-ai üng mätu saite tea ämi ma la thui rungrang hethang dang y lyng.

²Inkung na lä yng saite na dylä, äni ce lä Khrista phüng-a kangby jä-ai na lawng by vi dy näkha tämö khai y käla awng ö hang. Äni ce lä äma ce üng ingkung na tähang mawsawng kälu sa rae hethang mäteng ma kae ö te vi. Äni ce üng kälu hai-a ävang dang te khimi na lä yng saite na hai Khrista hai-a bälung aevaw saite na lawng ö vi dy. Hini älo na nang ma äni ce tea mätu kha mäci pa ö ba.

Kätüng y mätu saite särae na

³Khimi phütä na lä tüng y saite älo na mätu ö vi. Honi na lä mä-ai üng Areng Isu Khrista ma mätu saite älo mitang na hai aebäla te y. Kätüng mätu saite na lä Säthaw üng kangai hing saite na tea säbawng ö te vi.

⁴Kätüng y mätu saite khimi na lä äte la mäny y käla bälung leng ö te vi. Äni ce lä ae-e hethang älo bälung na phüng aejaw aemang saite tea ngai ö xüng te vi. Honi älo na lä pä-e saite, ae-e saite, khimi ce phüng thui rungrang saite, khimi kälang na phüng käsi dawng saite, hai lawng lawngtä teng lei y te aekäsi saite na lawng ö te vi.

⁵Hini kätüng y mätu saite särae na lä äma ce tingtawi ae-e hethang ngai jawjaw kha tüng te, tüng y te tea mäny haw y saite khimi na vi dy. Äni ce lä Säthaw phüng mätu saite lä tangkae dang hethang älang haetä vi näkha aedawng ö te vi.

⁶Tungaila mä-ai lä Säthaw üng kangai sa kha Säthaw ma py saite hai bälung kawng ea awng hethang mä-ai tähang hawiky te vi.

⁷Hini älawngpre-a mä-ai lä aepeng te kätü-a, äte haetä la nähai ö te y. Dü te kätü-a lä mä-ai hai mangtä äte haetä la nähai haw ö te y.

⁸Mä-ai tea aely ngai saite käca känei hai aekhu aena nae awng dylä, bälung kawng hethang kae.

⁹Tawngnang hethang ngai saite khimi na tea Setan lä hunghö sa hethang the pa vi. Äni ce lä kangthö na üng kängai hai ae-aw saite bälung phüng-a, mä-ai ma tea mätang bälai te hai Säthaw lä äni ce tea deng py vi ai.

¹⁰Tangkae phawisae tea bälung aevaw te lä käsi angxynlyng na üng älangdüng vi. Khimi phütä na lä tangkae dang hethang ngai phi te phüng-a, äma ce yng saite na tea kädephae ö te vi. Äni ce lä mä-ai ma tea aeteng hai thung te kätyng nawphi rung khytä sa ö te vi.

Pawlae ma kangkhüng üng täru saite lo

¹¹Säthaw tea yng saite Timothe ä, nang lä Säthaw hai aesui te vi. Tukätephüng-a nang lä honi angxynlyng na tea aehi ba. Tukha kácüng saite, Säthaw üng kängai-a awng saite, yng saite, bälung aevaw saite, änawngsa saite hai bälung kähawi awng hethang nang lä aethaw aesa ba.

¹²Täre aety jawjaw saite reisa kähawi kätyng, nang lä Khrista tea yng jawjaw ba. Säthaw ma nang tea dungtäsa hing saite dang hai hethang ka te vi. Tudylä dungtäsa hing saite tea nang lä cakhi-a süng khü ba. Nang lä khimi ce maw-a Khrista tea yng saite phüng thui pyng te vi dy.

¹³Hing hethang äte angxynlyng na py saite Säthaw hai Pontia Pilata mätawngky üng maw-a älo mitang tho saite Isu Khrista üng maw-a, nang tea kai lä särilo thui te vi.

¹⁴Sa tämang y käla Säthaw üng särilo tängai ba. Tudylä mä-ai üng Areng Isu Khrista ly haile tyng y rytä lä, ämi ma la nang tea cy haw y ai mang.

¹⁵Säthaw ma üng khai rüng saite käni-a, Khrista lä ly haile ai. Säthaw lä bälaw hethang aeteng khaw saite lawngtä xyng awng te Sanphrang vi. Äni lä sanphrang na üng Sanphrang hai areng na üng Areng vi.

¹⁶Dungtäsa hing saite lawngtä xyng lä Äni vi. Ämi lawngtä ma la äteng-a ly haw y kaevang pheng saite thung-a Äni lä awng te vi. Äni bung lä ämi lawngtä ma la nung vai y, nung la nung haw y. Khimi ce ma Äni tea tämö khai ö kha Äma üng haidae lä dungtäsa awng jawjaw ai. Amen.

¹⁷Vaini älawngpre-a tawngnang saite khimi na tea bälung leng y hethang särilo hai thui pa. Äni ce lä äma ce üng tangkae na qawng-a ae-y y hethang thui pa. Tangkae lä la dawde haw te phüng-a vi. Honi jüng-a äni ce lä Säthaw tea ae-y hethang kae. Äni lä mä-ai kawng hethang angxynlyng na mäsaai y käla, awngmang-a py te vi.

¹⁸Khimi ce tea säbawng hethang thui pa. Äni ce lä hawi saite kälu na sa hethang kae. Khimi ce tea mäsaai y käla py hethang hai äma ce üng vyngsai na khimi kälang na tea bäri hethang äma ce üng ngai te kätyng äni ce tea mätu pa.

¹⁹Hini kätyng äni ce lä äma ce üng mawlang tähang vyngsai na mätung ö ai. Hini na lä äma ce üng hing hai hethang cakhi saite langdüng vi. Tudylä äni ce lä hing saite tätang dang haw ö vi ai.

²⁰Timothe ä, Säthaw ma nang tea ae-y kha sa hethang py saite kälu tea kähawi-a rui ba. Säthaw hai aesui y saite lo, aetütü saite lo, ävang ting y saite lo na tea aehi ba. Säthaw phüng tea elekhei sa kha kätüng y mätu saite bälunghae te na näkha näsaite na hai nang lä älo aepe kha kätü byng hai hang ba.

²¹Khimi phütä na lä hini mätu saite tea tängai ö vi dy. Hini hai-a, äni ce lä Khrista tea yng saite kädephae ö te vi. Säthaw üng tähang kähawi lä nang ce angxynlyng tea py jo sy.

2 Timothe

2 Timothe 1

Pawlae ma angcū üng aethaw py saite lo

¹Hini cae lä kai, Pawlae, te üng vi. Säthaw lä äma ma üng kangai-a Isu Khrista üng angta-wtha-a lawng hai hethang kai bung re te vi dy. Isu Khrista tea yng saite khimi na tea lä dungtäsa hing saite py hethang Säthaw ma älo aedo saite phüing thui hethang kai bung mäta-w te vi dy.

²Hini cae lä kai üng cäpaw khekhe kätyng bälung aevaw saite Timothe, nang, tea tä-rü te vi. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista ma nang ce tea tähang kähawi, bäheng saite hai awng-neng saite py sy.

Aethaw py saite lo

³Kai lä kai üng kangsi kangjaw na kätyng käsi kähawi mäny saite bälung käcai hai Säthaw tea cäphaw kha nang tähang kawng hai te vi. Kärung käni nang tea ämaw aedawng te hai kai lä nang tähang aetang jawjaw te vi.

⁴Mä-ai ni aeprei hawi te thüing-a, nang üng minaw tui aeqa saite na tea aedawng haile kha kai lä nang hai aeting tyng hethang ngaiphi te vi. Tukä dylä kai lä tengxyng y anghawtho haw ai.

⁵Nang üng yng tätang saite tea kai lä aedawng haile te vi. Nang üng kangsi nä-awi Lo-i, hai nang nä-awi Euni ni lä Isu Khrista tea yng te cakhi hawi te vi. Nang la vaihi änini kätyng yng te cakhi by vi näte kai lä ae-y khü te vi.

⁶Hikäte phüing-a kai üng äkö na nang qawng-a thyng kha aetang te kätü-a, Säthaw ma py te sakaw saite tea tawng haile king hethang nang tea kai lä sädi py te vi.

⁷Säthaw lä mä-ai tea ri saite bälung py te y vi. Honi jüing-a haidae awng te bälung, bälung aevaw saite hai mä-ai ma tea aeküing saite bälung py te vi.

⁸Tukätephüing-a mä-ai üng Areng Isu phüing khimi ce tea thui hethang aejae hang ba. Äni üng tähang thawng thung-a pä-ung saite kai tähang la aejae hang. Angthang Kähawi tähang mätang bälai-ca saite thung-a kai hai mangtä mätang hethang awng rüing ba. Säthaw lä nang tea haidae py ai mang.

⁹Säthaw lä mä-ai bung aeqang kha käcai-a hing hethang ka te vi dy. Äni lä mä-ai üng kähawi sa saite na phüing-a ka te y lyng. Äma ma üng mawlang kaedawng hai tähang kähawi phüing-a vi. Älawng sa y te käläng-a ma, Säthaw lä äma üng tähang kähawi mä-ai tea mätü hethang Isu Khrista bung mätaw te hai-a sa rüing te vi dy.

¹⁰Vaihi Säthaw lä hini tähang kähawi mä-ai tea caiping-a täphawng hai pyng te vi dy. Mä-ai üng Aeqangkung Isu Khrista lä hi älawngpre-a ly kha mä-ai bung aeqang te phüing tea mätü te vi. Äni lä kädü mi tea täphra kha dungtäsa hing hethang Angthang Kähawi hai-a mä-ai tea täphawng te vi dy.

¹¹Säthaw lä hini Angthang Kähawi thui hai hethang kai bung angtautha-a hai särae lawngtä-a re te vi dy.

¹²Tukätephüing-a kai lä thawng thung-a mätang bälai saite na aeting jawjaw vi. Tungaila kai lä aejae y lyng. Ätephüing-a mei nädylä kai ma yng saite Khrista bung kai lä mäny te phüing-a vi. Khrista lä äma ly haile te Käni khytä kai tea a saite Angthang Kähawi tea aedung hai haw ai näte kai lä ae-y khü te vi.

¹³Kai üng kätüing mätu saite tea nang lä thai pyng te vi dy. Hini tea lä nang üng aetu nae kätüing kätüing khai khü ba. Nang lä Isu Khrista hai bungtä te phüing-a, yng jawjaw kha khimi käläng na tea bälung aevaw jawjaw ba.

¹⁴Nang tea Säthaw ma a saite lo angthang kätüing tea aedung hai ba. Mä-ai thung-a awng saite Muilaw Käcai lä nang tea säbawng ai mang.

¹⁵Asia pre cäpi-a awng saite yng te khimi awng mang te na ma kai bung lä khaisö te nang lä mäny te vi dy. Honi thung-a Phukela hai Hemokena ni mäteng ma qa hawi te vi.

¹⁶Areng ma Onesiphora hai äni üng engthung na tea bäheng jo sy. Ätephüing-a mei nädylä äni lä kai tea aethaw py leilae kha kai bung thawng thung-a päung saite kätü-a äni lä kai tea ly hethang aejae te y.

¹⁷Hokä cang y äni lä Rom märü-a tyng te kätü-a, aethawsi y kälä ma kai hai aeting y rytä kai tea mäqang vi dy.

¹⁸Tärae cei saite Käni-a lä Areng ma Onesiphora tea lä bäheng sy. Ephesi märü-a äni lä kai tea makä tangtä säbawng mei näte nang lä kähawi-a mäny khe te vi.

2 Timothe 2

Isu Khrista üng reisa kähawi

¹Timothe ä, nang, lä kai üng cäpaw kätyng vi. Isu Khrista ma nang tähang py saite tähang kähawi hai aethaw aela ba.

²Nang lä kai ma khimi awng mang saite na maw-a mätu saite Isu Khrista üng Angthang Kähawi tea thai pyng te vi dy. Nang lä khimi käläng na tea mätu hai hethang ae-y haw nae hawi saite khimi na tea hini anghang a ba.

³Nang lä Isu Khrista üng reisa kähawi lawngtä kätyng kai ce hai mangtä mätang bälai hai jo ba.

⁴Reisa lawngtä lä kälü käläng tea sa haw y lyng. Ätephüng-a mei nädylä äni lä äma üng reisa mätaungky tea kawng hai hethang ngai te phüng-a vi.

⁵Honi kätyng-a, khimi lawngtä lä aehui te pawia qa dylä, honi aehui saite pawia üng älang na tängai y dylä, äni lä bäja saite ävang käting dang haw y lyng.

⁶Aethaw rae ea lai sa te khimi lawngtä lä angcü-a cawbi cawthai na dang hethang kae te vi.

⁷Kai thui saite na phüng aedawng ba. Hini angxynlyng na tea mäny hai hethang Areng lä nang tea säbawng ai.

⁸Sanphrang Davidae kaesui kaebeng lawng saite Isu Khrista bung kädü thung üng Säthaw ma mätha haile vi dy näte tea aedawng haile jawjaw ba. Hini lä khimi ce tea kai üng thui saite Angthang Kähawi vi.

⁹Hini Angthang Kähawi mätu te phüng-a, kai lä mätang bälai hai te vi. Käsi sa saite khimi lawngtä kätyng thawng thung-a singqy rui na hai mäteng ma kai tea khimi ce lä mäkhing te vi. Tungaila Säthaw üng lo tea lä ämi ma la mäkhing haw y lyng.

¹⁰Tukätephüng-a Säthaw ma re saite khimi na üng yng hethang tähang kai lä mätang bälai te angxynlyng na tea khung jawjaw te vi. Honi hai-a khimi ce lä Isu Khrista tea yng kha dungtäsa phung-ang hai aeqang saite dang haw ö ai.

¹¹Hini lä ae-y nae hawi saite älo vi “Khrista hai mangtä mä-ai dü vi dylä, Äni hai mangtä mä-ai lä hing haile tyng ö by ai.

¹²Äni tähang mä-ai mätang te aeting jawjaw dylä Äni hai mangtä mä-ai la pre pyng ö by ai. Mä-ai ma Äni bung aephae dylä äni la mä-ai bung aephae by vi ai.

¹³Khrista tea mä-ai ae-y khi y ngaila Äni lä mä-ai üng ae-y khü nae-a awng jawjaw ai. Ätephüng-a mei nädylä Äni lä äma üng aedo saite lo tea täphra haw y te phüng-a vi. ”

Säthaw kawng hai hethang kälü sa te khimi lawng he kae

¹⁴Hini mätu saite na yng te khimi na tea aedawng haile hethang thui pa. Älo älawngsai na phüng lawngtä hai lawngtä ae-e y hethang Säthaw üng maw-a äni ce tea sädi py pa ba. Honi ae-e saite lä aetütü kae. Tängai saite khimi na üng yng te tea täphra hai xyng te kae vi.

¹⁵Nang lä Säthaw üng maw-a aedaw ea äni üng kawng hai hethang aethawsa ba. Nang ma üng kälü tähang aejae y käla sa saite khimi-a lawng ba. Lo mitang tea kähawi-a mätu khü saite khimi-a lawng ba.

¹⁶Nang lä Säthaw tea tämö khai y saite lo, aetütü ävang ting y saite lo thui saite na tea aehi ba. Hokä thui saite khimi na lä Säthaw tea mäny y saite khimi na kätyng lawng rae ö vi ai.

¹⁷Äni ce üng älo na lä angvawi käsi haetä kätyng aepreng ö ai. Honi kätyng mätu te khimi na thung-a lä Humenai hai Phileta ni la qa hawi te by vi.

¹⁸Änini lä älo mitang hai hanglaw hawi te vi dy. Änini lä “Säthaw lä yng saite khimi na bung kädü thung üng mätha haile pyng te vi dy” näkha mätu hawi te vi. Honi hai-a khimi phütä na üng yng saite tea täphra hawi te vi.

¹⁹Tungaila Säthaw tea yng khü te khimi na üng yng saite lä ingkäleng haetä üng aenyng nae ca te kätyng cakhi te vi. Säthaw üng tärü saite na lä “Areng lä äma tea yng saite khimi na bung mäny vi” näte hai “Kхими lawngtä ma kai lä Areng leithung hui te vi näkha thui dylä, käsi sa saite tea khaisö hethang kae te vi” näte awng vi.

²⁰Ingkäleng pui haetä-a lä sui, tangkae hai sa te pangkae na awng vi. Älawng ngang, thinkawng na hai sa saite pangkae hai kaepi na la awng te by vi. Sui, tangkae hai sa saite na tea lä pawi käleng-a ävang käting na khai hethang khimi ce ma tawng ö dy. Tungaila älawng ngang, thinkawng na hai sa saite pangkae hai kaepi na tea lä pawprae saite na thae kha khimi ce ma tawng ö te vi.

²¹Kхими lawngtä lä äma ma tea pawprae saite üng aemäcai pang dylä mangkri, äni lä pawi käleng-a ävang käting na khai saite kaepi hai aetawng vi dy. Äni lä käcai-a awng te phüng-a äni üng Areng lä äni tea kälü kähawi sa hethang tawng haw ai.

²²Nang lä särai anglaw na sa hethang ngaiphi tüng y saite na tea aehi ba. Bälung käcai hai Areng tea cäphaw saite khimi na hai mangtä cüng saite, yng saite, bälung aevaw saite, awngneng saite awng hethang aethawsa ba.

²³Ae-e aetütü saite lo hai älo kangthö na tea thung-a lä qa hang ba. Ätephüng-a mei nädylä honi lo na hai khimi ce lä aejaw aemang hai saite vi näte nang lä thaikaw te phüng-a vi.

²⁴Säthaw üng mawsawng na lä aejaw aemang he kae y. Honi jüing-a äni lä khimi qütä tea bäheng kha Säthaw üng lo mitang kähawi-a mätu haw hethang kae.

²⁵Hini kätyng-a elekhei thui saite khimi na tea lä änawngsa te hai, älo käneng hai kätüing thui pa hethang kae. Äni ce tea ae-ui haile he Säthaw ma py hethang aethang khai ba. Älo mitang mäny hethang äni ce tea säbawng pa.

²⁶Tudylä äni ce lä tüng te, tüng y te na mäny kha Setan angra sa saite mäthang thung üng aelawi ö ai. Setan angra lä äni ce tea äma ngai te kätyng sa hethang mäthang-a aemang hai ö te vi dy.

2 Timothe 3

Kangkhüng Käni na

¹Kai ma vaihi thui saite lo tea lä hawihai pailai tängai ö khü ba. Kangkhüng Käni na-a lä rae saite kätü na awng ai.

²Khimi ce lä äma ce tea xyng hai äma ce üng tangkae tea bälung aevaw ö ai. Äni ce lä aethaw te hai bälungleng kha khimi ce phüng käsi thui ö ai. Änä-awi äpä-ai üng lo tängai ö y ai. Säbawng saite khimi na tea kawng te lo thui y te hai, Säthaw tea tämö khai ö y ai.

³Äni ce lä khimi käläng na tea bälung aevaw ö y. Khimi ce üng sa tämang te tea bälawi y saite hai, khimi ce phüng kaeling thui ö ai. Mä-ai ma tea aeküng haw y saite hai kädaw rae saite hai kähawi saite tea ngai y te na awng ö ai.

⁴Äni ce lä äma ce rawijae na bung äma ce üng täre na tea a ö ai. Aedawng y käla sa runrang te hai, khimi käläng na qawng-a hawiky näte aedawng ö ai. Säthaw tea bälung aevaw y käla äma ce üng ngaiphi tüng y saite tea bälung aevaw ö ky saite na vi.

⁵Äni ce lä Säthaw tea cäphaw te kätyng sa ngaila äni üng haidae tea e ö te vi. Honi kätyng awng saite khimi na hai aede ö hang.

⁶Honi khimi thung üng phütä lä khimi käläng na ma äni ce bung ingthung-a kung hai hethang kaeling sa ö vi. Honi ingthung-a awng saite aethawdi te nawngmädi na tea kaesyng y mätu saite mang-a hui hai hethang bärawi bäleng ö te vi. Honi nawngmädi na lä hunghö sa te phüng-a äma ce lä kähawi y sa te tea aedawng ö tütü te vi dy. Tukha äni ce lä ngaiphi tüng y saite angxynlyng na mang-a hui ö vi dy.

⁷Nawngmädi honi na lä aetu leilae ngaila älo mitang tea thaikaw haw ö te y vi.

⁸Jangni-a Janne hai Jambre ni ma Mosi tea elekhei sa hawi vi dy. Honi kätyng sa tämang saite khimi na lä älo mitang tea elekhei sa ö te by vi. Äni ce lä aedawng kaw y kha kätüng-a yng ö y vi dy.

⁹Äni ce lä khimi ce tea kaeling sa jawjaw haw ö y lyng. Ätephüng-a mei nädylä jangni-a Janne hai Jambre ni lä kaerö saite khimi kae näte Judae khimi na mäny te kätyng khimi qütä ma la änini phüng tea mänysy ö ai mang.

Timothe tea Pawlae ma täru kha aethaw py saite lo na

¹⁰Tungaila khimi ce tea kai ma mätu saite na nang lä kähawi-a mäny te vi. Nang lä kai üng awng saite na, mawlang tähang kaedawng saite, yng saite, änawngsa saite, bälung aevaw saite hai mätang bälaiça pyng saite angxynlyng na mäny te vi dy.

¹¹Antioh märü, Aikonia märü hai Lutara märü-a, khimi ce ma känaw py kha mätang bälaiça-a sa saite cawngkhang na tea nang lä mäny te vi. Tungaila Areng lä honi angxynlyng na thung üng kai bung aeqang te vi dy.

¹²Tätang khaw-a thui si nädylä, Isu Khrista hai bungtä awng te hai-a Säthaw üng bälung kängai-a sa saite khimi qütä lä sakälö khü saite aeting khaw ai.

¹³Käsi sa te hai kaeling sa te khimi na lä sa tämang ö rae ai mang. Äni ce lä khimi ce tea kaeling sa te kätyng khimi käläng na ma la äni ce tea kaeling sa ö by ai.

¹⁴Tungaila nang lä kai ma khimi ce tea mätu te kätyng älo mitang tea kähawi-a rui jawjaw hethang kae. Honi na lä lo mitang vi näkha nang lä mäny ba. Ätephüng-a mei nädylä nang tea mätu saite khimi na tea nang lä ae-y haw te vi.

¹⁵Nang lä nade te kätü üng hai ma Caekäcai ping tea mäny pyng te vi dy. Honi Caekäcai na lä Säthaw üng aeqang saite lä Isu Khrista tea yng te hai-a dang te vi näte nang mäny haw hethang säbawng saite cae vi.

¹⁶Caekäcai angxynlyng na lä Säthaw ma täru saite na üng bälung kaedawng thung-a mäkung te vi. Honi lä khimi ce tea mätu hethang, pring hethang, sa

tämang saite mätü hethang, cüng saite sa hethang, khimi ce tea mätu pa hethang, säbawng haw ai.

¹⁷Hini Caekäcai phüing-a Säthaw üng mawsawng lä hawi saite kälü angxynlyng sa haw hethang hai aerü rüing kha awng haw ai.

2 Timothe 4

¹Säthaw hai Isu Khrista üng maw-a, kai lä nang tea mäci te dy. Isu Khrista lä Sanphrang kätyng pre pyng hethang ly haile tyng te kätü-a lä, hing saite khimi na hai dü saite hai khimi na tea tärae cei ai.

²Angthang Kähawi thui ba. Kätü na hawi te läsy, hawi y te läsy, nang lä Säthaw üng lo thui hethang aerü rüing lawi ba. Khimi ce üng sa tämang te kätü-a, nang lä äni ce tea thui pa. Käsi sa te khimi na tea pring pa. Kätüing sa saite khimi na tea aethaw py pa. Honi kälü angxynlyng na tea nang lä änawngsa bärai te hai mätu te hai-a sa ba.

³Khimi ce lä kätüing mätu te na tea tängai hethang ngai y te kätü lä tyng ai rawng. Äni ce lä äma ce üng ngaiphi tüng y saite mang-a hui ö ai. Tukha äni ce lä thai hethang ngai saite lo mätu te särae rangpui na tea ha ö vi ai.

⁴Khimi ce lä älo mitang tea tängai hethang ngai ö y ai. Tukha äni ce lä tüng y saite cäkae kangrüing na tea tängai ö ai.

⁵Tungaila, Timothe ä, nang ma tea nang ma kätü qütä aeküing hethang kae. Mätang bälai te kätü-a, nang lä änawngsa ba. Angthang Kähawi thui ba. Säthaw ma py saite kälü angxynlyng na tea nang lä sa king ba.

⁶Mäthykung lä löci sa pyng te kätü-a, Cäpje tui hai bälawng te vi. Kai üng hing saite lä honi Cäpje tui bälawng te hai aetawng vi. Hini älawngpre üng kai tho hethang kätü lä aenai vi dy.

⁷Kai lä kähawi-a aety pyng te vi dy. Aehui saite pawia la kai lä kangteng khytä aehui te khüing pyng te vi dy. Kai lä yng saite tea aekhaw khü te vi dy.

⁸Kai lä kawng te hai äni üng lo tängai te phüing-a vaihi Säthaw ma kai tähang ävang käting khai rüing pa vi dy. Khimi angxynlyng na tea kätüing-a tärae cei

saite Areng lä äma ly haile te honi Käni-a lä kai tea hini ävang käting py ai. Kai ma qaitä tea py hethang kae y. Äma ly haile te kätü tea aethang khai te hai aering saite khimi angxynlyng na tea la ävang käting py pa ö by ai.

Pawlae lä Timothe bung äma tea ly hai dawde hethang thui pa

⁹Nang lä kai tea ly dawde haw hethang aethawsa ba.

¹⁰Dema lä hini älawngpre-a awng saite cawngkhang na tea bälung aevaw te phüng-a, kai bung khaisö kha Thesalonika märü-a ly ja vi dy. Kriski lä Kalatia khö-a ly kha Tita lä Dalamatia khö-a ly vi dy.

¹¹Luka ma qaitä ni kai hai mangtä awng te kae. Marka bung lä mäqang kha nang hai mangtä nähai ba. Ätephüng-a mei nädylä äni lä kai üng kälü tea säbawng haw ai te phüng-a vi.

¹²Kai lä Tukhika bung Ephesi märü-a mätaw vi dy.

¹³Nang ly kätü-a Troa märü üng Kaipa ing-a khai saite kai üng kä-o hai, cae-u na hai aely leng te cae tärü saite na tea nähai pa jo ba ä.

¹⁴Pething särae Alesanda lä kai üng kälü tea elekhei sa te awng mang vi dy. Äni sa saite käsi tähang Areng lä äni tea tärawitha ai.

¹⁵Nang la äni tea sädi khai ba. Mä-ai üng mätu saite lo angxynlyng na tea äni lä tengxyng y elekhei sa phüng-a vi.

¹⁶Kai tea tärae cei te kung ma angcü üng tärae cei te kätü lä, ämi lawngtä la kai tea säbawng hethang awng y. Khimi qütä ma kai bung khaisö te vi dy. Kai tea khaisö te phüng-a, äni ce üng sa tämang saite na Säthaw ma bälawi hethang kai lä aetang pa te vi.

¹⁷Tungaila Areng Isu lä kai äteng-a mangtä awng hai kha aethaw py te vi dy. Tukätephüng-a Khrista üng Angthang Kähawi tea honi mityng-a awng saite ceng käläng khimi angxynlyng na thai hethang kai lä thui king haw vi dy. Khrista ma kai bung lä kädü khaw üng aeqang pa te vi dy.

¹⁸Areng lä kai bung khimi ce üng käsi sa te angxynlyng na thung üng aelawi hai pa ai. Äni lä äma üng pyng saite Känipre-a kai bung kähawi-a nähai ai. Äni tea mä-ai lä cäphaw kha dungtäsa bälaw ö khü si. Amen.

Pawlae üng kangkhüng kawng bärai sa te älo na

¹⁹Precila ni Akuila tea hai Onesiphora üng engthung rü tea la kai üng kawng bärai sa te lo thui pa jo ba.

²⁰Erastus lä Korin märü-a awng te vi dy. Trophima lä naw te phüng-a, kai lä Mile märü-a äni bung khaisö vi dy.

²¹Säding tho y te käläng-a nang lä hi-a tyng hethang aethawsa ba. Ebula, Pudén, Lina, Kaladia hai hi-a awng te yng saite angxynlyng na ma nang tea kawng bärai sa te lo thui ö by dy.

²²Areng lä nang hai mangtä awng jaw sy. Säthaw lä tähang kähawi lä nang ce angxynlyng tea py jo sy.

Titas

Titas 1

¹Hini cae lä Säthaw üng mawsawng hai Isu Khrista üng angtaawtha saite kai, Pawlae, ma täru te vi. Säthaw ma re saite khimi na üng yng te aethaw awng hethang hai äni ce lä Isu üng mätu saite älo mitang tea mäny rae hethang Säthaw ma kai bung mätaaw te vi. Tukha äni ce lä Säthaw tea tämö khai te mäti te älang-a awng ö ai.

²Tukätephüing-a äni ce lä dungtäsa hing saite tea aethang khai ö khü te vi. Ätephüing-a mei nädylä Säthaw ma älawng sa y te kälang-a äma üng khimi na lä dungtäsa hing ö ai näkha älo aedo pyng te vi dy. Äni lä manila älo bälai te awng vai y.

³Säthaw ma khai khü te kätü-a äni üng angthang lä khimi ce tea kai üng thui te lo hai-a mäny hai ö te vi. Hini lä sa hethang mä-ai üng Aeqangkung Säthaw ma särilo hai kai tea py saite kälu vi dy.

⁴Mä-ai üng yng saite sangrung hai-a kai üng cäpaw tätang kätyng awng saite Tita tea kai lä hini cae täru te vi. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai mä-ai üng Aeqangkung Isu Khrista ma nang tea tähang kähawi, bäheng saite hai awngneng saite py sy.

Pawlae ma Krete angrai sälawng-a kälu sa hethang Tita bung khai pa

⁵Kai, Pawlae, lä nang tea täru te lo kätyng Kreti üng märü qütä-a mätaawngky na khai hethang hai kai ma sa khüing y saite kälu tea sa haw hethang phüing-a, kai lä nang bung khai te vi dy.

⁶Kangkawng üng mätaawngky lawngtä lä khimi ce ma cy saite awng haw y hethang kae. Äni lä nawngpui lawngtä xyng ni awng he kae. Äni ce üng caw nade na la yng saite khimi na-a lawng hethang kae. Äni üng caw nade na lä deirei te hai älo aetängai y saite na kätyng-a khimi ce ma cy haw y hethang kae.

⁷Ätephüing-a mei nädylä kangkawng üng mätaawngky sa saite khimi lawngtä lä Säthaw üng kälu sa te phüing-a, khimi ce ma cy haw y saite khimi-a lawng

hethang kae. Äni lä äma üng kängai kätyng kädaw rae saite, Cäpje tui neipro saite, khimi ce hai aejaw aemang rungrang saite, hai äe-aw te bälung awng saite khimi-a lawng hethang kae y.

⁸Honi jüing-a äni lä angvüing angvaw na bung lady te hai kähawi sa hethang ngai saite khimi-a lawng he kae. Äni lä äma tea aeküing te hai bälung kähawi khai saite hai, bälung cai saite hai, cülä-ü-a awng saite khimi-a lawng hethang kae.

⁹Äni lä mä-ai mätu pyng te Angthang Kähawi tea süng khü hethang kae. Honi anghang lä älo mitang kha lang te awng y vi näte äni lä yng khü haw te vi. Tukäte hai-a äni lä khimi käläng na tea aethaw py kha aesyng saite lo mätu haw ai. Aesyng saite mätu te tea elekhei sa saite khimi na üng sa tämang saite tea mätü haw pa hethang kae.

Aesyng y saite särae na phüing

¹⁰Ätephüing-a mei nädylä kangkawng üng mätaungky lo na tängai y saite na lä awng mang vi. Äni ce lä älo aetütü na thui rungrang te hai yng saite na tea tämang hai te vi. Yng saite khimi qütä na lä lengkhüing täke hethang kae näkha thui te khimi na thung-a awng ö ky te vi.

¹¹Honi khimi ce tea lä mätu hai hethang py ö hang. Ätephüing-a mei nädylä äni ce lä mätu sang y saite hini cawngkhang na mätu te kätü-a, engthung rütä yng saite na tea mäne ö baw te vi. Äni ce lä khimi ce te üng tangkae dang hethang ngai te phüing-a, hini kätyng mätu ö te vi.

¹²Kreti angrai sälawng üng buisaw lawngtä mätemg ma äma ce üng khimi na phüing na “Krete üng khimi na lä älo bälai vävawi saite na tawngbawi käräi na hai aethawli kha hahaw mi kung saite na vi” näkha thui te vi dy.

¹³Buisaw üng thui saite hini lo na lä tätang vi. Tukätephüing-a äni ce tea kähawi-a pring ö khü ba. Tudylä äni ce lä kätüing-a yng khü ö ai.

¹⁴Tukha äni ce lä Judae na üng aesyng y saite cäkae kangrüng na hai älo mitang tea e saite khimi nae üng särilo na tea lä khaisö ö hethang kae.

¹⁵Khimi käcai na tähang lä äte angxynlyng na lä cai bawi te vi. Tungaila pawprae-a awng kha Säthaw tea yng y saite na tähang lä äte angxynlyng na la cai te awng bi y. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä käsi lang-a dawng jawjaw kha äni ce üng bälung kaedawng lä hawi te, hawi y te, tea mänykaw ö te y vi.

¹⁶Äni ce lä täbawng mang Säthaw tea mäny vi näkha thui ngaila aeme aeqa saite hai lä Äni tea aephae ö te vi. Äni ce lä känyng hethang hawi saite na hai kähawi sakaw y saite na kae vi.

Titas 2

Älo mitang

¹Nang lä älo mitang na hai kaebäla-a mätu hethang kae.

²Nawngmäcaw mätaung na lä äma ce ma aeküing hethang, khimi ce ma tämö khai hethang, bälung kätüing awng ö hethang kae. Äni ce lä yng cakhi te hai bälung aevaw te awng kha änaungsa hethang kae.

³Honi kätyng nawngmädi mätaung na tea lä Säthaw bung tämö khai saite lang-a awng hethang mätu pa. Äni ce lä khimi ce üng phüing thui rungrang y hethang hai jö nei ngae y hethang mätu pa. Honi jüing-a äni ce lä khimi käläng na tea kähawi sa hethang mätu sy.

⁴Hini kätyng äni ce lä nawngmädi anglaw na tea äma ce üng nawngpaw na hai caw nade na tea bälung aevaw ö hethang mätu he kae.

⁵Bälung cai kha mä-ai ma üng kängai tea aeküing hethang hai äma ce üng engthung-a aethaw rae kha awng hethang kae. Khimi käläng na tea bäheng hethang hai äma ce nawngpaw na üng älo na tängai hethang mätu he kae. Tudylä ämi ma la Säthaw üng lo Angthang tea lä käsi prawng haw y vi ai.

⁶Hini kätyng särai na tea lä äma ce ma kähawi-a aeküing hethang mäci pa ö.

⁷Nang ma lä sa saite qütä khimi ce tähang aetu nae-a lawng he kae. Tudylä nang lä Säthaw phüing mätu te kätü-a, bälung mitang khü hai khü sälü-a sa ba.

⁸Nang lä khimi ce ma cy haw y hethang älo kätüng saite mätu pa ba. Tukäte hai-a nang tea elekhei-a sa hethang ngai saite na lä saerae lae ö vi ai. Ätephüng-a mei nädylä, äni ce lä mä-ai tea käsi thui hethang dang haw ö pa y te phüng-a vi.

⁹Mawsawng na tea lä ingkung na üng lo na tängai jawjaw hethang mätu pa. Äma ce üng ingkung na üng kängai sa hethang hai älo qa y hethang la mätu pa.

¹⁰Inkung na te üng ätete cawngkhang na la bäru ö hang. Inkung lä äma ce üng mawsawng na tea ae-y king haw hethang kae. Hokä mawsawng ma awng dylä äma üng ingkung lä mä-ai üng Aeqangkung Säthaw üng Angthang Kähawi tea tängai hethang ngai ai.

¹¹Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä khimi angxynlyng na bung aeqang hethang äma üng tähang kähawi aetüng hai pa pyng te vi dy.

¹²Säthaw lä tähang kähawi hai-a, mä-ai tea äma üng kängai y-a aeme aeqa saite na khai sö hethang mätu te vi. Säthaw bung mäny y saite khimi na üng ngaiphi tüng y saite na tea hui y hethang mä-ai lä aetu ö te vi. Hini älawng qawng-a awng te kätü-a, mä-ai tea aeküng kha cüng saite hai Säthaw üng kängai-a hing hethang la aetu ö te vi.

¹³Mä-ai lä hikä awng te thüng-a, mä-ai tea kawng hai saite aethang khai te tea aering ö te vi. Honi lä mä-ai üng kaesangky Säthaw hai Aeqangkung Isu Khrista lä äma üng phung-ang hai aetüng ai te tea vi.

¹⁴Äni lä mä-ai bung hunghö angxynlyng na üng aelawi hethang hai, äma üng khimi käcai hai khimi khekhe-a bälawng pa hethang vi dy. Tukha ätete kähawi sa hai hethang dawng khü saite na aelawng hai hethang äma ma mä-ai tähang aepy te vi dy.

¹⁵Yng saite na tea hini ätete cawngkhang na mätu pa. Äni ce tea aethaw py te hai aenae awng saite angxynlyng na hai pring pa. Ämi lawngtä ma la nang tea mäthi y te awng hang sy.

Titas 3

Khristen na üng awng te sai

¹Pre pyng kha aenae awng saite na tea tämö khai te hai äni ce üng älo na tängai hethang yng saite khimi na tea aedawng hai ö ba. Hawi saite kälü angxynlyng na sa hethang awng ö rüing sy.

²Khimi ce phüing käsi thui y hethang äni ce tea thui pa. Äni ce lä khimi qütä tea aede te hai bälung mitang-a aemäneng te hai bälung kähawi-a awng hethang kae.

³Mä-ai la jangni-a lä kaerö te hai älo aetängai vai y saite na by vi. Tukha khimi ce lä mä-ai tea lolang tämang hai ö te vi. Mä-ai lä jangni-a ngaiphi tüng y saite cawngkhang na mang-a hui hethang aepä-üing haw ö y. Mä-ai lä kawng saite hai bädö saite amäjä angxynlyng na tea mawsawng na lawng te vi dy. Mä-ai lä kätü qütä käsi sa kha khimi ce tea pä-e ö te vi. Khimi ce lä mä-ai tea esäre kha mä-ai la äni ce tea esäre ö tyng te by vi dy.

⁴⁻⁵Tungaila mä-ai tea bäheng kha bälung aevaw saite mä-ai üng Aeqangkung Säthaw tho te kätü-a lä, mä-ai bung äni ma aeqang pa te vi dy. Honi lä mä-ai üng cüing saite hai sa saite phüing-a y vi. Äni üng bäheng te phüing-a mä-ai bung aeqang te kae. Säthaw ma mä-ai tea Muilaw Käcai py te hai-a mä-ai üng hunghö na mäse pang kha aepeng te kangthae hai hing saite kangthae py te phüing-a vi.

⁶Säthaw ma mä-ai üng Aeqangkung Isu Khrista phüing-a, Muilaw Käcai lä mä-ai tea cungrü-a bälawng pa te vi dy.

⁷Tukätephüing-a äma üng bälung kähawi saite hai-a Säthaw lä mä-ai bung khimi kácüing näkha mäthi te vi. Tukha mä-ai üng aethang khai te dungtäsa hing saite lä mä-ai dang haw ö ai.

⁸Hini lä ae-y nae hawi saite lo na vi. Hini na phüing kai lä nang ce tea kähawi-a thui hethang ngai te vi. Tudylä Säthaw tea yng saite khimi na lä kälü kähawi sa te hai äma ce üng kätü aepy haw ö ai. Hini mätu saite na lä khimi qütä tähang hawi la hawi, maw la cawng hai te vi.

⁹Tungaila nang lä khimi ce hai aetütü-a älo ae-e saite, kangsi kangjaw na üng phüng täri saite, aejaw aemang saite, Mosi üng Ubädi phüng-a aejaw aemang saite na tea lä aehi ba. Ätephüng-a mei nädylä hini na lä ävang ting te y. Aetütü kae vi.

¹⁰Nang ce thung-a aetäphü saite khimi na tea lä qengtä, qeng netä pring pa. Tupyng dylä äni ce hai aebe hang.

¹¹Hokäti khimi ce lä kätüng tea aehi ö te, nang lä mäny haw vi. Äni ce üng hunghö na lä äma ce sa tämang saite hai mätü ö te vi.

Kangkhüng üng täru saite lo

¹²Kai lä Artema, y dylä, Tukhika bung nang tea mätaw hethang aedawng te vi. Äni tyng praw te hai, Nikopoli märü-a, kai hai aeting hethang nang ly ngece ba. Ätephüng-a mei nädylä Säding-a, kai lä ho-a awng hethang aedawng pyng te vi dy.

¹³Tärae cei te kung Zena hai Apolo üng khölawng ly haw hethang nang lä bäja te rytä säbawng kü pa jo. Änini aely ngai saite angxynlyng na awng saite tea kähawi-a säbawng pa khü.

¹⁴Mä-ai üng yng saite khimi na lä kälü kähawi tea aethaw rae te hai sa jawjaw hethang nang ma mätu he kae. Honi hai-a äni ce lä khimi käläng na üng aely kängai na tea säbawng haw ö ai. Äni ce lä aetütü-a awng he kae ö y.

¹⁵Kai hai mangtä yng saite angxynlyng na ma nang tea kawng bärai sa te lo thui ö dy. Kai ce tea bälung aevaw saite yng te khimi na tea kai ce üng kawng bärai sa te lo thui pa jo ba. Säthaw üng tähang kähawi lä nang ce angxynlyng hai mangtä awng jo sy.

Philemon

Philemon 1

¹Isu Khrista üng Anghang thui te phüng-a, thawng thung-a pä-ung hethang kae saite kai, Pawlae, hai mä-ai üng äpy Timothe lä kai ce kätyng Khrista tähang kälu sa saite rawijae ma nang Philemon tea cae täri te dy.

²Mä-ai üng ticaw kätyng awng saite Aphi hai mä-ai hai mangtä täre tea aety saite Akhipa hai nang üng ing-a aekäcö saite Khristen kangkawng tea la kai ni cae täri te vi dy.

³Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Areng Isu Khrista lä nang ce tea tähang kähawi hai awngneng saite py sy.

Philemon üng bälung aevaw te hai yng saite

⁴Kai lä nang Philemon tähang aetang te qütä kai üng Säthaw tea kawng te lo thui jawjaw te vi.

⁵Ätephüng-a mei nädylä nang lä Areng Isu tea yng te hai Säthaw üng khimi na tea la bälung aevaw näte thai te phüng-a vi.

⁶Kai aetang te lä nang lä Areng Isu tea yng saite khimi ce hai rawijae aesa te phüng-a, Säthaw lä mä-ai tea Khrista üng phüng-a py saite kähawi angxynlyng na tea mäny hai king haw vi ai.

⁷Äby ä, nang lä khimi ce tea bälung aevaw te phüng-a, kai lä anghawtho bärai te hai aethaw dang dy. Nang lä Säthaw üng khimi na tea aethaw py te phüng-a vi.

Onesimae tähang thui pa te

⁸⁻⁹Hokäte phüng-a kai lä nang tea kähawi haetä sa hai hethang tähang mäkäi he ngai te vi. Kai lä Khrista üng aenae hai nang tea kälu mätaw hethang dang haw te vi. Tungaila nang hai kai lä lawngtä tea lawngtä bälung aevaw saite awng te phüng-a, nang tea mäkäi hethang ngai te vi. Kai, Pawlae, lä vaihi mätawng kha Isu Khrista üng kälu sa te phüng-a, thawng thung mang awng kha nang tea lä mäkäi hethang ngai te vi.

¹⁰Kai üng cäpaw kätyng-a lawng saite Onesimae tea nang ma säbawng pa hethang kai lä mäkäi te vi. Kai lä thawng thung-a awng te thüng-a, Onesimae bung Khrista tea yng hethang säbawng te phüng-a, äni üng äpä-ai kätyng lawng te vi dy.

¹¹Jangni-a äma lä nang üng tähang äte haetä la tawng hethang dang te y. Vaihi lä mä-ai ni üng tähang tawng hethang dang lae vi dy.

¹²Kai üng bälung aevawky saite Onesimae bung lä nang tea kai mätaw tyng te dy ba.

¹³Isu Khrista üng Angthang Kähawi thui te phüng-a, thawng thung-a pä-ung te thüng-a, kai tea säbawng hethang äni bung kai lä khai jawjaw he ngai te vi. Äni lä nang üng jüing-a kai tea säbawng haw te vi dy.

¹⁴Tungaila kai lä nang bälung aengai y dylä, Onesimae bung hi-a khai y lyng. Nang lä kai tea bälung kähawi hai säbawng hethang ngai hai ky te vi. Kai ma kälu mätaw te y käla ma säbawng saite tea kai lä ngai te vi.

¹⁵Nang hai mangtä awng jawjaw hethang tähang-a, Onesimae lä nang hai tänaetä aeprei te daila awng ai.

¹⁶Vaihi üng hai aetawng kha äni lä nang üng mawsawng lawng te cang y, äni lä mawsawng qawng-a aesangky te vi dy. Äni lä vaihi nang bälung aevaw hethang kae saite Khristen kangby lawngtä-a aelawng te vi dy. Kai la äni tea tengxyng y bälung aevaw te vi. Nang lä äni tea kai qawng-a cang y, mäteing ma bälung aevaw hethang hawi te by vi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä nang üng mawsawng la vi. Khristen kangby la vi dy.

¹⁷Tukätephüng-a nang lä kai bung kälu sa te rawijae tätang näkha dawng dylä, kai tea bälung anghawtho bärai te hai lady te kätyng Onesimae bung la lady hethang kae te by vi.

¹⁸Äni lä nang tea sa tämang saite hae haetä awng law dylä, y käla nang tea kälai hung hethang awng law dylä, kai ma hung haile tyng pa ai mang.

¹⁹Onesimae ma py hethang awng saite lä kai, Pawlae, ma py haile tyng ai mang näte kai üng kö hai nang tea cae täri te vi ba. Nang lä kai phüng-a dungtäsa hing saite dang te hai kai tea kälai awng vi näte tämang hang ba.

²⁰Kai üng kangby ä, Areng üng phüng-a kai mäkäi saite na nang lä sa pa khü jo. Mä-ai ni lä Khrista hai aesui hawi te phüng-a, kai üng bälung anghawtho hai kü jo ba.

²¹Kai cae täri kha mäkäi saite na qawng-a cang y nang lä sa pa ai näte kai lä ae-y khü te vi. Kai mäkäi te qawng-a cang y nang sa pa ai näte kai lä mäny dy.

²²Kai thui hethang vaihi haetä awng vi rawng. Kai aehae hethang tähang nang üng ing-a awng nae haetä khai rüng pa kü ba. Nang ce ma aetang pa saite na phüng-a, Säthaw lä kai tea nang ce hai aeting hethang py ai näte kai lä aethang khai te vi.

Pawlae üng kawng bärai sa saite älo

²³Isu Khrista üng Angthang Kähawi thui te phüng-a, kai hai mangtä thawng thung-a pä-ung saite Epaphra la nang tea kawng bärai sa te lo thui te by vi.

²⁴Kai hai kälu sa saite äpy na Marka, Aristaku, Dema hai Luka ce ma la nang tea aedawng ö te by vi.

²⁵Areng Isu Khrista lä nang ce angxynlyng tea tähang kähawi py jawjaw sy, Amen.

Hebrai

Hebrai 1

Sāthaw lä khimi ce tea Äcāpaw te mang hai-a thui te

¹Jangni üng hai Sāthaw lä mä-ai üng kangsi kangjaw na tea älang cawngkhang na hai kätü awng mang-a buisaw na te mang hai-a älo aepe vi dy.

²Tungaila vaihi kangkhüng kani-a lä Äcāpaw te mang hai-a mä-ai tea älo thui te vi dy. Sāthaw lä Äcāpaw hai-a kani hai älawng sa kha äte angxynlyng na tea pyng hai hethang re vi dy.

³Äcāpaw lä Sāthaw üng phung-ang matangtä cangxei hethang hawi mei näte tea mätü kha äma khekhe lä Sāthaw üng aeme aeqa saite hai aetawng khaw te vi. Hini älawng hai kani äte angxynlyng na tea lä äma üng haidae awng saite lo hai äma ce üng mityng-a awng jawjaw hethang sa te vi. Äni lä khimi ce üng hunghö na tea mäcai pyng ea Känipre-a awng saite phung-ang kälengky Sāthaw üng bangtang mang-a aety vi dy.

Äcāpaw lä Känipre üng angtawtha na qawng-a lengky

⁴Sāthaw üng Cāpaw lä Känipre üng angtawtha na qawng-a tengxyng y lengky te kätüng Sāthaw ma mäthi saite ämüng lä Känipre üng angtawtha na üng ämüng na qawng-a lengky vi.

⁵Sāthaw lä ämi Känipre üng angtawtha tea, “Nang lä kai üng Cāpaw vi. Vaini kai lä nang üng Pä-ai-a aelawng vi dy” näkha thui vai y lyng. Y dylä Sāthaw ma Känipre üng angtawtha lawngtä phüng tea, “Kai lä äni üng Pä-ai-a lawng kha äni lä Kai üng Cāpaw-a lawng ai” näkha thui tyng y lyng.

⁶Sāthaw lä äma üng Cāpaw äcälö bung hini älawngpre-a mätaw te kätü-a, “Sāthaw üng Känipre üng angtawtha angxynlyng na lä äni tea cāphaw ö hethang kae” näkha äni ma näpa vi dy.

⁷Tungaila Sāthaw lä Känipre üng angtawtha na üng phüng tea, “Sāthaw lä äma üng Känipre üng angtawtha na tea aeli kätüng lawng hai kha, äni ce lä äma üng mawsawng na tea maikädo na kätüng lawng hai vi” näkha näpa.

⁸Tungaila Äcäpaw phüing äni ma thui te lä, “Säthaw ä, nang üng pyng saite pre lä dungtäsa awng jawjaw vi ai. Nang lä nang ma üng khimi na tea cüing saite hai pyng te vi.

⁹Nang lä mitang khaw saite tea bälung aevaw kha sa tämang saite tea lä esäre te vi. Tukätephüing-a kai, nang üng Säthaw, lä nang bung re ea nang üng kangby jä-ai na qawng-a, mäsang kha tengxyng y anghawtho saite na nang tea py te vi dy” näkha nä vi.

¹⁰Säthaw ma la, “Areng ä, Nang lä, angcüky älawng tea sa kha, käni khösang na tea lä nang üng äkö na hai sa te vi.

¹¹Honi angxynlyng na pra ö king ngaila nang lä dungtäsa awng jawjaw ai. Äni ce angxynlyng lä kä-o kätyng mawng ö vi ai.

¹²Nang lä kä-o tea bäle te kätyng äni ce tea bäle kha käde phae vi ai. Äni ce lä kä-o kämawng na kätyng awng ö ngaila nang lä lang te awng y lyng. Nang lä manila dü y lyng” näkha nätyng te vi.

¹³Säthaw lä, “Nang üng täre na bung nang üng äkho täkui-a khai te khytä, kai üng bangtang mang-a aety ba” näkha, Känipre üng ämi angtawtha tea la thui vai y lyng.

¹⁴Känipre üng angtawtha na lä mawsawng na xyng lawng te kae vi. Äni ce lä Säthaw üng aeqang saite na tea säbawng hai hethang mätaw saite na kae.

Hebrai 2

Säthaw üng aeqang saite

¹Tukätephüing-a mä-ai lä thai saite lo mitang tea kähawi-a tängai ö khü hethang kae. Tukä y dylä mä-ai üng yng saite lä laja vi ai.

²Säthaw lä mä-ai üng kangsi kangjaw na tea Känipre üng angtawtha na hai-a thui saite anghang lä mitang khaw te vi. Honi anghang tea hui y, tängai y saite khimi na tea lä Säthaw ma äni ce hai aeteng khaw saite deng py ö vi ai.

³Hokä aeqang saite käleng tea mä-ai dawngcang y vi dylä, Areng ma mä-ai tea deng py ai näte lä tätang khaw vi. Areng äma khekhe lä hini aeqang saite

angthang angcū-a ma thui te vi dy. Äni üng anghang thai saite khimi na ma mä-ai tea lä honi anghang tünghaw vi saite mätü vi dy.

⁴Äni üng khimi na ma mitang khaw te anghang mätü hethang Säthaw lä cangxei saite na hai kamarae cawngkhang na sa te vi. Äni lä äma üng aely kängai kätyng Muilaw Käcai üng sakaw saite na hai-a äma üng khimi na tea py pa te vi dy.

Mä-ai bung aeqang saite mang-a bähawi te Kung

⁵Mä-ai lä vaimaw mang-a tyng hethang älawngpre kangthae phüng thui te vi. Säthaw lä Känipre üng angtawtha na tähang honi pre tea pyng hethang aenae py pa y.

⁶Caekäcai thung-a khimi lawngtä ma thui te lä, “Säthaw ä, ätephüng-a nang lä bälung thung-a, khimi ce bung aedawng te vi mei. Nang tähang khimi ce üng caw nade na bung rui hethang ätephüng-a aely lengky te vi mei.

⁷Nang lä äni ce bung Känipre üng angtawtha na qawng-a cäditä aeneng hai pa vi dy. Nang lä khimi ce tea cangxei-a sa kha phung-ang py pa vi dy.

⁸Nang lä äte angxynlyng na pyng hai hethang äni ce tea aenae py pa vi dy” näkha nä vi. Säthaw ma, “Äte angxynlyng na äni ce tea pyng hai te vi” näte lä khimi üng pyng y saite lä äte haetä la awng y näte vi. Tungaila vaihi khimi ce lä äte angxynlyng na tea pyng te mä-ai lä nung ö y vi rawng.

⁹Tungaila mä-ai lä Isu bung nung ö te vi. Säthaw lä Isu bung Känipre üng angtawtha na qawng-a tänaetä äje cäcaw kaeneng-a khai pa vi. Hini kätyng Isu lä Säthaw üng tähang kähawi hai-a khimi angxynlyng na tähang dü pa hethang kae te vi. Äni lä mä-ai tähang mätang bälai-a-a dü pa te phüng-a Säthaw ma vaihi lä äni tea cangxei-a sa kha phung-ang py pa te mä-ai lä mäny ö te vi.

¹⁰Säthaw lä äni hai-a äni tähang äte angxynlyng na tea sa kha pyng hai pa te vi. Äni lä Isu bung mätang bälai-a aeting te hai-a cungrü hai pa te vi. Tukätephüng-a caw nade awng mang te na bung lä äma üng phung-ang

thung-a qa hai hethang nähai pa vi dy. Tukha Isu lä äni ce bung aeqang saite Areng vi.

¹¹Isu lä khimi ce bung äma ce üng hunghö na tea mäcai pa te vi. Äni hai äni ma mäcai saite angxynlyng na üng Äpä-ai lä lawngtä kae. Tukätephüng-a Isu lä äni ce tea äma üng kangby hai ticaw na nähka ka hethang aejae y.

¹²Isu lä Säthaw tea, “Kai lä nang üng sa saite na kai ma üng kangby hai ticaw na tea thui ai. Kai lä nang tea mangtä cäphaw he aecö saite na üng maw-a bälawi saite ae-awi na thui ai” näpa.

¹³Äni ma thui tynglyng be te lä, “Kai lä Säthaw tea ae-y vi ai” nähka nä vi. Äni lä, “Kai tea Säthaw ma py saite caw nade na hai kai lä hi-a mangtä awng te vi” näpa.

¹⁴Honi caw nade na lä äthi hai ängang awng saite khimi na vi te phüng-a, Isu lä honi na kätyng äthi ängang awng saite khimi-a aelawng khe te by vi dy. Äni üng dü saite hai-a Setan angra üng haidae tea täphra haw te vi dy. Honi Setan angra tea lä khimi ce bung bädü hai hethang haidae awng vi.

¹⁵Isu lä hini kätyng sa te phüng-a, khimi angxynlyng na tea mawsawng na kätyng awng saite thung üng aelawi hai pa vi dy. Khimi ce lä dü hethang ri te phüng-a, äni ce lä hing saite jungtä mawsawng na kätyng awng ö vi dy.

¹⁶Äni lä Känipre üng angtawtha na tea säbawng te y lyng näte mä-ai lä mäny ö te vi. Äni lä Abraham üng kaesui kaebeng na tea säbawng te vi.

¹⁷Tukätephüng-a äni lä älang qütä-a äma üng khimi na kätyng aetawng hethang kae te vi. Hini kätyng äni lä mä-ai tea bäheng kha Säthaw üng ae-y khü saite Mäthykung Kälengky-a lawng haw te vi. Tukätephüng-a Säthaw lä khimi ce üng hunghö na tea bälawi haw te vi.

¹⁸Setan lä Isu tea hunghö sa hethang the te hai mätang bälai saite tea äni lä aeting khe te vi dy. Tukätephüng-a Isu lä hunghö sa hethang Setan ma the saite khimi na tea säbawng haw te vi dy.

Hebrai 3

Isu lä Mosi qawng-a lengky

¹Säthaw ma re saite yng te kangby jä-ai na ä, Areng Isu üng äphüng aedawng ö lawi. Äni bung lä mä-ai üng thui te yng saite üng Mäthykung Kälengky lawng hethang Säthaw ma mätaw te vi dy.

²Mosi lä Säthaw üng ingthung lawng saite khimi na tähang ae-y khü kha sa te kätyng Isu la äma bung re saite Säthaw tähang ae-y khü kha sa te by vi.

³Ing sa saite khimi tea lä ing qawng-a cang y khimi na ma tämö khai ky vi. Hini kätyng-a Mosi qawng-a cang y khimi na lä Isu tea tämö khai hethang aetengky te vi.

⁴Ing qütä tea lä lawng lawngtä ma sa te vi. Äte angxynlyng na tea sa saite lä Säthaw vi.

⁵Mosi lä Säthaw üng ing lawng saite khimi angxynlyng na tähang ae-y khü kha sa saite mawsawng vi. Äni lä vaimaw mang-a Säthaw ma thui saite lo na tea täphawng pa te vi dy.

⁶Tungaila Khrista lä Säthaw üng Cäpaw kätyng ae-y khü saite hai äma üng ing angxynlyng na tea pyng te vi. Mä-ai lä ri y te bälung awng kha mä-ai ma üng aethang khai saite Khrista tea ae-y khü dylä, mä-ai lä Säthaw üng ing hai äma üng khimi na vi.

Säthaw üng khimi na aehae nae

⁷Tukätephüng-a Muilaw Käcai ma thui te kätyng, “Vaini Säthaw üng ätüng nang ce thai dylä, bälung tangkö ö hang.

⁸Nang ce üng kangsi kangjaw na lä daithung kärang-a bälung tangkö te hai Säthaw tea elekhei sa ö te vi dy. Honi kätü-a daithung kärang-a bälung tangkö te hai äni ce lä Säthaw tea käny ö te vi.

⁹Säthaw ma, ‘Nang ce üng kangsi kangjaw na lä Kai üng cangxei sa saite na säning ruibälitä tütü nung ö ngaila, Kai tea käny leilae ö te vi dy’ näpa.

¹⁰Tukätephüng-a Kai lä honi dung üng khimi na tea kädawtho kha thui te lä, ‘Äni ce lä Kai üng lo hui hethang ngai y kha käde phae ö te vi. Äni ce lä kai üng sa saite na tea mäny ö te y vi’ näpa.

¹¹Kai lä kädawtho te phüng-a, kai ma, ‘Äni ce tea lä manila kai üng aehae saite mityng-a kung hethang py y lyng’ näkha täking te vi” näpa.

¹²Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce thung üng ämi la hawi y saite bälung hai yng y saite khimi awng y hethang sädi khai ö. Honi khimi lä Sāthaw kanghing tea hui y käla äni bung khaisö vi ai.

¹³Honi jüing-a nang ce thung üng ämi la hunghö üng kaeling kaemae-a qa kha bälung tangkö y hethang käni qütä lawng lawngtä tea aesäbawng ö. Isu Khrista ly haile te kätü khytä hini kätyng sa ö ba.

¹⁴Mä-ai lä angcü üng yng te kätyng kangteng khytä Sāthaw tea bälung ae-y khü kha awng dylä, Sāthaw ma Khrista tea py hethang awng saite thung-a mä-ai lä qa ö te by vi.

¹⁵Caekäcai thung-a, “Nang ce lä vaini Sāthaw üng ätüng thai dylä, bälung tangkö ö hang. Nang ce üng kangsi kangjaw na lä Sāthaw tea elekhei sa ö te vi. Honi kätyng nang ce lä bälung awng ö hang” näkha thui vi.

¹⁶Sāthaw üng lo thai kha äni tea elekhei sa saite khimi na lä ämi mei. Honi na lä Aikuta pre üng hai Mosi ma mäthoja kha nähai saite khimi angxynlyng na vi.

¹⁷Sāthaw lä äni ce tea säning ruibälitä tütü kädawtho pa te vi dy. Honi khimi ce lä hunghö sa kha daithung kärang-a dü ö king vi dy.

¹⁸Sāthaw ma, “Äni ce lä makäte kätü-a la kai üng aehae saite mityng-a kung haw y lyng” näkha täking khü saite lo lä ämi ce tähang mei. Honi lä Sāthaw üng lo tängai y saite khimi na tea thui te vi.

¹⁹Tudylä äni ce lä yng y te phüng-a, Sāthaw üng aehae saite mityng-a kung haw y te tea mä-ai lä mäny ö vi.

Hebrai 4

¹Sāthaw lä mä-ai tea Äma aehae saite mityng-a kung haw hethang älo aedo te awng vi. Tukätephüng-a nang ce thung üng ämi la Äni üng aehae nae tea mäqaw y hethang sädi khai ö.

²Jangni-a Aikuta pre üng tho ea ly saite Isrelae khimi na kätyng mä-ai lä Säthaw üng Angthang Kähawi thai ö te by vi dy. Tungaila honi angthang lä äni ce tähang ävang ting te y lyng. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä angthang thai te kätü-a, yng te hai lady ö y te phüng-a vi.

³Yng saite mä-ai lä Säthaw üng lo aedo te aehae saite mityng-a kung haw ö te vi. Caekäcai thung-a Säthaw ma, “Kai lä kädawtho kha, ‘Äni ce lä manila kai üng aehae saite mityng-a kung haw ö y lyng’ näkha täking pa vi dy” nä vi. Säthaw lä hini älawngpre sa angcü te kätü üng hai ma äma üng hini kälü na sa khüng ngaila, hini lo lä thui jawjaw te vi rawng.

⁴Caekäcai na thung-a äsäritä kätü-a, älo thui te lä, “Äsäritä Käni-a, Säthaw lä äma üng kälü sa saite angxynlyng na üng aehae te vi dy” näkha nä vi.

⁵Säthaw ma Caekäcai thung-a thui be te lä, “Äni ce lä manila Kai üng aehae saite mityng-a kung haw ö y lyng” näpa.

⁶Angthang Kähawi tea thai angcü saite khimi na lä yng y te phüng-a, aehae saite mityng-a kung haw ö te y vi dy. Tukätephüng-a khimi käläng na tea Säthaw lä honi aehae saite mityng-a kung hai pa te vi.

⁷Tukätephüng-a Säthaw lä “vaini” mäthi saite käni haetä tea khai pa te vi. Caekäcai thung-a awng te kätyng säning qae bärai te kätü pyng-a, Davidae sanphrang hai-a honi käni üng phüng thui ea, “Vaini Säthaw lo nang ce thai dylä, bälung tangkö ö hang” näkha awng vi.

⁸Joshu lä Säthaw ma älo aedo te kätyng Isrelae khimi na bung aehae saite mityng-a nähai vi dylä, Säthaw lä qae te kätü pyng-a käni käläng phüng lä thui y lyng.

⁹Tungaila äsäri käni-a Säthaw lä aehae te kätyng äma üng khimi na aehae hethang mityng lä awng te vi rawng.

¹⁰Säthaw lä hini älawngpre sa pyng-a aehae te kätyng Säthaw üng aehae saite mityng-a kung haw saite khimi angxynlyng na lä äma ce üng kälü na aehae ö vi ai.

¹¹Tukätephüng-a honi aehae saite mityng-a kung haw hethang mä-ai lä aethawsa ö hethang kae. Isrelae khimi na ma Säthaw üng lo tängai y te phüng-a, äni ce üng yng saite lä la ö vi dy. Ämi la honi kätyng lä awng hang sy.

¹²Säthaw üng lo lä hing kha haidae awng vi. Äbaw känetä awng saite aekei sawngseng qawng-a cöky vi. Säthaw üng lo lä khimi ce üng bälung hai Säthaw ma py saite kähing tea täphü haw te vi. Ähu äxingxü hai angxing na tea täphü haw te vi. Bälung kaedawng hai khimi üng aely kängai saite na tea la cei haw te vi.

¹³Säthaw üng maw-a lä äte haetä la ho hethang dang y lyng. Säthaw üng sa saite angxynlyng na lä äma üng maw-a aephawng king te vi. Mä-ai ma üng sa te angxynlyng phüng na Säthaw üng maw-a thui mäcai king hethang kae.

Mäthykung kälengky Isu

¹⁴Mä-ai tea Säthaw üng Cäpaw Isu näsaite Mäthykung Kälengky lawngtä awng vi. Äni lä Käni na mang cäqeng kha Säthaw üng maw-a tyng te vi. Tukätephüng-a mä-ai lä täbawng hai aepho kha yng saite tea lä cakhi-a aekhaw ö si.

¹⁵Mä-ai üng Mäthykung Kälengky lä mä-ai üng aethaw awng saite tea mäny kha bäheng te vi. Setan lä mä-ai tea hunghö sa hai hethang the te kätyng äni tea la älang qütä the te by vi. Tungaila äni lä hunghö awng te y.

¹⁶Tukätephüng-a mä-ai lä tähang kähawi awng saite Säthaw üng Areng aety nae maw-a bälung ae-y khü te hai ma ly ö si. Mä-ai üng aely ngai saite kätyng-a, mä-ai tea säbawng hethang Säthaw üng tähang kähawi hai bäheng saite na tea mä-ai lä aeting ö vi ai.

Hebrai 5

¹Säthaw lä mäthykung kälengky qütä bung äma üng khimi na thung üng re te vi. Äni bung lä khimi ce üng jüing-a Säthaw tea mawsawng sa hethang khai pa te vi dy. Äni lä khimi ce üng hunghö na tähang Säthaw tea löci na sa kha lasawng na py pa hethang vi.

²Mäthykung kälengky äma khekhe lä aethawdi saite khimi vi. Tukätephüng-a sa tämang saite na tea lä mäny y te phüng-a, hunghö sa saite khimi na tea äni lä bäheng haw te vi.

³Äni lä äma ma khekhe la aethawdi te phüng-a khimi ce üng hunghö na tähang cang y äma üng hunghö na tähang la löci sa hethang kae te by vi.

⁴Ämi la äma tea mäthykung kälengky lawng hethang aemäsang haw y lyng. Säthaw lä Aron bung mäthykung kälengky lawng hethang re te kätyng Säthaw ma ka saite khimi xyng ni mäthykung kälengky lawng haw te kae vi.

⁵Tukätephüng-a Khrista la äma tea äma mäthykung kälengky lawng hethang aemäsang te y lyng. Säthaw lä äni tea, “Nang lä kai üng Cäpaw vi. Vaini kai lä nang üng Pä-ai-a aelawng vi dy” näkha näpa.

⁶Äni ma Caekäcai phütä thung-a thui tynglyng be te lä, “Nang lä cangkhang üng mäthykung Melkhizede kätyng dungtäsa mäthykung lawng ai” näkha nä vi.

⁷Isu lä älawngpre äma üng hing te thüng-a Säthaw tea aetang vi. Dü saite üng äni bung aeqang haw saite Säthaw tea minaw tui na hai raw kha ätüng käleng na hai aesi aebai te vi. Äni lä bälung aemäneng kha älo tängai pa te phüng-a, Säthaw lä äni üng aetang saite tea tängai pa vi dy.

⁸Äni lä Säthaw üng Cäpaw lawng ngaila äma üng mätang bälai ca te na hai-a älo tängai hethang aetu te vi dy.

⁹Säthaw lä äni bung cungrü hai pyng-a, äma üng lo tängai saite khimi angxynlyng na tähang dungtäsa aeqang saite äkung-a äni lä aelawng vi dy.

¹⁰Säthaw lä äni bung Melkhizede kätyng mäthykung kälengky-a lawng hai hethang khai pa te vi dy.

Khrista tea yng saite lä käde phae ö hang

¹¹Hini na phüng thui hethang ngai saite älo na kai ce lä awng mang vi. Tungaila nang ce tea thui mäcai hethang lä rae bäräi. Ätephüng-a mei nädylä, nang ce lä nai-ui saite na kae vi.

¹²Nang ce lä vaihi kätü-a khimi käläng na tea mätu hethang hawi khaw te vi. Tungaila nang ce tea khimi lawng lawngtä ma Säthaw üng anghang angcü üng lo tea mätu hethang lä aely ngai te vi rawng. Nang ce lä äby na kätyng vi. Bö ang na tea ca haw y lyng. Känö tui na nei te kae vi rawng.

¹³Känö tui qaitä nei saite khimi lä äby kae vi rawng. Käsi hai kähawi näsaite tea lä täphü hethang kaw te y vi rawng.

¹⁴Tungaila bö ang na lä ryng saite khimi na tähang kae. Äni ce lä käsi hai kähawi tea täphü kaw hethang aetu ö pyng te vi dy.

Hebrai 6

¹Tukätephüng-a angcü üng Khrista phüng mätu saite na tea khaisö kha yng te ryng hai hethang mätu saite na tea mä-ai lä ly ö si. Mä-ai üng yng saite aenyng nae tea lä mätu haile tyng hethang aely ngai te y lyng.

²Hini na lä: Hawi y saite kälü na üng ae-ui kha Säthaw tea yng saite, Baptismae la saite, yng saite khimi na tea äkö thyng saite, dü saite üng aetha haile saite, dungtäsa tärae cei saite na vi.

³Mä-ai lä ryng saite Khristen-a aelawng ö si. Säthaw ma aely ngai dylä, mä-ai lä honi kätyng sa ö ai.

⁴Mä-ai ma üng yng saite na khaisö te khimi na tea lä ae-ui hai hethang nähai haw y lyng. Äni ce lä Säthaw üng kaevang-a awng vai kha Säthaw üng pyng saite hing te kangthae tea mäteng pyng ö te vi dy. Äni ce hai yng saite khimi käläng na tea lä Säthaw ma Muilaw Käcai mangtä py ö te vi dy.

⁵Säthaw üng älo tea hawi vi näkha äni ce lä mäny ö khe vi. Säthaw ma pre pyng saite kätü üng haidae tea äni ce lä mäny ö pyng te vi dy.

⁶Honi pyng-a äni ce lä Khrista tea yng saite na käde phae ö te vi. Honi khimi na tea lä ae-ui haile tyng hai hethang säbawng haw y lyng. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä Säthaw üng Cäpaw bung thinglang qawng-a täheng tynglyng kha khimi ce maw-a Khrista tea kaejae pa ö te phüng-a vi.

⁷Älawng lä äma qawng-a khöne saite khö tui tea nei kha äkung e saite khimi na ma tawng haw hethang äkung na aepra ea leng hai pa te vi. Säthaw lä honi älawng tea tähang kähawi py pa te vi.

⁸Tungaila älawng lä angling kung na hai aeca kung na tea aepra dylä, äte la ävang ting te y. Säthaw lä honi älawng tea täking vi ai. Kangkhüng-a lä honi khimi na ma älawng tea mai hai sawi ö vi ai.

⁹Kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai na ä, kai ce lä hini kätyng thui ngaila, nang ce tea kai ce lä bälung ae-y khü ö te vi. Säthaw ma nang ce bung aeqang saite hai tähang kähawiky na nang ce tea py te vi dy näte kai ce lä mäny ö te vi.

¹⁰Säthaw lä cüing jawjaw te vi. Äma üng khimi na tea nang ce ma säbawng pyng saite na hai säbawng jawjaw saite na tea lä Säthaw ma aedawng haile tyng te vi. Nang ce lä Säthaw tea bälung aevaw ö kha äni tähang kälü sa saite tea äni lä tämang te y.

¹¹Nang ce angxynlyng tea Khrista tyng haile te khytä honi kätyng bälung kähawi awng kha aethaw rae jawjaw hethang lä mä-ai üng ngaiky ö saite vi. Hokä dylä nang ce üng aethang khai saite na lä cungrü khaw ö vi ai.

¹²Kai ce lä nang ce tea aethawli hai hethang ngai te y lyng. Khrista tea yng kha khung saite khimi na kätyng awng hai hethang hai Säthaw üng aedo saite lo na tea dang hai ö hethang ngai te vi.

Säthaw üng aedo saite älo käckahi

¹³Säthaw lä Abraham tea älo aedo te kätü-a, äni lä äma üng aedo te kätyng sa hethang älo aenai khü te vi. Äni qawng-a leng saite ämi la awng y te phüng-a, äni lä äma üng ämüng hai älo aenai te vi dy.

¹⁴Äni ma, “Kai lä nang tea tähang kähawi py khaw ai. Nang üng kaesui kaebeng na awng mang hai vi ai” näkha näpa.

¹⁵Abraham lä änawngsa kha Säthaw üng älo aedo te kätyng dang khaw vi dy.

¹⁶Khimi ce lä äma ce qawng-a leng saite na üng ämüing tea ka kha älo aedo ö te vi dy. Honi cakhi-a aedo saite lo hai älo ae-e saite angxynlyng na tea lä bädü ö te vi dy.

¹⁷Säthaw lä äma üng aedo saite lo dang te khimi na tea äma üng mawlang kaedawng lä manila lang vai y näte mäny haisy hethang ngai hai te vi. Tukätephüng-a Säthaw lä äni üng cakhi-a aedo saite lo hai aedo pa te vi dy.

¹⁸Säthaw lä äma üng älo aedo saite kätü-a täking saite lo la thui pa te vi dy. Honi känetä lä mäqa haw y saite na vi. Säthaw lä kaeling kaemae sa haw y te phüng-a, mä-ai lä Säthaw tea bälung ae-y khü ö te vi. Säthaw ma mä-ai bung aedung hai hethang äni tea aehui ö te vi. Säthaw ma py te aethang khai saite tea mä-ai lä kähawi-a süng khü hethang aethaw dang ö te vi.

¹⁹Mä-ai üng hing saite tähang tui sangphaw aeca hai nae süng käleng kätüing hini aethang khai saite lä mä-ai tähang awng te vi. Honi lä mä-ai üng bälung tea cakhi hai saite vi. Honi cakhi hai saite lä Känipre Inγκäcai käleng thung-a jaeky saite känih käsa te mang hai mityng käckaiy-a nähai haw te vi. Hini aethang khai saite lä Isu Khrista vi dy.

²⁰Isu lä mä-ai tea säbawng hethang mä-ai y käläng-a Mityng Käckaiy thung-a kung rüing te vi dy. Äni lä mäthykung kälengky Melkhizede kätüing-a mä-ai üng dungtäsa Mäthykung kälengky-a aelawng vi dy.

Hebrai 7

Mäthykung Melkhizede

¹Hini Melkhizede lä Salem märü üng sanphrang vi. Äni lä Aesangky saite Säthaw üng mäthykung vi. Abraham lä täre aety kha sanphrang lawng bälitä tea bäja saite üng wawi haile te kätü-a, Melkhizede lä äni hai aeting kha äni tea tähang kähawi py pa vi.

²Abraham lä täre aety kha dang saite angxynlyng na üng phü hawtä thung üng phütä lä Melkhizede tea py pa vi dy. Melkhizede näte ämüing üng älawngsai lä, “Cüing saite sanphrang vi. ” Salem märü üng pyng saite phüng-a, äni la “Awngneng saite sanphrang” näkha ämüing awng te vi.

³Caekäcai thung-a Melkhizede üng änä-awi, äpä-ai hai kangsi kangjaw na üng phüing lä tärü kha khai y lyng. Äni bung aepeng saite, dü saite anghang na la tärü te awng y. Äni lä Säthaw üng Cäpaw khekhe kätyng dungtäsa mäthykung-a lawng te vi.

⁴Melkhizede lä matangtä leng mei näte aedawng ö. Mä-ai üng kangsi Abraham mäteng ma täre aety te üng dang saite angxynlyng na thung üng hawtä-a haetä äni tea py pa te vi.

⁵Mäthykung na lawng saite Levi üng kaepreng lä äma ce üng kangby jä-ai, Isrelae khimi na te üng hawtä haetä tea cawng hethang kae. Hini lä Mosi üng Ubädi ma thui saite kätyng vi. Isrelae khimi angxynlyng na lä Abraham üng kaepreng lawng ngaila, hini kätyng mäthykung na lä sa hethang kae ö te vi.

⁶Melkhizede lä Levi ceng thung üng tho te y ngaila, äni lä Abraham te üng hawtä-a haetä tea cawng te vi. Melkhizede lä Säthaw üng älo aedo te na dang saite Abraham tea tähang kähawi py pa vi dy.

⁷Tähang kähawi py saite Kung lä tähang kähawi dang saite kung qawng-a aesangky vi näte angxynlyng na ma mäny o te vi.

⁸Levi kaesui kaebeng üng mäthykung na lä hawtä haetä cawng te dang ngaila, kangkhüing mang-a lä dü ö ai te khimi na kae. Tungaila hawtä-a haetä cawng saite Melkhizede lä Caekäcai thung-a thui te kätyng dü y saite mäthykung vi.

⁹Mä-ai üng thui haw te lä Abraham lä Melkhizede tea hawtä-a haetä py te kätü-a, Levi ceng kaesui kaebeng na la Melkhizede tea py te by vi. Ätephüing-a mei nädylä, Levi lä Abraham üng kaesui kaebeng te phüing-a vi.

¹⁰Melkhizede lä Abraham hai aeting te kätü-a, Levi lä aepeng te y vi rawng. Tungaila äni lä äkangsi pä-ai Abraham üng ätabung thung-a awng te vi rawng näkha hini kätyng thui haw te vi.

¹¹Levi kaesui kaebeng üng mäthykung lawng saite tea mänyng kha Säthaw lä Isrelae khimi na tea Mosi üng Ubädi py te vi. Tungaila Levi ceng üng

mäthykung na hai Isrelae khimi na lä cungrü-a sa haw y lyng. Tukäte phüing Säthaw lä Levi hai Aron ceng kaesui kaebeng thung üng y käla ma Melkhizede kätyng mäthykung käläng lawngtä bung mätaw hethang aely ngai te vi.

¹²Mäthykung sa saite amäjä na tea mäqa ja vi dylä, Ubädi la mäqa hethang kae te by vi.

¹³Hini na phüing thui saite mä-ai üng Areng lä amäjä käläng üng vi. Honi amäjä thung üng ämi lawngtä la mäthykung kälu sa vai y lyng.

¹⁴Mä-ai üng Areng lä Judae amäjä thung üng tho näte angxynlyng na ma mäny ö bawi te vi dy. Mosi üng Ubädi-a lä mäthykung na phüing thui te kätü-a, Judae amäjä na phüing äte haetä la thui vai te y vi.

Isu lä Melkhizede kätyng mäthykung lawng saite

¹⁵Kai ma thui saite na tea nang ce lä caiping-a mäny ö vi ai. Melkhizede kätyng mäthykung käläng lä tho vi.

¹⁶Säthaw üng mäthykung lawngtä lä khimi ce üng reitae-a awng te kätyng y lyng. Äte makäte phüing-a mei nädylä äni lä Levi amäjä thung üng y te phüing-a vi. Tungaila bynglei y hing saite üng haidae hai-a mäthykung-a lawng te vi.

¹⁷Caekäcai thung-a, “Nang lä Melkhizede kätyng dungtäsa mäthykung-a lawng vi” näkha awng vi.

¹⁸Ubädi kangrüng na lä aethaw awng y, ävang la ting y te phüing-a, Säthaw ma käde phae te vi dy.

¹⁹Mosi üng Ubädi lä khimi ce tea cungrü hai haw y lyng. Säthaw lä mä-ai tea vaihi aethang khai hethang hawiky saite tea py te vi dy. Honi aethang khai saite hai-a mä-ai lä Säthaw hai aenaidei haw te vi.

²⁰Mä-ai lä hini aethang khai hethang hawiky saite awng te cang y, Säthaw üng älo aedo saite la awng te by vi. Aron üng hai tho saite khimi na lä mäthykung na-a lawng saite kätü-a Säthaw lä honi älo aedo te tea thui te y vi.

²¹Tungaila Isu lä mäthykung-a lawng kha Säthaw lä älo aedo te hai äni tea thui te kätü-a lä, “Areng lä älo aedo vi dy kha äni üng bälung lä aemäqa y lyng: ‘Nang lä dungtäsa mäthykung-a lawng ai’” näkha thui vi.

²²Säthaw ma hikä täking te phüng-a, Isu hai-a jangni üng qawng-a mä-ai lä hawiky saite älo aedo te dang kha bälung ae-y khü haw ö te vi dy.

²³Vaihi Levi amäjäy thung üng tho saite mäthykung na lä awng mang ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä mäthykung qütä lä dü haw bawi vi te phüng-a, äni ce üng kälü tea lä sa jawjaw hethang dang haw ö y lyng.

²⁴Tukätephüng-a Isu lä dungtäsa hing kha, äni lä dungtäsa mäthykung-a lawng te vi.

²⁵Tukätephüng-a Isu hai-a Säthaw tea ly saite khimi na bung lä dungtäsa cungrü-a aeqang haw bawi ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä khimi ce bung aeqang he Säthaw tea aetang haw jawjaw hethang dungtäsa hing te vi dy.

²⁶Isu lä mä-ai üng aely ngai saite Mäthykung Kälengky vi. Äni lä caiping kha cy nae awng y. Sa tämang saite la awng y. Mä-ai hunghö sa saite khimi na hai äni lä aetawng te y vi. Säthaw lä äni bung Känipre üng aesangky saite mityng-a mäsang pa vi dy.

²⁷Äni lä mäthykung kälengky käläng na kätyng y. Äni lä angcüky-a äma khekhe üng hunghö na tähang käni qütä löci aesa hethang aely ngai y dy. Mäthykung käläng na lä khimi käläng na üng hunghö na tähang löci aesa y te käläng-a, Säthaw tea äma khekhe löci aesa te vi. Isu lä Säthaw tea qengtäma dungtäsa tähang äma bung löci aesa te kätyng py te vi dy.

²⁸Mosi üng Ubädi kätyng Säthaw lä cungrü y saite khimi na bung mäthykung kälengky-a khai te vi. Tungaila Mosi tea Ubädi py pyng te kätü-a, Säthaw lä älo aedo kha Äcäpaw bung re pa te vi dy. Honi Äcäpaw bung lä dungtäsa cungrü saite Mäthykung Kälengky-a khai te vi dy.

Hebrai 8

Mä-ai üng mäthykung kälengky Isu

¹Kai ce thui hethang ngai saite lä hini vi. Mä-ai tea lä Känipre Sanphrang Säthaw üng aety nae bangtang mang-a aety saite Mäthykung Kälengky awng vi.

²Äni lä Säthaw üng taipung thung üng caiky saite mityng-a mäthykung sa te vi. Honi taipung tätang khaw tea lä khimi ce ma sa te y. Areng ma sa khe te vi.

³Mäthykung kälengky qütä lä Säthaw tea lasawng hai tawngbawi na löci aesa hai he hethang khai te vi. Tukätephüng-a mä-ai üng Mäthykung kälengky lä Säthaw tea hae haetä hai löci aesa hethang kae.

⁴Hini älawngpre-a Khrista awng vi dylä, äni lä mäthykung-a lawng haw y lyng. Judae na üng Ubädi kätyng löci lasawng na aesa hethang mäthykung awng mang saite na lä awng rüing ö te vi dy.

⁵Hini älawngpre-a mäthykung na üng kälü sa saite lä Känipre-a mäthykung sa saite üng ämuilaw kätyng kae. Honi lä Mosi üng aeting saite täthei vi. Mosi lä Taipung Käcai sa hethang aerü te kätü-a, Säthaw ma äni tea, “Me anghung-a Kai ma nang tea mätü pyng saite mimi täthei kätyng khaw-a, angxynlyng na kähawi-a sa hethang kae” näkha nä vi dy.

⁶Tungaila vaihi Säthaw lä Isu bung mäthykung sa hai hethang re te vi dy. Isu üng kälü sa saite na lä hini älawngpre-a awng saite mäthykung na qawng-a aely lengky vi. Honi kätyng Säthaw hai äni üng khimi na säla-a Isu üng aenai saite lo lä aenai saite Kangrüng qawng-a hawiky vi. Ätephüng-a nädylä honi aenai saite lo Kangthae lä hawiky saite älo aedo saite na qawng-a aenyng te phüng-a vi.

⁷Angcüky üng aenai saite älo lä cungrü-a sa haw y te phüng-a, äbaeni üng aenai saite lo lä aely ngai te vi.

⁸Tungaila Säthaw lä äma üng khimi na tea cy kha äni ma, “Judae khimi na hai, Isrelae khimi na hai kai lä aenai saite älo Kangthae sa hethang kätü lä aenai vi dy.

⁹Aenai saite älo Kangthae lä Aikuta pre üng äni ce üng kangsi kangjaw na bung äkö na hai süng kha nähai saite kätü-a, äni ce hai kai üng aenai saite älo hai lä aetawng te y lyng. Äni ce lä honi aenai saite lo tea tängai ö khü y te phüng-a vi. Tukätephüng-a kai lä äni ce bung khaisö te vi dy' näkha Areng ma thui te vi.

¹⁰Tungaila kai lä khawngdüng-a Isrelae khimi na hai hini aenai saite älo Kangthae sa ai' näkha Areng lä thui vi. 'Kai lä äni ce üng kaedawng saite thung-a kai üng ubädi na tea mäkung vi ai. Äni ce üng bälung thung-a honi na kai lä täru ai. Kai lä äni ce üng Säthaw-a lawng kha äni ce la kai üng khimi na-a lawng ö ai.

¹¹Khimi lawngtä lä äma üng kangby jä-ai na hai äma üng äma üng särawng dawngpa na tea, "Areng bung mäny ö lawi" näkha mätu hethang ngai y dy lyng. Tukha äni ce angxynlyng lä aely cäpiky üng hai kälengky saite khimi na khytä kai bung mäny ö bawi ai.

¹²Kai lä äni ce üng hunghö na tea bälawi ai. Kai lä äni ce üng hunghö na tea bälawi ai. Kai lä äni ce üng sa tämang saite na tea aedawng jawjaw y dy lyng' näkha näpa. "

¹³Säthaw lä honi älo aedo saite tea älo aedo saite kangthae näkha mäthi te vi dy. Honi kätyng-a äni lä angcüky üng aenai saite älo tea lä aenai saite älo Kangrüng näkha mäthi te vi. Kangrüng tea lä tawng hethang dang y te phüng-a, qae y tea ma la ja vi ai.

Hebrai 9

Älawngpre-a hai Känipre-a Säthaw tea cäphaw saite

¹Säthaw hai Isrelae khimi na säla-a angcüky üng aenai saite älo lä hini älawngpre-a Säthaw tea cäphaw hethang älang na hai cäphaw hethang mityng phüng thui te vi dy.

²Säthaw lä Isrelae khimi na ma äma tea cäphaw hethang taipung sa hai te vi. Honi taipung thung-a lä engthung khaw känetä awng. Angcüky üng ingthung khaw-a lä maibung kaesang haetä, khung haetä hai khung qawng-a lä täkaw

käcai na awng vi. Honi ingthung khaw-a tea lä Mityng Käcai näkha mäthi vi dy.

³Äbaeni üng jaeky saite känih käsa üng leithung mang-a lä caiky saite Mityng näkha mäthi vi.

⁴Honi mityng-a lä rimui ädi maisawi hethang sui hai lawi saite maicang cäpi hai aenai hai saite älo üng sui hai lawi saite tengtae awng te vi. Honi tengtae thung-a lä mana täkaw khai saite sui kaephi kaesang hai Aron üng pawngpai awng vi. Honi pawngpai lä kädo sai vi dy. Aenai te üng ubädi na täru saite kälung phei känetä la awng vi.

⁵Tengtae äqawng-a lä Säthaw awng näte mätü hethang Kherubin mimi na la awng vi. Äni ce üng mäkhü na lä hunghö na bälawi saite mityng tea khu pa. Tungaila vaihi kai ce lä hini angxynlyng na thui mäcai hethang dang haw king ö te y.

⁶Hini kätyng angxynlyng na tea aerü rüing kha mäthykung na lä taipung angcüky üng ingthung khaw-a kung ea käni qütä äma ce üng kälü sa ö vi dy.

⁷Tungaila mäthykung kälengky xyng ni taipung üng äbaeni ingthung khaw-a lä säningtä-a qengtä xyng kung te kae vi. Äni lä äma üng hunghö tähang hai khimi ce üng mäny y käla sa tämang saite hunghö na tähang-a löci sa pa hethang löci aesa saite tawngbawi üng äthi tea süng kha kung hethang kae.

⁸Angcüky üng taipung awng te kätü-a, Mityng Käcaiky thung-a ly saite lolang pä-awng y vi rawng te phüing-a, hini angxynlyng na hai Muilaw Käcai lä aenysy-a mätu te vi.

⁹Hini lä vaini kätü tähang mätae saite vi. Mäthykung na ma Säthaw tea löci sa saite lasawng na hai tawngbawi na lä cäphaw saite khimi na üng käsi kähawi mäny saite bälung kaedawng tea cai hai king haw y näkha thui hethang ngai te vi.

¹⁰Säthaw tea löci sa saite na lä käca känei hai reitae kätyng mäse saite cawngkhang na hai aesui te kae vi. Hini angxynlyng na lä bälung thung hai

aesui y saite reitae na kae vi. Hini na lä Säthaw ma angxynlyng na tea kangthae sa te kätü khytä xyng ni awng ö te kae vi.

Khrista üng äthi

¹¹Tungaila Khrista lä vaihi awng rüing saite kähawi na üng Mäthykung Kälengky kätyng tyng rüing te vi dy. Äni lä jangni üng awng pyng saite Taipung qawng-a tengxyng y lengky saite hai cungrüky saite taipung thung-a kung kha mawsawng sa te vi. Honi taipung lä khimi üng äkö na hai sa te y. Hini lä Säthaw ma sa saite älawngpre hai la aesui te y vi.

¹²Äni lä sobei na, raebawi na üng äthi na hai-a kung te y lyng. Tungaila äni lä Mityng Käcaiky-a äma üng äthi khekke hai nähai kha mä-ai tea dungtäsa aeqang hethang qengtäma kung te vi dy.

¹³Sobei thi, raebawi thi, hai raebawi cäpi tea maisawi kha dang saite baiphö na tea reitae kätyng pawprae saite khimi na tea käthüng ö te vi. Honi lä äni ce ärang mang üng tea cai hai te kae.

¹⁴Tungaila Khrista üng äthi lä hini qawng-a cang y sa haw te vi. Äni lä dungtäsa Muilaw hai-a äma ma löci sa te vi dy. Äni lä Säthaw tähang cungrü-a löci aesa saite vi dy. Tukätephüng-a äni üng äthi lä tengxyng y haidae awng kha mä-ai üng käsi kähawi mänykaw saite bälung kaedawng na tea ävang ting y saite reitae thung üng cai hai te vi. Vaihi mä-ai lä Säthaw kähing tea mawsawng sa haw ö te vi dy.

¹⁵Tukätephüng-a Khrista lä Säthaw hai khimi ce säla-a kangthae aenai saite vi. Tudylä Säthaw ma ka saite khimi angxynlyng na lä Säthaw üng aedo saite dungtäsa tähang kähawi tea dang haw ö te vi. Khrista lä angcü üng aenai saite täkui-a hunghö sa saite khimi na bung bälawi hethang dü pa te vi dy te phüng-a, honi kätyng lawng te vi dy.

¹⁶Khimi lawngtä lä äni üng ingthawng na ämi ma dang ai mei näkha cae hai tarü ea khai he nädylä, honi khimi lä dü vi dy näte tea mätü khe hethang aely ngai te vi.

¹⁷Äni üng awng saite ingthawng na tea ämi ma dang hethang mei näkha täri saite kung hing te vi rawng nädylä äma üng täri saite cae lä tawng haw te y rawng. Honi khimi dü pyng te kätü-a ni äni üng cae tea lä tawng haw hethang kae.

¹⁸Tukäte phüing angcüky älo aenai saite mäteng ma tawngbawi üng äthi qa y dylä, tawng hethang dang haw y lyng.

¹⁹Angcüky-a, Mosi lä khimi angxynlyng na tea Ubädi angxynlyng na thung üng särilo na thui pa vi. Honi pyng-a äni lä raebawi thi, sobei thi na tea tui hai aeqo ea Ubädi cae-u hai khimi angxynlyng na tea käthüing pa te vi. Äni lä Hiso näsaite thingkawng kung üng cangpre hai beram mui kangthing hai mäkhing kha honi äthi käthüing hethang tawng vi dy.

²⁰Mosi ma, “Hini äthi lä Säthaw ma nang ce tea tängai hai hethang täru saite aenai te äsäny vi” näkha näpa.

²¹Hini kätyng-a Mosi la Taipung Käcai hai cäphaw ea tawng saite angxynlyng na qawng-a, äthi hai käthüing pa by vi dy.

²²Tätang khaw, Mosi üng Ubädi kätyng äte angxynlyng na lä äthi hai-a cai hethang dang ö vi. Äthi bälawng y dylä Säthaw lä hunghö tea bälawi y lyng.

Khrista dü te phüing-a hunghö na bälawi saite

²³Hini na lä Känipre-a awng saite na üng täthei lawng te phüing-a, äthi hai cai hai hethang kae. Tungaila Känipre-a awng saite na tea cai hai hethang lä löci kähawiky sa hethang aely ngai vi.

²⁴Khrista lä khimi ce üng äkö hai sa saite Mityng Käcai-a kung te y lyng. Älawngpre-a awng saite Mityng Käcai lä Känipre-a awng saite Mityng Käcai täthei vi dy. Äni lä mä-ai üng jüing-a Säthaw üng maw-a tyng hethang Känipre-a kung te vi dy.

²⁵Judae na üng mäthykung kälengky lä säning qütä Mityng Käcaiky-a tawngbawi üng äthi hai kung te vi. Tungaila Khrista lä äma ma löci aesa leilae hethang ly te y.

²⁶Tudylä älawngpre sa angcū te kätü üng hai Isu lä mätang bälaica jawjaw hethang kae. Tungaila vaihi lä hini älawngpre angxynlyng na byng hethang aenai te kätü-a, äni lä qengtä hai ma tho kha äma ma bung löci aesa ea khimi ce angxynlyng üng hunghö na tea mäcai ping pa vi dy.

²⁷Khimi qütä lä qengtä dü hethang kae kha honi pyng-a Säthaw ma äni ce tea tärae cei vi ai.

²⁸Honi kätyng täthei Khrista lä khimi awng mang te na üng hunghö na tea mäcai hethang äma tea äma löci mawi kätyng-a qengtä aesa pa vi dy. Äni lä äbaeni tyng haile tyng vi ai. Honi kätü-a äni lä khimi ce üng hunghö na hai aesui kha äte la sa pa y dy lyng. Tungaila äni tea aering saite na bung lä äni ma aeqang pa vi ai mang.

Hebrai 10

Angxynlyng na tähang qengtä Khrista üng dü pa saite

¹Judae na üng Ubädi lä tätang saite na üng mitang khaw te hai cungrü saite aetu nae y vi. Honi lä tyng hethang äkähawi na üng äkaekhui kae vi. Ubädi kätyng lä säningtä pyng-a säningtä löci na sa pyng saite täthei-a sa hethang kae. Tudylä Ubädi hai Säthaw tea ly saite khimi na lä löci na sa te hai-a makä sa kha la hini löci na hai-a cungrü haw y lyng.

²Säthaw tea cäphaw saite khimi na lä äma ce üng hunghö na üng tätang khaw-a cai haw vi dylä, äni ce lä hunghö awng näte dawng ö y dy lyng. Löci angxynlyng na tea sa haw ö y vi ai dy.

³Honi säningtä pyng-a säningtä löci aesa saite lä khimi ce tea äma ce üng hunghö na aedawng haile tyng hai ö te vi.

⁴Tukha raebawi thi hai sobei thi na lä khimi ce üng hunghö na tea cai hai haw te y lyng.

⁵Tukätephüng-a Khrista lä hini älawngpre-a ly te kätü-a, Äni ma Säthaw tea, “Nang lä khimi ce üng lasawng hai tawngbawi löci sa saite na tea ngai y vi. Tungaila nang lä Kai tähang ätabung sa rüng te vi dy.

⁶Nang lä maicang qawng-a maisawi saite tawngbawi na, y dylä, hunghö mäcai hethang löci sa saite na tea ngai te y vi.

⁷Tukätephüng-a Kai ma, ‘Säthaw ä, Kai lä hi-a vi. Caekäcai thung-a lä Kai üng phüng täri te kätyng nang üng aely kängai sa hethang, Kai lä tyng vi dy’ nä vi” näkha thui vi dy.

⁸Angcü-a Khrista ma, “Nang lä löci sa saite, lasawng na py saite, y dylä tawngbawi na tea maicang qawng-a maisawi saite, hai hunghö na tea mäcai ping hethang löci sa saite na tea ngai y” näkha thui vi. (Ubädi-a awng te kätyng honi löci na sa hai hethang awng ngaila, Äni lä honi tea thui te vi.)

⁹Tupyng-a Khrista ma, “Säthaw ä, Kai lä hi-a vi. Nang üng aely kängai sa hethang Kai lä tyng te vi dy” näkha thui vi. Tudylä Säthaw lä löci sa saite Kangrüng angxynlyng na tea käde phae kha honi na üng mityng-a Khrista üng löci sa saite tea khai pa te vi.

¹⁰Säthaw üng aely kängai kätyng Isu Khrista lä äma üng ätabung tea qengtä löci aesa saite hai-a mä-ai üng hunghö na mäcai te vi dy.

¹¹Judae na üng mäthykung qütä na lä käni qütä äma ce üng kälu na sa kha honi kätyng täthei löci na sa pyng-a sa be saite kätü na lä awng mang ö te vi. Tungaila hini löci sa saite na lä manila hunghö na tea mäcai haw ö te y.

¹²Tungaila Khrista lä dungtäsa tähang löci mawi kätyng-a hunghö na tähang qengtä hai ma äma ma löci aesa te vi dy. Vaihi äni lä Säthaw üng äkö bangtang mang-a aety kha awng te vi.

¹³Säthaw lä äma üng täre na tea äkho täkui-a khai te khytä äma lä honi tea aering kha awng te vi.

¹⁴Tukätephüng-a Khrista üng qengtä löci sa saite hai-a cai hai saite khimi na tea lä dungtäsa kätü tähang cungrü hai te vi dy.

¹⁵Muilaw Käcai la honi phüng mä-ai tea thui te vi.

¹⁶Angcüky-a äni ma, “ ‘Hini lä vaimaw mang tyng hethang awng saite käni-a, kai la äni ce hai aenai saite sa vi ai, ’ näte Areng lä thui vi. ‘Kai lä äni ce üng

bälung thung-a Kai üng Ubädi na khai ai. Äni ce üng bälung kaedawng saite qawng-a Kai üng Ubädi na tärü ai” näkha nä vi.

¹⁷Tupyng-a äni ma, “Kai lä äni ce üng hunghö na hai sa tämang saite kälü na tea aedawng haile jawjaw ö y vi ai” näkha näpa.

¹⁸Vaihi Säthaw ma hunghö na tea bälawi pyng te kätü-a lä, löci na sa hethang lä äte la aely ngai y dy.

Säthaw hai kaenai-a ly ö si

¹⁹Tukätephüng-a kangby jä-ai na ä, Isu lä mä-ai tähang dü pa te phüng-a, Mityng Käcaiky-a kung hethang mä-ai lä ae-y khü saite bälung awng ö te phüng-a vi.

²⁰Khrista lä mä-ai tähang kähing py saite älang kangthae pä-awng vi dy. Vaihi mä-ai lä känih ngang käsa jae saite hai-a Säthaw tea kung haw ö dy. Honi känih käsa lä Khrista üng ätabung tea thui te vi.

²¹Mä-ai lä Säthaw üng Inγκäcai-a rui hethang Mäthykung käleng lawngtä awng vi.

²²Tukätephüng-a mä-ai lä Säthaw üng äteng-a mitang khaw saite bälung, yng khü te hai ly ö si. Khrista üng äthi lä mä-ai üng käsi kähawi mäny saite bälung kaedawng na tea mäcai pa te phüng-a, mä-ai üng sa saite hunghö na tea lä aedawng ö vi hang lawi. Mä-ai üng ätabung na tea lä tui käcai hai mäse pang vi dy.

²³Khimi ce maw-a mä-ai thui saite aethang khai te tea lä cakhi-a süng ö si. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw ma älo aedo saite tea sa khü hethang mä-ai lä ae-y haw ö te phüng-a vi.

²⁴Mä-ai lä lawng lawngtä tähang aedawng ö si. Bälung aevaw te hai kälü kähawi sa hethang mä-ai lä aesäbawng linglawng ö si dy.

²⁵Khimi phütä na lä kangkawng üng khimi na aecöqu saite thung-a ly ö y vi dy. Tungaila mä-ai lä mangtä aecöqu jawjaw ö si. Areng tyng haile hethang käni lä aenai vi dy te phüng-a, mä-ai angxynlyng na lä aethaw aepy te qawng-a cang y aethaw aepy linglawng rae ö si.

²⁶Mä-ai lä lo mitang khaw tea mäny pyng-a, mä-ai üng kängai-a sa tämang haile jawjaw dylä, hunghö na mäcai hethang tawngbawi hai löci aesa hethang lä awng ö y vi dy.

²⁷Tungaila mä-ai lä honi kätyng sa vi dylä mä-ai üng hunghö na lä Säthaw üng deng py saite tea ri te hai ni aering hethang awng ö te kae vi dy. Säthaw üng täre na lä täphra saite tengxyng y mai käbi tea aering hethang ni awng te kae dy.

²⁸Khimi lawngtä lä Mosi üng Ubädi tea tängai y kha hunghö sa dylä, khimi lawng ne lawng thungtä na ma äni üng hunghö sa saite tea nung kha thui dylä, mätaungky na lä bäheng y te hai ma äni tea bädü haw ö te vi.

²⁹Säthaw üng Cäpaw tea mäthi y saite khimi na lä ätemakä aelawng ai mei näte nang ce lä aedawng ö mei. Hunghö üng cai hai pa saite Säthaw üng aenai te üng äthi tea ävang käting y kätyng mäthi saite khimi hai tähang kähawi üng Muilaw Käcai tea cy saite khimi tea lä Säthaw ma honi qawng-a siky saite deng py ai.

³⁰Areng ma thui te lä, “Hunghö sa saite khimi tea lä kai ma rawithung tha ai. Kai ma rawithung tha pa vi ai” näkha nä vi. Äni ma honi kätyng, “Areng lä äma üng khimi na tea tärae cei ai” näkha näte vi. Hikä thui saite Areng bung mä-ai lä mäny ö te vi.

³¹Kähing Säthaw üng haidae täkui-a tyng saite na lä ri hethang hawi bärai vi.

³²Angcüky käni Säthaw üng kaevang nang ce thung-a aevang saite tea lä aedawng ö ba. Nang ce lä kätü awng mang-a mätang bälai ca te na aeting ngaila, nang ce yng saite tea lä käde phae ö y vi.

³³Qeng qengtä nang ce tea khimi ce lä mipui na maw-a käsi thui kha sakälö khü ö vi dy. Qeng qengtä khimi käläng na lä nang ce kätyng mätang bälai aeting te thung-a, nang ce la äni üng kangby jä-ai sa hethang awng rüng ö te vi dy.

³⁴Nang ce lä thawng thung-a pä-ung saite na tea bäheng ö te vi. Nang ce tea awng saite vyngsai angxynlyng na tea khimi ce ma la king ngaila anghawtho

te hai khung ö te vi. Äte makäte phüng-a mei nädylä dungtäsa aekang kha hawiky saite vyngsai na nang ma ce tea awng näte nang ce lä mäny ö vi dy.

³⁵Tukätephüng-a nang ce lä aethawsi ö hang. Tupyng dylä Säthaw ma nang ce tea ävang käleng py ai mang.

³⁶Nang ce lä änawngsa jawjaw ö hethang aely ngai. Tukä dylä Säthaw üng aely kängai tea sa khüng te kätü-a, äma üng älo aedo saite na tea nang ce lä dang ö ai.

³⁷Caekäcai thung-a, “Qae y tea ma Areng lä ly ai. Qae y dy lyng.

³⁸Kai üng khimi kácüng na lä yng saite hai hing ö ai. Tungaila yng saite üng hai leithung mang-a aekö haile tyng saite khimi na tea lä, kai lä ngai y lyng” näkha näpa.

³⁹Mä-ai lä aekö haile tyng kha Säthaw ma täphra saite khimi na y. Mä-ai lä yng kha Säthaw üng aeqang saite khimi na vi dy.

Hebrai 11

Yng saite

¹Mä-ai tea yng saite awng dylä, aethang khai saite tea mä-ai lä ae-y khü ea ämi hai nung haw y saite tea tätang näkha mäny ö saite vi.

²Jangni üng khimi na lä yng te phüng-a, Säthaw lä äni ce tea bälung aevaw ö te vi.

³Säthaw lä äma üng älo hai-a hini älawng hai käni tea sa vi dy näte tea mä-ai lä yng saite hai mäny haw ö vi. Äni lä nung haw y saite na hai nung haw saite na sa te tea la yng saite hai-a mäny haw te vi.

⁴Abela lä Säthaw tea yng te saite hai-a, Ka-i-na qawng-a hawiky saite löci sa vi dy. Abela üng yng te phüng-a, Säthaw lä äni tea khimi kácüng kätüng mäthi vi dy. Säthaw lä Abela üng löci tea hawi näkha thui vi dy. Äni lä dü ngaila Säthaw tea yng te phüng-a, mä-ai tea älo aepe jawjaw ö te vi rawng.

⁵Eno lä Säthaw tea yng te phüng-a dü y vi. Äni bung Säthaw lä kanghing tang-a ma khösang mang-a nähaija te phüng-a, äni hai ämi la aeting haile

tyng haw y vi dy. Sāthaw lä äni bung nähaija y te kätü-a, Eno lä Sāthaw ma kawng hai saite vi dy näte Caekācai thung-a thui te kätüng vi dy.

⁶Khimi lawngtä lä yng saite awng y dylä, Sāthaw tea kawng hai haw y lyng. Ätephüng-a mei nädylä Sāthaw tea ly saite khimi lä Sāthaw awng vi näte yng kha äni bung ha saite khimi na tea lä ävang py ai näte tea yng hethang kae.

⁷Novae lä nung haw y saite ämaw mang-a tyng hethang na phüng Sāthaw üng sädi py saite na tea yng te hai-a thai vi. Äni lä Sāthaw tea yng te phüng-a, äni lä älo tängai ea tui sangphaw sa vi. Tukätephüng-a tui cäqing tho saite thung üng äma üng engthung khaw na tea aeqang haw te vi. Novae lä äma üng yng saite hai-a älawngpre üng khimi na tea lä sa tämang te mätü pa vi dy. Novae lä Sāthaw tea yng te phüng-a, Sāthaw lä äni tea khimi kəcüng-a mäthi vi dy.

⁸Sāthaw ma Abraham bung ka te kätü-a, äni lä yng saite hai-a älo tängai te vi. Äni lä Sāthaw ma ämaw mang-a py hethang aedo saite pre-a ly vi dy. Äni lä äma üng awng saite pre tea khaisö kha äni nung vai y saite pre-a ly te vi.

⁹Abraham lä yng saite hai-a Sāthaw üng aedo saite honi pre-a angvüng lawngtä kätüng awng vi dy. Abraham hai äma üng cäpaw Isaika hai äkätö Jako ce lä känih hai sa saite taipung-a awng ö vi dy. Sāthaw lä Abraham üng cäpaw Isaika hai äkangtö Jaeko tea honi aedo saite älo täthei py pa vi dy.

¹⁰Ätephüng-a mei nädylä Abraham lä Sāthaw ma aerü kha sa te dungtäsa aenyng nae cakhi saite märü-a awng hethang aering te vi.

¹¹Abraham hai änawngpui Sara ni lä mätawng phi hawi vi dy. Sara lä nawngmädi kätung kämai kae vi. Tungaila Sāthaw lä äma üng älo aedo te kätüng sa ai näkha Abraham lä yng khü te phüng-a, äcäpaw lawngtä bung dang vi dy.

¹²Tukätephüng-a äcaw na dang haw y saite Abraham lawngtä üng hai aepreng saite khimi na lä khösang-a awng saite tengpaw na kätüng awng mang vi dy. Honi khimi ce bung lä tävaw bäläng-a awng saite täpung kälawngdi kätüng ämi la to lei y vi.

¹³Hini khimi angxynlyng na lä dü saite kätü khytä Säthaw tea yng ö jawjaw vi dy. Äni ce lä Säthaw üng aedo saite na dang y ngaila, kähanglaw mang xyng Säthaw üng aedo saite na tea nung kha anghawtho ö vi dy. Äni ce lä hini älawngpre-a angvüing na kätyng ing, la käla ly rungrang saite na kae vi näkha thui ö vi dy.

¹⁴Honi kätyng thui saite khimi na lä äma ce ma pyng jawjaw hethang pre haetä tea ha saite na vi dy näte tea mätü te vi.

¹⁵Äni ce lä äma ce khaisö saite pre tea bäσαι hethang hawi näkha dawng dylä, aekö tyng haw mang.

¹⁶Tungaila äni ce lä hini qawng-a hawi saite pre tea aethang khai ö te vi. Honi pre lä Känipre-a qaitä awng te kae vi. Tukätephüng-a äni ce lä Säthaw tea äma ce üng Säthaw näkha ka ö te phüng-a Säthaw lä aejae te y. Säthaw lä äni ce tähang märü sa kha khai rüing te vi dy.

¹⁷Säthaw lä Abraham tea käny te kätü-a, äni lä yng te phüng-a äma üng cäpaw Isaika bung löci mawi kätyng löci aesa hai te vi. Äni lä Isaika bung Säthaw üng aedo saite kätyng dang ngaila, äma üng lawngtä xyng awng saite äcäpaw bung löci aesa saite mawi kätyng sa hethang aerü rüing pa te vi dy.

¹⁸Säthaw ma Abraham tea, “Isaika te mang hai-a kai aedo saite kaesui kaebeng na nang tea dang hai ai” näkha näpa.

¹⁹Säthaw lä dü saite üng Isaika bung mätha haile haw vi ai näkha Abraham lä aedawng vi dy. Tukätephüng-a Abraham lä äcäpaw Isaika bung dü saite üng dang haile tyng vi dy näkha thui haw vi dy.

²⁰Isaika lä yng te phüng-a, vaimaw mang-a Säthaw lä Jaeko hai Esawka ni tea tähang kähawi py ai näkha älo aedo te vi.

²¹Jaeko lä äma dü y te käläng-a, yng saite hai-a Josefae üng äcäpaw lawng netä tea tähang kähawi py pa qi vi dy. Äni lä äma üng pawngpai hai aethaw aela kha aedaw ea Säthaw tea cäphaw pa vi dy.

²²Josefae lä dü aetawng te kätü-a, yng khü te hai Aikuta pre üng hai Isrelae khimi na üng tho saite angthang thui vi dy. Josefae lä äni ce tho te kätü-a äma üng ähu na hai makä sa kha nähai ö ai mei näsaite na täru rüng pa vi dy.

²³Mosi bung aepeng pyng-a änä-awi ni äpä-ai lä yng hawi te phüng-a, sanphrang üng särilo tea tängai y hethang ri hawi y te vi. Tukha Mosi bung lä law thungtä tütü kangru-a ho hawi vi dy. Äni lä nade käläng na qawng ämaw äcae hawi pa te tea änini lä nung hawi te vi.

²⁴Mosi lä ryng te kätü-a, yng te phüng-a, khimi ce ma äni tea Faraw sanphrang cänung üng cäpaw näkha ka ö saite tea äni lä ngai te y vi.

²⁵Äni lä tänaetä hunghö hai-a anghawtho te qawng-a, Säthaw üng khimi na hai mangtä mätang bälai hethang awng saite tea re vi dy.

²⁶Mesia üng tähang mäthi y saite lä, Aikuta pre üng tawng saite angxynlyng na qawng-a ävang tingky vi näkha äni lä aedawng vi dy. Äni lä ämaw mang-a äma üng dang hethang ävang käting tea nung rüng te phüng-a vi dy.

²⁷Mosi lä yng te phüng-a sanphrang üng kädawtho saite tea ri y käla, Aikuta pre üng hai thoja vi dy. Äni lä nung haw y saite Säthaw tea nung te kätyng khung kha awng jawjaw te vi.

²⁸Mosi lä yng te phüng-a, Säthaw üng täru te kätyng Cäqengja saite paw lä Isrelae khimi na tea aetawng hai pa vi dy. Isrelae khimi na tea lä äma ce üng thokhae löpang hai äjaw angxynlyng na tea äthi kälo hai pa ö vi dy. Tukätephüng-a Säthaw lä täphra saite Känipre angtawtha bung mäta pa dy. Honi angtawtha lä Isrelae khimi na üng cäpaw äcälö na tea bädü pa y hethang tähang vi.

²⁹Isrelae khimi na lä yng te phüng-a, phuirae saite lolang-a aeke te kätyng pangle kangthing tea aekae ö vi dy. Tungaila Aikuta khimi na ma aekae te kätü-a, äni ce angxynlyng lä tui thung-a aesänung kha dü ö vi dy.

³⁰Isrelae khimi na lä yng te phüng-a, Jerikhaw märü-a käni säritä aevi pyng ea lä märü tea aepang saite baesung na lä aene pa vi dy.

³¹Nawngmädi kangdei Raha lä yng te phüng-a, Säthaw üng lo tängai y saite khimi na hai mangtä dü y. Ätephüng-a mei nädylä Isrelae khimi na üng sämeng na tea kähawi-a lady pa te phüng-a vi.

³²Kai lä hini qawng-a cang y älo aepe haw y vi dy. Kidon, Bare, Samsom, Jephata, Davidae, Samawila hai buisaw na üng anghang kai ma thui pa hethang kätü lä awng te y vi.

³³Äni ce lä yng te hai-a pre na tea täre aety kha bäja haw ö vi dy. Äni ce lä tüng saite na sa kha Säthaw üng aedo saite na dang ö vi dy. Äni ce lä xangsi takai täbawng tea pä-üng pa te vi dy.

³⁴Äni ce lä maipui maileng ma kang saite tea la bädü pa vi dy. Äni ce tea lä aekei hai bädü hethang ngai saite khimi na kö thung üng lawi hai vi dy. Äni ce lä aethaw awng y saite khimi na ngaila, Säthaw lä aethaw awng saite khimi na-a bälawng pa ö vi dy. Äni ce lä täre aety kha pre käläng üng aethaw awng saite reisa na tea bäja ö vi dy.

³⁵Nawngmädi na lä yng saite phüng-a, kädü thung üng hing haile tyng saite äma ce üng engthung dü saite na tea dang haile tyng ö vi dy. Khimi phütä na lä sakälö khü kha bädü he ngai saite na äkö thung üng lawi hai hethang ngai ö y. Äni ce lä hini kähing qawng-a hawiky saite kähing tea dang hethang dü ö vi dy.

³⁶Khimi phütä na tea lä khimi ce ma mänui hai kha ruinawng na hai bo pa ö te vi. Khimi phütä na tea singqy rui na hai mäkhing kha thawng thung-a pä-ung ö vi dy.

³⁷Khimi ce ma phütä tea lä kälung aeke hai käde kae saite, phütä tea lä säja hai aepo bälo saite hai, phütä na tea lä aekei sawngseng hai bädü pa ö vi dy. Äni ce lä beram phö, sobei phö na aelawng kha ly rungrang ö vi dy. Mätang saite, mätang bälai saite, sakälö khü saite na la aeting ö pa vi dy.

³⁸Äni ce lä khimi kähawi na te phüng-a, hini älawngpre üng khimi na hai aesui ö te y. Äni ce lä ing, la käla na kätyng daithung dairang-a, me

anhangung na qawng-a ly rungrang ea, täpu khaw na hai älawng khaw na thung-a awng ö vi dy.

³⁹Äni ce lä yng ö te phüng-a, Säthaw tea kawng hai kha Säthaw lä äni ce üng phüng Caekäcai thung-a täru hai pa vi dy. Tungaila äni ce lä Säthaw üng älo aedo saite angxynlyng na älawngpre-a dang ö te y.

⁴⁰Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä mä-ai tähang hawiky saite mawlang kaedawng awng te phüng-a vi dy. Äni üng ae-y saite hini khimi na tea lä mä-ai hai mangtä Säthaw ma khimi cungrü-a bälawng haw ö vi ai.

Hebrai 12

Mä-ai üng pä-ai Säthaw

¹Mä-ai üng yng saite tea nung khe saite khimipui na lä mä-ai tea sävenglü kha awng ö vi. Mä-ai lä aehui kha aeprang saite khimi na kätyng vi. Tukätephüng-a mä-ai tea aebiceng saite hunghö na tea lä khaisö ö si. Mä-ai ämaw üng lolang-a aethawsa kha aehui ö si dy.

²Mä-ai lä Isu tea kheng khü jawjaw ö si. Äni lä mä-ai üng yng saite tea aetawng angcü hai kha cungrü-a sa pa saite Kung la vi. Äni lä thinglang qawng-a täheng saite üng saerae dang te tea khung vi dy. Ätephüng-a mei nädylä hokä äni sa te lä ämaw mang-a anghawtho ai näte tea Äni lä mäny te phüng-a vi dy. Vaihi äni lä Säthaw üng aety nae bangtang mang-a aety te vi.

³Hunghö awng saite khimi na ma äni tea mäkä tangtä elekhei sa mei näte aedawng ö lawi. Hokäte phüng-a nang ce lä bälung bäsaе xha kha aethawsi ö y ai mang.

⁴Vaihi khytä hunghö sa saite khimi na lä nang ce tea elekhei sa kha täre aety te kätü-a, nang ce lä dü saite hai aeting ö y vi ai.

⁵Säthaw lä äma üng nade na kätyng nang ce tea aethaw py saite lo na nang ce lä tämang ö king te vi mei. Äni ma, “Kai üng nade ä, Areng ma nang üng sa tämang saite na mätü te kätü-a, tängai khü ba. Nang tea pring te kätü-a lä aethawsi hang ba.

⁶Ätephüng-a mei nädylä Areng lä äma bälung aevaw saite khimi qütä tea lä pring te vi. Caw nade na kätyng re saite khimi qütä tea lä deng py te vi” näkha näte vi.

⁷Nang ce mätang bälai aeting saite na lä Äpä-ai üng pring saite tea khung ö ba. Säthaw lä nang ce bung äma üng caw nade na kätyng re saite tea nang ce üng mätang bälai saite hai-a mätü te vi. Äpä-ai lä äcaw qütä tea pring y käla awng vai mei.

⁸Säthaw lä caw nade angxynlyng na tea pring te vi. Äni ma nang ce tea pring y nädylä, nang ce lä äni hai aesui saite caw nade na y. Nang ce lä bäjangcaw na kae vi.

⁹Mä-ai angxynlyng na lä hini älawngpre-a äpä-ai na awng ö te vi. Honi äpä-ai na ma mä-ai tea lä pring kha mä-ai lä mä-ai ma üng pä-ai na tea tämö khai ö te vi. Honi qawng-a cang y Känipre-a awng saite Pä-ai üng pring saite lo tea lä tängai hethang hawiky ö te vi. Honi kätyng sa dylä, mä-ai la dungtäsa hing ö ai.

¹⁰Hini älawngpre-a mä-ai üng pä-ai na lä tänaetä äma ce üng kähawiky-a aedawng te kätyng mä-ai tea pring ö te vi. Tungaila Säthaw lä mä-ai üng kähawiky saite tähang pring te kae. Mä-ai lä äni üng cai saite thung-a qa haw ö hethang vi.

¹¹Mä-ai tea pring te kätü-a, mä-ai lä bälungsi hai ö te vi. Anghaw la tho haw ö y lyng. Tungaila ämaw mang üng pring te tea khung saite khimi na tea lä cüng saite hai awngneng saite dang ö te vi dy.

Sädi py saite na

¹²Tukätephüng-a nang ce üng äkö hai äkho aethaw awng y saite na tähang aethaw aela ö.

¹³Lolang kätaw-a ly jawjaw ö. Hokä ea ni äkho kangbai na lä aetüng y käla ma hawi ö ai mang.

¹⁴Khimi angxynlyng na hai mangtä awngneng saite hai-a awng hethang aethawsa ö ba. Caiping saite thung-a hing ö. Caiping y saite khimi ämi la Areng bung nung haw y lyng.

¹⁵Säthaw üng tähang kähawi thung üng thoja y hethang sädi khai ö. Angjüng khaw saite äkung kätyng la aelawng y hethang sädi khai ö. Khimi lawngtä honi kung kätyng awng dylä nang ce thung-a käsi na awng mang-a sa haw te vi. Honi hai-a yng saite khimi awng mang te na tea Säthaw üng maw-a pawprae hai haw ö te vi.

¹⁶Nang ce thung-a ämi la täkübajang sa y hethang sädi khai ö. Esawka lä äcälöky üng tähang kähawi tea ang kaephi hai aeleng ja te vi. Hini kätyng Säthaw tea mäthi y sa hang.

¹⁷Nang ce mäny te kätyng, kangkhüng mang-a, Esawka lä äpä-ai üng py saite tähang kähawi tea ngai vi dy. Tungaila äni üng pä-ai lä äni tea eja pa vi dy. Äni lä minaw tui aeqa te hai-a ae-ui ngaila, äma üng sa saite tea mäqa haile tyng haw pa y vi dy.

¹⁸Isrelae khimi na kätyng Sinai me anhung-a nang ce lä ly ö te y. Honi me anhung lä maikang kha ving pung saite, käving mityng hai aeli khöpui tho saite mityng vi.

¹⁹Honi anhung-a lä baw üng saite ätüng käleng tho saite mityng vi. Isrelae khimi na lä honi ätüng thai te kätü-a, honi ätüng na tea äni ce ma äte haetä la thai hai pa y hethang Mosi tea aesi aebai ö vi dy.

²⁰Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä, “Tawngbawi metä mäteng ma hini me anhung tea aela dylä, kälung hai käde kae hethang kae” näkha thui saite särilo tea khung haw y te phüng-a vi.

²¹Mosi äma kekhe lä me anhung-a nung saite na tea tengxyng y ri vi dy. Äni lä “Kai lä ri kha käsawtho vi” näkha thui vi.

²²Tungaila nang ce lä Zaion me anhung-a hing saite Säthaw üng märü, Känipre-a awng saite Jerusalem märü-a ly ö vi dy. Nang ce lä anghawtho te

hai aecö saite Känipre üng angtawtha sangrui-a cang y te na üng mityng-a tyng ö vi dy.

²³Nang ce lä Säthaw üng cäpaw äcälöky awng saite kangkawng-a tyng ö te vi dy. Honi kangkawng thung üng ämüing na lä Känipre üng cae-u thung-a täriü kha khai pa vi dy. Nang ce lä khimi angxynlyng na tea tärae cei saite Säthaw tea tyng ö vi dy. Honi lä cungrü-a sa saite khimi kácüing na üng awng saite mityng vi dy.

²⁴Säthaw hai khimi ce üng säla-a aenai saite kangthae tea aerü rüing saite lä Isu tea tyng te vi dy. Nang ce lä Isu üng käthüing saite äthi tea tyng ö vi dy. Honi äthi lä Abela üng äthi qawng-a hawiky saite älo tea thui vi.

²⁵Tukätephüing-a thui saite khimi lawngtä üng älo tea tängai y hethang sädi khai ö. Hini älawngpre-a Säthaw üng älo thui saite lawngtä üng lo tea tängai y saite khimi na tea lä Säthaw ma deng py vi. Mä-ai lä Känipre üng hai thui saite Areng üng älo tea khaisö vi dylä, Säthaw ma deng py saite thung üng ämi lä aelawi haw y lyng.

²⁶Mosi üng kätü-a, Säthaw üng ätüng lä hini älawngpre tea aehüing hai pa vi dy. Tungaila vaihi äni lä, “Kai lä vaimaw mang-a qengtä hini älawngpre qaitä cang y Känipre tea la tähüing hai vi ai” näkha älo aedo pyng te vi dy.

²⁷Vaihi, “Qengtä pyng-a” näte älo lä Säthaw ma sa kha khai saite angxynlyng na tea tähüing ea aethuija hai vi ai. Honi kätü-a aehüing haw y saite na ni cakhi-a awng ö ai.

²⁸Ämi ma la tähüing haw y saite pre-a mä-ai lä dang te phüing-a, Säthaw tea kawng te lo thui ö si. Mä-ai lä Säthaw üng bälung kawng hai saite älang hai-a äni tea cäphaw ö si. Äni tea ri kha tämö khai ö si.

²⁹Ätephüing-a mei nädylä, mä-ai üng Säthaw lä tätang kang hai saite mai kätyng vi.

Hebrai 13

Säthaw üng kawng hai hethang sa saite

- ¹Khristen kangby jä-ai na kätyng-a lawng lawngtä tea bälung aevaw jawjaw ö ba.
- ²Angvüing na bung nang ce üng ing-a lady hethang tämang ö hang. Honi kätyng sa saite khimi phütä na lä mäny y käla ma Känipre üng angtawtha na tea lady ö vai te vi dy.
- ³Nang ce lä thawng thung-a pä-ung saite khimi na hai mangtä awng te kätyng äni ce tea säbawng ö. Nang ma ce khekke mätang bälai aeting te kätyng, mätang bälai saite khimi na tea säbawng ö ba.
- ⁴Khimi angxynlyng na lä ingthawng sa te tea tämö khai ö hethang kae. Nawngpui ni nawngpaw lä lawng lawngtä tea bälung ae-y khü hethang kae. Säthaw lä khimi kälang na üng nawngpui nawngpaw na hai sa tämang kha täkübjang sa saite na tea lä deng py vi ai.
- ⁵Nang ce lä tangkae na dang mang hethang bädö ö hang. Nang mä ce tea awng saite rytä hai bälung kawng te hai-a awng ö. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä, “Kai lä nang bung makäte kätü-a la khaisö y lyng. Manila nang bung käde phae y lyng” näkha nä vi.
- ⁶Tukätephüng-a, “Areng lä kai tea säbawng te phüng, kai lä ri y lyng. Khimi ce ma kai tea ätemakä sa haw ai mei” näkha, mä-ai lä ae-y khü te bälung hai thui haw te vi.
- ⁷Nang ce tea angcüky-a Säthaw üng Anghang Kähawi thui saite nang ce üng mätaungky na tea kähawi-a aedawng haile ö ba. Äni ce üng hing saite älang kähawi hai dü te khytä yng khü saite tea aedawng ö ba. Äni ce üng yng saite täthei nang ce lä sa ö.
- ⁸Isu Khrista lä jangni üng hai, vaini la, dungtäsa la lang te awng y vi.
- ⁹Anghang Kähawi y käla äte cawngkhang kätüing y kangthae mätu saite na tea hui y hethang nang ce lä sädi khai ö. Säthaw üng tähang kähawi hai-a mä-ai üng bälung thung-a aethaw awng hai hethang lä hawi ö te vi. Judae khimi na üng reitae kätyng ca hethang lä ävang ting te y vi.

¹⁰Löci aesa saite maicang lä mä-ai tea awng te vi. Säthaw üng Taipung-a kälu sa saite mäthykung na lä mä-ai üng löci sa te thung-a äni ce lä löci mawi ca haw y lyng.

¹¹Mäthykung kälengky lä tawngbawi na üng äthi tea Mityng Käcaiky thung-a hunghö na tähang löci aesa hethang nähai pa te vi. Tungaila tawngbawi äro na tea lä khimi ce awng saite mityng ärang mang-a mai hai sawi te vi dy.

¹²Hini phüng-a Isu lä äma üng äthi khekke hai-a khimi ce üng hunghö tea mäcai hai hethang märü üng hawngkhae kätho ärang mang-a dü te by vi dy.

¹³Tukätephüng-a mä-ai lä märü ärang mang-a ly kha äma hai mangtä saerae saite thung-a qa ö si.

¹⁴Hini älawngpre-a mä-ai tähang dungtäsa awng hai hethang märü lä awng y lyng. Mä-ai lä vaimaw mang-a tyng hethang märü tea ha ö te vi.

¹⁵Tukätephüng-a mä-ai lä Isu hai-a Säthaw tea bälaw te hai löci sa jawjaw ö si. Honi löci lä, “Säthaw lä Areng vi” näkha mä-ai üng täbawng na hai thui saite lä Säthaw tea mä-ai üng löci sa te vi.

¹⁶Hawi saite kälu tea sa kha lawngtä tea lawngtä aesäbawng hethang lä tämang ö hang. Hini na lä Säthaw tea bälung kawng hai saite löci aesa te na phüng-a vi.

¹⁷Nang ma ce üng mätaungky na älo tea lä tängai ö ba. Äni ce thui saite na kätyng sa ö. Äni ce lä nang ce üng bälung na tea aehae y käla rui khü ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä, äni ce lä äma ce üng kälu na phüng Säthaw tea thui hethang kae ö te vi. Nang ce lä äni ce üng älo tea tängai dylä, äni ce lä äma ce kälu tea anghawtho te hai sa ö ai. Tungaila nang ce ma tängai y dylä, äni ce lä bälungsi saite hai kälu sa ö ai. Honi lä nang ce üng tähang äte la ävang ting y lyng.

¹⁸Kai ce tähang aetang ö jawjaw ba. Kai ce lä kai ma ce üng käsi kähawi mäny saite bälung kaedawng tea mänysy ö te vi. Kai ce lä kätü angxynlyng na tea kätüng khaw-a sa hethang ngai ö te vi.

¹⁹Kai lä qae y tea ma nang ce tea ly haile tyng haw hethang kai tähang bälung mitang hai aetang ö näkha nang ce tea mäci khü te vi.

Kangkhüngky üng aetang saite

²⁰Awngneng py saite Säthaw lä beram rui te Kung käleng lawng saite mä-ai üng Areng Isu tea dü te üng mäning haile tyng pa vi dy. Honi lä Isu Khrista üng äthi hai-a sa te vi. Honi äthi lä dungtäsa aenai saite äsäny vi.

²¹Säthaw üng aely kängai sa hethang äni lä nang ce tea kähawi angxynlyng na py hethang kai lä aetang pa te vi. Säthaw tea bälung kawng hai saite mä-ai üng bälung thung-a Isu Khrista hai-a äni ma sa haw sy. Isu Khrista tea lä dungtäsa phung-ang aesang te awng jawjaw sy. Amen.

Kangkhüngky üng täru saite älo

²²Kangby jä-ai na ä, kai üng aethaw py saite anghang tea änawng käsa hai tängai hethang kai lä nang ce tea mäci te vi. Kai lä nang ce tea cae kädawi hai-a täru vi dy.

²³Mä-ai üng kangby Timothe lä thawng thung üng lawi vi dy näte kai lä nang ce tea mäny hai hethang ngai te vi. Qae y tea ma Timothe tyng dawde dylä kai lä äni hai mangtä nang ce hai aeting hethang ly ai.

²⁴Kai ce lä nang ce üng mätawngky angxynlyng na hai Säthaw üng khimi angxynlyng na tea cibai sa te lo na thui ö te vi. Itali pre üng yng saite na ma la nang ce tea cibai sa te lo na thui ö te by vi.

²⁵Säthaw üng tähang kähawi lä nang ce angxynlyng na hai mangtä awng jawjaw ö sy.

Jako

Jako 1

Angcū üng älo

¹Säthaw hai Areng Isu Khrista üng mawsawng kai, Jaeko, lä mityng qütä-a aehi sangxang saite Isrelae ceng hawlai netä na tea kawng te lo thui te vi.

Yng saite hai bälunghae saite

²Kai üng yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä the saite cawngkhang na aeting te kätü-a, anghawtho saite kätyng honi phüng tea aedawng ö ba.

³Nang ce üng yng saite tea Säthaw ma käny te phüng-a, nang ce üng khung saite ryng haw vi näte nang ce lä mäny ö te vi.

⁴Nang ce üng khung saite lä ryng te qawng-a ryng rae kha hing saite angxynlyng na tähang awng hethang kae. Tukä dylä nang ce üng aeme aeqa saite lä ryng kha cungrü ö ai. Tukha nang ce lä aethawdi ö y vi ai.

⁵Nang ce thung üng bälung kähäe ngai saite khimi lä Säthaw tea mäkäi sy. Säthaw lä khimi qütä tea cy y käla mäsaï y te hai py khaw ai.

⁶Tungaila khimi lawngtä mäkäi dylä, yng khü kha yng vawng y saite bälung lä awng hethang kae y. Yng khü y saite khimi lä aeli kangcai hai-a bungba saite pangle tui leng kätyng vi.

⁷Honi kätyng awng saite khimi lä Säthaw te üng ätete dang y lyng näkha dawng he kae y.

⁸Yng vawng y saite khimi lä sa saite qütä cakhi-a awng te y vi.

Mätang saite hai tawngnang saite

⁹Yng saite khimi kangtang lä Säthaw ma äni bung lä mäsang ai te phüng-a anghawtho rae sy.

¹⁰Tungaila tawngnang saite lawngtä lä Säthaw ma äni bung mäneng ai te phüng-a anghawtho sy. Ätephüng-a mei nädylä, äni üng hing saite lä daithung üng äpa kätyng tänaetä ma la vi ai.

¹¹Käni lä se kha bi te kätü-a, äkung lä cei ea äpa lä aerui kha äcae kähawi lä pra te vi. Hini kätyng tawngnang saite khimi lä äma üng kälü sa te thüng-a pra vi ai.

Käny saite hai the saite

¹²Khimi lawngtä lä the saite hai käny saite aeting te kätü-a, äni üng yng saite cakhi dylä, äni lä anghawtho haw vi. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw ma honi na tea bäja pyng saite khimi bung lä ävang käting dungtäsa hing saite py ai. Säthaw lä äma tea bälung aevaw saite khimi na tea lä ävang käting dungtäsa hing saite py hethang älo aedo te vi.

¹³The saite aeting te khimi ma, “Säthaw lä kai tea the te vi” näkha thui hethang kae y. Ätephüng-a mei nädylä Ämi lawngtä la Säthaw tea käsi sa hai hethang the haw te y. Äni la ämi tea la käsi sa hethang the te y by vi.

¹⁴Mä-ai üng ngaiphi tüng y saite bälung lä mä-ai tea the te vi. Äni ce lä mä-ai tea mäthang sa kha käsi mang-a nähai ö te vi.

¹⁵Tupyng-a mä-ai lä ngaiphi tüng y saite na thung-a hui kha hunghö sa ö te vi. Hunghö lä leng kha ryng khü te kätü-a, mä-ai bung dü hai te vi.

¹⁶Kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai na ä, ämi ma la nang ce tea kaeling kaemae sa ö hang sy.

¹⁷Hawi saite hai cungrü saite lasawng qütä lä Känipre üng tho te vi. Känipre kaevang tea sa saite Säthaw lä mä-ai tea hini lasawng na py te vi. Äni lä aethui saite kaekhui kätyng aemäqa te y vi.

¹⁸Äni lä äma üng mawlang kaedawng kätyng lo mitang hai-a mä-ai tea hing saite kangthae py te vi dy. Ätephüng-a mei nädylä, äni lä mä-ai bung äma sa saite na thung-a, angcüky mityng-a py hethang ngai te vi.

Tängai saite hai sa saite

¹⁹Kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai na ä, hini na tea nang ce lä aedawng haile ö ba. Älo na tea lä tängai dawde ö. Älo aepe saite hai kädawtho saite na tea lä kangjai-a awng hethang kae.

²⁰Khimi lawngtä kädawtho te kätü-a, äni lä Säthaw üng ngai saite kälu kəcüng-a sa haw y lyng.

²¹Tukätephüng-a nang ce üng pawprae saite kaedawng hai aepä-e saite angxynlyng na khaisö ö lawi. Säthaw ma nang ce üng bälung thung-a mäkung saite lo tea nang ce lä aemäneng te bälung hai täla ö. Hini lo lä nang ce bung aeqang haw te vi.

²²Nang ce lä Säthaw üng lo tea tängai te qaitä y käla sa hethang kae. Khimi lawngtä ma tängai kha sa y dylä, äni lä äma tea kaeling kaemae aethui raw te vi.

²³Khimi lawngtä lä Säthaw üng lo tea tängai kha äni üng lo kätyng sa y dylä, äni lä khawitälae thung-a äma üng mimai tea nung te kätyng vi.

²⁴Hini khimi lä äma ma tea aekheng kha äni lä mityng käläng-a ly ea äma üng ämaw äcae tea qengtä ma tämang ja te kätyng vi.

²⁵Tungaila khimi lawngtä lä Säthaw üng cungrü saite Ubädi tea khüsälü-a kheng kha tängai ea Ubädi thung-a awng saite na tämang y käla sa jawjaw dylä, Säthaw ma äni tea lä tähang kähawi na py vi ai. Ätephüng-a mei nädylä, Ubädi lä mä-ai tea bälawi saite phüng-a vi.

²⁶Khimi lawngtä lä Säthaw tea yng te kätyng sa saite tea dawng kha äma üng täbawng tea aeküng y dylä, äni lä äma tea kaeling kaemae sa te vi. Äni üng sa saite lä Säthaw üng maw-a ävang ting y.

²⁷Mä-ai üng Pä-ai Säthaw ngai saite kälu na lä mätang bälai saite ruicaw na hai nawngmädi lömai na tea säbawng hethang vi. Tukha hini älawngpre khimi na üng käsi sa saite hai-a, nang ce lä pawprae y hethang aethawsa ö.

Jako 2

Khimi üng mimai kheng y hethang sädi py saite

¹Kai üng kangby jä-ai na ä, nang ce lä phung-ang aesang saite mä-ai üng Areng Isu Khrista tea yng te phüng-a ämi üng mimai tea la kheng ö hang.

²Sui kösübü aecö kha kä-o ävang käting na hai aelawng saite khimi lawngtä lä nang ce üng aecö saite mityng-a kung vi nämäi si. Mätang kha kä-o nitha kangrüng aena saite khimi lawngtä la kung te by vi.

³Nang ce ma kä-o ävang käting na aelawng saite khimi tea tämö khai te hai, “Hawi saite mityng hi-a aety lawi” näkha nang ce lä thui te vi nämäi si. Tungaila nang ce ma khimi kangtang tea lä, “Nang lä honi mityng-a aedaw. Y dylä kai üng khokung-a aety” näkha thui nämäi si.

⁴Hini kätyng nang ce sa dylä, khimi ce üng mimai tea kheng te y mei. Nang ce lä käsi na dawng saite tärae cei kung-a lawng ö te vi dy.

⁵Kai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai na ä, tängai ö! Säthaw lä hini älawngpre-a khimi kangtang na bung re te vi. Äni ce lä Isu tea yng te phüng-a, tätang tawngnang saite na vi. Säthaw lä äma tea bälung aevaw saite khimi na tea lä äma üng pre py hethang älo aedo te kätyng khimi kangtang na tea äma üng pre dang te thung-a qa hai ö te vi.

⁶Tungaila nang ce lä khimi kangtang na tea mäthi ö te y vi. Nang ce bung sakälö khü kha tärae cei te mityng-a nähäi prae saite na lä khimi tawngnang saite na ö y mei.

⁷Äni ce lä nang ce hai aesui saite Isu Khrista üng ämüng kähawi tea käsi thui ö te y mei.

⁸Caekäcai thung-a awng saite lengky saite Sanphrang Säthaw üng Ubädi-a, “Nang ma tea nang ma bälung aevaw te kätyng nang üng kangby jä-ai tea bälung aevaw hethang kae” näkha thui te vi. Honi Ubädi tea nang ce tängai tätang dylä hawiky ö te vi.

⁹Tungaila nang ce lä khimi ce üng mimai kheng dylä, hunghö sa ö te vi. Säthaw üng Ubädi lä nang ce tea hui y saite khimi na kätyng mäthi ö te vi.

¹⁰Khimi lawngtä lä Ubädi angxynlyng na tea tängai kha särilo haetä tea sa tämang dylä, äni lä Säthaw üng maw-a Ubädi angxynlyng na tea sa tämang te kätyng vi dy.

¹¹“Kхими lawngtä lä khimi käläng lawng lawngtä üng nawngpui tea y dylä nawngpaw tea täkübajang sa hang” näkha thui te Areng lä, “Kхими bung bädü hang” näkha la thui te by vi. Tukätephüng-a nang ce lä khimi lawng lawngtä üng nawngpui y dylä nawngpaw hai täkübajang sa y ngaila, khimi tea bädü dylä, nang ce lä Ubädi angxynlyng na tea sa tämang ö te vi dy.

¹²Kхими ce tea aelawi hai saite Ubädi kätyng nang ce lä Säthaw ma tärae cei saite khimi na kätyng älo aepe kha sa ö ba.

¹³Kхими lawngtä lä äma üng kangby jä-ai na tea bäheng y dylä, Säthaw ma tärae cei te kätü-a, äni tea la bäheng y by ai. Bäheng saite lä tärae cei saite qawng-a haidae awngky te vi.

Yng saite hai kälü sa saite

¹⁴Yng saite kangby jä-ai na ä, khimi lawngtä lä yng näkha thui ea hawi saite kälü na sa y dylä, honi lä äma tähang ävang ting te y vi. Hini kätyng yng saite lä äma tea aeqang haw y lyng.

¹⁵Nang ce kangby jä-ai na thung üng lawngtä lä käni qütä ca nei hethang hai aekhu aena hethang awng y näkha thui ö vi nämai si.

¹⁶Äni tea nang ce lä, “Kawng bärai te hai ma ly lawi. Bi üng-a awng kha äjo kaw hethang ca lawi” näkha thui ngaila, nang ce lä äni tähang aely ngai saite na tea py y dylä, äte la ävang ting te y vi.

¹⁷Honi kätyng Isu Khrista tea yng ngaila, hawi saite kälü na sa y dylä, yng saite lä kädü kae vi.

¹⁸Tungaila khimi lawngtä ma, “Nang lä yng saite awng vi. Kai lä hawi saite kälü sa vi. Tudylä nang lä hawi saite kälü sa y käla nang üng yng saite kai tea mätü lawi. Kai lä kälü kähawi na sa te hai-a kai üng yng saite nang ce tea mätü ai” näkha thui he awng vi.

¹⁹Nang ce lä Säthaw lawngtä xyng awng näkha yng ö te vi. Hini lä hawi vi. Tungaila angra na mäteng ma yng kha ri te hai-a käsawtho ö te by vi.

²⁰Nang ce lä kangthö na vi. Khimi lawngtä lä Säthaw tea yng kha hawi saite kälü sa y dylä, ävang ting te y vi näte kai ma nang ce tea mätü ai mei.

²¹Mä-ai üng kangsi Abraham üng phüing tea aedawng ö lawi. Äni tea Säthaw lä khimi kácüing-a mäthi te lä äni üng kálu phüing-a vi. Abraham lä äma üng cäpaw Isaika bung maicang qawng-a thyng kha Säthaw tea löci kätyng sa rüing te vi dy.

²²Abraham lä Säthaw tea tengxyng y yng vi näte äni üng kálu hai mätü te vi näte tea nang ce lä nung haw ö te y mei. Äni üng yng saite lä äni üng sa saite hai-a cungrü hai te vi.

²³Caekäcai thung-a, “Abraham lä Säthaw tea yng te phüing-a, Säthaw lä äni tea khimi kácüing-a mäthi te vi” näkha thui rüing saite tea lä cungrü hai te vi. Tukha Säthaw lä äni bung kangby jä-ai-a mäthi te vi dy.

²⁴Säthaw ma khimi lawngtä bung äni üng yng saite xyngtä phüing-a khimi kácüing kätyng mäthi te y vi näkha nang ce lä mäny haw ö te vi. Säthaw lä äni üng sa saite kálu phüing-a, äni bung khimi kácüing-a mäthi te vi.

²⁵Nawngmädi kangdei Raha mäteng ma, hini kätyng sa te by vi. Äni lä Isrelae khimi na üng sämeng mätaw saite bung äma üng ing-a lady kha kangkhüing mang-a lä lolang käläng mang hai mätaw ja pa te vi dy. Hini kätyng sa te phüing-a, äni tea Säthaw lä khimi kácüing-a mäthi pa te vi dy.

²⁶Muilaw awng y saite ätabung lä kädü kätyng-a, kálu na sa y käla yng saite lä kädü kae vi.

Jako 3

Bälai tea pä-üing saite phüing

¹Kai üng yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce thung üng khimi äje cäcaw xyngtä lä kangkawng thung-a särae na lawng hethang sa ö hang. Ätephüing-a mei nädylä, Säthaw lä mätu saite kai ce tea khimi käläng na qawng-a cang y, dengpyky vi ai näte nang ce lä mäny ö te vi.

²Mä-ai angxynlyng na lä tämang saite cawngkhang na sa ö te vi. Älo hai thui tämang y saite khimi dylä cungrü te vi. Äni lä äma üng ätabung angxynlyng na tea aeküing haw te vi.

³Mä-ai lä cäphö üng täbawng thung-a süng cäpi byng khai kha ruinawng hai sätawng ea mä-ai üng lo tea tängai hai kha ly hethang ngai saite mang-a ly hai haw ö te vi.

⁴Tui sangphaw käleng pui na lä aelipui na üng aethaw hai-a ly ö te vi. Sangphaw tea lä ta cäpi hai-a ly hethang ngai saite mang-a sangphaw bähawi saite kung ma mäqa te vi.

⁵Hini kätyng bälai lä mä-ai ätabung üng cäpi saite kaepreng haetä vi. Tungaila äni lä äma tea tengxyng y aethaw haw te vi. Mai di cäpi lä aetö käleng pui tea kang haw vi näte aedawng haile ö.

⁶Khimi üng bälai lä mai kätyng vi. Mä-ai üng ätabung kaepreng thung-a bälai lä haidae käsi awng te vi. Honi bälai lä khimi angxynlyng na tea käsi na sa haw te vi. Honi lä maipui angrawng üng tho saite mai hai-a mä-ai üng hing saite angxynlyng na tea kang hai haw te vi.

⁷Mä-ai khimi lä tawngbawi amäjy cawngkhang na, tävaw na, kaw-va saite na hai tui thung üng mawi na tea änawng hawi rung te khytä sa haw jawjaw ö te vi.

⁸Tungaila bälai tea lä ämi lawngtä la änawng hawi rung khytä sa haw ö te y. Bälai lä äce kawi kha käsi sa jawjaw te vi.

⁹Mä-ai lä mä-ai üng Pä-ai hai Areng tea bälai hai bälaw kha Säthaw üng ämaw äcae kätyng sa saite khimi na tea lä täking ö te by vi.

¹⁰Täbawng haetä üng bälaw saite hai täking saite lo tho mei te vi. Kai üng yng saite kangby jä-ai na ä, hini kätyng mä-ai lä sa ö vi hang si.

¹¹Vawcawng haetä üng tui kätui hai tui kälung tho mei haw mei.

¹²Kai üng yng saite kangby jä-ai na ä, thaidö kung-a lä olive äthai aethai haw mei. Cäpje kung-a thaidö thai aethai haw mei. Honi kätyng tui kälung tho saite vawcawng hai tui kätui lä tho haw y lyng.

Säthaw üng bälunghae saite

¹³Nang ce thung-a bälunghae saite lä ämi mei. Mänykaw saite lä ämi mei. Nang ce lä hawi saite kähing hai mätü hethang kae. Nang ce lä aemäneng kha hawi saite kälu na hai bälunghae saite mätü ö.

¹⁴Tungaila nang ce üng bälung thung-a tengxyng y pä-e saite, ae-aw saite na awng kha “kai lä bälunghae te vi” näkha thui te hai nang ma ce tea aethaw ö hang. Nang ce lä kaeling kaemae thui kha lo mitang thui ö te vi.

¹⁵Hokä bälunghae saite lä Säthaw te üng tho te y. Säthaw üng Muilaw lä mä-ai tea hini kätyng bälunghae hai te y vi. Honi bälunghae hai saite lä älawngpre hai aesui kha Setan angra te üng tho te kae.

¹⁶Ätephüng-a mei nädylä, pä-e saite, ae-aw saite bälung na awng dylä xhuxa saite awng haw te vi. Khimi ce lä käsi cawngkhang na sa ö te vi.

¹⁷Tungaila Säthaw te üng tho saite bälung kähäe lä angcüky-a cai te vi. Honi lä awngneng saite, bälung hawi saite, khimi käläng na tähang aedawng kaw pa saite, bäheng saite hai kälu kähawi sa saite na vi. Honi lä khimi ce üng mimai kheng te hai käjüng sa te awng y.

¹⁸Khimi käläng na aede hai hethang sa saite na lä awngneng saite üng ämöti hi te khimi na kätyng vi. Äni ce lä cüng saite üng äthai na tea ae ö vi ai.

Jako 4

Nang ma ce bung Säthaw tea ae-a ö

¹Ätephüng-a nang ma ce tingtawi aejaw aemang kha aety ö te mei. Honi lä nang ma ce üng bälung thung-a ngaiphi tüng y saite na lä aejaw aemang jawjaw ö te vi.

²Nang ce lä hae haetä tea ae-aw ngaila dang ö te y. Honi hai nang ce lä khimi ce bung bädü hethang awng rüng ö te vi. Nang ce lä bädö ngaila dang ö te y vi. Tukha nang ce lä aejaw aemang kha aety ö te vi. Nang ce lä Säthaw tea aetang y te phüng-a, nang ma ce ngai saite na dang ö te y.

³Nang ce aetang te kätü-a, mäteng ma dang y te lä nang ma ce üng tämang saite kaedawng hai Säthaw tea mäkai ö te phüng-a vi. Nang ce lä mäkai saite

tea nang ma ce üng bälung kawng hai hethang tähang xyng tawng he ngai ö te vi.

⁴Nang ce lä täkübäjang sa ö saite kätyng vi. Nang ce lä honi älawngpre üng hawi y saite älang tea bälung aevaw dylä, Säthaw tea esäre te vi dy näte nang ce lä mäny ö y mei. Hini älawngpre üng rawijae aesa hethang ngai saite khimi lä Säthaw üng täre-a lawng te vi dy.

⁵Caekäcai thung-a thui saite lo, “Säthaw lä mä-ai üng bälung thung-a mäkung saite Muilaw ma mä-ai tea tengxyng y pä-e hai te vi” näkha näte tea nang ce lä aetütü käthi ö te vi mei.

⁶Tungaila Säthaw ma mä-ai tea tähang kähawi py rae te vi. Tukätephüng-a Caekäcai-a, “Säthaw lä aethaw saite khimi na tea elekhei sa te vi. Tungaila aemäneng saite khimi na tea lä tähang kähawi py te vi” näkha thui vi.

⁷Tukätephüng-a Säthaw üng aely kängai-a hui ö. Setan angra te üng aedung ö. Hini kätyng sa dylä, Setan angra lä nang ce te üng aehuija vi ai.

⁸Nang ce lä Säthaw äteng-a ly dylä, äni la nang ce äteng-a ly by ai. Hunghö sa saite nang ce lä nang ma ce üng sa saite na cai hai ö lawi. Yng vawng y saite nang ce lä cai saite kaedawng awng ö lawi.

⁹Bälungsi kha minaw tui qa ö lawi. Nang ce üng mänui saite lä raw saite mang-a aelawng hai kha anghawtho saite na lä bälungsi saite mang-a lawng hai ö.

¹⁰Nang ce lä Areng üng maw-a aemäneng ö. Tudylä äni lä nang ce tea mäsang vi ai.

Kangby jä-ai na phüng aeqa ö hang

¹¹Yng saite kangby jä-ai na ä, lawng lawngtä üng phüng aeqa ö hang. Äma üng kangby jä-ai na phüng aeqa saite, y dylä tärae cei saite khimi lä Säthaw üng Ubädi phüng tea aeqa kha tärae cei saite khimi-a lawng te vi dy. Nang ce ma Ubädi tea tärae cei dylä, Ubädi tea tängai ö y te vi dy. Nang ce lä Ubädi tea tärae cei saite khimi na-a lawng ö te vi dy.

¹²Ubädi py saite hai tärae cei saite Kung lä Säthaw lawngtä xyng kae. Äni lawngtä xyng ni aeqang saite hai täphra haw saite vi. Nang ce lä nang ma ce üng kangby jä-ai na tea tärae cei te lä aeteng te y vi.

Aethaw saite khimi na tea sädi py saite

¹³Kai üng thui saite tea tängai ö! Nang ma ce tingtawi lä, “Vaini, y dylä khawngdang-a, kai ce lä hini märü-a ly kha säningtä tingtang vyng na kaepai sa kha tawngnang hai vi ai” näkha aethui ö te vi.

¹⁴Nang ce lä khawngdang mang-a ätemakä awng ai mei näte mäny ö y. Nang ce üng hing saite lä tänaetä xyng awng kha laja saite khö sämawng kätyng vi.

¹⁵Nang ce ma thui hethang kae saite lä, “Areng ma mä-ai tea hing hai hethang aely ngai vi dylä, kai ce lä hini kätyng sa ai” näkha nä ö te vi.

¹⁶Tungaila nang ce lä bälung aesang te hai aethaw ö te vi. Hini kä aethaw saite angxynlyng na lä sa tämang ö te vi dy.

¹⁷Tukätephüng-a kähawi sa hethang kae saite tea mäny kha sa y saite khimi lä hunghö sa te vi.

Jako 5

Tawngnang saite na tea sädi py pa

¹Nang ce tawngnang saite na ä, kai üng thui saite lo tea tängai ö. Nang ce lä ätüng käleng hai raw ö. Ätephüng-a mei nädylä, Säthaw ma nang ce tea bälung mawng saite na hai mätang bälai saite na tyng hai ö ai te phüng-a vi.

²Nang ce üng tawngnang saite na lä pra king ö vi ai. Nang ce üng aekhu aena saite na la khawraw ma ca king ö vi ai.

³Nang ce üng sui hai tangkae na lä süngei ma ca ö vi ai. Hini süngei ma ca saite sui hai tangkae na lä nang ce tea cy kha nang ce lä khimi kangtang na tea säbawng y te mätü te vi. Honi eica saite na lä nang ce üng ätabung na tea la mai kätyng kang vi ai. Kangkhüng üng Käni tyng te tähang mäteng ma nang ce lä nang ma ce tähang mätung ö mang te vi dy.

⁴Nang ce lä nang ma ce üng la-a caw ae saite khimi na tähang ävang na py y käla awng ö te vi. Äni ce üng hang saite tüng tea tängai ö. Tukha äte angxynlyng na sa haw saite Säthaw lä caw ae saite khimi na üng hang te ätüng tea thai vi dy.

⁵Nang ce lä hini älawngpre-a tengxyng y anghawtho kha nang ma ce ngai te kätyng awng ö te vi dy. Säthaw ma khimi ce tea tärae cei ai te kätü-a, nang ce lä nang ma ce üng ngaiphi saite bälung na qaitä kätyng awng ö te vi.

⁶Nang ce lä khimi kácüng na tea tärae cei hai kha bädü ö te vi dy. Äni lä nang ce tea tärawitha te y vi.

Änawngsa kha yng khi saite

⁷Yng saite kangby jä-ai na ä, tukätephüng-a Areng ly haile te khytä aering ö. Lai sa saite na lä älawng üng ävang ting saite äthai na dang te khytä, angcü hai kangkhüng üng khö tui na tea khung kha aering te phüng aedawng ö.

⁸Nang ce lä mä-ai üng Areng ly haile hethang kätü lä aenai te phüng-a cakhi-a änawngsa ö.

⁹Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ma ce tingtawi khimi phüng aethui ö hang. Hokä y dylä, Areng lä nang ce tea tärae cei vi ai. Tärae cei saite kung lä thokhae teng-a aedaw te vi dy.

¹⁰Yng saite kangby jä-ai na ä, mä-ai üng Areng üng Angthang thui saite buisaw na aeme aeqa te na phüng tea dawng ö lawi. Äni ce lä mätang bälai kha khung ö te vi dy. Nang ce la äni ce täthei awng hethang kae ö te by vi.

¹¹Änawngsa kha khung saite khimi na tea Säthaw ma tähang kähawi py vi näkha thui te nang ce ma mäny ö te vi. Nang ce lä Joba üng änawngsa saite phüng thai ö pyng te vi dy. Areng ma kangkhüng-a äni tea säbawng saite phüng nang ce lä thai ö pyng te vi dy. Areng lä bälung äkäneng hai khimi ce tea bäheng te vi.

¹²Yng saite kangby jä-ai na ä, kai thui saite na tea tängai ö! Nang ce lä älo aely kälengky-a aedo te kätü-a, täking ö hang. Känipre hai, y dylä älawngpre hai, y dylä ätete hae haetä hai la täking ö hang. Nang ce ma

“üing” näkha thui hethang ngai dylä, “üing” näkha thui ö. Nang ce ma “y” näkha thui hethang ngai dylä, “y” näkha thui ö. Y dylä, Säthaw ma nang ce tea tärae cei ai.

Yng saite hai aetang saite

¹³Nang ce thung-a khimi lawngtä lä mätang bälai te awng mei. Äni lä aetang sy. Anghawtho saite lawng lawngtä awng mei. Äni lä Säthaw tea ae-awi na hai bälaw sy.

¹⁴Nang ce thung-a lawng lawngtä lä känäw käsaw awng mei. Äni lä kangkawng üing mätawngky na bung ka kha känäw käsaw awng saite khimi tea Areng üing ämüing hai-a situi kälo ea äni ce ma aetang pa ö vi.

¹⁵Yng saite hai aetang te phüing-a, Areng lä Khimi känäw käsaw bung hawi sa pa vi ai. Tukha Areng ma äni bung mätha pa vi ai. Äni hunghö sa dylä, Areng lä äni üing hunghö na tea bälawi vi ai.

¹⁶Tukätephüing-a nang ma ce üing hunghö na lawng lawngtä tea aethui kha lawng lawngtä tähang aetang ö. Tudylä nang ce üing känäw käsaw lä hawi king ö vi ai. Khimi kädüng lawngtä üing aetang saite lä tengxyng y haidae awng kha mawcawng te vi.

¹⁷Elijae lä mä-ai kätyng khimi by kae. Äni ma khöne y hethang yng khü kha aetang pyng-a lä khö reng pa vi. Tukha hini älawng qawng-a khö reng te lä säning thungtä hai law tärutä awng pa te vi dy.

¹⁸Honi pyng-a äni lä mä-ai üing Areng tea khöne hethang aetang haile tyng pa be vi dy. Tukha Säthaw lä khöne hai kha cawbi cawthai na hai angti angjang na tho hai pa vi dy.

¹⁹Yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce thung üing khimi lawngtä ma lo mitang tea tängai y dylä, khimi käläng lä äma üing kangby jä-ai tea ae-ui haile hai hethang äni tea säbawng vi dy näkha nä ö maisi.

²⁰Hunghö sa saite khimi tea äma sa tämang saite lang üing aekö haile tyng hai saite khimi lä hini hunghö sa saite khimi bung dü saite thung üing aeqang vi

ai näte mäny ö. Tukha Säthaw lä honi khimi üng hunghö awng mang saite
na tea bälawi pa vi ai.

1 Peterae

1 Peterae 1

Peterae üng kawng saite lo

¹Hini cae lä, Isu Khrista üng angkawtha, kai, Peterae te üng vi. Ponta khö, Kalatia khö, Kapadokia khö, Asia pre cäpi hai Bethunia khö-a angvüing angvaw na kätyng aehi sangxang saite Säthaw üng khimi na tea kai lä cae täri te vi.

²Jangni üng hai ma Pä-ai Säthaw lä nang ce bung mäny kha re ea Äma üng Muilaw Käcai ma nang ce tea cai hai te vi dy. Tukätephüing-a nang ce lä Isu Khrista üng lo tängai kha äma üng äthi hai-a nang ce lä cai ö te vi dy. Säthaw ma nang ce tea lä tähang kähawi hai awngneng saite cungrü-a py sy.

Dungtäsa hing te tähang aethang khai saite

³Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng Pä-ai Säthaw tea kawng te lo thui ö si. Äni lä mä-ai tea tengxyng y bäheng te phüing-a, Isu Khrista bung kädü thung üng mäning haile te hai-a mä-ai tea aepeng saite kangthae py vi dy. Tukätephüing-a mä-ai lä aethang khai saite kanghing awng ö te vi.

⁴Säthaw ma mä-ai tähang lä Känipre ingthawng khai pa te vi dy. Honi lä pra haw y, täphra haw y, la ja haw y.

⁵Kangkhüing üng käni-a, Säthaw lä äma üng aeqang saite täphawng te kätü khytä, nang ce üng yng saite phüing-a äma üng haidae hai-a nang ce bung aedung pa vi dy.

⁶Tukätephüing-a nang ce lä tengxyng y anghawtho ö lawi ba. Nang ce lä vaihi älang cawngkhang na hai, mätang bälai saite hai säny saite aeting te phüing-a, tänaetä tähang bälungsi ö te vi.

⁷Hini käny saite na lä nang ce üng yng saite tätang vi näte tea mätü ai. Khimi ce lä pra haw saite sui tea mäteng ma mai hai säny kha mäcai ö te vi. Nang ce üng yng saite lä hini sui qawng-a ävang tingky te vi. Tukätephüing-a nang ce üng yng saite lä mätang bälai te hai-a käny dylä, nang ce üng yng saite lä cakhi ö vi ai. Nang ce lä hini kätyng yng dylä, Isu Khrista ly haile te

kätü-a Sāthaw ma nang ce tea bälaw vi ai. Tukha äni lä nang ce tea phung-ang hai tämö käleng khai saite na py vi ai.

⁸Nang ce lä Khrista bung nung vai y ngaila, äni tea bälung aevaw ö te vi. Vaihi nang ce lä äni bung nung y ngaila, äni tea yng ö te vi. Nang ce üng anghawtho saite lä phung-ang hai kawi kha nang ce lä thui lei haw king ö te y vi.

⁹Ätephüng-a mei nädylä, Sāthaw lä nang ce bung aeqang te vi. Honi aeqang saite lä nang ce üng yng saite mawlang kaedawng vi dy.

¹⁰Buisaw na lä hini aeqang saite phüng mäny hethang ngai bärai kha khüsälü-a kheng ö te vi. Sāthaw ma nang ce tea py hethang tähang kähawi phüng äni ce lä buisaw lo thui ö te vi dy.

¹¹Äni ce lä yng saite na bung Sāthaw aeqang ai näte kätü mäny hethang aethawsa kha aetu ö te vi dy. Äni ce thung-a awng saite Khrista üng Muilaw lä äma üng mätang bälai saite hai phung-ang phüng thui rüing pa te vi dy. Honi lä Muilaw Käcai ma äni ce tea thui saite kätü vi dy.

¹²Äni ce üng kälü lä äma ce tähang y kälä, nang ce tähang vi näte Sāthaw ma hini buisaw na tea täphawng pa te vi dy. Känipre üng mätaw saite Muilaw Käcai üng haidae hai-a, Angthang Kähawi thui saite angtawtha na te mang hai vaihi nang ce lä thai pyng saite phüng na, äni ce lä thui ö te vi dy. Hini phüng na tea lä Känipre üng angtawtha na mäteng ma mäny hethang ngai ö te by vi.

Käcai-a hing hethang re saite

¹³Tukätephüng-a nang ma ce tea aeküing kha kälü tähang nang ma ce üng bälung kaedawng na tea lä aerü rüing ö lawi. Isu Khrista ly haile te kätü-a, nang ce tea tähang kähawi py ai näte nang ce lä cungrü-a aethang khai jawjaw ö lawi.

¹⁴Nang ce lä älo tängai saite Sāthaw üng caw nade na kätüing hing hethang kae. Vaihi nang ce lä nang ma ce üng ngaiphi tüng y saite bälung kätüing hui ö hang. Honi lä Sāthaw bung nang ce mäny y te kätü-a, sa saite kae.

¹⁵Honi jüing-a nang ce bung re saite Säthaw lä cai te kätyng nang ce sa saite angxynlyng na la cai ö lawi.

¹⁶Tukätephüng-a Caekäcai thung-a, “Kai lä cai te phüng-a, nang ce la cai ö” näkha näte vi.

¹⁷Säthaw ma khimi ce tea tärae cei te kätü-a lä mimai kheng te y. Äni lä khimi qütä üng sa saite kätyng tärae cei vi ai. Nang ce aetang te kätü-a, hini Säthaw tea lä, “Mä-ai üng Pä-ai ä” näkha thui ö te vi. Tukätephüng-a nang ce lä hini älawngpre-a awng te thüng-a, Säthaw tea ri kha tämö khai ö.

¹⁸Nang ce lä nang ma ce üng kangsi kangjaw te üng dang saite ävang käting y hing saite älang üng lawi hai hethang Säthaw ma py saite tea mäny ö te vi. Äni ma py saite ävang lä pra haw saite sui hai tangkae kätyng y.

¹⁹Nang ce bung aelawi hai hethang, Säthaw lä Isu Khrista üng ävang ting saite äthi py te vi dy. Khrista lä angvawi awng y saite beram caw kätyng lawng te vi dy.

²⁰Säthaw lä älawng sa y te käläng üng hai ma Khrista bung lä re pyng te vi dy. Hini kangkhüng kätü-a, äni lä Khrista bung nang ce tähang täphawng pa te vi dy.

²¹Nang ce lä Khrista hai-a Säthaw tea yng ö te vi. Säthaw ma Khrista bung lä kädü thung üng mätha haile tyng kha äni tea phung-ang py pa vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä Säthaw tea yng kha aethang khai tätang ö te vi.

²²Nang ce üng lo mitang tängai saite hai-a, nang ce lä käcai na-a lawng ö te vi dy. Tukha nang ce lä nang ma ce üng yng saite äpy käläng na tea bälung aevaw khaw ö te vi. Lawng lawngtä tea bälung mäke hai bälung aevaw ö lawi.

²³Nang ce lä hing kha dungtäsa Säthaw üng lo hai-a aepeng kangthae ö te vi. Hini aepeng kangthae saite lä tänaetä ma pra saite y. Nang ce lä dungtäsa hing saite Kung üng caw nade na lawng ö te vi.

²⁴Tukätephüng-a Caekäcai thung-a, “Kхими angxynlyng na lä aeca kung kätyng vi. Äni ce angxynlyng üng ämaw äcae lä tänaetä ma rawng raw saite daithung üng äpa na kätyng vi. Aeca kung lä cei kha äpa na lä qui te vi.

²⁵Tungaila Säthaw üng lo lä dungtäsa awng te vi. ” Hini älo lä khimi ce ma nang ce tea thui saite Angthang Kähawi vi dy.

1 Peterae 2

¹Nang ma ce üng käsi sa saite angxynlyng na, kaeling kaemae sa saite, käjüng aesa saite, pä-e saite hai khimi ce phüng käsi prawng saite angxynlyng na tea lä khaisö ö lawi.

²Kangthae aepeng saite äby na lä känö tui aehe ö te vi. Hini kätyng Muilaw Käcai ma py saite känö tui tätang tea nang ce lä aehe ö jo. Honi känö tui tätang nei te hai-a Säthaw üng aeqang saite cungrü pyng te kätü-a, nang ce lä ryng haw ö te vi.

³Areng lä hawi vi näte vaihi nang ce lä kähawi mäny khe ö te vi dy.

Hing saite lungphö hai re saite khimi na

⁴Nang ce lä Säthaw Inγκäcai üng hing saite lungphö Khrista tea ly ö te vi. Khimi ce lä äni bung khaisö ngaila, Säthaw ma äni bung lä re kha ävang käting-a mäthi te vi.

⁵Nang ce la hing saite lungphö na kätyng by vi. Säthaw lä äma üng Muilaw Käcai hai-a Inγκäcai sa hethang nang ce bung tawng sy. Hini Inγκäcai-a, nang ce la mäthykung käcai na kätyng kälü sa ö by vi ai. Nang ce lä Muilaw Käcai ma mäci saite kätyng löci na sa ö vi ai. Isu Khrista hai-a Säthaw lä nang ce üng löci na tea täla haw vi ai.

⁶Caekäcai thung-a thui te lä, “Kai lä ävang ting bärai saite lungphö tea re kha Zaion märü-a ing aenyng nae kätyng khai ai. Äni tea yng saite khimi na lä manila aethawsi ö y vi ai” näkha näte vi.

⁷Hini lungphö lä yng saite nang ce tähang ävang ting te vi. Tungaila yng y saite khimi na tähang Caekäcai thung-a tärü te lä, “Ing sa saite kung na ma

hini lungphö tea khaisö ngaila, aely lengky saite lungphö-a bälawng vi dy” näkha awng te vi.

⁸Caekäcai thung-a, “Hini lungphö lä khimi ce tea äkho hai mäthui khy hai kha äni ce bung täbakhu hai ö vi ai” näkha täru te la awng te vi. Äni ce lä Säthaw üng lo tängai y te phüing-a, äkho mäthui khy ö te vi. Honi lä äni ce tähang Säthaw üng aely kängai vi dy.

⁹Tungaila nang ce lä Säthaw ma re saite khimi na, Sanphrang üng mäthykung na, cai saite khimi na hai, Säthaw hai aesui saite khimi na vi. Äni ma nang ce bung lä käving thung üng käthoja kha äma üng cangxei saite kaevang thung-a khai vi dy. Tukätephüing-a nang ce lä Säthaw üng cangxei saite kälu phüing tea thui haw ö te vi.

¹⁰Jangni-a nang ce lä Säthaw üng khimi na y ngaila, vaihi lä Äni üng khimi na vi. Jangni-a lä Säthaw üng bäheng saite mäny y ngaila, vaihi nang ce lä Äni üng bäheng saite tea mäny ö te vi dy.

Säthaw üng mawsawng na

¹¹Bälung aevaw saite äpy na ä, hini älawngpre-a nang ce lä angvüing angvaw na kätyng awng kha ngaiphi tüng y saite na tea lä hui ö hang. Säthaw ma nang ce tea py te hing saite tea hini ngaiphi tüng y saite na lä aety jawjaw ö te vi.

¹²Säthaw tea mäny y saite khimi na thung-a nang ce lä cy y rung khytä hing ö. Tudylä äni ce lä nang ce tea sa tämang hethang cy ngaila, nang ce üng kälu kähawi na tea lä nung haw ö ai. Hini hai-a, äni ce lä Areng ly haile te käni-a Säthaw tea bälaw haw ö ai.

Aenae awng saite na tea tämö khai ö

¹³⁻¹⁴Areng üng tähang-a, aenae awng saite qütä na üng lo tea tängai ö ba. Pre pyng saite sanphrang na hai äni ma khai saite mätaungky na tea tämö khai ö. Sanphrang ma äni ce bung käsi sa saite na tea lä dengpy kha kähawi sa saite na tea lä bälaw hai hethang khai pa te vi.

¹⁵Kälu kähawi na sa saite lä Säthaw üng aely kängai vi. Hokä sa saite hai-a, nang ce lä äte la mänykaw y saite khimi na üng älo aetütü te na tea lä sitäri hai haw ö te vi.

¹⁶Nang ce lä khimi kaelawi na kätyng hing ö lawi. Tungaila nang ce üng kaelawi saite na tea lä hunghö täphung hethang tawng ö hang. Säthaw üng mawsawng na kätyng nang ce lä hing ö ba.

¹⁷Nang ce lä khimi qütä tea tämö khai ö. Yng saite äpy na tea bälung aevaw ö ba. Säthaw tea ri kha sanphrang tea tämö khai ö.

Khrista üng mätang bälai saite

¹⁸Mawswang tangnae na ä, nang ce lä nang ma ce üng ingkung na üng lo na tängai kha äni ce tea tämö khai ö. Nang ce lä bäheng kha hawi saite ingkung na üng älo tea tängai te qaitä y, rang saite ingkung na üng lo na tea la tängai hethang kae ö te by vi.

¹⁹Nang ce lä Säthaw üng aely kängai mäny te phüng-a, sa tämang y käla mätang bälai ö dylä, Säthaw lä nang ce tea tähang kähawi py vi ai.

²⁰Nang ce lä sa tämang te phüng-a, nang ma ce üng ingkung ma bo dylä, ämi ma la nang ce tea bälaw y lyng. Tungaila nang ce lä kähawi sa te phüng-a, mätang bälai saite tea khung dylä, Säthaw lä kawng hai vi ai.

²¹Säthaw lä nang ce tea hini kätyng sa hai hethang re te vi dy. Khrista lä nang ce tähang mätang bälai hai pa te vi dy. Äni lä nang ce tähang aetu nae vi. Äni üng kho lawi na tea nang ce lä bäjui hethang kae.

²²Äni lä hunghö sa vai te y. Äni lä kaeling kaemae lo thui vai te y vi.

²³Khimi ce ma äni tea käsi prawng te kätü-a, äni lä äte lo käsi haetä la mäthang haile tyng te y vi. Äni lä mätang bälai te kätü-a, khimi ce ma aethüng hai hethang lo thui te y vi. Tungaila äni lä kácüng-a tärae cei saite Säthaw tea aethang khai te kae.

²⁴Mä-ai üng hunghö na phüng-a, Khrista äma lä thinglang qawng-a mätang bälai pa te vi dy. Tukätephüng-a mä-ai lä khimi kädü kätyng hunghö sa

hethang kae ö y dy. Mä-ai lä cüng saite tähang hing ö hethang kae. Äni üng tämaw na hai-a, nang ce üng tämaw na lä thae king ö te vi dy.

²⁵Nang ce lä lolang tämang saite beram na kätyng vi. Tungaila vaihi nang ce lä Beram rui saite hai nang ce üng hing saite angxynlyng na tea aedung hai saite Kung tea aekö haile tyng ö te vi dy.

1 Peterae 3

Nawngpui na hai nawngpaw na phüng

¹Hini kätyng nawngmädi na ä, nang ce lä nang ma ce nawngpaw na üng lo tea tängai hethang kae. Ätephüng-a mei nädylä, äni ce thung üng phütä Säthaw üng lo tea yng y dylä, nang ce üng hing saite hai-a äni ce lä yng haw ö vi ai. Nang ce lä äni ce tea yng hai hethang älo bälangtä hai la aepe he aely ngai y lyng.

²Äni ce lä nang ce üng hing saite käcai hai Säthaw tea tämö khai saite na nung ö ai.

³Nang ma ce üng ämaw äcae hawiky hethang äsang na lä kanglai pro-a aesa ö hang. Sui na hai ävang ting bärai saite kä-o nitha la aemäthy ö hang.

⁴Honi jüng-a, nang ce lä bälung kätüng, bälung äkäneng hai awngneng saite hai-a aemai y saite äcae kähawi-a awng ö vi ai. Hini lä Säthaw üng maw-a tengxyng y ävang ting bärai te vi.

⁵Jangni-a Säthaw tea aethang khai saite nawngmädi käcai na lä hini kätyng äma ce tea aemäthy ö te vi. Äni ce lä änawngpaw üng lo na tea tängai ö vi dy.

⁶Honi kätyng Sara lä Abraham üng lo tängai kha änawngpaw tea ingkung näkha thui vi dy. Nang ce lä ri y käla kälu kähawi sa dylä, Sara üng cänung na lawng ö te vi.

⁷Nawngpaw na ä, hini kätyng nang ma ce hai mangtä awng saite nawngpui na phüng mänykaw kha khüsälü-a dawng khü ö lawi. Nang ce kätyng aethaw awng y saite nawngpui na tea äpy na kätyng tämö khai ö. Ätephüng-

a mei nädylä Säthaw lä nang ce hai nang ma ce üng nawngpui na tea hing saite kangthae mangtä py ö vi ai. Hini kätyng nang ce sa dylä, nang ce üng aetang saite na tea Säthaw lä mäthang vi ai.

Khristen na üng mätang bälai saite

⁸Kangkhüng-a, kai thui hethang ngai te lä, nang ce lä bälung kaedawng mangtä awng kha aebäheng tingtawi ö lawi. Lawng lawngtä tea Khristen äpy na kätyng bälung aevaw ö. Aebäheng kha aemäneng saite bälung na awng ö ba.

⁹Nang ce lä käsi sa saite khimi na tea rawithung tha ö hang. Nang ce tea täking saite na tea lä täking haile tyng ö hang. Hini jüing-a, nang ce lä äni ce tea tähang kähawi py pa ö. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä nang ce bung hini kätyng sa hai hethang re te vi dy. Tudylä, Säthaw lä nang ce tea tähang kähawi py ai mang.

¹⁰Caekäcai thung-a, “Nang ce lä hini älawngpre-a kähawi-a awng hethang ngai kha kawng hethang ngai ö dylä, käsi thui kha kaeling kaemae na sa hethang kae y.

¹¹Nang ce lä käsi sa jawjaw y käla kähawi sa ö hethang kae. Nang ce lä lawng lawngtä awngneng hethang aethawsa he kae.

¹²Ätephüng-a mei nädylä, Areng lä khimi kácüing na tea rui kha äni ce üng aetang saite na tea tängai pa te vi. Tungaila käsi sa saite khimi na tea Areng lä elekhei sa pa te vi. ”

¹³Nang ce ma kähawi sa hethang ngai dylä, ämi la nang ce tea mätang bälai saite py y lyng.

¹⁴Tungaila nang ce lä kätüing sa saite phüng-a mätang bälai ea mäteng ma, Säthaw lä nang ce tea tähang kähawi py ai. Säthaw bung mäny y saite na tea lä ri ö hang. Bälung mawng ö hang.

¹⁵Nang ce lä bälung thung-a Khrista tea Areng kätyng cäphaw ö. Khimi ce ma nang ce tea aethang khai saite phüng na düng dylä, khimi qütä tea

māthang hethang awng rüing jawjaw ö ba. Tungaila tämö khai kha älo käneng hai māthang ö ba.

¹⁶Käsi kähawi mäny saite nang ce üng bälung tea käcai-a khai ö. Tudylä, nang ce üng Khrista leithung hui te phüing-a aeme aeqa saite kähawi tea käsi thui saite khimi na lä saerae ö vi ai.

¹⁷Nang ce üng mätang bälai saite tea Säthaw üng aely kängai-a bälawng dylä, käsi sa te phüing-a nang ce üng mätang bälai aeting saite qawng-a kähawi sa kha mätang bälai aeting saite lä hawiky te vi.

¹⁸Mä-ai üng hunghö angxynlyng na tähang Khrista lä qengtä dü pa te vi dy. Äni lä nang ce bung Säthaw tea nähai hethang cüing saite lawngtä lä cüing y saite na tähang dü pa te vi dy. Khimi ce ma äni üng ätabung tea bädü ngaila, Säthaw lä äni bung Muilaw Käcai hai-a mäning haile tyng pa vi dy.

¹⁹Muilaw Käcai hai-a, äni lä ly kha angqaw khaw-a Säthaw ma thawng thung-a pä-ung saite na tea Angthang Kähawi thui pa vi dy.

²⁰Honi lä cangkawng-a Säthaw üng lo tängai y saite khimi na üng muilaw na vi. Honi thüing-a Novae üng tui sangphaw sa te kätü-a Säthaw lä änawngsa kha aering te vi. Tui sangphaw thung üng khimi äje cäcaw lawng täjaetä xyng bung lä Säthaw ma tui cäqing üng aeqang haw pa vi dy.

²¹Hini tui lä baptismae phüing tea thui te äsäny vi dy. Vaihi Säthaw ma nang ce tea lä baptismae hai-a aeqang te vi. Baptismae üng tui lä nang ce üng ätabung üng pawprae saite na tea mäse te y. Nang ce lä baptismae la te hai käsi kähawi mäny saite bälung käcai hai-a Säthaw tea älo aedo ö te vi. Honi baptismae phüing-a Isu Khrista üng aetha haile tyng saite hai-a Säthaw lä mä-ai bung aeqang te vi.

²²Khrista lä Känipre-a paw kha Säthaw üng bangtang mang-a aety vi. Äni lä Känipre üng angtawtha na, Känipre-a awng saite haidae hai, aenae angxynlyng na tea pyng te vi dy.

1 Peterae 4

Säthaw tähang hing saite

¹Khrista lä äma üng ätabung mätang bälai te phüng-a, mä-ai la äni üng bälung kaedawng kätyng awng hethang aerü rüing ö. Ätephüng-a mei nädylä, äma üng ätabung-a mätang bälai saite khimi lä hunghö hai aesui jawjaw te y vi dy.

²Vaihi üng hai älawngpre-a nang ce üng hing saite kätü-a, nang ma ce üng ngaiphi tüng y saite kätyng awng hethang kae y. Säthaw üng aely kangai tähang hing ö lawi.

³Jangni-a nang ce lä Säthaw bung mäny y saite khimi na kätyng awng te kätü tea awng mang-a bärawng ngae ö te vi dy. Nang ce lä täkübajang sa saite na, ngaiphi tüng y-a hui saite na, bärui ngae saite na, pawi sa kha nei, ca ngae saite na, Säthaw ma känyng saite mimi tea cäphaw saite na kätyng awng ö te vi dy.

⁴Nang ce lä vaihi kähawi-a hing y kha Säthaw bung mäny y saite khimi na hai vaihi aesätawng y te phüng-a, äni ce lä cangxei ö te vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä nang ce tea käsi prawng ö te vi.

⁵Tungaila äni ce lä dü saite hai hing saite khimi angxynlyng na tea tärae cei hethang awng rüing saite Säthaw tea äma ce üng hing saite phüng lä thui hethang kae ö vi ai.

⁶Tukätephüng-a vaihi dü pyng saite na tea äni ce lä Angthang Kähawi thui pyng ö te vi dy. Tukha Säthaw lä khimi angxynlyng na kätyng äni ce tea äma ce üng älawngpre-a awng te thüng-a, sa te kätyng tärae cei vi ai. Tungaila äni ce lä Muilaw Käcai hai-a, Säthaw hai mangtä dungtäsa hing haw ö ai.

⁷Hini älawngpre teng hethang kätü lä aenai vi dy. Tukätephüng-a nang ma ce tea aeküing kha canglailing te hai awng ö. Tudylä nang ce lä aetang haw ö ai.

⁸Äte angxynlyng na üng aely lengky te lä, lawng lawngtä tea bälung aevaw tätang saite vi. Ätephüng-a mei nädylä, nang ce üng bälung aevaw saite lä awng mang te hunghö na tea bälawi haw te vi.

⁹Jawsi saite lo thui y käla, nang ma ce tingtawi ingthung-a lady ö.

¹⁰Khimi qütä tea lä Säthaw ma py te sakaw saite cawngkhang na awng qi ö te vi. Nang ce üng sakaw saite na lä khimi käläng na tea säbawng hethang kähawi-a rui khü saite khimi na kätyng tawng ö qi hethang kae.

¹¹Thuikaw saite khimi na lä Säthaw üng anghang thui hethang kae. Khimi käläng tea säbawng saite khimi na lä Säthaw üng aethaw hai-a säbawng hethang kae. Tudylä, nang ce sa saite angxynlyng na hai khimi ce lä Isu Khrista hai-a Säthaw tea bälaw haw ö ai. Äni üng haidae hai phung-ang lä dungtäsa awng jawjaw sy. Amen.

¹²Yng saite rawijae na ä, nang ce lä mätang bälai saite hai-a nawphi saite käny te phüng tea lä cangxei ö hang. Nang ce tea langsei-a tyng saite na tea lä dawng ö hang.

¹³Tungaila Khrista üng mätang bälai saite thung-a, nang ce lä qa te phüng-a, anghawtho ö ba. Tudylä Khrista üng phung-ang täphawng te kätü-a, nang ce lä anghawtho rae haw ö vi ai.

¹⁴Nang ce lä Khrista leithung hui saite na lawng te phüng-a, khimi ce ma käsi prawng dylä, anghawtho ö. Säthaw üng phung-ang awng saite Muilaw Käcai lä nang ce hai mangtä awng vi näte nang ce lä hini hai-a mäny haw ö te vi.

¹⁵Nang ce mätang bälai dylä, nang ce lä khimi bädü saite na, bärü saite na, khimi lawng lawngtä ma käsi sa saite na hai khimi käläng na tea xhu hai saite na phüng-a mätang bälai-a lawng hai ö hang.

¹⁶Tungaila nang ce lä Kristen lawng te phüng-a, mätang bälai dylä, saerae ö hang. Nang ce lä Khrista üng ämüng awng te phüng-a, Säthaw tea bälaw ö.

¹⁷Säthaw üng ingthung-a tärae cei saite kätü aetawng hethang lä aenai vi dy. Mä-ai tea tärae cei saite aetawng dylä, Säthaw üng Anghang Kähawi yng y saite khimi na lä tähang si ö vi ai.

¹⁸Caekäcai thung-a, “Kхими kəcüng tähang aeqang hethang rae dylä, Säthaw lo tängai y saite khimi na hai hunghö sa saite khimi na lä makä awng ai mei” näkha awng te vi.

¹⁹Tukätephüng-a, Säthaw üng aely kängai phüng-a, mätang bälai saite khimi na lä kähawi sa jawjaw ö hethang kae. Äni ce lä äma ce bung sa saite Säthaw tea cungrü-a ae-y ö hethang kae. Säthaw lä äma üng aedo saite lo kätyng sa te vi.

1 Peterae 5

Kangkawng üng mätawngky na

¹Kai ma khekhe lä kangkawng üng mätawngky vi kha nang ce thung üng kangkawng mätawngky na tea mäci te vi. Kai lä Khrista üng mätang bälai saite na tea nung khe kha thui te vi. Säthaw ma Khrista üng phung-ang täphawng te kätü-a, hini phung-ang thung-a kai lä qa vi ai.

²Beram rui saite na kätyng Säthaw ma nang ce tea py saite beram kanghö na lawng saite äma üng khimi na tea rui ö ba. Honi lä nang ce üng kälü lawng te phüng-a y, Säthaw üng aely kängai phüng-a kawng te bälung hai nang ce lä sa ö. Nang ce lä tangkae dang hethang tähang y ngaila äni ce tea säbawng hethang ngai tätang ö te phüng-a vi.

³Nang ce üng beram kanghö na tea pyng hethang aethawsa ö hang. Tungaila nang ce tea Säthaw ma a saite beram kanghö na üng aetu nae-a lawng ö ba.

⁴Beram rui te kung kälengky Khrista ly haile te kätü-a, nang ce lä phung-ang leng bärai saite ävang käting dang ö ai. Hini üng ang saite lä manila aemai y vi ai.

⁵Honi kätyng, nang ce anghyngli na ä, nang ma ce üng mätawngky na üng älo na tängai hethang kae. Nang ce lä bälung aemäneng kha awng ö. Caekäcai thung-a, “Säthaw lä aethaw saite khimi na tea elekhei sa te vi. Tungaila aemäneng saite khimi na tea lä tähang kähawi py te vi” näkha nä vi.

⁶Nang ce lä äte angxynlyng na sa haw saite Säthaw üng maw-a, bälung aemäneng ö. Tudylä äma üng khai saite kätü tyng tea lä nang ce bung mäsang vi ai.

⁷Nang ce üng bälung mawng saite angxynlyng na äni tea a ö. Ätephüng-a mei nädylä äni lä nang ce üng ngai saite na py hethang ngai te phüng-a vi.

⁸Nang ce lä aeküng kha canglailing te hai awng ö. Nang ce üng täre Setan angra lä lawng lawngtä tea täphra hethang ämaw ähawng sa saite xangsi tākai kätüng aevi kha mäqang te vi.

⁹Nang ce üng yng te cakhi kha äni tea aedung ö. Ätephüng-a mei nädylä hini älawngpre angxynlyng na üng yng saite äpy na lä nang ma ce kätüng mätang bälai saite na tea nang ce lä mäny ö te vi.

¹⁰Nang ce lä tänaetä mätang bälai pyng-a, tähang kähawi angxynlyng na üng Säthaw lä nang ce tea yng te cakhi hai kha aethaw awng hai ea cungrü hai ö vi ai. Äni lä Isu Khrista hai-a äma üng dungtäsa phung-ang thung-a qa hethang nang ce bung re te vi dy.

¹¹Äni lä dungtäsa haidae awng jawjaw sy. Amen.

Peterae üng cibai sa te lo na

¹²Kai lä yng khü saite Khristen kangby jä-ai kätüng mäthi saite Saila ma säbawng te hai-a, hini cae kädawi nang ce tea tärü te vi dy. Kai lä nang ce tea aethaw py hethang tärü te vi. Hini lä Säthaw üng tähang kähawi tätang vi näkha kai lä thui he ngai te vi. Nang ce lä hini tähang kähawi tea yng khü ö ba.

¹³Babilon märü-a awng saite Säthaw ma re saite kangkawng lä nang ce üng ticaw kätüng vi. Äni lä nang ce tea cibai sa te lo na thui te vi. Kai üng cäpaw khe kätüng awng saite Marka ma la nang ce tea cibai sa te lo thui by vi.

¹⁴Bälung aevaw saite hai lawng lawngtä tea kawng te lo aethui ö. Awngneng saite lä Khrista hai aesui saite nang ce angxynlyng na tea awng sy.

2 Peterae

2 Peterae 1

¹Hini cae lä Isu Khrista üng mawsawng hai angtautha lawng saite, kai, Simon Peterae, te üng vi. Kai lä Säthaw hai mä-ai üng Aeqangkung Isu Khrista üng cüng saite hai-a kai ce kätyng yng te ävang käting dang saite na tea cae täri te vi.

²Säthaw lä äma tea hai mä-ai üng Areng Isu Khrista bung nang ce üng mäny saite hai-a tähang kähawi hai awngneng saite lä nang ce tea cungrü-a py sy.

Säthaw üng re saite

³Mä-ai lä Säthaw üng aely kängai-a hing haw hethang äma üng haidae hai angxynlyng na mä-ai tea py vi dy. Äni üng phung-ang hai hawi saite hai-a mä-ai bung re saite Säthaw tea mäny te hai-a honi angxynlyng na mä-ai lä dang ö te vi dy.

⁴Äni üng phung-ang hai hawi saite hai-a äma lä mä-ai tea lengphi saite hai ävang käting älo aedo saite na py te vi dy. Tukätephüng-a äni üng älo aedo saite na hai-a nang ce lä hini älawngpre üng ngaiphi tüng y saite hai-a täphra saite üng aelawi kha Säthaw üng kəcüng aeme aeqa saite kätyng nang ce üng kəcüng-a aeme aeqa saite thung-a la awng haw ö vi ai.

⁵Tukätephüng-a nang ma ce üng yng saite tea hing saite täbawi hethang aethawsa ö he kae. Nang ce üng hini aeme aeqa saite käcai lä Säthaw bung mäny rae saite tea täbawi hethang aethawsa ö te vi.

⁶Säthaw bung mäny rae saite tea aeküng saite hai täbawi ö. Aeküng saite tea lä khung saite hai täbawi ö. Khung saite tea lä Säthaw üng aely kängai kätyng hing saite tea täbawi ö.

⁷Säthaw üng aely kängai-a hing saite tea lä nang ce üng yng saite kangby jä-ai na tea bälung aevaw saite hai-a täbawi ö te vi. Yng saite kangby jä-ai na bung bälung aevaw saite khimi angxynlyng na tea bälung aevaw saite hai täbawi ö.

⁸Nang ce lä hini aeme aeqa saite käcai-a awng rae awng rae dylä, mä-ai üng Areng Isu Khrista bung mäny saite lä nang ce tähang aetütü-a lawng ö y vi ai. Tukha nang ce lä khimi ce tea kähawi-a säbawng haw ö vi ai.

⁹Tungaila khimi lawngtä lä hini aeme aeqa saite käcai awng y vi dylä, äni lä ämi kangjö lawngtä kätyng vi. Äni lä jangni-a äma üng hunghö sa saite na Säthaw ma bälawi vi dy näte tea sa tämang te vi dy.

¹⁰Tukätephüng-a, yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä Säthaw üng ka saite hai re saite na cakhi hethang aethawsa rae sa rae ö. Nang ce hini kätyng sa dylä, nang ce lä yng saite tea manila khaisö ö y vi ai.

¹¹Säthaw lä nang ce tea mä-ai üng Aeqangkung Areng Isu Khrista üng dungtäsa pre thung-a kähawi-a lady vi ai.

¹²Tukätephüng-a nang ce lä hini na tea mäny kha lo mitang yng khü ngaila, kai lä nang ce tea tämang y hethang thui haile jawjaw ai.

¹³Kai ma hini älawngpre-a hing te jungtä, nang ce tea hini na phüng aedawng haile tyng ö hethang lä kai üng kälü vi näte kai lä mäny te vi.

¹⁴Tukha kai lä qae y tea ma dü ai näte mä-ai üng Areng Isu Khrista ma täphawng te phüng-a mäny te vi dy.

¹⁵Tudylä kai dü pyng-a, nang ce lä hini na tea tätang aedawng haile ö jawjaw hethang kai lä aethawsa vi ai.

Kai ce lä ämi hai Khrista üng phung-ang tea nung ö khe saite

¹⁶Mä-ai üng Areng Isu Khrista lä haidae hai äma üng ly haile ai näte nang ce tea kai ce ma thui te kätü-a, khimi ce ma thui saite cäkae na tea thui te y lyng. Tungaila kai ce lä kai ma ce üng ämi hai Khrista üng phung-ang käleng tea nung khe ö te vi dy.

¹⁷Mä-ai üng Pä-ai Säthaw lä Isu tea tämö khai saite hai phung-ang py te vi. Äte angxynlyng na qawng-a lengky saite Säthaw ma Känipre mang üng ätüng hai-a, “Hini lä Kai ma bälung aevaw saite Kai üng Cäpaw vi. Äni lä kai tea anghawtho hai te vi” näkha thui te kätü-a kai ce lä awng ö te vi dy.

¹⁸Kai ma ce khekhe lä cai saite me anghung qawng-a, Khrista hai mangtä awng te kätü-a, Käni khösang mang üng tho saite ätüng thai ö te vi dy.

¹⁹Tukha kai ce lä buisaw na ma thui pyng saite lo tea ae-y ö rae te vi. Nang ce lä buisaw na üng lo na tea tängai hethang aeteng khaw ö te vi. Ätephünga mei nädylä, buisaw na ma thui saite lo na lä käving thung-a maibung kätyng aevang te phünga vi. Honi kaevang lä khö aevang kha Khrista lä kädang Tengpaw kaevang kätyng nang ce üng bälung thung-a säde te khytä aevang vi ai.

²⁰Aely lengky te lä, Caekäcai thung-a awng saite buisaw na üng lo lä ämi lawngtä ma la äma üng kaedawng hai thui mäcai haw y lyng näte nang ce lä mäny ö hethang kae.

²¹Ämi buisaw la äma üng aely kängai kätyng thui te y. Honi jünga Muilaw Käcai ma äni ce tea pyng kha Säthaw üng thui hai hethang ngai saite lo na tea äni ce lä thui ö te vi dy.

2 Peterae 2

Käjüng sa saite särae na

¹Jangni-a buisaw käjüng aesa kha thui saite na lä Säthaw üng khimi na thung-a awng ö by vi. Honi kätyng nang ce thung-a käjüng sa kha mätu saite särae na awng ö vi ai. Äni ce lä khimi ce üng yng saite na tea täphra hethang kangru-a sa tämang saite na mätu ö vi ai. Hini särae na lä äma ce bung hunghö üng aelawi hai saite Areng tea mäteng ma aephae ö vi ai. Äni ce tea la Säthaw ma täphra phraw pa ö vi ai

²Säthaw üng khimi awng mang saite na lä äma ce üng saerae hethang hawi saite lang-a hui ö ai. Tukha yng y saite khimi käläng na lä älang kätüng phüng tea käsi na thui ö vi ai.

³Hini särae na lä ae-aw te bälung awng ö vi ai. Äni ce lä äma ce sa saite cäkae na thui te hai-a nang ce te üng tangkae dang hethang aethawsa ö ai. Jangni-a ma Säthaw lä äni ce tea tärae cei hethang sa rüng pa te vi dy. Säthaw lä äni ce tea täphra hethang aering vi ai.

⁴Tukätephüng-a jangni-a Känipre üng angkawtha phütä na ma hunghö sa te kätü-a, Säthaw lä äni ce tea dengpy te vi. Säthaw lä äni ce bung ving saite angqaw khaw käthu-a kädephae kha pä-ung pa ö vi dy. Äni lä äni ma tärae cei te käni tyng te khytä äni ce bung honi thawng käving thung-a pä-ung ö vi ai.

⁵Jangni-a Säthaw lä äma üng lo tängai y saite khimi na üng älawngpre tea täphra pa te vi dy. Säthaw ma äni ce tea lä tui cäqing hai täphra king pa te vi dy. Äni lä Novae hai äma engthung üng khimi lawng säritä xyngtä na tea aeqang pa kae vi dy. Novae lä khimi ce tea cüng saite phüng thui pa te vi.

⁶Säthaw lä Sodom hai Komorae märü tea dengpy kha honi märü känetä tea baiphö-a lawng te khytä maikang hai king pa te vi dy. Äni lä hikä sa te hai-a, äma tea mäthi y saite khimi na tea lä makä sa kha dengpy ai mei näte mätü te vi dy.

⁷Säthaw lä khimi kácüng Lawtae bung aeqang pa vi dy. Lawtae lä honi khimi ce ma Säthaw üng Ubädi tängai y kha lawng lawngtä täkübäjang sa te phüng-a, tengxyng y bälung hawi pa y vi dy.

⁸Honi khimi kácüng lä khimi käsi na thung-a awng kha äni ce üng pawprae saite lo na, hunghö sa saite na käni qütä thai kha nung te phüng-a bälung mätang phi pa vi dy.

⁹Säthaw lä äma üng lo tängai saite na üng bälung mätang bälai te thung üng aeqang hethang mäny jawjaw te vi. Äni lä älo tängai y saite khimi na bung kangkhüng üng tärae cei saite käni tyng te khytä dengpy jawjaw pa vi ai.

¹⁰Äma ce üng ngaiphi tüng y saite mang-a hui saite na hai Säthaw üng aenae tea mäthi y saite na tea Äni lä tengxyng y dengpy khaw vi ai. Käjüng sa saite särae na lä ri y käla aethaw ö te vi. Äni ce lä Känipre üng phung-ang awng saite na tea mäteng ma mäthi y käla käsi thui vawng ö te vi.

¹¹Känipre üng angkawtha na lä hini käjüng sa saite särae na qawng-a aethaw hai haidae awngky ö te vi. Tungaila äni ce mäteng ma, Känipre üng phung-ang awng saite na phüng Areng üng maw-a käsi thui hethang ri ö te vi.

¹²Tungaila hini khimi na lä äma ce mänykaw y saite na tea käsi thui ö te vi. Äni ce lä aedawng kaw y kha ngaiphi tung y saite bälung xyngtä awng saite tawngbawi kärai na kätyng vi. Äni ce aepeng te lä khimi ce ma ne kha bädü ö hethang xyng kae. Hini särae na bung lä tawngbawi na kätyng Säthaw ma bädü ö by vi ai.

¹³Äni ce lä khimi käläng na tea mätang bälai hai te phüng-a, Säthaw ma äni ce tea mätang bälai hai haile tyng ö vi ai. Hini käjüng sa saite särae na lä käni-a mäteng ma äma ce üng ngaiphi tung y saite lang mang-a hui kha anghawtho ö te vi. Äni ce lä nang ce hai mangtä nei ca te thüng-a, käjüng sa kha äma ce üng käsi lang mang-a hui ö te vi. Äni ce lä nang ce tea saerae hai kha pawprae hai ö te by vi.

¹⁴Äni ce lä nawngmädi na hai täkübjäng sa hethang xyng aedawng jawjaw ö te vi. Äni ce lä hunghö sa te tea manila mängae vai ö te y vi. Äni ce lä Khrista tea yng khi y saite khimi na tea hunghö mang-a bähawi pa ö te vi. Äni ce lä tengxyng y ae-aw tätang saite na lawng ö vi dy. Säthaw lä hini khimi ce tea täking te vi dy.

¹⁵Äni ce la kätüng sa saite lang mang-a hui ö y vi dy. Äni ce lä lolang tämang ö te kätyng vi. Äni ce lä Beor üng cäpaw Balam üng lolang mang-a hui ö te vi. Balam lä tangkae ngaiphi te phüng-a tämang saite sa te vi.

¹⁶Tungaila cäphö lä käsi sa saite Balam tea pring pa vi dy. Älo aepe haw y saite cäphö kånawkhing käsa mäteng ma, khimi kätyng älo aepe kha bawlae kätyng sa saite buisaw tea mäkhäng pa te vi dy.

¹⁷Hini käjüng sa saite särae na lä kang saite tui cäpring hai aeli ma mäsaēja saite tämai na kätyng vi. Tukätephüng-a Säthaw lä äni ce tähäng ving phi saite mityng khai pa te vi dy.

¹⁸Äni ce lä aethaw kha aetütü saite lo na aepe ö te vi. Äni ce lä mimi na bung khaisö kha tänaetä Khrista tea yng saite khimi na tea ngaiphi tung y saite bälung hai-a hunghö sa hethang the pa ö te vi.

¹⁹Äni ce lä hini khimi na tea Säthaw üng Ubädi tängai jawjaw y käla ma aelawi haw te vi näkha älo aedo ö te vi. Tungaila käjüng sa saite särae äma ce khekhe lä äma ce tea täphra saite aeme aeqa te na üng mawsawng tangnae-a lawng ö te vi dy. Ätephüng-a mei nädylä, khimi lawngtä lä äma tea pyng saite üng mawsawng tangnae lawng te vi.

²⁰Äni ce lä mä-ai üng Aeqangkung Areng Isu Khrista bung mäny te hai-a, hini älawngpre üng täphra saite käsi üng aelawi pyng-a, äni ce üng hini käsi dawng-a aemang kha pyng pa haile vi dylä, angcü üng Khrista tea yng y te käläng üng kätü qawng-a siky ö vi ai.

²¹Äni ce lä älang kəcüng tea mäny y dylä, hawiky te vi. Säthaw üng älang mäny pyng-a, äma üng äkähui na ma mätu saite caiping te särilo käcai khaisö haile vi dylä, äni ce lä tähang siky ö te vi.

²²Äni ce sa saite lä hini pelo känetä ma lä tüng tätang vi näkha mätü te vi. Hini lä, “Ui lä bälo kha äma üng anglo tea ly haile kha ca tyng te vi. ” Honi kätyng, “Tui bähu ping saite o lä, angqo thung-a ly kha aelo haile tyng te vi” näkha näte vi.

2 Peterae 3

Areng ly haile hethang käni

¹Kai üng bälung aevaw te yng saite kangby jä-ai na ä, kai lä nang ce tea cae haetä tärü pyng-a, vaihi la äbaeni üng cae tärü te vi. Cae känetä-a thung-a, kai ma tärü te lä hini na nang ce üng aedawng haile te hai-a, käcai-a dawng hethang aethawsa ö te vi dy.

²Kai lä jangni-a Säthaw üng buisaw käcai na ma thui pyng saite lo na hai-a nang ce üng angtautha na hai mä-ai üng Aeqangkung Areng Isu Khrista ma nang ce tea py saite särilo tea aedawng haile tyng hethang ngai hai te vi.

³Aely lengky saite lä, nang ce lä hini kangkhüng üng dungpa-a mänui hai saite khimi na lä tho ai näte mäny ö hethang kae. Äni ce lä äma ce üng ngaiphi tüng y saite na tea hui kha nang ce tea mänui hai ö vi ai.

⁴Äni ce ma, “Khrista lä ly haile tyng hethang älo aedo te y vi mei. Äni lä ma-a mei. Tungaila mä-ai üng kangsi kangjaw na lä dü pyng saite kätü üng hai aetawng kha Säthaw ma älawng sa te kätü üng hai ätete angxynlyng na lä hini kätyng awng jawjaw te vi rawng” näkha thui ö vi ai.

⁵Äni ce lä cangkawng-a Säthaw üng särilo hai-a Käni hai älawng sa saite tea khaisö ö te vi. Säthaw lä tui hai-a tui thung üng älawng tea sa pa vi dy.

⁶Säthaw lä tui cäqing hai-a cangkawng üng älawng tea lä täphra pa vi dy.

⁷Hini kätyng-a Säthaw lä vaihi awng saite älawng hai käni tea lä äma üng särilo hai-a mai hai täphra hethang khai pa te vi. Äni ce bung lä Säthaw ma äma tea yng y saite na bung tärae cei kha täphra hethang kätü khytä khai pa te vi.

⁸Tungaila kai üng bälung aevaw te yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä hini haetä tea sa tämang ö hang. Säthaw lä känitä tea lä khösäning sangtä kätyng khösäning sangtä tea la känitä kätyng nung te vi.

⁹Areng lä äma üng älo aedo saite kätyng sa hethang kätü tea mänawng te vi näkha khimi phütä na lä dawng ö te vi. Honi jüing-a nang ce tea älawngsa kha ämi lawngtä bung la pra hai hethang ngai te y vi. Äni lä khimi qütä tea äma ce hunghö sa saite ae-ui hai hethang ngai te vi.

¹⁰Areng lä ämi lawngtä la aedawng y te kätü-a, theru kätyng ly haile vi ai. Honi käni-a khösang lä ätüng käleng hai laja kha khösang-a awng saite angxynlyng na tea lä maikang kha pra hai king vi ai. Älawng hai älawng qawng-a awng saite angxynlyng na lä la king ö vi ai.

¹¹Hini kätyng ätete angxynlyng lä pra king vi ai te phüing-a, nang ce lä ätemakä sa kha awng hethang kae ö te mei. Nang ce üng hing saite angxynlyng lä cai kha Säthaw tea kawng hai hethang kae.

¹²Nang ce lä Khrista ly haile te käni tea aering kha honi käni tyng dawde hethang aethawsa ö. Honi käni-a Säthaw lä khösang tea mai hai täphra vi ai. Hini mai üng käbi hai-a khösang üng käni, law hai tengpaw na lä qawng ö vi ai.

¹³Tungaila Säthaw ma khimi kácüing na xyng awng hethang Känipre kangthae hai älawng kangthae sa ai näkha älo aedo saite tea mä-ai lä aering ö te vi.

¹⁴Tukätephüng-a, kai üng bälung aevaw te tea yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä hini angxynlyng na tea aering ö te phüng-a, cy y hethang, cai hethang Säthaw hai awngneng hethang aethawsa ö.

¹⁵Mä-ai üng Areng üng älawngsa saite hai-a äni ma nang ce bung aeqang hethang älang kähawi py ai näte nang ce lä aedawng ö ba. Mä-ai üng bälung aevaw saite kangby jä-ai Pawlae lä Säthaw ma äni tea bälung kähäe hai-a nang ce tea hini kätyng täru pyng te by vi dy.

¹⁶Äni lä äma üng cae angxynlyng na thung-a hini na phüng täru saite älawngsai lä mangtä kae. Tungaila äni üng cae na thung-a phütä lä mänykaw hethang rae bärai vi. Honi na mänykaw y kha yng te cakhi y saite na lä honi na tea kätüing y-a mätu ö te vi. Caekäcai thung üng phütä cae käläng äkadawng na tea lä hini kätyng sa ö te vi. Säthaw lä äni ce tea täphra ö vi ai.

¹⁷Tungaila kai üng bälung aevaw te yng saite kangby jä-ai na ä, nang ce lä hini phüng mäny pyng ö te vi dy. Aerü ö rüing lawi. Tudylä Säthaw üng Ubädi tängai y saite khimi na lä äni ce üng sa tämang te hai-a nang ce bung kätüing y saite mang-a the haw y lyng. Nang ce üng yng te cakhi saite na te üng nang ce bung lä aethuija hai haw ö y vi ai.

¹⁸Tudylä mä-ai üng Aeqangkung Areng Isu Khrista üng tähang kähawi tea mänykaw rae kha äni bung mäny rae hethang aethawsa ö. Areng tea phungang käleng lä vai üng hai dungtäsa awng jawjaw sy. Amen.

1 Johan

1 Johan 1

Kähing py saite Angthang Kähawi

¹Angcū üng hai awng kha kähing py saite älo phüng kai ce ma nang ce tähang tärü ö te vi. Honi tea kai ce lä thai kha ämi hai kheng ea nung haw kha äkö hai aela khe ö saite vi.

²Honi älo lä khimi-a aelawng kha khimi angxynlyng na ma äni tea nung haw ö te vi. Kai ce lä nung pyng kha nang ce tea thui ö te vi. Honi dungtäsa kähing py saite lawngtä lä angcū üng hai ma awng kha mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai mangtä awng te vi. Vaihi Säthaw lä äni bung mä-ai tea mätü te vi dy.

³Kai ce nung kha thai saite na nang ce tea la thui te ö by vi. Hokä ea ni mä-ai lä mangtä rawijae aesa hethang dang ö ai. Mä-ai lä Pä-ai Säthaw hai Äcäpaw Isu Khrista hai rawijae aesa ö saite na vi.

⁴Mä-ai üng anghawtho bärai saite bälung kawi hai haw hethang hini tea kai ce lä nang ce tea tärü ö te vi.

Kaevang thung-a awng saite

⁵Hini lä Isu Khrista te üng kai ce ma thai saite Angthang nang ce tea thui te vi. Säthaw lä Kaevang vi. Äni tea lä käving haetä la awng y.

⁶Mä-ai lä äni hai mangtä rawijae sa ea awng näkha thui ngaila käving-a awng kha sa tämang saite awng te vi rawng nädylä, lo mitang hai-a hing y kha kaeling kaemae thui ö saite na kae vi.

⁷Tungaila Säthaw lä kaevang-a awng te kätyng mä-ai la kaevang-a awng nädylä, mä-ai lä lawng lawngtä tea rawijae sa ö te vi dy. Säthaw üng Cäpaw Isu üng äthi lä mä-ai üng hunghö angxynlyng na tea mäcai pang te vi dy.

⁸Mä-ai lä hunghö awng y näkha thui dylä, mä-ai ma tea kaeling kaemae sa ö te kae. Säthaw üng lo mitang lä mä-ai üng bälung thung-a awng y.

⁹Mä-ai üng hunghö na Säthaw tea täphawng dylä äni lä ae-y khü kha cüng saite phüing-a mä-ai üng hunghö na tea bälawi vi ai. Mä-ai üng kätüing y sa saite angxynlyng na tea la mäcai ai.

¹⁰Mä-ai lä hunghö sa y näkha thui dylä, Säthaw lä kaeling kaemae sa saite Kung vi näkha mä-ai lä thui ö te vi dy. Säthaw üng lo mitang lä mä-ai üng bälung thung-a awng y lyng.

1 Johan 2

Mä-ai tea säbawng saite Isu Khrista

¹Kai üng caw nade na ä, hunghö sa y hethang hini cae thung-a nang ce tea kai lä tärü te vi. Tungaila khimi lawngtä hunghö sa dylä, Pä-ai maw-a mä-ai üng jüing-a mäcai pa hethang lawngtä awng vi. Äni lä cüng saite Isu Khrista vi.

²Mä-ai üng hunghö na tea Säthaw ma bälawi hethang Khrista äma lä löci sa saite mawi-a aelawng vi dy. Äni lä mä-ai üng hunghö qaitä tähang kae y, hini älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na üng hunghö na tähang la löci aesa saite by vi.

³Mä-ai ma Säthaw üng Ubädi na tängai dylä, mä-ai lä äni bung mäny vi näsaite tea ae-y khü ö te vi.

⁴Khimi lawngtä lä äni üng Ubädi tea tängai y käla ma kai lä “Säthaw tea mäny vi” nädylä kaeling kaemae thui te kae. Älo mitang lä äni tea awng y lyng.

⁵Tungaila mä-ai lä äni üng Ubädi tea tängai dylä, mä-ai lä Säthaw tea bälung aevaw te kawi ö vi dy. Mä-ai lä Säthaw hai bungtä awng saite tea hini kätyng mäny haw khü ö te vi.

⁶Mä-ai lä Säthaw hai bungtä awng dylä Isu Khrista kätyng awng hethang kae.

Ubädi kangthae

⁷Kai üng bälung aevaw saite rawijae na ä, kai lä nang ce tea Ubädi kangthae tea tärü te y lyng. Hini lä angcü üng hai awng pyng saite Ubädi kangrüng kae. Honi Ubädi lä nang ce ma thai pyng saite na kae.

⁸Tungaila kai lä nang ce tea Ubädi kangthae la täri te vi. Honi Ubädi üng tüng saite lä Khrista üng hing saite hai nang ce üng hing saite hai-a khimi ce ma nung haw ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä käving hai sa tämang saite lä di kha kaevang tätang lä aevang sälö rüing te vi.

⁹Khimi lawngtä lä Säthaw üng kaevang kätyng awng te dy näkha äma üng rawijae na tea esäre dylä, käving thung-a awng te kae vi rawng.

¹⁰Khimi lawngtä lä äma üng yng saite rawijae tea bälung aevaw dylä, kaevang-a hing te vi dy. Tukätephüng-a äni üng hing saite thung-a lä hunghö sa hai hethang awng te y lyng.

¹¹Tungaila khimi lawngtä lä rawijae tea esäre dylä, käving thung-a awng te kae vi rawng. Äni lä käving thung-a aeke kha mamang-a ly te mei näte mäny y vi. Ätephüng-a mei nädylä käving lä äni tea ämi kangjö kätyng lawng hai pa te phüng-a vi.

¹²Kai üng bälung aevaw saite caw nade na ä, Säthaw ma nang ce üng hunghö na lä Khrista üng phüng-a bälawi vi dy näte phüng kai lä nang ce tea täri te vi.

¹³Pä-ai na ä, angcü üng hai awng saite Areng bung nang ce lä mäny ö te phüng-a, nang ce tea kai lä cae täri te vi. Anghyngli na ä, nang ce lä Setan angra tea bäja ö te phüng-a nang ce tea kai lä cae täri te vi.

¹⁴Kai üng caw nade na ä, nang ce lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea mäny ö te phüng-a, nang ce tea kai lä cae täri te vi. Pä-ai na ä, angcü üng awng saite Areng bung mäny ö te phüng-a nang ce tea kai lä cae täri te vi. Anghyngli na ä, nang ce lä aethaw awng kha Säthaw üng lo lä nang ce üng bälung thung-a awng ea Setan angra tea bäja ö te phüng-a kai lä cae täri te vi.

Hini älawngpre tea lä bälung aevaw ö hang

¹⁵Hini älawngpre hai aesui saite na tea lä bälung aevaw ö hang. Khimi lawngtä lä hini älawngpre tea bälung aevaw dylä, mä-ai üng Pä-ai Säthaw tea bälung aevaw haw y lyng.

¹⁶Älawngpre hai aesui saite angxynlyng na lä ngaiphi tung y saite na, ämi hai nung kha bädö saite na, mä-ai ma üng ingthawng lathawng na hai bälung aethaw saite na lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai aesui ö te y lyng. Hini lä älawngpre hai aesui saite na kae.

¹⁷Älawngpre hai honi üng awng saite na tea ngaiphi saite na lä la ja saite na kae vi. Tungaila Säthaw üng aely kängai sa saite khimi lä dungtäsa hing vi ai.

Khrista üng täre kälengky

¹⁸Kai üng bälung aevaw saite caw nade na ä, kangkhüng üng kätü lä tyng vi ai dy. Khrista üng täre kälengky lä tyng ai näte tea nang ce lä thai ö pyng te vi dy. Vaihi la Khrista üng täre na lä awng mang-a tho rüng pyng te vi dy. Tukätephüng-a kangkhüngky üng kätü lä aenai vi näsaite tea mä-ai lä mäny ö te vi.

¹⁹Hini khimi na lä mä-ai thung üng thoja ö te vi. Tätang khaw-a nädylä äni ce lä mä-ai hai aesui ö te y lyng. Äni ce mä-ai hai aesui dylä, mä-ai hai mangtä awng jawjaw ö vi ai. Tungaila mä-ai thung üng tho kha ly ja vi dylä, mä-ai hai aesui te y näte tea mätü ö te vi dy.

²⁰Tungaila Khrista lä äma üng Muilaw Käcai tea nang ce tähang py kha nang ce angxynlyng na lä lo mitang tea mäny ö king te vi dy.

²¹Kai ma nang ce tea cae tärü te lä, lo mitang tea nang ce mäny ö y te phüng-a y vi. Tungaila nang ce lä honi tea mäny ö te phüng-a, kai lä cae tärü te vi dy. Kaeling kaemae lä lo mitang te üng tho y näte nang ce lä mäny ö te phüng-a vi.

²²Kaeling kaemae sa saite kung lä ämi mei. Isu lä Mesia y vi näkha thui saite kung vi. Äni lä Khrista üng täre kälengky vi dy. Äni lä Pä-ai Säthaw hai Äcäpaw Isu Khrista bung aephae te vi.

²³Äcäpaw bung aephae saite kung lä Äpä-ai hai bungtä awng haw y lyng. Isu lä Säthaw üng Cäpaw näkha cüngpra-a thui dylä äni lä mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai bungtä kae vi dy.

²⁴Angcū üng hai thai saite anghang na tea nang ce lä nang ma ce üng bälung thung-a aedawng khü ö ba. Honi anghang tea bälung thung-a khaimy dylä, nang ce lä Äcäpaw ni Äpä-ai hai bungtä-a lawng jawjaw ö vi ai.

²⁵Honi lä Khrista ma mä-ai tea py hethang älo aedo saite vi dy. Äni lä “Kai lä nang ce tea dungtäsa hing saite py ai” näkha älo aedo te vi.

²⁶Nang ce tea lang tämang hai hethang the saite khimi na üng phüng na kai lä tärü te vi.

²⁷Nang ce tea lä Khrista ma Muilaw Käcai py te vi dy. Honi Muilaw Käcai lä nang ce üng bälung thung-a awng jawjaw ö te vi. Tukätephüng-a nang ce tea lä lo mitang phüng khimi käläng na ma mätu hethang ngai y dy lyng. Muilaw Käcai ma nang ce tea angxynlyng phüng na mätu te vi dy. Äni üng mätu saite na lä mitang khaw te vi. Kaeling kaemae thui te y lyng. Muilaw Käcai üng mätu saite nang ce lä tängai kha Khrista hai bungtä awng ö lawi.

²⁸Kai üng bälung aevaw saite caw nade na ä, Khrista hai bungtä awng jawjaw ö ba. Hokä dylä Khrista ly haile tyng te käni-a, mä-ai lä äni üng maw-a ri hethang hai saerae hethang la ngai y dy lyng.

²⁹Khrista lä cüng vi näsaite tea nang ce lä mäny ö vi. Tukätephüng-a kätüng-a sa saite khimi angxynlyng na lä äni üng caw nade na näte nang ce lä mäny ö haw te vi.

1 Johan 3

Säthaw üng caw nade na

¹Mä-ai üng Pä-ai Säthaw lä matangtä mä-ai tea bälung aevaw mei näte aedawng ö lawi. Säthaw lä mä-ai bung äma üng caw nade na näkha mäthi te vi. Mä-ai lä äni üng caw nade na tätang khaw ö vi dy. Hini älawngpre hai aesui saite khimi na ma mä-ai bung mäny y te lä Säthaw tea mäny ö y te phüng-a vi.

²Kai üng bälung aevaw saite rawijae na ä, vaihi mä-ai lä Säthaw üng caw nade na ö vi. Tungaila vaimaw mang-a mä-ai lä ätemakä aelawng ai mei

näte mäny ö te y rawng. Tungaila Khrista tyng haile te kätü-a, mä-ai lä äma kätyng aelawng ai näte mä-ai lä mäny ö te vi. Ätephüng-a mei nädylä äni üng tätang khaw lawng saite tea mä-ai lä nung ö ai.

³Khrista tea aethang khai rüing saite khimi angxynlyng na lä Khrista lä caiping te kätyng mä-ai ma tea mä-ai ma aemäcai hethang kae.

⁴Hunghö na sa saite khimi qütä lä Säthaw üng Ubädi tea elekhei sa te vi. Ätephüng-a mei nädylä hunghö lä Säthaw üng Ubädi tea elekhei sa te vi.

⁵Khrista lä mä-ai üng hunghö na tea nähaija hethang tyng te tea nang ce lä mäny ö te vi. Äni lä äte hunghö la sa te y lyng.

⁶Khrista hai bungtä awng saite khimi lä hunghö tea sa jawjaw y lyng. Tungaila hunghö sa jawjaw saite khimi lä Areng bung nung la nung vai y, mäny la mäny vai y saite khimi vi.

⁷Kai üng caw nade na ä, nang ce tea ämi ma la the haw y hang sy. Käcüng tea sa saite khimi na ni Säthaw maw-a khimi käcüng kätyng aelawng ö te vi. Hini khimi na lä Säthaw maw-a Khrista kätyng cüng saite na vi dy.

⁸Hunghö na sa jawjaw saite na lä Setan angra hai aesui saite na vi. Ätephüng-a mei nädylä Setan angra lä angcü üng hai ma hunghö na sa te phüng-a vi. Tukätephüng-a Säthaw üng Cäpaw lä Setan angra üng kälü na tea täphra hethang ly te vi dy.

⁹Säthaw üng caw nade na lawng saite lä hunghö na tea sa jawjaw ö y lyng. Säthaw üng hing saite lä äni ce äthung-a awng te phüng-a vi. Säthaw lä äni ce üng Äpä-ai vi te phüng-a hunghö na sa haw jawjaw y dy lyng.

¹⁰Tukätephüng-a Säthaw üng caw nade na hai Setan angra üng caw nade na näte tea lä hini kätyng-a mäny haw ö vi. Kätüing sa y saite khimi na, yng saite rawijae na tea bälung aevaw y saite na lä Säthaw üng caw nade na y lyng.

Lawng lawngtä tea bälung aevaw ö

¹¹Nang ce angcü üng hai ma thai saite anghang lä lawng lawngtä tea bälung aevaw ö hethang kae näsaite vi.

¹²Äkangby Abela bung bädü kha Setan hai aesui saite Ka-i-na kätyng aelawng ö hang. Ätephüng-a Ka-i-na ma äkangby tea bädü mei nädylä, äni lä kähawi y na sa kha äkangby lä kätüng na sa te phüng-a vi.

¹³Kai üng rawijae na ä, älawngpre üng khimi na ma nang ce tea esäre dylä cangxei ö hang.

¹⁴Mä-ai lä mä-ai ma üng yng saite rawijae na tea bälung aevaw te phüng-a dü saite üng hai hing saite mang-a aekae saite tea mäny ö vi. Mä-ai ma rawijae na tea bälung aevaw y saite khimi na lä kädü üng haidae täkui-a awng te ö kae vi rawng.

¹⁵Mä-ai ma üng rawijae na tea esäre saite lawngtä lä khimi bung bädü ö te kätyng kae. Khimi bung bädü saite lawngtä tea lä dungtäsa kähing awng y näte nang ce lä mäny ö te vi.

¹⁶Isu Khrista lä äma üng hing saite mä-ai tähang py te phüng-a, bälung aevaw saite lä äte mei näte tea mä-ai lä mäny haw ö te vi. Mä-ai la rawijae na tähang mä-ai üng hing saite tea py hethang kae ö te by vi.

¹⁷Khimi lawngtä lä mä-ai ma tawngnang kha rawijae na mätang te tea säbawng hethang ngai y te vi rawng dylä, Säthaw tea bälung aevaw näkha thui haw ö te y lyng.

¹⁸Kai üng bälung aevaw saite caw nade na ä, mä-ai üng bälung aevaw saite lä älo hai ma qaitä aecyng haw y. Mitang khaw saite hai kähawi na sa kha mä-ai üng bälung aevaw saite na tea mätü ö si ba.

Säthaw maw-a bälung ae-y khü saite awng ö

¹⁹Honi kätyng mä-ai lä tätang khaw lawng lawngtä tea bälung aevaw qi dylä, mä-ai lä khimi ce tea kätüng mätü saite Säthaw hai aesui saite tea mäny ö ai. Hini hai-a Säthaw üng maw-a mä-ai lä bälung awngneng saite awng ö vi ai.

²⁰Mä-ai üng käsi kähawi mäny saite bälung ma mä-ai tea cy raw dylä, Säthaw lä mä-ai üng käsi kähawi mäny saite bälung qawng-a lengky kha äte angxynlyng na tea mäny te vi.

²¹Kai üng bälung aevaw saite rawijae na ä, mä-ai üng käsi kähawi mäny saite bälung na hai mä-ai ma tea cy raw y dylä, mä-ai lä Säthaw maw-a bälung aey khü saite awng ö vi dy.

²²Mä-ai lä Säthaw üng Ubädi na tea tängai kha äni üng bälung tea kawng hai vi te phüng-a, mä-ai üng mäka saite angxynlyng na Säthaw te üng dang ö vi.

²³Hini Säthaw üng Ubädi-a äma üng Cäpaw Isu Khrista vi näte yng kha lawng lawngtä tea mä-ai lä bälung aevaw hethang kae.

²⁴Äni üng Ubädi na tea tängai saite na lä Säthaw hai bungtä awng kha Säthaw la äni ce hai bungtä awng te by vi. Säthaw ma mä-ai tea py saite Muilaw Käcai hai-a Säthaw lä mä-ai hai bungtä awng saite tea mä-ai lä mäny haw ö te vi.

1 Johan 4

Buisaw kätüng hai kaeling

¹Kai üng bälung aevaw saite rawijae na ä, Säthaw üng Muilaw lä kai tea awng näsaite khimi qütä üng älo na tea lä yng ö hang. Khimi lawngtä lä Säthaw üng Muilaw hai thui mei, thui y mei näte tea mäny hethang nang ce lä kähawi-a aedawng khü kha säny hethang kae ö te vi. Buisaw kaeling awng mang saite na lä älawngpre mityng qütä-a tyng kha awng ö te phüng-a vi dy.

²Khimi lawngtä ma Säthaw üng Muilaw hai thui saite tea lä hini kätyng mäny haw te vi. Isu Khrista lä hini älawngpre üng khimi-a aelawng vi dy näkha thui saite khimi lä Säthaw üng Muilaw hai thui te vi.

³Tungaila Isu Khrista lä hini älawngpre-a Säthaw te üng ly te näkha thui y saite khimi na lä Säthaw üng Muilaw awng ö y lyng. Hini lä Khrista üng täre kälengky üng haidae vi. Äni lä ly ai näte anghang nang ce lä thai ö te vi dy. Hini älawngpre-a äni lä vaihi kätü-a mäteng ma awng rüng te vi dy.

⁴Kai üng bälung aevaw saite caw nade na ä, nang ce lä Säthaw hai aesui saite na vi te phüng-a, buisaw kaeling na tea bäja ö vi dy. Ätephüng-a mei nädylä nang ce üng äthung-a awng saite Muilaw Käcai lä hini älawngpre-a pyng saite Setan üng haidae qawng-a lengky te phüng-a vi.

⁵Buisaw kaeling na lä hini älawngpre hai aesui ö saite na vi. Tukätephüng-a äni ce ma thui saite na tea lä Säthaw bung mäny y saite na ma thui saite kätyng ö by vi. Säthaw bung mäny y saite khimi na lä äni ce üng mätu saite na tea tängai ö vi.

⁶Mä-ai lä Säthaw üng khimi na vi. Säthaw bung mäny saite na lä mä-ai üng mätu saite lo na tea tängai ö vi. Säthaw hai aesui y saite khimi na lä mä-ai üng mätu saite na tea tängai ö y. Hini kätyng khimi lawngtä lä lo mitang tea Muilaw hai-a thui te, y dylä khimi ce tea kaeling kaemae sa hethang Setan ma py saite haidae hai-a thui te tea mä-ai lä mäny haw ö te vi.

Säthaw lä bälung aevaw saite kung

⁷Kai üng bälung aevaw saite yng saite rawijae na ä, bälung aevaw saite lä Säthaw te üng tho te phüng-a, mä-ai lä lawng lawngtä tea bälung aevaw tingtawi ö si ba. Khimi lawngtä lä äma üng yng saite rawijae na tea bälung aevaw vi dylä Säthaw üng caw nade-a lawng kha äni lä Säthaw bung mäny vi.

⁸Äpy na tea bälung aevaw y saite lä Säthaw tea mäny y. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä bälung aevaw saite Kung lawng te phüng-a vi.

⁹Säthaw lä äma tea lawngtä xyng awng saite Äcäpaw bung hini älawngpre-a mätaw te lä mä-ai tea äni ma matangtä bälung aevaw mei näsaite tea mätü te vi dy. Honi Äcäpaw hai-a mä-ai lä dungtäsa cungrü saite kähing dang ö te vi dy.

¹⁰Hini mitang khaw-a bälung aevaw saite lä mä-ai üng Säthaw tea bälung aevaw saite tea y vi. Äni ma mä-ai tea bälung aevaw saite lä Äcäpaw bung mä-ai üng hunghö na bälawi hai hethang mätaw saite vi.

¹¹Kai üng bälung aevaw saite rawijae na ä, Säthaw lä mä-ai tea honi kätyng bälung aevaw dylä mä-ai la lawng lawngtä tea bälung aevaw ö hethang kae.

¹²Säthaw bung ämi la nung vai te y. Tungaila mä-ai lä lawng lawngtä tea bälung aevaw ö vi nädylä, Säthaw lä mä-ai hai bungtä awng te vi dy. Äni üng bälung aevaw saite lä mä-ai üng äthung-a cungrü hai ö te vi.

¹³Säthaw lä mä-ai tea äma üng Muilaw bung py te phüng-a, äni lä mä-ai hai bungtä awng kha mä-ai la äni hai bungtä awng saite tea mä-ai lä mäny haw ö te vi.

¹⁴Mä-ai üng Pä-ai Säthaw lä hunghö ma pyng saite khimi qütä tähang Äcäpaw bung Aeqangkung kätyng hini älawngpre-a mätaw saite tea nung kha mä-ai lä thui ö te vi.

¹⁵Isu lä Säthaw üng Cäpaw vi näkha thui dylä, mä-ai lä Säthaw hai bungtä awng ö te vi. Säthaw la mä-ai hai bungtä awng te by vi.

¹⁶Tukha Säthaw ma mä-ai bung bälung aevaw saite tea mä-ai lä mäny khe kha yng ö te vi. Säthaw lä bälung aevaw saite Kung vi. Khimi lawngtä ma Säthaw hai khimi käläng na tea bälung aevaw jawjaw dylä Säthaw hai bungtä äni lä awng te vi. Säthaw la äni hai bungtä awng te by vi.

¹⁷Äni üng bälung aevaw saite lä mä-ai thung-a cungrü hai ö te vi dy. Tukätephüng-a hini älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na tea Säthaw ma tärae cei hethang Käni-a mä-ai lä äni tea ri hethang awng y vi dy. Isu Khrista lä hini älawngpre-a hing te kätyng mä-ai la hing ö te by vi.

¹⁸Säthaw tea bälung aevaw saite khimi lä Säthaw üng tärae cei saite tea ri te y lyng. Cungrü-a bälung aevaw saite lä ri saite angxynlyng na tea mäthoja te vi. Säthaw ma tärae cei te tea ri saite khimi lä äma üng bälung aevaw saite cungrü te tea mäny te y vi.

¹⁹Säthaw lä mä-ai tea angcü üng hai ma bälung aevaw te phüng-a, mä-ai la Säthaw hai khimi käläng na tea bälung aevaw ö he kae.

²⁰Khimi lawngtä ma, “Kai lä Säthaw tea bälung aevaw vi” näkha thui kha äma üng yng saite rawijae na tea esäre te vi rawng nädylä äni lä kaeling kaemae sa te lawngtä kae vi. Nung haw saite äma üng rawijae na tea bälung aevaw y saite khimi lä, nung haw y saite Säthaw tea la bälung aevaw haw y lyng.

²¹Khrista lä mä-ai tea hini Ubädi py te vi dy. Säthaw tea bälung aevaw saite khimi lä äma üng yng saite rawijae na tea la bälung aevaw hethang kae te by vi.

1 Johan 5

Säthaw üng Cäpaw tea yng saite

¹Isu lä Mesia näkha yng saite khimi qütä na lä Säthaw üng caw nade na vi. Äpä-ai bung bälung aevaw saite khimi qütä lä äcaw na tea la bälung aevaw ö bawi te by vi.

²Mä-ai lä Säthaw tea bälung aevaw kha äni üng Ubädi na tängai dylä, Säthaw üng caw nade na tea bälung aevaw tätang te vi näkha mäny ö te vi.

³Mä-ai lä Säthaw tea bälung aevaw tätang vi nädylä, Äni üng Ubädi na tea tängai ö te vi. Säthaw üng Ubädi na lä rae te y lyng.

⁴Ätephüng-a mei nädylä Säthaw üng caw nade na qütä lä hini älawngpre üng hawi y saite na tea bäja haw ö te phüng-a vi. Mä-ai lä Isu Khrista tea yng te phüng-a, hini älawngpre üng hawi y saite na tea bäja haw ö te vi dy.

⁵Älawngpre üng hawi y saite na tea bäja saite lä ämi mei. Isu lä Säthaw üng Cäpaw vi näkha yng saite khimi xyngtä ni hini älawngpre üng hawi y saite na tea bäja haw te kae.

Areng Isu üng phüng thui saite na

⁶Isu Khrista lä hini älawngpre-a ly kha Johan ma äni tea tui hai baptismae py pa vi dy. Isu lä tui hai baptismae la te cang y, honi pyng-a Isu Khrista üng dü saite kätü-a, äthi tho te vi. Honi na lä tüngkhaw vi näkha Muilaw Käcai lä mä-ai tea mätü pa te vi. Ätephüng-a mei nädylä Muilaw Käcai lä khimi ce tea mitang khaw saite tea mätü jawjaw te vi.

⁷Isu üng mitang khaw saite anghang tea mä-ai mäny haw hethang thui saite äsäny äthungtä awng vi.

⁸Muilaw Käcai ma mä-ai hai älo aepe kha Johan lä Isu tea tui hai baptismae py ea Isu üng dü te kätü-a lä äthi tho te vi. Honi kätyng Muilaw Käcai, tui lä

hai äthi äsäny-a aelawng kha honi äthungtä na lä mä-ai tea mätü saite mangtä kae.

⁹Mä-ai lä khimi ce üng thui saite anghang na tea thai kha yng ö saite na vi. Tungaila Säthaw üng thui saite anghang lä honi qawng-a lengky vi. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä äma üng Cäpaw phüng thui khe te phüng-a vi.

¹⁰Säthaw üng Cäpaw tea yng saite khimi lawngtä lä honi anghang tea tätang khaw vi näkha äma üng bälung thung-a mäny te vi. Tungaila Säthaw tea yng y saite khimi lä Säthaw ma kaeling kaemae sa te kae näkha thui te vi. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw lä äma üng Cäpaw phüng thui te tea äni lä yng y.

¹¹Hini lä Säthaw ma thui khe saite anghang vi. Säthaw lä mä-ai tea dungtäsa hing saite py vi dy. Honi hing saite lä Äcäpaw hai-a dang haw te kae.

¹²Säthaw üng Cäpaw hai bungtä awng saite khimi lä dungtäsa kähing dang te vi dy. Äcäpaw hai bungtä awng y saite khimi lä dungtäsa kähing dang y lyng.

Dungtäsa hing saite

¹³Säthaw üng Cäpaw tea yng saite nang ce tähang kai lä hini cae na hai tärü te vi dy. Tukätephüng-a nang ce lä dungtäsa kähing dang näte tea mäny khü ö hethang vi.

¹⁴Mä-ai lä Säthaw tea ae-y khü haw ö te vi dy. Tukätephüng-a Säthaw üng aely kängai hai-a ätete na mäkäi dylä, mäkäi saite angxynlyng na tea tängai pa saite bung mä-ai lä mäny haw ö te phüng-a vi.

¹⁵Mä-ai mäkäi saite angxynlyng na tea Säthaw lä tängai vi näte mäny dylä, mäkäi saite angxynlyng na Äni lä mä-ai tea py ai näsaite tea mä-ai lä mäny ö khü vi.

¹⁶Khimi lawngtä äma üng yng saite rawijae lä Säthaw ma dü te khytä dengpy y saite hunghö tea sa te nung dylä, äni lä Säthaw tea aetang hethang kae.

Dü hai saite hunghö sa y saite na tähang hai-a Säthaw lä honi khimi tea hing saite py ai. Dü hai saite hunghö lä awng vi. Honi hunghö sa saite khimi tea hunghö üng lawi hai hethang aetang pa näkha kai lä thui te y lyng.

¹⁷Sa tämang saite angxynlyng na lä hunghö vi. Tungaila Säthaw ma dü te khytä dengpy y saite hunghö la awng te vi.

¹⁸Säthaw üng caw nade na lä hunghö tea sa jawjaw y te mä-ai lä mäny ö te vi. Säthaw üng Cäpaw lä äni ce bung aedung hai pa te phüng-a Setan lä honi khimi tea käsi sa haw y lyng.

¹⁹Mä-ai lä Säthaw üng caw nade na vi näte hini älawngpre üng khimi angxynlyng na tea Setan ma pyng ngaila mäny ö te vi.

²⁰Säthaw üng Cäpaw lä hini älawngpre-a ly kha mä-ai tea mänykaw saite py te vi dy. Tukätephüng-a Säthaw tätang tea mä-ai lä mäny haw ö te vi. Mä-ai lä äni üng Cäpaw Isu Khrista hai bungtä awng te phüng-a, vaihi mä-ai lä Säthaw tätang hai bungtä awng ö te by vi. Hini lä Säthaw tätang vi. Äni lawngtä xyng ni khimi ce tea dungtäsa kähing py haw te kae.

²¹Tukätephüng-a kai üng caw nade na ä, mimi na tea lä cäphaw y hethang nang ce lä sädi khai ö.

2 Johan

2 Johan 1

Kawng te lo hai aetang saite

¹⁻²Kai, Khristen Kangkawng üng mätawngky, lä Säthaw ma re saite nawngmädi käleng hai äma üng caw nade na, nang ce tea cae tärü te vi. Kai lä nang ce angxynlyng na tea bälung aevaw tätang te vi. Kai ma qaitä nang ce tea bälung aevaw te cang y, lo mitang tea mäny saite khimi angxynlyng na ma la nang ce tea lä bälung aevaw ö te by. Ätephüng-a mei nädylä lo mitang lä mä-ai thung-a awng kha mä-ai hai mangtä dungtäsa awng jawjaw ö ai te phüng-a vi.

³Mä-ai üng Pä-ai Säthaw hai Äcäpaw Isu Khrista lä mä-ai tea tähang kähawi hai, bäheng saite hai awngneng saite py sy. Tudylä mä-ai lä älo mitang khaw tea mäny kha lawng lawngtä bälung aevaw dylä honi na lä mä-ai hai mangtä awng jawjaw ai.

Älo mitang hai bälung aevaw saite

⁴Mä-ai üng Pä-ai Säthaw ma Ubädi py te kätyng nang üng caw nade phütä na lä lo mitang kätyng hing saite tea kai lä thai te phüng-a, tengxyng y anghawtho te vi.

⁵Tukätephüng-a bälung aevaw saite nawngmädi ä, mä-ai lä lawng lawngtä tea bälung aevaw hethang kai lä nang tea mäci te vi. Kai lä nang ce tea Ubädi kangthae tärü te y lyng. Hini lä angcü üng hai ma mä-ai tea awng pyng saite Ubädi kae.

⁶Bälung aevaw näsaite hini lä Säthaw üng Ubädi na tea mä-ai lä tängai ea hing hethang kae. Angcü üng hai nang ce thai ö pyng saite äni üng Ubädi kätyng: nang ce angxynlyng lä bälung aevaw saite thung-a hing ö hethang kae.

⁷Kaeling kaemae sa te awng mang saite na lä hini älawngpre mityng qütä-a tyng ö vi dy. Isu Khrista lä khimi-a aelawng kha hini älawngpre-a tyng saite tea äni ce lä aephae ö te vi. Honi kätyng thui saite khimi lä kaeling kaemae thui kha Khrista üng täre Kälengky-a aelawng te vi.

⁸Tukätephüng-a hini khimi ma nang ce tea älang tämang saite mang-a bähawi haw y rung khytä nang ce lä sädi khai ö. Hokä ea ni nang ceüng aethawsa saite na lä aetütü-a lawng y käla Säthaw üng py saite cungrü te ävang nang ce lä dang ö ai.

⁹Khimi lawngtä Khrista üng mätu saite kätyng awng y käla, äma üng kaedawng na kätyng sa dylä, Säthaw hai bungtä awng haw te y vi. Khrista ma mätu saite tea yng khü dylä mä-ai üng Pä-ai Säthaw ni Äcäpaw hai bungtä awng te vi.

¹⁰Khimi lawngtä lä Khrista üng mätu saite kätyng y käla käläng mätu lae saite na hai nang ce tea tyng dylä honi khimi bung lä nang ce üng ing-a mäkung hang. Äni bung la yng saite äpy kätyng lady hang ba.

¹¹Khimi lawngtä ma honi khimi bung lady dylä äni üng käsi sa saite thung-a ingkung la qa te by kae vi.

Kangkhüng üng älo

¹²Kai lä nang ce tea cae awng mang-a tärü hethang ngai ea la, hini caerang thung-a tärü saite caetui hai tärü hethang ngai te y. Honi jüing-a nang ce tea kai lä aeting khe kha lawng lawngtä bälung aevaw te hai aekheng ea aethaw py te lo na aethui haw ai näte lä kai üng aethang khai saite vi. Hokä dylä nang ce lä tengxyng y anghawtho ö vi ai.

¹³Säthaw ma re saite nang ticaw üng nade na ma la nang ce tea kawng bärai sa te lo thui ö te by vi.

3 Johan

3 Johan 1

¹Kai, Kristen Kangkawng üng Mätawngky, lä kai üng bälung aevaw tätang saite yng saite äpy Kaju tea cae tärü te vi.

²Kai üng bälung aevaw saite äpy ä, nang lä Säthaw hai rawijae aesa saite ryng te phüng-a, nang üng yng saite lä cakhi te kätyng, nawsaw hawi hai hethang, nang üng hing saite angxynlyng na hawi hethang, kai la aetang pa te by vi.

³Nang lä Säthaw üng lo mitang thung-a hing jawjaw te hai nang üng yng saite cakhi te phüng, yng saite äpy na ma kai tea ly kha thui ö te vi. Tukätephüng-a kai la tengxyng y anghawtho vi dy.

⁴Kai üng caw nade na lä Säthaw üng lo mitang-a hing te phüng thai kha kai lä anghawtho hai te qawng-a äte käläng haetä la awng y vi.

Kaju tea bälaw saite

⁵Kai üng bälung aevaw saite äpy ä, nang lä mä-ai üng Kristen kangby jä-ai na tea säbawng mang te vi. Nang lä aemae vai y saite Kristen äpy na tea mäteng ma säbawng te vi. Tukätephüng-a nang lä Khrista üng cakhi saite äkähui-a lawng vi näte kai lä mäny vi.

⁶Yng saite khimi na ma nang üng bälung aevaw saite phüng hi-a awng saite Kristen kangkawng tea thui ö vi dy. Hini Kristen äpy na lä nang te üng hai mityng käläng mang-a ly hethang ngai te kätü-a, äni ce üng khölawng ly ö saite tea nang lä säbawng kü pa jawjaw ba ä. Nang lä mäsa y kälä äni ce tea säbawng dylä Säthaw ma kawng hai vi ai.

⁷Äni ce lä Khrista üng mawsawng sa hethang khölawng tho ö vi dy. Säthaw bung mäny y te khimi na te üng säbawng saite dang hethang äte la mäkaï ö te y.

⁸Tukätephüng-a mä-ai Kristen na ma honi khimi na tea lä säbawng ö hethang kae. Hokä dylä mä-ai lä lo mitang thui saite kälü-a mangtä qa ö te by vi.

Diotrephes hai Demetrius

⁹Kai lä nang ce märü-a awng saite Khristen kangkawng tea cae tärrü vai vi dy. Tungaila Diotrephes lä kai üng thui saite lo tea tängai te y. Äni lä äma qaitä kangkawng üng mätaungky sa hethang ngai te vi.

¹⁰Tukätephüing-a kai ly te kätü-a, äni üng sa saite na lä kangkawng üng khimi na üng maw-a kai ma thui mäcai ai mang. Äni lä kai ce üng phüing na tea käsi prawng kha thui te vi. Honi qawng-a cang y, äni lä Khristen äpy na tyng te kätü-a la, lady y. Lady hethang ngai saite khimi na tea la mäkhäng pa te vi. Äni ce bung la kangkawng üng mäthoja pa ö te vi.

¹¹Kai üng bälung aevaw saite äpy ä, hawi y sa saite khimi na üng kätyng täthei-a lä aetu hang. Tungaila kähawi sa saite khimi kätyng täthei-a lä aetu ba. Kähawi sa saite lawngtä lä Säthaw üng caw nade vi. Kähawi y sa saite lawngtä lä Säthaw bung mäny te y.

¹²Kangkawng üng khimi qütä lä Demetrius üng phüing tea khimi kähawi näkha thui ö te vi. Äni lä lo mitang kätyng hing te phüing-a, khimi kähawi näte khimi qütä ma mäny ö vi y. Äni üng khimi hawi saite phüing tea kai ce la thui ö te by vi. Kai ce üng thui saite lä tätang khaw te nang ce lä mäny ö te vi.

Kangkühng üng cibai sa saite älo

¹³Kai lä nang tea cae tärrü hethang awng mang te vi. Tungaila kai lä cae kawng, caetui hai hini phüing na tea tärrü hethang ngai te y.

¹⁴Qae y tea ma nang hai aeting hethang hai, lawng lawngtä mimai aekheng kha älo aepe haw ai näte kai lä aethang khai te vi.

¹⁵Säthaw ma nang tea awngneng saite py sy. Hi-a awng saite nang üng äpy angxynlyng na ma nang tea cibai sa saite lo thui ö qi te vi.

Judae

Judae 1

¹Kai, Judae, Isu Khrista üng mawsawng hai Jaeko üng kangby ma hini cae tärü dy. Mä-ai üng Pä-ai Säthaw ma re ea äma üng bälung aevaw saite thung-a awng kha Isu Khrista ma aedung hai saite khimi angxynlyng na tea hini cae tärü te vi.

²Säthaw üng bäheng saite, awngneng saite hai bälung aevaw saite lä tengxyng y nang ce tea awng sy.

Särae kaeling na

³Ngai bärai saite äpy na ä, Säthaw lä mä-ai angxynlyng na bung aeqang saite phüing nang ce tea kai lä cae tärü hethang tengxyng y ngaiphi te vi dy. Honi jüing-a vaihi nang ce lä yng saite tea aedung hai hethang kai lä cae tärü kha mäci he ngai te vi. Säthaw lä äma üng khimi angxynlyng na tea yng saite kätüing qengtä ma dungtäsa tähang py te vi dy.

⁴Ätephüing-a mei nädylä Säthaw lo tängai y saite khimi phütä na lä nang ce thung-a kangru mang kung ö te vi ba. Äni ce lä Säthaw üng tähang kähawi phüing-a äma ce üng ngaiphi tüng y saite kätüing awng haw vi näkha mätu ö te vi. Äni ce lä mä-ai üng Areng hai Inkung lawngtä xyng awng saite Isu Khrista tea aephae ö vi. Äni ce tea lä Säthaw ma dengpy ai näkha jangni üng hai ma tärü rüing pyng te vi dy.

Kätüing y mätu te särae na tea Säthaw ma dengpy ai

⁵Areng lä Isrelae khimi na bung Aikuta pre üng aelawi hai te vi dy. Tungaila honi pyng-a äni ma yng y saite khimi na bung lä täphra pa te vi dy. Nang ce lä honi na phüing mäny pyng ngaila nang ce tea aedawng haile ö tyng hai hethang kai lä ngai te vi ba.

⁶Säthaw ma äni ce tea py saite kälu na tea khaisö saite Känipre üng angtawtha na phüing aedawng haile ö. Äni ce lä äma ce mityng na mang üng thoja ö te vi. Tukätephüing-a Säthaw lä äni ce tea dungtäsa singqy rui hai mäkhing kha käving thung-a khai pa vi dy. Säthaw lä äte angxynlyng na tea tärae cei te Käni khytä äni ce bung lä hini kätüing khai vi ai rawng.

⁷Sodom, Komorae märü käleng hai särawng dawngpa märü üng khimi na tea aedawng haile ö ba. Äni ce la honi Känipre üng angkawtha na kätyng hunghö sa ö te by vi. Honi märü na lä nawngmäcaw tingtawi täkübajang aesa linglawng ö te vi. Säthaw lä äni ce angxynlyng tea dungtäsa mai hai dengpy ai. Äni ce tea dengpy saite lä mä-ai tea sädi py te vi dy.

⁸Hini kätyng-a kätüng y mätu saite särae na lä äsamai dang vi näkha äma ce üng ätabung tea hunghö sa hai kha äma ce tea pawprae hai ö te vi. Säthaw üng aenae tea elekhei sa kha Känipre-a phung-ang awng saite na tea äni ce lä käsi prawng ö vi.

⁹Säthaw üng angkawtha käleng Mikhela mäteng ma hini kätyng sa te y. Äni lä Mosi üng äro aelawng te phüng Setan angra hai älo ae-e hawi te kätü-a, käsi prawng saite älo haetä la thui vawng te y. Tungaila äni ma Setan angra tea “Areng ma nang tea pring te lo thui kae sy” näkha thui kae vi.

¹⁰Tungaila hini kätüng y mätu saite na lä äma ce mänykaw y saite angxynlyng na tea käsi prawng ö vi. Äni ce lä tawngbawi käpnyng na kätyng-a äma ce üng aedawng kaw y käla mäny saite honi na sa te phüng-a Säthaw ma äni ce tea täphra pa te vi.

¹¹Äni ce lä tähang si ö bärai vi. Äni ce lä äma üng kangby bung bädü saite Ka-i-na üng älang mang-a hui ö vi dy. Tangkae ngaiphi te phüng-a Balam kätyng sa tämang ö saite na vi. Äni ce lä Kora kätyng Säthaw tea täre mäsa kha aety ö saite na vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä Kora kätyng pra ö by vi ai.

¹²Äni ce lä nang ce hai mangtä aede saite paw-a nei ca ö te vi. Äni ce üng sa tämang saite na tea aejae y käla ma Areng tea tämö khai y te phüng-a nang ce üng paw tea äni ce lä nüng hai ö te vi. Äni ce lä äma ce tähang qaitä dawng saite beram kärui kung na kätyng vi. Äni ce lä aeli ma mäsaaja kha khöne hai y saite tämai na kätyng kae. Äni ce lä kätü tyng ngaila äthai aethai y saite thingkawng kung na kätyng kae vi. Äni ce lä angjüng aephawi pyng saite thingkawng kung na kätyng kae vi kha dü king ö saite na vi.

¹³Äni ce lä pangle üng bungba saite tuileng kätyng vi. Äni ce üng aejae hethang hawi saite kälu na lä pangle tui thung üng mäce pawlaw na tho te

kätyng vi. Äni ce lä khösang-a aeja rungrang saite tengpaw na kätyng vi. Honi na tähang lä Säthaw ma thuphi saite käving thung-a dungtäsa mityng khai rüing pyng pa vi dy.

Eno ma tüng y saite särae na phüing thui rüing pa

¹⁴Adam üng hai aetawng kha dung säritä pyng üng Eno lä hini äphüing cangkhang-a ma äni ce tea thui rüing saite lo lä, “Areng lä äma üng sangruia awng mang saite angtaawtha käcai na hai mangtä ly ö ai.

¹⁵Honi lä khimi angxynlyng na lä Säthaw üng lo tängai y saite na hai, äni ce üng käsi sa saite na hai, Säthaw tea tengxyng y käsi prawng saite angxynlyng na tea lä Säthaw ma tärae cei kha dengpy ö ai näkha thui rüing te vi” näkha näpa.

¹⁶Hini khimi na lä bälung tangkö phi te hai khimi käläng na tea cy jawjaw ö vi. Äni ce lä aethaw kha äma ce üng ngaiphi tüng y saite na mang-a hui ö te vi. Äni ce lä äma ce üng aely kängai dang hethang khimi käläng na tea mäthaw ö vi.

¹⁷Ngai bärai saite rawijae na ä, mä-ai üng Areng Isu Khrista üng angtaawtha na ma thui rüing saite tea lä aedawng haile ö ba.

Areng üng angtaawtha na ma tüng y saite särae na phüing thui rüing pa

¹⁸Äni ce ma, “Kangkhüing üng käni-a lä Säthaw üng kängai y käla äma ce üng ngaiphi tüng y saite kätyng hui saite, aenui aepai hai thui saite khimi na lä nang ce tea tho ö vi ai” näkha thui pa.

¹⁹Hini na lä nang ce tea aetäphü hai saite na vi. Äni ce lä äma ce üng ngaiphi tüng y saite na thung-a hui hai kha Muilaw Käcai tea yng y saite khimi na kae.

Yng saite cakhi ö

²⁰Tudylä kai üng ngai bärai saite äpy na ä, nang ce lä nang ma ce üng caiping-a yng saite qawng-a aenüing kha mä-ai ma tea bälung aethaw aela ö lawi ba. Muilaw Käcai üng haidae hai-a aetang ö.

²¹Mä-ai üng Areng Isu Khrista üng bäheng saite phüing-a, nang ce tea dungtäsa hing saite dang hethang nang ce ma aering te kätü-a Säthaw üng bäheng saite thung-a awng ö ba.

²²Yng vawng y te bälung awng saite khimi na tea lä bäheng ö ba.

²³Phütä na bung lä mai thung üng aetho dawde te kätyng ngärei thung üng aeqang ö ba. Sa tämang saite phütä na tea bäheng te kätü-a lä, sädi khai ö. Hunghö sa saite hai pawprae saite aekhu aena nae na tea lä esäre kha aela ö hang.

Säthaw tea bälaw ö

²⁴Säthaw lä aethaw leng phi te phüing-a nang ce tea aetüing y rung khytä säbawng haw te vi. Nang ce tea sa tämang saite üng cai hai kha anghawtho phi saite hai-a äma üng phung-ang awng saite maw-a nähai haw te vi.

²⁵Mä-ai üng Areng Isu Khrista hai-a, mä-ai üng aeqang saite Kung lawngtä xyng awng te Säthaw lä jangni üng hai, vaini üng hai ämaw mang-a la, phung-ang hai, pyng saite hai, haidae hai aenae lä awng jawjaw sy. Amen.

Aetüing hai saite

Aetüing hai saite 1

¹Hini lä Isu Khrista üng täphawng saite phüing na tea tärü te cae vi. Qae y tea ma äni üng mawsawng na tea tyng ai te phüing mätü hethang hini täphawng saite lä Isu Khrista tea Säthaw ma py pa te vi dy. Khrista lä äma üng mawsawng Johan tea äma üng Känipre angtawtha bung mätaw kha hini na tea mäny hai te vi.

²Johan lä äma nung saite angxynlyng na thui te vi dy. Hini lä Säthaw te mang üng lo anghang hai Isu Khrista hai-a täphawng saite lo mitang vi.

³Hini buisaw lo thui rüing saite na tea phai kha thai te lo tängai saite khimi angxynlyng na lä tähang hawi. Ätephüing-a mei nädylä hini angxynlyng na tyng hethang kätü lä aenai dy.

Kangkawng säritä tea kawng bärai sa te lo na

⁴Hini cae lä Johan ma Asia pre cäpi-a awng saite kangkawng säritä tea tärü te vi. Vaihi awng saite, cangkawng üng hai ma awng angci saite hai vaimaw mang-a la awng jawjaw kha tyng hethang awng saite Säthaw, Isu Khrista hai äma üng Areng aety nae maw-a awng saite Muilaw Käcai üng cungrü saite säritä te üng tähang kähawi hai awngneng saite lä nang ce tea awng sy.

⁵Isu Khrista lä sasi thui khü kha ae-y nae hawi khaw saite Kung vi. Säthaw ma äni bung lä kädü thung üng mätha angcü pa te vi. Äni lä älawngpre üng sanphrang angxynlyng na tea pyng saite Kung vi. Isu Khrista lä mä-ai tea bälung aevaw kha äma üng äthi hai-a mä-ai üng hunghö na aelawi hai te vi dy.

⁶Isu lä mä-ai tea sanphrang kätyng pyng hethang hai mäthykung na kätyng äma üng Pä-ai Säthaw tea mawsawng sa hethang khai pa te vi. Äni tea phung-ang hai haidae lä dungtäsa awng jawjaw sy. Amen.

⁷Tängai ö. Äni lä khö angnüng qawng na mang ly ai. Äni bung khimi qütä ma nung ai. Äni tea täri hai thung saite khimi na mäteng ma nung ö ai.

Älawngpre üng khimi angxynlyng na lä äni tea ri kha raw sung ö ai. Honi lä tätang khaw-a tyng vi ai. Amen.

⁸Säthaw ma, “Kai lä Kangmangky hai Kangkhüngky vi. Kai lä vaihi awng saite, cangkhang üng hai ma awng angci saite hai vaimaw mang-a awng jawjaw kha tyng hethang awng saite Kung la vi. Kai lä haidae lengky saite Säthaw vi” näpa.

Johan lä Khrista bung äsämai-a nung pa

⁹Kai lä nang ce üng kangby jä-ai Johan vi. Isu üng äkähui qütä aeting saite mätang bälai te tea nang ce kätyng kai la aeting kha älawngsa te by vi. Khrista bung Sanphrang-a khai saite äma üng äkähui qütä lä mätang bälai saite aeting hethang kae. Kai lä Isu phüing hai Säthaw üng Anghang thui te phüing-a, khimi ce ma kai bung lä Patmos angrai sälawng-a tha te vi dy.

¹⁰Areng üng Käni-a lä kai tea Muilaw Käcai ma pyng te vi dy. Tukha baw haetä üng ätüng kätyng ätüng käleng kai ma üng leithung mang kai lä thai vi dy.

¹¹Honi ätüng ma, “Nang nung saite lä angxynlyng na cae-u thung-a tärü kha Ephesi, Samurana, Perkamon, Thetaria, Sardis, Philadelphia hai Leodikia märü na thung-a awng saite kangkawng säritä tea tha ba” näkha nä vi.

¹²Kai tea älo aepe saite bung nung hethang aehawi te kätü-a, kai lä sui maibung kaesang säritä tea nung vi dy.

¹³Honi maibung kaesang na säla-a lä Khimi üng Cäpaw kätyng kai lä nung vi. Äni lä äma üng äkho-a tyng khytä kä-o käsa aelawng vi. Äni üng tatärang-a lä sui khabai aemäkhing te kai lä nung vi dy.

¹⁴Äni üng älö hai äsang na lä beram mui kätyng kälung te y dylä, ritui kätyng kälung vi. Äni üng ämi na lä mai kätyng aengaw vi.

¹⁵Äni üng äkho na lä mai hai mäcai pyng saite süng kangseng kä-ang kätyng vi. Äni üng ätüng lä pangle tui leng bungba te ätüng käleng kätyng vi.

¹⁶Äni lä äma üng äkö bangtang mang-a tengpaw säritä süng vi dy. Äni üng täbawng mang lä äbaw känetä cörü saite aekei sawngseng haetä tho vi. Äni üng mimai lä käni anghungtü üng taw te kaevang kätyng säde vi dy.

¹⁷Äni bung nung te kätü-a lä, äni üng khokung-a kai lä ri kha khimi kädü kätyng-a aetüng dung vi dy. Äni lä äma üng äkö bangtang mang hai kai qawng-a thyng kha “Ri y ma. Kai lä Kangmangky hai Kangkhüngky vi.

¹⁸Kai lä Hing saite Kung vi. Kai lä dü pyng te ngaila, vaihi kai lä dungtäsa hing te vi. Dü saite hai Angqaw khaw pyng saite aenae lä kai tea awng te vi.

¹⁹Tukätephüng-a vaihi awng saite na hai vaimaw mang-a tyng hethang nung saite känetä tea nang lä tärü ba.

²⁰Kai üng äkö bangtang-a nang nung saite tengpaw säritä na hai sui maibung kaesang säritä na üng ho saite äphüng lä hikä vi. Maibung kaesang säritä na lä kangkawng säritä na vi. Tengpaw säritä na lä kangkawng säritä na üng Känipre angtawtha na vi.

Aetüng hai saite 2

Ephesi kangkawng tea thui saite Anghang

¹“Ephesi märü kangkawng üng Känipre angtawtha tea hini kätyng cae tärü ba: “Hini lä sui maibung kaesang säritä säla-a aeke kha äma üng äkö bangtang-a tengpaw säritä süng saite Kung te üng älo na vi.

²Nang ce sa saite na tea kai lä mäny vi. Nang ce aethaw rae kha sa saite hai, änawngsa te na tea kai lä mäny. Hunghö sa saite khimi na tea bälungsa haw y te hai, angtawtha na y käla ma angtawtha na kätyng thui saite na tea käny kha äni ce lä khimi kaeling kaemae na vi näkha aeting saite na kai lä mäny vi.

³Nang ce lä änawngsa kha kai üng tähang mätang bälai ö pyng te vi dy. Nang ce lä aethawsi te la awng ö y vi.

⁴Tungaila nang ce lä angcü üng kätyng vaihi lä kai tea bälung aevaw y te phüng-a nang ce tea cy hethang awng ö vi.

⁵Nang ce lä jangni-a makä awng kha vaihi lä ma-a tyng mei näte tea aedawng haile ö ba. Nang ce lä hunghö sa saite na tea ae-ui kha angcü üng nang ma ce sa saite kätyng sa ö. Nang ma ce üng hunghö sa saite na ae-ui y dylä, nang ce tea kai lä ly kha nang ce üng maibung kaesang bung lä kangkawng na mityng thung üng käsüja ai.

⁶Tungaila hini lä nang ce üng kähawi sa saite vi. Kai lä Nikola üng äkähui na sa saite na tea esäre te kätyng nang ce la esäre ö te by vi.

⁷“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo kånawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy. “Bäja saite khimi na tea lä Säthaw üng angkhaw thung üng kähing py saite thingkawng kung üng äthai ca hethang kai ma py ai” näpa.

Samurana kangkawng tea thui saite Angthang

⁸“Samurana märü kangkawng üng Kånipre angkawtha tea hini kätyng cae tärü ba: “Hini lä kädü thung üng hing haile tyng kha Kangmangky hai Kangkhüngky-a awng saite Kung üng älo na vi.

⁹Nang ce üng mätang te hai mätangca saite na kai lä mäny. Tungaila nang ce üng yng saite na lä tawngnang ö te vi. Mä-ai ma tea Judae khimi näkha thui saite na lä Säthaw ma re saite khimi na kätyng sa y te na ma nang ce tea käsi prawng saite na kai lä mäny vi. Äni ce lä Setan angra üng äkähui thung üng na kae.

¹⁰Nang ce üng mätang bälai tyng hethang awng saite tea lä ri ö hang. Tängai ö. Setan angra ma nang ce thung üng phütä na tea lä thawng thung-a kädephae te hai-a käny ö ai. Nang ce lä käni hawtä mätang bälai saite aeting ö ai. Dü te khytä yng te ca ö khi ba. Tudylä nang ce tea dungtäsa hing saite sanphrang üng lökhu kätyng ävang käting kai ma py ai.

¹¹“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo kånawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy. “Bäja saite khimi tea lä äbaeni dü saite hai-a aeting hai pa y ai.

Perkamon kangkawng tea thui saite Angthang

¹²“Perkamon märü üng kangkawng üng Känipre angkawtha tea hini kätyng cae täriü ba: “Hini lä äbaw känetä cöri saite aekei sawngseng awng te Kung üng thui saite älo na vi.

¹³Nang ce lä Setan angra üng aety nae mityng-a awng saite tea kai lä mäny. Nang ce lä kai tea ae-y khü ö te vi. Setan angra üng awng saite nang üng märü-a kai üng lo sasi thui khü saite Antipa bung khimi ce ma sakälö khü kha bädü te kätü-a mäteng ma, kai tea yng saite nang ce lä khaisö ö te y vi dy.

¹⁴Tungaila kai lä nang ce tea hae haetä cy hethang awng vi. Nang ce thung-a phütä na lä Balam üng mätu saite lo tea hui ö vi. Jangni-a Balam lä Balak tea Isrelae khimi na bung hunghö sa hai hethang the pa te vi. Äni lä mimi na tea löci sa saite löci mawi na ca hethang hai täkübjang sa hethang Isrelae khimi na tea the pa ö te vi dy.

¹⁵Honi kätyng-a nang ce thung-a la Nikola üng äkähui na mätu saite lo tea hui saite na awng ö te by vi.

¹⁶Tukätephung-a nang ce lä ae-ui ö lawi. Ae-ui te awng y dylä, qae y tea ma ly dawde kha honi sa tämang saite na tea lä kai täbawng üng aekei sawngseng hai kai ma aety ai.

¹⁷“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo kånawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy. “Bäja saite khimi tea lä Känipre-a ho saite Mana täkaw phütä tea kai ma py ai. Äni tea ämüng kangthae täriü saite älung kanglung phei la py ai. Honi ämüng tea lä dang saite khimi qaitä ni mäny hethang kae.

Thuatira kangkawng tea thui saite Angthang

¹⁸“Thetaria märü kangkawng üng Känipre angkawtha tea hini kätyng cae täriü ba. “Hini lä Säthaw üng Cäpaw te üng älo na vi. Äni üng ämi na lä mai kätyng aengaw te vi. Äni üng äkho lä mäcai ping saite süng kangseng kätyng awng vi.

¹⁹Nang ce sa saite na tea lä kai mäny. Nang ce üng bälung aevaw saite, yng cakhi saite, kälu sa saite hai änawngsa saite na kai lä mäny vi. Nang ce lä angcü üng sa te qawng-a vaihi saky te kai lä mäny vi.

²⁰Tungaila kai lä nang ce tea hae haetä cy hethang awng vi. Jangni-a sanphrang üng nawngpui Jerebel hai aetawng saite nawngmädi käsi tea nang ce lä äawngsa ö te vi. Äni lä äma tea Säthaw üng buisaw nawngmädi-a aengang vi. Äni lä kai üng mawsawng na bung mimi na tea löci sa saite löci mawi na ca kha täkübajang sa hai hethang mätu pa ö te vi.

²¹Kai lä honi nawngmädi tea äma üng hunghö sa saite na ae-ui hethang kätü py pa vi dy. Tungaila äni lä ae-ui hethang ngai te y.

²²Tukätephüng-a kai lä honi nawngmädi tea kånaw käsaw mätang ca saite i nae qawng-a kädephae ai. Äni hai mangtä täkübajang sa saite khimi na lä äma ce üng sa tämang te na ae-ui y dylä, kai ma tengxyng y mätang bälaica saite äni ce tea tyng hai ai.

²³Kai lä nawngmädi leithung äcaw na kätyng hui saite na tea la bädü ai. Tupyng-a kai lä khimi qütä üng kaedawng na hai bälung mäke na tea mäny saite Kung vi näte kangkawng angxynlyng na ma mäny ö ai. Nang ce üng sa ö qi saite na kätyng-a kai lä py ai.

²⁴“Thetaria kangkawng üng phütä na lä Jezebel näsaite nawngmädi üng mätu saite leithung hui ö te y vi. Khimi ce ma näsaite ‘Setan angra üng ho saite kaedawng tea’ nang ce lä mäny ö y. Tukätephüng-a nang ce tea äte kälång särilo na hai-a kai lä hui hai y lyng.

²⁵Tungaila kai ly y rytä nang ce üng yng saite tea lä cakhi ö hethang kae.

²⁶Käteng khytä kai üng kängai sa kha bäja saite khimi na tea lä ceng cawngkhang na tea pyng hethang aenae kai ma py ai.

²⁷Kai Pä-ai te üng aenae kai lä dang te kätyng äni ce tea kai lä py vi ai. Äni ce lä süng pawngpai haetä hai-a ceng cawngkhang na tea pyng ö ai; Äni ce bung lä älawng ngang lä-awng tea tibutica-a käthu te kätyng sa ai.

²⁸Kädang Tengpaw bung la äni ce tea kai ma py by ai.

²⁹“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo kånawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy.

Aetüing hai saite 3

Sardis kangkawng tea thui saite Angthang

¹“Sardis märü kangkawng üng Känipre angkawtha tea hini kätyng cae täriü ba: “Hini lä Säthaw üng Muilaw üng cungrü saite säritä tea pyng kha tengpaw säritä tea süng saite Kung üng älo na vi. Nang ce sa saite na tea kai lä mäny. Khimi ce ma nang ce lä hing vi näkha dawng ngaila, nang ce lä kai leithung hui ö y te phüing-a, khimi kädü na kae vi.

²I aelaw ö lawi. Nang ce üng aethaw äje cäcaw awng saite tea lä awng rae hethang aethawsa ö ba. Nang ce hokä sa y dylä, Säthaw ma py saite nang ce üng aethaw lä dü ö ai. Nang ce sa saite kälü na Säthaw üng maw-a lä cungrü y te kai lä nung vi.

³Tukätephüing-a nang ce lä aetu pyng saite hai thai pyng saite na tea aedawng haile tyng ö ba. Nang ce üng hunghö na ae-ui kha Säthaw üng lo tängai ö lawi. Nang ce i aelaw y dylä, theru kätyng nang ce lä aedawng ö y te kätü-a, kai lä nang ce tea ly ai.

⁴Tungaila Sardis märü üng kangkawng thung-a nang ce thung üng phütä lä hunghö na tea caiping-a khai ö vi. Nang ce lä aeteng khaw te phüing-a, kä-o kanglung na aelawng kha kai hai mangtä aeke ö ai.

⁵Bäja saite khimi angxynlyng na lä hini kätyng kä-o kanglung tea aelawng hai ö ai. Kai lä äni ce üng ämüing na tea dungtäsa kähing dang saite na üng ämüing täriü saite cae-u thung üng mai ja y lyng. Kai üng Pä-ai hai Känipre angkawtha na maw-a äni ce lä kai hai aesui saite na vi näkha Kai ma thui ai.

⁶“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo känawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy.

Philadelphia kangkawng tea thui saite Angthang

⁷“Philadelphia kangkawng üng Känipre angkawtha tea hini kätyng cae täriü ba. “Hini lä käcai hai lo mitang-a awng saite Kung te üng älo na vi. Äni tea lä sanphrang Davidae üng aenae näsaite kätho saw awng vi. Honi saw hai pä-awng saite kätho tea lä, ämi ma la aekhae haw y. Aekhae saite kätho tea lä, ämi la pä-awng haw y lyng.

⁸Nang ce sa saite na tea kai lä mäny. Nang ce lä aethaw äje cäcaw xing awng te kai mäny vi. Tungaila nang ce lä kai üng lo tängai kha kai tea aephae ö te y. Nang ce üng maw-a kai lä kätho pä-awng pyng te vi dy. Honi tea ämi la aekhae haw y vi.

⁹Tängai ö. Setan angra üng äkähui na lä Judae khimi tätang na y käla ma Judae khimi na näkha kaeling thui ö vi. Kai lä äni ce bung nang ce üng maw-a ly kha khokung-a aebo hai ö ai. Nang ce tea kai ma bälung aevaw saite lä äni ce angxynlyng na ma mäny ö ai.

¹⁰Nang ce lä änawngsa hethang kai üng särilo tea tängai ö te vi dy. Tukätephüng-a kai lä älawng qawng-a khimi qütä tea käny hethang mätang bälai tyng te kätü-a nang ce bung lä kai ma aedung hai ai.

¹¹Kai lä qae y tea ma ly ai. Nang ce üng yng saite tea lä süng ö khi ba. Tudylä nang ce tea ävang kätyng areng lökhu kai ma py ai. Honi lökhu tea lä ämi ma laja y lyng.

¹²Bäja saite äni bung lä kai üng Säthaw Inggäcai ing aeling-a lawng hai ai. Äni lä Inggäcai ärang mang-a manila tho y lyng. Kai lä äma qawng-a Kai üng Säthaw üng ämüng hai, Kai üng Säthaw üng märü ämüng, Jerusalem kangthae, tea täri ai. Hini Jerusalem märü kangthae lä Kai üng Säthaw Känipre te mang üng cäqa vi. Kai la äni qawng-a Kai üng ämüng kangthae täri by ai.

¹³“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo känawkhing awng te khimi lä thaikaw sy.

Leiodikia kangkawng tea thui saite Anghang

¹⁴“Leiodikia kangkawng üng Känipre angtautha tea hini kätyng cae täri ba. “Hini lä Cakhi kha mitang khü-a sasi tho saite üng älo na vi. Äni üng ämüng lä Amen näkha mäthi te vi. Äni lä Säthaw ma sa saite angxynlyng na üng langdüng vi.

¹⁵Nang ce sa saite na tea kai lä mäny. Nang ce lä kai tea bälung aevaw bärai y, kai tea la esäre y te kai lä mäny vi. Nang ce lä bälung aevaw bärai te läsy, esäre te läsy, hae haetä tea kai lä ngai te vi.

¹⁶Tungaila nang ce lä Kai tea bälung aevaw bärai y te hai esäre y te phüng-a, Kai ma nang ce bung khaisö vi ai.

¹⁷Nang ce ma, “Kai ce lä tawngnang vi. Ngai saite angxynlyng na awng vi dy. Täkang y dy lyng” näkha thui ö vi. Tungaila nang ce lä tähang si te hai bäheng hethang hawi ö te vi. Nang ce lä kangtang kanglai, ämi kangjö, hai aekhu aena nae awng ö te y vi. Tungaila honi na tea nang ce lä mäny ö te y.

¹⁸Tudylä nang ce lä Säthaw üng maw-a tawngnang hethang mai hai mäcai pyng saite sui tea kai te üng rang hethang nang ce tea kai lä thui he ngai te vi. Nang ce üng aekhu aena nae awng y saite tea saerae y hethang kai te üng kä-o kanglung käcai tea rang ö. Nang ce üng ämi nung hethang ämi aemäcai nae aesi la rang ö ba.

¹⁹Kai ma bälung aevaw saite khimi angxynlyng na tea kai lä dengpy kha pring te vi. Tudylä nang ce lä aethawsa kha ae-ui ö lawi.

²⁰Tängai ö ba. Kai lä kätho teng-a aedaw kha täkhü te vi. Ämi la kai üng ätüng thai kha kätho pä-awng dylä, kai lä kung kha mä-ai lä mangtä bö ca ö ai.

²¹Kai lä bäja kha kai Pä-ai üng Areng Aety nae qawng-a äni hai mangtä aety te kätyng, bäja saite khimi tea lä Kai üng aety nae qawng-a kai hai mangtä aety hethang kai ma py ai.

²²“Muilaw Käcai ma kangkawng na tea thui saite lo kånawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy” näkha näte vi.

Aetüng hai saite 4

Känipre-a Areng tea cäphaw saite

¹Tupyng-a kai lä kheng kha Känipre üng kätho lä kai üng maw-a aepä-awng ea awng vi. Angcü-a baw haetä üng te kätyng kai tea thui saite ätüng thai te

lä “Hi-a paw lawi. Vaimaw mang-a tyng hethang awng saite na kai ma nang tea mätü ai” nä vi.

²Qengtä ma Säthaw üng muilaw lä kai tea pyng vi dy. Känipre-a lä Areng aety nae haetä awng vi. Honi qawng-a lawngtä aety tea kai lä nung vi dy.

³Honi aety saite lawngtä lä jasper näsaite ävang käting kälung hai mia kälung na kätyng ang vi. Honi aety nae tea lä mia kälung ävang käting kätyng ang saite kungbäje hai täkawnglü pa te vi.

⁴Aety nae käläng kuisy bälitä lä honi Areng aety nae tea sävenglü vi dy. Hini aety nae na qawng-a lä mätawngky lawng kuisy bälitä lä aety ö qi vi dy. Äni ce lä kä-o kanglung na aelawng kha äni ce üng älö-a lä sui lökhu na aekhu ö qi vi.

⁵Areng aety nae üng anglaw säde saite, khö bärü saite ätüng, hai bärei mäkhawi saite tüng na tho vi dy. Honi aety nae maw-a lä maito säritä aekhaw kha aevang vi dy. Honi na lä Säthaw üng Muilaw üng cungrü saite säritä na vi dy.

⁶Areng aety nae üng ämaw-a la caiping-a ang saite kälung, khawitälae kätyng tuilipui käleng awng vi dy. Areng aety nae-a hing saite me bälitä ma sävenglü pa ö vi dy. Honi na üng leithung hai leimaw-a lä ämi na ceicei awng ö vi dy.

⁷Angcü üng hing saite lä xangsi metä kätyng awng. Äbaeni üng lä raebawi mangsang metä kätyng vi. Ämäthung üng lä khimi lawngtä üng mimai kätyng äni tea awng. Äbäli üng lä ämäkhi kädai kha aeja saite aemö säling metä kätyng vi dy.

⁸Honi hing saite me bälitä na lä mäkhi tärutä awng ö qi vi dy. Äni ce mäkhi üng äthung äqawng-a lä ämi na ceicei awng ö qi vi dy. Äni ce ma kärung käni aehae y käla ae-awi thui ö te lä: “Cangkhawng üng hai ma awng angci saite, vaihi awng saite hai vaimaw mang-a la awng jawjaw ea tyng hethang awng kha äte angxynlyng na sa haw saite Areng Säthaw lä, Käcai, Käcai, Käcai vi” näkha thui ö vi.

⁹Honi hing saite na lä Areng aety nae qawng-a aety kha dungtäsa hing jawjaw saite Kung tea bälaw saite, tämö khai saite hai kawng saite lo thui ö vi dy.

¹⁰Honi hing saite na lä Säthaw tea bälaw saite qütä, mätawngky lawng kuisy bälitä ma areng aety nae qawng-a aety saite dungtäsa hing saite Kung üng maw-a khokhö didü ea aebo kha cäphaw ö vi dy. Äni ce lä areng aety nae maw-a äma ce üng Areng lökhu na khai ö vi dy.

¹¹Tukha äni ce ma, “Kai ce üng Areng Säthaw ä, Nang lä phung-ang, tämö khai saite hai haidae dang hethang aeteng khaw vi. Ätephüng-a mei nädylä nang lä äte angxynlyng na tea sa te vi dy. Nang ma üng aely ngai te kätyng äni ce tea sa kha äni ce lä awng ö te vi” näkha thui ö vi.

Aetüing hai saite 5

Cae ang-yng hai Beram caw

¹Areng aety nae qawng-a aety saite lawngtä üng äkö bangtang mang cae ang-yng süng saite tea kai lä nung vi dy. Honi cae ang-yng lä dengki säritä hai dengtang kha khai vi dy. Honi tea lä pheï netä cae tärü bawi vi dy.

²Tupyng-a Känipre angtawtha aethaw awng bärai saite ma, “Hini dengki dengtang saite na tea täphra kha cae ang-yng lang hethang aeteng te lä ämi mei” näkha ätüing käleng hai a saite lawngtä bung kai lä nung vi dy.

³Tungaila hini cae ang-yng tea lang kha kheng haw hethang Känipre-a, älawngpre-a hai älawng täkui-a lä ämi la awng y vi dy.

⁴Hini cae ang-yng lang kha äthung-a kheng hethang aeteng saite ämi la awng y te phüng-a, kai lä tengxyng y raw sö kae vi dy.

⁵Tupyng-a mätawngky na thung üng lawngtä ma lä kai tea, “Raw vi hang lawi. Tängai ba. Judae ceng thung üng Xangsi täkai, Davidae üng kaesui kaebeng käleng, ma bäja vi dy. Äni lä hini cae ang-yng hai cakhi saite dengki säritä na tea täphra kha lang haw vi” näpa.

⁶Tupyng-a Beram caw lä areng aety nae äsäla ung-a hing saite me bälitä hai mätawngky na ma säveng kha aedaw te tea kai lä nung vi dy. Äni lä löci aesa he ra saite beram kätyng awng vi dy. Beram caw lä täki säritä hai ämi säritä awng vi dy. Honi ämi na lä Muilaw Käcai üng cungrü saite säritä vi. Säthaw ma äni bung lä älawngpre qütä-a mätaw saite na vi dy.

⁷Honi Beram caw lä ly kha areng aety nae qawng-a aety saite lawngtä üng äkö bangtang mang üng cae ang-yng tea la vi dy.

⁸Hokä la te kätü-a, hing saite me bälitä na hai mätawngky kuisy bälitä lä Beram caw üng maw-a aebo ö vi dy. Äni ce tea lä tingtyng haetä hai rimuidi kawi saite sui kaepi süng qi ö vi dy. Honi dingrawng mui na lä Säthaw üng khimi käcai na üng aetang saite na tea thui te vi.

⁹Tukha äni ce lä ae-awi kangthae thui ö vi dy. “Nang lä honi cae ang-yng la hethang hai, cakhi saite dengki na tea täphra hethang aeteng khaw vi. Ätephüng-a mei nädylä, khimi ce lä nang bung bädü kha nang üng löci aesa saite hai ceng qütä, älo cawngkhang aepe saite qütä, älawng qawng üng pre qütä awng saite na üng khimi na bung lä Säthaw tähang rang vi dy.

¹⁰Nang ma äni ce bung lä mäthykung na kätyng mä-ai üng Säthaw tea mawsawng sa hethang hai sanphrang na kätyng älawngpre tea pyng ö ai” näpa.

¹¹Tupyng-a kai lä kheng kha täsawngtä hai sangrui-a to lei y rung khytä nying saite Känipre angtawtha na üng ätüng thai vi dy. Äni ce lä areng üng aety nae, hing saite me bälitä na hai mätawngky na tea sävenglü vi dy.

¹²Tukha äni ce lä ätüng käleng hai, “Kхими ce ma bädü saite Beram caw lä haidae awng saite, tawngnang saite, bälunghae saite, aethaw awng saite, tämö khai saite, phung-ang hai awng hethang aeteng khaw te vi. Hing saite angxynlyng na lä äni tea bälaw ö sy” näkha ae-awi thui ö vi.

¹³Tupyng-a käni hai älawng qawng-a, älawng thung-a, pangle thung-a awng saite hai khöteng täki angxynlyng na üng hing saite angxynlyng na ma ae-awi hai thui te lä: “Areng aety nae qawng-a aety saite Kung hai Beram caw tea lä

hing saite qütä na ma bälaw kha, tämö khai hethang lä aeteng khaw te vi. Äni tea lä phung-ang hai haidae na lä, dungtäsa awng jawjaw sy” näkha thui ö vi dy.

¹⁴Tudylä hing saite me bälitä na lä, “Amen” näkha mäthang ö vi dy. Tukha mätawngky na lä aebo kha Säthaw hai Beram caw tea cäphaw ö vi dy.

Aetüing hai saite 6

Cakhi saite dengki na

¹Tupyng-a Beram caw lä cakhi saite dengki säritä thung üng angcü üng dengki tea täphra te kai lä nung vi dy. Hing saite me bälitä thung-a haetä te üng bärei mäkhawi te tüng kätyng, “Ly lawi” näkha thui te kai lä thai vi dy.

²Kai lä kheng kha cäphö kanglung metä tea nung vi dy. Honi qawng-a aedang saite kung lä livaw haetä süng vi. Areng üng lökhu haetä äni lä dang vi dy. Äni lä bäja saite kung kätyng täre na tea bäja hethang tho te vi dy.

³Beram caw ma äbaeni üng cakhi saite dengki tea täphra ea lä, hing saite äbaeni ma, “Ly lawi” näkha thui saite lo kai lä thai vi dy.

⁴Tupyng-a cäphö käläng kangthing metä tho vi dy. Cäphö aedang saite kung tea lä älawngpre-a täre aety hai hethang Säthaw ma aenae py pa vi dy. Khimi ce tea lä äma ce tingtawi aebädü hai ö vi dy. Äni lä aekei sawngseng käleng haetä dang vi dy.

⁵Beram caw ma ämäthung üng cakhi saite dengki tea täphra te kätü-a lä, hing saite ämäthung üng ma, “Ly lawi” näkha thui te lo kai lä thai vi dy. Kai kheng ea lä, cäphö kangnung metä bung nung vi dy. Honi qawng-a aedang saite kung üng äkö thung-a lä nüng nae haetä süng vi dy.

⁶Hing saite me äbälitä na thung üng ätüng tho te kätyng kai thai saite lä, “Kjung näsaite caw nibu känetä lä känitä kälü sa te ävang tähang py he kae. Bali näsaite caw nibu netä hai aelae lä känitä kälü sa te ävang py hethang kae vi. Olive situi kung na hai Cäpje thai kung na tea lä täphra ö hang” näkha nä vi.

⁷Tudylä Beram caw ma cakhi saite dengki äbälitä tea täphra ea lä, hing saite äbälitä ma, “Ly lawi” näkha thui te kai lä thai vi dy.

⁸Tukha kai kheng ea lä cäphö kädapae saite metä bung kai lä nung vi dy. Honi qawng-a aedang saite kung üng ämüing lä Kädü khaw vi dy. Angqaw khaw lä äni leithung-a hui vi dy. Änini tea lä Säthaw ma älawng qawng üng phü bälitä-a phütä na tea bädü hethang aenae py pa vi dy. Honi lä täre aety saite, tähung täkang tho saite, anghawi kaelae tyng saite hai tawngbawi käpnyng na hai-a bädü hethang aenae änini lä dang hawi vi dy.

⁹Tupyng-a Beram caw lä cakhi saite dengki bangawtä tea täphra ea lä, Säthaw üng anghang hai äma ce üng yng saite tea thui te phüing-a, mätang bälai kha dü saite khimi na üng muilaw na bung löci aesa nae maicang täkui-a kai lä nung vi dy.

¹⁰Honi na lä, “Lengky saite Areng ä, nang lä cai saite hai ae-y nae hawiky saite Kung vi. Nang ma kai ce bung bädü saite älawng qawng-a awng saite khimi na tea tärae cei kha dengpy hethang lä matangtä qae ai rawng mei” näkha ätüng käleng hai hang ö vi dy.

¹¹Tupyng-a äni ce angxynlyng tea lä kä-o kanglung py qi kha tänaetä aehae hethang thui pa vi dy. Äni ce kätyng bädü hethang awng saite Areng üng mawsawng käläng na hai kangby jä-ai käläng na cungrü te y rytä äni ce lä sitäri-a aering hethang kae ö vi dy.

¹²Beram caw ma cakhi saite dengki ätärutä tea täphra te tea kai lä nung vi dy. Tukha pangtälü käleng lä naw vi dy. Käni lä kärung kätyng mänungxae kha law lä äthi kätyng thing vi dy.

¹³Käni khösang üng tengpaw na lä aeli kangcai tho te phüing-a, thaidö kung aehüing kha äthai kangheng na lä aerui te kätyng älawng-a aeqa ö by vi dy.

¹⁴Käni khösang lä cae ang-yng kätyng tä-yng kha awng y vi dy. Me anghung hai angrai sälawng angxynlyng na la äma ce mityng üng hai aethui ja ö vi dy.

¹⁵Tupyng-a älawngpre-a sanphrang na, khimi mätawngky na, reisaе kälengky na, kätawng känang na hai aenae kä-awngky na, khimi käläng

angxynlyng na, mawsawng na hai khimi kaelawi na lä täpu khaw hai me anghung na qawng üng kälung na täkui-a aeho ö vi dy.

¹⁶Äni ce lä me anghung hai kälung na tea, “Kai ce tea aekai kha täphung ö la. Areng üng aety nae qawng-a aety saite Kung üng mimai tea nung y hethang hai Beram caw üng kädawtho saite thung üng kai ce bung hoja ö kü jo.

¹⁷Änini üng kädawtho saite ri hethang hawi te käni lä vaihi tyng te vi dy. Ämi lawngtä la hing haw y ai” näkha ätüng käleng hang ö vi dy.

Aetüng hai saite 7

Isrelae ceng üng khimi täsingtä hai täsawng bälitä hai sang bälitä

¹Hini pyng-a kai lä kheng kha Känipre angtawtha lawng bälitä na lä älawngpre üng khöteng täki bälitä-a aedaw ö te nung vi dy. Äni ce lä älawngpre täki bälitä üng aeli na tea mäkhäng ö vi dy. Tukha älawng qawng-a pangle hai, thinkawng na tea lä äte aeli la mäsaēja haw y hethang sa ö te vi dy.

²Säthaw Kanghing üng äsäny tea süng kha käni käse mang üng ly saite Känipre angtawtha käläng bung kai lä nung vi dy. Äni lä älawng hai pangle tea täphra hethang Säthaw ma haidae py saite Känipre angtawtha lawng bälitä na tea ätüng käleng hai thui vi dy.

³Känipre angtawtha lä, “Mä-ai üng Säthaw üng mawsawng na üng löpeng tea kai ce ma äsäny sa y rytä lä, älawng, thinkawng na hai pangle tea täphra ö hang” näkha thui vi dy.

⁴Tupyng-a Säthaw üng äsäny sa saite khimi rui na kai lä thai vi dy. Honi na lä lawng täsingtä hai täsawng bälitä hai sang bälitä awng ö vi dy. Äni ce lä Isrelae ceng hawlai netä angxynlyng na thung üng vi.

⁵Judae amäjä khimi lawng 12, oootä, Ruben amäjä thung üng 12, oootä, Kad amäjä thung üng lawng 12, oootä,

⁶Asa amäjy thung üng lawng 12, oootä, Natali amäjy thung üng lawng 12, oootä, Manase amäjy thung üng lawng 12, oootä,

⁷Simon amäjy thung üng lawng 12, oootä, Levi amäjy thung üng lawng 12, oootä, Isaika amäjy thung üng lawng 12, oootä,

⁸Zabulun amäjy thung üng lawng 12, oootä, Josefae amäjy thung üng lawng 12, oootä, hai Benjamin amäjy thung üng lawng 12, oootä na tea lä äsäny sa qi ö vi dy.

Khimipui na

⁹Honi pyng-a kai kheng ea lä, ämi la to haw lei y saite khimipui na tea kai lä nung vi dy. Äni ce lä älawng qawng üng pre qütä na, amäjy qütä na, ceng qütä na, khimi ce hai älo cawngkhang aepe saite qütä na vi dy. Äni ce lä kä-o kanglung na aelawng kha äkö hai cangrang cangpre na süng ea areng aety nae hai Beram caw üng maw-a aedaw ö vi dy.

¹⁰Tudylä äni ce lä, “Mä-ai üng Säthaw lä areng aety nae qawng-a aety vi. Äni hai Beram caw lä mä-ai bung aeqang te vi, ” näkha ätüng käleng hai thui ö vi dy.

¹¹Känipre angtawtha angxynlyng na lä areng aety nae, mätawngky na hai, hing saite me bälitä na tea sävenglü kha aedaw ö vi dy. Tupyng-a äni ce lä Areng üng aety nae maw-a aebo kha Säthaw tea cäphaw ö vi dy.

¹²Tukha äni ce lä, “Amen, mä-ai üng Säthaw tea lä bälaw ö sy. Mä-ai üng Säthaw lä phung-ang awng saite, bälunghae saite, kawng te lo thui he hawi saite, tämö khai he hawi saite, haidae hai aethaw na dungtäsa awng jawjaw sy, Amen” näkha thui ö vi dy.

¹³Tupyng-a mätawngky lawngtä ma kai tea, “Kä-o kanglung na aelawng saite hini khimi ce lä ämi ce mei. Äni ce lä mamang üng ly ö te vi mei” näkha düng vi dy.

¹⁴Kai ma äni tea, “Areng ä, Nang lä mäny vi” näkha mäthang vi dy. Äni ma kai tea, “Hini khimi na lä sakälö khü phi saite na aeting kha bäja ö saite na

vi. Äni ce lä äma ce üng kä-o na tea Beram caw üng äthi hai mäcai ping ö pyng saite na vi dy.

¹⁵Tukätephüng-a äni ce lä Säthaw üng areng aety nae maw-a awng kha Säthaw üng Inγκäcai thung-a kärung käni äni tea mawsawng sa ö vi. Areng aety nae qawng-a aety saite Kung ma lä äni ce hai mangtä awng kha äni ce tea aedung hai vi ai.

¹⁶Äni ce lä manila böjo aelang, tui aehe haile tyng ö y ai. Käni taw te hai käbi la äni ce tea lä tyng ö y dy lyng.

¹⁷Ätephüng-a mei nädylä areng aety nae üng äsäla ung-a awng saite Beram caw lä äni ce bung rui saite beram kärui Kung-a lawng vi ai. Äni ma äni ce bung lä kähing py saite tui cäpring mityng-a bähawi pa vi ai. Tukha Säthaw lä äni ce üng ämi na mang tho saite minaw tui angxynlyng na tea mai pang vi ai” näkha nä vi.

Aetüng hai saite 8

Cakhi saite dengki äsäritä

¹Cakhi saite dengki säritä thung üng kangkhüngky tea Beram caw ma täphra te kätü-a, Känipre-a lä naeri kaehü rytä sitäri-a awng ö vi.

²Tupyng-a Säthaw üng maw-a aedaw saite Känipre angtawtha lawng säritä bung kai lä nung vi dy. Äni ce lä baw säritä dang ö vi dy.

³Sui kaephi awng saite Känipre angtawtha käläng lawngtä lä löci aesa nae maicang teng-a ly kha aedaw vi dy. Äni tea lä Säthaw üng khimi käcai angxynlyng na üng aetang saite hai mangtä löci sa hethang äni lä rimuidi awng mang-a dang vi dy. Honi lä areng aety nae maw-a sui hai sa saite maicang cäpi qawng-a äni lä maisawi kha löci sa hethang vi.

⁴Känipre angtawtha üng kö-a süng saite sui kaephi üng maisawi saite rimuidi maikhü mui kähawi hai khimi käcai na üng aetang saite hai mangtä Säthaw üng maw-a paw vi dy.

⁵Tupyng dylä Känipre angtawtha lä maisawi saite sui kaephi süng ea maicang üng mai na mäkwawi kha älawng qawng-a käde phae vi dy. Tukha khö bärü

saite ätüng na, bärei mäkhawi saite tüng na, anglaw säde saite na hai pangtälü naw te lä awng vi dy.

Baw na üng pa

⁶Tupyng-a baw säritä awng saite Känipre angtawtha lawng säritä na lä baw üng hethang aerü ö rüing vi dy.

⁷Angcü üng Känipre angtawtha lä äma üng baw üng vi dy. Äthi hai aeqo saite ri thai hai mai lä älawng qawng-a aeqa vi dy. Älawng üng phü thungtä-a phütä, thingkawng kung na phü thungtä-a phütä hai aeca kanghing angxynlyng na tea lä mai ma kang vi dy.

⁸Tupyng-a äbaeni üng Känipre angtawtha lä äma üng baw üng vi dy. Me anghung käleng haetä kätyng awng saite mai aeke tea lä pangle thung-a kädeja vi dy. Pangle üng phü thungtä thung-a phütä lä äthi-a aelawng vi dy.

⁹Tukha pangle thung üng hing saite phü thungtä-a phütä lä dü kha tui sangphaw na phü thungtä thung-a phütä lä phra vi dy.

¹⁰Tupyng-a ämäthung üng Känipre angtawtha lä äma üng baw üng vi dy. Tengpaw käleng haetä lä maito kätyng aekhaw kha käni khösang mang üng hai tävaw käleng hai tui cäpring phü käthungtä üng phütä na qawng-a aeqa vi dy.

¹¹Honi tengpaw üng ämüng lä “Khawta saite vi.” Tui phü thungtä-a phütä lä tui käkhaw-a aelawng vi dy. Honi tui käkhaw nei te phüing-a khimi awng mang saite na lä dü ö vi dy.

¹²Tupyng-a äbäli üng Känipre angtawtha lä äma üng baw üng vi dy. Käni üng phü thungtä-a phütä, law üng phü thungtä-a phütä, tengpaw na üng phü thungtä-a phütä tea lä täphra king ö vi dy. Tukätephüing-a äni ce üng kaevang na phü thungtä thung-a phütä lä ving vi dy. Kärung hai käni üng phü thungtä-a phütä lä kaevang awng y by vi dy.

¹³Tupyng-a kai kheng ea lä käni khösang-a aeja saite aemö säling metä üng ätüng käleng tea kai lä thai vi dy. Honi aemö säling ma, “Tähang si, tähang si, Känipre angtawtha käläng käthungtä na ma baw üng saite ätüng tho te

kätü-a, älawng qawng üng hing saite na lä hini qawng-a cang y tähang si rae ö ai” näkha hang vi dy.

Aetüing hai saite 9

¹Tupyng-a äbangaw üng Känipre angkawtha lä äma üng baw tea üng vi dy. Käni khösang üng älawng-a aeqa saite tengpaw haetä hai aetawng saite Känipre angkawtha bung kai lä nung vi. Honi angkawtha tea lä Angqaw khaw käthu üng kätho saw dang te vi dy.

²Äni ma Angqaw khaw käthu tea pä-awng te kätü-a, maikhü lä aengaw bärai saite angrawng üng maikhü kätyng tho vi dy. Honi Angqaw khaw käthu üng maikhü phüing-a käni hai käni khösang na lä ving vi dy.

³Honi maikhü thung üng khölawng na lä älawng qawng-a aeqa ö vi dy. Äni ce lä känitä-ai na tea awng saite haidae kätyng dang ö by vi dy.

⁴Lawngtä ma äni ce tea, “Nang ce lä Säthaw üng äsäny äma ce üng löpeng na qawng-a awng y saite khimi na tea xyng känaw py hethang kae. Nang ce lä äte aeca, äkung hai thingkawng kung na tea lä täphra ö hang” näkha särilo hai thui pa vi dy.

⁵Khimi ce bung bädü hethang Säthaw ma khölawng na tea aenae py pa y. Äni ce tea lä law bangawtä mätang bälai hai hethang py pa ö te vi. Khölawng na ma khimi ce tea kei te lä känitä-ai ma kei te kätyng naw te by vi.

⁶Honi law bangawtä kätü-a, khimi ce lä dü hethang aethawsa ngaila dü haw ö y lyng. Äni ce lä dü hethang ngai ngaila, dü haw ö y lyng.

⁷Honi khölawng na lä täre aety hethang aerü rüing saite cäphö na üng ämaw äcae hai aetawng ö vi dy. Äni ce üng älö na-a lä areng üng sui lökhu na hai aetawng saite na aekhu kha äni ce üng mimai na lä khimi üng mimai na hai aetawng vi.

⁸Äni ce üng äsang lä nawnmädi na üng äsang na hai aetawng vi. Äni ce üng äfaw na lä xangsi täkai na üng äfaw na hai aetawng vi dy.

⁹Äni ce üng tatärang-a lä süng kä-o hai aetawng saite na aelawng vi. Äni ce üng mäkhi na hai bo kha aeja saite ätüng lä täre kung-a aety hethang aehui saite cäphö kaeri na üng ätüng kätyng vi dy.

¹⁰Äni ce üng tämai na lä känitä-ai na üng tämai ru saite na kätyng vi. Honi tämai na hai khimi ce tea law bangawtä mätang bälai-a sa hethang haidae awng te vi.

¹¹Äni ce üng sanphrang lä Angqaw khaw käthu tea pyng saite angkawtha kälengky vi. Äni üng ämüng lä Hebärai lo hai Abadon näkha, Käri lo hai lä Apolyon näkha nä vi. Hini üng älawngsai lä “Täphra saite Kung” vi.

¹²Angcü üng tähang si saite lä teng vi dy. Honi pyng-a tähang si saite käläng känetä lä tyng ai rawng.

¹³Tupyng-a Känipre angkawtha ätärutä ma äma üng baw üng vi dy. Säthaw üng maw-a awng saite dingrawng sawi saite sui maicang täki bälitä üng tho saite ätüng tea kai lä thai vi dy.

¹⁴Honi ätüng ma baw üng saite Känipre angkawtha ätärutä tea “Euphrate tävaw käleng teng-a mäkhing saite Känipre angkawtha bälitä na bung bälawi la” näpa.

¹⁵Älawngpre üng khimi phü thungtä-a phütä tea bädü hethang Känipre angkawtha bälitä na bung äni ce ma bälawi pa vi dy. Säthaw ma honi Känipre angkawtha bälitä na lä hini naeri hai, käni hai, law hai säning tähang khai rüng vi dy.

¹⁶Cäphö qawng-a aedang saite reisaie na üng nyng te lä lawng kädi pakuisytä awng te phüng thui te kai lä thai vi dy.

¹⁷Kai üng äsämai-a lä cäphö na hai aedang saite na tea kai lä nung vi dy. Äni ce üng tatärang-a lä süng kä-o aelawng ö vi. Hini süng kä-o na lä mai kätyng kangthing, käni khösang kätyng pä-ing sunsang, keng kätyng kangseng na awng ö vi dy. Cäphö na üng älö na lä xangsi täkai na üng älö na kätyng vi dy. Äni ce üng täbawng na mang lä mai, maikhü hai keng maikhü na tho ö vi.

¹⁸Honi cäphö täbawng na mang üng tho saite mai, maikhü hai keng maikhü näsaite mätang bälai-a naw saite na hai-a khimi ce phü thungtä-a phütä lä dü ö vi dy.

¹⁹Cäphö na üng haidae lä äni ce üng täbawng na thung hai tämai na qawng-a la awng te ö by vi. Äni ce üng tämai na lä bärui na üng älö na kätyng vi. Honi tämai na hai-a khimi ce tea mätang bälai hai ö te vi dy.

²⁰Hini mätang bälai saite kånaw käsaw na hai-a dü y saite khimi na lä äma ce üng sa tämang saite na tea ae-ui ö y lyng. Äni ce lä angra na tea cäphaw jawjaw ö te vi. Äni ce lä sui, tangkae, süng kangseng, kälung, thingkawng na hai sa saite mimi na tea cäphaw jawjaw ö te vi. Honi mimi na lä ämi la nung haw te y, kånawkhing hai la thaikaw te y, aeke haw ö te y vi.

²¹Khimi ce lä äma ce üng khimi kälång na tea bädü saite, angra üng ädawi na hai sa saite, ngaiphi tüng y saite mang-a hui saite na hai theru sa saite na üng ae-ui ö te y vi.

Aetüng hai saite 10

Cae ang-yng cäpi süng saite Känipre angtautha

¹Tupyng-a aethaw awng bärui saite angtautha kälång lawngtä Känipre mang üng cäqa käthu te kai lä nung vi. Äni lä khö angnüng bung kä-o kätyng aelawng kha älö-a lä kungbäje kätyng säveng pa vi dy. Äni üng mimai lä käni kätyng ang te vi. Äni üng äkho na lä mai ing aeling na kätyng vi dy.

²Äni üng äkö thung-a lä pä-awng saite cae ang-yng cäpi awng te vi. Äni üng äkho bangtang mang lä pangle qawng-a thaw kha äkho bangrawi mang lä älawng qawng-a thaw pa vi dy.

³Tukha äni lä xangsi täkai kätyng ätüng kälång hai hang vi dy. Honi kätyng hang te kätü-a lä, bärei mäkhawi te ätüng qeng säritä mäthang vi dy.

⁴Bärei mäkhawi te qeng säritä ätüng na tüng te kätü-a, kai lä cae tärü hethang sa te vi dy. Tungaila käni mang üng ätüng haetä ma, “Bärei säritä ma thui saite tea lä ho la; Honi tea lä tärü hang ba” näkha thui saite tea kai lä thai vi dy.

⁵Tupyng-a pangle hai älawng qawng-a aedaw saite Känipre angtawtha lä äma üng äkö bangtang tea lä käni khösang mang-a bäjae te kai lä nung vi.

⁶Dungtäsatä awng jawjaw kha käni, älawng, pangle na hai äte angxynlyng na tea sa saite Säthaw üng ämüng hai-a Känipre angtawtha ma aenai kha thui vi dy. Äni ma, “Säthaw lä kätü tea mänawng hai y lyng.

⁷Tungaila äsäritä üng Känipre angtawtha lä äma üng baw üng te kätü-a, Säthaw lä äma üng ho saite mawlang kaedawng tea lä cyng hai vi ai. Äni lä äma üng mawsawng na, buisaw na tea thui te kätüng sa vi ai” näkha näpa.

⁸Käni mang üng kai tea älo aepe te ätüng kai lä thai haile tyng be vi. Honi ma kai tea, “Ly kha pangle hai älawng qawng-a aedaw saite Känipre angtawtha äkö thung-a awng kha pä-awng saite cae ang-ying cäpi tea la ba” näkha nä vi.

⁹Kai lä honi Känipre angtawtha tea ly kha cae ang-ying cäpi mäkäi dy. Äni ma kai tea “Nang lä honi tea la kha ca ba. Nang üng äjo thung-a khawta hai vi ai. Tungaila nang üng täbawng thung-a lä khawi tui kätüng tui vi ai” näkha nä vi.

¹⁰Kai lä Känipre angtawtha äkö thung üng cae ang-ying cäpi tea la kha ca vi dy. Honi lä kai üng täbawng thung-a khawi tui kätüng tui te vi. Tungaila kai ma bäjawng pyng-a lä, äjo thung-a lä khawta hai te vi.

¹¹Tupyng-a äni ce ma kai tea, “Pre qütä, khimi ceng angxynlyng na, älo cawngkhang aepe saite na hai, sanphrang na phüng tea Säthaw ma thui saite anghang kätüng nang lä thui haile tyng hethang kae” näkha thui vi dy.

Aetüng hai saite 11

Mäny khe kha älo mitang thui saite lawng netä

¹Tupyng-a pawngpai kätüng mätae nae jawngtä kai tea py vi. Tukha khimi lawngtä ma, “Ly kha Säthaw üng Inγκäcai hai maicang tea mätae ba. Inγκäcai thung-a cäphaw saite na tea to lawi.

²Tungaila Inγκάcai ärang üng baesung na tea lä mätae y ma. Honi lä ceng käläng na tea py pa te phüng-a vi. Äni ce lä Märü këcai tea law rui bäli kënetä äkho hai aecö täto ö vi ai.

³“Kai lä mäny khe kha älo mitang thui saite lawng netä bung mätaw ai. Änini lä bälungsi kha bälung hawi y saite mätü hethang kä-o këmawng aelawng ea këni rui sang cungvai netä hai rui tärutä tütü Säthaw üng anghang thui hawi ai” näpa.

⁴Änini lä älawngpre angxynlyng na pyng saite areng üng maw-a aedaw hawi vi ai. Änini lä olive thingkawng kung kënetä hai, maibung kaesang kënetä këtyng vi. Honi olive kung üng äthai lä Muilaw Këcai ma änini tähang aethaw py saite phüng tea thui hawi te vi. Änini lä maibung kaesang kënetä hai la aetawng hawi te vi. Maibung kaesang lä Säthaw üng kaevang phüng tea näte vi.

⁵Änini tea lawng lawngtä ma kënaw py dylä, änini üng täbawng mang mai na tho kha äma ni üng täre na tea täphra hawi vi ai. Änini tea täphra hethang aethawsa saite na lä hini këtyng dü ö by ai.

⁶Änini lä Säthaw üng anghang thui saite këtü-a, khöne y hethang mëkhang saite aenae awng hawi vi. Tui tea äthi mëqa haw saite aenae la änini lä awng hawi te by vi. Äma ni üng ngai te këtyng älawngpre tea la kësi cawngkhang na tyng leilae haw saite aenae awng hawi by vi.

⁷Änini ma anghang thui hawi pyng te këtü-a, Angqaw khaw këthu thung üng tho saite mawikäsi lä änini tea aety ai. Tukha äni ma änini tea bëja kha bädü pa ai.

⁸Änini üng äro lä märü këleng pui üng lolang qawng-a bësawng hawi pa vi ai. Honi lä khimi ce ma Areng bung thinglang qawng-a bädü saite märü vi. Honi märü üng khimi na lä si bërai te phüng-a, Sodom märü y dylä Aikuta pre këtyng ämüng mëthi ö te vi.

⁹Älawngpre qütä üng khimi na, ceng qütä, älo cawngkhang aepe saite na hai amäjäy qütä üng khimi na lä änini üng äro tea käni thungtä hai kaehütä kheng ö vi ai. Honi änini üng äro bung lä aevui hethang py ö y ai.

¹⁰Älawngpre üng khimi na lä änini üng dü saite phüing-a anghawtho ö ai. Äni ce lä paw i na sa kha lawng lawngtä tea lasawng na aepy ö ai. Hini buisaw lawng netä ni lä khimi angxynlyng na tea mä tang bälai phi saite na tyng hai hawi te phüing-a vi.

¹¹Käni thungtä hai kaehütä pyng dylä, kähing py te Säthaw üng aehaw saite lä änini tea kung kha änini lä aetha hawi vi dy. Tukha änini bung nung saite khimi angxynlyng na lä ri ö vi dy.

¹²Tupyng-a buisaw lawng netä lä, “Hi-a paw hawi lawi” näkha käni mang üng hai änini tea thui saite ätüng käleng thai hawi vi dy. Tukha änini lä khö angnüng thung mang khösang-a paw hawi te tea änini üng täre na ma nung ö vi dy.

¹³Honi tänaetä kätü-a ma, pangtälü käleng naw kha märü käleng pui üng phü hawtä-a phütä lä phra vi. Tukha khimi lawng sang säritä na lä dü ö vi dy. Dü y saite khimi na lä tengxyng y ri kha Känipre Säthaw üng phung-ang leng saite tea bälaw ö vi dy.

¹⁴Tähang käsi äbaeni lä teng vi dy. Tungaila tähang käsi ämäthung lä tyng raw ai.

Äsäritä üng baw tüng

¹⁵Tupyng-a äsäritä Känipre angta wtha lä äma üng baw tea üng vi dy. Käni mang üng ätüng käleng na lä, “Älawngpre-a pyng hethang haidae lä vaihi mä-ai üng Areng hai äni üng Mesia tea awng vi. Äni lä dungtäsa pyng jawjaw ai” näkha nä vi.

¹⁶Tupyng-a Säthaw maw üng areng aety nae na qawng-a, aety saite mäta wngky lawng kuisy bälitä na lä aebo kha Säthaw tea cäphaw ö vi dy.

¹⁷Äni ce ma, “Äte angxynlyng na sa haw saite, cangkhang üng hai ma awng angci saite hai vaihi la awng saite Areng Säthaw ä, nang tea kai ce lä

bälaw ö vi. Nang lä nang ma üng haidae käleng hai äte angxynlyng na tea pyng hethang aetawng pyng te vi dy.

¹⁸Nang tea mäny y saite khimi na lä kädawtho bärai ö vi. Ätephüng-a mei nädylä nang üng kädawtho saite mätü hethang kätü lä tyng vi dy. Dü pyng saite angxynlyng na tea tärae cei hethang kätü lä tyng khaw vi dy. Nang lä nang üng mawsawng na, buisaw na, nang üng khimi angxynlyng na, nang tea tämö khai saite khimi angxynlyng na hai, khimi cäpi käleng angxynlyng na tea ävang py hethang kätü lä tyng te vi. Älawngpre tea täphra saite khimi na tea täphra hethang kätü tyng vi” näkha thui ö vi.

¹⁹Tupyng-a Känipre-a Säthaw üng Inγκäcai lä pä-awng vi dy. Honi Inγκäcai thung-a lä äma üng älo aenai saite tengtae lä nung haw vi dy. Tukha anglaw säde saite na, khö bärü saite na, bärei mäkhawi saite ätüng na, pangtälü naw saite hai ri thai käleng na aeqa saite na awng ö vi dy.

Aetüng hai saite 12

Nawngmädi hai Näka käleng

¹Tupyng-a käni khösang-a lä cangxei saite käleng haetä tho vi dy. Käni tea kä-o kätyng aelawng saite nawngmädi lawngtä awng kha äni üng äkho täkui-a lä law awng te vi. Äni üng älö-a lä tengpaw hawlai netä awng saite areng lökhu tea aekhu pa vi dy.

²Äni lä qae y tea ma äby aepeng ai te phüng-a äjo naw kha hang te vi.

³Käni khösang-a lä cangxei saite käleng haetä tho be vi dy. Älö säritä hai täki hawtä awng saite näka kangthing käleng metä lä äma üng älö na qawng-a areng lökhu säritä aekhu qi te vi.

⁴Äni lä käni khösang üng tengpaw phü thungtä-a phütä tea äma üng tämai hai re kha älawng qawng-a kädeja pa te vi. Näka käleng lä äby aepeng aetawng saite nawngmädi üng maw-a aedaw kha honi äby bung aepeng te hai ca phraw hethang äni lä ngai pa te vi.

⁵Honi pyng-a nawngmädi lä äcäpaw bung aepeng vi dy. Äni lä pre angxynlyng na üng khimi na tea süng pawngpai hai pyng ai. Nade bung lä änä-awi te üng Säthaw ma äni üng areng aety nae-a nähai pa te vi dy.

⁶Nawngmädi lä äma tähang Säthaw ma sa rüng saite mityng daithung kärang thung-a aehuija vi dy. Honi mityng-a äni ce ma äni bung lä käni sang cungvai netä hai rui tärutä khytä rui pa vi ai.

⁷Honi pyng-a Känipre-a lä täre aety ö vi dy. Känipre angtawtha käleng Mikhela hai äni üng Känipre angtawtha na lä näka käleng tea täre aety ö vi dy. Näka käleng hai äma üng äpy angtawtha na lä äni ce tea täre aety haile tyng ö vi dy.

⁸Tungaila, äni ce lä bäja ö y. Näka hai äma üng angtawtha na lä Känipre üng tho hethang kae ö vi dy.

⁹Setan angra näsaite Näka käleng lä cangkhang üng bärui hai äma üng kangby jä-ai na lawng vai saite Känipre angtawtha na bung lä mangtä Säthaw ma älawng qawng-a käde phae pa ö vi dy. Äni lä älawngpre angxynlyng-a awng saite khimi na tea kaeling kaemae sa vi dy.

¹⁰Honi pyng-a käni khösang üng ätüng käleng kai ma thai te lä, “Vaihi Säthaw üng aeqang saite lä tyng vi dy. Vaihi Säthaw lä Sanphrang kätyng äma üng haidae mätü vi dy. Vaihi äni üng Mesia lä äma üng aenae mätü vi dy. Ätephüng-a mei nädylä Säthaw maw-a aedaw kha yng saite na tea kärung käni cy saite lawngtä bung lä käni khösang mang üng mäthoja pa te phüng-a vi.

¹¹Äni ce lä Beram caw üng äthi hai, äni ce thui saite Säthaw üng lo mitang hai-a Setan tea bäja ö vi dy. Äni ce lä dü hethang ri y käla äma ce üng hing saite tea la mäsaï ö y vi dy.

¹²Tukätephüng-a käni khösang na hai äqawng-a awng saite angxynlyng na ä, anghawtho ö lawi. Älawng hai pangle lä tähang si bäräi na ly. Ätephüng-a mei nädylä Setan angra lä nang ce tea cäqa pyng te vi dy. Äni üng kätü lä äje

cäcaw xyng awng saite tea äni lä mäny te phüing-a, tengxyng y kädawtho vi dy” näkha nä vi.

¹³Äni bung älawng qawng-a kädephae saite tea Näka käleng ma mäny te kätü-a, äni lä nawngmäcaw nade bung aepeng saite nawngmädi tea sa kälökhü pa te vi dy.

¹⁴Nawngmädi lä daithung kärang äma üng mityng-a aeja haw hethang aemö säling käleng üng mäkhi käneta tea dang vi dy. Äni lä honi mityng-a säning thungtä hai kaehütä rytä Näka käleng ma äni tea kånaw py pa y hethang äni ce ma äni bung kähawi-a rui pa ai.

¹⁵Näka käleng lä nawngmädi bung tuisaw-a bäja hai hethang äma üng täbawng mang tui tea tävaw käleng kätyng mätho pa vi dy.

¹⁶Tungaila älawng ma nawngmädi tea säbawng pa vi dy. Älawng lä aekaw phung kha Näka käleng üng täbawng mang mätho saite tävaw käleng üng tui tea lä bäjawng king pa vi dy.

¹⁷Tudylä Näka käleng lä nawngmädi tea kädawtho pa vi dy. Äni lä nawngmädi üng kaesui kaebeng käläng na tea aety hethang tho pa vi dy. Tukha Säthaw üng Ubädi na tea tängai kha Isu ma mätü saite lo mitang tea cakhi-a yng khü saite na tea la Näka ma täre aety vi dy.

¹⁸Tukha Näka lä pangle pyng-a aedaw vi dy.

Aetüing hai saite 13

Pangle thung üng Mawikäsi

¹Näka käleng lä pangle tui teng-a aedaw vi. Tupyng-a mawikäsi metä lä pangle thung üng tho te kai lä nung vi dy. Honi lä täki hawtä hai älö säritä awng vi. Honi üng täki qütä qawng-a lä areng lökhu aekhu ö qi vi. Hini üng älö qütä qawng-a lä Säthaw tea käsi prawng saite ämüing tärü ö qi vi dy.

²Hini mawikäsi lä täkai cäqung hai aetawng vi. Äni üng äkho lä tävawng üng äkho hai aetawng kha täbawng lä xangsi täkai üng täbawng hai aetawng vi.

Näka käleng lä mawikäsi tea äma üng haidae, aety nae hai, aenae käleng py pa vi dy.

³Mawikäsi üng älö haetä lä tengxyng y tämaw käsi dang te kätyng vi. Tungaila honi tämaw lä thae pa vi dy. Älawngpre üng khimi angxynlyng na lä cangxei kha äni leithung hui ö vi dy.

⁴Khimi qütä lä Näka käleng tea cäphaw ö vi dy. Ätephüng-a mei nädylä äni lä äma üng aenae mawikäsi tea py pa te phüng-a vi. Äni ce lä mawikäsi tea la cäphaw kha, “Hini mawikäsi lä ämi hai aetawng mei. Äni tea ämi ma täre aety haw ai mei” näkha thui ö vi dy.

⁵Mawikäsi lä bälungleng kha Säthaw tea käsi prawng hethang, law ruibälitä hai law netä khytä aenae dang vi dy.

⁶Äni lä Säthaw hai äni üng ämüng, Säthaw awng saite mityng hai Känipre-a awng saite angxynlyng na tea tengxyng y käsi thui pa vi dy.

⁷Äni lä Säthaw üng khimi käcai na hai täre aety kha äni ce tea bäja hethang, pre qütä-a awng saite khimi qütä, älo cawngkhang aepe saite qütä hai ceng qütä na tea pyng hai hethang aenae dang vi dy.

⁸Hini älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na lä hini mawikäsi tea cäphaw ö ai. Älawngpre sa y käläng üng hai dungtäsa kähing dang hethang ämüng lä bädü saite Beram caw üng cae-u thung-a tärü saite khimi na xyngtä ni mawikäsi tea cäphaw ö y vi ai.

⁹“Känawkhing awng saite khimi lä thaikaw sy.

¹⁰Säthaw ma khimi lawngtä tea thawng thung-a pä-ung hai hethang mawlang kaedawng awng dylä, äni lä thawng thung-a pä-ung vi ai. Säthaw ma khimi lawngtä tea aekei sawngseng hai dü hai hethang mawlang kaedawng awng dylä, äni lä aekei hai-a dü vi ai. Hini phüng-a Säthaw üng khimi käcai lä yng te cakhi saite na, änawngsa kha khung saite na lawng hethang kae” näte vi.

Mepui üng mawikäsi

¹¹Tupyng-a mawikäsi käläng metä lä älawng thung üng tho te tea kai lä nung vi dy. Honi tea lä beram üng täki kätyng känetä awng vi. Tungaila äni lä näka kätyng älo aepe vi dy.

¹²Äbaeni üng mawikäsi lä mawikäsi angcü üng mawikäsi aenae angxynlyng na tea angcü üng mawikäsi tähang tawng vi dy. Äni lä älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na bung tämaw thae haile tyng saite angcü üng mawikäsi tea aethaw paitae hai cäphaw hai pa ö vi dy.

¹³Äbaeni üng honi mawikäsi lä cangxei saite käleng na sa vi dy. Äni lä khimi qütä üng maw-a Känipre mang üng mai älawngpre-a aeqa hai pa vi dy.

¹⁴Äni lä mawikäsi angcü üng tähang sa saite cangxei te na hai-a älawng qawng üng khimi angxynlyng na tea kaeling kaemae sa te vi. Aekei hai tämaw dang ngaila dü y käla hing saite honi mawikäsi tea tämö khai hai hethang khimi ce tea äni üng mimi sa hai pa te vi dy.

¹⁵Mawikäsi angcü üng mimi tea aehaw kha hing hai hethang aenae äni lä dang vi. Tukätephüng-a mimi lä älo aepe kha äma tea cäphaw y saite khimi angxynlyng na tea bädü hethang särilo py haw vi dy.

¹⁶Mawikäsi lä khimi aely leng te hai leng y saite, kätawng känang hai kangtang kanglai, mawsawng hai khimi kaelawi angxynlyng na tea aethaw paitae hai äma ce üng äkö bangtang qawng-a, y dylä löpeng-a äni ma äsäny sa hai bawi pa ö vi dy.

¹⁷Honi äsäny awng y dylä ämi la vyngjaw, vyng rang saite sa haw y lyng. Honi äsäny lä mawikäsi üng ämüng, y dylä äni üng nangbae tea thui te vi.

¹⁸Hini phüng-a Säthaw üng khimi na lä bälunghae hethang kae. Mawikäsi üng ämüng lä 666 vi. Honi nangbae lä khimi üng ämüng näte vi. Mänykaw saite khimi lä mawikäsi üng nangbae käthu kácawng tea to haw te vi.

Aetüng hai saite 14

Beram caw hai äma üng khimi na

¹Tupyng-a kai lä kheng kha Zaion me anghung qawng-a aedaw saite Beram caw bung nung vi dy. Äni üng ämüng hai Äpä-ai üng ämüng tea äni ce üng

löpeng na-a tärü saite khimi lawng täsingtä hai täsawng bälitä na la äni hai mangtä aedo ö vi.

²Käleng üng tui aetäkhüng saite ätüng, käni khösang mang üng bärei mäkhawi saite ätüng kätyng kai lä thai vi dy. Honi lä tingtyng aetho kaw saite khimi na üng ätüng na kätyng by vi.

³Khimi lawng täsingtä hai täsawng bälitä na lä areng aety nae, hing saite me bälitä na hai khimi mätaungky na üng maw-a aedaw ö vi dy. Äni ce lä äma ce qaitä aetu haw saite ae-awi kangthae haetä thui ö vi. Säthaw lä khimi ceng angxynlyng na thung üng äni ce bung aeqang pyng te vi dy.

⁴Honi khimi na lä nawngmädi na hai täkübäjang sa ö y saite na vi. Äni ce lä äma ce tea pawprae y hethang sädi khai ö te vi. Äni ce lä Beram Caw ly saite mityng qütä-a hui ö vi. Äni ce bung Säthaw lä khimi ceng angxynlyng na thung üng kätho haile pa ö te vi dy. Äni ce lä Säthaw hai Beram Caw hai aesui saite na vi. Äni ce lä angcü üng ae saite cawbi cawthai na Säthaw hai Beram Caw tea a pyng saite na kätyng vi dy.

⁵Äni ce lä manila älo kaeling thui vai ö te y. Äni ce tea lä cy hethang awng ö y vi.

Känipre angtautha lawng thungtä

⁶Tupyang-a käni khösang-a aeja saite Känipre angtautha käläng lawngtä tea kai lä nung vi. Äni lä älawng qawng-a awng saite khimi na, ceng qütä, amäjäy qütä, älo cawngkhang aepe saite qütä na tea dungtäsa Angthang Kähawi thui saite kung vi.

⁷Äni ma, “Säthaw tea tämö khai kha äni üng leng saite tea bälaw ö. Khimi angxynlyng na tea äni ma tärae cei hethang kätü lä, tyng pyng vi dy. Käni, älawng hai pangle, tui cäpring na sa saite äni tea cäphaw ö lawi” näkha ätüng käleng hai thui pa vi dy.

⁸Äbaeni üng Känipre angtautha lä angcü üng angtautha leithung hui kha, “Babilon märü käleng lä aene vi dy. Babilon märü käleng lä aene vi dy. Nawngmädi kangdei ma mätyng saite mai aekhaw te ra tea älawngpre

angxynlyng na üng khimi na lä nei ö te vi. Tukha äni ce lä äni hai täkübjang sa ö vi dy” näkha thui vi dy.

9-10 Ämäthung üng Känipre angtawtha lä angcü üng angtawtha lawng netä leithung hui kha ätüng käleng hai thui te lä, “Mawikäsi hai äni üng mimi tea cäphaw saite khimi na hai äma ce üng löpeng, y dylä äkö na qawng-a äsäny dang ö saite khimi na tea Säthaw lä mai aekhaw saite ra bynglyng thung-a mäkwai kha nei hai pa vi dy. Honi lä Säthaw üng tengxyng y kädawtho saite tea thui te vi. Honi khimi na lä Beram caw hai äma üng Känipre angtawtha käcai na maw-a keng maikang saite hai naw mätang ö vi ai.

11 Äni ce tea naw mätang hai saite maikang te üng maikhü lä äqawng mang-a dungtäsa paw jawjaw te vi. Mawikäsi hai äni üng mimi tea cäphaw kha äni üng äsäny löpeng qawng-a awng saite khimi na lä kärung käni mätang bälai ö vi ai” näkha ätüng käleng hai thui vi.

12 Tukätephüng-a Isu tea yng khü kha Säthaw üng Ubädi na tea tängai saite Äma üng khimi käcai na lä änawngsa te hai khung ö hethang kae.

13 Tupyng-a Känipre mang üng ätüng kai thai saite lä, “Hini tea täru ba. Vai üng hai aetawng kha Areng üng kälu sa ea dü saite khimi na lä tähang hawi” näkha nä vi. Muilaw Käcai ma, “Mitang khaw mang. Äni ce lä äma ce kälu üng aehae kha anghawtho ö vi ai. Ätephüng-a mei nädylä äni ce üng sa te tea Säthaw lä sämai vi ai” näpa.

Älawng qawng üng cawbi cawthai na ae saite

14 Tupyng-a kai lä kheng kha khö angnüng kanglung haetä qawng-a Khimi üng Cäpaw kätyng aety saite bung nung vi. Äni üng älö-a lä areng üng sui lökhu aekhu kha äkö-a lä tangkhi käcö haetä süng vi.

15 Tupyng-a Känipre angtawtha käläng lawngtä lä Inggäcai mang üng tho kha khö angnüng qawng-a aety saite lawngtä tea ätüng käleng hai thui pa te lä, “Älawng qawng-a cawbi cawthai na lä müng vi dy. Caw ae hethang kätü lä tyng vi dy. Nang üng tangkhi tea la kha ae lawi ba” näkha näpa.

¹⁶Tupyng-a khö angnüing qawng-a aety saite lä äma üng tangkhi älawng qawng-a hawi kha älawng üng caw na tea ae pa vi dy.

¹⁷Tupyng-a Känipre angtawtha käläng lawngtä lä Känipre Inggäcai mang üng tho kha äni la äma üng cörü saite tangkhi haetä awng te kai lä nung vi dy.

¹⁸Honi pyng-a mai tea pyng saite Känipre angtawtha kälengky käläng lawngtä lä maicang mang üng tho vi dy. Äni lä tangkhi kácörü süng saite Känipre angtawtha tea, “Nang üng tangkhi la kha älawng qawng üng Cäpje thai kangmüng äxawng na tea ae lawi. Cäpje thai na lä müng te vi dy” näkha ätüng käleng hai thui pa vi dy.

¹⁹Tukätephüing-a Känipre angtawtha lä äma üng tangkhi hawi kha älawng qawng üng Cäpje thai kangmüng na ae pa vi dy. Tupyng-a Cäpje thai na lä Cäpje thai tui aeti nae angrawng thung-a käde pa vi dy. Hini Cäpje thai tui ke nae näte lä Säthaw üng kädawtho phi saite tea thui te vi.

²⁰Cäpje thai na tea märü üng ärang mang-a ke kha Cäpje thai tui aeti nae thung üng äthai tui jüing-a äthi na tho vi dy. Honi äthi lä Säthaw üng dengpy saite tea thui te vi. Honi äthi lä meng cungvai netä lawng kha äkäthu lä pe bangawtä tingtang awng pa vi dy.

Aetüing hai saite 15

Kangkhüing üng mätang bälai saite na

¹Tupyng-a kai lä käni khösang-a cangxei saite kamarae käleng käläng haetä tea nung be vi dy. Känipre angtawtha lawng säritä tea lä mätang bälai hai saite säritä na awng ö vi. Honi na lä kangkhüing kangteng üng mätang bälai hai saite na vi. Ätephüing-a mei nädylä honi na lä Säthaw üng kädawtho te tea kangkhüing üng dang hai saite vi dy.

²Tupyng-a mai hai ae qo saite khawitäläe üng tuikang kätyng awng te kai lä nung te vi. Mawikäsi hai äni üng mimi hai ämüng nangbae tea bäja saite na la kai lä nung vi dy. Äni ce la Säthaw ma py saite tingtyng na tea süng kha khawitäläe kätyng awng saite tuilipui teng-a aedaw ö te la kai lä nung vi dy.

³Äni ce lä, Säthaw üng mawsawng Mosi üng ae-awi hai Beram caw üng ae-awi tea thui ö te vi. Äni ce ma, “Äte angxynlyng na sa haw saite Areng Säthaw ä, nang sa saite na lä tengxyng y leng kha cangxei hethang hawi bärai vi. Pre angxynlyng na khimi ce üng Sanphrang ä, nang üng älang na lä mitang khaw kha cüng bärai vi näkha khimi qütä ma nung haw te vi.

⁴Areng ä, nang üng ämüng bälaw kha tämö khai y saite lä ämi awng ai mei. Nang lawngtä xyng ni cai te kae vi. Pre angxynlyng na üng khimi na lä nang tea ly kha cäphaw ö ai. Ätephüng-a mei nädylä nang sa saite lä cüng vi näte khimi qütä mäny ö vi” näkha thui ö vi dy.

⁵Honi pyng-a Känipre-a Säthaw üng Inγκäcai lä aepä-awng kha Taipung awng te tea kai lä nung vi dy.

⁶Mätang bälai te säritä awng saite Känipre angtawtha lawng säritä lä Inγκäcai thung üng tho ö vi dy. Äni ce lä caiping-a ang bärai saite kä-o kanglung na aelawng kha äma ce üng tatärang-a lä sui khabai na hai aemäkhing ö vi dy.

⁷Tupyng-a hing saite me bälitä thung üng metä ma dungtäsa hing jawjaw saite Säthaw üng kädaw kawipy saite sui kaepi säritä Känipre angtawtha lawng säritä tea py pa vi dy.

⁸Säthaw üng Inγκäcai lä äma üng haidae hai phung-ang üng maikhü hai kawi vi dy. Känipre angtawtha säritä ma nähai saite mätang bälai te säritä byng y te käläng-a lä ämi lawngtä la Inγκäcai thung-a kung haw y lyng.

Aetüng hai saite 16

Säthaw üng kädaw kawi saite kaepi na

¹Tupyng-a Känipre angtawtha lawng säritä tea Inγκäcai mang üng aepe saite lo ätüng käleng kai lä thai vi dy. Honi ätüng lä, “Ly kha Säthaw üng kädaw kawi saite kaepi säritä älawng qawng-a kädi paö lawi” näkha Känipre angtawtha säritä tea thui pa te vi.

²Angcü üng Känipre angtawtha ma ly kha äma üng kaepi tea älawng qawng-a kädi pavi dy. Tukha mawikäsi üng äsäny awng kha äni üng mimi tea

cäphaw saite khimi na tea lä tengxyng y si kha nawphi saite angwawi na tho mang pa ö vi dy.

³Äbaeni üng Känipre angkawtha lä äma üng kädaw kaw saite kaephi üng tui tea pangle qawng-a kädi pavi dy. Tukha pangle tui lä khimi kädü lawngtä üng äthi kätyng aelawng kha pangle thung üng hing saite angxynlyng na lä dü ö vi dy.

⁴Ämäthung üng Känipre angkawtha lä äma üng kaephi tea tävaw käleng na hai vawcawng üng tui na qawng-a kädi pavi. Tukha tui na lä äthi-a aelawng ö vi dy.

⁵Tui tea rui saite angkawtha mätawngky lawngtä ma, “Areng ä, nang lä vaihi la awng, jangni la awng saite Käcai vi. Nang üng tärae cei saite lä tüng bäräi vi.

⁶“Äni ce lä nang üng khimi käcai na hai buisaw na üng äthi tea bälawng ö vi dy. Tukätephüing-a nang lä äni ce tea äthi nei hai pa vi dy. Äni ce lä hini na hai aeteng khaw te vi” näkha näte kai lä thai vi.

⁷Tupyng-a maicang mang üng ätüng lä, “Äte angxynlyng na sa haw saite Areng Säthaw ä, nang üng tärae cei saite na lä tüng la tüng kha hawi la hawi vi” näkha thui te tüng kai lä thai vi dy.

⁸Tupyng-a äbäli üng Känipre angkawtha lä äma üng kaephi käni qawng-a kädi pavi dy. Tukha käni lä äma üng äkäbi hai-a khimi ce tea kang hai hethang aenae dang vi dy.

⁹Khimi ce tea lä tengxyng y äkäbi hai-a kang kha äni ce lä hini mätang bälai saite na tea pyng saite Säthaw üng ämüing tea täking ö vi dy. Tungaila äni ce lä äma ce üng hunghö ae-ui ö y. Säthaw üng leng saite tea la bälaw ö te y vi.

¹⁰Äbangaw üng Känipre angkawtha lä äma üng kaephi hai mawikäsi üng aety nae qawng-a kädi pa vi dy. Tukha mawikäsi üng pyng saite pre lä ving vi dy. Honi pre üng khimi na lä nawphi pa te phüing-a äma ce üng äfaw na aemäkütang ö vi dy.

¹¹Äni ce lä äma ce üng angvawi hai naw saite na phüng-a, Känipre üng Säthaw tea täking ö vi dy. Tungaila äni ce lä äma ce üng hunghö tea ae-ui ö te y vi.

¹²Tupyng-a ätärutä üng Känipre angtawtha lä äma üng kaephi hai Euphrate tävaw käleng-a kädi pa vi dy. Tukha honi tävaw tui lä kang kha käni käse mang üng ly saite sanphrang na tähang lolang haetä sa pa vi dy.

¹³Tupyng-a kai lä uiphaw na hai aetawng saite angra me thungtä bung nung vi. Honi na lä Näka käleng täbawng, mawikäsi täbawng hai buisaw kaeling täbawng na thung üng tho ö te vi dy.

¹⁴Äni ce lä kamarae na sa saite angra na vi. Äni ce lä älawngpre üng sanphrang angxynlyng na tea kəcüng hethang tho ö vi dy. Äni ce lä äte angxynlyng na sa haw saite Säthaw üng käni pui-a täre aety ö ai.

¹⁵Areng ma, “Tängai ö, kai lä theru kätyng ly ai. I aelaw kha äma üng kä-o aelawng rüng saite khimi lä tähang hawi. Ätephüng-a mei nädylä äni lä khimi ce üng maw-a khawngjawng-a aeke te y käla saerae te dang hai y vi ai” näpa.

¹⁶Tupyng-a äni ce lä sanphrang na bung Hebärai lo hai Amakedon näsaite mityng-a mangtä kəcüng hai ö vi dy.

¹⁷Äsäritä üng Känipre angtawtha lä äma üng kaephi hai aeli thung-a kädi pa vi dy. Ingakäcai aety nae üng tho saite ätüng käleng lä, “Honi kälu lä sa khüng vi dy” näkha nä vi.

¹⁸Tudylä anglaw säde saite, khö bärü saite, bärei mäkhawi saite ätüng na tho kha pangtälü tengxyng y naw pa vi dy. Älawng qawng-a khimi ce bung sa angcü te üng hai honi kätyng pangtälü naw saite lä awng vai te y vi. Hini lä siky saite pangtälü vi dy.

¹⁹Babilon märü käleng lä phü thungtä-a aelawng kha pre angxynlyng na üng märü na la aene ö king vi dy. Säthaw lä Babilon märü käleng tea aedawng haile kha mai aekhaw saite ra bynglyng thung-a mäkwai ea nei hai pa vi dy.

Hini lä honi märü tea Säthaw üng tengxyng y kädawtho saite tea mätü pa te vi dy.

²⁰Angrai sälawng angxynlyng na lä la king kha me anghung angmang angxynlyng na la awng ö y vi dy.

²¹Caw ni nibu cungvaitä tingtang li saite ri aeke käleng na lä käni khösang mang üng hai khimi ce qawng-a aerui ö pa vi dy. Äni ce lä ri aeke käleng na phüng-a, Säthaw tea täking ö vi dy. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä tengxyng y mätang bälai ö phi pa te phüng-a vi dy.

Aetüng hai saite 17

Nawngmädi kangdei hai aetawng saite Babilon märü

¹Tupyng-a kaephi säritä na awng saite Känipre angtawtha lawng säritä thung üng lawngtä lä kai tea ly kha, “Ly lawi, aethang saite nawngmädi kangdei tea Säthaw üng dengpy saite kai ma mätü ai. Honi nawngmädi kangdei lä awng mang saite tävaw käleng na teng-a sa saite märü käleng tea näte vi.

²Älawngpre üng sanphrang na lä honi nawngmädi kangdei hai mangtä täkübäjang sa ö vi dy. Älawngpre üng khimi na lä honi nawngmädi kangdei hai täkübäjang sa saite na lä mai aekhaw saite ra nei te kätyng awng kha bärui ö vi dy” nä vi dy.

³Tupyng-a Säthaw üng Muilaw lä kai tea pyng kha Känipre angtawtha ma kai bung lä daithung kärang mang-a nähaija vi dy. Mawikäsi kangthing metä qawng-a aedang saite nawngmädi lawngtä bung kai lä nung vi. Honi mawikäsi üng ätabung angxynlyng na qawng-a lä Säthaw tea käsi prawng saite ämüng na tärü bu pa te vi. Äni lä älö säritä hai täkhi hawtä awng vi dy.

⁴Honi nawngmädi lä kä-o kangthing hai metathai ämawi awng saite kä-o aelawng vi. Sui na, ävang käting mia kälung na, ävang ting saite khawisäling kälung na hai anglaw aesa vi dy. Honi nawngmädi üng äkö-a lä sui kaephi süng vi. Honi kaephi lä täkübäjang sa saite na hai känyng hethang hawi saite na kawipy te vi.

⁵Nawngmädi üng löpeng-a lä älawngsai ho saite ämüing tärü vi dy. Honi ämüing lä “Nawngmädi Kangdei angxynlyng na üng Änä-awi, Babilon märü Käleng pui vi. Honi lä täkübajang sa saite angxynlyng na üng Äkung vi” näkha awng vi.

⁶Honi nawngmädi lä Säthaw üng khimi na äthi hai Isu tea yng cakhi te phüing-a dü saite na üng äthi nei kha bärui te tea kai lä nung te vi. Tukha kai lä tengxyng y cangxei vi dy.

⁷Känipre angtawtha ma kai tea, “Nang lä ätephüing-a cangxei te mei. Honi nawngmädi üng ho saite älawngsai hai äma aedang saite älö säritä hai täki hawtä awng saite mawikäsi üng ho saite älawngsai na nang tea kai thui ai.

⁸Honi mawikäsi lä jangni-a hing vai ngaila, vaihi lä hing y vi dy. Äni lä qae y tea ma angqaw khaw käthu üng tho kha Säthaw ma äni tea lä täphra ai. Säthaw lä älawng sa y te käläng-a ma hing saite na üng cae-u thung-a ämüing qa y saite älawng qawng üng khimi na lä honi mawikäsi bung nung te kätü-a, cangxei ö vi ai. Äni lä jangni-a hing ngaila, vaihi lä hing y vi dy. Tungaila äni lä tho haile tyng ai.

⁹“Hini na tea mänykaw hethang lä bälunghae saite ngai vi. Älö säritä na lä honi nawngmädi aety saite me anghung säritä hai sanphrang lawng säritä tea näte vi.

¹⁰Honi sanphrang lawng bangawtä na lä dü ö vi dy. Sanphrang lawngtä lä vaihi awng te vi rawng. Tungaila lawngtä lä vaihi tho te y vi rawng. Äni ly te kätü-a lä, äni ma tänaetä xyng pre pyng ai.

¹¹Jangni-a hing kha vaihi dü saite mawikäsi lä sanphrang säritä na thung-a qa te vi. Äni lä sanphrang ätäjaetä lawng ngaila dü hethang kae te vi.

¹²“Nang nung saite täki hawtä lä pre pyng hethang dang y rawng saite sanphrang lawng hawtä na vi. Tungaila äni ce lä tänaetä säla-a mawikäsi hai mangtä sanphrang na kätyng pyng hethang aenae dang ö ai.

¹³Äni ce lä mawlang kaedawng mangtä vi. Äni ce lä äma ce üng haidae hai aenae na mawikäsi tea py ö ai.

¹⁴Äni ce lä Beram caw tea täre aety ö ai. Tungaila Beram caw ma lä äni ce tea bäja vi ai. Ätephüng-a mei nädylä äni lä areng na üng Areng hai sanphrang na üng Sanphrang lawng te phüng-a vi. Äni üng ka saite, re saite, yng khü saite äkähui na lä äni hai mangtä awng ö ai” näkha näpa.

¹⁵Känipre angtawtha ma la kai tea, “Nawngmädi kangdei aety saite tui na lä pre qütä üng khimi na, ceng qütä na hai älo cawngkhang aepe saite qütä na vi.

¹⁶Nang nung saite mawikäsi hai täki hawtä na lä nawngmädi kangdei tea esäre ö ai. Äni ce ma nawngmädi kangdei te üng awng saite angxynlyng na la king kha büng qaitä khai pa ö ai; Äni ce ma honi nawngmädi ngang ca kha mai hai sawi ö vi ai.

¹⁷Säthaw lä äma üng mawlang kaedawng kätyng sa hai hethang äni ma äni ce üng bälung thung-a mäkung pa vi dy. Tukätephüng-a äni ce lä bälung mangtä aedü kha Sanphrang kätyng pyng hai hethang haidae lä mawikäsi tea aenae py ö vi dy. Säthaw üng mawlang kaedawng angxynlyng na cungrü hai te khytä äni ce lä hini kätyng sa ö vi ai.

¹⁸“Nang ma nung saite nawngmädi lä älawngpre üng sanphrang angxynlyng na tea pyng saite märü käleng pui üng älawngsai vi” näpa.

Aetüng hai saite 18

Babilon märü käleng aene saite

¹Honi pyng-a Känipre angtawtha käleng lä Känipre mang üng cäqa te kai lä nung vi dy. Äni lä tengxyng y aenae awng vi. Äni üng phung-ang lä älawngpre angxynlyng na tea aevang hai vi dy.

²Äni lä ätüng käleng hai, “Babilon märü käleng lä aene vi dy. Babilon märü Käleng lä aene vi dy. Honi märü-a angra na, khönan na hai känyng he hawi saite angxynlyng na awng vi. Kädü kärawng ngang na ca saite tävaw na üng mityng vi dy.

³Nawngmädi kangdei ma mätyng saite mai aekhaw te ra tea lä älawngpre angxynlyng na üng khimi na lä nei ö vi dy. Tukha äni ce lä äni hai

täkübajang sa ö vi dy. Älawngpre üng sanphrang na la honi nawngmädi kangdei hai täkübajang sa ö by vi dy. Älawngpre üng kaepai sa saite khimi na lä nawngmädi üng ngaiphi te tawngnang saite vyngsai kanglai na phüng-a, äni ce lä tawngnang ö rae vi dy” näpa.

⁴Tupyng-a kai lä ätüng käläng haetä Känipre mang üng thai te lä, “Kai üng khimi na ä, Babilon märü käleng üng tho ö lawi. Honi märü üng khimi na hai mangtä hunghö sa saite thung-a qa ö hang. Tudylä Säthaw ma äni ce tea dengpy te kätü-a, nang ce lä honi thung-a qa ö y ai.

⁵Ätephüng-a mei nädylä honi märü käleng üng khimi na sa saite hunghö na lä Känipre aesang te kätyng aepung cu ö vi dy. Säthaw lä äni ce üng käsi sa saite na tea aedawng haile bawi te vi.

⁶Honi märü üng khimi na lä khimi käläng na tea sa tämang te kätyng nang ce lä äni ce tea sa haile tyng ö jo. Tätang khaw, nang ce lä äni tea sa tämang saite na äphü känetä hai hung ö hethang kae. Babilon märü lä khimi käläng na tea mai aekhaw saite ra hai, nei hai te kätyng äni tea lä äphü känetä mai aekhaw rae saite ra mätyng ö tyng hethang kae.

⁷Nawngmädi kangdei lä bälungleng kha äma üng ngaiphi te tawngnang saite vyngsai kanglai na äma tähang la king vi. Hini kätyng-a mätang bälai saite hai bälungsi saite lä äni tea tyng sy. Ätephüng-a mei nädylä äni lä äma tea, ‘Kai lä sanphrang nä-awi-a aety te vi. Kai lä lömai nä-awi y. Kai lä manila bälungsi y lyng’ näkha thui vi.

⁸Hini phüng-a, känitä-a ma äni lä mätang bälai saite na, dü saite, bälungsi saite, tähung täkang tho saite na aeting vi ai. Säthaw ma äni tea lä mai hai sawi ai. Ätephüng-a mei nädylä äni tea tärae cei saite, Areng Säthaw lä aethaw awngky te phüng-a vi” näkha näpa.

⁹Nawngmädi kangdei hai täkübajang sa saite älawngpre üng sanphrang na lä honi nawngmädi bung kang saite maikhü nung te kätü-a, äni ce lä raw ö sung ai.

¹⁰Äni ce lä äni üng mätang bälai saite tea ri te phüng-a, kähanglaw mang aedaw ö vi. Äni ce ma, “Haidae awng saite Babilon märü käleng ä, Tähang si dy. Tähang si dy. Nang lä tänaeritä säla-a ma Säthaw ma dengpy te vi dy” näkha näpa.

¹¹Älawngpre üng kaepai sa saite khimi na lä äma ce üng vyngsai na rang saite khimi na lawngtä la awng pa y te phüng-a, raw kha bälungsi ö by vi.

¹²Honi na üng vyngsai na lä sui, tangkae, ävang ting saite kälung na hai khawisäling kälung ävang käting na vi. Aedü neng saite kä-o ngang na, metathai kätyng ämawi na, py ngang na hai kä-o kangthing ngang na la awng vi. Ämui kähawi thingkawng cawngkhang na, käsaifaw hai sa saite angxynlyng na, ävang ting saite thingkawng na, süng kangseng, süng, kälung kanglung hai sa saite vyngsai cawngkhang na awng vi.

¹³Mawsälæ kung keilei, ang thung-a thu saite ämui cawngkhang na, rimuidi kähawi na, mura näsaite rimuidi hai frankincense näsaite neng cäqi na vi. Cäpje tui, olive situi, kjung caw täkawdi, kjung caw ni na vi. Raebawi, beram na, cäphö na, cäphö kaeri na, mawsawng na, khimi ce üng hing hai saite na vi dy. Hini angxynlyng na hai-a khimi ce lä kaepai sa ö te vi.

¹⁴Kaepai sa saite na ma, “Nang ngai saite honi kähawi angxynlyng na lä la king vi dy. Nang üng ngaiphi saite tawngnang te hai ngaiphi saite vyngsai kanglai na lä la king vi dy. Honi na tea nang lä manila nung haile tyng y dy lyng” näkha thui ö vi.

¹⁵Honi märü hai-a kaepai sa kha tawngnang saite khimi na lä kähanglaw mang aedaw ö ai. Ätephüng-a mei nädylä äni ce lä nawngmädi üng naw mätang bälai saite tea ri ö te phüng-a vi. Tukha äni ce lä bälungsi kha raw ö ai.

¹⁶Äni ce ma, “Tähang si dy. Märü käleng lä tengxyng y tähang si na ly. Äni lä aedü neng saite kä-o na, metathai kätyng ämawi na, py kä-o ngang na, kä-o kangthing ngang na, aelawng vi. Sui na, mia kälung kangthing ävang käting, khawisäling kälung na hai äma tea anglaw aesa vi dy.

¹⁷Hini tawngnang saite angxynlyng na lä tänaeritä-a ma la king vi dy” näkha raw ö vi ai. Tui sangphaw üng mätawngky angxynlyng na hai khölawng ly saite na, sangphaw-a kälu sa saite na, hai hing hai hethang pangle thung-a kälu sa saite na lä kähanglaw mang aedaw ö vi dy.

¹⁸Honi märü käleng tea kang saite maikhü tea äni ce ma nung kha hang te lä, “Hini märü käleng kätyng äte märü käleng la awng vai y dy lyng” näkha nä ö vi dy.

¹⁹Äni ce lä äma ce älö-a älawng ngangdi aehi ea, “Honi märü käleng lä tähang si bärai dy. Tähang si bärai vi dy. Äni lä pangle üng tui sangphaw angxynlyng na üng mätawngky na tea areng tawngnang hai saite märü vi. Äni üng awng saite angxynlyng na lä tänaeritä säla-a ma la king vi dy” näkha ätüng käleng hai raw kha hang ö vi.

²⁰Tungaila Känipre üng ätüng lä, “Känipre-a awng saite na ä, Babilon märü tea Säthaw ma täphra te phüng-a, nang ce lä anghawtho ö. Säthaw üng khimi na, Säthaw üng Angthang thui saite na hai buisaw na lä anghawtho ö hethang kae. Ätephüng-a mei nädylä nang ce tea sa tämang saite na phüng-a, Babilon märü tea Säthaw lä dengpy vi dy” näpa.

²¹Tupyng-a aethaw awngky saite Känipre angtawtha lawngtä lä caw ke nae kälung käleng kätyng awng saite kälung käleng tea aekhü ea pangle thung-a kädeja pyng-a, “Babilon märü käleng tea la aethaw paitae hai hini kätyng kädephae by ai. Manila nang ce la äni tea lä nung haile tyng ö y vi ai.

²²Khimi ce üng ätüng na, tingtyng kätho te tüng na, ae-awi tüng na, phüsävü üng saite hai baw üng saite na, nang ce lä honi märü üng manila thai haile tyng ö y vi ai. Ävang käting sakaw saite khimi na lä ämi la honi märü-a awng haile tyng y vi ai. Caw ke saite üng ätüng na la thai haile tyng ö y vi ai.

²³Nang ce lä manila maibung üng kaevang nung haile tyng ö y vi ai. Särai anglaw na aepawng saite ätüng na la thai ö y vi ai dy. Honi märü hai kaepai sa saite na lä älawngpre angxynlyng na thung-a aenae awngky ö vi dy. Honi

märü lä älawngpre angxynlyng na üng khimi na tea angra üng haidae hai the vi dy” näkha nä vi.

²⁴Säthaw lä Babilon märü tea dengpy vi dy. Ätephüng-a mei nädylä äni lä buisaw na hai Säthaw tea yng saite khimi käläng angxynlyng na bung bädü pa ö te phüng-a vi. Älawngpre angxynlyng na üng khimi na bung bädü saite lä Babilon märü üng hunghö sa te na vi dy.

Aetüng hai saite 19

¹Honi pyng-a Känipre mipui käleng üng ätüng kätyng kai lä thai vi. Äni ce ma, “Säthaw tea bälaw ö. Mä-ai üng Säthaw lä mä-ai bung aeqang te vi. Äni lä phung-ang hai haidae na awng vi.

²Äni üng tärae cei saite na lä cüng la cüng kha tüng la tüngkhaw vi. Äma üng täkübjang sa saite hai älawngpre qütä üng khimi na tea täphra saite nawngmädi kangdei tea Säthaw lä dengpy vi dy. Nawngmädi kangdei lä äni üng mawsawng na bung bädü te phüng-a, Säthaw lä äni tea dengpy vi dy” näkha thui ö vi.

³Äni ce lä, “Säthaw tea bälaw ö. Honi märü käleng üng maikang saite maikhü na lä dungtäsa paw tähang jawjaw vi” näkha ätüng käleng hai thui tyng ö be vi dy.

⁴Mätawngky lawng kuisy bälitä hai hing saite me bälitä na lä areng aety nae qawng-a aety saite Säthaw tea aebo kha cäphaw ö vi. Äni ce lä, “Amen, Säthaw tea bälaw ö” näkha thui ö vi dy.

Beram caw üng aepawng saite paw

⁵Tupyng-a areng aety nae mang üng tho te ätüng lä, “Mä-ai üng Säthaw tea bälaw ö. Äni üng mawsawng angxynlyng na, äni tea ri saite na, aely leng saite hai aely leng y saite nang ce angxynlyng na ä, mä-ai üng Säthaw tea bälaw ö” näkha nä vi.

⁶Tupyng-a mipui käleng üng ätüng kätyng, käleng üng tui aetäkhüng saite ätüng kätyng hai, bärei mäkhawi saite ätüng käleng na kätyng kai lä thai vi

dy. Honi na lä, “Säthaw tea bälaw ö lawi. Äte angxynlyng na sa haw saite mä-ai üng Areng Säthaw lä Sanphrang te phüng-a vi.

⁷Mä-ai lä kawng te hai anghawtho ö si. Säthaw üng phung-ang tea mä-ai lä bälaw ö si. Ätephüng-a mei nädylä Beram caw üng aepawng saite pawi lä tyng vi dy. Äni hai aepawng hethang anglaw lä äma ma tea anglaw aesa rüing vi dy.

⁸Äni lä caiping-a ang saite kä-o kanglung ngang aelawng hethang dang vi dy” näpa. Honi kä-o kanglung ngang lä Säthaw üng khimi na üng kähawi sa saite na tea thui te vi.

⁹Tupyng-a Känipre angtautha ma kai tea, “Beram caw üng aepawng saite pawi-a ly hethang hyng rüing saite khimi na lä tähang hawi, näkha tärü ba” nä vi. Känipre angtautha ma, “Hini na lä Säthaw üng lo mitang na vi” näkha thui be vi dy.

¹⁰Kai lä äni tea cäphaw hethang äni üng maw-a aebo vi dy. Tungaila äni ma, “Tukä lä sa hang. Kai lä nang ce hai yng saite käläng na kätyng mawsawng lawngtä by vi. Äni ce lä Isu üng täphawng saite lo mitang tea hui saite na kae vi. Säthaw tea phai cäphaw kae. “Isu Khrista üng täphawng saite lo mitang lä buisaw na tea thui hai pa te vi” näkha thui vi dy.

Cäphö kanglung qawng-a aedang saite Kung

¹¹Tupyng-a Känipre aepä-awng te tea kai lä nung kha ho-a lä Cäphö Kanglung metä awng vi. Honi qawng-a aedang saite üng ämüing lä Yng cakhi saite hai lo mitang vi. Äni üng tärae cei te hai täre tea aety saite na lä tüngkhaw vi.

¹²Äni üng ämi na lä mai kätyng aengaw vi. Äni üng älö-a lä areng lökhu na aekhu vi. Äni üng qawng-a lä ämüing haetä tärü vi dy. Tungaila honi ämüing tea lä äma qaitä ni mäny kae vi.

¹³Äni üng aelawng saite kä-o käsa lä äthi aebi mang te vi. Äni üng ämüing lä, “Säthaw üng Älo vi” näpa.

¹⁴Käni mang üng cäphö kanglung qawng-a aedang saite reisea rangpui na lä äni leithung hui ö vi dy. Äni ce lä caiping saite kä-o kanglung na aelawng ö vi.

¹⁵Pre qütä üng khimi na tea bäja hethang äni üng täbawng mang aekei sawngseng kəcörü haetä tho vi dy. Areng lä äni ce tea süng pawngpai hai pyng ai. Äni lä Cäpje tui aeti nae khaw-a Cäpje thai na tea aethaw hai aeti vi ai. Hini lä äte angxynlyng na sa haw saite Säthaw üng kädawtho phi saite phüing tea thui te vi.

¹⁶Äni üng kä-o käsa hai äphai qawng-a tärü saite ämüing lä, “Sanphrang na üng Sanphrang, areng na üng Areng” näkha awng vi.

¹⁷Tupyng-a Känipre angtawtha lawngtä lä Käni qawng-a aedaw te tea kai lä nung te vi. Äni lä käni khösang qawng-a aeja saite tävaw angxynlyng na tea, “Ly kha Säthaw üng pawl käleng-a aekäcüng ö lawi.

¹⁸Ly kha sanphrang na, reisea mätaungky käleng na, reisea na, cäphö na hai cäphö qawng-a aedang saite na, khimi angxynlyng na, mawsawng na hai khimi kaelawi na hai khimi aely leng saite na hai leng y saite na üng ängang na ca hethang ly bawi lawi” näkha ätüng käleng hai hang ö vi dy.

¹⁹Tupyng-a mawikäsi hai älawngpre üng sanphrang na hai äni ce üng reisea na lä cäphö kanglung qawng-a aedang saite hai äni üng reisea na tea aety hethang aekäcüng ö te tea kai lä nung vi dy.

²⁰Areng lä mawikäsi hai äni üng jüing-a cangxei mätü saite buisaw kaeling bung lä ne vi dy. Buisaw kaeling lä mawikäsi üng äsäny awng saite hai mawikäsi üng mimi tea cäphaw saite khimi na tea cangxei te na hai-a kaeling kaemae sa pa vi dy. Areng lä änini lawng netä bung keng maikang saite maipui tuilipui thung-a kanghing-a ma käde hawi mei pa vi dy.

²¹Äni ce üng reisea na bung lä cäphö kanglung aedang saite Kung üng täbawng mang tho saite aekei sawngseng hai bädü pa ö vi dy. Tävaw angxynlyng na lä honi na üng ängang tea ca kha äjo kawi bawi ö vi dy.

Aetüing hai saite 20

Khösäning sangtä

¹Tupyng-a käni mang üng Känipre angtawtha lawngtä aerung te tea kai lä nung vi dy. Äni üng äkö thung-a lä Angqaw khaw käthu üng saw hai singqy rui leng bärai saite haetä süng vi.

²Äni lä Näka cangkawng üng bärui bung ne kha säning sangtä tähang süng rui hai mäkhing ea khai pa vi dy. Honi lä Setan angra vi.

³Känipre angtawtha ma Setan angra bung lä Angqaw khaw käthu-a kädephae kha saw lawngko hai pi tang ea äsäny sa pa vi dy. Honi hai-a Setan lä pre qütä üng khimi na tea säning sangtä byng y rytä lä kaeling kaemae sa haw pa y vi dy. Honi pyng-a lä, äni bung tänaetä-a bälawi hethang kae.

⁴Tupyng-a kai lä areng aety nae na tea nung vi. Honi na qawng-a aety saite na tea lä tärae cei hethang Säthaw ma aenae py pa ö vi dy. Isu üng täphawng saite lo hai Säthaw üng lo mitang thui saite phüng-a äni ce ma bädü saite khimi na üng muilaw na bung la kai lä nung vi dy. Äni ce lä mawikäsi hai äni üng mimi tea cäphaw ö y vi. Äni ce üng äkö na y dylä, löpeng na qawng-a lä mawikäsi üng äsäny dang hethang äni ce lä ngai ö y phi te vi dy. Äni ce lä hing haile tyng kha Isu Khrista hai mangtä sanphrang na kätyng säning sangtä pre pyng ö vi dy.

⁵(Dü pyng saite angxynlyng na lä khösäning sangtä byng te khytä lä hing haile tyng ö y dy lyng.) Hini lä dü saite thung üng aetha angcü saite na vi.

⁶Hikä kädü üng aetha angcü saite thung-a qa saite na lä tengxyng y tähang hawi kha caiping ö vi dy. Äni ce lä äbaeni dü saite tea aeting y dy lyng. Äni ce lä Säthaw hai Khrista üng mäthykung na-a lawng kha Khrista hai mangtä säning sangtä pre pyng ö vi ai.

Setan tea bäja saite

⁷Tupyng-a säning sangtä byng te kätü-a lä, Säthaw ma Setan angra bung lä thawng thung üng bälawi hai vi ai.

⁸Setan angra lä älawngpre angxynlyng na qawng-a aehi sangxang saite üng khimi na tea kaeling kaemae sa hethang ly vi ai. Hini pre na üng Säthaw üng täre na tea lä Koka hai Makoka näkha khimi ce ma mäthi ö vi. Setan lä äni

ce angxynlyng na tea täre aety hai hethang mangtä kácüng ö vi ai. Äni ce üng khimi rui na tea to dylä, pangle pyng üng täpung älawng ngangdi na kätyng vi.

⁹Äni ce lä älawngpre qütä-a ly kha Säthaw üng khimi na üng tai nae, Säthaw ma bälung aevaw saite märü tea säveng ö vi ai. Tungaila Känipre mang üng mai lä aeqa kha äni ce tea täphra king ö vi dy.

¹⁰Tupyng-a Säthaw lä äni ce tea kaeling kaemae sa saite Setan angra bung keng hai maikang saite tuilipui thung-a kädephae vi dy. Honi mityng-a lä mawikäsi hai äma üng buisaw käjüng aesa saite ni bung la kädephae pyng te by vi dy. Äni ce lä kärung käni dungtäsa naw mätang saite aeting jawjaw ö vi ai.

Kangkhüng üng tärae cei saite

¹¹Tupyng-a kai lä areng aety nae kanglung käleng hai honi qawng-a aety saite bung nung vi. Äni üng maw-a, älawng hai käni khösang lä la kha honi na tea ämi la nung haile tyng y vi dy.

¹²Tukha khimi kädü aely leng saite na hai leng y saite angxynlyng na lä areng aety nae maw-a aedaw ö te tea kai lä nung vi. Känipre angtawtha na lä cae-u na tea pä-awng pa ö vi dy. Honi pyng-a cae-u käläng haetä pä-awng te tea kai lä nung vi dy. Hini lä dungtäsa kähing dang te na üng ämüng tärü saite cae-u vi. Dü saite na lä honi cae-u na thung-a tärü te kätyng äni ce sa saite na tea Säthaw lä tärae cei pa vi dy.

¹³Tupyng-a pangle käleng pui thung-a dü saite na lä Säthaw üng tärae cei saite thung-a ly ö vi dy. Dü saite hai Angqaw khaw üng awng saite khimi kädü na lä tyng by vi dy. Äni ce angxynlyng na tea lä äma ce sa saite kätyng-a Säthaw ma tärae cei pa ö vi dy.

¹⁴Tupyng-a Säthaw lä dü saite hai Angqaw khaw bung lä mai tuilipui thung-a kädephae vi dy. Hini mai tuilipui lä äbaeni üng dü saite vi.

¹⁵Dungtäsa kähing dang saite ämüng tärü te cae-u thung-a qa y saite khimi na bung lä Areng ma mai tuilipui thung-a kädephae pa ö vi dy.

Aetüing hai saite 21

Känipre kangthae hai älawngpre kangthae

- ¹Tupyng-a Känipre kangthae hai älawngpre kangthae tea kai lä nung vi dy. Angcü üng Känipre hai älawngpre lä la ja kha pangle la awng y vi dy.
- ²Märü Käcai käleng, Jerusalem kangthae, tea Säthaw lä Känipre üng hai cäqa te kai lä nung vi dy. Äni lä säräi hai aepawng he anglaw aesa rüing saite nawngmädi kätyng vi.
- ³Areng aety nae üng ätüng käleng thai te lä, “Vaihi Säthaw üng tai nae lä khimi ce hai mangtä vi. Äni lä khimi ce hai mangtä awng ai. Äni ce lä Äni üng khimi na-a aelawng ö ai. Säthaw äma ma la äni ce hai mangtä awng khe kha äni ce üng Säthaw-a lawng ai.
- ⁴Säthaw lä äni ce üng minaw tui angxynlyng na tea mai pang ai. Dü saite, bälungsi saite, rawpi saite hai, naw mätang saite la awng y dy lyng. Angcü üng awng saite na lä la king vi dy” näkha nä vi.
- ⁵Areng aety nae qawng-a aety saite ma, “Tängai ö. Vaihi kai ma äte angxynlyng na tea kangthae sa ai” nä vi. Tupyng-a äni ma kai tea, “Hini lä ae-y nae hawi saite älo mitang vi. Tärü kha khai ba” näkha nä vi.
- ⁶Tukha äni ma kai tea, “Kai lä kälü sa khüing dy. Kai lä Alpha hai Omeka vi. Angcü hai Kangteng la vi. Tui aehe saite khimi na tea lä, kähing py saite tui cäpring tea ävang mäkäi y käla nei hethang Kai ma py ai.
- ⁷Kai lä bäja saite khimi na tea hini angxynlyng na py ai. Kai lä äni ce üng Säthaw-a aelawng kha äni ce la Kai üng cäpaw na-a aelawng ö ai.
- ⁸Tungaila bälung bähawrö saite na, yng y saite na, känyng hethang hawi saite na, khimi tea bädü saite na, täkübajang sa saite na, angra üng haidae hai sa saite na, mimi tea cäphaw saite na hai kaeling kaemae sa saite angxynlyng na bung lä kai ma keng maipui tuilipui thung-a kädephae vi ai. Hini lä äbaeni üng dü saite vi” näpa.

Jerusalem märü kangthae

⁹Tupyng-a kangkhüing üng mätang bälai saite na kawipy te kaepi säritä tea süng saite Känipre angtawtha lawng säritä thung üng lawngtä ma kai tea ly kha, “Ly lawi, Beram caw üng nawngpui, aepawng hethang anglaw bung nang tea kai mätü ai” näkha thui vi.

¹⁰Tukha Säthaw üng Muilaw lä kai tea pyng kha, Känipre angtawtha lä kai bung me anhung käleng kaesangky haetä qawng-a nähai vi dy. Känipre Säthaw te üng Jerusalem märü käleng käcai lä aeqa käthu te kai tea äni lä mätü vi.

¹¹Honi märü lä Säthaw üng phung-ang hai aevang kha ävang käting jasper näsaite kälung kätyng caiping-a ang vi dy.

¹²Honi märü-a lä baesung kaesang käleng pui hai hawngkhae kätho hawlai netä awng vi. Honi hawngkhae kätho na-a lä Känipre angtawtha lawng hawlai netä na ma rui ö qi te vi. Isrelae amäjä hawlai netä na üng ämüing na lä hawngkhae kätho na qawng-a tärü pa vi dy.

¹³Käni käse-a hawngkhae kätho käthungtä, älüng-a hawngkhae kätho käthungtä, ätüng-a hawngkhae kätho käthungtä hai käni kädüing-a hawngkhae kätho käthungtä awng ö qi vi dy.

¹⁴Honi märü käleng pui üng baesung aenyng nae lä kälung hawlai netä hai sa te vi. Honi kälung na qawng-a Beram Caw üng angtawtha lawng hawlai netä üng ämüing na tea tärü pa ö vi dy.

¹⁵Kai tea älo aepe saite Känipre angtawtha lä honi märü käleng pui tea, hawngkhae kätho na tea hai, baesung tea mätae hethang sui pawngpai haetä awng vi dy.

¹⁶Honi märü lä täki bälitä awng kha angpai hai äjung sa saite lä aebäla khaw vi. Känipre angtawtha lä äma üng pawngpai hai märü käleng pui tea mätae vi dy. Honi üng angpai, äjung, äjaw na lä meng sangtä hai cungvai bangawtä awng ö qi vi.

¹⁷Honi pyng-a Känipre angkawtha lä märü käleng pui üng baesung tea la khimi üng mätae nae kätyng mätae ea äkaesang lä pe cungvai netä hai hawlai tärutä awng vi.

¹⁸Märü käleng pui üng baesung tea lä jasper näsaite kälung hai sa vi dy. Märü tea lä khawitälae kätyng caiping saite sui tätang hai sa vi dy.

¹⁹Märü käleng pui baesung aenyng nae üng kälung na lä ävang ting saite kälung cawngkhang na hai äcae kähawi-a sa vi dy. Angcü üng aenyng nae üng kälung lä khawitälae kätyng ang saite jasper näsaite kälung, äbaeni üng aenyng nae üng kälung lä käni khösang ämawi kälung, ämäthung üng aenyng nae üng äkae-e ämawi, äbälitä üng aenyng nae üng kälung lä kälung kang-ing vi.

²⁰Äbangawtä üng aenyng nae kälung lä kälung kangthing, ätärutä üng aenyng nae üng kälung lä kangthing dang, äsäritä üng aenyng nae üng kälung lä bäja ämawi awng saite kälung, ätäjae üng aenyng nae üng kälung lä kang-ing cuca ämawi, ätäkaw üng aenyng nae üng kälung lä bäseng xawngxang saite kälung, hawtä üng aenyng nae üng kälung lä äthai kang-ing kätyng kälung, hawlai haetä üng aenyng nae üng kälung lä kang-ing pawpae ämawi kälung hai hawlai netä üng aenyng nae üng kälung lä laikipa ämawi kälung vi.

²¹Hawngkhae kätho hawlai netä na tea lä khawisäling kälung hawlai netä na awng vi. Kätho qütä tea lä khawisäling kälung haetä hai sa qi ö te vi. Märü käleng pui üng lolang lä caiping te khawitälae kätyng ang saite sui käcai hai sa te vi.

²²Honi märü käleng pui thung-a Säthaw üng Inγκäcai tea kai lä nung y. Ätephüng-a mei nädylä äte angxynlyng na sa haw saite Areng Säthaw hai Beram caw lä honi märü üng Inγκäcai vi dy.

²³Säthaw üng phung-ang lä honi märü qawng-a aevang kha Beram Caw lä maibung kaesang lawng te phüng-a märü lä käni üng kaevang, law üng kaevang tea ngai y vi dy.

²⁴Khimi ceng angxynlyng na lä honi märü üng kaevang hai-a aeke ö ai. Älawngpre-a awng saite sanphrang na la äma ce üng areng tawngnang saite na honi märü-a nähai ö vi ai.

²⁵Märü käleng pui üng hawngkhae kätho na tea lä känini rui aepä-awng jawjaw kha manila aekhae y vi ai. Honi märü-a lä kärung awng y vi ai dy.

²⁶Älawngpre üng khimi qütä lä äma ce üng phung-ang hai tawngnang saite na tea honi märü käleng pui thung-a nähai ö vi ai.

²⁷Tungaila ätete cai y saite na, kaejae sa saite na, kaeling thui saite na lä honi thung-a kung hethang dang ö y vi ai. Beram Caw üng dungtäsa kähing dang saite na üng ämüng tärü saite cae-u thung-a qa saite xyng na ni honi märü käleng pui thung-a kung ö ai.

Aetüng hai saite 22

¹Tupyng-a Känipre angtawtha ma kai tea kähing py saite tävaw pui mätü vi dy. Honi tävaw lä Säthaw hai Beram caw Areng aety nae te üng lawng kha kälung kä-ang kätyng ang bärai vi.

²Honi tävaw lä märü pui üng lolang säla ung-a lawng vi. Tävaw pui üng bangrawi bangtang-a lä kähing py saite thingkawng kung awng qi vi. Honi kung lä law qütä-a qengtä, säningtä-a qeng hawlai netä äthai aethai vi. Äkung üng ärang na lä älawngpre-a awng saite khimi angxynlyng na üng känaw käsaw na tea hawi hai te vi.

³Säthaw üng täking saite lä honi märü-a äte haetä la awng y vi ai. Säthaw hai Beram caw üng Areng aety nae lä honi märü-a awng kha äni üng mawsawng na lä äni tea cäphaw ö vi ai.

⁴Äni ce lä Areng üng mimai tea nung ö vi ai. Äni ce üng löpeng na qawng-a lä äni üng ämüng tärü ö vi ai.

⁵Ho-a lä kärung awng y vi ai. Äni ce lä käni, y dylä maibung kaevang aely ngai ö y vi ai. Areng Säthaw ma äni ce tea kaevang py ai te phüng-a vi. Äni ce lä sanphrang na kätyng dungtäsa pre pyng jawjaw ö vi ai.

Areng Isu üng ly saite

⁶Känipre angdawtha ma kai tea, “Hini na lä älo mitang hai ae-y khü nae hawi saite na vi. Buisaw na tea Muilaw Käcai py saite Areng Säthaw lä qae y tea ma tyng hethang awng saite na äma üng mawsawng na tea mätü hethang äma üng Känipre angdawtha bung mätaw vi dy” näkha nä vi.

⁷Areng Isu ma, “Tängai ö. Kai lä qae y tea ma ly ai. Hini cae-u thung-a awng saite buisaw lo na tea tängai te khimi lä tähang hawi” näkha nä vi.

⁸Hini angxynlyng na thai kha nung saite lä kai, Johan, vi. Honi na thai kha nung pyng te kätü-a, hini na mätü saite Känipre angdawtha üng khokung-a aebo kha kai lä äni tea cäphaw hethang sa vi dy.

⁹Tungaila äni ma kai tea, “Tukä lä sa hang. Kai lä nang hai nang üng kangby jä-ai buisaw na hai hini cae-u üng älo na tea tängai saite angxynlyng na üng kangby jä-ai mawsawng lawngtä by kae vi. Säthaw tea phai cäphaw kae” näkha nä vi.

¹⁰Honi pyng-a äni ma kai tea, “Hini cae-u üng buisaw lo na tea lä ho kha khai hang ba. Ätephüng-a mei nädylä hini angxynlyng na tyng hethang kätü lä, aenai vi dy.

¹¹Sa tämang saite khimi na lä sa jawjaw ö ai. Bälung cai y saite na lä cai y käla awng jawjaw ö ai. Kähawi sa saite khimi na lä kähawi sa jawjaw ö ai. Cai saite khimi na lä cai jawjaw ö ai” näkha thui vi.

¹²Areng Isu ma, “Tängai ba. Qae y tea ma Kai ly ai. Khimi qütä tea lä äma ce üng sa saite na kätyng ävang y dylä Kai ma dengpy ai.

¹³Kai lä Kangmangky hai Kangkhüngky, angcü hai kangtengky la vi” näkha nä vi.

¹⁴Mä-ai ma üng kä-o na tea caiping-a mäsu saite khimi na lä tähang hawi. Äni ce lä kähing py saite thinkawng kung üng äthai ca haw kha märü käleng thung-a hawngkhae kätho na mang kung haw ö ai.

¹⁵Tungaila märü üng ärang mang-a lä hini hunghö sa te hai-a ui kätyng mä-ai ma tea pawprae-a awng saite na vi. Äni ce lä angra haidae hai käsi sa saite

na, tākübäjang sa saite na, khimi bädü saite na, mimi tea cäphaw saite na, kaeling thui saite na-a lawng ö vi.

¹⁶“Kai, Isu, lä kangkawng na thung-a awng saite nang ce tea hini na thui hai hethang Kai ma üng Känipre angtawtha bung mätaw vi dy. Kai lä sanphrang Davidae amäjy thung üng vi. Ang bärai saite Kädang Tengpaw la vi. ”

¹⁷Muilaw Käcai hai aepawng saite nawngmädi anglaw ma, “Ly lawi” näkha thui vi. Hini tea thai saite angxynlyng na ma la, “ly lawi” näkha thui ö vi. Tui aehe saite khimi lä ly lawi sy. Kähing py saite tui tea ngai te khimi lä äjawng-a nei mai sy.

Kangkhüng üng älo

¹⁸Hini cae-u thung üng buisaw lo na thai saite khimi angxynlyng na tea kai, Johan, lä sädi py te vi ba. Hini älo na tea kanglai täbe saite tea lä hini cae-u thung üng mätang bälai saite na Säthaw ma äni tea tyng hai vi ai.

¹⁹Hini cae-u üng buisaw älo phütä tea kädephae saite khimi lä, Säthaw ma hini cae-u thung-a tärü te kähing py saite thingkawng kung üng äthai tea ca haw saite hai Caiping saite Märü Käleng Pui thung-a kung haw hethang py y vi ai.

²⁰Hini na tea thui saite Kung lä, “Qae y tea ma kai ly tätang ai” nä vi. Hini kätyng sy. Areng Isu ä, ly lawi mai ba.

²¹Areng Isu üng tähang kähawi lä Säthaw üng khimi angxynlyng na tea awng sy. Amen.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer “não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR” (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: “e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações” (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira
2022, Vitória/ES - Brasil